

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kongelige
Rescripter, Resolutioner
og
Collegialbreve

for
Danmark og Norge,

udtogsbliis udgione
i
chronologisk Orden
ved
Laurids Fogtman.

VI. Deel.
2. Bind. 1777—1784.

Kiøbenhavn 1786.
Trykt paa Øjlbendals Forlag.

Kongel. Rescripter, Resolut. og Collegialbreve.

1777.
2 Jan.
- R**escr. (til Biskopen over Sjællands-Stift), angaaende Enke-Pension af Degnekaldene i Klunge Eronsborg-Herred, Birkerød 13 Rd., Blaustrød 8, Earleboe 9, Tikløb 13, Asmindersød 13 Rd. (a).
- 8 Jan.
- Rescr. (til Amtmanden over Dølunds Amt), angaaende at Hedemarkens Sørenskriverie skal herefter deles i det Søndre og Nordre Hedemarkske Sørenskriverie.
- 11 Jan.
- Kentel. Prom. (til Biskopperne i Danmark og Norge), ang. at indsende efter hvert Aars Slutning til Kammeret Sortegnelse efter Schema (b) over samtlige i Stiftet udi næstafvigte Kirke-Aar Copulerede, Sødde og Døde.
- 15 Jan.
- Rescr. (til Kjøbenhavns Hof- og Stats-Rets Tilforordnede), ang. at de, efter Overlæg med Vedkommende, maae foranstalte et vist Antal Vadmel-Dækkener,

(a) Seesom Rescr. 1. Julli 1778.

(b) Siesom det ved Prom. af 8 April 1775.

- 15 Jan. Kener, samt Klæder af Uldent og Linned til Arresteranterne i Stofhuset, saa og at en Doctor eller Chirurgus maae antages, som kan have Tillsyn med Patienterne, imod derfor noget Bist naerlig efter Billighed at tillægges, hvilket alt maae udredes af Sigt- og Sagesalds-Cassen. I øvrigt er under denne Dags Dato Pleie-Direktionen befalet at sørge for deslige Børns Forsøgning ic., dog skal de Mødre, som det forlange, have Frihed at beholde deres Børn hos sig.
- 15 Jan. Reser. (til Direkturerne for Pleie-Anstalten i Kjøbenhavn), ang. at sørge for, at de Børn, hvis Forældre, formedelst begangne Forbrydelser, i Kjøbenhavn maatte blive arresterede, vorde af Pleie-Anstalten forslegede og imodtagne, dog saaledes, at det skal være de Mødre, som det maatte forlange, tilladt at beholde deres Børn hos sig, hvorom og under denne Dags Dato Hof- og Stads-Retten er tillagt behørig Ordre.
- 18 Jan. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. at Landsoldater, saalænge de ere det, ikke maae behyrdes med at være Stokkemænd. (Paa Forspørgsel.)
- 18 Jan. Sammes Prom. (til Amtmanden over Eoldinghuus-Amt), ang. at heele Leirschov-Sogn bør contribuere til forsvarlig at istandsætte og vedligeholde Sogneprestens Kirkevei gjennem Sognet til Anneret Jorderup (c).
- 18 Jan. Rentel. Prom. (til Amtmanden og Amtsforvalteren over Lundenæs- og Bøvling-Amter), ang. at Bekostningerne til Forsøgning og Varetagt for de Personer, som for Leiermaal hensattes paa Vand og Brød, kunne af de indkommende Sagesalds-Indkomster udbetales,

tes, og derefter i afløgende Rognskaber kortes fra Leiermaalsbødernes Beløb, efter en af Amtmanden attesteret Specification. (Adskillige Herredsfogder have forespurgt sig hos Amtsførvalteren.) 18 Jan.

Rescr. (til Biskopen over Aggershuus-Stift), 22 Jan.
ang. at alle residerende Capellaner i Scheen skal enten til Formanden, om han forflyttes, eller til hans Arvinger efter hans Dod, efter et Aars Forløb udbetale 110 Rb. isteden for Naadens-Aar.

Rescr. (til Amtmanden over Romsdals-Nord- 22 Jan.
og Sundmørs-Amt, samt Stiftbefalingsm. og Biskopen i Trundhiem Notits), ang. 2 Arresthuses Opbyggelse i Nordmørs- og Romsdals-Fogderier.

Ligesom ved Rescript af 20 Sept. 1775 er befalet, at et saadant Arresthuus ubi Sundmørs-Fogderie skal opbygges; anordnes og hermed, at saadanne 2 Arresthuse for Nordmørs- og Romsdals-Fogderier, hvortil de ubfordrende Beføstninger maae lignede paa bemeldte Fogderiers Almue, maae og skal opbygges, uden aarlig Afgivts Svarelse, paa de i samme Fogderier dertil foreslaagne Steder, Nedre-Bøchen under Tingvold-Præstegaard, og Bergsjerdet, som ligger under Gaarden Berg og er Sognepræsten til Boldsøe-Præstegjeld beneficeret, og at nu værende og efterkommende Beneficiarii af disse Steder skal være pligtige til at overlade Arrestforvarerne, som dertil af Amtmanden vorde udseet og beskikkede, Pladserne imod lovlig Dngsel og billig aarlig Afgivt.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over 24 Jan.
Aarhuus-Stift), ang. at der paa Orgelværket i Aarhuus-Bys Kirker maae heretter, ligesom paa flere Steder i Rigerne er anordnet, saavel til Høimesse som

24 Jan. til Aftensang i Fastetiden spilles, dog uden at lade sig høre i Dimmel-Ugen; saa og at den daglige Chor-Sang i Domkirken Morgen og Eftermiddag maae indtil videre ophøre.

25 Jan. Canc. Prom. (til det Kongel. Lydske Cancellie), ang. Tiende paa Erøe.

Ved at tilbagefende det Kongelige Lydske Cancellie de remitterede Ansøgninger fra Præsterne paa Erøe, angaaende den Fornærmelse, som de formene sig at skee ved deres Tienders Ydelse, meldes, at, som det af den fra Biskopen derover indhæntede Erklæring erfares, at ddt under 3die Sept. 1686 skal være udfærdiget en fyrstelig Anordning og Befaling, hvorledes der skal forholdes med Korntienden paa bemeldte Erøe, og hvilken udtrykelig tilholder, at Undersaatterne skal efter deres Samvittighed angive deres Korn, og af alt, hvad der faaes i deres Jorder, give den tivende Kærvi i Tiende til Præsterne, samt, om Noget skalde undersaae sig at giøre noget Understab, har Præsterne og Kirkeværgerne Frihed at tilsee og tælle med dem, hvorudi Amtsbetientene og skal være dem behjælpelig: saa holdes for bedst, at det ved forhemeldte Tiende-Anordning, som grundet paa gammel Brug og Adkomst og conform med Loven, fremdeles haver sit forblivende; til hvilken Ende Bønderne paa Erøe alvorligen maatte befales, for Fremtiden at yde deres Tiende efter samme Anordning, og desaaarsag, saasnart de have høstet deres Korn, at giøre deres redelige Angivelse af alt deres Korn hvert Slags især for vedkommende Tiendetagere, hvilke det burde staae frit for at tælle med hvem de vilde, og, forinden de aage noget af deres Korn hjem, uvægerlig at Ljøre al Korntienden fra Marken til Tiendetagerne selv, Mer dem, som oppebære Samme, naar Veien ikke er læn-
gere

gere end een Miil; hvorimod Tiendtagerne ei maatte gjøre Bønderne noget uforsvarligt Ophold med Tiendernes Modtagelse. Ligeledes formener man og, at Bønderne herefter burde levere deres Rtg-Tiende i Straaet, ligesom det andet Korn, og lade dem rebe paa Marken, førend de hjemføres, hvorudi og Øvrigheden maatte beordres at være Præsterne i fornøden Fald assisteerlige. Hvad Væg-Tienden angaaer, da, som derom ikke er gjort nogen sær Anordning paa Væge, ei heller noget røres derom ubi den foran allegerede Fyrstelige Tiendes Anordning, saa faaer vel dermed at forholdes efter den sædvanlige Brug og Maade; dog synes det i sig selv billigt, at Bønderne burde ligeledes svare Tiende af deres Gjæs, ligesaa vel som af deres andre Creature, da nogle deraf skal holde en stor Deel, skønt de væge sig at give Tiende af dem.

25 Jan.

Rescr. (til Landmilite-Sessionerne i Danmark), ang. at Sagen, naar Sessionen og Mynstrings-Commissarierne ei om en Karls eller Sestes Tjenstedygtighed ere eenige, skal foredrages Kongen. 30 Jan.

Or. Ved Forordn. af Dags Dato, dens 5. og 28 Art. er befalet, at, naar en leveret Karl eller Sest findes af Mynstrings-Commissarierne ved Mynstringen at være udygtig til Tjeneste, have de derom at give Efterretning til Sessionen, som saadant nærmere undersøger og bedømmer.

I Fald det ved slige Leiligheder imod Formoduing skulde indtræffe, at Sessionen og Mynstrings-Commissarierne ei skulde blive eenige, skal Sagen i slige Tilfælde Kongen foredrages, da Hans Majestæt, efter at samme fra vedkommende Collegier bliver forestillet, deri selv allernaadigst vil decidere.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands Stift), ang. Enke-Pension af Degnekaldene i Ark-Herred, Callunborg: Ehorbegns: og Klokker-Embede 20, Rescr. 30 Jan.

- 30 Jan. næs 6, Nachløv 12, Lommerup 12, Nørbye 12, Udbye 14, Store-Juglede 12, Svallerup 11, Nørbye 10 Rd. (d).
- 31 Jan. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Christianssands-Stift), ang. hvorledes der for Fremtiden med Sattigvæsenet paa Landet der i Stiftet, i Særdeleshed for saavidt de Sattige fra Jern- og andre Bergværker angaaer, skal forholdes.
- Gr. Derom er under 2 Octbr. 1776 gjort Anordning for Aggershuus-Stift; og Over-Berg-Amtet har nu foreslaaet, om saantne Anordning maatte gjøres i Christianssands-Stift, hvorudi endeel Bergværker ogsaa ere beliggende.
- Altsaa er funden for godt, for saavidt Christianssands-Stift angaaer, ligeledes hermed at anordne og fastsætte (e):
- 5 Febr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Sjellands-Stift [f] og til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Justagers Indførelse fra en Kjøbstad til en anden, samt en Anordning til at forekomme Usikkerhed og Uorden med Vegt og Maal (g).
- 11 Febr. Generalit. og Commiss. Coll. Prom. (til Lands (Kgl. Resol. 22 Jan.) militie-Sessionerne), ang. at istedet for den til Samling for Rytteriet i Dannemærk hidindtil bestemt varende 10de Martii, denne Termin (formedelst paa saadan Aarets Tiid Terrainet endnu er saa fugtig, at paa samme ei med nogen Nytte kan manøvreres) skal for Fremtiden berammes, ligesom den i Fd. af 14de Sept. 1774, §. 17 er foreskreven, nemlig fra den 20de Martii til den 8de Junii incl., undtagen Marchdagene (h).
- Rescr.
- (d) Ellers som Rescr. 1 Julii 1778.
- (e) Alle 6 Poster ere ligegyldende med benævnte Rescr. af 2 Octbr. 1776.
- (f) Til de Øvrige under 6 Martii 1778.
- (g) Findes trykt i Placaten af 19 Martii 1777.
- (h) Sec s. 24 af Fd. 30 Jan. 1777.

Refer. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. de 12 Febr.
Tønder's Maal, Justering og Mærke, som
 herefter skal bruges til Tran ved de Islandſke, Fin-
 markſke, Grønlandſke og Særøſke Handeler (i).

Canc. Prom. (til Politimesteren i Kjøbenhavn), ang. 15 Febr.
 til en vis Tiid at lade ſig foreviſe alle de i Kjøbenhavn
 værende Kniplinghandleres Bevilgninger, og ſam-
 me undersøge, ſamt efter befunden Nødtighed paategne
 dem ſom gøldige, men i vidrig Fald indſende dem til
 Cancelliet til Caſſation.

(Saasom det er bleven andraget, at uberettigede Perſoner un-
 dertiden ſal ſee at tilvende ſig afdøde Kniplingshandleres Pri-
 vilegia, og betjene ſig af Samme, ligesom de lod paa deres
 egne Navne, til at gaae omkring og ſalvde deres Kniplins-
 ger, hvorved andre, ſom virkelig med ſaadanne Privilegier
 ere benaadede, blive fornærmede).

Refer. (til Landmilite- Sæſſionerne i Dannemark), 19 Febr.
 ang. at Grevernes og Friherrernes Friheds-Hart-
 Korn ſkal concurrere til at udrede det til Infanterie-
 Regimenternes Augmentation, i Følge Refer. af 11
 Sept. 1776, udſkrivende Mandſkab; at der, hvor
 2 af omtrent lige Hartkorn udgjøre et Lægd, ſal, i
 Mangel af Forening, ved Lodkaſtning afgjøres, hvo
 der ſal levere; at ſtorſte, eller næſt ſtorſte, Lodſeiere
 o. ſ. fr. bør afgive Karlen, imod 10 Skill. af hver Ld.
 Hartkorn, nemlig af dets Eier; og at ingen Landsol-
 dater, ſom have tjent over 2 Aar, maae dertil mod de-
 res Billie tages.

Refer. (til Stiftbefalingsm. i Sjælland), ang. 19 Febr.
 at det ved Gottlieb's Død vacante Raadmands-
 Embede i Callundborg maae være ubefat indtil videre, og
 Borgemeſteren aleene foreſtaaе Magiſtraturen (k).

(i) Findes i Plac. af 19 Martii 1777, forandret ved R.
 12 Julii e. a.

(k) See Refer. af 9 Maii 1776.

1777. 8

Kongelige Rescripter,

28 Febr.

1^{og} Martii.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til Tolderne i Danmark), ang. at indsende aarlig en Balance over 2 Aars Told=Indtrader.

Paa det man kunde være underrettebe om Aarsagerne til den Afgang eller Tilvert, som udi eet Aar imod det andet udi Told=Indtraderne befundes, haver Tolderen tilligemed den til Kammeret aarlig indsendende General=Extract at lade følge en forsattet Balance, og derpaa anmærke, hvorsfra den befundne Forsøgelse eller Formindskelse, efter dette Schema.

Balance pro Anno 1777.

	Indkomsterne	Indkomsterne	Bundet.	Tabt.
	No. 1776.	No. 1777.		
	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.
Tolden				
Summa				
Consumpt.				
Summa				
Anmærkn.				

2 Martii. Kongelig Resolution, hvorved de Kongelige Undersaatter i Dresunds=Tolds Erløggelse sættes paa lige Fod med de fremmede Nationer, som erlægge Tolden endnu paa den forrige Fod med 18 $\frac{1}{2}$ Skill. Agio paa hver Specie, og ikke efter Forordn. af 2 Jan. 1776 enten med Species in natura eller med 22 Sk. Agio (*).

5 Martii. Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Sjellands=Stift), ang. at den Længstlevende af 2 Egtesøster, som have kjøbt Gaard paa Bornholm, beholder samme sin Livstiid.

Gr. Amtmændene paa Bornholm have foreskillet, at, efter en Schweier=Bonde af Vester=Marie Sogn der paa Landet

(*) Af Lübeckers Udtog III. 263.

bet havde solgt sin Arve-Gaard til sin Datter og hendes Mand, som et fælles Kjøb, Kal denne sidnkommedte Mand ved Døden være afsongen, og have efterladt sig en Søn, hvordaa Konen indlod sig i nyt Egteløb; men, da Sønnen af forste Egteløb, som Arving til Gaarden, døde loet derefter, Kal denes Jarbroder paakaae Gæde og Ledgang til Gaarden, og derom have reist Proces, til hvilken af forekomme Amtmændene have foreslaaet, at den 6te Art. i Forordn. af 14 Octbr 1774 nærmere maatte forklares. Da, som bemeldte Forordnings 4de Art. udtrykkelig siger, at Fader efter Moder, og Moder efter Faders Død beholder sin iboende Gaard sin Livs-Tiid, om Arvingen ellers er dens eget Børn, og sætter dermed, at den længstlevende beholder Gaarden, hvad enten det er Kjøbe eller Arve-Gaard, endog naar der er Børn, selgelig langt meere, naar ingen Børn er, Forordningen derhos ogsaa supponerer, at en i KjøbsKøb tilkøbt Gaard ikke falder i Arv før end efter hegge Kjøberes Død, saa at i hvad Rettighed den Dødes Arvinger end kan tilkomme ved at træde i hans Sted, samme dog ikke bør extenderes saavidt, at den længstlevende derved betages den for sin Part tilkommende Eiendoms-Ret, saameget mindre som endog en Kjøpe-Bøndes Enke efter Loven har Tilladelse at besidde Gaarden efter sin Mand's Død: saa vorder dermed som et Tillæg til forførte Forordning anordnet:

5 Martii.

Naar Mand og Kone have med fælleds Penge tilkøbt sig en Gaard, og en af dem siden ved Døden afsgaar, da Kal Gaarden ikke falde i Arv, før end efter begge Død, hvad heller de have havt Børn sammen eller ei, men den længstlevende beholder samme sin Livs-Tiid.

Canc. Prom. (til Pleie-Anstaltens Directon i Kjøbenhavn), ang. at Kongen har behaget at lade høfsligende Forordning (l) om Betleries Hemmelse udgaae, og derhos tillige at resolvare: at Pleie-Directioenen haver at instruere de Fattiges Fogder, at de ikke gaar ind i Folkes Huuse og Gaarde, saa og at de ved Sammenløb bruge al muelig Forsigtighed, naar de maatte blive nødsagede til at forsvare sig (m).

5 Martii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. at den Kjøbstød, som er pligtig til selv fra Amt-

8 Martii.

(l) Af 26 Febr. 1777.

(m) See Rescr. af 7 Martii 1777.

8 Martii. Stuen at lade imodtage den samme tilkommende Ind-
 quarterings-Hjelpeskatt, ogsaa bør svare de Beføstnin-
 ger, herved kan medgaae; men Skatten fra de andre
 Stæder bør til Amstuen fri at leveres.

(Saaom Kjøbstederne i Følge Forordn. 17 Junii 1771, Art.
 10, ikke for de paa Hjelpeskattens Forsendelse gaaende Om-
 kostninger kan befries.)

8 Martii. **Kentel. Circul.** (til Biskopperne i Danmark, saa
 og samelige Stiftsbefalingsmænd, Grever, Frihers-
 rer og Amtesforvaltere sammesteds), ang. **Extra-**
skats-Mandtallernes ny Indretning.

Er. I Henseende til **Extras-kats-Contribuenterne** paa Lan-
 det behøver **Kentelammeret** flere Efterretninger, end af de
 hidtil brugelige **Mandtaller** kan høves.

Biskopen tilstilles herved et nyt **Schema** til berørte
Mandtallers Indretning, og anmodes deraf at tilsende
 enhver **Sognepræst** en Gjenpart, med Begjering, at
 de, istedet for de ved førstf. **April-Maaneds** Udgang ef-
 ter forrige under 11 Febr. 1765 communicerede **Formu-**
lar forfattende **Af- og Tilgangs-Lister**, for **Maii** **Maa-**
ned ville forfatte og vedkommende **Oppbeørsefs-Bevjente**
samt Grever og Baroner tilstille et udsørligt **General-**
Mandtal, indrettet efter forberørte herhos følgende
Schema, saa og deres herefter forfattende **maanedlige**
Af- og Tilgangs-Lister saavelsom **General-Mand-**
tallerne for hvert **Åars Januari** **Maaned** paa lige **Maa-**
de indrette. Og er det i øvrigt **Kammeret** magtpaa-
 liggende at kunne være forvissat om de forlangte **Efter-**
retningers **Naalidelighed**.

Schema til de af samtlige **Sognepræster** paa Lan-
 det ubi **Dannemark** forfattende **General-Mand-**
taller over de ved **Maii-Maaneds** **Begyndelse 1777**
 i ethvert **Sogn** sig befindende **Extras-kats-Contribu-**
enter.

Ejner Sjæ- bønd eller gæ- dne- fær.	Personerne Hanne, Be- parl ic.	1. Mænd og 50 fræder.	2. Ejner ifølge afbe- ggen.	3. Andet høst Gæ- kønden fra op- høst. bønde gæde- ner.	4. De 6 høst- bønd, Gæ- kønden og 50 fræder og 50 fræder og 50 fræder.	5. De 6 høst- bønd, Gæ- kønden og 50 fræder og 50 fræder.	6. Sætti- gelser, til Gæ- kønden af betale, de 6 høst- bønd og 50 fræder.	D: under foreskaffende 2000, 300, 500 og 600 Skubrigge indbrænde.	Bønnen for Gækønden. Gækønden.	Gækønden, Gækønden og Gækønden Bønnen.	Gækønden til 14 Gækønden til 16 Gækønden til 18 Gækønden til 20

Reser. (til Stiftbesalingsmanden i Aalborg), 12 Martii.
 ang. 1) at Smedkerlauget i Aalborg skulde under Muldet antage en Svend til Mesterstykkets Forfærdigelse

(n) Nu svare Selveiernes Bønnen ei heller, førend de ere 16 Mar. See Prom. 2 Decbr. 1780 til Biskeperne.

12 Martii. gelse efter ergangne Rescript; og 2) ang. Mesterstykke for Dem, som ville i Snedkerlauget udi Aalborg.

Er. Uanset en Snedker-Svend af Aalborg ved Rescript har erhholdet Tilladelse at maatte indtages i bemeldte Snes Snekker-Kaug, naar han aleene forfærdigede den i Kaug-Artiklene befalede Dør- og Vindues-Kamme af Eeg eller For, har dog Snekker-Lauget i bemeldte Aalborg underkkaet sig, ved detsim, uden foregaaende Anmeldelse for Magistraten, holdte Samlinger, ei aleene at hindre ham derudi, deels under Vaakand, at han skulde gjore Mesterstykket af Eeg, deels ved at paakbyde, at det af ham dertil anskaffede Fyrrer-Træe skulde være ubrugeligt, hvilket Sidste dog ei er rigtig, men endog, da Magistraten foreholdt dem at efterleve forderorte Konges Befaling, albeeles at foragte saadan Magistratens dem givne Formaning, samt udi et derpaa til Magistraten afsærdiget Kriovllig Svar at begegne samunz uanfændig, fordi deres Forhold ikke sandt Bisald.

Enhver af Snekker-Laugets Mestere, som til dette Vasserede haver ved Underskrivt givet Samtulle, og saaledes gjort Hinder mod Kongens udstæbde Tilladelse, skal erlægge en Mulct af 4 Rd. til Aalborg-Byes Fattige, samt derhos befales straf under Straf af 1 Rd. daglig, at antage Snekker-Svenden uden mindste Bekostning til sit Mester-Stykkets Forfærdigelse, saaledes som Magistraten for godt eragter, og derefter, naar samme paa Byens Raadstue i Følge Ed. af 23 Decbr. 1681 dens 4de Art. er bleven approberet, ham udi Lauget at indtage. — Og, som Snekker-Lauget i Aalborg skal have opfundet nogle Vedtægter i Henseende til Mester-Stykkets Forfærdigelse, hvormed skal følge saa store Vanskeligheder og Bekostninger, at de fleste Svende afstrekkes fra at paantage sig samvte, og saaledes afholdes fra at kunne indtræde i Lauget: saa anordnes, at Mesterstykker for alle og enhver, som ville give sig i Snekker-Lauget i Aalborg, skal herefter i Fremtiden aleene bestaae udi den i Kaug-Artiklene af 4 Novb. 1682 befalede Vindues-Karm med Kammer i sin rette Vinkel,

fel, en Dør-Karm med en Dør med 2de Fyldinger i sin rette Vinkel og et Bræt-Spil med fremmet og savet Træ indlagt, som alt maae gjøres af Fyrre-Træ, uden at Lauget derimod maae gjøre ringeste Hinder, og at Maalet til samme skal være lige eens for Alle, saaledes at Vindues-Karmen bliver 9 Qvarkeer høi og 7 Qvarkeer breed, Vangstykket 1 Qvarkeer breed og 1 Tome tyk, Posten 3 Tomer bred og 2½ Tome tyk, Tver-Posten 2½ Tome bred og 2 Tomer tyk, Kam-Stykkerne 2 Tomer brede og 1. Tome tyk; Døren 3 Alen høi og 1½ Alen bred, Kam-Stykkerne 1 Qvarkeer brede; Bræt-Spillet 3 Qvarkeer og 2 Tomer lang og 3 Qvarkeer breed, Kam-Stykkerne 3 Tomer brede og 1 Tome tykke, og Fyldingerne ½ Tome tykke; hvorhos Omgangen med Mesterstykket skal være saaledes, at enhver, som vil gjøre det, skal melde saadant for Olfdermanden, som da upholdelig skal anvise ham et Sted enten i sit Huus, eller, om dertil ikke er Leilighed, da hos en anden Mester, hvor han kan gjøre det, paa det der kan have Visshed om, at ingen anden gjør det for ham; og, naar han har bragt Fyr-Træet derhen, og begyndt at arbejde derpaa, skal han staae i Fred, uden at nogen Mester maae komme til ham, indtil han faaer Mesterstykket færdig, hvorpaa han melder det for Magistraten og Lauget, som da skal lade det bringe paa Raadstuen, for i Følge forbemeldte Fd. af 23 Decbr. 1681, dens 4de Art. der at approberes, hvorefter han skal antages i Lauget uden videre Bekostning, end hvad den 2den Art. i samme Forordning foreskriver.

Rescr. (til Kjøbenhavns Hof- og Stads-Ret), 14 Martii.
ang. Procurator-Salarium ved Udlæg efter
Gjelds-Commissionens Domme; samt at Under-
hold.

14 Martii.

holdnings- og Varetægts-Pengene for Arresterede skal betales forud.

Naar der ved Udlæg efter Gjelds-Commissions-Donime bruges nogen Procurator, maae sammes Salarium ikke fastsættes til høiere, end i Art. 8 Stills. Tillige befales: at, som Rescr. 4 Sept. 1761 udtrykkelig siger, at Underholdnings- og Varetægts-Pengene i Følge Fd. 18 Martii 1693 skal ugentlig betales, og altid erlægges en Uge forud. Saa skal i Almindelighed enhver, som lader nogen heste for Gjeld, ogsaa, paa Grund deraf, være pligtig til, strax den Dag, Skyldneren indsættes til Forvaring, at betale en Uges Underholdning og Varetægt forud, og dermed saaledes continuere, indtil Arresten ophæves.

15 Martii.

Cancellie-Promemoria (o), ang. Gudstjeneste for de Reformeerte paa Ahlsheden.

Den Reformeerte Præst i Fridericia skal give den Evangelist Lutheriske Præst paa Ahlsheden sin Ankomst til Prædikens og Communionens Holdelse i Friderichs-Kirke saa betids forud tilkjende, at denne i det mindste næste Søndag tilforn kan gjøre fornøden Tillysning herom af Prædikestolen, og den Evangelist-Lutheriske at indfranke Gudstjenesten for sin Meenighed saaledes, at den kan være til Ende Klokk. 10 om Formiddagen, præcise paa den Dag, naar den reformerte Meenighed skal med Prædiken og Communion betjenes.

19 Martii.

Rescr. (til Biskopen over Sjællands-Stift), ang. Enke-Pension af Degnekaldene i Smørum-Herred, Glostrup 8, Hersted-Oster 8, Ballerup 10, Sengeløse 8, Høie-Loftrup 9, Thorslundemagle 9,
Val-

Resolutioner og Collegialbreve. 15 1777.

Vallensbøl 3 Ad. 2 Ml., Lidse 10, Varlose 6, Brønd: 19 Martii.
bve 8 Ad. (P).

Refer. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. 21 Martii.
Degne-Enkers Godtgjorelse for Degne-Traven af Efterkommerne.

Anledn. En Degne-Enke i Stroe har andraget, at det paa sine Steder skal være anordnet, at Degne-Enker skal af Efterkommerne nyde Godtgjorelse for saameget af Degne-Traverne, som kan beregnes at være forfalden fra 1ste Januari til Mandens Dødsdag, men at det decimod i Stroe-Herred, hvor Degne-Traven leveres paa Ageren i Høstens Tid, bør ved Skifter efter Degne været Brug at regne Kommen af Degne-Traver fra 1ste Sept., i hvilken Anledning ogsaa hendes Mand ved Embedets Tiltrædelse maatte give sin Formands Enke Andeel deraf fra 1ste Sept. til Formandens Dødsdag, hvoraf følger, at hun, i Fald denne Godtgjorelse førk skulde angaae fra Nytaar, kom til at miste Vederlag for 4 Maaneder.

Siden en Degns Indkomster ansees som en Løn, og det i den Henseende ikke alene paa de fleste Steder i Sjellands-Stift skal være en Sædvane, at den er bleven beregnet fra Uyt:Mar til Uyt:Mar, men Saadant og i adskillige enkelte Tilfælde er saaledes approberet, iblandt andet ved Rescript af 10de Febr. 1764, saa skal det og overalt i bemeldte Stift herefter være en Regel, at en Degne-Enke skal af Efterkommeren nyde Godtgjorelse for saameget af Degne-Traven, som deraf kan regnes at være forfalden fra 1ste Januarii til hendes Mand's Dødsdag (9), hvilken Beregningsmaade ogsaa i Henseende til Supplicandinden skal følges ic.

Eanc. Prom. (til den Grønlandsske Handels- og 22 Martii.
Fiskefangstes Direction, og Notits til Missions-Collegium), ang. de Mæhriske Brødre i Grønland.

Gr.

(P) Eller som Refer. af 1 Julii 1778.

(9) See Refer. 18 Sept. 1777.

22 Martii.

Gr. Missions-Collegium, som Dyssaten og Omsorgen for den Danske Mission i Grønland, hvilken alene har Rettighed at udbrede sig overalt der i Landet, er paalagt og anbefalet, har foreslået, at det vil være nødvendigt i Tiide at forekomme, at ikke de saa kaldede Mærkelige Brødre eller Herrenhutter skulde uadspurgt nedsatte sig der i Landet hvor de vilde, da de tilsidst kunde udbrede sig overalt, hvor de lystede, og fortrænge, ja gjøre den Danske Mission uvirksom, samt forvirde de Banfundige, og sætte dem i Uvisshed om, hvad og hvem de skulle troe.

Directionen ville tilholde samtlige deres overalt ved Colonierne og Handelen i Grønland værende Betjente, ei alene nu for Tiden at betyde denne Sect og dens Lærere, at disse aldeles ingen flere ny Etablissements eller Colonier der i Landet maae anlægge, uden foregaaende Ansøgning derom og Tilladelse dertil, men endog at Handels-Betjentene for Fremtiden stedse dermed maatte have et vaaget Øie, og at overalt ingen saadan Tilladelse maatte dem herefter accorderes, uden at derom i Forveien vorder corresponderet med Missions-Collegio.

22 Martii.

Canc. Prom. (til Biskopen over Ribe-Stift), ang. at der med de uden for Egteskab afseede Børns Daab bør efter Forordn. af 13de Junii 1771 at forholdes, efterdi den senere Forordn. af 27de Febr. 1772 udtrykkelig siger, at saadan deres Fødsel ingenlunde maae ansees som en Plet, eller dem i nogen Maade forekastes eller behreides.

22 Martii.

Rentel. Prom. (til Amtm. over Lundenes- og Bøvlunge-Amtet), ang. at den ved Forordn. af 14 Maii 1768 paabudne $\frac{1}{2}$ Pro Cento, som efter Forordningens 1ste og 4de §. maae indeholdes af Renterne, er alene forstaaet af de Capitaler, som paa Pant i Guse og faste Eiendomme ere ublaante; derimod bliver af de Capitaler, som ikke mod saadant Pant, men alene mod simple Obligationer, ere ublaante, den $\frac{1}{2}$ Pro

3 Pro Cento ikke at betale. (I Anledning af Førsørgsel fra en Proprietair.) 22 Martii.

Befaling, at alle udenrigsværende Kongelige Danske Consuler, som virkelig staae i Kongens Tjeneste, maac bære Søe-Uniform og Jelttegn. 24 Martii.

B. G. K. o. Gen. toldk. Circul. (til samtlige Stiftbefalingsmænd, Toldere og Controleurer i Dannemark, Corsøer undtagen, samt Magistraten i Kjøbenhavn), ang. Expeditionen af de ved Forordn. af 13de Febr. 1775, Art. 1ste, anordnede Passersedle. 25 Martii. (Kgl. Resol. 10 Martii.)

Toldberjentene skal udstøde bemeldte Passersedle over Markeds-Vare paa stemplet Papiir til 1 Skill., samt over bemeldte Vare modtage de Handlendes og Haandværksmesteres Angivelser paa slet Papiir, uden at beregne sig Sk.:iverpenge (r).

Rescr. (til Amtm. over Lundenes og Bøvlings Amter), ang. at Bølstrup-Birk i Ribe-Stift herefter skal være henlagt under Hjern-Binding-Herred, og Birkets Jurisdiction af Herredsfogden og Herredsskriveren ved bemeldte Herred besørget. 26 Martii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Aggershuus-Stift), ang. Forandring ved Vacance med den Residerende Capellans Boelig i Sandsværds-Præstegjeld. 26 Martii.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. Enke-Pension af Degnekaldene i Sochelunds Herred, Frideriksberg 8, Hvidovre 14, Brøndshøi 8, Gladsaxe 10, Lynghøje 12, Søllerød 10, Taarnby 18, Maglebye 17, og Gjentofte 20 Rd. (s). 26 Martii.

Rescr.

(r) See Prom. 28 Junii og 11 Nov. 1777.

(s) Eller som Rescr. 1 Julii 1778.

29 Martii.

Refer. (til Stiftbefalingsm. over Sjellands-Stift), ang. at Indvaanerne i Helsingøer maae nyde og gives Friheder for Indquarterings- og Bye-Skatter, i Forhold til deres paa Bygninger anvendte Bekostninger.

Er. Magistraten i Helsingøer har andraget, at, da det i de senere Tider er befunden, at Byen havde en betydelig Deel forældne Huse og Bygning-r, har Magistratens og Byens 16 Mænd sunden tjenligt, for at forekomme den befregtende Skade, og at opmuntre BorgerSkabet deels at kjøbe de forældne Stæder, og deels at istandsætte brokkfældige Bygninger, at tilkjendegive og tilskaae dem, som enten opførte nye Bygninger, eller anvendte anseelige Reparations-Bekostninger paa de Gamle, en i Forhold af de anvendte Bekostninger proportioneret Frihed for Indquarterings- og Bye-Skat i 4 a 12 Aar efter Omstændighederne, hvilket og skal have gjort den forønskete Virkning, da Byen ei aleene skal være bleven frikt ved endeel gamle Huse, men og bleven hjert med endeel fincke Bygninger, hvorved og haade publice og private Midler have faaet sikrere og bedre Ynter; men at Renteskammeret ved dets Antegnelser og Decision over Magistratens Begnskab for Aaret 1772 skal have tilkjendegivet, at, efterkom Fd. af 28de Jan. 1682 aleene tilskaaer dem, som nogen ny Bygning i Kjøbstæderne opføre, 3 Aars Frihed, saa kunde længere Frihed ei heller tilskaaes Vedkommende; dess aarslag forbemeldte Magistrat, siden de til Adskillige givne Friheder allerede have været til nogen Opmuntring for dem og Andre, og de, i Tillid dertil, have anvendt anseelige Bekostninger, haver begjert Bekræftelse paa de af dem med Byens 16 Mænds Samtykke til adskillige af Byens Borgere, for deres paa Bygninger anvendte Bekostninger, givne Friheder for Indquarterings- og Bye-Skatter, og at det fremdeles maatte være dem tilladt, med fornævnte 16 Mænds Samtykke, at give saadanne Friheder, som kunde være proportionerede til de paa Bygninger beviidlig anvendte Bekostninger.

De allerede af Magistraten, med Byens Fornænds Samtykke, adskillige Helsingøer-Borgere og Indvaanere Tiid efter anden, for deres paa Bygninger anvendte Bekostninger, tilskaaede Friheder for Indquarterings- og Bye-Skatter i visse Aar, maat ei aleene staae ved Magt, men det maat og fremdeles være Magistraten i bemeldte Helsingøer tilladt, efter næste

Over:

Overvejelse og bedste Overlæg med Byens Formand, samt med deres skriftlige Samtykke, paa Borgerkabets Begne, at give Borgerne; som før, saadanne Friheder for Indquarterings- og Hve-Skatter, som kunde anses at være i en billig Proportion af de paa Bygningserne anvendte Beføstninger; dog haver de tillige derpaa at indhente Stiftamtmandens nærmere Approbation, hvilken han, efter fornøden eragende Undersøgning og i Overeensstemmelse med de befindende Omstændigheder, haver at meddeele.

B. G. K. o. Gen. toldk. Circul. (til Tolderne i Danmark), ang. at Staden Altona maae, for at kunne forsyne sig i Landet med Rug, tilstaaes, at den Rug, som fra Danmark til bemeldte Altona udføres, maae, saalange fremmede Kornvares Indførsel i Hertugdømmet Slesvig og Holsteen er forbuden, som indensrigs fortoldes.

Refer. (til Stiftbefalingsmændene i Norge), ang. ikke alene selv, for saavidt de dem anbetroede Amter vedkommer, at foranstalte, men endog tilkiendegive samtlige Amtmænd i Stiftet, at de Enhver for sig og i sit Amt szier den Anstalt, at der offentlig vorder bekendtgjort, at, ligesom alle Vedkommende i Kraft af Morfke Lovs 3de B. 14de Cap. 25de Art., ere pligtige til at lade deres Bygsel-Sedle eller Fæstebreve læse til næste Ting, saa skulle de ligeledes under en vilkaarlig Mulet af 1 til 5 Rd., som Amtmanden efter Omstændighederne haver at fastsætte, være forbundne til, paa samme Ting at forevise i Retten de, ved Hd. af 27de Novbr. 1775; dens 10de Art. (r) anbefalede Re-

B 2

versaler

(r) Ufr. ogsaa dens 28 Art. 5. 3. — Ved Refer. til St. i Grundhjem blev En eftergivet den ham dicerede Mulet 6 Rd., for ikke at have paa rette Sted eller samme Ting, da Originalen blev fremvist, men næste Dag efter fremvist de befalede Reversaler.

2 April. versaler deraf, paa det det altid kan have i Agt, at det anordnede stemplet Papiir dertil er bleven brugt.

5 April. Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet), ang. at Enhver, som nyder en Professors Indkomster og Fordeele, skal og selv gjøre en Professors Embede; men i Svagbed afgive 200 Rd. til en Vicarius, m. v. om hvo der til Professor, Designatus eller Vicarius maae bestilles.

(Cabinets
Ordre 26
Martii.)

Or. Universitetet i Kjøbenhavn, det eeneste i to Riger, staaer i Fare for at lide et ubodeligt Tab, deels derved, at de til Videnskaberne bekemte Lærere bruges i andre Embeder, og dog nyde den Professorerne tillagte Gage, deels og fordi at Deffanati opslige til Pøn i deres anviste Faculter, uden at holde Collegier, i det mindste ikke i den Videnskab, som ved en Professors Død ufortøvet behøver en Lærer.

- §. 1. Saasnart en Professor herefter for sin Indsigt og Duellighed kaldes til noget Embede, som med Hæie agtes at betage ham Tiiden til selv at kunne i Fremtiden ligesaa flittigen, som nu, lære den studerende Ungdom, haver Cancelliet strax at ansee den ham som Professor tillagte Gage vacant, hvilken ingenlunde af ham maae beholdes i et andet Embede af den faktiskke Beskaffenhed; og derfor skal Kongen strax uden Forsømmelse forestilles til det nu ledige Professorat en anden Mand, der samme behørigen kan og skal forsyne. Og vil Kongen ingen Forestilling have, at Noget maae nyde noget af hvad en Professor er tillagt, uden den, som virkeligen læser, holder i det mindste over sin Videnskab to Collegier, og
- §. 2. gjør hvad saaledes en Professor tilkommer. Den ældste Professor skal i Følge Universitetets Fundats være, om han det ønsker, fritagen for at læse og disputere. Men alle de Andre, som have en Professors Indkomster og Fordeele, og herefter af Svagbed skulde hindres i at læse Collegier og gjøre en Professors Embede, skal afgive 200 Rd. til en Vicarius, som igjennem Cancelliet Kongen

gen først skal forestilles, og hvortil ingen maae nævnes uden den, som allerede har i den Videnskab, han skulde lase ubi, en offentlig beviist Indsigt. Herefter maae ingen Professor eller Designatus i noget Facultet bestikkes, uden den, som ved offentlige Prøver er bekjendt for udbredet og grundet Indsigt i samme Facultets Videnskaber. Ingen maae udnævnes til Professor eller blive Designatus i meere end eet Facultet. Og hvad i Besunderlighed det Philosophiske Facultet angaaer: da, siden deri er mange og ganske forskjellige Videnskaber, maae herefter aldeles ingen Designation enten søges eller forestilles til dette Facultet i Almindelighed, men, naar nogen skulde besidde og have ved Skrifter beviist en udmærket Styrke i en eller anden af dette Facultets Videnskaber, og Kongen ham Designation vil forunde, da skal det ikke være til Facultetet i Almindelighed, men til den Videnskab, som han offentligen er bekjendt for at have studeret; og ikke det aleene, men og den Professor skal navnlig anføres, til hvis Plads han er bestemt, og hvis Gage det aleene er, som han i sin Orden har at haabe, da Designatus og i Professorens paakommende Svaghed skal for de i 2den Post bestemte 200 Rd. forrette hans Embede.

5 April.

§. 3.

§. 4.

§. 5.

Resolution om Oppebørsels-Beskiøntenes Cautio- 7 April.
 tioner ic. (u).

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. 9 April.
 at det (siden nye personelle Capellaner ikke bør antages, saalænge der kan have andre ordinerede Mænd, og der af disse jevntlig opholde sig nogle i Kjøbenhavn, for at sollicitere, hvilkis imidlertid, saavel til deres egen Øvelse og andres Nytte, som og for at fortjene noget,

B 3

funde

9 April. kunde assistere en Præst i hans Alderdom eller Svaghed), maae, saalænge ingen ledige Capellaner ere i Stiftet, og naar ellers ikke særdeels vigtige Omstændigheder skulde findes, som gjorde det umueligt eller heel vanskeligt, være Biskopen tilladt at henvise en eller anden af de i Kjøbenhavn værende solliciterende Capellaner, Skibs-Præster eller ordinerede Missionaires til det Sted, hvor en skræbelig og svag Præst behøver Hjælp, uden at vedkommende Sognepræst paa nogen Maade maae vagre sig for at imodtage den, som ham saaledes anviises: saa maae og Herreds:Provsten have Magt til, efter foresgaaende Raadsforsel med Biskopen, at regulere, hvad saadan en Capellan, foruden Værelse, Kost og Tæring, skal have i Løn: Ligesom og denne Stids, naar han vil quittere den ham anviste Plads, skal være forbunden til 3 a 4 Uger forinden at anmeldes sig for Biskopen, paa det imidlertid Anstalt til en Andens Antagelse kan sees, og Mæenigheden ei komme til at mangle den fornødne Tilsky.

11 April. Rescr. (til Amtmanden over Finmarkens Amt), ang. Jordemoder-Anstalt og Løn i Finmarken.

12 April. Canc. Prom. (til Biskopen i Ribe), ang. at Skole-Anstalterne i Thorningelshn bør i Almindelighed først reguleres af Amtmanden i Hadersleb med Herreds:Provsten, og ikke foredrages Biskopen over Ribe:Stift, for at indstilles til Kongelig Resolution, førend nogen af Vedkommende maatte klage over hvad af Amtet og Provsten er anordnet.

16 April. Rescr. (til Stiftbef. og Biskopen over Aggershuns:Stift), ang. Limitation i Rescr. af 3die Novbr. 1774, i Henseende til Bedligeholdelsen

og Taxationen af de Eiendomme, hvorudi publice Midler udsættes (v). 16 April.

Et. Ved Rescript under 3die Novbr. 1774 er anordnet, at de Pantter, hvorudi de publice Midler ere udsatte, skulle hvert tredje Aar paa ny taxeres, paa det deraf kunde erfares, om Panttet var forringet; men Stiftamm. har foreskillet, at derved møder den Omstændighed, deels at de, som have meget gode Pantter, hvorpaa kun er laant meget smaa Summer, ikke vil have offentlige Midler derudi, men nu, da det 3die Aars Taxation er forhaanden, vil opstaa dem, deels og at, naar, i Henseende til smaa Summer, Panttet skal omvurderes, kan Befolkningen let udgjøre den eene Procento meere, som Debitorer ved andre Pengelaan ere befriede fra.

Til større Lettelse i de offentlige Midlers Udlaan, indskrænkes forberørte Rescript af 3die Novbr. 1774 derhen: Naar de offentlige Midler ere udsatte i saadanne Pantter, som ere under Børgernes og Inspecteurernes Opsyn, maae, naar de 3 Aar ere udrundne, Børgens Erklæring om Panttets Uforanderlighed i sin indvortes Værdie, geleidet med 2 Naboers Attest derom og Inspecteurens Vaategning, være Hjemmel for Directeurerne til at dispensere for den Gang i den ny Taxation efter Omstændighederne, uden at derfor de eller andre Paagjeldende skulle paadrages noget større Ansvar, naar i øvrigt Rescriptets Vdydende er opfyldt, og derom aarlig bliver gjort Indberetning til det Danske Cancellie; men meere end 2 Gange maae uden særdeles Omstændigheder og en stor Vished ikke dispenseres efter foregaaende Forestilling, saa at i det mindste hvert 9de Aar Panttet bliver omvurderet, da det i saadan Tid nødvendig maae være Forandring underkastet. De Pantter derimod, som ere saa langt bortliggende, at den daglige Opsyn ei dermed kan haves, maae nødvendig være Taxation hvert 3die Aar underkastede, med mindre Debitorerne kunne forskaffe saadanne Beviiser om Pantters Forbedring

§. 1.

§. 2.

- 16 April. bring eller Vedligeholdelse, at alle Vedkommende kunne derved troe sig betryggede, da Directeurterne for een Gang, men ei flere, uden efter Forestilling, maae deri
- J. 3. dispensere. De Pantor, som ere saa notorisk gode, at endog en langt større Summa paa dem kunde laanes, uden at opnaae den anbefalede Sikkerhed, maae aldeles være befriede for Taxation i 18 Aar, naar alle Vedkommende troe sig betryggede, og Debitor, naar forlanges, kan godtgjøre paa een eller anden Maade, at Pantet ei bliver forringet. Ligesom og en vederhæftig Mand's Caution kan i alle Tilfælde forhindre ny Taxation for den Gang.
- 19 April. Canc. Prom. (til Amtmændene over Dronningborgs, Silkeborgs og Mariager-, Lundenæs og Bøvling-Amt, og Notits til Generalitetet), ang. at de Deputerede i Landmilitie-Sessionerne, efter det der hidindtil saavel i Danmark som i Holsteen har været brugeligt, maae tage Sæde efter den enhver af dem forundre høieste Rang. (I Anledning af Forespørgsel fra det Slesvigskke Infanterie-Regiment.)
- 19 April. Canc. Prom. (til Landmilitie-Sessionen for Lundenæs og Bøvlinge-Amt), ang. at Amtmanden, i Henseende til Mulcterne, ingenlunde kan anses som eene Dommer, men er kun berettiget at afgive sit Votum med de øvrige Sessions-Deputerede, da det første efter Forordn. bør afgjøres efter de fleeste Stemmer. (Saaom det Slesvigskke Infanterie-Regiment besvarede sig over, at han ved Sessionen har villet være Dommer, i Henseende til Mulctpengen for de Vacancer, som i Regiments-Districtet har været udi Aarene 1774 og 1775.)
- 19 April. General-Postamtets Prom. (til Postmesterne), ang. at (da Postillionerne, som befordre den Kongelige Post, bør ikke alene paa Hoved-Touren, men

men og til og fra Si-Postcontolrerne vare forspnede med behørig Post-Møndering og Horn) hermed have nsie Indsende, og, om nogen derved befindende Mangel efter steete Erindring ikke af Vedkommende strax skulde blive afhjulpen, saadant, under eget Ansvar, for General-Postamtet til nærmere Foranstaltning indberetti.

19 April.

B. G. N. o. Gen. toldk. Circul. (til samtlige Toldere og Controleurer i Danmark), ang. at Finants-Collegium er anmodet om Udbetaling af de dem bevilgede 25 Procent for afsvigte Aar, og at Kongen under 7de hujus har tillagt dem, i Aarene 1777-1779, 20 Procent af det, som Told-Intraderne aarlig udbringes til over bestemt Annuum, hvoraf Tolderen nyde 12 og Controleuren 8 Procent.

19 og 22 April.

Refer. (til Stiftbefalingsm. og Biskopperne i Danmark og Norge [tillige Amtmændene og andre der at tilsendegive], Magistraten i Kjøbenhavn, Overberg-Amtet Søndersjælds, og Berg-Amtet Nordersjælds), ang. at af Umyndiges Midler, som antages i Extra-Skatte-Cassen, ikke svares høiere end 3 Procent Rente.

23 April.

Et Omendkjønt Kongen i Almindelighed har befalet, at ingen Henge til Forrentning af Ober-Skatte-Directionen maae antages, er dog ved Ed. af 31te Aug. 1774, til Betrøggelse for de Umyndiges Midler, tilladt, at samme, naar de ei paa anden Maade kunne blive udsat i godt og sikert Pant, maae indtages i Extra-Kat-Cassen, imod sædvanlig Rente 4 Procent.

Vel kan det derved fremdeles have sit forblivende, dog saaledes, at der af deslige Umyndiges Midler, som for Estroetiden maatte blive tilbudne og antagne til Forrentning af bemeldte Ober-Skatte-Direction (x), ikke skal svares høiere end 3 Procento.

B 5

Refer.

(2) See: Refer. af 13 April 1782 og Plac. af 18 Juli 1784.

23 April.

Rescr. (til Amtmanden over Lundenes, og Bøv-
 ting-Amtet, og Notits til Stiftbefalingsmanden
 i Ribe), ang. at Ulfborg- og Hind-Herreder, hvis
 Herredsfoged boer i Ringsløbing, og Bølling-Herred,
 hvis Ting holdes en Mill fra Byen, maae komme til
 Hjelp til Byens Raadstues Opbyggelse med 8 Skill.
 aarlig i to Aar a Ed. Hartkorn, de completerede Ho-
 vedgaards-Taxter undtagen, og Byen udrede det Wang-
 lende af Beføstningen, hvortil disse Herreder, som
 intet Tinghuus har, men maae leie det hos Bønder,
 skal have Rettighed til, uden noget Vederlag, at holde
 deres Ting paa Raadhuset, og faae deres Arrestan-
 ter og Deliquenter ligeledes under Bevaring i Arrest-
 husene sammesteds, samt siden for videre Last og Beføst-
 ning være fritagne; saa skal og Tegningen til Bygnin-
 gen forfærdiges efter Overlæg med Amtmanden, og han
 paasee, at Indretningen bliver til Nytte baade for Byen
 og Herrederne, og saaledes forfattes, at deri bliver et
 convenable Værelse til Raadstue, Rettens og Byetings
 Hoidelse separatim, hvor tillige Land- og Søe-Seesjø-
 ner kan holdes, og Borgerflabet have et Samlings-
 Sted, naar noget om Byens Sager delibereres; i sv-
 rigt skal Tingene eller Kettergangen for ovenmeldte Ju-
 risdictioner fremdeles herefter holdes paa Raadstuen paa
 samme Dage, som hidindtil, nemlig Raadstue-Retten
 om Mandagen, Bølling-Herreds Ting om Tirsdagen,
 Ulfborg-Hind-Herreds Ting om Onsdagen, og Bye-
 tinget om Fredagen.

26 April.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Bergens
 Stift), ang. nærmere Bestemmelse imellem Po-
 litiemester- og Byefoged-Embederne i Ber-
 gen (y).

G.

(y) See Rescr. 17 Decbr. 1777.

26 April.

Er. Fra Bøfogden udi Bergen er indkommen Ansøgning, hvorudi han i Anledning af Reser. under 16de Sept. 1768, som iblandt andet siger, at Bøfogden det i Byen ikke maae besætte sig med Politie-Sager, eller hvad som vedkommer Politimesterens Embede og hans Betjentes Politie-Forretninger udi nogen Politie-Sag, haver forespurat sig, om det, naar nogen formeener sig at være ulovlig inddraget for Politiekammeret udi Sager, som ei angaae Politievaesenet, maae være ham tilladt paa Klagerne's Begier for Byetinget, som Parterne's rette Værneting, at antage saadanne Sager under Examination, og, saasfremt Klagerne besludes at have Ret, kan da udbindret af Politimesteren eller hans Betjente maae efter Loven paaalkende Parterne's Lov, uanset at saadan Sag allerede for Politiekammeret er gjort anhangig; ligeledes haver Politimesteren i bemeldte Bergen forespurgt sig, om, eller hvorvidt den Tanke, som de Militaires paa nogen Tid der i Byen have udladt sig med, at alle Slags af eller for Militaires mod Civile's anslæggende Sager kan behandles for Politie-Jurisdictionen, hvad enten Sagen efter sin Natur er Politie-Sag eller ei, maatte være grundet. For at forekomme Uorden, og befæmme Grendser imellem Jurisdictionerne, befaltes:

At Politimesteren i Bergen herefter ikke, under hvad Paaskud og Forevending det end være kunde, maae, under Tiltale og Straf, til Afgjørelse antage andre Sager, end de, som ved Forordningen om Politens Administration af 24de Jan. 1710 og Politie-Instructionen af 9de Decbr. 1746 findes bevilgede, saavelsom de Sager, der efter de senere Anordninger og Rescripter derunder henhøre; men alle andre Sager, saasom Gjelds-, Injurie-, Slagsmaal- og dealige Sager skal henhøre til Byens Jurisdiction; og, da det, der henhører til Politiets Jurisdiction, er kortelig og fornemmelig saadant, som angaaer god Orden og Sikker Land- og Forprang, Helligbrøde med videre saadanne Sager, saa hør alle andre Sager, som de Mistaltes kunde finde sig besviede at anlægge imod de Civile, og som ei angaaer Politiet, ved den almindelige Lands Lov og Ret afgjøres. Ligeledes maae Politimester ei heller besætte sig med nogen Arrest eller Sequestration, uden i de Tilfælde, hvor Hoved-Sagen efter 1ste Postes

§. 1.

§. 2.

For

- 26 April, Formeld er egentlig en Politie-Sag, som til Afgjørelse undet Politiekammer-Retten og Politie-Commissionen henhører; men alle andre Arreste og Sequestrationer bgr tilhøre Byefogden, som den, der samme efter Loven og Forordn. af 19de Decbr. (2) 1735 tilkommer at forrette. — Byefogden maae derimod heller ikke, under Tiltale og Straf, befatte sig med Politie-Sager, eller hvad som vedkommer Politimesterens Embede og hans Politiebetjentes Forretninger, enten med Mands Udnævnelse, Besigtelse, Arrest, Forbud og Relaxation, eller Vidners Førelse og Dom ubi nogen Politie-Sag. — Og, paa det at ingen Sag, som henhører til Byetinget, skal ved Politiekammer-Retten blive paadømt, saa og at de Fattige, som ikke formaae at indstevne Politiekammer-Rettens Dom, kunde, om de med samme vare blevne fornærmede, forhjelpes til Rette,
- §. 3. befales end videre: At ingen Politiekammer-Rets-Dom maae exequeres sænd samne af Stiftbefalingsmanden er approberet, til hvilken Ende Politimesteren haver at indsende Doms-Affigterne til ham, Dagen efter at de ere affagte, tilligemed en kort og sandfærdig Fortælling om Sagens Beskaffenhed, hvorefter Stiftbefalingsmanden haver at approbere Dommen, eller efter Omstændighederne at formilde den, samt, skald Sagen enten maatte befindes med Rette at henhøre til Byetinget, eller den Skyldigdomte ved samme maatte anses fornærmet, da haver Stiftbefalingsmanden ved Politie-Actor for Politie-Commissionen at lade indstevne samme, og det, omendkjænt den Paagjeldende med Dommen var fornæjet, eller ingen Formue havde til samne at paaante.

Rescr.

(2) Skal være 19 August.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Fyens-Stift), 26 April.
ang. at ingen af Assens-Jorder maae udlægges til Bønde-Jord.

Or. De eligerede Mand i Assens have andraget, at de omring ved Assens liggende Bønder have, for at hindre Kjøbskæbers Ophævelse, hvorpaa Bøen Kal have anvendt anseelige Befestninger, gjort den Indvending og Taaftand, at nogle Jorder, som Bønderne eie og have paa Assens Kjøbskæd-Mark, skulle derfra udbattes, og hvorved samme Jorder med alle vilde komme fra Assens-Bøe, hvorfors de derhos have begjert, at de Udenbøesboende, saafremt de ville have deres fra Bøen kjøbte Jorder udskiftede, maatte taalægges at sælge dem til Bøen for den Kjøb-Summa, de havde tilkjøbt sig samme, og af indhentede Erklæring med Bilager erfares det, at Bøndernes Commissionair vil hentyde det til Bønde-Jord, forbi det er matriculeret, og at deraf efter Forgjæverne bliver svaret Soldaterhold, men at derimod af Borgemeesteren i Assens og de eligerede Mand er fremlagt en Attek fra Amtshuen, at det er Kjøbskæd-Jord, som er solgt til Udenbøesboende, og ikke findes inddeelt i Lægd til Landsoldater deraf at udrede, ligesom det og er aodtjort, at af disse Jorder, ligesom af de øvrige paa Assens-Mark, svares Giende til Præsten og Kirken i Assens, saa at det ikke kan seile, at det jo er Kjøbskæd-Jord, der i forrige Tider er solgt fra Assens-Bøe til Udenbøes-Folk, som deraf have maattet svare Matricul-Stat.

Ingen af de Jorder, som enten ved Matriculen eller andre lovgældige Documenter kan bevises forhen at have tilhørt Assens-Kjøbskæd, maae udskiftes, eller udlægges fra Bøens Marker til Bønde-Jord, uagtet at samme i forrige Tider er solgt fra Assens til Bønder eller andre Udenbøes-Folk; dog maae det være de nu værende Eiere usformøent selv at bruge disse Jorder, men ei at lede dem til andre, end til Assens-Bøes Indvaanere.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aarhus-Stift, saa og Kjøbenhavns Universitet), 26 April.
ang. at det i Ebbeltoft in Janv. holdte Marked maae her-
efter forsinntes, og i det Sted holdes næste Tirsdag, efter Anden Søndag i Faste, og at der da tillige maae holdes Zeste- og Qvæg-Marked.

Rescr.

1777. 30

Kongelige Rescripter,

26 April.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at de Fornødne maae indtages i Vognmands-Lauget i Kjøbenhavn.

Mr. Andreas Petersen i Kjøbenhavn har anholdet, at han, som intet andet har lært, end hvad der hører til Vognmandsbrug, og har indladt sig i Tattskab med afg. Vognmand Peder Madsens Datter, maatte, siden nogle Vognmands-Laug i saa hær skal være nedlagte, anføres og indskrives i Vognmands-Lauget i Staden for et Laug; og Magistraten udi Erklæring har herettet, at det vel ved Rescript af 4de Maii 1764 er befaleet, at Vognmændenes Laugs-Tal skulde være sluttet, og ikke, uden nærmere Kongelig Tilladelse, bestaae af flere end 25, af Harsag at Lauget havde Postgaarden at vedligeholde, og derfor behøvede bestemte Hjælp med Fortjeneste af deres Bude-Vogne, men at samme Harsag nu, da Postgaarden er ophævet, ei meere har Sted.

Det maae være Magistraten tilladt ikke aleene nu strax at antage Supplicanten til at være Vognmand i bemeldte Kjøbenhavn, men endog saa mange, som den herester maatte finde fornøden til at bestride Bude-Kjørselen, for at sættes bestobedre i Stand til at faae Iis- og Sneekjørselen om Vinteren besordret; dog skal Vognmands-Vangens Jorder forblive saaledes indbeelte, som de nu ere, saa at de yngste i Lauget Indkomende maae hie efter Jord sammesteds, indtil de efter deres Tour kan bekomme samme.

26 April.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Aggershuus-Stift), ang. at Borgemeesterens Vorum afgjør Dommen, naar han og Byfogden i Livs- og Vres-Sager samt Skiftebehandlinger ere af ulige Meening.

I Anledning af den fra Byfogden i Frederichstad indkomne Forespørgsel angaaende, hvem det tilkommer, enten Borgemeesteren sammesteds eller Byfogden, i Tilfælde at de ere af ulige Meening, at gjøre Udslaaget, naar der skal dømmes i Livs- og Vressager, og Decisioner affiges ved Skifters Behandling.

Da de begge staae i lige Ansvar og Forretning, og Borgemeesteren altid skriver først, ligesom Magistraturen

turen ogsaa har Fortrinet som Øvrighed paa Stedet fremfor Jurisdictionen, saa bør Borgemeesteren, som primus inter pares have Fortrinet, og hans Votum afgjøre Dommen, hvor ulige Meentinger indtræffer. 26 April.

Resol., ang. at Høbroe i Jydland er deelagtiggjort i de samme Fordeele og Benaadinger, som Aalborg, Aarhus og Randers ved Ed. 4de Nov. 1776 for saltet Rjeds Udførsel ere forundte (a). 28 April.

Refer. (til Stiftbefalingsmanden paa Island), ang. Nedsættelse af Assessorernes og Lavretsmandenes Tal i Over-Retten, og Assessorerne at nyde Tillæg. 30 April.

Er. I den Anledning, at Stykmandene paa Island, som udnævnes til Assessorer i Over-Retten der paa Landet, have ansøgt at maatte nyde, 2 Rd. daglig af Justits-Cassen, saalange Over-Rets-Sagerne varer, da de desformedsk maae være nogle Uger fra deres Hiem, og derved foraarfages baade Besværlighed og Omkostninger, har Stiftbefalingsm. ubi Erklæring forskillet, at det var meget at ønske, at Over-Retten kunde sættes paa en ordentligere Fod, og Assessorerne lønnes, men at det ikke sees, at kan See af Justits-Cassen, da dens heele Beholdning ikkun er 437 Rd., og det, som af Indtægten aarlig oplægges, ikke kan beløbe høiere end til nogle og 30 Rd., hvorimod han har foreslaaet til dens Udgieters Indkrænkelse, at Halvdeelen af de 10 til Lavtings-Retten bestemte Lavrettes-Mænd kunde affattes, hvorved spares 30 Rd. foruden de aarlig oplæggende 30 a 35 Rd., saa og Notarii i Over-Retten hans heele Løn 30 Rd. at belægges paa Lugthuus-Cassen, saa længe den det kunde taale, og Delingventernes Tal ikke meget sørgedes, hvilket tilfaldmen udgjør 95 Rd., og, naar da Assessorernes Antal blev nedsat fra 12 til 7 a 8, og hver af dem i de 5 a 6 Dage, Over-Retten varede, blev tilkaat 8 a 9 Rd., formeenes med de forbeholdte 95 Rd. at kunde udkomme.

Lavrets-Mændenes Tal maae nedsættes fra 10 til 5, og Assessorernes i Over-Retten fra 12 til 6, foruden Præsens, og maae hver af disse Assessorer da nyde et aarligt Fiscum af 10 Rd., for at betjene Over-Retten, hvilket skal tages af det, som spares ved Lavrettes-

Ram

30 April. Mændenes Indskrænkning, og af det, som af Justits-Cassen aarlig oplægges, 30 Rd., samt ved Notarii Til-læg af 10 Rd., som skal henlægges paa Tugthuus-Cassen.

30 April. Rescr. (til Den Bestindiske Regjering), ang. at Negere ei maae overgaae til, eller antages af de Roman-Catholske; at Disses Præster skal søge Kongelig Confirmation paa deres Kalds-Breve og afgive Copie af samme; og at de skulle holde Ministerial-Bøger.

Gr. Af Regjeringens Skrivelse med derhos søiede Docu-menter er Kongen bleven resereret, at, efterat der fra Mars ein Maat paa de Evangeliske Brødres Vegne paa St. Croix var indkommen Klage, at den Roman-Catholske Præst sam-mekeds havde døbt 4 Negere, som tilforn vare døbt af Brø-drene, haver Regjeringen derom ladet anstille et Forhør, og derefter, for at see af Misforstaaelse imellem disse fremmede Meenigheder bilagt, under 29de Novbr. 1775 udstædt saa-dan Resolution: 1) At Forkænderne for den Roman-Cathol-ske Meenighed skulle paalee, at de udi de Noraviske Brødres Meenighed døbt og derfra til deres Kirke overgangne Negere i Almindelighed, saa og i Særdeleshed de, hvorom Casus quæstionis et examinationis var, inden 14 Dage fra den Dato skulle op- og afleveres til foromnævnte Brødres Meenig-hed, som den Kirke, de ved Daaben først vare blevene indlem-mede udi. Dernæst, for at forekomme al Uorden i saa Fald i Fremtiden, maae 2) de Roman-Catholske ingen Profely-ter gjøre af Blanke, hvad enten de selv godvillig vil over-gaae, eller af andre dertil persvaderes, under hvad Navn navnes kan, men alle de, som af Protestantiske Forældre ere fødte, skal til de Protestantiske Kirker henhøre. 3) Alle de Negere, frie eller Slaver, som bekjende sig til en af de Pro-stantiske Religioer eller til Brødres Meenigheden, og der ere døbt, maae hverken selv godvillig overgaae eller af Blanke eller Negere i den Roman-Catholske Meenighed persva-deres at affordre sig fra den Meenighed, de tilforn ere ind-lemmede udi, ligesom og, om saadan Neger, fri eller Slave, skulde fremstille sig og begjere Daaben, foregibende at han ikke til nogen sår Meenighed henhører, maae han ikke troes, men derom maae forskaffes Attester, eller og den Roman-Cas-tholske Præst maae derom hos Vedkommende inquireere, for- inden Daaben tilstædes. Saa maae og ingen af den Ro-man-Catholske Meenighed, som eier Slaver, forhindre nogen af saadanne Slaver at søge enten de Protestantiske Kirker eller Brødrenes Meenighed, om de saadant attraaer, og ikke udi deres Meenighed ere døbt og indlemmede. 4) Endver
Roman

30 April.

Roman:Catholik Præst skal holde en ordentlig Ministerials Bog for sin andetroede Meenighed, og derudi ved Daa og Datum anføre de Døbte, Ekteviæde, og saa videre i hans Meenighed foresaldende, paa det Værgigheden i paafommende Tilfælde, naar forlanges, kan have den fornødne Oplysning. Da 5) alle paa Eilandene befindende Roman:Catholiske Geistlige, saavel de, som nu ere, eller som herefter maatte ankomme, skal inden 14 Dage indlevere til Regjeringen Notarial:Copie af deres Kalde:Breve, at man deraf kan see, til hvad Orden de henhøre, ligeiom og angive, hvad Kirke de betjene, og i øvrigt paa hvad Sted i Landene de deres Subdyrtelse udøve.

Foransførte Foranstaltning og Resolution approberes i Eet og Alt; hvorhos anordnes, at de Roman:Catholiske Præster paa Kongens Americanste Eilande skal være pligtige til, førend de maae udøve deres Embede, at indsende deres Kalde:Breve til det Danske Cancellie til nærmere Kongelig Approbation.

Circul., om Laste:Penge (b).

6 Mæh.

Rescr. (til Pleie:Anstaltens Directeurer i Kjøbenhavn), ang. hvorvidt de Fattiges Fogder maa komme i Folkes Huse og Gaarde om Betlere.

7 Maii.

Er. Af deres Skrivelse har Kongen ladet sig referere, at de vel, i Folge Cancellie:Promem. under ste Martii næstforhen have betydet de Fattiges Fogder, at de ei maae gaae ind i Folkes Huse eller Gaarde i Staden for at paaaribe Betlere, men at adskillige af Collegierne saavel som Opsyns:Havere ved Borsen og andre publique Steder og aabne Boutiquer, ja private Huus:Eiere, ofte i Forveien skal have forlangt, at Fogderne maatte hørdes til at have Opsyn paa siige Steder, og bortføre de sig der indfindende Liggere; ligesom og Fogderne have berettet, at en Mængde pjaltede Folk sees at opholde sig rundt om i Gaarde og Forstuer, hvilke, saasnart Fogderne ere forbi, streife om paa Gaderne, for at betle; i hvilken Anledning Directeurerne have foresillet: 1) Om det ikke, naar nogen sees enten i Huus eller Gaard at betle, eller om Altsenen findes i Forstuer og for Dørene i samme henkast at svinge, eller og, efter at have betlet paa Gaden, sig nogens

(b) See 13 Huius.

7 Maii.

beds ind at retirere, det da maae være Fogderne tilladt, selv at gaae ind, for med sammelig Høflighed at adspørge Verten eller Vedkommende, om de vil, at sige Liggere af dem maae bortføres, som de da efterkomme; men, naar sigt Kulde vegrer paa deres mindelige Forespørgsel, Fogderne da saadant, saavel som Vertens Navn, for Politiet at anmelde til videre Foranstaltning, og at de, som vagre saadanne Betlers Ublevering; og dem saaledes imod Anordningerne underkøste, maatte af Politiet efter Placaten af 23de Martii 1757 blive anseet ligesom de i Forordn. 26de Febr. a. c. dens 4de Art. ommeldte Folk, der huse og høle Betlere.

Den 1ste Post af Forestillingen approberes i Eet og Alt; men i Henseende til den 2den Post, da indskrænktes samme hidhen: a) at, Sattigfogderne ikke maae inquirere i Folkes Huse og Gaarde efter Betlere, men aleene, naar de i Forveien maatte have seet og befunden Nogen at betle paa Gaden, som da, for at undgaae Vaagrøbelse, retirere sig derind. b) Naar der allerede maatte være fæst Sammenløb i Anledning af en Betlers Vaagrøbelse, og samme i den Tid fik Leilighed at retirere sig ind i et Huus eller Gaard, maae Fogderne ikke i saadan Sammenløb forlange Betleren ubleveret, for ei at underkaste Huus-Eieren den Uleilighed, som deraf kunde paafølge; og c) maae de i ingen af de foranstørte Tilfælde gaae ind i de fremmede Ministeres Gaarde, med mindre det af Vedkommende selv maatte blive forlangt.

7 Maii.

Reser. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Indskrænkelse udi Renovations-Cassens aarlige Udgifter, dens Gjelds Afbetaling, og Renovations-Skattens Forhøielse.

Gr. Kongen har anordnet en Commission til at undersøge Renovations-Cassens nærværende Tilstand, samt Marsagerne til dens Forsald, saa og at foreslaae saavel hvorsledes dens aarlige Udgifter herefter kunde beskrives og dens Gjeld afdrages, som og hvorsledes Renovations-Værket under bestemte Straffe ved uophødelig Kettens Pleie vedbørligen kunde besørges; og bemeldte Commission har foreskillet, at Renovations-Cassens Gjeld til forrige Mars Udgang omtrent var

60000 Rb., og at Cassens aarlige Udgifter for nærværende Tid ere: 7 Maii.

1) til Vognmændene efter Contract af 16de Martii 1774, som til ultimum Junii 1780 udløber	16000 Rb.
2) til Rodemeesterne 2 Procent for Renovations- Skatten at indrassere, samt aparte for Wand- tallerne dertil at forfatte, i alt	250 "
3) Lønninger:	
a) til Regnskabsføreren, som tillige er Cas- serer	200 Rb.
b) til en Sidsmægtig ved Portskil- lingens Oppebørsel	200 "
c) til Port- og Passage-Verjentene m. v. omtrent	800 "
d) til trende Planerere paa Lods- pladsen, a 60 Rb.	180 "
e) til Broer-Inspecteuren	100 "
	<hr/>
4) Douceur til Vagtmester-Lieutenanten efter Kongel. Befaling	50 "
5) for Vagtlokken at ringe	8 "
6) Pensioner	132 "
7) Tilfældige Udgifter til Slager, Broelægning paa Natte-Renovations Lodspladsen, Renova- tions-Gaardens Underholdning og deslige, som sin anslaes til	480 "
8) Renterne af Cassens Gjeld 60000 Rb. a 4 Procento	2400 "
	<hr/>

Saa at Udgifterne beløbe i alt aarlig 20800 Rb.
hvorimod Cassens sake og behandige Indrægs om
Maret ifkun er:

1) Af Renovations-Skatten omtrent	6300 Rb.
2) Af Port- og Passage-Pengene om- trent	5000 "
	<hr/>
	11300 Rb.

hvoraf følger, at Cassens aarlige Under-
V. lance er omtrent 9500 Rb.

Lil hvilken Summa med videre at saae udredet Commissio-
nen intet andet Middel har vidst at udfinde end Renovations-
Skattens Forhoielse, og nogle faa Udgifters Indkrænkelse,
ved hvilken sidste Cassen vel vilde spare en 5 a 600 Rb. aar-
lig, men at Under-Balancen endda vil blive noget større end
nu, dels fordi Rodemeesterens Indræssings-Salarium, som
betales med 2 Procento, vil udgjøre en større Summa end nu
er omfat, naar de tillige saae Forhoielsen at indrassere; dels
ogsaa fordi iblandt Cassens nærværende Udgifter intet er an-
slaet til Lønninger for de Verjente, som fore Opsigten med
Renovationens Execution, hvilket dog ansees nødvendigt,
hvis ellers Overflaget til Udgifterne skal blive fuldstændigt
og varigt for Eftertiden, hvilke Verjentes Antal Commissio-
nen har forment burde fastsættes til 15, nemlig en Verjent i
hvert af de 10 Districter, hvori Staden imellem Renovations-

7 Maii.

Contrahenterne er deelt, og 5 desuden deelt til Brug i de vidtløftigste Districter, deels og til Reserve, i Fald en af de 10 Betjente blev syg, og enhver af dem tillægges i aarlig Løn 60 Rb.

Paa det Renovations-Cassen kunde sættes i Stand til, ikke aleene at bestride sine aarlige Udgifter, men endog til med Tiiden at see sin heele nu havende Gjæld afbetalt, og Renovations-Værket i Almindelighed blive bragt i behørig Orden, skal følgende Indskrænkelse ubi Udgifterne iuærfattes: 1) Suldmægtigens Plads ved Port-Skillingens Oppebørsel, som ikke skal have været til uden i den Mand's Tiid, der nu beklæder den, skal igjen indgaae, naar bemeldte Mand enten ved Døden afgang, eller paa anden Maade bliver employeret, da Portbetjentene selv skal bringe Port-Skillingen til Cassereren. 2) Broe-Inspectorens Løn, Vagtmester-Lieutenantens Douceur, og Pensionerne skal, siden de ikke egentlig vedkomme Renovations-Væsenet, henlægges paa Stadens Kræmer, (c) Cassé fra 1ste Junii h. a. af. 3) Ligeledes skal Underholdningen af Lygterne i Stads-Portene fra bemeldte Dato af henlægges paa Lygte- og Sprøite-Cassen, hvor den rimeligst henhører; og 4) skal Renovations-Gaarden paa Vesterbroe, hvoraf ikkuns aarlig svares 140 Rb. i Løse, men derimod koster et Aar i det andet beregnet 200 a 250 Rb. at underholde, og altsaa er Cassen til virkelig Byrde, ved offentlig Auction bortselges. Og som, for saameget inueligt at lette Indvaanerne ubi Renovations-Bekostninger, er tilladt, at der ligemed Indvaanerne og i Forhold til Grundenes Strækning, efter nærmere forfattende Repartition, maae contribueres af alle offentlige Bygninger, være sig til Hof- eller Militair-Statene, eller til andre Departementer henhørende, for saavidt der virkelig seer Renovation for samme;

(c) Skal nok være Kammer.

7 Maii.

me; Kongen og har resolveret, at ville for den 1den 1771 havde Afgang i Vortpengene til Afbetaling paa Renovations-Cassens Gjeld, af sin Cassa lade udbetale i tvende Terminer til 11te Junii 1777 og 11te Junii 1778, 3000 Rd. hver Gang, dog paa Vilkaar, at Seiningen af Renovationen blev foreenet med Vort-Fjorselen, men det er fornunnen, at saadant nu for Haanden ikke har været gjørligt: saa dog maae foransørte offentlige Bygninger ansattes at concurrere til Renovationen, ligesom og at de af Kongen skjenede 10000 Rd. til de fastsætte Terminer maae vende udbetalt: og skal samme 10000 Rd., naar de til de tvende bestemte Terminer indløbe, tilligemed det, som for Renovations-Gaardens Vortfølgelse indkommer, anvendes til Gjeldens Afbetaling. Men, som disse Summer ikke ere tilstrækkelige til at afdrage den heele Gjeld, saa vil det være fornødent, at Renovations-Skatten saaledes forhøjes, at foruden Renter noget aarlig paa Gjeldens Capital afdrages, hvilket ikke bør være mindre end 2000 Rd. aarlig; og, som Gjeldens Afbetaling snarest og med største Besparelse af Renter kan fuldbyrdes, naar den skeer plukvis og ligesom Cassens Indtægter falde, hvilket bedst lod sig gjøre derved, at Cassen ingen anden Creditor havde, end Banqven, saa haver Magistraten at sørge for, at den, saasnart skee kan, bliver flikt ved de Creditorer, den maatte have foruden Banqven; og maae Magistraten til deres Afbetaling paa en Gang anvende ei alene Kjøbe-Summen paa Renovations-Gaarden samt de 5000 Rd., som til 11te Junii førstkommende udbetales af Kongens Cassa, men endog, isald disse 2de Summer ei skulde være tilstrækkelige til fulde; ud at afbetale Creditorerne til næste 11te Dec. Termin, optage det Manglende i Banqven, paa det Cassen efter bemeldt Tid alene kunde have Banqven

7 Maii.

til Crediter. I samme Henseende haver Magistraten og at paasee, at ingenfinde større Beholdning frugtes: lss ligges i Cassen, end til de nær forestaaende visse Udgiwter uundgængelig maatte være fornøden; hvorimod alt det øvrige i Banqven bliver at indbetale til Afdrag paa Gjelden. Og, omendstjænt det ikke er at formode, at nogen betydelig uventet, og tillige aldeles uudsættelig Udgiwt skulde foresalde paa en Tiid, Cassen var blottet for Penge, men saadant dog kunde være mueligt, saa maae i sliq Tilfælde Magistraten paa en sœie Tiid optage de fornødne Penge i Banqven, dog med Vilkaar, at samme igjen af de indløbende Indtægter blive betalte saasnart gjørligt, og at derved ikke skeer noget Skaar udi det, som oven er anført angaaende Renternes mueligste Besparelse og 2000 Rd. aarlige Afdrag paa Cassens nu værende Gjeld. For Resten maae det aldeles ikke være Magistraten tilladt at behyrde Cassen med ringeste ny Udgiwt til Lønning, Tillæg eller Pension, at disponere over Cassens Midler til noget andet Brug end Renovations-Værkets Fornødenhed eller at gjøre nogen Gjeld paa Cassens Regning, med mindre det efter foregaaende Forestilling allernaadigst maatte blive tilladt. Derimod haver Magistraten ved hvert Aars Udgang til det Danske Cancellie at indberette Gjeldens da værende Vælsb, og hvor meget derpaa i det afvigte Aar var afdragen, samt endeligen, naar Gjelden engang aldeles var bleven afbetalt, indkomme med Forslag til nærmere allernaadigst Resolution, hvorefter meget til Indvaanernes Lettelse i Renovations-Skatten kunde afgaae, uden at Skatten skulde savne den fornødne Indtægt til sine da havende Udgiwter; og sølgelig blive nødt til at gjøre Gjeld paa ny. Ellers skal Renovations-Cassens faste og bestandige Udgiwter for den følgende Tiid saaledes beregnes: 1 1 1

7 Maii.

1) Regnskabsførerens og Cassererens Løn	200 Rb.
2) Løn til 9 Portbetjente eller Skillingsmænd, 3de ved Nørre-Port, og 2 ved hver af Stadens øvrige 3 Porte, a 66 Rb., er	594 "
3) Løn til 3 Planerere ved Lodsepladsen, a 60 Rb.	180 "
4) Løn til 15 Renovations-Betjente eller Gade-Sogder, a 60 Rb.	900 "
5) Rodemesterne for Renovations-Statens Indcassering a 2 Procento af 18900 Rb.	378 "
6) Dito for Mandtallerne at forfatte	50 "
7) Tilfældige Udgifter, hvorunder Fuldmægtigens Løn ved Port-Pengenes Oppebørsel, indtil Pladsen kan indgaae, saavelsom VagtKlokkens Ringning	159 Rb.

Er 3900 Rb.

Hvortil kommer:

8) Renovations-Contrahenternes betingede	16000 Rb.
9) Renter af Gjelden, som, da Kongen dertil har skænket 10000 Rb., anslaaes til 50000 Rb. a 4 Procento	2000 "
10) Og til nærlig Afbetaling paa Capitulen for det første	2000 "

bliver tilsammen 23900 Rb.

Hvoraf, naar Portpengenes Belsb regnes

derfra med 5000 "

bliver tilbage, som af Renovations-Stat-

ten skal udredes, den Summa 18900 Rb.

Til hvilken Ende, og paa det den saaledes forhøiede Skat kan blive reguleret, haver Magistraten at lade forfatte

7 Maii.

et nyt General-Renovations-Skatte-Mandtal over samtlige Kjøbenhavn og Christianshavns nu værende Grunde, de til Hof- og Militair-Staterner eller andre Departementer henhørende og hidtil fritagne Grunde med iberegne, i hvilket Mandtal skal ansføres enhver Grundts Længde til Gaden eller Gaderne, samt hvor meget enhver Grund:Eier i Forhold med sin Grundts Almemaal, efter de i Mandtallet af 9de Maii 1759 antagne Regler have at contribuere i Renovations-Skat, paa det en Summa af 18900 Rd. aarlig kunde indkomme, hvilken Summa herefter indtil videre, isteden for den hidtil svarende Renovations-Skat af Staden bliver at udrede (1); dog maae derved iagttages, at forberørte hidindtil fritagne Kongelige og publiqve Grunde, som oven er meldt, ikke ansættes til Deeltagelse i Skatten, uden for saavidt der virkelig skæer Renovation for samme. Ligeledes haver Magistraten at foranstalte Renovations-Skatten efter dette Mandtal hos Grund:Eierne ved Rodemesterne indkrævet paa hidtil sædvanlig Maade, dog i 4 Terminer, nemlig ved Ny-aars-, Paaske-, St. Hansdags- og Micheldags-Tider, og derhos saameget muligt paasee, at ingen Restancer komme til at efterstaae, men betimeligen paa vedbørlig Maade blive inddrevne. Hvad de 15 Betjente angaaer, som ere nødvendige til at have Opsigt med Renovationens Execution under Tilsyn af Politie-Controleurerne og Politie-Inspecteuren, da skal dertil af Quarter-Betjente strax udsendes saamange, som dertil ere duelige, hvilke, uden at have med andre Politie-Fordretninger at gjøre, skal have Opsigt med Renovationens Execution, og derfor staae til Ansvar, hvorefter

(1) Eft. Rescat af 26 Nov. 1777, som nævner baade en Cancellie-Prom. af 27 Sept., saa og at Skatten skal forhoies til 2100 Rd.

7 Maii.

enhver af dem' af Renovations-Cassen skal tillægges de foremeldte 60 Rd. aarlig, hvilke igjen skal kortes dem i det, som de nu ndde' af Stadens Cassa; og ligesom de af disse Qvarteer-Betjente antagne efterhaanden afgaae, skal det, som disse have ndde' meere end de 60 Rd. af Stadens Cassa, ophøre; ligesom og, om iblandt dem ikke skulde findes saamange til Opsigt med Renovationen tjenlige, andre da dertil skal antages. Endelig, da Renovationens Execution ingenlunde kan beforders, som sig hør, med mindre der søies Anstalt til, at Pligts-Feiere og Pligts-Vogne stedsse kan have i Beredskab, og det ikke kan forlanges, at disse Feiere og Vognmand skal, om Dispute reiser sig, som vel ofte vil skee, bie efter deres Betaling, indtil en Kjendelse kan ende Disputen; saa haver Magistraten at foranstalte, at Renovations-Cassen i saa Fald gjør Udlægget indtil Sagens Uddrag. Og, paa det Pligts-Vogne kan have i Beredskab, haver Magistraten hos Sandagere, Tattsørere eller Andre, der holde Vogne og vil lade sig bruge, at engagere saamange af sige Vogne, som efter Overlæg med Politimester kunde anses at være tilstrækkelige, hvilke Vogne, imod en vis aarlig Douceur, af Renovations-Cassen, skal hver Dag, saalænge Renovations-Tiiden varer, indfinde sig og holde i Renovations-Districterne paa visse dertil af Politimester anvisende Steder, hvor de af Opsigts-Betjentene strax kunde findes i fornødne Tilfælde, da den dem tilstaaede Douceur, for at holde i Beredskab, kan dem maanedsviis eller ugeviis betales af Renovations-Cassen; dog ikke uden de med Opsigtsbetjentenes Attest bevise, at de virkelig hver Dag have indfunden sig og holdt paa de bestemte Steder, saalænge de burde. Som det i øvrigt havde været Kongen til Velbehag, om Feiningens Vortforpagtning under Let med Vortkjørselen kunde have

7 Maii.

sket, da Executionen af Renovationen derved havde været saa meget lettere; men saadant, som oven er berørt, ikke har været at iværksætte, saa vil dermed beroe, indtil det ved Contractens Udløb med Bogmændene i Aaret 1780 sees, om og for hvad Pris de eller Andre vil paatage sig Feining og Kjørsel under Et ic. — Hvad i øvrigt i Henseende til Renovations-Værkets behørigte Execution er befaleet, erfares nærmere af den desangaaende under denne Dags Dato ved Trykken bekendtgjorte Anordning.

6 og 13
Maii.(Kongel.
Resol. 21
April.)

B. G. N. o. Gen. Soldt. Circul. (til samtlige Soldere i Danmark), ang. at, saalænge den Is-landste, Finmarkske og Særøestske Handel drives for Kongelig Regning, maae alle de bemeldte Handel selv tilhørende, og saavel til Fiskefangstens som Handelens Drivt brugende Skibe være befriede for Lastpenge at svare; men, om denne Handel i Fremtiden skulde enten ganske eller tildeels til Andre blive overdraget, da ophæver denne Frihed for Privates Skibe; ligesom den ei heller nu skal have Sted i Henseende til bestragtede Skibe, saavidt saadanne skulde behøves. — D. S. Da den Grønlandste Handels Skibe allerede i forrige Compagnies Tid have været fri for alle Omkostninger af Lastpenge og Deslige, der ellers ere andre Skibe paalagte (Dresunds-Fyhrpenge alene undtagne); saa vedbliver samme Frihed ogsaa nu, da denne Handel for Kongens egen Regning føres.

10 og 13
Maii.(Gen. Ad.
Decon. og
Com. Coll.
Prom. 26
April.)

Sammes Circul. (til samtlige Soldere i Danmark og Norge e), ang. at den Kongelige Resident i Lübeck er beskikket tillige at være Consul sammesteds, og at derfor vedkommende Skippere og Spesfarende, som

som gaas til Lübeck, i Følge Kd. af 16 Febr. (f) 1749 og 26de April 1773 strax ved deres Ankomst dertil og kort førend deres Afreise derfra bør anmeldte sig hos bemeidte Consul, og forevise deres Skibs-Documenter og Papiere, samt angive deres ind- og udførende Ladninger, og ellers give Consulen alle de Oplysninger, som han, efter bemeidte Kds. Indhold, maatte forlange; ligesom og, ved deres Ankomst fra Lübeck til de Kongelige Toldsteder, vise den fra Consulen i Lübeck bekomne Consulat-Attest, der med Bedkommendes Paategning bliver at forsynes, paa det den ikke til mere end een Reise skal blive brugt, alt under Forbindelse af de Skipyerue i forberorte Forordn. dicterede Straffe.

10 og 13
Maii.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. 15 Maii.
at der af det Residerende Capellanie til Slots- og Garnisons-Menigheden i Helsingør, maae for Fremtiden svares Naadens-Nar, saaledes at Successor fra sit Kaldsbrevs Dato svarer sin Formand eller Arvinger den halve Deel, ei alene af den ham af Drefunds-Toldkammer tillagde Gage, samt Sognepræstens Afgift, men endog af de 3 Hvitids- og Nytaars-Offere, samt et halvt Aars Huusleie, ligesom Drug hidtil haver været.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at 16 Maii.
Keebslager-Svendenes Vandre- eller Skifte-Tiid i Kjøbenhavn skal hèrefter alene vare 2 Gange om Aaret, nemlig St. Hansdag og Nytaarsdag; og at Opfigelse saavel paa Messernes som Svendenes Side skal see 12 Uger forud.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Sjellands-Stift), ang. at, naar for Fremtiden Landsdommeren paa Bornholm formodelst Engdom eller andre Aarsager ikke selv kan boplade Landstinget, skal Byefogden

16 Maii. fogden i Rønne, hvor Landstinget efter Befaling af 27de Decbr. a. p. herester holdes, i saa Fald bestandig være Sætte-Landsdommer, eller i hans Forsald en af de andre Ridsstaders Byefogder, den nærmeste ved Rønne, og derfor nyde det samme som Landsdommeren ved Løven er tillagt (g).

20 Maii. Cancel. Prom. (til Landsdommerne i Jydland),
 (Kongel. Resol. gjen- ang. stemplet Papiir til Oppebørsels-Betjentes
 nemRentef. Cautioner eller Panteforskrivninger,
 7 April.) samt deres fri Læsning oc. ved Ketterne. (3 An-
 ledning af Forespørgsel fra Landsdommerne.)

Naar de Kongelige Oppebørsels-Betjente eengang, enten ved Embedets Tiltrædelse eller derefter, have indleveret udi Rentekammeret eller andet vedkommende Collegium det for hver af dem til hans Caution forordnede stemplet Papiir til 4 Rd., maae de for saadan Betjent nu eller herester indgangne Cautioner, eller af ham i deres Sted efter Forordn. af 31te Dec. 1742 udgivne Panteforskrivninger, fremdeles som hidtil, modtages paa ustemplet Papiir. Og, som ved bemeldte Collegier vorder iagttaget, at anførte stemplet Papiir der indleveres, saa skal disse derimod paa ustemplet Papiir udstæde eller udstadende Panteforskrivninger ligesaa velsom Cautioner uvegerlig samt i Folge af 3die Cap. 1ste Art. udi Kammerets-Ordnungen af 18de Martii 1720 fri og uden Betaling udi Ketterne læses og protocolleses. Spørester Rentekammeret udi alle forekommende Tilfælde den fornødne Anstalt haver at søie.

21 Maii. Rescr. (til Biskopen over Sjæns Stift), ang. hvorledes det herester skal forholdes med den Residerende Capellans Forretninger ved Nordborg-Nærighed paa Alse.

Rescr.

(g) Cse. Noten (i) til Rescr. 1 Octbr. 1777.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Sjæns Stift), 28 Maii.
ang. at Indvaanerne i Odense skal til Byens Gjelds-
Afbetaling erlægge Græspenge for deres Høvders Græs-
ning, m. v: for først i 6 Aar.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. paa Island), ang. 28 Maii.
at Leilændingerne paa Island enten skal besørge
deres Afgivter omsatte i Courant Mynt, hvor disse ikke
ere fastsatte til visse Producter in natura, eller og, naar
de yde andre Vare, eller levende Creature, skal de yde
saadanne, og ingen andre Vare, end de, som efter Lo-
ven og Landets Brug kunne agtes gilde og gjæve, og som
lettelig kunne finde Affætning og gjøres i Penge.

Kongelig Resolution, ang. nogen Forandring 29 Maii.
i den Islandske Tært, og at en Tønde Tran i
Finmarken skal betales med 7 Boger 4 Mark (h).

For at forekomme Tvistigheder, om hvad der skal §. 1.
ansees for Middelfisk og hvad for Titlinger, skal til
Island oversendes af Kammeret og Handels-Directio-
nen forseglede Prøver af den mindste Middels-, Plat-
og Hænge-Fisk, som maae modtages i Handelen; da
den Fisk, som er mindre, ansees og betales for Titlin-
ger. Den Spiile-Fisk, som virkes paa Vesterlandet, §. 2.
og ikke kan passere som Grov- og Middels-Plat-Fisk i Han-
delen, maae, naar den forekommer, ikke betales ander-
ledes, end Hænge-Fisk. Da Torsten, enten den er stor §. 3.
eller liden, uden Forskjæl efter Tærten antages som særsk
eller blød Fisk, blive Titlinger ogsaa derunder antagne,
naar de ikke ere alt for smaa. Naar Indbyggerne i Is- §. 4.
land i Tiden beslitte sig paa at nedlægge Roe-Smør for
sig, og behandle det reenligt, samt viise Prøve af saa-
dant Smør, maae paa saltet Smør sættes saadan en
Pris, som kan være dem til Fordeel. Efter den For- §. 5.
andring,

29 Maii. andring, som er skeet med Tranmaalet til 120 Potter Londen, skal herefter 1 Ed. Sav:Kalvs: og Sæl: Tran paa samme Maal i Island betales med 7 Rd. 30 Sk., og 1 Ed. Lever: og Hval:Tran med 5 Rd. 88 Sk. — I Sinmarken skal 1 Lunde Tran, som forhen paa 136 Potter, der har kostet 8 Boger, nu, da den itkun skal holde 120 Potter, indtil videre betales med 7 Boger 4 Sk.

30 Maii. Rescr. (til Biskopen over Aggershuus: Stift), ang. Deres Indkaldelse i Aviserne, som maatte have Arve:Præntensioner, Udbetaling af Umyndiges Arve:Parter under 20 Rd. m. v. om Arve:Midler og Overformynderie under den Geistlige Jurisdiction.

- §. 1. Alle de, som formene sig at have nogen Arve:Præntension til nogen Geistlig Jurisdiction i Aggershuus: Stift, maae ved Bekjendtgjærelse saavel i de Dånste og Altonatke Tidender, som de Norske Intelligents: Blade, med Aars og Dags Varsel sub poena præclusi & perpetui silentii indkaldes, at melde sig med deres Præntensioner saavel hos vedkommende Jurisdiction, som hos Biskopen; og saadan Bekjendtgjærelse maatte have samme Kraft, som om Proclama derom var læst ved alle Over: og Under:Retter i Danmark og Norge; dog at Betjenterne eller Formynderne ikke derved fritages for det Ansvar, som hviler paa dem, i Fald derved forties nogen Arv, eller anden Omgang, som herudi kunde ansees mislig, siden aabenbares. — Naar en Myndling ved noget Skifte tilfalder en Arv, som ei i Alt beløber sig til 20 Rd., maae Skifteforvalteren ved Skiftets Slutning overlevere samme til den Umyndiges nærmeste Paarørende, eller den, som maatte have den Umyndige til Opdragelse, naar det ellers er Folk, hvor
- §. 2.

30 Maii.

hvor det ei er at befrygte, at samme unyttig forødes, for at anvende den til Myndlingens Nytte; hvortmod den eller de, som paa Umyndiges Vegne modtage saadanne smaa Arve-Capitaler, skal være pligtige, naar forlanges, at afslagge vedbørlig Rigtighed for, at slige eppebaarne Penge ere anvendte til Vedkommendes sande Nytte, hvormed Provsterne, som Oberformyndere, desuden bør have Indseende. — Hvd i øvrigt angaaer de til de Umyndiges Midlers Betrængelse sig rejsende Processer, i Særbeelshed imod Værger, som enten paa 2 Prioritet kan have udsat saadanne Midler, eller selv maatte indesidde med samme, uden at have stillet lovlig Sikkerhed, da er under denne Dags Dato Stifts-befalingsmanden befalet at anordne de fornødne Procuratorer til paa Justitiens Vegne at faae de efter Bis Kopen opgivende nu for Tiiden i Uorden værende Arve-midler indtalte, dog saaledes, at de Skyldige ved Dom tilfindes at betale dem saavel deres Salarium, som Ret- tens Gebühr; men for Estertiden vil det være Vedkom- mendes Pligt, saaledes at holde Overformynderiet i Stand, at ingen Processer eller Tvistigheder derom kan indræffe, uden hos saadanne Skyldnere, som have sat saa tilstræffeligt Pant, at Omkostningerne igjen kan erstattes, hvilket da vil blive de Paagjældendes egen Sag.

Reser. (til Det Juridiske Faculter), ang. for 4 Junii.
 Fremtiden ikke at examinere Nogen, af hvad Stand han end maatte være, som sig til Juridisk Exa- men indstiller, enten in Jure Romano eller de andre Lovkyndighedens Deele, som Forordn. af 10de Febr. 1736 dens 1ste Postes 4de §. udfordrer, med mindre han i det latinske Sprog dersol vil og kan gjøre Rede; men de, som begjere paa Dansk at examineres, maae det alene være Facultetet tilladt at tilspørge i de Deele,
 som

- 4 Junii. som Forordningens 1ste Post 1ode §. bestemmer, da Ingen efter saadan Examen kan vente Befordring uden i Følge samme Forordning til Justits-Bezjeningen ved Under:Ketterne. (Maa det at det Latinske Sprog ikke skal blive sat til Side, men ligesaa vel borde dyrket af de unge Jurister, som af dem, der lægge Vind paa andre Videnskaber (i).)
- 4 Junii. Rescr. (til Biskopen over Sjellands Stift), ang. Enke-Pension af Degnekaldene i Mehrløse Herred, Fosstrup 10, Asminderup 4, Midløse 2, Tollose 10, Ondløse 6, Sønder-Jernløse 6, Nørre-Jernløse 8, Tersløse 5, Steenmagle 10, Butterup 2, Sønderup 6, Mehrløse 2 Rd. (k).
- 11 Junii. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. hvorledes med Tjødernes Udvalgte Valg herester skal forholdes (l).
- 12 Junii. Kongelig Resolution, hvorved Ahrendal forundes Dplag paa Fransk Brændeviin i 3 Aar (m).
- 13 Junii. Rescr. (til Stifsbefalingsm. over Sjellands Stift, og Notits til Kjøbenhavns Universitet), ang. at det saa kaldede Michels-Marked i Slangerup, som i Almanacken alene findes anført som Heste- og Qvæg-Marked, maae tillige holdes med Kram- og Haandverks-Vare, dog ei forend 28de Octbr., eller sidst i Maanedens; samt at det saa kaldede Kjelds-Marked maae forflyttes til Tirsdagen for Paaske; saa og at det saa kaldede Degnomisse-Marked i Koeskilde maae udsættes til og holdes den 21de Octbr.
- 21 Junii. B. G. R. o. Gen. toldf. Prom. (til Stifsbefalingsmændene i Fyen, Jydland og Lolland), ang. Faar- og Lamme-Skinds Udførsel.

Gr.

(i) See Rescr. 17 Decbr. 1784.

(k) Ellers som Rescr. 1 Julii 1778.

(l) Ophævet ved Rescr. af 26 Novbr. 1777.

(m) Af Lübeckers Udtog III, 366.

21 Junii.

Or. I Betragtning af endel Haandværker, saasom Sænderemagere, Seldtberedere, m. fl. have besværet sig over, at Saare og Lamme-Skind af Rødmænd og Andre opkjøbes og udføres, førend de med det fornødne Forraad til deres Professioner kunne vende forsonede, der skal have forhøret forrige Friis og forarsaget Mangel, maae man falde paa den Forordning, at med de forordnede Bevistubeder, hvorefter de i Landet uaffætlige Skind, især Lamme-Skind, tillades at udføres, maa ske foregaaer Rigbrug, og Anordningernes Hensigt ei saa noie, som ske burde, opnaaes.

Magistraterne eller (hvor ingen er) Bysfogderne skal for Fremtiden ei aleene indkalde de ubi Skind-Handlingen interesserede Lauges Oldermænd, men endog efter eget Lykke, og ei efter nogen Rødmænds Forslag, udnævne 2 Mestere af hvert Laug, og efter hvilke Samtliges Attester det da maatte bestemmes, om Udførselen af Skind kunde tillades eller ikke: da man formoder, naar de forhen udgangne allern. Anordninger og denne Foranstaltning næste vende efterlevede, at ingen Tilladelse til at udføre Skind kunde existere, til Laugenes Fornærmelse.

Sammes Circul. (til Tolderne samme Steder), 21 Junii
 hvorved Forestaaende bliver til den Ende bekendtgjort, at Tolderen noie paaseer og iagttager, at bemeldte Sorter Skind ikke vorder udførte, forinden vedkommende Øvrigheds Attester til ham ere bleve overleverede, som derefter til Bilæg ved hans Regnskab fremlægges.

Reser. (til Commissarierne for Communitetet og Regentsen), 25 Junii
 ang. at det af dem gjorte Udkaft til en ny Foundation er approberet, med vitere: og at Betjentene ved disse 2 Stiftelser maae og skal bestandig nyde den Enhver af Dem derfra tillagde Løn aarlig uden al Afkortning i nogen Waade, sølgelig og vare frit for at svare den nu paabudne Embeds- eller Gageskat af deres ved eller af Stiftelserne havende Indkomster.

25 Junii.

Rescr. (til Stiftsbefalingens. over Sjellands Stift), ang. Deelingen imellem Borgemeesterens og Byefogdens Embede i Næstved.

I.

Disse 2de Embeder skal herefter være separerede. — Til Borgemeester-Embedets Forretninger skal i Almindelighed henhøre alt hvad af Magistraturen udi de andre Kjøbstæder i Stiftet dependerer, nemlig at sørge for alle de Ting, som angaae Byens Bedste, og holde over Kongelige Befalinger, men i Særdeleshed efterseerne Poster: a) at holde ugentlig Raadstue-Samlinger paa de dertil bestemte Dage, og derved bekjendtgjøre de udgivende Kongel. Forordninger og andre offentlige eller almindelige Anstalter, samt afgjøre de imellem Borgerstabet forekommende Disputer, med hvad videre foresalder: b) at antage nye Borgere til Eeds Afleggelse, og afskedige de gamle med Vas og Forlov, som Raadstuekriveren udstæder og i Borgerstabs-Bogen anfører: c) at holde Bog over de offentlige Brevstæber, som vedkomme Byen: d) at anordne efter Borgerstabs Udvalgelse de aarlige Taxeer-Borgere, saa og Ræmmere samt Skattekrævere, derhos eftersee Skatteligningerne, og bekjendtgjøre samme for Borgerstabet: e) at besætte Byens sinaa Bestillinger i Følge den under 3die Aug. 1670 gjorte Anordning: f) at have Indseende med Brand- og Vand-Væsenet, Indquarteeringen, Laug og Haandværker, Maal og Vegt, og overhoved med alle publicke Indretninger og Anstalter, som Byen vedkomme: g) at lade forfatte Mandtal over, samt indkræve Extra- og Rang-Skatten til de anordnede Tilder, og erlægge samme udi Amtstuen, og desuden rette sig efter hvad i Særdeleshed for Næstved er anordnet: h) at paaKjende de Politie-Sager, der af Byefogden, som Actor,

25 Junii.

Actor, for Magistraten indstævnes efter Forordn. af 25de Aug. 1741 og Rescriptet af 6te April 1742: i) at iagttage Byens Sager og Forretninger, samt Regnskaber, saasom Accisen, Kammeriet, Overformyndriet, Brandvæsenet og Vægter-Skatten, saavide deraf Magistraten vedkommer: b) at revidere de aarlige Regnskaber conjunctim med Sognepræsterne og Vedkommende for Kirkerne, de Sattiges, Skolens og andre gudelige Stiftelses Indtægter og Udgifter, og for sammes Bedste som Med-Inspecteur stedse at vaage: l) at udstæde Reise og Markeds-Passer: m) at forrette de foresaldende Skifter med Byefogden: n) blive vaane de forlangende Laugs-Samlinger: og o) meddeele de Efterretninger og Erklæringer, som Overvrigheden maatte behøve og forlange i Relation til alle ovenmeldte Sager og Forretninger. Og skal til Borgemeister-Embedets Indkomster henhøre: 1) Leien af et Vænge, Raadmands- eller Hofemose kaldet, hvoraf for nærværende Tiid svares 62 Rd.: 2) $\frac{1}{4}$ Deel af Accisen: 3) $\frac{1}{3}$ Steden for at Magistraten forhen af Skifte-Salarium for Skifternes Behandling har nydt de $\frac{1}{4}$ Deele, og Byefogden $\frac{1}{4}$ Deel, skal Byefogden, siden han og er Skifteforvalter i lige Ansvar med Borgemeisteren som en Magistat, og desuden har de betydeligste Forretninger ved at udgjøre Skifterne med de foresaldende Decisioner og Repartitioner, herefter nyde det halve Skifte-Salarium, og Borgemeisteren atsaar den anden halve Deel: 4) Betaling for Borgerkabs Tagelse, Reiser og Markeds-Passer, samt naar han til Laugs-Samlinger forlanges. — Til Byefoged-Embedet skal i

II.

25 Junii. b) som Politimester at have Opsigt med Politivæsenet i Almindelighed: c) at forrette Skifterne som Skifterforvalter tilligemed Borgemeesteren, saavel som og at bi-vaane Laugs-Samlinger: d) at forrette de foresaldne Auctioner tilligemed Byeskriveren: og e) at aflægge Regnskab til Rentekammeret over Sigt- og Sagesalds Indkomsterne. Og skal dette Embeds Indkomster bestaae i: 1) den halve Andeel af Skifte-Salarie, saaledes som oven er meldt: 2) aarlig Løn af Kongens Casse: 3) Stads-Pengene ved Markederne aarlig: og 4) hvad som falder for Auctioner og Tingsager.

27 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Ribe og Aalborg), ang. at det skal være Alle og Enhver i Almindelighed aldeles forbuden, paa Ladeplassen Stræer, 2 Mile norden fra Hølstebroe-Kjøbstad, at have Oplag af nogen optænkkelige Vare til Udsalg, Kjøbmændene i bemeldte Hølstebroe alene undtagen, hvem det vel maae tillades, der at have Oplag, men ikke af andre Vare end Bygnings-Materialier for Næstomliggende, til Lettelse i Transporten fra Hølstebroe. (For at see hemmet den i mange Aar ved bemeldte Ladeplass forøvede meget utiladelige Handel med ind- og udgaende Væer, Hølstebroe-Væer saavel som de Kongelige Intrader til stor Kornærmelse.)

28 Junii. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark), ang. Markeds-Passeersedle fra de Stæder, hvor ingen Toldbetjente findes, at indføres i Passet (n).

Gr. Det vilde falde dem, der reise til Markeder med Haandværks- og andre Vare, besværligt at afhente de ved Ed. af 13de Febr. 1775 anbefalede Passeersedle paa de af dem til Markeder udværende Vare, naar vedkommende Toldbetjente ikke opholde sig paa det Sted, hvor Markeds-Græmmerne reise fra med deres Vare, men undertiden laant ders fra; men det dog er fornøden, at Rigstighed ligesaavel fra de

Stæ

Steder, hvor hvoerten ordinaire Toldbetjente eller Strand-Controleurer findes, som fra de andre Steder, medfølger Varene. 28 Junii.

Magistraten eller Byfogden paa de Steder, hvor ingen Toldbetjente eller Strand-Controleurere findes, bør, naar de til Markederne reisende Handelsmænd og Haandværkere anmelder sig hos dem med Angivelse og behørig Rigtighed for Varene, indføre samme ubi de sædvanlige udstadende Passer, uden videre Betaling end for Passerne er tilladt.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Sjællands Stift), ang. hvad af Bordingborgs Amt aarlig skal svares til Provincial-Mediorum og Chirurgi Lønninger. 4 Julii.

Cauc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark, Holland undtagen, og til Overhofmesteren ved Sorøe-Academie), ang. hvorvidt Postmesterne i de Stæder, hvor Post-Touren gaaer, maae forfriske dem, der reise med Posten; og at de derfor ei maae paalægges Nærings-Skat. (I Anledning af den ny Indretning ved den agende Post.) 5 Julii.

Ligesom Postmesterne i benævnte Stæder ikke der ved, imod de derom gjorte Anordninger, berettiges til at være Herbergerere for Reisende i Almindelighed, saa tillades og tilpligtes de derimod alene at forskaffe dem, der reise med den Agende Post, enten en Kop Thee eller anden fornøden Forfriskning i den korte Tid, som de maatte opholde sig paa Post-Contoirerne, hvilket i Almindelighed ikke bliver over et Par Timer, uden maa see ved Belterne eller i andre særdeles trængende Omstændigheder, da disse, ligesom andre Reisende kunde faae Tid til at søge Leie og andre Bequemmeligheder paa de privilegerede Herbergeer-Huuse, hvilket og ellers altid staar dem frit for, naar de kun ikke forsømme sig

5 Julii.

ved Postens Udgang; og for saadan kan Postmestrene ikke paalægges nogen Tærings-Skat til Byen at svare.

21 Julii.

Rescr. (til Regjeringen paa de Americanse Eilande), ang. at samme maac i fornøden Fald udstæde Bevilgninger til nye Documenters Fremlæggelse for Ober-Retten.

Ligesom det efter Befaling af 26de Jan. 1775 er Gouvernementet tilladt at udstæde Opræisninger paa forældede Domme og Skiftebreve, som ikke ere over 3 Aar gamle, maac vedkommende Parter, hvor saadan Beviis og Oplysning udi de for Ober-Retten indstævnte Sager behøves, af Regjeringen paa Ansøgning meddeele Bevilgning, efter den derhos følgende Formular, at fremlægge slige Documenter for Ober-Retten til nærmere Paakjendelse; for hvilke Bevilgninger, som erpeberes paa 4 Rds. stemplet Papiir, der skal erlægges, Papiiret iberegnet, 12 Rds. Kjøbenhavns Courant, og hvilke Penge ved hvert Aars Udgang skal beregnes og tilstilles det Danske Cancellie tilligemed en Designation over de i samme Aar i saa Maade udstædte Bevilgninger. — Formularen: Gode Gjøre alle vitterligt, at Vi efter N. N. af N. N. hans hrcrom allerunderdanigst gjorte Ansøgning og Begjering, allefnaadigst have bevilget og tilladt, saa og hrcmed bevilge og tillade, at han udi en mellem ham paa den eene og N. N. paa den anden Side varende og ved N. N. Ting paadømt Sag, angaaende ic. maac, uden at aflægge den i Lovens 1ste Bogs 13de Cap. 27de Art. anbefalede Eed, for N. N. Ret fremlægge de Documenter, Breve og Bevilser, som han til samme Sags nærmere Oplysning maatte have eller nærmere kunde erhverve sig, og at samme deresfor

for ovenmeldte N. N. Ket maae til videre Paatjendelse antages. Forbydende ic.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistret), ang. at 12 Julii.
den Grønlandske Handels-Direction maae paa dens eget An- og Tilsvær indtil videre lade deres Tran- og Tønder justere med deres brugelige Mærke, efter at samme er afmaalt med justeret Pottemaal, og uden dertil at betjene sig af Justeermesteren (o).

Canc. Prom. (til General-Post-Amtet), ang. 12 Julii.
Opsyn af Postmesterne med de med Posten Reisendes Passer.

Da man af det Kongel. General-Post-Amts Skrivelse af 21de Junii sidstafviget erfarer, at den Tilsyn, som derudi ommeldes, at skulle af Postmesterne have med de med Posten Reisendes Passer, ikke er nogen ny Anordning, men alene en Igjentagelse af hvad de agende Postmestere allerede for rum Tid siden have været instruerede om: saa overlades til velbemeldte General-Post-Amt at igjentage samme saaledes, som De, i Henseende til den ny Indretning, finde det ordentligst og tjenligst, da, naar Postmesterne maatte finde fornødent at henvise de Reisende at søge Pas, vedkommende Øvrighed paa hvert Sted bedst veed, hvorvidt de efter de gjorte Anordninger dermed bør være forsynede.

Rescr. (til Landmilitie-Sessionerne i Danmark), 16 Julii.
ang. at Kongen ikke godtgjør meere end 66 Rd. i det høieste for en Rytter-Hest, som under Rynstringen kommer til Skade.

Er. For saavidt Hertugdømmene Holsteen og Slesvig angaar, er befaleet, at for en Rytter-Hest, som under Regimentets aarlige Rynstring kommer til Skade, ikke skal godtgøres

16 Julii. gjøres vedkommende Udredere af Kongens Cassa meere, end i det høieste 66 Rd., om den end ved Taxation maatte være ansat til høiere Pris.

Da det herudi kunde være en Overeensstemmelse over alt, besales sigelebes i Henseende til Danmark, at, om en Gest under Regimentets aarlige Wynstring, efterat Eieren har udleveret den, og førend han samme igjen indtager, kommer til Skade, skal derfor af Kongens Cassa ikke godtgjøres meere end i det høieste 66 Rd., om den end efter den i Fd. af 14de Sept. 1774 dens 31te §. anbefalede uvillige Wands Skjonnende kunde anses at være meere værd.

16 Julii. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Bergens Stift), ang. at Domkirken og Nykirkenes fattiges Skoler i Bergen skal herefter henhænge under dem som Directeurer.

19 Julii. Rentel. Prom. (til samtlige Stiftbefalingsmænd i Danmark og Norge), ang. at med det stemplede Papiirs Brug til Borgerstabs-Breve i Kjøbstæderne, Kjøbenhavn undtagen, bliver fremdeles efter Fd. af 31 Jan. 1738 at forholde. (Saaom den derved forundte Moderation ikke ved den seneste Forordn. om det stemplede Papiirs Brug er ophævet.)

19 Julii. B. G. R. o. Gen. toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark og Norge), ang. at den for Sildefangstens Drikt anordnede Direction i Altona er forundt alle de udi Octroien af 13de April 1767, efter Circul. Skriv. af 27 Junii 1767 bevilgede ubelukkende Rettigheder og Friheder, indtil 1797 Aars Udgang; og maae end videre til Sildefangsten under Færøe alene være berettiget (p).

Rescr.

Refer. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over 25 Julii.
 Bergens-Stift), ang. hvorledes til Sikkerhed for
 de Umyndiges Midler under den Geistlige
 Jurisdiction i Bergens-Stift skal forholdes.

Mr. Stiftsprovsten i Bergen har andraget, at, da han
 ved sit Embeds Tiltrædelse vilde efterse de Pante-Obli-
 gationer, som de fødte Børn eller Forældre havde sat til Under-
 pant for de Umyndiges Arvemidler, erfarede han, at, end-
 skjønt disse Pante-Obliigationer vare indførte i Stiftsbrevet,
 saare de dog uden indløste, transporterede og afhændede, hvor-
 ved saadanne Arvemidler nødvendig maatte sættes i Usikkerhed,
 og, omendskjønt de tildeels tilbød sig at ville give nye Pante-
 Obligationer, fandt han dog samme af den Bessæffenhed, at
 de ikke vel kunde antages, deels fordi de vare paa en Pri-
 oritet, og deels i saadanne Ting, som ikke kunde anses for
 tilstrækkelig Pant, da det og paa saadan Maade let kunde
 ske, at Forældre gav deres Børn meere end de selv eie, og
 Børnenes Midler paa saadan Maade vilde blive usikre, og
 Overformynderne sættes i Ansvar; desaaarsag han haver be-
 gjært, at de Umyndiges Arvemidler under den geistlige Ju-
 risdiction maatte sættes i samme Sikkerhed, som de ved Re-
 script af 25te Julii 1775 ere satte udi ved den civile Juris-
 diction.

I Anledning af saadant Forslag, til større Sikker-
 hed for Børnemidlerne saavel udi Nordhordlehn-
 Provstie, som udi de øvrige Provstier i Bergens Stift,
 anordnes: Saasnart noget Dødsfald under den geist-
 lige Jurisdiction i Bergen indfalder, hvorefter Umyndi-
 ge kan tilfalde noget i Arv, skal Stiftesforvalteren
 fremdeles, ligesom det hidindtil har været brugelig, til-
 kjendegive det for Magistraten, som tilfiger Over-
 formynderne at indfinde dem i Stervboet for at paa-
 see de Umyndiges Bedste, tale deres Ret, og anuamme
 deres Arv, hvorefter disse Arvemidler, der saaledes
 overgaae fra den Geistlige til den Verdselige Juris-
 diction, af Magistraten, Overformynderne og
 Værgerne behandles paa den ved ovenmeldte Rescript
 anordnede Maade. — Saasnart noget Dødsfald paa

§. 18

§. 21

- 25 Julii. efter Umyndige kan tilfalde nogen Arv, skal Provsten, som er Skifteforvalter og Overformynder tilfælle, og følgelig ei kan iagttage de Umyndiges Arv, strax bestikke disse Umyndige fornøftige og ærlige Råd til Værger, der skal indfinde sig i Stervboet, for at paasee de Umyndiges Bedste, og tale deres Act, men ei annamme deres Arv, da dermed bør forholdes saaledes, at, naar nogen Arv i Penge enten ved et saadant Skifte eller i andre Maader under den geistlige Jurisdiction tilfalder nogen Umyndig, skal Provsten som Overformynder udsætte Pengene i sikkert Pant, og skal Obligationerne ei aleene indeholde, at den laante Summa er den eller den Umyndige tilhørende, men de skal endog af Overformynderne paategnes, at det er Umyndiges Penge, og at de ei kan transporteres eller afhændes, uden Provsten, som Overformynder, hans paategnede Samtykke; hvorefter Obligationerne, saavelsom de Pante-Obligationer, der ellers paa Skiftet kunde være Rynblingen udlagde, efterat disse ligeledes paa ovenanførte Maade af Overformynderne ere paategnede, le, veres de bestiktede Værger imod deres Devøis, for derefter at indfordre Renterne, og paasee, at Pantet ei bliver forringet, hvormed Overformynderne og skal
- §. 3. have den næsteste Tilsyn. Naar Provsten eller Overformynderen ei paa nogen Eiendom udlaaner meere end de 3 Deele af Eiendommens ved lovlig Tapation, den Debitor bekoster, erkjendte sande Værdie, og ei laaner paa Naadens Aar eller mod anden Prioritet, maae de for Ansvar være befrieede, dog at de paasee, at Pantet ei bliver forringet.
- §. 4. Skulde en Umyndig vorde tillodnet Deel i Jordegods, Huuse eller deslige, skal et saadant Udlæg strax paategnes saaledes som anden Post indeholder, og derefter til næste Ting, hvorunder Eiendommen henhører, paa Rynblingens Bekostning publiceres,

25 Julii.

bliceres, hvorimod det, saalænge sikre Pante: Obligationer eller rede Penge kan udlægges de Umyndige, i ingen Maade maae være tilladt at udlægge dem enten usikre Pante: Obligationer, Verel: Obligationer, eller andre løse Gjelds: Beviiiser, saafremt Skifteforvalteren eller Overformynderen ei selv vil staae Myndlingen til Ansvar. De, som indesidde med Børnemidler, skal ufortøvet udfæde saadanne Pante: Obligationer, med hvilke Overformynderne kan være betryggede, eller og til Overformynderen under Executions Tvang udbetale Pengene, med hvilke omgaaes, som i 3die Post er anordnet; dog, om En eller Anden af Disse ei kan fremstaae saadanne Obligationer, men derimod kunde stille en saadan Caution, hvormed Overformynderne finde sig fornøjet, maae det, for ei at ruinere dem, for den forbigangne Tid saaledes forblive. Skulde ingen sød eller anden Værge under den Geistlige Jurisdiction befindes, som Bærgemaadet kan betroes, skal Provsten anmeldte det for Steds Amtmand, som ved Sorenstriveren haver at lade beskikke de Umyndige de fornødne Værger, hvilke, som Formynderne under den Geistlige Jurisdiction, haver at holde dem denne Anordning, saavidt den dem vedkommer, efterrettelig. Samtlige Værger skal, saasnart denne Anordning er publiceret og almindelig bekendtgjort, og for Eftertiden inden hvert Aars Udgang, til Provsterne, som Overformynderne hver i sit District, indlevere de pligtige Formynder: Regnskaber, da det, som fra Kenterne overskyder, tillægges Capitalen, og paa den anordnede Maade besørjes udfat, samt Obligationen til Bærgen leveret. Skulde der om Regnskabets Afslag, dets Revision, eller i andre Maader blive Tvivl imellem Overformynderne og Bærgerne, skal saadant anmeldes for Stiftamtmanden og Biskopen, og af dem, efter noie Undersøgning, paafjendes. Til des-

§. 5.

§. 6.

§. 7.

§. 8.

mette

1777. 60.

Kongelige Rescripter,

25 Julii.

meere Sikkerhed for de under den Geistlige Jurisdiction henhørende Børnemidler, skal Provsterne, hver i sit District, tilstille Vedkommende Sorensskriver strax, og siden ved hvert Aars Udgang, en rigtig Fortegnelse over de under Enhvers Overformynderie henhørende Værger, hvilken Fortegnelse uden Betaling skal tinglyses, og hvorefter Børnemidlerne skal hos disse Værger have Fortrin til Betaling fremfor de senere Indførseler og Panteforskrivninger.

30 Julii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Bergens-Stift, og Amtmanden over Nordre-Bergenshuus-Amt heraf Gjenpart at meddeele), ang. at Domme i Justits- og anbefalede Sager maae exequeres inden den Tid, Forordn. af 18de Febr. 1752 fastsætter.

Gr. Stiftamt. har ved Skrivelse til det Danske Cancellie foreskillet, at, da alle Domme efter Rd. af 18de Febr. 1752 bør lyde paa at efterkommes 15 Dage efter Underretts, 6 Uger efter Overrettens, og 8 Uger efter Overhofrettens Domme, skal det ofte i Justits- og andre anbefalede Sager indtræffe, at, om end Justitien ved den ergangne Dom synes at være ihldestgjort, og den Kistalle med samme er fornoiet, Dommen dog ei forend ved Forsalds-Tid bliver exequeret, hvorudover de Arresterede des længere Publico til Værde henfalde.

Udi saadanne Justits- og andre anbefalede Sager, hvor Justitien ei seer sig nødsaget, samme at appellere, og hvor den Paagjeldende med den faldede Dom erklærer sig ved Forkyndelsen fornoiet, maae det være Stiftbefalings- eller Amtmanden tilladt at foranstalte saadanne Domme exequerede, uanseet at samme ei efter den ved foransførte Forordning fastsatte Tid til Execution ere forfaldne.

1 Aug.

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark, for ogsaa Amtmændene det at tilkjendegive), ang. at de Rettens-Betjente, som ei kunne overvære
Bræn

Brændeviins- Inquisitioner, skal have en Mand, forsynet med Constitution, - som fremlægges ved hver Forretning (9). 1 Aug.

Gr. Af en Skrivelse fra Rentekammeret til det Danske Cancellie erfares, at de til at overvære Inquisitioner om ulovlig Brændeviins-Brænden og Røvkøb paa Landet udfærdende Constitutioner i Rettens-Betjentes Sted ofte ikke seer i den behørigte Orden, desaaarsag det ansees fornødent, at De, der i Steden for Rettens-Betjente medfølge paa slige Inquisitioner, dertil ere forsynede med vedkommende Øvrigheds Constitution, og samme ved Forretningens Foretagelse producere og bekendtgjøre.

Samtlige Rettens-Betjente, naar de enten formeddelt Embeds-Forretninger eller andet lovligt Forfald ikke troste sig til, for bestandig selv at kunne medfølge paa deslige Inquisitioner, skal være pligtige, saadant betimeligen at anmelde for vedkommende Øvrighed, Stiftamtmand eller Amtmand, og tillige foreslaae en paa lidelig og duelig Mand, som i deres Sted og paa deres Ansvar kan være sølgagtig paa Inquisitionerne uden Ophold, hvorefter Øvrigheden har at meddeele dem Constitution, som ved enhver saadan Forretning skal fremlægges og bekendtgjøres.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. 2 Aug. (til samtlige Stiftbefalingsmænd i Danmark), ang. at i de Keiserlige Maroccanke Lande er udgangen et almindeligt Forbud for alle fremmede Nationers Skippere og Søfarende, ikke at tage ombord og transportere Nogen af disse Landes Undersaatter til andre Steder paa de Africanke Kyster, end alene til de Maroccanke Havne selv, saasom Tanger; Larache, Tetuan, Salee eller Mogodor.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Ribe-Stift), ang. at Borgerstabet i Ribe maae her 6 Aug.

(9) Uddvidet ved Rescr. 22 Decbr. 1780, og Circ. 27 Jan. 1781.

6 Aug. herestfer og indtil videre frietages og forskaaes for at svare Stolestade-Penge til Kirkerne der i Byen af de aabne Stole.

7 Aug. Kongel. Resolution, ang. at, foruden de Bagere, som forhen af Generaltoldkammeret er tilladt, indtil videre, at brænde Brændeviin, maae ikke i nogen af de Kjøbstæder, hvor Consumtionen oppebæres for Kongelig Regning, andre eller flere Bagere frietages for at holde sig Fd. af 23 Novbr. 1757 efterrettelig (r).

8 Aug. Reser. (til Stiftbefalingsm. over Sjellands-Stift), ang. at Kettens-Betjente ei maae tage Betaling for Pante-Obligationers Opsigelse, som i Ketten forevises og paategnes (s).

Gr. Ved Fd. om det stemplede Papiirs Brug af 27de Novbr. 1775 §. 11 er befaleet, at ingen Obligation eller Pantebrev maae ved nogen Ret udslættes, forind enten Opsigelsen, Kreven paa behørig stempet Papiir, i Ketten er produceret og paakgnet, eller og Hoved-Documentet af baade Creditor og Debitor er paakreven med Forsikring, at ineen Opsigelse er Keet; og det er fornummen, at adskillige Kettens-Betjente deraf tage Anledning til at fordre Betaling for slige Opsigelse at læse og paakrive, da dog saadan Kettens Paategning alene sigter til Sikkerhed for det stemplede Papiirs Jætrader, uden at deraf bør følge nogen Fordeel for Kettens-Betjente, for at paategne slige Opsigelse som Bilag ved Hoved-Documentet, og som ikkun ere befalede at Kal forevise, men ei læses og protocolleres, hvorfor egentlig kunde foredres den ved Lov og Forordninger fastsatte Gædhæ.

Stiftbefalingsmanden haver at tilkjendegive samtlige Kettens-Betjente udi Stifter, at de ikke have nogen Adgang til eller kan paakaae Betaling, fordi meerbemeldte Opsigelse i Ketten forevise og paategnes.

8 Aug. Reser. (til Stiftbefalingsm. over Bergens-Stift), ang. at alle udi Bergens Tugt- og Manufactuur-Zuuses Tjeneste ved de enten allerede anlagde,

(r) See Consumpt. Forordn. 15 Octobr. 1778, Cap. V. Art. 20, og Circul. 10 Maa 1783.

(s) Efr. Prom. 19 Octbr. 1776.

8 Aug.

lagde, eller herefter anlaggende Fabriquer staaende Mestere maae, saalænge de udi Tj:neften forblive, ubehindret af de i bemeldte Bergen værende Laug til Lære antage saamange af de publiqve Skolers Børn, som Over-Directionen til Fabriquerne's Fortgang fornøden eragte, samt i Tilden gjøre disse Børn til Svende, efterat de have udtjent deres Lære-Aar og dertil ere befundne dygtige, hvilke saavel ved Laugene sammesteds, som paa alle andre Steder skal antages for ligesaa gode og dygtige Svende, som om de paa en ordentlig Maade ved et eller andet Laug vare ind- og udfrevne; til hvilken Ende saadanne Svende af Over-Directionen skal meddeeles et Beviis, at de paa Tugthuuset have udtjent, og efter saadant Beviis overalt for Amts-Svende antages og ansees.

Rescr. (til Biskopen over Aarhus-Stift), ang. 8 Aug.
 hvorledes med Provsters Offer og Salarium for Ministerielle Forretninger hos Capellaner skal forholdes. (Anledning af Forespørgsel fra en Provst.)

Provsterne udi Aarhus-Stift skal for de hos Capellanerne foresaldende Embeds-Forretninger nyde, for at døbe et Barn og for at introducere deres Husstruer, alt det Offer, som derved falder paa Alteret, lidet eller meget, men i Mangel af Offer, 2 Rd. af Capellanen for hver Forretning efter Forordn. af 19de Martii 1745 dens 5te Art. I Henseende til Provstens Salarium skal forholdes ligeledes, naar en Brudevielse maatte forefalde i en Capellans Huus med en ham eller Husstrue nærpaarørende Qvindes-Person. Og hvad Ligt-prædiksen enten over en Capellan selv eller Vaarørende, samt Jords-Vaakastelse angaaer, da skal der i det mindste betales 2 Rd. til Provsten for saadan Forretning.

Canc.

16 Aug.

Conc. Prom. (til Stiftsbefalings- og Amtmændene i Danmark), ang. Munderings- Kamre til Lægs- Equipagens Bevaring ved Rytter- Regimenterne, imod 3 Mk. Betaling aarlig af hver Heste-Udreder.

Da det Kongelige Generalitets- og Commissariats- Collegium har til Cancelliet berettet, at Hans Majestet, siden det er bragt i Erfaring af den fra Wynster-Commissarierne, ved deres i Aar ved Rytter-Regimenterne i Danmark holdte Wynstring, indsendte Rapport, at baade Munderings- og Equipage-Sorterne, saavelsom Armaturen i Lægderne, ikke med den Agtpaagivenhed, som Landmilitie-Forordningen tilholder, blive conserve-rede, har resolveret, at til Lægs- Equipagens Bevaring ved samtlige 6 i Danmark indquarterede Rytter-Regimenter straf skal oprettes Munderings- Kamre, ved de 4 Regimenter, nemlig de 2 Sallandske, det Fyenske og Holstenske, der i det tilstundende Aar skal betragte Campementet for Kjøbenhavn, ved enhver Escadron for denne Gang, men for Fremtiden, saavel ved disse, som ved øvrige 2 Regimenter, saasom det Jydske og Sles-vigske, i det nærmeste Sted af et hvert Regiments Samlings-Plads, i hvilke Munderings- og Equipage-Sorterne skal ophæves, imod at enhver Heste-Udreeder til Regiments-Cassen betaler aarlig 3 Mk.; og skal de (undtagen Sourageer- Suen og Rittlen, item Heste-Dækken med Gjord (t), hvilke Districts-Rytteren for sig og Hesten tager med sig til og fra Samlings-Stedet, og for hvis Conservation Udrederen bliver ansvarlig) være, de førstbemeldte 4 Regimenters, indleverede til medium Octobris dette Aar, saavelsom de Penge, der

(t) Disse ere ogsaa befalede at afleveres ved Prom. 27 Sept. 1777.

der for de til Skade komne Sorter efter nærmere Beskjendtgjørelse bør udredes; saa communiceres saadan Besfaling hermed, paa det at med Regiments-Cheferne i Liide kan gjøres Afstale om disse til Wunderings-Kamre behøvende Huuse (af hvilke ethvert formenes ikke at ville meget overstige 30 Rd. aarlig), og i Henseende til Saa-gernes Transportering til de Steder, hvor samme blive leiede, saa og om de beskadede Sorters Godtgjørelse det fornødne blive reguleret.

Canc. Prom. (til Biskopen over Ribe-Stift), 16 Aug.
ang. at advare Præsterne i Torningelehn, ei at sende deres Børn hen til Brødre-Uniteten i Christjansfeld. (Saa som de Ord i Concessionen af 1771, at det kaaer enhver Kongelig Underfaat frit for at holde sig til denne Brødre-Unitet, ikke kan straffe sig til en i virkelig Eieneste kaaende Evangelisk Lutherisk Præst (v).

Reser. (til Broelægnings-Commissionen i Kjøbenhavn), ang. Broelægningen, Inspecteurens, Under-Inspecteurens og Bogholderens Embeder ic. 20 Aug.

Reser. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at de Kjøbmænd, som i Island, Finnmarken og Grønland have været i Handelens Tjeneste, maae, naar de efter 8 a 10 Aars Forløb hjemkomme, have Frihed til at indtræde i hvilket Kjøbmands- eller Kræmmer-Laug de ville, og sig deraf ernære, dog ei at handle med Silke- og fine uldne Vare. 20 Aug.

Kentel. Skrivelse, ang. ulovlig Handel paa Fiskeleiderne i Norge (v). 22 Aug.

Alle

(u) Lillige skalde en Præst, hvis Børn vare sendte derhen for at opdrages, tilhoides, at kalde disse Børn tilbage dertfra.

(v) Lübeckers Udtog III. 661.

22 Aug.

Alle og Enhver, saavel ved Fiskeriet som paa andre Tiider, skal i Følge Loven samt Forordn. 25de Aug. 1741 og 12 Sept. 1753 holde sig fra al ulovlig Handels med Udliggere og Handels-Forvaltere; og Ingen, som søger Fiskerierne, maae i deres Fartøier medbringe nogle Vare til Forhandling, da de, som medbringe saadanne Vare, eller befindes at drive ulovlig Handel enten i deres til Fiskeriets Drivt havende Huuse eller paa deres Fartøier, maae ei aleene vente, at Varenne blive dem fratagne, men og at de selv efter Lov og Forordninger vorde ansæete med vedbærlig Straf; til hvilken Ende Magistraten, Byefogderne og Toldbetjentene skal have noie Opsigt med saadan ulovlig Handel og Forprang, og anholde til Confiscation hvad saaledes maatte findes, enten de selv opdage det, eller det af Andre bliver dem opgivet, hvortil alle Vedkommende opmuntres ved at nyde de Forbeele, som Toldrullens 20de-Cap. 15, 16 og 17de Art. tilfiger Enhver.

23 Aug.

B. G. N. o. Gen. toldk. Resol., ang. Folkeskatten i Kjøb- og Lade-Stæderne udi Norge (x).

Den betales af: 1) Gaardbødreng og Tjenestepiger, som ere confirmerede og over 15 Aar, enten de foregive at tjene for Løn eller ei; 2) Frimænd, saavel Land- som gevorbne Soldater, og Demitterede, naar de tjene Borgere; 3) Alle Andre i Huusholdningen uden Forskjel, undtagen Haandverks- og Læredreng.

26 Aug.

Generalitets- og Comm. Collegii Prom. (til Landmilitie-Sessionerne), ang. at Kongen har besaalet, at til Allerhøiøstsamme skal herester aarligen udgives en Liste, saavel over de Udredere, som synderlig have udmærket sig med at levere Kjønnne Solt og Geste,

(x) Af Schous 3d. I. 63.

Heste, som over dem, der heri frem for andre findes efterladne; samt at udi Mynster-Kullerne skal anføres ethvert Eted, hvorfra Mand og Heste er leveret, hvilket ogsaa Folkene, naar de for Mynster-Bordet optraades, have at tilkjendegive, m. v. 26 Aug.

Canc. Prom. (til samtlige Biskopper i Danmark og Norge), ang. at tilholde Præsterne og andre Vedkommende, som meddeele Attest af Kirkebøgerne, at indrette de Alders-Attester, som ere bestemte at produceres ved Indtrædelse udi den Almindelige Enke-Casse, efter følgende Formular: 30 Aug.

Da adskillige af de til Directionen fra Landet og Provindserne indsendte Alders- og Sundheds-Attester mangle den udi Fundat. af 30te Aug. 1775 anbefalede Form saavel som og Vaategning af en Magistrats-Person i Kjøbstæderne, eller af en publice Embedsmand paa Landet, hvorved forarsages usødvendig Correspondence, og at den indsendte Sundheds-Attest ofte forældes, saa bekendtgjøres herved til Vedkommendes Efterretning, som sig om noget Indskud i Cassen agte at anmelde: "At lige enten Sundheds- eller Alders-Attester, som mangle den i Fundationen allernaadigst anbefalede Form eller Vaategning, strax blive tilbagesendte, og at hverken Indskuddet bliver antaget eller Requirenten anseet som den, der sig om Indskud haver anmeldet, før de fornødne Attester i behørig Form ere indkomne." Og paa det enhver kan have tilstrækkelig Forvisning om, at de af ham erhvervede Attester ere antagelige, vil man her igientage den udi Fundationens 8de Art. befindende Formular for Sundheds-Attesten, samt tillige meddeele Formularer for de øvrige Attester, Alderen betrefsende, og hvad i Henseende til samme videre er at iagttage:

(Den 15de Nov. 1776 udgiven af Cassens Direction, og trykt.)

30 Aug. A. Formular til Mandens Sundheds-Attest.
 (15de Nov. At Requirenten ic. : Forretninger (y). Dette be-
 . 1776.) - kræstes under Embeds Sed af N. N.

Requirentens til Praxis Medicam au-
 thoriserede ordentlige Medico, eller den
 ham sædvanlig betjenende behørig pri-
 vilegerede Chirurgo. (L. S.)

Vi Undertegnede bevidne: at vi kjende Requirenten, og
 at hverken den attesterende Medicus (Chirurgus) eller vi
 ere nær i Slægt eller Svogerskab med ham, samt at vi
 ikke anderledes vide, end at hvad han har attesteret, sig
 saaledes rigtig forholder. Dat. N. N.

Requirentens Ojelsørger. (L. S.)

N. N. N. N.

(L. S.) (L. S.)

At det er Udgiwerens egenhændige Underskrevet, og at mig
 intet er bekjendt, som kunde svække Indholdens Troevær-
 dighed, attesterer N. N.

(Magistratsperson i Kjøbstæderne, eller publiqvæ
 Embedsmand paa Landet.) (L. S.)

B. Formular til Mandens Alders-Attest.

Udi N. N. Kirkes Ministerial-Bog Dag. : : findes an-
 tegnet: At Faderen N. N, og Moderen N. N.
 have havt en Søn til Daaben Anno : : : d. : : : sri-
 ver Aar et Tusinde, syv Hundrede : : : den : : : som
 blev født der : : og kaldet N. N. Dette, saavelsom
 og at Requirenten N. N. (efter troeværdige Fol-
 kes Udsgående her af Meenigheden, som have kjendt ham
 og hans Forældre) er bemeldte Søn, bekræfter med Haand
 og (Kirkes) Segl. N. N.

Dat. : : ' ved N. N. Kirke.

(Kirkes eller Udgiwerens Segl.)

At

(y) ligesom i Fundationen.

Resolutioner og Collegialbreve. 69 1777.

At det er Udgiverens egenhændige Underskrift, og at mig
intet er bekjendt, som kunde svække Indholdens Troevær- 30 Aug.
dighed, attesterer N. N., (15de Nov.
1776.)

(Magistratsperson i Kjøbstæderne eller
publique Embedsmand paa Landet.)

(L. S.)

C. Formular til Konens Alders-Attest.

Udi N. N. Kirkes Ministerial-Bog Dag. : : findes an-
tegnet: At Faderen : : N. N. og Moderen N. N.
have havt en Datter til Daaben Anno : : den : : :
skriver Aar et Tusinde, syv Hundrede : : : den
som blev kaldet N. N. Dette, saavel som og at bemeldte
Datter, og ei en Yngre af samme Navn (er forlovet)
lever i Ekteffab med N. N., bekræfter med Haand og
(Kirkes) Segl. N. N.

: : : ved N. N. Kirke.

(Kirkes eller Udgiverens Segl.)

At det er Udgiverens egenhændige-Underskrift, og at mig
intet er bekjendt, som kunde svække Indholdens Troevær-
dighed, attesterer N. N.

(Magistratsperson i Kjøbstæderne, eller publique
Embedsmand paa Landet.) (L. S.)

Skulde Requirenten formedelst ordentlige Kirkebøgers
Mangel, eller af andre gyldige Aarsager, ikke kunde
forskaffe en saadan Døbe-Seddel, da bør han, efter at
han først med vedkommende Præstes Attest har beviist
Mangelen af Kirke-Protocollen paa det Sted, og for
det Aar, han angiver sig at være fød, frembringe andre
Beviisligheder om sin Alder, som kunde agtes tilstrække-
lige, f. Ex. endnu levende Forældres, Fadderes, Paa-
rørendes eller andre troeværdige Folkes edelige aflagte
Bidnesbyrd, eller Forældres egne efterladte Optegnelser
desangaende, hvilke sidste maat forevises Stedets

30 Aug. Præst, og deres Troeværdighed af ham attesteres. Naar
(15de Nov. alle media probationis mangle eller findes utilstrækkelige,
1776.) kan hans eller hans Hustrues eedelige Forsikkring antages,

i hvilket Tilfælde han tillige maae bevise at være fød i det Sogn; hvor Kirke-Bogen mangler, og maae denne eedelige Angivelse være af følgende Indhold.

D. Formular til en eedelig Angivelse om Alderen.

Da jeg formedelst beviisliggjorte Mangel af Kirke-Protocol for Aar N. N. ved N. N. Kirke, hvor jeg bemeldte Aar er døbt, ei er i Stand til at forskaffe en ordentlig Døbe-Seddel, for at bevise min Alder, jeg ei heller veed at kunde tilveiebringe saadanne Beviisligheder om min Alder, af Forældres, Fadderes eller Vaarsvendes Vidnesbyrd eller efterladte Optegnelse, som kunde findes antagelige, bekræfter jeg hermed, efter al den Kundskab, jeg om min Alder fra Varnsbeen har havt, ei at være bedre vidende, end at jeg er fød Anno : : : d. : : : skriver Aar et Tusinde, syv Hundrede den : : : . Saa sandt hielpe mig Gud og hans hellige Ord. Dat. N. N.

(L. S.)

Vi skjønne ei bedre, end at : N. N. har al Anseende til at være af den Alder, som han (hun) eedelig ubi vores Nærværelse her ovenfor har angivet sig at have.

N. N.

N. N.

Stedets Sognepræst. (L. S.)

(L. S.)

Derpaa følger, naar Attestanterne boe uden for Kjøbenhavn, en Magistrats-Persons eller publique Embedsmands Vaategielse, som forhen.

I Henscende til Folk paa Landet, især i Norge, der et heftene sig af Medico eller Chirurgo, og boe saa langt fra Kjøbstæderne, at de ved en besværlig Reise maae søge

søge en Medicum eller Chirurcum, som de ei kjendes af, 30 Aug.
 for at forskaffe sig den, ubi Foundationen for den almin- (15de Nov.
 delige Enke-Casse allernaadigst anbefalede Sundheds-At- 1776.)
 test, naar de udi Cassen ville interessere, har Hans Kon-
 gelige Majestæt paa Directionens berom allerunderda-
 nigst gjorte Forestilling, behaget af 25de April a. c. (Kgl. Resol.
 allernaadigst at resolvere: At, naar bemeldte Omstæn- 25de April
 digheder beviislig godtgjøres, maae saadan en Requi- 1776.)
 rentes Øriggheds, Præstes og et Par Bekjendteres At-
 test om hans Sundhed, som under Eeds Forpligt udi-
 gives, være antagelig.

E. Formular til Mandens Sundheds-Attest, naar den ikke af Medico eller Chirurgo udstædes.

Da Requirenten : : : N. N. ei betjener sig af nogen
 Medico eller Chirurgo, og ved en besværlig Reise maatte
 søge den nærmeste Medicum (Chirurcum) ubi N. N.,
 som han ei er kjendt af, for at faae en Attest om sin
 Sundhed, saa kan vi Underskrevne med god Samvittig-
 hed og saaledes, som vi trøste os til, om forlanges,
 med Eed at bekræfte, hermed bevidne, at bemeldte
 : : : N. N. hverken er syg eller sengeliggende ic. (z)
 Forretninger. Dat.

N. N. N. N. N. N. N. N.

En Øriggheds-Person. Præsten. Bekjendtere.
 (L. S.) (L. S.) (L. S.) (L. S.) (a)

Rentef. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), 30 Aug.
 ang. alle til Landbruget henhørende Protocoller og (Kongel.
 Documenter, som imod Forordn. af 23de Jan. 1719 Resol. 7
 ere indrettede eller skrevne enten paa ustemplet eller ikke April.)
 ret stemplet Papiir, og endnu maatte findes at være
 E 4 i Brug

(z) Sigesom Attesten 'A.

(a) Det øvrige er Slutningen af Foundationens 8 Art. som Sundheds-Attesternes snarreste Fremvisning, og om falske Documenter.

30 Aug. i Brng., bør uopholdelig enten forsynes med stemplet Papiir, efter Rds. af 27de Nov. 1775 dens 10de Art., eller i deres Sted nye Protocoller og Documenter paa samme stemplet Papiir indrettes. (Saaſom de efter denne Rds. 31te Art. ikke haver nogen Skyldighed efter 1ste Jan. 1776.)

4 Sept. Bevilgn. for Bemmestofte Udelige Jomfrue-Kloster, ang. et sammes Priorinde og Conventualinder forundt Ordenstegn.

5 Sept. Reser. (til samtlige Amtmænd i Norge), ang. hvorledes de ved Fogdernes Regnskaber fremlæggende Tingsvidner skal erhverves.

Br. Det er bragt i Erfaring, at de med Fogdernes Regnskaber fremlæggende Tingsvidner, som si til tjene til Bedøis for adskillige udi Regnskaberne anførte Indtægter og Udgifter, saasom af forefaldende Bøder, dobbelte Skatter af Andersbruge, Afgang i Odels-Skatten for de Gaarde, som Ederne selv bedøe, og i andre Tilfælde, erhverves paa sine Steder ikke forend ved Tingets Slutning, naar de fleste af Almuen ere borte, og ofte Ingen tilstede, som har tilstrækkelig Kundskab om det, hvorom Tingsvidne søges; men hvad Svar da af En eller Anden af de Tilbageblevne gives, tilføres i hele Almuens Navn; og sige Tingsvidner efter saadant Forhold ikke kan medføre den fornødne Paalidelighed.

Saadanne Tingsvidner skal for Fremtiden erhverves imedens denn ganske Almue er tilstede; og skal de, som eragtes at have bedst Kundskab om de fremsættende Spørsmaale, derom fornemmelig tilspørges og tilholdes at aflægge deres Forklaringer, saa paalidelig, at samme i fornøden Fald af dem med Eed kan vorde bekræftet, til hvilken Ende og i det mindste 2 af de Personers Navne, som have afgivet den behøvende Forklaring, saa og hvad Oplysning de derom kan have, bør udi Tingsvidnerne tillige indføres.

6 Sept. Canc. Prom. (til Bisskopen over Ribe-Stift), ang. at alle Batselløner i Ribe ere for den kongelige

gelige Introduction imod visse forestkrevne Vilkaar ved
 Rescr. af 22de Novbr. 1754 fritagne. 6 Sept.

Rescr. (til Biskopen over Fyens Stift), ang. 10 Sept.
 at der saavel med Degneboeligen i Vesterberg,
 som ellers med andre Degneboeliger udi Fyens-Stift
 skal herefter forholdes, ligesom under 8de Maii 1751
 for Sjellands-Stift er fastsat, nemlig, at alle Degnes
 boeliger skal ansættes til 100 Sl. Dalers Værdie, til
 hvilken Priis de i det mindste altid skal holdes i Stand,
 saaledes, at naar en Boelig ved Aflevering til Efters-
 manden befindes slettere end til denne Tægt, skal For-
 mandens Stervboe refunderes Brøstfaldigheden indtil disse
 100 Sl. Daler; men, om den derimod formedelst Til-
 bygning eller Forbedring kunde anses at være mere værd,
 skal samme Formanden eller Arvinger godtgjøres indtil
 50 Sl. Daler, og et høiere, hvilket a't af Herreds-
 Proosten og 2 Herreds-Præster skal paaskønnes og
 fastsættes. I øvrigt skal Præsterne paa ethvert Eted
 have Indseende med Degneboeligernes Vedligeholdelse,
 og Proosterne med deres aarlige Visitationer paasee, at
 de blive holdte i den Stand, at de i det mindste ere
 100 Sl. Daler værd; og, hvis de befindes ringere, skal
 Proosten have Magt til, af Degnens Korn og Ind-
 komster at sequestrere saa meget, som til Boeligens for-
 nædne Istandsættelse behøves.

Circul. om Amdam (b). 16 Sept.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands Stift), ang. 17 Sept.
 Enke-Pension af Degnekaldene i Allsted-Her-
 red, Allsted 8, Liunge 9, Dringstrup 9, Ørstinge 7,
 Bjerbøye 8, Slaglille 8, Pedersborg 8 Rdr. (c).

(b) See 2de Hujus.

(c) Elærd som Rescr. af 1 Julii 1777.

17 Sept.

Rescr. (til Overhof-Retten i Norge), ang. Justits-Secretererens Indkomster, og Renten af Kjøbe-Summen for Gaarden Egeberg at anvendes til Overhofrets-Gaardens Vedligeholdelse (d).

En Justits-Secreterer er beskiftet med 400 Rdlrs aarlig Løn og 200 Rdlr. aarlig til Contoirets Holdelse med Skriv-Materialier og de fornødne Skrivere. Og skal Justits-Secreterer-Embedets Indkomster, efter rigtig derover til Rentekammeret aflæggende Regnskab, indgaae i Kongens Cassa. Og, som der til samme Embede ellers er henlagt Gaarden Egeberg ved Christiania, imod at forsyne Overhof-Retten med fornøden Ildebrand: saa skal bemeldte Gaard Egeberg ved offentlig Auction bortsælges, og Renten af Kjøbe-Summen anvendes til Overhofrets-Gaardens Vedligeholdelse, da Ildebrand og Rettens øvrige Fornødenheder kan udredes af den aarlige Indkomst, som er tillagt samme af Kongens Cassa. Kjøbe-Summen skal af Vice-Præsidenten imod sikkert Pant besørget paa Rente udsat; og, i Henseende til Renternes Anvendelse, da skal derfor ligeledes aflægges aarlig Regnskab til bemeldte Rentekammer, og, om Noget overskyder, skal saadant lægges til Capitalen.

17 Sept.

Bevilgning (og Notits til Amtmændene over Lundenes- og Bøvlinge-Amter), at Nørholms-Piere maae for 4 Broer (nemlig 1 over en Bøl i Torstrup-Sogn, 1 over en Bøl ved Siig, 1 over Linding-Aae, og 1 over Kypøl i Hobbe-Sogn) under Eet oppebære 3 Sk. af en Bogn med 2 Heste, og 1½ Sk. af en

(d) See Instr. 14 Jan. 1778, S. 37., i Schous Bd. VII. S. 228.

en Hest eller Slagt-Qvæg, samt paa eet af Etederne
 17 Sept. modtage Broepenge for alle 4 Passager; men hver
 Deboer i Hodde- og Andsager-Sogne at give 1 Ekr.
 Rug, i Listrup- og Torstrup-Sogne 3 Skar, hvorimod
 Deboerne, som ing:n Heste eller Vogne have, betale
 kun $\frac{1}{2}$ Deel deraf, hvilket Korn til hvert Aars Mikels-
 dag betales paa Nørholm under Executions-Evang, au-
 thoriseret ved Amtmanden: alt saalange de ommeldte
 Droer og Vaser forsvarligen vorde vedligeholdte.

General-Postamtets Prom. (til Amtmanden 17 Sept.
 over Lundenes- og Bøvlinge-Amter, samt til Post-
 mesteren i Ribe), ang. at Postmesteren i Følge
 Forordn. af 17de Junii 1771 er fuldkommen berettiget
 til at forlange Amtmandens egenhændige Attest for de
 ndi Kongelig Tjeneste affendende Breve; men, naar
 samme i hans Fraværelse ikke kan erholdes, maae han
 dog, enten ved Tilbagekomsten eller i det seeneſte ved
 Aarets Udgang, forsyne Postmesteren med en egenhæn-
 dig underſkreven, og efter Plac. af 12te Sept. 1772
 indrettet Attest for alle de Breve, hvorfor Fuldmagti-
 gen i hans Fraværelse saaledes har meddeelt Interims-
 Attester (c).

Rescr. (til Stiftbefalingemændene), ang. de fra 20 Sept.
 17de Aug. 1775 til 30te Junii 1777 indſaldne
 Brand-Skader og Omkostninger, og at Rescr. af
 8de Julii 1768, i Henseende til de aarlige Indſamlin-
 ger af 10 Skill. pr. 100 Rdlr. af Vedkommende frem-
 deles bør holdes efterrettlig, saalange de indtræffende
 Brand-Skader dermed kan beſtrides.

Generalitets- og Commissariats-Collegii Reso- 20 Sept.
 lution, ang. at det til Infanterie-Regimen-
 ternes

- 20 Sept. ternes Augmentation afgivne National-Mandskab
 for i alle Maader ansees som gevorbne Soldater (f).
- 16 og
 20 Sept. (Kgl. Resol. 28 Aug.) **B. G. N. o. Gen. Føldk. Circul.** (til samtlige
 Føldere i Danmark og Norge (g), ang. at den
 Amdam, som paa Peter Owens's (Junior) i Fride-
 rikstad oprettede Fabrique forsørdiges, maae i 20 Aar
 fra Resolutionens Dato mod hans ved Føldseberne paa
 ustemplet Papiir producerende eedelige Attester, og
 vedkommende Føldbetsjentes derpaa ligesedes paa ustem-
 plet Papiir meddeclende Passeersedle, ikke alene i
 Kongens Riger, Fyrstendomme og Lande frie for Føld,
 Accise og andre Paalæg overalt indføres, men endog
 uden nogen Afgift til fremmede Steder udføres.
- 24 Sept. Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang.
 Enke-Pension af Degnekaldene i Stevns-
 Herred, Hålested 8, Lydersløv 12, Lillehedinge 6,
 Høyerup 3, Storehedinge 12, Holtug 12, og Stræ-
 bne 8 Rdlr. (h).
- 26 Sept. Rescr. (til Stiftbefalingsm. i Aarhus, og til
 Kjøbenhavns Universitet), ang. at et Marked i
 Grenaae med Bram- og Haandverksfolkens Vare
 maae udsættes fra Helligtrekongers Dag til Fredagen
 førend 2den Søndag i Faste, samt da tillige holdes
 Avæg-Marked.
- 27 Sept. Canc. Prom. (til Stiftbefalings- og Amtmæn-
 dene i Danmark), ang. at ogsaa Heste-Dække-
 ner og Gjorde skal bevares i Munderings-
 Kammerne.

Or.

(f) Dog maae sees Prom. 29 Jan. 1780, Rescr. 5 Decbr.
 1781 og Prom. 12 Octbr. 1782.

(g) De Danske den 16de og 20de, de Norske den 20de Sept.

(h) Ellers som Rescr. 1 Julii 1778.

Er. Under 16de Aug. skdf. er tilkøven, at der til Pægd-
Equisagens Bevaring ved Rytter-Regimenterne i Danmark
fulle oprettes Munderings-Kamre, hvorefter Munderings- og
Equipage-Sorterne, undtagen Journaer, Huen og Kitten,
hvaelftom Heste-Dækken med Gjord, skal ophæves, med vis-
dere; men Generalitets- og Commissariats-Collegium nu har
meldet, at det holdes for tjenligere, at Heste-Equipagen paa
et Sted bliver samlet.

27 Sept.

Disse 2 sidstbenævnte Sorter, nemlig Heste-Dække-
net med Gjorden, vil med de Dvorige til sin Tid blive
at afleveres til vedkommende Regiment.

General-Postamtets Prom. (til Postmesteren i
Ribe), ang. at Postbudet imellem Ringkjøbing
og Lemviig bør afgaae hver Torsdag-Morgen Kl. 6,
være i Lemviig Fredag-Morgen, og forblive der indtil
Lørdag-Eftermiddag, da det igjen skal afgaae fra Lem-
viig, for at være udi Ringkjøbing om Søndag inden
Aften; og at denne Postillion bør forsynes med Post-
Mundering og Horn, at han kunde kjendes fra et al-
mindeligt Bud, og i paakommende Tilfælde forvente
Hjelp som en Kongelig Post (*).

27 Sept.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Sjellands
Stift), ang. at Protocolterne ved Landstinget paa
Bornholm skal enten af ham, eller, efter given Fulds-
magt, af Amtmanden der paa Landet authoriseres,
siden Landsdommeren er selv tillige Skriver (1).

1 Octbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark
og Norge), ang. hvorledes efter nu værende Omstændig-
heder i Kongens Riger og Lande skal forholdes, i Hen-
seende til de Americanke Armateurs eller og andre
Skibe fra de Engelske Colonier, som i de her værende
Havne maatte søge at indløbe, og der at omsætte eller
forhandle Americanke Producter, ja vel og at sælge de
gjorte Priser.

4 Octbr.
(Kgl. Resol.
19 Sept.
gjennem Det
Udenlandske
Departement.)

Canc.

(*) Anhang af Rescripter 1779.

(1) Landsdommer- og Skriver-Embederne ere siden sepa-
rerede.

4. Oabr.

Eane. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. Proprietairernes Følge-Sedle for Mandskabet maae være paa ustemplet Papiir, men Præsterne's Skudsmaal ikke. (k).

Over den fra endeel Proprietairer under Ribehuus- Amt indkomne Ansøgning, at Præsterne maatte tilhol-des, paa Grund af Rescriptet af 7de Decbr. 1742, at meddeele Skudsmaal paa de af Proprietairerne til deres Gods's Ejenere udgivende Følgesedle paa slet Pa-piir, har man forlangt det Kongelige Rentekammers Betænkning, som nu derpaa har svaret, at Proprietairer efter samme Rescript ikke kan formeenes at udstæde disse Følgesedle paa slet Papiir, naar de tillade dem at tjene uden for Godset; men, ligesom samme Rescript ikke taler om, eller befaler, at Præsterne skulle paa saadanne Følgesedle tegne Skudsmaale, saa indsees ikke hel-ter, at de Skudsmaale, som Præsterne meddeele paa stemplet Papiir, kunne have de af Proprietairerne an-givne Følger, at Mandskabet derefter skulde forlade Godset og Landet; thi paa Præsterne's Skudsmaale, som alene indeholde om Personers Altergang og kristelige Forhold, tillades Ingen at reise eller fare; og overalt har enhver Proprietair, endog i Følge Rescriptet, Fri-hed til at indskrænke den Tilladelse, de give deres God-ses Mandskab at tjene uden for Godset, til al den Sik-kerhed, Proprietairer troe at have fornøden: hvorfore de Skudsmaale, som Præsterne meddeele, ville efter Forordn. af 27de Novbr. 1775 paa stemplet Papiir udstædes.

8 Oabr.

Rescr. (til Deconomie- og Commerce-Collegium), ang. at under samme skal være henlagt alle det

(k) See tillige Prom. 7. og 28 Martii 1778 og Plac. 26 Maa 1779.

det Asiatiske Compagnies forhen tilhørende, men nu Kongen overdragne Etablissementer i Indien og Bengalen med sammes Bestyrelse. 8 Oabr.

Or. Da Kongen har funden for Godt efter en med Interessenterne i det octroierede Asiatiske Compagnie slutset Afhandling, som af Kongen ved Resolution af 24de Martii dette Aar er bleven approberet, at modtage af bemeldte Compagnie samtlige dets Etablissementer, Loger og andre faste Eiendomme i Indien og Bengalen, og at lade dem herefter til Handels Udvidelse for Kongelig Regning bestyre: saa, for ikke at foranledige Misforstaaelse i saa langt fraliggende Lande, og hindre Handelen, som her er det store Qvæmmed for Kongens Landsfaderlige Hensigter, befales:

Bemeldte Etablissemeters og alle Ostindiske Sagers Bestyrelse skal være henlagt under Oeconomi- og Commerce-Collegium, saaledes at fra dette Collegio alle Anordninger, Ostindien og Bengalen samt Handelen paa disse Lande vedkommende, alle Bestjentes Bestikkelse, saavel Militaire som Civile, Indtægters og Udgieters Bestemmelse, Milicens Indretning med alt Andet, som henhører til Administratio- nen, skal blive udfærdiget, dog saaledes: At i Jus- tits- og Politie-Sager, som i alle andre, de Indiske Etablissementer vedkommende, bliver Commerce-Colle- gium det eeneste Collegium, hvortil de Kongelige der værende Undersaatter have at vende sig, og hvorigjen- nem alle Kongelige Befalinger, Foranstaltninger og Ex- peditioner til disse Egne eene og aleene skal skee. Alle Justits- og Kirke-Sager, samt hvad som angaaer Politie-, Skole- og Sattig-Væsenet, haver Commerce- Collegium, naar Noget deraf forekommer, strax at com- municere Det Danske Cancellie med alle didhen hø- rende Papper, da Cancelliet altid haver at indhente Commerce-Collegii Betænkning, og da derom at gjøre Forestilling til Kongen, og indhente allernaadigst Reso- lution, hvilken da Cancelliet meddeeler Commerce-Colle- gio,

§. 1.

§. 2.

8 Oabr.

- gio, som derpaa haver at besørge saavel Expeditionen som Publicationen i Indien; men Cancelliet maae meddeele Resolutionerne saa udførlige og nøiagtige, at Expeditionerne derefter behørigen kan see. Da Commerces Collegium ikke, som Compagniet, skal have nogen Ret, saa forstaaer det sig, at de Sager, som tilforn have været paadømt i Compagniets Ret, nu til Høieste-Ret skal appelleres og dømmes (1).
- §. 4. Hvad Forandring Commerce-Collegium kunde finde uadvendig i de allerede værende Justits-Anerdninger, og i alt, hvad de foran under 2den Post anførre Sager angaaer, da indgøve det derom sin Betænkning til Cancelliet, som efter nøie Overlag med Commerce-Collegio gjør derom Forestilling til Kongen, og, efter at have erholdt Resolution, iagttager det, som allerede under 1ste og 2den Post er befalet. Missionairerne føre, som hidindtil, Correspondence med Collegio de Cursu Evangelii promovendo; dog under Commerce-Collegii Couvert, og i alle de Tilfælde, hvor Missions-Besænet kan have nogen mærkelig Indflydelse i de verdslige Foranstaltninger, indmeldes det til Cancelliet, som derom hører Commerce-Collegium, og siden underretter saavel dette Collegium som Collegium de cursu Evangelii promovendo om Kongens Villie, hvilken igjennem Commerce-Collegium bekendtgjøres for Vedkommende i Indien, hvad disse Tilfælde angaaer. Alle Memorialer fra de Indiske Etablissementer, som angaaer Justits-, Kirke-, Politie-, Skole- og Sattiges Sager, skal være stiledte til Kongen selv, indsendes til Commerce-Collegium, og derfra tilstilles Cancelliet, som gjør Forestillingen, og iagttager ganske, hvad i 2den Post er befalet. De Embeder, som ved denne nu gjorte Forandring kan være at bortgive, vil Kongen Alle Selv
- udgæve

(1) See Regl. 8 Jan. 1781, s. 12., est. s. 8.

udnævne; alle Bestallinger expederes igjennem Commerce-Collegium: siden, naar saadanne Embeder blive ledige, som pleie igjennem Cancelliet at bortgives, tilmelder Commerce-Collegium Cancelliet denne Vacance, og tillige proponerer, hvem det dertil troer duelig, da Cancelliet videre gjør Forestilling, og iagttager hvad i den 2den Post er besalet; men Formularerne til saadanne Bestallinger blive af Cancelliet meddeelte.

8 Oabr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Nat- 8 Oabr.
te-Renovationens Henlæggelse paa Amager paa den venstre Haand af den forhen foreslagne Plads bag Accise-Contoret (m).

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over 10 Oabr.
Bergens-Stift), ang. hvorledes Præsterne og Kirke-Eierne herester bør forholde sig, naar de af den Fiskende modtage Tiende.

Præsterne og Kirke-Eierne bør, i Overensstem- §. 1.
melse med Resolution af 16de Julii 1771 og Cancelliets Skrivelse af 2den Julii 1774 paa de udnævnte Steder af den Fiskende modtage Tienden, og derfor kvittere. Som det er den Fiskende alene, der tilkommer §. 2.
at yde Tienden, bør de, som fra Bergen udfare, eller paa andre Maader af den Fiskende tilforhandle dem den fangede Fisk, for Tienden deraf at erlægge, aldeles vare befrieede, uden for saavdt Kongens Anpart-Tiende, og den $\frac{1}{2}$ Part deraf, hvormed Biskopen pro officio er beneficeret, angaaer, som af Indbringeren ved Fiske-tiende-Boden betales. Til hvilken Ende Præsterne og §. 3.
Kirke-Eierne skal, uden nogen Slags Forevending, tilforpligtede vare frit og ubehindret at forsyne Kjøberne med

(m) See Plac. 2 Junii 1779.

10 Oabr. med anbefalede Qwitteringer, mod at disse til dem eller deres Fuldmagtige opgive, saa paalidelig som de ville ansvare, baade hvor megen Fisk de have indfjæbt og af hvem de sig samme have tilforhandlet, da Tiende-Tagerne have af den Fiskende at lade sig betale den pligtige Tiende. Og skulde Tiende-Tagerne eller deres Fuldmagtige ei være tilstede, naar Kjøberne med 2 Mands Attest bevise der at have mødt, for at blive forsynede med de fornødne Qwitteringer, og for at meddeele den om den kjøbte Fisk udi 3die Post bevænte Opgivende, bør saadan Attest ved Konge-Tiendens Erlæggelse gjælde, og vedkommende Præster og Kirke-Tiere tage Skade for Hjæmgiæld, om de derved fornærmes. I øvrigt skal det ved bemeldte Cancelliets Skrivelse af 2den Julii 1774 have sit Forblivende.

15 Oabr. Rescr. (til Den Bestindiske Regjering), ang. at de paa de Bestindiske Eilænde for Gjæld Arresterede skal af Creditor tilstaaes 12 Skill. Bestindisk daglig i Underholdnings-Penge, hvilke altid skal betales dem en Uge forud. (Saa som Landsdommeren har foreskillet, at Levnets-Midlernes høie Priis paa disse Eilænde har gjort det umueligt at følge Forordn. af 18de Martii 1693 i Henseende til de for Gjæld Arresterede derved tillagde Underholdnings-Penge, hvorforsø det og har været indført, at en saadan Arrestant har nydt daglig 12 Skill., men at derom ofte har reist sig Dispute, da Creditor henseender sig til Lov og bemeldte Forordn., formenende at Forfælgnings-Pengene derefter bør bestemmes, hvilket dog af foransførte Aarsag ikke skal være gjørligt; og Regjeringen udi afgivne Erklæring finder det saa meget mere billigt, at de for Gjæld Arresterede nyde 12 Skill. daglig, som endog Desinquenter ved Resolution af 10de Sept. 1771 er tillagt saameget
i Un-

Resolutioner og Collegialbreve. 83 1777.

i Underholdnings-Penge, naar samme gaaer for den Kongelige Castes Regning.) 15 Oabr.

Bevilgn. at saavel Priorinden som Jomfruerne udi Vemmetofte-Jomfrue-Kloster maae berefter udi alle Samqvemme nyde og have Rang udi Eade og Gang, nemlig Priorinden med Kammerherre-inder efter Rangforordn. 14de Octbr. 1746, 2den Classe No. 16, og Jomfruerne med Oberstinder efter samme Forordnings 3die Classe No. 9. 15 Oabr.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Prom. (til Tolderen i Hjerting), ang. i Henseende til Pakhuus-Leiens Oppebørsel af de Vare, som i det der ved Toldstedet for Kongelig Regning nu opbygte Pakhuus indlægges, at forholde sig efter Toldbruken 8de Cap. 10de Art., da hvis i saa Maade oppebæres, beregnes Den Kongelige Casse til Indragt i Told-Regnskabet. (Paa Forespørgsel.) 18 Oabr.

Rescr. (til Stiftbefalingem. og Biskopen over Aggershuus-Stift), ang. Confirmation paa et Reglement eller Instruction for Skolevæsenet i Tonsberg. 23 Oabr.

Rescr. (til Biskopen over samme Stift), ang. at den Residerende Capellans Løn ved Durdal herefter skal forhøies til 100 Rdlr. aarligen af Sognepræsten, istedet for de ved Rescr. af 2den Martii 1742 fastsatte 70 Rdlr. 23 Oabr.

Canc. Prom. (til samtlige Stiftbefalingem. og Biskoper i Norge), ang. at de ikke aleene ved alle i Loven foreskrevne Midler see det rygseløse Væsen (i den Løsaagtighed i Bøndestanden, som paa endeel Steder i Norge, ved unge Menneskers usforskaanede Sammenleie i Huuse om-Nætterne, forargeligen og sammeligen skal tage til) alvorligen, og som De det vil forsvare, styret og straffet, men og indkommer inden 25 Oabr. (Cabinetts Ordre af 20 Hujus.)

25 Octbr. 6 Uger fra Dagen, de have imodtaget denne Befaling, med Forslag til de tjenligste og kraftigste Foranstaltninger imod dette Onde (r). Ogsaa have Biskopperne at befale Præsterne paa alle de Steder, hvor denne Synd raser, at skærpe deres Formaninger, og tillige foreholde Menighederne, hvor fortørnet Kongen er over saadan Lidelighed, som bringer Guds Bredde over Huuse og Lande.

29 Octbr. Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at Citadellet Friderichshavn fremdeles skal forsynes med sin egen Præst, saa og om hans Forretninger og Indkomster.

Gr. Marqvetenterne ubi Friderichshavn anholde om Eftergivelse i den af dem svarede aarlige Huusleie, hvoraf Guar-nisons-Præsterne ved den Herre Sebasts Kirke i Kiøbenhavn nyde hver 100 Rdlr. aarlig til Erstatning for den lidte Afgang, da Citadellet den 9de Januarii 1739 fik sin egen Præst, og hvoraf den Præst, som da i Citadellet blev beskiftet, ligesledes blev tillagt 120 Rdlr. aarlig; Generalitets- og Commiffariats Collegium holder for, at Marqvetenterne i deres aarlige Afgift bør soulageres, da det i Guar-nisonen nu lig-gende Antal Folk er mindre end tilforn, men at det ikke ved noget Middel til Erstatning for den Afgang, Præsterne der-ved vilde lide, med mindre Guar-nisons-Præsterne, saaledes som tilforn, maatte forrette Gudstjenesten i Citadellet, og dette ingen Præst have for sig selv, hvilket Commendanten dog holder for at burde være det sidste Middel, der gribes til; Biskopen derimod frater for, at det vilde have ubehagelige Følger, om Citadellet, som ikke uden vigtige Marsåger ven-gang fra Guar-nisons-Menigheden er separeret, skulde berester savne sin egen Præst, da Guar-nisons-Præsterne kan have de-res fulde Arbeide med at bestride deres nu havende Embede, især naar overordentlig Sygdoms-Eilælde iblandt Guar-nio-nen skulde indtræffe.

Citadellet Friderichshavn skal fremdeles forsynes med sin egen Præst, dog saaledes, at han ikke skal nyde de 100 Rdlr., som hans Formand har været til-lagt af Marqvetenternes Huusleie, men nøles med fri Bolig og Brænde, samt Præste-Penge, Offer og Accidentier af Guar-nisonen sammesteds og de øvrige Citadellet vedkommende Beboere, saavelsom og nyde de 20 Rdlr.

20 Rdlr., som af Citadels-Præstens hidindtil havde visse Lon blev tilovers, naar de 100 Rdlr., som Marquetenterne lettes for, fradrages: og, for desmere at lette den tilkommende Præst, der mueligt ellers vilde blive nødsaget at lønne en Student til at prædike for sig til Aftensang, maae Præsten isteden for Aftensangs-Prædikken holde Catechisation med Skole-Børn og anden Ungdom af Guarnisonen over den Evangeliske Text, som han til Høimesse har forklaret, og det Skistevnis, saaledes at der catechiseres Tydsk, naar han om Formiddagen har prædiket Dansk, og vice versa, hvilken Catechisation skal begynde til sædvanlig Tiid Kl. 2 med en Psalme, og ei vare over en Time, samt igjen sluttes med en Psalme; og, paa det samme Catechisation kan være til des større Nytte for Andre, vil Kongen lade foranstalte, at Officererne tilholdes at befale Soldaterne, som forstaae det Sprog, der bliver catechiseret udi, under Vedkommendes Opsyn derhos at være tilstæde. Men, naar i øvrigt een af de nu værende Guarnisons-Præster i Kjøbenhavn enten ved Døden eller paa anden Maade afgaaer, skal de 100 Rdl., som ham har været tillagt af Marquetenter-Pengene, henlægges til Præsten i Citadellet.

29 Oabr.

Bevilgning; at de paa Fandø værende enrollede Skibsfolk og Matroser, som sig i Ægteskab ville begive med Qvindfolk der paa Den, som maatte være dem beslægtede, maae, uden dertil først at søge Kongelig Tilladelse, saadanne deres forehavende Ægtefæder fuldbyrde, og vedkommende Præst være pligtig til, dem at sammenvie; dog at de først paa behørige Steder bevise, at de hverandre ei nærmere ere beslægtede eller besøgrede end i de Grader, hvor Forordn. af 14de Decbr. 1775 tillader Ægteskab.

29 Oabr.

1 Novbr. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingem. i Ribe), ang. at det ikke er den i Ringkjøbing bestillede Chirurgus i hans Bestalling paalagt, at han skal holde en Svend til at barbere Folk; og det kan ei heller paalægges ham, qva beskicket Chirurgus, at besørge Raseringen.

5 Novbr. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Aggershuus-Stifte), ang. at de Fallerende, som ville betjene sig af Sviderichstads Jus Asyli (o), maane tillige tilstaaes Frihed for Sættelse paa Person og Gods, naar de i deres lovlige Næringsvei reise ud til Forstaden, hvor Havnen er, til deres Larvs Fremme. (Saasom Havnen forterer under Byens Jurisdiction. — Bøefogden for spurgte, hvorvidt slaa Fallerende kan være frie for Hættelse, naar de befindes uden for Stadens Væde, og hvoreledes han haver at forholde sig, i Fald der blev begjært Arrest paa Nogen, som var uden for Voldene.)

8 Novbr. Rentef. Prom. (til Amtm. over Lundenæs og Bøveling-Amt), ang. Stemplet Papiir til Landgodsernes Documenter (p).

10 Novbr. Kongelig Resolution, ang. Oplags-Bæsenet i Norge (q).

11 Novbr. Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til samtlige Stiftsbefalingsmænd i Danmark), ang. Formen af de i Forordn. 13de Febr. 1775 anbefalede Markeds-Beviiisers Udstædelse.

§. 1. I Følge Eds. 1ste og 2den Art. skulle de Beviiiser, som meddeles en Markeds-Reisende, bestaae i Passer eller saadanne Beviiiser, som indeholde, "til hvad Sted" "Befkommende agter at reise, samt hvilken Vei han" "skal

(o) Efter Art. 2 April 1682, §. 3.

(p) Pacem prom. af 30 Aug. 1777 om det samme. —
Anhang af Rescripterne af 1777, Side 451.

(q) Lübeckers Udtog III, 366.

11 Novbr.

"skal tage;" og Attester, eller saadanne Deviiser, hvorved forklares, "hvem den Rejsende er, hvad der berets tiger ham til at reise, hvilke Vare han med sig fører, og hvorledes han maae afhænde dem." Det første Slags Deviiser, Passerne, ere egentligen dem, hvorfor beta'les 8 Skill., og maae ei lode paa mere end eet Marked, men meddeles den Rejsende paa hvert Sted af Stedets Øvrighed fra det eene Marked til det andet; det andet Slags derimod, Attesterne, for hvilke intet betales, gives ikkun af det Steds Øvrighed, fra hvilket Vedkommende udreiser med Varene, og tjener naturligtviis saalange han fører Nogen af de deri specificerede Vare med sig, men gjelder aldeles ikke for andre deri ikke benævnte eller ny tilkjøbte Vare. Naar Udreisen sker fra noget Toldsted, bør den Markeds-Rejsende, foruden ovenansførte Deviiser, forsyne sig med vedhørlig Told- og Passer-Seddel over samtlige medhavende Vare (r); men den Told-Seddel, som tages fra det Sted, hvor Varene ere blevne fortolbede, gjelder og, saalange den Markeds-Rejsende medfører nogle af de deri navngivne, men ikke for andre Vare.

§. 2.

§. 3.

Refer. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. 12 Novbr. at de 2 Borger-Compagnier i Fridericia maae nyde aarlig 20 Rdlr. af Stadens Cassa til deres anstændige Forlystelse og Skyden efter Skiven, og nogle faa Gvinsters Anskaffelse, saalange de vedblive aarligen at foretage Militaire Øvelser.

Rentel. Prom. (til Stiftbefalingsmændene), 15 Novbr. ang. at samtlige Magistrater og Byefogder skulle i det seneste inden hvert Aars medio Januarii indsende til vedkommende Amtsforvalter de sidste Anmeldelser over hvad de for det forbigangne Aar udi Amt-

15 Novbr. *stuen haver at betale; saa og at Stiftsbefalingsm,* skal være Amtsforvalterne (naar de i Følge tillagt Ordre for havi anmeldt en eller anden Døtjents Forsømmelse herudi) behjælpelig til at erholde uophødelig det Manglende; og, i Fald samme udebliver til Jan. Maanedes Udgang, da at inddrive første Maanedes Mulct, og fremdeles om længere Udeblivelse maatte skee, alt efter Plac. af 28de Maii 1771.

18 Novbr. *B. G. N. o. Gen. Soldk. Circul. (til Soldterne), ang.* at paasee, at ikke fra Lolland, hvor Qvæghøgen skal have ytret sig, indføres Qvæg, Tælle, raa Huder, Kalve-Skind, eller andre beslige fængende Vare, ei heller Passagerer derfra uden Fremviisning af Dyrigheds-Sundheds-Pas; samt i øvrigt at holde sig Id. af 27de Decbr. 1775 efterrettelig. (For at forekomme videre Udbredelse af Sygen.)

19 Novbr. *Rescr. (til Stiftsbefalingsm.¹ over Aarhus-Stift), ang. 6 Chirurgi og deres Lønninger i Aarhus-Stift.*

De skulde tillige practicere i Medicinen: Den Første, som skal boe i Aarhus, for Aarhus og sammes Hospital, samt Ring-, Hasle-, Vesterliisberg-, Sabroe- og Aramlev-Herreder; 2) boe i Horsens, for samme og Stjernholms-Amt, Boer- og Tyrsting-Herreder i Skanderborg-Amt; 3) boe i Greenåce, for Byen samt Nør- og Sønder-Halds Herreder; 4) boe i Ebeltoft, for Byen samt Sønder-Mols- og Østerliisberg-Herreder; 5) boe i Randers, for Byen og Hospitalet, samt Støvring-, Sønderliung-, Galthen-, Houelberg- og Rongsoe-Herreder; 6) boe i Skanderborg, for Byen samt Brads-, Hads-, Hjelmslev- og Gjern-Herreder. Nævnte Chirurgi skal betjene og lade sig konsulere af Enhver, som forlange deres Tjeneste, saa og, for saa-

vidt

19 Novbr.

vidt saadant ikke allerede er sleet, lægges sig efter at blive kundige og erfarne i Selskabs-Videnskaben, saa at de derudi kunne lade sig examinere. Saa skal de og nderovise Jordemødrene (s) i Forhold til længere Tid (t). De nyde hver 150 Rd. aarlig Løn, fra 1ste Julii indeværende Kar at regne. Repartitionen er approberet. Hvad der efter samme af fornævnte Kjøbstæder og Skanderborg-Bye bør udredes, skal hver Stads Magistrat : : (u) paa samme Maade som Kongelige Skatter; dog at hver Kvartals Beløb fra Grevskaberne og Baronierne under eet og samlet i Amtstuerne betales, saa og at samtlige Herstæder og Husbonder skal udrede det, som af de udi deres Tjeneste Staaende skal erlægges, imod igjen at afskorte samme udi deres Løn; hvoraf Amtsforvalterne da : : Hospitale skal betales.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Sjellands 19 Novbr.
Stift), ang. en Gjelds-Commission i Helsingøer.

Or. 1) Bpens 16 Formænd udi Helsingøer have anbraget at de handlende og Andre der i Byen ofte sættes i den Nødvendighed, at udborge deres Vare til slige Folk, som siden befindes enten usfite eller uvillige Betalere, og, naar de skulde hælde Dom over dem ved Bøtinget paa den nu brugelige Rettergangsmaade, vilde endel Omkostninger medaaae, i hvilken Anledning de have foreslaaet, om ikke i Helsingøer, liaesom i Kjøbenhavn, maatte anordnes en Gjelds-Commission, og samme Ret holdes om Onsdagene. 2) Ved forberorte i Kjøbenhavn anordnede Gjelds-Commission, hvor Sager, som ikke overgaae 10 Rd., forhøres og paaskændes, forholdes saaledes: at den, som udi Sager, der ikke overgaae foranførte Summa, har Aftale til en Anden, andrager fortellig udi et Promemoria til Commissionen, hvad han bes sin Vederpart haver at fordrø, med Bejering, at Denne maae vorde indkaldet, for at lide Dom til Betaling, hvilket

§ 5

(s) Som i Rescr. af 20 April 1775.

(t) Som Fortsættelsen i samme.

(u) Som den videre Fortsættelse af det samme Rescr indtil de her sidst anførte Ord.

19 Novbr.

Promemoria forkyndes derpaa Sagvolderen ved et af Ketterens Bud, som tillige leverer ham en trykt Billet, hvorved han med 8 Dages Varfel indfalbes, samt tilfikkede gives, hvorfor det er han søges, og til hvad Tid han skal møde, hvilke 2de Bestemmelser foruden hans og Sagsøgerens Navne udi de paa Billeden til den Ende værende blanke Steder antegnes, da Budet iøvrigt attesterer Forkyndelsen ved Paategning paa Sagsøgerens Promemoria, som siden i Steden for Etværing følger Sagen; møder den Indskrivte da ikke til Tættedagen, forelægges han paa Citantens Begjering til næste Aft, og denne Forelæggelse forkyndes ham endnu samme Dag, da ham atter leveres en trykt Billet til Efterretning derom, men Attesten om Forkyndelsen tegner Bude: paa meere bemeldte Promemoria; med Tilale og Gjensvar forholdes som ved anden Ketteraars; og er det ved Placaten af 13de Aug. 1753 tilladt Parterne enten selv eller ved deres Hustru, Børn eller virkelige Tjenestgjænde at møde, eller og i behøvende Tilfælde at maae betjene sig af ordentligen beskikkede Procuratører; befindes det, at Sagerne, naar de ere optagne til Dom, formeddelt en eller anden Forsømmelse i Processuren, ikke endelig kan paadømmes i Relation til Stævningen, resumeres Sagen, eller ved en Eragtning sættes i den samme Stand, som den var udi, sørend den til Doms blev optagen, paa det at Vedkommende kan fremme det Fornødne, hvilken Eragtning først ved Ketterens Bud arkunderes og betydes begge Parter; Processens Omkostninger bestemmes altid i Dommen til en vis Summa efter Beregning af hvad de virkelige kan have beløbet sig til, Opstættelserne undtagen, og til denne Summa lægges desuden, naar Sagen er ført ved en Procurator, Noget i Salario til ham, som i Almindelighed beregnes til 1 Mk. 8 Sk., men i vidtøstlige Sager, især saadanne, hvorunder der er ført Vidner, til 1 Rd., alt efter Omstændighederne; naar Dommen er affagt, gives en Affskrivt betaf under Dommerens Haand og Segl, paraferet af Skrивeren; videre Aet udfædres ikke, og Alting passerer paa slet Papiir; Ketterens Gebyr saavelsom det til Vidneforhørene brændte stemplede Papiir paa 1 Mk. 8 Sk. er fastsat ved Sporet-Reglementet for Hof- og Stads-Ketten i Kjøbenhavn af 13de Aug. 1777.

En Gjelds-Commission maae ligeledes anordnes udi bemeldte Helsingør, og betjenes af Byefogden og Byeskriveren sammesteds, og dermed skal i alle Maader forholdes saaledes som i Kjøbenhavn (x); Procurator-Salarium maae bestemmes til 24 Skilling, men i vidtøstlige Sager, hvor der er ført Vidner, efter Omstændighederne indtil 1 Rigsdaler.

Rescr.

(x) Estr. Bd. 15 Junii 1771, s. 6. og Rescr. 13 Sept. 1780,

Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Danmark), 21 Novbr.
 ang. at Indquarterings-Hjelpeskatten skal er-
 lægges i 2 Terminer, og Restancerne ved Udpant-
 ning inddrives (y)

Er. Ved Skrivelse fra det Danske Cancellie er under 27de
 Maii 1775 sendt en Extract af den approberede General-Reg-
 ning over hvad Kjøbstæderne have at være eller inde i Ind-
 quartering og den saa kaldte Indquarteringshjelpeskat (z),
 samt derhos tilføjendeaives, at Amtsforvalterne skulle inod-
 tage den loarende Skatv. ; men Kongen er nu kommen i
 Erfaring om, at den Indquarteringshjelpeskat, som adtil-
 lige med Indquartering in Natura belagde Kjøbstæder skal
 have fra de andre Kjøbstæder, hidintil ikke fra et og andet
 Sted skal have været at erholde, hvoraf følger, at de til
 Indquarterings-Udgivernes Beskrivelse nødvendige Penge paa
 disse Steder sønnes.

Korherørte Indquarteringshjelpeskat (foruden
 hvad deraf allerede staaer til Restance, som strax maae
 erlægges) skal herefter af de Kjøbstæder, som samme
 paaligger at udrede, betales aarlig i 2 Terminer, nem-
 lig til høert Aars ultimum Junii og ultimum Decem-
 bris, og, i Mangel af Betaling til enhver af disse Ter-
 miner, skal det Resterende ved Execution af Ud-
 pantning efter Rescriptet af 10de Maii 1734 inddri-
 ves; da i øvrigt søies den Anstalt ved Rentekammeret,
 at, saasnart dertil indløber en fraliggende Amtskues Dvit-
 tering for de derudi betalte Indquarteringshjelpeskat,
 der da fra Rentekammeret skal vorde anvist lige Sum-
 ma til vedkommende Kjøbstad paa nærmeste Amtstue betalt.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til Tolderne 25 Novbr.
 og Controleurerne i Jndland), ang. at Postme-
 steren paa Stedet er bleven beordret, at han ikke maae
 udlevere de dertil med Posten fra Hamburg saavel som fra
 Sjælland og Fyen under Haderslæs-Toldskempels Forsøg-
 ling ankommande Paqver og Gods til vedkommende
 Stæder,

(y) See R. m. 17 Decbr. 1784.

(z) See nu Rescr. 21 Martii 1781.

- 25 Novbr. **Eiere**, forinden derfor paa Toldboden der er gjort Rigtighed, og saadant med behørig Toldseddel er beviist.
- 26 Novbr. **Rescr.** (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at Rescr. af 11te Junii a. c. skal være ophævet, og at derimod Jøderne beholde deres hidtil havte Frihed at vælge deres Ældste, dog at de bestandig nøie paasee, at ingen til Ældste bliver valgt uden saadanne Mænd, som baade for Vederheftighed og Redelighed samt gode Sæder ere bekjendte.
- 29 Novbr. **Rentel. Prom.** (til Amtm. over Lundenes- og Bøvlinge-Amter), ang. at, naar Sequestrations-Sorretninger i Jordegods for Restancer herefter foresalder, da derom, førend Sequestration foretages, til Kammeret at gjøre fornøden Indberetning til paafølgende Resolution (a).
- 29 Novbr. **Sammes Prom.** (til Stiftbefalingsmændene i Danmark), ang. at ingen Skipper eller hans Folk fra Her- tugdommene og det Mecklenborgske, hvor Qvægsygen græsser, maae gaae ind i Byen, men skal forblive ved Fartøiet og paa Toldboden; samt at ingen af Indvaanerne paa Fartøiet maae gaae om Bord.
- 29 Novbr. **B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul.** (til Toldbetjentene i Danmark), Notits om Forestaaende; og at de fra bemeldte Lande kommende Skippere ei maae ubløffe saadanne Ting og Gods, som besyngtelig kunde indeholde den smittende Materie.
- 6 Decbr. **Canc. Prom.** (til Stiftbefal. og Biskopen over Fyens-Stift), ang. at den i Odense-Bogtrykkerie trykte Historiske Catechismus, forfattet af Hr. Willads Borchsenius, maae ikke blive bekjendte in Publico.

Or.

Or. Biskopen har indberettet, at derudi findes adskillige Udtryk, som strider imod vores Christelige Religions Lærdomsme, med videre, hvorfor han og har foreskrevet, at Exemplarerne af bemeldte Catechismo, hvoraf tillige eet til Cancelliet er indsendt, indtil videre ikke blive udeleverede fra Bogtrykkeriet. 6 Decbr.

Biskopens Forhold herudi bifaldes; og ellers tilkjendegives, at, da mange Udtryk og Talemaader i berørte Catechismo ere paradore, ubestemte og urigtige, saa hverken kan eller bør samme blive bekendt in Publico, i hvilken Henseende Stiftsbefal. og Biskopen og ville foranstalte det Fornødne.

Canc. Prom. (til Biskopperne), ang. at, naar Qvægsygen indtræffer i en Kirkebye, Menigheden uden for det søger en anden Kirke, og betjenes som i et vacant Kald; samt at Fd. 27de Decbr. 1775 strax skal hver Søndag oplæses (b). 6 Decbr.

Rentel. Prom. (til Amtmanden over Lundenes- og Bøvling-Amtet), ang. at lade holde over de, til at hindre Qvægsygens Udbredelse, søiede Anstalter ved Fd. af 3die Sept. 1762, som er igjentaaget ved Fd. af 27de Decbr. 1775 (c). 6 Decbr.

Kongel. Resol., ang. Løstpenge ic. (d). 8 Decbr.

Dito, ang. Consumtion af strandede Baare (e). 8 Decbr.

Reser. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at der af Gjerløvs- og Draabys-Degnekald maae svares 15 Rd. aarlig i Enke-Pension. 10 Decbr.

Reser. (til Justitiarius i Høieste-Ret), ang. at de Tilforordnede maae i Lybs-Sager af ringe Bety-

(b) See Reser. 12 Decbr. 1778, §. 1.

(c) Anhang af Rescripter ic. 1779.

(d) 3 Circul. af 17 og 24 Jan. 1778.

(e) 3 et andet Circul. af 17 (24) Jan. 1778.

10 Decbr.

Betydenhed indgive Relation om Beskaffenheden til Befrielse for Ragsstryn.

I Anledning af Justitiarii givne Erklæring paa en Forbryderindes Ansøgning om Befrielse for at knaakryds, hvortil hun i Høieste Ret er dømt for 2den Gang begaaet ringe Tyverie, det første af 10 Mk. og det andet af en Marks Værdie.

Det maae være De Tilforordnede udi Høieste-Ret tilladt i Tyvs-Sager af Beskaffenhed som denne, hvor der er a'eene stjaalet 2 Gange, og begaae Gange af ringe Værdning, at indgive en allerunderdanigst Relation om Tyveriets Beskaffenhed til Befrielse for Ragsstryn, da deslige Mennesker efter nogle Aars stikkelige Opsørsel i Børnehuset kunne gjøre sig Haab om ved Kongens Naade iagen at blive løsladte.

12 Decbr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Varhuus), ang. at Byens Skatter i Randers skal fra 1778 Aars Begyndelse i Følge Lovens 3die Bogs 6te Cap. 2den Art. ligesaa baade paa Grundene og Læringsen, og deraf den halv. Deel ansættes paa Næring og Brug, og den halve Deel paa Eiendomme; hvad Brandfolkene angaaer, da maac de vel nøde den dem hidindtil forundte Frihed for Byeskatte at svare, med mindre Tareer-Borgerne befinde, at nogle af dem maatte have betydelige Eiendomme eller anseelig Næringsbrug, da de i saå Fald ansættes til Bueskats Svarelse efter Billighed. (Paa Magistratens Forspørgsel, anlediget af Rentekammerets Decisioner i Byens Regnskaber for 1771 og 1772.)

12 Decbr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Trundhjem-Stift), ang. at den i Rescr. af 7de April 1774 for Bergen gjorte Anordning med Skjødens Tinglysning ogsaa skal strække sig til Trundhjem-Rjøbstæd, og at sammesteds i Overeensstemmelse dermed skal forholdes.

16 Decbr.

Rentek. Prom. (til Stiftsbefalings- og Amtmændene), hvorved communiceres et Udkast, til derefter at udsærdige

m Instruction for vedkommende Rette's Betjente om 16 Decbr.
 Forhold, i Fald Qvagsygen indtræffer (f).

Refer. (til Stiftsbefalingem. over Bergens- 17 Decbr.
 Stift), ang. hvorledes med Politie-Sager i
 Bergen skal forholdes.

Er. Stiftsbefal. har foreskillet, at, endstjønt al unødven-
 dig Opbold strider imod Politie-Sagers Natur, og uagtet Sa-
 gerne desaaarsag paa den meest summariske Maade bør afhandles,
 medaaar der dog ved deres Behandling for Politie-Retten
 og Politie-Commissionen i Bergen ofte ligesaa lang Tid som
 ved de almindelige Retter, hvortil Aarsagen skal være, deels
 at Politie-Actor eller Citanten ei ved Stævningens Trettelæg-
 gelse er forsonet med de behøvende Documenter, og paa den
 Grund begjærer adskillige Udsættelser, deels at de Indstævnte
 ei skaak til Sagen, førend den af Actor eller Citanten er
 sluttet, og da paa sig forlanger samme udsat, der ei kan
 andet end foraarstige unødvendig Opbold, hvilket Stiftsbefal.,
 da adskillige derover have klaget, vel skal have søgt at foran-
 dre, men af Vedkommende, siden denne Sædvane skal være
 bleven til en Køn, desuagtet har, af Føyet for Rette's Reg-
 telse, ladet Parterne nyde alle de forlangede Udsættelser.

I Henseende til Politie-Commissionens Sager i
 Bergen skal herefter forholdes saaledes: Politie-Actor
 og Enhver, som for Politie-Commissionen, enten ved
 Henviisnings-Kjendelse, eller ved Stævning, indstæv-
 ner nogen Sag, skal ved Stævningens Trettelæg-
 gelse være pligtig, tillige at fremlægge de fornødne
 Beviisligheder, og samme Tagedag slutte Sagen un-
 der Dom; forsonnes det, byg Stævningen afvises, og
 Politie-Actor eller Citanten, foruden at betale den Nø-
 dende Kost og Tæring, bøde i Rd. til Manufactur-
 husets Fristole. Møder den Indstævnte, og svår
 rer til Sagen, skal den til Doms optages, omendstjønt
 Dommeren ei haver ladet møde, da Lavdag for ham er
 i saa Fald usornøden. Skulde den Indstævnte enten
 udeblive, eller forlange Sagens Anstand, maae ham
 i første Fald gives Lavdag, og i sidste Fald forundes
 Udsættelse, dog ei længere end i 8te Dage, da han,

A.
 §. 1.

§. 2.

§. 3.

om

- 17 Decbr. om han haver mødt første Rettes-Dag, bør, naar Sagen igjen foretages, slutte samme fra sin Side; men, møder han først efter Lovdagen, og paa antagelige Grunde begjærer Anstand, maae samme ham end videre forundes i 8te Dage; skulde han da ei til den Tiid fremkomme med det Behøvende, optages Sagen, og efter
- S. 4.** de fremlagde Beviisligheder paadømmes. Til hvad, som fra Indstævnte indkommer, maae Politie-Actor eller Citanten udi Protocollen meddele et kort Gjen svar, til hvis Bevarelse ei tillades nogen Anstand, med mindre Omstændighederne skulde være saa betydelige, at Politie-Commissionen maatte ansee Udsættelsen af hoieste
- S. 5.** Nødvendighed. Politie-Commissionen maae ei udsætte nogen Sag længere end i 8te Dage, ei heller lade nogen Sag være upaadsmint længere end 8te Dage, efterat den til Doms er optagen, med mindre Sagen skulde være af Vidtsæftighed, da den dog 14de Dagen, efterat den
- B.** er optagen, skal paadømmes. — Hvad PolitieKammer-Retten i henneldte Bergen angaaer, da anordnes:
- S. 1.** Klageren eller Anmelderen, være sig Politiebetjent eller Andre, bør udi Klagen opgive alle de Vidner, der om det Paaklagede kan give Oplysning, og maae ikke, som hidindtil, forbeholde sig det under Forhøret eller Sagens Drift, hvormed samme unødvendig opholdes; efterkommes det ei, bør Klagen som uesterrettelig ansees. Saasnart nogen saadan indbrettet Klage eller Anmeldelse kommer Politimesteren til Hænde, skal han, om det Paaklagede under Politie-Jurisdiction efter Anordningerne henhører, strax med Paategning ved Aftens-Varsel til næste Rettes Dag indkalde de Vedkommende, som ere pligtige at møde, og da modtage saavel Vidnernes Forklaring, og hvad videre Beviis Klagerne kan have at lægge i Rette, som den Indstævntes Tilsvær, hvorefter Forhøret sluttes, eller Sa-
- gen

gen paadømmes. Skulde de indstævnte Vidner og Parter ei møde, forelægges de Første under 2 Rds. Straf til næste Rettes-Dag, til hvilken Tiid de Sidste gives Lovdag; møde Vidnerne, afhøres de, og Klageren skal være pligtig at slutte Sagen, hvilken, uagtet de indstævnte Parter ei møde, optages, og efter Bevilslighebderne, enten samme eller næste Rettes-Dag, paadømmes; men, skulde Vidnerne udeblive, maae de atter til paafølgende Rettes-Dag, under 4 Rds. Straf forelægges, og, om de da ei møde, forholdes dermed efter den 3die Post i Politie-Instructionen af 9de Maii (K) 1746; hvilken og, i Henseende til de Parter, som Politimesteren eragter at bør møde, for at aflægge deres Forklaring, skal være til Følge. De adskillige, Klageren eller Anmelderen, til Forhørsrets eller Sagens Ophold hidindtil givne Udsættelser maae herefter ingenlunde tillades, men han skal være pligtig, saasnart Vidnerne, hvilke han ved Anmeldelsen bør opgive, ere afhørte, at slutte Sagen, ligesom og de Indstævnte eller Paagjældende strax, ved at møde, bør svare til Sagen, med mindre de navngive Vidner til at bevise det Anklagedes Urigtighed, hvilke da, efter den foreskrevne Maade, til næste Ret maae indkaldes. Politimesteren maae ei tilskade Parterne længere Udsættelse end fra Ret til Ret, ei heller flere Udsættelser end den høieste Nødvendighed nsfordrer, men Forhøret, saasnart mueligt, slutte, og Sagen, efterat den er optagen, enten samme Rettes-Dag, eller den paafølgende, paadømme. Skulde Politie-Commissionen befinde nogen Sag for Politiekammer-Retten usdøvendig opholdt, bør de Vedkommende ved den endelige Dom derfor anses, omendstjænt ei

17 Decbr.

§. 3.

§. 4.

§. 5.

§. 6.

(K) Skal være 9de Decbr.

17 Decbr. ei bettill er udtagen Stævning, eller derom er nedlagt Paastand. — I øvrigt forbliver det i Henseende til Politieimesterens Domme ved Befalingen derom af 26de April sidstleden; hvorhos Kongen vil, at alle Sager, saavel for Politiekammeret som Politie-Commissionen, skal udføres gratis og uden Betaling fra alle Sider, imod at den Skyldige ved Dommen tilkjendes at betale efter Regning alle paagaende Omkostninger.

19 Decbr. Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Norge), ang. at de for Kongelige Fordringer i Stervboer udlæggende Effecter skal af Sorenstriveren strax ved Auction bortsælges (h).

Gr. Af en Skrivelse fra Rentekammeret til det Danske Cancellie er fornummen, at der for Kongelige Fordringer udi Stervboer i Norge gjøres Udlæg i løse Effecter, som siden ved Auction maae borthjæles; og saadan Udlæg kan paa en eller anden Maade lettelig forringes eller forkommes, ligesom og Betalingen paa saadan Maade i Almindelighed ei forend efter lang Tids Forløb indkommer.

Til Sikkerhed for den Kongelige Cassa anordnes, at de for sammes Fordringer i Stervboer udlæggende Effecter skal af Sorenstriveren strax ved Auction bortsælges til Fordringernes Afbetaling.

20 Decbr. B. G. K. o. Gen. toldk. Prom. (til Stifts-
(Rentef. befalingsm. i Ribe), ang at Beboerne i Malte,
Prom. Beien-, Schodborg-, Grave- og Linnet: (i) Sogne maae
6 Decbr.) med Heste og Vogn passere Konge- Aaen ved det ud-
seete og med 2 Vale bemærket Sted ved Schodborghuus,
dog ikkun i deres lovlige Vrinder aleene; saasom Konge-
Egter og Hovorie-Keiser, samt til deres paa begge
Sider af Aaen liggende Eiendoms Bedrivt, og i Mølle-
Kjørsele; saa og med de Vilkaar 1) at Beboerne lade
de Heste, som blive brugte til Overfarten, af Herreds-
fogden

(h) Esr. Bd. 18 April 1781, s. 10.

(i) Skal maafee være Skrave og Lintrup.

fogden brænde og mærke paa Høverne; 2) at de 20 Decbr.
hver Gang, saavel frem, som tilbage, melde sig ved
Posteringen, for at lade deres Heste eftersee og deres
Vogne inquirere.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden og Biskopen i 24 Decbr.
Sjælland), ang. at, siden der i Slagelse er ind-
quarteret 2 Esquadroner Cavallerie, skal hver Kirke
tillægges en Esquadron, saavel i Henseende til Offer
som andre geistlige Accidencer og Forretninger.

Canc. Prom. (til Stiftbefal. og Biskopen over 27 Decbr.
Viborg-Stift), ang. Indquarterings-Friheden
for de Geistlige i Viborg at ophøre ved Vacance,
men Indquartering in natura ei at paalægges
Adelen og de Privilegerede.

Dr. Byens eligerede Mand have begjert, at Inaen her-
efter maatte fritages for at svare Indquarterings-Skat; og at
saadan Fritagelse salder de øvrige Byens Indvaanere til Lyst.

Lige som de nu i Viborg værende Geistlige afgaae,
maae den Dem tilstaaede Befrielse, for berørte Skat at
svare, ophøre, og Esterkommerne paalægges lige med
alle Andre Byens Indvaanere, af deres beboende Gaarde,
Huuse og Grunde at svare Indquarterings-Skat, hvors-
om Biskopen ved Vacancen gjør Erindring. Hvad
derimod det Forslag angaaer, at Adelen og de med
Adelen lige Privilegerede, som herefter kjøbe Gaarde
i Viborg, skulde forbindes til at modtage Indquarter-
ring in natura, da kan Disse ligesaa lidet som Geist-
ligheden, de Kongel. Betjente og Stempleet: Pa-
piirs-Forhandleren paalægges samme in natura, siden
de om Deeltagelse ubi Indquarterings-Byrderne udgangne
Anordninger ikke dertil give nogen Anledning; men Ind-
quarterings-Penge af deres Ejendomme bør de Alle svare.

27 Decbr.

Canc. Prom. (til Biskopen over Ribe-Stift), ang. at i Ribe-Bne her 1) ved BARNEDAAB ofres paa Alteret af samtlige Faddere, dog, naar Saderen selv betaler Præsten, ofres der ikke; 2) med Varsel-Poners Kirkegang forholdes efter Rescr. af 22 Novbr. 1754, men De, som fornsie Præsten uden at gaae til Offers, bør dog betale til Organisten det ham Tilkommende.

31 Decbr.

Rescr. (til Den Vestindiske Regjering (k), ang. at de udcrediterede Summer for den Guineiske Handels bortsælgende Slaver maae og skal, i Stedet for de ubi Plac. af 25de Junii 1777 fastsatte 6 Maaneder, være i Aar og Dag præfererede for al anden Gjeld. (Saaom bemeldte Tiid af 6 Maaneder var noget vel kort, i Betragtning af at, naar Skibe enten imod Slutningen af Kropptiden, eller efter at samme er endt, med Slaver der ankomme, ingen Betaling for samme inden nærmeste Kropptid, som indfalder et Aar derefter, kan forventes (l).

31 Decbr.

Rescr. (til Samme), ang. at Danske Løvs 5 — 14 — 49 extenderes til de Americanske Eislande, og at Kjøbmandsbøger skal holdes.

Er. Borger-Raadet paa St. Croix paa egne og øvrige Indbyggernes Vegne have ondraget, at Mange der paa Landet have tabt anseeligt ved, at Regninger imellem Folk have henstaaet uafgjorte i mange Aar, ja, at endog desformodest ofte er forvoldet Falliter efter Mandens Død, hvorudover de have foreslaaet, om det maatte besales, at de, som enten staae i Handel med Kjøbmand eller Andre, aarlig skulde opgiøre deres Regninger, og Debitor da enten for den endelige Balance attestere Regningens Rigtighed, eller derfor give Creditor lovsfikket Bewis til Betaling til saadan Tiid, som de kunde blive eenige om, hvormod de Regninger, som have henstaaet længere end 3 Aar uden saadan Afgiørelse, skulde ansees som Nul og Intet, især efter død Mand; dernæst og at de, som have ligetværende Fordringer imod en eller anden Fremmed, der sig til Eilandet begiver, for at nyde Protec-

tivo

(k) See og Prom. 3 Jan. 1778.

(l) See nye Dretti 5 Julii 1781, s. 44, i Schous Udtag af Forordn. VIII. Side 296 og 297.

tion imod deres Creditorer, og der ved Døden afsaaer, ikke skulde nyde Præferencen, men den Gjæld, som i Landet contraheret, skulde være udlagt og betalt: hvilket Forslag den Bestindiske Regjering anseer at være til Fordeel for Landets Indvaanere, ligesom det og har Medhold i D. 2. 5te B. 14de C. 49de Art., men formenter alene, det kunde være nok i Henseende til Regningens Afjøreelse, at det forblev ved de i Loven foreskrevne 2 Aar, saa og at de Fremmedes Fordringer burde nyde lige Ret med indenlandsk Gjæld, naar den var tingloft.

31 Decbr.

Den Danske Lovs Vdende ubi foransførte 5te B. 14de Cap. 49de Art. igjentages og extenderes til alle de Americaniske Eilandes Indvaanere, undtagen dem, som nævnes og bør rette sig efter den næst paafølgende 5de Art. sammesteds i Loven, da og alle de, som ville nyde godt af denne Extension, skal indrette ordentlige Kjøbmands-Bøger, men i øvrigt skal det have sit Forblik vende ved Loven.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Hof og Stats-Ret), hvorved meddeles Refcr. af 31te Dec. 1777, ang. at den Guineiske Handels Fordringer for solgte Slaver skal nyde Præferencen i Aar og Dag.

1778.
3 Jan.

Refcr. (til Biskopen over Trundhjem's Stift), ang. at Indbyggerne i Sør- og Nord-Vierne og deres Børn maae, uden dertil at søge Bevilgning, indlade sig i Egtelab med Spødkendehjørn og De, som ere dem i Aet og 3die Leed beslægtede; dog at Præstenne maae holde sig Hd. af 14de Decbr. 1775 Art. 1 efterretlige, saa og paasee, at det ei strækker sig til Andre end Dem, som virkelig høre til Sør- og Nord-Vierne.

7 Jan.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til samelige Stiftesbefalingsmænd i Danmark og

9 Jan.

9 Jan. Norge), ang. at Skipperne skulde paa fremmede Steder melde sig hos Consulerne, og hjembringe Consulat-Attester.

Gr. Fra de Kongelige Consuler indløbe idelige Besøringer om, at Skipperne ei holde sig efterrettelig hoed den er-gangne Forordning af 1ode Febr. (m) 1749 en almindelig Resolution af 26de Sept. 1763. samt Placat af 26de April 1773 alternaadvis befaler, men forsomme saavel ved Ankomsten at anmeldte sig paa behørig Maade hos Consulerne, som og ved Afreisen at forsyne sig med de anordnede Consulat-Attester til Foreviisning efter Tilbagekomsten for vedkommende Nødvigheder i Toldstæderne.

I den Anledning udbedes, at Stiftamtmanden vilde lade Skipperne og de ssefarende Undersaatter paa det a'vorligste betude og indskjarpe allerhøivstbemeldte Forordningens Indhold og Bødende, og derhos sseie saadan Foranstaltning, at de ei aleene ved Ankomsten til de fremmede Stæder behørigen anmeldte sig hos de bestfittede Kongel. Consuler eller der værende Vice-Consuler, men og ved Afreisen sørge for at bliv forsynede med de fornødne Consulat-Attester, da de siden ved Tilbagekomsten til Toldstæderne i Kongens Riger og Lande maae nøiagtigen fordres for disse Attester, og i Mangel af sammes Foreviisning uden Skaansel undgjelde den paabudne Straf med dobbelte Consulat-Penges Er-læggelse til de Fattiges Bedste (n).

10 Jan. Canc. Prom. (til samtlige Stiftbefalingsmænd i Danmark, og Notits til Rentekammeret), ang. de paabudne Bye-Skatters Inddrivelse.

Gr. Paa det samme til de bestemte Tider kan indkomme.

Byefogderne skal lade sig Rescriptet af 1ode Maii 1734 vedbørlig være efterrettelig, saa at de præcise til For-

(m) Paa Dansk af 3 Martii. — Den Resol. af 26 Sept., som strax derpaa nævnes, sees i Skriv. af 15 Decbr. og 12 Nov. 1763.

(n) Efter Skriv. af 30 Decbr. 1766 nyder Dommeren $\frac{1}{2}$ Deel.

Forsalds-Tiid af Skatterne søge Udpantnings-Appro-
bation hos Stiftamtmanden, hvorefter de med 2 Poli-
tiebetjente eller Andre i disse Tilfælde brugelige Mand
betimelig omgaae paa Udpantning hos enhver Vedkom-
mende; og bør Byefogden selv medfølge paa saadanne
Udpantninger, for at give samme den fornødne Efter-
trof: men i Fald det i Fremtiden skulde fornemmes, at
saadan Udpantning ei skulde have den forønskete Virk-
ning, vil Cancelliet, naar Stiftamtmanden derom i saa
Fald gjør Erindring, see udvirket, at Byestæternes ved
Militaire Execution vorde inddrevne.

10 Jan.

Dito Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Ribes
Stift), ang. at Enhver, som agter at lade Noget
for-auctionere, haver i Forveien at requirere slige
Auctioner hos vedkommende Auctions-Directeurer, og
Disse, efter foregaaende Overlæg med Requirenterne,
derefter først beramme Tiiden og Dagen til dens. Hols-
delse, førend Noget derom publiceres. (Saa som det ind-
traf i 1771, at Koll lod beramme Auctioner, saksatte Dagen
dertil, og lod samme publicere i Aviserne, uden i Forveien
at avertere derom førend et Par Dage for Auctionens Hols-
delse, hvorved han indtræffe, at Directeurerne netop paa
samme Dage behøve i andre Embeds-Forretninger at være
andensstedes nærværende.)

10 Jan.

Kentel. Prom. (til samtlige Stiftsbefalings- og
Ammænd i Danmark og Norge), ang. at paasee,
at Forordn. af 3die April 1771 for Estertiidens usie bli-
ver tagttaget, og til den Ende saavel tilholde Dem, der
ere berettigede at skrive Memorialer for Almuen, at
de overlevere dem samme til Erklæring, førend de
til Rentekammeret indsendes; som og overalt paa behø-
rige Steder lade bekjendtgjøre, at, dersom nogen An-
søgning eller Memorial for Estertiidens indkommer,
uden at være forsynet med behørig Erklæring, haver
Supplicanten sig selv at tilskrive, at hans Ansøgning i

10 Jan.

- 10 Jan. Følge forbeholdte Forordnings 2den §. uden Resolution bliver henlagt. (Saasom de fleste til Kammeret indkomne Ansøgninger ikke, i Følge Forordn., vare forsynede med Ørigbeds Erklæring.)
- 10 Jan. Rentel. Prom. (til Stiftsbefalingsmændene), ang. at ingen Qvæg-Markedet, inden anden Ansøkt vorder foiet, bliver holdet, saasom Forordn. af 3die Sept. 1762, hvorved slige Markedet indtil videre ere forbudne, endnu er i sin fulde Kraft (o).
- 10 Jan. Circul., ang. Diæt-Penge ic. for Loldbestjente (p).
- 14 Jan. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Bergens Stift), ang. Tingtiidernes Forandring i Indre og Ytre-Sognes Fogderier.

Gr. En Forandring i Indre-Sogns Fogderie vil være nødvendig, og medbringe adskillige Fordeele, blandt andet, at Kongens Betjente og Intrader derved kunde befries fra den Fare, de forhen have været udsatte for, m. v. (q).

Tingene skal herefter holdes paa efterfølgende Tiider:
Indre-Sogns Sommer-Tingene. Høste-Tingene.
Fogderie:

Leirdahl og Vor-
grunds Skib-

rede " " " D. 24, 25, 26 Maji. D. 13, 14 og 15
Octbr.

Arbdahl " " " 28 og 29 dito. " 17 og 18 dito.

Lysters og Just-

dahls Skibr. " 31 Maji samt 1 og " 20, 21 og 22
2 Junii. dito.

Solvorns og

Marisjærns " " 4, 5 og 6 Junii. " 24, 25 og 26
dito.

Sogns

(o) See Bd. 30 Nov. 1778, Cap. 1, s. 7.

(p) See 17 Hujus.

(q) See Bd. 23 Maji 1755 og R. 23 Decbr. 1773.

Sommer-Tingene: Høste-Tingene: 14 Jan.

Sogn Dahl og
 Norums, som
 nu Combine-
 rede Skibrede D. 8, 9 og 10 Jun. D. 28, 29 og 30
 Octbr.

Tre: Sogns
 Fogderie:

Urlands og Nars sens Skibr.	: 13, 14 og 15 Jun.	: 2, 3 og 4 Nov.
Ejstrands	: 17 og 18 ditu.	: 6 og 7 dito.
Tjugums	: 20, 21 og 22 dito.	: 9, 10 og 11 dit.
Bligs	: 23, 24 og 25 dito.	: 13, 14 og 15 dito.
Qvamses	: 27 og 28 dito.	: 17 og 18 dito.
Klovds	: 1 og 2 Julii.	: 21 og 22 dito.
Ladvigs	: 5, 6 og 7 dito.	: 25, 26 og 27 dito.
Utvahrs	: 9 og 10 dito.	: 30 Novbr. og 1 Decbr.
Gulens	: 12, 13 og 14 dito.	: 3, 4 og 5 Der cember.

Men, skulde nogen af disse forommeldte fastsatte Ting-
 dage indfalde paa en Søn- eller hellig Dag, skal næst-
 følgende Søgne-Dag derefter være rette Ting- og Tægtes-
 Dag.

Bevilgning for Det Kongelig Danske Genealogisk og Heraldisk Selskab til et Verks
 Udgave, et Segls Brug, og Afgang til Ar- 14 Jan.
 chiverne ic.

Er. Klotter Oluf Bang ved Bremmerholms Kirke i Kjø-
 benhavn med flere have andraget, at de have besluttet, at
 sammenkrive et Genealogisk og Heraldisk Verk om de Ad-
 lige Familier, som have været, og ere i Kongens Riger og
 Lande, til Oplysning i Landets Historie, de Afledes Tre-
 uinde

14 Jan.

minde hos Efterkommerne, samt Opmuntring for nærværende og tilkommende Slægter, at lægge desmeere Vind paa det, som horer til den sande Ære; hvilket Værk Selskabet agter at udgive i Alfabetaisk Orden, nemlig: 1) Familiernes Navne, 2) deres Vaaben, 3) Genealogie, og 4) hvad Historisk om en og anden kan have; men at de, førend de dermed ordentlig forfare, ønske sig iblandt andet Tilladelse at arbejde under Navn af Kongelig Dansk Genealogisk og Heraldisk Selskab, samt at Ingen dette Selskab til Hinder maatte udgive nogen særskilt Families Genealogie eller Historie, men henvises til Selskabet; dernæst og at maatte bruge et eget Segl både i Smaat og Stort med det Kongelige Navn i Ciffre efter det dertil forfattede Udkast; og endelig at maatte til de behøvende Efterretninger have fri Adgang til de Kongelige Archiver, Bibliotheker og Collegier, samt Kirkers, Klosterses, Rjbstæders og Stifters Archiver, for deraf mod Høvis at ublaane, hvad som til dette Værks Formeerelse kunde findes, med videre.

Fotansørte Ansøgning bevilges og accorderes; dog saaledes, at Andre ikke derved skal være udelukte fra at skrive eller udgive noget Genealogisk eller Heraldisk Værk, saa og at Selskabet selv melder sig til de Kongelige Collegier og andre Bedkommende om Adgang til Archiverne og Bibliothekerne, med videre, da Kongen i øvrigt, for saavidt Stifterne angaaer, lader Stiftsbefalingsmændene og Biskopperne ubi Danmark og Norge saadan Kongelig Villie og Tilladelse bekjendtgjøre.

17 Jan.

Can. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopperne i Danmark), hvorved tilkjendegives, at Det Kongel. Danske Genealogiske og Heraldiske Selskab er forundt fri Adgang til ovenbenævnte Archiver, Bibliotheker og Collegier.

17 og

24 Jan.

(Kgl. Resol.
8 Decbr.

1777.)

B. G. K. o. Gen. toldf. Circul. (til samtlige Soldere i Danmark og Norge (r), ang. en nyere Bestemmelse af Toldbrullens 1te Cap. for saavidt angaaer Laaste-Penge og Havne-Told af Skibe, der gaar hen, for at fortømres.

Naar

(r) De Danske den 17 og de Norske den 24.

Naar noget Skib beviisligen gaaer baglastet fra eet Sted til et andet i Kongens Riger og Lande, aleene for at fortpmres, eller det gaaer baglastet ud fra noget Sted, hvor det er fortpmret, uden at i noget af disse Tilfælde have Hensigt til Handels- eller Fragts-Fordeele, maae et saadant Skib, for saavidt en saadan Reise angaaer, nyde samme Frihed for Last-Penge og Havne-Told, som i Told-Rullens 11te Cap. 4 Art. er forundt de Skibe, der inddrives af Storm og Jisgang, eller for medelst anden tildragen Ulykke og Skade noedsages til at søge Havn.

Dito Circul. (til de Samme (s), ang. Consumption af strandede Vare.

Af alle strandede Vare, saavel ubedarvede som bedarvede, skal svares Consumption, af de Første efter Toldtarifen, og af de Sidste efter Toldrullens 16de Cap. 2den Art. Ingen Consumption beregnes eller erlægges enten af bedarvede eller ubedarvede Vare, for saavidt de forblive paa Landet, men aleene for saavidt de indføres i Kjøbstæderne; hvoraf flyder, at af strandede bedarvede Vare svares kun i saa Fald, at de indføres i Kjøbstæderne, den for saadanne Vare ved Toldrullen allerede bestemte Consumption 20 Procent af Værdien efter Auktions-Beløbet.

Dito Circulaire (til de Samme, Tolderen i Stege undragen (r), ang. Diæt-Penge og Befordring for Toldbetjentene i Strandings-Tilfælde.

For de Toldbetjente, som i Strandings-Tilfælde ere noedsagede at gjøre Reiser fra Told-Stedet til Stran-

17 og
24 Jan.
(Kgl. Resol.
8 Decbr.
1777.)
§. 1.
§. 2.
§. 3.

10, 17 og
24 Jan.

(s) De Danske den 17, men de Norske den 24.

(r) De Danske den 10 og 17, de Norske den 24 Jan.

10. 17. og
24 Jan.

Strandings- eller Hjernings-Stedet, er det bleven dette Kammer ved Kongel. Resolution af 5te Sept. 1776 til-
ladt at bestemme efter Omstændighederne visse Diæt-
Penge (u), som foruden de til Befordring til og fra
Hjernings- eller Strandings-Stedet medgaaende Din-
kostningers Erstatning af Vedkommende til forberemte
Toldbesjente skal udbetales; hvilket til Efterretning her-
ved meldes, paa det at Tolderen, naar saadanne Stran-
dinger ved Told-Stedet maatte indtræffe, sig derom ved
Kammeret da kunde anmeldte.

21 Jan. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over
Ribe-Stift), ang. at ingen Brylluper paa Lans-
det i Ribe-Stift maae holdes om Løverbagen. (Paa det
kan vorde affaaret den Usik, som efter Biskopens Forestilling
og endel Geistlikes Klage til ham har indseget sig, at
Bønderne holde deres Brylluper om Løverbagen, hvilket de
ikke have været at bringe fra, undskyldende saadant med
economisk Narlag, nemlig at de slippe Bryllups-Gjesterne
med 2 Dages Bevertning, da de Dagen derpaa følge med
Brudfolkene i Kirke; men at derved dog foraarstages, at de
fleeste Gæster, siden den første Bryllupsdag naturligvis til-
bringes indtil langt ud paa Matten, sove Søndags-Formid-
dag bort, og de Faa, der følge Brudfolkene til Kirken,
tilbringe Gudstjenesten sovende, til Menighedens største For-
argelse.)

24 Jan. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsmanden i Aal-
borg), ang. at Forelovs-Penge bør uden Und-
tagelse svares af Det, som En, efter død Mand, arver
enten efter den ved Loven fastsatte almindelige Arvegangs-
Maade, eller ved oprettet Testamente, naar samme
føres fra den Grund, hvor Arven er falden ic. (I An-
ledning af Forespørgsel fra nogle Executores Testamenti, om
Forelovs-Penge ogsaa skal strække sig til Legata.)

24 Jan. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen
over Ribe-Stift), ang. at de (siden Viborgs
Tugthuus-Fundatsen ikke ved Rescr. af 1ste Novbr.

1778

(u) Dog ikkun 4 Mk. daglig, siger Resolutionen.

1771 er ophævet, men dens 2det Capitels 4de Art. er fremdeles ligesaavel Regel for Maaden, paa hvilken Dom Skal erhverves over de der ansættede Forbrydere, som for Approbationen, saalænge Sagerne ere af den der ansættede Beskaffenhed og behandlede ved den Geistlige Ret) bør fremdeles, ligesom forhen, approbere alle Geistlige Domme i Cristet, inden de suldbyrdes, i hvilket som helst Amt de indfalde.

Circul., ang. Laste=Penge 1c. (x). 24 Jan.

Circul., ang. Consumtion af strandede Baare (y). 24 Jan.

Circul., ang. Diæt=Penge 1c. for Toldbetjentene (z). 24 Jan.

Rescr. (til den Bestindiske Regjering), ang. at Kongens Debitorer paa de Bestindiske Islande Skal betale aarlig til visse Terminer. 28 Jan.

Er. Paa det de aarlig forfaldne Terminer af Activ-Sjælden paa de Kongelige Bestindiske Islande rigtig maatte vorder præterte, har General-Gouverneuren under 2den Jan. 1776 ladet publicere en Placat, hvorved er besalet, at alle Kongens Debitorer, uden Forskjel, som vil afbetale det dem aarlig ansatte Quantum med Producter, Skal dermed fremkomme ved Christjansstæds Veierbod fra Medio Martii til ultimum Julii hvert Aar, og ved Friderichstæds Veierbod ikke længere, end Danske Skibe der i Havnen findes liggende, hvorved de kan affiktes, da de, som maatte udeblive i bestemt Tid med saadan Betaling, vorder søgte ved Retten, og efter erhvervet Dom, Execution laag, hvilket saaledes bliver exequeret til constante Penges Udredelse, hvortimod ingen Producter efter saadan Tids Forløb bliver imodtaget.

Berørte Placat stadfæstes ubi Alt; og derhos besales, at vedkommende Veierbods- og Told-Betjente ikke maae lade Sufferere og Bomuld, som til Veierboden ere fremkomne, blive sølgagtig, forinden Debitorerne have betalt de forfaldne Terminer for samme Aar,

entw

28 Jan. enten med Producter, eller paa anden Maade efter noigagtig Bevilg.

Rescr. (til Stifsbefalingsm. over Trundhjems-Stift, og Amtmanden over Romsdals-Amt), ang. et Vagthuuses Bekostning og Vedligeholdelse ved Romsdals-Marked.

Or. Af en Skrivelse fra Amtmanden er refereret, at ved Romsdals-Marked afgives fra det 2det Trundhjemsk Regiment en Lieutenant med behøvende Under-Officer og 40 Gemeene til fornøden Vagt, for at forekomme indløbende Uorden og Uværdie, med videre; men at Vagthuuset nu er saa forfalden, at det li kan repareres, hvorfor dertil er bleven kjøbt tvende Bygninger ved Markeds-Pladsen for 120 Rdlr., som endnu kan koste at indrette 20 Rdlr., til hvilke 140 Rd. at betale han derhos har indskilt, om de Handlende i Kjøbstæderne Trundhjem, Christiansund og Molde, som besøge dette Marked, ikke bør contribuere det Halve eller $\frac{1}{2}$ Deel, og det Øvrige at udredes af Kvæderne i det heele Amt, som ifkun vilde beløbe sig over 1 Skil. pr. Mand, da Amtets Mandtal er over 6000 Numere.

Som det fornemmes, at ingen Efterretning have, paa hvds. Bekostning det forrige Vagthuus er anskaffet, er sundet for godt, at til de saaledes til Vagthuus anskaffede 2de Bygningers første Bekostning, saa og siden til deres Vedligeholdelse, skal heele Romsdals-Amts Jordbrugende contribuere det Halve, og Kjøbstæderne Trundhjem, Christiansund og Molde det andet Halve, hvortil Enhver af dem skal contribuere for en Trediedeel, da de tvende sidste Kjøbstæder, skjønt mindre, skal have større Handel paa Markedet, end Trundhjem.

31 Jan. Canc. Prom. (til Biskopen over Ribe-Stift), ang. at Præsterne i Torninglehn ikke alene skulle tilmelde vedkommende Overbetjente ethvert Tilfælde især, naar noget uægte eller ex concubitu anticipato arlet Barn af dem bliver døbt, men endog ved hvert Aars Ende meddele Oppebørselsbetjentene en Attest om, hvorvidt og hvormange saadanne Tilfælde der i samme Aar

Resolutioner og Collegialbreve. III 1778.

Kar i deres Menighed ere forekomne, for dermed at kunne belægge deres Regnskab. 31 Jan.

Rescr. (til Biskop Harboe og Stats-Secretair Hoeg-Guldberg), ang. at det af dem forfattede Udkast og Samling til en almindelig Kirke-Psalme-bog er approberet, og bestemmes til Brug 1) for Hof- og Slots-Menighederne, og 2) siden i sin Tiid for begge Rigerne (a). 2 Febr.

Canc. Prom. (til Amtmændene i Danmark), ang. Forandring i Exerceer-Tiiden for det Nationale Infanterie. 7 Febr.

Det Kongelige Generalitets- og Commissariats-Collegium har tilmeldet Cancelliet, at Hans Kongelige Mæjstat allernaadigst har befalet, at Mandskabet udi Infanteriets Nationale Districter i Danmark, i Stedet for de anordnede aarlige 17 Dage, fra 1ste Octbr. h. a. og fremdeles skal exerceres i 21 Dage om Aaret, og sælgelig fra den 1ste til den 21de Junii, begge Dage incl., samt at Søndags-Exercicen, fra saadan Tiid af, derimod ganske skal ophøre; dog at Folkene alligevel hver 6te Uge skal eftersee Geværene og Lædertøiet, saalænge samme forvares i Læggerne.

Amts- og Laugs-Artikle for Storsteensfeier-Mestere i Kjøbenhavn. 11 Febr.

Er. De 3 Storsteensfeier-Mestere udi Kjøbenhavn have andraget, at, siden de ikke ere forsynede med Laugs-Artikle, søttes de ofte i Forlegenhed for at faae de fornødne Svende fra fremmede Stæder, saa og for at holde Orden med dem, el at tale om, at de her Udlærte hindres i at reise og faae Herbeide paa andre Stæder.

De nu værende og efterkommende Storsteensfeier-Mestere udi Kjøbenhavn skal nuie holde dem efterrettelig Brandordn. af 9de. Maai 1749, især dens 9de og 10de §. 1.

(a) See Rescr. 13 Maai 1778. og 19 Febr. 1783..

- 11 Febr. 10de Artikle, saavelsom de Enhver af dem meddeelte Instructioner, samt andre Anordninger, som, dem angaaende, enten allerede ere, eller herefter maatte vorde,
- §. 2. udgivne. De nu varende eller herefter af Magistraten i Følge Rescr. af 1ste Martii 1748 beskaffede Skorstensfeier-Mestere maae fremdeles være, ansees og agtes som Borgere her i Landene (b), samt under dem selv holde et ordentlig Laug. Udi dette Laug maae og indtages de i de andre Kjøbstæder boende Skorstensfeier-Mestere, som med Lære-Brev bevise laugsmæssig at have lært Haandverket, ligesom det ved Rescripterne af 6te Novbr. 1747 og 31te Aug. 1753 angaaende andre
- §. 3. Haandverts-Lauge er anordnet. En af Mesterne skal af Magistraten beskaffes til at være Formand, som han skal vedblive udi 2 Aar, da en Anden igjen dertil beskaffes, hos hvilken Formand Laugets Lade skal være i Bevaring, som skal være forsynet med 3de Laase, hvortil Formanden skal have den eene, En af de andre Mestere den anden, og Svendenes Oldgefell den tredje
- §. 4. Nøgel. Formanden skal een gang om Aaret, inden Junii Maanedes Udgang aflægge Regnskab over alle Indtægter og Udgifter, og, naar samme er befunden rigtig, bliver ham af de andre Mestere Qvittering meddeelt.
- §. 5. Ingen Mester, hverken her i Staden eller i de andre Kjøbstæder, maae tage andre Dreng i Lære, end indfødte Danske, Norske eller Holsteenske. Naar en Dreng har været paa Prøve i 4 Uger, og han til Haandverket findes beqvem, skal imellem Mesteren og Drengens Paarørende oprettes ordentlig Lære-Contract, som udi Laugs-Protocollen skal indføres, hvorefter saadan Dreng skal vedblive sin Lære udi 4 a 6 Aar, ligesom accorderet bliver, og efter den Tiids Forløb udskrives til Svend, og gives lovligt Lære-Brev; men, naar han

(b) Udvidet ved Rescr. 18 Octbr. 1780.

11 Febr.

han er bleven Svend, skal han være pligtig for sædvanlig Løn at forblive i Arbejde hos sin Læremester, om han ham vil beholde, udi eet Aar, efter hvilken Tid han, ligesom de andre Svende, kan tage Afseid, og søge Tjeneste hos hvilken Mester han vil, enten her i Staden eller andensteds. For Drengens Ind- og Udskrivning, samt Lære-Brev, betales saaledes, som i den 1ste Post udi Placaten af 3die Martii 1756, og 1ste Post i Placaten af 1ste Sept. 1762 er anordnet, nemlig 4 Mk. for Indskrivning, 4 Mk. for Udskrivning, og for et Lære-Brev med det stemplede Papir i alt 15 Mk. Naar en Mester ved Døden afgaaer, skal de hos ham værende Drengene udbringe deres Drenges-Aar enten hos den Mester, der igjen bliver bestykket til Skerfsteensfeiers Mester, eller hos En af de andre Mestere. Ligesaalidet, som nogen Mester maae foretage sig noget Skerfsteensfeiers-Arbejde, uden alene i det ham anviste og tildeelte District: saalidet maae heller ikke den eenes Mester forlokke eller forsøre den anden Mesters Svende og Drengene, under vedhørlig Straaf. Naar en Svend fra andre Steder kommer reisende her til Staden, skal han melde sig hos Formanden, og ham forevise sit Lære-Brev og Kuntskaf, hvorefter han, efter ordentlig Tour iblandt Mesterne, omstours for at blive antaget i Arbejde, om Nogen af Mesterne ham behøver. Enhver Mester skal betale ugentlig udi Tide-Penge 4 Sk., og hver Svend 2 Sk., som Mesteren indeholder af Svedenes Uge-Løn, og ved den i 4de Post ommeldte Laugs-Samling indleveres, for at bevares og nedlægges udi Laden. Udi denne Laugs-Samling, hvortil den yngste Svend skal indkalde alle de andre Svende at møde, skal disse Artikler, samt Placaten af 24de Novbr: 1749 oplæses for alle Mesterne og Svendene. Mesterne skal holde de i deres Instrux foreskrevne Bøger, samt for-

§. 6.

§. 7.

§. 8.

§. 9.

§. 10.

§. 11.

- 11 Febr. nødne Svende og Drengene til Arbeidets forsværlige Forfærdigelse, saa og ideligen selv indfinde sig udi Indvaanernes Gaarde og Huuse, naar Skorsteenerne feies, for at have Tilsyn med deres Folk, at de forrette Feiingen saa forsværligen, som skee bør. Svendenes ordentlige Vandretid skal være 2 gange om Aaret, nemlig medio Maii og 1ste Novbr., og baade Mesterne og Svendene at opsigte hverandre 2 Maaneder for Vandretiden; dog maae imellem disse Opsigelse- og Vandretider, nemlig fra medio Maii til 1ste Sept., og fra 1ste Novbr. til medio Martii, som nu brugelig er, Mesterne give, og Svendene tage, Affkeed naar de vil, med Vilkaar, at for den Uge, Mesteren giver en Svend Affkeed, om det end er den første Dag i Ugen, betales Svenden fuld Ugeløn, og for den Uge derimod, i hvilken en Svend tager Affkeed, om det endog er den sidste
- §. 13. Dag i Ugen, nyder han ingen Uge-Løn. Dersom nogen Svend haver arbeidet hos en Justicer eller ulaugs-mæssig Skorsteensfeier, maae han ikke tages i Arbeide af nogen Mester, førend han først har forligt sig med Lauget, og betalt i Mulct til Laugs-Cassen 4 Mk. Dersom og nogen Mester antager saadan Svend i Arbeide, skal han være pligtig, ikke aleene strax at give ham Affkeed, men endog at betale i Mulct til Laugs-Cassen 1 Rdlr.
- §. 14. Svendene maae ikke udeblive af Mesterens Huus længere, end i det høieste til Klokken 10 om Sommeren, og til Klokken 9 om Vinteren, under Straf af 1 Mk. for hver Gang han sig herimod forseer; men, skulde nogen Svend understaae sig uden Mesterens Forevidende og Tilladelse at udeblive en heel Nat, skal saadant for Politimesteren anmeldes, paa det Svenden, efter Omstændighederne, kan blive straffet; men, naar Ildbrand opkommer i den Tid, Svenden er ude af Mesterens Huus, skal de dog strax indfinde sig

ved Ildbranden. Svendene skal, tilligemed Drenge, efter Mesterens Advarsel og Tilfigende ordentlig, og paa de af Indvaanerne bestilte Tiider forsøge sig til Arbeidet, og imidlertid maate ei foretage dem at spadserere eller søge Verthuus, og mindre under deres Arbeide findes drukne eller beskjenkede, ligesom de og skal beegne Indvaanerne, hvor de komme at arbeide, med al Hosflighed og Stikkelighed. De Svende eller Drengene, som sig herimod forsee, bltve af Politimesteren efter Omstændighederne afstraffede. Mesterne, som skal staae til Ansvar for deres Folkes Arbeide, skal tilholde dem, og tilsee med dem, at Arbeidet forsvarligen forrettes, at Skorsteenene blive heelt igjennemflegne og reent feiede, og om de skulde befinde nogen Skorsteen at være sprukken, Visker at være indlagte, eller gjennemtrukne, eller anden Farlighed forefinde, da at melde det baade for Huus:Eieren og Mesteren, hvilken Sidste strax igjen anmelder det for Brand:Sessionen, paa det Saadant i Tiide kan blive efterseet, og deraf besyngtende Fare forekommen. — Ved hvilke Friheder og Amts:Artikle Skorsteensfeier:Meisterne i Kjøbenhavn, nu værende og efterkommende, udi alle Maader skal haandhæves og beskyttes.

11 Febr.
§. 15.

§. 16.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Ribe:Stift), ang. at med Hospitals:Forstandernes Skifter i Ribe:Stift for Fremtiden vil forholdes efter Rescr. af 12te Decbr. 1755, paa det derudi kan være lige Overensstemmelse. 14 Febr.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsmanden over Ribe:Stift, og Amtmanden over Lundenes: og Bøvlinge:Amter), ang. at sørge for, at den paa Varde:Kjøbstads Grund, tet vesten for Byens Vester-

14 Febr. Mark's Ager-Jord, foreslagne Plads eller Hebe (som ansees beqvem til Samlings-Plads for det Slesvigske Infanterie-Regiment, naar den kunns betids bliver jevnet og ryddet, og Lyngen afflæet eller afbrændt, saa at Pladsen sættes i beqvem Stand til Exerceer-Plads, og der tillige ved Indquarteringen sees derhen, at 5 Afdeelingen forlægges i Varde, og de andre 5 i de omliggende Steder) saaledes vorder istandsat til Regimentets Samling; og tillige, at Indquarteringen eller Fordeelingen ved samme Steer, saafremt og saavidt nogen lunde mueligt, paa foransførte Maade.

4 Martii. Reser. (til Stiftsbesalingom. og Biskopperne i Norge, at lade bekjendtgjøre af Prædikestolene), ang. Natte-sværmen's Affkæffelse, og at hvert Kjønn skal anvises sit Leie for sig selv.

Gr. Kongen har med megen Misbag erfaret den fra de ældre Tider sig i Norge indsnægne forargelige og lastværdige Ufskik iblandt Bonde-Standen, i det at deres ugifte Dreng, især hver Son- og Hellig-Dags Natter, løbe om i visse Partier, og undertiden stekkevis, da de søge til Fæhuusene, hvor Pigerne om Vinteren har deres Natteleie, under Foregivende at beile til eller besøge en saa kaldet Kjærste, endnu paa adskillige Steder, især i Fjeldboigderne, udøves, hvilken ligesaa sondige, som lastværdige Ufskik ikke kan andet, end drage Guds Fortørnelse og Straf over Landet og Stederne.

Ligesom Kongen forlader sig til, at alle christelige og veltænkende Forældre og Huusfædre søge at afholde deres Børn og Tjenestefolk fra slig utilladelig Natte-sværmen; saa befales de og herved i Almindelighed alvorligt dermed at have nøie Indseende, saa at de hverken tillade deres Børn eller Tjenestefolk at foretage sig utilladelig Gjerning, eller at imodtage disse Omloberes Besøgelse; men at de meget meere, til god Skik og Ordens Holdelse, anvise deres Børn og Tjenestefolk af det eene Kjønn deres Leie affondret fra det andet; og, dersom Nogen, enten Forældre eller Huusfædre,

fædre, befindes, enten ikke at have søgt at afværge saadan Vartelsphen, eller dermed at have seet igjennem Fingre, skal de første gang straffes med 2 Rdlrs Mulct, anden gang dobbelt, og tredie gang, foruden Mulcten, hensættes paa Vand og Brød i 14ten Dage. Ligeledes skal og de, som herefter imod denne Befaling maatte foretage sig disse strafværdige Natte-Bespøgelser, ansees første gang med 2 Rdlrs Mulct, anden gang dobbelt, og desuden hensættes 14ten Dage paa Vand og Brød; og tredie gang tiltales og dømmes til Sætnings- Arbeide efter Omstændighederne paa 3 til 6 Maaneder. Qvindfolkene, som, uden at angive det, imodtage disse Natte-Bespøgelser, skulle første og anden gang med lige Straf ansees, og tredie gang dømmes til Tugthuus-Arbeide paa 3 til 6 Maaneder. De, som angive deslige Forbrydelser, skulle tilfalde den dicteerte Mulct; men i vidrig Fald uddeles til Sognets fattige. I øvrigt skulle Lehnsmænd, Sjerdingmænd og Medhjelpere, hvis Ombuds-Pligt anlediger og berettiger dem til at komme omkring i Øigderne, være pligtige, ei alene at advare og foranstalte, hvad de finde passeligt imod utilladelige Sammenleie, men endog, efter given Anledning, gjøre Undersøgning derom.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. 4 Martii.
 Enke-Pension af Degnekaldene i Løve-Herred, Finderup 9, Ørsløv og Soelberg 7, Øjersløf 8, Keersløf 5, Rudsvedbøye 3, Søbø og Hallensløv 10, Helsinge og Drosselberg 12, Stillinge 10, Håureberg og Gudrom 8, samt Øjersløv og Bachendrup (allerede ved Rescr. 24de Novbr. 1775 fastsat) 8 Rdlr. (c).

§ 3

Rescr.

(c) Ellers som Rescr. 1 Julii 1778.

6 Martii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Danmark, Sjællands-Stift undtagen), ang. at føie den Anstalt, at med Justager og Anføere overalt udi Stiftet paa samme Maade, som ved Rescr. af 5te Febr. 1777 for Sjællands-Stift (hvoraf sendes Gjenpart) er anordnet, herefter i Eet og Alt forholdes. (Saasom det vilde ikke alene være til større Sikkerhed og Noiagtighed ved de Kongelige Rettigheders Oppebøiel, men endog til Lettelse og hurtigere Betjording ved Toldbod: Expeditionerne paa sine Gæder, naar i henseende til Justager med flydende Vare, som i Mangel af Justering bør rindres, om det blev ogsaa anordnet for de øvrige Stifter.) (d)

6 Martii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Bergen), ang. Attester, som af Præsterne og Kirke-Eierne for deres Anpart Tiende udstædes, samt ang. Tiende af fersk levende Fisk.

Gr. Fiske-Tiende-Forpagteren i Bergen har foreskillet, hvorledes Endel af Præsterne og Kirke-Eierne ikke udtæde de af dem for deres Anpart Tiende meddelende Attester eller Qvitteringer, saaledes, som ved Placaten af 5te Aug. 1771 er anordnet, da de este usydelig, ulæselig og upaalidelig ere affattede, hvorved hvar og de Fiske-Tiende sættes i Uleilighed; ligesom og at Præsterne og Kirke-Eierne paastaae at tage Tiende af Nærs og anden fersk Fisk, som omkring Bergen fanges, og ugentlig eller daglig indbringes, for i smaa Partier til Indvaanernes Huusholdnings Fornødenhed at udsælges, da Forpagteren dog efter Contracten til den fulde Tiende deraf er berettiget.

Da det herudi kan have en bestandig Regel, saavel for Tiende-Tagerne, som for Forpagteren, anordnes

§. 1. og befales følgende: Præsterne og Kirke-Eierne skal tilforpligtede være, saaledes at indrette de af dem for Fiske-Tienden udstædende Beviiser og Qvitteringer, som den af da værende Stiftamtmand i Følge Kongel. Resolution af 16de Julii 1771 under paafølgende 5te Aug. samme Aar udgivne Placat indeholder, saa deraf tydelig kan erfares alle de Væser, Placaten bestemmer,

§. 2. at de skal indeholde. Forsømmes det, og nogen Jægt eller

(d) See og Nr. 7 og 14 Hujus.

eller Baad, efterat denne Foranstaltning almindelig er bekjendtgjort, skulde indkomme, forsynet med en ulæselig, uforstaaelig, og ei efter Placaten indrettet Attest, bør det være Fiskerietide-Forpagteren tilladt, uden Anke at modtage den Kongelige Anpart Tiende af det Indbragte, og Præsterne tilligemed Kirke-Tierne at tage Skade for Hiemgiæld, om de derved fornærmede. Og, eftersom Forpagteren er, som sædvanlig, berettiget til den fulde Tiende af al den ferske eller levende Fiske, som omkring Bergen fanges, og af Bønder eller Fiskere ugentlig eller daglig indbringes, for i smaa Partier til Indpaaernes Huusholdnings Fornødenhed at udsælges, skal det fremdeles, som hidindtil, være Præsterne og Kirke-Tierne aldeles forbuden deraf at tage Tiende, da det i øvrigt, i Henseende til Fiske-Tienden, skal have sit Forblivende ved de adskillige derom udgangne Anordninger og gjorte Foranstaltninger.

6 Martii.

§. 3.

Canc. Prom. (til General-Soldkammeret), hvorved communiceres Rescr. af 6te Martii om Fustager. 7 Martii.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Hof- og Stads-Ret), ang. at alle Søe-Quæsthuusets afdøende Lemmers Efterladenskaber maae af Stiftelsens Betjente, dog uden Betaling, i Eet og Alt behandles til endelig Afgjørelse, uden at Hof- og Stads-Retten faaer noget dermed at bestille. (Kgl. Resol. 16 Febr.) 7 Martii.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Aarhus-Stift), ang. Følgesedle for Mandskabet, samt at Præsternes Skudsmaale skulle skrives paa stemplet Papiir (c). 7 Martii.

§ 4

Cir-

- 7 Martii. Circul., ang. Told af Tømmer (f).
- 10 Martii. Circul., ang. Qvægsygen (g).
- 14 Martii. Rentel. Prom. (til Geistbeful. og Biskopperne i Danmark, og Notits til Amtmanden over Lunds- og Bøvlings-Amtet), ang. at foranstalte, at de ved de Geistlige Jurisdictioner holdende saavel Skifte- som Auctions-Protocoller vorde dem ved eet af de 2 aarligen holdende Landemoder foreviiste til Eftersyn, om samme efter Forordningen er forsynet med det behørigte stemplet Papiir; samt efter Befindende derom til Amtstuen indsende Esterretning, for at følge ved Amtsforvalterens Regnskaber.
- 14 Martii. B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til Tolderne i Danmark), hvorved til Esterlevelse bekendtgjøres, hvad ved Rescriptet af 6te Martii 1778 blandt Andet er befaleet, nemlig at Told- og Consumtions-Betjentene måae ingen Sustager med Viin, ic. lade ved Udgaende passere, uden de findes justerede med det Steds Marke, hvor Udskibningen skeer.
- 14 Martii. Sammes Circul. (til Tolderne), ang. at de Steder (Kgl. Resol. paa Als og Væge, hvor ingen Qvægsyge ved Seiladsens Nabning befindes, efter skden maatte yttre sig, til-lades en fri Skibsart til de Danske Provintser, under visse Vilkaar.
- 7 og 24 Martii. Dito Circul. (til Tolderne i Danmark), ang. Told af Svensk Tømmer, som føres fra Trunde-hjem og Friderichshald til Danmark.
- (Kgl. Resol. 2 Martii.)

Ik alt saadant Tømmer og Trælafst skal erlægges den for fremmed indførende Tømmer i Toldrullens Tarif beficnte Told, ligesom om det kom directe fra Sverrig;

og

(f) See Circul. af 24 Hujus.

(g) See Circul. af 4 April.

og skal bemeldte Tolt af Toldbetjentene i Danmark fræves og oppebæres, naar ikke vedkommende Stippere med deres medbringende Toldsejle bevise, at den i Norge er erlagt. 7 og 24 Martii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Skalholt-Stifts Biskop paa Island), ang. hvorledes med Westmannæ-Kirkens og Præsters Indkomster og deres Bestyrelse hèresker skal forholdes. 25 Martii.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Viborg-Stift), ang. Følgesedle og Skudsmaale for Mandskabet (h). 28 Martii.

Rescr. (til Greve Schack til Schackenborg), ang. at han for det første og indtil videre maae ubi de Sogne paa Grevskabets samlede Gods, hvor han, i Henseende til Danske Undersaatter, er største Lods-eier, beskikke examinerede og i Eed tagne Jordemødre for samtlige Danske Deboere i samme Sogne, da det ikke paatvies, at Præsterne jo ved gode Formaninger ville formaae deres Menigheder til at betjene sig af dem aleene; men, om Noget ikke destomindre hellere vil bruge og virkelig betjene sig af andre end Sognets beskikkede Jordemødre, skal Slige hver gang, under Execution, til den beskikkede Jordemødre betale 2 Mk. Danske. 3 April.

Canc. Prom. (til Stiftsbefal. og Biskopen over Ribe-Stift, Notits af Forestaaende, samt at tilholde Præsteskabet at formane deres Menigheder til at betjene sig af de saaledes beskikkede Jordemødre. 4 April.

Canc. Prom. (til samtlige Amtmænd i Danmark), ang. hvorledes Forristere for Mandskabet 4 April.

4 April. bet udi Infanteriets og Artilleriets Nationale Districter skulle forvares og iagttages.

Er. Paa det samme Kalskinds-Tornister, som for Kongelig Regning ere deels allerede anskaffede og deels under Arbejde til benævnte Mandskab, og hvilke, ligesom andre Munderings-Stykker, i Følge Landmilitie-Forordningen, vil forblive i Lægsmandens Forvaring, kan paa det bedste blive conserverede, og den Kongelige Casse ei igjen blive behyrdet med en saa anseelig extraordinaire Udgift.

Bedkommende haver med Tornisterne saaledes at omgaaes, at de ikke henlægges paa et Sted, der er sugtig, eller hvor de ere udsatte for Lust og Støv, men de maae indpaffes i en Pung af grovt Lerred, eller udi et Stykke grovt Linned, og bestrøes med god tør Malurt og ustdødt Yeber, samt forvares i et Skab eller en Kiste, hvorudi der tillige gjemmes Lintøj. Om Sommeren i Junii, Julii og August-Maaneder maae de hver 14 Dage eller 3 Uger vel udbankes, igjen bestrøes med Malurt og Yeber, samt strax forvares, uden at de forblive for længe i Luften. Naar mange Tornister gjemmes paa eet Sted, maae de lægges i en Kiste, efterat paa Bunden er lagt et Stykke Lerred, og derefter bestrøes lagviis med Malurt og Yeber, samt med et Stykke Linned igjen tilbækkes.

4 April. Gen. Ed. Decon og Commerce-Collegii Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark), ang. Ansøgninger, som indsendes om Bevilgninger til at handle med, eller til at fabriqvere Røg- og Snus-Tobakker, hvorledes de bør indrettes og paategnes.

§. 1. Alle Ansøgninger, som indsendes om Confessioner og Bevillinger til at udsælge og forhandle forarbeidede Røg- og Snus-Tobakker, og ikke vil ventes at worde henlagte uden videre Undersøgelse og Betragtning, bør i Forveien forevises vedkommende Magistrat til at blive for-

4 April.

forsynet med en paategnet Attest om, hvem Supplicanten er, og om haver taget eller vil tage Borgerskab paa at vil holde Krambod, da Enhver, som ikke saaledes driver Handel, ei kan tilstaaes nogen saadan Concession og Bevilling. Saaledes bør og deres Ansøgninger, som enten vil fortsætte de forrige eller anlægge nye Fabriquer til at forarbejde Røg- og Snus-Tobak hvert Slags for sig eller begge Deele tilfammen, findes attesterede med Magistratens Paategning, hvem Supplicanten er, om han aleene vil være Entrepeneur, eller om han er en laugsommæssig Tobaks-spinder-Mester, eller tilforn har drevet nogen Tobaks-Fabriqve enten med Kongeligt Privilegium eller efter et simpelt Borgerkabs-Brev; hvordhos deslige Supplicanterne i Ansøgningerne maae angive, hvilket Mærke de vil bruge og forlange approberet til Tobakkens anbefalede Stempling, samt om de agte at drive Fabriqven aleene eller i Societat med Fleere, hvorefter da Mærket bør indrettes. Der overlades til Fabricantens eget Valg, om han til dette Mærke vil antage sit eget Navns Bogstaver eller noget andet Tegn, men neden under bør i ethvert Mærke tilige findes anført Byens Navn, hvor Fabriqven drives. Alle, enten Røg- eller Snus-Tobaks-Fabriqverne, enten Entrepeneurer eller blotte Laugs-Mestere, maae i deres Ansøgninger, naar de vil vente at komme i Betragtning, omstændeligen angive, hvorledes de agte at indrette og drive deres Fabriquer, og hvor de vilke anlægge deres Tobaks-Plantager i Folge Forordningen. — I øvrigt vil det finde Collegii Behag, jo fuldkomnere og jo nøiagtigere Magistraternes Paategning og Attestation indrettes, til at give en tilstrækkelig og bestemt Oplysning om Supplicanternes Anliggende og Beskaffenhed.

§. 2.

§. 3.

10 Martii
og
4 April.

• B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til Tolderne i Danmark), ang. at enhver Skipper, som kommer fra noget Sted ved Østersøen, skal tilfille Tolderen Sundheds-Attest, og hans Folk forklare paa hvilke Steder han underveis har været i Land, og det alt, for Qvægsygens Skyld, førend Losning tillades.

8 April. Rescr. (til Biskopen over Ribe-Stift), ang. at saavel den ordinerede Degn Friises Enke paa Rømø som alle Eftermand i Embedet maae betaf nyde Naadens-Mat efter Loven.

10 April. Rescr. (til Conference-Raad og Amtmand Lachmann (i)), ang. at Arve-Midler paa 5 Rdr. og derunder maae til Bedkommende udbetales.

Er. Han har andraget, at der skal være mange smaa og ubetodelige Arve-Lodder, som ved Skifterne paa Landet foresalde, og vite i langsomelig Tid haade for Drengbørn, men fornemmelig for Pigebørn, der ei blive yste, og kaaledes altid umyndige, blive aakenskaende i Formynder-Kousterne, og ikke lidet forsøge den Moissommeligbed og Beiværslighed, som er forbunden med den Rigtighed, derfor bør holdes.

Den Arv, som maatte tilfalde nogen Myndling i de ham anfortroede Amter, og som ei ved Skiftet i løst og fast overgaacr 5 Rd., maae i Tiden til Myndlingen selv, naar han kan ansees, at ville føre sig samme til Nytte, eller og til hans næste Frænde, Børge, eller den, som antager sig sammes Opdragelse, imod behørig Afkald og Qvittering udbetales, for at kunne Myndlingen til Hjælp til fornøden Klæder og Underholdning; og maae samme Arv derefter af Oberformynder-Kulden udslættes, uden at Oberformynderen eller Øvrigheden derfor i nogen Maade skal staae til Ansvar.

Rescr.

(i) Formodentlig over Friderichsstad. og Smaalehnens Amt.

Rescr. (til Stiftsbefal. og Biskopen i Bergen), 15 April.
ang. Klokker-Toldens Svarelse i Sogndals-,
Vigs- og Legangers Præstegjelde.

Rescr. (til Greven af Bedel-Tarlsberg, og 18 April.
Notits til Stiftsbefalingsm. over Aggershuus-
Stift), ang. at De, som reise over Angers-Kle-
ven med 2 vorne Personer i en Cariol, eller og itkun
een Person, men med Koffert eller anden Tynge bag
paa, skal tage 2 Heste, og de, som reise med Firehjul-
Vogne, og derudi er meere end 2 vorne Personer samt
Koffert paa, skal tage 4 Heste, men aleene 2 Personer
med eller uden Koffert itkun 2 Heste; samt at Bøn-
derne af Sande- og Bothne-Sogne maat nyde Betaling
for 1½ Mil ic. (k).

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Sjellands- 22 April.
Stift), ang. bestandige Kæmneres Antagelse i
Kjøbstæderne med Løn.

Or. Kongen er bleven refereret, at, som det efter Lovens
3die Bog 5te Cap. 1ste Art. tilkommer Magistraten i Kjøb-
stæderne aarlig at udnævne af Borgerkabet een Byens Kæm-
ner, eller flere, om behøves, og Kæmneriet saaledes er en
personel Forretning, som efter Louren aarlig gaaer om imes-
lem Borgerne, indtræffer det ofte, at de, som saaledes staae
for Louren, hverken ere bequemme eller vederheftige, hvorved
Magistraten sættes i Forlegenhed, og Kjøbstæderne kan lide
Lid, naar Kæmnerne ikke forskaaer at iaagttage Byens Lær-
 eller aflænge Regnskab. Thi er, for saadan Mangel at af-
bjelpe, sunden for godt:

Udi Sjellands-Stifts Kjøbstæder, hvor Fornøden-
hed det udtræver, og saadant med Borgerkabets Sam-
tulle kan stee, maae af vedkommende Magistrat eller
Byefoged med Stiftamtmandens Approbation anta-
ges og beskiftes en bestandig Kæmner, som dertil er-
agtes duelig, og med behørig Instrux forsynes, samt
kan

(k) See Rescr. af 4 Junii 1783 og Forordn. 30 Aug.
1784.

22 April.

kan stille Caution for hvad ham anbetroes, hvorimod han maae nyde en taalelig Løn af Byens Cassa fra 10 til 50 Rdlr. aar'ig i det høieste, efter Kjøbstadernes Stærrelse og Kammeriets Besværlighed, samt efter Magistratens eller Borgerskabets Skjønnende, og Stiftamtmandens derpaa meddeelende Approbation; og, Skulde det inderæsse, at Stiftamtmanden, efter Omstændighederne, maatte finde bestandige Rammere et eller andet Sted fornødne, men at Borgerskapet derudi ikke vilde samtykke, haver han derom til Kongen at indkomme med nærmere Forestilling.

22 April.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Christjanssand), ang. at Veier- og Maaler-Tjenesten i Christjanssand maae tillægges Magistraten sammesteds, som bestaaer af en Præsident og to virkelige Raadmænd, hvortimod de have at lade Embedet ved en eedsvoeren Fuldmægtig paa deres eget Ansvar forestaae, ic.

22 April.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aalborg-Stift, ang. at de udi Schagen og Hjøring beskillede Chirurgi maae nyde hver udi aarlig Løn 150 Rdlr.

Gr. Kongen er bleven refereret, at af de i Folge Befalingen under 30te Decbr. 1773 for Wenshoffel, samt Aker- og Vester-Han-Herr:der oprettede Chirurגיעater skal det ene i Hjøring formedelst Dødsfald siden den 11te Aug. 1775 have været vacant, formodentlig formedelst den dertil lagde ringe Løn af 90 Rdlr.: at Districtet høilig trænger til en ddelig Chirurgus; og at der imidlertid i Vacancen er oplagt, og i Behold 269 Rdlr. 90 Skll.

Enhver af bemeldte 2de Chirurgi maae af foreskrevne Overskud faae deres Løn forbedret til 150 Rdlr. aarlig, og sølgelig maae den i Schagen nu værende Chirurgus til de 90 Rdlr., han nu har, nyde 60 Rdlr. aarlig Tillæg; ligesom og under denne Dags Dato er En beskippet til at være Chirurgus i Hjøring, og det dertil lagde, eller herefter læggende District med 150 Rdlr. aarlig

lig Løn, der alt kvartaltes paa Amtstuen i Aalborg, saaledes, som forhen, skal hver af dem udbetales, og saaledes vedvare, indtil den forehavende nye Indretning med Chirurgicateres Oprettelse i Stiftet kommer i Stand, som ventes inden føie Tiid at skee (1).

22 April.

Reser. (til Landmilitie-Sessionerne i Danmark), 29 April.
ang. Officerernes Befordring til og fra Exer-
ceer-Pladsene ved de Nationale.

Or. Da Bønderne ubi Heer, Noe- og Kindum-Bogne ubi Lundenes-Amt have andraget, at dem i Maren 1775 og 1776 er bleven paalagt at besordre Officererne af det Stedvige Infanterie-Regiment til og fra Saulings-Stedet, og Kongen, i Betragtning af, at nogle af Officererne, der maatte være aldrende og svage af Legems Kræfter, ei vel kunde udholde, at gaae en lang Vei til og fra Exerceer-Pladsen, har funden for godt at forunde nogen Lettelse i Henseende til Befordringen: saa, paa det at alle egenvillige Forklaringer og Paakand fra Officerernes Side og deraf fydende Besværing for Almuen i dette Tilfælde kunne forebygges, og Sagen tillige een gang for alle kan vorde afgjort, bevilges:

At samtlige Regimentter, som have deres Exerceer-Plads i Provindserne, maae herefter nyde fri Befordring til og fra samme, dog ei videre eller anderledes, end saaledes som følger: 1) At de Officerer, som ligge i den Bye, paa hvis Marker Exerceer-Pladsen falder, ei maae tilstaaes nogen Vogn til og fra samme, naar Exerceer-Pladsen ikke ligger over en Fjerdingvei fra Byen; men derimod, at de Officerer, som ligge i andre Byer, om endog disse ikkun ligge en Fjerdingvei eller mindre fra Exerceer-Pladsen, maae tilstaaes saadan Befordring. 2) Befordringen selv skal indrettes saaledes, at hver Stabs-Officerer frem- og tilbage, til og fra Exerceer-Pladsen, eller fra og til hans Cantonerings-Quarteer, faaer en Bonde-Vogn for sig, og af de øvrige Officerer 3 en Bonde-Vogn tilsammen; og, skulde der i en Bye ligge over een eller to Officerer, maag

(1) See Reser. 17 Jan. 1781.

29 April. maae dem alligevel en Vogn til og fra Exerceer-Pladsen tilstaaes. 3) Vognene skal tilliges til en vis Tid Morgen ~~og~~ Aften at møde, men maae hver gang ei opholdes over en halv Time, og, naar den halve Time er forbi, maae det tillades dem at kjøre bort, og Kjørselen ansees som fuldført; dog gjeldr dette ikke, med mindre Vognene hver gang have mødt til den bestemte Tid i Quarteret om Morgen, og paa Exerceer-Pladsen om Aftenen. Og 4) at Officererne med de samme Vogne, og med det samme, som de selv kjøre ud, maae udføre til Exerceer-Pladserne, hvad Mad- og Drikke-Vare, de for den Dag agte sammesteds at bruge, uden at nogen særskilt Vogn eller Kjørsel af forbemeldte Vogn dertil maae fordres eller tilstaaes.

6 Maii. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Bergen), ang. at de hos Almuen for Vei-Arbeidets Forsømmelse allerede forbrudte og ei betalte Bøder ved Militair Execution skal inddrives; og haver Vei-Commissionen for Bergens-Stift for den følgende Tid derom at indkomme med nærmere Forslag.

9 Maii. B. G. N. o. Gen. Soldk. Prom. (til samtlige Stiftbefalingsmænd i Danmark), ang. hvilke Vare maae indføres fra anden Haand.

Gr. De Handlende i Provincernes Kjøbstæder have søgt om Tilladelse at lade fra anden Haand indføre adskillige Sorter Vare til deres Handel og Brug. — De Handlende i enhver Kjøbstad kunne gaae sig sammen, og ved den Jølandste, Sjømarckte og Færøiske Handels samt Fiskefangst Magazin, hvor ikke sælges smaa Quantiteter, bestille i heele Partier, hvilke de siden selv kunne dele mellem sig, og hvorpaa man ikke paa tvivler, de jo kunne vente at faae fornøden Credit.

De Vare, som enten ved den Kongelige Directions Magazin for bemeldte Handel (efter indsluttede Priis-Courant), eller hos dem, som i Kjøbenhavn dermed handle en detail, kan faaes, ligesom og de Vare, som
her

her i Landet forfærdiges, og hvis Indførsel fra fremmede Steder saaledes ikke behøves, saasom Stivelse, Pudder, Perlegrøn, Kartter, m. v., item de Vare, som hertil bringes med egne Skibe fra første Haand, saasom Deber, der kan kjøbes paa det Asiatiske Compagnies Auctioner i Kjøbenhavn, eller hos Kjøbmændene der en detail, kan ingenlunde tillades at indføres fra Anden Haand, men derimod kan de Handlende i Kjøbstæderne vente fra Kammeret indtil videre at faae Tilladelse at forskrive, og, imod Toldrettighedernes Erlæggelse tilligemed ½ Parts Forhøielse-Told, indføre de Vare, som hverken nu for Tiiden ere, eller herefter maatte være at bekomme enten ved Handels-Magazinet, eller hos Kjøbmændene der i Staden, naar de derom hver gang i Forveien indgive deres Ansøgninger, og dert anføre Varenes Sortimentter og Quantiteter (m).

Circul., ang. Skipperes Sundheds-Attester (n). 12 Maii.

Refer. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at det maae være Hans Kongelige Heiheds Kronprindsens Regiment usformcent, selv at besørge Munderings-Skoe for Mandskabet i National-Districtet forfærdigede ved deres egne Folk, saalange Skoemager-Lauget i Kjøbenhavn ikke vil eller kan levere ligesaa godt Arbeide for samme Priis som Regimentet selv kan lade det gjøre; dog at derhos nøie paasees, at derunder aldeles ikke arbeides for Andre. 13 Maii.

Refer. (til Biskop Hr. Harboe og Stats-Secret. Høeg-Guldberg), ang. Approbation paa den

(m) Esr. Bd. 17 Junii 1779.

(n) See Circul. af 16 Junii.

13 Maii. den foreslaagne ny Kirke-Psalmebogs Indførsel i de Kongelige Danske Stater, 1ste Advents-Søndag: 1781 i Kjøbenhavns Kirker; 1786 (o) i samtlige Kjøbstæder i begge Riger; og 1791 overalt paa Landet i begge Riger: og at de, naar det lakker imod den Tid, at Psalmebogen kan ventes at blive færdig til at indføres og bruges, saadant have efterhaanden til Kongen at indberette.

13 Maii. Notits derom til Missions-Collegium.

12 og 16 Maii. G. G. N. o. Gen. Soldk. Circul. (til Solderne i Danmark), ang. at ingen Skipper til Udgaende maae clareres, forinden hans Sundheds-Attest af Vedkommende er paategnet, eller han med en ny er forsynet, da ingen Skipper maae komme i Land udi Østersøen, uden at forvise Sundheds-Attest.

20 Maii. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Trundhjem), ang. Tingtiidens Forandring i Nummedals- og Jundersøns Fogderier (p).

1) For Jundersøns Fogderie:

Vedstadsens Præ: A. Vinter-Tingene: B Sommer-Tingene:

Stegfeld	15 og 16 Martii.	15, 16 og 17 Sept.
Snaasens :	18 og 19 dito.	19, 20 og 21 dito.
Støds :	21 og 22 dito.	23, 24 og 25 dito.
Sparboe :	24 og 25 dito.	27, 28 og 29 dito.
Jundersøen :	27 og 28 dito.	1, 2 og 3 Octbr.
Øttersøen :	30 og 31 dito.	5, 6 og 7 dito.

2) For

(o) Er slet 3 Aar før, see Rescr. 19 Febr. 1783.

(p) See Anordn. 16 Julii 1756.

Resolutioner og Collegialbrevve. 131 1778.

2) For Nummedals Fogderie:

20 Maii.

Nærre: Præste: A. Sommer-Tingene: B. Søster-Tingene:
gjeld og Vin:

dinge: Sjerding 15, 16, 17, 18 Jun. 20, 21, 22, 23 Sept.

Fosnæs 22, 23, 24, 25 dito. 27, 28, 29, 30 dito.

Nummedals: Ei:

det 29 og 30 Decbr. 3 og 4 Octbr.

Overaaldens

Præstegjeld : 4, 5, 6 og 7 Julii. 10, 11, 12, 13 Decb.

Rescr. (til Biskopen i Bergen), ang. hvorledes 20 Maii.
for Fremtiden skal forholdes med adskillige Pos-
ter, Cantor-Embedet ved den Latinske Skole i
Bergen vedkommende.

Rescr. (til Stridsbefalingsmanden i Christiania), 22 Maii.
ang. at de endnu værende Land-Kræmmere i
Aagershuus-Stift, eller Enker af de forrige, skal inden
et Aars Forløb for Magistraten udi Christiania op-
give vederhæftige Bænd der i Vnen, der kan indestaae
som deres Cautionister, og svare til Vnens Skatter i
deres Sted; og at de, i Mangel deraf, skal efter
saadan Tiids Forløb have deres Handels-Rettighed
forbrudt.

Canc. Prom. (til samtlige Biskoper i begge Ri- 23 Maii.
ger), ang. at alle Rectores, Conrectores og
Syrere, som vare i Tjeneste ved de Latinske Skoler
førend seeneſte Skoleforordn. af 11te Maii 1775 udgik
(hvoreved i dens 87de Art. er bleven beselet, at de 10
Rd., som for private Dimissioner til Academiet bleve
forhen erlagte til Skolens Lærere, skal henlægges til
Bibliotheqvers Oprettelse ved Skolerne), kan, saa-
længe de i saadant Lære-Embedet forblive, af Over-
skudet

23. Maii. Skudet af Skolens Disciplers forladte eller frådøde Oplags-Penge, og, i Mangel deraf, af Skolens Penge godtgjøres saameget, som de formedelst denne Forandring have tabt.

23. Maii. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden over Viborg-Stift), ang. Marked og Frøehandel i Snapstinget udi Viborg.

Or. Bysfogden i Viborg har forespurgt: 1) Hvad Tiid Markedet der i Byen, som tilforn har været holdet den 26de April og været i 14ten Dage, nu herefter, da Viborg-Omslagstermin ved Fd. af 21de Jan. a. c. er forandret at begynde den 4de Junii, og endes den 20de næst efter, skal bestemmes? og 2) om de Frøehandlende, som tilforn, nogle Dage før Snapstinget den 26de April begyndte, og siden i samme drev Handel med deres Frøe, ikke ligesuldt herefter ved den sædvanlige Tiid maae drive samme Handel?

Rector og Professore ved Kjøbenhavns Universitet er nu tilfærvæn. at besørge i Almanakkerne den Forandring i sin Tiid gjort, at Markedet vorder ansat til den 4de Junii; og angaaende Frøehandelen, da formener man, at samme af sig selv herefter aldeles vil bortfalde, siden det vilde være disse Handlende til lidet Nytte at reise herefter til Viborg med Frøe paa en Tiid, naar ingen Snapsting er, og tillige stride imod Fd. af 13de Febr. 1775, om det skulde være de 2 Frøehandlere i Odense, som de eeneste, der i nogle Aar skal have været i Snapstinget tilladt at reise omkring i Jydland med Frøe uden til de ordentlige Markeds-Tiider, ei at tale om, at det synes at være stridigt imod Kjøbstadernes Privilegier, og ufornøvent, siden der efter Beretning skal være Frøehandlere i Aalborg, Aarhus, Viborg og flere Stæder ic.

23. Maii. Gen. Ed. Dec. og Commerce-Collegii Prom. (Kgl. Resol. 18. Maii.) (til Stiftbefalingsmændene i begge Riger at be-

fjende

kjendtgjøre de handlende); ang, Tilladeise at indkjøbe og bruge fremmede bygte Skibe. 23 Maii.

Saalænge det Danske Flag er saa begjerligt, som i nærværende Tiid, maae det indtil videre staae Enhver, frit for at indkjøbe fremmede bygte Skibe; dog at Kjøbet til Collegium indberettes, paa det at Anstalt igjennem Generaltoldkammeret hver gang kan søies ved det Toldsted, hvor Skibet først indløber, til de paabudne Skibs-Certificaters Udstedelse, Skibets Maaaling og Toldens Oppebørsel. Af ethvert saadant for første gang indført Skib, forinden Certificaterne meddeles, betales af hver Commerce-Last efter Skibets virkelige Maal 5 Rd. ubi Told, til Erstatning for Toldens Beløb af de Requisites, som udfordres til en Commerce-Last, naar Skibet bygges indenrigs (q). De saaledes engang fortoldede Skibe (naar Conjunctionerne igjen forandre sig, og Indkjøbet af flere forbydes) maae fremdeles efter de engang erholdte Certificater ansees som indenrigs bygte Skibe, og bestandig bruges i al Slags Fart, den undtagen, som indenrigs bygte Defensions-Skibe, i Følge Forordningen om Skibsbyggeriet, alene forbeholdes. S. 1. S. 2. S. 3.

Rentek. Circul. (til Stiftsbefalingsmandene), ang. at Raagistraterne og Byfogderne ikke maae tage Betaling for de anordnede Sundheds-Attesters Meddeling (r). 23 Maii.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Prom. (til samtlige Stiftsbefalingsmænd i Danmark og Norge), ang. at den Accise, som af andre, end de med Ost- og Bestindiesarere indførende Caffebønner forhen haver været paabuden, men ved Plac. af 27de April 1778 nu (Kgl. Cabinets-Resol. 27 April, og Resolut. 18 Maii.)

(q) Igjensaget ved Pl. 10 Jan. 1780, men Afgivten ophævet ved Pl. 15 Jan. 1781.

(r) See Reser. 21. Julii 1779.

- 26 Maii. er ophævet, skal paa de Steder, hvor Accisen til Byernes Bedste er heulagt, efter en billig Bestemmelse godtgjøres.
- 27 Maii. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at der, til at bestride Omkostningerne paa Tatte-Renovations-Lossepladsen, maae, foruden de 3000 Rd., som fra Exc-Etaten betales for den forrige Plads, tages 5000 Rd. af Overskuddet fra de fattiges Grundskat (s).
- 30 Maii. B. G. R. o. Gen. Folk. Circ. (til samtlige Soldere i Danmark og Norge (med Placaten af 27de April 1778 om Afgift af Caffebønner), ang. bag udi Regnskabet at forfatte en Forklaring over de fra fremmede Steder efter Numere og Datum medførte Caffebønner, samt deraf at oppebære og til Indtægt beregne Tolden og Consumptionen hver for sig udi sin Rubrique, hvis Beløb dog tilligemed de andre Kongelige Oppebørseler maanedlig til Det Kongel. Skatkammer indsendes og betales, paa det deraf kan sees, hvormeget Told- og Consumption-Afgiften af Caffebønner aarlig har beløbet sig til: hvad Quantitet Caffebønner fra Kjøbenhavn og andre indenrigsk Stæder til Toldstedet frit er bleven indbragt, det bliver ogsaa i en Rubrique for sig selv at ansøre til foruden Esterretning (t).
- 3 Junii. Rescr. (til Biskop Hr. Hee i Warhuus), ang. at han, ligesom hans Formand, over de Konges og Kirke-Tiender samt andre slige Indkomster, som ham pro officio ere tillagte, og uden Bortfæstning ikke kan føres til Nytte, maae, uden Indsigelse og Paastand af Nogen enten Proprietaire eller Auctions-Forvalter,

(s) See Rescr. 8 Octbr. 1777.

(t) See herhos Circul. af 13 Junii 1778.

ter, disponere i Henseende til deres Bortfæstning i hans Embeds-Tid, og, naar han skulde finde det fornuddent og tjenligt, maae han selv lade holde Auction derover. 3 Junii.

Rescr. (til Kjøbenhavns Hof: og Stads: Ret), 10 Junii.
ang. Refusion af dens Sportel: Cassé aarlig til General-Auditeurerne, Auditeurerne i Kjøbenhavn, og den yngste Professor Philosophiæ, for den ved Hof: og Stads: Rettens Etablering havde Afgang; saa og at Professorerne og deres Stervboer betale ikkun halv Auctions: Salarium.

Or. Ved Placaten af denne Dags Dato er gjort nogen Forandring udi Rd. af 15de Junii 1771, for saavidt den Militaire criminelle Jurisdiction i Kjøbenhavn betræffer, men at det i øvrigt ved forberorte Forordning skal have sit Forblivende, selvselig og, at Skifterne efter de Militaires fremdeles skal vedblive at forrettes af Hof: og Stads: Retten; hvorefter det er billigt, at Justitsbetjentene ved Militair: Statens nyde nogen Erstatning for hvad de formedelsk denne Indretning maatte komme til at tabe udi deres hidindtil havde løvligé Sportler og Indkomster.

Nu værende General-Auditeur ved Land: Staten §. 1.
i Danmark maae for hans Betjenings-Tid tillægges 200 Rd. aarlig, og hans Eftermand i Embedet 100 Rd. aarligen, der alt skal udredes af Hof: og Stads: Rettens Sportel: Cassé. Nu værende og efterkommende General-Auditeurer ved Sjø: Staten maae ligeledes af §. 2.
samme Cassé tillægges aarligen 100 Rd. Auditeurerne ved de Regimenter, som ligge i Guarnison i Kjøbenhavn, maae, saalænge de der forblive, Enhver §. 3.
for sig, og Eftermand af bemeldte Hof: og Stads: Retts: Cassé nyde 40 Rd. aarlig. — Og som Kongen dernæst af en fra Rector og Professores ved Kjøbenhavns Universitet indkommen Ansøgning er bleven refereret, at det

- 10 Junii. forhen har tilhørt den yngste Professor Philosophiæ, som tillige er Secretaire i Consistorio, at forrette Skifterne og Auctionerne, som foresalbt ved Universitetet, og derfor aleene at oppebære Skifte-, Skriver- og Auctions-Salarium, saa at disse Sportler endog ere ved Professorernes Indkomsters Decling beregnede Secretairen i Consistorio til en vis Indkomst, samt at det, imedens Universitetet havde sin egen Skifte-Forvalter og Auctions-Directeur, skal fra Begyndelsen af, at Auctioner i Kjøbenhavn bleve indførte, have været Brug; at Professorerne og deres Stervboer kuns have betalt halv Auctions-Salarium eller 2 Procento af deres Bøger eller andre Løssøre og Meubler, som de have ladet stille
- §. 4. til Auction: saa bevilges ydermeere: At den yngste Professor Philosophiæ, som er Secretair i Consistorio, bestandig maae nyde 200 Rd. aarlig i Refusion for de Sportler, han havt ved denne Forandring tabt, og at samme 200 Rd. maae ham af Hof- og Stads-Rettens Sportel-Casse, som den Casse, hvori disse Sportler nu
- §. 5. indgaae, udbetales; og endelig maae Professorerne ved Kjøbenhavns Universitet og deres Stervboer fremdeeles være befriede for at betale meere, end halv Auctions-Salarium eller 2 Procento af de Bøger, samt Meubler og Løssøre, som de her lade stille til Auction.

10 Junii. Rescr. (til Kjøbenhavns Universitet), hvorved communiceres forestaaende Rescr., saavide Consistorii Secretaire og Professorerne angaaer. §

10 Junii. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Hollands-Stift), ang. at de 2 Høreres ved den Latine Skole i Nachschov Deputat-Korn, i alt 92 Edr., halv Rug og halv Byg, maae herefter af Skolens Rector imodtages og besørjes tilligemed Skolens
 øvrige

Resolutioner og Collegialbreve. 137 1778.

svrige Korn bortsolgt enten efter Capitula:Taxten eller de høieste Priiser i Landet, som Skolen under Eet be-
regnes til Indtægt; og at derimod til Hørerne maat be-
tales i fast Løn aarlig til den Øverste 120 Rd., og til
den Anden 100 Rd.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over 10 Junii.
Viborg-Stift), ang. at Foraars-Landemodet
for Viborg-Stift maat, for Snapsringets Skyld, her-
efter holdes næste Onsdag efter St. Hansdag; dog skal
Provsterne fremdeles til den hidtil sædvanlige Tid,
nemlig 1ste Onsdag efter Midfaste, indlevere deres Her-
røds Æpenser og Collecter.

Rescr. (til Overhof-Retten og Stiftbefalingsm. 12 Junii,
i Norge), ang. at, naar Politimesterne udi
Norge maatte blive indstævnte til at forsvare deres Be-
handling, maae dem forundes saavel Beneficium
Paupertatis som fri Procurator for Over-Hofretten;
men, naar derimod de selv maatte paaanke nogen Poli-
tie-Rettes Doim, skal samme ansees som deres egen par-
ticulaire Sag.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige 13 og
Toldere i Danmark og Norge (u), ang. at Af- 20 Junii.
givten af Caffebønner, og Mulcter derved,
er overdraget det Vestindiske Handels-Selskab,
m. v. om Opsigt med deres Indsnigelse, og Mulc-
ternes Anførsel.

Ved den det Kongel. Danske Vestindiske Handels-
Selskab under 11 Marts sidstleden gllernaadigst meddeelte
Decroi er bemeldte Handels-Selskab fra 1ste Julii over-
draget Betsbet af Told, og Consumtions-Ufgivterne,

(u) For Danmark d. 13, men Norge d. 20.

13 og
20 Junii.

saaledes som samme ved Plac. af 27de April sidstleden ere fastsatte, af alle de Caffebønner, som udi Nagerne Danmark og Norge, saavel som i Hertugdømmene Slesvig og Holsteen, samt Herstædet Vinneberg og Grevskabet Rantzau vorde indførte og fortolde, saavel som og de af opdagende Toldsviig med disse Vare, i Følge Told:Rullens 15de Cap. kaldende Mulcten (x), samt tillige at befale Told:Inspecteurerne, Toldere og øvrige Toldbetjente ved Toldstedtene i de Kongel. Nager og Lande, at have nøie Tilsyn med, at ingen Told:Contravention paa nogen Naade skeer, men at Caffé, som indføres af andre Negotierende eller Skippers, ved Toldstederne rigtig vorder angivet og fortolet, og med de, som herimod maatte handle, at forfares efter Told:Forordninge. Hvilket i Continuation af Ordren under 30te Maii, i Aledning af Placaten, dat. 27de April sidstleden, herved til Efterretning og tillige til den Ende tilmeldes, paa det at bag i Told:Bogen, hvor Tolden og Consumtionen af Caffebønner til Indtægt beregnes, om de i Defraudations-Tilfælde erlaggende Mulcter, hvis Beløb tilligemed Told- og Consumtions:Intraderne til Det Kongelige Skatkammer indsendes og betales, skeer behørig Ansørgelse i en aparte Rubrique.

17 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark), ang. at i Kjøbstæderne paa Gader og Dvernes Marker maae ingen løse Sviin gaae eller være, under Confiscation til de Fattige, og desuden 2 Rdlrs Mulct (siden den forehavende Tobaks-Plantning derved ligger, og det desuden skeer i en Dye ilde ud). (y)

Circul.

(x) Forandret ved Circul. af 2 Sept. og Inkr. 16 Decbr. 1778.

(y) Dette er forandret ved Plac. af 18 Noobr. 1778.

Circul. om Caffebønner (z).

20 Jun.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Ribe-Stift, 26 Junii.

samt Amtmanden over Lundenæs og Bøvling-Amter), ang. at alle de Kjøbere paa een og den samme Auction, som udeblive med Betaling, maae, saavidt de høre under een og den samme Jurisdiction, ved een Stævning indkaldes, og Sagen derefter ved Retten paadømmes. (Bevilget i Anledning af Ansøgning fra nogle Proprietairer, som androge, at en Dommer paa-Køb ved foresaldende Leiligheder, at alle saadanne Kjøbende skulde hver især søges og tiltales ved diverse Stævninger og Sagsmaale, hvilket vilde forårsage, at Processens Omkostning ofte vilde overstige de paaskrevne Summer.)

Canc. Prom. (til Stiftsbefal. og Biskopperne i 27 Junii.
begge Riger, Sjælland undtagen), ang. ved Correspondence med Stiftsprovst Mossin i Bergen (som i Aaret 1762 blev serundt Bevilgning paa at anlægge et Bogtrykkerie sammesteds, paa Billaar, efter eget Tilbud, af ham at leveres et Exemplar af alle hans Skrifter til alle Hospitaller og Sattighuuse i Hans Majestæts Riger og Lande), meddele ham Underretning om, hvor mange Exemplarer af hans Skrifter, der for det dem anførte Stift behøves, naar hvert Hospital og Sattighuus skal have eet, og ellers afgjøre med ham, hvorledes de forlangende Exemplarer kan blive dem tilskillede.

Dito Prom. (til Amtmanden over Dueholm ic. 27 Junii.
Amter), ang. hvorvidt en fri Karl af Bondestanden, som haver Pas, maae fæste en Bøndegaard, eller som Selveier kjøbe og beboe samme, uden at have været Soldat. (Paa Forspørgsel.)

Naar en Eier af et samlet Gods haver givet en af Gudssets Mandskab Friheds-Pas, og derved fritaget
ham

(z) See Circul. 13 huius.

27 Junii. ham for den Pligt, ham for samme Gods ved Landmislite-Forordningen er paalagt, seer man ikke, at e:rsaa: dan Karl kan negtes Gaardsæfte, hvor han samme paa et andet Gods kan faae; men paa det samme Gods, hvortil han forhen hørte, bør det ikke tilstaaes, da Forordn. ellers ved pro forma Friheds-Breve eller anden Afhandling imellem Proprietairerne og Mandflabet kunde illuderes: og, til at tiltræde en Selveier-Gaard enten efter Kjøb eller Arv, vides ikke noget Forbud til at være imod, om og Kjøberen eller Arvingen ei har været Soldat, naar alene den virkelige Tiltrædelse og Beboelse bevises paa den Maade, Forordn. af 30te Jan. 1777 dens 6te §. foreskriver (a).

27 Junii,
11 Julii,
og 1 Aug. B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark og Norge (b), ang. at et Toldstempel er affendt, hvoraf Tolderen i Følge Forordn. af 23de Martii 1778 betjener sig til at stemple de fra Toldstedet udsørende Tobakker, da til de indsørende Tobakkers Stempling kan bruges det sædvanlige Toldsegl; ellers kan han af det førstnævnte Stempel tillige betjene sig ved andre Udsørsels-Dare, for saavidt samme bør stemples.

27 Junii. Circul., ang. de Rømsgater-Havne- og Fyhr-Penge (c).

1 Julii. Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at der af samtlige Degnekald i Holboe-Herred maae svares en aarlig Enke-Pension saaledes: Af Grædsted-Degnekald 10 Rd., Sæborg 7 Rd., Esbanderup 8 Rd., Veibye 11 Rd., Ramløse 10 Rd.,
Blid:

(a) Igjentaget ubi Anordn. af 11 Aug. 1779, §. 4.

(b) De Danske d. 27 Junii og 1 Aug., de Norske d. 11 Julii.

(c) Sec Circul. af 4 Julii.

Blidstrup 3 Rd., og Helsinge 12 Rd. Dog skal de 1 Julii.
 Degne, som i bemeldte Kald maatte findes allerede at
 have forpligtet sig til, eller lovet at svare noget Dist
 til deres Formands Enker, uvegerlig vedblive at betale
 det samme. Og skal Pensionen svares i 4 Terminer,
 nemlig ved Vaaske-, Vintse-, Mikselsdag- og Jule-Ti-
 der, saaledes, at, naar Betalingen ikke til saadan Tid
 erlagges, skal Enken have første Prioritet i Degne-
 traven eller Degne-Kornet; og, naar der maatte
 være flere end een Enke i et Kald, skal den Sidst-
 blivende bte, og ei nyde nogen Pension, førend den
 første ved Døden er afgangen.

Rescr. (til Samme), ang. Enke-Pension af 1 Julii.
 Degnekaldene i Vester-Flakkeberg-Herred: af
 Drølev 8 Rd., Tjerebne 7 Rd., Manglebne 6 Rd., Eg-
 gitsløsmagle 9 Rd., Høve 8 Rd., Skjorpinge 7 Rd.,
 Sorbønmagle 4 Rd., Stinlinge 5 Rd., Hyllested 9 Rd.,
 Haarlev 7 Rd., og Aggersøe 6 Rd. (d).

B. G. R. o. Gen. Loldk. Circul. (til samtlige 27 Junii
 09 4 Julii.
 Loldere i Danmark og Norge (e), ang. de saa
 kaldte Rams-gater Havne- og Syhr-Penge.
 (At lade saadant for de Spesfarende ved Skrivlige Plas-
 cater, som paa de sædvanlige Steder opslaes, be-
 kjendtgjøre.)

Ved Skrivelse af 12te Junii sidstleden haver det
 Kongelige General-Land-Deconomie- og Commerce-Colle-
 gium indberettet følgende: 1) Ingen Kongelig Dansk
 Underfaat kan tvinges til at betale de saa kaldte Rams-
 gater Havne- og Syhr-Penge, naar han edelig be-
 kræfter, at han ikke har passeret inden for, men uden
 for

(d) I øvrigt som Næstforekkaende.

(e) De Danske den 27 Junii og 4 Julii, de Norske den
 4 Julii.

27 Junii for Goodvind-Sands. 2) Skulde bemeldte Havne- og Fyhr-Penge for Tilbagereisen worde affordret paa Grund, at Skipperen ikke kunde edelig bekræfte, at han ei skulde passere inden for Goodvinds-Sands, da maae disse Penge uden Begring deponeres; men, saasnart Skipperen derefter til Engelland igjen maatte komme, paa hvilket Sted det ender, saa haver han for Stedets Dyrighed at aflægge sin eed-lige Forklaring, at han paa sin Tilbagereise haver passeret uden for, og ikke inden for Goodvinds-Sands, og saadan Forklaring til Consul Ancher i London at oversende, hvorefter de deponerede Penge worde igjen udbetalte. 3) Skulde nogen Skipper imod Formodning worde tilføiet en eller anden Uleilighed i Henseende til bemeldte Namsgater Havne- og Fyhr-Penge, da haver han snarest mueltigt derom at tilstille Consul Ancher i London paa lidelig Estevretning.

4 Julii. Sammes Circul. (til Solderne i Fven, Holland, Faltster og Jndland), ang. Advarsel om den nslagtigste Efterlevelse af Circul., dat. 14de Martii sidstleden, og vorige imod Vværgsygens Udbredelse soiede Foranstaltninger, siden den igjen har vttret sig paa Herøe.

6 og 7 Julii, 15 Aug. Dets Circul. (til samtlige Soldere i Danmark, Bornholm undtagen, og sendensjelds i Norge, Christiania undtagen (f), ang. at af de Told-Turtrader, som med de ridende Poster indsendes i Bancoseble til Skatkammeret, svares ikkun halv Porto, hvorover hvert Quartal, ligesom for de med de agende Poster indsendende Penge stæer, Regninger til Skatkammeret til Godtgjærelse indleveres.

9 Julii. Kongelig Resolution, hvorved Scheen bevilges Oplag paa Fransk Brændeviin i 6 Aar (g).

Circu-

(f) De Danske den 6 og 7 Julii, de Norske den 15 Aug. Ophævet ved Circul. af 10 Julii 1784.

(g) Af Læboeters Udtog III. Side 366.

Circulaire, om Toldstempler (h). 11 Julii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Hollands-Stift), ang. at det residierende Capellanie ved Landet: og Ryde-Kald i Lolland maae herester aldeles nedlægges, hvorimod der stodse skal være 2 Degne i Kaldet, een for Landet, og een for Ryde-Sogn, paa det at Skoleholdet ved dem tilbørlig kan besørgtes. 15 Julii.

Rescr. (til Kjøbenhavns Universitet), ang. at Doubletterne af Universitetets Natural-Samling maae overlades til Universitetet i Kiel. 15 Julii.

Rescr. (til Conference-Raad Holm med Fleere), ang. at den af dem gjorte Forestilling til den Botaniske Haves Indretning paa Charlottenborg, i Alts er approberet. 22 Julii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aggershuus-Stift), ang. Politie-Fuldmægtigens og 2 Bestjentes Antagelse, Een af Politimesteren, og Affædigelse, samt Rettens Holdelse om Onsdagen, i Christiania. 22 Julii.

Or. Ved den Anledning, at Politimesteren i Christiania ved Døden er afsaaen, har Stiftbefalingsm. foreskillet, at, i Folge Politie-Anordningen, skal Politimesteren selv antage en Politie-Fuldmægtig og de fornødne Berjente, hvilke ingen anden Beskønning nøde, end den Andeel af Boderne, som dern er tilkaat, hvorover de ofte have seet meere paa Bøtten end Nøtten af Indretningen; paa det derfor alt det kunde betages, som kan give Anledning til Misbrug, og Politiet sættes paa en ordentlig Fod, haver Stiftbefalingsm. foreskrevet, at af Embedets Indkomster maaete udrebes 280 Rd., nemlig til Politie-Fuldmægtigen i aartia Løn 120 Rd., og til hver af de 2 Berjente 80 Rd., hvilke Berjentes af Politie-Retten efter nærmere Overlæg med Politimester, maaete antages, saa og efter Omstændighederne uden videre Lov og Dom affædiges; hvorimod de Boder, som falde i Retten, skulde henlægges til Byens Vaisenhuus eller Sarrig-Cassen, for at opføde fattige Børn, med videre; derhos han end videre har indskift, om Politie-Retten, i Stedet for om Onsdagen,

(h) See Circul. af 27 Junii.

22 Julii.

dagen, da han som Præsæs i Retten ikke vel kan komme der, fordi Voh-n kommer paa den Dag, maac holdes om Onsdagen.

I Henseende til Politie: Suldsmægtigen og de 2 Betjentes Antagelse og Lønninger, samt Politie: Rettens Forflyttelse til om Onsdagen, skal for Fremtiden forholdes efter foranstaaede Forslag; men i Henseende til Bøderne med det videre skal det forblive herefter som tilforn.

29 Julii.

Rescr. (til Pleie: Directionen, og Notits til Magistraten i Kjøbenhavn), ang. at de Borgerlige Medlemmer i Sogne: Commissionerne skulle efter Forordn. 16de Nov. 1771 §. 10 nyde Frihed for Byens og borgerlige Bestillinger (i).

29 Julii.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Rodemesterne at fritages for Vold:Vagter.

Or. Samtlige Rodemestere i Kjøbenhavn have andraget, at, skont det, saalænge Folk kan mindes, ikke nogen Tiid har været Skik, at Rodemesterne har været paalagt, enten i egne Personer at gjøre Vold:Vagter, eller derfor at betale Penge, saa ere dog nogle af dem blevene tiffagde at gjøre deslige Vagter; men, da det er bekjendt, at de, som Rodemestere, ere i daglige og idelige Forretninger med at indcassere Stadens Skatter, samt at tilfuge Vedkommende til Extraktens Betaling, med andet meere dem paaliggende Arbeide for Staden, hvilket skedse giver dem suldkommen nok at forrette, saa have de derhos begiert, at de maatte være forskaanede for, i egne Personer at gjøre Vold:Vagter, eller derfor at betale Penge til Capitainen, da de freindeedes, som hidtil, ere vilige til at betale Natte- og Brandvags-Penge til Capitainerne: og af Erklæring erfares, at Supplicanterne altid tilforn have været befrieede baade for at gjøre Vold:Vagter, og at betale derfor, ligesom og at de nu have mange flere Skatter at indkræve end tilforn, saa de daglig ere i Arbeide, og desuden have mange andre Stadens publice Forretninger at besorge.

Foranstaaede Rodemesternes Ansøgning bevilges.

Cons

(i) See Rescr. 4 April 1781 og §. 3. af 17 Martii 1784.

Confirmation paa en for Strømsøe-Byses 29 Julii.
Kirke under 14de Octbr. 1777 oprettet Fundats.

Circul. ang. Told-Stemplet (k). 1 Aug.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aalborg-Stift, 7 Aug.
og til Kjøbenhavns Universitet), ang. at Vindse-
Markedet i Aalborg maae herefter aarlig begynde den
25de Maa, og holdes i 8 Dage; og, om samme Da-
tum enten maatte indfalde paa en Vindse-Loverdag eller
Vindse-Helligdag, da skal Markedet i Almanakken fast-
sattes til næste Dag efter Vindse-Helligdage.

Canc. Prom. (til Biskopen over Ribe-Stift), 8 Aug.
ang. at, saalange den ordinerede Degn paa
Den Røm bliver ved at hœe paa et Sted under Haders-
levhuus-Amts Jurisdiction, eller under det Slesvigske,
kan Herreds-Propsten for Lœe-Herred ikke paaftaae at
forrette Skifte efter ham.

Rentel. Prom. (til Amtsforvalterne i Dan- 8 Aug.
mark), ang. at ved Regnsk.:berne aarlig vil frem-
lægges Specificationer over erholdte Bevilgninger
til Bøndergaardes Nedlæggelse, med Forklar-
ring og Attestation.

Gr. Siden Begyndelsen af Aaret 1772 ere adskillige For-
degods-Eiere og Beneficiarii ved erhvervede Kongelige Bevilg-
ninger bleene tillødt at foretage en og anden til visse Byers
og Steders Optømt tjenlig eragtet Forandring, med Bøns-
dergaardes Nedlæggelse og Hartkorns Indtagelse under andre
Gaarde, imod det ved Forordn. af 6te Junii 1769 keete al-
mindelige Forbud, dog alene paa visse ved Bevilgningerne
dekemte Villkaar, hvoriblandt især har været den Forpligtelse,
imod høet nedlæggende Gaard at opbygge et eller to Huuse
til bestandig Skoolse for Huusmands-Familier. I Hens-
seende til disse Forandringer er det fornødent, at Kammeret
forvisses om, at de Villkaar, som forpligte Vedkommende til
at

(k) See Circul. af 27 Junii.

8 Aug.

at opbygge og med Behoere for bestandig at forsyne visse Huuse med eller uden Jordes Tilværgelse, ei alene opfyldes ved Forandringens Foretagelse, men og for Eftertiden bestandig efterleves.

Thi vil ved Amtstjuernes Contributions-Regnskaber herefter aarlig fremlægges en Specification over alle de Bevilgninger, som nogen under Amtstuen forterende Jordegods-Eier eller Beneficiarius er bleven forundt indtil det Næste Udgang, hvorfor Regnskabet afslægges, med Forklaring ved hver Bevilgning om de derved stipulerede Vilkaar, og Amtmandens paategnede Attest, om og hvorvidt samme af Vedkommende endnu efterleves. Til den Ende sendes Amtsforvalteren herved en Specification over de til Dato udsærdigede Bevilgninger, saavidt N. Aamter vedkommer, ligesom ham og for følgende Tiid, saa ofte Noget under bemeldte Aamter henhørende vorder forundt lige Bevilgning, Efterretning derom fra Kammeret skal vorde meddeelt.

8 Aug.

Sammes Prom. (til Amtmændene i Danmark), ang. med den behøvende Paategning, efter foregaaende Undersøgning, at forsyne de af vedkommende Amtsforvaltere til deres Attestation insinuerende ovenbenævnte Specificationer.

12 Aug.

Rescr. (til Stiftbefal. i Sjælland, og til Kjøbenhavn's Universitet), ang. at der i Hillerød maae fremdeles, næste Torsdag efter Paaste, holdes et Kram-Marked.

12 Aug.

Rescr. (til Stiftbefalingssm. over Bergens-Stift), ang. Gadernes og de almindelige Pladsers Keenholdelse, samt ode Grundes Indhegning i Bergen.

Gr. Han har foretillet, at, endskjønt det ved Bergens-Bys Privilegier af 29de April 1702, under Straf af Halsjernet for Tjeneren og 4 Rolds Bøder for Husbønden, er forbuden at henlægge Ureelighed paa Byens Almindinger, Gader

12 Aug.

Gader og Stræder, og uagtet at Indvaanerne ved adskillige Politie-Placater derimod ere advarede, findes det dog, at Almindingerne og de offentlige Pladser ere opfuldte med Tømmer og deelsue, samt at Ureenlighed henlægges paa Gaderne.

Hvo som af egen Drivt, og uden dertil at have sin Husbondes Befaling, bærer, Fjører eller Fæster nogen Ureenlighed paa Byens Almindinger, Gader, Smuser, Stræder, Engen eller andre offentlige Pladser, skal 1ste Gang bøde 32 Skill., 2den Gang 64 Skill., og 3die Gang 1 Rd., eller i Mangel af Bødernes Betaling affone samme med Fængsel paa Vand og Brød efter Forordn. af 6te Decbr. 1743. Hvilken Husbonde eller Madmoder, som enten befaler eller tillader sine Vende at henlægge eller henseøre Ureenlighed paa andre end de dertil udsæete Steder, bøde 1ste Gang 1 Rd., 2den Gang 2 Rd., og 3die Gang 4 Rd., og i Mangel af Bødernes Betaling affone samme med Fængsel paa Vand og Brød efter Forordn. af 6te Dec. 1743. Som saadan Ureenlighed i Almindelighed om Aftenen, Natten eller i Dagbrækningen henlægges paa de forbudne Steder, saa skal saavel de Omkringboende som Vægterne, Borger-Kunden og Andre dermed have den næste Indseende; og til bestmeere Opmuntring skal den, som anmelder saadant for Politimesteren, og tillige beviislig angiver, hvem Ureenligheden haver hentastet, nyde af Byens Cassa 32 Skill., som den Skyldige igjen bør udrede, foruden den her foran fastsatte Mulct, og Politiet foranstalte det Henlagte bortført paa den Skyldiges Bekostning. Rjørerne, som henseøre Ureenligheden paa andre end de dertil bestemte Steder, straffes med den Spanske Kappe eller anden corporelig Straf. Paa det Ingen sig med Uvidenhed skal kunde undskylde, skal Magistraten efter Overlæg med Politimesteren og de deputerede Borgere, samt med Stiftamtmandens Approbation, for hvert District

§. 1.

§. 2.

§. 3.

§. 4.

§. 5.

- 12'Aug. bestemme visse Steder eller Rister, hvor Ureenligheden skal henkastes; og, naar de ere opfyldte, skal det dersaa, for saavidt Mudderprammene dertil kan bruges, paa Uddybnings-Cassens Bekostning borttages, eller i manglende Fald ved Rjorerne paa Byens Bekostning bortføres eller henbringes til saadanne Steder, hvorfra det med Mudder-Prammene kan afhentes; ligeledes skal den Ureenlighed, der nu paa de forbudne Steder er hentagt, af Kammeren paa Byens Bekostning foranstaltet udført ved Rjorerne, som, for hvert Læs de bortføre, bør, i Følge Byens Privilegier, lade dem nøie med den Tært, Magistraten, Politimesteren og de deputerede Borgere derom med Stiftamtmandens Approbation anordner. — Alle og Enhver, som nu eie øde Grunde i Bergen, skal besørge samme inden 3 Maanedet indhegnede; og, saafremt nogen fri Odelsgrund maatte befindes efter 6 Maaneders Forløb endnu at være uindhegnet, bør den være Byen hjemfalden, som da besørger Indhegningen. — De af Indvaarnerne, som hidindtil have udført deres Gjødsef paa og ved de offentlige Steder og Veie i og uden for Byen, skal strax bortføre samme, og sig fra saadant for Fremtiden afholde under Mulet fra 1 til 10 Rdlr., og Gjødsef len desuden paa deres Bekostning udføres. Almindingerne, Engen og Torvene bør efter Byens Privilegier af Dragere, Flytningsmænd og andre Arbeidsfolk hver Løverdags-Formiddag seies og holdes reene, hvilke derfor skal nyde hver 2 Skilling ugentlig af Byens Cassa, og det Sammenseiede samme Dag ved dertil beskikkede Rjorere bortføres imod Betaling efter Tærten for hvert Læs. Dersom Feierne eller Rjorerne findes forsømmelige, og ei indfinde sig til den bestemte Tid, hvormed Politiet og Vagtmesteren skal have nøie Indseende, straffes de med at bære den Spanske Kappe omkring

omkring paa de offentlige Pladser. Paa Almindingen og andre offentlige Pladser maae herefter ikke hensættes eller henlægges Baade, Tømmer>Last, Muur: og Tagsteen med andet deslige under Straf af 64 Skill. første Gang, 2 Rd. anden Gang, og, om det skeer oftere, da det Henlagte være Byen hjemfalden, imod at Angiveren, være sig Politiet eller Andre, beraf under 1/2 Part. Dog, isald nogen ved de offentlige Pladse boende i Bygnings-Tilfælde ikke haver andet Sted at henlægge sine fornødne Materialier, maae det i saa Maas de dem tillades, naar de det forud for Stiftamtmanden melder, og erholder hans Tilladelse, for-at forevise Politimester. — De ved denne Anordning bestemte Bøder og Mulcter hensalde til lige Deeling imellem Byen, de almindelige Sattige og Angiveren, om han endog er Politiebetjent. — Med alt ovenansførte skal Politimesteren i Bergen have den næste Indseende, ligesom og alle Forbrydelser imod denne Anordning, som ved en trukt Placat af Stiftamtmanden skal bekjendtgjøres, af Politiekammer-Retten paa den meest summariske Maade skal behandles og paadømmes, samt, efterat samme af Stiftamtmanden er paategnet, uden Ophold erequeres; og, skulde Nogen med Politiekammer-Rettens Dom finde sig misfornøjet, bør det inden 3 Solemærker fra Dommens Afgjælse for Stiftamtmanden andrages, som skal have Magt til, ved sin paategnede Resolution enten at stadfæste eller formilde Dommen, hvorved det da uden videre Appel skal have sit Forblivende, samt uopholdelig erequeres.

12 Aug.

§. 10.

§. 11.

§. 12.

Circul. ang. Porto af Told:Intrader (1).

15 Aug.

Refer. (til Amtmanden over Dronningborg: og Silkeborg: 2c. Amt, samt til Kjøbenhavns Uni-

19 Aug.

(1) See Circul. af 6 og 7 Julii.

19 Aug. versitet), ang. at der ved Knudstrup i Aarhus-Etist aarlig maae holdes 2 Markeder, for at kunne affatte Bondens Kram, nemlig det Første den 12te og 13de Junii, og det Andet den 12te og 13de Octbr.

26 Aug. Reser. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at Guldsmedene maae forfærdige Guld-Arbejde af ringere Gehalt, end forhen anordnet var (m).

Gr. Agent Henriques har andraaet, at han hos Guldsmedene lader forfærdige adskilligt Arbejde af Doaser, Støkke-Knoppe, Ringe, og andre Galanterie-Vare, men at Debiten derpaa er saa liden, siden Guldsmeden: ikke kan gjøre deres Arbejde saa godt og for den Pris som de Udenlandske, formedelt den store Forskiel der er imellem det inden- og udenlandske Gulds Gehalt.

26 Aug. Bevilgn. for Eieren af Gredstedbroe til Broe-Penges Oppebørelse imod Broens og Basens Vedligeholdelse.

28 og 29 Aug. (Kgl. Resol. 20 Aug) B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Stiftsbefalingsmænd og Toldere i Danmark, saa og Maagstraten i Kjøbenhavn), ang. at fremmede grove Pak-Lærreder maae fremdeles tillades at indføres saavel til Forblivelse og Forbrug her i Landet, som til Udsendelse til Vestindien, imod at af de førstbenævnte, nemlig dem, som her i Landet forblive og forbruges, svares i Told $\frac{1}{2}$ Skill. pr. Alen, foruden den sædvanlige Accise $\frac{1}{2}$ Proc. af Værdien, og af de sidstbemældte, nemlig dem, som til Vestindien udsendes, den ved Forordn. af 7de April s. A. bestemte Afgift $\frac{1}{2}$ Procento Species ved Udsørselen her, og 3 Procento Vestindisk ved Indsørselen der.

Reser.

(m) Indeholdt i Plac. 2 Sept. 1778. indtil de Ord angaaende til Gulds G. Gehalt. — Men herhos maae ses Prom. 17 April 1779 og Reser. 7 Febr. 1781.

Refer. (til Stiftbefalingsm. og Biskopperne i 11 Sept.
 Danmark, at ogsaa meddeele Amtmændene heraf (Vind-
 part), ang. at ved Husbond, der skal give Qvin-
 dekjonnet Passer, ikkun forstaaes Den, de have
 tjent.

Or. Da der skal være forskellige Meninge, angaaende
 hvornar der egentlig bør forstaaes ved den udi Forordn. af 19de
 Febr. 1701 benævnte Husbonde, der først skal paategne
 Qvindeskjonnets Studemaale, før end de af nogen Præst maae
 paategnes, saa at noale forstaae ved Husbonden Amtmanden
 paa Kongens og Proprietairerne paa andet Steds, Andre der-
 imod mene, at derved forstaaes ikkun den Husbonde, hos
 hvem Qvindemennesket har tjent, hvorudover Præsterne paa
 Landet ofte sættes i Uvisshed og Forlegenhed, da de, ved at
 følge de Forsteds Mening, maae frygte for at anses som de,
 der bruge en Akt for overdreven og utidig Forsigtighed, og
 derimod, ved at følge de Sidstes, staae fare for, at blive
 tiltalte paa deres 30 Rd.; og det ved Recept af 7de Decbr.
 1742 er befaleet, at angaaende Qvindeskjonnet paa Landet
 skal forholdes efter Lovens 3die Bog 9de 10de og 11te Art.,
 men samme er ikke Grænseligheden paa den End communiceret;
 saa, paa det herudi kan være en almindelig fast Regel for
 Alle, fastsattes:

I Henseende til de Passer, der skal gives Qvinde-
 skjønnet, eller ledige Qvindesperjoner, skal ved Hus-
 bond ikke forstaaes andre end den, de have tjent, hvil-
 ken just bør give dem skriftlig Afskæed.

Circul. ang. Tobak-Udsalg paa Landet (n). 12 Sept.

Refer. (til Biskop Hr. Harboe), ang. at Bi- 16 Sept.
 skopen over Sjellands-Stift maae herester kalde
 Degn til Frideriksberg-Menighed.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Prom. (til Kjøbens 16 Sept.
 havns Magistrat), ang. Forhandlings-Udgif- (Kgl. Resol.
 ten af Tobak, som Forhandlere paa Landet ud- 3 Sept.)
 sælge (o).

(n) See Circul. af 26 Junij.

(o) I Placaten af 21 Sept. 1778. — See og Prom.
 af 26 Sept. 1778.

16 Sept. Gr. De Bankeliigheder, som følge deraf, naar de paa Landet, som erholde Concessjoner til Tobaksandel, maanedlig skal betale den ved Fd. af 23de Martii 1778 paabudne Forhandlings Afgift.

18 Sept. Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. hvorledes i et Degnekalds Vacance skal forholdes med Indkomsterne.

Gr. Paa det Vedkommende kan have en almindelig Regel herudi at rette sig efter, da der ere indkomne adskillige Forspørgseler om, hvad enten de Accidentier, som indkomme ved Degnekald fra en Degns Dødsdag til Successors Vocation, skal tilhøre den Afdødes Stervboe, eller og de bør komme Successor tilgode.

Da der ved Degnekald intet Naadens-Aar er, saa kan, saasnart en Degn er død, hverken hans Enke eller Arvinget have nogen videre Deel i de Indkomster, som efter den Tid af Degnekaldet falder, uden alene den Godtgjørelse, de efter Rescr. af 21de Martii 1777 for Degnetraven bør have, men alt det Øvrige er dem alene uvedkommende; og, naar Successor selv paa- skaarer de Indkomster, som fra Antecessors Død indtil Successors Kaldsbrevs Datum falder, kan de ikke negtes ham, men derimod skal han da pligtig være at betale den eller dem, som imidlertid have forrettet Embedet, samt fra Formandens Død erlægge de af Degnekaldets Indkomster gaaende Skatter og Afgifter.

19 Sept. Rentel. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. Forstaaelsen af Fd. 15de Maii 1761, §. 3. om Jagt paa Fællet (p).

Gr. Den søiede Anstalt til en Auctions Verammelse over Jagten i visse Districter i Ribehuus-Amt har givet 2 Proprietarers Ansøgning til, til Kammeret at indkomme med en Promemoria, hvorefter de formeene sig berettigede til Jagten paa adskillige Steder i de til Bortforpagtning inddeelte Districter, og derfor paa-aaae, samme der ikke at maatte bortforpagtes.

Stift

(p) Man troer at kunne ansee Dette som gjeldende, da det forklarer en Forordning, endskjønt Promem. i øvrigt er specielt. — Conf. eller Resol. 3 Dec. 1772.

19 Sept.

Stiftbefalingsmanden vilde ved den forestaaende Auction over Jagten iagttage Id. af 15de Maii 1761 dens 3die Art., som man holder for saaledes bør forstaaes, at, hvor Hospitals- eller andet publicke Gods enten er 20 Tdr., eller og udgjør det største Hartkorn i Byen, og ingen anden privilegeret Lods-Eier har lige Hartkorn i samme Bye, der tilkommer Kongen Jagten alene. Haver og nogen Selveier, uden at tillsammans lægge Fleeres i een og den samme Bye, største Hartkorn i Byen, og en privilegeret Lods-Eier har mindre, bliver Jagten ogsaa Kongens. Men, hvor derimod en Privilegeret er største Lods-Eier, omentdskjont paa mindre end 20 Tønder, der tilfalder Jagten ham; hvor ellers en Privilegeret har lige Hartkorn enten med publicke Gods eller med en uprivilegeret Selv-Eier, tør separeres Jagten paa en saadan Byes Mark fra Juddelingsen over Sognet, og opbydes for sig selv, paa Vilkaar, at det vil ankomme paa Kongelig nærmere Resolution, hvad enten Jagten maas overlades til Udsvælse til den privilegerede Lods-Eier, eller Kongen Selv maatte samle sig forbeholde.

B. G. R. o. Gen. Soldk. Circul. (til Tolderne), hvor: 19 Sept.
ved igjentes Circul. af 4de Julii 1778, saasom det bestryktes, at de til Afværgelse af Qvægsygens videre Udbredelse udgivne Anordninger ikke saa nsiagtig, som Høe burde, paa Verse og underliggende Der vorde efterkommede.

Refer. (til samtlige Amtmænd i Danmark), 25 Sept.
ang. speciel Affskrivning i Proprietairernes og de Beneficeredes Hoved- eller Casse-, samt Bondernes Qvitterings-Bøger, og Begges Fremviisning for Amtmanden.

25 Sept.

Mr. Jordegods-Tiere, eller de, som pro officio med Jordegods eller Tjender ere bemaadede, bruge paa visse Steder ikke de ved Stempel-papiirs-Forordn. af 27de Noobr. 1775 dens 10de Art. for Godierne anordnede Hoved- eller Cassa-Bøger, saaledes som de burde, da nogle tegne alene i deres, at Godset haver betalt Skatter og Landgjælde for den foreskne Tiid, uden derhos at have optegnet Godiets samtlige Beboere, hver for sig, ved Navn, og Enhvers Afgift, Andre have derimod vel anført Beboerne, men ikkun tegnet for samme en Afskrivning for det heele Aar med videre; og Kongens Henfat med forberørte Artikels Bødende har været og er, at en speciel Afskrivning skulde skee i disse Bøger overalt, for hvad Bønderne Tiid efter anden betalte, saavel paa Skatter, som paa Landgjælde og anden Afgift, da der derved, isald deres egne Qwitterinas-Bøger skulde forekomme, bleve saa meget mere sikre for Jornermelse, og for at træves nok engang, for hvad de allerede forhen kunde haave betalt, ligesom og Cassa-Bøgerne selv bleve derved til desmeere Oplysning for de Jordegods-Tiere, som ved heldende Fogder og Betjente lade Skatter og Afgifter oppebære, da de paa en let Maade kunde see, hvad der emen var indkommen eller udestod paa Godiet.

Udi forberørte anordnede Hoved- eller Cassa-Bøger skal indføres og holdes en ordentlig og speciel Fortegnelse over alle de Bønder, der henhøre til Godset, med Bedtegning ved hver Bønde især, hvad Skatter, Landgjælde, eller anden Afgift han aarlig haver at svare, samt en Rubrique til Afskrivning, hvorudi ligesaavel som i Bøndens Qwitterings-Bog, straf hver gang noget deraf til Husbonden betales, skal antegnes, om Alt eller Hvormeget for samme Quartal, Termin eller Aar er betalt; til hvilken Ende Bønderne skal advares og tilholdes, altiid at medbringe deres Qwitterings-Bog, for dert at lade sig kvittere for hver liden eller stor Deel af Skatter, Landgjælde eller Afgifter, som de betale: hvilket alt Amtmanden, naar han efter foranførte Forordnings 28de Art. aarlig efterseer disse Protocoller med flere Jordegodsernes Documenter, haver at agte paa, bliver efterlevet. Og maae i øvrigt ingen Jordegods-Tier undslaae sig for, til hvad anden Tiid Amtmanden, i Tilfælde af Klage fra Bønden, det eller

ellers maatte forlange, at forevise ham sin Afkrivnings-, ligesom Bonden sin Qwitterings-Bog til Confrontation. 25 Sept.

Rentel. Prom. (til Amtmændene), ang. at sole den Anstalt, at i Følge Forordn. af 3die Sept. 1762 ingen Qvæg-Markedet bliver holdt, førend anden Anstalt soies, saasom Qvægssygen er i det Sleevigiske (q). 26 Sept.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Prom. (til samtlige Eriftbefalings- og Amtmænd, samt Grever og Friherrer i Danmark og Norge (r), ang. Afgivten af Tobak, som Forhandlere paa Landet udsælge (s), med videre, angaaende Afgivtens Erlæggelse af den allerede udsolgte, og den endnu i Behold havende Tobak. 12 og 26 Sept.

Sammes Circul. (til samtlige Soldere i Danmark og Norge), ang. at den det Bestindiske Handels-Selskab forundte Mulct udbetales til Toldbetjentene, som bevirke Confiscationen. 26 Sept.

Fra Directionen for dette Selskab er meldet, at samme har besluttet, at den Mulct eller Penge-Straf, som bemeldte Kongel. Handels-Selskab, efter Octroiens (t) 15de §. i Confiscations-Tilsælde er forundt, maae, til en Opmuntring, udbetales til de Kongel. Toldbetjente, naar de, enten selv eller ved Angiver, bevirke og opdage Confiscationen, men, naar Confiscationen gjøres af Societetets Betjente, uden de Kongel. Betjentes Medvirking, forholdes dermed efter Octroiens For- skrivt (u).

Reser.

(q) See 3d. 30 Novbr. 1778, Cap. 1, §. 7.

(r) De Norske den 12, og de Danske den 26.

(s) Det samme som Prom. af 16 Julius.

(t) 11 Maii 1778.

(u) See tillige Instr. 16 Decbr. 1778.

30 Sept.

Rescr. (til Pleie-Directionen og Kongens Foged i Kjøbenhavn), ang. hvorledes Skal forholdes, i Henseende til Execution, naar Noget af dem, som efter Fd. af 18de Decbr. 1767 blive for begangne Mord dømte til aarlig Vidskning, men derfra ved Kongel. Resolution fritagne, ved Døden afgaaer.

30 Sept.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Fyens-Stift), ang. at Ingen af Svendborg-Kjøbstæds Jorder, som ere solgte til og kjøbte af Udenbys-Folk, siden Fd. af 14de Aug. 1741 udkom, maae, efter dette Aars Forløb, bruges af Andre end Svendborg-Bys egne Indvaanere; uanseet de deraf haver betalt og fremdeles ville betale Matricul-Skat; men de Udenbys-Eiere Skal pligtige være at afstaae og overlade samme til En eller Anden af Kjøbstadernes egne Indvaanere, enten til Eien-dom, eller imod saadan aarlig Leie, som for taalelig og billig kunde ansees; og, saafremt de ei indbyrdes kunne foreenes enten om Jordernes Afstaaelse imod en vis Kjøbe-Summa, eller om den aarlige Leie, Skal denne Sidste ved kyndige og uvillige Mænd, som kan ndnævnes af dem selv, saafremt de derom kan blive eenige, eller inden Ting, fastsættes efter asmindelig Brug og Jordens Bestaenhed. (For at forekomme den skadelige Vorden, at adskillige Udenbysboende Skal, tværtimod bemeldte Fd., have tilforhandlet sig og bruge Endeel af Byens Jorder, hvorved Borgerne betages en betydelig Deel af deres Næring.)

3 Oabr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Bisshoppen over Bergens Stift), ang. at paasee, at Rescript. af 18de Aug. 1775 noie vorder efterlevet, m. v. (Saa som der endnu fra adskillige Steder indkomme Klager, dels fra Præste-Lenke, at dem gjøres Vanskeligheder i at tiltræde det dem efter Loven tillagte Lenke-Sæde, og dels fra

Resolutioner og Collegialbreve. 157 1778.

fra Leilændinge, at de maae fravige saadanne af dem bygs- 3 Octbr.
 lende Gaarde, hvorved de sættes i øverste Forlegenhed.)

Dito Prom. (til Stiftbefalingsm. og Bispe- 3 Octbr.
 perne i de øvrige 3 Stifter i Norge), ang. at paa-
 see Rescr. af 7de Junii 1776 nøie efterlevet (x).

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. 3 Octbr.
 (til Generaloldkammeret, Kjøbenhavns Magi- (Kgl. Resol.
 strat, samt Stiftbefalingsmændene i Danmark), 17 Sept.)
 ang. Frihed for Afgift af strandede og repare-
 rede Baade og smaa Fartøier (y).

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Hof- og Stads- 10 Octbr.
 Ret), ang. hvilke Politie-Sager der paaftjens-
 des af den Militaire Ret, med videre.

Er. Hof- og Stads-Retten har i Anledning af Plac, dat.
 10de Junii sidstleden, forespurgt sig, saavel om de Crimi-
 nelle Sager, der allerede, førend bemeldte Anordning ud-
 gik, stode der ved Retten under Behandling, Kal af samme
 paa dømmes, eller tilsendes vedkommende Regimenter og Di-
 visioner til Gaadømmelse, som og hvorvidt de Ord Politie-
 Sager Kal forskaads, med videre.

Hyad de ved Hof- og Stads-Retten allerede anhæns-
 giggjorte criminelles Sager angaaer, da vil samme
 der ved Retten forblive og paaftjendes; og hyad Politie-
 Sager angaaer, da vil de Sager, hvor Militaires
 Klage over hinanden for Fornærmelse enten i Ord eller
 Gierning, paaftjendes af vedkommende Militaire-Ret,
 men de derimod, hvor Militaires Klage over Civi-
 les, og hvor Reconvention kan have Sted, vil blive
 at paaftjende for Hof- og Stads-Retten.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Univerfitet), 13 Octbr.
 ang. Examen Artium. (Cabinetts-
 Ordre 7

Canc. Octbr.)

(x) Grunden som i Næstforrige.

(y) Indeholdest i Plac. 5 Octbr. 1778. — See Prom.
 17 og Circul. 31 Octbr. 1778, Placaten 15 Jan. og
 Circul. 21 April 1781.

13 Octbr.

- §. 1. Cancelliet har meget rettelig advaret om de til denne Examen sig anmeldende Candidater, at Professorerne ikke for Examen maae antage dem paa deres Collegier, eller præparere dem paa nogen Maade til bemeldte Examen.
- §. 2. De examinerede Professorer paalægges, vel at vogte sig for at dispensere i Skole-Forordningen, men at den paa det næste iverksettes. Der kan være Skoler og Candidater, som vise en besynderlig Flid, og in Latinis, Græcis, vel Ebraicis profitere meere end det egentlig fastsatte: Dette udkræves nu som det Fornødn: og aleene Virkende til Characterens Bestemmelse; men ogsaa maae de Unge ei hindres at profitere endnu meere i Sprogene, og, naar de gjøre priselig Rede derfor, da at berymtes offentlig, thi ellers opmuntres Ungdommen ikke; men derefter bliver dog Characteren ikke at fastsætte, hvilket aleene sker efter det, som i Skole-Forordningen er fastsat.

25 Octbr.

Kongelig-Resolution, ang. Godtgjørelsen eller Toldfriheden af det Salt, som fra Dplagene i Danmark, Norge og Holsten til fremmede Steder udføres (z). (For desmeere at befordre Rig-tigheden dermed.)

Saaan Godtgjørelse eller Toldfrihed tilstaaes ikke, førend Attester tilbagebringes fra de Steder, hvorhen Varene til Udsørsel ere angivne, at de der virkeltigen ere ankomne og udloffe; disse Attester skal være udstædt af de Kongel. Consuler, paa de Steder, hvor disse ere, hvor ingen er, af Stedets Notarius. Men, kunne saadanne Attester ikke have, da skal, inden Godtgjørelse

(z) Af Schous Udtog VII. 79 Denne Resol. er fra Generaloldtkammeret bekjendgjort Tolderne i Frederichsbald, Frederichsstad, Christiania, Drammen, Langevud, Arendal, Christiansand, Bergen og Trundhjem, under 31 Octbr.

gjærelse skeer, Affenderen eedeltigen forsiſſtre, at Va- 15 Oabr.
rene ere udsendte og hvorhen de ere bestemte, og Skip-
peren ligeledes ved Tilbagekomsten eedelig forklare,
at de til det bestemte Sted ere ankomne og der ublossede;
men, Fulde Udførselen skee ved en fremmed Skipper,
som ikke ventes der til Stedet tilbage, da at denne ved
Udgaaende eedelig forsiſſrer, at han agter at udføre dem
til udenrigske Steder, og at de ikke ved noget indenrigſt
Sted skal vorde lossede.

Gen. Ed. Decon. og Commere-Collegii Prom. 17 Oabr.
(til Stiftbefal. i Norge), ang. Befrielse for Af-
giwt af strandede Baade 2c. (a).

Sammes Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat 17 Oabr.
samt Stiftbefalingsmændene i Norge), ang. at (Kgl. Refol.
15 Oabr.)
Enhver Dansk Undersaat maae bruge sine Ski-
be til Farten paa St. Thomas (b).

Kentel. Prom. (til samtlige Amtmænd, Gre- 20 Oabr.
ver og Friherrer i Danmark), ang. Fortegnelse
over alt Hartkornet aarlig at indsendes, til
Matriculens Berigtigelse.

Or. Den i Kong Christian den Femtes Tiid forfattede, og
ved Rentekammerets Landmaalings-Archiv havende Land-
maalings-Matricul befindes, formedelt de i samme, Tiid
efter anden, deels ved Reduceringer, deels ved Reebninger,
Maglekister, Omdelinger og i andre Maader Reete Foran-
dringer, nu ikke længere at have den fornødne Efterrettelis-
hed, saaledes, at man af samme kunde see, hvormeget Hart-
korn der til hver Hoved- og andre Gaarde, Bye, Sted og
Matricul-Nummer henligger og bruges. I adskillige Hen-
seender vil det være nødvendigt, at man om alt dette forsy-
nes med paalidelige Efterretninger, for derefter i Matricu-
lerne til sammets Berigtigelse det Fornødne at antegne,
hvilket vel meest skler var at erholde ved en almindelig Op-
maaling

(a) Som Prom. af 3 Octbr. for Danmark.

(b) I Plac. af 21 Octbr. 1778. — For Danmark see
Prom. af 24 Ejsuden. — Ellers er det igjentaaget i
adskillige Ed., senest i Ed. 4. Novbr. 1782, s. 2.

20 Octbr.

maaling og en ny Matricul. Men, for at forekomme de deraf for vedkommende Jordbrugere flydende Byrder, ønskede man, i Stedet derfor, at kunne fra samtlige Jordegods-Eiere i Danmark erholde de i foransførte Hensigt erforderende rigtige og paalidelige Esterretninger.

Amtmanden anmodes derfor, for alt det Hartkorn af Ager og Eng samt Skov, som henhører under N. Amtstue, saavel ucontribuerende som contribuerende, ved Amtsforvalteren at lade indhente fra samtlige vedkommende Proprietairer, Beneficiarii og andre Jordseiere, saavel for samlede som Strøe-Godser, og Kjøbstæder, fuldstændige Specificationer over alt dem tilhørende Hartkorn, saaledes som samme til indevarende Aars Udgang befindes, i hvilke Specificationer hver Gaards Matriculs-Numer maae ansføres, med Forklaring hvorledes samme bruges, enten nogle Numere sammenlagte, hvert Numer for sig, eller et og andet Numer deelt og adskilt. Og maatte bemeldte Proprietairer og Jordegods-Eiere derhos betydes, at de hvefter ligeledes til 1779 Aars Udgang, og siden aarlig, til Amtstuen haver at indberette de hvert Aar i berørte Specificationer foregaaende Forandringer ved Delinger eller andre Tilfælde. Og, naar da disse Esterretninger ved Amtstuen ere indkomne, vil man samme saavel for i Aar, som siden for de følgende Aaringer, til Kammeret forvente indsendt.

23 Octbr.

Circulation, ang. Afgift af strandede Fartøier (c).

24 Octbr.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark), ang. Skibe til Farten paa St. Thomas (d).

B. G.

(c) See Circul. 24 og 31 Octbr.

(d) Ligesom Prom. af 17 Hujus.

Resolutter og Collegialbreve. 161 1778.

B. G. K. o. Gen. Føldf. Circul. (til samtlige 23, 24 og
 Soldere i Danmark og Norge (e), ang. Fritagelse 31 Octbr.
 for Afgiøt af strandede Baade ic. (f).

Ang. Dplag af Salt (g). 31 Octbr.

Refer. (til General-Vei Commissionen i Dan- 2 Novbr.
 mark), ang. hvad der skal iagttages og følges ved
 nye Veies Anlæg, og de allerede Indrettedes
 Vedligeholdelse (h).

Denne bestandig vedvarende Commission skal have
 Bestyrelse over det ganske Vei-Væsen i Danmark: samtlige
 Kongelige Vei-Betjente skulle staae under denne
 Commission alene, og for Resten vedblive med samme
 Løn og Indkomst som Enhver iblandt dem nu er for-
 undt: det til Veienes Istandsettelse og Vedligeholdelse
 bestemte aarlige Fond skal iligemaade vedvare, og hvert
 Aar af Kongens almindelige Casse til den under Com-
 missionens Opsyn staaende Vei-Casse udbetales. — Ved
 nye Veies Anlæg og Vedligeholdelsen af de allerede Ind-
 rettede skulle iagttages følgende almindelige Regler og
 Grundsætninger: Landeveiene, hvorunder dog for det
 første ikkun skulle forstaaes den fra Kjøbenhavn gennem
 Sjælland og Fyen til Assens, ligeledes de fra Kjøbenhavn
 til Rjøge og til Helsingør, skulle, saameget som muel-
 ligt, anlægges i lige Linier, undtagen hvor mødende
 Hindringer af Maradser, som behøve at opfyldes,
 Bjerger, som skulle gennemskjæres, eller andre deslige
 Van-

S. I.

(e) De Danske d. 23 og 31, de Norske d. 24 Octbr.

(f) Af samme Indhold som Prom. af 3 Huius.

(g) See Resol. af 15 Octbr. i Noten.

(h) See Resol. af 9 Decbr. 1778. Nærmere anordnet og
 bestemt ved Refer. af 1ste Marts 1779.

2 Novbr.

§. 2.

Vanskeligheder maatte finde alt for meget at forsøge Beføstningerne. De saa kaldte *Chaussees* anlægges iffun paa de *Steder*, hvor de findes uundgængelig nødvendige, da *Veiene* forresten overalt fyldes og forhøies aleene med *Grus*. Imidlertid skal dog 2 *Prover* gjøres, den ene med *Chaussee*, og den anden med *Broelægning*, efter den ved *Forordn.* af 20 Aug. 1777 dens 2den Art. anordnede *Maa*de, for at erfare, hvilken af disse 2 maatte være den mindst beføstelige og meest varagtige *Maa*de. Og vælges denne siden paa de *Steder*, hvor een af *Deelene*, enten *Chaussee* eller *Steenbroe*, er at ansee som uundgængelig fornøden. —

§. 3.

Be-nævnte *Landeveie* anlægges i *Breeden* 20 *Alen*, og overlades det til *Commissionen* selv, efter nærmere *Overlæg* at bestemme saavel hvor stor en *Deel* af denne *Breede* bør anvendes til den egentlige *Kjørs*e eller *Steenvei*, og hvormeget til *Jordveiene* paa begge *Sider* af denne, som og hvad *Dybde* og *Breede* *Grøfterne* efter *Omstændighederne* bør gives paa ethvert *Sted*, uden at *Veienes* foran bestemte *Breede* af 20 *Alen* per-

§. 4.

ved noget fragaar, De *Broer*, som paa disse *Veie* blive at anlægge, opføres alle af *Steen*, og gives 12 *Alens* *Breede*. Og, hvor *Sper* og *Dæmning*et forekomme, opfattes i *Stedet* for *Træ-Rækkeværker* et *Parapet* af tør *Rampesteens-Muur*, men, hvor de her til fornødne *Steen* ikke maatte være at bekomme, der plantes *Træer*, saafremt *Omstændighederne* tillade det.

§. 5.

— Af *Vei-Cassen* blive at bestride *Beføstningerne* paa *Materialier* og *Arbeids-Løn* til disse *Steen-Risters* og *Broers* *Opførelse*, saavelsom i *Fremtiden* deres *Vedligeholdelse*; *Dag-Løn* for de *militaire* *Arbejdere*, som behøves til *Hjelp* ved *Steenenes* *Lægning*, *Træers* *Dortrydning* og *Veienes* *Planering*; saadanne *Redskabers* *Anskaffelse*, med hvilke *Bonden* i *Almindelighed*

delighed ikke er forsynet, saasom Hjulbører, Steensla-
gere, Koefødder og deslige; saa og Beføstningerne paa
nye Mile-Pæle, sam paa Landeveiene skulle udsættes.
Derimod skulle ethvert Amts samtlige Bønder, i For-
hold af deres contribuerende Hartkorn, komme til Hjælp
med at levere og tilkjøre den fornødne Gruus, Steen
og Jord til Veien, de til Broerne fornødne Kampe-
Steene, hvilke de uden Betaling skulle tilveiebringe,
saa og med at indgrøfte Veien og afgive de behøvende
Saaendlangere til Broelagningen og Planeringen. Over
de saaledes af ethvert Amt til Veiarbeidet afgivende
Arbejdere og Vogne haver enhver vedkommende Amt-
mand at forfatte en rigtig Repartition, der indsendes
til Commissionens Approbation og Esterretning. I sø-
rigt vælges til Steen- og Gruus-Kjørselen den beqvem-
meste Aars-Tiid for Bonden: ligesom ellers til Opfigt
med Arbeidet paa ethvert Sted udsendes de fornødne
Veibetjente. — I det Tilfælde, naar de behøvende
Steene samt Sand og Gruus ikke maatte være at er-
holde paa de Beboeres egen Grund, som visse Veivar-
ter til Istandsættelse ere tildeelte, der bliver det efter
hidtil ergangne Anordninger fremdeles tilladt, at tage
samme efter foregaaende Udviisning, paa de Steder,
hvor samme nærmest og beqvemest kan bekommes (i). —
Den Skade og Afgang, som Undersaatternes Grunde
og Eiendomme saaledes enten ved de nye Veie selv,
eller i Anledning af deres Anlæg, saasom ved Jord- og
Gruus-Gravning til samme, maatte tilføies, og ikke
af de igjen udlæggende gamle Veie kunde tilfulde erstattes,
vil Kongen lade dem, i Overeensstemmelse med Reso-
lutionen af 2den Jan. 1771, efter foregaaende Under-
søgning og Rentekammerets Forestilling i ethvert enkelt

2 Novbr.

S. 6.

S. 7.

S. 8.

(i) Efr. Skriv. 12 Maj 1764 og Refr. 13 Sept. 1775.

2 Novbr.

§. 9.

Tilfælde af Sin Cassé godtgjøre, saa at denne Udgiøve bliver Bei-Cassen uvedkommende. — Saa snart en Landevei er bleven færdig, foranstalter Commissionen, at den vorder uddeelt til ethvert Amt, hvorefter Amtsbetjentene tilmaale og ved Væle og Marker inddeele den til ethvert Herred, Sogn, Bye og Gaard for sig, som derefter uden Betaling haver at vedligeholde enhver sit Stykke deraf. Og gjøres i denne Henseende Begyndelse med de allerede anlagte nye Veie til Fredensborg og Roskilde. Hvorimod RenteKammeret, naar den nærværende Forpagtning af Bom-Udgiøvterne ved disse Veie ophører, haver at gjøre allerunderdanigst Forestilling, angaaende Bøndernes Fritagelse for at erlægge Bom-Penge, naar de passere bemeldte Veie.

§. 10.

Ligesaa skal og, til disse Veies bedste Conservation, paa hver Mil af samme opbygges et lidet Huus, som med nogle Skiepper Land forsynes, og derefter overlades til Beboelse for en Huusmand, som stedse skal søge Tilsyn med Veien, deraf om For- og Ester-Aaret aflede Vandet, samt med Jord og Gruus igjen opfyldte de opkjørte Hjul-Spor og Huller, saaledes at den stedse holdes jevn og i tilbørlig Stand. — Det forommeldte

§. 11.

Bei-Arbeide bliver vel, paa det samme desto hastigere kan vorde fuldført, at foretage paa een gang i flere Aanter tillige; dog skal Commissionen forud gjøre sin Plan og Overslag paa hver 3 a 4 Mile af Gangen, og allerunderdanigst forestille Kongen samme, sørend Arbeidet paa ethvert Sted begyndes. —

§. 12.

Ligesom foransførte Puncter fornemmelig angaae de egentlige Landeveie, saa skal derimod ligeledes de mindre Veie fra een Kjøbstad til en anden uden for hine Landeveie, under Commissionens Opsigt og Bestyrelse, besørages istandsatte paa tjenligst og mindst bekostelig Maade. Disse Veie gives den Breede, som forhen ved ergangne Rescripter er bleven bestemt;

2 Novbr.

bestemt, nemlig 12 a 14 Alen foruden Grøvterne paa begge Sider, med mindre Omstændighederne paa et eller andet Sted derudi maatte udkræve nogen Forandring, hvorom Kongen i saa Fald forud gjøres Forestilling. Og forrette Bønderne paa ethvert Sted, til disse Veies Anlæg og Vedligeholdelse, efter Repartition det samme Arbejde, Leverancer og Kjørssteler, med videre, som forhen er fastsat. — I øvrigt bliver den fornødne Omsigt med forbeholdte Foranstaltninges Iverksættelse og Veienes stedsevarende omhyggelige Vedligeholdelse under General-Vei-Commissionens Bestyrelse at overdrage til ethvert Steds Amtmand, tilligemed 2 erfarne Mænd i Amtet, og en i Vei-Vasenet kyndig Ingenieur, som tillige forretter Nivelleringen, og forestaaer Arbeidet. — Foransførte Regler skulle antages og følges ved det Commissionens Bestyrelse anbetroede Vei-Arbejde her i Riget ic. Og endelig haver Commissionen i sin Tiid at forelægge Kongen til nærmere Resolution et Udkast til en almindelig Anordning, hvorved Uordener til Veienes Mishandling og Bestadigelse kunne vorde forebyggede, samt Straf fastsat for Vedkommendes Forsømmelse af det dem til Veienes Istandsættelse og Vedligeholdelse vorder anbefalet at forrette med videre.

4 Novbr.

Rescr. (til Over-Hofretten i Norge), ang. at den 10de Post i Over-Hofrettens Instrux derhen maae limiteres: at, uagtet Ketten, af Mangel paa Sager, ei kan holdes, skal den dog aleene anses som udsat, og ikke som aldeles ophørt, forinden de rette Ferier begyndet, paa det de imidlertid indskævnte Deliquent-Sager (k) kan foretages og paakjendes, hvortil Justitiarius efter Overlæg med Vice-Præsidenten, naaendeel Sager ere forhaanden, haver at lade Assessorerne

§ 3 til

(k) Bortfalder maafee ved Rescr. af 30 April 1783, sft. Rescr. 10 April 1784.

4 Novbr.

tillige for at sidde i Retten. (Saasom denne har indbetrettet, at efter al Anseende kunde de for Over-Hofretten indskrevte og bevilgede Sager ikke vedvare længere end til nu afviede Decober Maanedes Udgang, eller høist til Begyndelsen af indeværende Maaned, da der, saalænge Noget kan mindes, ei skal have været saa saa Sager, som i Aar, og at der altsaa vil blive en ny Tiid af 3 Maaneder, i hvilken ingen Sager kan foretages for Over-Hofretten, saa at Delinquenter imidlertid maae henstille til Byrde for Publico.)

4 Novbr.

Rescr. (til Den Bestindiske Regjering), ang. adskillige Poster til Justitiens Befordring og Processernes Forkortelse m. v. om Stervboes Midlers Indcassering, og Bares Udsalg af Skippere i Vestindien.

- Til Justitiens bedre Befordring paa St. Croix, St. Thomas og St. Jan ubi Amerika anordnes og befales følgende: Som det underitiden, ubi den paa bemeldte Eilande ved Ed. af 31te Martii 1755 dens 1ste §. anordnede Forligelses-Commission skal handle, at den Part, som stævner, møder, og betaler derfor 3 Mk., men Contraparten ikke, og Forligelses-Commissarierne dog ikke desmindre udstæde Beviis til enhver Sag, som i de ordinaire Retter ved Stævnemaalenes Incamination fremlægges, nemlig: "at Parterne vare ikke at forlige," da dog Contraparten ikke er mødt, og der altsaa ikke har været forsøgt paa at forlige dem: saa skal for Estertitiden hermed saaledes forholdes: at, naar Contraparten, efter given Varsel, ikke møder, skal Forligelses-Commissarierne meddeele saadan Beviis: "Contraparten mødte ikke, 'altsaa kunde ingen Forlig proponeres." Efter hvilken Attest den Part, som ikke vilde møde for Forligelses-Commissionen, i hvor klar hans Sag end maatte være, og hvad enten han vinder eller taber samme, altid skal tilfindes at betale Omkostninger, og desuden en Mulct af 10 Rdir., til lige Deeling imellem den Lutheriske Kirke og de fattige. — Da det
- §. 2.

4 Novbr.

det er befunden, at det medfører adskillige Uleiligheder, at den paa hver af disse Døer, i Følge forberorte Forordnings 2den §., anordnede Gjelds-Commission kjender og dømmet uden Appel i alle Slags Gjelds-Sager og Fordringer, saa maae herefter udi bemeldte Commissioner ingen Sager foretages uden reene Gjelds-Sager, dog at Fordringen, som søges, ikke overgaaer 25 Rdlrs Værd; hvilke Sager til næste Rettes-Dag, efterat de til Doms ere optagne, skal paakjendes; men, saafremt den tabende Part ei er fornøjet med Dommen, da skal han det strax for Retten tilkjendegive, og inden 3 Solemærker andrage det for General-Gouverneuren og Regjeringen, som skal have Magt til, ved Paategning og Resolution, den ergangne Dom enten at stadfæste, forandre eller tilside sætte, hvorved det da uden videre Appel skal have sit Forblivende; og maae derefter, saafremt den Skyldige ikke inden 15 Dage retter for sig, see Execution. Som og den Misbrug skal have indsnøget sig, at der, tvertimod Eeds Dybdende, tages høiere Skriver-Salarium i bemeldte Gjelds-Commission, end samme tillader, saa fastsættes hermed, at for en Act fra Gjelds-Commissionen, naar den er under 3 Ark, skal i alt betaies 4 Rdl.; men naar den er over 3 Ark, i hvor mange Ark den end beløber sig til, dog ikkuns i alt 1 Rdl., og ikke videre. — For at forkorte Processerne paa de Americanse Eilande, hvortil den fra Magistraten i Kjøbenhavn under 13 Aug. 1766 i Følge Befaling af 8de Aug. næst forhen udstædte Placat eragtes tildeels at være tjenlig, skal samme Placat gjelde ved Underretterne paa disse Eilande, for saavidt den der kan passe sig; til hvilken Ende deraf herved tilskilles et Exemplar, for deraf, for saavidt som maatte eragtes at kunne tjene ved Retterne der paa Landet, at lade det fornødne bekjendtgjøre. Rescr.

§. 3.

§. 4.

§. 5.

4 Novbr.

af 8de Maii 1767 (hvorved er anordnet, at de 200 Lød Sølv, som en Dommer i Følge Lovens 1ste Bogs 3te Cap. 8de Art. bør erlægge til næste Hospital, naar han uden lovlig Aarsag optager en Sag til Doms længere end i 6 Uger, skal Dommerne være forbundne strax at betale til General-Gouverneuren, efter hans skriftlige Ordre og mod hans Qvittering, og at, om Dommeren formener sig derved at være fornærmet, kan han paa skaae Frisindelse for Over-Retten, eller derom henvende sig med Ansøgning til det Danske Cancellie) forandres og indskrænkes nu forsaavidt, at General-Gouverneurens Resolution til en Dommer om berørte Muldets Erlæggelse ikke skal kunne paaanfaes for Over-Retten, men den, som sig dermed finder brøstholden, skal med Ansøgning henvende sig til bemeldte Cancellie. —

S. 6. End videre skal Placaten af 30te Octbr 1767, angaaende hvorlede med Stervoers Midlets Indcassering skal forholdes, ligesledes tjene til Regel for de Vestindiske Eilande, og der allerunderdanigst efterleves (1). —

S. 7. Paa det Justits-Betjentene paa bemeldte Eilande, hvorover ere indkomne adskillige Klagemaal, desbedre kan blive tilholdte at efterkomme deres Pligter, bemyndiges General-Gouverneuren til, at have Indscendé med dem, og holde dem til; vedbørligen at forrette deres Embede, og for den i Lov og Forordninger fastsatte Betaling, saa at Vedkommende, som have med Retterne at bestille, ikke forarsages ubillig eller nyttig Tiids- eller Penge-Spilde. I vidrig Fald haver han at advare dem, og naar saadan Advarsel intet nytter, at suspendere dem og lade dem tiltale, da den Betjent, som saaledes er suspenderet, ikke maas anlægge Sag imod General-Gouverneuren for det han som Over-

righed

(1) See tillige Rescr. af 19 Octbr. 1770 og Anordn. 17 Nov. 1779, S. 10.

4 Novbr.

rigthed har forrettet i det Embede, men kan, om han forimener sig fornærmet; vende sig til vedkommende Collegium; hvorimod General-Gouverneuren og ikke, uden for saavidt i den 2den Post er anført, maae besfatte sig med de af en Justits-Betjent affaaede eller afsigende Dommé, Decisioner og Pragtninger, for hvilke han aleene staaer til Ansvar for hans Overdømmet. — Som det er bleven Kongen foredraget, hvorledes de Danske Skippere, som komme til bemeldte Eilande, skal paa deres egne saavel som deres Nederes Vegne søge deres Debitorer ved Gæste-Ret, ei aleene saa længe de ligge der i Havnene, men endog betjene sig deraf, naar de paa anden eller tredie Reise ville inddrive ældre Fordringer, hvorpaa de ved forrige Reiser have givet Credit; ligeledes, at bemeldte Skippere og skal sælge deres medbringende Vare ikke aleene fra Skibene, saavel som i Huuse og Boder, som de i Byen dertil leie eller opslaae, men endog ved deres Folk eller leiede Negere lade Varene bære omkring i Landet til Udsalg, samt tilsidst, forinden de afreise, sætte den overblevne Rest paa offentlig Auction: saa skal, i Henseende til foruøante Skipperes Handels-Maade, indtil videre saaledes forholdes: a) Maae Skipperne have Tilladelse til at udsælge alle deres eller deres Nederes Vare, af hvad Beskaffenhed de være maatte, udi Byerne i det, til leiede Huuse eller Boder, da de ikke fra Skibene aleene skal kunde sælges, siden deels Varens Natur og Beskaffenhed ei altiid tillader det, og deels Skibene ikke kan lægge saa nær til Byerne, som det til saadan Salg behøves: b) maae de boetsælge de overblevende Vare, forinden deres Afreise, ved offentlig Auction: c) maae det vel være dem tilladt at sende deres egne eller leiede Folk med alle Slags Provisions- eller Gode-Vare til Udsalg omkring i Landet; men derimod skal det være

S. 8.

4 Novbr. dem aldeles forbudet saaledes at lade udsælge Fabrique- eller Manufactur-Vare, Allen-Kram, og alle andre ikke til den daglige Consumption behøvende, eller saa kaldte Provisions- og Søde-Vare (m). I Henseende til de af Skipperne anlaggende Gjæste-Nets-Sager, da maae det vel være dem tilladt ved Gjæste-Nets-Søgemaal at inddrive deres Fordring for Tilgodehavende paa een og den samme Reise, men for crediterede Vare fra forrige Reiser bør de søge deres Betaling paa sædvanlig Rettergangs-Maaede; med mindre begge Parter maatte blive eenige om, endog for saadan Fordring at underkaste sig Gjæste-Net, i hvilket Fald dog ei skal betales hsiere Rettens-Gebyr, end ved de almindelige Netter.

9 Novbr. Resol., ang. at Tobaks-Fabrique-Entrepreneurerne og Fabriqueurerne udi Kjøbenhavn maae, i Overensstemmelse med Toldrullens 15de Cap. 1ste Art., indtil videre være fritagne for Toldbod-Passeersedle, imod at de af dem udstående Attester paa de Tobakker, som landverts udføres, werde ved Udførselen af Port-Controleuren stemplede og prætegnede (n).

18 Novbr. Rescr. (til Administrateuren for det Harboefte Kloster i Kjøbenhavn), ang. at Pensionen for de herefter i det Harboefte Kloster indkommende Enter, naar de træde til Having, skal bestemmes efter de nu gangbare Renter 4 Procento; og at deres medhavende Løssre skal, ligesom i Støvringgaardts-Tomfruekloster, tilfalde Klosteret, hvad enten de have Børn eller ikke; men i Øvrigt skal det forblive herefter som hidtil. (Saa som den Entes Gruerne tillagde Pension formodes at være beregnet efter 5 Procento af Capitalen.)

Rescr.

(m) Efr. Bd. af 4 Novbr. 1782, s. 5. 3 og 4.

(n) Af Schous Bd. VII. 14.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. 18 Novbr.
 aarlig Enke-Pension af Degnekaldene i Øst-
 stikke-Herred, Steenløse 12 Rd., Øststikke 7, Snod-
 strup 4, Slagslunde 12, og Farum 6 Rd. (v).

Kongel. Resol., ang. Handelen paa St. Thomas 23 Novbr.
 og St. Jan (p).

Confirmation paa en af Degnene paa Falster 2 Decbr.
 oprettet Forening, ang. Pension for deres
 Enker.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Dan- 5 Decbr.
 mark og Magistraten i Kjøbenhavn, samt Notits
 til Generalitetet), ang. at ingen Haandverks-
 Svend, som lader sig hverve, maae enrolle-
 res, førend Mesteren for Tilgodehavende er
 tilfredsstillet (q).

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Sjælland 9 Decbr.
 og Fyen, samt Kjøbenhavns Magistrat), hvorved
 gives Gjenpart af Rescriptet under 2den Novbr. 1778,
 angaaende de nye Veie; og befales, at, i Fald der
 endnu maatte være noget i Gærdeleshed at iagttage,
 som ved denne Resolution ikke var bestemt, og siden
 kunde hindre Arbeidets Fortsættelse, da indberette saa-
 dant til det danske Cancellie (r).

Rescr. (til Over-Brand- og Vand-Commissio- 9 Decbr.
 nen, samt Magistraten i Kjøbenhavn), ang. Malt-
 kollerne's bedre Indretning i Kjøbenhavn (s).

Rescr.

(o) I Oriat som Rescr. af 1 Julii 1778.

(p) See Circul. 20 Febr. 1779.

(q) Fuldstændig i Placaten af 7 Decbr. 1778.

(r) See Rescr. 1 Marts 1779.

(s) findes fuldstændig i Plac. af 14 Jan. 1779, forandret
 ved K:ret. 9 Aug. 1780.

12 Decbr.

Rescr. (til Stiftsbefalings- og Amtmændene i Danmark), ang. nærmere Forklaring over Forordn. af 30te Novbr. 1778 om Qvægshygen, dens 2det Cap. 8de, 9de, 10de Art. (r).

Gr. Omendkjent Kongen har ladet sig være angelegent at see udfundne og ved Ed. under 30te Novbr. bestemte almindelige Regler og Forkrivter til Efterlevelse i de fleste Tilfælde, som, naar Qvægningen her i Riget herefter kulde indtræffe, maatte kunde foresælde; saa har Hans Majestæt dog tillige fundet, at det ikke vel bliver ajortiat forud at fastsætte saadanne Forholds Regler, som i alle enkelte Tilfælde kunde agtes fuldkommelig passende paa de særdeles Omstændigheder, derved kunde foresælde.

I Betragtning heraf, og i Tillid til Stiftamt- eller Amtmændens Nidkjerhed for Kongens Tjeneste, og til de hans Opsyn undergivne Betsente, saavelsom til Fordegods-Eierne, at hans saavelsom disse vil anvende den yderste Flid paa, at foranstalte og overholde alt det, hvorved et saa beklageligt Onde, som Qvægshygen, i sin første Begyndelse, paa ethvert Sted, hvor den herefter maatte udbryde, kan dæmpes, og Smittens Udbredelse forekommes; anbefales Stiftamt- og Amtmanden derfor ikke aleene den omhyggeligste Haandhøvelse af de i fornavnte Forordn. foreskrevne Bestemmelser og Forholds Regler, men det maae endog derhos være ham tilladt, efter bedste Ofsønsomhed og Overlæg med Fordegods-Eierne og andre Vedkommende, for saavidt Kjøbstæderne betræffer, at foreslaae og saie, foruden bemeldte allerede foreskrevne Anstalter, tillige de fleere og yderligere Foranstaltninger, som kunde agtes nyttige eller nødvendige til Hiemedets fuldkomneste Opnaaelse; dog at han sammereferster uopholdelig til Rentekammerets nsiere Overveielse og videre Foranstaltning indberetter; hvilket i alle de Tilfælde, som taale Ophold, først bør sees, førend Forslaget iverksættes. I Særdeleshed overlades saaledes til hans nærmere Overlæg og Erfaring, om ethvert Tilfælde

12 Decbr.

§. I.

saldes særdeles Omstændigheder, efterskrevne Puncter, og hvad i Henseende til samme efter den Anledning, som de derom indkomne Forslage kunde give, beqvemtest kan være at foretage, saasom: 1) Svorledes i Anledning af Forordningens 2det Cap. 8de Art. bør forholdes, naar Sygdom blandt Mennesker, Barsel, Dødsfald, i en indsperrret Bøndebye eller Gaard forefalder; samt paa hvad Maade de Præsters og Degnes Embeds: Forretninger, som boe i den indsperrrede Bye, blive at besørge. Endskjønt ved Forordningen i Almindelighed ikke er tilladt, at Udenbyes-Folk maae begive dem ind i en indsperrret Bye, Gaard eller Mark, saa kunde dog, naar Fornødenhed det udkraver, følgende Undtagelser, til hvilke den anførte Art. giver Anledning, derfra bevilges, nemlig: Ved indfaldende uhykkelige Ildsvaade, da de fornødne Udenbyes-Folk, til at redde og slukke, maae indlades; naar syge Folk sammesteds ihaatte behøve en Præsts eller Læges Tjeneste, da disse med omstiftede Klæder kan tilstædes Indgang og Vortreise; og naar en Jordmoders Hjelp hos BarselKoner maatte blive fornøden, da ogsaa hende kan tillades Indgang, og at begive sig igjen fra Stedet, ligeledes med fornødne Forsigtigheds Jagttagelse: indtræffer derimod i den indsperrrede Bye eller Gaard Børnedaab, kan Børnet hjemmedsbes: skeer Dødsfald, hensøres Liget til Grændserne af Posteringen, hvor Andre uden for det indsperrrede Sted modtage det, for at henbringe det til Begravelse paa nærmeste Kirkegaard; dog maae Liget af disse Sidste ikke afhentes, førend i det mindste en Time efterat de andre fra det indsperrrede Sted, som have bragt det til Posteringen, ere bortgangne; og bruges saavel til dets Henbringelse af de Indsperrrede, som til dets Afhentelse af de udenfor Boende, ei flere Folk, end Nødvendigheden

uunds

12 Decbr.

uundgængelig udkrævet. Naar Byen indtræffer i en Bye, hvor en Præst eller Degn. boer, og Byen indspærres, besørages Disses Embeds-Forretninger uden for Byen frit ved de andre Geistlige i Herredet, ligesom sker, naar Embederne ere ledige; dog deres Indkomster i saa Maade ubeskaarne. Og tillades det sælgelig ligesaa lidet Præsten og Degnen, som andre i Byen boende, af hvad Stand de ere, at gaae ud af den indspærrede Bye. Findes i denne en Kirke, maac den Deel af Menigheden, som boer uden for Byen, i Indspærings-Tiiden ikke søge til den, men hør imidlertid efter Stiftamt- eller Amtmandens Anviisning holde sig til andre nærmest liggende Kirker. Paa samme Maade vil og være at forholde med Udenbyes Skolebørn, at nemlig disse, i Steden for en Skole i den indspærrede Bye, til hvilken de kunde være henlagte, imidlertid hør søge til andre Skoler i Nærheden. Skulde imidlertid fornødt indtræffende særdeles Omstændigheder en eller anden blandt disse Foranstaltninger paa noget enkelt Sted ikke med Nytte og Bøgenhed kunne iværksættes, eller nogen Forandring af saadanne Maasager, som ei let lade sig forudsee, derudi agtes uundgængelig fornøden, da haver han saadant usfortovet til Rentekammeret at indberette, tilligemed hvad Anstalter i de Tilfælde, som aldeles intet Ophold have kunnet taale, af ham maatte være søiede. Forresten blive de Tilfælde, som ikke her ere nævnte, saafremt noget saadant maatte vise sig, at bestemme saavidt mueligt i Overensstemmelse med Forordningens almindelige Esprit, og med de Regler, som i det Foregaaende ere anførte. — 2) Hvorledes i Anledning af Forordningens 2det Cap. 9de Art. det Goverie, som en indspærret Bondebye kunde tilkomme at forrette, i Indspærings-Tiiden bedst kan besørages, og en eenlig Gaards Sælleds: For-

ders

§. 2.

ders Dyrkning imidlertid foranstaltes. I første Henseende er bleven foreslaaet, at Godssets øvrige Hovetier:Vønder, hvor disses Antal dertil fandtes tilstrækkeligt, og Omstændighederne ellers tillod det, var at paalægge, foruden deres eget, tillige at forrette det Hovetier til Hoved-Gaarden, som ellers tilkom de Indspærrede, eller og, hvor saadant formedelst deres ringe Antal eller andre Omstændigheder ikke af dem maatte kunde bestrides, at der den Rørsel med Korn fra Hoved-Gaarden, som bemeldte Indspærrede burde forrette, naar den aldeles ikke kunde opsattes, var at besørge enten af Amtets Vønder efter Omgang, eller imod Betaling, som paa Amtet kunde lignedes; og hvad angaaer det øvrige de Indspærrede-paaliggende Hov-Arbejde, der i saa Fald formenes ved leiede Folk at maatte bestrides, at den dertil medgaaende Leie da i ethvert Tilfælde, efter nærmere Forestilling, ligesaa kunde lignedes enten paa Herredet, Amtet eller Stiftet, efter Omstændighederne. Indtræffet Eygen i den Tiid, naar Mark-Arbejdet om Foraaret fulde begynde, paa et eenlig Sted eller i Gaard, som for sig selv bliver indspærret i en Dye, da, hvis et saadant Sted eller Gaard haver Fælleds-Jorder, troer man, at det kunde paalægges Husbonden, om det er paa et samlet Gods, ved sine øvrige Vønder, eller og, hvis Stedet hører til Strøe-Gods, da Sognets øvrige Vønder, efter Amtmandens Foranstaltning, at forrette Beboernes Mark-Arbejde ved saadanne Jorder uden Betaling, og at den, som forsømte eller undslog sig for saadant fornødent Arbejde efter Tilføjelse, burde derfor være forfalden i en vilkaarlig Venge-Straf til Sognets Fattige, og desuden betale, hvad Arbejdets Fuldførelse ved leiede Folk maatte koste; hvilke begge Deele under prompte Execution vare, at inddrive. Ligesom nu til Stiftamt- eller Amtmandens Overveielse efter ethvert Til-

12 Decbr.

Tilfældes særdeles Omstændigheder overlades, hvorvidt enten disse foreslagne Foranstaltninger ganske eller tildeels kunne være at iværksætte eller ikke, eller og andre bequemere eller tjenligere Anstalter i disses Sted, til Hiemmedets Opnaaelse, kunde være at udfinde, hvorom han usfortøvet sin Indberetning i ethvert Tilfælde til Rentekammeret haver at indsende; saa maae det og være ham tilladt, hvis andre Omstændigheder i foransorte Henseende skulde indfalde, da at træffe, naar Sagen intet Ophold taaler, de sikkerst eragtede Anstalter; dog at han samme berester uopholdelig til benævnte Rentekammer indberetter, —

§. 3.

3) De Anstalter, som i Overeensstemmelse med Forordningens 10de Art. kunne være at føie paa Hoved- og Avls-Gaarde, naar Qvægsygen der indtræffer. Ligesom ubi den foransorte Artikel er besalet, at Qvæg-Besætningen paa Hoved-Gaarde, saasnart Sygen har viret sig i Amtet eller det nærmest tilgrændsende District, medens Qvæget er paa Stald, strax saavidt mueligt skal fordecles i adskillte smaa Hobe, saa er det og bleven anseet nyttigt, at enhver saadan Hob gives for sig særskilte Vandsted, hvilket til enhver Eiers Omfarg paa bedste Maade kunde overlades. Ved Gaardens Recensning, der for det øvrige, saavidt mueligt, bør skee paa den i Bilaget ved Forretningen Litt. B. foreskrevne Maade, ansees det at være nok, at aleene de Folkes Klæder vaskes og uddampes, som have havt med Qvægets Oppasning, Ijhelslagning, Medgravning og andet der hørende at bestille, men ikke de øvrige Folkes, som ikke have været ved Qvæget. Hvad Hov-Arbeidet ved en saadan besængt Hoved-Gaard betræffer, da er, til at forekomme Smittens Udbredelse paa Godset, bleven bragt i Forslag, at samme efter foregaaende Aftale og Overeenskommende med Jordegods-Eieren kunde besjorges enten

ved

ved dertil leiende Fæste-Folk, eller paa anden beqvem Maade, og at den Beføstning, som derpaa maatte anvendes, siden kunde lignedes efter Hartkorn paa Herredet, Amtet eller Stiftet. Naar leiende Folk, helst ugiorte, hertil bleve antagne, burde disse være pligtige, saalange Indsperringen varer, bestandig at forblive paa Gaarden; og formenes, paa det alle Begringer kunde forekommes, at for disse Folk ingen Indvending om, at de hos andre staae i stadig Tjeneste eller deslige, vare at antage som guldige til at hindre foransførte deres Beskæmmelse. Naar Gods-Eieren eller Forpagteren paa den befængte Hoved-Gaard behøver Kjørsel af Godsæt med Korn-Vare eller Andet i Indsperrings-Tiiden, holdes det ikke raadeligt, at Bønderne fordres nærmere til Gaarden end til Posteringen, hvor de skulle modtage og aflevere det, som skal besordres, under Vagtens Tilsyn, der imidlertid maatte blive ansvarlig til, at intet deraf bortkom. Men til Gjødningens Udførsel af Husene og Gaardene, med videre til Reensningen efter Bilaget Litt. B. henhørende, troer man, at Bønderne aldeles ikke burde forlanges; hvorimod det er foreslaaet, at saadant Arbejde af Gaardens Eier eller Forpagter selv, paa anden, efter Overlæg og Foranstaltning af Amtmanden, beqvem eragende Maade, vilde være at besørge. Naar Fornødenhed maatte udkræve, at Jordegods-Eieren eller hans Foged, medens Indsperringen varer, skulde begive sig ud paa Godsæt eller andensteds hen, da holdtes forsigtigt, at de først burde omskifte Klæder, at deres Beskræftning fra Posteringen af burde skee ved Godsæts Bønder, og at Intet fra den befængte Gaard derved maatte bruges eller medtages. Men, ligesom Kongen holder sig forvissat om, at enhver Jordegods-Eier, saavel til hans eget som almindeligt Bedste, vil med mue-
 ligt og pligtsfuldig Nødskerhed søge at udtænke, iværks-
 VI, Deel. 2 Bind. W satte,

12 Decbr.

fætte, og holde over alle de Forsigtigheder, som i ethvert Tilfælde, til at dæmpe den fordervelige Syge, og standse dens Smittes Udbredelse, maatte være mulige og passende at anvende, hvad enen det Keer paa den anførte eller nogen bekvemmeligere og tjenligere Maade efter Omstændighederne paa ethvert Sted; saa høves og den Tilid til Stiftamt: og Amtmandens Iver for Kongens Tjeneste og Undersaatternes Vel, at han med allerunderrdanigst Trofskab og muelig Flid herudinden søger at træffe med enhver Jord:Eier, paa hvis Hovedgaard nogen Dvæg:Syge maatte ytre sig, den tjenligste Aftale til at, befordre det tilsigtede vigtige Niemærke, hvortil han hermed bemyndiges. — I øvrigt, ligesom foresaaende paa Resolutionen af 30te i forrige Maaned grundede Puncter (ved hvilke, saavelsom ved Forordningen af samme Dato, det i afsigte Mars Decbr. fra Rentekammeret communicerede Udkast til en Interims:Instruction for vedkommende Retteis Betjente, nu bliver at ansee, som forandret og albeeles ophæret) overlades ham til Foranstaltning eller nærmere Overveielse ved indtræffende Tilfælde; saa haver han, som foran meldt, sit Forslag og Betænkning til omtvante Rentekammer at indgive, saafremt nogen anden nyttig Anstalt i foranførte eller anden Henseende, foruden de, som i Forordningen findes foreskrevet, i Fremtiden i et eller andet enkelt Tilfælde maatte kunde udfindes og erægtes fornøden eller tjenlig.

15 Decbr.

Circul. ang. Vares Udførsel fra Kjøbstæderne (u).

16 Decbr.

Rescr: (til Stiftbefalingsmændene i Danmark og Norge, samt Kjøbenhavn's Magistrat), ang. at foranstalte Rescr. af 16de Febr. 1759, som igstages og fornyes, siden Krigen nu imellem Engelland og Frankrige atter er udbrudt, strax bekjendtgjort.

Rescr.

(u) See Circul. af 19 Hujus.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Sjellands- 16 Decbr.
Stift, og Notits til Landsdommeren paa Born-
holm), ang. Tingbuddene ved Landstinget
paa Bornholm. (For at soulagere Indbyggerne saa-
vidt mueligt.)

Det maae indtil videre være nok, at 4 Tingbudde,
eet ved hvert Herred, bliver besaet at sidde ved Lands-
tinget paa Bornholm; men derimod maae det ikke være
Nogen tilladt at møde som Ting-Bud uden en virkelig
Gaard-Beboer i Herredet; og skal Herredsfogden een
gang for alle tildeele ethvert Sogn sine visse Maaneder
om Aaret, i hvilke samme skal sende Ting-Bud til Lands-
tinget, hvilken Fortegnelse skal tilsendes Landsdomme-
ren; og, naar fra et Herred savnes et Ting-Bud, skal
Landsdommæren tilmelde Amtmanden det, som da
ved Fogden haver at lade Sandemanden for det skyl-
dige Sogn afkræve en Mulct af 2 Rd., som skal falde
til Landstinget, hvilken Mulct Sandemanden igjen hos
den i Sognet, som det efter Tour eller Aftale tilfaldt
at møde ved Landstinget, kan udtage.

Instruction for Consumtionsberjentene i Dans 16 Decbr.
mark (x).

Til Medsølge paa Inquisitioner om ulovlig
Brændeviinsbränden og Kroehold requirerer For-
valteren eller Inspecteuren under sin Haand en Ret-
tens-Berjent, hvilken ikke, saaledes som Nogle under-
tiden paastaae, kan tilkomme 2 Rd. for hvert Sted,
hvor Inquisitionen forrettes, men kun 2 Rd. daglig,
foruden fri BefordringsKøb, hvad enten Inquisitionen
paa samme Dag skeer paa eet eller flere Steder, som
Fd. af 30te April 1734 tydelig viser. De, som ere
privi

16 Decbr. privilegerede til Brændeviinsbränden paa Landet efter Ed. af 26 April 1776, have ikke Tilladelse at have meere end eet Brændeviins-Kedskab. — En Driwt Qvæg, saasom Stude eller deslige, kan under behørig Opsigt passere igjennem Byen, uden Consumtions-Afgivtens Deposition, ligesom forhen har været Brug; og, skulde der ligeledes komme et meget stort Partie af andte Consumtions-Vare til Porten, for st. or at passere igjennem, og Vedkommende ei maatte findes forsynede med de fornødne Penge at beponere, saa have Vedkommende, som komme med saadanne Vare, at, afhente en Betjent paa Contoiret, der skal følge ham til den Port, hvor han agter at udvise Varene: dog skal, i begge Tilfælde, Vedkommende meddeles Passersceddel, hvor meget de have at udvise. — Den Mulct eller Pengestraf, som det Vestindiske Handels-Selskab efter Octroiens 15de §. er forundt, maae udbetales til de Kongelige Consumtions-Betjente, naar ic. (y).

19 Decbr. Canc. Prom. (til Biskopen over Ribe-Stift), ang. at ikke paatvies, at jo Biskopen fremdeeles vil have et vaaget Die med de omstakfende Christjansfeldske Tilhængere.

15 og 19 Decbr. B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark), ang. nogle Vare, som ikke maae, og nogle, som maae udsøres fra en Kjøbstad, hvor Qvægsygen udbryder (z).

Fra Rentekammeret er meldet, at Kongen ved Rescr. under 12te d. M. til Stiftamt: og Amtmandene i Danmark, foruden de Anstalter, som ved Ed. af 30te s. M. dens 1ste Cap. 4de Art. ere sviiede i enhver Kjøbstad, hvor Qvægsygen udbryder, allernaadigst iblandt andet
har

(y) Ligesom Circul. til Tolderne af 26 Sept. 1778.

(z) See Circul. 9 Jan. 1779.

19 Decbr.

haa resolveret: At fra en saadan Kjøbstad maae aldeles ikke udførs Horn:Qvæg, Sviin, Faar eller andre smaa Creature, ei heller raa Huder eller Skind, usmeltet Talg, Horn, Koe-Haar, Høe og Halm; derimod kunde Udførsel af Uld, Hør, Hamp og deraf forarbejdede Vare, samt Fjeder og Duun være at tillade, paa Vilkaar, at Eieren eller Affenderen forud under corporlig Eed for Magistraten eller Byefogden forsikrede, at dette Slags Vare virkelig vare saldne eller indbragte fra sunde Steder, førend Qvægssygen i samme Kjøbstad indtraf, samt at de siden ikke havde været, ei heller vare blevne behandlede af Folk, som havde været ved sygt Qvæg, hvilken eedelig Forsikring med Magistratens eller Byefogdens Attest da skulde forevises Tolderen til Vaaregning, førend Varene bleve udstibede, med hvilken Attesten skulde følge til det Sted, hvor Varene losses: ligeledes tilstaaes fra en saadan Kjøbstad en ubehindret Udførsel af alle øvrige i det foregaaende ikke denævnte Vare, naar Skipperen af Magistraten eller Byefogden blev meddeelt-behørig Attest om, at hverken han eller medhavende Folk nylig havde været i et besægt Huus, hvilken Attest Tolderen da ligeledes skulde forevises, førend han maatte udstæde Told:Sedlen, hvori Attesten udtrykkelig maatte paraaedes.

Rentel. Prom. (til Stiftbefalings- og Amtmændene i Danmark), ang. at Kongen ved en Befaling under 17de Hujus har nedsat en bestandig Commission, til hvilken alle Rapportter om Qvægssygen fra alle Kongelige Lande skal indsendes, alle Forestillinger og Befalinger, den angaaende, derfra udstædes, ligesom og Alle og Enhver skal være forbunden at ivertsette Alt, hvis denne Commission i Henseende til Qvægssygen anordner.

22 Decbr.

1778. 182

Kongelige Rescripter,

23 og
26 Decbr.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Tolders, Controleurer og Toldbetjente i Danmark), det samme.

29 Decbr.

Qvægsyge-Commissionens Prom. (til nogle Amtmænd), ang. at en Cordon bliver trukken langs ved Skjellet imellem Lybland og Holsteen, og at ingen Passage derigjennem bliver tilladt, undtagen 3 Steder, Eolding, Folding- og Gredsted-Broe, m. v. (a).

1779.

2 Jan.

Lanc. Prom. (til Biskopperne), med Extract af et under 30te Nov. 1778 fra Rentekammeret ergangen Rescript, angaaende visse enkelte Tilfælde ved Qvægsygens Udbrud.

5 Jan.

Rescr. (til Stiftsbefalings- og Amtmændene i Jylland), ang. at foranstalte bekiendtgjort, at ingen Passage tillades igjennem Cordonen ved Konge-Aaen, uden ved 3 Steder, m. v. (b)

9 Jan.

Rentek. Prom. (til Amtmanden over Lunde-nes- og Bøvlinge-Amtet), ang. at Beføstning paa Udskiftning af Fælledskab skal udredes af Eieren, og ikke af Fæsteren, naar ei anderledes er foreenet (c).

Gr. Amtmanden har forespurgt, om han sig, i Henseende til de paa Landvaasene's Forbedring paa Stroer-Godserne anvendte Beføstninger, naar samme, formedelst Ueenighed imellem Eiere og Fæstere, ei i Mindelighed betales, til de Forste eller til de Sidste skal beholde.

Da Hd. af 13de Maii 1776 (d) paalægger Gods-Eierne, men ikke Fæsterne, at betale de paa Fælledskabet

(a) See Prom. 5 og Plac. 13 Jan. 1779.

(b) Som Plac. 13 Jan. 1779. Cordonen er siden ophævet.

(c) Anhang af Rescripter ic. 1779, Side 516.

(d) See nu Hd. 23 April 1781.

9 Jan.

bets Ophævelse medgangne Beføstninger: Saa bliver samme, saavel som andre paa Landvæsenets Forbedring anvendte og med Udskifning af Fælledskab i Connerion staae: de Udgifter, ikke af Jordenes Fæstere, men af sammes Eiere at inddrive. Skulde dertmod Fæsterne paa en eller anden Maade, for at komme ud af Fælledskab, have paataget sig selv at udrede noget af Beføstningerne, da er saadant, som beroende paa mindelig Afhandling, Rentekammeret uvebfommende, og vil imidlertid Lods-Eierne og Fæsterne selv være at afgjøre.

V. S. R. o. Sec. i. Toldf. Circulaire (til samtlige Toldere i Danmark), ang. at det vil ankomme paa Qvægsyge-Commissionens Bedømmelse og Bestyrelse, om og hvorvidt Vares Udførsel fra en med Qvægsygen besængt Kjøbstad kan tillades, uden at det enten er Øvrigheden i Kjøbstaden tilladt at meddele nogen Indvaaner af en saadan besængt Kjøbstad Attest til deslige Vares Udførsel, eller Toldbetjentene at lade dem derefter passere (c).

8 og 9 Jan.

Qvægsyge-Commissionens Prom. (til Amtmændene), ang. nogen nærmere Bestemmelse i Fd. 30te Nov. og N. 12te Dec. 1778 om Qvægsygen.

12 Jan.

Bønderne skulle daglig og paa det næste undersøge, om saadanne Tegn, som kan lade Befængelsen formode, sig paa noget af deres Qvæg maatte vise; og, saasnart det formærkes, at et Hoved enten hører op at æde, eller sætter af paa Melken, uden Ophoid, og sørend Anmeldelsen til de behøvrige Steder skeer, tiltage 2 Mand til at taxere det eller de Hoveder, hvorpaa saadant maatte formærkes, og ubi deres Overværelse at nedslaae og begrave det paa et nærliggende Sted, saa dybt, at det kommer til at ligge i det mindste 2 Alen under Jorden,

§. 1.

12 Jan. samt strax at holde Gaarden indsperrret, og derefter uden Ophold affende Anmeldelserne til Vedkommende om det Dafferede, og oppebie den videre fornødne Foranstaltning, da imidlertid de til Qvægets Taxation, Nedslagning og Nedgravning brugte Folk bør forblive udi den indsperrrede Gaard, indtil Rettens:Berjentes Ankomst: des nedslagne Qvæg skal blive dem efter den skete Taxation godtgjort, naar de, som har taxeret det, paa Eed og Samvittighed bevidne, at det efter deres Skjønning var den ansatte Sum værd, og at det i deres Overværelse, strax efter at de ommeldte Tegn sig derpaa havde ntret, og førend det var bleven hestigt af Sügen angreben, er bleven nedslaget, og saa dybt, som før er meldt, nedgravet, samt Gaarden holdt sperret, og de tilligemed de til Qvægets Nedslagning og Nedgravning brugte Folk i Gaarden ere forblevne, indtil videre Foranstaltning af vedkommende Dyrighed skeede. —

§. 2.
Kgl. Resol.
11 Jan.) Nedslagning paa Hovedgaardene (f) for Kongelig Regning skal herefter ophøre, hvorimod alle øvrige Anordninger imod Sygens Udbredelse, samt i Særdeleshed Indsperringen paa Hovedgaardene, ligesom i Bønder: Byerne, paa det næste skal overholdes, og til den Ende i paakommende Tilfælde strax den anbefalede Anmeldelse til vedkommende Rettens:Berjente skee. —

§. 3. Dersom udi en indsperrret Bye, imod Farmodning, skulde opkomme Ildsvaade, -maae, saalænge der kan havees Haab, at Indbyggerne uden Assistance af Udenbyes:Folk, ere i Stand til at faae den slukt, disse saalidet, som den militaire Vagt, i Byen indlades; men skulde det-mangse paa Folk til at slukke, eller paa Tilførsel af det fornødne Vand, saa kan Udenbyes:Folk indlades, dog ikke flere end til den fornødne Assistance kunde udfordres. Derimod kan den ved Indsperringen commanderende Officeer, eller

(f) Efr. Prom. 23 Jan. 1779.

12 Jan.

eller om ingen er, Rettens-Betjenten, som derved har Opføgt, og Herskabet eller vedkommende Forvalter strax begive sig ind i Byen, for ved gode Anordninger at være de Ulykkelige behjælpelige. — For at forekomme, at Smitten ikke skal blive udbredt fra de Steder, hvor Qvægsygen har været, og som besaarsag have været indspærrede, anses fornødent, at i de sidste Dage, førend Indspærringen vorder ophævet, paa ny foretages en almindelig Reensning af de Steder og Stalde, hvortil sygt Qvæg har været, saa og, at de, som have have nogen Forretning ved Qvæget, udvasker og uddamper deres Klæder, alt paa samme Maade, som det ved Forordningen er anordnet, naar Nedslagning udi en Stald er skeet, eller sygt Qvæg deri har været, hvilket af Dyrigheden og Rettens Betjente, hvergang nogen Foranstaltning til Indspærrings Ophævelse skeer, nøie vil paasees. — Da Hensigten af den ved Forordningens 4de Cap. §. 6 anbefalede Brænding af alt gjennemsyget Qvæg, gaaer derhen, at saadant Qvæg med mest mulig Bished maatte blive kjendeligt, for ved foretagende Nedslagning, naar den almindelige Syge indtreffer paa et Sted, hvor Noget deraf findes, maatte blive forskaaet, og denne Hensigt ikke vil være at opnaae, naar alt det virkelig gjennemsyget Qvæg, om hvilket det ved allerhøistbemeldte Forordning foreskrevne Beviis ikke kan tilveiebringes, skal udelukkes fra at blive marktet, saa kan andre Beviisligheder, dog alene udi det Tilfælde, at de foreskrevne ikke ere at tilveiebringe, anses antagelige: saasom Kjøbe-Contracter, Auctions-Forretninger, Præste-Attester, andre fraværende troeværdige Mænds Attester, tvende ved Protocolen fremstillede uvillige Mænds Bekræftelse, Tjenestefolk, Kones og Børns Bekræftelse ved Protocolgen, og endelig, naar andre Beviiser findes, Eieren egen

§. 4.

§. 5.

12 Jan. Bekræftelse, at han har kjøbt Qvæget for gjennemgaaet Qvæg, ei heller veed rettere, end at det virkelig har gaaet Sygen igjennem, og bør i saa Maade for antagelige eragende Attester udstædes, saa og al Bekræftelse ved Protocollen, i Overensstemmelse med Forordningen, skee under den ved Loven for Meeneed fastsatte Straf.

13 Jan. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Støtmager-Svendenes Antagelse hos Mesterne, og Afskæd (g).

Gr. At forekomme den Uorden, at Mesterne ofte sættes i Forlegenhed med at faae deres Arbeide forfærdiget, deels fordi Svendene medtvillig forlade deres Arbeide, naar de faae i Sinde at spadere, deels og, fordi saadanne Svende, naar de endog have faaet Forkud af deres Mester, forlade ham, og tage Ljenske hos en anden, som vel igjen betaler det gjorte Forkud, men imidlertid savnes denne Arbeider; og der allerede i nogle Aar er slaget over, at nogle Mestere, for at trække Svende fra Andre til sig, give dem større Forkud, end til en ordentlig Levemaade behøves.

15 Jan. Rescr. (til Amtmændene i Ribe- og Eoldinghuus-Amtter, samt Greven til Schackenborg), ang. at overalt paa Grændsen imellem Hertugdømmet Slesvig og Nørre-Jydland, hvor Jurisdictionerne i Almindelighed ere blandede, skal, naar Qvægsygen sig der paa noget Sted skulde yttre, saadant af det syge Qvægs Eier strax for nærmeste Rettens Betjent anmeldes, og denne, uden mindste Ophold, foretage Nedslagningen, og besørge Stedets Indsperring, alt uden nogen Hensigt til Jurisdictionen; da og den Rettens-Betjent, som saaledes besørger disse Forretninger uden for sin egen Jurisdiction, strax, efter at det er skeet, haver at melde det, saavel for vedkommende Rettens-Betjent, som for Stedets Amtmand eller Øvrighed, samt derhos at lade sælge Gjenparter af den holdte Forretning (h).

Canc.

(g) Indeholdes i Plac. af 27 Octbr. 1783, Est. Rescr. 3 Jan. 1781.

(h) Est. Prom. 13 Maii og Plac. 29 Novbr. 1780.

Canc. Prom. (til Amtm. over Dueholms: oc. 16 Jan.
Amter), ang. uægte Børns Opdragelses-Be-
kostninger.

Gr. Amtmanden har begjert Resolution, hvorledes han i adskillige Tilfælde haver at forholde sig, naar der er Dvæmsion i Anledning af Ed. af 14de Octbr. 1763, saasom: 1) Naar Børnets Moder døer, hvorfra da den anden halve Deel skal tages, og om det, som undertiden skal hælde, at Børnet kan arve efter Moderen 10 til 20 Rd., maae være tilladt at bruae disse Penge til Børnets Opdragelse, saaridt den halve Deel angaaer: 2) Da Ed. befaler, at det skal taages af Faderens Pøn, men en saadan Fader ofte er en Fælle-Bonde, hvis Husbonde anbringer, at Bonden er skuldig til ham for Kongelige Skatter og Landgjælde, saa at han ei formaaer at betale noget til Børnets Opdragelse, vides ei, hvorledes disse nødvendige Penge kunde erholdes; og 3) hænder det og, at Børnfaderen er en Selveier-Bonde, som ei vil betale noget til Moderen for Børnets Opdragelse, men vil have Børnet fra Moderen, og selv opføde det, hvormed Moderen ei er fornoiet, foregivende, at Ed. befaler alene, at Faderen skal give til Moderen den halve Deel til Børnets Opdragelse, og paa anden Maade vil hun ei lode sig nøie.

I disse og deslige Tilfælde kan Amtmanden efter Embeds Medfør og i Anledning af Forordn. foranstalte hvad han finder rettest og billigst, da derudi, saalange ingen Klage indløber, ikke heller nogen Cancellie-Resolution behøves. Naar i det Øvrige en Børnfader kan, men ikke vil betale, hvad han i Følge Ed. er pligtig, kan det gjerne uden Proces foranstaltes ved Execution og Udpantning indbreven, da saadant udi Slutningen af Forordningen er befaleet.

Kentel. Prom. (til Amtm. over Lundenæs og 16 Jan.
Bøvlinge-Amter), ang. stemplet Papiirs Brug,
naar Indførsel gjøres i Jordegodser (i).

Gr. Der er af Kvende begjert Resolution paa, hvor høit stemplet Papiir der skal bruges til den af dem udi Lundenæs-Gods gjorte Indførsels-Forretning for sit District bekrævet.

Ved Indførseler udi Jordegodser skal ikke bruges stemplet Papiir efter den ganske Summa, som alle
de

- 16 Jan. de i Godset værende Prioriteter udgøre, men itkun efter den Summa, for hvilken der gjøres Indførsel, og altsaa i denne Sag til Indførsels-Forretning alene skal bruges stemplet Papiir efter den Summa, som 3die Prioritetshavere forlange Indførsel for, uden Hensigt til heri aparte 1ste og 2den Prioritet, hvorfor nu ikke gjøres Indførsel; i Henseende til, at Godset forterer under meere end een Rettens-Dejnt, der alle skal gjøre Indførsel, er det nok, at een af Forretningerne er paa det forordnede Papiir efter Summen, hvorfor gjøres Indførsel, da de øvrige 3 Forretninger kan være paa det stemplet Papiir, som er anordnet til Indlægge ud Retterne.
- 19 Jan. B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Consumtions-Forvaltere og Inspecteurer i Danmark, Skjelskjor, Corsøer, og Nykjøbing paa Falster undtagen), ang. forderligt at lade alt Qvæg, som ved Consumtions-Administrationens Begyndelse er forefundet i Kjøbstaden, brænde paa Hornene, saaledes som det efter Consumtions-Forordn. med alt indførende Qvæg skal skee; paa det den behøvende Rigtighed for saadant i forrige Forpagtning indkomne Qvæg kan have og erlægges (k). (Saalom Consumtionen af samme, efter en forhen brugt Skik, ei skal være bleven erlagt ved Indførselen, men fork ved Qvægets Slagning.)
- 23 Jan. Qvægsyge-Commissionens Prom. (til Amtmændene), ang. at endskjønt Qvægets Nedslagning ved indtreffende Syge paa Hovedgaardene, hvorhen regnes incomplete saavel som Avls-Gaarde efter Circulairret af 12te Hujus har ophørt, kan dog den ved Fd. af 30te Nov. 1778, Cap. 4. §. 2. bevilgede Tilladelse, at tage Huben af det døde Qvæg, der ikke finde Sted, men det beroer dermed, indtil med Nedslagning overalt i et Distrikt eller en Provint er ophørt.

Con:

(k) Forandret ved Circul. 6 Febr. 1779.

Confirmation paa en af det Kjøbenhavnſke 27 Jan.
 Sfyde-Compagnie forfattet Anordning, ang. et Bre:
 Tegn tilligemed Patent til Interessenterne at uddeele
 og udståde (1).

Circul. ang. Handelen paa Vestindien (m). 2 Febr.

Reſcr. (til Juſtitiarius udi Høieſte-Ret), ang. 3 Febr.
 at De, ſom bivaane Retten paa den Dag, den
 aabnes, ſkal Alle uden Forſjel tage Sæde efter deres
 Rang.

Reſcr. (til Kjøbenhavnſ Magiſtrat), ang. de 3 Febr.
 ſyge Skoemager-Svendens Cuur og Pleie.

Gr. De ere i en ſtor Gled, hvortil var, blandt Andet,
 Marias den Raade, hvorpaa de ſyge Svendens Cuur og Pleie
 beſorges, nemlig at Svendene til Sygeſtue have leiet Værel-
 ſer, forſynet ſamme med fornødne Senge og ſvrige Inven-
 tario, ſamt Brænde, ſaavelſom ſønnet en Læge, for at be-
 tjene, og en Opvartende, for at pleie de Syge, hvilken Ind-
 retning 205 Svende (af de ſamtlige 282) ere blevne eenige
 om at opbære, ſaaſom ogſaa derved foregit adffillige Uordener.

Den af Skoemager-Laugets Svende hidtil un-
 derholdte Sygeſtue ſkal herefter aldeles være ophævet;
 hvorimod med deres Syge ſaaledes ſkal forholdes: At,
 naar nogen Svend falder i Sygdom, haver han det ved
 Oldgeſellen at anmeldte for Oldermanden, ſom da
 meddeeler ham et Deviis, hvorefter han paa Friderichs-
 Hoſpital, naar Sygdommen er af det Slags, ſom efter
 Fundatſen der maae indkomme, til Cuur og Pleie bliver
 imodtaget; ſaa længe han der forbliver, betaler Lauget
 for ham ugentlig 1 Rd. 1 Mk. (n), og desuden til ham
 ſelv til Thee, Sukker og andre Udgifter 2 Mk. Er
 Sygdommen derimod veneriſk, og den Syge Atſaa ei
 paa Friderichs-Hoſpital kan blive modtaget, bliver han
 paa

§. 1.

§. 2.

(1) Eſt. Confirm. 19 April 1765, ſ. 10.

(m) See Circul. af 20 Junius.

(n) Nu 9 Mk., ſee Reſcr. 10 Sept. 1783.

3 Febr. paa St. Hans Hospital i de til flige Sygdommes Cuur der indrettede adskilte Værelser at indlægges, og nyder af Lauget, foruden den sædvanlige fri Cuurs og Pleies Betaling, ligeledes 2 Rdl. ugentlig til smaa Udgivter. —

S. 3. Tillsaaes en Svend noget saadant udvortes Tilfælde, at han aldeles ikke kan arbejde, og han dog ikke behøver at blive indlagt paa Hospitalet, nyder han, fra den Tid, han saadant for Oldermænden ved Oldgesellen haver anmeldt, og saalænge han med Chirurgi Attest godtgjør, ei at være helbredet, det samme af Lauget, som om han paa Hospitalet var indlagt, nemlig 1 Rd. 3 Rdl. ugentlig, hvormod han da selv haver at sørge for, og betoste sin Helbredelse, uden videre Byrde for Lauget. Er derimod det udvortes Tilfælde kun en liden Singer-Skade, eller af den Veskaffenhed, at Svenden desuagtet kan arbejde, anmelder han saadant ligeledes ved Oldgesellen for Oldermænden, som da med et Devis forsender ham til den Chirurgum, med hvilken paa Laugets Vegne bliver gjort Accordt om en aarlig Betaling for flige smaa Skaders Cuur. For hver heel Uge, han saaledes efter Chirurgi Attest er under Cuur, under han, som en Hjælp af Lauget, 3 Rdl.; men for kortere Tid, end 4 Dage, intet.

6 Febr. B. G. R. o. Gen. Fødsf. Circul. (til samtlige Forvaltere, Inspecteurer og Lødere ved Consumptionen i Danmark), ang. at med Consumptionens Betaling af det ved Consumptionens-Administrationens Begyndelse forefundne Nvæg kan udsættes indtil Slagningen, ni. v.

Gr. Nyrighederne og Indvaanerne i adskillige Kjøbstæder have gjort Forestilling om den Veiværlighed, Indvaanerne, især de Fattige, finde i at udrede-dræne Consumption, saaledes som det under 19de Jan. er befaleet.

6 Febr.

Efter anførte Omstændigheder kan det med Consumtionens Betaling af dette Qvæg udfattes indtil Slagtingen, ligesom forhen er skeet, hvortilmod det med Qvægets Brænding holdes paa den i foransførte Skrivelse befalede Maade; og maae derfor det Qvæg, som fra Ny-Nar af indføres, mærkes paa saa kjendelig en Maade, at samme kan adskilles fra det Qvæg, som Indvaanerne til afvigte Nars Udgang havde i Behold; for hvilket Sidste den allerede erlagte Consumtion Vedkommende igjen kan godtgøres, naar de saadant forlange. I øvrigt ses al fornøden Rigtighed om begge Slags Qvæg, paa det i ingen Maade nogen Understab ved den Leilighed begaaes.

Qvægsnge-Commissionens Prom. (til Stiftamtmandene), ang. hvorvidt ved indfaldende Qvægsnge det besfangede Huus i en Kjøbstad efter Qvægets Nedslagning alene, og ikke Beboerens ganske Huus maae holdes indsperrret. 9 Febr.

Reser. (til Stiftbefalingsmanden i Christjanssand), ang. at Mandal maae fortolde alle Slags lovlige Vare hos sig selv, men ellers svare til, og staae under Christjanssand. 10 Febr.

Ør. Til Bedrøvelse for det Almindelige, samt da Mandals Indvaanere have forestillet, at der paa Stedet er en ligesaa gammel privilegeret Koldbod, som ved Christjanssand, og der ved beskikkede Soldter, Controlleur, og flere Koldbetiente, samt at Stedet, som nu bestaaer af 27 Beboere, der eie 17 Skibe, kunde formedelst sin Velgiengenhed nær ved Nasset og det aabne Hav, saavel som andre Landets Fordeele, meget tiltage, naar Fortoldnings-Freibed paa udenlandske Vare blev dem forundt, i Mangel af hvilken de nu maae indbringe hvad Vare, de af Udenrigske behøve til deres Handlinges Fortsættelse, ja end ogsaa de allernødvendigste, saasom Salt, Lobak, Hør, Hamp, Stene, Stencul, med videre, til Bondens og Enhvers Forbrødenhed, som de enten med egne Skibe have hjembragt, eller ved Omtusning med Fremmede have tilhandlet sig, til Christjanssand, og der fortolde dem i Følge Sammes Privilegier. (o); hvilket forvolder, at Varene, som maae føres til Christjans-

(o) See og Koldbd. af 1768, Cap. 5, Side 21.

10 Febr.

Christiansand 5 Mile frem og 5 Mile tilbage, blive dyrere for Almuen, som grundset til Mandal, samt foraarlager dem Dophold og Evang i deres Handel; dersfore de derhos have begjert, at maatte forundes Fortoldnings-Frihed ved Mandals-Toldsted, hvorved de, som Borgere i Christiansand, dog ikke vil unddrage sig fra herefter, som hidindtil, at udrede alle Byens borgerlige Druer, lige med Christiansands Borgere, ja endog, i Fald det ei andet kan være, derforuden give Noget aarlig til Byen, efter Stiftamtmandens Sigende; og det af indhentede Erklæring erfares, at, Kjønt Christiansands-Bye, som sætter sig imod den saaledes ansøgte Frihed, har den strengeste Ret for sig, paa Grund af dens Privilegier, har dog Mandals Indvaanere derimod den største Villighed for sig, da det er en skadelig Evang for dem, naar de om Høsten og Vinteren komme hjem med deres Vare, og seile 5 Mile af deres Vel, alene for deraf at erlægge Told, hvorover Handelen tvinges, og Bonden maae dyrere betale hvad han behøver.

Mandal maae herefter have fri Handel og Tilladelse at fortolde alle Slags lovlige Vare hos sig selv, i Steden for i Christiansand; dog skal Mandal derimod tilforpligtet være, at svare noget Uafjælligt og Proportioneret aarlig til Christiansands Bye: Skat efter Stiftbefalingsmandens billig Sigende, og i Betragtning af de Handelendes Antal; samt Handelens Tilvæxt (p), og i øvrigt, ligesom hidindtil, staae under Byens Jurisdiction og Magistrat, som derved intet skal afgaae.

12 Febr.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden og Biskopen i Sjælland), ang. at de Huusmænd, som bygge paa Naminderød-Overdrev, skal henhøre under Høsbys: Sogn og Kirke.

2 og 20 Febr.
(Kgl. Resol.
23 Nov. 78
og 18 Jan.
79.)

B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Stiftbefalingsmænd og Toldere i Danmark, saa og Kjøbenhavns Magistrat), ang. Handelen paa St. Thomas og St. Jan, indtil videre, og for først i en Tiid af 2 Aar.

20 Febr.

Sammes Circulatre (til Consumtions-Dejcentene), ang. at den i Conf. Fds. 8de Cap. paabudne Afgift af Viin,

(p) See Rescr. 19 Jan. 1780.

Viin, rhinsk og fransk Brændeviin ic. bliver, lige som forhen er skeet, at erlægge i det Kongel. Skatkammer i Kjøbenhavn, og saaledes ei at indbrage eller blande under andre Consumtions-Indtægter. Regnskabsføreren indsender altsaa den af disse Vare oppebærende Consumption til beineldte Skatkammer, og derved forholder sig saaledes, som hidtil af Tolterne er skeet; og vil solgelig denne Consumption paa et særdeels Sted i Regnskabet beregnes, samt Skatkammerets Qwittering for Betalingen derhos fremlægges (q): hvorimod det med de øvrige Consumtions-Indtægter forholder paa anordnet Maade, saa at de uden Forskjel i Amtstuen afleveres.

20 Febr.

Qvægshye-Commissionens Prom. (til Stiftsbefalingsmændene i Fyens- og Ribe-Stifter), ang. udi Assens- og Middelfart- samt Strib-Færgegaard at have nsiere Opsyn ved Overfarten til og fra Indland og Slesvth.

20 Febr.

Sammes Prom. (til Stiftsbefalingsmanden og Amtsmændene i Sjælland, samt Kjøbenhavns Magistrat), ang. Sundheds-Attester, i Henseende til Qvægshyen, uden hvilke Qvæg ikke maae kjøbes eller drives (r).

2 Martii.

Eanc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Ribe), ang. at Præsterne paa Føhr og Amrum ere competente Skifteforvaltere efter de paa deres Præstegaardes Grund bortdsende Huusmand; derimod kan det ikke tilkomme dem at holde Auctioner i slige Stervboer.

6 Martii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. at en ny Lectie i Koeskilde-Skole,

10 Martii.

for

(q) Døhdæet ved Circul. af 10 Julii 1784, cfr. 2 Circul. laicer af 15 Jan. 1780, og 1 af 3 Febr. 1781.

(r) See Plac. 8 Martii 1779. Døhdæet ved Prom. 20 April 1782.

10 Martii. foruden de deri værende fire, maane oprettes for Døgnvædere, m. v.

10 Martii. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Holland og Falster), ang. tvende Chirurgi paa Falster.

Er. Der skal overalt i Danmark oprettes Chirurgiske Stationer; og den Chirurgiske Commission har forment, at der paa Falster, naar Herne Tøse, Bømø, Nishøe og Veierød frabrages, ikke kan være færre end 2 Chirurgi.

Til den Ende ere de under denne Dags Dato beskikkede: Den 1ste, der skal have sin Boepæl i Stubbejøsbøbing, til at være Chirurgus, og tillige practicere i bemeldte Stubbejøsbøbing samt omliggende Sogne udi Nørre-Herred, Naglebrønde:, Baalse:, Rippinge:, Brarup:, Nørre-Bødbye:, Nørre-Ålslev:, Sunsløv:, Torkildstrup: og Lillebrønde:Sogne, samt udi Sønder-Herred Hørbølø:, Falqversløv: og Aastrup:Sogne; og den 2den, der skal boe i Nyejøsbøbing, til at være Chirurgus, og tillige practicere i bemeldte Nyejøsbøbing, samt omliggende Sogne udi Sønder-Herred, Siustofte:, Øjedesbye:, Schjelbye:, Veggerløse:, Jestrup:, Sønder-Kirkebye:, Sønder-Ålslev:, Earlebye:, Hørebye:, og Nørre-Drøsløv:Sogne, udi Nørre-Herred Tingsteg:, Ønseløv:, Eschildstrup:, Stadager: og Nørre-Kirkebye:Sogne. Bemeldte Chirurgi skal betjene, og lade sig consulere af Enhver, som forlange deres Tjeneste, saa og, for saavidt saadant ikke allerede er skeet, lægge sig efter at blive kyndige og erfarne i Spødsels-Videnskaben, saa at de derudi kunne lade sig examinere; saa skal de og undervise Jordemødrene ic. (s). Af de reparterede 240 Rd. skal de forbemeldte 2 Chirurgi fra 1ste Jan. sidst afvigte nyde hver 120 Rd. Hvad der efter Repartitionen af Rjøbstæderne ic. (t) : : : blive lettede imod dem, som

(s) Det Hvirige indtil Repartitionen er ligeløydende med Rescr. af 20 April 1775 for Ribe-Stift.

(t) Lyder fremdeles som samme Rescript.

10 Martii.

som hvo nærmeste. Og skal alle disse Contributioner indtræves af Amtsforvalteren paa Halster, det, som af Kjøbstæderne skal betales, ved hvert Aars Udgang fra Magistraten eller Byfogden, og det, som af Landet betales, i 4 Kvartaler aarlig paa samme Maade som Kongens Skatter; og samtlige Herstæder og Huobonder skal udrede det, som af de ubi deres Tjeneste staaende de skal erlægges, imod. igjen at aflorte samme ubi deres Løn: hvoraf Amtsforvalteren da i 2 Terminer aarlig udbetaler hver Chirurgus sin Løn, nemlig den 1ste Julii det Halve af det, Landet skal contribuere, og den 1ste Febr. Resten af det Landet Paalagte, tilligemed det, som af Kjøbstæderne skal betales.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Christiania), 12 Martii.
ang. Forsigtighed med at sælge og bevare Forgift der i Byen.

Er. I Anledning af, at fem adskillige Personer i Christiania paa et Aars Tid har indbragt af det saa kaldte Arsenicum eller Gluckrud, hvoraf de fire nogle Timer derefter ere døde, samt at den sidste har ladet sig samme tilhente fra Byens Apothek, har Stiftsamtmanden tiltalt Apothekeren, fordi han drøiede sig til paa saadan Maade at afhænde Forgift, uden at være forsynet med Attest fra paalidelige Personer; men han har til sin Undskyldning fremsat, at Pd. af 4de Decbr. 1672 ikkun nævner Arsenicum og Mercurius ei at maatte sælges uden Bevis, samt at det ved Rescr. af 22de Febr. 1760 er de handlende der i Byen tilladt, at have tilfals, alt hvad Artekammer-Pauget i Kjøbenhavn maae handle med, hvoriblandt findes saadanne Sorter, som ere lige saa skadelige og, hvormed Enhver kan blive forsynet.

Stiftbefalingsmanden skal tilholde saavel Apothekeren, som de Handlende i bemeldte Christiania ikke at sælge Arsenicum rubrum og citrinum, Auripigmentum og Gammi Gurtz, uden ved sammes Udsalg at see sig forsynet med Attest fra Medicis, Chirurgis eller beskjendte Embedsmænd, og i øvrigt at have samme under behørig Laas og Luffe.

17 Martii.

Reser. (til Stiftbetsallingsmændene i Norge, samt Amtmændene og øvrige Vedkommende det at tilkjendegive), ang. at Ingen maae tiltales for Brændeviins-Drik uden efter Amtmandens Befaling, naar den er forhørt; og Omkostningerne i Sager for reene Forseelser, som medføre Bøder, ei at overgaae disse.

Sk. Paa det Almuen ikke med ubillige Omkostninger skal worde behørdet, og at den, som gierligten vil rette for sig, ikke skal overgaae Dom, saasom Almues-Mænd i Norge ofte føres i anseelige Bekostninger, naar de tiltales for reene Forseelser, som medføre Bøder, saasom Sager, der anlægges for Brændeviins-Drik, med videre, og som lettelig kunde afsjæres, endog undertiden uden Rettergang; men at det, naar Fogden og Sorenkrivener ere eenige derom, og den, som har forsoct sig, ei er Noget, kan næsten aldrig forhindres, at de jo tilveiebringer hinanden Salaria, hvilke, som ved Dom bestemte, ei kan forandres, uden ved Over-Retten, som medfører større Bekostninger.

Ingen maae tiltales for Brændeviins-Drik, uden efter Amtmandens Befaling, naar han, efter det af Fogden holdte præliminaire Forhør, maatte finde, at der var Deviis imod den Skyldige; og da skal den Paagjældendes Erklæring inden Sagens Anlæg indhentes, om han i Mindelighed vil betale, eller ei; forlanger han da ingen Sagsmaal, skal Amtmanden tilstille Fogden Ordre, i Mangel af Betaling at udpante Bøderne; men, træster han sig til at bevise sin Uskyldighed ved Retten, maae Sag imod ham til de ordentlige Ting anlægges: men Omkostningerne i saadanne Sager, saavelsom og for reene Forseelser, der medføre Bøder, og uden Rettergang kunde afsjæres, maae af Dommere aldrig bestemmes høiere, end det, som Bøderne, der skal udredes, udgjøre, med mindre den Paagjældende, ved at begjære usødvendige Opsættelser foruden den befalede Lovdag, selv trækker Sagen i Vidtløftighed.

Reser.

Reser. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. hvorledes der herefter skal forholdes med Skolernes Indretning og Skoleholdernes Løn paa det Antvorskovske District (u). 19 Martii.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsmændene i Danmark og Norge, samt Kjøbenhavn's Magistrat), ang. Certificatser til Søe-Passers Erholdelse for Skibe, som ligge i fremmede Havne. 20 Martii

Er. Det er fornummen, at der paa sine Steder gjøres Vankelighed i at udstæde de anbefalede Certificatser, til de-
 efter at erholde latinske Søe-Passer, naar Skibene ligge i fremmede Havne, og Tieren og Skipperen altsaa ikke paa een Tid og Sted kan aflægge den anbefalede Led, som indføres i Certificatsen.

I lige Tilfælde, naar Tieren er her i Landet, og Skipperen med Skibet er i en udenrigs Havn, kan Certificatsen udstædes, naar Tieren aflægger den anbefalede Led paa, at Skibet er ham, som Kongelig Underfaat, tilhørende, da Passet derefter fra Cancelliet (x) bliver udsærdiget, som i dette Tilfælde; der vel ei ofte vil ar-
 rivere, fra Oeconomie-Collegio directe tilsendes det Steds Consul, hvorfra Skibet udgaaer, paa det Skipperen for ham kan beeedige, at Ladningen ikke indeholder forbudne Vare.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Ribe, samt Amtmanden over Lundenæs- og Bøvlings-Amtet), ang. de med venerisk Svaghed Beladtes Cuur, samt paaløbende Omkostningers Ligning paa Almuen (y). 20 Martii.

Præsterne, som de, der besidde den nødtagtigste Kundskab om enhver enkelt Person i deres Menighed,

(u) See Reser. 11 April 1781 og 20 Martii 1782.

(x) Forandret ved Reser. 19 Junii 1782.

(y) Er. Reser. 3 Sept. 1783.

10 Martii.

hør, saasnart de fatte nogen Mistanke til nogen af deres Sognefolk, anmeldte det for Amtmanden, at de enten kunde blive indkaldte for vedkommende Chirurgus, eller denne, om Patienten er slet, kunde reise til saadan Eng, for at visitere ham, og de, som havde været om ham, i hvilket Fald Chirurgus maae tilstaaes fri Befordring; og maae ham til saadan Undersøgelse skaffes den fornødne Understøttelse, at Besigtigelsen kan skee uden Hinder og Modstand, ligesom og Amtmændene haver at tilholde alle de Syge, at lade sig betjene af Districtets Chirurgus, med mindre de bruge nogen anden authoriseret Medicus eller Chirurgus. I Henseende til det gjorte Forslag, at der i de Kjøbstæder, hvor Chirurgi hør, maatte paa Amtets eller Byens fælles Bekostning opbygges Huuse til de Syge, og Omkostningerne repareres som Delinquent-Omkostninger, da vil dermed forholdes efter Rescr. til Stiftamtmanden over Fyens-Stift af 20de Octbr. 1773, saavidt samme i nærværende Tilfælde kunde være at anvende. De formuende Patienter vil det tilkomme selv at betale deres Cur, men Almisse-Lemmersnes maae derimod skee gratis, og kan Chirurgi tilstaaes fri Befordring, saa tidt deres Nærværelse hos de Syge maatte være nødvendig; dertilmod kan dem ikke være at accordere daglig Diæt-Penge, men de hør for hver Patient, for Cur og Medicamenter, under eet beregnet, nyde en billig Betaling for dem, som cures, hvilket med Landphysici Attest maae bevises, førend Betaling bliver tilstaaet; dertilmod nyde de intet for de Patienter, som de ikke curre. I sørgt vil de paaløbende Omkostninger, for at lempe sig efter Almuens Tilstand, være at reparere aarlig, og ikke for flere Aar paa een gang; og, da Landphysicus paa Embeds Vegne paatager sig Directionen af de Syges Cur, saavidt behøves, maae han,
naar

naar han er nødsaget i saadanne Henseender at omreise, 20 Martii.
 ogde fri Befordring, og for de Dage, Amtmanden
 forlanger og anseer hans Hjelp og Opsyn fornøden, i Ad.
 daglig i Diæt-Penge.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Trundhjem), 24 Martii.
 ang. det samme i Trundhjems-Amt.

Er. Blandt Almuen i Indersøens Fraderie herkeede en als.
 mindelig Slud-Syge, som, da Stads-Physicus i Trundhjem
 anseer den for venerisk, og kaldes scabies venerica, er farlig
 og smitsom, saa at den i Tid ved tjenlige Midler bør stand-
 ses; men, som Curen ei kan ske i Districtet formedelst Man-
 get paa tjenlig Spise imidlertid for de Syge, samt fornøden
 Tilsyn, ansees det fornøden, at de sendes til Trundhjem.

Stiftsbefalingsmanden maae foranstalte de til de
 Syges Helbredelse tjenlige Midler, samt antage een
 eller flere af de i By'n værende Chirurgi til de Syges
 Cur, efter foregaaende næsteste Accordt for Medicamen-
 ter, samt Logemente og Tilsyn; og skal Stads-
 Physicus i Trundhjem have Opsyn med de, Tiid efter
 anden, i Sygehuuset der i Byen indlagde Syges Cur
 og Behandling: da de til saadan Cur med videre med-
 gaaende Bekostninger maae lignes paa Præstegjeldens,
 Fogderiet eller Amtet, ligesom Fornødenhed udfordrer
 det, Sygdommens Beskaffenhed ansees farlig og smit-
 som, og Bekostningerne opløbe til; dog maae det kun
 ske, for saavide Vedkommende ei selv formaae enten
 ganske eller tildeels at betale Curen, i hvilket Tilfælde
 og af Kongens Cassa maae gjøres det fornødne For-
 skud, som igjen inden ethvert Aars Udgang skal refun-
 deres; og maae intet Forskud for det følgende Aar re-
 quireres, førend det i det foregaaende Aar Forskudte
 er erstattet.

R. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til Consum- 27 Martii.
 tionsbetjentene), ang. at den Tilladelse, man for-
 hen har tilstaaet Vedkommende at handle med Tobak,

27 Martii. naar de beviisligen havde gjort Ansøgning om Concession derpaa, fra nu af ganske ophører, saa det ikke maae til-lades Nogen, som ei kan producere Concession, her- efter at føre denne Handel. (Saasom Gen. Land-Decon. og Commerce-Collegium har meldet, at, foruden de til den Tid udfærdigede Concessioner til Tobaks-Handlere, er ved fornavnt Collegium for nærværende Tid ingen flere saadanne Ansøgninger, som kan ventes at vorde bevilgede.)

29 Martii. Circul. ang. Procent af Extra-Afgifter (z).

31 Martii. Reser. (til Stiftsbefalingsm. i Sjælland, og til Kjøbenhavns Universitet), ang. at der udi Kjøb- staden Holbæk maae herefter aarlig den 1ste Julii hol- des et Marked med Heste og Qvæg, samt Kram-, Saandverks- og Skovboe-Vare.

31 Martii. B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark), ang. at den ved Forordn. af 19de d. M. paabudne extraordinaire Afgift af Skibe og Vare (a), saavelsoin og samtlige Afgifter af Salt og Tobak udi det Kongelige Zahlkammer, følgerig fra Toldstederne udi Amtstuen, skal erlægges.

29 Martii og 3 April. Dito Circulatre (til samtlige Toldere i Danmark og Norge (b), indeholdende Kongelig Resolution, at ved- kommende Told Betjente, for deres Umage med Oppe- børselen af den ved 3d. af 19de Martii paabudne Af- givt af Skibe og Vare, maae indeholde 2 Skill. af hver Rdlr., som de i deslige Afgifter til den Kongel. Cassa aflevere.

7 April. Reser. (til Stiftsbefalingsmanden i Christjau- sand), ang. at Byefoged- og Byeskriver-Em- bederne

(z) See Circul. af 3 April.

(a) Forandret ved Circul. af 6, 8 og 29 Maii 1779. Og Afgiften ophævet ved Plac. 7 April 1783.

(b) De Danske den 29 Martii og 3 April; de Norske den 3 April.

bederne i Ahrendal og Øster-Kiøper herefter skal være separerede, og hvert Sted have sin egen Byefoged og Byeskriver ic.; og at Byefogden i Ahrendal skal aarlig af Einkøbets Indkomster betale 100 Rdlr. til Byefogden i Øster-Kiøper. 7 April.

Refer. (til Amtmanden i Oplands-Amt), ang. 16 April.
 hvorledes der skal forholdes med den fri Skyndses Inddeeling ubi Groens-Præstegjeld og dets Annyer (c).

Cane. Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. 17 April.
 at det i Henseende til Guldsmedenes Arbejde af DuKat-Guld kan have sit Forblivende ved deres Laugs- Artikle af 7de Novbr. 1685, §. 5., saa at samme, i Folge deraf, stemples og betales i det ringeste til 23 Carat (d). (Saasom de rouserende Ducater ikke holde meere i det høieste end 23 Carat 6 Grent; saa at Lauget og Publicum vilde sættes i Forlegenhed med at faae det af saadanne Ducater forfærdigede Arbejde stemplet.)

Refer. (til Stiftbefalingsmanden i Sjælland), 21 April.
 ang. at der af Schiellschjor-Broe skal herefter betales Broe-Penge.

Refer. (til Overhofmesteren ved Sorø-Academie), ang. at de over Sorø-Lillelodegaards Markter varende Jodstier skal herefter være affkaffede, samt at Sorø-Indbaanere skal tillægges Græsning for deres Kver (e). 21 April.

Refer. (til Stiftbefalingsmanden i Viborg, og 21 April.
 til Kjøbenhavns Universitet), ang. at de i Skive holdte Markeder, eller saa kaldede Handels-Sammenkomster,

(c) See Forordn. 26 Aug. 1784.

(d) Efr. Refer. 26 Aug. 1778. See Schous Udtog af 3d. VII. Side 210.

(e) See Refer. 24 Novbr. 1779, 9 Aug. 1780 og 8 Aug. 1781.

- 21 April. komster, den 2den Jan. og 12te Martii med alle Slags Træ:Vare og Vogn:Redskaber, skal forandres til ordentlige Markeder, som skal indføres i Almanakken at holdes, det ene Onsdagen i den første Uge efter Nytaar, og det andet Fredagen efter den 12te Martii hvert Aar.
- 23 April. Eksecul. om stemplet Papiir til Told:Angivelser (f).
- 24 April. B. G. N. o. Gen. Toldk. Prom. (til samtlige Toldere og Controleurer i Danmark), ang. at udelade af de maanedlige Told:Extracter hvis af Consumtions:Intrader paa Stedet oppebæres.
- 23, 24 og 27 April. Sammes Circulaire (til samtlige Toldere i Danmark og Norge (g), hvorved Forordn. af 27de Novbr. 1775, dens 5de Art. om det stemplede Papiirs Brug til Angivelse ved Toldstederne paa Baade, Særger eller aabne Fartøier og Skiberumme under 20 Læsters Drægtighed, for Fremtiden forandres og nyiere forklares saaledes: At til bemeldte Angivelser bør bruges for alle Fartøier (de ved Toldrullens 6te Cap. 11te Art. for Angivelse og Told:Clarering fritagne Bønder, og fiske:Baade aleene undtagen) ligemeget, hvad enten de ere ledige eller tilladede, stemplet Papiir til 2 Skill., naar Fartøiet er mindre end 3 Læster drægtigt, til 4 Skill., naar Fartøiets Drægtighed er 3. til 6 Læster, og det til 6 Skill. for Fartøier af 6 til 20 Læsters Drægtighed.
- 1 Maii. Reser. (til Stiftbefalings- og Amtmændene i Sjælland og Fyen, samt til Kjøbenhavn's Magistral),
- (f) See Circul. af 27 Hujus.
(g) De Danske den 23 og 27 April; de Norske den 24 April.

frat), ang. en nærmere Bestemmelse om Lande-
veienes Istandsættelse og Vedligeholdelse. 1 Maii.

Er. Uagtet Resol. af 2den Novbr., communiceret den 9de Decbr. 1778, dens 6te, 9de og 12te Poster ere overensstemmende med de om Veienes Vedligeholdelse i Danmark udgangne Anordninge, saavel Id. af 4de Martii 1690, som seener i enkelte Tilfælde ergangne Befalinger, og det erattes billigst, at enhver Amtmand udi sit Amt efter Overlæg med Vedkommende saksætter, hvorledes Landeveiene fra Kjøbstad til Kjøbstad rettest og ligest kan inddeles, samt siden, efter saadan Kivtlig forfattet Deeling, forvarligen lader udvise hvert Herred, Sogn og Bye sine Veie og Veie-Parter, og hver Gaard sin Andeel, efter Veienes Veffaffenhed, Ondhed eller Godhed, rigtig ved Aalen-Maal tilmaale; er det dog af Erfarenhed bemærket, hvorledes Veienes Inddeeling blandt Amtneres Behoere ikke paa alle Steder her i Riget hidindtil er Kest paa en saa overensstemmende, billig og-passende Maade, som ved forbemeldte Forordning tilfistes, og til Arbeidets beskøbedre Fremme var at ønske. Derfor, endskjønt saadan, ved foransorte Resol. af 2den Novbr. hidskeden, paa ny anordnede specielle Inddeeling af Landeveiene herreds-, sogn-, bye- og gaard-viis fornemmelig ankommer paa, og behøver at indrettes efter localt Omstændigheder i ethvert Amt, og paa ethvert enkelt Sted, saalsom fortere eller længere Fraktigheden med videre, vil Kongen dog, paa det en større Liigbed, Billighed og Overensstemmelse ved denne Veienes Inddeeling kan opnaaes, hermed have anordnet og befalet:

- §. 1. Ethvert Sogn og enhver Bye eller Gaard skal tildeeles sin Anpart, saavel af de nye Veie-Strækninger, hvor samme maatte vige fra de gamle, som og af disse sidste, til Istandsættelse og Vedligeholdelse, paa den nærmest og belevligst liggende Landevei; og derimod fritages for Kjørsel og Gaard-Arbeide ved andre dem fraliggende Veie.
- §. 2. Ligesom Veienes Strækning over Amtets Grund enten er længere eller kortere, meere eller mindre breed, saaledes bør til Steen- og Gruus-Kjørsel, samt Veienes Istandsættelse, gjøres en fast Inddeeling paa de til samme henlæggende Sogne.
- §. 3. Ligesom et Sogn, en Bye, eller Gaard ligger nærmere eller længere fra Veien, og desformelst haver en betydelig kortere eller længere Transport med den i sin Tid udfordrende Steen og

- I Maii.** og Gruus, saaledes Skal og dens Deel af Veien, for saavidt Steen: og Gruus:Kjørsel til dennes Anlag og Vedligeholdelse betræffer, fastsættes større eller mindre. De
- §. 4.** til Veienes Forsærdigelse, paa de Steder, hvor Steens Kister strax behøves, udfordrende Steene, Skal af det nærmest liggende, og til samme Vei inddeelte Sogn eller Bye tilføres og leveres, imod, at dette Quantum igjen kommer til Afgang udi det, som af Steen og Gruus til
- §. 5.** Veiens videre Forsærdigelse siden maatte udkræves. Det fornødne Saand: Arbeide ved Veienes Indgrøvning og Planering Skal af de til samme henlagde Sogne og Byer forrettes i et lige Forhold, uden Hensigt til større eller mindre Fraligheden; hvilket Foransørte Skal tjene til en almindelig Kettesnor ved Vei:Arbeidet, saavel nu, som i Fremtiden. — Og, som (i Følge forommeldte Befalings 2den Post) Chaussees, som særdeles byrdefulde for Bønderne at bestride, ingenlunde overalt paa de nye Vei Skal anlægges; men ikkun paa enkelte bløde og moradsige Steder, hvor de maatte eragtes uundgængelig fornødne, saa foretages ved disse nye Vei for det første ikkun Indgrøvningen og Planeringen af vedkommende Sogne, hvorimod General: Vei: Commissionen, naar Inddeelingen til Vei:Arbeidet i ethvert Amt er skeet, og til Approbation indsendt, samt Veienes Indgrøvning og Planering derpaa foretaget, nærmere tilkjendegiver, hvilke Strækninger af Veien i ethvert District Skal belægges med Steen, og hvilke med Gruus, samt hvilke uden Gruus kunde blive gode og forsvarlige, saasnart saadant ved Undersøgning og med Paalidelighed kan erfares. Ligeledes Skal det, som ved forberørte Befalings 7de Post er fastsat, saaledes forståes og forklares, at paa de Steder, hvor i Nærheden af Veien findes Kortaad af Steen, eller bekvemme Sand: og Gruus: Banker, Skal Grund:Eieren først have Tilladelse at for-
 spne

1 Maii.

syne sig med det Quantum, han deraf efter Repartitionen haver sat levere til Veien; men hvad, som derefter af Steen, Sand eller Grus paa et saadant ubøiist beileligt Sted bliver tilovers, maae benyttes, og til det Stykke af Veien, som vedkommende Vei-Betjent anviser, bortføres af de af Amtets andre Deboere, som enten paa deres egne Grunde savne Steen, Sand og Grus, eller og med samme vilde have en alt for lang og besværlig Transport til Veien. — Endelig, er det i Anledning af, og Overeensstemmelse med ofstansførte Befalings 6te og 12te Post, nærmere bestemt, at udi Koeskilde-Amt, for saavidt dette i Særdeleshed betræffer, skal istandsættes og vedligeholdes Veiene fra Koeskilde til Ringsted og til Callundborg, samt et forholdsmaessigt Stykke af den fra Kjøbenhavn til Kjøge, da bemeldte Amt saaledes efter Beliggenheden kan blive inddeelt i 3de særskilte og, i Henseende til Vei-Arbeidet, hinanden bestandig uvedkommende Deele (h).

Refer. (til Stiftsbefalingsmanden paa Island), 5 Maii.
ang. Mulct af dem, som for Hoer fritages fra at rømme Syffelet.

Er. Fra Island indkommer ofte Ansøgninger om at fritages for den tilbøiige Straf at rømme Syffelet, m. v., for begangne Hoer (i); og det er ved den saakaldte Store-Dom af 13de April 1565 (k) saakaldt, at de, som bedrive Hoer, og ikke kan betale Bøderne, skal dicteres legemlig Straf, nemlig 2 Slog af Riis for hver ubetalt Mark.

De paa bemeldte Island, som for Fremtiden vorde fritagne for at rømme Syffelet, skal derimod paalægges at betale en Mulct fra 2 til 10 Rd. efter Stiftsbefalingsmandens Sigende (l), og i Mangel deraf
skal

(h) Dette Skifte om Koeskilde-Amt er istun til Stiftsamtmanden i Sjælland.

(i) Er. Rb. 3 Junii 1746, S. 12.

(k) Er. Refer. 13 Julii 1682.

(l) Forandret ved Refer. 15 Martii 1780.

5 Maii.

skal de straffes med Riis eller paa anden Raade, som han maatte agte det meest passeligst og tjenligt; dog maae den af ham i Stedet for de fra 2 til 10 Rdlr. moderedes Bøder, naar samme ei kan faaes, fastsættende Straf ikke være strengere end det, Store-Dommen i saa Raade anordner.

5 Maii.

Rescr. (til samme og Biskopperne paa Island), ang. at Rescr. af 8de Decbr. 1741, om Geistliges Suspension, ligeledes herefter skal strække sig til Island.

6, 8 og
29 Maii.

B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark og Norge (m), ang. at den ved Rd. af 19de Martii sidstl. paabudne Extra-Udgivt af Skibe og Vare skal for Fremtiden med Told-Indtæderne til det Kongelige Skatkammer indsendes (n).

10 Maii.

Kongelig Resolution, hvorved Forordn. af 27de Novbr. 1775, dens 1ste og 26de Art., for saavidt angaaer de Gjelds-Beviiser og andre Documenter, som lyde paa eller betræffe ifflun 10 Rdlr. og mindre Summer, formildes og nøiere forklares.

Or. For at forkaffe de usformuende Paanere i Henseende til det anordnede stemplet Papiirs Brug en skærr Lettelse, samt tillige at forebygge en Deel af de i efterfølgende Tilfælde hidtil, fornemmelig i Kjøbenhavn, bemærkede jævnlige Forseelser.

1) Alle vedlige Beviiser for 10 Rd. og derunder, hvad enten de efter deres Indhold henhøre til de, som ere opregnede i Forordningens 1ste Art., eller til de, som ubi 2den Art. findes benævnte, og hvad Navn de end maatte have, maae og skulle herefter samtlig udstædes og modtages paa det til 2den Klasse henhørende og ved Forordningens

(m) De Danske den 6 og 8, de Norske den 29 Maii.

(n) Herved forandret Circul. af 31 Martii 1779. See Plac. 7 April 1783.

10 Maii.

ordningens 2den Art. anordnede stemplet Papiir, No. 1 til 4 Sk.; 2) de, som herefter findes at have modtaget eller udgivet noget Dvitts for 10 Rd. eller en mindre Sum enten paa ustemplet eller ringere Sort stemplet Papiir end det til 4 Sk., skulle, i Stedet for den ved Forordningens 26de Art. i Almindelighed fastsatte Straf, have forbrudt den halve Deel af Dvittisets paalydende Summa, til lige Deeling imellem Angiveren og Rentekammerets Fattig-Doffe. Og, ligesom Kongen har underskrevet det herom udsærdigede Rescript til de Tilforordnede ubi Hof- og Stads-Retten i Kjøbenhavn, saa haver og Rentekammeret, hvis i Fremtiden nogen Forespørgsel fra andre Steder ubi Danmark og Norge i lige Tilfælde maatte indløbe, da at tilkjendegive vedkommende Dyrighed til allerunderdanigst Efterretning foransørte allernaadigste Forklaring og Bestemelse.

Rescr. (til Broelægnings-Commissionen i Kjøbenhavn), ang. nogen Forandring i Forordn. af 20de Aug. 1777 om Broelægningen, saavidt Nyboderne angaaer, og om Vandløbet der. 12 Maii.

Det skal vel have sit Forblivende ved berørte Forordn., saavidt angaaer den Deel af Ny-Boders Steensbroe, som med andres have Sammenhang eller Fælledskab ubi efterskrevne Gader, nemlig: S. I.

Udi Store Kongens Gade

for 222 □ Favne.

Borger-Gaden	1127	•	•
Adel-Gaden	1254	•	•
Rigens-Gade	410	•	•
Hoppens-Længde	137	•	•
Canin-Længden	156	•	•
Brygger-Længden	171	•	•

12 Maii.

Hjorte-Længden	144	□ Favne.
Kløfte-Gaden	187	” ”
Balsam-Gaden	52	” ”
Salve-Gaden	20	” ”

Tilsammen 3880 □ Favne.

Saa at Sjø-Etaten for disse 3880 □ Favne Steensbroe svarer til Broelægnings-Cassen den, efter bemeldte Forordning, saavel for afvigte Aar 1778 ansatte, som herefter aarlig ansættende Afgift, lige ved andre udt Stadens Steensbroe lodtagne, da Commissionen haver at besørge samme 3880 □ Favne Steensbroe paa forordnet Raade oplagte og vedligeholdte; dertmod skal bemeldte Etat være befriet for den øvrige Deel af Ny-Borders Gader, eller Steensbroe, fra at erlægge nogen Afgift til den forordnede nye Broelægning, imod at samme Etat selv der besørger Broelægningen og dens Vedligeholdelse med hvad dertil henhører fremdeles som tilforn; men, da Vandet fra denne Deel af Ny-Border skal have sin Indflydelse udi Stadens Vandledninger, saa, naar disse Vandledninger, til Forbedring af Stadens Vandløb, udfordrede anden Indretning, og Vandløbet fra denne Deel af Ny-Border desaaarsag ligeledes anderledes maatte indrettes, skal i det Tilfælde dermed forholdes saaledes: At Sjø-Etaten bekoster saadan Forandring paa bemeldte dertil hørende Deel af Ny-Borders Vandløb for egen Regning, efter den Anmeldelse og Anvisning, som Commissionen dertil har at give.

12, 15 og
18 Maii.

B. G. R. o. Gen. Soldk. Circul. (til samtlige Soldere i Danmark), ang. hvilke Vare under de ved Forordn. af 19de Martii sidst. ommeldte, og for den extraordinaire Afgift fritagne indenlandske Fabriks og Manufactur-Vare skal forstaaes (o).

Sam

(o) See Plac. 7 April 1783.

Sammes Circulaire (til Consumtions-Oppeber- 18 Maii.
sels Betjentene i Danmark (p), hvorved Consum-
tions-Forordningens 4de Cap. 5te Art. extenderes saar-
ledes: at Consumptionen af de Sviin, som i Stæ-
derne indføres til at feedes og opstaldes, maae, naar
de igjen beviisligen udføres, tilbagebetales; dog giel-
der denne Regel alene for Fremtiden.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over 19 Maii.
Fyens-Stift), ang. at Froeprædiken i St. Knuds-
og Frue-Kirke i Odense maae ophøre fra Middelsdag til
Paaſte, undtagen paa 1ste Juledag; men skal fra
Paaſte til Middelsdag, som sædvanlig, alternatim hol-
des i begge Kirker (q).

Rescr. (til Biskopen i Aalborg), ang. Embeds- 19 Mail.
Forretningernes Deeling imellem Sognepræsten
og den Residerende Capellan paa Morsøe.

Rescr. Prom. (til Biskopen i Ribe, for at til- 22 Maii.
kjendegives en Provst, som havde forespurgt sig),
ang. at udi det for hvert Aar forsattende Januarii
Maanedes Mandtal antegnes til Extra-Skattens Saa-
relse alene de Personer, som virkelig forefindes i Soge-
nene, uden at fordrø nogen Attest, enten for dem, som
ere udgaade, eller tilkomne: Skalde derimod nogen,
som i fornævnte Mandtal ere indførte, paa anden Tid
af Aaret end ved Ny-Aar gjøre Omkøstning eller begive
sig ud af Sognet, da bør saadanne ikke af Mandtallerne
udgaae, sændt det med Attest er bleven beviist, hvor
de igjen til Skattens Erløggelse ere indførte.

Circul.

(p) See og Prom. 3 Martii 1781.

(q) Dette sidste er ophævet ved Rescr. af 11 Junii 1784.

- 29 Maii. Circul. om Extra-Asgivten af Skibe og Vare (r).
- 2 Junii. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. en Eues Indrettelse paa den Schimmelmanste Gæver-Fabrique, hvori de Roman-Catholiske Haandverksfolk maae forrette deres Gudstjeneste inden lukte Døre, m. v.
- 2 Junii. Rescr. (til Biskopen i Aarhus), ang. Forholdet med Embeds-Forretninger og Indkomster imellem Sognepræsten og den Residerende Capellan i Mariager.
- 2 Junii. Rescr. (til Biskopen over Fyens- og Lollands-Stifter), ang. at Vesterborg- og Birchet-Mec-nigheder i Lolland maae være befriet for Residerende Capellan, imod at Sognepræsten paalægges, af de 120 Rdlr., han skulde svare Capellanen (s), at betale aarlig 100 Rdlr. til Skoleholdernes Løns Forbedring paa Grevskabet Christjansøde.
- 7 og 8 Jun. B. G. N. o. Gen. Toldf. Circulaire (til samtlige Toldere i Danmark), ang. at det maae være Helmer Liebe i Flensborg tilladt frit fra Danmark at udføre 220 Zuder til hans Garverie sammesteds, dog kun for saavidt de i Anledning af Værgslygen udgivne eller herefter udkommende Anordninger ikke herudi maatte være eller blive hinderlige.
- 11 Junii. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Aggershuns-Stift, og til Københavns Universitet), ang. at det saa kaldte Plas-Marked maae forflyttes fra Sogner Kirke (t) til Møsse-Bye, og aarlig der holdes

den

(r) See Circul. 6 og 8 Maii.

(s) See Rescr. 2 Martii 1742.

(t) See Rescr. 21 Junii 1771.

Resolutioner og Collegialbreve. 211 1779.

den første Tirsdag samt paafølgende Onsdag og Torsdag 11 Junii.
i August Maaned.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands Stift), ang. 16 Junii.
aarlige Enke-Pension af Degnekaldene i Øster-
Flakkeberg-Herred, nemlig af Hørslov 8, Carrebek 9,
Tunstrop og Haldagerlille 7, Ballensved 7, Marvede 4,
Hallinge 7, Soædbye 4, Krummerup og Fugleberg 8,
Quislemark og Siirendahl 8 Rdtr. (u).

Quæstige-Commissionens Prom. (til Stiftsbefalings- 19 Junii.
manden i Ribe samt Magistraten i Colding og Arideri-
cia), ang. de aarlige Markeder i Hundsjøbing og Væ-
seskjøbing.

Rescr. (til Etatsraad Kosoed), ang. at paatage sig 23 Junii.
Bestyrelsen af Viborg-Tugthuus 1 a 2 Aar (x).

Notits derom til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i 23 Junii.
Viborg.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden paa Island), 23 Junii.
ang. hvad Erstatning der bør gives af opbrin-
gende Hvale til Grund-Eieren.

Er. Det blev forekillet, at det vilde tjene til Hvalfang-
stens bedre Opmuntring, om det blev tilladt dem, som lægde
saa efter denne Fangst, at føre den Hval, som de fange, til
Land paa udørkede og steenagtige Steder, uden derfor at er-
lægge nogen Betaling til Grund-Eieren, eller og give ham
½ Deel af Hvalen.

I Overensstemmelse med saavel den Islandske som 5. 1.
Norske Lov, og især Niecebalkens 8de Cap., samt Nors-
ke Lovs 5te Bogs 12 Cap. 3die og 1te Art. anordnes
i Almindelighed: Naar en harpuneret Hval føres til
Land paa steenagtige eller sandige Steder, eller
Strande, som tilhøre Andre, og kan der opskjeres og
bortføres uden Grund-Eierens Skade, da haver denne
D 2 ingen

(u) Det Øvrige som Rescr. i Julii 1778.

(x) See Rescr. i Nov. 1780 og 19 Sept. 1781.

23 Junii.

§. 2.

ingen Deel i Hvalen; dog bør ham betales, hvad Tjeneste han ved saadan Leilighed maatte bevise de Fangende, saaledes som de med ham kunne foreenes. Foresen saadan fanger Hval til Land paa noget saadant Sted, hvor dens Flensning, Djerkning og Bortførelse kan i nogen Maade spille en andens Eng eller Mark, da skal de Fangende betale Grund-Eieren saadan Skade og Jordspilde med $\frac{1}{2}$ Deel af Hvalen in natura.

23 Junii.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Bergens-Stift), ang. Brandvæsenets bedre Indretning i Bergen.

§. 1.

Saa snart nogen Ild opkommer, bør alle ved Bradvænken værende og sig ellers opholdende Skibs-Tømmermænd, uden mindste Ophold, indfinde dem med deres havende Biler eller Øjer paa den nærmest Ilden værende Alminding, for under Bradvænke-Mesterens Ansørsel at forrette hvad Stiftamtmanden, om han der er tilstæde, Politimesteren, Stadshauptmanden og Brand-Directeuren til Ilden at dæmpe, maatte finde fornøden. Skulde Noget af Skibs-Tømmermændene uden loelig Forsald udeblive, bøder den for hver Gang til Byens Cassé 1 Rdlr.; til hvilken Ende Bradvænke-Mesteren haver, naar Ilden er dæmpet, til Brand-Commissionen at indberette, om, og hvilke,

§. 2.

der ere udebleven, da Brand-Commissionen foranstalter de Udeblevne indkaldte, og tilpligtede, de bestemte Bøder at udrede. — Alle Byens tilstædeværende Styrmand og Matroser bør, saasnart Ild formerket, og ved første Varsel deraf, usfortøvet indfinde dem paa Toldbod-Almindingen, under Ansørsel af dertil af Enroullerings-Chefen og Magistraten udnævnede bekvemne, og til denne Tjeneste ferme Skippere, for at forrette alt, hvad til at slukke Ilden maatte foranstal-

§. 3.

tes;

23 Junii.

tes; Skulde Nogen af dem udeblive, boder enhver af de udeblivende Styrmænd til Bøens Casse 48 Skill., og enhver af Matroserne 24 Skill., da enhver af de anførende Skipperne har for Brand-Commissionen at opgive de Udeblivende, hvorefter saaledes forholdes, som udi 2den Post er bestemt: og, paa det bemeldte Skipperne kan være underrettede om, hvilke der af Brangvillighed eller Forsømmelse ikke mødte, meddeeler Enroulerings-Chefen Magistraten en Liste paa Bergens Bøes enrullerede Bøe-Folk, til Søevante inclusive, af hvilken Liste disse Skipperne isjen erholde Gjenpart. — Samtlige Haandverks-Svende, for saavidt de ei ved en eller anden Sprøjte gjøre Tjeneste, bør ligeledes under 48 Skill. Mulct for hver Udeblivende være pligtige, saasnart Ild opkommer, at møde, under Ansørsel af de for ethvert Laug eller Haandverk af Magistraten udnævne bequemme Formænd, ligesom enhver af dem og, for saavidt gjærlig kan være, bør være forsynede med Viler, Ører, Bræk-Stænger, Brandhager, samt andre, til Ilden at dæmpe, tjenlige Redskaber. Og, paa det disse Haandverks-Svende kan i paakommende Tilfælde vide, hvor de skal forsamle sig, skal af Magistraten med Overlæg af Politimesteren, Stads-hauptmanden, Brand-Directeuren og de deputerede Borgere udnævnes de for ethvert Laugs eller Haandverks-Svende fornødne Samlings-Pladser, hvilke Formændene eller Ansørerne til Bekjendtgjærelse for de øvrige tilkjendegives, og ellers udi deres Samlings-Steder til Efterretning opslaaes. — Ingen af de udi 1ste, 3die og 4de Post benævnte bør, naar de ved Ilds-Tilfælde ere samlede, under foreskrevne Mulct, inden deres Ansøreres Samtykke, begive sig bort forinden Ilden er dæmpet; men de skal i den Tid stedse være tilstæde, for at efterkomme, hvad anordnet vorder;

S. 4.

S. 5.

- 23 Junii hvorimod saavel disse Styrmand og Matroser, som Slibstømmermændene og Haandværks-Svendene, der ei ansees som Brandfolk, sælgelig hverken ved Eproiternes sædvanlige Wynstring kan forbindes at møde, eller i andre Maader ved Brand-Væsenet at gjøre Tjeneste, bør, saasnart Ilden er dæmpet, fremdeles som hidindtil for Bagthold og al anden dermed forbunden
- §. 6. Tjeneste være befriede. — Alle og enhver bør nøie efterleve, hvad Brandordningen af 16de Maii 1707, dens 1den Art. befaler, i Henseende til Warlighed, som med Ild og Løs bør have; saafremt de ei vil vente paa
- §. 7. den anordnede Maade at ansees. Ligeledes besales samtlige Wnens Indvaanere at have de udi Anordningens 4de Cap. foreskrevne Brand-Redskaber i Beredskab; og, som mange, deels ei med de fornødne Lygter skal være forsynede, deels hverken have Brand-Øre, Vand-Kar eller Tønde med videre udi Anordningens 4de Capitels 1ste Art. bestemte Redskaber, skal Brand-Comissionen dermed have den nøieste Indseende, og de derudi befindende Forsømmelige med Mulct efter Anordningen uden Forskaansel at ansee, saaledes som de i alle paakommende Tilfælde vil ansvare: til hvilken Ende de 2 Gange om Aaret, naar de anordnede Visitationer ere tilendebragte, have til Stiftamtmanden at indberette, i hvilken Tilstand det private Brand-Redskab er besunden, samt om enhver Huus-Eier eller Leier dermed anordningsmæssig er forsynet, eller hvad derpaa mangler, og med hvilken Mulct Vedkommende for det Manglende ere ansætte. — Til Mangde af Vand i Nødens Tid at faae anskaffet, bør enhver Huus-Eier, saasnart Ildsvaande indertræffer, uden Ophold lade uden for sit Huus udsætte et med Huusets Numer tegnet Kar, fuldt med Vand; saa bør og alle publike og private Brønde uophødelig sættes i den meest fuldkomne Stand, samt med
- Dom:

Pompe og videre Tilhør forsynes. Og paa det der altid kan være Overflodighed paa Vand, som det nødvendigst ved mædende Ildbrande, bør, saavidt mueligt og gjørligt kan være, paa bequemme Steder ved Land-Siderne, hvor Havet eller Baagen gaar op til Byen, sættes nogle saakaldede Slag-Pomper, og til enhver Pompe efter Numer et Vand-Kar, som og med Pompens Numer bør betegnes, da Matroserne og Soldaterne i paakommende ulykkelige Tilfælde, især ved disse Pomper, bør, efter Afdeeling, gjøre Tjeneste, ligesom de og tilligemed de øvrige udi 1ste, 3die og 4de Post benævnte, bør, naar en antande Ild skulde tage Overhaand, deels ved Sprøiterne arbejde, deels nedbryde, hvor Faren er størst, med det videre til at hindre Ildens Udbredelse Fornødne. — Som det fornemmes, Brandordn. af 1707 udi meer end lang Tid ei af Prædikestolene at være opløst, uagtet samme er befaleet tvende Gange om Aaret at opløses, bør denne Brandordning tilligemed hvad herved om Brand-Væsenet er anordnet, til Alles Efterretning strax, og for Eftertiden 2de Gange om Aaret, nemlig 2den Søndag efter Vaaske, og 2den Søndag efter Mikelsdag af Prædikestolene udi Kirkerne offentlig bekjendtgjøres.

23 Junii.

§. 9.

§. 10.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Stiftamtmand, Consumtions-Forvaltere og Inspecteurer i Danmark), ang. Consumtions-Betjentenes Inquisition om Kroehold paa Landet.

26 Junii.
(Kgl. Resol.
3 Junii.)

Til en fast Regel fra Consumtions-Væsenets Side skal det være fastsat, at, naar de Kongel. Consumtions-Betjente foretage de dem anbefalede Inquisitioner om Kroehold og Brandeviinsbrænden med videre derhen hørende paa Landet, de da ved det Øl og

26 Junii. Brændeviin, som foresindes paa de Steder, som ikke ere privilegerede til at brygge og brænde, aleene paasee, at det er forsynet med de behørige Deviiser om at være taget fra de behørige Kjøbstæder. Men i Tilfælde af, at der skulde formeenes, at disse Vare ikke vare tagne fra de behørige Kjøbstæder, have de aleene at see det anmærket i Inquisitionssorretningen og anmeldt for vedkommende Kjøbstæders Dyrlighed, samt til den overlade at paasee Kjøbstædens formeente Ret; og, skulde det da ved den nærmere Undersøgning befindes, at en Kroemand har gaaet den ham anviste Kjøbstad forbi, og taget saadant Ol og Brændeviin fra en Anden, da blive Inquisitionssomkostningerne i saa Fald hos bemeldte Kroemand at indfordre.

30 Junii. Reser. (til Stiftsbefalingssom. over Viborg), ang. at Fjends- og Nørting-Herreders Ting maae forflyttes til Viborg, som ligger i Nørting-Herred; dog skal Herredsfogden selv besørge Tingstedet enten paa Naadstuen eller et andet i Byen dertil passende Sted.

2 Julii. Reser. (til Stiftsbefalingssom. over Aggershuus-Stift), ang. at Reser. til Kjøbenhavns Magistrat af 22de April 1768, om Guldsmed-Værktøi samt Guld og Sølv hos Uberettigede, ogsaa for Fremtiden skal gjælde og være til Regel for Vedkommende ubi Christiania: og skal Halvdeelen saavel af de Sager, som maatte vorde confisquerede, som af de existerende Bøder, tilfalde Politiet, og den anden halve Deel Guldsmed-Laugets fattige sammesteds.

10 Julii. B. G. N. o. Gen. Toldk. Prom. (til nogle Toldere), ang. at ved de Toldsteder, som ligge uden for Kjøbstæden, opbeværes ikke Consumtionen af de der ankommande fremmede Vare, som
ere

ere bestemte til noget andet consumtionspligtigt 10 Julii.
 Ered.

Er. Ser at forekomme M:^{ts} forskaaelse af adskillige Toldere ved saadanne Toldsteder, der have meent, at af de der loevets ankommende Vare, som til en anden Kjøbstad ere bestimede, skulde Consumtionen tillaaet Løiden ved først ankommande Sted betales, hvornæst Varen siden, efter medfølgende Passer-Seddel, skulde passere fri paa det Sted, hvor de siden indføres.

Af alle fremmede Vare, som der til Toldstedet ankomme, men ere bestemte til noget andet consumtionspligtigt Sted, oppebærer Tolderen alene Tolden, men ikke Consumtionen; derimod forsvner han Varen med Passer-Sedle til det bestemte Sted, og lader sig give Sikkerhed for, at R^{ick}-Attest fra vedkommende Consumtions-Forvalter for den betalte Consumtion skal tilveiebringes (y).

Rescr. (til Kjøbenhavns-Magistrat), ang. at 16 Julii.
 de fra Bidstrupgaard og Gods under Stadens Overformynderie indtagne Arve-Midler, uden Skrelovs-Penges Erlaggelse deraf, igjen maae udbetales, naar Vedkommende, som imodtage dem, opholde sig paa bemeldte Gods (z)

Rescr. (til samme, og til Stiftsbesafingsmændene i Danmark, ogsaa at tilkjendegives Amtmændene og andre Vedkommende), ang. Betaling for Attester, i Anledning af Qvægsyngen, samt for andre Reise-Passer og Attester. 21 Julii,

Er. Ved Forordn. af 30te Novbr. 1778, dens 1ste Cap. 3die §. er befalet, at de Attester, som af Magistrater og Bnefoader udi Kjøbstæderne, og af Herredsfogeder eller Birkelsæder paa Landet skal meddeeles for at følge med Qvæg, som efter den ndi bemeldte §. aivne Tilbedelse indkøbes paa sunde Stæder, skal udkrædes paa uilemplet Papir, og at imæn

D 5

Beta.

(y) Maaskee dette er forandret ved Circul. af 8 April 1780.

(z) See Rescr. 11 Maii 1774.

21 Julii.

Betaling derfor maae tages; det samme er og ved den næst-paafølgende 6te §. befalet, i Hensende til de Attester, som skal følge med Dvæg, der drives fra Bue til Bue, udi et af Dvægsengen befængt eller nærmest belliggende Amt, ved videre: Men for Hertugdømmene er det derimod bevilget, at Embedsmænd og Andre, som ere berettigede til at udgive saadanne Attester, maae for dem, som de i Folge Anordningen imod Dvægsengen udstæde, og som paa ustemplet Papiir maae skrives, oppebære 2 Sk. dansk, naar Attesten lyder paa eet Hoved, og 4 Sk. dansk, naar den lyder paa flere: de Kongel. Embedsmænds Forretninger ved Foranstaltningerne om Dvægsengen ere blevne meget forøgede, og en saadan moderat Betaling, som den ansætte, kan ikke være det Almindelige til synderlig Byrde, men kan tjene til at opmuntre Bedkommende til, med meere Noiaaetighed at paase, at Endover forjører sig med de anordnede Attester.

§. 1.

Alle i Anledning af Dvægsygen anordnede Sundheds-Attester maae udstædes paa ustemplet Papiir, og Bedkommende, som samme skal udstæde, derfor tage efterskrevne modererede Betaling, nemlig: For en Attest paa et Hoved, Saar eller Sviin 2 Skill. dansk; paa flere Hoveder, Saar eller Sviin, uden Hensigt til deres større eller mindre Antal, 4 Skill. dansk: For en Attest paa et Quantum Gods eller Vare 2 Skill. dansk; paa flere Qvanta, uden Hensigt paa hvor mange, 4 Skill. dansk; for en Rejsende 4 Skill. dansk; for flere

§. 2.

Rejsende under eet 8 Skill. dansk. — Derimod maae det ikke være dem tilladt at tage Betaling for Paategninger paa Attester, som produceres, for at erholde Beviis, at Sygen ikke er paa det Sted, hvor de ere

§. 3.

blevne producerede. Ei heller maae det være nogen tilladt at fordrø Betaling for Sundheds-Attester, som de, der reise i Kongelig Tjeneste, eller de Kongelige

§. 4.

Postler, maatte behøve. — For alle udi en anden Hensigt anordnede Reise-Passer, saavelsom for Attester paa Dvæg, Creature, Gods og Vare, som ligeledes af andre Aarsager kunde udfordres, maae fremdeles, som hidtil, tages den paa hvert Sted brugelige eller lovlige Betaling.

Rescr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Christiania), ang. at en Annergaard, Præstegaarden kaldet, i Biskum-Anner, skal være bestandig Capellan: Boelig for Eger-Præstegjeld. 21 Julii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Ribe), ang. at Broe-Pengene i Veile maae frá 1780 Aars Udgang overdrages Byen, dog at Indvaanerne stedse holde Broerne i forsvarlig Stand; samt at der strax maae betales 2 Skill. i Havne-Penge af hver Havn Brænde, som paa Byens Grund opsættes til Udfskibning. 28 Julii.

Rescr. (til Amtmanden paa Bornholm), ang. at Sager, som angaae Umyndiges Midlers Sikkerhed, skal udføres af Procuratorerne gratis, og med Beneficium. 30 Julii.

Det. Han har andraget, at det, formædlest den Urede, som en Deel af Formynderskabet paa Bornholm skal besindes ubi, samt det vidtløftige Opsyn med Børgere og Arve-Midler, som Amtmands Ambedet der er besværet med, næsten ikke skal være ham mueligt, at kunne beopagte samme saaledes, at han, som Overformyndet, altid kunde være forvissat om Arve-midlernes Sikkerhed, da En, som er bemidlet og vederhæftig, den gans, han blev Børge, lettelig af utallige Aarsager inden kort Tid kan blive usikker og forarmet, og Landets uerdentlige Praxis, og i Svaga gaaende Misbruge, som Alminden ansee for Løve, ubi Arve-Sager skal medføre saavel fuldkommen Uret, som usornødne, og for Arvinger og Børgere kostbare Vanstetligheder.

Udi de Sager, som behøves at anlægges til at beskutte, forsikre eller indfordre Umyndiges Arve-Midler fra vedkommende Børgere, maae af Amtmanden, til deres Udførsel for Retterne, beskiffes Actor af en af de i Landet beskiffede Procuratorer, som siige Sager paa Embeds Vegne uden nogen Betaling skulle udføre; og skal saadanne Sager paa de Umyndiges Side tillige ansees som beneficerede i Henseende Rettens Gebyr og stemplet Papiir; dog maae dette Beneficium

ikke

30 Julii. ikke udstraffes til Odel-Rettighedens Naatale, eller til at indfordre Stetvboers udestaaende Gjeld, hvorudi Umyndige pro quota noget kunde være udlagt; men alene til de Tilfælde, hvor det behøves til Sikkerhed og Skadesløsholdelse for Umyndiges ved Skifte-Breve bestemte og uddeelte Arve-Midler, enten hos usikre Børgere og Formyndere, eller formedelst Panters Forringelse, eller formedelst vrangvillig Opsættelse med Børgemaalers Aflevering.

31 Julii. Canc. Prom. (til Stiftbefalings- og Amtmændene i Danmark og Norge, samt Politimesteren i Kjøbenhavn), ang. at (saasom det er bragt i Erfaring, at andre Magter give sig al optankelig Umage for at erholde Matroser fra de Kongelige Lande, og ere findede besaarfag at sende Folk herind, som det, under Skin af en eller anden Slags Haandtering, er overdraget at anstille hemmelige Hvervinger) herom instruere alle vedkommende Betsente, og paalægge dem noie at vaage over, at saa stadelige Misbrug kan vorde forekomne.

31 Julii. W. G. K. o. Gen. Toldk. Circ. (til samtlige Forvaltere, Inspecturer og Toldere ved Consumtionen), ang. Tobak- og Salt-Inquisitioner (a).

Or. Af indkomne Efterretninger har Kammeret erfaret, at den Post udi de Consumtions-Betsentene meddeelte Instruxer, som handler om Tobak- og Salt-Inquisitioner, af adskillige er fristaet saaledes, at de, uden at rette sig efter de subsisterende Forordninger derangaaende, kunde inquirere, naar, hvor, og hvorledes de vilde; men bemeldte Post i Instruxen tillige indeholder, at dermed skal forholdes efter Forordningerne om Tobak- og Salt-Forhandlingen, som herge befale, at, naar Angivelse skeer, og sandsynlige Formodninger tilkjendegives, kan efter Omstændighederne Inquisition hos den Mistrukke tillades og forankaltes i Sødland af General-Toldkammeret, og i de andre Provindser enten ligeledes fra

(a) Ser saavidt angaaer Salt, bortfalder ved Bd. 2 Martii 1785.

fra bemeldte Kammer, eller, om Sagen ei taaler det Dybold, da af vedkommende Stiftamt, eller Amtmand.

31 Julii.

J deslige Tilfælde have Consumtions-Betjentene ansie at iagttage, hvad berørte Forordninger, nemlig den om Tobaks-Handlen i dens 5te Cap. 6te §. og den om Salt-Handelen i dens 2ode §., foreskrive.

Kentel. Prom. (til samtlige Amtmænd, Grever og Friherrer i Danmark), ang. hvorvidt de skulle lade udføre Sager om Brændeviins-Inquisitioner, foretagne af Consumtions-Betjentene.

7 Aug.
(Kgl. Resol. 8, og Gen. Soldk. Promem. 17 Julii.)

Hvor de i Kjøbstæderne bestillede Consumtions-Betjente foretage nogen Inquisition om ulovlig Brændeviins-Brænden og Krochold paa Landet, og disse ikke enten have Insiget, eller Tid for andre dem paaliggende Forretninger, til at forfølge den Skyldigbefundne til Doms, naar han ei mindelig vil rette for sig, der skal de overlevere den holdende Inquisitions-Forretning til Stedets Amtmand, som haver at besørge en Actor anordnet til at udføre Sagen paa den ved 2den Sept. 1773 foreskrevne Naade mod den Skyldige, og Omkostningerne imidlertid af Consumtions-Cassen udbetale; dog, saafremt Amtmanden, naar Inquisition-Forretningen er til ham overleveret, haver noget ved en saadan Sag at erindre, eller han befinder den at være af den Beskaffenhed, at den efter hans Meening ei kan forfølges, maae han, forinden Sagen anlægges, indsende Inquisitions-Forretningen med tilhørende Dokumenter og hans derved havende Betænkning til General-Toldkammeret, for deraf at forsynes med nærmere Resolution. Ligesaa maae og Amtmanden, naar Noget ved saadan Leilighed vil anlægge Sag imod Consumtions-Betjentene, for disse, paa deres Forlangende, bestille en Defensor, imod at de paa Sagen med

7 Aug.

medgaaende Bekostninger imidlertid af Consumtions-Cassen bliver forskudt (b). I øvrigt forholder Amtmanden sig med de i deslige Sager fældende Domme efter forberorte Forordning, saavelsoin den af 26ds April 1776.

11 Aug.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at der af Fødbye residerende Capellanie maae svares Naadens-Nat.

12 Aug.

Kongelig Resolution igjennem Finants-Collegium, hvorved baade bifaldes, at de Kongens Casse saavel i Følge Danske og Norske Lovs 5te Bogs 2det Cap. 11te Art. udi Danmark og Norge, som og udi Hertugdømmene efter de der gjeldende Anordninger, hjemfalder arveløse Capitaler i den forbigangne Tiid ere blevne indbragne under det ved Resolution af 15t Jan. 1765 indrettede Fond ad usus publicos, saa og for Fremtiden bevilges, at bemeldte arveløse Summer, ligesom andre Indkomster af extraordinaire Mulct- og Confiscations-Penge, Afførnings- eller 6te og 10de Penge, samt hvis i Anledning af Characterers Erholdelse betales, fremdeles maae være henlagte til, og beregnes til Indtagt for dette Fond (c).

13 Aug.

Rescr. (til Amtmanden over Bradsberg-Amt), ang. hvad der for Skjdsen i Bee-, Ceusde- og Sillejords-Præstegjælde indtil videre maae betales (d).

14 Aug.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til Stiftbefalingsmandene, at bekendtgjøre de Handlende), ang. at i Spanien er forbuden Indførsel af alle Engelske Vare; at de Handlende derfor ved Udførselen af

(b) Cfr. Circul. af 17 Aug. 1779, ss. 2 og 3.

(c) See Resol. af 7 Febr., 3 Prom. af 29 Febr. og 2 af 18 Martii 1780.

(d) See Forordn. 20 Aug. 1784.

af saadanne Vare, som kunde anses for Engelske, især **14 Aug.**
 Fisk, saltet Kjød og deslige, til deres Sikkerhed kan ses
 sig forsynet med Magistrat-Attester; og at Certificat-
 fernes Udsærdigelse paa Latin vil være nødvendig.

B. G. N. o. Gen. Soldk. Circul. (til nogle Soldere), **14 Aug.**
 ang. at Extra-Udgiøften efter Forordn. af 19de Martii
 d. A. bør svares af alle fremmede her strandede Vare,
 som i Landet forblive (e).

Sammes Circul. (til samtlige Forvaltere, In- **17 Aug.**
 specteurer, Soldere og Casserere ved Consumtionen (Kgl. Resol
 8 Julii.)
 i Danmark), ang. Consumtions-Betjentenes
 Forhold i Henseende til Inquisitionerne om
 Brændeviinsbrænden paa Landet, og hvad
 dem derfor tilstaaes. (For at bringe alt, hvad som an-
 gaaer Brændeviins-Inquisitionens Væsenet paa Landet, i den
 behøvede og bedste Orden.)

Naar Consumtions-Betjentene ved Inquisitioner **§. 1.**
 om ulovlig Brændeviinsbrænden paa Landet uden fore-
 gaaende Angivelse, opdage Urigtigheder, og Vedkom-
 mende strax godvillig rede for sig i Folge Forordn., da
 maae dem af Confiscationens Værdie og de efter hvert
 Tilfældes Beskaffenhed forordnede Bøder tilsammen til-
 staaes 60 Procent, dog at alle Omkostninger først
 fræregnes, hvortimod med de øvrige 40 Procent saales-
 des skal forholdes, at Consumtions-Regnskabsføreren,
 ligesom Tolderen i Told-Confiscationens-Sager, deraf ny-
 der $6\frac{2}{3}$ Procent for at gjøre Beregningen og aflægge Rig-
 tighed, og de øvrige $33\frac{1}{3}$ Procent tilfalde den til Gene-
 ral-Toldkammerets Disposition forbeholdne Fonds. —
 Det maae staae Betjentene frit for, naar de have for- **§. 2.**
 rettet nogen lovlig Inquisition, og Vedkommende ikke
 strax ville rede for sig, enten selv at forfølge Sagen
 eller

17 Aug.

eller at overgive den til Amtmanden, ved, at indlevere Forretningen til ham. I første Fald skal Betjentene føre Sagen ganske for de es egen Regning, og bære alle Omkostninger, i Fald Sagen tabes, hvorimod de, naar Sagen vindes, nyde alle de Fordeele, som dem ved 1ste Post er tilstaaet, dog at de Omkostninger, hvilke maaskee endda efter Dommen kunne falde dem til Byrde, først blive at staregne. I sidste Fald skal Amtmanden sørge for, at Sag imod den Betkommende bliver anlagt, hvor da Omkostningerne skulle udredes af Consumtions-Cassen, imod at alle de Fordeele, saafremt Sagen vindes, tilfalde denne Casse; dog maae Betjentene til deres Opmuntring, hvis, nemlig, Sagen bliver vunden, af Boderne og Confiscations-Bardien tilstaaes 30 Procent, efter at Omkostningerne ere staregnede. Men, saafremt Amtmanden ved saadan en Sag maatte finde noget at erindre, eller befinder den at være af den Besskaffenhed, at den efter hans Formeening et kunde forsølges, skal han, forinden Sagen anlægges, indsende Inquisitionens Forretningen med tilhørende Dokumenter og hans derved haveende Betænkninger til General-Toldkammeret, og oppebie sammes Resolution. —

§. 3. Skulde nogen ved saadan Leilighed ville anlægge Sag imod Consumtions-Betjentene, da skal Amtmanden paa disses Forlangende bestikke dem en Defensor, og kan da i Hensende til de paa Sagen medgaaende Omkostninger forundes dem Credit, indtil Sagens Uddrag, hvilke Omkostninger imidlertid maae forskydes af Consumtions-Cassen, da det dernæst vil beroe paa Sagens Udfald og General-Toldkammerets Decision, om, og hvorvidt Betjentene igjen skulle erstatte disse Omkostninger (f). — De tilstaaede Procenter af disse

Cons

(f) Saavidt Resolutionen. Med sammes §. 2 og 3 cfr. Prom. af 7 Aug. 1779.

17 Aug.

Confiscationer skal deeles imellem Betjentene i Proportion af de dem ellers af Overskudet bevilgede Procenter: og tvivler Kammeret ellers ikke paa, at Under-Betjentene gives deraf en passelig Douceur til deres Opmuntring, som vilde blive selv til Fordeel for hiine. Ved Aarets Udgang meldes Kammeret, naar en eller anden Betjent har vist sig særdeles aarvaagen, da man vil søge at forstaafe denne en passelig Belønning, hvilket Sidste kunde strax tilkjendegives Under-Betjentene.

Rescr. (til Amtmanden over Dueholms- oc. Amt), ang. at Tandrup-Birk maae for bestandig henlægges under Saafting-Krefs-Herredens Ting i Aalborg-Stift. 18 Aug.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at Born maae ikke døbes i Kjøbenhavns Kirker om Eftermiddagen. 18 Aug.

Gr. Stiftspræsten har andrøet, at den selvtænte Frihed, at døbe Born i Kirken om Eftermiddagen, alt mere og mere udbreder sig, fornemmelig i Kjøbenhavn, hvor desliac Eftermiddags-Forretninger snart i en, snart i en anden Kirke foree komme, undertagen i Frue-Kirke, hvor Barne-Daab altid skeer om Formiddagen; ja, at det endog gaact saavidt, at adskillige blandt Sounefolkene forlange det som en Pligt, at Præsten skal døbe deres Born om Eftermiddagen, og, naar han ikke kan, eller tør, vende de sig til andre Sounepræster, som findes mere soeliac; men at saadan Eftermiddags-Daab falder Præsterne til stor Forhindring i deres øvrige Embeds-Forretninger, især at besøge de Soue, hvortil der seiden gives Lid om Formiddagen formedeli Kirke-Tjenesten, Cater-Sitation og Kristemaal: hvorfors han derhos har bejert, at Eftermiddags-Daab i Kirken maatte berefsre vare aldeles forbuden; dog, at om een eller anden kunde forlange det, det da maatte tillades med Vilkaar, forud at betale fra 4 til 10 Rd. til Sognets fattige, og erlægges til Pleie-Commissionens Caffe; og af Biskopens Erhæring erfares, at den Skik, at lade Born døbe om Eftermiddagen, har saaledes taget Overhaand i Staden, at adskillige Præster have bejert sig over, at de ikke længere kunde udholde det, da, ved at hie efter Born og Gaddere, blive dem ofte heele Eftermiddagen borttagen, hvissken de burde anvende til deres Studeringer, Syges Besøge, at følge med Liig, samt andre Embeds-Forretninger.

VI. Deel. 2 Bind.

P

Ingen

18 Aug.

Ingen maae lade deres Børn døbe i Kirkerne om Eftermiddagen, Slots-Kirken undtagen; men Fulde dog En eller Anden forlange sine Børn døbte om Eftermiddagen, da skal den tilforpligtet være, derom at søge Dispensation i det danske Cancellie, og de fattige tilige erindres ved hver Dispensation.

20 Aug.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Sjællands-Stift), ang. en Sportel-Taxt ved Bornholms-Landsting.

Br. Landsdommeren og Landstings-Skriveren paa Bornholm have foreskilt Notten af dens Fastattelse, da Rettens-Besjente derved kunde undgaae al Mistanke, og blive fri for den idelige Afstingen.

	For Landsdommeren.	For Landstings-Skriveren.
1) For en Stævning 4 mg, til lige Deeling imellem Dommer og Skriver, er Er den over et Ark stor, eller større	2 mg	2 mg
2) For Sagens Incamintion	1 Rd.	3 Rd. , hvilke 3 Rd. afkortes, naar Acten gives beskrevet.
3) For et Skjøde, Pantebrev, Maning, eller deslige, at læse, paaskrive, og i Protocollen indføre	1 Rd., i hvor vidtløftige endog Brevene ere.	2 mg
4) For en simpel Tillysning, om saadant, som Drug haver været, at lade lyse til Landsting (og alene ansføres, men ikke indføres).	3 mg	3 mg

5) For

Resolutioner og Collegialbreve. 227 1779.

20 Aug.

	For Landsdommeren.	For Landstings-Skriveren.	
5) For en Doms-Act betales til Skriveren fra 2 til 6 Ark : : : : :	"	"	3 Rd. " "
Fra 6 til 12 Ark incl. :	"	"	4 " " "
13 Ark og derover : :	"	"	5 " " "
men ei videre at fordres. For andre Acter, som maatte foresalde, saavel som for Gjenparten at meddeele beskrevne, hvert Ark : : : : :			" 3 Rd. "
Dog Copier, som Parterne, medens Sagen ageres, begjere af Contrapartens Indlægge eller Documenter, ikke dermed at forstaae, da derfor ikkun betales for Acten : : :			" 1 " 8/3
Acten betales ikke fuldt, uden 4de Side er begyndt, saa at for hver Side, som ikke er begyndt, afkortes 6 β.			
6) For en Nidemand's eller Ophudamænd's Udmeldelse : : : : :	"	"	3 " "
Er den over et Ark, da for hvert fuldt Ark : : :			3 " "
7) For en verificeret Attest eller Extract : : :	"	"	3 " "
er den over et Ark, da ligeledes for hvert fuldt Ark :	"	"	3 " "

- 26 Aug. 5, 6, 7) For en Act, Ridemænds: eller
Opbudsmænds: Udmeldelse, Ute-
ster eller Extracter, eller andet In-
strument at forsegle, til Dommeren : 1 Rbd.
Og hvorhos befales, at hver Linie skal indeholde 20
Bogstaver (g), hver Side i det mindste 26 Linier. I
svrigt forholdes efter Loven, og Brevene saaledes at
skrives, at derover ikke billig kan klages! og maae hver-
ken Dommer eller Skriver fordre eller tage meere end
forekrevet staaer, under Embeds Fortabelse. Ligesom
der og af denne Sportel: Taxt skal opslaaes et Exem-
plar paa Landstinget til alle Vedkommendes Efterretning.
- 24 Aug. Rgl. Resol. 29 Julii.) B. G. K. o. Gen. Føldk. Circul. (til Forval-
terne, Inspecteurerne og Følderne ved Consum-
tionen i Danmark), ang. at af Erter og Biffer,
som grøttes til Føde for Creature, skal svares 24 Sk.
af Tønden i Consumption, ligesom i lige Tilfælde efter
Consumptions: Forordningens 5te Cap. 4de Art. svares
af Byg.
- 25 Aug. Rescr. (til Biskopen over Sjællands: Stift), ang.
aarlig Enke: Pension af Degnekaldene i Ty-
berg: Herred, nemlig: Schjelbye 10, Blumsøe 5, Næs-
bye 5, Sandbye 4, Vester: Egede 5, Fensmark 4, Her-
lufmagle 10 Rdlr. (h).
- 25 Aug. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Aarhus),
ang. at Priorinden i Størringgaard: Jom-
frue: Kloster maae indtil videre forundes et Tillæg af
50 Rdlr., samt hver af Jomfruerne 20 Rdlr. aarlig,
og samme til dem kvartaliter betales.

Rescr.

(g) Nu i Almindelighed 24 Bogstaver efter Plac. 9 April
1783.

(h) Det Øvrige som Rescr. i Julii 1778.

27 Aug.

Rescr. (til Greven af Bedel-Jarlsberg), ang. at det i Henseende til Landmands-Toldens Bestemmelse skal saavel nu som i Fremtiden (under Straf at ansees som de Kongel. Mandaters Overtrædere for den, som enten tør fordrø eller tage meere) have sit Forblivende ved Anordn. af 8de Febr 1698, hvilken fastsætter, at Birkedommeren maae nyde i Dommer-Told een gang for alle af en fuld Gaard $\frac{1}{2}$ Rdlr., og af de mindre a l' advenant, og ei videre.

Enc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark og Norge; ogsaa at meddeeles Amtmændene, og til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Forhold med Matroser, som fra fremmede Skibe desertere til de Danske, og med danske Matroser, som uden Pas befindes paa fremmede Skibe.

28 Aug.
(Kgl. Resol. 2 Aug. gjen- nem Admi- raltets- og Commissari- ats- Col- legio.)

Alle de Matroser, vare sig af Kongens Undersaatter eller andre, som fra fremmede Krigs-Skibe desertere, eller søge deres Tilflugt til et af Kongens Krigs-Skibe eller en af de Kongelige Havne, skal modtages og nyde Beskyttelse, med mindre det Krigs-Skib, de ere bortstrømte fra, tilhører en Nation, med hvilken Kongen haver ingaaet Cartel. Ligeledes skal alle Matroser, som fra andre Nationers Coffardie-Skibe gaae over paa et af de Kongelige Krigs-Skibe eller i en af Kongens Havne, for det at søge Skyts og Tilflugt, hvad enten bemeldte Matroser ere af Kongens Undersaatter eller Fremmede, skal modtages og (uden at afgive andre i de saaledes bortstrømte danske Matrosers Sted, hverken i Freds- eller Krigs-Tider) gives Protection. Dog bliver det de fremmede Skippere usformeent, om de finde det for godt, og dertil have guldig Narsag, at lade de saaledes fra deres Coffardie-Skibe bortstrømte Matroser

§. 1.

§. 2.

28 Aug.

tiltale, for at erholde Dom over dem til deres Hyses Contractes Opfyldelse, og at lade Dommen imod dem paa lovlig Maade erequire; men, er det saa, at en saadan borttrømt dansk Matros er enrølleret til Kongelig Tjeneste, og er uden Tilladelse eller Pas gaaet bort at tjene paa fremmede Skibe, da kan ingen Tiltale af Cossardie-Skippere efter Lands Lov og Ret have Sted imod ham (i). Ligeledes kan ei heller slig Tiltale tilstaaes, naar den Danske Matros, som haver Frihed at fare med fremmede Handels-Skibe, lovlig kunde beviise, at han havde lobet Fare for at blive presset til fremmed Krigs-Tjeneste, og at flere hans Landsmænd havde havt saadan Skjebne paa den Nations Cossardie-Skibe, fra hvilken han nu er borttrømt.

S. 3.

Skulde der findes Nationer, om hvilke man med fuld Visshed ved, at de har antaget det Principium, altid og bestandig at udlevere de fra fremmede Cossardie-Skibe borttrømte Matroses, saa skal ved saadanne Nations Cossardie-Skibe i Kongens Havne paa samme Maade forholdes, saalænge som bemeldte Nationer derudi hos dem ikke gjøre nogen Forandring; til hvilken Ende derom tilforladelig Efterretning besørger igjennem det udenlandske Departement fra de Kongelige Consuler, og samme skal vorde Collegio meddeelt. — Hvad endelig Kongens enrøllerede Matroses angaaer, som enten ikke have Pas at tjene hos fremmede, eller hvis Tiid er udløbet, da skal de fratages en fremmed Skipper, og tvinges til at forlade ham, saasnart erfares, at de ere omhord paa hans Skib.

28 Aug.

Generalitets- og Comm. Collegii Prom. (til Infanterie-Regimenterne i Indland), ang. nøie at holde over, at ingen Under-Officeer eller Gemeen

(i) See Prom. 8 April 1780.

meen bliver udfikket eller udpermitteret fra hans Garnison paa længere end en halv Meils Distance, uden at være forsynet med behørig Paa. (Paa det der ingen Herden skal indløbe med saadanne Soldaters Anholdelse og Udringelse, hvilke, skjønt ei begreben i Desertion, lade sig finde uden for de Steder, hvor Regimenterne ere indquarterede.) 28 Aug.

Rescr. (til Amtmanden over Finmarkens Amt), 1 Sept.
ang. at Vardøshuus-Fæstning maae være befriet for at modtage meere end 12 Slaver, til hvilken Ende ingen Delinquent fra Nordlands-Amt derhen maae sendes, ei heller maae nogen fra Finmarkens-Amt sendes derhen, uden at der haves sikker Esterretning, at der for dem er fornøden Plads, men disse i dets Sted at skal sendes til Trundhjems- eller Bergens-Fæstninger, ligesom beqvemmeligst eller mindst bekvæmlig Leilighed dertil kan gives. (Saasom i Vardøshuus-Fæstning ei kan besogtes flere end 12 Slaver.)

Rescr. (til Amtmanden over Nordlands-Amt), 1 Sept.
det samme, saavidt dette Amt angaaer.

Rescr. (til Stiftsbefalings- og Amtmændene i 8 Sept.
Danmark, samt Kjøbenhavns Magistrat), ang. hvorledes med Artillerie-Rudskes og Hestes Udskrivning i Danmark udi paakommende Tilfælde skal forholdes.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Nagelsmed-Svendenes (k) Afskæd fra en, og An- 8 Sept.
tagelse hos en anden Mester.

Or. Oiddermanden har andraget, at Svendeskøber Potter saavelsom andre Privilegerede i Staden, skal Tiid efter anden have taget i Arbeide adskillige af Nagelsmed-Laugets Svende, som af deres Mestere have erholdet anseelige Forskudde, uagtet de have kunnet erholde Arbeide ved Lauget, som derved

(k) Extenderet til samtlige Smede-Mestere og Svende ved Rescr. 28 Jan. 1780.

8 Sept.

til sin Glæde har havt Mangel paa Jæll; og af Magistratens Erklæring fornemmed, at der tidt fra Nagelsmedene er bleven klaget over, at deres Svende af Andre uden for Lauget blive antaane, Hønt de skaae i Skyld til Lauget og Mesterne, og ikke med noget Afseeds-Beviis ere forsonede.

I Henseende til Nagelsmed Svendenes Afseeds fra en, og Antagelse hos en anden Mester, skal forholds paa samme Maade som ved den under 13de Julii 1775 udgaaene og ved Trykken bekendtgjorte nærmere Bestemmelse i Dugmagernes Laugs Artikle er fastsat og anordnet, nemlig: at, naar en Svend, være sig indfødt eller udenlandsk, vil forlade den Mesters Arbeide, i hvis Tjeneste han staaer, skal han 6 Uger forud opsigte og tilkjendegive Mesteren, at han er findet at gaae af hans Tjeneste, paa det Mesteren kan have tilstrækkelig Tællighed at sørge for hans Arbeides Drivt ved en anden dygtig Svend; efter bemeldte 6 Ugers Forløb skal Svenden og afbetale hvad han til Mesteren maatte skyldes, forinden ham meddeles den fornødne Afseeds, samt Attest fra Mesteren, at han Intet bliver skyldig til ham. Skulde nogen Svend forlade hans Mesters Arbeide, uden saa betimelig, som forbemeldt, at have opsagt, og uden at betale hvad hans Mester maatte have hos ham at kræve, da bøder han til Laugets Cassé 4 Rd. Den Mester, som antager en Svend, der maatte være løben fra en anden Mester, og altsaa ikke haver at fremvise hans sidste Mesters Afseeds, samt Attest, intet til ham at skyldes, bøder for saadan ulovlig Omgang 10 Rdlr.; Halvparten til den forurettede Mester, og den anden halve Deel til Laugets Cassé; hvornæst Svenden skal strax igjen gaae tilbage til den Mesters Arbeide, som han utilbørlig havde forladt.

8 Sept. Rescr. (til Kjøbenhavns Hof- og Stads Rætt), ang. at Skriveren ved Inquisitionens Commissionen for Udskriver fra bemeldte Commission i de
Sager,

Sager, hvor Civile og Militaire ere implicerede, og han altsaa af de holdte Forhører maae udstæde meere end een Udskrivt, maae godtgjøres 6 Skill. for Arket af Hof- og Stads-Rettens Sportel-Casse efter en af Inquisitor attesteret Regning.

8 Sept.

Kongelig Resolution om Lindring i Selveier- nes Skatter (1).

9 Sept.

Rescr. (til Pleie-Directionen i Kjøbenhavn), ang. at de, som nyde Fattiges og Hospitals-Penge, og ere i Stand til at arbejde, samt ei godtgjøre, at de paa anden tilladelig Maade kunne fortjene lige saameget og meere, skal være forbundne til at spinde Uld for Guldhuusets Uld-Manufactur, saastremt de ikke ville miste den dem tillagde Almisse.

15 Sept.

Gen. Id. Decon. og Comm. Collegii Prom. (til Stift-befalingsmændene, for ved Magistraterne at bekendtgjøre de Handlende), at ved det Francke Hof er tagen den Beslutning, at alle de Certepartier og Connoffementter, som findes ombord paa neutrale Skibe, agtes som ugnldige, naar de ei ere underskrevne.

18 Sept.

Circul. om Told og Tiende af Tjære (m).

18 Sept.

B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Stiftbefalings- og Amtmænd i Danmark, de samme og Greverne i Norge, for ogsaa at bekendtgjøres Almuen, Tolderne i Danmark, samt Told-Direct. og General-Toldforv. i Norge, for tillige at bekendtgjøres de øvrige Toldbetjente paa hvert Sted), ang. at, endskjønt Toldbetjentens egentligst bør, Enhver i det ham vedkommende District, paapasse de

18 Sept.

(Kgl. Resol. 26 Aug.)

(1) Findes i Circul. 8 Julii 1780.

(m) See Circul. 25 Sept.

18 Sept. ham som Toldbetjent, til contrabande Handel og Told:Swiig at forekomme; paalagde Pligter, saa skal det dog staae enhver saadan Toldbetjent frit for, ikke aleene at anholde contrabande og toldforsvegne Vare, i hvad Told:District han maatte forefinde dem, men ogsaa maae han i ethvert Told:District foretage det Slags Visitationer og Inquisitioner i Huusene, langs Søe:Kanten og paa Vær, som Toldbrullens 17de Cap. 4de Art. ommelder og tillader, i den der foreskrevne Orden; dog at de Vare, som ved saadanne Leiligheder anholdes, henbringes til det nærmeste Toldsted, hvor de oplægges, og Sagen efter Toldbrullens Forfkrlyt behandles, da den Betjent, som har bevirket Anholdelsen, i Tilfælde af Confiscation, skal nyde Andeel i Confiscationen, som Opbringer, efter Toldbrullens 20de Cap. 15de Art., og hvad andre Anordninger, som dermed staae i Forbindelse.

21 Sept. Sammes Prom. (til samtlige Amtmænd, Grever, Friherreer, Amtsforvaltere og Regiments: Skrivere i Danmark, samt Forvaltern: over Ods: Herreds: og Jagerspris:Godser), ang. at af Høved: og Sæde:Gaarde, udlagte til Bønder: gaarde, betales ifkun Folke:Skat 8 Sk. pr. Td. Hartkorn.

Gr. Noale Tiid efter anden indkomne Ansøgninger om Consumptionens Est:rgivelse af bemeldte Slags Gaarde, have anlediget Kammeret til at gjøre Forestilling.

Kongen vil, at det nu i Overeensstemmelse med Resol. af 12te April 1768 maae til enhver Vedkommendes Efterretning bekendtgjøres, at af Høved: og Sæde: Gaarde, hvilke og for saavidt de ere udlagte eller her: efter udlægges til Bønder:gaarde, eller hvor ingen Dyrkning er, og som ikke drives af egne dertil holdte Folk, skal alleene betales Følge:Skat efter R. 24de

Decbr.

Decbr. 1760, 1ste Art. med 8 Etill. pr. Lønde Hart: 21 Sept.
korn, og ikke Consumtion og Folke:Skat m. v. efter
dens 2den Art.; dog at dette gjelder aleene for den til:
kommende Tiid, efter at denne Resolution er bekjendt:
gjort, men ikke for den forbigangne Tiid, uden for saa:
vidt allerede af Kammeret er tilstaaet.

Refer. (til Stiftbefalingsmanden i Christiania), 22 Sept.
ang. Friderichsstad:Byens Jorder.

Gr. Der er befalet Commissarier at paakjende, hvorvidt
de da værende Besiddere af Friderichsstad:Byens Jorder vare
berettigede til at beholde samme, som udenbyes, da disse
Jorder ere flegkede til Friderichsstaads Borgere aleene, men
Magistraten desuagtet i de forrige Tiider skal have disponeret
over samme, uden at de i Almindelighed kom Byen til Nytte;
der er falden forkiellige Domme ved Commissionen og Over:
Hofretten, hvilke nu for Hoieste:Ret indtænkes; og imidles:
tid ere der bleve nogle Jorder ledige, over hvilke Byens
Repræsentanter have klaget, at Borgemeesteren uden Overlæg
med dem har disponeret.

Magistraten i Friderichsstad maae ikke overdrage
nogen Jord til Brug for nogen af Borgerne, uden efter
Overlæg med Repræsentanterne, for at erholde den
meest muelige Fordeel, og, efter at have erfaret Stift:
amtmandens Formeening derom; da det og efter faldes
Overlæg skal komme i Betragtning, om Jorderne ikke
kunde uddeeles og henlægges til hver sin Tomt i Byen,
og bestandig følge samme, imod at, i Stedet for en
vis aarlig Afgift, alle Byens Skatter bleve udredeede
forholdsvis af Jorderne (n).

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene over 25 Sept.
Nibe: og Aarhus:Stifter, ogsaa herom at underrette
Amtmændene), ang. at beordre Kettens:Betjente
i Kjøbstæderne og i deres Amt, ei aleene at besørge
bekjendtgjort hvad Forordningerne af 3die Decbr. 1734
og 31 Octbr. 1740 anbefaler, til at forekomme Solda:
ters

(n) See nærmere Anordning i Refer. 12 Decbr. 1781.

25 Sept. ters Desertion, samt anholde og indbringe de Deserterende, med Tilhold til Enhver, at holde sig samme i alle Maader efterretlig; men endog advare Alle og Enhver, som have Vaade eller Joller ved Strandfiden beliggende, at iagttage dermed, hvad i Følge Fd. 13de Octbr. 1703 bør see: — saa og herom underrette Amtmændene, paa det det Foransførte ligeledes af dem i deres Amter kunde blive foranstaltet.

25 Sept. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. Reclamation af det Mandskab, som fra Godserne desertere til det Slesvig- eller Holsteinske.

Er. Det er meldet, at det medfører største Vankelighed for Proprietairerne i Jydland, at faae tilbage, endog med stor Bekostning, de Vonderkarle, som undvige fra deres Godser til det Slesvigke; og indskilt, om en saaledes Mulet maatte blive bestemt for, og uefterladelig inddrebet hos de Præster i det Slesvigke og Holsteinske, som uden rigtig Pas eller Følgeseddels antager til Gudsbord nogen indskilt Vonderkarl; men det Endste Cancellie formener, at denne Klage er alt for almindelig, og ikke med eet eneste Exempel underkøttet, ligesom de herover horte Amtsbetjente påskaae, at enhver ved at efterløse sine undvigte og deres Gods tilhørende Karle, bliver dertil paa en muelig Maade assisteret, og derfor, naar med sige Undvigtes Afhentelse omgaaes regelmæssig, kan ingen Vankeligheder derved være forbunden, men da de, som blive udsendte til Sliges Afhentelse, gemeentlig opføre sig paa en egenmægtig Maade, og ofte tage Feil af den Undvigtes Person og Opholds-Sted, samt ikke vide at medbringe de fornødne Legitimationer, og ved Truselene gjøre Vonderne uvillige, er dette, som oftest, den eneste Aarsag til de angivne Vankeligheder.

For at forekomme saadanne Uordener, og deraf flydende Klager, vil det være fornødent, at de Proprietairer i Jydland, som reclamere de fra deres Gods Undvigte, henvende sig med behørig Kivellig Requisition til vedkommende Amtshuuse eller Magistrater, og omstændelig beskrive de Undvigtes Person, samt angive deres Opholdssted, og derefter forlange deres personlige Hæftelse, da de, naar fra disse Dyrigheds-Personer

Resolutioner og Collegiasbrede. 237 1779.

søner er erholdet Efterretning, at de Undvigte ere paa- 25 Sept.
grebne, og erkjendte at være de rigtige, have at lade
dem afhente ved paalidelige Folk (o).

B. G. R. o. Gen. Toldf. Circul. (til samtlige 18 og
25 Sept.
Toldere i Danmark, og samtlige Stiftamtmænd, (Kgl. Resol.
2 Sept.)
Told-Directeurs og General-Toldforvaltere i
Norge (p), ang. Told og Tiende af Tjære.

Hyad den Norske Tjære angaaer, da skal Told-
og Tiende-Afgivterne for det, som til udenrigske Stæ-
der udgaaer, fremdeles vedblive, saaledes som de ved
Toldforordningen og Tariffen af 1768 ere fastsatte; men
derimod tillades herved, at, ligesom ved Toldforordnin-
gens 25de Cap. 6te Art. er givet Tiende-Frihed for den
Tjære, som paa Landet henses til Bøndernes Huus-
fornødenhed, saa maae nu end videre lige Frihed baade
for Tiende og Mellemrigs-Told have Sted, i Hen-
seende til al den Tjære, som indentrigs i vore Riger
og Lande sælges og forbruges for først i 6 Aar.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet), 27 Sept.
ang. at de, der ville deponere, maae ei forud (I Følge en
Cabinets-
Ordre.)
senteres.

Or. Det er kommet Kongen for Orne, at de unge Mennes-
ker, der komme fra Skolen, skal, førend de gaae op til
Examen Artium, lade sig senteres.

Kongen vil ikke tillade dette eller noget saadant at
see af de Professorer, der skal examinere dem.

B. G. R. o. Gen. Toldf. Prom. (til nogle 2 Oktbr.
Toldere i Indland), ang. at tilkjendegive for saa
mange af de Handlende, som pleie at afgive sig med
Glas-Skardel, at; naar de i fornødne Tilfælde maatte
henvende sig til General-Toldkammeret med Ansøgning
om

(o) Eft. Nac. 3 Jan. 1783.

(p) De Danske d. 25, de Norske d. 18 Sept.

2 Octbr. om fremmed Glasses Indførsel, kan saadant ventes bevilget, hvorhos det da efter Omstændighederne vil ankomme paa, om, og hvorvidt dem nogen Moderation i den nu fastsatte Told kunde være at forunde. (I Anledning af, at fra Stæderne paa Vestkanten af Jydland undertiden er indkomnen Ansøgning om fremmed Glasses Indførsel.)

6 Octbr. Rescr. (til Stiftbefalingom. i Ribe, samt Amtmanden over Eoldinghuus-Amt), ang. at Veile-Mølle og den der anlagde Stivelse-Fabriqve maae paa visse Vilkaar fremdeeles henhøre under Amtet.

- §. 1. Veile-Mølle skal fremdeeles forblive-under Holmands-Herred, og svare Kongelige Skatter og Paabudde ligesom andre Landsbye-Møller til Eolding-Amtstue, alt saalænge Mølleren ikke bruger borgerlig Tæring.
- §. 2. Skulde Eteren derimod ville bruge borgerlig Tæring, skal han tage Borgerskab i Veile, og svare Tærings-Skat til Byen, ligemed andre Borgere, af al uden for sin Mølle brugende Tæring; dog maae det ham som Møller ikke være tilladt at brænde Brændevin.
- §. 3. Mølleren maae ei forincene nogen fremdeeles som hidtil at betjene sig af Vandet ved Møllen, eller der at vandre deres Creature.
- §. 4. Enhver maae have Tilladelse at gaae over den af Mølleren over Jaen bygte Broe, men ingen at kjøre uden Mølleren's Minde.
- §. 5. Af Stivelse-Fabriqven, der for det meeste skal være bygt paa Byens Grund, skal aarlig svares til Byen i Grund-Skat 3 Rd., og intet videre; hvorimod samme skal sortere under Holmands-Herreds Jurisdiction, alt saalænge de dertil opførte Bygninger ikke anvendes til andet end ommeldte Fabriqve.
- §. 6. Skulde Fabriqven nogesinde blive nedlagt, eller i samme Bygninger komme Deboere, der ville drive borgerlig Tæring, skal disse Deboere tage

rage Borgerſtab, og ſvare af deres Næring til Veile: 6 OApr.
 Bye, ligesom andre Borgere, dog af Grund-Læften in-
 tet videre nogenſinde end anførte 3 Rd. aarlig. Den af §. 7.
 Byen paaandede Svine:Stie ſkal ſættes paa ſaadant
 Sted, hvorfra et kan falde Ureenlighed i Aæn, til at
 beſtadige Vandet for Menneſker og Qvæg.

Canc. Prom. (til ſamtlige Stiftbeſalings- og 9 OApr.
 Amtmænd, ſaa og Grevet og Friherret i Dan-
 mark og Norge), ang. Inddrivelse af Beløbet
 for det ſtemplede Papiir, ſamt til Juſtits-
 Caſſen og Rettens:Betjentes Gebyhr i bene-
 ficerede Sager.

Paa det at de i Sager, hvorudi Parterne have væ-
 ret forundt Beneficium paupertatis, affagde Domme,
 ſom enten ikke blive appellerede, eller og ere i Høieſtes
 Ret confirmerede, ikke ſulle blive uvirkſomme, og hen-
 falde, i Henſeende til det Vedkommende tilkommer at
 betale for ſtemplet Papiir og til Juſtits:Caſſen, med
 videre, anmodes Stiftamt., Amtm., Gr., Frih. at
 ville, naar ham fra Retterne bliver tilſtillet Doms:Slut-
 ningerne i deſlige Sager, beordre vedkommende Bye-
 Herreds- og Birke:Fogeder i hans Stift eller Amt at
 inddrive det den Kongelige Caſſa efter ſamme Domme
 tilkommer, og derfor behørig Rigtighed aflægge, lige-
 ſom for Juſtits:Caſſens Bøder allerede er anordnet;
 men i Henſeende til Rettens:Betjentes Gebyhr og
 Skriver:Salarium i deſlige Sager, da kunne diſſe
 ſelv henvende ſig til vedkommende Foged om ſammes
 Inddrivelse.

Canc. Prom. (til Stiftbeſalingsmanden over 9 OApr.
 Aggershuus:Stift, ſamt Lavmanden over Hede-
 marken og Dplandene), ang. at ingen maae pro-
 cedere

9 Octbr. cedere for en Over-Ret, med mindre han enten er forsynet med Kongelig allernaadigst Bevilgning eller Stiftsamtmandens Tilladelse. (Saasom Rd. af 19de Aug. 1735 (9) udtrykkelig befaler, at Kvindene imellem skal beivres af Stiftsamtmandene, som have Ophyt dermed, og ikke af Amtmændene; men Lovmanden dog tilod Waigde-Procuratorerne at gaae i Rette, m. v.)

13 Octbr. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at Overformynderne i Kjøbenhavn maae ved Beskendtgjærelse i de Kjøbenhavnske Berlingske og Adresse-Contoires Efterretninger, samt den Altonaiske Mercur, 3 Gange efter hinanden; med Aars og Dags Varsel indkalde Arvingerne til Arveparter, som have henstaaet i Overformynderiet 15 Aar og længere, uden at Vedkommende imidlertid have meldt sig enten om Capital eller Renter; og, naar Arvingerne ikke inden foreskrevne Tiid anmeldte og legitime sig, maae slige Arve-Midler af Overformynderiet udgaae, og uden videre udbetales til Stadens Cassa. (Saasom disse Arveparter i Følge Loven og den Staden forundte Arveralds-Ret ere samme Cassa-bifaldne, men det dog kunde være mueligt, at en eller anden saadan Arving, ikke af Kvinde-Kjønnet, har været aldeles uvidende om, at Arven var dem tilfalden, eller ogsaa være død inden de 15 Aars Forløb, i hvilket Fald Arven tilhører deres Medarvinger.)

13 Octbr. Rescr. (til Biskopen i Aalborg), ang. at den nederste Classe i Aalborg latinske Skole maae ved første Vacance indgaae, og Høverens Løn deles imellem 2den og 3die Lecties Hører.

14 Octbr. Rescr. (til Stiftsbesalingsmanden og Biskopen i Viborg, samt Etatsraad Hofved), ang. et Arrest-Kammer og 2 Daare-Rister at indrette i Viborg-Tugthuus til de Arrestanter og Ussindige, som indsendes.

Rescr.

15 Octbr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. hvad Seilmager-Svendene i Kjøbenhavn i Sngdoms- og Døds-Tilfælde maae nyde af deres Lade.

Er. Oldgesellen og Svende have andraget, at det hidtil har været en Vedtægt imellem Længets Svende, at de 4 Sk., som de i Kolde Rescr. af 27de Octbr. 1758 ugentlig svare af deres Fortjeneste, hvad enten de ere i Arbejde hjemme, eller fare til Søes, saaledes ere anvendte, at en Svend, som med Sngdom er belagt, har, enten han har været gift eller ei, nødt i Kldr. ugentlig til hans Forskyning og Underholdning i saadan Tid, og, om han ved Døden er afgangen, er der betalt til hans Begravelse 10 Rd., men at det skal være de af Svendenes Hustruer, som i deres Mands Gravelse, endskjønt ikke svare meere end een Udgift, paasaae at vil bære det samme af Laden, naar de selv blive syge, som deres Mand, naar de ere nærværende, ja endog fordrø 10 Rd. til deres Begravelse efter nogle faa Svendes Vedtagelse i Mæret 1759, hvoraf vilde stode, at en gift Svend nød dobbelt Fordeel imod en ugift, uden at svare meere end han, og at Laden derved dalkig vilde paae overskyr.

Det skal herefter som hidtil have sit Forblivende ders ved, at en Svend, som er tilstæde, nyder, i den Tid han er syg, ugentlig til sin Forskyning 1 Rd. 3 Stædet for de hidindtil til Begravelse udbetalte 10 Rd. maae til en Svends Begravelse gives 16 Rd. En Svends Hustrue skal altselles intet nyde enten hun bliver syg, eller til hendes Begravelse, hvortimod en gift Svend, naar hans Hustrue ved Døden afgaaer, faaer hende, enten han er tilstæde eller ikke, naar det for Oldgesellen i Tide bliver anmeldt, frit houx aaren af Svendene, som have indgaaet saadant at ville paatage sig. Da det er billigt, at en Svend nyder noget Berderlag for hvad han har svaret til Laden, saa, i Fald han paa en Reise ved Døden afgaaer, maae hans Hustrue, om han nogen efterlader, eller hans nærmeste Venner nyde, ligesom for en Svend, som dør nærværende, 16 Rd., hvorudi dog først skal komme til Afdrag, hvad han skylder til Laden, enten for den Tid han har været paa Reisen eller i andre Maader.

§. 1.

§. 2.

§. 3.

§. 4.

16 Oabr.

Canc. Prom. (til Magistraten samt Hof- og Stads-Retten i Kjøbenhavn), hvorved Rescr. af 6te April 1770 om 6 Procento Renter i Vestindien communiceres. (I Anledning af Forespørgsel fra en, som havde i Commission at forskaffe en fra Sr. Croix i Kjøbens havn værende Plantent 10000 Rd. imod Prioritet i hans der stende Montage og 6 Procent Rente.)

16 Oabr.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsmanden i Aalborg), ang. at, naar de med Frihed for virkelig Indquartering Privilegerede ikke selv ville leie Qvarterer for dem, som maatte blive dem for deres paaboendte Steder tildeelte, bør de erstatte, hvad for slige Qvarterer maae betales, omendstjont det overgaaer det i Reglementet fastsatte. (Stiftbef. havde, i Anledning af Canc. Prom. af 28de Aug. sidst., forespurat, om de Privilegerede skulde for saadan Indquartering, naar de ikke selv vilde modtage den, leie Qvarterer, og godtgjøre hvad derfor mere maae betales end Reglementet tilstaaer, eller og da alene, som hidindtil skeet er, udrede de ved Reglementet fastsatte Qvarter-Penge.)

16 Oabr.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til Stiftsbefalingsmændene, til Betjendtgjørelse for vedkommende Handlende og Skibs-Kedere), ang. at Connossementer og Certepartier i visse Tilfælde ikke behøve at produceres i Consulatene.

I Anledning af adskillige Efterretninger om, at den i Bd. af 10de Febr. (1) 1749 og 26de April 1773 anbefalede Foreviisning af Certepartier og Connossementer i Consulatene skulde være skadelig for Handelen, saa at Besragerne derved toge Anledning til at give andre Nationers Skibe Fortrinet for vore egne, har Kongen resolveret: At for Efvertiden Connossementer og Certepartier over den indehavende Ladning ei skal være indbegreben under de Documenter, Skippere efter

oven

16 Oabr.

ovenmeldte Forordningers Indhold ere forpligtede til ved deres Ankomst og Vortreise at producere i Consulatene, naar Ladningen ei kommer fra de Kongelige Stater, eller og derhen er bestemt; ligesom Consulerne i den følgende Tid ikkun skal indbente generale Esterretninger om de indtagne eller udførende fremmede Waarer, og ei meere bejære Angivelse af den derfor oppebærende Fragt; men, for saavidt det angaaer Ladninger, der føres ud af de Kongel. Stater til fremmede Steder eller fra fremmede Steder derhen, da skal det have sit forblivende ved det, som i fornavnte Anordninger er foreskrevet og anordnet.

D. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark), ang. at de Ind- og Ud-gaaende-Passeersedle, i Stedet for at de hidtil ere blevne indførte paa et Sted for sig selv bag i Told- og Contra-Bøgerne, blive herefter at indføre iblandt de andre Told-Expeditioner; og, ligesom de her indføres den samme Dag, de Indgaaende ved Toldstedet produceres, og Udgaende udstædes, saa gives dem og det Numer, som følger paa den Expedition, hvorefter de i Bøgerne indføres. 16 Oabr.

Sammes Circulaire (til Consumtions-Regnskabsførerne i Danmark), ang. at Ind- og Ud-gaaende-Passeersedle, i Stedet for paa et Sted bag i Hoved- og Port-Bøgerne, blive herefter at indføre blandt Consumtions-Expeditioner; og, ligesom de her indføres den samme Dag de Indgaaende ved Varesnes Ankomst produceres, og de Udgaende udstædes, saa gives dem og det Numer, som følger paa den Expedition, hvorefter de i Bøgerne indføres. 16 Oabr.

Circul., ang. Laste-Penge (s).

16 Oabr.

Q 2

Cir

(s) See Circul. 23 Decbr.

20 OÅbr. **Circul. om anholdte Vares Bærdie (r).**
 22 OÅbr. **Reser. (til Biskopen i Sjælland), ang. at af Plokker-Embedet til St. Olai Kirke i Helsingser maae svares 18 Rd. aarlig i Enke-Pension.**

22 OÅbr. **Reser. (til Amtmanden over Oplands-Amt), ang. at Bjørnstad-Brøds baade første Bekostning og videre Vedligeholdelse skal deeles imellem Faabergs- og Birie-Præstegjeldes Almuer.**

16 og 23 OÅbr. **B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark og Norge (u), ang. Frihed for Havne-Lastpenge af baglastede Skibe.**
 (Kgl. Resol. 6 OÅbr.)

I Anledning af en fra Tolderen i Laurvig indkommen Beretning: om Eieren Jan Jochum Briath af et i Bologne tilfærdigt Skib, hvormed han baglastet fra Kjøbenhavn til bemeldte Laurvig er ankommen, og derfra igjen expederet til Frederichshald, for der for første Gang at lade Trælast til Udenrigs-Stæder, skal erlægge de indgaaende udenrigske Havne Lastpenge med 72 Skil. (x)?

Eieren af bemeldte Skib fritages for at svare indgaaende Havne-Lastpenge ved Laurvigs-Toldsted for den Reise, Skibet baglastet har gjort fra Kjøbenhavn til Frankrig til bemeldte Laurvig; og maae en lige Estergivelse ogsaa i andre lige Tilfælde forundes.

27 OÅbr. **Reser. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at 6000 Rd. af Stadens i Kongens Cassa staaende Mibler maae udbetales til Veiens Istandsættelse uden Norre-Port, samt at de til Broerne fornødne Bornholmske Steene maae Staden stjenkes, imod alle øvrige Omkostninger, saavelsom og Trottoirernes Bekostning, og for Estertiden deres Vedligeholdelse uden for Consumption:**

(r) See Circul. 30 Octbr.

(u) De Norske d. 16, de Danske d. 16 og 23 Octbr.

(x) Efr. Bd. 19 Martii 1779, s. 1, som er ophævet ved Plac. af 7 April 1783.

tionens-Contoirerne ikke bør komme Kongens Cassa til Last: 27 Octbr.
 og skal vedkommende Huus-Eiere, for saavidt de øvrige
 Trottoirs angaaer, udrede de ved deres Huuse og Gaar-
 de anslæggende Trottoirers Befostning og sammes Bed-
 lighedsbærelse for Estertiden (y).

B. G. K. o. Gen. Føldk. Circul. (til samtlige 20 og
 Føldere i Danmark og Norge (z), ang. Værdiens 30 Octbr.
 Bestemmelse til Følds og Bøders Udredning af (Kgl. Resol.
 anholdne Vare, som ikke ved Auction bortfælges. 13 Octbr.)

I Analogie med Føldrullens 20de Cap. 12te Art.
 vil Kongen have det til en Regel for Fremtiden fastsat,
 at, naar Vare, formedelt mislig Angivelse eller anden
 Urigtighed anholdes, men ikke ved Auction bortfæl-
 ges, og Værdien til Følds og Bøders Udredning skal
 fastsættes, da skal bemeldte Værdie rette sig efter de Pri-
 ser, som vedkommende Taxabeurer paa Anholdelses-Stæ-
 det derpaa sætte, uden at den derover forevisende Factura
 her maae komme i Betragtning, dog at Føld-Rettigs-
 heberne ikke under Værdiens Bestemmelse indberegnes.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Norge, ogsaa at 3 Novbr.
 bekendtgjøres Amtmændene og andre Vedkommende),
 ang. at de Sang-Eiere, som ei have Devisninger paa
 deres Sang-Quanta, eller hvis Devisninger ere bort-
 komne, maae forundes endnu et Aars Frist til Tinglys-
 ningen, hvortilmod det med dem, som have Devisnin-
 ger i Hænde, skal have sit Forblivende ved Plac. af
 17de Martii sidstleden.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Aggershuus: 3 Novbr.
 Stift), ang. at de Træer, som ved Opmaalin-
 gen staae i Weien, skal udhugges; Officererne
 Q 3 nnde

(y) See Plac. 15 Martii 1780.

(z) De Danske d. 20 og 30, de Norske d. 30 Octbr.

3 Novbr. nyde Assistance og fri Befordring, m. v. ang. ny Vahrer (a).

Er. Det er forevillet, at til den anbefalede Opmaaling i Norge, og de derefter forsattende accurate og specielle Chartter, vil det til desmeere Noie maade være fornødent, at de fornemmelige Hoved-Stædets Beliggende ved astronomiske Jagttagelser bestemmes, hvilket ogsaa Kongen er bleven approberet; men, da der ved dette vidtvidende Arbejde befrogtelig kunde møde en og anden Vanfælsked i Henseende til de fornødne Verriere, Obierrateurernes og deres Instrumenters, samt medhavende Sagers fri Befordring, saa og Arbeideres og Haandlangeres Ansættelse til at udbugge de i Linien staaende Træer, og nye Vahrer's Opsættelse, er derhos begjært, at det maatte være de til denne Forretning udvænte Officerer tilladt, at lade udbugge de ved deres Observationer forekomende Træer, som maatte staae i Veien for den til Stædernes Bestemmelse fornødne lige Linie, og at dem dertil, saavel som til Vahrerens Oprettelse maatte uden Betæling meddeles de fornødne Arbeidere, samt Veivæge til de ubeboede Stæder, saa og at de maatte blive forsynede med fri Befordring og videre behovende Assistance.

Saadant Forlangende bevilges, dog saaledes, at Eieren af de i den lige Linie staaende Træer Aaret forud advares om sammes Udbugning, paa det han ved sin Sommerhugst først kan borttage samme, da, naar han ei dert godvillig vil finde sig, saadan Udbugning ved Fogden maae foranstaltes; og, hvad de ny Vahrer's Oprettelse angaaer, da, som der i næste Aar skal paalignes de til Grændse-Liniens Opryddelse medgaaende Omkostninger, skal denne Bekostning og derunder ligesnes, hvorimod de udvænte Officerer strax skal opgive, hvort samme nødvendig skal opsættes, paa det saadant inden næste Aars-Udgang kan foranstaltes.

20 Novbr. Rescr. (til Stiftbetsalingsmændene i Norge, ang. hvorledes med Capere og de i de Norske Havne indbringende Priiser skal forholdes.

Er. Det er bleven foredragt, hvorledes de i forrige Krig imellem Frankrig og Stor-Britannien udgaaende Anorden angaaende

(a) Erklæret til Grundhjemst-Stift ved Rescr. 29 Novbr. 1782.

10 Novbr.

anaaende de i Kongens Havne indløbende Franke og Engelske Skibe, Capere, eller deres i fri Søe opbragte Priiser, udi noale Deele kunde innes stødende imod hinanden, og Kier. af 7de Maji 1756 er fuldkommen overeensstemmende med alle imellem Danmark og de fremmede Magter subsisterende Tractater, samt derudi iagttaget alle paa den nominatigste Neutraltitet passende Regler, og er det erneste, som er communiceret fremmede Magter, Nation og samme er det, som under nærværende Krig er bleven alleaeret, og hvortil de krigende Magter allerede adskillige Gange ere henvulte.

Forbemeldte Befaling skal alene herefter tjene til Rettefsnor, saaledes: at alle og enhver Franke og Engelske Skibe, Capere og deres i fri Søe opbragte Skibe maae tillades fri Ind- og Udgang udi Kongens Havne paa de Kongelige Skibs-Nheder og Etromme, samt lade deres Priiser her udi Havnene blive beliggende, eller samme saavel som deres indehavende Ladninger og Effecter sælge og forhandle, dog med den udtrykkelige Betingning og Vilkaar, at saadanne Skibes og Vares Salg ikke maae tiltrædes førend Caperen kan bevise med Dom fra den af hans Herre satte Jurisdiction eller Act, at saadant opbragt Skib er dømt god Priise; desligeste, endskjønt er bevilget, at alle paa disse Priiser befindende Effecter og Vare maae sælges, saa dog befales derhos, at de Vare, som ere forbudne i Norge at indføres, ikke maae sælges paa anden Maade, end at de igjen beviistlig skulle udføres; hvortil ingen af de krigende Magters Capere paa en Miils Distance nær de Norske Kyster maae opbringe noget Skib; men, skulde noget Kjøbmands-Skib paa een og samme Tiid befinde sig tilfammen i een Havn med Caperen, maae Commandanten sammesteds ikke tillade Caperen af Havnen at udløbe, førend 24 Timer efter at Cossardie-Skibet er afgaaet; saa skal og, i Fald en Caper udi Havnen skulde ville foretage sig noget imod et Cossardie-Skib, Commandanten, hvor nogen Hækning er, søge at vedligeholde Havnens Sikkerhed, samt dertil anvende de sædvanlige Mid-

10 Novbr. ler, for at forhindre, at ikke noget Skib under den ham an betroede Fæstnings, Skandsers eller Varteriets Skjot og Canoner tilføier det andet nogen Overlast, og, Skulde sligt tildrage sig i en eller anden Havn, hvor det ikke med Magt kunde afværges, skal Stedets nærmeste Øvrighed strax give næste Commandant det tilkjende, for Kongen sligt nærmere at referere: hvorimod alle øvrige i denne Materie udgangne Rescripter skal anses som ikke givne og uden Kraft, undtagen for saavidt, at det ved Rescripterne af 23de Febr. og 20de April 1759 er bestemt, at ved foransørte Niil, inden hvilken intet Skib maae opbringes, skal forstaaes en ordinære Søe-Niil, hvoraf der gaaer 15 paa en Grad, og at, naar Skipperen paa saadant Skib paastaer at være opbragt nærmere ved Landet, samt i den Henseende reclaimerer Kongens, som en neutral Puissances Protection, skal vedkommende Underdommere der paa Stedet, efter foregaaende Stævnemaal, modtage Parternes Bevilliser, og afhøre deres Bidner, samt, efter nøie at have overveiet samme og søgt al muelig Underretning, gde sin Eragting, om Priisen er gjort nærmere ved Landet, end tilsladt er, eller ikke, og det uden i nogen Maade, at besatte sig med at berøre eller melde noget, om Priisen bør skrives, eller kendes god Priis; af hvilken Eragting, saavelsom de første Bidners Udsigende, han strax haver at tilstille Stiftamtmanden Gjenpart, som den med sin Betænkning derover, i Fald han derved maatte have noget at erindre, saasnart muelig til det Danske Cancellie haver at indsende; ligesom og ellers hver Gang saadan Hændelse sig tildrager, og der maatte indløbe Klage over Distancen, inden hvilken Opbringelsen var fæct, Stiftamtmanden eller vedkommende Dommer haver strax at lade Consulen eller hans Fuldmægtig for den Nation, Caperen tilhører, sligt til fornøden Underretning

10 Novbr.

retning bekjendtgjøre, da det imidlertid, og indtil Sa-
 gen er reent afgjort, ikke maae være Caperen tilladt,
 enten at bortføre eller bortfalge den opbragte Priis, eller
 i nogen Raade derover at disponere. Iligemaade skal
 og, for saavidt de Regler angaaer, hvorefter der skal
 handles, naar et neutral Skib af en fremmed Caper
 opbringes, forholdes paa den i Rescriptet af 23de Sept.
 1757 fastsatte Raade, saaledes, at, naar en opbragt
 Priis er et neutral Skib, som ei tilhører nogen af de
 krigende Magter selv, og samme i de Norske Havne ind-
 kommer, maae det hverken omlades, losses eller sælges,
 forinden Caper-Dom derpaa erhverves, da Søe-Farten
 ellers for alle neutrale Magters Underjaatter vi:de blive
 aldeles usikker, om en Caper skulde have Frihed at ud-
 losses et i Kongens Havne opbragt neutral Skib, for at
 inquirere om contrabande Vare, hvad enten han der-
 til forud havde nogen Probabilite eller ikke, dog kan
 Bedkommende derudi nogenledes lempe sig efter Coutumen
 ubi lige Tilfælde i andre neutrale Lande; skulde det der-
 imod skelligens kunde bevises, at der ubi et saadant Skib
 findes saaoanne Vare, som ere exponerede at forderves
 ved at blive liggende i Skibet, maae det ikke nægtes Op-
 bringeren at lade samme af Skibet udtage, for at con-
 serveres, dog at det skeer paa Opbringerens egen Bekost-
 ning, og at han i fornøden Tilfælde stiller Caution for,
 at Varen ei skal forrykkes eller ved ham deterioreres ind-
 til Caper-Dommen falder. Da og alle neutrale Skibe
 kunde blive usikre, i hvor rigtige Documenter og Be-
 viisligheder de end medbragte, naar en Armateur eller
 Caper maatte have Frihed til, uden videre Formodning
 at tvinge Folkene af det opbragte Skib til at aflægge Eed
 paa, om i samme er contrabande Vare, eller ikke, da
 en Caper kan af det opbragte Skibs Documenter og an-
 dre Omstændigheder informere sig, hvorvidt Skibet for

10 Novbr. Priis kan declareres, saa maas Skibsfolket i saa Fald ikke fordres til anden Forflaring, end hvad Skibets Opbringelse og Omstændighederne dermed angaaer; og, som det kunde forarsage megen Uleilighed, deels ved Skibbrud og deels ved Opbringelse af andre ssendtlige Capere, om en Caper havde Frihed til at føre et opbragt neutral Skib omkring i Landet fra en til anden Havn, hvinden Caper-Dom derpaa erholdes, saa skal saadant i de Norske Havne ei heller være dem tilladt, med mindre Caper-Capitainen ved Consulen paa Stedet eller i Landet kunde giøre nstagtig Caution for al den Skade og Ulempe, som det opbragte Skib derved ubi en eller anden Maade kunde tilføies.

12 Novbr. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Aggershus-Stift og Amtmanden over Ringerige ic. Amter), ang. at Gaarden Gillebeck maas bestemmes til et nyt Skjds-Skiftested for dem, som skjds fra Ravnberg til Linnæs, hvilket sidste indgaaer, og Dragernæs-Dye derimod bliver det sædvanlige Skiftested.

13 Novbr. Conc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopperne i Danmark), ang. at Justits-, Skifte- og Auctions-Protocoller ved de geistlige Jurisdictioner skal efterhaanden indrettes hver til sit Brug.

Gr. Det er ei ved Jb. af 27de Novbr. 1775 om det stemplede Papiirs Bruu fastsat, ruem der skal eftersee de Protocoller, der holdes ved de geistlige Jurisdictioner, hvorefter Rentekammeret har foranstaltet, at sig Eftersyn med de ved de geistlige Jurisdictioner holdende Skifte- og Auctions-Protocoller, i Henseende til det stemplede Papiir bliver foretaget af vedkommende Stiftsammænd og Biskoper ved et af de 2de i Stiftene aarslig holdende Landemoder (b); og bemeldte Kammer nu har meldet, at udi nogle Herreder findes ingen Justits-Protocol, og i andre holdes Justits- og Auctions-, eller Skifte- og Auctions-Protocoller under eet, samt i nogle Herreder ere saavel Justits- som Skifte- og Auctions-Protocollerne alle 3 i eet Bind.

Saa

(b) See Prom. 14 Martil 1778.

Saa længe de Protocoller, som nu ved de geistlige Jurisdictioner findes, vedvare, kan samme vel saaledes, som de nu ere, fremdeles bruges; men, efterhaanden, ligesom disse blive fuldstreene, og nye igjen anskaffes, skal Vedkommende være forpligtede (imod, som ved de verdslige Jurisdictioner pleier at see, en billig, og, efter det af de nye Protocoller forbrugte, proportioneret Godtgjørelse af Estermanden) at separere dem hver for sig, og at indrette enhver Protocol til sit eget særdeles Brug.

13 Novbr.

B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Stiftamts og Ammænd i Danmark, Slesvigborg og Skivehus undtagen, samtlige Toldere og Controleurs i Danmark, samtlige Stiftamtsmænd og General-Tolddirecteurer i Norge (c), ang. at Tolderne og Controleurerne skulle dagligen indføre Expeditionerne i tilsendte Bøger, under Mulet.

12 og
13 Novbr.
(Kgl. Resol.
1 Novbr.)

Ligesom samtlige Controleurer i Danmark og Norge skulle holde sig Toldrullens 2det Cap. 3die Art., i Henseende til dagligen i de dem tilstillede Contra-Bøger at indføre og registrere de foresaldende Told-Expeditioner, nøie efterrettelig, saa fastsattes herved, at, naar nogen Forsømmelse herimod maatte findes, da skal den Skuldige erlægge en Mulet af 1 Rd. for hver Dag, der findes forsømt; og, skulde nogen desuagtet vire sevnlige Forsømmelser i disse deres Embeds-Forretninger, kan han vente efter Omstændighederne alvor igere at vorde ansæet. Ligeledes erindres og Tolderne om den dem ved Told-Rullens 2det Cap. 1ste Art. paalagte Migt, i Henseende til dagligen at indføre Told-Expeditioner i de dem

(c) De i Danmark d. 12 og 13, de i Norge d. 13 Novbr.

12 og 13 Novbr. dem fra Kammeret tilstillede Bøger, uden at lode dem beroe i Concept-Bøger, under Mulct af 1 Rd. for hver Dag, saadant maatte befindes at være forstomt (d).

13 Novbr. (Kgl. Resol. 25 Oabr.) Sammes Circulaire (til Consumtions-Bejæntene i Danmark), ang. at, da det er Consumtions-Forordningens Mening og Hensigt, at ligesaa vel af det Skafte Korn og Høe, som aarlig inde i Stæderne i Toster, Indelukter og Haver, skal betales Consumtion 4 Skill. pr. Læs, som af det, der avles paa Stædernes Mark-Jorder, saa bliver denne Regel uden Undtagelse at iagttage.

13 Novbr. Qvægsyge-Commissionens Prom. (til Stiftbefal. i Ribe), ang. at træffe en Indretning, hvori de Hindringer, som Jurisdictionernes Blanding udi de imod Jydland beliggende Slesvigskke Amter forarsage ved Jærksættelsen af Anordningerne imod Qvægsygen, kunne ryddes af Veien.

17 Novbr. Rescr. (til Regjeringen i Vestindien), ang. hvad Løn enhver af Lemmerne i den almindelige Skifte-Ret paa St. Croix maae nyde aarlig.

1) Den lovkyndige Regjerings-Raad som et Til-læg 500 Rd. (c); 2) Byefogden i Christianstad, i Stedet for den hidtil havde Andeel af Skifte-Salarium 1000 Rd., hvorimod han fremdeles vedbliver at svare 1000 Rd. af Embedet; 3) Byefogden i Frederichsstad ligeledes 500 Rd.; 4) Medlemmet af Skifte-Retten, som ingen anden Indkomst har, 2000 Rd.: — første Suldmechtig 900 Rd., anden Suldmechtig 700 Rd., enhver Copiist 400 Rd. Alle foransørte Lønninger skal beregnes i Vestindisk Courant; og alle andre

(d) See Circul. 23 Decbr. 1780 og 13 Octbr. 1781.

(e) Denne og 2den 6. forandret ved Keiser. 25 Octbr. 1782.

andre Udgivter, som nødvendigen maatte medgaae til denne almindelige Skifte-Ret, ic, maae for det første forskydes, og Lønningerne Vedkommende kvartaliter udbetales af Kongens Casse paa St. Croix, som og fremdeeles skal bestride samme, om og de ved Skifterne indkommende Sportler imod Formodning ikke dertil skulde tiltrække.

17 Novbr.

Rescr. (til Overhofmesteren ved Sorø-Academie), ang. Græsnings Udlæggelse fra Academiet til 63 Høveder for Børgerskabet i Sorø, imod 1 Rdt. Betaling pr. Høved (f).

24 Novbr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Udenrigs-Medicin og Jordenlands-Arcana ei at salbyndes, eller i Aviserne uden Tilladelse til Salg anmeldes (g).

24 Novbr.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet), hvorved samme tilstilles en Gjenpart af næstforestaaende Rescript, for derefter at kunne tilkjendegive Bogtrykkerne det Fornødne til Efterretning.

27 Novbr.

Sammes Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Aalborg), ang. Forhold med at vælge Præsternes Medhjelpere paa Landet.

27 Novbr.

I Anledning af Besværing fra en Proprietair viser sig uvillig i at antage dertil dem, som han har foreslaaet, uagtet der paa dem intet kan være at ubstætte, er forespurat, om det vel kan være Kongerens Mening, naar der i Lovens 2den Bogs 9de Cap. 2den Art. befales, at paa Landsbyernes Kal Kirkens Forsvar med Provstens Raad vælge Medhjelpere, at Proprietairen da eene kan bestikke Medhjelpere, uden at høre paa, og rette sig efter, Provstens Proposition og Foreslåing om det Valg, han kunde holde for siensligst, eller om Provsten kan være berettiget i saadanne Tilfælde, hvor han ikke er eenig med Proprietairen eller Kirke-

Cie-

(f) See Rescr. 9 Aug. 1780 og 18 Aug. 1781.

(g) Indeholdes i Plac. 1 Decbr. 1779.

27 Novbr.

Cirren, til at prædicere nogle Mand, blandt hvilke Kirke-Cirren eller Kirkens Forsvar da ikke være forbunden til at vælges.

Da Loven befaler, at paa Landsbøerne skal Kirkens Forsvar med Provstens Raad vælge Medhjælpere, kan det ingenlunde være tilladt, at en Kirke-Patron paa egen Haand, og uden at høre eller rette sig efter Provstens Raad og Forestilling, gjør Valget, men i Tilfælde, hvor Kirke-Patronen og Provsten ei ere eenige om Valget, bør Provsten efter foregaaende Conference med Scedets Sognepræst, have Magt til at proponere tvende af de skikkeligste og bequemeste Sognemænd, af hvilke 3 Kirke-Patronen skal være forbunden til at vælge den ene.

27 Novbr.
26 Novbr.)

Qvægshge-Commissionens Brev (til Stiftamtmanden i Ribe), ang. at Justitsraad Wildenrad maae i Sogne ved Cordonen efter bedste Indsigt foretage Medslagning, foranstalte Taxation, m. v., sigtende til Hoved-Diemedet; at Bøerne skulle strax anmeldte Sagen, og underkaste sig hans Foranstaltninger; samt at Medslagning i Districtet mellem begge Cordons skal ophøre.

4 Decbr.
(Kgl. Resol.
8 Novbr.)

B. G. K. o. Gen. Toldk. Prom. (til Stifts-befalingsmændene i Danmark); ang. Consumtions-Frihed for Qvæg, som indføres i Byerne, for der at opstaldes og siden levende udføres.

I Henseende til saadant Qvæg tillades (til Lettelse for denne Staldning), at, i Tilfælde for at Consumtionen deraf i Folge Consumtions-Forordningens 4de Cap. 5te Art. skulde erlægges ved Indførselen, og igjen betales ved Udførselen, maae dette Qvæg frit indpassere, imod at dets Udførsel i sin Tid behørigt bevises.

4 Decbr.

Sammes Circulaire (til Consumtions-Betjentene i Danmark), det samme, for sig derafter at rette,

rette, og i Erbedelighed noie paafee, at den forundte Frihed ikke misbruges; til hvilken Ende over det til Opfaldning indkommende Qvæg maae holdes behørig Rigtighed, og Udsørfelen derefter tilstrækkeligen bevises (h).

4 Decbr.

Dito Circulaire (til samtlige Faldere og Controleurs i Danmark), ang. at anvende al muelig Flid, for at forhindre eller opdage fremmede Sienstiers Indsmigelse. (Saafern, naaget det derimod er gangne Forbud, dette Slags Vare skal, eller Indber bringer, paa adskillige Steder i Landet vorde indbygne, til Stade for Landets egne Sagance-Fabriquer.)

4 og
11 Decbr.

Rescr. (i) (til Regjeringen i Vestindien og Stiftsbefalingsmændene), ang. Handelen paa St. Thomas og St. Jan i Vestindien.

13 Decbr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen samt Præsidenten i Bergen), ang. at, til at bestride Tugthuusets aarlige Udgifter, skal af hver Tonde Korn af alle Slags, som til Bergen bliver indført (dog derfra undtagne de til Kongens Magaziner sammesteds indførende Korn-Vare) erlægges 1 Skill.; saa og i 4 Aar af enhver Bog af Torsl og Langer, virket Torsl, samt Klipsl, som udføres af Bergen, ved Udsørfelen erlægges $\frac{1}{3}$ Skill., af enhver Tonde Tran 4 Skill., og enhver Tonde saltet Kogn 2 Skill. (k).

15 Decbr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Trundhjem), ang. at, hvor Umyndige og uopdragne Børn

her:

(h) See Circul. 1 April 1780, og S. 4 af 23 Decbr. e. a.

(i) Igjennem det Vestind. Guin. Rente- og General-Foldkammer. See eller her til Prom. af 20 Jan. 1781 og Bd. 4 Nov. 1782.

(k) Dette Paalæg skal vedvare. See Rescr. 26 Martii 1783 og 2 Julii 1784.

22 Decbr. herefter maatte tilfalde nogen Arvepart, der ei beløber sig til 20 Rd. paa enhver, maae samme udbetales ic. (1)

(I Anledning af gjorte Forslag om Udbetaling af saa smaa Arvelodder, tilhørende enten ugifte og aldrende Fruentimmer, eller og andre umyndige Arvinger.)

22 Decbr. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Bergen), ang. at Auctions-Directeuren i Bergen skal forrette alle de Auctioner og Licitationer, som i de offentlige Stiftelser og paa Tugthuuset kunde foresfalde, og af vedkommende Directeurer eller Forstandere til Stiftelsernes Nytté maatte forlanges, uden derfor at nyde høiere Salarium end 2 Procent.

22 Decbr. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Aalborg), ang. Gaardes og Huusfes Burdering i Aalborg-Stift til Efterretning for Prioritet, Skifte og Auction, og at i dem, samt i Grunde maae af publicke og Umyndiges Midler udlaasnes $\frac{2}{3}$ Deelen af deres Burderings-Summa (m).

Gr. Stifts-Rovten har bejert, at der i Henseende til de publicke Capitalers Udsærtske der i Stiftet maatte, til Sikkerhed saavel for sige Capitaler som for Administratorene og dem, som have samme under Hænder, gjøres lige Anordning som paa andre Steder.

Rescr.

(1) Placem ved Rescr. 15 April 1773 om Arve-Parter til 10 Rd. i Kjøbenhavn er anordnet.

(m) Lige lydende med §. 5. 175 af Rescr. 26 Julii 1754, undtagen at i den 2den §. intet nævnes om Rescr. 5 Febr. 1742, men at i 5te §. tillæges og forandres a) efter det Ord Tiltale: "dog at der over saadanne Gensomme hvert tredje Aar lages ny Taxation paa Debitorernes Befolkning, og det i øvrigt skiede paafes, at Pantet ikke forringes, thi ic." b) Efter det Ord Mangel: "af Tilson samt behøvende Repartition ic." c) Efter det sidste Ord Ansvar: "og maae intet Laan af publicke Capitaler bevilges, uden at derom først er indhentet Approbation fra Directeurerne for de publicke Stiftelser."

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Høns-Stift), 22 Decbr.
 ang. at Byeskriveren i Aflens maae for dette Aar og indtil videre nnde hvad nogle Jorder, som forhen har tilhørt Magistraten sammesteds, og ere nu henslagte til Byen, meere kan indbringe i aarlig Leie eller Afgiwt end de Byefogden af Indkomsterne tillagde 50 Rd. og Byeskriveren 25 Rd.; dog maae disse Jorder ingen Tid komme fra Byen eller bortleies til Udenbys-Folk.

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Aggershus- og Christiansands-Stifter), ang. Sorensskrivernes aflægende Rigtighed for det halve Auctions-Salarium; saa og angaaende deres Skyds.

Gr. Det indtræffer ofte, at de af Sorensskriverne i Kølge Rescr. af 2den Martii 1770 afsigvende Designationer over cyperbaarne Auctions-Salarium ikke til Fogderne indkommer førend at derom ved Antegnelserne er gjort Erindring, eller ved det næstpaafølgende Regnskab, hvorved foraarjages Ordhold i Regnkabernes Forskerdigelie.

Sorensskriverne skulle inden 2 Maaneder efter hvert Aars Slutning tilstille Fogderne disse Designationer tilligemed Beløbet af derefter faldne halve Salarium til videre Betaling i den Dorste Zahl-Cassa; og, skulde de herudi findes forsømmelige, haver Stiftamtmanden, efter vedborlig Anmeldelse, at dictere dem den samme Mulet, som for Udeblivelse med Rigtighed for det, som til Justits-Cassen er bestemt. Da det og tillige fornemmes, at der i Hensende til Skydsen er Ullighed i de indsendte Beregninger, bevilges, at Sorensskriverne maae for Fremtiden beregne sig 2de Geste til de Steder, hvor deres Forretninger falde, hvis Betaling, efter Aarets Tider, skal beregnes efter Skyds-Taxten, som den Regel, der eene bør følges (n).

Rescr.

(n) Efr. Bd. 20 Aug. 1784.

24 Decbr.

Rescr. (til Biskopen over Sjens- og Hollands- Stifter), ang. hvorledes der herefter skal forholds- des med en Skoleholders Antagelse udi Ervestjebing, samt angaaende Indseende med Kirke- og Sattig-Sar- ger sammesteds.

24 Decbr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Hollands-Stift), ang. at det til den i Nyekebing oprettede Danske Skoles Vedligeholdelse gjorte Forslag udi Alt approberes.

24 Decbr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Aggers- huus-Stift), ang. at nogle Poster, i Henseende til Brand-Redskabers Anskaffelse og Vedligeholdelse, samt Bygningers Taxering, m. v. i Øster-Porsgrund, ere approberede.

24 Decbr.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet og Landhuusholdnings-Selskabet), ang. nogle An- viisninger i Almanakkerne at sættes, i Stedet for Psalmer og Bønner.

Cancelliet er ved naadigst Skrivelse fra Hans Kon- gelige Høihed Prinds Friderich bleven tilkjendegivet, at Hans Majestæt udtrykkeligen har bef. et, at Psalmerne og Bønnerne paa de fem sidste Sider maae i Alma- nakkerne ubelades, og i det Sted tillades Landhuus- holdnings-Selskabet deri at indrykke saadanne Anviis- ninger og saadanne nyttige Jagttagelser og Konstgreb, som Erfaring med yderste Visshed har lært at være rig- tige, hvilket saaledes maae herefter aarligen skee, og kan begynde for Aaret 1781; dog at Priisen paa Al- manakken i ingen Maade forhøies, thi det vilde trykke Almuen. — Ved det første Aars saaledes forandrede Almanakker kan iagttages, at man for ved disse Anviis- ninger sætter nogle Linier, hvori man fortæller, at de Bøn-

Bønner og Psalmer vare udelukte, som fandtes i alle 24 Decbr.
 Psalmebøger, og i Stedet derfor indført hvad Almu-
 en ei andensteds kunde finde.

Kongel. Resol. om Pladser til Regimenter- 27 Decbr.
 nes Campements (o).

Kongel. Resolution om Afgiort af det Salt, de 27 Decbr.
 privilegerede Salthandlere selv bruge (p).

Generallitets- og C. Coll. Prom. (til Regimen- 28 Decbr.
 terne i Danmark), ang. at der i Fremtiden ikke
 vil gjøres nogen Paastand paa Extra-Skatten for de
 Nationale Soldater, deres Instruer, og hos sig ha-
 vende egne Børn, i den Tid de aarlig ere forsamlede
 til Exercitie og Mynstring, og, naar de ere marche-
 rede fra deres Hjem i den Tid af Maanedens Mandtallet
 skal forfattes. (I Anledning af den med Rentekammeret
 førte Correspondence.)

Rescr. (til Missions-Collegium), ang. at den til 29 Decbr.
 Smirna værende Mission maat indtil videre igjen være
 ophævet (q).

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Christiania), 29 Decbr.
 ang. hvorledes med Forstaden Grønlands Byg-
 ninget og Brand-Anstalter skal forholdes.

Or. Udi Forestilling er andraget, at Kjent Grønland ik-
 kun er adskilt fra Christiania ved den smaae Ngerd-Elv, og
 kan anses for en af dens Forstæder, ligesom og endel der
 brende Høiere have taget Borgerkab i Byen, saa hører sams-
 me dog under Landets Jurisdiction, hvilket har givet Anle-
 dning til, at enhver har bygget hvor han vilde, og at forholde
 sig med Brand-Anstalterne efter eget Godsbeholdende, hvor-
 over og, da Bygninger have været opstaaet lige ved alle Vord-
 Beholdningerne af noale Kender Gulds Værdie, og som ud-
 gjør Christiania Byes ganske Udskibning, Byen 2 Gange har
 været sat i Fare formeddelt opkommen Ildbrand i disse Huse;
 K 2 til

(o) Indeholdes i Circul. af 1 Febr. 1780.

(p) 3 Circul. 5 Febr. 1780. Bortfalder ved Bd. 2 Mar-
 til 1785.

(q) See Rescr. 28 Maa 1762.

29 Decbr.

til derfore at faae en bedre Orden indført, og at erholde meere Sikkerhed for befrugtende Jidsvaade, er foreslaet, om Gronland, der allerede er underkastet Byens Polities Opsigt, ligeledes maatte henlægges under Byens Brandvaens Beskyrelse.

- §. 1. Ingen Huusebygning med Jibst: d maae sættes nærmere ved Tømmerhandlernes Beholdninger af Bord og Planker, end 40 Alen, ligesom disse igjen i lige Forhold ei maae nærme sig hine, af hvilken Aarsag og de seerneste afbrændte Tomter paa den Side af Gaden, som gaacr derhen, ei igjen maae opbygges. Den Orden, som Byens Brand-Anordning foreskriver i Henseende til Skorsteenenes Renovation til visse Tiider og den dermed havende Opsigt, saavel som de 2de Gange om Aaret holdende Brand-Inquisitioner, skal ligeledes indføres paa Gronland, og den dertil hørende Laffe-Gade, samt Leeret, og Beboerne der vare Byens Brand-Commission undergivne, saaledes at de mod Brand-Anordningen befindende Forbrydelser af samme skal undersøges og paakjendes; men, som paa disse Steder skal være en Mængde fattige Arbeidere, som hverken i Henseende til deres Forsatning eller de Hjætte, de behoe, kan sættes i Liighed med Indvaanerne i Byen, saa skal de for dem dicterede Mulcter ansættes efter Beskaffenheden hver Gang af Brand-Commissionen, ligesom og samme skal bestemme, hvorvidt Renovationen i Forhold deraf burde foregaae, hvorpaa Magistratens Samtykke skal erhverves. De paa disse Steder brugelige smale Skorsteene, som skal være meget farlige, skal efterhaanden afskaffes, ligesom det ei heller maae være tilladt, at noget Hus efterdags der bliver tækket med Bord, men Tagsteene, som nu skal kunde erholdes paa de i Nærheden af Byen anlagte Teglsbrænderier, skal overalt anvendes, da alle andre Tæge efterhaanden skal afskaffes; derfor skal og Beboerne der, ligesom i Byen, være for:

forbundne at anmeldte for Politiet hver Gang de enten vil lade reparere eller fra nyt opbygge Huuse: Vugninger, paa det Byens Brand:Berjenterne kan undersøge Anlægget, og i fornøden Tilfælde veilede til sammes Udsørelse paa den forsvarligste, og til at afværge Ildsvaade meest passelige Maade. — Som Erstamtmænd i det øvrige haver meldet, at de aarlige Inquisitioner medføre Uleilighed for de Haandværksfolk, som dertil udnævnes, og Sinkelse i deres Næringsvei, og derfor har formæent, at disse burde af Brand:Cassen betales for deres Umage i Hensigt til den Sikkerhed saavel heele Byer, som især de paa disse Steder liggende, og alt i Cassen assurede Gaarde derved erholde; da derimod Byens Berjente, som have aarlig Løn af Byen, bør gjøre denne Forretning uden Betaling: saa gives ligelædes herpaa tilkjende, at de foransørte Haandværksfolk ikke kan tilstaaes nogen Betaling af den almindelige Brand:Cassa for de aarlige Inquisitioner, da under denne Indretning ikke maae repareres andre Udgifter end de, der udfordres til Brandkædernes Erstatning og Bogholder:Contoirets Underholdning.

Canc. Prom. (til Biskopperne i Viborg, Ribe og Aalborg:Stifter (r), at tilkjendegive det de Geistlige paa de Steder, hvor der er Indquartering af det Sjællandske Infanterie:Regiment), ang. naar der bør ofres, og naar betales, ved Militaires Bryllupper og BARNEDAAB, samt at deres Kirkegangs:Koner ei behøve at indledes. 31 Decbr.

Er. Chæfen for det Sjællandske Infanterie:Regiment har igjennem Generalitets og Commissariats:Collegium klaget over, at Præsterne i Regimentets Garnisoner ei alene vil have Ofser af dem, som holde Bryllup, eller lade Børn døbe med

R 3

deres

(r) Til 3 Stifter gaaet under 22 Jan. 1780. — See og Prom. 9 Sept. 1780.

31 Decbr.

deres Indbudne og Faddere (uaantet Vedkommende vil betale dem det Gæddantiaa, hvilket de ei vil antage, men forlanger at de skal ofre), men endog paaftaae, og taae Indlesnings-Penge af Kirkegangs-Koner, naar de holde deres Kirkegang.

Naar Bryllups-Gjæster og Faddere ere Borgers-folk, bør der ofres efter Stedets Brug, at ei Andre i andet Fald deraf skulde betjene sig til alt for betydeligt Tab for Kirke-Betjentene; derimod, naar de ere Militaires, skal der ikke ofres, men Kirke-Betjentene betales efter Militaire Brug, af Brudgommen og BARNETS FADER: ere Bryllups-Gjæsterne en Blanding af Militaire og Borgere, bør der ei ofres, fordi Brudgommen er Underofficer eller Sø'dat; og, naar Fadderne ligeledes ere blandede, bør det forholde sig efter den, der bær BARNET, som den højest Person, nemlig intet Offer, naar hun er Militaire, men vice versa, naar hun er af Borgerstanden. I Henseende til Kirkegangs-Koner, da kan de gaae i Kirken, uden at indledes, men forlange de det, bør Præsten villig gjøre det uden Betaling, da han billigen bør rette sig efter Folkes Evne (s).

31 Decbr.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. Skolerne paa det forrige Antvorskovske Rytter-District.

Gr. Stiftamtmanden og Biskopen have forekillet de Van-keligheder, som møde ved den under 19de Martii forhen anbefalede Repartition over Stiftets Lyse-Penge, i Anledning af Skolernes Vedligeholdelse for Fremtiden paa bemeldte District, og Skoleholdernes Løn Udredelse, samt vist de Følger, som sige i Løden vilde forårsage; og det Kongelige Renteskammer har overladt til Cancelliet, hvorvidt den yttrede Forneening, at Løberne af Districtet ikke skulde tilkomme nogen Andeel i Stiftets Lyse-Penge, kan forandre disse Løberes Paastand i den Fald.

Da disse Lyse-Penge efter Forordningen ere Hensetede af Kongen, som Godsernes Eier, til de Skoler, som 1739 bleve oprettede, kan de ikke paaftaaes tilbage

af

(s) See Prom. 29 Jan. 1780.

Resolutioner og Collegialbreve. 263 1779.

af disse Proprietairer, der ikke have kunnet kjøbe Godserne af Kongen med større Ret, end Allerhøihsamme Selv eiede dem, men de bør ligesuldt underholds Skoleholderne efter Auctions-Conditionerne, uden at kunne gjøre Paastand om Fritagelse for de Udgifter, som Skolerne paa fornævnte District udkræve.

31 Decbr.

Circul. om Proces imellem Soldbetjente (r). 31 Decbr.

1780.

B. G. K. o. Gen. Soldk. Circulaire (til samtlige Soldere og Controleurs i Danmark, Resøe og Viborg undtagen), ang. at, om nogen Uvissthed imellem dem selv, eller imellem dem og de Kongel. Consumtions-Betjente der paa Stedet skulde reise sig, betræffende Embeds-Affaires, de da ikke begynde eller anlægge nogen Sag eller Kettergang besangaende uden Kammerets Forevidende og Tilladelse, saafremt de ikke vil vente derfor vedbørlig at vorde anseete. — (Det er, omendkjønt efter Sold. og Consumtions-Forordningerne begge Slags Betjente skal faae til Ansvar under General-Soldkammeret alene i de Sager, som angaae deres Beskillinger og Embeds-Forretninger, dog befundet, at disse Betjente have anlagt Sag, den eene mod den anden, i Henseende til de Forretninger, som vedkomme deres Embeder, deels forinden de om Sagen selv have til Kammeret gjort Indberetning, deels og forinden derom der er falden Resolution, naar Indberetning er fæet (u).

1 Jan.
(og 1779
d. 31 Dec.)

Rescr. (til Biskopen over Fyens-Stift), ang. 5. Jan.
at der herefter af det residerende Capellanie i Nyborg skal, ligesom hidindtil, gives Naadens-Nat, saaledes, at alle visse og uviste Indkomster skal ved Dødsfald eller Forskyttelse deeles lige imellem Formandens Ar-

R 4

vinger

(r) See Circul. 1 Jan. 1780.

(u) See og Circul. 22 Jan. 1780.

5 Jan. vinger og Esterkommerne, undtagen de Douceurer, som en Successor ved aparte Tjeneste erholder.

8 Jan. Circul. om Told-Extractor (x).

14 Jan. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Holland), ang. at Rejsende paa Veien fra Nachschov til Taars-Særgeløb saaledes maae befordres, at Vognmændene i Nachschov befordre dem alene til Bravderselev inod Betaling af Veiens Længde efter Vognmands-Tart, hvorfra Eieren af Baroniet Christjansdahl igjen uopholdelig skal lade dem ved der havende Vognmand, ligeledes efter sædvanlig Vognmands-Tart befordre til Taars; dog skal den lollandske agende Post, om den skulde komme til at gaae over ved Taars, herfra være undtagen, da den befordre sig selv ved hvem som vil gjøre det bedst og billigst.

15 Jan. Canc. Prom. (til Biskopen i Ribe), ang. at de i Emmerlef, Dahler, Biesbne og Mogeltender fra Prædikestolene udforderlige Publicanda skal fra Amtshuset i Tønder tilsendes Biskopen over Ribe-Stift, som videre befordre dem til Præsterne; men de Sager derimod, som ikke passe sig til Publication af Prædikestolene, skal sendes lige til Præsterne, for at lade dem for Kirkesøren, efter sluttet Gudstjeneste, ved Degnen oplæse, efter derom fra Prædikestolen til Menighedens Tilstædeblivelse gjørende Vrindring (y).

15 Jan. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Ribe), ang. at de residerende Capellaner til St. Laurentii paa Vesterlandsøshø, ligesaavel som Sognepræsterne, ere i Følge L. 5—2—90 de rette Skiftesforvaltere, skjønt ikke Auctions-Directeurer, efter de paa Capellan-Gaardens Grund boende Huusmænd.

B. G.

(x) See i Circul. 22 Jan.

(y) Ufs. Nøjer. 16 Sept. og 18 Nov. 1704.

B. G. N. o. Gen. Told?. Circulaire (til Consumtionsberjentene), ang. hvorledes Consumtionen af de i Consumtions-Forordningens 8de Cap. benævnte Vare til Skatammeret bør indsendes (z). 15 Jan.

Sammes Circulaire (til Consumtionsberjentene), ang. saasnart mueligt at indberette, hvormange Caffebønner i Aaret 1779 udi Ale til Stedet er indkommen baade consumtionsfri og imod Consumtions Betaling, samt fra hvad Sted de ere indbragte, og hvor mange fra hvert Sted især (a). 15 Jan.

Refer. (tii Stiftbefalingsm. i Christjansand), ang. at Borgerne i Fleckefjord maae ligesom Mandal fortolde Vare hos sig selv; og begge betale til Christjansand i Bye-Skat ei meere end Borgerne sammesteds. 19 Jan.

Gr. Fleckefjord er vel forundt Fortolbningss-Grænsed paa Salt, Steenkul, Hør, Hamp og Laasteene (b), men maae enten fortolde eller lade andre Vare i Christjansand, uagtet dertil er 10 Norske Mile, og en farlig Reise forbi Lundeboæs.

Fleckefjord maae herefter have Tilladelse til, ligesom Mandal at fortolde alle Slags lovlige Vare hos sig selv, i Stedet for i Christjansand, imod at begge Steder betaler hver 100 Rdlr. aarlig til Christjansands-Bye; og, da det ansees ubilligt, at Borgerne paa disse 2de Steder skal efter Christjansands gamle Privilegier betale dobbelt Bye-Skat, anordnes, at de skal betale ligesaa meget som en Christjansands Borger, og de bedste Mænd udi fornævnte Fleckefjord og Mandal vare forbundne at sørge for, at Skatterne, efter en af Magistraten forfattet, og af Stiftamtmanden approberet

R 5

Lagt,

(z) See Circul. 20 Febr. 1779. — Vortfalder ved Circul. af 10 Juli-1784, sfr. Plac. 18 Junii c. a.

(a) See Circul. af 13 Martii 1781.

(b) Sfr. Toldbd. 1768, Cap. 5, Side 21.

19 Jan. Tært, blive reparerede paa Indvaanerne imellem sig indbyrdes, og til ethvert Aars Nytaar til Magistraten i Christianssand ind'everet.

22 Jan. Cane. Prom. (til Biskopperne i begge Riger samt Kjøbenhavns Universitet), ang. de Disciple, som forlade en Skole, og efter kort privat Information ville deponere.

Or. Ved sidste Examen Artium meldte sig en Privatist, som i 7 Aar havde frequenteret en latinſk Skole, men ganske nyelig tauet Afstæd fra samme, og derefter bruat en privat Informator, af hvem han blev dimiteret; men det kunde let blive de offentlige Skoler til Skade, om en Discipel kunde forlade Skolen tidligere, end Rector agtede for godt, og siden deponere efter en kort privat Information; ligesom og saadant funde give meere end een Anledning til Uroelighed i en Skole.

En Discipel, som paa saadan Maade forlader Skolen, skal opgive sine Aarsager for Rector, som samme i hans Testimonio vitæ haver at anføre, hvorefter Professorerne, ifald de befinde disse ugrundede og ugyldige, skal have Magt til, ham indtil næste Aars Examen at afvise.

22 Jan. Cane. Prom. (til Biskopperne i Sjellands, Fyens- og Aarhus-Stifter), ang. naar der bør ofres, og naar betales, ved Militaires Brylluper og Barnedaab, samt at deres Kirkegangs-Koner ei behøve at indledes. (Til Efterretning for vedkommende Præster, hvor der er Garnison (c).)

22 Jan. B. G. K. o. Gen. Soldk. Circ. (til samtlige Consumtions-Betjente i Danmark), ang. at, om nogen Tvistighed imellem dem selv, eller imellem dem og de Kongelige Toldbetjente der paa Stedet skulde reise sig ic. (d).

Sams

(c) ligesom Prom. 31. Decbr. 1779. See Prom. 29 Jan. 1780.

(d) I øvrigt ligelydende med Circul, af 1 Jan. 1780.

8 og
22 Jan.

Sammes Circulaire (til samtlige Toldere og Controleurs i Danmark og Norge (e), ang. at over de indkommende Told: Intrader efter vedlagde Schema nsiagtig at forfatte saavel de til Skatkammeret som de til General-Told Kammeret afgivende maanedlige Extracter, og samme til begge benævnte Steder den første Postdag efter enhver Maanedes Slutning uden nogen Forevending præcise indsende, m. v. om Indtægternes Indsendelse til Skatkammerets Casserer (f). — Den maanedlige Told: Contra: Extract indrettes ogsaa efter benævnte Schema (g).

Rescr. (til Gen. Indqvarterings-Commissionen i Christiania), ang. at af den sparede Beholdning af den reglementerede aarlige Indqvarterings: Skat maas af General-Indqvarterings-Cassen godtgjøres Christiania Magistrat 15 Rdlr. aarlig Tillæg for Mynster- og Exerceer-Pladsens Udvidelse, og samme at maas ansøres udi det aflæggende Regnskab over Indqvarterings-Udgifterne ved samtlige Garnisoner udi Norge; samt at der over denne nu udvidede Exerceer-Plads skal optages et Situations-Charte in duplo, hvoraf det ene skal tjene de Civiles, og det andet de Militaires til Rettesnor for Fremtiden.

Rescr. (til den Bestindiske Regjering), ang. at Apotheker Bohnsen paa St. Croix maas i de første 5 a 6 Aar, indtil han nogensledes kan overvinde de mødende Vanskeligheder ved en ny Indretning, sælge sine

(e) De Danske den 8 og 22 Jan.; de Norske den 22 Jan.

(f) Nu sendes hverken Extracter eller Penges til Skatkammeret. See Circul. af 10 Juli 1784, est. Plac. af 18 Junii 1784.

(g) Nu indsendes ingen Contra-Extract. See Circul. 22 Martii 1783, s. 4.

26 Jan. sine Medicamenter i saadan Forhold, at hvad der efter Medicinal-Taxten af 1772 her koster 1 Rd. dansk Courant, maae gjelde i Vestindien 4 Rd. vestindisk Courant; men, naar bemeldte Tiid er udløben, skal han sælge sine Apotheker-Vare paa saadan Fod, at hvad her efter Medicinal-Taxten gjelder 1 Rd. dansk Courant, ei der udbringes høiere end til 3 Rd. vestindisk Courant, og Taxten i saadant Forhold bestemmes i vestindisk Courant.

28 Jan. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at det, som ved Befaling af 8de Sept. 1779 er anordnet i Henseende til Tagelsmed-Svendenes Afstæed fra en, og Antagelse hos en anden Mester, skal ligeledes gjelde, og være extenderet til samtlige i Kjøbenhavn værende Smede-Mestere og deres Svende. (Saaom Grndstøber Portter tilsees sig Svendene, som stode i Arbejde, og havde faaet Forkud, samt siden meddeelte dem Reise Paa.)

27 og
29 Jan.

Circul. om strandede Vare (h).

29 Jan.

Uabent Brev, hvorved en Direction for den Kongelige Porcellain-Fabriqve anordnes.

29 Jan.

Canc. Prom. (til samtlige Amtmænd i Danmark), ang. de paa Landet upermitterede, og af Lægderne til de gevorbnæ Regimenter afgivne Soldaters Forum.

Gr. Generalitets- og Commissariats- Collegium har derom gjort Kongen Forestilling, og uddedet sig Decision, saaledes, at Militair-Præten bliver haandhævet i sin Rettighed til Jurisdictionens Udøvelse over de i virkelig Tjeneste staaende Soldater, hvad enten de ere afgivne af Lægderne eller paa anden Maade hvervede; hvorpaa Kongen har resolveret, som følger:

Approberet efter Collegii Indstilling, dog saaledes, at saadan Soldat skal arreteres og afleveres til den nærmeste Garnison i Provindsen, hvorfra vedkommende

Regi-

(h) See Circul. af 5 Febr.

Regiment skal lade ham afhente, stille for Forhør og 29. Jan.
Krigs-Ret, og meddele Klageren Efterretning, hvorledes en saadan af Lægderne til geworden Soldat afgiven Karl er bleven afftraffet. Skulde man have en saadan Karls Vidnesbyrd fornøden, naar han opholder sig og tjener paa Landet, kan han ved det der værende Forum afhøres.

Generalitets- og Comm. Collegii Prom. (til 29 Jan.
Regimenterne i Danmark), hvorved samme underrettes om, hvad der, i Henseende til de Militaire, er ved et Rescript fra Cancelliet til samtlige Biskoper i Danmark (i) bleven fastsat angaaende Offer eller Betaling (k) ved Bryllupper og Bårnedaab, m. v. (For at forebygge alle Disputer imellem Regimenterne og Præsterne paa slige Steder, hvor saadant, samt Indløsnings-Penge af Kirtegangs-Koner findes Sted.)

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til Told- 29 Jan.
derne), ang. at de paa den Schimmelmannske (Kongel. Be-
Bomuldstøies-Fabriqve i Årensborg ubi Holsteen visgn., mel-
forsærdigede Olmerduger, Canifasser, hvide og tryk- det fra Deco-
kede Cattuner, Tættelduger og Sirtser maae i Dan- nomie: Coll.)
mark og Norge samt Hertugdømmene Slesvig og Holsteen under behørig Visitation toldfrie indpassere, naar Værene findes forsynede med bemeldte Fabriqves Stempel,

(i) See Prom. 31 Decbr. 1779 og 22 Jan. 1780.

(k) Denne skal være fastsat saaledes:

	Til Præsten:		Til Klokkeren:	
1) For Copulation:				
En Gemen	1 rd.		1 mk.	8 s.
En Underofficer	1	2 mk. 8 s.	2	
2) For Bårnedaab:				
En Gemen	1	8		12
En Underofficer	3		1	
3) For en Død at begrave, det være sig Winter eller Sommer, 1 mk. 8 s. — Copulationen maae ske enten i Garnisonen eller ogsaa for Grimænd udensteds.				

- 29 Jan. vel, og at saavel Fabricantens Navn som Stedet findes trykket paa hvert Stykke, og aparte vedlagte Fabrique-Mesterens eedelige Attest for, at Varene ere vævede af Garn, som er spunden i de Kongelige Lande, hvilken Attest ligeledes af den ved Arensborgs Guds værende Secretaire og Justarius Johann Gottlob Seydrich (1) maae være verificeret, og med saadan Forklaring, at benævnte Secretaire har seet, at Fabricqueurens Navn og Stedet er bleven hvert Stykke paa Bæverstolen paatrykket.
- 29 Jan. *Qvæghge-Prom.* (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. at det nedslagne eller creperede *Qvæg* skal nedgraves i Eierens eller næste Have.
- 31 Jan. Kongelig Resolution, hvorved *Sukker-Raffinaderierne* i Provindserne sættes paa en lige Fod med dem ubi *Kjøbenhavn*, i Henseende til de for *Sukkeres* og *Siruppers* Udsærsel belovede *Præmier* (m).
- 1 Febr. *Rentef. Circulaire* (til Amtmændene i Danmark), ang. hvorledes *Pladser* til Regimenternes *Campements* skulde vælges (n).
- (Kgl. Resol. 27 Decbr. 1779.)
- Er. De anseelige *Befostringer*, som af den Kongelige *Casse* er udbetalt for *Pladserne* til de i *Jydland* i afvigte *Åar* holdte 2 *Campements*.
- De *Militaire*, som i *Fremtiden* beordres til at udsæe deslige *Pladser* til Regimenternes *Campements*, skulde altid med *Amtmændene* og andre *civile* *Betjente* nøle overlægge, hvorledes den Kongelige *Casse* ubi deslige *Tilfælde* saa meget inueligt kan spares for alt for høie *Godtgørelses-Befostringer*, samt at til den *Ende* ingeniørs væl-

(1) Hans Navns Underkrift, og et Aftryk af Fabricants Stempel blev tillige hver *Soldat* tilskillet.

(m) Af *Lübeckers* Udtog, III. 383, sfr. *Id.* 16 *Sept.* 1773 og 7 *April* 1777.

(n) *Maire* bestemt ved *Rescr.* 6 *Decbr.* 1780.

1 Febr.

vælges til Campements-Plads Sædeland, i det mindste ikke saadant, som i samme Aar af Eieren bestemmes til Dykning og Besaaening, hvor Overdreve, ubesaaede Marker og andre for Eieren mindre frugbringende Strækninger dertil ere muelige at erholde, om de end ikke vare saa jevne og for de Camperende aldeles bekvemme som hine, og uagtet Regimenterne derved maatte erholde en længere Vei til Campementet. — Derhos anmodes Amtmanden, at, naar noget Campement skal holdes, der da med vedkommende Militaire, som dertil beordres, maatte overlægges, hvorledes den fornødne Plads dertil, i Overensstemmelse med allerhøistbemeldte Resolution til mindste Udgift for den Kongelige Casse, kan være at bestemme; og er det Kongelige Generalitets- og Commissariats-Collegium anmodet, fra sin Side ligeledes at søge til vedkommende Militaire den herom fornødne Anstalt. Naar ellers en saadan Plads er bleven udseet, maae ved af Retten udmidvende uvillige Mand taxeres, hvad Erstatning Brugere af samme kan tilkomme for den Græsning, der, i den Tiid Campementet holdes, ellers paa Pladsen kunde have; efter hvilken Taxations-Forretning søges med Brugere billig Accord, som til Kammeret indsendes.

Circul. ang. Afgift af Brændevin (1). 4 Febr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene og Biskopperne i Danmark, Ribe-Stift undtagen). ang. at tilkjendegive Præsterne, at de om de paa privilegeret og Strøpe-Gods foresaldne Leiermaale have til vedkommende Amtsforvaltere hvert Kvartal at indsende deres Attester. — (Paa det deslige Forbindelser derhorigen kunde blive paatalte, da Rentekammeret har med sig, at det ofte har hørdt sig, at nogle i Leiermaal skuldig befundne Personer, som først i Aaret kan have begaaet Forlis, have undgaaet at betale deres Væder og anden Skat.

(1) See Circul. af 12 Junij.

5 Febr.

Iden Amtsforvalteren ikke har været vidende om deres Forseelser, førend de aarlige Præst-Attester derom til Aarets Udgang til Amtstuen ere indkomne, da de Straffvidne imidlertid have fundet Leilighed til at begive sig andensteds hen.)

5 Febr.

Canc. Prom. (til Stiftbefal. og Biskopen over Ribe-Stift), det samme; saa og, at Præsteskabet i Lundenes- og Bøvlings-Amter skulle alle directe til Amtstuen, og ikke til Herredsfogderne, indsende deres Angivelse om Leiermaale, saavel i Henseende til de Skyldiges Bøder som deres videre Afstraffelse i Stedet for aabenbar Skriftemaal.

27 og 29
Jan., samt
5 Febr.
(Kgl. Resol.
17 Jan.)

B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark o. Norge (p), ang. en nyere Bestemmelse af Toldrullens 16de Cap., 2den, 3die og 4de Art. om Udsørfels-Tiiden for strandede contrabande Vare. i Analogie med det, som for andre strandede Vare ved 16de Cap. 7de Art. er anordnet (til egen Efterretning, og til Bekjendtgjærelse for vedkommende Ciere eller deres Commissionairer i alle forekommende Strandinger).

Hvis Cierne af saadanne i Land hjerjede Vare, som enten i sig selv ere contrabande, eller af det Slags hjerjede Vare, som bemeldte 16de Cap. 3die Art. omælder, ikke inden 3 Maanedes (q) fra den Tiid af, da de ere bleve Varene raadige, beviisligen have ladet den udfibe til udenrigske Steder, skal deraf betales i Recognition 2 Procento efter Varenes Værdie; men, iade de dem dernæst forblive i Landet over 6 Maanedes, og altsaa fra bemeldte Tiid af i alt i 9 Maanedes da skal deraf den fulde Told efter Told-Rullens Tarif rlægges, og Varene dog af Landet udføres.

Sams

(p) De Danske d. 27 Jan. og 5 Febr.; de Norske d. 29 Jan.

(q) Est. Prom. af 11 Maii 1782.

Sammes Circulaire (til samtlige Consumtionsbetjente i Danmark), ang. at alle privilegerede Salthandlere i Kongens Riger og Lande skulle ligesaa vel som andre erlægge Forhandlings-Afgiort af det Salt, de i deres Huusholdninger og til deres Nærings-Drivt forbruge og lade forbruge; hvilket altsaa i de maanedlige Angivelser til Afgiortens Erlaggelse vorder at ansøre (r).

5 Febr.
(Kgl. Resol.
27 Decbr.
1779.)

Bemeldte Kammers Circulaire (til de samme), ang. Consumption af Bønner, som formales til Meel.

5 Febr.
(Kgl. Resol.
17 Jan.)

Ligesom Bønner og Erter ved Consumtions-Tariffen ere ansatte til lige Consumption, naar de til Stæderne indføres, saa skal og af Bønner, naar og hvor de angives til Formaling, svares samme Consumption, som i saa Fald for Erter ved Consumtions-Forordningens 5te Cap. 4de Art. er bestemt.

Dito Circulaire (til de samme), ang. at characteriseerte Ritmestere og Capitainer fritages for at svare meer i Vielse-Penge, end subalterne Officerer efter Consumtions-Forordningens 10de Cap. 1ste §. 4de Num. ere forbundne at betale, nemlig 4 Rd. (s).

5 Febr.
(Kgl. Resol.
17 Jan.)

Dito Circulaire (til de samme), ang. Afgiorterne af det Korn-Brændeviin, som til Rigerne fra Hertugdømmene, og til Norge fra Danmark føres.

5 Febr.
(Kgl. Resol.
24 Jan.)

For paa nogen Maads at sætte det Danske udenrigske Korn-Brændeviin, som føres til Norge, i meere Handels-Concurrence med det indenrigske Korn-Brændeviin, som til bemeldte Rige føres fra Stæderne i Hertug-

(r) Bortfalder ved Forordn. af 2 Martii 1785.

(s) See Prom. 10 April 1781.

5 Febr.

tugdommene, vil Kongen lade bortfalde, saavel den Mellemrigs-Told 20 Skill. pr. Tønde, som Consumption 32 Skill. pr. Anker af alt det Korn:Brændeviin, som fra Stæderne i Danmark bringes til Norge; men for Korn:Brændeviin fra Hertugdømmene og Staden Altona til Norge blive begge disse Afgifter, ligejøm og den deraf paabudne 1 Skill. pr. Pot fremdeles, som hidtil, staaende. Hvad det indenrigske Korn:Brændeviin angaaer, som føres fra Hertugdømmene og Staden Altona til Stæderne i Danmark, da (siden den Consumption, som nu deraf erlægges med $\frac{1}{2}$ Skill. pr. Grad, ikke staaer i Ligevægt med den Afgift, som nu i de Danske Stæder høves ved Kornets Forinsling, og siden denne Ligevægt, isald endogsaa enhver Pot af Hertugdømmenes Brændeviin uden Hensigt til Gradernes Styrke blev ansat til 2 Skill., endda ikke vilde bringes tilveie, for saavidt Brændevinet er af 6 Graders Styrke og derover) skal herefter og indtil videre af det indenrigske Korn:Brændeviin, som kommer fra Hertugdømmene og Staden Altona til Stæderne i Danmark erlægges, $2\frac{1}{2}$ Skill. af Potten i Consumption uden Hensigt til Graderne, og altjaa og af det, der er under 6 Grader (1).

7 Febr.

Kongelig Resolution, ang. de Arvelodder, til hvilke rette Arvinger ikke melde sig ved Skiftet.

Or. I Folge Lovens 5te Høgs 2den Capitels 1ste Art. staaer saadan Arv fuldkommen in suspensio udi 15 Aar, og det er indtil disses Forløb lige uafgjort, om enten den udeblivne Arving selv, ved at indfinde sig i Tide, eller hans Medarvinger, ved at bevise hans Død, eller Kongens Casse, naar ingen af Deeltene keer, skal blive berettiget til at tage den.

Altes

(1) Efr. Conf. B. af 1778, Cap. 4, Art. 6 og Circul. 4 og 12 Febr. 1780.

7 Febr.

Aldeles ingen Bevillinger eller Dispensationer af det Slags, hvorved saadanne Arvelodder hidtil undertiden ere bleve den Graværendes Medarvinger imod Caution overdragne, maac herefter udfærdiges, saalange forberørte ved Loven bestemte 15 Aar, fra den Tiid Arven er falden, endnu ikke ere udløbne; men RenteKammeret skal derimod, udi saadanne enkelte Tilfælde, hvor særdeles Omstændigheder kunne give Medarvingerne, efter de 15 Aars Forløb, og naar Arven saaledes er Kongens Cassé hjemfalden, Haab om nogen besynderlig Naade og Estergivelse af saadan Kongens Ret, alene være tilladt allerunderdanigst at forestille Sagen, og Bevillingen derpaa at udfærdige, ligesom hidtil er skeet (u): og skal det forresten i Almindelighed have sit Forblivende ved den paaberaabte Lovens Artikel, og ved Resolutionerne af 15de Jan. 1765 og 12te Aug. 1779. Dog vil Kongen derhos i Fremtiden, til desto større Orden og Sikkerhed, have fastsat og antaget til Regel, at alle deslige Arvelodder, som falde udi Danmark og Norge, skulle, mens de 15 Aar endnu løbe, være deponerede udi Kongens Cassé for det *ad usus publicos* stiftede Fonds Regning, til hvilket de ved hvert halve Aars Udgang fra samtlige Kongelige Casser blive at indsende (x), og hvorfra Betsbet siden udsættes under andre Summer paa Rente: men derimod bør og dette Fond af deslige Arvelodder igjen udrede den aarlige Rente 4 Procent, fra Modtagelsens indtil Udleveringens Dato, saavel naar rette Arving inden de fulde 15 Aars Forløb indfinder sig, eller naar hans Medarvinger bevise hans Død inden saamme Tiid, som og udi saadanne enkelte Tilfælde, hvor Kongen siden maatte finde for godt, efter de 15 Aars

②

For:

(u) See Prom. af 22 Julii 1780.

(x) See 3 Prom. af 29 Febr. og 2 af 18 Martii 1780.

7 Febr.

Borsløb at bortskjente nogen sig Arvelod med dens paa- løbne Renter. Thi haver Rentekammeret, for saavidt samme vedkommer, i Fremttiden at paasee denne Kongelige Villies Esterlevelse, og tillige derom at underrette det Danske Cancellie, som herover indhenter, ved allerunderdanigst Forestilling, Kongens nærmere Besæling, for saavidt samme angaaer.

9 Febr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat, ved en trykt Placat til alle Vedkommendes Esterretning at lade beskjendtgjøre), ang. hvorledes skal forholdes med Rjorselen paa Veiene uden for og omkring Staden (y).

4 og
12 Febr.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldbetjente i Danmark), ang. Afgivterne af det Korn-Brændeviin, som til Rigerne fra Hertugdømmene, og til Norge fra Danmark føres (z).

16 Febr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at 2 paa Almalienborg uopbyggede Pladser maae opbygges med 1 a 2 Bygninger, og nyde 30 Aars Indquarterings-Frihed, m. v.

19 Febr.
(Kgl. Resol.
7 Febr.)

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark), ang. den ved Toldforordn. paabudne Forhøielse af uprivilegerede Skibe, saavel som af Vare, der enten ind- eller udføres med deslige Skibe.

For at see Reglen angaaende indbeholdte Forhøielse- Told desto næiere bestemt, skal Toldrullens 1ode Cap. 2den

(y) See Plac. 16 Febr. 1780. — ss. 5 og 12 ere forandrede ved Rescr. 25 April 1781.

(z) Ligesom Circulairt af 5 Febr. 1780 desangaaende. — Efr. Toldtarifen, og Cap. 26, Art. 3 i Slutn.

2den Art. være at forstaae ligesaa vel om Heste og andre levende Creature, som om andre Vare, samt om Vaade, ligesaa vel som Skibe og Fartsier. 19 Febr.

Sammes Circulaire (til samtlige Consumtions- Betjente i Danmark), ang. at Klokkere i Kjøbstæderne skulde svare Copulations-Penge som Catecheter med 4 Rdlr. 19 Febr. (Kgl. Resol. 7 Febr.)

Rescr. (til Cristebefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. at Lønningen for Hospital-Forstanderen i Helsingør maade fastsættes til 500 Rdlr. 23 Febr.

Bevilgning, at Bogmændene i Eolbing maade endnu i ti Aar nyde den dem ved Bevilgn. 25de Mait 1770 forundte Forhjælpelse; dog at de agende Postter, med hvad dertil er henhørende, fremdeles befordres for den hidtil erlagte Betaling. 23 Febr.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavn Hof- og Stads- Ret), ang. at Appel i Sager om ulovlig Kjørsel ei maade tilstaaes (a). 28 Febr.

Er. Udskilte, som for ulovlig Kjørsel ere domte i Mulester, søge ved allehaande Udkugter at opholde Politiet, og derved at vilke hindre den saa gavnlige Virkning af Kongens nødvendige Befaling (b).

Ingen Ansøgning om Appel i disse Sager, angaaende ulovlig Kjørsel, maade være at tilstaae, siden Kongen ikke vil tillade Appel i dette Tilfælde, hvor al den Virkning, Kongen skal vente af sin Befaling, beror alene paa den prompte Execution af Politie-mesterens Kjendelse og Domme; og Kongen desuden ei kan andet end med Misforstaaelse og Affrye ansee de

(a) Dette er Bekjendtgjørelsen af en Cabinetts-Ordre. Schous Bd. 3de Deels 6te Side.

(b) See Politie-Placat 28 Jan. 1780 i Forordningerne, og Rescr. 4 Octbr. 1780.

- 28 Febr. **Wenneffers Beskræbelse**, som for en Fornøielses Skuld saa gerne ville blive ved at sætte deres uskyldige Næste i Fare, omendstjont de have hørt af den samme Ulfke, som paa et Aars Tiid derved er forvoldt saamange i Byen.
- 29 Febr. **Rentel. Prom.** (til samtlige Stiftsbesalings-
18 Martii. ^{og} og Amtmænd, Grever og Friherrer i Danmark,
(Kgl. Resol. samt Stiftamtmand i Norge (c), ang. at de saavel
7 Febr.) hidindtil som herefter fraværende Arvinger tilfaldne Arvelodder, som, naar disse ikke inden 15 Aar melde sig, i Følge Loven ere den Kongelige Cassé hjemfaldne, skal, medens de 15 Aar endnu løbe, være deponerede i den Kongelige Cassé for det ad usus publicos skiftede Fonds Regning, til hvilket de ved hvert halve Aars Udgang fra samtlige Oppebørsels-Betjente blive at indsende (d). — I Følge heraf skulle Skifteforvalterne ubi Kjøbstæderne og Amtene, saasnart skee kan, inddrage, og med behørig Forklaring ved en Specification aflevere til vedkommende Amtsforvaltere (Byefogder og Fogder) de fraværende Arvinger til denne Tiid tilfaldne Arvelodder, og herefter paa lige Maadsforholde sig ved hvert halve Aars Udgang, i Henseende til hvad af deslige Arvelodder imidlertid kan foresalde; da om Modtagelsen og Afleveringen til bemeldte Fond vedkommende Amtsforvaltere (Byefogder og Fogder) i Dag ere tillagte fornødne Ordres (e).
- 29 Febr. **Rentel. Prom.** (til Biskopperne i Danmark),
(bemeldte Resolut.) det samme, for af Skifteforvalterne ved den Geistlige Jurisdiction at efterleves.

Dito

(c) De i Danmark d. 29 Jan., og de i Norge d. 18 Martii.

(d) Estr. Resol. af 7 Febr. samt Prom. 22 Julii og 3 April 1780.

(e) See Rescr. af 11 Junii 1784.

Dito Prom. (til Amtsforvalterne i Danmark, samt Høfegoderne og Fogderne i Norge (1), Notits om Høfestaende, samt at modtage og til bemeldte Fond aflevere saadanne arvingløse Capitaler. 29 Febr. 08 18 Martii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Aggershuus: Stift), ang. at et til de Fattige i Christiania kjøbt Huus maae fritages for alle Skatter, saalænge det bruges til de Fattige. 1 Martii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Aalb: borg), ang. den aarlige Høst-Dag til Præsterne af Huusmænd og Huuskvinder. 3 Martii.

Or. En Præst har andraget, at uagtet Loven 2 — 12 — 5, viisde sig mange saadanne Huusfolk uvillige til at efterkomme dette Lovens Bødende, saa at, naar han har ladet begiere af dem en Høstdag paa Ager eller Eng, skal for Mand og Kone enten ikkun være kommen een Høst eller Kiver, eller og de saavel som andre ugipte Huusfolk reent ere udeblevne, undskyldende sig med, at de paa denne Arets Tid havde bortlovet sig til Andre; ikke heller vilde de fornøie ham med Præge.

Ligesom ved Befaling af 30te Martii 1770 er anordnet, hvorledes hermed for Høns:Stift skal forholdes, saa extenderes og samme Anordning til Aalborg:Stift, saaledes: Præsterne 16. (g).

Uvægshye-Commissionsens Prom. (til Amtm. i Ribe og Eoldinghuus:Amter), ang. at Justitsraad Wilder-radt har Myndighed til at foranstalte Udslagning paa Hovedgaarde i Nærheden af Konge:Åen. 7 Martii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Sjæl: land), ang. at Indvaanerne af den Engelske Na-tion og Reformeerte Religion i Helsingør er bevilget, 8 Martii.

§ 4

at,

(f) Til Amtsforvalterne d. 29 Febr., men den 18 Martii til Fogderne, som fik ikkun Notits af den 1ste Prom. dat. 29 Febr.

(g) Som denævnte Rescr. af 30 Martii 1770.

- 8 Martii. at, naar nogen af deres Nation og Kirke der paa Stedet ved Døden afgaaer, maane de begraves med de samme Ceremonier, med hvilke Kongens egne Undersaatter af den Lutheriske Religion blive begravne.
- 11 Martii. Generalitets- og Commiss. Coll. Prom. (til det Fælsterske Infanterie-Regiment, samt Magistraten i Aalborg), ang. at, naar de fra andre Garnisoner til Aalborg ankommende Frisolk skulde vegre sig for at resentere deres Passer for Magistraten, eller at gjøre samme Regnskab for, hvormed de ernære sig, Regimentet da vil lade Magistraten saavel derudi, som i alle øvrige Politie-Sager, paa Forlangende vederfare al muelig Assistance (h).
- 11 Martii. Dvagsyge-Commissionens Prom. (til Biskopen i Ribe), ang. at Seest-, Hjarup-, Vandrup- og Skanderup-Sognes Bønder, naar de ville ind til Eolding, skal for hver Attest fra Sognepræsten for en eenlig Person betale 1 Skill., men 4 Skill. naar flere gaae i Følge med hinanden, og ikkun behøver een Attest.
- 15 Martii. Rescr. (til Stiftbøfalingsmanden paa Island), ang. at de, som herester for begangne Hver skulde dømmes til at rømme Sysslet, skal i dets Sted af Dommeren tilfindes efter Omstændighederne at bøde fra 2 til 10 Rdr. til Deeling inellem Justits-Cassen og Sognets fattige, da i Mangel af Bødernes Betaling skal forholdes efter Rescr. af 5te Maii 1779.
- 15 Martii. Rescr. (til Biskopen i Sjælland), ang. at der nu og i Fremtiden maae svares Raadens-Nat af det residerende Capellante i Ringsted, og hvorledes dermed skal forholdes.

Prom.

(h) See Prom. 6 Maii 1780.

Prom. om arvingløse Capitaler (i).

18 Martii.

B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til Consumtions-Bejrentene i Danmark), ang. Consumtions-Godtgjørelse for Faare-, Lamme- og Beede-Kjød, som føres fra en Kjøbstad til en anden i Danmark.

18 Martii.

(Kgl. Resol. 28 Febr.)

Ligesom Consumtions-Forordningens 9de Cap. 3dle Art. har fastsat Godtgjørelse for Drekjød og Flesk, som udføres fra den Kjøbstad, hvor det er blevet slagtet; saa vil Kongen, til den indenrigske Handels ydermeere Befordring, herved have en vis Godtgjørelse i lige Tilfælde fastsat for Faare-, Lamme- og Beede-Kjød, saaledes, at, naar nogen herefter til en eller anden Kjøbstad maatte lade indføre Faar, Lam eller Beeder til Slagtning, og for samme ved Indførselen er betalt den fulde Consumtion, maae derefter for hver Tønde Kjød, som deraf udføres, ved Udførselen godtgjøres 48 Skill. dansk, hvad enten det er Faare-, Lamme- eller Beede-Kjød; hvortilmod af dette Kjød, i den første Kjøbstad, hvor det dernæst indføres, svares den for Kjød ved Consumtions-Tariffen ansatte fulde Consumtion; men, forsendes det derefter fra denne til andre Kjøbstæder, passerer det frit efter Macaten af 20de Decbr. f. A. (k).

Dito Circulaire (til de samme), ang. Græsgangsgangs-Penges Erlæggelse og Oppebørsel.

18 Martii.

(Kgl. Resol. 6 Martii.)

Er. For at have de Tønder, som paa adskillige Stæder have reist sig i Anledning af Consumtions-Forordningens 12te Cap. 2den Art.

De der ommeldte Græsgangsgangs-Penge blive at erlægge af alt det Kjøbstads-Indvaanerne tilhørende Qvæg, a) som græsses paa Kjøbstadernes eller Kjøbstads-Indvaanernes

§. 1.

(i) See i Circul. 29 Febr.

(k) See nu Bd. 13 Jan. 1783, §. 2, l).

18 Martii. nernes Jorder, det være sig Overdrev, eller egne Eien-
doms-Jorder, b) som græsses paa Andres, det er, an-
dre, end Kjøbstadernes eller Kjøbstad-Indvaanernes Jor-
der, naar de ligge saa nær Kjøbstaderne, at Qvæget dag-
lig kan ind, eller udbrives, og at Kjøbstad-Indvaanerne
§. 2. kunne have det til daglig eller idelig Nytte og Brug,
om det endog ikke skeer. Græsgangs-Pengene skulle
ikke svares af det Kjøbstad-Indvaanerne tilhørende Qvæg,
søm udsendes paa Landet, hvorved forstaaes saa langt
kort fra Kjøbstaderne, at Qvæget ikke daglig kan dri-
ves ind og ud, eller at Kjøbstad-Indvaanerne ikke kun-
ne have det til daglig eller idelig Nytte og Brug. —
I Følge dette betales Græsgangs-Penge endog af de Cre-
ature, som ikke daglig ind- og udbrives.

22 Martii. Rescr. (til Stiftbefalingssm. og Biskopperne i
Norge, for ogsaa at tilkjendegives Amtmændene og
andre Vedkommende), ang. de Geistligheden og
Beneficiarii tillagde Rettigheders Inddrivelse
ved Udpantning.

Br. Paa det Geistligheden ikke kunde savne det, som dem
virkeligen tilkommer; og da, i Følge L. 2—12—11, Præ-
sternes Landskold og andre Indkomster af det beneficerede
Gode burde dem ved Øvrighedens Hjælp tilveiebringes, men
det er bleven refereret, at imellem Amtmændene herom skal
være ulige Meening, da nogle bevilge Udpantning paa de
Forteegnelse, som Præsterne aarligen indsende paa deres Til-
godehavende, andre derimod troe sig ikke dertil berettigede,
fordi det ingensteds udtrykkeligen er befalet, hvorover Bene-
ficiarii see sig nødsagede heller at tabe deres Rettigheder, end
indlade sig i Proces, som udfordrer alt for betydelige Omkost-
ninger.

Geistligheden, og i Forhold dermed alle Benefi-
ciarii, maae være berettigede til, aarligen inden Aprill-
Maanedts Slutning at indlevere Fortegnelser paa de Ret-
tigheder, som Loven og Anordningerne hjemle dem, og
søm for det forbigangne Aar efterstaae, uden at være
befalede, hvorefter vedkommende Amtmand haver at
paa-

paategne Udyantnings-Ordre for det sidste Aar; men ei for flere, da det forrige maas ansees som en særdeles crediteret Gjæld; derpaa den tilbageleveres Præsten eller Beneficiarius, som selv besørger Indcassationen; dog skal herved den Kongens Skatter tilkommende Præferencie være forbeholden. 22 Martii.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet), ang. at samtlige Professores, herefter som tilførs, bør tilfises at være tilstede og tage Deel i Censuren til Depositsen, derved de og bør indfinde sig, naar deres Leilighed og andre Forretninger det nogenlunde tillade. (Paa Forespørgsel.) 25 Martii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark), ang., saavel selv som ved Amtmændene, ved Færgesteberne og ellers at sige de fornødne Anstalter, at nøie og paa det alvorligste bliver holdet over det: mod de i mange Henseender skadelige, og i Henseende til Qvægsygens Udbredelse farlige Omløber gjorte Forbud. — (Saasom der, da Dværgsøgen paa Fangeland udbrød, blev ved Undersøgning om Anledningen dertil, blandt andet anmeldt, at der paa Landet for noget Sten havde været 9 omløbende Rusteamtere, som paa Grund af de medbragte Sundheds-Vasser, deels fra Magistraten i Lübeck og deels fra Magistraten i Ebernforde, samt derpaa Recte Paategninger af vedkommende Qvægsyge paa de Steder, hvor igjennem de vare passerede, vare blevne tilladte at passere ind i Jøen, og derfra til Fangeland, samt at de saavel paa Fangeland, som i Jøen med videre Paategninger ere blevne authoriserede til at streife omkring i Landene, naaet de hermed gjorte Anordninger; og det især ved Ed. af 30te Nov. 1778, dens 1ste Cap. 1ste og 2den §. er forbudt at slige Omløbere passere ind i Riget.) 25 Martii.

R. S. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Consumtionsbestjerte i Danmark), ang. Consumption af Dansk Horn-Brændevin, og de samme tilkommende Passer-Sedle, i Følge Plac. af 20de

25 Martii. 20de Decbr. 1779. (For at forekomme al Misforstaaelse af de derom bekiendtgjorte Kongel. Befalinger, da adskillige Steder ere indløbne Iringer.

- §. 1. Alle Korn-Brændeviin, som brændes i en Bye, og derfra udføres, maae være forsynet med et Beviis fra Sælgeren, at det er brændt i den Bye og paa Fustager forsynede med Sælgerens Mærke, hvilket Beviis da forevises ved Udsørselen for den i Porten posthavende Betjent og af ham paategnes. Dette Beviis følger Brændeviinet, og forevises ved Indsørselen i en anden
- §. 2. Bye. — Naar Brændeviin, som er brændt i een Bye, saaledes indføres i an anden, betales deraf ved Indsørselen Consumtion, som af Brændeviin, og naar det igjen derfra udføres til tredie Sted i Danmark, gives derpaa Passeer-Seddel i Følge Placaten af 20de Dec. f. A., og passerer det siden frit (1).
- §. 3. Men naar Dansk Indenrigs-Korn-Brændeviin, som er forsynet med det i 1ste Regel ommeldte Beviis, skal udføres til Norge, anmeldes det paa Hoved-Contoret, forinden Udsørselen skeer, hvornæst da dette Brændeviin forsynes med en forordningsmæssig Passeer-Seddel, efter hvilken det da passerer frit ind og ud. — Med saadant Brændeviin, som føres fra den eene Danske Kjøbstad til den anden, og paa Veien passerer igjennem een eller flere Byer, forholdes efter Forordningens 4de Cap. 2den §., som med gjennemgaaende Vare; dog paategnes det i 1ste Post ommeldte Beviis af vedkommende Betjente i de Byer, hvorigjennem Brændeviinet føres.

29 Martii. Rescr. (til Biskopperne i Danmark og Norge), ang. at Sporons Udtag af den Christelige Religions Hoved-Lærdomme skal i Overeensstemmelse med Skole-Forordn. (som iblandt andet befaler, at Ungdommen

(1) Forandret ved Bd. 13 Jan. 1783, s. 2. 1).

dommen i de Latine Skoler først, førend de gaae videre, 29 Martii.
 Skal i Kundskab om Religionen lære et Kort Udtog af
 Theologien) til den deri bestemte Brug offentlig ind-
 føres i de Latinske Skoler.

Rescr. (til Statsraad Sporon), Notits der: 29 Martii.
 om, og at han maae beholde den af berørte Skrivt sal-
 dende Fordeel.

Eanc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden over 1 April.
 Sjellands-Stift), ang. at Bøder for Leiermaal
 betales der, hvor det er begaaet. (I Anledning af,
 at en i Nøeskilde da tjenende Møller-Svend er i afvigte Aar
 udlagt som Børnesfader til et uægte Barn, hvilket der i Byen
 er bleven dødt, har Bøefogden sammesteds, siden denne Karl
 nu tjener i Blakke-Mølle ved Svanholm paa Nøeskilde-Amt,
 tilkredne Birkedommeren at afordre Børnesfaderen sine Bø-
 der, samt at besørge ham hensat paa Vand og Brød, men
 Birkedommeren har derpaa svaret, at han formeente disse Bø-
 der at tilfalde Karlens Husbonde, siden han henhører til
 Øktrup-Gods, hvorimod Bøefogden er af den Tanke, at sama-
 me tilfalder den, som er Herkøb til Grundten eller Stedet,
 hvor saadan Forseelse begaaes.)

Da Eigt- og Sagesalbs-Rettighed er forundt Her-
 Raberne over deres Tjenere, i hvis Følge de ere forbund-
 ne til at paatale de Forseelser, som paa deres Gods be-
 gaaes, saa følger deraf, at, ligesom de ikke have denne
 Rettighed over andre end deres Tjenere, kan de ei heller
 være berettigede til at høre Bøder af Godset uvedkom-
 mende Personer, eller de blandt deres Tjenere, som uden
 for Godset forsee sig, i hvilket Fald det tilkommer det
 Steds Dørrighed, hvor Forseelsen begaaes, at paatale
 samme: naar altsaa en Karl, som ellers henhører til et
 Gods, begaaer Leiermaal i en Kjøbstad, tilfalder hans
 Bøder Kongen, som hans Herkøb paa det Sted; og
 saaledes bør locus delicti være Regelen, hvorefter det
 bestemmes, hvem Leiermaals-Bøder, saavel af Wands-
 som Qvindes-Personer, skal tilfalde.

1 April.

B. G. N. o. Gen. Toldf. Circul. (til samtlige Consumtionsbetjente i Danmark), ang. at Opstaldnings-Øvæg indpasserer uden Brænding.

Gr. Udi Consumt. Bd. 1778, 4de Cap. 5te Art. er det vel befalet, at alt Hornqvæg ved Indførselen skal brandes paa det ene af Hornene; men, da saadan Brænding i Folge bemeldte Forordnings Artikel forudsætter Consumtionens Betaling, samt giver dette Øvægs Eiere Rettighed saavel til at lade det slagte eller sælge i Byen uden videre Anmeldelse til Betaling, som og til at nyde Consumtionens Godtgjærelse, naar det igjen levende udføres, bliver det en Følge, at, naar af Øvæg intet ved Indførselen er bleven betalt, behøves Brændingen ikke, da denne egentlig er et Beviis for Afgivens Ertyggelse.

Efter som nu den Kongel. Resol. af 8de Novbr. f. A. (m) fritager Opstaldnings-Øvæg for Consumtionens Betaling ved Indførselen, imod at det beviislig igjen udføres, følgelig Karsagen til Brændingen her aldeles falder bort, skulle Consumtions-Betjentene herefter uden Brænding lade indpassere alt til Opstaldning indførende Øvæg, hvorunder dog ikke, i Folge bemeldte Kongel. Resol., som alene hensigter til Studesandelens Befordring, forstaas andet end Stude, der indføres til Byerne, for at opstaldes og siden levende udføres, da med Køer, Qvier, Kølve og Slagtes-Øvæg forholdes i Henseende til Consumtions-Betalingen og Brændingen lige efter Forordningen og de siden søiede Foranstaltninger.

2 April. Canc. Prom. (til Kjøbenhavn's Hof- og Stads-Ret), ang. arvingløse Capitaler samt 6te og 10de Penge.

Gr. Hof- og Stads-Retten har forespurgt, om de Capitaler, som i de den ættelige Jurisdiction forhen underavne Doer kan ventes at blive arveløse, samt 6te og 10de Penge i samme, maae, i Folge Fundationen af 24de Sept. 1662, til Biskep Harboe, som Directeur for Sjellands-Christi Entes-Cassa, efter hans Forlangende udbetales; og derhos, om ikke arveløse Capitaler, der ikke allerede til noget dist Sted ere henlagde,

(m) See Circul. 4 Decbr. 1779.

lagde, kunde af Skifte-Commissionen i Kongens Cassé ind- 2 April
leveret.

Disse Arve-Lodder og Penge bliver i den Konge-
lige Cassé at deponere, for saavidt ikke til andre Ju-
risdictioner, saasom den Geistlige, Stadens for-
rige Borgerlige eller andre ere stjælede, og hvilke til
disse Vedkommende afleveres (n).

General-Postamtets Beskjendtgjørelse i de of- 3 April
fentlige Tidender, ang. det ved Forordn. af 22de
Martii 1780 anordnede Vaalæg for dem, som med
Skibseilighed reise imellem Kjøbenhavn og Lübeck,
eller dermed forsende Heste og Vogne; at Vedkommende,
især Skipperne, som til Betalingen skal være ansvar-
lige, kan derom melde sig dagligen i det Lollandste og
Helsingørske Post-Contoir i Kjøbenhavn imellem Kl. 8
og 9 om Morgenen, fra Kl. 3 til 4 om Eftermiddagen,
og imellem Kl. 6 og 8 om Aftenen, da de strax med det
behøvende Transport-Beviis kan blive forsynede (o).

Refer. (til Stiftbefalingsmanden paa Island), 7 April.
ang. at ingen uden Embedsmænd og Husbon-
der maae meddeele Skudsmaal.

Gr. Endeel Sesselmand have andraget den Misbrug, som
der paa Landet gjøres af private Vidnesbyrd og Skudsmaal,
da det ei alene skal være bleven en Fordom og vedtaget Mees-
ning, at ingen vil negte at give en anden Privetlig, og ofte
af den Begierende selv forfattet Skudsmaal, hvori ikkuns
meldes det, som kan være til dennes Fordeel, og forties alt
det, som kunde siges derimod, hvilke Skudsmaale ofte forkaf-
ses af alle eller de fleste Bønder i Bognet, og hvorved andre
bedrages, der ikke kjende den med saadan Skudsmaal forsy-
nede Verion; men at det endog skal gaae saavidt, at den,
som frygter for at blive tiltalt for sin flette Opførsel og Leve-
maade, Bønder sig i Forveien at erhverve sig Skudsmaale,
hvorved Bønderne føres i saadan Forlegenhed, at de siden,
naar de skal vidne under Eed, ere saa bange, at de ei ved,
hvad

(n) Efr. Resol. af 7 Febr. samt Prom. 29 Febr. og 22
Juli 1780; saa og 27 Martii 1784.

(o) Af Schous Bd. 8de Deels 20de Side.

7 April. hvad de skal sige, og frøgte for, at de, ved at vidne imod deres giuue Skudsmaal, skal blive ansætte for Løgnere.

Jungen maae befatte sig med, at meddeele Folk saadan Attester om deres Opsørsel og Forhold, uden aleene geistlige og verdslige Embedsmænd, saavidt de ere authoriserede dertii ved Lov og Anordninger, samt Husbonder for Tjeneste-Folk, for den Tiid de ere i deres Tjeneste eller indtil den Tiid de gaae af Plads, og det dog saaledes, at slige Skudsmaale af Husbonder og Madmødre blandt Almuen skal udstædes i Kyststædernes eller Sognesfogbernes Nærværelse, og attesteres af dem, naar Vedkommende selv kan skrive, men i anden Fald udfærdiges af disse.

7 April. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Fyens-Stift), ang. at der herefter udi Middelfart maae holdes en ugentlig Torvedag om Mandagen, ic. (p)

7 April. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Ribes-Stift), ang. at der herefter udi Fridericia maae, foruden den der hidtil holdende Torvedag om Torsdagen, endnu holdes en Torvedag ugentlig om Mandagen ic. (q). (Denne Torvedag blev ansøgt af det bornholmske Infanterie-Regiment.)

8 April. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Danmark og Norge), saavel selv, som ved Amtmændene, at paalægge Dommerne, i Processer, ang. Danske Matroser, som her forlade fremmede Skibe, først at undersøge, om de have havt Pas herfra; m. v. ang. deres Hjerte, som have havt Pas.

Gr. Ved Prom. 28de Aug. 1779 (r) er iblandt andet bestemt, at alle Matroser, som fra andre Rationers Coffardie-
Skibe

(p) I det øvrige som Rescr. af 14 Junii 1775 for Hillerød.

(q) Som bemeldte Rescr. af 14 Junii 1775.

(r) See især S. 2 deraf.

Skibe gaase over paa Kongens Kriags Skibe eller i en af Allers-høisfaarnes Havne, for at søge Skibs og Liskuat, skal gives Protection, dog at det bliver fremmed: Skippere uformieent, at lade dem tiltale, demine og erquire til deres Hvre. Contracteres Opfølselse, men at maen saadan Tiltale kan af Cosfardie Skippere, efter Lands Lov og Ret, have Sted, naar en saadan borttrømt Dansk Matros er enrolleert i Konaelig Ejeneste, og er uden Tilladelse eller Pas gaadet bort at tiene paa fremmede Skibe; og altsaa berøer sig Tiltale derpaa, om saadanne Matrosfer ere forinnde med Pas.

8 April.

Dommerne skulle udi alle saadanne herefter forekom-mende Tilfælde allerførst undersøge, om de Danske Ma-trosfer, som kunde have engageret sig paa fremmede Skibe, og underveis forlade samme her i Havnene, have havt Pas eller Tilladelse at fare med dem eller ikke, som det, der egentlig bør komme under Betragtning; derhos det og synes ubilligt, at en saadan Matros, sem har havt Pas, og altsaa virkelig var habilis con-trahendi, og dog undviger, samt b gferer Protection her i Landet, skal nyde fuld Hvre, endstjønt den con-traherede Reise ei er fuldført, og Villighed derimod til-siger, at, i hvor lovlig Aarsag han end kan have havt til at undvige, kan han dog ikke paastaae videre Hvre, end for saavidt Reisen før hans Undvigelse var fuldført.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavn's Magistat), ang. 8 April.
at paalægge Dommerne i Søe-Retten det samme.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavn's Hof- og Stads- 8 April.
Ret), Communication heraf.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige 8 April.
Toldere i Danmark), ang. at, naar Told og
Consumtion af fremmede Vare ved Indførsel-
sen er betalt, sættes de Ord: her frigiort, i
Passeerscdlen.

Er. For at have den Lovl, som adskillige Consumtions-
Betyente have gttret, om, hvorvidt Consumtionen af frem-
mede

8 April.

mede Vare paa første Indførsels Steder kan ansees at være betalt, naar udi de ved Udførselen til indeurigske Stæder medfølsende Told- og Passer-Sedle alene har været anført, at disse Vare forhen ere fortolbede.

Naar af fremmede Vare paa noget Sted ved Indførselen, baade Tolden og Consumtionen er betalt, sættes i Passer-Sedlen de Ord: her frigjort; men, naar derimod i et eller andet Tilfælde kun een af disse Afgifter skulde være erlagt, anmærkes alene hvilken Afgift, og maae i saadanne Tilfælde de Ord her frigjort ikke bruges (s). — Efter denne Regel udstædes for Fremtiden Told- og Passer-Sedle paa fremmede Vare, da man formoder, at paa den Maade alle Tvivl og deraf flydende Klager i Anledning af Consumtions-Forordn. af 15de Octbr. 1778 dens 4de Cap. 1ste §. 4de Art. ville forebygges.

8 April.

Sammes Circulaire (til samtlige Consumtionsbetjente i Danmark), Notits om Forestaaende, og at lade Consumtionen være ukrævet af de fremmede Vare, hvorom de medfølgende Passer-Sedle melde, her frigjort, da disse, i Følge Cons. Fds. 4de Cap. 1ste §. 4de Art. ved Indførselen paa andre Steder consumtionsfrie passere.

12 April.

Rescr. (til den Bestindiffe Regjering), ang. Mulet for dem, som ikke inden en vis Tiid meddeele Regjeringen de forlangte Erklæringer.

Or. At forebygge Forhaling, saasom Aarsagen, hvorfor de til Regjeringens Betænkning udsendte Sager undertiden længe udeblive, tildeels skal være, at Vedkommende, som den først maae indbente Efterretning fra, som oftest meget længe lade Sagerne henligge, uden at meddeele de af dem forlangte Erklæringer.

§. 1.

Enhver Erklæring i Almindelighed, som Regjeringen af Vedkommende maatte forlange, skal meddeeles inden 14 Dage, med mindre Sagens Vidtløftighed

maatte

(s) Est. Prom. 10 Julii 1779.

maatte udfordre en længere Tiid. Naar Vedkommende angive saadanne Undskyldninger, som ere antagelige, kan en længere Tiid efter Omstændighederne forundes; dog maae en saadan Prolongation søges, forinden den foreskrevne Tiid er udløben. For hver Dag over den foreskrevne Tiid i den første Maaned forfalder den Skyldige i en Mulct af 1 Rd. vestindisk Courant; i den anden Maaned bliver Mulcten for hver Dag $1\frac{1}{2}$ Rd.; i den tredje 2 Rd.; og saaledes skal Mulcten forhøies for hver Dag i de paafølgende Maaneder med $\frac{1}{2}$ Rd. Tillæg i hver Maaned, indtil den affordrede Erklæring indløber. Og skal disse Mulcter deeles imellem Kirken, de Sattige og Hospitalet, i trende lige Deele; men, om det maatte være en af Kongens Betjente, der, uden at anføre antagelig Karsag til den afstede Erklærings Udeblivelse, lod 3 Maaneder gaae forbi, skal han suspenderes fra hans Embede. Strax efter enhver Maaneds Udgang bør den forfaldne Mulct anvises paa Vedkommende; og, naar Anotistningen ikke inden 3 Dage i Mindelighed betales, skal Mulcten ved prompte Execution uden nogen foregaaende Lovmaal inddrives, ligesom er fastsat i Henseende til de ved Placaten af 30te April 1778 anordnede Bøder. Skulde nogen formens sig fornærmet, i Henseende til de saaledes dicterede Mulcter, haver den derom med Forestilling at henvende sig til vedkommende Collegium; men Mulcten bør alligevel imidlertid deponeres i Kongens Cassé.

12 April.

§. 2.

§. 3.

§. 4.

§. 5.

Sanc. Prom. (til Amtm. over Bordingborg oc. 15 April. Amt), ang. at, naar en Mindreaarig (minorrennis), være sig Mand- eller Qvindes-Person, møder med sin Curator, haver det samme Virkning, som om en Fuldmyndig mødte. (Amtm. forespurgte, om ikke Skifte-Forretning har Sted i de Stervboer, hvor findes Mindre-Aarige, saasom Mandspersoner imellem 18 og 25 Aar,

15 April. og uagte Fruentimmer med Bevilgning at være myndige under Curator.)

19 April. Rescr. (til Magistraten og Kongens Foged i Kjøbenhavn), ang. at Raggidsfvinger for Fremtiden skal see paa den Plads imellem Vester-Port og Bartov.

19 April. Rescr. (til Biskopen i Aalborg), ang. Froeprædiken, Aftensang og Catechisation sammestedes.

Gr. Froeprædiken i Budolphi- og Frue-Kirke har hidindtil været faldt til 6 Slet om Morgenen, hvilken tidlige Guds-tjeneste om Vinteren har været meget besværlig.

Froeprædiken maae, fra Michelsdag til Vaaske, herefter begynde Kl. 7 om Morgenen i Budolphi- og Frue-Kirke: og skal den residerende Capellan ved Budolphi Menighed verchevliis med den ved samme Menighed værende Personel-Capellan forrette Prædiken og Aftensang, dog saaledes, at Froeprædiken paa de 3 store Høitider samt den store Bededag, saa og Aftensang paa den Høitids Helligdag, Christi Himmelfartsdag, og Bededagen herefter som tilforn alene skal tilhøre den residerende Capellan. I ligemaade skal den residerende Capellan tage Deel med i Alter-Tjeneste under Høimeffe, hvorimod den personelle Capellan skal alternere med ham at forrette Catechisationen hver anden Søndag fra Kl. 1 til 2.

22 April. Rentef. Prom. (til samtlige Stiftsbesalings- og Amtmænd, Grever og Friherrer i Danmark), ang. at af General-Toldkammeret bliver foranstaltet, at Told- og Consumtions-Betjentene nviagtigen skal paasee, at intet Vildt indføres i Staderne, uden Attest (r).

Gen.

(r) See Circul. 27 Martii-1781. Efr. Bd. 18 April 1732, S. 28.

29 April.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til Kjøbenhavn's Magistrat, og samtlige Stifts-befalingsmænd i begge Riger, at communicere Magistraterne til almindelig Bekjendtgjørelse), ang. at Kongen har befalet, at for enhver af de herefter igjennem dette Collegium udsærdigende Concessioner til Salt- eller Tobaks-Handel skal ved Modtagelsen erlægges 6 Rd. i den Kongelige Cassé; og at de, som enten ikke have ladet afhente deres Privilegier, eller herefter maatte melde sig om Øvrigheds Paategning til denævnte Concessioners Erholdelse, have intet videre i nogen Maade at betale foruden ovenmeldte 6 Rd. (u). (Saasom alle de, der have drevet saadan Handel, forinden Ed. af 23 Martii og 9de Julii 1778 udkom, og dertil i Følge Høgeriksb- Breve, Laugs-Rettigheder, eller anden Adkomst have været berettigede, nu maae formodes at have forsynet sig med de til Handelens Fortsættelse fornødne Concessioner.)

Refer. (til Biskopperne i Danmark), ang. at 3 Maj. Præste-Enkers Pensioners Ansættings-Forretninger skal til Biskoppernes Approbation eller Forandring indsendes.

Or. Der er forespurgt, hvor en Eragtning, som af Herreds-Prosken med 2de Præster er givet, betreffende hvad en Enke i et Præstefald skal nyde udi aarlig Pension af Kaldet, skal til nærmere Paakjendelse indkævnes, enten til Landemødet, eller ved en konstitueret Provste: Det bedømmes; og udi Sjællands-Stift confereres enten i Forveien med Biskopen dersom, eller og, naar Ansættningen paa loelig og anbefalet Maade er Rect, indsendes Forretningen til hans Efterfølg, da den, naar den af ham er bleven approberet, altiid er bleven anseet, som en for begge usærlig Regel, uden at der haves Exempel paa, at saadan Forretning nogen Tiid er forlangt appelleret.

Deslige Ansættings-Forretninger skal indsendes til Biskopens Bedømmelse, som, efter Omstændighederne,

(u) Bortfalder, saavidt Salt angaaer, ved Forordn. a Martii 1785.

3 Maii. Heberne, enten approberer eller forandrer samme, hvorefter de da som en Rettesnor for begge Parter skal gjelde; og, om en af Parterne ei med saadan Biskopens Decision finder sig fornøiet, bør saadan Part andrage Kongen sine Grunde til nærmere allernaadigst Resolution.

3 Maii. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at den ældste, og nu Raadmands Løn nydende Vice-Borgemeester maae tillægges som virkelig Borgemeester 400 Rdl., tilligemed de alt havende 1000 Rdl., da han ved Vacance træder til fuld Løn af 1600 Rdl., og den næste Vice-Borgemeester altid bekommer dette Tillæg som virkelig Borgemeester i den Ascenderendes Sted; og at de 2 ældste Vice-Raadmænd ere tillagde hver 500 Rdl. aarligen, som virkelige Raadmænd, indtil de ved Vacance kan komme til fuld Løn af 1000 Rdl., da de næste Vice-Raadmænd træde i deres Sted, saaledes at de 2 yngste virkelige Raadmænd altid erholde hver 500 Rdl. aarligen: da disse foransorte Tillæg skal tages af Stadens Casse.

5 Maii. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Bergen), ang. hvilket Keeslager-Arbeide Artillerie-Provisorerne i Bergen maae forfærdige.

Gr. Paa det der for Fremtiden nøie kan være bestemt, hvorvidt deres Tribed (x) i Henseende til Keeslager-Arbeide skal straffe sig; da Keeslager-Lauget har anlagt Sag imod en Provis-Consabel, fordi han har forfærdiget saadant Arbeide paa en aaben Bane, og taget en Vondedreng til Hjælp.

Disse Artillerie-Provisores maae med egne Hænder, og ved Hjælp af en Dreng til at ombreie Hjulet, forfærdige alt det Keeslager-Arbeide, som til Fjærtierne forbruges, men ei det til Takkelage og Seilads paa Vaade eller Skibe behøvende, hvorved tillige maae tagttages, at ingen Svend eller Dreng, som tilhører Kees-

(x) See Rescr. 16 Julii 1772.

Keebslager: Lauget, maae pro forma give sig til under 5 Maii.
 Navn af Provijor at udøve Keebslager: Professionen,
 og følgerig, at ingen uden de, som virkelig staae i Tje-
 neste, maae paa foransførte Maade drive dette Haandværk.

Eanc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Aal- 6 Maii.
 borg), Communication af Prom., dat. 11te Mar-
 tii 1780, ang. at de til Aalborg ankommende Strifolk
 skulle tilhøldes at vise Passer.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circulaire (til samtlige 6 Maii.
 Consumtionsbetjente i Danmark), ang. at (Kgl. Resol.
 17 April.)
 den eller de, som i Rigerne have oppebaaret,
 eller herefter komme til at oppebære Salt- og Tobaks-
 forhandlings: Afgivterne, maae aarligen nyde for
 Umagen 5 Procent af de oppebaarne Afgivters Beløb.
 Disse 5 Procent af bemeldte Afgivters Beløb for forbi-
 gangne Aar tages af og føres til Udgiwt i dette Aars
 Regnskab, og deeles imellem de Kongel. Consumtions-
 Betjente, for saavidt disse derom i deres Instruxer have
 faaet Lovte, i samme Forhold som Overfludet af Con-
 sumtionens Beløb over Annuum, dog saa, at de efter
 dette Forhold Kammerets Extra:Casse tilkommende 5 Pro-
 cent ikke indsendes, men deeles ligesom det øvrige; og
 bliver det for de efterfølgende Aar at forholde ligesom for
 det forbigangne. Procenterne for Tobaks: Oppebørselen
 beregnes til Udgiwt i Tobaks: Intraderne; og ligesaa for
 Saltet (y).

Dito Circulaire (til samtlige Consumtions:Fore 6 Maii.
 valtere og Inspecteurer i Danmark), ang. selv at
 besørge for Estertliden, at de Robber: Brænde-
 viins: Tøier, som paa Landet confisceres, ved of-
 fentlig Auction, efter at 4 fulde Uger ere forløbne, i

6 Maii. Byen bortsalges, hvornæst med dets Værdie, efter den Kongelige Resolution af 8de Julii f. X. (z) bliver at forholde. — (Saaom En og Anden af Consumtions-Be-
sigtene have staaet i den Formening, at saadant confisqueret
Kobber-Loi kunde efter Id. 2den Sept. 1773, §. 5 til Amts-
stuen afleveres, og at samme derfor var pligtig at udbetale
Værdien med 24 Sk. pr. Pundet; da dog bemeldte Ids. 5te
§. refererer sig til foregaaende 4de §., og saaledes alene gjel-
der om det Kobber-Loi, som staaer efter Forordningens Publi-
cation blev bragt paa Amtstuen.)

6 Maii. Dito Circulaire (til samme, Skanderborg, Hol-
stebro og Viborg undtagne), ang. at af Vare,
som ved Indførselen angives til Udfibning til Norge,
maa (for at lette Handelen dertil fra Danmark) den be-
falede Consumption ved Indførselen alene deponeres,
og denne Consumption bliver igjen ved Varens Udfib-
ning at tilbagebetale. Angives derimod Varen alene
til Indførsel i Byen, uden at der meldes om, at de til
Norge skal udfibes, gives dem ved Udførselen Passer-
Sedle efter Plac. af 20de Decbr. f. X. (a).

6 Maii. Samme Kammeris Prom. (til samtlige Stifts-
befalingsmænd i Danmark, til Bekjendtgjørelse for
de Handlende i Csestæderne), ang. at det ikke er
Plac. af 20de Decbr. 1779 dens Hensigt at forbinde
dem til at tage Passer-Sedle paa de Vare, de udfibe
til Norge, og i Danmark derfor at erlægge Consum-
tionen; men det bliver tværtimod overladt til deres fri
Billie, enten de ville have Passer-Sedle paa Varen,
som de udfibe, til Norge, og hvoraf Consumption ved
Indførselen er betalt (b), eller og de ved Varens Ind-
førsel i Byen ville angive Varen til Udfibning til
Nor-

(z) See Circul. 17 Aug. 1779.

(a) Forandret ved Id. 13 Jan. 1783. Efr. næstfølgende
Prom.

(b) Ogsaa forandret ved samme Forordn.

Norge, som unegtelig for dem er det beqvemste og fordeelagtigste, i hvilket Tilfælde den ved Indførselen deponeerte Consumtion i Folge Forordningen dem tilbagebetales, naar Udskibningen er fæst. — (Da Placatens Niemed var at lette Handelen, kunde det ikke være dens Mening, at Pass-er-Sedle og Kulde finde Sted, i de Tilfælde, hvor disse kunde blive de Handlende til Burde, hvilket Tilfælde kan undræffe med Væde, som udfikibes til Norge. Det vil uden Tvivl gjøre de Handlende bekværlig i Hensende til disse at faaæ i Forskjud for Consumtionen, hvilke Penae de imidlertid i deres Handels-Bei kunde bruge, og det er ikke alene de til Norge udfikibede Vares Værdie, som de maae vove over Søen, men og den af Varene i Danmark betalte Consumtionen. Desuden er Consumtionen af nogle Slags Væde høiere i Norge end i Danmark, og af disse maae Forskjellen eller det, som Consumtionen i Norge er høiere end i Danmark, erlægges i Norge, uagtet Varene fra Danmark ere fornneede med Passer-Sedle, hvilket kan uleilige de Handlende, og gjøre dem Vares Forsendeid bekværlig.)

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), hvorved 10 Maii.
er approberet et Exportel-Reglement for Politiekammeret i Kjøbenhavn. (Paa det en vis Regal kan have, i hvilke Tilfælde noget, og hvor meget, for Politiets Forretninger og Assistance bør betales.)

For Udskrivter af Politiekammerets Protocoller, eller Gjenpartier af Documenter, skal betales i Rik. 8 Sk. for Arket; men i Type-, Bedragerie- og andre egentligen criminelle Sager, saavel som i alle de Sager, der angaae Militaires af Land- eller Sø-Etaten, samt i de Sager, hvor Politimesteren maatte skjønne, at den ene eller begge Parter vare fattige, bør herbrøts Udskrivter og Gjenpartier Vedkommende uden Betaling meddeeles. For Tilsyn af Politie-Bejtentene ved ethvert Mesterstyffes Forsærdigelse i Haandværks-Laugene betales, efter Plac. af 1ste Sept. 1762, 1 Rd. For Opsigt af dem ved kjørende eller bærende Liigfærd, naar forlanges, betales 1 Rd. For Paategning paa Begravelses-Bevilgninger erlægges 1 Rd. Naar Politiets Assistance bliver forlangt af Laugene eller

10 Maii.

andre Velviljerede til at jage efter de saa kaldede *Su-
skete*, bør for hver Politie-Bejtent, de requirere, beta-
les 3 Rk. daglig. — Alle de saaledes ved Politiekam-
meret saibende Sportler og Accidenter skal indskøde i
Stadens Casse, og af Politie-Kuldmægtigen imod-
tages, som derfor aflægger Regnskab, hvis Rigtighed
dog af Politimesteren bør attesteres; og haver Poli-
tiemesteren i øvrigt at tilfsendegive alle Politiekamme-
rets Bejtente, fra den fornemteste til den ringeste, at
de; under Embeds Forbrydelse, ikke maae nyde eller paa
egne Vegne modtage nogen Slags Sportler eller Acci-
dentser, med hvad Navn samme og nævnes kunde, og
under hvad Paaskud det end maatte være, men at enhver
af dem skal lade sig nyde med den ham tillagde Løn.

12 Maii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Trundhjem-
Stift), ang. at den Hldeil for det Bjørnerste
Compagnie under det 3die Trundhjemste Infanterie-Ke-
giment paa Gaarden Grimstad i Aæsfjorden ublagde
Exerceer-Plads maae, til meere Nytte for Tjenesten
ved bemeldte Compagnie, omvexles med en anden til
Lehnsmands-Gaarden Seenæs i bemeldte Aæsfjorden hen-
hørende Plads, og Eieren af samme derfor at maae nyde
den Betaling, som hans Formand haver havt; samt at
Eieren af denne Plads maae sammesteds, imedes Sam-
lings-Tiiden varer, faltholde ædende og drikkende
Vare.

13 Maii.
(Kgl. Resol.
17 April.)

V. G. N. o. Gen. Soldk. Circul. (til samtlige Tol-
dere og Controleurer i Danmark, Helsingør og Årving-
undtagen), ang. at de 20 Procento, som Toldbetjen-
tene have været tillagte af det aarlige Overskud, som
Told-Introduererne ved ethvert Toldsted ere udbragte til
over det bestemte Annuum; maae endnu i 2 Aar, fra
dette Aars Begyndelse, dem tillægges.

Arag:

Qvagsyge-Commissionens Prom. (til Stiftsbefal. i Ribe), ang. at alle de Anordninger, som ved Qvagsygens Overhaandtagelse skeer til Undersaatternes tiltrængende Soulagement i Amtet Hadersleben, maae af ham, efter derom erholden Communication fra Amtmanden i Hadersleb, extenderes paa Lyve-Herred, for saavidt de ikke maatte komme i nogen Collision med Justitstraad Wildenrads Anordninger (c).

13 Mail.

Rescr. (til Magistraten og Indqvarterings-Commissionen i Kjøbenhavn), ang. at de af ny Frederichstads Indvaanere, som ikke drive borgerlig Næring, maae endnu (d) nyde 5 Aars Frihed for Indqvartering at svare; men med dem, som der drive borgerlig Næring, skal det forblive ved den Frihed, som forhen er tilstaaet.

17 Mail.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsmændene i Danmark), ang. at foranstalte Vedkommende paa nye erindret om, hvad Forordn. af 13de Octbr. 1703, samt 2 Rescr. for Sjellands-Stift af 29de Julii 1711 og 1 Mail 1750 (e) tilholder, og hvad Forordn. af 3die Decbr. 1734 og 31 Octbr. 1740 anbefaler, til at forekomme Soldaters Desertion, samt at anholde og indbringe de Deserterede; med Tilhold til enhver at holde sig samme i alle Maader nøie efterretlig; saa og at tilkjendegive Amtmændene dette, paa det de kan beskjædigjøre det for Vedkommende, og dermed have Indseende (f).

20 Mail.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Bergens-Stift), ang. at Haandværkerne i Bergen maae i Stev:

31 Mail.

(c) Efr. Rescr. 15 Jan. 1779.

(d) See Rescr. 12 Sept. 1749.

(e) See tillige Rescr. af 8 Febr. 1765.

(f) See Prom. 3 Junii 1780.

31 Maii. i Stevnenes Tiid udsælge i Boder, og at denne Tiid indskrænkes til 14 Dage hver Gang.

Er. De deputerede Borgere have ansøgt, at Rescr. af 15de Jan. 1768, for saavidt det tilkæder Haandværkerne at falholde deres Arbeide i Boder, maatte vorde igjensaldet; men det er fornummet, at de fleeste fattige og rinaere Haandværksfolk hoo i de affides liggende Boder, og at heele Bnen kan være fuld af Bønder og Nordlandsfarere, uden at just Noen kommer der, saa at, naar disse ikke maatte falholde deres Arbeide andensteds end i deres Huuse, vilde de i Stevnenes Tiid, da de skal have meest Fortjeneste, miste al deres Næring, og samme tilfalde de saa Rigere, som kunne formaae at kjøbe sig beleiligere Boeliger.

Det skal have sit Forblivende ved forberørte Besaaling af 15de Jan. 1768; dog skal Stevnenes Tiid, i hvilken maae udsælges, ligesom Markederne paa andre Steder indskrænkes til visse Tider, nemlig 14 Dage hver Gang, og saaledes 4 Uger i alt heele Aaret, da det maae overlades til Stiftamtmanden, ligesom Nordfarerne komme tidligere eller sildigere, at bestemme Stevnenes Tiid, naar samme skal begyndes og igjen sluttes.

3 Junii. B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til Consumtionsbetjentene i Danmark), ang. den differerende Consumtion af Vare, som fra Norge med Passer-Seddel føres til Danmark.

Er. Plac. af 20de Decbr. 1779 bestemmer alene, hvorledes herefter skal forholdes, naar Vare, hvoraf Consumtionen eensgang er bleven betalt, siden til andre Stæder udsøres, men den gjør aldeles ingen Forandring i Consumtions-Afgifterne selv.

Da nu Consumtions-Tarifen paabyder paa adskillige Vare en høiere Afgift for Danmark end for Norge, saa følger deraf, at, naar saadanne Slags Vare fra Norge til Danmark skulde blive indførte, og Consumtionen i Folge ovenmeldte Placat ved Passer-Seddel bevises at være betalt i Norge, maae Differencen, eller det som

i Dan-

i Danmark skal betales meere end i Norge, ved Varens Indførsel her i Danmark erlægges (g). 3 Junii.

Generalitets- og Comm. Collegii Prom. (til Regimenterne i Danmark), hvorved gives Notitse af Canc. Prom., dateret 20de Maai 1780, om de til Desertions Forebyggelse gjorte Anordningers Opfyldelse. 3 Junii.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. hvor de af Ribe-Stift, som begaae Skovforbrydelser i det Slesvigske, skal tiltales og straffes (h). 7 Junii.

Er. Paa det hermed kan have en bedre Orden, da adskillige Indvaanere af de paa Haderslevhuus-Amt grændende adelige Godser udi Ribe-Stift have tidt og ofte forgrebet sig med Skovbugt i de Kongelige Skove udi bemeldte Amt, hvorfore de ved Brode-Linget ere domte efter den Slesvig-Holstæenske Skov- og Jagt-Forordning at betale Bøder, eller i Mangel deraf lide paa Kroppen; men vedkommende Godsers Eiere have ikke villet lade Dommen paa de Skyldige execute, formærende, at de bør tiltales for deres Værneting, og Bøderne tilfalde dem, som have Sigt og Sagæld paa deres Godser.

Ligesom det ved Ed. af 3die Junii 1746, til at forekomme Dispute imellem Jurisdictionerne i Danmark og Hertugdømmene er anordnet, at en Delinquent skal for det Steds Værneting, hvor Misgjerningen er begaaet, dømmes, og Straffen over ham der fuldbyrdes, endskjønt den Skyldige er undvigt, og under anden Jurisdiction paagribes; saa skal og paa samme Maade forholdes i Henseende til Skov-Forbrydelser, saa at de, som befindes i saadanne Forseelser, skal tiltales og straffes af det Steds Jurisdiction, hvorunder Forseelsen er begaaet.

Confirmation paa nogle af de Ældste for det 7 Junii.
Dan:

(g) Dette gjælder vel, nu kun om fremmede Vare. See Ed. 13 Jan. 1783.

(h) Er. Versägung 11. Junii 1780 i Forordningerne.

7 Junii. Danske Kirke i London forfattede Artikler, til bedre Orden ved Kirke-Tjenesten, med videre.

9 Junii. Kongel. Resol., ang. at sætte i Enke-Cas-
sen (i).

14 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark og Norge), ang. at der til Stads-Musicantere udi Kjøbstæderne skal tages af det Kongelige Capel.

Gr. Da den Musique, som man overalt i Kjøbstæderne har, er maadelig, og paa de fleste Stæder befyndelig stet; og Kongen gjørne saae, at endog herudi en bedre Smag kunde udbrede sig, ligesom Konst-Academiet allerede seer en Forbedring at udbrede sig til Provindierne: saa haver Kongen til dette Hiemeed intet bedre Middel fundet, end gjøre Sit eget Capel som til en Skole, hvorfra kunde udgaae saadanne, som, efterat dær at være lærte og øvede i den nye og bedste Musique, kunne forplantes efterhaanden om i Provindierne.

Til den Ende skal Magistraten i de Kjøbstæder, hvor Stads-Musicantere ere, være forbunden til, naar Vacance bliver, strax at indmelde det til Overhofmarskalken, og tillige hosføie saa rigtig en Beretning, som muelig, om Tjenestens Indkomster; hvorpaa Overhofmarskalken haver at foreslaae Magistraten to eller tre af Capellet, hvoriblandt den kan vælge, paa det den kan beholde saa meger af dens gamle Nertighed, som der er tjenligt: den Person, som Magistraten da vælger, beffikkes paa den sædvanlige Maade, og forsviøer sig til sin Post. Men, skulde den ledige Tjeneste enten være saa stet, at ingen af Capellet kunde modtage den, eller og Kongen ingen deraf vil undvære, da saae Magistraten, som hidtil, selv at udsøge den, de kan saae.

14 og
17 Junii.
(Kgl. Resol.
2 Junii.)

B. G. K. o. Gen. Soldk. Circ. (til samtlige
Tols

(i) J Prom. 5, 19 og 22 Maii 1781.

Toldere og Controleurer i Danmark (k), ang. at vaage over, at fremmede Korn-Vare ei indsniges; og at Præmier tilstaaes dem, som opdage Indsnigelser.

14 og
17 Junii.

Samtlige Kongens Told- og Consumtions-Be-
tjente have noie hver paa sit Sted at vaase og vaage
over, at intet fremmed Rug, under Navn af inden-
rigsk, indsniges til Forbrug i Hertugdømmene, og at
ingen Slags fremmede Korn-Vare, under lige Vaas-
skud, indsniges i Danmark og Norge søndensjelds: og
(for desmeere at opmuntre dem til Vaapassenhed) maae
de i Confiscations-Tilsælde nyde, foruden den sæd-
vanlige Andeel af de confisqverede Vares Værdie, endnu
en Præmie af 4 Mk. dansk for hver Tønde Svæde og
Rug, de beviistligen kunne opdage at være eller blive
fra fremmede Steder, tvertimod de udgangne Forbudde,
under hvad Vaaskud det være maatte, indsneget; sam-
me Præmie maae ogsaa tilstaaes enhver anden Angiver
i lige Tilsælde.

Rescr. (til Amtmanden over Friderichsborg: oc. 21 Junii.
Amtet, Justitiarius i Høieste-Ret, samt Lands-
dommerne i Sjælland og Væen), ang. at Hirsch-
holms-Amts Birketings-Domme skal for Fremtiden,
naar samme paaankes, indstævnes lige til Høieste-
Ret (1).

Rescr. (til Amtmanden over Oplands-Amt), 21 Junii.
ang. at de, som paa en eller anden Maade tilføie
Bøndernes Creature paa Høiffeldene i Hedemarkens
Fogderie nogen Fornærmelse, skal af Justitien for en
Extra-

(k) Til dem i Sjælland d. 14, men de øvrige d. 17 Junii.
See tillige Circul. 24 Junii 1780.

(1) See Rescr. 19 Julii 1737.

21 Junii.

Extra-Ret tiltales, og, foruden at erstatte Skaden, dømmes til Tugthuus-Arbejde fra 1 til 6 Aar, imod at Anklageren indestaaer for Omkostningerne, dersom han ikke forskaffer nogen rimelig Formodning for det Paa-klagede. (Efter som nogle Soanes Almue have andraget, at Højseldene er for dem et saadant Fjædd uden Gjerder og Indgrøftninger, hvor enhver bør fri Have og Græsning for deres Creature-om Sommeren, men at de der Aar for Aar maae see sig tilføiede de skammeliggste Behandlinger, da ilde-lydende Mennesker beskadige deres Gæste, deels ved at affkare dem Kumpen og Øren, deels ved at slutte Lyne under, og Bielder paa Kumpen, hvorved de lebe ud i Moser og Mohrer, og deels ved at slutte dem fra deres Havnekedder, og jage dem 3, 4 a 6 Mile i ubekendte Udale, med videre, uden at saadant kan blive afftroffet, fordi Beviset er vankueliat at tilbringe; de, som see Gjerningen, maae ofte af Frygt for Overfald holde sig i Skjul, og de Jernvæinede hielden tør ondsyge Sag, siden deres Heste da derefter end mere werde mishandlede.)

27 Junii.

Instruction for Kammer-Advocaten.

§. 6.

Hvad Underretninger han til nogen Sags Oplosning kunde have fornøden, det være sig enten Original-Documents til Estersyn; eller Udskrivter af hvad, som for Retterne er passeret, dermed skulle vedkomnende Rettens-Betjente, efter Forlangende, uegerlig gaare ham til Haande, ligesom og Øvrigheden og Rettens-Betjente overalt bevise ham al muelig Hjælp til Rettens Befordring, i Særdeleshed i de Sager, som ham i et eller andet Tilfælde, til Kongel. Interesses Jagttagelse,

§. 7.

at undersøge eller paatale, bliver anbefalet. — De Sager, som de under Kammerne staaende Betjente indbringes imellem sig kunde have, saa og saadanne Confiscations-Sager, hvorudi Kongen ingen Deel tager, skal han ei være pligtig at udføre, med mindre han af Parterne dertil godvillig kan formaaes, hvorfor de ham i Saa Fald selv have at fornøie; men, naar Vedkommende enten ikke vil eller tør paatage sig Sagen, at forfølge, og derved frastige sig hvad dem ellers ved Sagens Udfald kunde

22 Junii.

kunde tilkomme, og Kammeret dog, efter befindende Omstændigheder, eragter tjenligt, og til Kongelig Interesses Befordring fornødent, at en saadan Sag ved Kammer-Advocaten udføres, da under han saavel som hans Fuldmægtig efter Dommerens Kjendelse ei alene Processens Omkostning skadeløs, men endog den Andeel af Bøder, eller en Douceur saaledes, som udt efterfølgende 13de Post nærmere findes forklarer. —

§. 11.

Udi de Sager, hvilke han som Kammer-Advocat udfører, skal alle de Domme og Documenter, han hos Retternes Betjente beskrevne forlanger, han af bemeldte Betjente, uden nogen Betaling, paa et Papiir beskrevne, meddeele; iligemaade skal ogsaa alle hans og hans Fuldmægtiges Breve og Documenter paa et Papiir skrevne i alle Retter antages. — Af de arbitraires og extraordinaires Straf-Bøder, som ikke udi Loven, Lo'd-Ordonantsen og andre Kongel. allernaadigste Anordninger til noget vist ere determinerede, og ved Kammer-Advocatens Naatale, efter eller uden Angivelse, til Kongens Fiscum virkeligen indkomme, under han en Fjerdepart; men ikke af hvad, som Kongen ved særdeles Dispensation udi en ergangen Dom af saadanne Mulcter og Straf-Bøder eftergiver; og tilkommer ham sølgelig udi saadanne Tilfælde, hvor en saadan ved Dom dicteret Mulct siden af særdeles Naade ganske eftergives, ingen Andeel, liden eller stor, med mindre Kongen ved en eller anden sliq Leilighed kunde finde for godt, i Betragtning af besynderlig Noie og Gliid ved Sagens Udsørsel, eller andre deslige Omstændigheder, at tillægge ham nogen extraordinair Besønning. End videre skal Kammer-Advocaten, naar han udi en eller anden Sag, enten selv angiver, eller ved sin særdeles Gliid indtaler nogle Bøder eller Mulcter, som ellers ikke havde været at opdage, omendkjønt samne ved Lo-

§. 13.

22 Junii. ven, Told-Rullen og Forordningerne ere determinerede, deraf en Douceur, efter Omstændighederne, og Kammerets allerunderdanigste Forestilling, allernaadigst vorde forundt. Saa skal og i alle Sager, som af Kammer-Advocaten paatales, eller hvorudi han foraarsages at udtage Stævning, og at forfatte Indlægge (omend skjønt den Skyldige imidlertid retter for sig) ham noget tillægges i Processens Omkostning, proportioneret efter den Umage, som han kan befindes at have haft med Sagen. Ellers udi alle de Sager, som han efter Ordres udsprer, skal Dommerne i Almindelighed, saavel som Høieste-Ret i Særdeleshed, tilfinde ham og hans Fuldmægtig, at nyde Processens Omkostning skadesløs, naar de finde ham lovligen og retmæssigen at have søgt de Skyldige (m).

23 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden og Bisköpen i Christiania), ang. at de Børn i Aggershuus-Stift, som ere hjemme hos deres Forældre i Stedet for andre Tjenestefolk, skal fremdeles som hidtil svare samme Afgift til Sattig-Cassen som disse, og Lehnsmændene strax, naar Listerne paa de resterende Sattig-Penge dem af Sattig-Commissionen overleveres, indkræve dem ved Udpantning, og disse igjen erlægge efter Fogd ns Foranstaltning.

24 Junii. B. G. R. o. Ven. Toldk. Circul. (til Consumtionsbetjentene i Danmark), ang. at vaage over, at fremmede Korn-Vare ei indsniges, og at Præmier tilstaaes dem, som opdage Indsnigelser (n), samt herom at underrette Under-Betjentene, og alvorligen at tilholde dem, at paasee denne Kongens Billie efterkommet.

Dito

(m) Esk. B. 31 Decbr. 1742, s. 9.

(n) Tilsvarende med Circul. af 17 Junii 1780.

Dtto Prom. (til de samme), ang. hvorvidt Fabrique- og Manufactur-Vare fra Hertugdøms-
mene passere fri. 24 Junii.

Den Sæbe, som Linnich et Sohn i Altona paa deres Sæbesnyderie forserdiger, maae, naar af hver Fjerding med 56 Pund reen Sæbe er svaret 40 Sk. ved første Indførsels-Sted, og Sæben desuden er forsynet med behørig Passeer-Seddel og Magistrats-Attest, siden indpassere overalt i Danmark og Norge som indensrigst Sæbe, og altsaa frit for videre Told og Consumption. — Overalt kan i Følge Lo drullens 7de Cap. 3die Art. intet fordres af alle slige Vare, naar de ere forsynede med Passeer-Seddel af Indhold, at de passere fri paa Grund af et Privilegium, som i Passeer-Sedlen nævnes, og naar Magistratens Attest medfølger. (Privil. 7 Martii 1769.)

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. at Fattig-Cassens Capitals Renter paa Færse maae, for at indskrænke Trygleriet, i Stedet for deres hidtil efter Fundatsen af 28de Aug. 1767, §. 17 bestemte Anvendelse til grove Lærreders Indkjøb, heresier anvendes til de meest Fattiges og Saadannes Underholdning, som formedelst Alderdom, Sygdom og Vanførhed ikke selv kan ernære sig. 28 Janii.

Rescr. (til Missions-Collegium), ang. at Sognepræsten til Tryffel maae af Renterne af de Norske Skolers Capital tillægges aarlig 200 Rd (o). 28 Junii.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Prom. (til Tolderne i Sjælland), ang. Passeer-Sedle for betalt Consumption, m. v. (p). 30 Junii.

U 2

Ditto

(o) Ved Rescr. under samme Dato er Tryffel frafist Elverum i Nygershuus-Stift.

(p) Ligesom Circul. af 8 Julii 1780 til de øvrige Toldere.

8 Julii.
(Kgl. Resol.
22 Junii.)

Dito Circulaire (til samtlige Amtmænd og Amtsforvaltere i Danmark), ang. Moderation i Familie- og Folke-Skatten for Selveiere.

Den Moderation i Consumptionen og Folke-Skatten, som Forordn. af 13de Maii 1759 tilstaaer de Fæste-Bønder, som tilkjøbe sig Eiendoms-Ret over deres egne eller en anden Bondegaard, der før har været besiddet af en anden Fæste-Bonde, saavel for dem som deres Efterkommere eller tilkommende Eiere, og hvilken Moderation af 9de Sept. s. A. allerede er udstrakt til de Bøndergaarde, som ved de i Aarene 1764, 1765, 1766 og 1767 holdte Auctioner over de Kongelige Godser i Jydland, Fyen og Falster bleve bortsolgte til Bønder, maae end videre udstrækkes til alle de Selveier-Gaarde i Almindelighed, hvorover er erhvervet Selveier-Ret før Id. af 13de Maii 1769 udkom, saa at alle Selveiere af Bondestanden overalt i Danmark herestefal i den Henseende være paa lige Fod, og i Overensstemmelse med ommeldte Id. af 13de Maii 1769 være befrieede for Consumptionen eller Familie-Skatten, og ei betale meer i Folke-Skat end 8 Sk. pr. Tønde Hartkorn, ligesom andre Fæste-Bønder.

8 Julii. **Sammes Circulaire** (til Tolderne i Danmark, Sjælland (9), Bornholm og Samsø undtagne), ang. Passer-Sedle for betalt Consumption, og Attester med bereedte Huder og Skind skal bilægges Told-Regnskabet, og deres Indhold ved Udgaende i Told-Sedlene anføres.

Gr. For at see den Vidtsøftighed havet, som følger af de ved Placaten af 20 Decbr. s. A. anordnede Passer-Sedle i Almindelighed, som Kulde følge de indenriiske consumtionspligtige Vare, der udføres med Consumtions-Frihed fra et consumtionspligtigt Sted til et andet, samt de ved Consumtions-Forordningens 4de Cap. 1ste Art. 8de Sect. for bereedte Skind

(9) See Prom. 30 Junii 1780.

8 Julii.

Skinds og Huders Udførsel fra en til anden Kjøbskød befalede Attester fra Magistraten eller Byfogden i Gardeeslehed, naar bemeldte Attester og Passer-Sedle ved Varens Indklarering afgives, og det ikke i Told-Sedlene er forklaret, om og af hvilke af de consumtionspligtige Vare Commissionen forhen er betalt, eller at de befalede Attester følge med Skindene; og paa det at Told-Sedlene, som det Document, hvorefter Told-Clareringen bør skee, kunde for indenrigske Liacjom fremmede consumtionspligtige Vare sættes i den Ret, at de Afgifter, som bestee paa Varene, derefter kunde beregnes.

Ved de udgaaende Told-Sedles Expedition, saa ofte indenrigske consumtionspligtige Vare eller bereedte Skinds og Huders Udførsel forekommer, skal Tolderen affordre vedkommende Skipper eller Aflader til Told-Regnskabets Belag ved Skipperens udgaaende Angivelse de til Afbeviisning for den af de consumtionspligtige Vare erlagte Consumtion ihandehavende Passer-Sedle, samt de ommeldte Magistrats- eller Byfogeds-Attester for de udførende bereedte Skind og Huder, for derefter i de udstedende Told-Sedle til Oplysning om, af hvilke Vare Consumtionen allerede maatte være clareret, og paa hvilke samme endnu hester, ved ethvert Partie af meerbemeldte consumtionspligtige Vare, hvoraf Consumtionen efter de modtagne Passer-Sedle bevises at være erlagt, at tilføje de Ord: Hvoraf Consumtionen er betalt; og ved ethvert Partie af de udførende bereedte Skind og Huder, hvorfor forommeldte Attester ere modtagne, at anmærke disse Ord: bereedte efter her afleveret Attest (r).

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. 8 Julii.
(til Siftbefalingsmændene i Norge), ang. til de Handlendes Efterretning i Kjøbstæderne at beskjendtgjøre, at ingen Huder i de Franske Stater maae indføres (s).

U 3

Sam

(r) See hertil a Circul. af 7 Octbr. 1780, saa og Id. 13 Jan. 1783, som opbæver Placaten af 20 Dec. 1779.

(s) Ligesom Plac. 17 Julii 1780.

15 Julii. Sammes Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat og Stifsbefalingsmændene i Danmark), det samme.

15 Julii. B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Røgnskabsførere for Consumtionen i Danmark), ang. at Belebets for det stemplede Papiir, som efter Consumtions-Forordningens 3die Cap. 1ode Art. ikke in natura bruges til Male-Sedle, skal herefter udi Maanedes-, Kvartals- og General-Extracterne udbrages fra Male-Verkets Intrader, og tæt under samme udi en særskilt Rubrique for sig selv ansføres. (Saaom Samsmeret strax ved hvert Aars Udgang behøver Underretning om dets Beløb for det stemplede Papiir, der altsedles ikke kan anses som en Consumtions-Indtægt; men i Formular-Schematet til Extracternes Indretning ikke er bleven anført nogen særdeles Rubrique derfor.)

19 Julii. Rescr. (til Hof- og Stads-Retten i Kjøbenhavn), ang. Delinquenter af Søe-Staten, deres aarlige Ragnidftning.

Er. Da en Ratros, som for begangne Mord paa sit eget Barn er ved den combinerede Ret dømt at straffes efter Rd. af 18de Decbr. 1767, og den aarlige Ragnidftning i Aar igjen paa ham skulde foranstaltet, har Admiralitets- og Commissariats-Collegium forlangt, at Executionen maatte besørges ved Kongens Foged, siden det formeentes ikke at vedkomme Søe-Staten, og at Delinquenten, fra den Dag han udfød den første Straf og blev ført i Kæmpehuset, henhørte under den civile Jurisdiction, hvilken derimod har anset det at være sig uvedkommende, da Militair-Staten ved Plac. af 1ode Junii 1778 er igjen overdfaget Jurisdiction i criminelle Sager.

Slige aarlige Executioner, som for Fremtiden indfalde, skal ved den civile Jurisdiction foranstaltet; men de derpaa medgaaende Bekostninger skal betales af Søe-Statens Justits-Casse efter Regning fra Vedkommende.

19 Julii. Rescr. (til Stifsbefalingsm. og Biskopperne i Norge), ang. at de civile Ombuds-Rætle skal udtages af de for Artillerie-Rudske Ansatte; og
at

at Præsterne aarlig skal give Liste paa de fødte Drengebørn til Compagnie-Cheferne. 19 Julii.

Er. Paa det Compagnierne kan holdes komplette med tjenst-
dygtige Karle, uden at de civile Ombudde derved lide, saa-
som der i Norge er indsegen sig en Misbrug med det unge
Mandskabs Udtagelse til Skoleholdere, Lehnmands, Post-
og Sunds-Karles Ombudde, samt SkydsKaffers med videre,
hvortil for første Deelen bruges de smukkeste og anseeligste
Folk, endpaa dertil kunde vælges af de til Artillerie-Bud-
ste antagne, som ei kan bruges under Gevær.

De civile Ombuds-Karle, som enten ere bevil-
gede, eller for de offentlige Indretningers Skyld frem-
deles maas tilfødes, skal herefter udtages af de Karle,
som ere i Nummerne ansatte af Sessionen for Artillerie-
Budste, hvilke til slige Ombudde kan være fuldkommen
dygtige, og maae de ikke derfra før Tiden udgaae, uden
guldige Aarsager, som da for Sessionens Deputerede
skal tilkjendegives (1): dog undtages herfra de, som skal
bruges til Skoleholdere, med hvilke forholdes ligesom
hidindtil; hvorimod de, som saaledes antages til Skole-
holdere, skal forblive derved saalange, som de efter
Anordningerne burde tjene som Soldat, og, saafremt
de inden den Tid af en eller anden Aarsag forlade deres
Ombud som Skoleholdere, skal de udtjene de øvrige
Aar som Soldat, naar de dertil findes duelige, dog
saaledes, at de strax, naar Tiden er udloben, udsættes
af Nummer, om endog Sessionen ikke til den Tid hol-
des. — Og, som det tillige vilde være til stor Nytte,
at kunne erholde en fuldkommen Visshed om Mandskab-
bernes Alder, som i Rullerne tildeels meget skal differere
med deres eget Udfigende, befales, at Præsterne, ved
hvert Aars Udgang, skal meddeele Compagnie-Che-
ferne, som de, der forfatte de unge Mandskabers Rul-
ler, Fortegnelse paa de i ethvert Lagd fødte Dreng-
børn,

(1) Forandret, i Henseende til Postkarle, ved Reser. 29
Janii 1781.

19 Julii. Børn, hvori tillige skal opgives saavel alle Uconfirmerede fra 16 Aars Alder og derover, som og de fra andre Bøigder eller Kirke-Sogne ny indkomne unge Mandstæber ved Navn og Alder, som sig i den sidst tilflyttende Menighed nedsatte, og der søge Altergang, da vedkommende Compagnie-Chef derefter maae levere en saadan Kulle til enhver af Sessionens Deputerede.

22 Julii. Canc. Prom. (til Rentekammeret), ang. om de (Kgl. Resol. 5 Julii.) Arvelodder, som tilfaldt fraværende Arvinger, maae overdrages Med Arvingerne.

Gr. Kongen er f. vedraaet, hvad Cancelliet d. 20de Maii skift den har forekallat Rentekammeret i Anledning af den Cancelliet communicerede Kongelige Resolution, at fraværende tilfaldne Arvelodder ei maae betrages Medarvingerne overdragne imod Caution, saalænge de ved Lovens 5—2—11 fastsatte 15 Aar endnu ere forløbne (u); ligesom og hvad bemeldte Kammer derpaa under 27de Maii har tilmeldt Cancelliet.

Naar det er Børn, Forældre eller Sødskende af den fraværende Arving, efter hvilken de ansøge en den Fraværende tilfalden Arv udbetalt imod Caution, maae saadant altid i slige Tilfælde bevilliges; og skal deslige Dispensationer fra Rentekammeret udfærdiges.

28 Julii. Rescr. (til Amtmanden over Finmarkens Amt), ang. at alle Sager om Kongelige Fordringer i Finmarken maae afhandles ved Udsættelses-Tinge eller Extra-Ret. (Til at forekomme Forhaling, da en Sag, siden istaans eet Ting holdes i Finmarken, lettesti kun de forhales i nogle Aar, naar Parten begierde Opsættelse. (x))

29 Julii. B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige (Kgl. Resol. 13 Julii.) Strikbefalingsmænd og Consumtions-Vertjente i Danmark), ang. at Mile-Penge ikkun betales af

(u) Cfr. Resol. af 7 Febr. samt Prom. af 29 Febr. og 2 April 1780.

(x) See Rescr. af 19 Novbr. 1784.

af saa mange Heste, som der faaes fuld Betaling for efter Vognmands-Taxten. 29 Juli.

Da det er Kongens Villie, at Vognmændene i Danmark og Andre, som lade deres Vogne leie for Penge, og efter Consumtions-Forordningens 14de Cap. ere forbundne at svare Mile-Penge, i al Fald kun skal betale disse paabudne Mile-Penge af saa mange Heste, som de faae fuld Betaling for efter Vognmands-Taxten, saa maae det til en almindelig Regel vare fastsat, at, naar saadanne forspændte Vogne leies til Kjørsel, og flere Heste spændes for end de, for hvilke faaes fuld Betaling efter Vognmands-Taxten, skal af de Heste, for hvilke ingen saadan Betaling faaes, ingen Mile-Penge erlægges. Og, paa det at Orden og Rigtighed dermed kan holdes, og denne Estergivelse ikke til Understab skal misbruges, da vil Kongen end videre: 1) At, naar nogen Vognmand i de danske Stæder, Kjøbenhavn undtagen, forlanger Mile-Seddel af den vedkommende Consumtions-Oppebørsels-Dejnt, da skal han, om han spænder flere Heste for end dem, for hvilke han faaer fuld Betaling, og han vil vore befriet for Mile-Penge deraf at svare, med Attest fra Vognmesteren, hvor Vognmester er, og ellers fra Oldermænden, som har tilkagt ham, nsigtigen godtgjøre, hvor mange Heste han efter Tilfælde faaer fuld Betaling for efter Taxten, og hvor mange han desuden spænder for, hvilken Attest følger Consumtions-Regnskabet, og hvorefter Forklaringen saavel i Mile-Sedlen som i Time-Sedlen, hvor den gives, maae rette sig, og Mile-Pengene kræves og erlægges. 2) At i Tilfælde, at fra Landet til en Kjøbstad skulde ankomme saadanne befragtede Heste og Vogne, for hvilke Mile-Penge skulle erlægges ved Indkørselen, da betales af det fulde Antal Heste, som fin-

29 Julii. des forspønde, med mindre det med den Reisendes eller Befragtendes Forklaring godtgjøres, at den Befragtede ikke faaer Betaling for dem alle, i hvilket Fald Mile:Penge kun betaales for saa mange, som der faaes Betaling for. 3). Skulde nogen urigtig Forklaring eller Attest findes at være givet eller udstedt af nogen Vognmester, Oldermann eller befragtet Kjøre-Karl, skal af den Skyldige for enhver saadan Forseelse betaales i Muldet 10 Rd.

2 Aug. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Aagershuus:Stift), ang. at af Communitetets Cassa i Christiania maae, indtil videre, tages 200 Rd. aarlig til Søerne ved den Latine Skole deres Løns Forbedring.

2 Aug. Confirmation paa en for et Baisenshuus i Trundhjem forfattet Foundation.

5 Aug. B. G. K. o. Gen. Toldk. Prom. (til Tolderne i Sjælland), om Extra-Lastpenge (y).

9 Aug. Rescr. (til Over-Brand- og Vand-Commisjonen samt Magistraten i Kjøbenhavn), ang. Forandring i Rescr. 9de Decbr. 1778 om Maltkøllernes Indretning.

Er. Brygger-Lauget andrager, at Køllernes heele Strækning i Længde og Bredde til Maltrøts Udbredelse og Forring paa Slaggerne er saa knap, at intet kan undværes, og at det, naar Forsætningen skal være af Muur, vilde gjøre et Gaan af omtrent 6 Alen i Qvadrat, som vilde foraarstige Interessenterne for Sinkelse i at formale det behøvende Quantum; og begierer, at paa de Steder, hvor saadant uundværligt Rum til Maltbehandling forefindes, maatte den hidtil brugende Forsætning af en 2 Tomers Plank beklædes med Kobber eller Jern; dette anseer Magistraten, Brand-Majoren og Stads-Byggeskeren lige saa sikker for Sikker som en Forsætning af Muur, naar Køllerne i øvrigt

(y) Det samme som til de øvrige Toldere under 12 Aug 1780.

efter foransførte Reskript forsvartigen opføres af Jern, Kobber og Muur. 9 Aug.

Forfættings-Planen maae, hvor Rummet det ei anderledes tillader, med Kobber eller Jern overklædes, i Stedet for at opføres af Muur.

Rescr. (til Overhofmesteren ved Sorø-Academie), ang. at Sorø Borgere skal betale 20 Rbd. meere (2), saafremt de vil beholde den heele Maglemose, m. v. 9 Aug.

K. G. R. o. Gen. Lokkl. Circul. (til samtlige Soldere i begge Riger, de i Sjælland (a) undtagne), ang. nyere Bestemmelse og Forklaring af Toldrullen om Extra-Lastpenge's Erlæggelse. (For at have de Tvivl og de forskellige Beregninger, som hidtil paa forskellige Liider og forskellige Steder have reist sig om den rette Mening af Toldrullens 21 Cap.) 12 Aug. (Kgl. Resol. 20 Juli.)

1) Den ved meerbemeldte Told-Rulle af 1768 dens 21de Cap. for Danmark og Norge bestemte Extra-Lastpenge, og altsaa og paa samme Maade den ved Fors. ordn. af 19de Martii 1779 paabudne Forhøielse af disse Lastpenge, skal beregnes og erlægges ikke efter Reskriptions Antal, men som Told-Rullens 21de Cap. 2den Art. melder een gang om Aaret, Aaret regnet fra Nytaar til Nytaar, dog at dette sidste ikke gjelder for de paa Vestindien farende Skibe, af hvilke, for saavidt denne Fart angaaer, Extra-Lastpengene og altsaa og Forhøielsen efter Forordn. af 19de Martii 1779 beregnes og erlægges i Følge bemeldte Capitels 2den Art. for hver Reise (b). 2) Disse Extra-Lastpenge skal betales for den Fart, Skibene gjøre paa hin Side Capo Finis:

(2) See Rescr. 24 Novbr. 1779 og 8 Aug. 1781.

(a) See Prom. 5 Aug. 1780.

(b) Denne Forhøielse svares nu ikke meere. See Plac. af 7 April 1784.

12 Aug.

Finisterræ, men ikke for saavidt de gaae paa denne Side af bemeldte Cap. — Og følger da af disse 2de Hoved-Regler blandt andet fornemmelig disse speciellere Regler, nemlig: a) at, naar et Skib i et Kalender-Aar, det er fra Nytaar til Nytaar, endog kun een gang har været eller kommer paa hiin Side Capo Finisterræ, det maae være i hvor kort Tiid det end er, betales dog de fulde Extra-Lastepenge for eet Aar: b) at, om det forbliver paa hiin Side et heelt Aar, nemlig fra Nytaar til Nytaar, eller, om det i et saadant Aar kommer paa flere end een Reise paa hiin Side af dette Cap, betales dog ikke meer end fulde Extra-Lastepenge for eet Aar: c) at, om et Skib kommer paa hiin Side Hsiden af Capo Finisterræ i Løbet af eet Aar, og forbliver der ind i et andet Aar, betales Extra-Lastepenge for 2 Aar, hvorimod det, isald det i det sidste Aar, for hvilket der een gang er betalt, givr flere Reiser forbi Capo Finisterræ, og passerer Hsiden tilbage inden samme Aars Udgang, er frie for videre Extra-Lastepenge for dette Aar at betale.

17 Aug.

(Kgl. Resol.
27 Julii.)

B. G. N. o. Gen. Toldk. Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang A) nærmere Bestemmelse af Toldrullens 9de Cap. 8de Art., for saavidt indenrigske Producters og Vares Veining og Maaling ved Toldstederne angaaer; B) at Gege-Tømmer og Tømmer til Skibsbygning, som landberes til Kjøbstæderne indføres, maae være fri for Consumtion (c).

17 Aug.

19 Aug.

(Kgl. Resol.
27 Julii.)

Dito Prom: (til Stiftbefalingem. og Told-Bejntene i Sjælland), og Dito Circulaire (til sam-

me

(c) See Plac. 23 Aug. 1780. — See Prom. 17 og 19 Aug., 2 og 9 Sept. 1780.

me i de øvrige Provindser i Danmark), ang. Ba- 19 Aug.
res Beining og Maaling (d).

Rescr. (til Kiøbenhavn's Universitet), ang. 23 Aug.
Option af Lønningerne i det Juridiske Fa-
cultet, og Naadens-Aar.

Gr. Samme Facultet har andraaet, at af de 2 ordinaire Penningar for dets Professorer er den ene tillagt Professioni juris naturæ gentium et publici, og den anden henlagt for Professioni juris civilis; men at den første af disse Lønninger er bedre end den sidste, og at det holdes for billigere, at Option af Pen og Indkomst maatte følge Senium i Facultetet, end den Del af Videnskaben, som en Lærer i Særdeleshed profiterer; hvorfor de have anset, at bemeldte første Løn (som bestaaer af Leutus-, Stauus- og Konimedals-Soynes Konae-Liende i Norge, samt Andeel i Prof.ssoernes aarlige Distributser, og Kestighed efter Tour og Senium i Consistorio at optere Liender og Residens) maae, naar den herefter ledig vorder, steds tilfalde den ældste af de 2 Professoribus juris ordinariis.

I Henseende til Corpus og Naadens-Aar skal i det Juridiske Facultet forholdes ligesom i de øvrige Faculteter ved Universitetet, saaledes: at det saa kaldede Corpus, bestaaende af fornævnte Norske Konge-Liender, som hidtil har lagt til Professionem juris naturæ gentium et publici, skal herefter, naar det bliver ledigt, altid tilfalde den ældste Professor Juris, og Naadens-Aar deri finde Sted, ligesom i de øvrige saa kaldte Corpora ved Universitetet.

Rescr. (til Biskopen over Sjællands Stift), ang. 23 Aug.
at der af Næree- og Boelsker-Degne-Embede
paa Bornholm maae svares aarlig Enke-Pension 6
Rdlr. (e).

Rescr.

(d) Begge ligesom A af Prom. 17 Aug. til Kiøbenhavn's Magistrat, i Plac. 23 Aug. 1780, ndi Forordn. Side 160 og 161. — See og Circul. 9 Sept. 1780.

(e) I det øvrige som Rescr. af 1 Julii 1778.

23 Aug.

Rescr. (til samme), ang. at der af 3 Degne-
 falde i Slagelse-Herred maae svares en aarlig
 Enke-Pension, af Lundsforlund 6 Rdlr., Sønderup 4
 Rd., og Boeslunde 9 Rd. (f),

26 Aug.

R. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige
 Toldere og Controleurer i Danmark, Sjælland,
 undtagen (g), hvorved dem erindres, ved de Inds
 og Udfibninger af visse Vare, som ved Toldforord-
 ningens 6te Cap. adskillige Her og Districter i visse Lils-
 falde og under visse Vilkaar er bevilget uden for Kjøb-
 og Told-Stæderne, at have den anbefalede Opsyn,
 ligesom og at den enhver Controleur, som tillige Vi-
 siteur, paaliggende Visitation derved paa det næste
 maae iagttages; og, saastremt vedkommende ikke, forin-
 den de begjere Told-Seddel, skulde melde sig, og oppe-
 bie Controleurens Ankomst til Løse- og Lade-Pladsen,
 for at være tilstede ved Ind- eller Udfibningen og fors-
 rette Visitationen, maae saadant strax til Kammeret ind-
 berettes, paa det de Forsømmelige derfor vedborligen kan
 vende ansætte. I øvrigt, som de uden for Toldstedet
 ved Toldforordningen tilladte Ind- og Udfibninger skal
 skee, som meldt, under Opsyn af vedkommende Told-
 Betjente, som dog derved ingen Udgift maae forarsa-
 ges, saa bør Vedkommende i saa Fald enten forskaffe
 Controleuren fri Befordring til og fra Løse- og Lade-
 Pladsen, eller og betale ham efter Willighed.

30 Aug.

Bevilgn. for Stads-Instrumentist Schrei-
 ber i Kjøbenhavn, paa Betaling til Brylluper,
 uagtet hans Tjeneste ikke begjeres. (Dog ikkun
 for

(f) Det øvrige ligeledes som Rescr. i Julii 1778.

(g) See Prom. i Sept. 1780, samt Circul. 13 Martii
 1784.

for hans Betjenings-Tiid, og uden Følge for Ester: 30 Aug.
kommeren.)

- Alle formuende og velhavende Folk i Kjøbenhavn, som ere indbegrebne under det Stads-Musicanten aller-naadigst forundte Bestallings-Brev, saavelsom Gros-handlerne, Islandske og andre Kjøbmænd, Silke- og Klæde-Bræmmere, Bryggere, Viin- og Tømmer-Handlere, skal, naar de forlange Instrumental-Musique til deres Brylluper, have Frihed, med Stads-Musicanten at accordere om hvis de med ham kan werde forenede; men, hvis de hans Tjeneste ikke forlange, skulle de dog betale ham 2 Rd. Kunstnere, Profes- sioner og Haandværks-Mestere i Laugene, Skip- pere, Brændeviinsbrændere og andre deslige for- muende Borgere skulle iligemaade have Frihed at accor- dere med Stads-Musicanten, naar de hans Tjeneste for- lange; men, hvis de den ikke begjere, skal de, efter de- res Vilkaar, betale til ham fra 6 til 4 Rd., og ikke hsiere. Kjeldermænd, Oltappere, enroullerede Sjøfolk, som ernære sig af Cossardie-Farten, og alle andre af Borgerfabet, som ikkun ere af ringe Stand og Vilkaar, maae og med ham accordere; men, naar de ikke begjere hans Tjeneste, skal de dog give ham een Mark, men ei meere, og af Cossardie-Matroses, Ar- beidsfolk, Daglønnere, og alle Andre, som ere fattige og af ringe Stand, samt vies i Kirkerne, skal aldeles Intet betales. — Alle øvrige foreskrevne Per- soner og Borgere skulle, naar de ikke forlange Musique til deres Brylluper, saavelsom og, naar Spil og Leeg paa en vis Tiid er forbuden, alligevel betale til Stads- Musicanten efter foransførte Tact; men, skulde Nogen af forberørte Personer være usformuende, skal Stads- Musicanten denne Afgiwt efter deres Stand og Vil- kaar saaledes indrette, at ingen kan have billig Aarsag, sig
- §. 1.
- §. 2.
- §. 3.
- §. 4.

30 Aug.

sig over ham at besvære, saafremt han ikke vil vente i vidrig Fald at have dette Privilegium forbrudt. Og skal Alle og Enhver, hvad enten de sørlange Musique eller ikke, deres Bryllups-Dag betids og i det mindste 2 Dage tilforn hos Stads-Musicanten angive, under Mulet og Straf med de, der bruge Fuskere, efter de Stads-Musicanterne i Kjøbenhavn forhen forundte Privilegier; dog maae han ikke extendere denne Bevilgning videre end til de forhen benævnte Personer og Stænder. Og maae de ved Livvagten og andre Regimenter staaende Hautboister, for saavidt dem hidtil at bruge deres Instrumenter har været tilladt, ei derved fornærmes (h).

1 Sept.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Prom. (til Tolderne og Controleurerne i Sjælland), ang. Opshn^d med Ind- og Udskibningen uden for Toldstederne (i).

2 Sept.

(Kgl. Resol.
23 Aug.)

Generalitets- og Commiss. Coll. Prom. (til Landmilitie-Sessionerne i Danmark), ang. Nytters Hestes Anskaffelse i de Casseredes Sted (k).

2 Sept.

(Kgl. Resol.
3 Aug.)

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til Stiftbefalingsmændene og Consumtionsbetjentene i Danmark), ang. Consumtions-Frihed for Ege-Tømmer, og for Tømmer til Skibs-Bygning (l).

2 Sept.

Sammes Circulaire (til Consumtions-Betjentene i Danmark), ang. at Consumtions-Frihed kan

(h) Efr. Bd. 10 Martii 1725, Cap. 27 §. 11.

(i) Rigsom Circul. af 26 Aug. 1780.

(k) Rigs. lydende med Plac. 26 Octobr. 1780.

(l) Rigsom Litr. B. af Prom. 17 Aug. 1780 til Kjøbenhavns Magistrat, der sees i Bd. for 1780 Side 162.

1 Sept.

Kan ikke, og maae ikke tilstaaes hverken de Kongelige Consumtions-Betjente eller Under-Betjentene tværtimod Consumtions-Forordningens udtrykkelige Bydende (m), men begge bør, ligesom alle andre, strax betale af alt hvad de indføre eller lade formale, og, naar dette ikke skeer, straffes for Consumtions-Sviig; saa og at tilkjendegive Under-Betjentene dette, samt tilholde og alvorligen erindre dem om, at de efter deres Eed og Pligt intet lade indprætere uden Consumtions-Erlæggelse, medmindre det ved den Kongelige Consumtions-Forordning og de senere allernaadigste Foranstaltninger er blevet fritaget, hvis de ikke ville vente, naar det Modfatte findes, at bliye straffede for Utroeskab og som falskner, og at ligesaa lidet nogen Consumtions-Credit maae gives paa de Bæ, som indføres, naar ikke anderledes udtrykkeligen i de Kongelige Anordninger findes anordnet. Selv haaber Kammeret, at de Kongelige Consumtions-Betjente heri efterleve oftommeldte Forordnings Bydeude, at tilbørlig Indseende have med Betjentene, og at de ingen Male-Sedle lade udståde for nogen Dvæns Indvaaner, forinden den forordnede Consumtion er bleven af Vedkommende erlagt.

Rescr. (til Stiftbefalingsnianden over Aggershus-Stift), ang. at Vægternes Antal i Christiania maae sørges fra 16 til 24, og disse i Stedet for 30 Rd. tillægges 36 Rd. aarlig, samt ny Mundering hver 3die Aar, hvorimod Brænd-Vagten, som Huus-Eierne har leiet, skal indgaae, og de af dem dertil udredte Penge anvendes til de flere Vægtere og deres Løns Forbedring, saaledes, at hver Vaard i Byen, Storgaden indtil Waterlands-Broe og Waterlands-Torv
includ

(m)-I 4 Cap. 1 §., 5 Cap. 3-5 §.

6 Sept. inclusive, svarer aarlig 72 Sk., og hver af de øvrige i Forstæderne 36 Sk., som Kæmneren lige med anden Bye-Skat indkræver; men, som det derhos er nødvendigt, at der have Folk ved Haanden, som om Natterider i paakommende Ildsvaade kan være tilstæde med Jagt-Sprøiten, skal 6 af samtlige Byens Brandso!?, samt Strand-Sidderne i Forstæderne, som ikke tillige ere Huus-Eiere, hver Nat være tilstæde paa Raadstuen fra Kl. 8 om Aftenen til Kl. 4 om Morgen.

6 Sept. Rescr. (til General-Indquarterings Commissionen i Christiania), ang. at der af General-Indquarterings-Cassens Beholdning maae indkjøbes de til Garnisonernes Sygehuuse i Norge manglende Requisiteer.

Er. Den Forskjel, som hidtil er befunden ubi de fra Indquarterings-Commissionerne i Norge indkomne Beregninger over de Udføstninger, som fra Aar til andet anføres til Garnisonernes Sygehuses Fornødenheder, har givet Anledning til at søge en Overensstemmelse herudi for Fremtiden.

At General-Indquarterings-Cassens hidtil bespærede Beholdning 2757 Rd. maae indkjøbes de til Garnisonernes Sygehuuse fornødne og manglende Requisiteer af Senge og Sengeklæder, med videre, og Værne afskjøbes de Requisiteer, som de selv have anskaffet, saa at samtlige Sygehuus-Requisiteer blive General-Indquarterings-Commissionens Eiendom, som vedkommende Overherester skal stedse vedligeholde; imod af bemeldte Casse at nyde 10 Procent aarlig for Requisternes Deterioration, hvilket alt med dette indværende Aar skal tage sin Begyndelse. Og, paa det der kan erholdes en Ligeformighed med de garnisonhavende Byers Regnskaber, maae dem af General-Indquarterings-Cassen godtgøres den aarlige Leie for Sygehusene (hvor ingen Kongelige Baarager dertil have) efter sluttede Contracter, og des-

for

6 Sept.

foruden paa enhver Eng 244⁴ Sk. daglig, hvorimod Øerne selv skal antage Brændeveed, Lys og Gamp til Sygehusene eller Baraquerne. Dog, for saavde Christiania angaaer, som skal have indgaaet en fast og passelig Contract med Garnisonen om Sygehuus-Decomoniens Bestyrelse, maae det freedeeles derved forblive (n). — I øvrigt, da intet Realement om Indquarterings-Besæner navngiver andre Sygehuus-Requissiter, end alene Sengene, hvoraf til ethvert Compagnie skal forkaffes treende; saa vil Kongen nærmere have bestemt, hvad videre Requissita dertil anskaffes, og som formænes at være fornøden, alt saaledes som paa efterskrevne Specification er anført med et ungefærlig Overflag, hvad samme vilde koste af ny at anskaffe.

a) Til en Sygestue for et Compagnie i Christjanssand.

Til en enkelt Seng:

Et Sengested omtrent	:	:	:	1 Rd.
9 Alen Strie til en Straae:				
Saf, a 12 β.	:	:	:	1 : 12 β.
28 Al. Strie til 2 Par Lager:				
ner, a 12 β.	:	:	:	3 : 48 :
3 Al. dito til en Straae-Pude				36 :
9 Al. Dølster til Under-Dyne,				
a 24 β.	:	:	:	2 : 24 :
12 Pund Fjeder til samme,				
a 24 β.	:	:	:	3 : :
8½ Al. Vaar til en Over-Dyne,				
a 20 β.	:	:	:	1 : 69 :
8 Pund Fjeder til samme, a				
24 β.	:	:	:	2 :
3 Al. Vaar til en Hoved-Pude,				
a 20 β.	:	:	:	60 :

Æ 2

5 Pund

(n) Forandret ved Reser. 14 Novbr. 1781.

1780. 324

Kongelige Rescripter,

6 Sept.

Transport 15 Rd. 57 β .

5 Pund Fjeder til samme, a		
24 β .	1	24
6 Al. smaa Strie til 2 Hoved:		
Huder, a 14 β .		84
Et Ulden-Dækken	1	
For ovennævnte Requisite at		
spe, med Traad		51

For en Seng 19 Rd. 24 β .

Altsaa for 3 Senge		57 Rd. 72 β .
4 Al. Strie til 2 Haandklæder, a 12 β .		48
1 Bord	1	12
1 Krak eller Bænk		36
3 Drikke: Bøgere af fortinnet Blik, a		
16 β .		48
3 Mad:Skæaler af dito Blik, a 36 β .	1	12
1 Thee:Kande af dito Blik paa 2		
Potter		64
1 Kobber:Theefjedel	2	
6 Træ:Fallertener,	} a 1 β .	12
6 dito Steer		
1 Jern:Gryde	3	
1 Brand:Jern	1	24
1 Ildbrang med Skuffe	1	
1 Blik:Lampe		20
1 dito Indplade med Sax		48
1 Bade:Kar med Jern:Gjorde om og 2		
Skamle	4	
1 Nat:Skriin med Døtte	2	
1 Stik:Dækken af Lin	1	72
3 Steen:Natpotter, a 6 β .		18

Summa for et Compagnies Sygestue 78 Rd. 6 β .

6) Til

Resolutioner og Collegialbreve. 325 1780.

Transport 78 Rd. 6 β. 6 Sept.

b) Til en Sygestue for 2 Compagnier i Bergen.

6 Enge a 19 Rd. 24 β.	115 Rd. 48 β.
8 Alen Strie til 4 Haandsklæder, a 12 β.	1 : :
2 Borde, a 1 Rd. 12 β.	2 : 24 :
2 Bænke, a 36 β.	: 72 :
1 Træstool	: : 36 :
6 Drifke-Bagere, a 16 β.	1 : : :
6 Mad-Skaaler, a 3 β.	2 : 24 :
1 Theekande paa 4 Potter	1 : :
1 Kobber-Theetjedel	3 :
1 dito mindre	2 :
12 Træ-Tallerkener, } 12 dito Steer, } a 1 β.	: : 24 :
1 stor Jern-Gryde	8
1 mindre dito	3 :
1 Brand-Jern	1 : 24 :
1 Ildraug med Skuffe	1 :
1 Blis-Lampe	: : 20 :
2 dito Lysplader med Saxe	1 : :
1 Haand-Pygte	1
1 Bade-Kar	4 :
1 Båndspand	: : 16 :
1 Natstriin med Bøtte	2 :
1 Stif-Bækken af Tin	1 : 72 :
6 Steen-Natpotter a 6 β.	: : 36
1 Beed-Sav	: : 72 :
1 dito Dre	: : 60 :
	154 . 48 :
Til de 2 Compagnier i Trundhjem, ligesom om Bergen er anført	154 : 48 :

c) Til et Sygehuus for 6 Compagnier i Friderichsstad, som supponeres at bestaa: af 2de eller flere Værelser:

18 Senge a 19 Rbd. 24 β.	346	48	•
12 Haandklæder a 24 β.	3	•	•
4 Borde a 1 Rbd. 12 β.	4	•	48
4 Bænke a 16 β.	•	1	• 48
6 Træ:Stole a 36 β.	•	2	• 24
18 Drikke-Vægere a 16 β.	3	•	•
18 Mad Skaaler a 36 β.	6	•	72
2 Thee:Kander paa 3 a 4 Potter	•	•	2
1 stor Kobber:Theeliedel	3	•	•
2 mindre dito a 2 Rbd.	4	•	•
36 Træ:Fallerkener,	} a 1 β.	72	•
36 dito Skeer,			
1 stor Jern:Gryde	•	•	8
2 mindre dito a 3 Rbd.	•	•	6
2 Brand:Jern a 1 Rbd. 24 β.	2	•	48
2 Jldtænger med Skuffer a 1 Rbd.	•	•	2
2 Vlik:Lamper a 20 β.	•	•	40
4 di.o Lyseplader med Saxer, a 48 β.	•	•	2
1 Haand Løgte	•	•	1
1 Væde:Kar	•	•	4
2 Væde Spande	•	•	32
1 Jern:Kjortfad	•	•	72
1 Væde:Chaise med 2 Seeler	7	•	•
2 Væde:Skriver med Potter a 2 Rbd.	•	•	4

Resolutioner og Collegialbreve. 327 1780.

Transport 387 Rbd. 6 β. 6. Sept.

2 Stif: Bekkener af Tin a		
1 Rbd. 72 β.	3	48
18 Steen: Natpotter a 6 β.	1	12
1 Veed: Sav		72
1 dito Øre	60	60
	421	24

Og til et Sygehuus for 8 Compagnier paa Friderichshald foruden det ved Friderichsstad for 6 Compagnier medgaaende Beløb : : : : 421 Rbd. 24 β. udfordres her end videre til

6 Senge, a 19 Rbd. 24 β.	115	48
4 Haandklæder, a 24 β.	1	24
6 Drikke: Vagere, a 16 β.	1	16
6 Mad: Skaaler a 36 β.	2	72
12 Træ: Tallerkener,	}	a 1 β.
12 dito Steer,		
1 stor Jern: Gryde	8	8
6 Steen: Natpotter a 6 β.	36	36
	549	60

Til de Syge af Artillerie: Detachementet anslaaes intet a parte, som det formeenes, at disse vel kunde underbringes i Garnisonernes Sygestuer og Senge.

Saaledes vil Sygehuus: Requisiterne for de Norske Garnisoner beløbe til den Summa af : 1357 Rbd. 90 β.

Canc. Prom. (til Biskopen i Ribe), ang. at med Offer af Militaires ved Brylluper, Barne-

- 8 Sept. daab, med videre, vil i Almindelighed forholds efter Cancelliers Skrivelse af 31te Decbr. 1779.
- 9 Sept. B. G. N. o. Gen. Toldk. Prom. (til Stiftes befalingsmændene og Toldbetjentene i Norge), ang. Vares Reining og Maaling (o).
- 13 Sept. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Fyens-Stift), ang. en Gjelds-Commissions Holdelse i Odense.

Gr. Indvaanerne sammekeds maae ofte udborge deres Værc til Folk, som de siden befinde enten at være uwillie og flette Betalere, eller da ussire; og alt for bekofteliat vilde det være dem for en liden Sum at hælde Dom ved Rhettinget; hvorfor er bejert, at der i Byen, ligesom i Kjøbenhavn og Helsingøer, maatte anordnes en liden Gjelds-Commission.

En Gjelds-Commission maae ligeledes anordnes udi bemeldte Odense, hvor alle Gjelds-Gordringer, som ikke overgaae 10 Rd., kan indskævnes, og Sagerne derom forhøres og paakjendes uden Videtstighed eengang ugentlig, nemlig om Tirsdagen, paa Raadhuset, og Retten betjenes af Byefogden og Byeskriveren der paa Stedet, hvortil den behøvende Protocol bekoftes og leveres af Magistraten paa Byens Begne uden stemplet Papiir, som ellers er bestemt for andre Retters-Protocoller; og skal ellers ved Sagernes Behandling for denne Commission forholds ligesom i bemeldte Kjøbenhavn og Helsingøer, saaledes, at den, som udi Sager, der ikke overgaae foransorte Summa, har Tiltale til Anden, andrager kortelig (c. (p))

13de Aug. 1777.

Rescr.

(o) Ligesom Circulairt af 19 Aug. 1780.

(p) Dette Udelukke er i alt ligeløbende med det paa Ordet Kjørelig Følgende i Gr. 2) til Rescr. 19 Nov. 1777. —
 Gr. og Bd. 15 Junii 1771, S. 6., samt Rescr. 9 Nov. 1781.

Reser. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i 13 Sept.
 Aalborg), ang. at Landemodet for Aalborgs
 Stift skal for Fremtiden fastsættes til næste Onsdag efter
 St. Hansdag. (Saaom derved, at Viborg-Diøce-
 Termin er forandret fra den 26de April til den 4de Juni,
 og Landemodet fastsat til 1ste Onsdag efter Trinitatis 9),
 foresaaledes den Ueili-bed, at Provsterne, som ved Landes-
 mode pleie at modtage Enke-Pensionen fra den geistlige Enke-
 Casse, og Renter af endeel Leanta, for saen at uddæcle sam-
 me til Bedkommende, ikke til den Tid har kunnet erhoide
 saadant, da Renterne ikke udbetales sænd i Diøce-Ter-
 minen.)

Reser. (til Biskopen over Sjens- og Hollands- 13 Sept.
 Stift), ang. at Horne-Kald i Sjens maae være
 befriet for residerende Capellan.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige 16 Sept.
 Amtmænd og Amtsforsvaltere i Danmark), ang.
 at, den i Forordn. af 23 Decbr. 1778, §. 13.
 Art. 2 for de Stutterieholdende fastsatte Godtgjøl-
 relse af Consumtion og Folke-Skat, ligesom hidtil
 er skeet, af Amtsforsvalterne afregnes dem i Consum-
 tions-, Familie- og Folke-Skatten. Dog, at ikke Godt-
 gjørelse maatte gives for andre end approberede og virke-
 lig stutteriedygtige Hopper, maae Amtsforsvalterne
 ingen sliG Godtgjørelse beregne nogen, sænd det Aars
 Stutterie-Besigtelse af de Kongelige anordnede Landsstut-
 terie-Commissarier er skeet, og til Amtsmændene fra Amt-
 mændene, som Med-Commissarier ved Besigtelsen, er
 indgivet en attesteret Specification paa, hvor mange
 approberede Høl-Hopper enhver Gods-Eier paa Landet
 haver foreviist. Efter denne Specification, der vedlæg-
 ges Regnskabet som Bilag, beregnes Godtgjørelse. I
 Følge heraf forsyner Amtmanden (hvert Aar, naar
 den anordnede Stutterie-Besigtelse er holden) Amtsfors-
 valteren.

16 Sept. valteren med en saadan Specification til Esterretning ved Gødtgjørelsens Beregning.

20 Sept. Rescr. (til Biskopen over Aalborgs Stift), ang. at Borglum-, Thurebne- og Vreibne-Kald maae befries for residerende Capellan, imod at Sognepræsten paalægges at holde en Student i Huset paa egen Bekostning, som med ham kan tage Deel i Prædike-Embedet hver Søn- og Helligdag, paa det at Catechisation, i det mindste i den eene Kirke, hver Prædikens-Dag kan holdes.

23 Sept. Gen. Ed. Dec. og Commerce-Collegii Prom. (til Stiftsbefalingsmændene i begge Riger, for at bekendtgjøres de Handlende i Kjøbstæderne), ang. Handelen paa de Grenadiske Øer i Vestindien.

Handelen paa Den Grenada er af det Franske Hof bleven frigiven, saaledes, at alle Fremmede med lige Frihed som de Franske Undersaatter maae med alle Slags Vares Tilførsel og Udførsel uden Indskrænkelse og Forskjel imellem nogen fransk eller fremmed Havn foretage og drive Handel og Søefart paa denne og tiliggende Øer; men derimod er alene Udførselen af Regjeringen i Engelland ved en Parlements-Act af 25de Novbr. 1779 bleven tilladt de neutrals Magters Undersaatter under de Vilkaar, at vedkommende Skippere eller Skibs-Capitainer førend Afreisen forsyne sig med et Certificat eller Attest, som, foruden det Sted, hvorhen Skibet er bestemt, skal indeholde en nøagtig og detailleret Specification paa sammes indehavende Ladning og Papver med deres Mærker og Numere, samt at bemeldte Ladning eller Vare virkelig ere af de Grenadiske Øers egen Vort, Product eller Fabrication, hvilket Manifest eller Certificat maae være givet og underskrevet

Æret af 5 af eiterstrevne paa bemeldte Her boende Mand, nemlig: Charles Grant, William Johnston, Alexander Scott, James Stewart, William Niccoll, William Lucas, Alexander Synson, Samuel Williams, John Nelson, George Campbell, Robert Threlfal, Henry Palmer, John Pegus, Alexander Frazer, James Wilkinson, John Lesly, David Mill, Thomas Campbell, Alexander Cockburn, Edmund Thornton, Ferges Paterson, James Campbell, David Young, Alexander Campbell, Niniam Home, Edmund Proudfoot, James Bailhe, Patrick Maxwell, Thomas Townsend, Robert Bogle, Richard Oliver, James Taylor, William Smith, Alexander Stewart, Frederik Corsar, Robert Lang, John Castles, Andrew Irvin, Robert Harvey, Peter Gordon, Andrew Grant, Joseph Cumming, John Urguhart, Peter Pegus, John Grant, Walter Todd.

23 Sept.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Holland), ang. at Norre- og Sønder-Herreders Ting maae forflyttes til Kjøbstaden Nachschoo; dog at Omkostningerne for Almuen desformedest ikke nogen Tiid bliver større end hidindtil. 27 Sept.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Bergens-
Stift), ang. Fiske-Tiendens Udelse i Bergen. 27 Sept.

Er. At forekomme Fornærmelse, da Fiskeførerne urigtigen anaive Prisen paa den indførende Sild, og opkøffe samme i Tønder, uden at tælle dem.

Enhver Tiende-Uder, som ikke gjør rigtig Angivelse, skal have det Forsvegne forbrudt, halvdeelen til Jorpagteren, og den anden halve Deel til de Sattige. Efulde Jorpagterne have nogen Mistanke om Urigtighed i Angivelsen af Prisen, kan han lade sig den Andeel, som ham tilkommer af Lodningen, leve in natura, uden at lade sig nøie med Opgivelsen, med mindre Vedkommende

§. 1.

§. 2.

kommande

- 27 Sept. kommende imellem sig anderledes kan foreenes. — Af
- §. 3. den ferske Sild, som indføres i Tønder, tager Forpagteren sin Andeel paa lige Maade og med samme Maal, som gjelder for de Riebende; og, skulde han tvivle paa, at Tønderne ikke alle ere lige fulde, maae han vælge iblandt Tønderne, hvilke han vil, uden at lade sig nøie
- §. 4. med dem, ham anvise. Skulde Forpagteren desuagtet troe sig fornærmet, tillades ham at optælle Silden, hvortil han strax, naar Vaaden anholdes, skal requirere Politiets Hjelp, som uvegerlig skal gaae ham til Haande; og i dets Overværelse foretages Optællingen. Befindes han da at være fornærmet for $\frac{1}{5}$ Deel af det, ham tilkom, skal den Skuldige straffes efter 1ste Post, og lide Skade for Hjemgjeld, om hans Ladning imidlertid fordærves; men, befindes ingen eller ei saadan Mangel, bør Forpagteren betale Ladningen efter Markeds-Prisen, og have forbrudt sin Tiende til Fordeel for Eieren, saa og desuden høde 10 Rd. til de Sattige, som strax udpantes. — Paa disse Poster kjenner Politimester, hvorfra maae appelleres til Stiftamtmandens inappellable Decision.

27 Sept. Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aggershuus-
Stift, ang. at der i Christiania maae være en af Byen lønnet Jordemoder med 100 Rd. aarlig; hvorimod hun skal holde sig de af Magistraten og Stads-Physico gjorte Foranstaltninger efterrettelig i Henseende til de Sattige, og ellers gaae til disse overalt hvor hun kaldes, enten Betaling er at erholde eller ikke; ligesom hun og skal have Opsigten med den agtende Indretning af et Bærelse med 5 a 6 Senge til en Begyndelse, hvorunderlig fattige Koner og løse Qvinder kan nyde fri Forloosing. I øvrigt skal Rd. af 30te Novbr. 1714, paa det der kan være en fast Grund til Jordemoder-Bæsenes bedre

bedre Indretning, herefter sjene til Regel og Rettefnor 27 Sept.
i Aggershuus-Stift.

Rescr. (til Cristbefalingsmanden i Sjælland og 4 OAbt.
Kjøbenhavns Univerfitet), ang. at der i Store-
hedinge maae holdes et Marked med Kram-Vare,
Seste og Vvæg paa den første Tirsdag efter Fastelavn-
Uge, faa og Seste-Marked hver Tirsdag i Fasten, hvil-
ket udi Almanakken skal indføres.

Rescr. (til Politimesteren i Kjøbenhavn), ang. 4 OAbt.
nogen Forandring i Placaten af 28de Jan. 1780
om umaadelig Kjørsel i Kjøbenhavn.

Er. Vognmands-Pauget har andraget, at de, formedelsk
Placaten, ere bragte i den Uheld, at, naar de skal være an-
fvarlige til Muletten for deres Karle, som fig derimod forsee,
kan de letteliygen blive ruinerede, da de Karle, som af deres
Husbonde for anden, modvillig Ondskab blive tiltalte, kan,
for at bevne fig, brnde Placaten hver Lime paa Dagen, og,
naar Karlens Løn er medgaaet, er der ingen Erftatning for
Husbonden, som ideligen maae betale; hvorfore de derhos
have anholdet, at Muletten for utiladelig Kjørsel maatte heste
ved Paugets Kjøre-Korte, og ikke paa Husbonden, og, naar
Karlens intet har at betale med, da at lide paa Kroppen;
udbedende tillige, at Muletten i Hensende til Kane-Kjørsel
maatte være for deres Reening, som har Lommen i Hænder
og Kjøre Hestene, men ikke for Karlens, som følger med, for
at føere Hestene.

Den i ovenansførte Placat af 28de Jan. a. c. fast-
satte Mulet maae faavel for de Syre-Rudfke, som
Vognmands-Karle, hvilke kjøre med Arbeids-Vogne
eller med Renovationen, naar de forsee fig imod Placa-
ten, nedsættes til 1 Rd., ligesom for Bønder er fastsat,
hvilken Mulet de selv skal betale, uden at samme skal
hefte paa Husbonden, og, i Mangel af faadan Mulets
Betaling, skal de straffes med Arrest paa Vand og
Brød, Spansk Kappe, eller Hals-Jernet efter Om-
ftændighederne; ligeledes skal de, som ved Kane-Kjor-
sel kjøre Hestene, naar de forsee fig imod Placaten, selv
udrede og være anfvarlige til Bøderne.

5 Oabr.

Kongel. Resol. om Bielse-Penge (r).

7 Oabr.

Cauc. Prom. (til Biskopen i Ribe), ang. hvorledes Børn af catholske Forældre maae døbes.

Gr. En Musqveterer og Huskue, som begge ere catholske, have forlangt deres Børn, uden at ville samtstikke i, at det oplæres i den lutheriske Religion, døbt i en lutherisk Kirke, hvilket for Følgernes Skyld holdes betænkeligt at tilstaae, m. v.

Men, hvad slige Tilfælde for Fremtiden angaaer, da, naar catholske Forældre forlange, at staae deres Børn til offentlig Daab i nogen lutherisk Kirke, og disse ikke ville forpligte sig at lade samme Børn oplære i vor Christelige Børne-Lærdom, bør saadant dem formees nes, og de aleene tillades i Vidners Overværelse at lade Børnet hjemmedøbe, hvorom i Ministerial-Bogen bør skee behørig Anmeldelse, indtil Forældrene kan finde Leilighed at lade Børnets Daab confirmere paa et eller andet Sted, hvor nogen catholsk Menighed har fri Religions-Øvelse (s).

7 Oabr.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til de Toldere i Danmark, som ikke have Consumtions-Døpbeberfelen), ang. Extract af Told-Sedlene til Bilag ved Consumtions-Regnskaberne.

Gr. Efter Circul. af 8de Julii sidstleden skal med consumtionsbare Vares Udelæring forholdes saaledes, at, naar Consumptionen af Varene var betalt, maatte det sættes i Told-Sedlen, og de Bevijser, som Skipperne eller Afsaberne ders paa have i Hænder, affordres dem for dermed at belægge Told-Regnskabet ved Skipperens udgaaende Ansøgelse. Det vil da hændes, at consumtionsbare Vare ankomme til Told-Stedet, med Told-Seddel af Indhold, at Consumption af Varene er erlaagt. Men, da Told-Sedlerne vedlægges Told-Regnskabet, mangler Deris for Varenes fri Indførsel ved Consumtions-Regnskaberne.

Derfor skal Tolderen tilstille vedkommende Regnskabsfører ved Consumptionen under sin Haand Sjenspart

(r) J Circulaire 10 April 1781.

(s) Esr. Bd. 21 Martii 1693.

part eller Extract af Told-Sedlene, for saavidt angaaer de consumptionsbare Vare, til hans Efterretning, om hvorvidt Consumption deraf allerede er erlagt, og til Bilag ved Consumption:Regnskabet (1). 7 Octbr.

Dito Circul. (til samtlige Toldere, som ere Regnskabsferere for Consumptionen, samt Consumption:Inspecteurer i Danmark), ang. det samme, med videre. 7 Octbr.

Af Circul. den 8de Julii sidstleden følger, at, naar Vare ankomme med Told Seddel, som meldt, at Consumptionen af Varene er betalt, kan ingen videre Consumption af disse Vare fordres, eller videre Beviis for Consumptionens Betaling forlanges. Men, da Told-Sedlene henlægges ved Told:Regnskaberne, og altsaa intet Bilag for de indførte Vare have ved Consumption:Regnskabet, forfatter Tolderen under sin Haand en Extract eller Afskrivt af slige Told-Sedle, for saavidt de consumptionspligtige Vare betræffer. Denne Afskrivt, som Inspecteuren confererer med den originale Told-Seddel, og attesterer Overensstemmelsen efter Besindende, henlægges ved Consumption:Regnskabet til Beviis for, at Varene vare berettigede til at indpassere uden Consumption Erlæggelse.

Sammes Circulaire (til Consumption:Forvalterne og Controleurerne i Danmark), ang. at consumptionsbare Vare, som til Kjøbstaden ankommer, og hvorom Told-Sedlen melder, at Consumption af Varene er betalt, indpassere fri, og videre Beviis for den allerede erlagte Consumption maae ikke fordres. Herester rette sig altsaa Consumption:Beviseentene i Henseende til de til Søes indkommende Vare; og belægges 7 Octbr.

(1) Cfr. Id. 13 Jan. 1781.

7 Octbr. lægges deres Regnskab med det Devis, som vedkommende Tolder, siden Told-Sedlen vedlægges Regnskabet, i hvert Tilfælde under sin Haand tilstiller dem, i Overeenstemmelse med den opgivne Told-Seddel, til deres Efterretning, om hvorvidt Consumption af Varene er betalt eller ikke (u).

14 Octbr. Generalsrets- og C. Coll. Prom. (til Landmilitie-Sessionen for Lundenæs- og Bøvlings-Amter, og Notits til det Slesvigske Infanterie-Regiment), ang. at, i Henseende til det i virkelig Numer staaende Mandskab, ingen Ombytning fra Infanteriet til Rytteriet fremdeles maae finde Sted; men skulde imidlertid ubi høistfor nødne Tilfælde en Undtagelse i denne Regel være uforbigaaelig nødvendig, da kan Sessionen derom indkomme med Forestilling, og forventes nærmere Resolution. (I Anledning af Regimentets Forestilling.)

14 Octbr. Rentel. Prom. (til Stiftsbefalings- og Amtmændene samt Grever og Baroner i Danmark, at bekendtgjøres ved alle Retter i Kjøbstæderne og paa Landet), ang. hvorvidt Auctions-Forretninger over confisqueret Brændeviins-Redskaber maae skrives paa ustemplet Papiir. (I Anledning af indkommen Forespørgsel.)

Da Consumption-Devisentene for de uden Angivelse confisquerede Brændeviins-Redskaber aflægge Regnskab til det Vestindiske-Gulneiske Rente- og General-Toldkammer; saa kan deslige Auctions-Forretninger, for saavidt Devisentene selv have ladet anholde Redskaberne, ligesom det skeer i Told-Confiscations Sager, udstaades
paa

(u) Efr. samme, saavel som Circul. af 8 Julii og 2 af 7 Octbr. 1780 til Tolderne, ligesom ogsaa af 7 Julii 1781 om Fortsaaelsen af Plac. 20 Decbr. 1779.

paa ustemplet Papiir; derimod, hvor Andre ere Angivere, og beholde det Confiſſqverede, samt lade ſamme forauktionere, dertil bør bruges det anordnede ſtemplede Papiir. 14 Octbr.

B. G. N. o. Gen. Toldf. Prom. (til Kjøbenhavns Magiſtrat, ſamt Stiftbeſalingsm. og Toldbetjentene i Sjælland), ang. at, naar noget Skib i Toldſtederne eller i deres Diſtrictter, for at indtage ſtrandet Skibs=Redſkab og intet andet, ankommer, maae det for ſaavidt være fri for Laſte=Penge at ſvare (*). 17 Octbr. (Kgl. Reſol. 5 Octbr.)

Reſcr. (til Kjøbenhavns Magiſtrat), ang. at Skorſteensſeierne i Kjøbenhavn maae forundes lige Privilegier, Borger=Ret og Rettigheder, ſom alle andre der værende Profeſſioner og Borgere. (Saaſom de have anbraget, at de ikke ved Art. af 11te Febr. 1778 have ſaaet Borger=Ret i Kjøbenhavn, ſaa bleve inact af dem, ſom de have gjort til Svende, antagne derfor i Endſtand, ſaaſom de ei heller kunde vente nogen Svend at vandre herind.) 18 Octbr.

Reſcr. (til Kjøbenhavns Hof= og Stads=Ret), ang. at Citadellet Friderichshavn, paa ſamme Raade ſom de øvrige militaire Jurisdictioner i Kjøbenhavn, ſkal henhøre under Hof= og Stads=Retten. (For at forekomme Tvivlsmaal i alle Tilfælde, ſom ikk heri, at det blev begret, imod Bd. 15de Junn 1771, til Hof= og Stads=Rettens Giſte=Commiſſion at udløvere en i Citadellet afſted Under=Officcers Eſterladentſkab.) 18 Octbr.

Canc. Prom. (til Generalitets= og Commiſſariats=Collegium), hvorved ſamme meddeeles en Gjenpart af næſt tilførte Beſaling. 21 Octbr.

B. G.

(* See Circul. af 21 og Plac. 23 Octbr. 1780.

21 Octbr.

B. G. N. o. Gen. Toldl. Circul. (til Stiftbefalingsmændene og Toldbetjentene i Danmark, Sjælland undtagen, samt i Norge), ang. Laste-Penges Eftergivelse for de Skibe, som indtage Hjerget Skibs-Redskab af strandede Skibe (y).

26 Octbr.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Ribes Stift), ang. Reisendes Befordring i de smaa Kjøbstæder, hvor intet Vognmands-Laag er oprettet.

Gr. Byfogden i Ringkjøbing har andraget, at, naar der kommer fremmede Reisende der til Boen, og derfra igjen forlænge Befordring, møder ham megen Vanskelighed med at forskaffe samme, siden sammesteds ei er noget Vognmands-Laag, og Kjøbmændene, som næsten ere de eneste, der holde Heste og Vogne, undslaae sig for Befordringen, da de ikke almindeligen lade sig leie, deskaarsag der som oftest maae leies Vogne paa Landet; og af indbente Erklæring fornemmes det, at i de smaa Kjøbstæder, hvor intet Vognmands-Laag er oprettet, sættes fremmede Reisende i Forlegenhed.

Byfogderne i saadanne Kjøbstæder skal være myndigede til at tilsige de af Indvaanerne, som have Kjøbstæds-Jorderne i Brug og holde Heste og Vogne, efter Omgang at befordre fremmede Reisende for Betaling efter Vognmands-Taxten.

27 Octbr.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Hollands-Stift), ang. 1) at en Capital af 300 Rdlr., som er legeret til den forrige latine Skole i Nysted, men ved Rescr. 4de Martii 1740 henlagt til Nachschov-Skole, maae forflyttes til Nachschov under Skolens Inspecteurs Opsyn og Ansvar. Og (saasem der ligeledes møder mange Vanskeligheder med de til benævnte Nachschov-Skole af Degnene i Holland

aars

(y) ligesom Prom. af 17 Octbr. 1780.

aarlig svarende Pensioner, som betales i Korn in natura, ved det de laangtfraliggende Degne ei kan levere deres Korn i Nachschow, hvorhen de ei kan faae det besfordret, men maae levere det i naermeste Kjobstad, hvor Rector maae antage en Commissionair til at modtage det; eller accordere det en Kjobmand der paa Stedet, og Degnene, naar saadant ikke af Rector besørget, eller han det om ei kan komme til Accord med nogen, ikke kan komme af med deres Korn, men saadant hos dem bliver tilbagestaaende til Afraavn for Skolen, og giver Anledning til Klage for begge Parter;)

27 Octbr.

2) at Degnene overalt i bemeldte Polland skal for den folgende Tiid betale deres Korn til Nachschow Skole med Penge, efter hvert Aars Capitels-Taxt.

Cam. Prom. (til Biskopperne i begge Riger); ang. at anprijs *Sahls Novum Testamentum, exegeticis et philologicis notis illustratum in usum studiosae juventutis til Rectores i de latine Skoler, og med dem aftale, om, og hvor mange Exemplarer de deraf aarlig kunne tage til at uddeele iblandt Disciplene.* 28 Octbr.

Qvægsyge-Commissionens Prom. (til Amtmændene i Ribe- og Eoldinghuus-Amter), ang. at de i Anledning af Eordanens Anordning paa Grændsen imellem Slesvig og Jydland med Indquartering af Militaire belagde maae nyde samme godtgjort. (Kgl. Resol. 13 Sept.) 28 Octbr.

Rescr. (til Overhofmesteren ved Sorøe-Academie), ang. at udbetale til Overforst-Inspecteuren over Academiets Skove, Eratsraad Fleischer, i 2 Terminer, nemlig til hvert Aars 1ste Decbr, og 1ste Junii, den fulde Sum, som Academiets Skov-Beværgelse have nydt i Løn, hvilken beløber i alt 607 Rd., 1 Novbr.

- 1 Novbr. da Sæde-Varene, herester som tilforn, leveres dem, samme er tilstaaet, fra Akademiet selv, ic.
- 1 Novbr. Rescr. (til Eratsraad Fleischcr), Notits derom, og at han af bemeldte 5c7 Rd. deels maae equalifere, og deels forbedre Skov-Betjentenes Løn, saaledes som han finder for best, samt hvad samme ikke kan tilstræffe, at maae tages af det, som han sælger Sævene-Brænde med videre for, ic.; hvorimod alle saavel Stempels Penge, som hvad der kan sælges Bark for, skal indflyde som Indtægt i Skov-Lassen.
- 1 Novbr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Viborg), ang. at, naar Eratsraad Røfoed ei længe vil have med Viborg-Tugthuuses Bestyrelse at bestille, skal samme forrettes af een af Præsterne, een af Raadmændene, og een af Byens fornemme Borgere, som Stiftbefalingsmanden og Biskopen dertil have at udnævne (2); og, hvad Regnskabets Revision angaaer, da skal dermed forholdes efter Tugthuusers Fundats.
- 10 Novbr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. i Christiania), ang. at til Veie-Arbeidets Fuldbringelse og Landeveienes Istandfattelse over Dovre-Sjeld skal Almuen i Lombs-Præstegjeld herester komme Læffdes-
Almue til Hjelp, og derudi med den at tage Deel, dog saaledes, at det Arbeide, som bemeldte Lombs-Almuen dertil bør svare, formedelt deres Fraliggønhed ei skal være mere end 4 Dage om Aaret for en fuld Gaard, 3 for en halv Gaard, og 2 for en øde Gaard; dog maae Beboerne af Gaardene have Frihed til at udrede denne Pligt med 24 Skill. for hver Arbeids-Dag; saa skal og denne Hjelp af Lombs-Almuen ikke hellere svares længere end i 6 Aar, da Veien over Sjeldet til den Tiid for

(2) See Rescr. 12 Sept. 1781.

formenes at kunde istandbringes; og, skulde inden denne 10 Novbr. Tiids Forløb af General-Deimesteven Søndensfelds vorde foranstaltet nogen Vei anlagt over Sogne-Sjeldet igjennem Lombs-Præstegjeld til Bergens-Stift, da bliver fornævnte Lombs-Ålmue derved at fritage fra videre Hjælp og Arbeide ved Veien over Dovre-Sjeldet.

1
 Qvægsyge-Commissionens Prom. (til Amtmændene), 11 Novbr.
 ang. at visse Arbeider i Anledning af Foranstaltningerne til Qvægsygens Hjemmelse undtages fra Omgang i Amtet.

Ved Fd. af 20de Sept. 1780, §. 4. er befaleet og fastsat, at for Arbeide, Tjenester, Rjorsler og andre Byrder, i Anledning af Foranstaltningerne til Qvægsygens Hjemmelse, som Undersaatterne ere pligtige at paatage sig og forrette in natura ved ordentlig Omgang ubi Herredet, Amtet eller Stiftet, ingen Godtgjørelse i Penge skal finde Sted; og ved Fd. af 30te Nov., 1778 2det Cap. 3die §. er forhen allernaadigst befaleet, at Vagtholdet i Anledning af Qvægsygen, forinden Militaires Ankomst, og naar deres Antal er utilstrækkeligt, skal forrettes af de det befængte Sted nærmest liggende Byer og Herredets Bønder efter Omgang. Ved denne sidstbemeldte Forordning er altsaa Vagtholdet undtaget fra Omgang i Amtet, og bliver en Byrde, som det befængte Herred eller Birk maae bære aleene; dog forstaaer sig af sig selv, at nærmeste Herred eller Birk maae heretter, ligesom hidtil er skeet ubi de Districter, hvor Sygen har været, assistere, naar Byrden bliver for stor for det befængte. Denne Undtagelse fra Omgang i Amtet var i Henseende til Vagtholdet nødvendig, da Deeltagelse derudi vilde blive alt for besværlig for de Længst bortboende i Amtet, og Vagtholdet ikke kan sættes i Liigbed med det Slags Væger eller publiques Tjenester, som

11 Novbr. ellers ere anordnede at skal skee efter saadan Omgang, sølgelig ei heller udi den tilkommende Tiid godtgjøres Vedkommende derudi. Com nu ved Foranstaltningerne mod Sygen og foresalder anden fornøden Tjeneste, der udi denne Henseende er af lige Beskaffenhed, saasom Arbeide ved Qvægets Nedslagning og Nedgravning, samt Gravstedernes Indbegaaing, Bytters Bygning og deslige, saa og Pløining og andet Mark-Arbeides Forretning for indspærrede Beboere og paa deres Vegne, m. m., saa vil samme ligeledes være at undtage fra Omgang i Amtet, og alene blive en Byrde for det befængte eller dette og det nærmest liggende Herred eller Birk. I Folge heraf bliver, i Henseende til al den Tjeneste, som Foranstaltningerne til Sygens Standsning udi et District udfordre, denne almindelige Regel for Eftertiiden at fastsætte: at den, som er af saadan Beskaffenhed, at den kan skee efter Omgang i Amtet, eller, naar Omstændighederne udfordre, at den bør forrettes af de Nærmestboende, dog siden kan godtgjøres disse udi Omgangen for den følgende Tiid, og som sølgelig henhører under de ved Amtstuerne holdende Reise-Protocoller, saasom i Almindelighed alle Kjøre- og Ride-Vegter bør godtgjøres Vedkommende ved Afskrivning udi disse Protocoller, hvad enten Tilsigelsen er skeet fra Amtstuen, eller efter Omstændighederne har maattet skee ved Retsens-Betjenten; og at derimod al anden Tjeneste, hvor, over udi de ommeldte Protocoller ingen Nødigighed holdes, bør forrettes af det befængte Herreds eller Birks Beboere efter Omgang udi samme uden nogen Godtgjørelse; dog at disse udi fornøden Tilfælde nyde Assistance af nærmeste Herred eller Birk, uden Hensigt til, under hvilket Amt samme er beliggende. Og, som den Fordeel, Hærførers-Brugerne have af Sygens Standsning, hae Indvirkelse paa Huusmændenes og Indersternes Vel, saa

saasom de have deres meeste Ophold og Underholdning fra hiine, ei at tale om dem, som selv eie Qvæg, saa udfordrer Billigheden, at de tage Deel udi Byrden af Foranstaltningerne mod Sygen, ved efter Omgang at forrette det foresaldende Haand- og Dag-Arbejde i alt eller tildeels, eftersom deres Antal er større eller mindre, ligesom allerede ved Circulairet af 12te Febr. a. c. er anordnet, at de af dem, som intet Qvæg eie, fremfor andre skal bruges ved Qvægets Taxation og Nedslagning.

Refer. (til Over-Brand- og Vand-Commissio- 15 Novbr.
nen i Kjøbenhavn), ang. at Politie-Fuldmægti-
gen maae herefter udi sit for Brand-Sessions-Cassen
afslæggende Regnskab ansføre for sig 50 Rd. aarlig, og
Politie-Berjentenes Douceur af samme Cass at fast-
sættes i alt til 30 Rd. (a).

Refer. (til Stiftbefalingssm. og Biskopperne i 17 Novbr.
Norge, ogsaa at tilkjendegives Amtmændene og svri-
ge Vedkommende), ang. at af Extra-Udredsele
bør Præsteskabet i Norge ikkun contribuere til
Delinquent- og Rade-Syge-Omkostninger.

Er. At forekomme al Uvisshed om disse Slags Omkostnin-
gers Repartition, da det er bragt i Erfaring, at der ikke
overalt udi Norge er forholdet paa een og samme Maade, i
Henseende til Præsterne at svare adskillige saa kaldte Extra-
Udredsele, saasom Delinquent- eller Fange-Penge, Radesyge-
og Sygehuus-Penge, Ammunitions-Transport-Omkostninger,
samt Færge- og Kalkhuus-Penge, da de enten alle eller nogle
deraf ere i visse Amter og Fogderier krævede og betalte af Præ-
sterne, i andre derimod ikke.

Præsteskabet i Norge bør alene contribuere til
Delinquent- og Rade-Syge-Omkostninger, men
derimod være fri for at svare noget i Transport-Omkost-
ninger, Fange-Penge med videre (b).

(a) Esr. Bd. 9 Maii 1749, Art. 64. No. 3.

(b) Forklæret ved Prom. af 12 Julii 1783.

18 Novbr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at hverken Søe-Enrollerede eller andre Søefolk maae indtil videre fare med fremmede Nationers Skibe.

Gr. Paa det de Søefolk, som til Kongelig Tjeneste paa Flaaden udi det tilhørende Aar udfordres, maatte til den Tid, da de behoves, være tilstæde, og ikke undbrage sig fra den foresaaende Udskrivning.

Ei alene den de Enrollerede ved Forordn. om Søe-Enrolleringen og senere gjorte Anordninger af 1ste Febr. 1770 og 17de Sept. 1778 forundte Tilladelse, at fare med fremmede Nationers Skibe, skal indtil videre være ophævet, men endog alle Søefolk udi Kongens Riger og Lande, være sig Styrmand eller enrollerede Matroser, ligeledes indtil videre strengeligen, og under Straf, som for Desertion, forbydes at lade sig hyre med deslige Skibe, eller at gaae ud af Landet for at tage Hyre paa fremmede Steder: og maae ingen af bemeldte Søefarende meddeele Pas dertil, under hvad Forevending det end maatte være; men alle Øvrigheder og andre Vedkommende skal have noieste Opsigt, at ingen herimod sig hemmelig af Landet udsniger (c).

18 Novbr.

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i begge Riger), det samme; saa og at samtlige civile Sessions-Committeerte, efter Forordningens Tilhold, selv personligen have at møde ved Sessioernerne, eller, naar de ved guldige Aarsager derudi forhindres, da udi deres Sted at bestikke en eedsvoren og dygtig Kongelig Betjent, som selv kan staae til Ansvar for hvad som foretages. (Saaom, uagtet ved Søe-Enrollerings-Forordningen er befaleet, at de skal være personlig tilstæde, dog er bragt i Erfaring, at de der ved hielden sig indfunde, og de militaire Committeerte derover maae savne den Hjelp og Understøttelse, som de fra dem skulle have.)

Rescr.

(c) See Placat af 22 Nov. 1780.

Rescr. (til samtlige Amtmænd udi Danmark), 21 Novbr.
 det samme som Næstjoresaaende.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at 22 Novbr.
 Laugs-Skildters Flytning i Kjøbenhavn ei her-
 efter maae skee med Ceremonier (d).

Rescr. (til samme), ang. Steenbroen, som 22 Novbr.
 opgraves enten formedelst Vand-Røndernes Re-
 paration eller Bygning, inden 8 Dage skal være
 istandsat, eller samme paa Eierens Regning be-
 sørges (e).

Canc. Prom. (til Stiftsbefal. og Biskopen i 25 Novbr.
 Christiania), ang. at den øverste af de tilstædevæ-
 rende Assessores i Consistorio altid bør have et Votum
 decilivum, saa ofte Vota pro et contra maatte være
 lige, da de Assessores, som ere tilstede i Consistorio,
 ikke kan være berettigede til, at tiltage en anden, som
 ellers ikke har Sæde i Consistorio. — (En af Assessorerne
 protesterede imod, at den forstes Votum, da der ved en Doms
 Afgjælse vare lige Vota paa begge Sider, burde udgjøre
 Dommen, men formeente, at den femte Person kunde ind-
 træde, for at udgjøre Dommen.)

R. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til Stifts 25 Novbr.
 befalingsmændene, at bekendtgjøres i Søestæderne,
 og Regnskabsførerne ved Consumtionen i Dan-
 mark), ang. Beviserne for de Vare, som udføres,
 for hvilke Consumtions-Godtgjørelse kan have Sted
 (hvoreved det besværlige for de Handelnde, ved at vente
 efter den forhen befalede Ruck-Attest, og imidlertid at
 staae i Forfald for Consumtionen, høves).

(d) I Placaten af 27 Novbr. 1780, ubi Forordn. S. 167.

(e) I Placaten af 27 Nov. 1780, Forordn. S. 166.

25 Novbr.

Kongen har tilladt, at den Regel, som Consumtions-Forordningen af 15de Octbr. 1778 dens 9de Cap. 8de Art. i Slutningen fastsætter i Tilfælde at Varene udgaae med en fremmed Skipper, maae extenderes til Udsørselen i Almindelighed, hvad enten den skeer med inden- eller udenlandske Skibe og Skipperne, saaledes, at, naar Affenderen eller Leverandøren og Skipperen ved Udsørselen afgive deres eedelige Attest, at det til Udsørsel angivne Quantum Vare er bestineret og modtaget til at udsøres til fremmede eller fri Steder, og at intet deraf med deres Vidende og Villie i de Kongelige Riget og Lande skal vorde indsnæget, dette da maae antages som gyldigt Beviis, hvorefter Godtgjærelse uden videre kan skee, dog at det staaer Vedkommende frit for, om de, heller end at aflægge saadan Eed, vilde forskaffe de i bemeldte Forordnings Artikel omneldte Notarial- eller Consulsats-Attester, hvor de kunne have, og da vente Godtgjørelsen, naar disse ere tilveiebragte.

2 Decbr.
(Kgl. Resol.
13 Novbr.)

Kentel. Prom. (til Amtmændene i Danmark, at tilkjendegives Amtsforvalterne, og at bekjendtgjæres Selveierbønderne overalt), ang. at fra 1ste Jan. 1781 maae i Almindelighed alle Selveierbønder overalt i Danmark, i Henseende til den personelle Extra-Skats Betaling for deres Børn, nyde den samme Lindring, som Fæstebønderne her i Riget ved Fd. af 17de Jan. 1764 er tilstaaet, nemlig, at bemeldte Skat for disse deres Børn i Fremtiden ikke skal betales, førend fra den Tiid af, naar samme have opnaaet deres Alders 16de Aar (f).

Sams

(f) Tilføjede til Amtmændene Notits om Prom. af samme Dato til Bispeperne.

Sammes Prom. (til Biskopperne i Danmark), 2 Decbr.

Det samme, at bekjendtgjøre det for Præsteskabet paa Landet, at de derefter fra næstkommende Aars Begyndelse forfatte deres til vedkommende Grever, Friherer, og Oppebørsels-Beisjente afgivende Mandtaller, samt Af- og Tilgangs-Lister, der i øvrigt forblive efter den Indretning, som det dem ved Kammerets Circulaire af 8de Martii 1777 tilsendte Schema foreskriver.

Refer. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark), 6 Decbr.

Holland undragen; for ogsaa at tilkjendegives Amtmændene), ang. Exerceer-, Samlings-, Mynster- og Campements-Pladser for Regimenterne (g).

. Or. Kongen har anordnet en Commission til at undersøge og overveje: 1) Om for Fremtiden bestandig Exerceer- og Samlings-Pladser bør anvies Regimenterne i Danmark og Hertugdømmene, eller om det maatte være tjenligere at ombyrde disse hvert andet eller tredje Aar med andre; 2) om ikke saadanne Pladser kunde nevnes paa Overdrene, Heder eller andre bedstaaende udyrkede Jorder, ved hvis Brug Grund-Eierne ikke kunde eragtes fornærmede eller at lide noget Tab, og for hvilke forsaelig overalt ingen, eller dog ikkun en ganske ubetydelig Godtgjørelse, efter hvad hidtil var skeet, kunde påsaas; 3) Om i Almindelighed bedstaaende Godtgjørelser for Regimenternes Samlings-Pladser, nu mere end i de fremførte Aringer, da Land-Milicen paa en anden Fod var indrettet, bør finde Sted; 4) efter hvilke Regler og Grundregninger Pladserne i saa Fald bør taxeres, og Godtgjørelsen for deres Brug i de saakatte 17 og 21 Dage aarlig bestemmes, med videre. — Og af Commissionens herpaa indkomne allerbetdanigste Indberetning og Betænkning er Kongen bleven refereret i Henseende til 1ste Post, at det i Almindelighed holdes for bedst, saalange Omstændighederne baade paa Regimenternes og Plads-Eiernes Side det vilde tillade, at en og samme Plads forblev til Afbetjening Aar efter andet. Anden Post. At, da en Samlings-Plads, for at kunne anses beqvem, bør være af den Beskaffenhed: a) at den maane ligge omtrent i Midten af Regimentets District, om det er mueligt nær ved en Kjøbstad, og, for saavidt angaaer Cavallerie-Regimenterne, i Nærheden af de til Munderings- og Equipage-Serviceens Bevaring anlagte Magasin-Pladse, samt Sou-

(g) Efr. Circulairet af 1 Febr. 1780.

6 Decbr.

rage-Magazinerne, saa og at den i Almindelighed er saaledes situeret, at Officererne og Mandskabet i en Circumferenc af tre Fierdingvei kan indquarteres saaledes, at Folkene ikke komme til at ligge alt for tæt sammen, hvorved let Sydom kunde foraaarsages; og at endelaa ubi de Hær, hvor Cavalleriet indquarteres, have Rum til Fourage-Magazinerne; b) at den for et Infanterie-Regiment maa være i det mindste 6 til 700 Alen i Kvadrat, samt at desuden ved ethvert Cavallerie-Regiments Mynster-Plads enten i samme Strækning eller i Nærheden maa findes en Plads paa 300 Alen i Kvadrat, hvorpaa Regimentet, naar det bliver besatet, kan campere; c) at Pladsen, saavidt fornødent, er jevn-og i det mindste uden Huller og Vandkæder, og i Særdeleshed at den ei er sumpig, og, om saa var, at Vandet da i al Fald ved Grønters Gravning kan afledes; d) at i Nærheden, og i det længste paa en Fierdingveis Afstand have godt og tilstrækkeligt Vand, saavel til at vande Hestene, som til at drikke og kaae. Saa har Commissionen erfaret, at det ikke er af vorte, at Pladser paa Overdrevne, eller andre udgravede Jorder kun være at erholde, undtagen paa meget saa Steder, og at det af denne Aarsag tillige ikkun paa saa Steder bliver muligt paa anden Maade at erholde bestandige Pladser, end at de paa een og samme Bredts Jorder omvexles, efterstom Markte traage til Hvile. Tredie Post. At, som Samlingerne i forrige Tider ikkun have været i 2 a 3 Dage, ei heller ere fleets regiments-, men alene batalionvis, følgelig have de brugte Pladser ikke kunnet tilføres nogen betydelig Skade, men der nu ved de til 17 eller 21 Dage bestemte Samlinger ei alene langt større Strækninger indtages, men og saaledes medtages, at Eierne ikkun kan høste liden eller ingen Nytt deraf den heele Sommer; saa anses det billigt, at Eierne af de brugende Pladser for den Skade og Afgang, som de derved lide i deres Jorders og Eiendoms Brug, blive tilstaaet en derefter affassende Godtgjørelse, hvorimod det tillige formees, at enhver, under Forventning af saadan Godtgjørelse, ubegerlig bør overlade sin Eiendom, naar den til saadan almindelig Nødske behøves. Sjerde Post. Til at bestemme Godtgjørelsen, er den af Rentekammeret ved de af samme foranstaltede Taxationer anses for den bedste, nemlig at ved Taxationen først bliver bestemt, hvad Pladsens Brug til Grøntning det heele Aar kunde indbringe, og dernæst hvad Fordeel deraf for og efter Samlindaen kan gjøres, samt at Forfællen imellem begge disse Taxations Summer antages som den godtgjørende Summa, dog derhos at Taxationen Reer ved uvilige Mænd, og behørigen vorder afhjemlet.

§. 1.

Regimentterne skal; deels for saavidt de aarlig behøvende Mynster-Pladser angaaer, deels saa ofte nogen extraordinair Mynster- eller Campements-Plads for flere Regimenter maatte behøves, hver Gang

i Ti-

6 Decbr.

i Tide med Amtmanden og Krigs- og Land:Commissairen overlægge og undersøge, hvor en dertil beqvem Plads var at erholde, og ved Pladsens Valg ei alene lægge de Bestemmelser til Grund, som udi ovenanførte Commissionens Betænkning over den 2den Post i Henseende til en beqvem Pladses Bestaaenhed ere anførte, men og, hvor det nogenledes, skjønt ikke uden al Ubeqvemmelighed, er mueligt, udsee Pladsen paa Overtrexe, eller andre delige mindre frugtbringende Joroder, samt ingenlunde dertil vælge et Terrain, som i samme Aar er bestemt til Dykning og Besaaening. Vedkommende Piere af den Plads, som Regimentet, Krigs- og Land: eller General: Krigskommissairen samt Amtmanden efter næstforegaaende Post maatte udsee, skal være pligtige uden Modsigelse at overlade Pladsen, imod forventende billig Godtgjørelse. Forinden Pladsen af Regimentet bliver indtaget, skal Amtmanden foranstalte den opmaalt, og af uvillige Mænd, som kiende dens Bestaaenhed, udi vedkommende Rettens: Betjentens Overværelse paa den foran af Commissionen udi 4de Post ommeldte Maade taxeret, samt selv undersøge Taxations: Forretningen, forinden den bliver afhjemlet, og, om han maatte finde noget derved at erindre, da øste Taxations: Mændenes yderligere Forklaring, men i anden Fald, saa og, naar, hvad han derved havde fundet at erindre, var bleven rettet eller opløst, foranstalte den lovlige afhjemlet, og med sin Vaategning indsende den til Rentekammeret, som da anviser Vedkommende den taxerede, og af Amtmanden billig fundne Godtgjørelse. Markerne ved een og den samme Bye, som til Samlings-, Exercer- og Campements: Pladser bruges, skal omtuskes, ligesom de blive udlagde til Fælled.

§. 2.

§. 3.

§. 4.

Gener

9 Decbr.

Generalitets- og Comm. Collegii Prom. (til det Slesvigske Infanterie-Regiment), ang. at, endskjønt Regimentets Feldtskjærerne vel bedst kunne tages til det ved Landmilitie-Sesjonerne præfenterende Mandskabs Esterfyn, dersom de, formedelt andre Forretninger, kan i saadan Tid være fraværende fra Regimenterne, saa inaae dog, naar disse ei ved Sesjonen ere tilstede, denne Esterfyn skee ved Amts-Chirurgis, men ikke ved Compagnie-Feldtskjærere. (I Anledning af en med Cancelliet ført Correspondence.)

11 Decbr.
(Cabinets-
Ordre
8 Decbr.)

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet), ang. Examen Artium.

Da Kongen har hørt, at ved Examen Artium og Philologicum ofte kan finde Misbruge af, at Professor Historiarum har i Examinations-Protocollerne to Rubriquer, den ene for Historien, og den anden for Geographien, og derfor troer sig berettiget til to Stemmer: saa skal det nu, da Professionen er ledig, een gang for alle fastsættes, at disse to Rubriquer kun giver een Stemme; thi ellers kunde Ungdommens spæde Kundskab i Geographien være for Charactererne ligevægtig med et af Sprogene. — End videre skal alle Professorene til Examen Artium holde sig selv noie til de befalte Bøger, ikke spørge om Meere, og heller ikke taale Andre.

13 Decbr.

Rescr. (til Landsdommerne i Sjælland), ang. at den tabende Part endnu i 10 Aar skal erlægge fra 2 til 4 Rd. til Landstings-Huusets Bedligholdelse (h).

Gr. Dette Huus behøver jevnlig Reparation, formedelt dets Belliggenhed under Kirken, hvorfra det maae modtage af den Regn og Slud, som falder paa sammes østre Side.

Den

(h) Esr. Rescr. 11 Febr. 1773.

Den 2den Post af Placaten 25de Febr. 1763, som 13 Decbr.
 befaler, at den tabende Part, som bliver tilbømt at
 betale Omkostninger, skal erlægge til Landstings-Huus-
 set fra 2 til 4 Rd., maae igien sættes i Kraft endnu i
 10 Aar, for at bestride de nødvendige Udgifter, med
 hvilke Penges Incassation Landstings-Høreten haver
 at forholde sig, ligesom forhen efter Placatens 4de Post,
 samt tilfide under Landsdommernes Opsyn besørge de
 Penge, som fra de aarlige Udgifter kunde blive tilovers,
 udsatte paa Rente, og i øvrigt til dem aflægge aarlig
 Regnskab, hvilket de have at revidere og decidere,
 samt deraf, ved hvert Aars Udgang, indsende en Sjens-
 part til det danske Cancellie, tilligemed Underretning
 om Landstings-Huusets Tilstand.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Con- 15 Decbr.
 firmation paa nogle Poster til Hørkrammer-Lau-
 gets trængende Svendes Understøttelse.

Rescr. (til Biskopen i Sjælland), ang. at der 20 Decbr.
 af Chordegne-Embedet i Næstved maae svares
 10 Rdlr. aarlig Enke-Pension.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Danmark, 22 Decbr.
 for ogsaa at tilkjendegive Amtmændene og andre Ved-
 kommende), ang. at Rettensbetjente maae ei negte
 Assistance ved Brændeviins-Inquisitioner, eller
 at blive over om Natten, men skal have en Mand
 constringeret af Amtmændene (i).

Or. Fra adskillige Steder ere indløbne Klagemaal over, at
 Justits-Betjentene, uagtet de udgaaene Anordninger og Res-
 cr. af 2den Aug. 1776, søge Udflugter, for at følge med
 paa Inquisitioner om ulovlig Brændeviinsbrænden, hvorved
 Consumtions-Betjentenes Foretagender ofte gjøres frugtesløse,
 da de Skyldige imidlertid kan blive underrettede om, at In-
 quisionen hos dem skal ske; og der er staaet bleven forespurgt,
 om ikke Rettens-Betjente, naar det behøves og af dem for-
 langed,

(i) See Circul. 27 Jan. 1781.

22 Decbr.

langes, ere pligtige at forblive hos Inquirenterne Natten over, og næste Dag at fortsætte Inquisitionen, samt om de ikke, naar de vepre sig for at medfølge eller at blive Natten over hos de Inquirerende, tilstrækkelig bør bevise, at Embeds-Forretninger, som ikke taale Ophold, have hindret dem.

§. 1.

Foruden hvad ved Rescr. 1ste Aug. 1777 er befaleet, anordnes end videre herved. Samtlige Rettens-Betjente skal være pligtige i Forveien af vedkommende Stiftamtmand eller Amtmand at forlange en General-Constitution paa den af dem til saadan Ende, i Folge forebemeldte Befalings Bydende, foreslaaende paa- lidelige og duelige Mænd, til i deres Sted, og paa deres Ansvar uden Ophold at være følgagtig paa alle slige Inquisitioner i de Tilfælde, hvor de-et selv formeðst Embeds-Forretninger eller lovligt Forsald kan følge med; hvorhos og Rettens-Betjente i de Byer og Districter, hvortil flere Amter grændse, skal, foruden ovenmeldte generale Constitution, forsyne den Mand, som de agte at bruge til Medfølge i deres Sted, med Constitution fra alle de Stiftamtmand eller Amtmand, i hvis Amter det kan formodes, at Inquisition fra Byen nogensteds kan blive foretagen: og skal da ved Forretningen fremlægges den Amtmands Constitution, i hvis Amt Inquisitionen skeer. —

§. 2.

Da det i adskillige Tilfælde kan hændes sig, at ved Inquisitionen ikke vilde opnaaes den haevende Hensigt, isald Rettens-Betjente ikke forblive hos Inquirenterne om Natten, for næste Dag at fortsætte Forretningen, saa skal disse Betjente forblive hos Inquirenterne Natten over; men, paa det at andre Embeds-Forretninger ikke derunder skal lide, bør Inquirenterne være forbunden til saadant, ved Paasferdning af Rettens-Betjentes Medfølge, forud at tilkjendegive, paa det de derefter kan vide, hvorvidt deres andre Forretninger kan tillade dem enten selv at følge med paa Inquisitionen, eller i dets Sted at lade den Constituerede være
 følg.

følgagtig; og, naar de da til Inquisitionens Fortsættelse forblive Natten over, maae de for hver Nat nyde 4 Rdl., ligesom dem tilstaaes 2 Rdlr. for hver Dag. Skulde det, uagtet hvís foran er befalet, befindes, at nogen Rettens-Betjente skulde vegre sig for, enten selv eller ved den Constituerede at følge med paa Inquisitionerne, eller vegre at forblive Natten over paa Stedet, efterat de derom forud ere blevne underrettede, og paa skede saadanne presserende og uundgaaelige Embeds-Forsretninger, hvorfors de hverken selv eller ved den Constituerede vilde lade møde, bør de i saa Fald, uden nogen Indsigelse eller Indvending, være forpligtede til, strax Privtlig under deres Haand at tilkjendegive saadant paa Stedet for den eller de, som hos dem haver requireeret deres Følge paa Inquisitionen, paa det Requirementerne og andre Vedkommende derved desto sikrere og bedre kan have deres Regres til dem, isald det siden, efterat saadant paa behørig Sted er bleven anmeldt, skulde befindes, at det seregionne Forsa'd enten ikke kunde agtes tilstrækkelig, eller og a'eene var blotte Udflugter, da Betjenten derfor vedborlig skal stande Vedkommende til Rette, alt under en Rusk af 20 Rdlr. til Stedets Fattige, isald saadant skriftlig Tilkjendegivende efterlades, og Requirenten lovlig kan godtgjøre, at have a'fket, men dog ei erholdet samme.

22 Decbr.

§. 3.

B. G. K. o. Gen. Toldf. Circul. (til Tolderne og Controleurerne i Danmark), ang. at Tolderen udi den af Controleuren førende Contra-Toldbog, og Controleuren udi af Tolderen holdende Hoved-Toldbog hver Aften tet under de indførte Expeditioner skal med sit Navns Underskrift tegne: mig i Dag foreviist. Derksom nogen herudi viser sig forsammelig, og enten efterlader berørte Antegning, eller paa flere

23 Decbr.

23 Decbr. Steder for flere Dage paa eengang tegner sit Navn, bliver han derfor ei alene forfalden ubi lige Mulet som den, der for Mangel af Expeditionernes daglige Indførsel ved Resol. af 1ste Novbr. 1779, communiceret den 12te og 13de Ejsudem, er befalet; men endog at ansee soin den, der haver meddeelt falsk Attest. (Paa det man kan være forvissed om, at de foresaldende Sold-Expeditioner daglig i Folge Soldrullen og altherskibemeldte Resol. ubi hoveds og Contra-Soldbøgerne vorde indførte (k).)

23 Decbr. Sammes Circulaire (til Consumtions-Betjentene i Danmark), ang. hvorledes Consumtions-Bøgerne af dem og Under-Betjentene bør føres, og om nogle aarlige Extracter fra Controleuren.

Er. Paa det at Regnskabsvesenet ved de Kongelige Consumtions-Oppebørseler for Estertiden maatte alle Steder være eens, og at det allevegne maatte blive ført paa en for de Kongel. Indkomster meere sikker Maade end hidtil, bliver fra næstkommende Aars Begyndelse følgende at iagttage:

§. 1. I Hoved-Consumtionsbogen indføres alle Oppebørselerne, Maleverket undtagen, efter som de foresalde, under løbende Datis, men Summerne udføres hver i sin Rubrique efter Schema (1). Hver Rubrique sammenlægges for sig, og oversføres fra Blad til Blad i en løbende Sum. Desuden gives ved Enden af Bogen hver Handlende sit Folium, hvorpaa ansføres de Vare, soin ere angivne til Udsørsel, og naar de igjen udsøres (m). Paa et særskilt Sted ansføres og de ind- og udgaaende Passeer-Sedle. I denne Bog maae det Oppebaarne strax, og paa samme Tiid det oppebæres, indføres, hvis ikke Regnskabsføreren vil vente at ansees efter Consumtions-Forordningens 2det Cap. 1ste Art.,

Kamr

(k) See Prom. 13 Octbr. 1781.

(1) See Circul. 3 Febr. 1781. — Schemaet er for Vidde-løstigheds Skuld ei her indført.

(m) Opbevret ved Circul. 15 Febr. 1783, S. 2.

23 Decbr.

Kammerrets-Ordn. 2det Cap. 12te §., og desuden, es-
 ter Sagens Omstændigheder, at blive forestilt Kongen
 til videre Strafs Udgjeldelse som utroc Detsent. Til
 den Ende haver Inspecteuren (Controleuren) hver
 Aften, naar Dag: Sedlene ere indkomne og indførte, og
 Oppebærterne for den Dag ere til Ende, under sit Navn
 at tegne i Hoved:Vogen tet under det allerede Indførte:
 mig i Dag forevlikt. Findes det, at han enten efter-
 lader dette, eller og tegner sit Navn paa een gang paa
 flere Steder, og for flere Dage, bliver han lige strafs-
 pligtig med Regnskabsføreren, og desuden at ansee som
 den, der har givet falsk Attest. — Ligeledes bliver at
 forholde med Hoved:Maleværks:Vogen, hvori det
 Oppebaarne straf, og forinden Male: Sedlen udgives,
 maae under løbende Datts indføres. Og haver Ins-
 pecteuren (Controleuren) eller i Forhold Consum-
 tions:Berjenten ligeledes deri, som i Hoved:Consum-
 tions:Vogen, under sit Navn hver Aften at tegne. —
 Alle Klader, som paa nogle Steder skal være holdne,
 og hvoraf i Hoved:Vøgerne Tiid efter anden skal være
 blevet indført, maae altsaa ikke bruges, men alt maae
 straf indføres i de fra Kammeret autoriseerte Vøger.
 Behøve Detsentene nogen Efterretning af Vøgerne for
 det følgende Aar, da kan samme af Vøgerne, forinden
 de med Regnskabet indsendes, ekstraheres. — I den
 gennemdragne og autoriseerte Vog over Spøverts-
 Consumtionen maae og dagligen indføres hvad den
 Dag af consumtionsbare Vare er udloffet. I denne
 Vog, som hver Aften paa Hoved:Contoiret efter Ins-
 struxen skal afleveres, tegner derfor Regnskabsføreren
 hver Aften sit Navn under det den Dag i Vogen Ind-
 førte, og tillige Attester, at det den Dag berester i
 Consumtion Oppebaarne er i Hoved:Vogen blevet ført
 til Indtagt. I denne Vog ansføres ikke alene alt det

§. 2.

§. 3.

23 Decbr.

S. 4.

Consumtionsbare, hvoraf Consumption ved Udløsningen erlægges, men og det, som indpasseret frit, og hvoraf Consumptionen paa andre Steder er betalt; og ved det Salt, som udløses, maae det ansøres, om Forhandlings-Afgivten deraf allerede er erlagt eller ikke, og til hvem det indføres. — I de Bøger, som føres af Under-Vetjentene og af de Kongelige Vetjente tillige maae authoriseres, hvor og indføres strax, og Klader tillades det ikke at Under-Vetjentene holde. I de saaledes authoriserte Mølle-Bøger maae altsaa Kornet strax tilføres, naar det enten føres paa Møllen eller derfra bortføres. I de Port-Consumtions-Bøger maae og alle de consumtionsbare Vare, som indkomme gjennem Porten, strax, saasnart Visitationen er fæet, og Pengene derfor ere betalte, tilføres tillige med den derfor erlagde Consumption. Avæget, som indføres gjennem Porten, bliver og efter Forordningens 4de Cap. 5te Art. at anmærke i Port-Bøgerne, omendstjunt Consumption derfor erlægges paa Hoved-Contoiret. Mile-Sedlene for udgaaende Vogne, som ere tagne paa Hoved-Contoiret, og som i Portene maae forevises, ansøres i Port-Bøgerne tilligemed Antallet af de forespændte Heste (n), og Stedet, hvortil der fjøres. Ligeledes ansøres og i Port-Bøgerne de i Fds. 8de Cap. ommeldte Vare, som gjennem Porten indføres, og hvoraf Consumption der ligesom af andre consumtionsbare Vare erlægges. Alt dette, samt hvad for Resten er befalet at ansøres i Port-Bøgerne, ansøres det ene mellem det andet, strax efter som det foresfalder, under løbende Datis, og, naar Dag-Sedlen om Astenen afleveres paa Hoved-Contoiret, ekstraherer Regnskabsføreren hver Slags af den i Portene oppebaarne Consumption, og indfører

23 Decbr.

fører den i sin Rubrik i Lovved-Bogen. Kun Sølge-
 Sedlene med det udførte Brændeviin registreres paa et
 særskilt Sted bag i Port-Bogen. — At disse Bøger af
 Under-Betjentene saaledes føres, bliver det Inspecteu-
 rens (Controleurens) Pligt jevnlig at paase; og
 attesterer han (eller, i Inspecteurens Forsald, Con-
 sumtions-Betjenten) hver Aften i Port-Bøgerne strax
 under det den Dag deri Indførte, samt tillige paa de
 deraf udfrevne Dag-Sedle, at de rigtig af de autho-
 rificerte Bøger, som i sin Tiid vedlægges Regnskabet,
 ere udfrevne. Uden saadan Attest maae Regnskabs-
 føreren ingen Dag-Seddel modtage. Forsømmer Un-
 der-Betjentene at indskrive strax i de dem betroede Bø-
 ger, straffes de som for Utroeskab med Afstedigelse og
 med anden vilkaarlig Straf efter Sagens Beskaffenhed
 og Kammerets derpaa grundede Kjendelse. Oversee de
 Kongelige Betjente med Under-Betjentene, blive hine
 derfor ansvarlige og straffkyldige, siden Consumtions-
 Forvaltningen er dem eene betroet. Denne Under-Bet-
 jentenes Pligt betydes dem, og instrueres de i Følge
 heraf paa det første Blad i de authorificerte Bøger. —
 Det alphabetiske Register over Male-Værket, som
 det efter Instruxen paaligger Inspecteuren (Contro-
 leuren) selv at føre, maae føres saaledes, som det i
 Instruxen er befalet. For at forvisses om, at dette
 skeer, bliver det til Kammeret at indsende en Maaned
 efter Aarets Udgang, inden hvilken Tiid de for det føl-
 gende Aar nødvendige Efterretninger deraf kunne udbrag-
 ges. Desuden forfattes af Inspecteuren (Controleu-
 ren) og indsendes til Kammeret med næste Post efter
 hvert Aars Udgang: 1) En General-Extract over
 Male-Værket efter Schema; 2) en summarisk Extract
 over det Korn-Brændeviin, som det forløbne Aar er
 af Byen udført, a) landverts, b) søverts; 1) og en

S. 5.

23 Decbr. lige Extract over det fra andre Steder dertil indførte Korn-Brændeviin.

27 Decbr. Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Norge, sigt og at tilkjendegive samtlige Amtmænd), ang. hvo der i Amtmændenes Forsald og Sted skal have Sæde i Landmilitie-Sesitionerne i Norge.

Er. Endskjønt det paa adskillige Steder i Norge har været Brug, at Fogderne, naar Amtmanden formædelt andre Forretninger ikke selv kan være tilstede ved Sessjonen, have derudi paa hans Bane haft Sæde og Stemme, har dog det norske Generalitets- og Commissariats-Collegium formeent, at, da, i Felae. en Kongel. Resolution af 13de Jan. 1742, de tvende øvrige Deputerede ved Sessjonen skal i Amtmandens Geværelse paakjænde hvad Ret er; og Sager af Bigtæbed, eller som ikke taaler noget Ophold, expederes, saa kunne Fogderne, som desuden ere pligtige at møde ved Sessjonen, paa Grund deraf ikke tillige have Sæde, og Stemme med de ordinære Deputerede; men, da Amtmanden egentlig er beskikket som Med-Committeret i Sessjonen, for at paa see Almuens Læb, og Districternes Vidtløftighed, og andre Omstændigheder ikke altid gjøre det mueligt, at han selv kan være nærværende, saa findes det fornødent, at Amtmanden, naar han ei selv kan komme, beskikke en anden i sit Sted, hvortil Fogderne, som Almuens Omstændigheder ere bedst bekendte, antees at være ganske bequemme, og hvorved ingen Collision kan forarsages med de Forretninger, Fogderne i øvrigt ved Sessjonen ere paalagde.

Ligesom det ved Forordn. af 1ste Febr. 1770, S. 4, i Henseende til Søe-Enrollerings-Sesitionerne er befalet, at, naar Amtmanden ikke selv derved kan være tilstede, han da kan beskikke en anden eedsvoren Kongelig Betjent, der i hans Sted kan møde paa Sessjonen; saa skal og ved Land-Militie-Sesitionerne i Norge saaledes forholdes, at, naar vedkommende Amtmand ikke selv derved kan være tilstede, maae han beskikke Fogden eller en anden eedsvoren Kongelig Betjent, som i hans Sted maae indtræde med Stemme som Medlem i Sessjonen.

Reser. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Aagtershuus-Stift), ang. hvorledes skal forholdes med de Fattiges Underholdning i det forrige Jarlsberg-Bergverks District.

3 Jan.

Or. Stiftbef. og Biskopen have foreskilt, at, efterat de Gaarde, som forben have tilkaat det nu nedlagde Jarlsberg-ke selvhaltige Blaa- og Kobber-Værk, ere bleome inddeelte i 150 Parter, og derefter ved Auction bortsolgte, skal Vedkommende have omkjet at faae en Inddeeling mellem sig til de Fattiges Underholdning; i hvilken Anledning Stiftbef. og Biskop. derhos have foreskilt følgende Indretning: 1) De udgaaende Kongelige Anordninger og Forrigbedens Befalinger saavel om Beskryelsen af den aarlige Indtægt og Udgiwt igien nem en Fattig-Commission, som og det for samme afkrægende aarlige Regnskab for Fattig-Væsenets Directeurer, skalde og blive en Regel for dette Sted; men, da Stedet og Indbyggerne ere af den Beskaffenhed, at de Fattiges Forplegning ved Løgd ei her kan blive passelig, kunde 2) til de Fattiges Underholdning af hver Lpd. Skyld erlægges aarligt til Cassen 24 Sk., da enhver Jordbruger for sig og Hustru kunde være fri for videre Udgiwt til de Fattige; af enhver Underste maatte aarlig betales til Cassen 4 Sk., som den, der har taget ham til Huuse, skalde være ansvarlig for; af alle 13 Jars gamle Dreng 8 Sk., og Piger 4 Sk. 3) De ved Tavliens Ombærelse i Jarlsberg-Capelle indsamlede Pengedeels mellem Skole- og Fattig-Cassen; desuden maatte det paatlige Skoleholderne at indfinde sig med en Bøsse, hvortil Præsten havde Nøalen, i alle Trolovelser og Bryllupper, for deri at indsamle hvad enhver efter Eone og Behag vilde give. 4) Fattig-Commissionen skalde holdes aarligt i Junii og December Maaneder, da, efter forben sket Tillygning af Prædikestolen, enhver skalde være pligtig til den nævnte Tid at indfinde sig med den halve Deel af hvad de bør erlægge. — Til samme Tid skalde og de Fattige, der behøve Hjælp, være tilstede ved Fattig-Commissionen, paa det man der noie kunde undersøge deres Tilstand, og fastsætte hvor meget de burde nyde, som da enten kras betales dem, eller og, om fornødiges, leveres til en paalidelig Mand, der enten maanedlig eller hvert Fjerding-Maas leverer dem det tilslagde. 5) Hvo som ikke ved Fattig-Commissionen, ei heller en Maaned efter dens Holdelse indfinder sig med Betaling hos den, som Præsten paa sine Vegne befuldmægtiger og af Prædikestolen offentlig bekjendtgjør, sættes paa Resistanceslisten, som med Præstens Naategning sendes til Grevskabets Over-Inspecteur, der tillægger Lehnsmændens Ordre til

3 Jan.

Rescancerens Inddrivelse ved Udpantning. 6) Gaarden Stubberuds-Beboere, ofte i Tallet, henhører i det Verdslige under Eger-Præstegjeld, altsaa fulde Rescancer-Liinen over de der med Betaling udeblivende tilsendes Stedets Foged til foranstaltende Udpantning, men denne Udpantning, saavel som det aarlige Mandtals Optegnelse over Indreter, Dreng og Piger indstilles at maatte ske ved Wærkers Lehnsmand, da det bliver Fattia-Commissionen alt for vanskeligt at faae dette forrettet ved Lehnsmanden paa Gaar, som saaat fraværende. 7) Saasnart denne Indretning er overboeret, skal ved Lehnsmanden og Medhjælperne undersøges, om nogen Fremmed, der ei er Jord-Eier, og ei i 2 Aar har båret Meenigheden til, sig der maatte opholde, da saadanne, saafremt de forefindes, maatte paalægges inden en Maaned at forlade sig derfra; og, isald det ei efterkommes, maatte Anmeldeelse derom ske for vedkommende Eyrighed, som heri bliver Fattia-Commissionen behjælpelig. 8) Indretningen at maatte bearbejdes med dette Aar; og maatte Betalingen for det første halve Aar erlægges 14 Dage, efter at denne Indretning var af Prædikestolen bleven Meenigheden bekendtgjort.

Disse Postter approberes.

3 Jan.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Smeds Ket-Svendenes Antagelse og Afstæed hos Mesterne.

Or. Ved Smedker-Lauget har indsnegtet sig den Worden, at Svendene, give en ugiate, deels frit og uden Afstæed-gaae fra een Mester til en anden, ligesom de selv indte, deels ogsaa ofte kortløbe fra et Sindre Arbejde, hvorom de have været accorderede med en Mester at skulle gjøre særdig, og derpaa forud have bekommet Forskud, som maanen gang gaae indtil den fulde Arbejdstid, og hvorved Mesterne saaledes ei alene blive bedraagne, men endog de, som skal have Arbejdet særdig-gjort, tillige blive opholdte.

Ved Smedker-Lauget skal der paa lige Maade forholdes, som ved Rescr. af 13de Jan. forrige Aar (x), i Henseende til Skoemager-Lauget og sammes Mestere og Svende, er befaleet. Hvorhos befales, at ingen Mester, under den i 1ste Post fastsætte Muld af 16 Mk. til Laugets Fattige maae antage nogen Svend, som ei er forsynet med Afstæed fra den Mester, han sidst har arbejdet hos, hvilken Afstæed Mesteren ikke maae nøgte Svenden, naar denne intet Forskud er ham

Kyla

(x) Skal være Rescr. 13 Jan. 1779.

Købdig, og har fuldført det Arbejde eller udtjent den 3 Jan. Tid, hvorom de med hinanden forud have været foreneede.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at 3 Jan. ingen Seilmager-Svend indtil videre maae udgaae med Koffardie-Skibene som Matros, Styrmænd, eller Seilsægger, Ehtner eller Ostindie-Karerne alene undtagne, som med de fornødne Seilmager-Svende kan vorde forsynede. (Saaom det befragtedes, det ellers ikke blev mueligt at anskaffe det fornødne Antal af Seilmager-Svende til de Konachze Skibe, som i tilkommende Forsaar skal udredes; og det til Konachze Linjens Befordring samt Laugets Conservation eragtes nødvendigt i Tide at hemme Svendenes Vortgang (7).

Gen. Ed. Dec. og Commerce-Collegii Prom. 9 Jan. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark og Norge, samt Kjøbenhavns Magistrat), at (paa det at de Handlende til Sikkerhed i deres Handels-Drift kunde blive underrettede om) hvilke Vare, i Følge imellem Danmark og Engelland eksisterende Tractater og trufne Overenskommelser, skal ansees enten som contrabande eller tilladte) foranstalte vedlagte Specification over begge Sorter Vare (2) bekendtgjort.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Agerhuus-Stift), ang. at 425 Rd. 35 Sk., som Hospitalet, Kirken og Skolen i Friderichsstad have tabt i deres Pantter, formedelsst den Vren i Aaret 1764 overgangne Ildbrand, m. m., maae passere til Udgiwt for Stiftstelserne, uden at enten Inspecteurerne eller Directeurerne derfor i Tiden drages til

3 5

Ansvar;

(7) See Plac. 8 Jan. 1781. Tilbeets ophævet ved Rescr. af 15 Decbr. 1783.

(2) De samme som nævnes i explicatorisk Artikel af 27 Julii 1780 udi Schous Id. VIII Dels 81de Side.

10 Jan. Ansvar; dog Stiftelsernes Ret forbeholden; for hvad hos en eller anden Debitor eller paa anden Maade endnu kunde være at erholde.

10 Jan. Rescr. (til Biskopen over Aalborg-Stift), ang. hvorledes med Aalborg-Stifts Degne-Boeliger, Naadens-Aar og Enke-Pension skal forholdes.

- §. 1. En Degne-Enke maae, uden at deele med Successor, beholde hvad hendes afgangne Mand har fortjent og oppebaaret indtil hans Dødsdag, hvortil hører ogsaa hvad som ved Mandens Dødsdag er forfaldet, men endnu ei oppebaaret, nemlig, om Manden dør i September, October eller November, da Kornet, som gemeenlig ydes til Martini, men egentlig i Stedet for Degnetraven er forfalden om Høsten, hører Stervboen til; iligemaade skal og høre derhen, hvad udestaaende Restancer der af Mandens fortsjente Indtægter kunde findes i Sognene. — Enken nyder efter Mandens Død halv Indkomst i et heelt Aar med Successor af Degne-Kornet eller Degne-Traven, smaa Redsel eller Høitids-Offer; men Accidentier nyder Degnen alene, hvorimod Enken dette Aar betaler halv Pension til Skolen. — Enken og hendes Børn maae forblive i Degne-Boeligen et halvt Aar efter Mandens Død, saaledes, at det halve Aar beregnes fra 1ste Mikelsdag eller første Paaske efter Dødsfaldet; hvilket og er billigt og fornøden for Stiftets Skyld, som skal forrettes paa Stedet, og inden et halvt Aar være tilendebragt. —
- §. 4. I dette halve Aar skal hun skaffe Successor et lidet Værelse, samt, i den Tid hun er i Degne-Boeligen, give ham Kost hos sig uden Detaling, ligesom hun selv har Evne til at nyde samme; og dermed skal Successor og være fornøiet. Iligemaade skal hun og, hvis hun
 haver

haver Heste og Vogn, skaffe ham i bemeldte Tiid Befordring imellem Kirkerne, men i manglende Fald skal han selv, uden nogen Besværg for Stervboen, skaffe sig Befordring. — Enken skal udlevere Successor hendes Mandts Afkrivnings-Bøger, saasom det er det æeneste, der i den Deel skal være Regel; til den Ende skal Afkrivnings-Bøgerne, som Degnene have, være igjennemdragne og forseglede af Herreds-Propsten. — Findes efter en bortdød Degn ingen Enke, da træder Arvingerne i Enkens Sted. — Findes til noget Sted Degneboelig, hvortil er Jord henlagt til bestandig Brug for Degne, skal dermed forhandles efter Rescr. af 31te Jan. 1766, at hvad som er indhøstet for Degnens Død, beholder Enken eene, og kan derover disponere som sin Eiendom; men, naar derimod Sæden staaer og groer paa Marken, beholder Successor den, imod at erstatte Enken Sædekornet med alle paagaende Omkostninger. — Degne-Enkerne maae for deres Personer aleene nyde en liden Pension af Successor i Embedet, hvilke og skal til den Ende af Biskopen herredsviis, efter Overlæg med vedkommende Propster, fastsættes, hvor meget ethvert Degnekald i Enke-Pension skal afgive, og derpaa indhente Kongelig Approbation. — Det, som forhen er meldet om Naadens-Aar med Degne-Enker og Arvinger, skal og gjelde, om det skeer, at en Degn forflyttes, da der maae, ligesom efter en afdød Degn, af ham holdes Naadens-Aar med hans Successor. — Degnene skulle holde deres Degne-Boeliger vedlige, saa at samme befindes upaaklagelige for Estermanden; dog skal denne Forpligtelse kun gjelde i Henseende til Tag, Leer og Tømmer, men ei til Indretningen; ligesom og under Degne-Boeligen indbefattes ei flere Fag Huus, end som ved dens Indretning blev anskaffede, eller som de befandtes at have været i

10 Jan.

§. 5.

§. 6.

§. 7.

§. 8.

§. 9.

§. 10.

Haret

10 Jan. Karet 1744, da Degnene efter allernaadigst Befaling indgav Forklaring om Degne-Boliger og deres Tilliggende; hvorover i slige Tilfælde, naar Degne-Boligen skulde være saa brøstfældig, at Enken eller Arvinger ikke kunne foreenes med Successor uden lovmæssig Syns-Forretning, samme raa forlangende ikke bør negtes, men dog ikke skal strække sig videre end til de ovenfor benævnte Sag-Bugning, samt ikke videre føres Etters-boen til Besværing, end hvor det mangler paa Tag, Leer og Tommer.

12 Jan. Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Danmark, at tilkjendegive det Amtmændene og andre Vedkommende), ang. at Tings-Vidner om opbrændte Munderings-Sorter i Lagderne paa slet Papiir (a) og gratis skal udstædes.

Gr. Det hændes sig ofte, at der ved Iidsvaade i Regimenternes nationale Districter tages et og andet af det nationale Mandkabs Munderings-Sorter, som ei deraf kan erstattes, med mindre et ordentligt Tingsvidne om Sagens Rigtighed optages og indsendes; men at adskillige Rettens-Betjente skal være sig for at udstæde slige Tingsvidner gratis; og det vilde være ubilligt at behørde Lagderne med at betale noget i lige Tilfælde.

Vedkommende Rettens-Betjente skal være forbundne til, saadanne Tings-Vidner over de i Lagderne opbrændende Munderings-Sager for Land-Soldaterne stedse paa forlangende prompte og gratis at udstæde (b).

13 Jan. Canc. Prom. (til Generalitets- og Commissariats-Collegium, samt Stiftsbefalingsm. over Aggershuus-Stift), ang. en nærmere Bestemmelse af den Rettighed, som de gevorbne Regimenter have til at foraffædigge de Nationale (c).

Rescr.

(a) Saaledes lyder Cancelliets egen Overskrift.

(b) Bortfalder ved Plac. 13 Maii 1785, s. 5.

(c) See Canc. Prom. 10 Febr. 1781.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Norge), 17. Jan.
ang. at for Søe-Passer til Skibe paa 60 Læster og derunder ikkun skal betales 6 Rd. 12 Sk. hver Reise.

Or. Naar der skal betales 12 Rd. for et latinisk Søe-Pas til de Skibe, som seile paa Engelland, Irland, Frankrige og Holland, og gjøre nogle Reiser om Aaret, gaaer en heel Deel af Fierens Fortjeneste bort dertil, da derimod de Skibe, som gaae til Ost- og Vest-Indien eller Middelhavet, kan de tiene sig af saadant Pas i eet eller to Aar; deshaarsag og er bleven ansoet, at for Søe-Passer til de Skibe, som ere over 70 Commerce-Læster, maatte Stykket betales med 5 Rd., og for de Skibe, som ere derunder, 2 Rd. 3 Mk.

I Henseende til de Skibe, som fra Norge seile paa Engelland, Irland, Frankrige og Holland, er funden for godt, at for et Søe-Pas, til Skibe af 60 Læsters Drægtighed og derunder, skal i Almindelighed betales for hver saadan Reise sex Rigsdaler og tolv Skill. (d).

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Aalborg), 17 Jan.
ang. hvad der aarlig skal contribueres til Lønningerne for de 2 i Benschffel bestillede Chirurgi.

Or. De i Benschffel og Han-Herrederne bestillede 2 Chirurgi ere hidindtil lønede af en i bemeldte Benschffel nedlaade Weimester-Ljeneskes Indkomster, hvilke, ved at svare 1 Sk. af hver Lønne Hartkorn, har udgjort omtrent 196 Rd.; men disse Chirurgi ere tilstaaede hver 150 Rd. aarlig (e), hvortil Weimester-Ljeneskes Indkomster, og det, som ved Vacancer i det eene Chirurgicat dertil er oplagt, ikke længere end til afvigte Aars Udgang have været tilstrækkelige.

Foruden den allerede paabudne 1 Skill. af hver Lønne Hartkorn, skal, til det manglende at udrede, erlægges:
1) Af enhver i bemeldte Benschffel og Han-Herreder værende privilegeret, og med sit fulde Hartkorn completeret Hoved- og Sæde-Gaard aarlig 1 Rd. 2 Mk.;
2) af enhver ucompleteret Sæde-Gaard aarlig 4 Mk.;
3) af

(d) Dette er deels forandret, deels igjentaaget, i Rescr. 9 Jan. 1782. Cfr. Plac. 14 April 1783.

(e) See Rescr. 22 April 1778.

17. Jan.

3) af hvert Sognepræst paa Landet sammesteds aarlig 2 Rd.; og 4) af Kjøbstæderne Søbye og Hjørring hver 3 Rd. aarlig, samt af Schagen 2 Rd.: hvoraf det, som Landet skal svare, skal ved Amtsforvalteren i Aalborg foranstattes indfordret ligesom andre Kongelige Skatter, og Kjøbstædernes Andeel efter Ligning indskræves af Byefogderne sammesteds, samt aarlig erlægges til Amtsforvalteren, som Lønuen quartaliter til Vedkommende skal udbetale.

20 Jan.

(Kgl. Resol.
15 Jan.)

B. G. N. o. Gen. Toldk. Prom. (til Stifts-
befalingsmændene i Danmark og Norge), ang.
Handelen paa St. Thomas og St. Jan.

Rescr. af 13de Decbr. 1779 forandres saaledes, at herefter og indtil videre maae alle Skibe, som tilhøre Kongelige Danske Undersaatter, ikke alene anløbe fremmede Havne paa deres Reiser til St. Thomas og St. Jan, men endog maae de, naar de i en fremmed europæisk Havn ere beliggende, gaae derfra til bemeldte Der, uden at være forbundne til, i Forveien at komme hid til en indreuropæisk Havn, for herfra at tage deres første Udredning til den vestindiske Reise (f); men i øvrigt forholdes efter de om Handelen paa St. Thomas og St. Jan udgaaene Anordninger, ligesom i alle andre Poster i Almindelighed, saaledes ogsaa især derudi: 1) At alle Retourer fra disse Der skeer til Kjøbenhavns eller en af de til bemeldte Retourer lige privilegerede Havne Altona, Gyltstad og Christjanssand (g); 2) at fra de fremmede europæiske Havne til St. Thomas og St. Jan ikke bringes enten Munition og Krigsforraad eller ostindiske og chinesiske Vare; 3) at af de fra fremmede europæiske Havne til St. Thomas

og

(f) See Plac. 3 April 1782 i Slutn.

(g) Forandret ved Ed. 4 Novbr. 1782, s. 4.

og St. Jan udbringende Vare betales 3 Procent Vestindisk og $\frac{1}{2}$ Procent Species, ligesom nu, de 3 Procent Vestindisk, naar Varene føres ud til Verne, og den $\frac{1}{2}$ Procent Species, naar Skibene her komme tilbage, hvilken $\frac{1}{2}$ Procent Species da beregnes efter de fra Vestindien hjembragte Indclarerings-Documenter. 20 Jan.

B. S. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til Consumtions-Bejantene i Danmark), Noits om Rescr. af 22de Decbr. 1780, ang. Rettens-Bejantes Assistance ved Inquisitioner om Brændeviinsbränden og Kroehold paa Landet. 27 Jan.

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark, at tilkjendegive det samtlige Amtmænd og andre Vedkommende), ang. at herester skal i Almindelighed i Sjæste-Brevene indføres, om den Fæstende har tjent som Landsoldat, samt hvorlange, eller om han af Sessionen er bleven casseret. — (Saaom dette ikke af de paa fine Steder og Godser udstædende Fæste-Breve kan sees, og saadant dog eragtes tjenligt til de gjorte Anordningers nøiere Efterseelse (h). 31 Jan.

B. S. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til Consumtions-Bejantene), ang. at ingen Consumption af indenlandske Vare indsendes til Skatkammeret (i). 3 Febr.

Gr. Adskillige Forespørgseler, om Consumptionen af indenlandsk, ligesom af fremmed Misd og Minsk skal, efter den friede Forankaltning i Henseende til de udi Consumptionens-Forordningens 8de Cap. benævnte Vare, erlægges i Skatkammeret, har forarsaget Tvivl om, at den der er bleven besegnet, i Stedet for at den tilligemed den øvrige Consumption i Amtskuen burde have været erlagt.

Forordningens 8de Cap. taler alene om fremmede Vare, hvoraf Tolderne forhen oppebære Consumptionen.

(h) See Plac. 13 Maii 1785, S. 3.

(i) Nu sendes ei heller af Udenlandske. See Circul. af 10 Julii og Plac. 18 Junii 1784.

3 Febr. nen. Naar altsaa Circulair-Brevene af 20de Febr. 1779 og 15de Jan. 1780 befale, at Consumtionen af de i bemeldte Forordnings 8de Cap. omtalte Vare skal betales i Skatkammeret, og der udi det ved Circulairret af 23de Decbr. 1780 fulgte Schema til Hoved-Bogens Indretning ansøres Miss og Mist under Rubriken for Skatkammeret, forstaaes derved, alene saavidt disse Vare ere fremmede. Consumtionen bliver altsaa af alle her omtalte Vare, naar disse ikke ere fremmede, men i Landet forarbejdede eller tilvirkede, herefter som forhen i Forpagtnings-Tiiden, til Auktstuen at erlægge.

7 Febr. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at Guldsmedene maac være fritagne for, paa smaat Guld-Arbejde at sætte Stempel (k).

10 Febr. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsmanden over Aggershuus-Stift), Al. at Generalitets- og Commissariats-Collegium har, i Anledning af Cancelliets Prom. af 13de Jan. næstafvig, søiet Anstalt til, at ingen af Land-Lægderne anhvoret Soldat ved de tvende geordne Infanterie-Regimenter i Norge skal, indtil videre, meddeles Afseed for Penge; og at i øvrigt den Commission, som i Norge er nedsat til Dragon-Lægdernes bedre Indretning, og som tillige har erholdet Opdrag at gjøre Udkast til en ny Landmilitie-Forordning, skal derudi indføre, hvad, som maatte agtes fornødent, til at forebygge den Misbrug og Worden, som kan flyde af den Rettighed, bemeldte Regimenter have til at foraffædige en Karl for Penge, naar samme er uden Indfrankelse.

13 Febr. B. G. N. o. Gen. Toldf. Prom. (til Tolderen ved Vardes-Toldsted), ang. naar General-Extracten

ten

ten ved ethvert Aars Slutning affendes, derved tillige at lade følge den ved Ordre forhen anbefalede, fra Told-Regnskabet særskilte, Vare Extract. 13 Febr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Norge), ang. at Soc-Passer skulde afleveres efter fuldend- 14 Febr.
det Reise.

Gr. Adskillige Skipper afsaie ikke ved deres Hjemkomst de erholdte latinske Soc-Passer, ja fordrulle sig endog til at beskjene sig af et saadant Pas til een eller flere nye Reiser, hvilket er toert imod Keiser. 26de Novbr. 1745. Da samme ikke udtrykkelig bestemmer, at Soc-Passer skal leveres tilbage, eskerat de ere brugte, undtagen i Tilfælde, at Rejserne begjere nye Passer, saa (paa det af mucha Misbrua af gamle Passer kan werde forekommet, naar nye ikke forlanges) er sun- det for godt:

Alle og Enhver, som bekommer latinske Soc-Pas- ser, skal være pligtige, efter fuldendte Reise at levere dem tilbage, ligesom der med de Algieriske Soc-Passer forholdes (1).

Rescr. (til det Kongel. Maler-, Billedhugger- og Bygnings-Academie), ang. Academiets bedre 14 Febr.
Indretning til Bestandighed, og hvad det til Ud-
givernes Bestridelse af den Kongelige Casse skal
være tillagt, med videre.

Til strax at afdrage dets nærværende Gjæld indtil Aarets Udgang 1780, skjenker Kongen 1500 Rd. — §. 1.
Academiet maae fra 1ste Jan. indeværende Aar nyde og §. 2.
ubi det civile Reglement ansøres for det samme aarlige Fond, som det tilførn i Folge confirmerede Foundation af 25de Sept. 1767, indtil Aaret 1771, haver været for- undt; nemlig 5000 Rd., som kvartalviis af Zahl-Cas- sen bliver at udbetale. Af dette Fond haver Akademiet da i Fremtiden at bestride alle dets aarlige Udgifter og For:

(1) See Bd. 1 Maii 1747, s. 6.

14 Febr.

Fornødenheder, uden noget videre Tilskud, saaledes som samme i det nye Reglement findes anførte og tildeels herefter nærmere nævnte. Charlottenborg: Slots Bygninger vil Kongen vel fremdeles have Sig selv forbeholden, og i den Henseende tillade, at sammes aarlige Vedligeholdelse paa Tag og Fag, nemlig alt hvad som vedkommer det Udvendige, iten Istandsættelsen af den Deel af det Indvendige, som henhører til Bygningens og dens nærværende nøgelfaste Pertinentiers Conservation, maae for den Kongelige Casses Regning, uden for Academiets Fond, fremdeles bestrides: saa og at paa samme Maade af Kongens Casse maae udredes Renovations-, Broelægnings- og andre Grund-Stakter af Slottet, Vand:Værkernes og Sprøiternes Istandsættelse, Skorsteenenes Renovation, og endelig Slots-Forvalterens reglementerede Løn 100 Rd., der altsammen fremdeles bliver Academiets Fond uvedkommende. Men derimod bør herefter a) alle indvendige smaae Reparationer, Forbedringer og Indretninger ubi Charlottenborg: Slots Værelser, som for disse bestemte Brug og Hensigts Skyld, eller for saavidt Værelserne af Academiets Medlemmer og Betjente beboes, til saadanne Behøeres Nytte og Bequemmelighed meere end til Bygningens egentlige og nødvendige Conservation kunne foresalde, samtlige bekostes deels af Værkernes private Beboere, hvilke stedse bør paa egen Bekostning vedligeholde enhver sine Værelser, og i sin Tiid aflevere samme til deres Efterkommere i forsvarlig Stand, deels af Academiets Fond, for saavidt dets Skoler, Stue og andre til dets almindelige Brug bestemte Værelser paa Slottet vedkommer, alt uden nogen Byrde eller Udgive for Kongens Casse; b) Portnerens, Vægterens og Arbeids-Karlens hidtil reglementerede Lønninger og Tillæg til Brønde og Lys, tilsammen aarlig 204 Rd. 92 Sk., skal

iliger

14 Febr.

tilgemaade fra dette Aars Begyndelse af Academiets Fond afholdes; ligesom fremdeles c) Afgivterne til Olie og Tran samt Lampe-Væger til Slotets Lygter og Lamper, saa og til Slotets Reenholdelse, fra nu af blive Kongens Cassé aldeles uvedkommende, inen derimod paa den Maade at bestride, at Academet i Fremtiden af sin Fond lader forsyne de Lygter og Lamper, som oplyser Porten og Tilgangene til dets Skoler og andre almindelige Værelser, ligesom enhver blandt dem, der boe paa Slotet, bør paa egen Bekostning lade vedligeholde og forsyne de Lygter, som findes i Opgangen til hans Værelser sammesteds, saa og besørge disses Reenholdelse, tillige med Opgangene dertil, ligesom Academet bestriber sig Reenholdelse udi dets almindelige Værelser og Skoler, samt Opgangen til samme: og bliver endelig d) med Rakke-ovnene og Skorkeensdørenes Afpuksning i Værelserne saavelsom med Matte-Renovationens Bekostning paa selsamme Maade at forholde. — Academet bør ved dets Forslage til Reise-Stipendiens Uddeeling i Fremtiden næste have følgende almindelige Regler for Dine: a) at Staten stedse kan være forsynet med det Antal faste og fuldkomne duelige Kunstnere i ethvert Fag, som dets virkelige Fornødenhed udkræver, nemlig to Billedhuggere, en Historie-Mahler, to Bygmestere i Hovedstaden, to Portrait-Mahlere, en Migniatur-Mahler, en Medailleur, to Kobberstikkere, og een til at stikke Kartter, saaledes, at, naar en saadan Kunstners Plads i et eller andet Fag bliver ledig, man da altid kan have et værdigt Subject i Beredskab til at besætte Pladsen; b) at derimod de unge Kunstneres Tal ved overflødige Reise-Stipendier ingenfinde alt for meget forøges, saaledes, at det overstiger den sande Fornødenhed, enten i Almindelighed i alle Classer, eller i Særdeleshed i een eller anden enkelte

S. 3.

14 Febr.

Klasse; og) at sølgelig Reise-Stipendiens Uddeeling ikke just bør være bunden enten til nogen vis Tid, saaledes, at den nødvendig skulde ske hvert Aar, hvert andet, tredje eller fjerde Aar, ei heller til nogen bestemt Afverlings-Orden imellem Classerne indbyrdes, men at tværtimod aldeles intet Reise-Stipendium nogenstunde af Academiets Fond tilstaaes, førend paa den Tid, naar een blandt Classerne virkelig behøver en Reserve, og da til den duelligste Eleve i samme Klasse; dog forstaaer det sig selv, at saadanne Subjecta, om hvis Duellighed man efter deres Hjemkomst seer sig nødsaget at tage det Haab, man forud haver gjort sig, bør ansees som udgaaende af de duelige Reservers Antal i deres Klasse, og sølgelig andre i deres Sted, ligesom naar Dødsfald er indtruffen, ved Leilighed forundes Stipendium: og paa det at denne nødvendige Orden i Fremtiden nøie og usoranderligen kan vorde overholdt, saa haver Academiet i enhver allerunderdanigst Forestilling og Forslag om deslige Stipendier udførligen at fremsætte de Aarsager og Omstændigheder, som bevæge det til at foreslaae samme Stipendium for en vis Klasse frem for de øvrige, og i Særdeleshed for en vis navngiven Eleve, at nemlig denne Klasse formedelt Dødsfald, anden Befordring, eller hjemkommen Elevs vitterlige Mangel af Duellighed, fattes en Reserve udi det fastsatte Antal, da derimod de øvrige Classer ere, eller snart blive forsynede med deres bestemte Antal, enhver for sig, eller og endnu mangle duelige Subjecta til at reise paa samme: at den Eleve, som i Særdeleshed til Stipendiet bringes i Forslag, besidder de Egenheder og den Duellighed, som dertil udtræves: og at Udgiften kan bestrides af Academiets Fond, uden Byrde for Kongens Casse, med videre. Uden hvilke foransførte Aarsagers og Omstændigheders Rigtighed intet Stipendium herefter af Academiet maae fore-

14 Febr.

forestaaes eller ventes bevilget. Endelig, hvad angaaer de tvende mindre nødvendige Kunstler, nemlig Land-Skabs- og Cabinets-Maaling, samt Emaillé-Mahling, da maae vel en og anden duelig Eleve, saafremt nogen saadan herester skulde melde sig, derpaa forundes Reise-Stipendium, naar dette af Academiets Fond, uden Savn for de øvrige Classer af meere nødvendige Kunstnere, kan bestrides; men derhos skal paasees, at saadanne Kunstneres Antal ikke maae forøges til meere end een ældre, og een til tvende yngre Kunstnere i enhver af bemeldte tvende Classer.

Nye Cassé-Reglement for Maler-, Billed- 14 Febr.
Hugger- og Bygnings-Academiet,
hvorefter dets aarlige Udgifter og Fornødenheder fra 1ste Jan. 1781 og fremdeles aarligen skal bestrides:

Til 6 Professores i Model- og Gibs-Stuerne,		
a maanedlig 25 Rd.	" " "	300 Rd.
For Lektioner udi Architecturen	" " "	50
" " " Perspectiven	" " "	50
" " " Anatomien	" " "	200
" " " Mythologien og Historien	" " "	200
Secretairen	" " "	300
Tre Informatorer udi fri Haandtegning	" " "	600
Een udi Begyndelses-Grundene i Bygnings-		
Kunsten	" " " " "	200
To Modeller	" " " " "	200
Opvartning i de 7 Skoler	" " "	100
Til Kobber og Bøger	" " "	150
Forvalteren	" " " " "	100
Pensioner for de Rejsende	" " "	800
Premier og Medailler	" " "	250
unge Kobberstikkere at opdrage	" " "	100

14 Febr. Til Brænde og Lys i alle Skolerne, samt	
• Olie til Lamperne i Model- og Gibs-	
Stuen	600 Rb.
• antique Statuer og andre Konstsager,	
samt Ornamentter og deslige til Or-	
nament: Skolens Brug	95 4ß.
• Trøffer: Løn for Tabeller og Willetter,	
Skri: Materialier og Diplomers Ud-	
stæbelse	80
• Skriveriet ved Cassé: Bogen og dets aar-	
lige Reg: Skab	50
• de fornødne Meublers og Effecters An-	
skaffelse og Vedtligeholdelse	100
• Academiets Bærelser at vedligeholde,	
Tran og Olie til Lygterne i Opgan-	
gene til Skolerne og andre dets- Bæ-	
relser, samt til Udgivter ved Expositi-	
tioner	270
• Portnerens, Vagterens og Arbeidskar-	
lens Lønninger og Tillæg til Brænde	
og Lys, saaledes:	
Portneren til Løn og Klæder	70 Rb.
Vagteren	50
Arbeidskarlen	50
Vagteren og Portneren, i	
Stedet for 8 Lpd. 2 Pd.	
Lys in natura	18 92ß
Vagteren i Stedet for Brænde	
de in natura	6
Og Portneren ligeledes	10
Dog overlades Academiets, saaledes at reparere de Ud-	
givter, der ikke ere staaende Lønninger, som det efter	
Omstændighederne og i særdeels Tilfælde formæener at	
være tjenligt og til største Nytte, naar ikkun det hele	
Fond	

Fund ei overstrides; men Directeuren skal pligtig være, 14 Febr.
 strax efter ethvert Mars Forløb at indløvste over Cassens
 Tilstand en Fortegnelse til dets Præsæs.

Generalitets- og Commiss. Coll. Prom. (til Land- 17 Febr.
 militie-Sessionerne), ang. at, siden den i Maret
 1775 allerede befalede Ombytning af Mandskabet imel-
 lem Rytteriet og Infanteriet eensgang er skeet, samme
 i Henseende til det i virkelig Numer staaende Mandskab
 fremdeles ikke kan finde Sted (ligesom det under 14de
 Octbr. a. p. er tilkjendegivet Landmilitie-Sessionen for
 Lundenes- og Bøvling-Amter). Skulde imidlertid i
 høistforløbne Tilfælde en Undtagelse i denne Regel være
 uforbigængelig nødvendig, da kan vedkommende Session
 derom indkomme med Forestilling, og forvente nærmere
 Resolution (m).

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til 17 Febr.
 Stiftsbefalingsmændene i Danmark og Norge, samt Kjø-
 benhavns Magistrat), ang. at bekendtgjøre de Hand-
 lende i Kjøbstæderne, at, omendkjært det er dem ufor-
 meent efter eget Godtbefindende at vælge og antage deres
 Commissionairer, saa dog (paa det deres Eiendomme, som
 kunde være indlagde i de til Engelland opbragte eller heref-
 ter opbringende hollandske Skibe, skulde ved nogen Forsøm-
 melse eller Uvidenhed af antagne Commissionairer underkastes
 nogen Ufikkerhed) tilraades dem, i deslige Tilfælde straxen
 at meddele den Kongelige Consul i London de fornødne
 Efterretninger og Oplysninger til deres Eiendommers Re-
 clamation at være dem behjælpelig.

Rescr. (til Biskop Hr. Harboe), ang. at af 21 Febr.
 Prædikestolene i Kjøbenhavn skal bekendtgjøres
 den nye Psalmebogs Indførsel og Brug næst. første
 Advent-Søndag, m. v.

A a 4

Rescr.

21 Febr.

Reser. (til Biskopen i Aarhus), ang. forrige Sognepræst for Colonisterne Hr. Clausen maae for de paa Præstegaarden anvendte Omkostninger nyde 200 Rdlr. af Successor, som derimod strax tiltræder Gaarden og Ka'dets fulde Indkomster: og skal disse 200 Rdlr. efterhaanden bortfalde, saaledes, at der herefter af hver Successor svares fra 50 til 30 Rdlr. mindre for Præstegaarden, indtil de reent ere afbetalte.

24 Febr.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark og Norge, samt Kjøbenhavns Magistrat), at lade bekjendtgjøre de Handelende i Kjøbstæderne, at Commandanterne af de Spanske Escadrer ere blevne befalede at ansee som contrabande i Danske til Storbrittaniske Stater bestemte Skibe alle de Artikler, som ere specificerede som forbudne i den ineltem Danmark og Engelland overenskomne Forklaring over den 3die Art. i Tractaten af 11te Julii 1670 (n).

24 Febr.

W. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Soldere i Danmark og Norge), ang. at den Olie, som Sarm Tiedemann paa det adelige Gods Klein-Colmar i Holsteen af indenlandsk Rapsaat paa sin Olie-Mølle bereder, maae, imod Foreviisning af behørige Told-Vasscer-Sedls og Attester, uden Told og Accise i Kongerigerne indpassere.

28 Febr.

Reser. (til Landsdownerne og, for saavidt angaaer de Kjøbstæder, som have Landstings-Ret, samtlige Stiftbefalingsmænd i Danmark, samt Lavtinget paa Færee), ang. at Over-Rets-Skriverne i Danmark maae tage 26 Sk. for Arket af Dom-Reter, som overgaae 18 Ark.

Or.

(n) See Schons 3d, VIII Deel, Side 81, og Prom. 9 Junii 1781.

28 Febr.

Er. 1) Efter Loven betales for en Landstings- eller Overrets-Dom paa 6 Ark og derunder til Skrивeren 9 Ark, for 12 Ark 12 Ark., paa flere Ark 18 Ark., hvorefter ikke maae fordres, men enhver Doms-Act nu næsten ikke er ringere end 30 a 40 Ark, ja endog undertiden paa langt flere, hvilke Skrивeren ikke for te i Loven bestemte 18 Ark. kan taale at udfæde uden med Skade og Løb; 2) den samme Grund, der for Skrивerne ved Bne., Herreds- og Vierge-Tintene er til Bevilgningen i Plac. 16 Jun. 1780, er ogsaa for Skrивerne ved Over-Retterne at ndde a parte Betaling for de Acter, som ndstædes og overgaae de ved Loven fastsatte Ark, som Kal betales.

Skrивerne ved Landstingene og Over-Retterne i Danmark maae, naar en Doms-Act overgaaer 18 Ark, for samme at beskrive, lade sig betale en Mark for hvert af de øvrige Ark; dog bør Incaminations-Pensgene derudi affortes.

Reser. (til Stiftbefalingsm. i Christiania), 28 Febr. ang. at det audet søndensjeldske Dragon-Regiment maae af Moemarkeds-Pladsen, som ellers er anvist for det Trogstadske Compagnie, ibetjene sig til Exercitie til lige for det Eidsbergiske Compagnie, naar det til Tjenestens Nytte eragtes fornødent at sammentrække Compagniet med næste Compagnie. — (Saa som den bestemte Plads, Buskildstrud-Moen, ikke er stor nok.)

Canc. Prom. (til Biskeperne), at foranstalte det For- 3 Martii. nødne, ang. en Advarsel imod Forsømmelse af Væg-lygens betimelige Anmeldelse, at oplæses af Prædika-stolene hver Søndag indtil videre.

B. G. K. o. Gen. Faldk. Prom. (til Stift- 3 Martii. befalingsm. i Danmark), ang. at lade-Resol. 3die Martii 1779 (o), om Consumtions Tilbagegiveller for seedebe Sviin, i Stiftets Kjøbstæder for de Handlende bekjendtgjøre.

A a 5

Sam:

3 Martii.

Sammes Prom. (til Toldberjentene), ang. Deeligen af de 20 Procent, som Toldberjentene maae 1780 og 1781 nyde af det aarlige Overskud (p).

7 Martii.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden og Biskopen i Aggershuus: Stift), ang. hvorledes med det af Cancellie-Raad Reichman skenkede offentlige Bibliothekes Indretning, Bevaring og videre skal forholdes.

Det skal være i den til Over-Hofrettens Holdelse kjøbte Gaard. I det derved indrettede Kammer laanes Bøger til Gjennemlæsning paa Stedet. De meget store Værker laanes ikke hjem uden Directurens Tilladelse. Ingen maae faae af Bøgerne til Laans uden for Byen, ei heller Uvederheftige, eller længere end en Maaned, ei heller i de første 8 Dage af Aaret. Mineralier, Conquiller, Medailler, og (uden speciel Tilladelse af Directionen) Manuscripter udlaanes ikke, men blot fremvises paa Stedet (q).

9 Martii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aggershuus: Stift), ang. Eidsfos:Jernværks Eier maae ubehindret indkjøbe i nærmeste Søe-Havn og Steder alle de behøvende Victualier, ikke aleena for de i virkelig Tjeneste staaende Berg- og Værks: Arbeidere, men endog til hans egen Fornødenhed, naar han boer ved bemeldte Værk; derimod skal det være Værkets Eiere aldeles forbudet at forsyne de Vonder, som ikke ere Værkets Brugs-Folk, med behøvende Victualier.

13 Martii.

B. G. N. o. Gen. Toldf. Prom. (til Consumptionsberjentene), ang. ved hvert Aars Udgang til Kamme-

(p) See Circul. 13 Maii 1780, samt 11 og 13 April 1782.

(q) Det øvrige angaaer issun Bibliothecarii Forretning og Lon.

Kammeret at indsende saadan Efterretning, som ved 13 Martii.
 Circulairt af 15de Jan. forrige Aar er bleven forlangt,
 angaaende den Quantitet Caffebjerner, som i Aaret
 1779 til Kjøbstaden var indført.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Res. 14 Martii.
 fusion til Kirkebetjentene ved Helliggeistes Kirke
 af de i Sognet boende Jøder.

Gr. Soanepræsten og Capellanen betages en Deel af deres
 Embeds-Indkomster ved det, at 130 Familier af den jødiske
 Nation deels have høit Gaard, og deels hve til Leie der i
 Sognet, hvorved dem en alene fragaar 1 Rkr., men endog
 det, som inde ved Børne-Daab, Jords-Pantkølle og andre
 præstelige Forretninger; desaar saa, om da Helliggeistes Sogn
 bebuden er et af de mindste i Kjøbenhavn, de derhos allerun-
 derdaagst have anseet, at dem af hver Familie af den jødiske
 Nation, som boer der i Sognet, og optager Pladsen for
 andre Behøere, maatte betales 2 Rdlr. aarlig til Deeling
 imellem Præsterne og Kirke-Betjentene.

De i Helliggeistes Sogn boende jødiske Familier
 skal af Magistraten ansættes for noget Vist aarlig at
 svare til bemeldte Kirkes Præster og dens Betjente,
 saa at de, der eis Huus eller Gaard, betale efter sams-
 mes Størrelse fra 2 til 4 Rd. aarlig; de, som leie heel
 Huus eller Gaard, fra 1 til 3 Rd.; og de, som alene
 leie nogle Værelser, fra 3 Mk. til 2 Rd., hvilke Penge
 af Jødernes Aldste skal indkræves 2 gange om Aa-
 ret, det halve hver Paaste og det andet halve hver Mik-
 felsdag, som da indleveres til Biskopen, og efter hans
 Sigende deeles imellem Præsterne og Kirke-Betjentene.

Canc. Prom. (til Biskop Hr. Harboe), med 17 Martii.
 Gjenpart af næstovenstaaende Rescript.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Prom. (til Kjøben- 17 Martii.
 havns Magistrat (r), samt Stiftsbefalingsmæn- (Kgl. Resol.
 dene, for ved Magistraterne i Kjøbstæderne at betjend- 26 Febr.)

gjøres

(r) See Plac. 19 Martii.

17 Martii. gjørel de Handlende, og Toldbetjentene i Danmark og Norge), hvorved ophæves den udi Told-Forordningens Tarif ansatte Told 2 Skill. pr. 100 Stkr. tørre Slyndre, som føres til mellemrigske Stæder.

17 Martii. Sammes Prom. (til Consumtions-Betjentene), ang. Affortninger i Bagerne til Fattige og Tugthuuse, m. v.

Gr. Efter Kong:licke Anordninger skulle alle Kongelige Betjente, som ere forsynede med Bestalling, eller have Lovte om Pension, samt have reglementerede og faste Bager, deri kortes: til de Fattige 1 Procent, for prompte Betælling og stemplet Papiir 1½ Procent, og til Provindens Tugthuus 5 Procent.

Affortningerne til de Fattige indeholdes aarlig, og blive ved hvert Aars Udgang til Kammeret at indsendes men den 1½ Procent beregnes aarlig i Consumtions-RegnKaberne, og kortes altsaa i Betjentenes Bage. Til Tugthuuset betaales skun een gang.

21 Martii. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Danmark), ang. Approbation paa den forfattede generale Beregning over en værende Indquarterings Bestofning i Danmarks Kjøbstæder.

Gr. Den i Aaret 1775 approberede Rigning over Indquarterings Bestofninger kan, formedels Regimenternes Omforlægning og naar Indquarterings Forøgelse ei længere være af solae: i denne Anledning har Kongen nedsat en Commission til at forfatte en ny General-Rigning, som nu er approberet.

Hermed stikkes et Udtog af saadan General-Rigning. Amtsførvalterne, enhver udi sit Amt, skal, ligesom hidindtil skeet er, modtage den svarende Afgiwt af de i Amtet værende Kjøbstæder, paa det at de, som skal nyde samme, derom kan melde sig ved nærmeste Amtstue (s).

Bereg-

(s) See Prom. 27 Martii 1775 og Rescr. af 21 Novbr. 1777.

Beregning

over den Indquarterings-Hjælpe-Skat, som Kjøbstæderne i Danmark (Kjøbenhavn undtagen) fra 1ste Jan. 1781 kan tilkomme at udrede, med hofsriet Forklaring, hvad visse Kjøbstæder deraf kan tilkomme godtgjort, og hvorledes andre Kjøbstæder derimod samme Godtgjærelse udreder (t).

Den ganske Indquarterings Bekostning til 1ste Maii 1780 beløber : : : : 52182 Rbd.

Naar man derpaa anregner ubi Hjælpe-Skat 12 Procent, udgjør samme 6261 Rbd.

Disse 12 Procent udgjør da Hjælpe-Skat for Kjøbstæderne efter hvørs havende Indquarterings Bekostning; saasom :

	Indquarterings-Bekostningen:		Af 1780 Norske Be- konnings- beleber 12 Pro- cent.		Har 1775 i Hjælpe- Skat	
	1775. Rbd.	1780. Rbd.	Rbd.	udt Rbd.	givet Rbd.	
1. Helsingør : :	4350	3092	371	700	—	
2. Hillerød : :	750	750	90	200	—	
3. Slagelse : :	770	1390	166	46	—	
4. Korsør : :	620	600	72	83	—	
5. Skjelskjør : :	620	620	74	198	—	
6. Callundborg : :	620	620	74	40	—	
7. Hølsbøl : : :	640	640	76	100	—	
8. Næstved : : :	1390	1390	166	370	—	
9. Bordingborg : :	620	620	74	161	—	
10. Vråstø : : :	620	620	74	140	—	

II. Kjøb-

(t) Forandret, i Hensende til nogle Kjøbstæder, ved Prom. af 21 Decbr. 1782, 7 Febr. 1784, og 22 Jan. 1785.

21 Martii.

	1775.	1780.		nuet	givet
	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.
11. Kjøge : :	640	640	76	—	—
12. Koeskilde :	:"	750	90	—	300
13. Odense	1390	1010	241	—	486
14. Åffens	620	620	74	71	—
15. Svendborg :	640	640	76	—	—
16. Nyeborg :	1200	1200	124	300	—
17. Middelfart		624	74	—	126
18. Nadschau	:"	750	90	—	310
19. Nyekjøbing paa Falster :		750	90	—	216
20. Viborg : :	4200	4200	504	1600	—
21. Aalberg	2010	3576	429	—	—
22. Ribe		624	74	—	80
23. Randers	1260	2650	318	—	150
24. Mariager		620	74	—	60
25. Aarhus	1390	3264	391	—	150
26. Ebeltoft	:"	936	112	—	152
27. Fredericia	1240	3576	429	100	—
28. Horsens :	640	2010	241	—	200
29. Vejle :	:"	620	74	—	160
30. Sønderborg	:"	640	76	—	80
31. Ebeling	1240	1990	238	400	—
32. Ribe	640	3029	363	—	23
33. Holstebro		936	112	—	130
34. Ringkjøbing	:"	985	118	—	150
35. Skive	:"	1343	161	—	80
36. Thisted :	:"	1297	155	—	120
37. Nyekjøbing paa Morsøe :	:"	936	112	—	80
38. Lemvig :	:"	62	74	—	60

Paa Grund af foransførte Beregning og eftersevne
Omstændigheder formees, at i den efter 12 Procent,
for

Resolutioner og Collégialbreve. 383 1781.

for hver af forestaaende med Indqvartering belagde Rigs- 21 Martii.
 stæder, anførte Hjelpe-Skat kunde gøres følgende For-
 andring:

	Hjelpe- Skat, som Rigsstæ- derne fra 1775 1775	Kra hvilke Rigsstæder v. d. t. a. e. n. d. e. Hjelpe Skat afgives.	Sum- ma.
<p>1) Helsingør har 1775 for Beføstning 4350 Rd. nydt 700Rd., og efter 12 Procent paa 3092 Rd. Skulde 1780 nyde 371 Rd.; men, da denne Rigs- stæd 1780 imod 1775 faaer Lindring i Indqvar- terings- Beføstningerne den Summa 1258 Rd., og Rigsstæden desuden kan ansees at være af dem, der uden Hjelpe-Skat fra mere trængende Rigsstæder selv kan holde sin Indqvar- tering, saa formentes, at denne Rigsstæd ikke burde nyde nogen Hjelpe-Skat, men snarere efter erholdt Lindring kunde give Hjelpe- Skat, og derfor anføres</p>	<p>100</p>		<p>Rd.</p>
<p>2) Hillerød, dens Be- føstninger ere saavel 1775 som 1780 750 Rd., for hvilke den 1775 har nydt 200 Rd., og efter 12 Pro-</p>			

21 Martii.

cent Skulde 1780 nnde 90 Rd., hvilke i Henseende til, at Indquarteringens Beføstning 1780 mod 1775 næsten er stegen til det dobbelte, kan anses rigtig nedfalden omtrent til det halve, og derfor anses

3) Slagelse har 1775 paa Beføstning 770 Rd. nndt 46 Rd., og efter 12 Procent paa 1390 Rd. skulle 1780 nnde 166 Rd., men, da denne Kjøbstad allerede i 1775 paa 770, som meldt; ikkun har nndt 46 Rd., formenes det for de 770 Rd. kunde forblive ved de derfor forhen tillagde 46 Rd.

med Tillag paa Forøgelsen 620 Rd., 12 Procent = 74

4) Corsøer har 1775 paa Beføstning 620 Rd. nndt 83 Rd., og efter 12 Procent paa 600 Rd. skulde 1780 nnde 72 Rd., men da denne Kjøbstad anses, uden Hjelpe-Skat fra mere trængende Kjøbstæder selv at kunde holde en saa liden

Kjøbstæderne		Summa.
inde	ave	
Rd.	Rd.	Rd.
90		90
120		120

Helsingøer

Næstjøbing
i Dds-Herred.

21 Martii.

Indquartering, saa anføres derfor her intet.

5) Schjelskjør af lige Beskaffenhed med No. 2, og derfor at nyde 12 Proc.

6) Lallundborg, dens Beføstning er saavel 1775 som 1780 620 Rd., for hvilke den 1775 har nydt 40 Rd., og efter 12 Procent 1780 skulde nyde 74 Rd.; men, da denne Kjøbstad ansees at være af dem, der, uden Hjelpe-Skat fra mere trængende Kjøbstæder, selv kan holde sin Indquartering, som formenes, at denne Kjøbstad ikke burde nyde nogen Hjelpe-Skat, men samme i Hensigt til den, med andre mere trængende Kjøbstæder, havende liden Indquartering, kunde give Hjelpe-Skat, og derfor anføres

7) Solbek af Beskaffenhed med No. 2, og derfor at nyde 12 Procent

8) Næstved ligeledes

9) Vordingborg ligesaa

	Kjøbstæderne skulde		Fra hvilke Kjøbstæder afgives.	Summa.
	nyde Rd.	give Rd.		Rd.
5)	74	=	Storebedinge	74
6)	=	50		
7)	76		Rd. a. Høllingsøer = 10 b. Slanøerup 66	76
8)	166		Steenge =	166
9)	74		Rd. a. Steenge 34 b. Storerbedinge 26 c. Slanøerup 14	74

21 Martii.

Kjøbtæ- derne skal	Fra hvilke Kjøbtæder de er.	Sum- ma.
nyde om Rd. Rd.	Rd. a. Kjøge 50 b. Stæn- gerup 20 c. Kilde- richjund 4	Rd. 74
10) Præstøe ligeledes	74	
11) Bjøge, dens Beføst- ning er saavel 1775 som 1780 640 Rd. Er 1775 anseet saavel selv at kunde holde sin Indqvartering uden at nyde Hjelpe:Skat, som og af saadan Beskaf- senhed, at den ei kunde give Hjelpe:Skat; skal derimod 1780 efter 12 Procent nyde 76 Rd., men ansees af Beskaffenhed med No. 6, og derfor ansæres	50	
12) Koeskilde har 1775 ingen Indqvartering havt, men svaret Hjelpe:Skat 300 Rd. Endholder 1780 Indqvarterings: Beføst- ning 750 Rd., for hvilke den 1780 efter 12 Procent skal nyde 90 Rd.; men ansees at være af Beskaf- senhed med No. 6, og der- for ansæres	50	
13) Odense har 1775 havt Indqvarterings: Be- føstning 1390 Rd., og dog svaret Hjelpe:Skat 486		

Rd.

Resolutioner og Collegialbreve. 387 1781.

21 Marti.

	Kjøbsta- berne Kulle	Kjøb- stæder afarves.	Sum- ma.
<p>Nr. Erholder 1780 Ind- quarterings- Beskostning 2010 Rbd., for hvilke den 1780 efter 12 Procent Kul- de nyde 241 Rbd.; men for- menes, det kunde forblive ved 1775 Hare Fragtning, saavidt Hjelpe- Skats Svar- relse angaaer, dog efter Af- drag i de " " 486 Rbd. 12 Procent af For- sgelsen 620 Rbd. <u>74 "</u></p>	nyde Rbd.	nye Rbd.	Rbd.
<p>14) Affens soin Nr. 6.</p>	74	" "	Kingshing 74
<p>15) Svendborg anses af Beskaffenhed med Nr. 6, og derfor ansæres</p>	" "	" "	60 Rbd.
<p>16) Lyeborg soin Nr. 2.</p>	124	" "	{ a. Svend borg 60 b. King- shing 64 <u>124</u>
<p>17) Middelfart har 1775 ingen Indquartering havt, men svaret Hjelpe- Skat 126 Rbd. Erholder 1780 Indquarterings- Bes- kostning 624 Rbd., for hvilke den 1780 efter 12 Procento skulde nyde 74 Rbd.. Efter Dyens Beskaf- senhed formenes det forbli- ver ved de 12 Procent.</p>	74	" "	{ a. Rudfies- hing 62 b. Kjer- minde 12 <u>74</u>

21 Martii,

18) Nachschau, ansees af Beskaffenhed med No. 4, og derfor her intet anføres.

19) Nyefjøbing paa Falster ligeledes.

20) Viborg, dens Bekostninger saavel 1775 som 1780 4200 Rb., for hvilke den 1775 har nydt 1600 Rb., og efter 12 Procent Skulde 1780 nyde 504 Rb. De denne Dye 1775 tilslagde 1600 Rb. udgjør omtrent $\frac{1}{3}$ Deel af 1775 Aars fulde Hjelpe-Skat, og ligeledes $\frac{1}{3}$ Deel af Dyens fulde Indvarterings-Bekostning, hvilket lettelig falder i Dinene at være meget trykkende for øvrige trængende Kjøbstæder, og saaledes nu den generale Indvarterings-Bekostning næsten er opstegen dobbelt, ikke for Estertiden uden Fornærmelse for de øvrige Kjøbstæder kan tilstaes, formenes derfor, at denne Kjøbstad kunde nyde de 12 Procent 504 Rb. Med Tillæg at nedsatte Hjelpe-Skat: ten til halv imod forrige : : : 296 :

Kjøbstæderne Kulle	fra hvilke Kjøbstæder afskrives.	Sam- ma.
nnde Rb.	urbe Rb.	Rb.
		Rb. a. København 50 b. Roskilde 50 c. Odense 412 d. Frederichsund 96 e. Ringsted 150 f. Sorø 42
800		800

21 Martii.

	Kjøbsta- derne Kulle	Fra hvilke Kjøbstæder afkomne	Sam- ma.
<p>21) Aalborg har 1775 havt Indquarterings-De- kostning 2010 Rbd. Er 1775 anseet, saavel selv at kunne holde sin Indvar- tering, uden at nyde Hjel- pe-Skat, som og af saa- dan Beskaffenhed, at den ei har givet Hjelpe-Skat. Erholder 1780 Indquartè- rings- Beskostning 3576 Rbd., for hvilke den 1780 efter 12 Procent skulde ny- de 429 Rbd.; men, uagtet denne Kjøbstad nu 1780 erholder Forægelse paa Be- kostningerne 1566 Rbd., formenes dog, det kunde forblive ved 1775 Aars Eragtning, og derfor her intet at anføre.</p>	<p>nyde Rbd.</p>	<p>give Rbd.</p>	<p>Rbd.</p>
<p>22) Ribe som No. 17.</p>	<p>74 = :</p>	<p>a. Sorø 58 b. Baa- borg 16</p>	<p>74</p>
<p>23) Randers har 1775 havt Indquarterings-De- kostning 1260 Rbd., og dog svaret Hjelpe-Skat 150 Rbd. Erholder 1780 Indquarterings-De-kost- ning 2650 Rbd., for hvilke den 1780 efter 12 Procent skulde nyde 318 Rbd.; og</p>			

21 Martii.

	Kjøbsta- derne Fulle	Fra hulle Kjøbstader afaves.	Sum- ma.
da 12 Procent af Forsgels- sen 1390 Rbd. beløber 166 Rbd.; der er høiere end for- rige givne Hjelpe: Skat, saa formenes, det kunde forblive derved, at denne Kjøbstad herefter høerken nød eller gav Hjelpe: Skat.			Rbd.
24) Mariager, som No. 17. :	74	Kierteminde	74
25) Aarhus, som No. 23. :	—		
26) Ebeltoft, som No. 17. : :	112	Åaborg	112
27) Fridericia, som No. 3. at nyde de 1775 tillagde : : 100 Rbd. Med Tillæg paa Forsgelsen 2336 Rbd. 12 Proc. 280 :	380	Åaborg 72 b. Kierte- minde 74 c. Bogen- se : : 150 d. Nøst 84	380
28) Horsens formenes, i Hensigt til paalagde Ind- quartering, af Forsgelsen 1370 Rbd. at kunde gives 100 Rbd. Afslag i de 1775 svarede 200 Rbd., og saa- ledes anføres	100		
29) Veile som No. 17.	74	Horsens : :	74

	Kjøbstæderne Palle	Fra hvilke Kjøbstæder afledes.	Sum: ma. Rd.
30) Schanderborg som No. 17.	76	a. Horsens 26 b. Nysted 50	76
31) Colding har 1775 havt Indquarterings- Bekostning 1240, for hvilke den 1775 har nydt 400 Rd. Erholder 1780 Ind- quarterings- : Bekostning 1990 Rd., for hvilke den 1780 efter 12 Proc. skulde nyde 238 Rd. De denne Dne 1775 tillagde 400 Rd. er, ligesom ved No. 20 om Viborg er meldet, omtrent $\frac{1}{3}$ Deel af Byens fulde Ind- quarterings- : Bekostning, der, ligesom ved Viborg allerede anmærket, er træk- kende for øvrige Kjøbstæder. Bemeldte 400 Rd. nedsat- tes derfor til 310 Rd. med Tillag 12 Pro- cent af Forsøgelsen 750 Rd. 90	400	a. Nysted 46 b. Mari- boe 150 c. Søstis- bing 150 d. Nøbbes 54	400
32) Ribe har 1775 havt Indquarterings- : Bekost- ning 640 Rd., og dog sva- ret Hjælp: Skat 23 Rd. Erholder 1780 Indquarte-			

21 Martii.

	Kjøbsta- berne Kulle	Kra hvilke Kjøbstæder afgives.	Sum- ma.
ringes Beskæftning 3929 Rd., for hvilke den 1780, efter 12 Procent Skulde nu- de 363 Rd. Efter den nu 1780 erholdte betændelige Indquartering, og den ubet- tydelige Hjelpe-Skat, som 1775 er svaret, samt Bøens Beskæftning, formentes, den kunde tillægges de 12 Procent.	363	Rd. a. Rødhne 96 b. Stub- købe- ding 160 c. Skov- aae 107	Rd. 363
33) Sølstebro som No. 17. " "	112	Varde	112
34) Ringkjøbing som No. 17. " "	118	Rd. a. Gjen- aae 93 b. Varde 25	118
35) Skive som No. 17.	161	Rd. a. Varde 231 b. Hje- ring 138	161
36) Thisted som No. 17.	155	Rd. a. Sabne 141 b. Skva- gen " 14	155
37) Nyekjøbing paa Morsø som No. 17.	112	Hobroe	112
38) Lemvig som No. 17. " " "	74	Rd. a. Skjæ- nen " 54 b. Høerum 12 c. Hobroe 8	74
Foruden modstaaende 403 Rd., som af nogle Kjøb- stæder, der hav Indquar- tering, udrebes, bliver No-	403		403

sten

Resolutioner og Collegialbreve. 393 1781.

sten at udrede af de øvrige 22 Kjøbstæder, som ei med Indquartering ere belagde.	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">4031</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">822</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">: :</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3209</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">4031</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">4031</td> </tr> </table>	4031	822	: :	3209	4031	4031	4031 21 Martii.
4031	822							
: :	3209							
4031	4031							

Og til at proportionere bemeldte Summa 3209 Rd., Kjøbstad imod Kjøbstad, antages Extraskats-Mands tallet til 1ste Jan. 1780, over Mand og Hustruer i Stæderne, der beløber 5040 Personer, imod en Hjælpe Skat af den Summa 3540 Rd., hvorefter i den udkommende Summa 3533 Rd., deels efter den Hjælpe Skat, Kjøbstæderne efter Planen 1775 har svaret, samt i Betragtning af Indquarterings-Forsøgelsen 1780 imod 1775, deels og efter hver Kjøbstads Beskaffenhed, er gjort saadan Forandring, at ifkun de Netto udfordrende 3209 Rd. af bemeldte 22 Kjøbstæder udredes, nemlig:

	Extraskat Cont. ind- enternes Antal af Mænd og Hustruer til 1ste Jan. 1780.	I Propor- tion af modstaaen- de Antal kan tilkom- me at ud- rede.	Har 1775 svaret i Hjæl- pe Skat.	Formend efter Om- stændighe- derne at kunne an- sættes at svare Hjel- pe-Skat.
	Personer.	Rd.	Rd.	Rd.
1. Slangerup	142	99	60	100
2. Friderichsund	70	49	44	100
3. Storehedinge	227	159	50	100
4. Nylsøbing i Ods-Herred	172	120	60	120
5. Ringsled	276	193	110	150
6. Sorø	164	115	56	100
7. Steege	338	237	100	200
8. Faaborg	316	221		200

NB. Denne Kjøbstad har 1775 ei

21 Martii.	Svaret Hjælpe-Stat.	Personer.	Rd.	Rd.	Rd.
	siden den samme Tid harde Indquartering, hvorpaa den var tillagt Hjælpe- Stat 125 Rd.				
	9. Kjersteminde	222	155	98	160
	10. Rudkjøbing :	378	265	80	200
	11. Bogense : :	195	137	90	150
	12. Nysted : : :	257	180	70	180
	13. Maribo : :	213	149	90	150
	14. Sørfjøbing :	208	146	70	150
	15. Rødbye : : :	292	205	50	150
	16. Stubbekjøbing	178	125	80	160
	17. Grenaa : :	303	214	110	200
	18. Varde : : :	279	196	160	160
	19. Søbye : : :	201	141	50	141
	20. Schagen : :	255	179	34	68
	21. Hjørring :	203	142	70	150
	22. Hobtøe : : :	151	106	50	120
		5040	3533	1582	3209

24 Martii. B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samelige Toldere i Danmark), ang. hvorledes det hollsteenske Korn-Brandeviin fortoldes.

Gr. Ved Revisionen af adskillige Told-Regnskaber er det fundet, at Tolden af saadant indført Brandeviin ikke, som Told-Tarifen befaler, er bleven beregnet efter Tønden, men efter Ankere; men et Anker, som efter Forordn. af 10de Jun. 1698 bør holde 39 Potter, eller, som de hollsteenske Ankere gemeenligen holde, 40 Potter, hvortil er en $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ Deel af en Tønde, som efter bemeldte Forordn. bør holde 136 Potter; og Toldbruken i dette Tilfælde saksætter Tolden efter Tønden.

Tolden for det hollsteenske Brandeviin, som indføres, bør svares efter Tønden, Tønden beregnet til 136 Potter. Indføres et Anker, maae det altsaa ikke fortoldes med

med en tredie eller sjerde Doel af den for en Tønde Brændevin ansatte Told; men, naar det for Exempel holdes 40 Potter, bliver derfor at erlægge $\frac{1}{3}$ Deel af den i Tarifen for Tønden bestemte Told, eller $\frac{1}{3}$ Deel for Potten. For 136 Potter svares da det for Tønden ansatte, og for et mindre Potte-Antal i Forhold dertil. 24 Martii.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til Consumtions-Bejgentene i Danmark), ang. saavel selv som ved Under-Bejgentene nse at have Indseende med, at det Vildt, som til Kjøbstæderne indkommer, er forsynet med Attest af den Jagtberettigede eller Fuldmægtig paa hans Vegne underskrevet og forseglet; eller og at det, i manglende Fald, til Confiscation anholdes. (Rentekammeret har ladet stadant ovralt bekendtgjøre (v). 27 Martii.

Rescr. (til Kjøbenhavn's Magistrat, at lade ved en Placat bekendtgjøre), hvad Skildt Frimesterne maae betjene sig af (x). 28 Martii.

Or. Folk, som vilde løse en Mester i Lauget, kunde sættes i Udsæd, om Friemesterne havde lige Skildt med saadan Mester, som maae svare Svends og Laugets Onera.

Rescr. (til samme), ang. at Laugene ifkun maae horebore de til Lauget henhørende Personers Liig, og at ingen Seddel paa Jord maae udstædes, forinden Attest fra Regents-Studenternes Sormand er fremviist (y). 28 Martii.

Rescr. (til samme), ang. at Enevder-Evenderne skal medbringe deres Værktøi til Arbeide, maae ei ligge ledige, ei forhaane de givte Evender, 28 Martii.

(v) See Prom. 22 April 1780. Cir. Id. 18 April 1781, §. 28.

(x) See Plac. 4 April 1781.

(y) See Plac. af samme Dte.

28 Martii. de, m. v. deres Tids-Penge, og de Syges Cuur angaaende (z).

Er. For at hemme endeel Uordener, som ved Svendenes Sclorædighed efterhaanden hane indsnæget sig, saasom at en Svend, naar han giver sig, bliver forbaanet og udfødt af de Uaivtes Samfund, saa at de ikke engang vil arbejde i Verktid med ham, m. v.; saa og en tjenligere Orden i Almindelighed ved Snedker-Pauget at indføre.

31 Martii. B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til Told-
(Kgl. Resol. Betjentene i Danmark), ang. at de russiske Skibe
12 Martii.) i alle Havne i begge Kongerigerne, saavelsom i Passa-
gerne igjennem Sundet og Belterne, skal anses og nyde
de samme Friheder og Rettigheder, som de meest privile-
gerede Nationer (a).

4 April. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at
paatage sig Bestyrelsen af det Fattiges Væsen i
Kjøbenhavn.

Er. Konaen har erfaret, hvorledes en betydelig Deel af de misse Stiftellers Capitaler er bleven formindket, ligesom og de Aarsaer, hvorfor Pleie-Anstaltens Tilstand er forringet; og finder besaarlag det fornødent, at herved gjøres en anden Indretning.

Magistraten skal herefter paatage sig Bestyrelsen af det egentlig saa kaldte Fattiges Væsen i Almindelighed i Staden, hvorunder er at forstaae alle de Stiftelser (b), som Pleie-Directionen hidtil har havt under sin Forvaltning, saasom: 1) Det almindelige Hospital, 2) Vartou Hospital, 3) Opfostrings-Huusset, 4) Abel Cathrines Boder, 5) St. Hans Hospital, og 6) Claudi Rosettes Stiftelser, med hvad videre som dertil maatte

(z) See Plac. 9 April 1781. — Noget forandret ved Rescr. 3 Octbr. og 16 Novbr. 1781.

(a) See Circul. 7 April 1781 og Tractaten af 4 Octbr. 1782, ubi Schous Id. 8 Deel, 433 Side, især ss. 3. 6. 7. 8.

(b) Undtagen dem, som opregnes i næstfølgende 2 Rescr.

4 April.

maatte henhøre; hvilke Stiftelsers Capitaler, Inventarium og alt andet dithen hørende tillige med den under Pleie-Directionen forhen værende, men nu ophævede Linned-Fabriqves Beholdning, Magistraten haver strax at imodtage af Directeurerne for den almindelige Pleie-Anstalt, da de, indtil Afleveringen ganske er fuldført, vedblive den hidtil havte Bestyrelse af de Fattiges Væsen; men fra den Tiid af, saadant er skeet, paaligger Bestyrelsen Magistraten, for hvilken saavel som de imodtagende Capitaler og de aarlige Renter, samt deres rette Anvendelse efter Anordningerne, den samtlig bør staae til Ansvar, og derfor til RenteKammeret aarliggen at aflægge Rede og Rigtighed, som andre Kongelige Regnskabs-Berjente, saa at Regnskaberne indleveres i bemeldte Kammer, som besørger dem reviderede og deciderede (c). I Henseende til det Fattiges Væsens Bestyrelse af Magistraten, skal (da det er befunden, at de ved Forordningen af 16de Novbr. 1771 oprettede Sogne-Commissioner tildeels have forarsaget Pleie-Anstalten store og betydelige Udgifter) samme for Eftertiidens være affkaffede, og i den Sted indføres den Indretning, som Convent-Huusset var tilforn. Beholdningen ved Linned-Fabriqven skal gjøres i Penge, og beregnes det almindelige Hospital til Indtagt. Listen paa de Berjente og Pensionister, som nyde Løn eller Pension af disse Stiftelsers Fonds, indsendes til det danske Cancellie ic. (d)

Rescr. (til Etatsraad Hans Rosfoed), ang. 4 April.
at paatage sig Bestyrelsen over Berne- og Kasp-Huusset, saa og over Lugthuusset paa Wøen, samt at imod-

(c) See Prom. 9 Aug. 1781.

(d) See Rescr. 30 Marts 1781, 26 Feb. 1783, og 17 Martii 1784.

4 April. Imodtage dem med deres Capitaler, Inventarium, og alt andet hidhenhørende af Directeurerne for den almindelige Pleie-Anstalt; han haver at bestyre dem efter de gjorte Anordninger, saaledes som han derfor agter at staae til Ansvar, og derfor aarligen at aflægge Rede og Rigtighed, som en anden Kongelig Regnskabs-Bejant, og indlevere Regnskaberne i Rentekammeret, som besørger dem reviderede og deciderede (e); ic.

4 April. Rescr. (til Directeurerne for Friderichs Hospital), ang. at paatage sig Bestyrelsen af den ved Anordn. af 7de Decbr. 1771 (f) oprettede Opfostrings-Stiftelse for udsødte Børn, hvilken for Fremtiden skal være henlagt under Friderichs-Hospital tilligemed de dertil hørende Indtagter (g); og til den Ende lade sig af Directionen for den almindelige Pleie-Anstalt overlevere alt, hvad til samme er henhørende.

4 April. Rescr. (til Directeurerne for den almindelige Pleie-Anstalt), ang. til Magistraten, Etatsraad Kosøed, og Directionen ved Friderichs-Hospital at overlevere Stiftelserne (h) med Capitaler, Inventarium og alt andet hidhen hørende, saavelsom den nu ophævede Linned-Fabriques Beholdning, med Liste paa den Løn og Pension, som gives af Stiftelsernes Fonds; men, indtil Afleveringen ganske er fuldført, og Vedkommende have modtaget hver Sit til Bestyrelse, at vedblive den hidtil havte Direction, hvorfra de, naar saadant er skeet, entlediges; endelig, i Følge Kongelig Befaling af 2den October

(e) See Prom. 9 Aug. 1783, samt Rescr. 26 Febr. 1783 og 17 Martii 1784, §§. 8 og 11.

(f) Skal være 1770.

(g) See Rescr. 23 April og Prom. 24 Maii 1783.

(h) Saaledes som er meldt i forestaaende 3 Rescripter.

ber 1771 (i), med forderligste at indkomme til det Danske Cancellie med ordentlige og fuldstændige Regnskaber fra den ny Indretnings Begyndelse og til Dato, til Revision, Besvarelse og Decision. 4 April.

Refer. (til Amtmanden over Nykjebings- og Møens-Amter), ang. at Birkedommeren ved Fæves Birk maas nyde 2 Skill. aarlig af hver Tonde Hørtkorn, som hører til Birket, imod selv at forskaffe sig Tings Stue, og forsøns samne med Ildbrand. — (Hvilket vilde være mindre betøieligt, end at anvise beqvem Tings Stue, og forjone den med Varme.) 4 April.

B. G. R. o. Genl. Toldk. Circul. (til Toldbetjentene i Norge), ang. russiske Skibes Friheder (k). 7 April.

B. G. R. o. Genl. Toldk. Circul. (til Regnskabsførerne for Consumtionen i Danmark), ang. at af Secund-Ritmestere ikke maas fordres mere i Vielse-Penge end 4 Rdlr. Bønder, som Consumtions, Forordn. udtrykkelig fritager for denne Afgiøt, skulle ogsaa derfor forskaanet, om de endog vies i Huuset, og ikke i Kirken. 10 April. (Kgl. Resol. 5 Octbr. 1780 og 12 Martii. 1781.)

Sammes Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark), ang. nogle Bestemmelser i Vielse-Pengenes Betaling (l). 10 April.

Refer. (til Landmilitie-Sessionerne i Danmark), ang. hvorledes skal forholdes med de til de aarlige Myn-

(i) Efr. Refer. 12 Novbr. 1772.

(k) Det samme som Circul. af 31 Martii 1781 for Danmark.

(l) Det samme som Circulairerne af 5 Febr. 1780 om Ritmestere 16. og næstføreskæende Circulair af 10 April 1781.

11 April. **Wynster-Samlinger affsendende nationale Rytter-Heste.**

Er. For at forekomme oftere Klager over, deels at adskillige Rytter-Heste ved de aarlige Samlinger ere ifkuns i maadlig Stand, da de ere stive, maere og uden Kræfter, deels og at Hestene næsten overalt med Beslag stet skal være forsvæde, samt at Anordningen saavel i Henseende til, at en anden Karl, som i en sog Karls Sted skal bringe sammes Hest til Samling, som og at en anden brugelig Hest skal sendes, naar den Udskryene paa den Tid enten maatte være sog eller beskadiget, ikke noie nok bliver efterlevet.

- §. 1. Naar Udrederen overleverer Hesten til Rytteren, for dermed at marchere til Wynster-Pladsen, skal han lade tage den i Forordn. af 14de Sept. 1274, dens 31te Art. ommeldte Besigtelses-Forretning over Hesten af 2 eller 3 kyndige Mænd, saaledes som de den siden i Tilfælde vil beedige. Af denne Besigtelses-Forretning haver Udrederne at sende en Gjenpart under sin Haand med Rytteren, som ved sin Ankomst til Wynster-Pladsen afleverer den til Regiments-Chefen.
- §. 2. — Naar Hestene ere ankomne til Wynster-Pladsen, skal de af Wynster-Commissarierne besigtet, hvilke da have at erklære, om Hesten er uduelig eller ubrugbar til den Wynstring, som forestaaer, eller om den er det for altid, og af hvad Aarsag i begge Tilfælde; hvilken Wynster-Commissariernes Kjendelse Sessionen ei siden maae forandre. Slig Wynster-Commissariernes Om-dømme, om Hestene skal forfattes i Pennen, og indsendes til næste Session tilligemed Besigtelses-Forretningerne fra de Udredere, hvis Heste enten for en Tid eller for altid ere kjendte uduelige, hvor da disse Udredere tillige selv skal indsende Original-Besigtelserne, som de i den Mellemtid, fra den Tid de faae at vide, at deres Heste ere kjendte ubrugbare, og til den Tid den næste Session holdes, skal af Besigtelses-Mændene lade til Ting beedige. Derefter skal Sessionen examineret

11 April

minere de Aarsager, som i Mynster-Commissariernes Eragtede ere ansførte. Derksom da en Hest er kjendt ubrugbar til Mynstringen, men ei cassable, fordi Udredere enten har ladet den mangle fornøden Fourage, eller fordi den har været for meget medtaget i Arbeide, eller af andre Aarsager, som med Jøie kan tilregnes Udrederen, da har Sessionen at frakjende ham en 2 eller 3 Maaneders Godtgjørelse for Hestens Underholdning, som han ellers efter 3d. af 14de Septbr. 1774, dens 28de Art., paa Amtstuen i sine Skatter var berettiget at liquiderer, saa og desuden en efter Omstændighederne passende Mulct; hvilken Sessionens Kjendelse strax skal communiceres vedkommende Amtsforvalter, som indeholder den Udrederen ellers tilkommende Liquidation, men Mulcten tilfalder Regimentet: er Aarsagen derimod hos Rytteren, som enten har redet Hesten uforsigtigen, eller over Evne, eller ei soeret den forsvarligen paa Marken, da er Udrederen angetløs, og Rytteren skal derimod anses efter Sessionens Kjendelse. Er Hesten dertimod kjendt af Mynster-Commissarierne at være for altid uduelig eller cassable, kjender Sessionen paa, om saadant er forarsaget af Rytterens usvorsarlige Omgang paa Hen-Marchen, eller af Uheld, som Hesten underveis kan være tilstødt; i hvilket Tilfælde Hestens Værdie godtgjøres Eieren af Kongens Cassé efter uvillige Mands Eigende, i Følge bemeldte Forordnings 31de Art. Er Skylden derimod hos Udrederen, har Sessionen at dictere ham en Mulct, dog ei over 10 Rd., om det er en Proprietair, og ei over 4 Rd., men vel under, om det er en Præst, hvilke Mulcter tilfalder Regimentet; hvorefter Udrederen haver at anskaffe en tjenstdygtig Hest efter Forordningens 29de Art. Af den Aarsag skal Udrederen af de Heste, som saaledes ved Mynstringen ere kjendte uduelige, enten selv eller

S. 5.

- 11 April ved Fuldmægtig indfinde sig ved Sessionerne, for at anbringe, hvad de have til deres Forsvar, saavel som og de Ryttere, der have redet Hestene, om Sagen dem
- §. 6. Skulde paagjelde. — Enhver Udreder skal lade Hesten med godt Beslag, baade for og bag, forshne, nogle saa Dage, førend Hesten tiltræder Marchen; og, dersom det ved Ankomsten til Wynster-Pladsen skulde befinde, at Hesten var slet beslagen, saa at den ei, uden Fare for at forðerves, kunde gjøre sin Exercitie, da haver Wynster-Commissarierne at ordinere Hesten et nyt Beslag af Regimentets Jæne-Smed, som Udrederne betaler, og Amtmanden i Begriings Tilfælde besørger udpartet efter Regimentets Tilmeldelse. — Bliver en Hest syg, saa den ei kan komme til Wynstring, skal Udrederen ikke i dens Sted sende en anden, undtagen i det Tilfælde, naar en Hoppe er bleven drægtig, da der skal sendes en anden i den Drægtiges Sted: men Udrederen har derimod at tage Besigtigelse over Hesten af 2 eller 3 kyndige Mænd, som udstæde derover en skriftlig Attest, hvilken Attest til Tinge beediges, og af Udrederen indsendes til næste Session; og skal tillige Hesten præsenteres ved samme Session. Udebliver Hesten fra Sessionen, eller Udrederens Drøft ved denne Omgang i nogen Maade befindes, har Sessionen at mulctere ham indtil 10 Rd. efter Omstændighederne, hvilken
- §. 8. Mulct henfalder til Regimentets-Cassen. — Bliver en Rytter ved Sygdom forhindret fra at komme til Wynstringen, har Udrederen med 2 troeværdige Mænds Attester at godtgjøre hans lovlige Forfald, hvilke Attester af Udrederen indsendes til næste Session. I dette Tilfælde skal vel Udrederen lade Hesten med sin fulde Equipage møde ved Wynstringen efter bemeldte Forordnings 34de Art., og skal Hesten uden nogen Forhaling ved Ankomsten tages i Diebyn af Wynster-Commissarierne, hvorefter

efter den, som bringer Hesten, har at hjembringe den til Udrederen; men, dersom Regiments-Chefen vil, at Hesten skal forblive Wynnstringen over, skal samne passes og foeres paa feldfod, og Udrederne ei være pligtig at holde nogen Karl Wynnstertiden over, for at passe og foere Hesten: men ved Wynnstertidens Slutning lader Udrederen sin Hest afhente, som da med fuld Equipage leveres ham i god Stand. Skulde herom opkomme nogen Tvistighed inelleve Udrederen og Regimentet, har Sessionen derpaa at kjende. — Naar ingen Wynnstring holdes, kjender Regimentets Chef paa, naar en Hest findes udygtig, hvilken Kjendelse med forekommende Omstændigheder sendes til næste Session, som efter de ommeldte Omstændigheder dicterer Mulcten, hvilken tilfalder Regiments-Cassen.

11 April

§. 10.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm og Biskopen i Sjælland), ang. hvoreledes med Skolerne og Skoleholdernes Løn paa det forrige Antvorskovske District skal forholdes.

11 April.

Sagen skal i eet og alt have sit Forblivende ved Rescript. af 19de Martii 1779, som befaler, at Skoleholdernes og Skolehusenes Vedligeholdelse skal indbeedes paa Hartkornet, og tilsvares af sammes Behørrer. Da den i Folge deraf forfattede Repartition behøver Forandring, blev befalet at aftale og fastsætte Lønnen, Brændet, Græsningen for de Skoleholdere bevilgede Creature (som efter benævnte Rescr. skal have fri paa Marken til de Byer, hvort Skolerne ligge), og Soder; samt at indbeede det paa Hartkornet; og at bestemme, hvilke Byers Byrn der bør søge Skolen; saa og hvad enhver Proprietair godvillig til Skoleholdet vil erlægge, som bliver at afstorte i Skole-Lønnen, og maae være for bestandig; hvorefter en Repartition

11 April. Skal forfattedes til bestandig Regel for Fremtiden, og største Lodseiere i de Byer, som henlægges til Skolegang til hver Skole, at indkræve og betale, samt indestaae Skoleholderne for det, de tilkomme, kvartalviis.

11 April. Reser. (til Stiftsbefalingsm. i Bergen), ang. Forandring af Tiiberne til Tingenes Holdelse i Sundhordlehn: og Hardanger: samt Sund: og Nordfjords: Fogderier (m).

Gr. Betættelse for Betjentene og Almuen, da det for de første var vanskeligt, især paa Høst: Tingene, for dem at fremkomme, fordi Uveir og Iis ofte satte dem i Fare for at indsejle, og ikke at komme til de øvrige bestemte Linae: og vilde være til Kongel. Tjenestens Befordring, saa og sette Almuen i Hensende til Skylden og i andre Raader, siden Tingene, naar de i een Tour holdes, ikke medtager saa mange Skyldse for Betjentene, som naar dermed opholdes og igjen efter nogen Tid kunndes, da Almuen ofte maae flodse frem og tilbage: saa var og Almuen fornøiet med denne Tingtidernes Forandring.

Skibreder: Sommer: Tingdagene:		Høst: Tingdagene:	
Schonevig	Den 1 og 2 Maii.	Den 13, 14 og 15 Sept.	
Etnæs	4 og 5	16 og 17	'
Fjeldberg :	6 og 7	18, 19 og 20	
Føyen :	9, 10 og 11	22, 23 og 24	
Fjære	13 og 14	25 og 26	
Vaage	16 og 17	28 og 29	
Opdal	18 og 19	30 Sept. og 2 Octb.	
Dus : :	21 og 22	4 og 5 Octbr.	
Strandvig	23 og 24	6, 7 og 8	'
Strandde:			
barm	26 og 27	10 og 11	
Qvindherret	28 og 29	12 og 13	
Tondal	: 31 Maii og 1 Jun. :	15 og 16	
Østensøe	: 1 og 2 Junii :	16 og 17	

Gra:

(m) Hermed forandres Forordn. 23 Maii 1755.

Gravens 4 og 5 Junii 19, 20 og 21 Octb. 11 April.
 Kindtjersviig

og Koldahl = 6 og 7 23, 24 og 25 Octb.

Men, skulde nogen af disse fastsatte Ting-Dage indfalde paa en Søn- eller hellig Dag, bør næstfølgende Søgnedag være rette Ting- og Tagte-Dag. — Derhos bevilges ligeledes, at Høst-Tingene udi Sund- og Nordfjords Fogderie maae herefter begyndes 8 eller 10 Dage før end den nu berammede Tiid, paa det Besjæntene kan forskaanes for den Livsfare, samt Hazard for Skatterne, som de meget ofte skal være underkastede i Henseende til Isen i Fjordene, som paa den Tiid oftest indfalder.

Bevilgning (og Notits til Kjøbenhavns Universitet), at der udi Scheen-Bye maae være 2 Markeder om Aaret, nemlig den 1ste Febr. og den 15de Septbr., saavel med Heste og Kvæg som Kram-Vare, og samme hver gang at vedvare i 2 Dage. 11 April.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Christiania), hvorved Ligningen af Byens og Indqvarteringens Skatter næiere bestemmes (n). 11 April.

Gr. Efter Rescr. af 9de Junii 1775 er Borgeklabet i Christiania, i Henseende til Nærings-Skat, inddelt i disse Classer, hvilke ere ansatte til at svare Byens og Indqvarteringens Skatter deels efter deres Høve eller mindre brugende Næring, og deels efter Grund-Taxten, saaledes at Udskiberne, som ere i første, tillige ere ansatte til at svare i anden Klasse som Kjøbmænd, men Udskiberne have besvaret sig, at de som Kjøbmænd for høit ere ansatte i anden Klasse.

De, som høve til den første Klasse, maas aldeels befries for at svare noget til den anden Klasse, saa længe de ikke drive eller begynde paa betydelig Handel, at de trække Næringen til sig fra den anden Classes Borgere, hvormed Magistraten og Lignings-Borgerne maae

(n) See Prom. af 26 Martii 1785.

II April. have Indseende, saa at de imellem sig ansætte hvad enhver har at udrede til den Deel af Udgiufterne, som dem vedkommer.

II April. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopperne paa Island, for ogsaa at tilkjendegive det Amtmanden og Præsteskabet ic.), ang. Vasser og Skudsmaal, fremmede til Sognene Ankommendes Examinacion, Sognesfolkens Antegnelse af Præsterne, samt Forbud at huse og hæle Betlere, Løsgængere, Misbdædere og Konningsmænd (o).

Gr. Fer at forebygge den Misbrug og Uorden, som paa Island tader Overhaand, at enhver, som han vil, veiser fra eet Syssel til et andet, undertiden alene forionet med Præsters Attest, og undertiden uden noget Skudsmaal, hvorved jaadanne, som staae i Resiance for almindelige Rettigheder og Bøder eller deslige, som og for anden Gield, faae Leilighed at komme bort og unddraae sig fra de Pligter og Forbindlichkeiten, dem paaaligge, uden at Stedets Sysselmand kan vide noget deraf.

Ingen Præst maae (under 1 Rd. Straf til næste Hospital) meddeele nogen Mand- eller Qvindes-Person noget Skudsmaal, med mindre Sysselmanden først har givet Personen under sin Haand og Segl Afstæed, Pas og Tilladelse, at han maae flygte, hvorudi skal anføres Aarsagen og Hensigten, hvorefter han sarer deraf, og derhos gjøre en skriftlig Begjering til Sognepræsten paa Stedet, at han vil meddeele Personen sit Skudsmaal, hvilket Skudsmaal Præsten ligeledes under sin Haand og Segl skal skrive paa samme Vapenstray neden for (p). Naar saadanne Fremmede til Sognene ankomme, skal i Overeensstemmelse med Norske Lovs 3die B. 21de C. Sde Art. den, som dem tager i Huis, strax tilkjendegive det Præsten, som deres Pas

og

(o) See Rescr. 10 Martii 1784.

(p) See 3d. 19 Febr. 1701.

11 April.

og Brevs, de medføre, skal læse, og dem overhøre; og, om nogen Mistanke kunde være, da haver Præsten det for Syffelmanden at tilkjendegive, og tillige underrette Kæpstyrerne derom. Og skal Præsterne flittig antagne deres Navne og Fødested, som sig i deres Sogne opholde, være sig de, som ere hos nogen til Huse, Tjeneste-Karle og Dreng, eller Løsgængere, at hos dem herom, naar behøves, kan have fuldkommen Efterretning. Tager nogen Bønde eller Huusmand Fremmede fra andre Syffeler eller Sogne ind uden Pas, og uden at angive det, saaledes som oven er ansørt, skal han derfor bøde, for hver Uge han holder dem, $\frac{1}{2}$ Rd. Courant til Sognets Fattige, samt anden vilkaarlig Straf, som han kan dømmes ubi, om han dermed længere fremturer, hvilke Bøder ereqveres uden videre Lovmaal og Dom; samme Straf skal og være, om de indtage Betlere og Løsgængere. Med hvilket alt Kæpstyrerne tillige skal have nøie Indseende. Hvo der understaaer sig uden saadant Pas, som beskrevet er, at komme nogensteds, for der at opholde sig, haver Syffelmanden Magt at tage, af det han fører med sig, saa meget som han og Kæpstyrerne kan være betalt med, for deres derved havde Umage, og desforuden en Kjendelse til Sognets Fattige, samt derpaa bortvise ham, for at forsøme sig med Pas, om han der vil forblive. Har nogen Fremmed opholdt sig saa længe i et Sogn, at han paa Passet behøver og forlanger Præstens Skudsmaal, for at reise derfra igjen, maae Præsten ham det ikke, under forbemelte Straf, meddeele, sørend det Steds Syffelmand først har paategnet, hvor længe han der har opholdt sig, og hvorfor han begiver sig andensteds hen; og, om han ifkun der har opholdt sig i et Fjerding eller et halvt Aar, skal han dog have Præstens og Syffelmandens Paategning, at paa ham intet hester. Fører

15 April.

nogen Fremmed Pas, som er et halvt Aar gammelt, uden imidlertid at være paategnet af det Steds Sysselmænd og Præst; han kommer fra, skal det anses, som han intet Pas havde, og bør med ham da derefter forfares. Skulde det være Delinquenter og Rømningsmænd, som nogen maatte huse og hæle, straffes det ikke saa lemsalbig, som her er foreskrevet, men paa det skarpeste efter Loven. — Og, da saavel Kiepstærerne som Sysselmændene nu i Anledning af denne Befaling nsiere bør have Indseende med, hvilket Slags Folk det er, som opsætter sig i Kiepperne og Sysslerne, saa vil det regnes dem desmeere til Last herefter, om grove Forbrydere skulde staa Leilighed der at forblive, og hales. — I øvrigt maae ingen, som vil reise ud af Landet, dertil af vedkommende Amtmand meddeles Pas, førend han forskaffer Beviis og Skudsmaal saaledes, som foran er foreskrevet, fra sin Sysselmænd og Præst.

21 April.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden paa Island), ang. at de Sager, hvoraf alene kan følge en liden Penge-Mulct, og de, som eene sigte til at vedligeholde god Orden og Politie, skal brevi manu ved Sysselmændenes Kjendelser afgjøres, og uden Appel excoqueres.

Gr. Da derved adskillige Uordener vilde forebygges, har Stiftsbefal. forment, at til dette Slags Sager kunde henføres: 1) Alle Politie-Sager, som maatte kunne forsones med nogle Tumers Hensigtelse i Sabestøcken, eller arbitraire Penge-Bøder, som ikke overgaac 4 Rtk. Danke; 2) alle de Bøder, som i Forordn. om Gens Besøgeser af 27de Maii 1746, om et og andet i Regrestabs-Sager af 3die Junii 1746 ere dicterede, omendskont de overstaa 4 Rtk. Danke, ligesom og Bøder for Sabbatens Overtrædelse; 3) Sager, som angaae Kirkers, Præsters og Sattines Licende, Lyse-Told, Gøe-Told og Dags-Værf, saa og Lavmands-Told, naar samme ikke i rette Tid blive erlagte. 4) Paa samme Maade, som i Forordn. 13de Maii 1776 om Forfommelse ved Gjerdesætningen er anordnet, skulde og forholdes med Velesnes Indsættelse, saavel i Henseende til det leiede Arbeide for

11 April.

for den Forsømmende, dets Betaling, som og den Mulet, Vedkommende for Forsømmelsen kunde tilfindes efter Sysselmandens Kiendelse, at det uden videre Appel erqveres; lige-
 saa angaaende Kærrer-Tolden og Betaling for samme, naar den ikke efter den at Sysselmanden gjorde Pliang i rette Tid paa Ringet erlægges; 5) Forsømmelse i Almuens Pligt:Ar-
 bejde, som de efter Loven og Brua tilfiges at gjøre, naar for Reparation skal foretages ved Kirke:Bygninger, især de, hvis Indkomster ikke ere tilstrækkelige til deres Vedligeholdelse, maatte og efter Sysselmandens Kiendelse uden Appel afsjores. 6) Sysselmandens Foranstaltninger og Ordre om de Vanskers Underholdning i Kærperne inden hans eget Syssel, naar de ikke have saa formuende Skatninge, som dem efter Loven kan undaholde, burde de sterverne uden Medfælle og Appel holde sig efterrettelig. 7) Den Pliang, Sysselmanden gjør imellem formuende Skatninge, i Forhold med deres Formue og Skatnings:Grad i hans Syssel, til deres vanskre bestaedes Underholdning, bør de rette sig efter, og, om de efterlade at betale i rette Tid den Andeel, deribor erlægges, efterat de ere paaminde, da at taale Execution uden videre Procces og Dom. 8) Ringe Abod paa smaa Gaarde indtil 2 Rd. ansees, og at bli de uden Procces og Dom erqveres. 9) Udbygning: eller Udkaastelses:Domme, for Gaardens usforsvartige Beboelse eller Misbrug imod Loven og Bygges:Breuet efter forudgjorte Opffuelse i loelig Tid, formeeres og inden videre Appel at burde erqveres, dea at de først, forend Execution skeede, foresives vedkommende Amtmand til Approbation; og endelig 10) de Domme, hvorved Sysselmændene domme Løsemændene at gaae i Tjeneste, burde ikke appelleres, og den i Dommen dicterede Straf eller Mulet, hver gang de ikke efterleve, prompte erqveres.

Alle foransførte Sager skal efter saadant Forslag brevi manu og uden Appel afsjores.

Keser. (til Stiftsbesalingsmanden paa Island); 18 April.
 ang. at Observator maae nyde aarlig Pen 100 Rd.; saa'og at der paa Gaarden Lambhuus opføres et Observatorium.

B. G. K. o. Gen.-Toldk. Circul. (til Told: 21 April.
 Betjentene i begge Riger), ang. at de Beviiser, som Skibsbygger:Forordn. af 18de Martii 1776 har givet Anledning til at fordre ved Told:Clareringerne, ikke meer for Estertiden og indtil videre derved blive at fremlægge. — (Eaasom Plac. af 15de Jan. sidstleden op:
 C c 5- har:et

- 21 April. harver bemeldte Forordning saavidt, at end ingen Indfrankelse meer finder Sted for inden- og udenlandske Skibes Brug til al Fart.)
- 25 April. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Dri-
ve-Bæster og løsgaaende Creature, som optages
om Vinteren (q).
- Gr. For at afblespe den Useilighed, som det, at Pøknings-
Tiden ved Rescr. 5te Febr. 1780, s. 5 er fastsat til 3 a 4
Dage, har havt i Følge med sig, at, nemlig, lige optagne
Creature (der som oftest, især om Vinteren, ei ere andre
end ubslæbte gamle Heste, hvilke Eierne ei have anset værd
at oversøde, og derfor ubelade, ubeskmrede, om de paa
Marken Vinteren over kunne holde Livet eller ikke) i den Tid,
de saaledes skulde henstaae, koste meere at underholde, end
enten Fier n eller en Kjøber vil give, hvorover Stadens
Casse behærdes med en no Udairt, og Kolsnaarden, som det
eeneeste Sted, Staden haver dertil, undertiden ei kan rumme
dem.
- 28 April. Rescr. (til det Vestindisk-Guineiske Rente- og
General-Toldkammer), ang. at de islandske,
grønlandiske, finmarkske og færøiske Sager nu skal
ell 1ste Mail forlægges derfra til Rentekammeret, med
alle de Ting, der til disse Sager høre og have staaet hid-
til under General-Toldkammeret; og at foranstalte
forberørte Sager til Rentekammeret afleveret (r).
- 28 April. Rescr. (til Rentekammeret), Notits derom.
- 28 April. Rentek. Prom. (til samtlige Amtmand, Gre-
ver og Baronet i Danmark, for at bekjendtgjores
(Kgl. Resol. 27 April.)
27 April.) Amtsovervalterne og Jordegods-Eierne), ang. Lets-
telse for Bønderne i Konge- og Fri-Reiser, ved
Indfrankning af deres Ophold paa Skifestederne.
- Ingen fri Befordring skal være pligtig at bie paa
noget Skifested efter den Reisende længere end 8 Timer
om

(q) Bekjendgjort ved Plac. 30 April, i Bd. 1781: See
Plac. 29 Sept. 1783.

(r) See Plac. 1 Maii 1781. Efr. Bd. 20 Octbr. 1773,
s. 3.

28 April.

om Vinteren og 6 om Sommeren, med mindre Overfarten til Søes fra een Provinds til den anden forhaler den Reisendes Fremkomst, i hvilken Henseende vedkommende Amts-Betjente, ved Befordringens Tilsligelse, skulle rette sig efter Visninger, tagne af Vindens Større eller mindre Hæielighed for den Rejsende: De, som reise med Fri-Pas i Almindelighed, bør, naar Reisen taaler noget Ophold, ikke uden høieste Nødvendighed bestille Befordringen forud i en anden Provinds, hvortil deres Reise falder til Søes, sørend de selv der ere ankomne, og med Visshed kan bestemme den Tiid, naar de kunne indtræffe paa ethvert Sted af de anordnede Skifte-Steder. Udebliver den Rejsende fra noget Skifte-Sted uden saadan Nødvendighed, som af Amts-Betjentene og af Bønderne selv rimeligen kunde forud sees, længere end 8 Timer om Vinteren og 6 om Sommeren over den bestemte Tiid, da maae den bestilte Befordring være berettiget at vende tilbage til sit Hjem, og den Rejsende skal da, med mindre han for Amts-Betjenten beviser Ophold at være skeet uden hans Skyld, selv betale sin Befordring med en anden Vogn, hvilken Amts-Betjenten bør være pligtig at forskaffe ham for 32 Skill. pr. Miil, for hvilken Betaling Bønden i saa Fald uægerligen skal tjære. — Dog gielder foransførte Bestemmelse ikke for Durch-Marcher, regiments- eller bataillivæis, i hvilke saavel som andre uundgængelige Nødvendigheds-Tilfælde udtrykkelig bør nævnes i Passerne: "Befordringen skal være pligtig at oppebie de Vedkommendes Ankomst paa ethvert Skifte-Sted, hvad enten den indtræffer tidlig eller sildig."

§. 2.

§. 3.

B. G. K. o. Gen. Føldk. Prom. (til Stifts 28 April.
befalingsmændene i Danmark (s), ang. at det i (Kgl. Resol.
19 April.)
Hens

(s) For Norge under 19 Maii.

28 April. Henseende til Broe-Regnskaberne, ligesom og i Henseende til Regnskaberne for den Accise, hvormed Kjøbstæderne selv til deres Broers og Havnes Vedligeholdelse, de fattige, og saa videre, ere benaadede, skal i noie Overeensstemmelse med Resol. af 23de Octbr. 1747 samt Told-Rullen af 1768 (r) have sit Forblivende derved, at alene Gjenparter deraf med Stiftamtmandens paategnede Attest indsendes Kammeret til Efterretning, men ikke till formelig Revision eller Qvittance, hvilket til Stiftamtmanden maae være overladt paa hans Ansvar at paasee og besørge, og at Kammeret saaledes sører Over-Opsynet over Indtagternes Anvendelse i det Hele.

28 April. Rentel. Prom. (til Amtmændene i Nibeuus-, Eödinghuus-, Stjernholms-, Lundenes- og Dövlings-Amtter), ang. Befordring og Assistance for Landmaaleren, som i Nar udi bemeldte og nogle fleevigste Amtter skal fortsætte de trigonometriske Operationer.

30 April. Bergverks-Directorii Prom. (til Stifsbefalingsem. i Danmark), ang. Salt fra Walløe-Bærk.

For at afhjælpe den i Kjøbenhavn værende Mangel paa smaat Salt, er tilstaaet endeel af Hørkræmmerne i samme Stad et vist Quantum norsk Salt forud frem for andre Kjøbere; og til den Ende ere Betjentene ved Walløe-Saltværk tilskrevne, at de Fartøier, som ankomme til Bærket, for at afhente dette saaledes forud tilstaaede Quantum, maae først expederes, uagtet andre Fartøier maatte være for ankomne til Bærket, for at indtage Salt. Altsaa bliver det fornødent, at de blandt de handlende i Kjøbstæderne, som ville lade noget Salt der afhente, først underrette sig hos Saltværks-Betjentene,

(r) See Cap. 27, Art. 8.

tene, til hvilken Tid Saltet vist kan være at erholde, 30 April.
 saasom det ellers let kunde træffe ind, at, naar Skibe
 blive affendte i Uvished, om der paa den Tid enten
 var Salt at faae eller ei, saadanne Skibe da kunde gjøre
 forgjæves Reise, eller i det mindste blive længe opholdte.

Refer. (til Stiftsbesalingsm. i Bergen og Trunde 2 Maii.
 hjem), ang. at ingen af Bergens- eller Trunde-
 hjem-Byses Borgere, som handle paa Nordlandene, maae
 sælge til Nordlands-Amtes Indbyggere, eller være
 dem behjælpelig til at erholde noget Slags Brænde-
 viins-Redskaber, være sig Rjedler eller Vandter, eller
 dertil forstrække dem hverken med Penge eller paa Crea-
 dit; og at der i Henseende til Straffen for deslige For-
 brydelser skal forholdes efter Ed. af 8de Martii 1757 (u).
 — (For at forekomme utilladelig Brændeviinsbrænden der i
 Amtet.)

Refer. (til Biskop Hr. Harboe), ang. at Frue 4 Maii.
 Skoles 4 overste Hørere maae nyde Degne-
 Penge.

Gr. 1) Disse Hørere, som tillige ere Degne til vor Frue-,
 Nicolai-, Helliggeistes- og Trinitatis-Kirker, nyde intet Hø-
 rers-Offer; men vel Degne-Penge til Paaske og Mikkelsdag,
 som en ældgammel Rettighed, hvilke dog aftage, da en Deel
 aldeles nægte at give, ja afvise den Samlende med Haan-
 hed, og en Deel paaakaer noget Stridligt, som berettiges
 Hørerne til disse Degne-Penges Indsamling. 2) Loven 2—
 15—17 og Skoleforordn. s. 83.

Bemeldte 4 overste Hørere og deres Efterkommere
 maae være berettigede til ovenmeldte Degne-Penges Ind-
 samling i de dem tillagde Sogne.

Canc. Prom. (til Stiftsbesal. og Biskopperne i 5 Maii.
 begge Riger, til Efterretning og Bekjendtgjørelse for (Kgl. Resol.
 samtlige Detjente, som henhøre under Cancelliet), ang. 7 Junii
 at de uden noget Slags Paaskud maae sørge for 1780 til
 deres Finants- Collegium.)

5 Maii. deres Høfstruer, med at indsatte for dem i den almindelige Enke-Casse, til Pensions Hjuelpe efter deres Død, da deres Enker, i Falge Fund. til bemeldte Casse af 30te Aug. 1775, dens 4de Artikels Vlydende, ikke maae eller kan vente sig nogen Pension til Vyrde for den Kongelige Casse (*). — (Saaom i Aarene 1779 og 1780 indkom mangfoldige Ansogninger om Pensioner, hvor- til ikke haves noget Fund.)

16 Maii. Resce. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopperne i Sjellands-, Fyens-, Vollands-, Aarhus- og Ribes- Stifter), ang. at det, som paa de bortsolgte Kongelige Godser bør svares til Skolerne og Skoleholderne, maae ved Execution inddrives.

Gr. 1) Det fornemmes, at nogle af Lods-Eierne paa de Kongel. bortsolgte Jordegodser vare sig ved at betale hvad de i Folge Auctions-Conditionerne ere pligtige; og det er at besyngte, at denne til almindelig Nytte saa prisfelig Skole-Indretning derved lettelig kan forfalde. 2) Det er ved Injær af 28de Martii 1721, §. 22 bestemt hvad Skoleholderne skulle nyde, og ved Auctions Conditionerne ligeledes fastsat, at de Bønder, hvis Børn til Skolerne henhorte, skal, paa samme Maade som tilforn, underholde Skoleholderne og vedligeholde Skole-Husene.

Hos de Lods-eiere, som udeblive med det de efter bemeldte Conditioners 10de Post tilkomme at forskaffe, vare sig saavel til Skolehusenes tilbørlige Vedligeholdelse, som til Skoleholdernes Løn og Underholdning, maae, paa den i Skole-Districtet værende største Lods-eiers Requisation til Stedets Amtmand, skee prompte Udpantning for det Manglende, og samme i fornøden Fald inddrives ved militair Execution.

19 Maii. B. G. N. o. Gen. Soldk. Circul. (til Stiftsbefalingsmændene i Notge), ang. Broes og Accise-Regnskaberne (γ).

B. G.

(*) See og Circul. af 19 og 22 Maii 1781,

(γ) Som Circul. af 28 April 1781 for Danmark.

N. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til Consumptions-*Detjentene i Danmark og Norge*), ang. at de af dem, som ere givte, eller agte at indtræde i Egteskab, maae for deres *Hustruets* indsatte i *Enkes Caffen* (z). 19 Maii.

Sammes Circulaire (til *Kobber-Toldforvalteren i Norge*, saavel som *samtliche Toldere i Danmark og Norge* (a), til egen *Efterretning* og til *Beskjendtgjørelse* for alle ved og under *Toldstæderne* hørende *Kongelige Detjente*), af lige *Indhold* som *Næstforestaende*. 19 og 22 Maii.

Refer. (til *Stiftbefalingsm. i Christianstads*), ang. at de 2 *aarlige Skatte- og Sage-Ting i Nedenæs-*Lehn** skal for *Fremtiden* tage sin *Begyndelse* saaledes, at *Sommer-Tingene* begynde for *Sandenæs-Skibrede* imellem med. og ultim. *Maii*, samt *Høste-Tingene* at begynde for *samme Skibrede* strax efter *Wiskelsdag*, og saaledes vedvare de følgende to *Uger* for de to andre *Bringsværdes* og *Strengereids-Skibreder*. — (Til *Lettelse* for *Detjentene* og *Almuen*, og *Skatternes* bedre *Erholdelse*, da der var for *kort Tid* imellem *Sommer- og Høste-Tingene*, men næsten 9 *Maanedes* imellem det ene *Års Høste* og det andet *Års Sommer-Tinge*, siden *Vaars-Tingene* ere *affædede* (b). 23 Maii.

Refer. (til *Stiftbefalingsm. i Sjælland*), ang. at *Helsingør-Bye* maae have *Bagt-Brænde* af det, som *loffes* der i *Byen*, dog saaledes, at *Skipperne* have *Valget*, enten at *levere 2 Ekr. Brænde* af hver *Favn*, eller i *dets Sted* at *betale 3 Sk.* — (Saa-
saa
saa) 30 Maii.

(z) Ligesom *From.* af 5 *Maii* 1781.

(a) Til *Norge* og *Sjælland* den 19, men de øvrige den 22 *Maii*.

(b) *See Bd.* 17 *Decbr.* 1745.

30 Maii.

som Brände-Tilførselen igiennem Portene landveres af, men søveverts tiltaar; og Real. af 8de Maii 1775 samt forrige Anordn. tilstaaes Vagt-Brände af det, som igiennem, Øens Porte indføres.)

30 Maii.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. i Følge Rescr. af 4de April sidstl. strax at fuldføre Sattigvæsenets og de milde Stiftelsers Imodtagelse af Pleie-Directionen; og derefter indsende Forslag til Bestyrelsen; samt at af Finants-Collegio strax forskydes 10000 Rb. til de nødvendigste forestaaende Udgifter, og Kongen vil besørge Stiftelserne fritagne for den derpaa ved Annammelsen heftende Gjeld, samt Renterne deraf imidlertid, efter Magistratens Requisition til bemeldte Finants-Collegium, anvittede, alt indtil videre, og indtil det bliver afgjort, hvorfra denne Gjeld skal erstattes (c).

1 Janii.

Convention med Hertugen af Brunsvig, Wolfenbüttel, hvorved Decimationen imellem Kongens og de Brunsvig-Lüneburgske Lande reciproce er bleven ophævet (d).

6 Junii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Bisfopen i Bergen), ang. hvorledes med *Seminarium Fridericianum* skal forholdes.

Gr. Vaa det denne Stiftelse (hvis Indkomst omtrent er 1200 Rb. aarlig, og som i Følge dens Fundats af 23de Jan. 1750 har den dobbelte Hensigt, dels at den i Bergens latinske Skole studerende Ungdom skulde faae Sinag paa Philosophia moralis, Mathesis, Litteratur og de moderne Sprog, dels at nogle af dem, ved at blive indlaet paa Seminarium, kunde, under en fornuftig Inspectors Tilnig, afholdes fra orkeales Omloben og deraf stødende Væker, og saaledes desbedre anvende Liden, og tørke Studeringer) kan være til saa meget meere Nytte i Fremtiden, saavel i Henseende til den studerende Ungdoms Underviisning i Videnskaberne, som og for det Almindelige.

Semi-

(c) See Rescr. 17 Martii 1784.

(d) Ligelydende, Landenes Navne undtagne, med Convent. 2 Aug. 1776, See ellers Prom. 2 Sept. 1781.

Seminarium Fridericianum skal vedblive som et 6 Junii.
 Huus, hvori Conrector og øverste Hærer ved Bergens §. 1.
 latinske Skole kan logere med 16 Disciple, hvoriblandt
 4 af den næstøverste Classe kan indtages, og hvoraf 10
 af de fattige skal nøde Stipendium Fridericianum, 8 §. 2.
 Rd. hver. Rector skal, endskiønt han skal boe i Sko-
 len, dog herefter være Ephorus Seminarii under Bi-
 skopens Direction, ligesom Conrector skal være In- §. 3.
 spector, og den øverste Hærer Sub-Inspector, same-
 tillige Bibliothecarius, under Rectors Tilsyn og An-
 svar, hvilke sidste, som meldt, stedse skal boe paa Se-
 minario, for at have Tilsyn med Alumnis. Semina-
 rii Bygning skal vedligeholdes, og de samme Udgi- §. 4.
 vter vedvare som tilforn til Vortner, Lys og Brænde, samt
 nyttige Begers Anskaffelse med videre, saa og til Præ-
 mium for den Discipel, som paa høifalig Fundatoris
 Fødselsdag holder den beste Tale. Paa Seminario skal §. 5.
 Rector og Conrector offentlig paa Dansk, hver 4 Ti-
 mer om Ugen, uden for Skole-Timerne, i Stedet for
 det, som ellers har været befalet at læses i Seminario,
 foredrage, den ene Navigationen, og den anden
 Geographien, anvendt paa Handelen, og det ei for
 Disciplene alene, men og for dem af Byen, som saa- §. 6.
 dant ville have; til hvilken Ende en Tid paa Dagen
 skal fastsættes, som er beqvem for alle, og paa hvilken
 saavel Navigationen som Geographien offentlig skal læ-
 ses til almindelig Nytte for Alle og Enhver, hvilket da
 for Publicum ved en ordentlig trykt Indbydelse bekiend-
 gøres, og siden efter uforanderlig følges. Rector,
 som læser over Navigationen, tillægges derfor aarlig
 150, og desuden 150 Rd., i alt af Seminarii Fond §. 6.
 300 Rd. aarlig. Conrector, som læser over Geogra-
 phien, tillægges derfor 100 Rd. aarlig, og, saalænge
 Pensionen til Mag. Lafrær vedværes, desuden 50 Rd.
 VI. Deel. 2 Bind. D b em

- 5 Junii. om Aaret. Den øverste Hører maas aarlig af Seminarii Fond nyde 50 Rd., imod at han 2 Timer om Ugen, som maas være uden for Skole Timerne, og eensgang for alle til en uforanderlig Følge fastsættes, skal læse over Historien. Den tredie Classes Hører tillægges aarlig af Seminario 24 Rd., imod at han 2 Timer om Ugen underviser Disciplene i det franske Sprog. Ligeledes og anden Classes Hører 16 Rd. af bemeldte Fond, imod ligeledes 2 Timer om Ugen at undervise Disciplene i det tydske Sprog. Den nederste Hører forundes i aarlig Tillæg 20 Rd. af bemeldte Fond. Seminaristernes Stipendium maas ikke forgeses, førend Seminarii Fond, af det aarlige Overskud, er opvoret til 2000 Rd., da enhver af de 10 Seminarister faaer 16 Rd. aarlig; og, naar disse 2000 Rd. som en bestandig staaende Fond ere samlede, skal det derefter af Seminarii Indtægter aarlig overskydende, og ei til dets Brug nu bestemte anvendes som et Oplæg til 2de af de beste og skikkeligste Candidater, hvilke gaae fra Skolen til Academiet; og sendes da disse Penge til det Aars ved Universitetet i Kjøbenhavn værende Decanus, at han, naar de med Attester godtgjøre, at de flittigen besøge Forelæsningerne, da udbealer det halve til hver strax efter Nytaar, og det andet halve strax efter at de have taget Examen Philosophicum i rette Tiid, forudsat, at de deri erholde beste eller næst beste Character, thi ellers skal det fratages dem og leveres tilbage til Skolen, for at udbeales som et præmium Diligentiae blandt alle de flittigste Disciple.
- 9 Junii. Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til Stiftbefalingsmændene i begge Rigerne og Kjøbenhavns Magistrat), ang. for de Handlende i Kjøbstæderne at bekjendtgjøre, at det Kongel. Span-
- ste

Ke Hof har aldeles igienkaldet en under 31te Decbr. 9 Junii. f. A. udgiven Anordning om Danske Skibes Behandling, saa at Capitainerne af benævnte Nations Krigs- og Capet-Skibe nu ere beordrede, i den følgende Tiid at begge de Danske Skibe lige ved de meest favoriserede Nationer.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Bøder: 13 Junii. for Svendenes Opsigelses- og Skifte-Tiid, og en Dreng at tjene et Aar som Svend, for han reiser (e).

Er. Ved de i Forordn. 6te Maii 1682 fastsatte 8 Opsigelses-Dage for Svendene sættes Meistrene ofte i Forlegenhed, naar de enten have Arbeide til Kongel. Krigs-Skibe eller til Handelens og Commercents Drift, og Svendene da opstige deres Tjeneste, og efter 8 Dage forlade dem.

Rescr. (til Missions-Collegium), ang. Præstegaardenes Indløsning fra Kirkerne, og Bedligheholdelse, i Finmarken. 13 Junii.

Er. De ere ikke beneficerede, men maae kjøbes af den ene efter den anden, hvilket som oftest ikke skeer uden Eierenes Tab og Skade, da en Missionair eller Student, som bliver befordret til et Kald der i Landet, sjelden er formuende til at kjøbe en Præstegaard, hvorefter han enten maae sælge den fornødne Bequemhed, eller sætte sig i Gjæld, og siden vanskeligen kan vedligeholde Gaarden.

Præstegaardene i Finmarken maae indløses af Kirkerne saaledes, som Amtmanden og Provsten kunne accordere med Eieren om Kjøbet: dog maae Summen ikke lettelig overgaae 300 Rd., med mindre Gaarden tillige maatte være i god og forsvarlig Stand; hvorefter Præsterne skal svare 4 Procento aarlig Rente af Kjøbe-Summen til Kirkerne; men, om Gaardens Istandsættelse kunde koste 50 Rd. og derover, skal denne Beskøftning

D b 2

køstning

(e) See Plac. 18 Junii 1781; men, ang. det sidste især, da udvides derved Bødker-Laugets Art. 38 af 22 Maii 1678.

13 Junii. Kostning og indbefattes under Kjøbe-Summen, hvoraf skal svares Rente: og skal Præsterne derimod være fritagne for Vedligeholdelsen, som af Kirkerens Midler skal bekostes under Amtmandens og Provstens Inspection, ligesom og ingen Hoved-Reparation maae skee uden foregaaende Besigtigelse af uvillige Mænd.

16 Junii. Rentel. Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark), ang. hvorvidt Indqvarterings-Hjælpe-Skatten fra andre Kjøbstæder paa Amtstuen kan bekommes.

Gr. Endeel Magistrater og Byefogder have ansøgt, at den en eller anden Bye fra andre Kjøbstæder tilgodekommende Hjælpe-Skat maatte dem paa nærmeste Amtstue blive anvist til strax at kunne modtages.

Af den Kongelige Cassé kan i dette Tilfælde intet Forskud tilstaaes; og, da Amtsforvalterne alene ere beordrede at modtage den Indqvarterings-Hjælpe-Skat, som vedkommende Kjøbstæder skal betale, og til Betaling i Amtstjerne bliver anbuden, men ikke at paafordre eller inddrive samme, saa kan den en eller anden Bye tilgodekommende Indqvarterings-Hjælpe-Skat ikke paa Amtstuen anvises, førend samme af de vedkommende Kjøbstæder i den dem nærmestværende Amtstue er bleven betalt: men, skulde Magistraten eller Byefogden have Anledning at klage over Udeblivelse med Betalingen, og ansee det fornødent, at om Skattens Inddrivelse af de Kjøbstæder, som dermed staae tilbage, maatte behøves frøict nogen Anstalt, maae de derom henvende dem til det Danske Cancellie, under hvis Foransætning disse Penges Inddrivelse henhører.

16 Junii. B. G. R. o. Gen. Toldl. Prom. (til Stiftbefalings- og Amtmændene i Danmark (f), Schiveshuus

(f) See for Norge den 7 Julii.

huns samt Skanderborg og Nakser undragne), ang. 16 Junii.
 Bortfølgelsen af saadanne strandede Vare, som ikke efter Anordningerne maae forblive i Landet.

Gr. Det er erfaret, at saadanne Vare sælges under denne Clausul i Auctions Conditionerne: "I Forventning af Tillidelse at forblive i Landet." Men Kjøberen kan af saadant ubillig Haak forledes; Conditionerne bør indrettes efter Anordningerne; og overalt kan der være meere Formodning om, at en saadan Tillidelse negtes, end at den tilstaaes.

Naar Omstændighederne i Strandingens-Tilfælde endog ere saadanne, at Udtagelse fra Anordningerne i Henseende til Varene og deres Udsørsel meenes efter Omstændighederne at kunne ventes, bør Resolutionen paa den derom givne Ansøgning dog oppebies, forinden Auction over Varene foretages: men, tillader ikke Tiden dette, maae Varene ligestrem til Udsørsel efter Anordningerne bortfølges, da et saadant Auctions-Vilkaar, naar det endog blev indført, ikke til den Befrielse for Udsørsel, som derefter søges for Varene, nogensinde vil komme i Berragtning.

Rescr. (til det Theologiske Facultet), ang. at 27 Junii.
 Sommer-Ferierne paa Communitetet skal her-
 efter tage deres Begyndelse den 1ste Julii, og endes den
 31te Augusti, da Øvelserne igien paa Communitetet
 usefilbarlig skal begynde den 1ste Septbr., og denne Maaned
 nu altsaa blive Løse-Maaned. — (Saasom Julii
 Maaned er bedre stikket til at forstrikke sig paa Landet end
 Septbr., men ikke stikker sig til Klosters-Øvelser midt i den
 stærke Hede, og Tilbagereisen især til Søes er mindre farlig
 sidst i August, end i September (g).

Rescr. (til Biskopen i Ribe), ang. at der af det 27 Junii.
 residerende Capellanie ved den tydske Kirke i Fris-
 dericia og Anneret Errigde maae udredes Enke-Pen-
 sion 30 Rd. aarlig, samt svares Naadens-Aar. —

27 Junii. (Saafom Capellanens Kald er annecteret med Erigede-Sogn, hvoraf han nyder alle Indkomster, ligesom han var Sognepræst ic.)

27 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Aarhus), ang. den Latinske Skole i Randers.

Samme maae fremdeles bestandig vedblive, dog at Skolehuset i sin Tiid skaffes færdig og i tilbørlig Stand, og at der for Fremtiden gøres saadan Indretning, at Rector eller Conrector ugentlig 4 gange læser over Geographien med Hensigt paa Handel og Seilada, til en beqvem Tiid, for alle Kjøbmands-Sønner og Barle, samt for hvilke stikkelige Folk, som ville høre det, og det med Charterne for sig, samt saaledes, at han igjen hver 8de gang examinerer, hvortil en trofket Indbydelse skal gøres, og deri forklares Nyttens heraf for en handlende Bye; den samme skal og med Tiiden læse 4 andre Timer over Navigationen.

27 Junii. Bevilgning, at Vognmændene udi Randers maae endnu i 10 Aar nyde og oppebære 8 Skill. mere for hver Mill, end Tarten tilholder, baade i Sommer- og Vinter-Tarten, lige med Vognmændene i Aarhus og Horsens (h).

29 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Norge), ang. at Post-Karle skal tages af det unge Mandsskab, om Beqvemme ikke blandt Artillerie-Kudskene kunne udfindes.

Se B:d Rescr. af 19de Julii 1780 er befalet, at de civile Ombuds-Karle skal herefter udtages af de Karle, som ere ansatte for Artillerie-Kudske, m. v.; men det er fornødent, at til Postens Befordring erholdes tjenstdygtige og paa lidelige Karle.

Saasnart Post-Controleuren iblandt Artillerie-Kudskene ikke selv kan udfinde en Karl, som han er tjent

gent med, skal Sessionen være forpligtet til at fremstille en saadan, som er beqvem; og, naar der maanedes iblandt disse, da at afsevære af det unge Mandskab den, som Postbonden forlanger, eller kan ellers hjælpes til, naar det ikke just er en Karl, som er særdeles vel stiftet til Krigstjensten: men, skulde nu eller i Tiden i Anledning heraf møde Vanskeligheder, enten for Post-Controleuren, eller den, som herester maatte beskiftes til, herover at have Opsigt, med at faae de til Postens sikre og skyndigste Befordring tjenstdygtigste og paalideligste Karle, skal der aldeles forholds efter Ed. af 4de Aug. 1758; dog at dette i saa Fald først indberettes.

29 Junii.

B. G. N. o. Gen. Toldk. Prom. (til Skifeforsamlingsm. i Ribe og Told-Bejtentene ved Varde-Toldsted), ang. Foranstaltning til bedre Orden fra Toldvæsenets Side i Janderup-Aae (hvored de af Generaltoldkammeret i Aaret 1773 forskrevne Regler til Orden og Rigtighed for de Baade og Qverter, som passere samme Aae, fornyes og stadfæstes).

30 Junii.
(Kgl. Resol. 13 Junii.)

Derjom nogen skulde befindes ved Janderup-Kirke at lossse nogen Sugs egentlig saa kaldet Rishmands-Bare, undtagen i det Tilfælde aleene, om en Baad, som kommer fra Skibene ved Toldstedet med rigtig Passseer-Seddel for at lossse ved Varde, nødes til ved Tid eller lave Bunde omkring Varde-Bye at lagge an ved Janderup-Kirke for at see Godset conserveret, og samme da aabenbar bringes til Byen med dertil hørende Passseer-Seddel, da skal med ham i saa Fald fortares ejter Toldbrullens 18de Cap. 1ste Art. med Varenes Confiscation. Saa fremt nogen Baadfører, hvad enten hans Baad er stor eller liten, ledig eller ladet, skulde gaae fra eller forbi Toldstedet, og derfra tage rigtig Passseer-

§. 1.

§. 2.

30 Junii.

Seddel paa hvad Vare, den indehaver, eller, ifald den gaaer ledig, et andet Beviis, der forklarer, at den er angivet og visiteret, samt hvad den agter at indtage, da skal Waadføreren til Straf for den forsømte Anmeldelse erlægge i Mulet 1 Rd. pr. Læst af Waadens Drægtighed, som tilfalder den, der beviislig angiver eller anholdet samme, hvorforuden de uden Passer: Seddel foresundne Vare skulle være forbrudte. Ligesom de Waade, der gaae ud fra Stederne inden for Toldstedet, bør paa lige Maade, naar de komme til eller gaae forbi Toldstedet, melde sig, og, naar de gaae forbi, tage saadant Seddel eller Beviis, som i næstforegaaende Punkt er ommeldt; saa bør de og, naar saadant forsømmes, være de i bemeldte Punkt bestemte Straffe undergivne.

§. 3.

4 Julii.

Anordning, ang. at det fyrstelige Hof i Horsens skal have sin egen Skifte-Ret.

Er. Det sommer sig ikke, at der ved dette Hof kan være andre Skifteforvaltere end af Hoffets egne Betjente.

De ved samme Hof varende den anden og tredie Cavalkeer skal som Skifteforvaltere behandle de Skifter, som ved denne Hofholdning maatte foresalde, og deres Skifte-Jurisdiction strække sig til alts de Personer, som ere i dette Hofs Tjeneste og Gage: og maae forbemeldte Skifteforvaltere, til Skifternes desmeere loyformelige Behandling, efter Hof: Chefens Approbation til sig tage som Actuarius en der paa Stedet ubi juridisk Embede varende Person.

7 Julii.

B. G. K. o. Gen. Toldl. Prom. (til Stiftsamt- og Ammændene i Norge), ang. Bortsalgelse af strandede forbudne Vare (i).

Sam-

Sammes Circul. (til Tolderne i Danmark (k)), 7 Julii.
ang. Afgiøterne i Told ic. af fremmed Humle.

Denne ved Placaten af 13de forrige Maaned bestemte Afgiøvt 4 Skill. pr. Pund bliver ganske af Tolderen at oppebære og i Told:Regnskabet at beregne til Indtagt; og afleveres den, ligesom det om Tolden af Salt og Tobak er anordnet, til den Kongelige Amtstue, hvis Dvittering for Afleveringen med Maaned:Extracterne over Told:Oppebørselerne til Kammeret indsendes, da denne Afgiøvt's Beløb ansøres særskilt i Extracterne; ligesom og speciel Forklaring over den indførte fremmede Humles Quantitet bag i Told:Regnskabet fra de indgaaende Numere henføres. De 11 Skill. i Accise pr. Skpd., som hidtil deraf til Byen er blevet svaret, men som nu under foransørte Afgiøvt er indbegreben, udbetales ved Aarets Udgang til den, der haver Accisen, mod Dvittering, ikke af bemeldte Afgiøvt's Beløb, men af de øvrige Told:Intrader, og søres saaledes til Udgiøvt i Told:Regnskabet. Beløbet, saavel af Humle:Afgiøvt, som af den Godtgjørelse, Byen saaledes gives for Accisen, bliver og særskilt i Gengæld:Extracten bag i Told:Regnskabet at forklare.

Sammes Circulaire (til Consumtions:Betientene *ibid.*), ang. at Afgiøvt af fremmed Humle, som indføres, ganske høves af Tolderen, og søres til Indtagt i Told:Regnskabet; og at altsaa, siden Consumtionen er indbegreben under denne Afgiøvt, al fremmed Humle fra Consumtions:Vasenet's Side fri og uden videre Afgiøvt indpasserer. Dog bliver Quantiteten af den fremmede Humle, som indføres, i Søeverets Consumtions:Bogen at forklare.

D d 5

Samm

- 7 Julii. Sammes Circulaire (til Consumtions-Betjentene i Danmark), ang. nærmere Forklaring over Placaten af 20de Decbr. 1779 om Consumptioner af de Vare, som søres fra een Kjøbstad til en anden (1); og at aldeles ingen Consumption erlægges ved Vares Udførsel, da Consumptionen er en Afgift, som efter dens Natur alene ved Indførselen bør svares.
- 11 Julii. Rescr. (til Amtm. i Dronningborg; Silkeborg; 12. Amter, samt til Kjøbenhavn's Universitet), ang. at der paa Christianshede udi Silkeborg-Amt maae (efter Colonisternes Ansøgning) aarlig holdes 2 Markeder de sidste Dage i Maa og October Maaneder, for derved at kunne affatte deres egne Produkter.
- 14 Julii. B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Norge), ang. Afgifterne i Told 12. af fremmed Humle (m).
- 25 Julij, Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Norge), ang. de af Told-Procureuren anlaggende Sager, i Henseende til stemplet Papiir og Rettens Gebühr.
- Or. Noget Rettens-Betjente indskædde Doms-Acter paa uskempt Papiir gratis, men andre paa stemplet Papiir, og fordrøede Betaling.
- Naar Told-Procureuren efter Ordre tiltaler nogen, betaler han hverken stemplet Papiir eller Rettens Gebühr; men, naar den Sagsøgte da ved Dømmen bliver kjendt skyldig, skal Dommeren gjøre Besregning over hvad stemplet Papiir og Rettens Gebühr

(1) Dette bortfalder ved Bd. 13 Jan. 1783.

(m) Eigeiorn Circul. af 7 Julii 1781 til Tolderne i Danmark.

byhr der fra Citantens Side skulde have været brugt, om han havde været pligtig at betale samme, hvilket, foruden Told-Procureurens Salarium, Dommeren da tilfinder den Sagsøgte at betale; og, dersom den Sagsøgte i dette Tilfælde paaanker Dommen, maae Skriveren give Acten beskreven paa slet Papiir uden Betaling til dem, som føre Sagen paa Kongens Vegne: men, skulde derimod den Sogte blive fetsfunden, kan Rettens-Vertjente ingen Betaling faae, ligesaa lidet som stemplet Papiir fra Told-Procureurens Side kan worde betalt; og, skulde Sagen videte blive forfulgt fra Kongens Side, skal Acten gives beskreven af Rettens Vertjente gratis og paa slet Papiir.

25 Julii.

Canc. Prom. (til Rentekammeret samt Genera- litets og Commissariats-Collegium), ang. at Kongen har resolveret: De Militaires Jurisdictioner maae herester, og indtil videre, ligesom hidtil, være fri for, af deres Skifter at erlægge til Justits-Cassen (n).

28 Julii.

Rescr. (til Biskop Hr. Harboe), ang. at Af- skedigede fra Land-Etaten høre til Garni- sons-Kirken, og ligesaa Officerernes Copu- lationer; samt at Amalienborgs Beboere maae holde sig til hvilken Kirke de ville (o).

i Aug.

Gr. Præsterne ved Garnisons-Kirken i Kjøbenhavn have begjert: 1) At alle afskedigede fra Militair-Etaten, naar de ikke have taget Borgerkab, maae, i Henseende til alle praktiske Forretninger, henhøre til Garnisons-Kirken; da de fleste af dem dog blive ved der at søge deres Altergang, og Præsterne altsaa maae bære Embedets Værdier baade i og uden Kirken, hvorimod Stadens andre Præster formeene sig berettigede til at forrette deres Troelovelser, Brudevielser og Barnebaabe. 2) At dem maatte bevilges det samme, som Præsterne ved Holmens Kirke, nemlig, at alle Officerer af

(n) Eke. Bd. 23 Decbr. 1735, s. 9.

(o) Herved forandret Regl. 8 Febr. 1724, §§. 2 og 4.

1 Aug. af Land:Staten, som opholde sig i Kiøbenhavn, maage, i Henseende til deres Copulationer, henhøre til Guarnisons-Kirken, da de, hvad de øvrige præstelige Forretninger angaae, tilhører samme; og 3) at Amalienborgs Beboere maas, indtil den nye Kirkes Opbyggelse, holde sig til hvilken Kirke de vil, og Nicolai Kirke ikke at have nogen udelukkende Ret dertil, samt, at, isaldt engang en Forandring med Amalienborgs Hensættelse under et vist Sogn skulde foretages, Guarnisons Kirken da, som den nærmeste, at maatte være i allernaadigst Erindring.

De 2 første Voster ere i alt approberede; ligeledes bevilges og, at Amalienborgs Beboere maas, indtil den ny Kirke bliver opbyggt, holde sig til hvilken Kirke de vilse; men med det øvrige beroer det, indtil Casus eksisterer.

8 Aug. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Viborg), ang. at imodtage militaire Delinquentinder i Lugthuset.

Gr. Spindehuset paa Christianshavn er det eeneste Sted, hvor Krigs-Ketten har Nødvighed til at hedsomme Qvindespersoner af Militair-Staten til offentlig Arbeide; men slige Delinquentinders Henbringeelse foraarsager de i Jylland liggende Regimenter megen Besvær, hvorfor Generalitets- og Commissariats-Collegium sønkede, at disse Regimenter maatte bestemme Lugthuset i Viborg til Opholdssted for de Delinquentinder, der hidtil ere bleone tilfundsne at arbeide iblandt de ærlige Janger i Spindehuset paa Christianshavn i visse Aar eller paa Livstid.

Stiftbefal. og Biskopen skulle søie den Anstalt, at deslige Delinquenter af Militair-Statens, naar de ved Krigs-Ketten blive dertil dømt, udi Lugthuset i bemeldte Viborg vorde imodtagne.

8 Aug. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Bergens-Stift), ang. en Skoles Oprettelse i Bergen.

Gr. Den No. 1775 oprettede Friskole for 50 Born er vedligeholdt paa fattig-Cassernes Beføstning; men disse Casser, grundende sig paa Indvaanernes Goddædighed, begynde at aftaae, hvorfors deres Udgifter maas indskrænkes, og Skolea paa anden Maade vedligeholdes, hvilket og kunde skee, naar Renten af de til et Opskringshuus, i Følge Befal. af

10de Martii 1774, henlagde 8000 Rdlr. dertil maatte anvendes, samt naar tillige St. Cathrinæ Fattighuus, som, i Folge Rescr. 3die Decbr. 1773, skulde paa anden Maade anvendes, til et Skolehuus blev henlagt.

8 Aug.

Demeldte St. Cathrinæ Fattighuus maae heretter indrettes til et Skolehuus, saaledes, at Skolemesteren, foruden de fornødne Vareiser til Skolen, der kan have sin Voepæl; og, om flere Vareiser end dertil fornødne skulde findes, da i samme de meest trangende af Skolens Børn til Forspøgning at indtages. Den til et Opfostringshuus henlagde Capital med sine Renter, tillige med den ubetydelige Capital, som for nævnte Fattighuus tilhører, maae til denne Skole henlægges, og Skolens Udgifter af dens Renter, da Capitalen stedse skal blive urørt, bestrides. For denne Skole maae, ligesom for andre Stiftelser, paa sædvanlig Maade bestikkes en Forstander, der for Skolens Indtægter og Udgifter skal, efter Anordningerne, aarligen aflægge det behøvrige Regnskab. Denne Skole skal bære Navn af Bergens almindelige Skole, og Børnene udmærkes med en særdeles Klædedragt, som adskiller dem fra Byens øvrige fattige Skolebørn, der ligeledes hver bærer deres Uniform.

§. 1.

Rescr. (til Overhofmesteren ved Sorøe-Academie), ang. at Sorøe-Bye for bestandig, imod den aarlige Afgiwt, maae beholde de den ved Rescr. af 24de Novbr. 1779 og 9de Aug. 1780 overladte, og i næstafvigte Foraar indhegnede Jorder, hvoraf den maae pløie og besaae en Part; dog skal det skee efter Overhofmesterens Anviisning, paa det Over- og Under-Skoven, som altid forbeholdes Academiet, ikke der ved skulde lide for meget; til hvilken Ende han og derover ved en Land-Inspecteur eller Landmaaler maae lade optage et Chartre, hvorved det kunde bestemmes til ved-

8 Aug.

børlig

8 Aug.

hørlig Efterretning i sin Tiid; og, hvor nogle enkelte Træer findes, kan han lade dem udvise til Favne-Brænde eller Savn-Lømmer, for ikke at være til Hinder i Pløieningen. Derimod, da det er Academiets Bønder til Besværing med Gjerders Lufning om disse Jorder til hver 1ste Wali, ligesom og Under-Skoven er aftaget, skal Borgerne aarligen lade sætte 10 Favne dobbelte eller 20 Favne enkelte Steen-Gjerder, hvorved det Nødvendige først skal lukkes, og saaledes dermed aarligen continuere; og haver han ved en ordentlig Syns-Forretning at lade undersøge, om de forhemeldte Steen-Gjerder forsvarligen ere satte; og, naar de saaledes befindes, skal de af Academiet imodtages til Vedligeholdelse for Fremtiden.

11 Aug.

Rentel. Prom. (til Stiftbefalings- og Amtsmændene, Grever, Friherrer og Biskoper i Norge), ang. Decimations-Penges Ophævelse (p).

11 Aug.

(Kgl. Resol. 11. Julii.)

B. G. N. o. Gen. Toldk. Prom. (til Kjøbenhavn's Magistrat samt Stiftbefalingsmændene, for at bekjendtgjøres de Handlende i Stæderne, og Toldbetjentene i Danmark), ang. at fremmede Dyne-Vaar af dobbelt Breede, eller ikke smalere end $\frac{1}{2}$ Alen, maae indtil videre, og saalænge det ikke i fornøden Mængde i Landet selv fabriqueres, indføres i Danmark med $7\frac{1}{2}$ Procent i Told; men det af enkelt Breede, holdende sædvanligen $\frac{1}{2}$ Alen, forbliver fremdeles, som hidtil, contrabande (q).

15 Aug.

Rescr. (til Vice-Commandanten paa Cronborg, Borgemeesteren, og Coutroleur D. Müller i Helsing:

(p) ligesom Prom. af 8 Sept. 1781 for Danmark.

(q) Cfr. Placat. af 23 Aug. 1781.

singer), indeholdende præliminaire Artikler til at 15 Aug.
 haandhave Roelighed og god Orden paa Told-
 og Skibbs-Broen; samt i Havnen ved Hel-
 singoer.

Can. Prom. (til Biskopperne i Norge), ang. 18 Aug.
 at foranstalte, at Præsterne visse Søndage ind- (Kongelig
 skarpe Menighederne Guds og Kongens Forbud Ordre af
 mod Drukkenskab, Fraadserie og Udselshed. 15 Aug.)

Gr. En bedrøvelig Misveer i den første Deel af Norge
 truer dette Riges Almue med en jammerlig Hungers-Nød;
 og det er tillige Kongen bekjendt: 1) at Brandevinsbræn-
 derie paa Landet, uagtet Forbuddene, som nu igjen ere fors-
 mede (r), gaaer i Svang, hvorved Kornet sammeliigen for-
 ødes; 2) at ved Drelluper og andre Leiligheder en Mængde
 Menneker i nogle Dage æde alt op, hvilket og strengeligen
 er forbudt.

Kongens Villie er, at Præstestabet af alle Præ-
 bimestole skal den 15de Søndag efter Trinitatis, og siden
 anden Advents-Søndag, og Søndag Septuagesima, og
 Midfaaste-Søndag betjene sig af Evangelierne og et be-
 qvemt Exordio til at indskarpe deres Menigheder Guds
 strenge Forbud mod Drukkenskab, Fraadserie, Ud-
 selshed af hans Gaver, og den derved forarsagede Sor-
 ødelse af hvad den Trængende kunde unde godt ad;
 hvorved de tillige skal lægge Menighederne paa Hjerte
 deres Konges Forbud, samt opvække dem til Lydighed
 derimod, til Sparsomhed, til indbyrdes Hjælpsom-
 hed, hvilket Alt er Kongens Villie, fordi det er
 Guds Villie og deres eget Beste.

Rescr. (til Biskopen i Ribe), ang. at Enke- 22 Aug.
 Pension af Domkirkeens Sognekalb i Ribe
 herefter bestandig skal være 80 Rdlr.

Rescr.

(r) See Plac. 9 Aug. 1781.

31 Aug.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. at Nafirke-Hospital maae fremdeles herester aleene beholde de samme fra uanindelige Tiider ved Landstinget tiidomte Mulder, nagter Landstinget nu er forflyttet fra Nafirke til Ronne-Bye (s). (Saasom Hospitalet har ikkuns ringe Indkomst, hvori det ved Landstingets forinttelle lider aaklig Tab, hvorimod Rønnebyes fattige ved det der holdende Bye-Ting har en Indtægt frem for Nafirke-Bye af de ved Bye-Tinget saldende Døder til de fattige.)

5 Sept.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Christiania), ang. at den til Ober-Hofrettens Brug kjøbte Gaard skal fra dette Aars Begyndelse være befriet for alle Udgifter af dens Grund, saavel de almindelige som Indkvarteringen betræffende, at svare til Christiania. (Saasom den, da Rigets Archiv der henfattedes, og det Reichsmanske Bibliothek (r) der opstattes m. m., bliver aldeles til offentlig Brug.)

8 Sept.

Can. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. at den i en Herredsfogeds Sted Constituerede, til Medfølge paa Brændeviins-Inquisitioner, bør opholde sig i Kjøbstaden, hvor Herredsfogden boer. (Han opholdt sig over en Mil derfra.)

8 Sept.

Rentel. Prom. (til Stiftbefalings- og Amtsmændene, Grever, Baroner og Biskoper i Danmark), med Gienpart af Conventionen (u) imellem Kongen og Hertugen af Brunsvig-Wolffens büttel (hvorimod ligeløbende Reversal af Hertugen er udsærdiget), hvorved Decimationen imellem Begges Lande reciproc er bleven ophævet (x).

Rescr.

(s) See Rescr. 27 Decbr. 1776.

(r) See Rescr. 7 Martii 1781.

(u) Af 1 Junii 1781. — See og Prom. af 11 Aug.

(x) I øvrigt ligesom Prom. af 12 Decbr. 1776.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Christi-anskjands), ang. de med Røde-Syge Besfængtes Eneur, og derfor i Flekkefjord indrettede Sygehuus. 12 Sept.

Gr. Inspecteurerne for dette Huus have andraget, at endfrønt en stor Deel Syge der ere blivne curerede, viser dog Alminden sig uvilig til at indgaae i Huuset til Eneur, hvilket de beirøgte vil forvolde at det maae helde til sin Underdan, da de forstaae Udgyter derved stedse ere de samme; og derfor foreslaaet noale Bøtter, saasom Huuset, der er indrettet til 20 Patienter, ikke i lang Tid har havt det halve Antal deraf, og saasom de ofte, naar Patienternes Antal har aftaget, have havt ondt ved at faae Spise-Verten til at vedblive for de ham tilstaaede 64 Skill. ugentlig for hver Patient m. n.

Præsterne i Stiften skal hver 3die Maaned forfatte ordentlige Lister over de enten aabenbare besfængte eller derfor mistankte Patienter af den saa kaldede Røde-Syge, som findes i deres Sogne, hvilke Lister de skal meddeele Øvrigheden, paa det de enten ved Øvertalelse eller andre passende og alverlige Midler kunde bringes til at lade sig curere enten i fornævnte Syge-Huus i Flekkefjord, eller et af de andre oprettede, hvorhen de havde meest Lyst til at komme. Tillige bevilges, at en Stue med 10 Senge for de incurable Syge af Røde-Sygen ved bemeldte Sygehuus i Flekkefjord maae indrettes, og de der nyde Ophold og Forsøgning; samt at Spise-Verten for de Syges Optiøning sammesteds maae tilstaaes ugentlig for hver 80 Skill., saalange Antallet af de Syge er under 10 Personer, men, naar samme er derover, ifkuns 64 Skill. ugentlig.

Rescr. (til Biskopen i Aarhus), ang. en Boepæl for Præste-Enker eller Børn i Bistøfte-Kald, at Provsten lader Dødsfald eller Fortfærelse derfra bekjendtgjøre 3 gange i de beiløngste Tidender, og i Vacance lader Avlingen drive, samt at Biskop VI. Deel. 2 Bind. E e pens

12 Sept. pens Resolution: skal validere i Tilfælde af Mistydning om Behoelsen (y).

19 Sept. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Viborg), ang. Viborg: Tugthusets Bestyrelse og Drift.

Er. Etatsraad Kosoed har andraget, at de Aar (x), i hvilke han har foretaet det, ere den 30te Junii udløbne, m. v.; og indleveret General-Casse-Extract for det sidste Aar, hvorefter Tugthusets Overkud til ultim. Junii har været 838 Rd. 1:½ Sk.

Stiftbefalingsm. og Biskopen have at udnævne Inspecteurerne ved Tugthuset efter Rescr. 1ste Novbr. 1780, som hvert tredje Aar, isald de det forlange, ved andre i deres Sted maae afveksles; og skal den af Etatsraad Kosoed indfatte fuldmægtig Graves Baadsgaard være bestandig Med-Inspecteur ved Tugthuset, da han fremdeles fører Regnskabet efter den Plan, som af Etatsraad Kosoed er bleven lagt. Men, paa det denne nu stæete Indretning ved Tugthuset kan blive varig, og faae god Fremgang, maae med det militaire Uden-Manufactur oprettes en Contract, efter hvilken bemeldte Manufactur, som dertil er villig, forpligtes til, fremdeles atournere Tugthusets Lemmer med saa megen Uld til Arbeide, som stedse kunde holde dem udi fuld Beskæftigelse, da, til Lettelse paa begge Sider, kunde aftales, at Transport-Omkostningerne af Ulden, og Garnet tilbage, bleve deelte inellem Manufacturet og Tugthuset. Naar dette alt saaledes er bragt i Rigtighed, afleverer Etatsraad Kosoed Tugthusets Regnskabs Beholdning til de nye beskikkede Inspecteurer, som samme have at imodtage og bevare udi en dertil indrettet Casse med 4 Laase paa Tugthuset, hvoraf enhver

(y) Af Wandalls geistlige Forordn. 1 Deel Side 359.

(2) See Rescr. 23 Junii 1779.

19 Sept.

enhver af Inspecteurerne haver sin Nøgel; og bør de
 vndage over Cassens Indtægter, at de til rette Tiid ind-
 komme, ligesom og hver Uge undersøge Udgivternes Fors-
 nødenhed, og derefter approbere samme ved deres Un-
 derskrevet paa samtlige indleverede Regninger. Inspec-
 teurerne have og at sørge for, at den Capital, som
 ikke bruges til Udgivternes Bestridelse, bliver udsat paa
 Rente ind gode og forsvarlige Hypotheker, hvortil i Fors-
 veien til desto meere Sikkerhed indhentes Stiftsbefalings-
 mandens og Biskopens, som Directeurers, Samtpkke
 og Approbation. Hvert Kvartal skal til Directeu-
 rerne indleveres en Casses-Extract over Tugthuset's løben-
 de Indtægter og Udgivter, og ved Aarets Slutning ef-
 ter 6 Ugers Forløb indleveres Regnskabet imod Deviiis
 til Directeurerne, som besørge disse Regnskaber revis-
 derede og deciderede, i det længste efter trende Maa-
 neders Forløb, hvorefter Regnskabsføreren meddeeles be-
 hørig Qvittering for det aflagde Aars Regnskab. End-
 delig haver Directeurerne ved hvert Aars Udgang til
 det Danske Cancellie at indsende en General-Casses-Ex-
 tract over Tugthuset's Indkomster og Udgivter, som vi-
 ser Beholdningen, med Indberetning, hvorledes Over-
 skudet paa Hypotheker er vorden udsat, og at Regnska-
 berne efter denne Anordning til rette Tiid ere indleve-
 rede, reviderede og deciderede, samt derfor meddeelt
 Regnskabsføreren behørig Qvittering. I øvrigt maae
 Directeurerne for dette Tugthuus ikke gjøre nogen Fors-
 andring i den nu saaledes gjorte Indretning, uden i
 Forveien derom at correspondere med meerbemeldte Etats-
 raad Koføed.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til Cou- 22 Sept.
 sumtions-Bejantene i Danmark, hvorved og Plac.
 af 5te Septbr. sendes), ang. hver for sig, meget og

22 Sept. alvorligen at labe sig det være angelegent efter Consumptions-Forordn. og deres Instrur at inquirere om forbuden Kroehold og Brændeviinsbränden paa Landet, naar og saa ofte der findes grundede Formodninger om, at saadant nogensteds foregaaer; samt at quartaliter indberette, naar og hvor de have inquireret, samt hvad der er forefunder.

26 Sept. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Aalborg, og Kjøbenhavns Universitet), ang. at der paa Velsø-Udmark maae den 2den Julii hvert Aar holdes Marked med Heste, Kram og Træ-Vare, hvor Egnens Beboere kunne affætte Creature og fædde Vare fra Græsset, og derimod indkjøbe de til Høsten fornødne Træ-Vare og Vogn-Vedskaber (som de skal have Mangel paa, da de paa mange Mile veed ingen Skov af at sige), saa og Salt, Tjære og Hamp, med videre; dog at Eieren til Kjølbjegaard forbeholdes Rettighed saavel til at anvise Pladsen, hvor Markedet holdes, som og at oppebære de faldende Boestade-Penge.

3 Oabr. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Smeder-Svendenes Lade og Arbeide.

Gr. Oldgefællerne paa egne og de ugipte Svendes Vegne har ansøgt, at Rescr. af 28de Martii a. c. maatte igjenskaldes, og de at maatte nyde de Rettigheder og Friheder, som de i 100 Aar have nydt, da det ingen Steder udenlands skal være Skik, at giøre og ugiøre Svende have een fælleds Lade, ei heller bliver dem der noget at have det saa kaldede Begjer-Valg, m. m. — Derhos har Kongen bragt i Erfaring, at endel Svende ere reiste bort, og at andre have forladt deres Arbeide hos Messerne, indtil dem blev meddeelt Resolution.

Magistraten skal tilkjendegive dem, at, naar de først vende tilbage til deres Arbeide, og deri forholde sig stikkelige og lydige, vil Kongen, efter nogen kort Tids Forsløb, resolvare paa deres Ansøgning; og, naar de saaledes have efterkommet deres Pligt, da (a) vil

Kon:

Kongen bevilge: 1) At de giorte Svende have deres Lade for sig, og de ugiorte deres; 2) at, naar en Evend et Fjerdingaar eller meere upaaklaegligen har været i en Meisters Tjeneste, maae det staae ham frit for, siden at vælge den Meister, han vil arbeide hos (b). 3 Oktbr.

Reskr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Fri: 10 Oktbr.
berichs Hospital at være fri for Broelægnings-, Renovations- og Vandlednings-Skat, men ei for Skat til de Fattige.

Da Kongen, i Henseende til Broelægnings- og Renovations-Skatten, finder det i Overensstemmelse med Fundatsens 12te Art. meget billigt, at Staden, hvis fattige og mindstfermuede Borgere have høstet, og dagligen høste den sande Nytte og Fordeel af dette med saa store Bekostninger indrettede Hospital, bør betynde disse af det krævende Skatter, saa skal samme lignedes paa Stadens øvrige Grunde; men, hvad derimod Grund-Skatten til de Fattige angaaer, som er beregnet til 54 Rd. 47 Sk., da maae samme, som reglementeret og approberet, fremdeles blive godtgjort og anvist. Og, som Directionen end videre har begjert, at Hospitalet maatte fritages fra Bekostningerne paa 3 Afskabs-Kender, som udfordres til at lede Vandet, der ellers vilde indtrænge sig under dets Bygninger, til den store Aqvæduct i Norges-Gade, befales tillige, at samme paa foransørte Grunde skal paa Stadens Bekostning forfærdiges, saa meget meere, som der af Kongens Casse udbetales til Vandledningerne i Gaderne, lige som de forekomme, i alt 10000 Rd.

Cane Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Dan- 13 Oktbr.
mark og Norge), ang. at communicere Ørtigheds
Ee 3 den

(b) Forklaret ved Reskr. 14 Maii 1783.

- 13 Octbr. den i de egentlig Søe- og Handels-Steder, til videre Beskjendtgjørelse for de Handelslende, den 2den Art. af det med Hamborg sluttede Forlig d. d. Gottorp den 27de Maii 1758. (Hvilket det tydske Cancellie har med det at være Kongens Villie.)
- 13 Octbr. B. G. K. o. Gen. Toldk. Prom. (til samtlige Amtmænd i Danmark), hvorved Kammerets Prom. af 23de Decbr. 1780 (ang. at Tolderen ubi Controleurens Contra; og Controleuren ubi Tolderens Hoved-Toldbog hver Aften, tet under de indførte Expeditioner, skal tegne "mig i Dag forevlikt") communiceres; med Anmodning, ved Told- og Contra-Bøgernes Efter-syn ved Toldstederne tillige at undersøge, om denne Kammerets Ordre ogsaa behørigen efterleves.
- 17 Octbr. Rescr. (til Amtmanden i Hedemarkens Amt), ang. at det sædvanlige aarlige Ting for Tryffel-Sogn maae herefter holdes 8 Dage længere hidindtil, nemlig p. 9de Decbr.; og, naar denne Dag maatte indfalde paa en Spndag, da den næstpaafølgende Søgne-Dag.
- 17 Octbr. Rescr. (til Biskop Hr. Ramus), ang. at der af Klokker- og Degne-Embederne i Fyens-Stift maae svares en aarlig Enke-Pension, som skal være en Tolvtedeel af det, Indkomsterne til Extra-Stats Erlæg-gelse i Aaret 1758 ere angivne for. Og skal Pensionen svares i 4 Terminer :c. (c).
- 1 Novbr. Rescr. (til Det Theologiske Facultet), ang. at Examen Theologicum skal holdes 4 gange om Aaret, og Dagene forud opslaaes, m. v.; samt at Dimis-Prædikerne fremdeles deeles imellem
alle

alle Theologer (hvilken Anordning ogsaa meddeeles Consistorium, paa det at alle øvrige academiske Forretninger derefter kan indrettes).

Er. For at undgaae den usfordne Tidsforbrug, som hidindtil er foraarjaaget derved, at Examen Theologicum holdes hver Maaned, hvilket meget hindrer de academiske Forelesninger, der af de Aarsager alt for ofte maae udsættes, er funden for godt, at til bemeldte Examen skal fastsættes en vis Tid om Aaret, hvorved Candidaterne med meere Vished og Orden kunne indrette deres Studeringer, og fuldende deres Cursus i alle de Videnskaber, som til denne Examen udkræves.

Examen Theologicum skal holdes fire gange om Aaret, nemlig: første gang i Januarii Maaned, anden gang i April Maaned, tredie gang strax efter St. Hansdag, førend den philosophiske Examen begynder, og sidste gang i October Maaned; strax naar Examen Artium er endt. Paa enhver af disse Tider maae alle Candidater, som dertil have meldt sig, examineres; og skal til den Ende Examen fortsættes i eet, saa mange Dage efter hinanden, som Candidaternes Tal kan udfordre. Omtrent 6 Uger, førend Examen saaledes hver gang holdes, haver Decanus Facultatis Theologicæ at lade bekjendtgjøre, at de Candidater, som til den næstfølgende Tid ville examineres, have at indfinde sig paa en vis Tid om Dagen, for dertil at blive antegnede; og hertil kan gives 14 Dage. Naar disse 14 Dage ere forløbne, fastsættes strax derefter af Facultetet Dagene til Examen efter Candidaternes Tal, og til den foreskrevne Tid. Omtrent 14 Dage, førend saaledes Examen skal begynde, lader Decanus Facultatis atter opstaae saavel de fastsatte Dage som og Candidaternes Navne, ligesom de til hver Dag ere ansatte; disse have da efter denne Anmeldelse at indfinde sig; men, hvis nogen til den bestemte Tid skulde blive borte, maae han

1 Novbr. hvortil han dog først igjen i rette Tiid haver at melde sig. — Dimis-Prædikerne kan, ligesom hidtil skeet er, deels imellem alle Theologos, og af dem blive horte efter Leilighed i den Tiid, da ingen Examen holdes. Hvad i øvrigt, foruden den her meldte Forandring, angaaer saavel disse, som og Examen selv, dermed skal forholds fremdeles efter de derom forhen udgangne Kongelige Anordninger.

1 Novbr. Rescr. (til Amtmanden over Ducholm: 10. Amter), ang. at Færgemændene ved Salling: og Bild:Sund maae tilstaaes hver 20 Rd. aarlig (d) for det Sjællandske Infanterie-Regiments Transport, saa længe samme vedvarer; og Udgiften lignes paa de Amter, hvor bemeldte Regiment ligaar indquarteret, og som ellers var pligdig at give dem fri Befordring.

3 Novbr. Nvægslyge-Commissionens Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at Ingen maae indlade sig i Handel med nogen fra en anden Provinds, som agter at Fjæbe Nvæg, uden Vedkommende er forsynet med det behørigte Pas, paategnet af Amtmanden eller Magistraten (e).

3 Novbr. Sammes Prom. (til Stiftbefalingsm., for ogsaa at instruere vedkommende Magistrater og Byefogder til, udi de her ommeldte Tilfælde at forholde sig paa samme Maade, og Amtmændene i Danmark), det samme. Skulde derefter alligevel nogen ved sin Ankomst i Provindsen begjære Stiftamt: eller Amtmandens Paategning paa et Pas, som mangler nogen af de deri anbefalede Paategninger af Vedkommende udi den Provinds,

(d) Fra 1 Jan. 1781, efter Canc. Prom. af 27 Sept. 1783.

(e) Indeholdes i Plac. 5 Nov. 1781.

vinds, som han kommer fra, saa viser han ham tilbage, næst at-fratage ham Passet; og indsender det til det Bestind. Guineiske Hente- og General-Toldkammer; og, skulde nogen, efter allerede at have gjort sit Indkjøb, fremkomme med et Vas, for at erholde den Vaategning, som udfordres, forinden Qvæget fra Stedet maae bortdrives og af Provindsen udsøres, og paa et saadant Vas befindes nogen Mangel, saa, isald ingen Syge i Stiftet grasserer, tegner Stiftamt- eller Amtmanden derpaa: at Vashaverne, uagtet den paa Passet befundne Mangel, dog, i Betragtning af, at ingen Syge var i Stiftet, blev tilladt at drive Qvæget bort og udsøre det, dog under Reservation af den Straf, som ovenbemeldte Kammer efter den til samme gjørende Indberetning maatte finde for godt at dictere Vashavere eller Sælgere, eller dem begge, i Overeensstemmelse med denne Vaategning, at indberette saadant til bemeldte Kammer; men, dersom Sygen skulde være i Stiftet, anholdes Vashaveren, og Passet indsendes til Commissionen (f).

3 Novbr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Fyens- 9 Novbr.
Stift), ang. Omkostninger ved Odense-Byeting
i smaa Gjelds-Sager.

Or. Efter Rescr. af 13de Sept. 1780 maae Gjelds-Fordringer, ikke over 10 Rdlr., paakjendes ved Gjelds-Commissionen i Odense; og dog har en Auctions-Incassator indrettet Auctions-Conditionerne saaledes, at Kjøberne skulle renuncere paa det Beneficium, at indskrives til Gjelds-Commissionen, men derimod lide Dom ved Bye-Ringet, hvorved dem, i Mangel af Betaling, paalægges større Omkostninger, end forudent gjøres.

Naar en Creditor, af hvad Beskaffenhed hans Fordring end er, indstævner hans Debitor for Odense-Bye-Ring i en Sag, som efter Fordringens Størrelse hørte under Gjelds-Commissionen, maae Debitor dog ikke

9 Novbr. tilfindes at betale større Omkostninger, end Sagen kunde medtaget for Gjelds-Commissionen.

9 Novbr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. i Bergen), ang. naar og hvorledes Situations-Charter i Aasteds- og Marfegangs-Sager behove at tages (g).

Gr. At ikke de paa saadanne Charter medgaaende Omkostninger, som ofte overskiae det Dintvistedes, ja hele Jerdbrugets Værdie, ikke skal betage den fattige Waarna til at paatale de ham paa hans Eiendom tilsoiede Forurettelser, saasom Befolkningernes Storhed give Aaledning til overhaandtagende voldsom Opsørsel, i det Endel, skolende paa andres Uformuenhed, søge at tilvende sig uredfommende Eiendomme; og at Over- og Næstretten og Højesteret kan have til saadanne Sagers Paadomme disse da først fornødne Charter til Nieson, derfor de og egentlig ere paahudne, saasom disse Rettes ikke kan tage Stederne i Nieson, men Lovmynden og Underdommerne derimod kan, ved selv efter Anordningerne at betale Stederne, have større Oplysning end ved Afriidning kan tilveiebringes.

- §. 1. I alle Aasteds- og Marfegangs-Tretter ubi Bergens-Stift bør Citanten for Under-Retten ved Stævningen at irettelægge, efter Dommerens Tilspørgsel og Vederpartens lovlige Tilkalbelse, erklære, om han er fornsiet med, at Sagen, uden Afriidnings-Chart, efter Beviiislighederne og Rettens Befaring paadømmes; erklærer han og Vederparten dem da fornsiede med, at Sagen uden Afriidning over Aastebet paafjendes, maae det være Under-Dommeren tilladt, med sine Meddomms-Mænd, Sagen, uagtet intet Situations-Chart er tagen, til Paadømme at antage, og derudi efter
- §. 2. Omstændighederne sælde Dom. — Skulde Citanten ansee Chartet nødvendigt, tilkommer ham og at anskaffe samme, som da bør indeholde ei aleene hans formeentlige Strækning, men endog den Strækning, hans Vederpart paastaer; men, erklærer han, efter 1ste Post, ingen

ingen Afriidning af forlange, bør Vederparten, om 9 Novbr,
han samme paastaer, bestride de paa Chartet, der lige-
ledes bør indeholde saavel hans som Eitantens formeent-
lige Strækninger, medgaaende Omkostninger, uden at
Eitanten, hvad enten han vinder eller taber, derudi
bør tage Deel. — Paaankes nogen af Under:Retten, §. 3.
uden tagen Afriidnings:Chart, paatjendt Sag for Lav-
Tinget, forholdes med Sagens Vaadsmine og Situa-
tions:Chartet som ubi de 2de foregaaende Poster er be-
stemt; da Lavmanden, ligesaavel som Under:Retten,
tillades, naar Parterne dermed ere forniede, Sagerne
efter Aastederne at have befaret, uden foregaaende Af-
riidnings:Chart at paadsmine. — Det forbliver som §. 4.
hidindtil, at ingen Aasteds eller Markgangs:Sag
maae, uden foregaaende Afriidnings:Chart, af Over-
hofretten til Vaadsmine antages; skulde derfor nogen
finde sig besiet, hos Over:hofretten at lade indkomme
nogen af Lavmanden og Under:Retten uden Situations-
Chart paadsmt Sag, paalægges det ham, forinden
Strævning ham til Over:hofretten meddeles, ubi sin
Vederparts og de foregaaende Dommers samt de første
Vidners lovlige Tilfaldelse ved Conduciteuren over det
omtvistede Stykke, efter Vidnernes forhen gjorde Ud-
viisning, at lade tage en nøiagtig Afriidning, der
bør tydelig vise saavel hans som Vederpartens formeent-
lige Strækninger. — Denne Afriidning, for hvis §. 5.
Rigtighed Conduciteuren i alle Tilfælde bør staae til
Ansvar, bør, paa det Parterne kan befries for usød-
vendige Omkostninger, med at lade samme, som hid-
indtil, af de foregaaende Dommere med Aastedet conse-
rere, af begge Sagens Parter paategnes med det omtvi-
stede Stykke at være overeensstemmende, da den af Par-
terne, som skulde beskylde Chartet, bør paa egen Øf-
kostning, mod Regres til Conduciteuren, om det skulde
være

9 Novbr. være urigtig, lade samme af Dommeren med Stræfning
 gen conferere; og, paa det Sagen ei desformodtst unød-
 vendig skal opholdes, bør al Indsigelse mod Chartets
 Rigtighed enten skee under sammes Tagelse paa Kassetet,
 eller saasnart det Vedkommende til Paategning vidnesfast
 anvises, ligesom og Chartet bør, inden fire Uger der-
 efter, eller saasnart Dommeren dertil for andre Forret-
 ninger haver Leilighed, af ham i begge Parter Tilfæl-
 delse confereres, da Afribsningen, naar ei saaledes bli-
 ver modfagt og forfulgt, skal i alle Maader anses for
 rigtig, og Vedkommende, som ei i rette Tid have paa-
 talt det, have Skade for Hjemgjeld. — De-paa denne,
 i Tilfælde af Sagens Indstævning for Over-Hofretten,
 befalede Afribsning medgaaende Omkostninger forsky-
 der Sagens Parter hver det halve; hvorimod Citanten,
 om han for Over-Hofretten skulde tabe Sagen, og Lav-
 mandens Dom ved Magt kjendes, bør tilforpligtes, for-
 uden de øvrige Omkostninger, at tilbagebetale Veder-
 parten det af ham til Afribsningen i saa Maade Ud-
 lagde.

14 Novbr. Rescr. (til samme Stiftbefalingsmand, at lade
 ved en trykt Placat bekjendtgjøre), ang. Skisternes
 Behandling, Tilend:bringelse, Beskrivelse og
 Appel, samt Indcassation derved og aarlig ind-
 sendende Designation derover, i Bergen.

Gr. At de gamle Skifter engang kan vorde tilendbragte,
 og al Anledning til Skisternes unødvendige Opbold for Es-
 tertiden saavidt mueligt forebygges.

§. 1. Alle gamle og over et Aar uafgjort henstaaende
 Skifter bør strax efter denne Befalings Bekjendtgjørelse
 ndi Stiftbefalingsmandens Nærværelse, samt Arvinger-
 nes og Debitorernes Tilfaldelse af Skifteforvalterne so-
 retages, og til en af ham forelagt Tid sluttes, m. v.

— Al Rættens Behandling ved Skifter maae for Efter-
 tiiden ingenlunde skrives paa løse Concepter, men i
 de anbefalede Protocoller strax indføres; og skulde det
 for Ordens Skuld ansees nødvendigt, at Skifte-Brevet
 under eet i Skifte-Protocollen inddrages, maae en Be-
 handlings-Protocol af Stiftamtmanden autherise-
 res, hvori enhver Sessions Bestemmelse skal indføres
 og af Vedkommende paa Sessions-Stedet underskrives (h).
 — Paa en vis af Stiftamtmanden bestemmende Dag
 bør hver Uge inden Raadstuen holdes ordentlig Skifte-
 Session ic. (i) . . . overstaaet Fatalia, bør Skifte-
 forvalteren ved Decisionen tillige forelægge Parterne
 en Tiid efter Omstændighederne af 3 a 4 Uger, inden
 hvilken de have at erklære dem, om de med samme ere
 fornøiede, eller den vil paaanke, da deres Stiltienhed
 over den forelagde Tiid skal ansees som fuldkommen Er-
 klæring, at de med Decisionen have acquiesceret, og
 Skifter ei derefter længere at maae opholdes. — Som
 den af Magistraten, der tilligemed Byefogden foretter
 Skifterne, forestiller den øvrige Magistrat, og den sæl-
 gelig ikke kan paakjende deres egne Handlinger, bør
 Skifte-Decisionerne saavel desaarfsag, som paa det
 Skifterne deghastigere kan tilendebringes, ikke, som hid-
 indtil, for Raadstue-Retten indstævnes, men imme-
 diate for Over-Hofretten efter foregaaende Indstæv-
 ning-til Paakjendelse foretages. — Det er, og fremdeles
 bliver Skifteforvalterne alvorligen forbudet, ikke, un-
 der hvilken Forevending det end maatte være, og om
 end Arvingerne dermed skulde være eenige, udi Sterv-
 boerne at paatage dem Incaffationen; men, skulde
 der i et Bøe enten ingen Arvinger findes, eller Credito-
 rerne

14 Novbr.
§. 2.

§. 3.
§§. 3. 4. 5.

§. 6.

§. 7.

(h) Eft. R. 2 Junii 1775. §. 1.
 (i) Tractat samme Reser. §. 2, dog med her anførte For-
 andring og Tilfæg.

14 Novbr. rerne saa uhetydelige, at de ikke ville udnævne nogen

Incassator, have Skifteforvalterne paa deres Ansvar for Stiftamtmanden at foreslaae en dertil vederhæftig Mand, som da af ham efter Befindende beskikkes (k).

§. 8. — Da Aarsagen til de fleeste Skifters Ophold foregives at være, at Tilsyns-Værgens Regning ei er indkommen, have Skifteforvalterne for Eitertiden udi et hvert Stervboe at forelægge Tilsyns-Værgen en med Boets Forsætning passende kort Tiid, til med sin Regning at indkomme, til hvilken forelagt Tiid Værgen haver at indlevere sin Regning, under een Rigsdalers Mulet til Domkirkens Fattig-Skote for hver Dag, han dermed længere indeholder; dog, isald Tilsyns-Værgen skulde have gyldige Aarsager til at forlange Tiiden forlænget, maae saadant for Stiftamtmanden andrages, som efter Befindende meddeeler sin Resolution, hvormed

§. 9. det haver sit Forblivende, — Uagtet at der ofte intet haver manglet til et Skiftes Slutning, uden den fornødne Udlægs-Forretning, erfares det dog, samme hidindtil derefter unødvendig at være opholdt; thi befales Skifteforvalterne, saasnart noget Skifte saavidt er fremmet, at intet mangler uden Udlægs-Forretningen, samme i det længste inden 14 Dage at besørge forfattet, aflæst, og i den dertil indrettede Protocol indført; ligesom og Raadstue-Skriveren paalægges uden Ophold, og i det seneste 6 Uger efter at et saadant Skifte er sluttet og expederet, at besørge samme in Originali renskrevet og vedkommende Skifteforvaltere til

§. 10. Bekræftning og Udstedelse overleveret. — Som Dødsfogden tilligemed Magistraten forretter Skifterne, bør den Designation over sluttede og usluttede Skifter, hvilken, sølgelig Rescr. af 21de April 1764, aarlig skal indgives, ikke, som hidindtil, ene af Magistraten,

inen

(k) Se. samme Rescripto s. 3.

men af Byefogden, tillige forfattedes og underkretved; og 14 Novbr.
 bør ubi Designationen, foruden hvad samme efter foran-
 forte Rescr. og det Danske Cancellies Skrivelse af 30de
 April 1768 bør indeholde, ved ethvert af de sluttede
 Skifter ansføres, naar det er optagen til Slutning,
 naar Udlægs-Sorretningen derefter er forfattet og af-
 løst, samt naar Skifte-Brevet er Skiftesforvalterne til
 Bekræftning tilstillet, ligesom og ved ethvert af de slut-
 tede Skifter udsærlig opgives den egentlig og sande Års-
 sag til Opholdet, med vedføiet Forklaring, naar samme
 formeenes at blive tilendebragt.

Rescr. (til General-Indquarterings-Commis- 14 Novbr.
 sionen i Christiania), ang. at samtlige til Chri-
 stiania Garnisons Sygehuse udsordrende Requisitioner
 maåe, ligesom i de andre garnisonhavende Stæder er
 skeet, anskaffes paa Indquarterings-Cassens Bekost-
 ning; og ellers dermed at forholdes efter Rescr. af 6te
 Septbr. 1780. — (Saaom den første Deel af Requisi-
 terne vare forslidte, at nye maatte anskaffes, hvorved Con-
 tracten mellem Magikraten og Garnisonen om Snæbuaas
 Deconomiens Beskrivelse nødvendigviis maatte ophæves, som
 Høen har forbeholdt sig, naar den sandt for godt; og den
 imod dens Villie ikke kan tvinges til en Forbindelse, som i
 Forhold til de andre Kjøbstæder er ufordeelagtig, saa meget
 meere, som den betaler en af de største Contingenter til Ind-
 quarterings-Cassen, og desuden besværes med større Byrder
 end andre.)

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Aarhus), 16 Novbr.
 hvorved tilkjendegives nogle Regler af Infanteries
 Reglementet, ang. Militaires Pligter i Tilfælde
 af Oplob, Ildbrand, Tvistigheder i Hus-
 sene, og Uorden.

Gr. Borgerkabet i Randers vil ikke vise Vagter og Va-
 trouiller den Respect, som dem tilkommer: derfor (paa det
 Vedkommende af den civile Etat i hemseldte Randers kunne
 vide, hvorvidt Garnisonens Rettigheder og Pligter, i Hen-
 seende til den almindelige Røgligheds Haandhævelse, strækker
 sig,

16 Novbr.

fig, og hvorefter Vagter og Patrouiller af Bnens Indbaar-
nede bør begaaes og ansees) tilkjendegives vedkommende Ei-
vildt, til Advarsel og Efterretning, de i Infanterie-Regle-
mentet i saa Maade foreskrevne Regler.

Ved foresaldende Sammentøb af Vobelen skal en
Under- eller Over-Officer strax lade sin Vagt træde i
Gevær, og, dersom saadant Opløb aleene maatte være
forarsaget af Nysgjerrighed eller andre interbetvdyende
Aarsager, maae han holde Mængden saavidt fra Corps
de Garden, at han kan staae med Vagten ubehindret,
beobagte alt, hvad som maatte forekomme, og have fri
Haand i Commando; men, skulde Vobelen saaledes sam-
menrotte sig af mistænkelige Aarsager, og gjøre Mine
til at begaae en eller anden Insolence, saa skal Sligt i
Tiide ved de Vagthavende søges forebygget, og for den
Vedkommende anmeldes, samt hans Ordre indhentes,
hvorefter den der forhødnede Anstalt søies til at faae
Mængden adspillettet. Paa lige Maade skal og en vagt-
havende Under- eller Over-Officer forholde sig ved paa-
kommende Ildbrand, lade Vagten træde i Gevær,
holde Mandskabet sammen, og strax melde det til den
Vedkommende, og, indtil alting er forbi, lade Vagten
blive staaende med Geværet ved Foden. — Naar Stri-
digheder maatte foresalde i et Hus eller paa et fra Vag-
ten afstides liggende Sted, enten det er Dag eller Nat,
og en troeværdig Person bliver skicket til Vagten, om
at hente Hjælp, og at styre til rette: saa skal den vagt-
havende Under- eller Over-Officer strax sende nogle Mand
derhen, hvilke, om intet Ondt endnu er skeet, skal en-
ten søge at stille de stridende Personer fra hinanden og
stifte Fred, eller og, isald endnu nogen Skade eller
Ulempe skulde være at befrygte, da arrestere dem og
bringe dem til Vagten; men, dersom det udfikkede
Mandskab skulde gjøres Modstand, og ikke være stærk
nok, saa gives den vagthavende Under- eller Over-Offi-

ceer strax derom Efterretning, hvilken da skal stikke saa mange Mand derhen, som gjøres fornøden, og saaledes bemægtige sig de Opsætsige. Derimod, naar Vagten bliver hentet til et Huus, og samme ved sin Ankomst befinder alle Ting roelig og stille, men Huus-Verten dog vil have en eller anden der værende Person arresteret, endstjønt denne aldeles benægter, paa nogen Maade at have foruroelget ham, saa at Sagen maatte være tvivlsom: saa kan vel efter saadanne Omstændigheder, saakremt den, der begjærer visse Personer arresteret, er en boesiddende Borger, saadan Begjering vorde efterkommet; dog maae han i saa Fald tillige selv lade sig arrestere, og maae den vagthavende Under- eller Over-Officeer ikke lade nogen, der een gang er arresteret, løs igjen, uden den Høistcommanderendes forevidende og Befaling. Efter at Tappenstræg er slaaet, bliver fra Vagten udskicket Patrouille, som bestaaer af en Under-Officeer eller Gefreider og nogle Mand, hvilken nogen Tiid marcherer igjennem de den tilkændegevende Gader, og skal bringe alle dem, som undervois af Nati en uden for deres Quarterer attraperes, til Vagten, samt derhos, efter den dem i saadan Henseende tillagde Ordre, søge at styre tilrette, hvor ellers nogen Uorden maatte beopagtes.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. 16 Novbr.
 at bekendtgjøre den Kongelige Resolution af 3die (Cabinetts-
 October sidstleden for Smedker-Mesterne. 16 Novbr.)
 Befaling

Gen. Ed. Dec. og Commerce-Collegii Prom.
 (til Stiftbefalingsmændene i Danmark og Norge),
 ang. at foranstalte de aarlige Skibs-Tabeller
 fra Toldstederne forfattede med saadan Noiagtighed,
 at Collegium kan see sig i Stand til, derstier ved hvert
 VI. Deel. 2 Bind. 3 f Aars

20 Novbr. Kars Begyndelse at forelægge Kongen tilforladelige Beregninger over Tilstanden af den indenlandske Skibs-
fart (1); og ere disse Tabeller, til vedkommende Tol-
deres Lættelse, indskrænkede til de saa uundværlige Efter-
retninger, som findes paa vedlagde Schema.

Extract af N. Toldbog nr. No. 17, i Henseende til
de under dette Told-District hjemmehørende Sartsjier.

Tablet over de i N. Kjøbstæd hjemmehørende Sartsjier
for Aaret 17

Nav- ne.	Dræg- tis ef- ter Com- merce- Laster.	Byg- ning- sted.	Byg- nings- Aar.	Mandskab.				Re- der- nes Nav- ne.
				Skip- pere og Styr- mænd	Under- Betsen- te og Beme- ne.	Dren- ge.	Sum- ma.	
Summa	==	==	==	==	==	==	==	

21 Novbr. Reser. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over
Viborg-Stift), ang. at Stiftsprovsten i Vi-
borg maae være fritaget for at actionere og dømmes til
Viborg-Tugthuus efter Fundatsen (m), hvilket lige-
som forhen skal skee ved Politimesteren der i Byen.

22 Novbr. Reser. (til Stiftbefalingsm. i Bergen og Trunde-
hjem, samt General-Deimesteren Nordensfelds,
Oberstlieutenant Krogh), ang. at bemeldte Ge-
neral-Deimester, for sin Person, og uden Følge for
Efterkommeren, maae nyde 1200 Rd. aarlig Løn i alt,
og til en Guldmægtig 210 Rd., hvilke Lønninger af
de

(1) See Prom. 28 Novbr. 1776. Eft. Skrivelsen af 23
April 1746.

(m) Af 14 Nov. 1743, Cap. 2. Art. 4. i Kortes Reser.
3 Part, 1354 Side, og i Schous belovede Udtæ.

de Bergenske og Trundhjemske Vei-Casser skal udbetales, ligemeget af hver; til hvilken Ende Vei-Tolden i begge Stifter skal ansættes til 7 Sk. pr. Mand, i Stedet for de hidtil betalte 4 Sk. Derimod skal General-Deimesteren hvert andet Aar selv befare Bergens Stifts Vei, og paasee sammes skyndigste og forsvarlige Istand-sættelse; og skal det, som fra den ham forundte Fuldmægtiges Løn overkyder, af ethvert Stifts Vei-Casse anvendes til Krud og Minering paa det Stifts Vei, og ellers som sædvanligt for Vei-Cassens Indtægt og Ud-givt aflægges aarlige Regnskaber.

21 Novbr.

Rescr. (til Biskopperne i Jydland), ana. at 23 Novbr. **Fridericia Kirke- og Skole-Betjente skal fremdeles nyde 2 Rd. af hver, som i Nørre-Jydlands 4 Stifter bliver ordineret til Præst, være sig Sognepræst, residierende eller personel Capellan, hvilken Afgift og skal finde Sted, saa tidt nogen af dem i Stifterne forflyttes, i hvor ofte, fra eet til'andet saadant Præste-Embedde. — (Saaom der, uaaet Br. af 13de Decbr. 1664 (n) og 17de Decbr. 1681, tvivlede om, hvad Betjentene skulde nyde; og de ei fra alle Stifterne paa nogen Tid havde erholdt noget af de til personelle Capellaner ordinerede.)**

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopperne i Norge), ang. at Præsterne skal aarlig give Skifteforvalterne Attester om de Dordøde, og om de Fruentimre, som have indladt sig i Ægteskab.

Br. Udskillige Vanskeligheder møde de Kongel. Betjente, især paa Landet, i at blive underrettede om dette, hvilket ofte foraarstige Worden i Stifterne og Overformyndes. Kullerne.

Præsterne skal være pligtige til, inden hvert Aars Januarii Maanedes Udgang uden Betaling, og under

§ 2

samme

(n) s. 3. — See derforuden Rescr. 12 Decbr. 1668 og 23 April 1678 samt Br. 16 Aug. 1681.

23 Novbr. samme Forholds-Regler, som er anordnet for de Kongelige Betjente i Henseende til Justits-Cassen, at meddeele vedkommende Skifteforvaltere Attester om alle i deres Meenighed i det forløbne Aar Bortdøde, saa og om de Fruentimmer, som i saadan Tiid maatte have indladt sig i Ægteskab.

30 Novbr. Rescr. (til Amtmændene i Danmark), ang. at Rettens-Betjente, ved Brændeviins-Inquisitioner, maae mulctere Inquirenten for slet Opførsel, og selv vælge de medtagende Vidner, som skal nyde 2 Mk. hver.

Gr. For at forekomme Klager over, at Inquirenterne paa sine Steder vise en meget forvoven og slet Opførsel imod Rettens Middell og andre; og at de tillige medtage som Vidner saadanne Personer, hvilke de selv forlange.

Naar nogen Inquirent under Inquisitions-Forretningen opfører sig utilbørligen, enten imod Rettens Middell eller andre, da kan slikt ansæres i Forretningen; og maae Rettens Betjente være autoriserede til, under Forretningen selv, for saavidt den er at betragte som en Politie-Sag, at dictere Inquirenten en liden Mulct: i øvrigt maae Rettens Betjente selv vælge de Mand, de ville medhave som Vidner, hvilke dersfore skal nyde enhver 2 Mk. daglig.

5 Decbr. Rescr. (til Landmilitie-Sessionerne i Danmark), ang. at med de i Følge Rescr. 11te Sept. 1776 til de gebovorne Regimenter afsaavede Bønders Karle i Udvevrlings-Tilsælde skal forholdes ligesom med Landsoldater.

Gr. En Regiment-Chef har gjort Vanskeligheder imod en fra det Kjøbenhavnffe Distrikt til Regimentet efter A. af 1776 afsaavede Karls Udløsning, som nu havde tilforhandlet sig en Gaard i Distriktet, og i hvis Sted, til at udriene den øvrige Tiid, han havde tilbage, var anbuden en anden tjenstdygtig Karl. — Men, da det for Jordegodserne og Landvæsenet

5 Decbr.

væsenet i Almindelighed er af Betænded, at med de til de gevorbne Regimentter, i Følge forberorte Rescr., afsynde Bønderkarle, i Henneende til deres Udløsning, forholdes paa samme Maade som med Landsoldaterne; og Bd. af 30te Jan. 1777 s. 10 tillader en Land-Soldat eller Kytter at udløses til Gaardfæste, efter at han er præjenteret, indskreven, og har tjent et Aar, og eenzang bivaanet Anværingen, ligesom Anordn. af 11te Aug. 1779 s. 4 endog bevilger den Karle, som ved Aro eller Kjøb bekommer en Selveiergaard, strax at tiltræde samme, uden som en Fæster at være Soldat et Aar: finder Kongen, endskjønt meerbemeldte Rescr. ikke faktiskter suadan Udløsning for de i Følge samme afgivende Karle, det dog tilligt, at disse Karle, ligesaa vel som de andre, til Gaardbesiddere, saavel ved Aro og Kjøb som Fæste, skulde kunne udløses, imod andre tjenstgigtige Karles Udlevering, allehelst disse, ligesaa vel som de andre Karle, istkun paa visse Aar ved Regimentterne ere ansatte, og begge Slags Karle maae i de faktiskte Tjenste-Aar permitteres til deres Hjem, for at tjene paa Godierne, samt efter de faktiskte Aars Udlob igien til Godierne ganske skal afleveres.

Med de Karle, som efter Rescr. af 11te Sept. 1776 til de gevorbne Regimentters Augmentation afgives, skal i ovenmeldte Udveplings-Tilsælde i alle Maader forholdes paa samme Maade, som ved forbenævnte Forordninger af 30te Jan. 1777 og 11te Aug. 1779 i Henseende til Landmilitien er foreskrevet.

B. G. R. o. Gen. Føldf. Circul. (til Consumptions-Betjentene i Danmark), ang. Stempler til Brug for Under-Betjentene. 7 Decbr.

Gr. I adskillige Tilsælde er det paaagt de ved Fortene posthavende Consumptions-Betjente til Rigtighed for Udførselen af en og anden Vare, saasom Brandevin, Salt &c., at paaetagne de dermed seloende Bevæiser fra vedkomnende Afsædere. Disse Paaetegninger skulle vel ved Indførselen til andre Stæder, samt ved Inquisitioner og andre Leiligheder tjene til den omtalte Rigtighed; men, da en Under-Betjents Paaetegnning lei af en Uberettiget kan efterkrives, foruden at Consumptions-Betjentene paa andre Stæder, hvor Rigtigheden skal eftersees, ei altid kunne være kjendte med Huus, Navn og Skript, og derfor icke have Aulædning til Mistanke, om Paaetegnningen og virkelig er fæet af en Consumptions-Betjent; saa har Kammeret af den Aarsag fundet, at Stempling vil være nødvendig, og til den Ende ladet forskærdige de fornødne Stempler, alcene med Hans Kongelig Majestæts Chifre og Kjøbstædernes Navne, som saaledes ere kjendelige fra andre Stempler, som bruges paa Hoved-Contoiret.

7 Decbr.

Af disse Stempler sendes herved Skr., hvormed vedkommende Port-Betjente forsynes, og derhos beordres, at de til behøvende Rigtighed stemple alt, hvad de ved Udsørfelen efter Anordningerne ere pligtige at paategne. I øvrigt skal de Kongel. Consumtions-Betjente nøst have Indseende med, at disse Stempler ikke paa en eller anden Maade vorde misbrugte, da om saadant maatte bemerkes, derom strax maae gjøres Indberetning til forventende Resolution, hvorledes Betjenten derfor vil blive at ansee; ligesom og ellers alt, hvad paa Hoved-Contoirtet hidindtil er bleven stemplet, fremdeles sammesteds med Stempel forsynes, da disse herhos følgende Stempler; som meldt, aleens skulle bruges i Portene og ved Bommene.

12 Decbr.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Aggershuus-Stift), ang. Forholdet med Friderichstads Kjøbstads Jorder.

Or. De af Kong Friderich II. til Byens Opfømsk og meenige Borgerkabets Nytte kienkede Jorder ere af Magistraten, som det var tilladt derover at disponere til Borgerkabets Fordeel, i de forrige Tider blevene overladte uden nogen aarlig Afgift til dem, som kunne betale Bygels-Penge, uden at de fattige og ringere Borgere nød Adgang til dem, eller at samme kom Byen i Almindelighed til Beske, men de Rige aleens bostede Fordeelen deraf paa Byens Reaning; hvorimod det formeenes, at naar af disse Gaarde kunde bekommes nogen Indtægt, kunde samme komme Byen tiluode, og de Skatter, som Byen skal udrede, for samtlige Borgere formindres.

§. 1.

De nu ledig værende Jorder, og de, som herefter blive det, skal ved offentlig Auction enten paa Mandts og Hustrues Leve-Tiid, eller paa visse Aar, opdraabes til Bortforpagtning; dog saaledes, at ingen uden Byens Borgere, saalange som de forblive det, og de civile Embedsmænd i Byen i deres Betjenings-Tiid, kan ansees at have Adgang til at byde derpaa.

§. 2.

Buddene skal beroe paa Stiftamtmandens Approbation; saalange, som der er nogen Borger i Byen, som ingen Jord har, og vil give lige saa meget som den Høistbydende i Afgift, maae ingen, som tilforn havde, bekomme

12 Decbr.

komme meere, men vel ombyttede sin forrige. I den Henseende skal Magistraten og Byens Mænd altid paasee det, og i saa Fald udvalge den Borger, de ansee nærmest berettiget. Byglerne skal derefter i Høje Donationen udstødes af Magistraten uden mindste Betaling, men Raadstuekrivere skal for Udfærdigelsen, foruden det stemplede Papiirs Beløb, have 2 Rdlr. I Stedet for den Afgang, som Magistraten saaledes lider i sine Indkomster, formedelst den Kjendelse, som den fragaarer, maae den tillægges 100 Rdlr. aarlig af det, som Afgivten indbringer, dog saaledes, at den kun skal nyde 10 Procento af samnes Beløb, saalænge indtil den stiger til 1000 Rdlr., siden det ikke er at formode, at Afgivten strax indbringer meget, men maae være med Tiiden. — Ingen maae overlade sin Jord til en anden, uden til en Borger, og det endda ikke uden Øvrighedens Tilladelse; men, saasnart nogen bortflytter fra Stedet, og saaledes bliver incompetent til at besidde Jorden, skal den til ny Forpagtning være hjemfalden. — Afgivten maae ved Udpantning inddrives; og, naar i 2 Aar ingen Betaling maatte være at erholde, skal Bygsel-Retten være forbrudt, og Jorden overlades til en anden berettiget. — Af Byens Udmærkt skal det fornødne Stykke, herester som hidindtil, til Borgernes Creatures Græsoning udlægges, men det øvrige, som kan forbedres og indhegnes, overlades dem af Borgerstabet efter billig Foreening med Magistraten, stadfæstet af Stiftamtmanden, som best kan sætte det i fuldkommen Stand, hvorefter saadanne opryddede Støkker med Tiiden bliver i Lighed med de øvrige at behandle. — De 4 Lønder Sæd, som Magistraten hidindtil ex Officio har havt, beholder den fremdeles uden nogen Afgift til Byen.

§. 3.

§. 4.

§. 5.

§. 6.

§. 7.

Rescr. (til samme Stiftbefalingsmand), ang. at, naar Lysager-Broe imellem Christiania og Bragnæs er færdig, maae sættes en Bom for samme, og, saalænge indtil de gjorte og fremdeles paa Broen gjørende Udgifter ere erstattede, svares Broe-Penge af alle Rejsende, nemlig: a) for hver Hest 1 Sk., b) for

14 Decbr.

14 Decbr. et enkelt Creatur 1 Sk., c) 1 til 5 Stkr dito 3 Sk., d) for 10 til 20 og derover, a Stuk. $\frac{1}{2}$ Sk., e) fra 1 til 5 Faar eller Gøder 2 Sk., og f) fra 10 til 20 Stkr. 5 Sk. — (Saaom den, formedelsk den sterke Pabs sage derover, idesig er udjat for betudelse Jitandixteljer, og nu fra Grundten opfert, men de faa R-dere i A'gers og Hærum, som skulle holde den vedlige, ikke formaae at udrede Befokningen 600 No.)

29 Decbr. Eanc. Prom. (til Rentekammeret), ang. at den 10de §. i Fd. 1ste Febr. 1770, i Henseende til enrullerede Matrosers Leiermaale, aleene befrier dem for Leiermaals-Bøder, men ikke for Straf paa yderste Formue, som Loven dicterer for Høer eller Leiersmaal i Egteskab. (Paa Forspørgsel.)

29 Decbr. B. G. K. o. Gen. Soldk. Decision i Wardes Byes Consumtions-Regnskab.

As malet Malt, som indføres, skal i Consumption beregnes i Rd. 48 Sk. pr. Tønde, da Tarifen ei gjør Forskjel, om det angives til Øl eller Brandeviin. — Et Orehoved regnes i Almindelighed for 2 Tønder; og derefter bør Consumptionen af Øl-Edike beregnes. — I Hensigt til Tillægs-Pengenes Betaling bliver følgende at iaagttage: Naar i den Termin fra St. Hansdag til Mikkelsdag (hvilken er den Termin, som Forordninaens 13de Cap. ommelder) slagtes af de i Byen tilslagde Kalve og Griise, betales intet videre end Tillægs-Pengene; dog med den Forskjel, at af Kalve vel betales ikkun 6 Sk., naar de slagtes under 3 Uger gamle, men, ere de ældre, maae deraf erlægges 16 Sk.: slagtes dette Qvæg derimod efter Mikkelsdag, erlægges baade Tillægs- og Slagtnings-Consumtionen efter Qvægets Størrelse.

2 Jan.

Saadant Forslag approberes. I Tilfaldt af høiere eller mindre aarlige Veløb forandrer Stiftbefal. Ansættningen derefter; men Kjøbstædernes fastsatte Proportion, for hvad de faae at svare af hver 100 Rd. aarlig, skal altid blive en uforanderlig Regel ved den over disse Bekostninger gjørende Repartition, hvilken af ham aarlig skal forfattes ved ethvert Aars Udgang; og skal til den Ende samtlige Kjøbstæders Regninger over Frireise: Bekostningerne indsendes ham med saadan Legitimation, som for samme maatte udkræves, eller han maatte finde fornøden hos Vedkommende derfor end videre at æske til Beviis om Rigtigheden. Og skal den Ringsted: Bye efter forbeholdte Rescripter bevilgede aarlige Hjælp af 135 Rd. for Eftertiden ganske ophøre. — Hvorhos og bevilges, at det, i Henseende til den extraordinaire Indquartering efter Fri: Passer, hvede med endeel Kjøbstæder frem for andre skal være behøvede, uden derfor at erholde nogen Erstatning, ligeledes skal forholdes med Kjøbstædernes Udgifter ved samme efter forsamlede Ligning, og disse paa lige Maade, og efter de samme Principia repareres, hvilken Repartition for sig selv bliver at indrette, og ei under eet med Fri: Reiserne, da nogle kan være befrieede for dertil at contribuere, som ikke ere det for Indquartering in Natura.

Rescr. (til Amtmanden over Hedemarkens Amt), ang. at det herefter skal være alle de Nybyggede i Elverums: og Namods: Alminding, som have sine Udmaalinger inden for de matriculerede Gaardes Gættres Mark, aldeles forbudet, under Forbrydelse af deres Bygsel og Hæste, at indtage fremmede Sognes Creature eller Hæste til Havning om Sommeren; men af Præstegjeldens egne Beboere, saasom Hundmand.

4 Jan.
S. 1.

- 4 Jan. mand eller andre, der ikke selv eie eller bruge Sættre, maae de antage Creature til Hævning, dog ikke til større
- §. 2. Tal, end 10 a 12 for enhver Nybgaert. -- Alle de Nybgaerte derimod, hvis udmaalte Pladse ei befindes inden for Gaarde: Eiernes Sættre: Mark, maae antage fremmede Sognes Creature til Sommer: Havn, dog enhver for sig ikke over 24 til 30 Fx: Creature, samt 4 a 5 Heste, under 1 Rdlr. Bøder til Sognets Sattig: Cassé for hver, dog nogle smaa Creature, som Haaer eller Gøder, ikke at komme i Betragtning. -- Befindes Gaard: Eiere, enten i Elverum eller Amødt, at have meere end een Sættre til sine Gaarde, eller og saa store og eensidig liggendes, at de kan havne flere Creature end deres egne Gaarde fremholde, da maae de antage andre Sognes Creature og Heste til Sommer: Hævning, indtil et Tal, som kan bestaae uden andre nærgrændsende Sættre: Loves Skape og Fortrængsel.

- 4 Jan. Rescr. (til Stiftsbefalingem. over Ribe: Stift), at ingen i Holftebroe, uden Apothekveren, maae falholde Apotheker: Vare.

Or. Apothekets Raring er meget liden, og kan ikke holdes i Stand, formiddelt at Kjøbmandene ere søsønde med, og troe sig berettiaede at falholde en stor Deel af de hos Almue mest bruaelige Apotheker: Vare, saasom venediff Tertaf, Hoffmans: Draaber, Strahls: Pulver, Bezars: Pulver, Livens Balsom, Arhea: og Scene: Salve, Aloe, Svavla: Cam her, Dvvelsdrak, Døvergield, spanske Fluor, Cubeber, Rhabarbara, tillæmed adskillige andre Rødder, samt fine og grove destillerede Olier, Gummatas, og andre udenlands fra indførte Medicamenter.

Saaavel Kjøbmandene, som alle andre, i bemeldte Holftebroe, skal holde sig Medicinal: Forordningen af 4de Decbr. 1672 efterrettelig, og i Følge af samme enten holde sig fra at falholde, ei aleene ovenansførte Apothequer: Vare, men endog de, som i den under 15de Jan. 1772 udgangne Medicinal: Tætt ere ansførte; og,

om nogen herimod skulde handle, skal de derfor lide Tiltale ved Politic-Retten, og over dem hendes Dom til Varenes Confiscation, samt Mulcten fra 5 til 20 Rd. efter Forbrudens Beskaffenhed. 4 Jan.

Rescr. (til Kjøbenhavn's Magistrat), ang. at 9 Jan.
 Søe-Passer herefter skal betales med 2 Mk. a Løst, efter Skibenes Drægtighed (p).

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Norge), 9 Jan.
 det samme (med Tillæg:) Dog, i Henseende til de Norske Træ>Lastdragere, saalange de til Træ>Lastes Transport alene bruges, skal de fremdeles forblive ved den hidtil brugelige, og ved Befal. af 17de Jan. a. p. fastsatte Betalings-Maade. Saaledes maae ingen beslige Passer herefter udleveres, uden imod foremeldte Gæbhers Erlæggelse.

Bevilgning, at Greve Scheel maae oppe- 23 Jan.
 bære Broe-Penge af en Broe ved Estrup-Mølle, og den ved Buscherhuuset, nemlig af en beslagen Vogn 2 Skill., af en ubeslagen 1 Sk., og af Careth eller Chaise 4 Sk., imod at holde samme i forsvarlig Stand.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Aalborg), 25 Jan.
 ang. hvorledes med Søbye-Kjøbstads Jorder's Conservation for Byens Indvaanere skal forholdes.

Gr. Til Søbye skal ligge endel Jorder af Agerland og Engbund, som deels af Indvaanerne, og deels formeddelt Dødsfald ved Auction ere bortsolgte, og komme i Udenbyes Eiers Hænder, som deraf ingen Skatter eller Afgifter til Byen skal svare.

Jugen af de Jorder, som enten med Matriculen eller andre lovgyldige Documenter kan bevises forhen at

25 Jan. at have tilhørt Sæbye:Kjøbstad, maae udfistes og udlægges fra Byens Marker til Bønde:Jord, uagtet at samme i forrige Tiider er solgt fra Sæbye til Bønder eller andre Udenbys-Folk; dog maae de nu værende Eiere usformeent selv bruge disse Jorder, men ei leie dem til andre end til Sæbye:Byes Indvaanere.

25 Jan. Rescr. (til Stiftbefalingsm. i Sjælland), ang. at de i Kjøge, som holde Heste, skulle, efter Omgang og Tilsigelse, befordre Reisende, under Mulet (q).

Gr. Efterat Kjøbmændene og andre Borgere i Kjøge, der holde Heste, i en lang Tid havde befordret de Reisende, skal de for nogle Aar siden være bleven forenede med nogle Bønder i Nærheden af Byen, at disse skulle befordre de Reisende, under at de af Byens Borgere, som før havde været i Vognmands-Lauget, derudi skulle tage Deel; men disse Bønder for nogen Tid siden nu skal have frasagt sig et Befordringskab, hvorover de af Borgerne, som holdte Heste og vare i Vognmands-Lauget antagne, have igjen maattet antage sig samme; og endskjønt sigt er grundet i Forordn. 5te Martii 1683 (r) samt Rescr. 20de Jan. 1719, skal dog en Kjøbmand i Kjøge, hver gang han til Reiser er bleven ansagt, være udebleven, deels fordi han som Opsigtsfører ved Tobaks-Plantagerne formeener sig derfor befriet ved Anordn. af 25de Maii 1778, deels formeentlig ogsaa, paa det at han (siden Forordn. af 5te Martii 1683 paabøder, at en Vognmand, som 3 gange udebliver efter Tilsigelse af Oidermanden med Befordringskab for Reisende, skal aldeles removes af Vognmands-Lauget) saaledes ved at udeblive 3 gange, aldeles kunde udelukkes fra bemeldte Lauget, der skal være det, han ønsker.

Fornævnte Kjøbmand skal ei alene uegerlig, efter rigtig Omgang og Tilsigelse, ligesom andre, befordre Reisende, saalænge hann holder Heste, men endog dersoruden-præstere den Befordring, allerede kunds være tilfalden, og ei endnu maatte være forrettet af ham. Og skal den eller de, som efter rigtig Omgang og Tilsigelse skulde udeblive med Befordringskab, betale første gang

(q) See Rescr. af 9 Maii og Prom. af 16 Aug. 1783.

(r) Dette er Vognmands-Laugets Artikkel.

gang en Mulct af 4 Rd., anden gang 8 Rd., og siden fremdeles for hver gang 8 Rd., saa at ingen af nu værende eller efterkommende Vognmænd af Lauget maae removeres, i hvor ofte de end udeblive med Besorbring, men skal med foransførte Mulct ansæes.

25 Jan.

B. G. K. o. Gen. Toldf. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark og Norge), ang. at Banz og Frees-Fabrikant Claus Henrich Kabe i Wansbeck maae toldfri indføre i Danmark og Norge de hos ham forfærdigede Vare, saasom Freeser, Zeste-Dækkener, Soder-Bayer, Negertøi og Vadmel, saavel i som uden for Markeds-Tiider, paa Vilkaar: at hvert Stykke i begge Ender er forsynet med Blye-Stempel efter vedlagde Aftryk, hvoraf eet paatrykkes ved Stykkets Anlæg paa Baverstolen, og endnu eet, naar Stykket er blevet færdigt; desuden at med Varenie, som ved Toldstederne behørig angives, følge eedelige Attester fra bemeldte Fabrikant C. S. Kabe, "at de paa hans saaledes privilegerede Fabrik i Wansbeck ere forfærdigede", hvilke Attester maae tillige være underkrevne af den til Stemplingen autoriserede Betjent, hvis egenhændige Navns Underskrift ogsaa hermed følger, for at kunne confereres med Underskriften paa Attesterne. Enhver saadan Attest bør være skreven overhovedet paa 1 Lj. stemplet Papiir, og vedlægges Told-Regnskabet ved Varenes Indgaande.

26 Jan.

(Kongelig
Bevilgn.
23 April
1781.)

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Trundhjem), ang. Lehnsmændenes Antagelse og Løns Forbedring (s).

30 Jan.

Or. Lehnsmændene, der ere fornodne Personer, ei alene til Kongens og Landets almindelige Tjeneste, men endog til Almuens egen Rettelse, deres nærværende Vilkaar ere saaringe,

30 Jan.

ringe, at de nodvendigen maae forbedres, saafremt buelige og paalidelige Folk dertil kunde faaes, hvortil dog ingen anden Udveie vides, end at staae det paa Almuen, og det. paa de Gaardbrugende eller Opfidderne efter Gaardens hoiere og rinere Skuld, saa at en Opfiddet, som beoer 1 Spand eller 2 Boger og derunder, Kulde anfattes at svare 8 Sk., de, som beoer 1 til 2 Spand eller 1 Boger inclusive, 16 Sk., og de, som bruge over 2 Spand eller 4 Boger, 24 Sk.; Stiftbefal. og til den Ende haver indsendt en forfattet Beregning over heele Trundhjems-Amt og de 2de Soaderier i Romsdalens-Amt, som horer under Trundhjems-Stift.

Saadant Forslag til Lehnsmændenes Løns Forbedring og derover forfattede Beregning approberes.

- §. 1. Derhos befales: Endffont Lehnsmænds-Tolden i Almindelighed bør svares i Penge, maae det dog være Almuen overladt at betale samme i Korn efter almindelig Priis, naar, og paa de Steder, hvor den best dermed kan være tjent. — Fogderne skal conferere med Sorensskriverne om de Personer, som til Lehnsmænd være at foreslaae, hvilke derefter af Amtet besikkes. —
- §. 2. Naar der imellem Lehnsmænd og Almuen Kulde opkomme Disputer eller Klagemaal om Lehnsmænds-Toldens Oppebørsel, bør samme vel af Fogden conjunctim med Sorensskriveren søges remedieret, men i al Fald afgjæres samme af Amtet uden videre Søgemaal.
- §. 3. — Og maae det overlades til Amtet, efter Omstændighederne og befindende Nødvendighed at gjøre Forandring med Lehnsmænds-Ombuddene; dog, hvor nogen Lehnsmænd ved saadan Ombuddenes Forandring maatte erholde meere end et hidtil værende Lehnsmænds-Ombud, kan ham dog ikke tilstaaes videre Lon eller Godtgjærelse af Kongens Casse, end hvad for en Lehnsmænd er bestemt.

30 Jan.

Reser. (til Amtmanden over Nordlands-Amt), at Lehnsmændene maae nyde nogen Tiende-Frihed, og Told af Almuen (r).

Gr.

30 Jan.

Or. Det er høifternødent, at Fogderne forsynes med saadanne Lehnsmænd, der kunde erquirere saavel Kongens Skatter, som de over Nedkommende yrganne Domme, uden med Almuen at erkludere eller forurette nogen, hvortil udmærkede Lehnsmænd af Bønderstanden let kan beris; desaaftag det antees billigt, at Lehnsmændenes Indkomster, som kun skal være ringe, forbedres.

Lehnmændene udi Nordlands-Amt maae saavel i de Districter, hvor Kongens Anpart Tiende endnu er Allerhøifstamme forbeholden, som paa andre Steder, hvor Tienden eies eller oppehæres af andre, nyde Tiende-Frihed af deres paaboende Gaardes Avling baade til Lands og til Søes; dog saaledes, at saadan Tiende-Frihed ikke skal strække sig videre end til det, de selv med hjemmehørende Vørn og Aars-Tienere kunne avle, saavel af deres paaboende Gaarde, som af Søen, men ikke til det, de maatte fiske med leiede Folk, der ikke staae i aarlig Tjeneste, ei heller til hvad der fiskes af andre i Selskab med deres Vørn og Tienere (u): hvorhos og bevilges, at dem maae tillægges en aarlig Told af Almuen, nemlig af hver Jordbrugende 2 tørrede Fiske eller i Penge 6 Skill., naar en Bog gjelder 1 Rdlr., men 3 Fiske eller 8 Skill. i Penge, naar Bogen gjelder derover, og er stegen til 8 a 9 Mk.; dog at det staaer i Bøndernes eget Valg, enten at svare Fisk eller Penge.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Prom. (til Tolderne i Sjælland, ang. hvorvidt Korn fra Bornholm maae indføres (x). 2 Febr.

Rescr. (til Kiøbenhavns Magistrat), ang. en 5 Febr.
 Enge-Caffes Indretning for Bødker-Ovendene,

Or.

(u) See Prom. 10 April 1784.

(x) Rigsdm Circul. af 9 Febr. 1782.

6 Febr.

Gr. Formedelsk at der nu meere end forhen kommer syge Svende i Land fra Skibene, hvis Antal og, formedelsk Hans delens Udbrudelse, anseeligen har tiltaget, ce en Laugs-Samling den 12te Septbr. sidstleden bleven holdet, hvor da, af de tilstedeværende 154 Svende, de 134 ere blevene eenige om en Syge-Casse's Indretning, saaledes at de hver vilde strax give til Indkud 2 Mk., og derefter ugentlig 1 Sk., som hvert halve Aar skulde indsamles, og henlægges i Syge-Cassen, af hvilken Behovsdina de, som med Doctors Attest bevise at være syge, skulde nde 7 Mk. ugentlig; og, dersom der skulde blive saa mange Syge paa eenang, at Cassens Fond ikke skulde være tilstrækkelig nok, skulde det Manglende taget af Svende-Løden, hvorhos tillige, da der ere mange givne af Svendene, det skulde staae dem frit for, enten at ville ligge hjemme eller paa Hospitalet.

Foransførte af de fleeste Svende indgagede Forening approberes, hvorudi de alle bør tage lige Deel, og enhver erlægge til deres Syge-Casse det, som det største Antal er bleven eenig om.

9 Febr.

● Cancellie-Resolution, ang. at Degnene i Lolland maae nyde 1 Mk. Moderation under Capitels-Taxten i deres derefter svarende Pensioner til Nasstovs latinske Skole, naar Rugen er sat over 2 Rd., og Byget over 10 Mk. Lønden, samt at de resterende Degne-Pensioner herefter skal ved Udpantning af Kettens Middell inddrives efter Ordre fra Stiftamtmanden, til hvem Rector indgiiver Restance-Liste paa eget Ansvar (y).

9 Febr.
(Kgl. Resol.
17 Jan.)

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til Tolderne i Danmark, Sjælland (z) undtagen), ang. at Hvede, Rug, Byg og Malt, som kommer fra Bornholm, maae ikke indføres: men at Havre, Havre-Gryn og Erter fra Bornholm maae indføres; dog kun for saavidt dermed følge behøvrige Overigheds-Attester,

(y) Af Wandals geistlige Anordninger II. 97. See Rescr. 27 Octbr. 1780.

(z) See Prom. 2 Febr. 1782.

testet, at de ere af Landets egne Producter, hvilke At-
 tester fremlægges ved Told-Regnskabet. 9 Febr.

Reser. (til Amtmanden over Hedemarkens Amt), 13 Febr.
 ang. paa hvad Tiid Hedemarkens Høste-Tinge
 skal holdes.

Or. Disse ere ansatte paa den ubeløstige Tiid for Almuen,
 i Henseende til dens Skatters Betaling, da dens fornemste
 Nærings-Vei er Korn-Avling, men de i October-Maaned (a)
 høvst'n har deres Korn afstorken. Her kan erholdes Penge der-
 for til Skattens Betaling, fordi de først paa Winter-Tøret
 kan foretaae deres Kæber, og aflætte deres Korn-Vare til
 Kjøbstæderne, desaaarsag hidtil er desforuden afholdt et Re-
 stance-Ting i December-Maaned, hvor der altid skal være
 bleven betalt en stor Summa af Skatterne end ved de andre
 Tinge, hvilket dog har været til Byrde saavel for Almuen
 som de Kongelige Betiente.

Høste-Tingene for Hedemarkens Fogderie skal for
 Fremtiden, i Stedet for October, holdes i Decembers
 Maaned paa efterskrevne Dage, nemlig for

Ness-Præstegjeld	d. 6 og 7.	Lieutens Præste-
Kingsager	d. 9, 10 og 11.	gield " " d. 16 og 17,
Wangs nordre		Kømmedal " d. 18 og 19.
District	" d. 12 og 13.	og Stange " d. 20 og 21.
Dito søndre	" " d. 14.	

W. G. N. o. Gen. Toldf. Circul. (til Told- 16 Febr.
 derne i Norge), ang. hvorhvidt Korn fra Born-
 holm maae indføres (b).

Sammes Circulaire (til Kjøbenhavn's Magis- 16 Febr.
 strat og samtlige Kongelige Consumtions-Betiente (Kgl. Resol.
 i Danmark), ang. at, naar Side-Flessk, nedlagt 6 l. el.)
 i Tønder, indføres, skal deraf betales pr. Tønde
 til 16 Rispd. i Consumption 32 Sk.

Ug 2

Canc.

(a) See Anordn. 13 April 1764.

(b) Ligesom Circul. af 9 Febr. 1782.

- 23 Febr. Canc. Prom. (til Biskopperne i begge Riger), at foranstalte, at til hver latinsk Skole bliver indkjøbt et Exemplar af Pontoppidans Kort over Scandinavien. — (Siden dette er smukt, tilførelseligt, og Prisen taalelig, nemlig 4 Rdl. for Kortet og 12 Sk. for den dertil hørende Bog; og da Kundskab om Scandinavien er her i Norden en af de nødvendige og nyttigste Artikler, som kan søges i Geographien.)
- 23 Febr. Canc. Prom. (til Biskopen i Ribe), ang. at Naadens-Aaret udi det Ljorninglehnsske Skat høves efter den Danske Lov.
- 27 Febr. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Trundhjem), ang. at de paa et Baghuses Ombryggelse ved Overhaldens Marked gjorde, samt flere deslige gjørende Befosninger, skal herefter udredes af Jnderøens og Nummedals-Fogderiers samtlige Lægder og Dragon-Quarterer, og ligned efter Lægde og Quarter-Antallet.
- 6 Martii. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Trundhjem), hvorved approberes og tilbagesendes en indsendt Beregning over Lehnsmands-Toldens Beløb i Sundmør-Fogderie under Romsdals-Amt. Og skal der i øvrigt, i Henseende til dette Fogderie, forholdes efter Rescr. af 30te Jan. sidstleden.
- 16 Martii. Canc. Prom. (til Biskopen i Aalborg), ang. at det i Stedet for den ved Rescr. af 14de Octbr. 1779 bevillgede Deelning af 1ste Lectie-Hørers Løn ved Aalborg-Skole, der bestaaer af 83 Rdl. 1 Rk., kan tillades Biskopen at deele denne Løn paa følgende Maade: 4de Lectie-Hører 20 Rdl., 3die Lectie-Hører 31 Rdl. 3 Rk. 8 Sk., og 2den Lectie-Hører 31 Rdl. 3 Rk. 8 Sk., hvorved 4de Lectie-Hører, efter Biskopens Beregning, kommer til at nyde 142 Rdl. 4 Rk., 3die Lec-
tie:

Resolutioner og Collegialbreve. 469 1782.

tie: Hører 124 Rd. 4 Mk. 8 Sk., og 2den Lectie-Hører 16 Martii.
 114 Rd. 4 Mk. 8 Sk. — (Saaſom 4de Lectie-Hører for Biſkopen havde klaget ſig over Indkomsternes Eul-bed, og Cancelliet, ligſom Biſkopen, anſeer det ordentligt og nødtigt, at de Hørere, ſom ſerſattes til de høiere Claſſer, altid derved, i Henſeende til Indkomsternes Forbedring, ſinde nogen Fordeel (c).

Reſcr. (til Amtm. over Liſters og Mandals-Amt), ang. at han maae paa Schindnes-Grund opbygge et Arrest-Huus for Mandals-Amt, hvor Tinget for Verchier-Ting-Laug tillige kan holdes; ſamt antage en Arrest-Forvarer, ſom, naar der ere Arrestanter, ſkal nyde 14 Sk. ugentlig for hver, og ellers udt aarlig Lon 30 Rd. af Amtets Gaardbrugere, ſamt desuden boe frit i Huſet. 20 Martii.

Reſcr. (til Stiftbefalingſm. og Biſkopen over Sjellands-Stift), at tilholde Proprietairerne paa det Antverſkovſke Amt (hvoraf endeel, uagtet Cancelliets Prom. af 31de Decbr. 1779 og Reſcr. af 11te April 1781, have tilbageholdt deres Lyſe-Penge til Skolerne paa Landet, og forlange ved en Commiſſion at ſaae paaſjendt, om diſſe Penge bør af dem betales) under militaire Execution at udbetale ſaavel de tilbageholdre ſom fremdeles udredende Lyſe-Penge. 20 Martii.

Reſcr. (til Stiftbefalingſm. over Sjellands-Stift), ang. at det udi Korfæer ledigværende Raadmands-Embede maae nedlægges, og Indkomsternes komme til Deeling imellem den øvrige Magiſtrat. 27 Martii.

Reſcr. (til Biſkopperne i Danmark og Norge), ang. at Prof. Badens Grammatica Latina ſkal, i Stedet for den i Skole-Forordningen beſtemte Anchersens Grammatica, til Brug indføres i de latinſke 3 April.

3 April. **Re Skoler.** — (Saa som Andersens Grammatica havde adskillige Feil, Urigtigheder, og Mangler i Syntaxis, der desuden nu kun er saa Exemplarer af samme tilovers, ligesom Privilegium derpaa af 23de April 1751 var udlobet i afvigte Aar.) — Baden og Arvinger er under Dags Dato forundt Privilegium paa hans Grammatica Latina.

3 April. **Rescr.** (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Sjens-Stift, samt Etatsraad Hans Røsoed), ang. Odense-Tugthuus og dets Indkomster.

Er. Den førte Ulden-Fabriqve kunde ikke souteneres sig ved et saa lidet Antal Lemmer af blotte Arbeidere, da hverken Uldens Forskellighed kan i saa liden Forsætning udbringes til nogen Fordeel, ei heller Arbeidet med nogen Accuratesse i Behandlingen bestrives, siden de fleste ere uskikkede til at op-læres i Fabriqve-Væsen; Befolkningerne til en Fabriqve med Overflererie ikke sonner sig uden ved store Anlæg; saa at Tugthuset ved sin førte Fabriqve har havt et aarligt Tab for mere end 400 Rd.; dets Indtægter, som bestaaer i frivillige Gaver og Collecter, hvilke ere formindskede, i Sørings-Pengene 400 Rd. omtrent aarlig, som indkomme til ubestemte Støder, i den 6te Deel af det stemplede Papiirs Besold for Skjoders Løsning, som eph. rer nænkommende Aar, i de sædvanlige 5 Procent af det første Aars Sage ved Renternes Forandring i Embrder, og i 100 Rd. af Consumtionen i Odense, have ei været tilstrækkelige til at bestride Udgifterne.

Fornævnte Fabriqve skal reduceres til et blot Spinderie for det i Kjøbenhavn værende Militaire Ulden-Manufactur-Huus, efter en af Stiftbefal. og Biskopen med bemeldte Manufactur-Huus oprettende Contract, og hvorefter dette forsyner Tugthuset med al den Uld, som af Lemmerne kan forarbeides, da Transport-Omkostningerne paa Ulden, og Garnet tilbage, dees lige imellem Manufacturet og Tugthuset, hvilket tillige forsynes med alt det behøvende Verktøi af Skrubbet, Spinderoffe og Gaspeler, der dog ikkun leveres den første gang, da de derefter med Reparation paa Tugthusets Bekostning skal vedligeholdes, alt saaledes som det ved Viborg-Tugthuus er indrettet (d); hvorhos

Tugt

3 April.

Tugthuset fremdeles maae beholde sammes ved Fundat-
 sen tillagde aarlige Indkomster med følgende Forandring:
 3 Stedet for de sædvanlige Sørings-Penge, samt den
 bevilgede aarlige Collect, skal af hver Lønde contribu-
 rende Hartkorn i Fyen, intet undtagen, udi 5 Aar
 svares 1 Sk., og derefter $\frac{1}{2}$ Sk. aarlig, ligesom samme
 Afgift nu aarlig betales af Nørre-Jydland til Viborg
 Tugthuus, hvilke Penge skal oppehæres af vedkommende
 Amtsforvaltere, og ved hvert halve Aars Ende lever-
 res til Tugthuset, hvorimod bemeldte Sørings-Penge,
 og Collecterne herefter skal ophøre. — Den frivillige
 udløvede Gave af Proprietairerne og Præstefabet skal
 ligeledes være ophævet, og i dets Sted skal enhver Eiere
 af en complet Sædegaard i Fyen afgive til Tugthuset
 aarlig 4 Mk. danske, og af hver Præstegaard svares
 aarlig 1 Mk. danske, som alt ligeledes med de Konge-
 lige Skatter erlægges til Amtstuen, hvorfra Beløbet
 hvert halve Aar til Tugthuset leveres. — Ligesom Rigs-
 skæderne i Nørre-Jydland aarlig contribuere til Viborg
 Tugthuus, skal og Rigsstæderne i Fyen og Langeland
 herefter, da Collecterne og de frivillige Gaver ophøre,
 betale hvert Aar 160 Rd., hvilke efter Billighed ind-
 deeles paa Rigsstæderne, og, naar saadan Inddeeling
 er skeet, haver hver Stads Magistrat, eller Byesof-
 ged, at indkræve det, som hver Rigsstæd bliver ansat
 at betale, og ved hver Kvartals Udgang indsende det til
 Tugthuset. — Den Tugthuset paa 10 Aar tillagde
 6te Deel af det stemplede Papiirs Beløb for Skjød-
 ders Løsning, maae fremdeles vedvare. — Og da
 Tugthuset saaledes for den følgende Tiid ei alene vel
 kunde soutenere sig, men endog beholde nogle Hundrede
 Rigsdaler tilovers, naar de nu samme tillagde aarlige
 Indkomster saaledes beregnes:

§. 1.

§. 2.

§. 3.

§. 4.

3 April. a) For omtrent 47000 Eder.

Hartkorn a 1 St. : 489 Rd. 56ß

115 privilegerede Her-

re: og Sæde:Gaarde,

a 4 Mk. : 76 : 64 :

127 Præste: Gaarde,

a 1 Mk. : 21 : 16 :

587 Rd. 40ß

- b) Den af de 9 Rigsstæder i Jyen og Langeland svarende Contingent : 160 : — :
- c) For det stemplede Papiir $\frac{1}{2}$ Deel det eene Aar om det andet : : : : 150 : — :
- d) De bevilgede 5 Procento af Betjentenes 1ste Aars Gage : 50 : — :
- e) Den bevilgede Consumtion : 100 : — :
- f) Lemmernes Arbeide med at plukke, slagge, strubbe, og karte Uld, samt spinde samme, aarlig omtrent : 323 : — :
- g) Da Jarveriet, Overskjereret med Rammen, samt Versen ved denne Indretning ikke behøves, skal samme bortforpagtes, hvorved formeenlig vil udfomme en aarlig Forpagtnings: Afgiot, i det mindste af : : : : 50 : — :

Tilsammen de første 5 Aar 1420 Rd. 40ß

Hvorfra siden afgaaer det halve af det, det contribuetende Hartkorn paalagde med 244 Rd. 76ß, og Udgiotterne derimod beregnes saaledes:

a) Til den, som forretter Bøn: Læsen for Lemmerne : : 17 Rd. 16ß

b) Chirurgii: Løn med Medicamenter aarlig 20 — :

c) Un:

3 April.

- c) Under Inspecteu-
ren som Regnskabsfø-
rer nyder udi aarlig
Løn : : 200 Rd.

Og til Skriv:Ma:

aterialier for Tiden 6 :
206 Rd. — β

Inspecteuren, som nu kaldes Bogholder, afs-
gaaer ; til denne For-
retning, der er saa li-
den, at den ikke kan oc-
cupere en Mand, skal
søges en Person, som
tillige har nogen anden
Forretning der paa Ste-
det, men skal have sin
Boepæl paa Tugthuset,
og Lønnen da tilligemed
Skriv:Materialier ned-
sættes til 106 Rd. aar-
lig.

- d) Til en Spinde-Me-
ster, som skal være pro-
fessionsmæssig, og til-
lige have Opsyn med
Pennerne, samt tillære
dem i Spinderiet, aar-
lig til Brænde og Løn
iberegnet : : 105 : —
Foruden at ham maae
tilstaaes 5 Proc. af Bø-
løbet for det forfærdiges
de Arbejde, til Doceur

4 April.

og Opmuntring for at
faae Spinderiet i en be-
dre Orden, end hidind-
til, hvilket efter nu væ-
rende Mandtals-Arbei-
de vil beløbe til

15 Rd. — β

Og skal denne Spinde-
Mester antages, af det
militaire Ulben-Manu-
factur, men lønnes,
som meldt, af Tugt-
huset, hvorimod han
staaer Manufacturets
til Ansvar for, at Spin-
det bliver ordenantmes-
sig, sølgelig, i Henseen-
de til Arbeidet, at rette
sig efter Manufacturets
Anordninger, men for
det øvrige være Tugt-
husets Foresatte subor-
dineret.

e) Derfom Spinde-Me-
steren kunde tillige for-
rette Portner-Tjene-
sten, og have Tilsyn
med Vasken for Lem-
merne, inclusive Ild-
branden med Gabe, be-
høves dertil ei meere end

26 s —

f) For Ildbrand til
Arbeids-Stuen

9 s —

3 April.

a) Til Pinned og Badmel til Klæder for Livs- Fangerne	: :	15 Rb. — β
b) Begravelse: og andre Omkostninger	10 :	— :
c) Reparationer paa Bygninger	50 :	— :
k) Brand-Skat, incl. andre Udgifter	30 :	— :
l) Rente af Frøken von Holsteins Legatum om- trent	: ,	10 : 88 :
m) For de nu værende 23 Lemmers Forflegning, a 4 Rk. daglig	: ,	354 : 56 :

868 Rb. 64 β

Hvorved altsaa bliver et Overskud af 551 Rb., i de første 5 Aar, deraf skal aarlig reserveres 200 Rb. til extraordinaire Udgifter, som ikke forud kan bestemmes, og Resten oplægges, uden at anvendes til Gjeldens Betaling, hvorom, saavel som de manglende Renter, Stifts befalingsm. og Bispen have at indkomme med nærmere Forslag; dog skal for det første det ganske Inventarium af fabriquerede Vare, raa Materialier, samt Redskaber ved offentlig Auction bortsalges, og det udkommende Beløb tillige med hvad som for crediterede Vare udestaaer, samt hvad af indestaaende Intrader ere ubetalte, hvilke skulle foranstaltes indfordrede, anvendes til Afdrag paa Gjelden.

B. G. N. o. Gen. Soldk. Circul. (til samtlige Sold- 11 April.
dere og Controleurer i Sjælland (c).

B. G.

(c) Det samme som Circul. 13 April 1782 til de øvrige i begge Riger om Sold-Procenter.

11 April. **B. G. N. o. Gen. Soldk. Prom.** (til Kjøbenhavn's (Kgl. Resol. Magistral), ang. at herefter i Godtgjørelses- og andre 3 April.) saadanne Tilfælde skal imod en Lønde Byg regnes 6 Lpd. 8 Pd. Meel, naar Klien er fradragen, og 11 Lpd., naar samme er med iberegnet (f).

13 April. **Sainmes Prom.** (til Consumtions-Vetjentene i Danmark), det samme.

13 April. **Rescr.** (til den ubnævnte Over-Direction for Banqven), ang. hvorledes Bestyrelsen og Forvaltningen ved Banqven herefter skal være (g).

Gr. 1) Heele Beløbet af Landets udenlandske Sielt kan overdrages til den kongelige octroi-ede Banque i virkelig gode gjeldende Effecter; 2) paa det Banqven maatte være et til Landets Beste alene bestemt, af Kongen og Staten umiddelbar garanteret, og ikke med nogen Deel af de kongelige Finantser i Forbindelse staaende Institut.

Banqvens Sager adskilles aldeles fra de Stats-Balance- og Over-Skatte-Directionen forhen anbefalede Forretninger, og undergives Opsynet af en separat Over-Direction, som skal forsamle sig, saa tidt Omstændighederne det maatte udfordre, og forestille Banqvens forrige Interessentskab paa samme Maade, som i Hensende til Over-Skatte-Directionen er anbrudt ved Rescr. af 10de Martii 1774 (h), for i Anledning af, og i Overeensstemmelse med Octroien af 29de October 1736, samt Conventionen og Reglementet at undersøge, afhandle, ved fleeste Stemmer at beslutte, og at sætte i Udøvelse hvad som ellers vedkom Interessentkabet, samt efter Sagernes Beskaffenhed at gjøre Kongen umiddelbar allerunderdanigst Forestilling. Og skal deene
Over-

(f) See Plac. 15 April 1782. — Forandret ved Plac. af 20 April 1784.

(g) See Plac. 18 Junii og Prom. 3 Julii 1784.

(h) See Plac. 15 April 1774.

13 April.

Over-Direction, de til hver Tiid varende trende Banquens sande Commissarier indbefattede, altid bestaae af ni Personer, m. m. — Og, paa det Banquens Over-Direction saa meget noiere maae være underrettet om Banquens iværende Tilstand og de forekommende Sagers Beskaffenhed, skal den ene af de tvende Banquens bestandige Commissarier, som Kongen dertil vil udnævne, altid bivaane Over-Directionens Forsamlinger, deri føre Protocolen, og besørge Expeditionen af de tagne Beslutninger. Banque- og Verel-Contoirtet i Kjøbenhavn samt Banque-Contoirtet i Altona skal staae under bemeldte Over-Directions Bestyrelse, men sammes specielle Administration skal føres ved Banque-Contoirtet i Kjøbenhavn, som hidindtil, af de trende Stands-Commissarier og de trende bestandige Commissarier af den Kjøbenhavnske Banque, m. m., og ved Banque-Contoirtet i Altona af en administrerende Direction, som Kongen udnævner, men udi hvilken dog den bestandig administrerende Commissarius ved den Altonaer octroierede Banque altid skal være en af Directeurerne. — I øvrigt igjentes og stadfæstes den Forskrifning, at Banquens fremdeles skal i alle Maader forblive i sit forrige Væsen og Forfatning, og aldrig skal agtes og ansees for andet end et Institut til Statens almindelige Beste; hvorfor og Over-Directionen for Banquens steds paa det næste skal efterleve denne Kongelige Billie, og ingenlunde maae tilståde, at nogen, hvem det og maatte være, handler derimod, eller foretager noget, som i mindste Maade kan geraade Banquens til Nachdeel, men derimod steds alvorligen holde derover, at det i alle Maader paa det næste efter Octoirtens forholdes.

Rescr.

13 April.

Rescr. (til Stats-Balances og Over-Skattes Directionen), ang. at denne Direction skal op-
 høre, naar den til dem, som til hver Instituts, Ind-
 retnings, eller Indtægts Bestyrelse og Forvaltning er
 beselet, har afleveret de derhenhørende Effecter, Papiere
 og Documenter. — (Saa som Kongen under 8de huius
 har resolveret, at heele Beløbet af den denne Direction til
 Afbetaling og Forrentelse anbefalede udenlandske Sjæld skal
 overdrages til Bankven, hvis Bestyrelse og Forvaltning er
 undergivet en separat Over-Direction; samt at alle andre
 Indtægter og Indretninger, som i Sølæ Kongelige Befalings
 ger af bemeldte Direction ere blevne forvaltede og bestyrede,
 til andre Collegier og Directioner skal henlægges): hvorhos
 herved medbeedes allernaadigst Forsikring, at Kongens
 efter nøie Undersøgelse har funden sig fuldkommen for-
 nsiet med Directeurernes Bestyrelse, og paa Grund deraf
 befrier dem for al videre Ansvar besangaaende.

13 April.
 (Kgl. Resol.
 10 April.)

B. S. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Told-
 dere og Controleurer i begge Riger, Sjælland undtag-
 gen (i), ang. at den Foranstaltning med Told-Procenter
 i Danmark, som til Opmuntring for de Kongelige Told-
 Betjente i nogle Aar er vedligeholdt, vil Kongen frem-
 beedes endnu i 3 Aar, det indeværende og de 2 paaføl-
 gende nemlig, lade vedvare, forventende derved at see
 dem desmeere aarvaagne og virksomme i Kongens Tje-
 neste, og de Kongelige Intrader derved kjendeligere end
 hidtil forsøge.

13 April.

Cancellie-Prom. til Biskopen over Ribe-Stift), ang.
 at foranstalte Forordn. af 21de Martii 1705 paa ny
 opløst af Prædikestolene omkring ved Vesterhavet i Jyd-
 land (hvilket er bleven begjert, i Henseende til de Vans-
 keligheder, som mæde ved indfaldende Strandinger,
 der fornæmmelig reise sig af Uvidenhed hos Strands-
 Beboerne og dem, som bruges ved Strandinger, om de
 dem ved Forordn. paalagde Pligter).

Rescr.

(i) See 11 April.

17 April.

der, forfølges og paafindes i Kjøbenhavn, hvortil man dog hidtil ikke har hørt andet at gaae efter, end enten Kjøbmandenes eller andres blotte Relationer, eller og et forvirret og ubeedigt Forhør, som en eller anden Ukyndig, ja undertiden i Sagerne selv Indviklet kan have afholdt, saa at man næsten aldrig har kunnet faae Sagerne satte i det rette Lys, eller de Rette Forbrødelser tilbørlig afstraffede, men tværtimod som oftest maatte lade alle saadanne Soasimale gaae henfalde, hvilket altid har høvt skadelige Følger, der nu, da en Deel europæiske Søe, Gølt liager Vinteren over der i Hans den paa Hval-Fangst, hvoraf nogle endog forblive der bestændig, vilde blive meere udtrakte, og skadelige for Fremtiden, samt Misbruae og Forbrødelser tilstaae, naar Vedkommende vide at kunne beaae samme ustraffede, isald saadant ikke ved gode Foranstaltninger vorder forebygget; 2) der er beskiftet 2 eedborne Embedsmænd der i Landet som Inspecteurer over Handel og Fiskefangsten, een ved de nordlige, og een ved de sydlige Coloner, hvortil Sag det tillige skal være at paasee, at Nordener, Misbruae og Forbrødelser ikke skal gaae i Svang, og derfor at forhøre alt saadant, naar det maatte indtræffe, samt derom indsende de afholdte Forretninger, hvilke dog uden videre Authorisation kun tjene til Beskedelse i disse Slaus Sager, men ikke gjælde som juridiske Beviser at demme efter, der dog i ovenmeldte Omstændigheder gjøres fornødent.

Bemeldte 2 Inspecteurer, enhver i den ham betroede Deel af Landet, skulle, indtil videre, være berettigede til, sine exceptione fori, i behøvende Tilfælde at forekalde Vidner, og modtage disses eedelige Forklaring i alle de Sager, hvor de finde saadant nødvendigt; saa maae og de af dem saaledes holdte, og under deres Haand og Segl udstædte eedelige Forhør- og Forretninger derefter i alle Retter antages og gjælde som andre Tings-Vidner.

19 April.

Rescr. (til Amtmanden over Coldinghuus-Amt), ang. de med venerisj Ængdom befestede Fatiges Cur.

Gr. Denne Svagheit har begyndt paa adskillige Steder i Coldinghuus-Amt, og er af den Beskaffenhed, at den dermed Besværgte maae indsendes til Colding, for at tages under Cur, og, endskjønt Amtets Chirurgus intet faaer for sit Arbeide, maae der dog leies Logemente, samt betales Forsegning, Opsaaming, og fornødne Medicamenter, hvilket

er saa meget meere nødvendigt, som det maae forekommes, at andre ikke blive anstufne. 19 April.

Der maae i Eolding leies en Baraque med 2 Senge til de med denne Sygdom besængte ganske Fattiges Cuur, samt gjøres Accord med en fattig Enke om ugentlig Kost- og Opvarthning; Medicamenterne maae tages paa Apothequet, samt Omkostningerne udredes af Delin-gvent-Cassen; hvilken Indretning skal staae under Amts-Chirurgi og en anden beskiftet Embedsmands Tilsyn og Ansvar.

Uvægsøge: Commissionens Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat, samt til Stiftamtmanden og samtlige Amt-mænd i Sjælland), ang. at Prom. 2den Martii 1779, om Attesters Brug ved Uvægs Drift og Transport, indtil videre ophæves (1). 20 April.

Canc. Prom. (til Hof- og Stads-Retten i Kjø-benhavn og Missions-Collegium), Notits om Rescriptet af 17de hujus, ang. at de 2 Kongelige Inspecteurer i Grønland maae afhøre Vid-ner, og at deres Forhører maae i alle Retter gjælde som Tings-Vidner. 27 April.

Rescr. (til Stiftbefalingam. og Biskopen over Aggershuus-Stift), ang. 1 Sk. af hver Lønde Korn, som indføres til Stiftets Kjøbstæder (Chris-tiania undtagen), i 6 Mar til Christianiæ Luge-huus. 1 Mail.

Or. Lugt- og Manufactur-Hufets forfaldne Tilstand; det, som Stiftelsen er tillagt ved Bygilers Udsædelic paa Landet, saa og den eene Procent, som svares af alle Umyndiges Ca-pitaler ved Skifternes Slutning i Aggershuus-Stift, for-mindkes aarlig; Lughuus-Kemmerens Tal tiltager; saa at Lughuset ikke kan bestræde Udgifterne, ni. m.

Til

(1) See Plac. 22 April 1782.

1 Maii.

Til Understyttelse for bemeldte Christiania Tugt- og Manufacturhuus skal af alt det Korn, som bliver indført til bemeldte Aggershuus-Stifts Kjøbstæder (Christiania undtagen) betales 1 Sk. af hver Tønde, som af Tolderne skal oppebæres, mod derfor at nyde 1 Proc. for Incassationen. Dog skal dette Vaalæg ikkun være udi 6 Aar, og i de Aar, hvor ingen Misveft af Korn er udi Norge. Og have Stiftsbefal. og Bisshoppen ellers ved hvert Aars Udgang at indberette til det Danske Cancellie hvad dette Vaalæg har indbragt, og hvorledes Tugthusets Gjeld Tiid efter anden afbetales.

4 Maii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Bisshoppen over Aarhus-Stift), Anl. at Skoleholderne paa Landet ei kunne nyde Tiende-Frihed af de dem tillagde Jorder, men vel deres Tiende fri befordret til Tiende-Tagerne.

Gr. To Skoleholdere ansøgte saadan Tiende-Frihed; men de Jorder, som ved foretagne Udskiftninger blive Skoleholderne tillagde i Stedet for den dem efter Skole-Instruksen tilkommende Græsning, ere ufri Jorder, og der af samme maatte svares Tiende, naar de af Bønderne bleve besaaede.

Det sees ikke, at Skoleholderne kan befries for at svare Tiende af deres tillagde Jorder, naar de dyrke og besaae samme; men for Resten ansees det ganske billigt, at vedkommende Bønder, der ved Jords Udlæg til Skoleholderne befries fra at tilføre dem det ellers tilstaaede Foder, besørge Transporten af Skoleholdernes ydende Tiende tilligemed deres egen til vedkommende Tiende-Tagere, da Skoleholderne ellers, som manglende Bøgne og Heste, vilde for Transporten sættes i Forlegenhed.

11 Maii.

B. G. K. o. Gen. Føldk. Prom. (til Tolderens ved Varde-Føldsted), ang. at de 3 Winter-Maas neder, December, Januar og Februar, ikke kan indbesattes under de ved Føld-Forordningens 16de Cap.

7de Art. bestemte 3 Raader, inden hvilke de saaledes indstrandede Vare bør udfiktes, siden der dog i samme ingen Udfikning kan ske. (Paa Forspørgsel, om Forhold i nogle Postor ved en indstrandet Ladnings Udfikning.) 11 Maii.

Rescr. (til Stiftbefalingsmauden i Bergen), 15 Maii.
ang. at der i det Mellemrum fra Tappenstrøg om Astenen og til Reveillen om Morgenens er slagen, under 50 Rdlr. til Bergens Byes almindelige Fattige, ikke maae løses nogen Canon, enten paa Nygaard, eller de andre Byen saa nær beliggende Steder, at Canonerne derfra ligesaa tydeligen kan høres, som om de i Byen vare plantede; og skal Verten eller Gjestgiveren vare ansvarlig for disse Vøder, og samme under Execution udrede. — (For at befordre den almindelige Roelighed, og paa det Brand-Folkene ikke desformeddelt skal sætte sig i uforsøden Bevægelse, da et Canonstød paa usædvanlig Luid er det sædvanlige Signal, at der er Ildbrand, hvorfor Stiftbefal. havde forbudet Skyden med Canoner paa nærliggende Kyststeder ovenmeldte Luid, men der desuagtet paa det nærmest Byen liggende Gjestgiver-Sted blev canoneret en heel Nat, hvorved mange bleve forkrækkede.)

Rescr. (til Prof. Thomas Bugge), ang. at 15. Maii.
der maae forfærdiges 2 Sæt astronomiske Instrumenter, hvoraf det ene Sæt maae medgives Missionair Ginge sønden paa Grønland til forekommende astronomiske Observationer, til Misviisningens flittige Udforskning, til Længders og Brederes Bestemmelse (hvoraf Ingen i Grønland ere udfundne ved astronomiske Bestemmelser, der dog vilde vare af megen Vigtighed for Handelen og Søefarten), samt endelkt, saavidt mueligt til Spekysternes rigtige Anlæg paa et geographisk Chartre, m. v., hvorefter han aarlig haver at indsende sin Observations-Protocol over de af ham foretagende astronomiske, geographiske og meteorologiske Observationer, da ham derfor tillægges 50 Rdl. aarlig;

15 Maii. og det andet Sæt Instrumenter skal (saasom der for det første ikkun bliver een Observator paa Grønland) bruges paa et andet af de til astronomiske Observationer bestemte Steder.

18 Maii. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Christjanssand), ang. hvorvidt Haandværkerne maae tage Lære-Drenge fra Landet og Lægderne.

Gr. Samtlige Mestere ved Smede-Lauget i Christjanssand have ansoat om Tilladelse at maatte antage nyttige og bequemme Lære-Drenge fra Landet og Lægderne til deres Profession, og at, naar de have udstaaet deres Lære, de da, som vil blive ved Haandværket, maatte have Tilladelse at reise udens og indenlands, for derved at kunne profitere i deres Konst.

Haandværkerne bør først og fremmest tage i Lære af Bøens Børn, som formedelst Forældrenes Død, Uformuenhed eller Forbrydelse ere hjælpeløse, og altsaa ellers vilde falde det Almindelige til Byrde; men i Henseende til at faae Drenge fra Landet, vil det forblive ved Rescriptet af 10de Febr. 1758, hvorved det er bevilget Haandværks-Mestrene i Byerne at erholde Lære-Drenge fra Landet, naar de derved ubvirke Tilladelse fra Sessionens Deputerede, og tillige indstaae for saadanne Drenges Tilstædeblivelse. Paa denne Maade sees et andet, end at Haandværkerne, og in specie Grov-Smedene i Christjanssand, kunne blive hjulpsne til Drenge, naar de beviisligen maatte lide Mangel derpaa. At enhver Bøndedreng, som kom i Lære hos en Haandværksmand, skulde være fri for Soldater-Tjenesten, vilde være høist skadeligt i mange Henseender, og kan til lade sig gjøre; men, naar en eller anden Dreng maatte vise særdeles Genie og fortrinlige Gaver til sin Metie, og mucligen, efter at have udlært, ved Reiser til andre Steder vilde ubvide sin Kundskab, eller og en eller anden Mester maatte være i overmaade Forlegenhed for

Arbei-

18 Maii.

Arbejdere, og Vedkommende indkom med allerunderdignigst Ansøgning, geleidet med Sessions-Deputationens Erklæring om, at en saadan Dreng maatte fritages fra at gaae tilbage til Lægdet, vilde det ankomme paa Hans Majestæts Velbehag at fritage i deslige Tilfælde en Land-Soldat, fød Haandværks-Evend, fra denne Pligt. Hvad den ubi Smede-Laugets Ansøgning og Magistratens Erklæring anførte Klage angaaer, at Compagnie-Cheferne ofte skal fratage Haandværkerne deres Dreng, førend Lære-Aarene ere forløbne, da vil vel saadant neppe møde, uden i de Tilfælde at en Mester antager en Dreng fra Landet, uden at være forsynet med de Sessions-Deputeredes Samtykke; thi, naar denne er erhvervet, kan hverken Regimentet eller Compagnie-Chefen de Facto, efter eget Godtbefindende igjen bemægtige sig deslige Dreng, saalænge deres Lære-Aar vedvare.

Rescr. (til Hof- og Stads-Retten i Kjøbenhavn) 22 Maii.
 ang. at Underfogden i Kjøbenhavn maae forundes et Segl, og samme med Kongens Navn og Chiffre i dobbelt Træk, samt med Skrivt Underfogdens Segl indrettes, til Forskiel fra de øvrige. (=: Kongens Fogeds samt Skifte- og Inquisition-Commissionens, da det vilde baade være sikrere og bidrage til meere Agtelse for hans Forretninger, naar han, ligesom de, havde et authentifieret Segl.)

Rescr. (til Stiftsbefalingem. og Biskopen i Aalborg) 22 Maii.
 ang. at af Hofmans Fundatørs 11te Tome maae indkjøbes 3 Exemplarer, og 116 dito af de udfomne Appendices, og Beføstningen ligenes paa Kirkerne i Stiftet.

Ar. 1) I Følge af Rescr. 11te Aug. 1758 er af Stiftets Kirker indsamlet 204 Rd., og derfor indkjøbt 116 Exempl. af den 4de Tome, som beløb sig 154 Rd. 4 Mk., og for de øvrige omtrent 50 Rd. 3 Exempl. af det heele Værk, hvoraf eet skulde være hos Stiftamtmanden, eet hos Biskopen, og eet hos Amtmanden; nogle Aar derefter udkom 2 Appendices

22 Maii.

og Likhog for Aalborg-Stift, hvoraf Biskopen lod kjøbe et lige Antal for at have Verket complet, hvorfor Biskop Brorsøns Steruboe har tilgode 76 Rd. 1 Mk., siden dertil ingen af Stiftets Kirkers Penge vare i Behold, hvilke søges lignede paa Kirkerne: 2) da samtlige Præster ere forsynede med den 4de Tome, er det baade nyttigt og nødvendigt, at de ligeledes faae de dertil hørende Appendices: 3) er forespurgt, om ikke, siden alle 10 Tomer forhen ere kjøbte til Stiftamt., Biskopen og Amtm., da ligeledes 3 Exempl. af 1ste Tome til dem maae kjøbes, som da, med et endnu derved følgende Appendix for Aalborg-Stift, udgjør i alt (iberegnet de ovenmeldte 76 Rd. 1 Mk.) 122 Rd. 5 Mk.; og samme at maatte lignedes paa Kirkerne.

Af fornaevnte Hofmans Fundatser maae kjøbes den manglende 11te Tome in triplo, samt 116 Exemplarer af det sidst udfomne Appendix, hvortil, og til at betale fornaevnte Biskop Brorsøns Steruboe det Tilgodehavende, Beføstningen paa samtlige Kirker i Aalborg-Stift maae lignedes.

24 Maii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Christiansands-Stift), ang. hvorledes med Over-Førmyndere i Stiftet, og de Umyndiges Midlers Udsættelse paa sikre Steder skal forholdes, m. v. (m).

24 Maii.

Rescr. (til samme), ang. hvorledes det med Stifternes Behandling og Incassation, m. v. i Christiansands-Stifts Kjøbstæder og hans 2 Amter skal forholdes (n).

24 Maii.

Rescr. (til samme), ang. at Arbe-Midler i Kjøbstæderne under 20 Rd. maae udbetales til Myndlingernes Nytte, og at Stiftamtmandens Decisioner i Henseende til Børgerne skal have Executions Kraft (o).

Rescr.

(m) Ligesom Rescr. 9 Febr. 1775 for Aggershuus-Stift.

(n) Ligesom Rescr. 2 Junii 1775 for samme Stift.

(o) Ligesom Rescr. 18 Jan. 1776 for bemeldte Stift.

Rescr. (til samme), ang. at Rescr. af 23de 24 Maii.
 Febr. 1776, om visse Præcautioner til Sikkerhed
 for Overformyndere og Umyndiges Vidler i Christ-
 janssand, skal være extenderet til samtlige Christ-
 janssand-Stifts Kjøbstæder.

Rescr. (til samme), ang. hvem, enten Over- 24 Maii.
 formynderne eller Børgerne, der skal have de
 for Umyndige indkomne Vidler under Hænder (p).

Canc. Prom. (til det medicinske-Facultet), ang. 24 Møil.
 at det medicinske Facultet skal, i Sager, som (Cabinetts-
 Befaling
 22 Maii.)
 komme til dets Erklæring, altid indhente Desig-
 natorum Meening (q).

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Infan- 25 Maii.
 terie-Regimenterne og Landmilitie-Sessionerne i
 Danmark), ang. de Mandskabet udi National-Di-
 stricterne i Danmark til en Skjortes og et Par
 Strømper's Anskaffelse, samt til Skoenes Re-
 paration bevilgede aarlige 18 St. Udbetaling (r).

Or. Adskillige Regimenter ere tvivlsraadige, om de skal ud-
 betale disse 18 St. for i Aar, omendskjønt ingen uden alene
 de ved sidste Session ny tilkomne møder til Exercitie, eller
 om de skal indeholde disse Penge.

Følgende er til Regel og Rettesnor i dette og andre
 enkelte Tilfælde; Disse aarlige 18 St. udbetales stedse §. 1.
 Mandskabet, hvad enten der skeer Samling til Exercitie
 eller ei, siden de henhøre til deres Mundering. — Naar §. 2.

H h 4 en

(p) ligesom Rescr. 28 Aug. 1776 for Aggershuus-Stift,
 med Tillæg: at Skrinet skal anskaffes paa Due-Ringet,
 hvor Raadstue ei findes.

(q) See Prom. 3 Maii 1783.

(r) See Plac. 24 Septbr. 1777. Efr. Rescr. 17 Julii
 samt Prom. 3 og 31 Aug. 1782.

en Land-Soldat afgaaer kort for Exerceer-Tiden, og hans Plads efter den Tid først igjen vorder besat, sølgelig i Exerceer-Tiden har staaet vacant, da skal disse aarlige 18 Sk. betales den Tilstræbende, siden Under-

- S. 3.** Munderingen udgives en avance. — Hænder det sig, at den, som ad interim ved Præsentation for Amtmanden er bleven sat i et Nummer, som i Exerceer-Tiden har været vacant, ved næste Session casseres, og en anden antages i hans Sted, da skal ikke den ad interim indsatte, men den af Sessionen tjenstdygtig befundne, betales disse 18 Sk. — De ved Exerceringen ei tilstædeværende Folk skal først ved det paafølgende Aars Samling ubbetales meerberørte 18 Sk., saaledes, at de da faae Pengene for det forbigangne og løbende Aar paa een gang. — Det virkelig Udbetalte maae ikkun beregnes, og Beregningen over disse Penge maae forfattedes ligesom Beregningerne over Lehnings- og Proprietæts-Pengene for det nationale Mandskab (s).

25 Maii. B. G. K. o. Gen. Toldk. Prom. (til samtlige Solda-
(Kgl. Resol. dere i Danmark), ang. at Sætte-Skippere, i den
2 Maii gjen-
gjennem
Admiralitetets-Coll.)
28 Maii. Rentel. Prom. (til samtlige Stiftamts- og Amt-
(Kgl. Resol. mænd, Grever og Baroner i Danmark), ang.
10 April.)
Controllen ved Udsalg af den Søde-Rug, som det

Dsters

(s) See Plan for Infanteriet 29 Jan. 1785 s. 8. og Plac. 13 Maii e. a. s. 5.

(t) Dette, som er for Norge d. 1 Junii, gjør en Undtagelse i Told-Forordningens 1 Cap. 24 Art. og See-Ent. Forord. 1 Febr. 1770, for Danmark s. 25, samt Norge s. 310. — Ophævet ved Circul. af 2 Octbr. 1784. Estr. 9 Ejsuddem.

Østersøiske og Guineiske Handels-Selskab, ved 28 Maii.
den 10de §. af Octroien sub Litt. E. (u) er forundt
Tilladelse til, aarlig at indføre, og til dem, som
drive Agerdyrkning, at sælge.

Ved Angivelsen skal fremlægges edelig Attest fra a)
Kjøberen, at Quantiteten er bestemt til Sæd, og at
det ikke til andet skal blive forbrugt, hvilke Attester fra
Proprietairer og Præster maae modtages, naar de af
dem ere underskrevne og forseglede, men for Bønder og
andre maae deslige Attester i Overværelse af den Ørig-
heds-Person eller den Præst, under hvis Jurisdiction,
eller til hvis Sogn de henhøre, være underskrevet, og
Underskriftens Rigtighed af bemeldte Ørigheds-Person b)
eller Præst med Haand og Segl være bevidnet. — Det,
som udføres til Etibs, efter at Tolden er betalt, spr-
synes med Passer-Seddel, først fra Handels-Selska-
bets Administration, og siden fra Toldboden, hvorefter
det paa Indførsels-Stedet frit maae indpassere, men
for saavidt det landverts udføres, geleides det med en
Sølge-Seddel, som af Port-Controleuren paategnes
ved Udførselen; og skal i Portene holdes Optegnelse over
saadanne udførte Sæde-Vare, hvilke Optegnelser afgives
til Toldboden, for at tjene ved Oplags-Afregningen.

Reser. (til Stiftbefalingsm. i Sjælland), ang. 29 Maii.
det militaire Mandskabs og Hestes Indquarte-
ring i Stæderne.

Or. Kongen er bleven foredraget, hvorledes det i saadan
Denicende forholdes i Tøen og i Karhuus-Stift.

Ved at forlægge Mandskabet, Konen og Hestene i
Quarterer, skal i Kjøbstæderne udi Sjælland forholdes
paa samme Maade, som i Karhuus, saaledes, at Re-

29 Maii. gimentet, eller enhver Escadrons- og Compagnie-Chef, naar Listerne over den effective Styrke forud ere overleverede Magistraten, og Quartererne regulerede, tilstilles en Quarter-Liste, før at forelægge Mandstabet, med Konen og videre til Billetternes Udfordrigelse, da Regimentet, som best kjender Folkenes Conduite og Omgang, derved kan befordre Orden og Oeconomie, samt forebygge, at stridige Gemytter ikke lægges tilsammen; men, naar det engang er skeet, tilstaaes det ikke Regimentet at gjøre nogen Forandring, uden Indquarterings-Commissionens Bisald, lige som Commissionen og er berettiget til at omlægge en eller anden Karl, som enten ikke kan forliges med sin Vert, eller i andre Maader kan have fornærmet ham; dog bør Commissionen, naar den vil omlægge en eller anden Karl, overlægge det med Regimentet.

1 Junii. B. G. N. o. Gen. Soldt. Circul. (til samtlige Soldere i Norge), ang. Sætte-Skipperer, som ei ere Borgere (x).

5 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Aalborg), ang. at Dreilef-Klosters Birk maae nedlægges, og de, som hidtil have hørt under samme, henlægges og herefter svare under det Herreds-Ting, i hvis Herred de ligge, imod at Dreilef-Klosters Eiere fritages for at betale Dommer- og Skriver-Løn, videre end hvad Bønderne i Districtet ellers ere forbandne at svare i Korn af deres paaboende Gaarde.

5 Junii. Bevilgn. for det Kjøbenhavnske medicinske Selskab, hvorved samme forsikres Kongens Beskyttelse, samt tillades, at det herefter maae føre Navn af det Kongelige og Kjøbenhavnske Medicinske Selskab,

og

(x) Ligesom Circul. af 25 Maii 1782 for Danmark.

og bruge sit hidtil havde Sigill med Omkrøv: Sigillum Societatis Medicæ Hafniensis. — (Nr. 1) Bemeldte Selskab, hvis Hensigt er indbyrdes Opmuntring og sælges Bekræftelse til Læge-Videnskabens Forbedring og derved hørende Kundskabs Udbredelse, samt Fædernelandets Gavn og Ære, har, i de 10 Aar, samme har været til, udgivet 4 Bind af dets Medlemmers Jaattaveller, hvilke de til almindelig Fornøielse har seet antagne med Berømmelse og Hæder af de fleste udenlandske Lærde, ligesom de blandt deres Æres, og corresponderende Medlemmer tælle de opperligste af Europas Læger; 2) for at vedligeholde disse nyttige, lærde, og for Fædernelandet ærefulde Bekræftelser, saa og give Selskabet Varighed.)

5 Junii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Christiania), 7 Junii.
ang. at Christianiæ Guldsmede maae forfærdige smaat Sølv- Arbeide under 5 Lod, uden Stempling.

Nr. Politimesteren har ladet dem, som arbeide i Guld og Sølv, tilkiendegive, at de med alt det Af dem forfærdigede Arbeide havde at henvende sig til Probeer-Mesteren, for dog ham at lade samme prøve og stemple, hvilket de unuelig kan efterse, da Beføstningerne derpaa ofte vilde overflige Arbeids-Pennen, og de sølaelig hverken i deres egne Huse, eller til Markederne kunde holde Priis med Guldsmedene i de andre Stæder, som ved Rescript af 1ste Junii 1745 derfor ere befriede.

Guldsmedene i fornævnde Christiania maae hersefter være fritagne for at lade alt det Arbeide af Sølv, som kan hensesres til Nips, probere, naar samme er vejer over 5 Lod, og ingen anden Stempel derpaa at sættes; end Guldsmedens, som samme haver forfærdiget, der og for Gehalten skal være ansvarlig, naar Kjøbereren det paa egen Regning vil lade probere, og den maatte befindes urigtig; men derimod skal alt det Sølv- Arbeide, som til adskilligt Brug i Husholdninger forfærdiges, og er af 1 Lods Vægt og derover, ligesom og Garniturer, saasom af Knapper til en Klædning og Spenner, hvad enten de ere af meere eller mindre end 5 Lods Vægt, være Guardianens Prøve og Stempling unberlastet,

7 Junii. berkaftet, paa det Vedkommende for sammes rigtige Gehalt kan være betryggede.

14 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Aarhus), ang. at Coffardie-Fartøier maae, i Mangel af Smakker, bruges til Transport imellem Aarhus og Callundborg, samt med lige Told-Friheder.

Er. Slagter-Lauget i Kjøbenhavn har i endeel Aar høvt for Uleilighed og Tab, forindevil at de ei i rette Tid har fundet faae deres indkjøbte Stude overførte fra Aarhus til Callundborg, især om For- og Efter-Aar, da de ofte har maattet lade Studene ligge 4 a 6 Uær, hvortil Ariagen skal være, deels at der har været for faa Smakker, i Proportion af den store Transport, deels og at de manne Heste, som Prangere overføre nu, fremfor tilforn, af Smak-Skipperne præfereres for Studene; saa og i Aar været satte i den yderste Forlegenhed, ved det at 3de til denne Overfart alene berettigede Fartøier have laant under Reparation, og der selvsig paa begge Steder ifkuns har været 3 Smakker i Stedet for 6, hvilket har foraarjaaget, at de ei have fundet faae deres Stude overførte, og altsaa ei heller været i Stand til at forsyne Staden med det behørende Kød.

I Tilfælde af, at Færge-Lauget ikke har sit fastsatte Antal af Smakker, skal de, under anseelig Mulct for hver Uge, anskaffe bekvemme Coffardie-Fartøier i Strødet; og, naar Færge-Lauget enten om For- eller Efter-Aar ikke er i Stand til at bestride Transporten, saaledes, at nogen, som med Heste og Qvæg var ankommen, ikke i seeneste kan loves Smakke i anden Dørt, og ei heller vil leie Coffardie-Fartøier til Hjælp, maae Magistraten i bemeldte Aarhus, paa Anmodning og efter Undersøgning, tillade de Rejsende med Coffardie-Fartøier at see sig og deres Creature transporterede; og maae saadanne Coffardie-Fartøier, enten de af Lauget selv eller de Rejsende blive leiede, nyde de Smakkerne i Henseende til Told-Afgifter forundte Friheder, for saavidt de for hver Reise medbringe Magistratens Bevillig for, at deres Befragtning til at bruges som Smakker har været nødvendig, samt for saavidt de alene medbringe

bringe Reifende, Passageer-Gods, Qvæg og Heste, og 14 Junii,
 ikke ere tillige ladet med Korn og Rjødmands-Gods:
 men i øvrigt skal det i alle Maader have sit Forblivende
 ved Færgeløbs Privilegier og Befalingen af 12te Febr.
 1773.

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Regiment- 15 Junii.
 terne), ang. at fra næste Aars Begyndelse af skal (Kgl. Resol.
 20 Martii.)
 etableres en general Hverving for Kongens Regning.
 (Saaom Regimenternes Reclutering falder overmaade be-
 stelig, og denne Kostbarhed endnu mere derved forøges, at
 nogle Hverv-Pladser i Tyskland af adskillige Regimenter alt
 for meget ere belagde, hvoraf skydes, at en af Hververne
 skede byde den anden over.)

Qvægshge-Commissionens Prom. (til Stifts- 15 Junii.
 sal. i Ribe (y), ang. Attestet med Qvæg og
 Vare, som føres fra Tyskland over Toldskjeldet.

Or. 1) Indkomne forespørgseler derom; 2) Id. af 30te
 Novbr. 1778 er ikke ved Cordonens Ophævelse bleven ophæ-
 vet, men alene de ved Cordonens Anordning skete Indkræn-
 kelse i Hensende til Communicationen imellem Tyskland og
 Hertugdømmet Slesvig, hvoraf følger, at bemeldte Forordn-
 er den Regel, som efter Cordonens Ophævelse bør følges.

Af samme Forordnings 1ste Cap. 2den og 6te §., og
 de nærværende Omstændigheder, da Engen vel ganske har
 standset baade i Hertugdømmet Slesvig og Tyskland,
 men endnu græsser i Holsteen, følger, at, indtil an- S. 1.
 den Anordning skeer, alt Qvæg, samt Saar og Sviin,
 saavelsom de i Forordningens 1ste Cap. 1ste §. opregnede
 Vare, som over Toldskjeldet til Tyskland indføres, saa
 og alt Horn-Qvæg, som fra Tyskland over Toldskjeldet
 udføres, bør være geleidet med de ubi Forordn. fore-
 skrevne Attestet; ligesom og Qvæg-Handlere, som
 fra Hertugdømmene indkomme i Tyskland, bør medbringe
 de befalede Attestet; derimod behøves ingen Attestet i
 Hen-

(y) Maaskee i alle Danmarks Stifter.

15 Junii. Henseende til det Horn-Quag, som drives fra Sted til andet inden Jydlands Grændser, og ikke over Toldskjellet, samt i Henseende til de udi Forordningens 1ste §. navngivne Vare, som føres enten fra Sted til andet i Jydland, eller fra Jydland over Toldskjellet.

19 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Norge og Kjøbenhavns Magistrat), ang. at af Søe-Passferne udstædes nogle ved General-Land-Oeconomie- og Commerce-Collegium, samt nogle ved det Vestindisk-Guineisk Kente- og General-Toldkammer.

Gr. Det forbolder de Handelnde, især de Gravørende, megen Uvisshed, og undertiden Vidtskiftighed, at Søe-Passfers Expedition nu er deelt imellem 4 Collegier.

Herefter skal samtlige Søe-Passer expederes ved bemælte tvende Collegier, hvorunder alle øvrige Søehandels-Sager henføres, saaledes, at det Vestind. Guin. Kente- og General-Toldkammer herefter udfærdiger alle latinske Søe-Passer for den Vestindiske eller Americanke Sært, saavel til fremmede Øer og Steder, som til Kongens egne, saavel for de Skibe, som gaae directe, som de, der gaae indirecte derhen; men General-Land-Oeconomie- og Commerce-Collegium dersimod alle øvrige, ligesom og samtlige Algieriske Søe-Passer.

19 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Byen), ang. at de Odense-Bye siden 1741 fratkomne Jorder igjen skal komme tilbage fra Udenbys-Eiere; og ellers ingen sælges fra Byen.

Gr. Af Byens Kjøbstads-Jorder er den første Deel forhen fra ældgammel Tid siden kommen i adskillige private Folks Hænder og Eie, som lovlig have Adkomst til samme, saa at den Deel deraf, som endnu er tilbage til Fælleds Brug og Græsning for Byens Indvaanere i Almindelighed, er saa

ringe,

19 Junii.

ringe, at den ei er tilstrækkelig til deres Høers Grædning, m. v.; da derimod den af Byens Grund, som er aflaget fra den nu værende Fælleds-Brug, befindes, foruden hvad som en og anden af Indvaanerne eier, adskilligt, som ved Dødsfald eller andre Leiligheder ere komne i Fremmedes og Udenbyes-Beboeres Eie; saaledes have endog de ved Denne nærliggende Bønder-Byer tilkjøbt sig adskilligt af bemeldte Jorder; og, som det endnu indertræffer, at lige Jorder blive bortsolgte, deels offentlig og deels underhaanden af vedkommende Eiere, hvorved Byen i Almindelighed taber, især naar Udenbyes faaer dem i Eie, saa har Magistraten vel, naar Salget skeede offentlig, søgt at forekomme saadan Worden imod Forordningen af 14de Aug. 1741, og andre specielle Befalinger, men disse Foranstaltninger skal ikke være tilstrækkelige nok til at forhindre, at jo Misbrug dermed kan begaaes underhaanden.

De Jorder, som henhøre under Odense-Kjøbstad, og som i de yngre Tider, og efterat Forordn. af 14de Aug. 1741 er udgaaet, er bleven solgt til Udenbyes-Folk, som nu bruge Avlingen, og deraf svare Matrix-cul-Skat, skal igjen komme til Byen, eller dens Indvaanere, naar de nu værende Udenbyes-Eiere enten ved Døden afgaae, eller blive fundet at sælge samme, saa at ingen af disse Jorder, som imod bemeldte Forordning er bleven solgt til Udenbyes-Folk, ei heller andre endnu til Byen henhørende fri Kjøbstad-Jorder, maae efterdags sælges til, eller kjøbes af andre, end Byens egne Indvaanere.

Kongelig Resolution (til General-Post-Amtet), 21 Junii.
ang. at naar en Interessent udi de i Aarene 1747 og 1757 oprettede Livrente-Societeter ei i 5 Aar afhenter sine Rentor, og, efter Personens foregaaende næste Efterøgning her og udenlands, den paagjældende Person ei indfinder sig efter 6 Maaneders Varsel, maae Renterne komme de øvrige Interessentere til Deeling.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopperne paa 26 Junii.
Jøland, for ogsaa at tilkjendegives Amtmanden), ang.
Straf for Trodsighed af Præsterne, for Forsømmelse

26 Juni.

sommelse af Biskoppernes og Provsternes Circulair-Breves Befordring, for Drukkenhed og Slagsmaal paa hellige Dage i og ved Kirken, samt Lugthuus-Straf eller Slaverie i Stedet for Bandsættelse.

Gr. At forekomme adskillige sig ind'negne Uerdener.)

- §. 1. Naar Præsterne og andre geistlige Personer paa en grov og trodsig Maade sætte dem imod, eller forsømme at efterkomme de Befalinger, som Biskopperne paa Embeds Vegne tillæge dem, da skal de derfor indstævnes, tiltales, og dømmes for Consistorium efter Loven; men, skulde saadanne Forsættelser ei befindes at være større, eller betydeligere, end at de med en ringe Penge-Mulct af 1 a 2 Rdlr. kan forsones, skal samme af Biskopen paalægges den Skuldige; og om han derefter ikke strax betaler den, tilmeldes det vedkommende Amtmand, som tillægger Syffelmanden Ordre til Mulctens Indrivelse ved Execution; og skal disse Mulcter deeles imellem velfortjente Præster, som betjene de fattigste Kald.
- §. 2. — Alle Circulair-Breve fra Biskopperne til Provsterne skal prompte og uden Forsømmelse befordres; og ligesaa skal de Breve, som Provsterne igjen i Aaledning af Biskoppernes Circulaires skrive til Præsterne, saa hastig som skee kan, efter Touren befordres fra den eene Præst i Provstiet til den anden, al: under Mulct af 1 til 2 Rdlr., naar ingen guldig og beviistlig Aarsag har været til, at Brevene ikke rigtig ere blevne befordrede: og skal denne Mulct paalægges af Biskopen selv, naar Forsættelsen befindes at være hos en geistlig Person, men af vedkommende Amtmand, naar en Verdselig har begaaet den; i første Tilfælde skal Mulcten deeles imellem velfortjente Præster paa de fattigste Kald, men i det sidste imellem det Sogns Fattige, hvor den Skuldige

26 Junii.

dige boer eller opholder sig; med Inddrivelse af disse Boder, naar de ikke betales, skal forholdes efter 1ste Art., og, for at der kan have des større Forsikring for disse Breves ordentlige Befordring, skal der ikke alene tegnes uden paa dem, at de prompte bør beforders, men de Geistlige, til hvilke de ere skrevne, skal desuden kortelig inden i samme antagne, saavel naar og ved hvem de have bekommet dem, som og til hvad Tid, og med hvad Leilighed de igjen bortsende dem. — I Henseende til Drukkenskab, og de i Anledning af samme begaaede Forseelser og Forargelser paa hellige Dage i, og ved Kirkerne, da skal alle de, som til Gudstjenesten paa hellige Dage indfinde sig saa drukne i Kirken, at saadant, enten deraf, at de ikke rigtig kunne staae eller gaae, eller af andet, tydelig skulde være at kjende, i Hensigt til N. L. 6, 3, 8 og 9 Art., for hver gang betale en Mulct, som af Amtmanden for de Verdslige efter Forseelsens Beskaffenhed skal bestemmes; og, i Mangel af Muleternes Betaling, haver han at fastsætte en corporlig Straf efter Omstændighederne, og, i Tilfælde af Forseelsen, forsones med Penge, deesles samme lige imellem Kestyrerne og Sognets Sattige. Biskopperne og Provsterne skal i Anledning heraf, hver gang de visiterer Kirkerne, nsie, baade hos Præsterne, Medhjælperne og Kestyrernes undersøge og efterspørge, om nogen af disse Boder ere Sognet tilfaldne siden sidste Visitats, hvilket de paa deres Samvittighed, og som de derefter vil ansvare uden nogen Gunst eller Medhold, skal forklare og udsiige. — De, som paa anden grovere Maade i Drukkenskab forsee sig i Kirken ved forargelig Støien, og grove og trodsige Lader eller Gebærder, skal ligeledes straffes med endnu høiere Penge-Mulct; men i Mangel af Betaling, saavel som og med Bødernes Dreling, skal forholdes saaledes som

S. 3.

26 Junii. næst foran er fastsat. — Med Slagsmaale paa eller ved Kirkegaarden paa hellige Dage, hvad enten de skee i Drukkenskab, eller ei, samt anden mindre grov, men dog utilbørlig Opsørsel, skal forholdes i alle Maader efter N. L. 6, 9, 16 og 18 Art., og samme Bogs 3 Cap. 10 Art. Grovere Forseelser i eller ved Kirken

S. 4. skal straffes efter N. L. 6, 9, 21. — I Stedet for den i N. L. 2, 9, 11 Art. fastsatte Bandsættelse, skal de, som sig i saa Maade forseer, og uagtet alle derpaa anvendte Midler og dicterede Straffe ei vilde forbedre dem, sættes paa nogle Aar i det Islandske Tugthuus, eller om deres Forbrydelser skulde være meget grove, dømmes til Slaveriet.

26 Junii. Reser. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at Seil-, Slag- og Compassmager-Lauget i Kjøbenhavn maade, medens Krigen og dnr Tiid i Europa vedvarer, nyde 2 Sk. meere for hver Alen nyt Seil-Arbejde, end ved Laugs-Art. er fastsat; og for Compass-Arbeidet efter Accord (2).

3 Julii. Reser. (til Stiftbefalingsmanden over Christjansand-Stift), ang. en Brand-Vagts Holdelse udi Christjansand.

Or. Udi Christjansand, hvor der ere 17 store Gader, og ifkun 7 Vægtene, foruden de 2de i Kirke-Laarnet, er det fornødent, at der, ligesom i Stavanger, blev anordnet en Brand-Vagt, hvilken alle Huus-Eiere skulde forrette, og de, som ikke selv ville gaae Vagt, kulle sende paalidelige Gøll for sig. I hvilken Henseende Stiftbefalingsm. haver fastsat, at, da Brand-Vagten ansees nødvendig ligeaavel om Sommeren som om Vinteren, men den først om Sommer-Aften udgaaer Kl. 11, og vedbliver Patroilleringen til om Morgenen Kl. 3, og Nacets Tiid ikke er af den Besværlighed, at Afsløningen agtes fornøden, saa bliver det nok, at 14 Mand fra 1ste Septbr. bliver udnævnt, og 8 Mand fra 1ste Septbr. til 1ste Mai; saadan Maat forrettes uden Forskiel af alle Huus-Eiere (Kirken, Hospitalet, Toldboden og Skolen, samt den gamle Bispe-Residents herfra undtagen); og, da Vægen er inddeelt i Rodir, skal Rodemesterne hos Stedets Borgers-Capis

(2) See Plac. 1 Julii 1782.

3 Julii.

Capitainer indhente Ordre, om hvem der skal tilfiges, og derefter befale dem til de anbefalede Klokkeslette at møde paa Raadstuen i Brandvagtens-Stuen, hvor de af Politimesteren eller i hans Fraværelse af en paalidelig Person blive myntrerede og efterseet, at de alle ere vidneskafte Mandspioner, da enhver Ciere, som ikke selv vil gaae Vagten, bør være ansvarlig for, at han udiendrer paalidelige Folk, eller i manglende Fald taale, at Politimesteren afviser dem, som ikke findes tjenlige, og paa Cierens Bekostning leie en anden, der hos de Ciere, som ikke have forsonet deres Brand-Vagt, kunne vente af Politiet at blive tilkiendt en Mulct af 4 Rdlr. til Byens Cassé. Borger-Capitainerne skal have Frihed, om de bestinde en eller anden Huus-Ciere af saadanne Vilkaar, at de ikke enten selv formedelst Alderdom og Svaghed kan forrette denne Vaat, eller formedelst Fattigdom ikke ere i Stand til at leie andre i deres Sted, enten at forene 2 a 3 Huse til Brandvagtens Bestridelse, eller og reent at forbigaae dem, alt efter bestindende Omstændigheder. Ved Raadstuen skal være en Bog, hvori hver Aften skal indføres hvilke Huus, der forrette Brand-Vaanten, paa det man altid kan være underrettet om, at en beständig Orden imellem Byens Indvaanere holdes, og at ingen bliver fornærmet; og maasé, naar Myrigheden saadant forlanger, af Borger-Capitainerne gives Explication for de Huus-Ciere, som de enten har befriet eller samlet, som oven er meldt. Saasnart Brand-Vagten paa den anførte Maade kl. 9 om Vinteren og 11 om Sommeren er myntrét, bliver straxen af dem udsendt 2de i Nitre og 2de i Vestre-Byen for at patrouillere, hvilke om Sommeren vedblive samme indtil kl. 3; men om Vinteren, da Vagten bestaaer af 8 Mand, og Patrouilleringen continueres til kl. 6 om Morgenens, afsløses de hver anden Time, saa at 4 ere altid ude, medens de øvrige 4 hvile. Af Borger-Capitainerne saavel som de øvrige Borger-Officere formodes det, at de undertiden selv eftersee, at Brand-Vagten foretter deres Skyldighed, og paaagte de Pligter, dem herved paalægges, nemlig: 1) At paaase og have nøie Indsænde med, at i alle de smaa Vertshuse eller saadanne Steder, hvor Sæfsk og andre har deres Sægning, ikke holdes Spil, Drik og andre til Lidelighed henstaaende Samqvemme, hvora lettelig Uforstigtighed med Jld og Lys kunde existere, men, saasnart de saadant formærke, da straxen at angive det for Politimesteren: 2) Saasnart de skulde formærke nogen Ildsvaade, da straxen at gjøre Ankrag, ved Vagten begiere Fremmen rovt, advare Vægteren i Kirke-Taarnet om at lade Klokken lude, een af dem at indfinde sig hos Brand-Inspecteuren, paa det han strax kan møde ved Sproit-Huset, og selv at være nærværende ved Sproiterne, have Lygte med Lys, og ellers, saa meget som mueligt, selv at sætte alle Ring i Bevægelse for at faae den udbrudte Jld dæmpet. Disse 2de Høfter med hvad videre Politimesteren maatte finde fornøden, skal dem om Aftenen ved Myntringen nøie indskræpes og betydes, paa det om nogen Forsømmelse skulde dem over-

3 Julii.

bevies, de da alvorligen kan blive anseete og straffede. For de Pligter, Brand-Anordningen paalægger Brand-Inspectoren, er han af Byen tillaaet 80 Rd., hvilke han fremdeles beholder, imod at han hver Aften møder i Brandvagtstuen, naar den anordnede Brand-Vagt skal mynstre, gaar Politimesteren tilhaande, og ellers om Natten stittig lader sig finde paa Gaderne, og efterseer om Brand-Vagten iagttager de dem paalagde Pligter; men, skulde nogen Forsømmelse herudi see, bør han være undergivet at mulcteres første gang paa 5 Rd., anden gang 10 Rd., og tredje gang aldeles at have forbrudt sin Løn, alt efter Brand-Rettens Kjendelse og Sætsbefalingsmandens nærmere Resolution.

Foransførte Forslag til en Brand-Vagts Holdelse udi bemeldte Christiansand approberes.

3 Julii.

Rescr. (til Landmilitie-Sessionerne i Danmark), ang. hvorledes skal forholdes med det unge Mandskab, som sødes i jordløse Huse i de Byer, hvor ingen Proprietair har Deel.

Gr. 1) Det er vel ved Plac. af 5te Julii 1780 fastsat, at det unge Mandskab, som sødes og holder 4 Aar i jordløse Huse, som ikke vacatlig kan bestemmes, paa hvis Grund de ere beliggende, skal indføres i største Lodseiers Reserve-Roule; men saadant, endkjent det i Henseende til Proprietairer, og hvor der ere store Lodseiere i en Bye, er særdeles nyttigt, kan ikke have Sted paa alle Steder og i alle Byer, hvor der er alene Selveier-Bønder, som ongefær skaa for lige Hærforn; 2) for at forekomme Disputer i Strøelagderne, hvem sligt Mandskab skal tilhøre.

I Henseende til Strøe-Lægderne, hvor ingen Proprietair haver Deel i Byen, anordnes, at Mandskabet paa jordløse og Gade eller saa kaldede Kaffe-Huse, naar det ikke kan udgjøres, paa hvis Gaards Grund eller Fortog slige Huse ere bygte, saavelsom de i Smedde- og Hyrde-Huse, skal deles imellem samtlige Strøe-Lægder i Byen, saaledes, at, naar der ikkun er een Karl, skal samme tilhøre det Lægd, hvori den største Lodseier boer, men, om meere Mandskab findes, skal det tilhøre de øvrige Strøe-Lægder i Byen, dog imod Erstatning i begge Henseender til samtlige Byens Hærforns-Eiere.

Rescr.

Rescr. (til Bisspoperne i Danmark og Norge), 10 Julii.
 ang. at tilholde samtlige Præster, neiagtig og uden nogen Forsømmelse eller Undtagelse at indsende til vedkommende Sæ: Enrollerings: Officiante hvert Aar, strax efter at Confirmationen er holdet, en Fortegnelse paa de confirmerede Dreng, som tilhøre Sæ: Enrolleringen, foruden den forhen befalede i Henseende til Fodde og Døde (a). — (Paa det Enrollerings: Officerne efter denne Oplysning kunde vide, hvor mange og hvornar der til den næste Session skulle indfinde sig)

Rescr. (til Hof: og Stads: Retten i Kjøbenhavn), 10 Julii.
 ang. at de, som have Beneficium pauperum, og nyde Omkostninger, udbetale ikkun samme til Gebühr 2c. 3; saa og ang. Betaling til Justits: Cassen af Trættekjere.

Er. De, som forundes Benefic. pauper., ere pliatie, naar dem tildømmes Processens Omkostning, at udrede Rettens Gebühr, Skriver: Salarium, og det stemplede Papier, som til Sagen skulde været brugt, hvilket ofte beløber sig langt meere end det, hvortil Omkostningerne bestemmes, nemlig 10 a 16 Rdlr.

Vedkommende maae, i foransorte Tilfælde, være fritagen for at erlægge videre, end hvad dem i Processens Omkostninger tilkjendes. — Naar nogen tildømmes at betale til Justits: Cassen saa meget, som Dommen og Seglet koster, maae saadant bestemmes til 9 Rdlr. (b).

Rescr. (til Landmilitie: Sessionerne i Danmark), 17 Julii.
 ang. at de nationale Ryttere aarlig skal nyde Penge godtgjort til nogle Munderings: Sorters Vedligeholdelse.

I i 3

Er.

(a) See D. og N. Sæ: Enrollerings: Forordn. 1 Febr. 1770, §§. 7, og 24 Martii 1777, §. 4.

(b) See Forordn. om Temere Litigantens af 23 Decbr. 1735, §. 1. og Regl. 13 Aug. 1777, §§. 16:19, 33, 34.

17 Julii.

Er. For at forekomme de Besværliigheder, som ved hvert Aars Samling utræer sig med følgende Undermunderings-Sorter, nemlig Strømper, Skoe og Skjorter, for Districts-Mandkabet, ved dets Af- og Tilgaaen, saavidt disse Sorter, der efter Munderings-Realementet skal udholde i 6 Aar, deels ikke ere passende, deels og ved de aarlige Samlinger saaledes forslidte, at de ikke kan tjene den ny indsatte Districts Rytter til synderlig Nytte.

Ligesom det besangaaende ved Artilleriet og Infanteriet under 24de Septbr. 1777 (c) allernaadigst er befaleet, maae enhver Districts-Rytter i Stedet for ovenbenævnte Sorter, som ham i Følge Fd. 14de Sept. 1774, §. 22 i 6 Aar er tilknaet in natura, godtgjøres i Penge de pr. Mand for et Par Strømper, et Par Skoe, og en Skjorte i saadan Tiid andragende 1 Rd. 76 Sk. eller aarlig 28 $\frac{1}{2}$ Sk., som ham ved ethvert Aars Samling (d) skal udbetales fra næste Undermunderings-Termin at regne, hvorimod Rytteren selv haver at anskaffe og vedligeholde disse Undermunderings-Stykker (e).

20 og
23 Julii.

B. G. R. o. Gen. Føldk. Circul. (til Følderne i Danmark (f), ang. at bevise de Skipperne, som til Kjøbenhavn oversføre det for Kongelig Regning i de danske Provindser sædvede Skibs-Tømmer og Brænde, al muelig Hjælp til deres Reisers hastige Befordring; ligesom og Skibene og deres indehavende Tømmer- og Brænde-Ladninger for de anordnede Afgifter og det stemplede Papir haade ved Ind- og Udgaaende fritages, imod at der forevises og afleveres til Regnskabets Belæg en Attest fra vedkommende Amtsforvalter eller Skovbetjent, "at Skipperne aleene indtage det om-

" meldte

(c) En Placet i Forordningerne.

(d) See Prom. 3 og 31 Aug. 1782.

(e) See Plan for Rytteriet 29 Jan. 1781 §. 8., og Mac. 13 Maii c. a. §. 4.

(f) Til Sjælland under 20, men de øvrige under 23 Julii.

"melbte for Kongelig Regning hugne Sommer og Vraars
"de," efter hvilken Attest de behørige Told-Sedle ud- 20 og
færdiges. 23 Julii.

General-Postamtets Placat, ang. at Posten 26 Julii.
herester skal gaae 2 gange ugentlig frem og tilbage (Kgl. Resol.
imellem Nykjøbing i Ods-Herred og Hølbek, og if- 19 Julii.)
kun betales 4 Skill. danske for et Brev derimellem. —
(For at faae en hurtigere Brevveksling til og fra Ods-Herred,
samt til Lettelse i Brev-Løsten paa denne Tour.)

Rescr. (til Stiftesbefalingsm. i Aarhus), ang. 31 Julii.
at Ting-Huset for Bjerre- og Hatting-Herred
maa forflyttes til Sønderbjerre-Bye (nu, da derpaa
skal foretages en Hoved-Reparation; for at forekomme de
Uleiligheder, som følge af at det staaer paa Marken, hvor
Folkes Befordring ikke kan komme i Huud, og det er omgivet
med Bække og Aaer, vanskelige om Vinteren at passere.)

Rescr. (til Biskopen i Ribe), ang. at Enken 31 Julii.
i Eolding-Sogneskald maae nyde 40 Rdlr. aar-
lig Pension.

Generalitets- og Commiss. Coll. Circul. (til de 3 Aug.
6 i Danmark indquarterede Rytter-Regimenter),
ang. Udbetalingen af de 28 $\frac{2}{3}$ Sk., som Distric-
tets Mandskab ved Rescr. af 17de Julii a. c. er
tilstaaet i Stedet for nogle Munderings-
Stykker (g).

Disse aarlige 28 $\frac{2}{3}$ Sk. Undermunderings-Penge ud- 5. 1.
betales til sin Tid stedse til Mandskabet, hvad enten
der skeer Samling til Exercitie eller ei (h). 55. 2. 5.

I i 4

Rescr.

(g) See Plan for Rytterlet 29 Jan. 1785 S. 3., og
Plac. 13 Maii e. a. S. 4.

(h) I øvrigt ligehørende med Prom. af 25 Maii 1782 til
Infanterie-Regimenterne, undtagen at i Stedet for
Lønde

7 Aug.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. saavel de raae Materialiers som Tongverkets Besømmelse ved Reberbauerne uden Vester-Port (i).

Gr. Ved Udmeldelse af Aldermændene efter Laugs-Artillerne kan ses see Understød med hans eget og de ham Bestegtedes Arbeide.

9 Aug.

Rescr. (til Stiftbefalingøm. over Fyens-Stift), ang. at Smør- og andre Fustager skulde justeres, og andre ei i Handel bruges.

Gr. For at forekomme saadant Tab, som endeel Handlende i Faaborg og Svendborg har klaget over, dem tilføies ved Landsbye-Bødkernes svigagtige Omgang, med ei at forsærdige Smør-Fustager saaledes, som de bør, og Anordningerne befale.

Stiftbefalingøm. skal tilholde samtlige Rettens-Betjente ubi Stiften, paa det noicste at iagttage den dem i saadan Henseende paaliggende Pligt, selv at justere alle de Smør-Fustager, som i deres District af Landsbye-Bødkerne blive forsærdigede; paa hvilke Fustager, foruden Kongens Chiffre og Krone, herefter tillige skal paabrandes Bogstaver, som kan vise Herredets eller Birkets Navn, ligesom og Bødkerne selv skal have et eget Mærke at brande Fustagerne med: og skal samtlige disse Mærker ikke brandes midt paa en Stave, men Sankningen af 2 Staver. Og haver han tillige at beskjenngjøre de Handlende og andre Vedkommende, at de i deres Handel og Wandel, under den i de udgangne Anordninger fastsatte Straf, ei maae bruge andre Fustager, end de, som paa ovenmeldte Maade ere justerede; samt at den, som beviidlig angiver nogen Forskyldelse herimod, eller at nogen skulde have forsærdiget eller brugt

Land-Soldat, Amtmanden, sa 18 Sk. der, Districtes Mandfæber, Ver-Amtet, og Munderings-Penge eller 28 $\frac{1}{2}$ Sk. her maae læses. See ellers Prom. 31 Aug. 1782.

(i) See Plaa 13 Aug. 1782.

brugt falsk og uberettiget Mærke, skal af den Skuldige nyde 10 Rdlr., og hans Navn paa Forlangende forties. 9 Aug.

Reglement for Grændserne imellem den Danske og Tydske Menighed i Helsingøer. 21 Aug.

Den Danske Kirke, St. Olai kaldet, bliver Stadsens Hoved-Kirke, til hvilken skal høre: 1) De Danske Borgere samt de Haandværksmestere eller andtz, som vel ere fødte i Tydskland, men siden ere komne herind, og her have lært deres Professioner hos Danske Borgere, og derefter have vant sig til det Danske Sprog, samt givet sig i Helsingøer, og der svoret deres Borgerskab: 2) De Danske Embedsmand, naar deres Embeder ikke vedkommer Garnisonen, Cronborg:Slot, eller Dresunds: Toldkammer: 3) De Danske Characteriserede, naar de ikke have Embeder ved Dresunds: Toldkammer, Cronborg:Slot, eller Garnisonen: 4) De, som bringes syge i Land og døe i Land af de Dresund passerende Skibe, hvor, naar de døe i den Danske Menighed, tilhøre den Danske Kirke, og der eller paa dens Kirkegaard begravet. — Til den Tydske Kirke i Helsingøer skal derimod høre: 1) Cronborg:Slot og det ved Helsingøer liggende Lyst:Slot Marienlyst, med alle dertil hørende Betjente: 2) Dresunds: Toldkammer med alle dertil hørende Betjente: 3) Garnisonen i Helsingøer, hvad enten de ere Infanterie eller Cavallerie, samt hvad enten de ere Cammandanten subordinerede eller Garnisonen coordinerede, altsaa den der nu liggende Husar:Escadron, eller hvad andre Militaire der engang maatte komme i deres Sted: 4) Alle de Militaire, som enten ere affædigede med Pension, eller staae paa Wart-Penge, saa længe de nyde samme; ophører derimod enten Pension eller Wart-Penge, eller affædiges de uden

a)

b)

21 Aug. nogen af Deelene, saa de siden enten verdslige Betjeninger, eller give de sig af med borgerlig Nærings-Bej-
 ning, saa høre de ikke længere til Militair-Staten, og sølgelig ikke længer til Kirken, for saavidt den er en Garnisons-
 Kirke: 5) Alle Tydske, der ere saadanne, som paa Tydske ere underviiste i deres Christendom, og paa Tydske ere confirmerede, hvad enten de ere characteriserede eller ikke. — 6) De fremmede Nationers Consuler og andre sig der opholdende Fremmede, have Frihed at søge hvilken Kirke de ville: 7) Til den Kirke Husbonden hører, skal og høre alle hans Huusfolk og Betjente, samt alle de, som maatte opholde sig hos ham, og i hans Huus nyde Kost og Kammer, hvad enten de ere i hans Tjeneste eller ikke; de derimod, som boe uden for deres Husbonds Huus, og ikke nyde Kost hos ham, skal henhøre til den Danske Kirke, om de ere Danske, uagtet de staae i Tjeneste hos en Tydske Mand, og til den Tydske Kirke om de ere Tydske, uagtet de staae i Tjeneste hos en Dansk Mand: 8) En Enke, saa længe hun forbliver i ugift Stand, skal med hendes Børn og Tjenestefolk forblive ved den Kirke, hvortil hendes afgangne Mand har hørt: 9) De, som bringes døde i Land fra de Øresund passerende Skibe, skal høre til den Tydske Kirke. 10) Trolovelse og Brudevielse skal forettes i det Sogn, hvor Bruden er,

23 Aug. Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Jydland), ang. Vagt-Brændes og Løvs Aflevering udi de Kjøbstæder, som med Indquartering ere belagte.

Or. Paa det herudi kan have en almindelig Bekendelse, da det i Henseende til Sjellands Stift er saktat, at det Brænde og Løv, som ved Indquarterings-Reglementet af 3de Maii 1775 er tilladt de med Indquartering belagte Kjøbstæder at opbevare af det, som igjennem Vortene indføres, skal erlægges af alt det, som i Boerne indføres, uden Hensigt til Deputater til Hospitaller, Skoler, fattig-Huse ic. (k);

og

(k) Se. næstfølgende Rescript.

23 Aug.

og det (1) er bevilget Selsingsøer at oppebære Vaant-Brænde af det, som søeverts indkommer, saaledes, at Skipperne, som indføre samme, have Valget enten at levere 2 Stykker af hver Favn, eller at betale 3 Sk. Men det er fornummen, at i Kjøbstæderne i Indland Vort-Brændet alene bør være hværet af det, som indføres for at sælges, og vel undertiden ogsaa af forudsiigt Favn-Brænde, hvoraf Vedkommende dog have været saa at erlægge noget; ligeisom og at ikke noget har været erlagt af det, som søeverts indføres.

I de Kjøbstæder, hvor der er Garnison, skal paa samme Maade, som oven er anført i Sjællands-Stift, forholdes, saavel i Henseende til alt det Brænde og Tjør, som indføres igjennem Portene, som og i Henseende til Brænde, som søeverts indkommer, saa at der af dette sidste skal svares til Vagt-Brænde enten 2de Stykker af hver Favn, eller i dets Sted 3 Sk.; hvorsudi Skipperen, som indfører Brændet, haver Valget.

Refer. (til Stiftsbefalingsm. over Sjællands-Stift), ang. det samme. 23 Aug.

Or. Endskjønt det udi Indquarterings-Reglementet af 8de Maj 1775 er tilladt, at Kjøbstæderne, som med Indquartering ere belagde, maae, imod at anskaffe Jdebrand til Corps de Garde og Sogeskuen, taae et maadeligt Stofke Brænde af hvert Læs Væed, og 4 a 5 Tjør af hvert Læs Tjør, som igjennem Portene indkommer, skeer dog Byerne herudi for nærmelle, deels da adskillige af Byens Indvaanere, som selv holde Hæde og Vogne, indføre paa egne Vogne en stor Deel af deres Jdebrandiel, og derfor tilegne sig at være befrieede for bemeldte Lold-Brænde og Tjør, deels og derved, at Bonderne, som nu udkjere og hugge deres Brænde i Favn-Brænde, i Stedet for de tilforn indførte langt Brænde, medbringe almindelig et bestemt Stykke til Lold-Brænde, som er saa slet og runge, at det ikk. med Rimelighed kan modtages; ved hvilken Anledning ofte vides megen Grovbed og Ubeslighed af dem, som det tilkommer at erlægge denne Afgift Lold-Brænde og Tjør.

Da enhver, som indfører Brænde og Tjør udi de Kjøbstæder, der med Indquartering ere belagde, bør deraf erlægge det ovenansførte befalede Vort-Brænde og Tjør, saa bør og, som en Følge deraf, dette Brænde og Tjør erlægges, hvad enten det indføres paa Kjøbstæder

§. I.

(1) Ved Refer. 30 Maj 1781.

23 Aug. Stads- eller Bonde-Vogn: og skal den, som fordrifter sig at udvise Grovhed eller Uhosflighed mod dem, som ere anbetroede Oppebørselen af Vort-Brænde og Tørv, strax, uden nogen Slags Varsel, bringes for Politie-Retten, og der ansees med Mulct efter Omstændighederne, og saadan Dom strax erequires i det medbringende Brænde eller Tørv, naar den Vaagjeldende ei godvillig vil betale. —

§. 2. Da af al den Tørv, som indføres igjennem Portene, skal af hvert Læs leveres 4 a 5 Tørv, men dertil undertiden bliver udsøgt Blaas- eller Græs-Tørv, saa skal disse saaledes afgivende Tørv være saaledes, at de i Hensigt til de øvrige i Lasset værende Tørvs Beskaffenhed kan eragtes at være gode; men, skulde Afgiveren desuagtet negte saadan Tørvs Levering, maae den, som er betroet sammes Oppebørsel, i saa Tilfælde være berettiget til at tage Tørven selv, saaledes som han dertil vil og kan være ansvarlig. —

§. 3. Under et maadeligt Stykke, som er tilladt at tage af hvert Læs Brænde, som ses til Vnen, skal forstaaes et Stykke af det Slags, hvoraf det meeste Brænde paa Vognen bestaaer, men ingenlunde andet Slags daarligt Brænde eller dertil udsøgte trodske Stykker; dog maae det staae Bonden frit for, enten saaledes at afgive et maadeligt Stykke af hvert Læs, eller i dets Sted een Skilling.

24 Aug. B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til Tolderne i Sjælland), ang. Told-Frihed for nogle uldne Fabriqs-Vare fra Rensborg (m).

30 Aug. Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Trundhjem-Stift), hvorved end videre bevilges, at Lehns-mændene Nordensfelds maae ligesom Søndensfelds nyde 16 Sk. Stævnings-Penge. (Saasomder, uagtet Rescr. af 30te Jan. sidstl. forbedrer deres Vn, ikke kunde saacs ducelige Lehnsmand, sæt i Derche- og Guldals-Fogderie, da den

(m) Ligesom Circul. af 31 Aug. 3.

fakttatte Pon endnu var for ringe og utilstrækkelig til, at en beqvem og sikker Lehnsmænd derved kan finde Udkomme.) 30 Aug.

Can. Prom. (til Landmilitie-Sessionerne i Danmark), hvorved meddeeles Prom. af 3die hujus, ang. de aarlige 28 $\frac{1}{2}$ Sk. til Land-Rytterne for nogle Munderings-Stykker (n). 31 Aug.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Soldere i Danmark og Norge, de i Sjælland (o) undtagen), ang. Told-Friheder for nogle uldne Fabrique-Vare fra Ksensborg. 31 Aug.

Tsmagerne Christoph Præstlius og Christoph Singdorff i Ksensborg maae toldfri indføre i Danmark og Norge, saavel i som uden for Markeds-Tidene, de paa deres Fabrique beviisligen forfærdigede uldne og Frees-Vare. — Ulden-Fabricant Johan Wizell i Ksensborg er for de paa hans Fabrique beviisligen forfærdigede halv og heel uldne Vare, og Strømpe-Fabriqueur Georg Thierolf, ligeledes i Ksensborg, for de paa hans Fabrique beviisligen forfærdigede Strømpe-Vare tilstaaet den samme Lettelse i Tolden ved disse Vares Indførsel i Danmark og Norge, som er tilstaaet andre i Hertugdømmene forfærdigede Fabrique-Vare. (Privil. 8 Aug.) (Privilegiet af 6 Jun.)

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til det Slesvigske Infanterie-Regiment), ang. at, naar Militær-Commando ved Brændeviins-Inquisitioner af de Kongelige Consumtions- eller Rettens-Dejente maatte forlanges, maae samme strax være følgagtig, uden dertil at opbie Stiftamtmandens Requisition. (3 Anledning af Anmodning fra General-Toldkammeret.) 31 Aug.

Rescr.

(n) See Plan for Rytteriet 29 Jan. 1785 s. 8. og Plac. 13 Mai c. a. s. 4.

(o) See Circul. 24 Aug.

6 Sept.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Jydland), ang. at for Arrestanter, som fra Landet indsættes i Kjøbstædernes Fængsler, skal ugentlig betales 3 Mk. foruden andre Omkostninger (p).

Or. Paa det at Betalingen overalt kan være eens, da ubi endeel Kjøbstæders Regnskaber har den der anførte Betaling for Udenbøvs-Arrestanter, som i Byernes Arresthuse have været indsatte, været ulige.

6 Sept.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Sjælland, (tillige til Befjendtgjærelse for Amtmanden og andre Vedkommende), ang. at der til Land-Physici Løn paa Nøen skal, foruden det, som ved Resol. af 1ste Novbr. 1760 (q) har fastsat, af Nøens Amt svares aarlig af hver complet Hovedgaard 2 Rd.; Sognepræsterne hver 1 Rd., Amtsforvalterne 3 Mk., Herredsfogden 3 Mk., Herredsskriveren 2 Mk., Særgemændene hver 3 Mk., og af Stege-Kjøbstad 10 Rd.

6 Sept.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Ribe og Kjøbenhavns Universitet), ang. at der altid skal være i det ringeste 4 a 6 Dage imellem Markederne i Ribe og Varde-Kjøbstæder. — (Saa som i indeværende Mars Almanak er fastsat et Marked i Ribe den 19de, og i Varde den 20de Junii, til Skade for begge Byers Indvaanere og for de Markedsøgende.)

19 Sept.

Resol., hvorved Bygnings-Directionen opsaves, og Bygningsvæsenet derimod for Estertiden henlægges under Rentekammeret.

21 Sept.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Aarhus-Stift), ang. at i Skolerne ogsaa læres Fabriqv-Splinderne (r).

Or.

(p) Tilsvarende med Rescr. 29 Decbr. 1758 for Sjælland.

(q) See Skriv. 8 Nov. 1760.

(r) Af Wandals geistlige Anordn. II. 256.

21 Sept.

Gr. General-Land-Oeconomie- og Commerce-Collegium har tilmeldt Cancelliet, at, da de mod Lediggang og Betslorie udgaaene Anordninger og de derfra udløvede Præmier og gjorte Foranstaltninger til Spinderiers og anden Glidsalmindeligere Udbredelse i Provindserne ikke syntes at have af den forønskede Virkning, og mange Aars Erfaring havde lært, hvor lidet Opmuntringer og Belønninger virke til Bindfælihedens Befordring hos den menige Mand i Almindelighed, naar de ikke fra Ungdommen af ere opvante og dannede til Arbeidsomhed: saa syntes intet Middel at være tjenligere til at faae Kundskab om regelmæssig Spinderie og anden Manufactur-Industrie almindeligen udbredet paa Landet, end at lade Undervisningen i Fabriquer Spinderiet udgjøre en Deel af Ungdommens Opdragelse i de etablerede Læse-Skoler, saaledes, at Ungdommen paa eet og det samme Sted kunde oplæres i Christendommen, og erholde Undervisning til at blive nyttige og vindfædige Borgere. En i den Henseende af bemeldte Collegio udkastet Plan har under 30te August s. A. fundet Bifald af Kongen, som har befaleet, at Iværksættelsen deraf med en aarlig Fond skal foretages og besørnes af en ansat og ordnet særskilt Commission under Navn af den Kongelige Landfabriquer-Skole-Commission, som dermed allerede har gjort Begyndelse paa de Kongelige Godser og i Aarhus's Skifte, da deslige Indretninger af den Kongelige Casse nyder følgende Underkottelser: 1) Fri Underholdning og Undervisning for Spindemesterinderne, som helst ønskes at være Skoleholdernes Instruer; disse oplæres i det regelmæssige Fabriquer-Spind, enten ved at komme til Kjøbenhavn i de der oprettede Oplærelses-Skoler, hvor de i Oplærelses-Tiden nyde en ugentlig Godtjærelse til Logis og Underholdning, eller ved omreisende Spindemesterinder, som give dem Undervisning paa Stedet. 2) Fri Spinde-Kedfaber, som af Commissionen beskaffes. 3) 3 Mk. ugentlig Løn for Spinderstuen; naar denne ei er Skoleholderens Hustru, nyder Skoleholderen deraf 1 Mk. ugentlig for Regnskabs-Forsølen ved Spinderiet. 4) Den ved Placaten af 4de August 1780 udløvede Præmie udbetales ligeledes Spinderinderne, naar de ere oplærte i Hovedens i Kjøbenhavn etablerede Oplærelses-Skole. 5) Fisse Procento af al Fortjeneste ved Arbeidet i Skolen, hvoraf $\frac{1}{3}$ Deel tilfalder Spinderstuen, og $\frac{1}{3}$ Deel Skoleholderen for at holde Spinde-Kedfaberne vedlige. 6) 3 Mk. for hvert Barn, som fra Skolen confirmeres, og der haver lært det regelmæssige Spind. 7) Smaa Slitrigsbeds-Præmier for dem, som ved den sædvanlige Skole-Visitation maatte findes at have udmærket sig ved Bindfædigheds- Forskudder af Spindelønnen, Materialiernes Anskaffelse o. s. v. paatager Commissionen ligeledes, naar Proprietairen ei dertil vil bidrage, saa at det fornemmelste, som til deslige Skole-Indretninger forlanges af vedkommende Godshere, er alene: 1) at lade oprette en indrette ved Læse-Skolen, eller ikke langt deraf, en Spinde-Skole, tilligemed fornødent Værelse og Støkke for Spinderstuen; 2) at forløse

bemeldte

21 Sept.

bemeldte Skole med fornøden Ildbrand, og i Tilfælde at Skolen indrettes i en Bye, hvor ingen Læse-Skole er, da at tillægge 2 Ldr. Rug og 2 Ldr. Bøg om Aaret til en Familie, hvor Manden kan læse for Børnene, og Konen lære dem at spinde. Uagtet disse betydelige Understøttelser kunde dog mueligen forømmelste forbedrede Plan til Land-Almuens Opdragelse saarne den tilfattede Nytte og Fremgang, naar ikke Geistligheden tillige paa en for den Kongelige Hensæts Opsyldelse nidsker Raade vilde antage sig Ungdommens Opdragelse til arbeidsom Vandel og den virksomme Christendom, deels ved at opmuntre saavel vedkommende Proprietaries til deslige Skolers Antag efter foregaaende Overlæg med Landsfabrique-Skole-Commissionen, som Almuen at benytte sig deraf, deels ved i Almindelighed at paase, at ingen forsmæde Skolen uden Nødvendighed, blot af Orkesløshed eller Lyst til Lediggang, og endelig ogsaa ved, at Herreds-Propysterne i de Districter, hvor Spinde-Skoler anlægges, i det mindste een gang om Aaret paa de sædvanlige Visitationer eftersee Skolerne i deres Districter, lade Børnene i deres Nærvarelse igjentage sine Øvelser, bedømme, om nogen af dem for udmærket Flid kunde fortjene en extraordinair Belønning, og med nogen Høitidelighed uddøle disse paa Commissionens Besøkning anskaffende smaa Præmier, bestaaende af Penge eller nødvendig Klædnings-Stykker, samt i øvrigt, for saavidt det haaer til dem, bidrage til Indretningens Fremgang i alle Henseender, og derom i forekommende Tilfælde correspondere med den Kongelige Landsfabrique-Skole-Commission.

Ved saaledes at communicere den fra General-Lands-Oeconomie- og Commerce-Collegio foranstaltede Indretning, til at ansøre Ungdommen paa Landet til Flid og Arbeidsomhed, ved at foreene deres Oplærelse deri med Underviisningen i Christendommen, skulde man efter samme Collegii Forlangende anngde Biskopen, at ville opmuntre Herreds-Propysterne og andre Geistlige i det ham anbetroede Stift til paa alle muelige Maader at bidrage til Opsyldelsen af alle-hiistbemeldte Hans Majestæts Villie, og udnydde de Fordomme, hvoraf muelig en eller anden kunde være indtaget imod deslige Indretninger, hvilket meerbemeldte Collegium formeente at ville blive saa meget des lettere, naar betragtes: 1) at Ungdommen, om den end kun gaar de 4 Vinter-Maaneder i Skole, dog klædes ved at sidde bestandig med Bogen i Haanden, da derimod siden Afsværling med Arbeide

ville

21 Sept.

villø opmuntre; 2) at en Skoleholder kan udrette meere i Læsningen, naar han kunde henwise en Deel af Børnene til Arbeide, medens han underviiste den anden Deel i Christendommen; thi det er noksom bekjendt, at den Deel, som Skolemeisteren ikke har for sig, da kun stoier og forhindrer ham i hans Underviisninger; 3) naar Almuen i sin Skolegang fra de unge Aar lærer at arbeide tilligemed at læse, skender den best at ansee Arbeidsomhed som en væsentlig Deel af en sand Christendom: 4) at, skal Betlerie, der søder saa mange Laster af sig, udryddes, bliver vel intet sikrere Middel, end at danne Ungdommen til Flittighed og Virksomhed; 5) at der er om Dagen baade Timer for og efter den fastsatte Skoletid, som af Ungdommen reent spildes og slet anvendes, hvilke med Fordeel kunde anvendes ikke aleene til Arbeide, men og at bidrage dem nyttige Regler i et Arbeide, som i Tiden er dem fornøden; 6) at Børnene kunde førtjene noget ved Arbeide, hvilken Fortjeneste endog vilde blive nogle Forældre en Opmuntring til at holde deres Børn til Skole, i den Tiid de fra Marks Arbeide kunnt undvære dem; 7) at i denne Slags Skoler kunde endog den vorende og tjenstdygtige Ungdom om Vinter-Aftener, som mange Steder høitdrives i Drøsløshed, her lære, og siden til Fortjeneste for sig eller Husbonden udøve andet nødvendigt Huus-Arbeide; ligesom fattige Huusfolk kunde herved ogsaa faae Leilighed til Arbeide og Fortjeneste, naar samme ingen andensteds var at erholde, hvorved Lediggangerie blev betaget af Præcten til sit Betleries Fortsættelse. I øvrigt udbedes Efterretning fra Stiftsammenden og Bispepen, om de noget videre herved maatte finde at erindre.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til Tolderne i Danmark), aug. at Garver Joachim VI. Deel, 2 Bind. Rk Peter: 21 Sept.

21 Sept.

Petersen i Hadersleb er til hans Garveries Fornødenhed bevilget fri Udsørsel af raa Huder af Danmark indtil videre, og for saavidt de i Anledning af Qvægsygen udgaaende Anordninger ikke deri i Fremtiden maatte være til Hinder.

25 Sept.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. i Trundhjem), ang. at de, saavel Fremmede som Indenlandske, hvilke, imedens de ligge for Anker under Trundhjems-Fæstning, canonere for deres egen Lyst om Nattetider, efter at Tappenstræg er slagen, eller og stige over Fæstningens Pallisader, eller indsnige sig i den paa forbudne Steder, skal af Vagten paagribes og bringes til nærmeste Vagt, eller Raadstuen (om det er en civil Person, og ei kan stille Borgen for sig), samt derefter ved en Gjesteket dømmes i 10 Rds. Bøder til Byens Sattig-Casse, og i Mangel af Betaling lide corporlig Straf efter Fd. af 6te Decbr. 1743.

25 Sept.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. at Slagelse-Hospital skal med Byen concurrere til Omkostningerne paa Landeveien ved bemeldte Slagelse, i Proportion af dets Grund, og den Deel, det eier af Byens Marker og Jorder, og som ei vedkommer Amtet eller Amtene at anlagge. — (Saasom det fra Begyndelsen af ved den ny Landveis Anlæg er paalagt alle og enhver i Byerne, endog Privilegerede, deri til at contribuere.)

3 Oktbr.

Bevilgn., hvorved det tillades den Kongelige Grønlandske, Islandske, Finmarkske og Færøske Handel at anlagge og holde Smeder, Snekker og Bødder-Verksteder, samt Reeblaerbane, for egen Regning, hvortil Administrationen maae antage Mestere og Svende, saa og ved disse Haandværker lade oplære Drengene og udskrive Svende, hvilke, saavelsom de

Antag-

Antagne, ganske og i alle Raader skulle agtes lige med andre Haandverks-Evende, samt nyde med dem de selv samme Rettigheder og Fortrin ved Laugene (s). 3 Octbr.

Can. Prom. (til Biskopperne i Jydland), ang. at foranstalte, at de angaaende Deserteurers Paagribelse udgaaende Anordninger blive paa ny af Prædikestolene beskændgjorte og indskærpede Almuen til Efterlevelse. — (For at forekomme Desertion fra de i Jydland liggende Regimenter, hvilket næsten paa ingen Raade vilde lade sig gjøre, naar Undersaatterne efterkom deres Pligter, ved at anholde lige Deserteurer.) 5 Octbr.

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til det Slesvigske Infanterie-Regiment), ang. at Passer til Soldater, som udfilles, maae ikke være in blanco. 5 Octbr.

Gr. Man er kommen i Erfaring om, at det skal være brugselig ved Regimenterne, at forsyne de Soldater, som enten til Desert urers Efterfølgelse eller i anden Forretning udfilles, med et saa kaldet commandeert Pas, der in blanco er udfærdiget, og hvoraf altid nogle have ved Haanden til Brug i paakommende Tilfælde. — Da det nu er en væsentlig Mangel i et Pas, at Hænderens Navn ei derudi findes anført, og man har Exemplet paa, at en Commandeert, for saadan Misligheds Skyld, er bleven anholdt som en Deserteur, saa anordnes:

Alle deslige Passer bør, førend de udgives, med Personens Navn ic. behørigt udfyldes, hvilket ikke kan medbringe saa megen Tiid, at derved, endog i de pressanteste Tilfælde, skulde forarsages mærkelig Ophold.

B. G. R. o. Gen. Føds. Circul. (til Tolderne i Sjælland), ang. Frihed for Apotheker-
Bare fra Neblung i Altona (r). 5 Octbr.

R 2

Rescr.,

(s) Herved udvides den 17 s. udt Regl. 2 Julii 1781, i Schous 8d. 8de Deel 270de Side. See og Bevilgn. 2 April 1783, samt Plac. 13 Octbr. 1784 s. 6.

(r) Ligesom Circul. af 12 Octbr.

- 9 Octbr. Rescr., hvorved Medlemmerne af den vedvarende Direction ved Sorø-Academie udnævnes, saaledes som den selv og dens Forretninger allerede ved den 3die Art. udi Foundationen af 29de Jan. h. a. ere bestemte; og overlades at antage til Skriveriet ved Directionen hvem de for godt befinde (u).
- 12 Octbr. Canc. Prom. (til Generalitets- og Commissariats-Collegium, samt Biskopperne i Danmark), ang. at med de til de gevorbne Regimenter, i Følge Rescr. af 11te Septbr. 1776, paa visse Aar afgivne Nationales Givtermaale skal forholdes ligesom med andre Nationales Givtermaale (x).
- 12 Octbr. B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Soldere i Danmark og Norge, de i Sjælland (y) undtagne), ang. at for det første i 6 Aar fritages de Drogerier (eller virkelige Apothequer-Vare), som fra Apothequer Ueblyng i Altona til Danmark og Norge forsendes, for den for Andenhaands-Vare paabudne $\frac{1}{2}$ Forhøielses-Told, endskjønt de anordnede Beviiser, at disse Vare med Landets egne Skibe fra første Haand til Altona ere indbragte, mangle.
- 16 Octbr. Bevilgn. (og Notits til Kjøbenhavns Universitet), at der, foruden det Nykøbning paa Norsø allerede bevilgede eene Kram-Marked den 20de Sept., maae endnu sammesteds holdes 2 Markeder aarslig den 9de og 16 Octbr. med Slagt-Høvder og Gjøes paa Fjælleden ved Cappel-Leed. — (Borgerstabet søgte desuden om 3 Markeder, 1 den 14de Mai med Kram-Vare, Heste og Nvæj, i Stedet for Markedet paa Veierstef-hede den

(u) Ophævet ved Rescr. 20, og Prom. 21 Aug. 1784.

(x) See Prom. 26 hujus.

(y) See Circul. af 5 Octbr.

den 24de Dito, som maatte ophæves; og 2 den 28de Junii og 20de Sept. med Kram-Vare i Byen.) 16 Octbr.

Refer. (til Stiftsbefalings- og Amtmændene i Aggershuus-Stift), ang. Foranstaltninger til rigtig Maals og Vægts Anskaffelse og Brug paa Landet (2). 18 Octbr.

Er. At forekomme den almindelige Uorden, som, troets imod Jd. af 10de Jan. 1698, er paa endel Steder paa Landet i Stifter i Hensende til de bruelige Korn-Maal, da ei alene ethvert Præstegjeld har et andet Maal, men endog de bruelige Maale-Kar, som kaldes Sætter, ere forskellige, og intet vist Forhold have til det ved berørte Forordn. anordnede Maal.

Der skal paa ethvert Tingsted være 4 fuldkomne justerede Samlinger af Maale-Kar og Vægter, hvilke i alle Tilfælde Almuen skal have til Regel og Eftersyn, naar de dem forlange, og som tillige af dem selv skal bekostes, og leveres den paa Stedet uden mindste Bekostning imod Beviis derfor; og haver Amtmanden tillige ved Sogden at lade Almuen tilfige, paa en vis bestemt Tiid at fremkomme med den Maal og Vægt, som den maatte have hos sig, hvilken ved en lovlig Forretning skal sammenholdes og prøves med berørte anskaffede og rigtig Justerede, hvorefter al den Maal og Vægt, som maatte befindes ulovlig, strax skal affattes og casseres, saaledes, at den ei meere kan være brugbar; den derimod, som maatte være god, uagtet ei justeret, skal forsynes med Amtets Segl, til Beviis derfor, saa at den kan tjene til Regel imellem Kjøber og Sælger, saa lange som de derom kunne forenes, men i Mangel deraf skal det justerede Maal, som saaledes skal være paa Tingstedet, afhentes og bestemme Rigtigheden af Sælget. Skulde nogen af Almuen siden befindes at have noget urigtigt Maale-Kar, skal samme derfor af

K t 3

Sog-

(2) I endel forandret, ved Trom. 4 Jan. 1783.

- 18 Oabr. Fogden ved en Politie-Ret tiltales til Straffs Lidelse efter forommeldte Forordning, ved hvilken det i øvrigt skal have sit Forblivende.
- 19 Oabr. Canc. Prom. (til Laugmanden over Scheens-Laugstoel), hvorved ham tilsendes en Gjenpart af den 13de §. i Kammer-Advocaten's Instrux (a), med Tilhold, for Fremtiden at holde sig samme efterretlig. — (Saa som han udi en Sag, som Kammer-Advocaten har udført for Consumtions-Betjentene i Scheen, har forbigaaet at domme Contraparten til at betale Processens Omkostninger, uagtet Høytinas-Dommen, som tillægger Processens Omkostninger, ellers ved Laugtingss-Dommen er stadfæstet.)
- 19 Oabr. Canc. Prom. (til det Vest. Guin. Rente- og Gen. Sold. Kammer), Notis om Næstforestaaende; og at Cancelliet ei seer andet, end at, for saavidt angaaer Sager, som imod Consumtions-Betjentene maatte blive anlagde, og ei af Kammer-Advocaten udføres for dem, det maae antomme paa vedkommende Dommer, hvorvidt han efter Omstændighederne kan finde enten at tillægge, eller ikke tillægge de sagssagte Consumtions-Betjente Processens Omkostninger.
- 19 Oabr. R. G. K. o. Gen. Soldk. Prom. (til Stiftbesalingsmændene), ang. Handelen paa Vestindien.
(Rgl. Resol. 17 Oabr.)
- 25 Oabr. Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Norge, for ogsaa samtlige Amtmænd det at tilkjendegive), ang. at de til 1738 aabensstaaende Pante-Obligationer maae, efter 12 Ugers Indkaldelse i Aviserne, af Pante-Bøgerne udslettes.
- Er. For at høre de Vanskeligheder, Irringer og Vildt-Iskiaheder, hvilke for den Rigtighed, som for den paabudne Procendo-Skat skal aflægges, forarsages derved, at ved adskillige Jurisdictioner findes endel Pante-Obligationer fra

(a) See 23 Junii 1780. Esr. Bd. 31 Dec. 1742, s. 9.

fra 1694 til 1738 i Pante-Bøgerne aabenstaaende, uaflyste, til hvilke saavel Udkøberne som Creditorerne forlæggt skal være henbøde; ligesom det og er at formode, at disse ere indfrieede og betalte, men efter saa lang Tiids Forløb ikke til Aflysning kan frembringes.

25 OAbt.

Alle de, som til 1738 maatte efter aabenstaaende Obligationer have noget ved Jurisdictionerne at fordrø, maae i de offentlige Tidender indkaldes, derved at melde sig inden 12 Uger fra Indkaldelsens Dato; men, skulde de ikke til saadan Tiid fremkomme med deres Fordringer, maae deslige Hestelser af Pante-Bøgerne udskettes, og anses som de ikke meere vare til.

Rescr. (til den Westindiske Regjering), ang. 25 OAbt.
at den lovfyndige Regjerings-Raad Etats-Raad Lindeman maae være entlediget for at være Medlem af Skifte-Retten, hvilken Cancellie-Raad Ewald, Byeskriver i Christianstad, haver som Tilforordnet igjen at tiltræde, og der at tage Sæde næst efter Byefogden, hvorfor ham maae tillægges de 500 Rd., Etats-Raad Lindeman har havt; men i øvrigt skal det forblive ved den om Skifte-Retten gjorte Anordning (b).

Canc. Prom. (til Biskopperne i Danmark), ang. 26 OAbt.
at Efterkommeren i et Præstekald ei kan betages Gjødningen til Præstegaarden uden Betaling. —
(Siden dens Jorder ellers for det følgende Aar vilde blive usrugtbare, og saadant i øvrigt er skidende mod en retsaffen Agerdyrkning.)

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Infanterie-Regimenterne i Danmark), ang. de til dem givne Nationales Civiltermaale (c). 26 OAbt.

Rt 4

Rescr.

(b) Herved forandres Anordn. 17 Novbr. 1779, s. 2, og Rescr. af samme Dato, ss. 1. 2.

(c) Ligesom Prom. af 12 Octbr. 1782.

30 Oabr.

Rescr. (til Biskopen i Aarhus), ang. at **Evensk Rigsraad Greve Joachim Beck Friis** er bevilget at maae sælge sit **Stamgods Zeuftringsholm, Tusstrup og Essenbeck** med **Tiender** og **Hærligheder**; men derhos befalet, at det i alle Tilfælde, i Henseende til **Tienderne**, med videre, som ere henlagde til **Syning-Hospital** og andre, stricte skal forholdes efter **Fundatsen af 13de Martii 1697**; og skal **Biskopen** vaage over, at bemeldte **Fundatsers** **Forfæst**, naar berørte **Stamgods** maatte blive bortsolgt, i alle Deele vorder efterkommet.

2 Novbr.
(Kgl. Resol.
25 Oabr.)

B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til Tolderne i Danmark), ang. at **Tolderne** og andre **Betjente** ved **Toldstederne** skulle under **Embeds** **Forbrudelse** **nsie** **paagaate**, at ingen **forbuden** **Venge-Udførsel** skeer af **Riget**; og især **paasee**, at den **nsiaatigste** **Esterlevelse** af **Forordn. 13de Maii 1762** ved **Toldstederne** bliver observeret.

2 Novbr.
(Kgl. Resol.
17 Oabr.)

Samnes Prom. (til **Amtmændene** i **Hadersleb** og **Ribe**, samt **Toldbetjentene** i **Ribe**, **Varde** og **Kingsløbing**), ang. at det af **Judbyggerne** paa **Den Rømpø** gjorte **Tilbud** aarlig at afgive **15 Rdt.** imod at **fritages** for at svare **Tolden** af de der til **Landet** **bringende**, **aleene** til deres **Fornødenhed** og eget **Brug** **behovende** **Vare**, maae for det første paa **10 Aar** **antages**; og skal denne **Sum** **lignes** paa **Indvaanerne**, og **betales**, som forhen, ubi den **Kongelige** **Told-Casse** i **Hadersleb**; for det øvrige skulle **vedkommende** **Told-Betjente** **tilbørlig** **paagaate**, at ei fra **Den Røm** **usfortoldede** eller **contrabande** **Vare** til det **faste** **Land** i **Almindelighed**, og ubi **Ribe**, **Varde**, og **Kingsløbings-Told-Districter** i **Særdeleshed** vorder **indbragte**.

Rescr.

Reser. (til Politimesteren i København), ang. 6 Novbr.
 hvorvidt Politiet maae inquirere efter contra-
 bande Vare; og om Straffen for saadanne
 Vare.

(I Anledning af en af Politiet, efter Guldfned-Paugets Ol-
 dermands Ferlangende, uden det Besind. Guin. Rente- og
 Gen. Told-Kammeres Tilladelse, gjort Huus-Inquisition, Va-
 res Anskeldelse og Bøders Decling, med videre.)

Da Told-Forordningens 18de Cap. 2den Art., som
 er nyere end Fd. 29de April 1684 og Reser. 7de Julli
 1741, udtrykkelig ophæver al Huus-Inquisition efter
 contrabande Vare uden Kammerets specielle Tilladelse,
 saa maae det ei heller være Politiet tilladt, paa egen
 Haand derom at inquirere, undtagen alene for saavidt
 de nu gjældende Anordninger befale Politiet at eftersee
 paa Skrædernes Værksteder, og der have Tilsyn med,
 at ingen contrabande Klæde, og Silke-Vare forar-
 beides, samt saavidt Omløbere og deres forbudne Han-
 del i Folge Fd. af 13de Febr. 1775 angaaer. — De
 Mulcter, som Fd. af 16de Junii 1741 og 19de Febr.
 1753 i sin Tid fastsatte, ere ganske ophævede ved Tolds-
 Forordningens 19de Cap. 1ste og 7de Art., som har
 afskaffet alle foregaaende Mulcter af dette Slags, og
 fastsat andre, hvilke i Folge bemeldte Forordnings 19de
 Cap. 34de Art. skal tilfalde Kongens Casse, for saavidt
 ikke anderledes derom enten ved Told-Forordn. selv eller
 andre Anordninger er disponeret.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Prom. (til Stifts 9 Novbr.
 befalingsm. og Consumtions-Verjentene i Dan-
 mark), ang. at Kongen ved Resolution har forkla-
 ret de i Consumtions-Forordn. af 15de Octbr. 1778
 dens 11te Cap. 1ste §. brugte Udtryk saaledes, at ikkun
 Dreng, som ei faae Løn, maae fritages, men derimod

9 Novbr. Skal alle andre Tjenestefolk og Svende betale Solkeskatten, enten de faae Løn eller ikke.

9 Novbr. Sammes Circul. (til Tolderne i Danmark og Norge), ang. at Lindesnæs-Fyrpenge oppebæres ved Toldstederne,

Kongen har befaleet, at, naar den nu værende Fospagtning af Lindesnæs-Fyrer med 23de Novbr. dette Aar løber til Ende, skulle disse Fyrer herefter forvaltes for Allerhøiøstsammes egen Regning, imod at saantlige Lindesnæs-Fyrpenge, efter Fradrag af de Tolderne for Oppebørselen bevilgede 4 Procent, indflyde i den Kongelige Cassé. — I allerunderdanigst Følge heraf bliver af alle indkommende Skibe, som paa Reisen til Toldstedet have passeret Lindesnæs, eller komme fra Steder paa hin Side af Næsset, Fyrpenge ved Indgaaende at oppebære saaledes:

Af et ladet Skib over 100 Læster	2 Rd.
Af et dito paa 100 til 50 Læster	1 "
" " " 50 " 30 "	— " 64 β
" " " 30 " 20 "	— " 48 "
" " " 20 Læst. og derunder	— " 32 "

men af ballastede Skibe kun det halve heraf. Ligeledes bliver de samme Fyrpenge at oppebære ved Udgaændene af alle de Skibe, som udklareres enten til fremmede Steder eller til indenrigske, hvor ingen Tolder eller Toldsted er, naar Skibet paa Reisen til disse fremmede eller indenrigske Steder maae forbi eller paa hin Side af bemeldte Næs. At, og hvor meget i Fyrpenge er blevet høvet, maae forklares paa Told-Sedlen, at ikke Fyrpenge for samme Reise skal blive oppebaaret meere end een gang. Heraf følger denne Regel, som i alle Tilfælde bliver at efterleve, at disse Fyrpenge blev efter foretaaende Tarif at oppebære. 1) Ved Indgaaende af alle

9 Novbr.

alle Skibe, som komme fra hin Side Lindsnæs, og hvis Told: Sedle ikke forklare, at disse Fyrpenge for denne Reise allerede ved et dansk eller holsteensk Toldsted ere blevne betalte; men 2) ved Udgaende alene af de Skibe, som udklareres til Steder uden for de Kongelige europæiske Lande paa hin Side Næsset, eller til Steder i Hans Majestæts europæiske Lande norden for Næsset, paa hvilke ingen Tolder eller Toldsted er. Af Skibe fra og til det søndensjeldste Norge østen for Næsset bliver altsaa intet at erlægge, siden de ikke passere Lindsnæs: Fyrer. De Fyrpenge, som fra 23de Novbr. næstkommende og fremdeles saaledes høves, beregnes til Indtagt i Told: Regnskabet paa et særskilt Sted bag i Bogen. Men ved Skibets Ind: eller Udgaende: Expedition i Regnskabet ansøres det, paa hvilke Holto i Bogen Fyrpengene ere tagne til Indtagt. Beløbet deraf, efter de for Oppebørselen tilstaaede 4 Procento Fradrag, ansøres i de maanedlige Told: Extracter, og afgives til Amtstuen, hvis Secunda: Qvittering tilligemed Extracten til Kammeret indsendes.

Dito Circulaire (til Amtsforvalterne i Danmark, Slanderborg og Skive undtagne), ang. at Lindsnæs: Fyrpenge blive fra den 23de Novbr. førstkommende oppebaarne for Kongelig Regning ved Toldstederne, og Tolderne ere beordrede at afgive inod Qvittering i Amtstuerne det, de saaledes oppebære; samt at Amtsforvalterne skal dette modtage, føre til Indtagt i sit allerunderdanigste Regnskab og Extracter, og derfor udstøde Qvitteringer. til Tolderne in duplo.

Refer. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at 13 Novbr. Broelægger: Lauget i Kjøbenhavn maae være ophævet, og enhver have Frihed til, ved Broelægning for Stadens Indvaanere at ernære sig. — (Saasom den

13 Martii.

den i Mæret 1777 anordnede Broelærnings-Commission ikke seer sin forbunden at betjene sig af Lauget frem for andre, og de ved den essentielle Broelæring arbejdende Folk ikke ville lade sig indskrive i Lauget, eller dertil svare nogen Nødtighed, hvorved dette Laug er sat i Forsætning til bedre at være tjent med dets Ophævelse; samt da bemeldte Commission anseer det, i Henseende til det almindelige Broelærnings-Væsen, for en ligegyldig Sag, hvad enten Lauget vedbliver eller ophæves.)

25 Novbr. Resolution, ang. Forskrivninger til Bansen (d).

29 Novbr. Rescr. (til Stifsbefalingsmanden i Trundhjem, hvorved ham tilsendes Gjenpart af Rescr. 3 Nov. 1779), ang. hvorledes ved den anbefalede Opmaaling, og de derefter forsattende Charter skal forholdes, i Henseende til de fornødne Betvisere, Observateurernes og deres Sagers fri Befordring, Arbeideres og Haandlangeres Anskaffelse, m. v. Og skal med Opmaalingen og det videre udi Trundhjems-Stift paa lige Maade som i Aggershuus-Stift forholdes.

4 Decbr. Rescr. (til Biskop Hr. Harboe), ang. at, saalænge ingen Slotspræst til Christiansborg ansættes, maae Capellanerne til Holmens Kirke stifteviis forrette den Tjeneste, som Hr. Brøll derved haver havt, og derfor nyde aarligen saalænge 300 Rd.

4 Decbr. Rescr. (til Stifsbefalingsmanden i Sjælland), ang. at Raadmændenes Pladser i Holbek maae indgaae, og den dem tillagde Indkomst, hver 30 Rd., tilfalde Byefogden, imod at han aleene bestrider Magistratens Forretninger.

7 Decbr. Canc. Prom. (til Politimesteren i Kjøbenhavn), ang. nøie at lade paasee, at Trottoirerne blive holdte ryddelige for de Gaaende, saa at der hverken
bliver

bliver baaret og trillet med Dragter paa Trottoirerne, et hessel derpaa bliver udsat Marchandisers eller andre Vare, som, foruden den Hinder, de forarsage de Gaaende, er til Vanziir i Gaderne. — (Saa som der, naaget Plac. af 3die April 1769 (e) og 4de Maii 1772, ofte bliver baade trillet med Hjulbøer og baaret Draater paa Trottoirerne, hvorved de Gaaende hindres, for hvilke dog Trottoirerne især ere indrettede; Marchandisere udiætte deres Kram over heele Trottoirerne paa Kjøbmaergade og andre Steder, saa at Gaaende med Noie kan komme derigennem; ja Umasgerne paa Trottoirerne til Store-Færæstrædet opfolde samme med deres Kurve og Botter, at de Gaaende naae vige ganske ud af Fortogene; hvilket for alle, især Gamle og Strøbelige, er meget ubehæftigt, og strider mod god Orden.)

7 Decbr.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til Toldstederne), ang. for Fremtiden at holde sig Circulairret af 17de Jan. 1778, ang. Diæt- og Befordrings-Penge for Toldbetjentene, naar de i Strandings-Tilsædde gjøre Reiser til Strand- eller Djerpnings-Stedet, efterrettelig, og i slig Begivenhed intet fordre eller oppebære uden foregaaende indhentet Approbation.

7 Decbr.

Sammes Circulaire (til Tolderne og Strand-Inspecteurerne, hvor Strandinger har Sted), ang. at Skibes Indstranding strax skal meldes Kammeret.

14 Decbr.

Gr. Det hænder sig som oftest, at Kammeret ei førend længe efter underrettes om de i Told-Districterne forefaldende Indstrandinge, og dog uden nogen videre omstændelig Forklaring hvad eller hvor meget af Skib og Ladning skaer til at bjerge, efter Strandingsens Beskaffenhed.

Tolderne og Strand-Inspecteurerne skulle, saasnart et Skib der i Told-Districtet er indstrandet, og de enten selv eller ved andre derom ere blevne underrettede, uforsævet med første derfra afgaaende Post til Kammeret indberette saadant med alle sine Omstændigheder, og, saavidt skee kan, hvorudi Skibets Ladning bestaaer, hvorfra

14 Decbr.

fra det er kommen, og hvorhen bestimeret. End videre maae det til Kammeret, under og medens Bjergningen varer, Tid efter anden indberettes, hvorvidt dermed er avanceret, hvor meget allerede deraf er bjerget og bragt i Bevaring, samt hvorudi saadant har bestaaet. Ligeledes, naar Bjergningen roent er til Ende, samtlige i Land bjergede Vares Quantitet baade af Skib og Gods, samt Stedet, hvor saadant haves i Bevaring; og endelig, naar den til Udfibningen bestemte Tid er forbi, hvor mange af Varene igjen ere udfibede, eller og forblevne i Landet, samt i sidste Fald hvor meget Told-Rettighederne deraf have beløbet sig.

18 Decbr.

Rescr. (til Maler-, Billedhugger- og Bygnings-Academiet, samt Kjøbenhavns Magistrat), ang. nogle Academiet bevilgede Friheder, i Henseende til Haandverksfolk og Laugene.

Gr. Academiet har begjert, at den 3die Art. i Regl. 21de Junii 1771 dets 4de Afdeling maatte bestemmes saaledes: 1) At Academiets Professorer og Medlemmer maatte have Frihed til, uden at tage Borgerkab eller indgaae i noget Laug, med Laugs-Svende eller andre Arbeidere at udføre og forfærdige alt det Haandverks-Arbejde, som deres Kunst giver dem Indsigt i og Duelighed til at forrette; 2) at de ved Academiet oplærte unge Kunstnere, som har vundet den store Præmie, maae, uden at gjøre Mesterstykke, have Laugs-Rettigheder, naar de har taget Borgerkab; og 3) at de af Academiets Elever, og Laugs-Drengene, som har vundet den største Sølv-Præmie, maae uvegerlig, og uden at gjøre Svende-Stykke, imodtages som Svende i vedkommende Laug, naar de med Academiets Certificat dertil ved Lauget behørigen anmeldte sig.

Den 1ste og 2den Post approberes. I Henseende til den 3die Post, da maae Academiets Elever, som have vundet den største Sølv-Præmie, ansees som Laugs-Svende, og have samme Rettigheder, uden at have lært hos nogen Laugs-Mester, saaledes, at en Laugs-Mester maae have Frihed at betjene sig af en saadan Eleve, naar han haver hans Tjeneste nødvendig, men ei være tvungen

gen

gen til at antage ham, med mindre han kan bruge ham; 18 Decbr.
 og maae en saadan Eleve have lige Ret, som en Amts-
 Svend til at melde sig for vedkommende Laug, til at
 gjøre Mesterstykke, da deraf kan skønnes, om han har
 lært og besidder de fornødne Haandgreb i Professionen:
 men, i Henseende til Laugs:Drengene, som have vundt
 den samme Præmie, da (som det formeenes, at
 siden deres Lære-Aar fastsattes ved den Contract, som
 imellem Mesteren og dem eller deres Børgter indgaaes,
 vilde Mesterne finde sig fornærmede, om Drengene, naar
 de vandt den største Sølv-Præmie, strax skulde gøres
 til Svende, uden at have udstaaet deres Lære-Tiid efter
 Contracten, og Følgen deraf, maaskee med Tiden blive,
 at faa eller ingen Mestere tillode deres Dreng at mod-
 tage Underviisning paa Academiet) skal det forblive ved
 den med deres Mester sluttede Contract, med mindre
 Mesterne selv ved Magistratens Nællehandling ville af-
 faae deres Rettighed.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Siellands 18 Decbr.
 Stift), ang. de Liigs Bortbærelse, som i Kirke-
 gaarden uden Ceremonie begravnes.

Or. Vel er saadant bekemt ved Rescr. 17de Octbr. 1755;
 men i Helsingøer ere 2 Liigbærer-Laug, hvilket har foranlediget,
 at, da en Consumtionsbetjent der i Byen i Sygdom og Sindss-
 Uroelighed havde ombragt sig selv, og det lidet Laug blev be-
 ordret at bortbære ham, har samme paaftaaet, at det store
 Laug skulde bære med, hvorfors dette sidste dog undslog sig,
 efterdi den Afsøde ikke kunde henregnes til de Personer, som
 vedkommer deres Eig.-Societæt ic. For lige Disputer for
 Fremtiden at forekomme, anordnet:

I de foransførte Tilfælde skal det Liigbærer-Laug, som
 det ellers kunde tilkommet at bortbære den Afsøde, om
 han var dødt Straa-Død, bortbære de Liig, som efter
 Dyrighedens Foranstaltning, uden Ceremonie eller
 Jordspaaekastelse af Præsten, i Kirkegaarden begravnes.

Rescr.

18 Decbr.

Rescr. (til Amtmanden over Christians-Amt), ang. Tiden til Tingenes Holdelse i Balders- og Totens-Fogderie.

Er. Efter Rescr. 19de Junii 1776 (f) Nive Vaar-Tingene holdte paa de allerubeligste Tider af Aaret, da Bønderne ei have gjort deres Færd's Reser til Kjøbsårer og Verker, og altsaa har mindst Venne i Hænderne; og Sommer-Tingene i den travleste Sæde-Tid for den største Deel af Fogderiet.

De 3 almindelige Ting skal holdes paa efterfølgende Tider, naar ingen Søn: eller hellige Dage indtræffer:

For Vælders Fogderie:	Vaar-Tingene.	Sommer-Ting.	Søst-Ting.
J Wang	11, 12, 13 Febr.	8 og 9 Julii.	14, 15, 16 Octb.
Slidre	15, 16, 17	11, 12, 13	18, 19, 20
Durdal	19, 20, 21, 22	15, 16, 17, 18	22, 23, 24, 25
Land	25, 26, 27	21, 22, 23	28, 29, 30
Sirie	1 og 2 Martii.	14 og 15 Junii.	20 og 21 Sept.
For Totens Fogderie:			
J Bardahl	4 Martii.	17 Junii.	23 Septbr.
Koten	6, 7, 8, 9	19, 20, 21, 22	25, 26, 27, 28
Jernager	12 og 13.	25 og 26	1 og 2 Octbr.
Gran	15, 16, 17	28, 29, 30	4, 5, 6

21 Decbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. hvad Hjælp: Skat Varde: Bye tilkommer for havende Indquartering (g).

27 Decbr.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Bergen), ang. Forbud paa Forprang og Vares Optjeb m. m. i og ved Bergen.

Er. De nødvendige Levnets-Midlers umaadelig høie Pris, som daglig i Bergen tistager, ere for alle, især Haand- verks-Standen og de Gattige, saa trykkende, at, om samme ei afhjælpes, vil det være at befragte, at usovlige Midler til Livets fornøden Ophold vilde foretages; og Grunden til disse høie Priser ere deels Fode: Vares uindskrænkede Udførsel, deels ogsaa den utilladelige Udfaren, for samme at opkjøbe, samt

(f) See og Anordn. 20 Aug. 1751.

(g) See Prom. 7 Febr. 1784 og 22 Jan. 1785.

samt at Varene, førend de blive forfoldede, ere de flecke gange alt afkjøbte, med videre. Til saadant at forekomme, anordnes indtil videre: 27 Decbr.

Ligesom al Forprang ved Bergens-Byses Privilegier er affkaffet, skal det end videre være alle og enhver, være sig Borger eller andre, strengeligen forbuden at udføre af Byens Waag med Skibe, Jagter eller Waade, for at tilforhandle sig de Vare af Fisk, Smør, eller andre Levnets-Midler, hvilke til Axel-Torvene, for at udsælges, bør henbringes; ei heller maae nogen, enten selv eller ved andre, derom paa Landet slutte noget Forkjøb, men enhver skal paa Torvene og de øvrige til Udsalg bestemte Steder tilkjøbe sig det fornødne: og, om nogen herimod sig skulde forsee, skal de have de kjøbte Vare forbrudt, og desuden saavel Sælger som Kjøber bøde hver for sig første gang 20 Rd., anden gang 30 Rd., og saa fremdeles for hver gang, de saaledes betrædes, 10 Rd. meere end forhen. — Hverken ved Toldboden i Sandvigen eller ved de bestemte Consumtions-Steder maae nogen Slags Føde-Vare, under hvad Navn nævnes kan, enten salholdes eller opkjøbes, men det skal alt strax efter Angivelsen til almindelig Torv til Forhandling henbringes. Skulde nogen fordrifte sig til paa benævnte Steder, og førend Varene ere komne ind paa Torvene, eller de til Udsalg bestemte Steder, at tilforhandle sig lidet eller meget af saadanne Føde-Vare, eller derpaa, imedens Varene endnu ere under Fortoldning, give Gaand-Penge, skal de have de tilkjøbte eller betingede Vare forbrudte, og desuden baade Kjøber og Sælger med de i 1ste Post anførte Mulcter anses. — Da det, der til Torv bringes, eene bør være til samtlige Indvaaneres og deres Huscs Fornødenhed, maae ingen Handlende eller andre af de indførte Levnets-Midler enten paa Torvene, eller paa de andre til sammes Udsalg bestemte

§. 1.

§. 2.

§. 3.

- 27 Decbr. Steder, opkjøbe meere eller andet, end hvad de selv til deres Huusholdning kunne behøve, og ingenlunde til Udsælsel, under 30 Rdlrs. Mulct for hver gang. — Med den levende eller døde Sisk, som til Towns henbringes, for til Huusfornsødenhed i smaa Partier at udsælges, skal det i alle Maader forholdes efter Stiftbefalingsmandens Placat af 2de Octbr. sidstleden, hvilken alle og enhver under den deri fastsatte Mulct haver at holde sig efterrettelig. — De Vare, som efter foransørte Posters Formeldning consisteres, skal igjen til Torvet henbringes, for til Huusfornsødenhed at udsælges, da det deraf Uvedkommende, tilligemed de fastsatte Bøder, skal deles i 3de lige Deele, nemlig imellem den almindelige Skole, og de almindelige Fattige, og Angiveren, om ham endog er Politie-Bersent. — Med alt Ovenansørte, at samme vorder efterkommet, skal Politimesteren have den næste Indseende, ligesom ogsaa alle de heraf flydende Sager skal for ham andrages, for derefter ved Politiekammer-Retten at behandles og paadømmes.

1783.

4 Jan.

Lanc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Sjens-Stift), ang. Forhold med et Lægd i Sjens, som ikke har 22 Edr. Hartkorn.

Gr. Af Feiltagelse udi Lægdernes Inddeeling er en Gaard i Marslef, Odense-Hospital tilhørende, inddeelt i 2 Lægder, og der findes intet Hartkorn tilovers fra Lægds-Inddeelingen i Sjælland eller Jutland, hvoraf Strøe-Lægd No. 58 i Nyborg-Amt kan tillægges de manglende 5 Edr. 6 Skpr. 3 Gr. 1 Alb.; den Kongelige Cassé kan ei heller behyrdes med nogen Afgift for dette manglende Hartkorn, enten i Henseende til Reclutering, March-Penge eller deslige, som Participanterne paaligaer.

Man seer ei andet Middel, end at for de 16 Edr. 1 Skpr. 2 Alb., som til Lægdet virkelig findes, bliver stillet

stillet Soldat 2 gange, og March-Penge deraf i saadan Tid udredet, hvortilmod Løgdet ved 3die Omgang maae holdes fri for at stille Soldat i de Aar, Karlen efter Forordningen burde tjene.

4 Jan.

Canc. Prøm. (til Amtmanden over Christjans Amt), ang. Forandring i Rescr. af 18de Octbr. 1782 om Vægt og Maal.

4 Jan.

Gr. I Anledning af Rescr. dat. 18de Octbr. afskeden om Vægt og Maal paa Landet, som iblandt andet befaler, at Bøndernes Maale-Kar, som befindes rigtige, skal forsynes med Amtets Segl, har Amtmanden indberettet, at, isald derved skal forstaaes Segl paa sædvanlig Maade, vil endeel Vankeftigheder møde, da Seglet ikke kan anbringes paa Karren af Karrene, hvor det dog, for at forekomme Forsømming, burde være, og at det, hvor det endog paasættes, vil ved Brugen snart smides, hvilke Uleiligheder undgaas, naar det maatte tillades i Stedet for Segl at brænde et Mærke paa de rigtig befundne Maal; saa og at de fleeste Sogne i Amtet ere saaledes situerede, at nogle Deele deraf ligge 3, 4 og flere Mile fra Ringstedet, for hvilke det vilde være en stor Lettelse og mærkelig befordring Hensigten af den heele Forankaltning, om een eller flere af de anskaffede Samlinger af Maale-Kar og Vægter bleve henfattede hos en eller anden paalidelig Mand i Sognets fraliggende Deele.

Der høves intet imod, at hermed paa ansførte Maade forholdes.

Canc. Prøm. (til Kjøbenhavn's Magistrat), ang. at Lindbøver-Svendene ikke forpligtes at tilsiige Arbeide paa nogen vis Tid.

11 Jan.

Gr. Oldermændene for Lindbøver-Lauget i Kjøbenhavn har ansøgt, at den 14de Voks i Laugs-Artiklerne saaledes maatte forandres, at Svendene skulle tilsiige deres Mestere Arbeide paa et bestemt Aar fra hvert Aars 25de Julii, og at de Svende, som til den Tid vil gaae af Arbeide, skal til St. Hansdag forhen deraf advare Mestere. General-Land-Oeconomic og Commerce-Collegii Betænkning gaaer ud paa, at det vilde være bedre, om lige Stipulationer bleve overladte til vedkommende Mestere og Svendes egen private Overenskomst, uden nogen Tvang paa enten af Siderne, siden det dog er at forinnde, at samme ei vil findes uvillige til, ved deres Engagement at indgaae med deres Mestere om et Aars Tjeneste.

11 Jan. Hans Kongelige Majestæt bifalder saadan Oeconomis-
Collegii Formeening.

11 Jan. Canc. Prom. (til Amtmanden over Bording-
borg: ic. Amter), ang. Broernes Vedligehold-
delse sogneviis.

Er. Der indkom Besværing over, at Amtmanden ikke har
forankaltet en under Brorskov-Søe liggende Broe, lille Broe
kaldet, af Vedkommende behørig istandsat.

Da det nu ikke længere lader sig gjøre, at Broerne
paa det forrige Bordingborgske Rytter-District, som ere
uden for Hoved-Landveien, kan vedligeholdes paa sam-
me Maade, som forhen sørend Districtet til differente
Kjøbere blev bortsolgt, vil med Vedligeholdelsen af oven-
meldte tilligemed andre Broer paa bemeldte District for-
holdes paa samme Maade som med Broerne i andre
Sogne uden for Districtet, nemlig, at hvert Sogn ved-
ligeholder sine Broer.

15 Jan. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at den
ved Friderichs-Hospital liggende Gaard No. 7 i
S. S., hvilken Hendes Majestæt Dronningen har
kjøbt og stenet, for deri at henflytte dem nu i bemeldte
Hospital værende Accouchement-Anstalt, hvorved da
heele Hospitalet kan blive overladt til Syge, maae være
fritagen for alle de Byrder og Paalæg, som for-
nævnte Friderichs-Hospital er fritaget for. (Saalom
denne Gaard og dens Indretning bliver at ansee som en Deel
af Hospitalet, der i Følge dets Fundats af 6te Aug. 1756 er
fritaget for Skatter og Afgifter.)

17 Jan. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Christe-
janssand), ang. Forandring i Rescr. af 18de Sept.
1776, i Henseende til Taxationen over de Eiens-
domme,

domme, hvort offentlige Midler udsættes; og ang. Taxationens Beføstning (h). 17 Jan.

Gr. De have foreslået, at, siden ingen vis Tid er bestemt, hvor længe en Taxation skal have sin Kraft uden Ansvar for Directeurer og Inspecteurer, er det af stor Vigtighed for enhver, som med disse publice Stiftelser og Børnes Midler have noget at iagttage, at en vis Tid dertil bliver fastsat.

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Norge), 17 Jan. ang. at ingen uden Apothekerne maae sælge Medicamenter, under Tiltale ved Politie-Retten (i).

Gr. Det er andraget, at, endskjønt Forordn. af 4de Decr 1672 og 5te April 1690 forbyde al Kjøb og Salg af fremmede indførende Medicamenter, samt at ineen Uberettigede maae falholde enten Simplicia eller Composita af de King, som henhøre til Medicinen, skal dog Apothekerne paa enkelte Steder i Norae blive fornærmede i de dem forundte Rettigheder og Privilegier, og lide et betydeligt Tab i deres Rarinas-Vei, ved det at Kramboehandlere og omløbende Bissekræmmere falholde ei alene alle fremmede Medicamenter, deslitterede Waade, Spirituosa, Olier, Extracter, Elixerer, Balsamer, Salver, Plaster og Pulvere, men endog Aloë, Antimonium, Berbergjeld, Campher, Myrba, Dværgsolv, Solamoniæ, Dyvelsdrak, hvid, gul og rød Arsenic, Cobolt, Auripigmentum, Rave-Kager, Cubeber, Sennesblade, Nanna, rensed Salpeter, Cassistras, Angelica, Entian, Rhabarbara, Violens-Rodder, Lakrits, Hulle-Cast, Eberiac, Orme-Kruid, Fenicol-Frøe, Stern-Annis, hvid og blaa Victriol, Serpentin-Olie, Victriol-Olie, og Skæde-Wand, med hvilke Vore Apothekerne, som dertil berettigede, alene bør handle, og som for deres Rigtighed og Udsalg skaae til Ansvar.

Til saadant at see forekommet, anordnes og befales, at ingen enten Kramboehandlere, Bissekræmmere eller andre maae sælge og falholde Udenrigs-Medicin og de saakaldede Arcana, eller nogle af foransførte Me-

213

dicamen-

(h) ss. 1-3 ere ligeløbende med Rescr. 16 April 1777, og ss. 4-7 med Rescr. 14 Aug. 1776, begge for Aggershuus-Stift.

(i) Forandret ved Rescr. 12 Martii (2 Stfr.) og Prom. 24 April 1784.

- 17 Jan. dicamenter og Species, uden de privilegerede Apothekere alene; og, om nogen herimod skulde handle, skal de derfor lide Tiltale ved Politie-Retten, og over dem hendes Dom til Varenes Confiscation samt Penges Mulct fra 10 til 20 Rd. efter Forbrydelsens Beskaffenhed: og skal tillige de, som maatte have i Behold nogen af forommeldte Medicamenter og Vare, der ere ubedervede, være pligtige til at udlevere samme til Apothekervertre for Indkjøbs-Prisen og dermed have Omkostninger.
- 18 Jan. Canc. Prom. (til Landsdommerne i Jydland), ang. at de ved enhver Doms Affigelse have at tilholde Parterne i Følge Lovens 1ste Bogs 8de Capitels 9de Art. at begjere for Retten dens Beskrivelse, ifald de samme vilde have. (Saasom det er indmeldt, at mange, som skal have Landstings-Domme beskrevne, maae lide stor Ophold, førend samme kan bekommes.)
- 25 Jan. Canc. Prom. (til Stiftbefal. og Biskopen over Fyens-Stift), ang. at Organist-Embedet i Nyborg bør tilkomme dem at bortgive. (Saasom et Organist-Embedet er af det Slags, som dependerer ikke af Bogen, men alene af Kirken (k).)
- 31 Jan. Rescr. (til Biskopen i Aarhus), ang. at der paa Orgelverket i Randers-Kirke maae hersefter, ligesom paa flere Steder i Rigerne er anordnet, saavel til Høimesse som til Aftenfang i Fastetiden spilles, dog uden at lade sig høre i Dimmel-Ugen. (Efter som Rector ved Skolen i Randers har andraget, at der i Skolen er et saa ringe Antal af Disciple, og tillige saadan Mangel paa gode Sangere, at de alene ikke kan bestyre Sangen saaledes, at den kan være Menigheden til Opbyggelse.)
- 1 Febr. Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. hvilke Bødler-Svende ikke tillige maae drive Vertshuushold.

Gr.

1 Febr.

Br. 25 **Vedker-Svende** i Kjøbenhavn have ansønt, at dem fremdeles som forhen i de forrige **Oldermænds Tid** maatte tillades at arbejde som **Svende** ved **Lauget**, og tillige, i **Følge** **erholdet Borgerkab**, drive **Vertshuusbold**.

Cancelliet kan ikke andet end bifulde **Magistratens Erklæring**, at, nemlig, **Oldemanden** har været besciet til deres **Udslettelse af Svende-Rullen**, og at det i **Almindelighed** herester ei bør tillades paa **eengang** at bruge disse 2 **Næringer**, som **stridende imod Forordningen af 3die Decbr. 1742**, der forbyder **Haandverksfolk**, som ere i **Laug**, og staae under **Laug-Artikle**, at **udskente Øl eller Brændeviin**; men for saavidt disse **ansøgende Svende** i **Særdeleshed** angaaer, da **haves intet imod**, at der for saa mange af dem, som **virkelig ere givte og fiddede med Familie**, gjøres en **Undtagelse fra Forordningens Bydende**, da det **fortjener at komme i Betragtning** til deres **Fordeel**, at de, **uvidende om**, at deres **Borgerkabs Tagelse paa en Vi-Næring** skulde **betage dem deres Laug-Rettigheder**, have **givet sig**, og at de nu i saa mange **Åar deraf** have været i **roelig Besiddelse**, samt **imidlertid betalt til Svende-Cassen** og andre **extraordinaire Laug-Gebyrer**.

Can. Prom. (til **Politimesteren** i **Kjøbenhavn**), ang. i **Sager om Fødevares Tilførsel** at **domme efter Hensigten af Anordningerne** derom. 1 Febr.

Paa **Politimesterens Forestilling** med derhos fulgte 17 **Forhører**, i **Anledning** af de efter **Angivelse** hos **adskillige** i **Kjøbenhavn** **anholdte Spødvare**, er **allernaadigt resolveret** saaledes: **Kongen** finder **tjenligt** og med **Anordningerne overensstemmende**, at **indmeldte 17 Sager**, naar **enhvers særdeles Omstændigheder** ere **tilstrækkeligen oplyste**, bør **paakjendes af Politimesteren**; men, da **Hensigten** af de **angaaende Torvekjøb**, **Levnets-Midlernes Sidspjælse** til **Udsalg** med **videre ud-**

1 Febr.

gangne saavel ældre som seener Anordninger alene er at hindre Forprang, uberettiget Handel, og saadant Opkjøb og Uorden, hvorved de nødvendige Levnets-Midlers Indkjøb for Residentstaden Indvaanere i Almindelighed kunde gjøres vanskelig, eller Priserne overdrives, men ingenlunde at forbyde eller besvære saadanne Vares Tilførsel fra Provindserne, hvad enten de af Stadens Indvaanere til eget Brug, til Skibs- Provision, eller til Udførsel herhid forskrives, eller og af Undersaatterne i Provindserne hidsendes med Commission til Forhandling her i Staden, saa forventer Kongen, at Politimesteren ved Paatjendelsen saavel af indbemeldte 17 Sager, som af alle de af samme Slags, der maatte forefalde i Fremtiden, beholder denne Anordningernes almindelige Hensigt for Dine.

1 Febr.

Dito Prom. (til samme), ang. at den Anstalt er føiet ved Sold-Inspecteurerne, at de bør tilmelde Politimesteren, naar bedervede Vare, som sælges til Forblivelse, blive fortoldede; da man ellers ikke paatviler, at Politimesteren jo saavidt mueligt paaseer, at ingen bedervede Vare offentlig paa Torvene eller ved Auction blive udsolgte.

5 Febr.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Sjælland), ang. Skibsbroe- og Passage-Penge i Callundborg.

Or. Borgemeesteren udi Callundborg har andraget, at for omtrent 80 Aar siden er gjort en anseelig Forøgning af Udbygelse til Skibsbroen sammesteds, 30 Raar i Længden, da og dertil samt Broens Vedligeholdelse blev bevilget, at der maatte tages 1 Sk. af hver Rigsdalers Værdie af alt det, som ved Broen ind- og udkibedes, hvilken Afgift og i mange Aar skal have været tilstrækkelig, siden Broen da for en stor Deel var ny, saa at af Broe-Pengene endog er oplagt en Capital af 1200 Rd.; men, som 2 Stykker af Skibsbroen i Aarene 1775 og 1778 ere optagne, og fra Grunden af ny opbygte, hvilket har kostet 4200 Rd., og det øvrige nu er i saadan Stand, at det ligeledes af ny maas opbygges, hvor-

til

5 Febr.

til endnu kommer Befølsning paa Havnens Opmudring, at Indløbet til Broen ei i Tidens Løb skulde Falde bort, og at hvis det skulde ske, skulde den samme strax repareres, og at den samme Reparation holdte Licitationens Forretning, vil samme koste 7369 Rd., hvortil ingen anden Udøst vilde, end Broens Reparation.

Som der, efter den forrige Bevilling af 12te Mars til 1693 skulde betales, $\frac{1}{2}$ Sk. af hver Rigsdalers Værdie, men der hidindtil uden Burdering og Tæst af Studie og Væst ifkun er betalt 4 Sk. af Stykket, saa maas der nu betales 6 Sk. af hver Stud og Væst, naar Vedkommende samme ville lægge uden Taxation, og ellers $\frac{1}{2}$ Sk. af hver Rids. Værdie; hvorhos og bevilges: 1) At der af dem, som bringe Bøgne eller anden svær Bagage med sig, skal erlægges 12 Sk. i Passage-Penge; 2) af ethvert Coffardie-Skib ved Ind- og Udgaaende, saavel som af hver Smakke efter deres Drægtighed, a Last 2 Sk.; 3) af Coffardie- og Færge-Smakker, naar de i Vandet ved Broen Kølhales, pr. Last 4 Sk.; 4) naar de paa Vandet bygge eller reparere deres Fartsier, pr. Last 6 Sk.; dog undtages derfra de til Kongelig Tjeneste foresaldende Transporter. Og skal dette Paalag ikke længere vedvare, end til Reparationens og Opmudrings-Omkostningerne ere indvundne, som Omstændighederne gjør det nødvendigt; og skal for disse Penges Anvendelse aarlig til Stiftamtmanden aflægges Regnskab.

Kontol. Prom. (til Stiftbefalingsmændene i 8 Febr. Danmark), ang. at tilkjendegive vedkommende Magistrater og Byfogder, at de deres indsendende Regnskaber, om og samme ifkunsere under 1 Uds. Vegt, med den agende Post kan forsende med Paategning af Kongel. Tjeneste: Maanedo- og Quartals-Extrac-

- 8 Febr. terne maae derimod fremdeeles, ligesom hidtil, (med den ridende Post indsendes; og, naar ved samme Intet videre er at erindre, behøves det ikke at lade Brev medfølge, da det er nok, at Extracterne blive convolutterede. (Saasom General-Postamtet har andraget, at den ridende Post for nærværende Tiid bliver meget siert belæst, og til den Ende begjert, at den fra alle unødvendige Ordre maae blive lettet.)
- 8 Febr. Rentel. Prom. (til Amtsforvalterne i Danmark), det samme (1).
- 14 Febr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Ribe-Stift), ang. at en Tiendetager, eller hans Fuldmægtig, maae i Høstens Tiid ikke være over en Miil boende fra Kirken i det Sogn, hvor Tienden er ham tilhørende og i Kjernen søges oppebaaret, og Tiende-Øderen skal være pligtig, paa en dansk Wiis Distance at underrette Tiendetageren, eller hans Fuldmægtig, om Tiende-Tiden. (I Anledning af, at de tiendepdende Beboere udi Alslef-Sogn have andraget, at Konge-Korn-tiendens Eiere der i Sognet, hvoraf de 2de beviislig boe 2 Mile og den 3die henimød 3 Mile borte, have imellem sig inddeelt Sognet i 3 Parter, hvoraf hver alternatim aarlig oppebarer sin Andeel, og naar de, som Tiende-Ødere, ei kan accordere med dem om Korn paa Skjæpen saaledes som de kan være tjente med, søge Tiendes Lagerne at opholde dem fornemmelig med den lange Veir, hvorhos de ei kan være viffe paa deres Ankomst til Talsing, uden at de vidnesfast maae lade dem tilfige, og endda maae oppebie deres Komme til betydelig Ophold og Skade, især i ustadigt og vaadt Veir, desaaarsag de have begjert, at det maatte blive bestemt, hvor lang Veir

(1) Næmlig det, som Magistraterne og Bøfogberne er paalagt.

Bei de ere pligtige at advare udenføgnboende Tiende: 14 Febr.
Tager til Talling.)

Cancl. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Trund: 15 Febr,
hjem), ang. at Reserve-Drøgoner sortere un-
der Krigs-Ketten.

Or. Han har, i Anledning af at det i Trundhjems-Stift
værende Dragon-Regiment har paaskaaet, at Reserve-Drøgo-
ner lige med andre virkelige enrøllerede Drøgoner i Livs- og
Fres-Sager staae under Krigs-Ketten, forøphørgt, om sige
Reserve-Drøgoner skal, ligesom de andre virkelige, i berørte
Sager sortere under Krigs-Ketten, eller som andet ungt
Mandskab under det civile Forum.

Da Reserve-Drøgoner anses ikke blot efter deres
Indretning som saadanne, der skal indtræde i virkelig
Nummer ved foregaaende Vacance, men endog som de,
der ved alle Wynstringer skal møde til Fods, bivaane
Exercitien, forrette Tjænkste, og dannes til i Tiden at
blive duelige Drøgoner, saa ere de saaledes aldeles for-
øfjellige fra alt andet ungt Mandskab, som ikke har vi-
dere at gjøre, end at møde ved den aarlige Tegning, og
af denne Aarsag tages de endog i Eed ved de bestemte
Sessjoner, fra hvilket Dieblil af de overgaae fra den ci-
vile til den militaire Jurisdiction. Der kan altsaa in-
gen Tvivl være om, at de Forseelser, som begaaes af
dem, paakjendes ved en Krigs-Ket, og affraffes
ved Regimentet; hvilket og er brugeligt ved Drøgon-
Regimenterne i Aggershuus-Stift, og samme Regel
maa ligeledes gjelde for det i Trundhjems-Stift værende
Regiment.

Kentel. Prom. (til Stiftbefalingsmænd, i Hals 15 Febr,
borg og Ribe, samt Amtmanden over Dueholm: 12.
Amter), ang. at foranstalte, at Strand-For-
pagterne og Strand-Føgderne alvorligen tilholdes,
uførtøvet for vedkommende Told-Betjente at anmeldes,
saa

15 Febr. saasnart noget Skib eller Vrag i deres Districter maatte indstrande. (Saasom General-Goldkammeret har heretter, at Strand-Fogparterne i Jydland ikke saa betids, som Lee bør, anmeldte de foresaldende Indstrandinger for vedkommende Gold-Bejente; samt forlangt, at Strand-Fogberne maatte blive tilholdte, deslige Anmeldelser strax at beiorge, at al Norden til de Kongelige Gold-Rettigheders Formundfelic kunde forekomme.)

25 Febr. B. G. R. o. Gen. Goldf. Circul. (til Consumtions-Bejentyene i Danmark), ang. hvad de have at iagttage ved Forordn. af 13de Jan. 1783 om Consumtions-Erlæggelse og Tilbagegivelse af indenrigske consumtionsbare Vare.

§. 1. Som en Følge af denne Forordn. kan ingen Consumtions-Godtgjørelse eller Tilbagegivelse finde Sted for indenrigskt Øl, som af Rigsstæderne udføres, siden Consumtions-Tarisen ikke ved Indførselen paabyder

§. 2. saadan Afgift. — Ved Circul. af 23de Decbr. 1780 er det befalet, at ved Enden af Hoved-Consumtionsbogen hver Handlende skal gives sit Føltum, hvorpaa de Vare, som af ham eller for ham ere angivne til Udførsel, paa den eene Side ansøres under den Datum, da de ere indførte, og Consumptionen deraf i Porten eller paa Hoved-Contoiret erlagt, og paa den anden Side, naar og under den Datum disse Vare igjen udføres. Denne Indretning var efter de da gjeldende Anordninger nødvendig, siden ingen Consumption ved Udførselen maatte godtgøres uden Beviis, at Afgiften var betalt. Nu derimod, da bemelte Forordning fritager for at bevise, naar udførende indenrigske Vare ere indførte og Consumptionen betalt, de Vare aleens undtagne, som samme Forordnings 2den §. Litt. X. et C. ommelder, ophæves den hidtil i Hoved-Consumtions-Bogen brugte og her ovenfor omtalte Ansørsel; og beordres i dets Sted til Rigtighed for Godtgjørelsen, at alle Anmeldelser eller

Angi

15 Febr.

Angivelser i Følge bemeldte Forordnings 3die §. til Udsørsel af godtgjørende Vare ansøres i Slutningen af Hoved-Consumtions-Bogen efter hinanden under løbende No., som de indkomme, og bliver forholdet dermed saaledes: Naar Anmeldelse eller Angivelse skeer til Hoved-Consumtions-Contoiret, paategnes den af Forvalteren og Controleuren Os foreviist N. Datum, og derpaa tilbageleveres Udsøreren, for at forevises vedkommende Port-Betjent ved Varenes Udsørsel, isald de landverts udgaae, som da under sit Navn paategner Anmeldelsen, den befindende Rigtighed og Udsørselens Datum; og antegner hån derefter strax de saaledes udsørte Vare paa et særskilt Sted bag udi Port-Bogen tilligemed Udsøreren's Navn og Udsørselens Datum. Udgaae Vævere's speverts, leveres den befalede Angivelse, naar den, som meldt, er paategnet Os foreviist N. Datum, til den vedkommende Sæverts-Betjent, som, efter at Indladningen og Udsørselen paa forordnet Maade er skeet, gjør lige Paategning paa Angivelsen og Ansørsel bag i Sæverts-Bogen, som ved landverts udsørende Vare er befalet, med Tillæg af Skipperens Navn og udgaaende Numere. Naar Udsøreren derpaa inden den bestemte Tid indfinder sig paa Hoved-Contoiret om Godtgjørelsen, bliver samme efter befunden Rigtighed ham udbetalt imod hans Deviis eller Qwittering paa Anmeldelsen eller Angivelsen, hvorefter da de udsørte Vare strax, ligesom ved Port-Bogen og Sæverts-Bogen er befalet, ansøres paa et særskilt Sted bag udi Hoved-Consumtions-Bogen med Forklaring, af hvilken Port eller med hvilken Skipper Udsørselen er skeet, og under det ommeldte løbende No., som paategnes Anmeldelsen eller Angivelsen til Bilag ved bemeldte Hoved-Bog; og, paa det Rigtigheden emellem denne og Port-Bøgerne samt Sæverts-Bogen des lettere ved Revisionen kan paasees, bliver

15 Febr.

bliver det efter Hoved-Bogen løbende Nummer tillige anført i Port-Bøgerne og Speverts-Bogen, udi en dertil foran de udførte Vare indrettet Rubrik, hvilken Numerering bekvemmelig kan see ved den befalede Conference. Ved enhver Ansørel af deslige udførte Vare i Hoved-Bogen ansøres Godtgjørelsens Sum, der fra Side til anden sammenlægges, og til sin Tiid ansøres summarisk i Extracten og Regnskabet.

19 Febr

Rescr. (til Biskopperne i Danmark og Norge), ang. at den ny Psalmebog skal næstkommende første Søndag i Advent indføres overalt i Kjøbstæderne; og at lade til den Ende bekendtgjøre, at Bogen fra førstkommende Maii Maanedes Begyndelse kan bekommes tilkjøbs paa Vaisenhuus-Bogladen (hvor der nu have et meget stort Antal af begge de anordnede Formater, hvormed Kjøbstæderne kunne forsynes. (m).

27 Febr.

Canc. Prom. (til Stiftbefal. og Biskopen i Aarhus), ang. at Skousrod-Skoles Jord, som Skoleholderen bør have i Credit for Græsning efter Fundatsen, bør ham ved forchavende Udskiftning af tilgrændsende Marker paa Skole-Districtets Bekostning udvises, saa meget som efter Landvæsens-Commissionens Eragting behøves, ved en Kongelig Land-Inspecteur, efter Selveier Bastrups Forslag (paa hvid Gaards Mark Skolen er lagt og Skolen nærmest, og som har tilbuden at udlægge af sin Jord), saa at ham tilstaaes i aarlig Afgiort for hver Tønde Agerland, som Skolen tillægges, 1 Rd., og for Eng dobbelt saa meget, hvilket vedkommende Lods-Eiere i Skole-Districtet, som derved befries for selv at udlægge Jord til Skolen, bør betale; og bør den udviiiste Eiendom, hvortil udlægges
for

(m) See Rescr. 13 Maii 1778 og Prom. 22 Martii 1783.

fornøden Vei fra Skolen, beføstes af Districtet forordningsmæssig indhegnet. 22 Febr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Børnehusefs Indtægter (n). 26 Febr.

Br. Børne- og Kassehuset have, førend de bleve adskilte fra det øvrige Fattiges Væsen i Kjøbenhavn, haat deres visse fastsatte aarlige Indtægter, til hermed at beskrive de fornødne Udgifter; men disse Indtægter ere ikke til samme bleve udbetalte, siden det almindelige Fattiges Væsen den 11te Junii 1781 blev henlagt under Magistraten, og Børne- og Kassehusets Beskæftelse blev overdraget Statsraad Rosoed, da det dog bor være, at disse Stiftelser erholde de Indtægter, de tilforn have haat, og nu saa meget meere vil være nødvendig, som Udgifterne til Lugehuus-Lemmernes nødvendige Underholdning, efter hans Opgivende, aarligen vil blive 1566 Rd. 64 Sk. høiere end de hidtil have været, da hvert Lem, efter Kongelig Befaling, nu nyder 1½ Pund Brød daglig i Stedet for at ender tilforn, formedelst Kongens høie Friid, ikkuns haver nydt 21 Lod.

Magistraten haver strax at udbetale til bemeldte Statsraad Rosoed, som Directeur for Børnehuset, de Indtægter, som tilforn dertil have været henlagde, og som af Magistraten fra forberørte 11te Junii 1781, da Bestyrelsen af det Fattiges Væsen blev til dem overdraget, ere oppebaarne, nemlig: aarlig 2500 Rdlr. af Grund-Skatten til de Fattige, og 400 Rd. aarlig af Assistenthusets Afgift, hvorudi dog, da Børnehuset saaledes erholder det, som det tilforn har haat, skal afkortes, hvad som af Magistraten maatte være betalt paa Børnehusets Vegne, saasom til Frue latiniske Skole, og for opbragte Betleres Forflegning, da slige Betleres Underholdning, saalange de paa nogen Maade kunne arbejde, og i det mindste i den Tid de ere tilbragte Lugehuus-Arbejde, bør og skal være det almindelige Fattiges Væsen uvedkommende. I øvrigt (paa det Børnehusets Udgifter fuldkommen kan beskrives) skal af de til det almindelige Fattiges Væsen aarlig udbetalende

Penge

26 Febr. Penge for Lotterierne fra 19de hujus udfetales eet Tusinde Rigsdaler aarlig til Børnehuset.

26 Febr. Rescr. (til Statsraad Hans Rosoed), det samme; saa og at han af Møens Tugthuses besparede Revenuer maae anvende 1000 Rd. aarlig til Udgivterne at bestride ved Børne- og Kaspshuset, isald saadant Skulde udfordres. — Med disse saaledes forsøgte Indtægter for meerbemeldte Stiftelser, hvorfors, ligesom for det øvrige, skal aflægges aarlig Regnskab (o), gjør Kongen Sig forvissat om, at han vil mage det saa, at dette Tugthus kan komme i behørig Orden, og efter sin Hensigt blive Staten end meere gavnligt.

26 Febr. Rescr. (til Amtmanden over Nyborg- og Tranekjær-Amter, og Stiftsbefalingsm. over Fyens Stift), ang. at Salling-Herreds Ting maae herester holdes i Kjøbstaden Faaborg; og med Stockemændene forholdes efter Amtmandens Forslag, dog at Herreds-Bønderne ikke dermed paalægges større Byrde end hidtil. (Herreds-Fogden og Skriveren have i Ansøgningen meldt, at Tinget hidtil er holdt i Hillerslev-Voc i Udskanten af Herredet, da Faaborg er midt i Herredet, og at Forstøttelsen ei bliver Bønderne til meere Befølsning end nu, nemlig 8 Skill. hver Tingdag saakaldet Sæde-Penge, som gjør 4 Rdlr. aarlig. Amtmanden har (da de fratiggende Bønder, som ikke have havt Leilighed at sidde Stof, have betalt 6 Sk., hvorfors en anden Stockemand er anstaaet) foreslået, at det eengang for alle moatte fastsættes, hvor meget enhver Herreds-Bonde skulde svare, for at leie en anden Stockemand i hans Sted, hvilken Repartition han saa noie som mueligt vil forsætte, da Herreds-Bejentege for denne Indtægt kunne leie beständige Stockemænd i Faaborg.)

26 Febr. Abent Brev, hvorved det af Boghandler Iversen i Odense udi afvigte Aar stiftede Spenste Typographiske Selskab, hvis Fond Kongen har understøttet, forsikres om Kongelig Beskyttelse, samt tillad.:s,
at

at samme maae føre Navn af det Kongelige lærde og typographiske Selskab, og udnævne Pres-Medlemmer, samt udsætte Præmier for originale Skrifter til Almuens Oplysning. (Hvilkens Tilbedelse, han haaber, ikke alene meere vil opmuntre de Lærde til at tage Deel i Selskabets Niemeds Besørdning, men især godt det den Variabed, som til Litteraturens Udbredelse i Provindserne er fornøden.)

26 Febr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Ribes Stift), ang. at Apothekerne skulde understøttes mod al utilladelig Medicament-Handel.

1 Martii.

Er. I Anledning en fra Apothekeren i Fredericia indkommen Ansøgning, at en Regiments-Feldtlicier og underhavende Compagnie-Chirurgi maatte befales, at entholdt sig fra at udgive eller tillave noaen Slags Medicin til Stadens Indvaanere eller Bønder, men være pligtig at ordinere og forskrive samme fra Supplicansens Apotheque, er (siden det ei er mueligt, at Apothekerne, især i Provindserne og de mindre Stæder, kan bestaae, naar deres Handel med Medicamenter, i Følge deres Privilegier og confirmerede Rettigheder, ikke bliver dem ubeskæaret, men de til det Almindeliges Glæde maae gaae til Grunde), Stiftbefalingsm. tilmeldt:

At Apothekerne paa kraftigste Maade maae understøttes imod al utilladelig Medicament-Handel, hvilket kortest vil skee, naar Stædernes Ørighed imod alle uberettigede Medicament-Handlere dictere en Pengestraf for første gang paa 10 Rd., og for næste gang 20 Rd., naar Factum er paaklaget og vedbørlig beviist, da det bliver umueligt for Vedkommende, imod enhver Contravenient ved Proces at indtale sin Ret, hvorved Erfarenheden har viist, at Adskillige uskyldig have rui-neret sig.

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til det Stesvigiske Infanterie-Regiment), ang. visse smaae Paqver at sendes med den agende Post.

1 Martii.

Da General-Postamtet, til den ridende Postes desto bekvemmeligers Besørdning, har forlangt, at Brev-Paqver, der indeholde meere end et simpelt Brev, og

1 Martii. ei uundgængeligen behøve den hurtigste Befordring, maas herester forsendes med den agende Post, og at paa saadanne Brev-Paquer, foruden Paategning af Kongelig Tjeneste eller private Sager efter Indholdets Beskaffenhed, maas tilføies, at de kunne forsendes med den agende Post: hvorimod bemeldte General-Postamt har foranstaltet, at slige Brev-Paquer, Kongelig Tjeneste angaaende, under eet Punds Vægt (thi naar de veie derover, henhøre de aleene til den agende Post, og maas sættes i Porto) kan have samme Porto-Frihed med den agende som med den ridende Post; samt at de, der angaae private Sager, med den agende Post ansættes for samme Porto, som om de gif med den Ridende; og endeligen, at for saadanne Brev-Paquer, der ere qualificerede til at sendes med den ridende Post, naar de sendes med den agende, ei bliver forlangt de Skrivers- og Veier-Penge, som ellers ere bevilgede Post-Contoircene at oppebæres af alt det, der egentlig henhører til den agende Post: saa communiceres sligt herved til Efterretning og Efterlevelse.

4 Martii. Gen. Ed. Decon. o. Commerce-Collegii Prom. (til Stiftbefalingsmændene i begge Riger og Kjøbenhavn's Magistrat), ang. at fremmede Nations Skibe ikke maas handle paa de franske Øer og Colonier.

Saaavel af det udenlandske Departements indhentebe Erklæring, angaaende en Bekjendtgjørelses Autenticitet, som den franske Consul i Helsingør, efter sit Hofs Ordre den 24de passati har ladet indføre i de Kjøbenhavn'ske Adressecontoirs Efterretninger, til de Danske Handlendes Efterretning, "at Fredens Slutning sætter igjen de franske forbydende Love i Kraft, i hvis Følge Til- og Indgangen til de franske Colonier er og herester skal være

alle fremmede Skibe forbudet, undtagen de, som maatte
være reiste sørend de prælinaire Artiklers Underkrift, 4 Martii.
hvilke Gouverneurerne have Ordre til at tillade Indgang
der som forhen; som og af den i Bourdeaux værende
Vice-Consuls Skrivelse af 8de passati, er Collegium un-
derrettet om, at det nu i Frankrige ikke længere tillades
fremmede Nationers Skibe at handle paa de frans-
ske Fer og Colonier, men at saadan Handel er for
Fremtiden det franske Flag aleene forbeholden.

Sammes Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat), 4 Martii.
ang. nærmere Bestemmelse i Forordn. af 20de (Kgl. Resol.
Jan. 1783, om Overdaadigheds Indskræn- 3 Martii.)
ning, for saavidt angaaer fremmede Madvare
og Frugter (p).

Cont. Prom. (til Rentekammeret), ang. at 8 Martii.
Regiments-Smedene (saasom de i alle Deele
staae i Ligtighed med Under-Officerer, saavel i Henseende
til deres Forfatning i Regimentet som til Jurisdictionen,
og sølgelig maas nyde de samme Rettigheder og
være de samme Forbindligheder underkastede som disse,
der ere befriede for Straf for første gang begaaet
Leiermaal) har Ret til at paaftaae det samme. (Paa
Forespørgsel, om Forordn. af 29de Decbr. 1696 kan extendes
til Regiments-Smedene.)

Bevilgning, at, naar de, som i Kjøbenhavn 12 Martii.
staae i Samsfund med det Evangeliske Brødre-
Unitet, beviiøligen søge Kirkerne, og i deres Sogne-
Kirker communicere, skal intet og ingen hindre dem,
at have et Sted, hvor de til fælleds Opbyggelse i Stils-
hed kan komme sammen, helst naar saadan Sal er til
Gaarden. (De have andraget, at de i endel Aar have havt
deres Opbyggelses Stunder hos Capellan afg. Hr. Schjæter,
M m 2 men

12 Martii.

men efter hans Død maae savne denne Keilighed, og paa andre Steder samles; derfor de have begjert, at Kongen med Bisfold og Approbation vilde authorisere og tillade disse Sammenkomster, hvor ingen andre, uden de, som med dem ere bekjendte, og staae i Samfund med Brødre-Kemigheden, sig skulde kunne indtrænge, for at gjøre Uorden, samt at, naar de kunde bekomme et eget beqvemt Huns og Forsamlingssted, samme da maaatte nyde Kongens Protection.)

15 Martii.

Canc. Prom. (til Biskopen over Sjællands Stift), hvorved (til fornøden Efterretning og videre fornøden agtende Bekjendtgjørelse for Stadens Præster) tilstilles en Gjenpart af næstforestaaende Bevilgning, angaaende Brødre-Unitetet.

15 Martii.

Canc. Prom. (til Politimesteren i Kjøbens havn), med Gjenpart af samme Bevilgning (q).

15 Martii.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Lundenæs og Bøvlinge-Amter), ang. for Fremtiden (r) at see derhen, at de, som ere vante til at gaae i Rette, blive beskaffede til Defensores i Delinquent-Sager.

15 Martii.

Canc. Prom. (til Biskopen over Fyens-Stift), ang. at Chors eller Bøns Holdelse For- og Eftermiddag i Odense-Byses Kirker maae ophøre, dog saaledes, at Skolens Rector alvorligen paaaser, at saadanne Chors og Bønners Holdelse paa Skrifte- og Communion-Dagene med al muelig Sammelighed og anstændig Andagt bliver forrettet. (Saasom det blev foreskift, at saadan Chors og Bøns Holdelse har været Disciplene til Adspredelse og ingen til Nutte eller Opbyggelse, da ingen indfandt sig i Kirkerne at bivaane denne Forretning.)

Canc.

(q) See ogsaa Prom. af 3 Novbr. 1783.

(r) Det kunde, uagtet Prom. af 15 Febr. 1783, forblive ved Constitutionen, som var givet en Ridesoged, der havde fralagt sig det, fordi han ingen Indsigt havde i Lov og Ret, og aldrig for sig selv eller andre var brugt i Rettegang.

15 Martii.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Nordlands- Amt, og Notits til Rentekammeret samt til Stifts- amttn. og Biskopen i Trundhjem), ang. Bræn- devtiis-Salg, som ved Kirkerne ei maae see fra Eftermiddagen for, indtil Morgenens efter en hellig Dag.

Er. Biskopen har gjort Forslag til at hemme den befrags- tende Forargelse, som Gjestaverterne nær ved eller paa Kirke- stedene i Nordlandene kunde foraarsage, og Amtmanden har oplyst, at de Gjestgiverter, som i Henseende til Veligaenheden i denne Anledning kunde komme under Noxtion, ere i Al- mindelighed nødvendige for Almuen.

Amtmanden anmodes, ved en strengere Opsigt at see den paaflagede Misbrug hemmet, især ved at forbyde de Gjestgivere, som boe nær ved eller paa Kirkestæ- derne, under deres Bevilgnings Fortabelse at sælge Brændevtin til nogen fra Løverdags Eftermiddag til Mandags Morgen, og i samme Tid, naar andre Hel- ligdage indfalde, hvormed Lehnsmændene maae have nøie Indseende, ligesom og Præsterne fra deres Side bør ved deres Medhjelpere søge at bringe de forekom- mende Uordener, ved umaadelig Brændevtiis-Salg især paa foransførte Steder, til Angivelse og Bøttis.

Gen. Ed. Dec. og Commerce-Collegti Prom. 15 Martii.
(til Kjøbenhavns Magistrat), ang. nærmere Be- (Egl. Resol.
stemmelse i Forordn. af 20de Jan. 1783 om 3 og
10 Martii.)
Overdaadigheds Indskrænkning, i Henseende
til Border af Peltsværk, saa og Viiinhan-
del (s).

Er. 1) Buntmaager-Lauget ansøgte nærmere bestemt, hvor-
vidt Forbudet med Borders Brug ogsaa skulde strække sig til
de med Silkevat, Wulkum og deslige forede Kaaber; 2)
Viiinhandler-Laugets Forespørgsel og Ansøgning.

M m 3

B. G.

(s) ligesom ss. 2 og 3 af Prom. dat. 25 hujud.

15 Martii. **B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul.** (til samtlige
(Kgl. Resol. Toldere og Controleurer i Danmark og Norge),
3 Martii.) ang. at Forhøielse-Tolden af fremmed Humle,
som med uprivilegerede Skibe maatte hidkomme, altes-
ne skal beregnes efter den i Tarifsen ansatte Told 3 Rd.
32 Skill.

18 Martii. **Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom.**
(til Stiftsbefalingsmændene i Danmark), ang.
Breve at skrives paa halve Ark, og Paqver at
sendes med den agende Post.

General-Postamtet har beklaget sig over, at Col-
legernes tiltagende Correspondence gjør det næsten umue-
ligt for den ridende Post at modtage alle Breve, som
vedkomme den Kongelige Tjeneste, i hvilken Henseende
det er bleven begjert, at Collegium vilde lade sine indkom-
mende og udgaaende Breve skrive paa halve Ark, og
lade de Paqver, hvis Affendelse kan opsættes, befordre
med den agende i Stedet for den ridende Post. Da
Collegium heri ønskede efter Muelighed at kunne fyldest-
gjøre General-Postamtets Forlangende, i Særdeleshed
ved saadanne Expeditioner, som angaae private Sager
og individuel Interesse, for saavidt deslige Papiers
Conservation i Archiverne er mindre magtpaaliggende;
saa udbedes nu, at Stiftamt- eller Amtmanden i Over-
eensstemmelse med Foransførte, og saavidt Indholden el-
lers tillader det, ville lade de til Collegium med den ri-
dende Post afgaaende Breve skrive paa halve Ark,
samt ligeledes lade de maanedlige og aarlige oeconomiske
Indberetninger, som til Collegium pleier indsendes,
afgaae med den agende Post, hvor alle Paqver, enten
de komme fra eller til Collegium, naar de ei ere et Punds
Vægt

Vagt, bliver aldeles fritagen for at svare Porto eller andre Omkostninger. 18 Martii.

Rescr. (til Biskopperne i Danmark, Ribe-Stift undtagen), ang. Lybning til Egteskab for Trolovede fra Hertugdømmet Slesvig, og Bielse at see, hvor Bruden er (1). 21 Martii.

Da det ved Forordn. for Hertugdømmet Slesvig af 15de Octbr. 1756 er befalet, at for trolovede Personer skal, sænd de maae sammenvies, 3 Søndage tilforn see Tillysning af Prædikestolene paa 2 Steder, nemlig hvor Bruden og Brudgommen ere hjemmehørende, eller hvor de til sidst og længst have opholdt sig; og det allerede ved Rescript af 14de Septbr. 1759, for saavidt Ribe-Stift angaaer, er befalet, at Præsterne, naar trolovede Folk af Hertugdømmet Slesvig med deres da værende Sognepræstes Attest hos dem forlange Tillysning af Prædikestolene trende gange, før de sammenvies, skal forrette slige Proclamationer uden mindste Ophold (u). saa skal paa samme Maade hermed i de andre danske Stifter forholdes. Og, ligesom det ved Rescr. af 4de Martii 1763 for bemeldte Ribe-Stift er anordnet, at de forlovede Personers Brudevielser, saavel for Ribe-Stift som Hadersleb-Amt, skal forrettes udi den Menighed, hvor Bruden til den Tid har havt sit Opholds-Sted, saa skal og samme Anordning ligeledes gjælde for de øvrige Stifter i Danmark.

Bevilgning, at alle Søefarende i Nyborg maae for deres afsænde Skippere, Solly-Rone og Børn, samt andre fremmede Søefarende, som der kunne ankomme og ved Døden afgaae, indrette og stifte

M m 4 en

(1) See Prom. 22 Junij.

(u) See og Rescr. 18 Decbr. 1772. Forklaret ved Prom. af 20 Decbr. 1783.

- 21 Martii. en Liig-Casse og Laug, uden Dependence af andet Laug der i Byen; dog maae de ikke befatte sig med andre Liigs Senbærelse end de, der virkelig ere Søfaraende, tilligemed deres Hustruer og Børn; ligeledes skal de Laugs-Artikler, som de agte at oprette, approberes af Stedets Øvrighed, som tillige skal have Opsigt med, at intet ved deres Samlinger foretages, som kan være stridende imod god Skik og Orden, eller det andet der værende Liigbærer-Laug til Fornærmelse.
- 22 Martii. Canc. Prom. (til det Tydske Cancellie), hvorved sendes Gjenpart af Rescriptet om Proclamation og Copulation, dat. 21de hujus.
- 22 Martii. Canc. Prom. (til Directeurerne for Baisenshuset), Notits om Rescriptet af 19de Febr. 1783 angaaende den ny Psalme-Bog.
- 22 Martii. B. G. R. o. Gen. Soldk. Circul. (til Sold-Bejantene i Danmark), ang. at Paqver, som ei pressere, sendes med den agende Post; Sold-Extracter skrives paa halve Ark, og ingen Contra-Extracter indsendes. (For at lette den ridende Post, saa meget mueligt.)
- §. 1. Antegnelser og andre Brev-Paqver, som ikke udfordre uopholdelig Befordring, sendes med den agende Post. Ere de Kongelig Tjeneste vedkommende, skrives uden paa "Kongelig Tjeneste vedkommende, og kan seendes med den agende Post;" og de passere da, for saavidt de ere under et Punds Vægt, portofri. Om Breve til Collegium bruges uden Nødvendighed ingen Couvert.
- §. 3. Sold-Extracter skrives paa halve Ark, og indsendes under Couvert. Contra-Extracter behøves for Ester-tiden ikke at indsendes. Derimod bliver Tolderens Extract Sold-Controleuren at forevise, som derpaa tegner
- " mig

"mig foreviist." Finder Controleuren noget derved at erindre, indberetter han det i et særskilt Brev: men, for saavidt ingen Indberetning berom indløber, bliver Controleuren for Extractens Rigtighed og Overeensstemmelse med Contra-Bogen ansvarlig. Med Told-Extracterne bliver ingen P. W. at indsende, med mindre Betjenten har andet at andrage.

22 Martii.

§. 5.

Sammes Circulaire (til Consumtions-Betjentene i Danmark), ang. at Paqver, som ei pressere, sendes med den agende Post, Couverter bruges ei uden Nødvendighed, og med Extracterne sendes ingen Prom. (x). (For at lette den ridende Post, saa meget mueligt.)

22 Martii.

Qvægshge-Commissionens Circul. (til Tolderne), ang. at Qvægshgen har yttret sig i Hertugdømmet Curland, og at de, i Henseende til alle fra noget Sted i bemeldte Hertugdømme ankommende Skibe indtil nærmere fra Commissionen erholdende Efterretning, med mueligste Nødtagtheds have at iagttage, hvad upi Forordn. af 28de April 1779, angaaende Skibe, der komme fra befængte udenlandske Provindser, er foreskrevet.

25 Martii.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. til Stiftsbefalingsmændene i Danmark, at bekendtgøres i Kjøbstæderne), hvorved Forordn. af 20de Jan. dette Aar om Overdaadigheds Indskrænkning nærmere bestemmes.

25 Martii.

A. I Henseende til den Placat, som efter samme Forordn. skulde ventes udfærdiget om de forbudne fremkomne Resolutioner med

A. (Kongel. Resolution 3 Martii.)

W m 5.

mede

(x) Dette Circul. bestaaer af 3 spøer, som ere ligelydende med §§. 1, 2 og 5 af næstforestaaende, undtagen at her staaer Consumtions-Extracterne.

25 Martii. mede Madvares nærmere Bestemmelse, Den ved Forordningen tilføjede Indskrænkning i fremmede Madvares og fremmede tillavede Spisers Forbrugelse her i Landet, hvilke til den Ende ere forbudne at gives ved Gjestebudde, salholdes og averteres til Salg i Aviserne, skal herefter aleene iagttages ved Indførselen og Toldens Erlæggelse; hvorom de fornødne Foranstaltninger skal i sin Tiid igjennem General-Toldkammeret werde publicerede (y). — I Anledning af de fra Viinhandlernes, Bundtmager- og Guldsmed-Laugene i Kjøbenhavn, saavelsom andre Handlende og Professionister indkomne Forespørgseler og Ansøgninger i foransførte Forordning:

B. (Kongel. Resolution 3 og 10 Martii.)

- §. 1. Under de fremmede syltede og tørrede Frugter, som i Forordn. 15de Art. sub Litt. A. findes anførte, skal et forstaaes saadanne tørre Frugter, der, førend de spises, blive kogte og tillavede, saasom tørre Kirsebær, Svedsker, Blommer, og flere deslige til Husholdning hørende Frugter (z). Forordn. 8de Art. bør saaledes forstaaes, at det ikkuns er paa Stadsklæder, at Peltsværk til Bordes skal være forbuden; men paa Overkjoler, samt alle Slags Peltser og forede Raaber, som bæres for Varmes Skyld, maae fremdeles som forhen Bordes af indenlandsk Peltsværk bruges (a). Samtlige Viinhandlere uden Undtagelse maae fremdeles salholde alle Slags Vine; men det, som i Henseende til Udskjenkningen i Viin- og Vertshuse og ellers om Vines Brug i Forordningen foreskrives, skal blive usorandret og staae i sin fulde Kraft til allerunderdanigst Efterseelse (b).

Rescr.

(y) See Prom. 4 og 29 Martii 1783.

(z) See Prom. af 4 Majus.

(a)(b) See Prom. af 15 Majus. — Det øvrige, nemlig §. 4, er som 3die §. i Plas. af 3 April 1783, §. 5 som 2den §., §. 6 som 1ste §., og §. 7 som 4de §. i samme.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Bergens- 26 Martii.
Stift), ang. at det ved Rescr. af 13de Decbr.
1779 anbefalede Paalæg paa de fra Bergen udsørende
tør Sift, Tran og Kogn skal vedvare indtil videre, og
anvendes deels til Manufacturhuset sammesteds, og
deels til anden nyttig Indretning der i Byen, da det af
Magistraten ansøgte Tillæg skal udsættes, indtil Auc-
tions-Directeur-Tjenesten bliver ledig (c). (I Anledning
af Magistratens Anvisning om at nyde bemeldte Paalæg, for-
medels deres trange Vilkaar, saasom Auctions-Directeuren,
om hvis Tjeneste, naar den bliver ledig, maae efter Rescr.
af 27de Octbr. 1774 giores Forestilling til deres Kongs Forbe-
dring, er en ung Mand, som kan overleve dem.)

Rescr. (til Amtmanden over Hedemarkens Amt, 26 Martii.
og til Kjøbenhavn's Universitet), ang. at Næbhe-
Marked i Løuset-Præstegjeld, som blev begyndt den
16de Febr. og varede i 9 Dage, maae være ophævet,
saa at det maae være Almuen tilladt at kjøbe og handle
med Koraas eller hvilken Kjøbstad de i Stiftet for tjens-
ligst befindr. (Saasom dette Marked ikke medførte nogen
Nytte enten for Løuset-Almue eller omliggende Sogne, Nærbd
det gav Anledning til Dinges unyttige Anvendelse, samt til
Drif og anden Uordentlighed, saa og hindrede Almuen at be-
sørge frembragt til Koraas og Faldals-Verker den Kul-Leve-
rance, som enhver er paalignet; ligesom der i Fogderick
holdes et andet Marked, Grundset-Marked kaldet, i Elverum-
Sogn, som begynder den 1ste Lirsdag i Martii Maaned.)

Confirmation paa Foundationen til en Ligg-els 26 Martii.
ter Begravelses-Casse for de Kongelige Laqaater
eller Løbere.

Paa disse Begravelse-Penge maae ingen gjøre Be- 9. 7.
slag eller Arrest.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Hedemarkens 29 Martii.
Amt, og Notits til Rentekammeret), ang. at nog-

16

29 Martii. Ie, tifforn adelige, Sædegaarde, bør tage Deel i publice Byrder (d).

Str. Amtmanden har forespurgt, om ikke de 2 i Stange-Sogn liggende Gaarde Nordre og Sørlund, der i forrige Tider have været adelige Sædegaarde, men forlængst have tabt deres Privilegier, bør ansees lige med øvrige Bøndergaarde, tage Deel i de publice Byrder, med at sidde Lavret efter Loup ved Tingene, og forrette med dem Lejer og Fri-Skyds, betale Lehnmands og Tingholds-Told, samt Sorenkrivers og Lavmands Told, saa og forrette Vagthold, liacjom og i øvrigt Delinquents og Transports samt Der og Broers Reparations-Omkostninger paa dem efter Etnhd repareres, hvorhos han har formeent, at disse og alle øvrige Gaarde, som ikke meere have Privilegier, burde ansees lige med øvrige Bøndergaarde, og ikke befries for Udgifter, der vedkomme Bøndergods i Almindelighed, Tienden alene undtagen. Han har og ved en senere Indberetning meldet, at foruden benævnte 2 Gaarde findes endnu i Hede-markens Fogderie følgende Sædegaarde, nemlig Hovingsholm i Næst-Sogn, Schoppel, Ulben, Eierne og Schridsholl i Ringsager-Sogn, samt Østre- og Vestre-Dieslen i Bangs-Sogn, hvilte Gaardes Eiere ingen Privilegium Kal have til fritagelse af de Dnera, som paaliggø Bønder, undtagen Eierne og Schridsholl, for saavidt Tienden angaaer.

Siden disse Gaarde ingen besynderlige Privilegier have paa saadan Frihed, kan disse Gaardes Eiere ikke paaftaae Befrielse for de forberørte publice Byrder, men de bør derudi tage Deel, ligesom de maae spare Skatter og Contributioner med andre Bøndergaarde. Hvad i øvrigt Gaardene Tierne og Schridsholl angaaer, da, siden de dem forundte Bevilgninger paa Tiends-Frihed eengang ere confirmerede, maae det stee fremdeles.

29 Martii. B. G. K. o. Gen. Soldk. Circul. (til Soldatbetjentene i Danmark og Norge), ang. hvad ved Iverksættelsen af Forordn. dat. 20de Jan. dette Aar, om Overdaadigheds Indstrænkning, bliver i Henseende til Soldvæsenet at iagttage.

§. 1.

De Artikler eller Vore, som i allerhøistbemeldte Forordning alene ere forbudne til Brug, men hvis Indførsel

(d) Gjort almindelig ved Rescr. af 4 Febr. 1784.

førsel ikke udtrykkelig dert forbydes, maae, for saavidt de hidtil have været tolbare eller for saavidt ikke anderledes herefter befales, antages som før til Fortoldning. Under det i Forordningens 1ste Art. forbudne fremmede Guld- og Sølv-Arbeide bliver og det med Guld- eller Sølv-Plader belagte eller saa kaldte plad't Arbeide at forstaae. Til de ved Forordningens 10de Art. forbudne Blomster bliver og Desert-Blomster at henregnes. Ved Meubler i den 14de Art. Litr. A, forstaaes, foruden Gulv-Dækkener, aleene Boeskab af Træ, som til Snekker-, Dreier-, Billedsnider- og Stolemager-Arbeide kan henregnes. Til de forbudne Gulv-Dækkener henregnes ikke Haardug eller Haardækken. Ved Heste-Geschirrer i den 14de Art. Litr. B. forstaaes og Ride-Sadler og andet Sadelmager-Arbeide. Indtil videre bliver Træ-Uhrer til Fortoldning at antage. I øvrigt efterleves fremdeles de i Told-Tarifen af 1768 og senere Anordninger indholdne Indførsels-Forbude.

29 Martii.

§. 2.

§. 3.

§. 4.

§. 5.

§. 6.

§. 7.

§. 8.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet), ang. at ingen uden Candidati Philologiae maae stædes Afgang til de academiske Stipendia majora.

31 Martii.
(Cabinets-
Besaling:
af 28
Martii.)

Det har ved Forordn. af 11te Marts 1775 været Kongens tydelige tilkjendegivende Niemed at ville: a) forsøke Sig og Staten om duelige Skole-Lærere, uden hvilke det er umueligt at vente opdragen en duelig Ungdom; b) forvise Sig og Staten om, at, hvad Videnskab end en Student siden henvender sig til, han dog altid havde forud den philologiske Grundvold, uden hvilken ingen Mand er eller kan være lærd. Til saadan Ende er da i bemeldte Forordnings 16de Art. udtrykkelig befalet, at ingen uden Candidati Philologiae maae stædes

31 Martii.

Skedes Afgang til de academiske Stipendia Majora, hvortil Collegier, Reise-Stipendia, og alle andre Stipendia, som overstige 50 Rd., maae og skal høre. — Denne Befaling maae under ingen Forevending sættes til Side, med mindre man derfor vil paadrage sig et betydeligt Ansvar. De, som paa Borchens og Eilersens Collegier skal have de allerede i Fundatserne nævnte og indrettede philologiske Pladser; skal nødvendigvis til Examen philologicum have faaet bedste Character, og medbringe fra Professoribus philologiae Bevilg for, at de have Duelighed til at blive Skole-Lærere, hvilket Ephori for disse Collegier nøie have at paasee; ligesom og Ephori Stipendiorum majorum stedse maae have denne hele Befaling for Dinene. End videre befales, at Consistorium til Kongen indsender en Liste over alle de Personer, som siden 1ste Jan. 1778 have faaet Collegier, Reise-Stipendier og Stipendia academica majora; og skal Professores Lingvæ Hebrææ, Græcæ, Latinae et Historiatum derpaa tegne, hvad Character de in Exam. Philologico have havt.

31 Martii.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat), hvorved Forordn. af 20de Jan. 1783 angaaende Overdaadigheds Indskrænkning i nogle Voster nærmere bestemmes (c).

2 April.

Ydermeere Bevilgning, at de Svende, som til Mestere ved den Grønlandske, Islandsk, Finmarkske og Særøiske Handels Værksteder blive antagne, maae, uden at gjøre Mesterstykke, saa længe de forblive i Handelens Tjeneste, for Mestere ved Laugene ansæes og agtes, og ved Laugene nyde de samme Rettigheder som andre Laugs-Mestere. (Administrationen har andraget, at ved Bevilgn. af 3die Octbr. 1782 er Hans deler befriet fra alle de Vanskeligheder og Indvendinger, som kunde

(c) Indeholdes i Plac. af 3. April 1783.

Kunde see ved Laugene, saavel i Henseende til Meckerne som Svende og Dreng, naar der ved Handelens Verkkeber til- lige kunde antages til Meckere saadanne, som allerede vare Meckere i Lauagene, hvilket ei altid skal kunne see, men at der de fleeste Tider maae antages en dnuatig og beqvem Svend, som befrngtes at foraarsage adskillige Vanskeligheder med Lau- gene til Sinkelse og Skade for Handelen (f). 2 April.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Ribe), ang. 2 April.
at Barent Prestum maae fremdeles ligesom forhen af enhver Gaaende, som passerer den af ham opførte smale Broe eller Kirkespang over Konge-Kaen ved Vilslef, oppebære en Skilling hver gang, der ham uden nogen Vegring skal betales; og at foranstalte, at denne Tilladelse bliver til Vedkommendes Efterretning tilkjendegivet ved et Bræt med det Tegn " Kongelig Privilegium".

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Bergen), 2 April.
ang. at alle i og omkring Bergen boende, som udleie Heste, Kaner, Cariole og Vogne, skal ved Ildbrande i Bergen skaffe Vand.

Gr. Ved indtræffende Ildbrande i Bergen kan Byens Hjortere neppe frembringe det, til Ilden at dæmpe, fornødens Vand.

Enhver af de saavel i og under Byen, som paa de omkring Byen liggende Steder dem opholdende Ciere, Dagtere og andre tilligemed deres Efterkommere, der ved Udlaan af Heste, Kaner, Cariole og Vogne tildeels søge deres Næring, bør, saasnart nogen Ild skal opkomme, strax og usfortøvet til Ilden, enten selv eller ved en tjenstdygtig Karl, begive sig med Hest, Slæde og en Tønde fyldt med Vand, i brugbar Stand, for deres ter til Ildens Dæmpelse at fremskaffe alt det Vand, de fra det nærmeste Sted kan tilveiebringe. Alle disse bør, saasnart nogen Ild formærkes, ved samme uden mindste Ophold §. 1.
§. 2.

2 April.

- Ophold indfinde dem, og bør de i Byen og paa Blegen usfortsvet, saasnart nogen Ild fornemmes, og i det længste ved det første Brandskud, ved Ilden med Hest, Slæde og Tønde være tilstede; de paa Dværs og Nedre Ladegaard, Møllenpris, Svunes, Lunggaarden, Kalsfæret, Nøbben, Floen, Kalvedahlen, Kartstad, Møllendahl og Kronstad, inden en halv Time efter at det tredje Brandskud er løsnet, og de paa Landaas, Nedre Træet og Nye-Kronborg inden en Time efter det tredje
- §. 3. Brandskud. Den, som ei saaledes paa den bestemte Tid møder, skal bøde til Byens Cassé 2 Rd., ligesom den, der uden lovlig Forsald aldeles udebliver, skal bøde 4 Rd.; saa maae og ingen begive sig bort fra Ilden, under 4 Rdls. Straf til Byens Cassé, førend den er aldeles dæmpet, men enhver skal søge af yderste Gliid at tilbringe alt det Vand, dem nogenfinde er mueligt.
- §. 4. Paa det at det kan vides, om disse og have været tilstede ved Ilden, samt der, indtil den er dæmpet, forretter det dem Vedkommende, bør enhver af dem, saasnart de møde ved Ilden, anmeldte sig for Brand-Directeuren, der meddeeler ham et Tegn paa, naar han haver mødt, og hvilket Tegn han, naar Ilden er slukket, og forinden han maae hjemreise, haver at tilbagelevere Brand-Directeuren, da den, som ikke med et saadant Tegn er forsynet, eller, efter at Ilden er dæmpet, ikke samme forinden hans Afreise afleverer, skal anses som den, der ikke haver mødt, og som den, der aldeles er udebleven.
- §. 5. Hvad Contract der end imellem Jordæierne og Pagterne maatte være indgaaet, maae dog ingen af disse hindres fra at opslide, hvad dem efter Forsøret til Byens Frelse er paalagt; Skulde nogen Jordæier formene sin Pagter fra at møde, skal den til Byens Cassé ei alene erlægge de fire Rigsdaler, hvilke Pagteren, som Udeblivende, tilkom at erlægge, men endog til

2 April.

til samme Casse betale 10 Rd.; dog, om en eller anden Jorbeier skulde være, eller, medens Branden varer, blive saa nær ved den opkomne Ild, at han var nødt til at redde sit Gods, bør hans Pagter komme ham til Hjælp, og, saalænge de ere med at flytte og bjærge Godset, være befrieede for at være tilstæde ved Ilden; men, naar alt for Jorbeierne er bragt i Sikkerhed, skal de ufortøvet under den foreskrevne Mølt ved Ilden med Hest, Slæde og Tonde indfinde dem. Uagtet de fleeste af fornævnte Stæder ere uden for Byens Jurisdiction, skal dog alle de Sager, der af denne Foranstaltning maatte flyde, og mod dem anlægges, i Følge Befalingen af 17de Junii 1768, behandles og paadømmes ved Brand-Retten i bemeldte Bergen; ligesaa skal og Indvarslingen skee ved Politiets Betjente, og Dommenes Execution paa den ved berørte Rescript. foreskrevne Maade; til hvilken Ende Brand-Directeuren haver, saasnart nogen opkommen Ild er dæmpet, for Brands-Commissionen at opgive, om alle disse have ved Ilden været tilstæde, og naar mødt, samt om de alle ved Ilden, indtil den var dæmpet, have forrettet det dem Paa- lagde, eller hvilken af dem, der til bestemte Tiid ikke have mødt, og hvilken aldeles udebleven, med videre, alt paa det den eller de Forsømmelige derefter for Brands-Retten kan worde indkaldte, til, efter Anordningen ders for ved Dom at anses.

S. 6.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingem. i Ribe), 5 April ang. hvorvidt det Bornholmske Regiment i Fridericia maae holde en egen Marquetenter, og om den maae slagte.

Ansledn. Regimentet anholder om, at maatte holde sin egen Marquetenter, der tillige kunde slagte, samt til Soldaternes udsætte Kød, Støff, og flere Victualier i sinaa Partier.

5 April.

Cancelliet finder ei andet, end at jo Slagter-Laugets imod saadan Ansøgning ansøgte Grunde baade medføre Billighed, og ere overeenstemmende med de allernaadigst udgivne Slagter-Laug's-Artikle: dog, da desuden det Ansøgte vilde være til Fornærmelse for adskillige Familier, som maate svare borgerlige Tjyngder, hvorfra de Militaires ere befrieede, saa kan Regimentet alene tilstaaes af dets egne Folk at holde Marquetentere, og til dets Fornødenhed at slagte Sviin, hvorimod saavel Magtstraten som Slagter-Lauget intet har funden at erindre, men ikke Græshøvder, Kalve, Lam eller deslige, ei heller paa nogen Maade afgive sig med Høkerie eller Udsalg til Slagter-Laugets og Borgerskabets Fornærmelse, da Soldaten bør at tilkjøbe sig det Fornødne hos Vedkommende, efter den Takt, som Magistraten Liid efter anden, ligesom Torve-Priserne ere, derpaa sætter, og hvorved det forimodes, at Regimentet nu, ligesaavel som forhen, da Garnisonen har været større, og dog hverken havt nogen Marquetenter eller Slagter, kan være tjent og finde sig fornøiet, allerhelst der ikke skal findes Mangel paa Spiseverter der i Byen; naar Soldaten ikke faaer sin Mad hos den, han er indquarteret hos.

5 April.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden over Fyens-Stift), ang. Auctions-Salarium for Jorders og faste Eiendommers Bortsalgelse.

Er. Ser Borgere i Faaborg have spurgt derom.

Da det af Byefogden og Byeskriveren paaberaabte Rescript af 6te Martii 1739, hvorefter de formere sig berettigede til at tage 4 Procento, alene er udstædt i Anledning af indløbne ulige Meninger imellem den geistlige og verdslige Jurisdiction om Auctioners Holdelse over de Geistliges Vaarde, Huse og Eiendomme, men samme ikke forandrer eller ophæver Forordn. af 19de

Decbr.

Decbr. 1693, som fastsætter, at af Eiendomme ikkun
 skal betales i Salarium $1\frac{1}{2}$ Procento, saa bør Auctions-
 Detjentene saavel i Haaborg som andre Stæder dermed
 være fornsiede, hvad enten en a parte Jord under eet
 eller i flere Deele bliver bortsolgt. 5 April.

Rescr. (til Amtmanden over Coldinghuus-Amt), 9 April.
 ang. at det skal have sit Forblivende ved det dan-
 ske Cancellies Resolution af 18de Jan. 1777 angaaende
 Leirschou-Sognepræstes Kirke-Vei til Anneret Jor-
 derup.

Rescr. (til Stiftbefalingem. i Christianсанд), 11 April.
 ang. at alle ind- og udgaaende Skippere skal an-
 melde sig hos Commandanten over de Christ-
 jansandske Fæstninger til deres Passers Paateg-
 ning.

Or. Det er foreskillet, at endskjønt det saavel ved den
 Commandanten meddeelte Instruction som andre ergangne
 Befalinger skal være bleven paalagt alle ind- og udgaaende
 Skippere samt Passagerer, Capere og deslige at melde sig hos
 Commandanten, for at faae deres Passer, Sold-Sedle og
 andre til Oplosning behovende Documenter paategnede til
 Indførelse i Fæstningens Journal, skal dey saadant af dem,
 uagtet de af ham derom gjorde Erindringer, werde forsømt og
 efterladt.

Alle ind- og udgaaende Skippere skal være forplig-
 tede til at anmelde sig hos Commandanten, for at
 faae deres Passer af ham paategnede, under Straf af
 4 Rd. Mulct enhver gang, de saadant forsømme; hvilk-
 ten Mulct af Øvrigheden efter Commandantens Ans-
 meldelse skal inddrives, og dermed i alle Deele omgaaes
 efter Forordningen af 15de Malt 1763 dens 44de S.;
 og skal Lodserne under lige Mulct være forbundne til,
 ei aleene at tilholde Skipperne, forinden de af dem ude-
 losses, at melde sig hos Commandanten, men endog ved
 hans Paategning paa Passerne at forvise sig om, at

11 April.

saadant er Æet; dog, da Lodsferne, som oftest, ei skal kunde læse Skrivt, skal til den Ende en Gesfreider fra Commandanten strax sendes med Skipperen til Lods-Oldermænden, paa det denne kan see og hos sig antegne, at Skipperens Pas af Commandanten er paategnet, og derom give vedkommende Lods Underretning til hans Betryggelse, for hvilken Paategning paa Passerne ei maae fordres noget i Skrivers-Penge, men dermed skal i saa Maade forholbes efter Rescriptet af 18de Septbr. 1744.

12 April.

Canc. Prom. (til Generalitets- og Commissariats- samt Admiralitets-Collegium), hvorved næstforestaaende Befaling communiceres.

12 April.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet), ang. at Ansvarer for Almanakkerne hviler paa hele Consistorium, og ikke paa Professor Bugge eller Bogtrykker Høpffner alene. (Saasom Rector og Professors ved afgivne Erklæring over den indkomne Anmeldelse om den i indværende Aars Almanak indløbne Feil i Henkænde til Høens Markeders Ansættelse, alene have refereret sig til de fra Professor Bugge og Bogtrykker Høpffner derover indbenede Erklæringer.)

12 April.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Lollands-Stift), ang. at med Degnekaldernes Indkomster, som falde fra Degnens Død indtil Successors Ankomst og Indsættelse i Kalder, kan indtil videre forblive ved det, som hidtil har været Praxis. (Saasom Stiftsbefalingsm. og Biskopen har meldet, at det vilde være tungt for Enkerne der i Stiftet, om det med Indkomsterne skulde bestemmes som i Sjælland, da de ved deres Mand's Død maatte kunne til at gaae ganske blottede og i: gne ud fra alting, uden at faae det ringeste enten at ligge eller sidde paa, da Sterbboerne paa de fleste Steder neppe skal strække til Sjældens Betaling, hvorimod det dog kan være dem til en liden Hjelp, naar de efter sædvanlig Skik og Praxis beholde de saa Indkomster, der kan falde i Vacancen indtil Successors Indsættelses-Datum, imod at lade Kalder forløbe, hente det Korn, som er saeret for deres Mand's Død, og deraf

deraf aaleene benytte sig, samt tillige nyde den Deel af de øvrige Indkomster, som fra sammes Forsalds-Tiid kan reanes at være fortjunt Lon for deres Værd i Forhold til den Tiid, de oplevede i det sidste.) 12 April.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Viborg), ang. om eller hvorledes en Degne-Enke eller afgaaende Degn skal nyde Andeel af Degne-Kornet, som falder efter Vacancens Begyndelse. 12 April.

Gr. I Anledning af, at Enken efter Chor-Degnen i Schwede, som i ovsigte Aars Foraar ved Døden er afgangen, fordrer af sin Successor Deel i Degne-Kornet, som til Mortensdag pleier at leveres, hvorom ingen bestemt Befaling findes, har Biskopen begjert Resolution, om en Degne-Enke eller afgaaende Degn, kiønt intet Naadens-Aar efter Loven har Sted, skal af Degne-Kornet, som til første Mortensdag efter Vacancen falder, nyde den Andeel, som efter Btjenings-Tiiden dem kan tilkomme; og, isald Enken eller afgaaende Degn skal nyde Andeel, fra hvad Tiid Beregningen da bør ske, enten fra Mortensdag, som den sædvanlige Tiid da bør leveres, eller fra 1ste Jan., siden Kornet ansees som Lon for det heele Aar.

Det kan indtil videre have sit Forblivendz ved det, som hidtil har været Praxis.

B. G. K. o. Gen. Soldk. Circul. (til Føldeerne i Danmark), ang. at saltet Sild fra Bornholm maae ikke indføres, under Straf af Confiscation og andre Mulcter, som Føldehullen bestemmer for contrabande Vare. Og bliver altsaa og saltede Sild fra Bornholm ved Udfibning til St. Cruz i Vestindien for fremmede at ansee. 12 April. (Kgl. Resol. 7 April.)

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Sjællands-Stift), ang. at Bognmændene i Stiftets Kjøbstæder for Konge- og Fri-Keiser, som befordres for Byen, maae, uanset den ringere Betaling, derfor slige Keiser maatte have været i Brug, betales efter Taptens ligesom for andre Keiser fra Rescriptets Dato 19 April.

- 19 April. af 2den Jan. 1782, hvorved det er fastsat, at Fri-Reise-Udgiwterne skal aarlig lignes paa Stiftets Kjobstæder. (I Anledning af Koeskilde-Vognmands Ansøgning.)
- 19 April. Canc. Prom. (til samme), ang. at Vognmændene ingen Frihed for Mile-Penges Svarelse af Konge- og Fri-Reiser kan tilstaaes, naar Befordringen efter Prom. af Dags Dato betales dem efter Taxten. (Ansøgningen var fra Kongsild-Vognmand.)
- 19 April. Canc. Prom. (til Biskopen over Fyens- og Lollands-Stifter), ang. at den ugentlige Fredags-Prædiken, Fasten undragen, maae i Mariboe, ligesom forhen er skeet i Stubbeljøbing, indtil videre fastsættes til hver anden Fredag for Communionens Skyld. (Formedest de fra Tilhørere, som bivaandede den ugentlige Fredags-Prædiken.)
- 19 April. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Sjællands-Stift), ang. at (for at faae en bestandig Ræmner i Helsingør) ham maae aarlig af Byens Casse tilstaaes 100 Rd., saalænge ingen for ringere Løn dertil kan erholdes.
- 19 April. Canc. Prom. (til Greve af Bedel Friis), ang. at, ligesom en Proprietair, efter forunde Bevilgning, kan henlægge under Virket alle det Gods, han tilkjøber sig paa 2 Miles Distance, saa høt og, naar han sælger noget fra sine Gaarde, og som da bliver ham uvebfommende, sligt henhøre under Herredet, som saadant Gods ligger i, da der saa er en Slags Reciprocitet, men i vidrigt Fald ikke, og ellers kunde heele Herredet ved Kjob og Salg tilsidst komme under Virket. - (Decidderet i Anledning af, at Bisk. dommeren til Boller-Virk ansaae sig berettiget til at have og opbevare Dommer-Korn af 2 Gaarde, Rod u kaldet, som tilhører en Selveier, paa Grund af, at de for nogle og 20 Aar siden har tilhørt Boller-Herskab, og den Tid forterede under Boller-Virk, da ogsaa Greven paaføed, at disse Gaarde, skjønt de nu eies af en anden,
skulde

Resolutioner og Collegialbreve. 567 1783.

Kulde henhøre under Boller-Virk; men Herredsfogden i Djerre-Sætting-Herredet formeente, at, siden de ere solgte fra Godset, kan de ei længere sortere under Virket (g). 13 April.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Ribe), ang. Reformeerte Fattiges EsterladensKaber i Fridericia. 19 April.

I Anledning af den fra Magistraten i Fridericia indkomne Forespørgsel, om de, som ere bleuene underkottede af den reformeerte Kirke sammesteds, deres EsterladensKaber bør deles imellem deres Arvinger, eller bemeldte Menigheds Fattig-Casse.

Det findes i Medhold af Forordn. af 5te Decbr. 1749, der tillægge alle pia Corpora i Danmark saadan Rettighed, billigt, at ogsaa den reformeerte Kirke, som, i Folge Børgernes Erklaring, selv saaledes afholder Byrden af Menighedens Fattige, at de aldeles ikke falde Fridericia-Byes Menighed til Last, selv ligeledes administrerer dens Fattiges EsterladensKaber.

Refer. (til Conferentsraad Holmskjold med flere Commissarier for Accouchement-Anstaltens Indretning i den af Dronning Juliana Maria dertil skjenkede Gaard), ang. at Inoculations-Huset maae bruges til at modtage Børnene, naar de komme fra Accouchement-Huset, og Inoculations-Husets aarlige Indkomster henlægges til Stiftelsen for nysfødte Børn (h). 23 April.

Gr. De have formeent, at Stiftelsen for nysfødte Børn beqvemmeligt kan, og efter dens Natur bør være forenet med Accouchement-Anstalten; og have begjert 1) at erholde en rummelig Bygning, hvori Børnene, naar de komme fra Accouchement-Huset, som dog ikke bør ske før end nogle Uger efter Fødselen, skulde opbrages og forblive indtil de faae Kræfter, og man er fordøvet om, at de har god Hilsen, da de siden paa bedste Maade blive under Kærpeste Opsyn at fordeele paa flere Steder, ligesom det maatte anses tjenligt, og

N n 4

(g) Efr. Prom. af 11 Octbr. 1783.

(h) See Prom. 24 Maii 1783.

23 April. og 2) at de maatte forvisses om, at de til denne Indretning behøvede Indkomster blive tilstrækkelige og visse, siden de nu dertil bestemte langt fra ikke ere det. — For at gjøre Udveie til den forste, samt i npact at underkøtte den siddte Post, uden alt for stor Byrde for Kongens Casse, bevilges:

Inoculations-Huset, som ligger beleiligt, maae hertil bruges, og gjøres beqvemt, ved derpaa for det første endnu at sætte een Etage, samt Bygningen siden efter Omstændighederne og Dørnernes Mængde forstærres, da Inoculations-Husets aarlige Indkomster, som formeenes at være 3000 Rd., maae henlægges til Stiftstelsen for nyfødte Børn, og den Capital, som Directionen for denne Anstalt ved god Huusholdning har oplagt, og skal være henimod 9000 Rd., maae anvendes til Bygningens første Forstørrelse og de dert behøvende Indretninger; dog at Medicus og andre til Inoculationen antagne Betjente fremdeles lønnes af Indtægterne, indeil de andensteds fra kunne nyde Erstatning.

23 April. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Viborg), ang. at en Viborg latinste Skole tilhørende, og ved samme beliggende afbrændt Plads maae indrettes til, og bestandig blive en Gave for samtlige Skolens Lærere, og dem til Pladsens Rydning og Indbygning gjøres omtrent 400 Rd. Forskud af Skolens Bygnings-Casse; hvortmod de saavel nu værende som efterkommende Lærere aarlig skal svare Renten af den forstrakte Capital efter den Deeling, Stiftamtmanden og Biskopen som Directeurer fastsætte.

23 April. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Aarhus), ang. at den til Randers latinste Skole kjøbte grundmurede Gaard (hvori alle Lærerne kan nyde Boepæl, skjønt ikke for intet, da de maae svare Rente af en til Gaardens Reparation og Indretning laanende Capital), dens Grunde og Bygninger maae fra dette Aars

Nars Begyndelse være fri for alle ordinaire og extraordi- 23 April.
naire Skatter og Udgifter, ligesom andre publice Byg-
ninger; samt at de 11 Rd. 2 Mk., som Læretne hid-
til aarlig have været betalte af Byens Casse til Huus-
leie, maae forsges i alt til 24 Rd. aarlig, til Hjelp
til Renternes Betaling, og Brænde til at opvarme
Skole: Salen.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Sjæl- 26 April
lands: Stift), ang. at Helsingørs: Bye, i Med-
hold af §. 24 i Regl. 8de Marti 1775, bør uden Mod-
sigelse levere Ildbrændsel og Lysning i de anbefalede
6 Maaneder til de der værende Dagter, saa længe sam-
me der behøves, da det, som Forpagteren af Vagt: Bræn-
det og Vagt: Tørvn i Følge Auctions: Conditionerne ei
maatte være pligtig at levere, vil tilfalde Byen at ud-
rede, som Reverancen i Følge Reglementet egentlig paa-
ligger. (Byens eliaerede Borgere søgte om, at det maatte
forblive ved forrige Brug, da Commandanten paa Cronborg
var berettiget at have den ved Byens Porte indformende
Ildbrændsel, og derimod forpligtet dermed at forsyne Vagt-
sernc.)

Refer. (til Stiftbefalingsmændene i Norge, 30 April.
ogsaa at tilkjendegive Amtmændene, til Over: Hof-
Retten, og Justitiarius i Høieste: Ret), ang. at
alle Delinqvent: og Justits: Sager (i) skal,
i Stedet for Over: Hofretten, indstevnes til Høies-
te: Ret, naar de appelleres.

Or. Som det er bleven foredraget, at Beskaffingerne paa
Delinqvent: Sager i Norge oplobe højre end paa andre Ste-
der, formedelsk de der værende 4 og paa sine Steder 5 In-
sancer, og Delinqventerne ofte appellere, hvor reene og klare
end Lovene og Straffenes Application ere, blot for at vinde
Tid; men det anses betænkeligt, saalænge Lov: Kingene og
Maadstue: Retterne ere til, at lade Delinqvent: Sager gaae
N n 5 dem

(i) Iffun Delinqvent: Sager. See Prom. af 24 Maart
1783.

30 April.

dem forbi, da Delinquenten ofte der noiere bliver examineret, og opgiver en bedre Dødsning, end han har givet ved Under-Retterne, hvorimod, naar Sagen gaar videre, det i Udsal det er sigegyldigt, enten der dommes ved en Ret meere eller mindre, men i Tiden vindes anseeliat: saa, paa det i det mindste een Instant's, nemlig Over-Hofretten, kan spares, og Delinquent-Sagers Afgjørelse desto hastigere blive fremmet, befales:

Alle Delinquent- og Justits-Sager i Norge skal gaae lige til Høieste-Ret, saasnaart den Skyldige appellerer, og, om han endog ved første Instant's underkaster sig Kongens Raade, skal dog Sagen ligesuldt indstevnes til Over-Retten, naar han ikke positive erklærer sig fornsiet med Underrets-Dømmen i Tilfælde, hvor denne kunde erqveres, saa at ingen Forestilling maae stee uden ved Sagens Indstevning til Høieste-Ret, da Paategningen af Øvrigheden skal stee alternative, hvorved Over-Hofretten saaledes aldeles skal forbigaaes.

30 April.

Bevilgning, at den Hirschholms-Bye forundte Frihed maae endnu forlænges paa 10 Aar fra sidst-afvigte Nytaar at regne, dog eengang for alle (k), saa at Indvaanerne efter den Tiids Forløb enten maae besvemme sig til at bære alle Kjøbstæds-Byrder, eller nøies med at ansees som Landsbyefolk. (Det er vel i Aaret 1739 bleven tilladt dem, som ved Hirschholms-Stot ville bygge og boe, at nyde og have alle de Privilegier, som andre Kjøbstæder er tillagt, samt at Indbyggerne paa 20 Aar maatte nyde Frihed for Conjunction, Accise, Bolke- og Familie-Skat, Indquartering af Militair-Etaten, og flere saadanne Onera, men saadan Frihed deels ved senere Anordninger er indskrænket, og deels ikkun forundt Indbyggerne paa disse Aar, som allerede ere udløbne.)

3 Maii.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet), ang. de Tilfælde, hvor Professores Designation ved det medicinske Facultet høres.

Or. I Folge Kongel. Befaling er Professores ordinarii ved det medicinske Facultet blevene tillævede, at indgive en nøiagtig specificeret Dødsning om de Tilfælde, hvor Professores

Design.

(k) See Prom. 14 Febr. 1784 og 5 Febr. 1785.

Defignati hores, ligesom og fra Professoribus designatis se for-
 lan et en specificeret Oplysning, om alle de Tilfælde, hvori
 deres Mening og Betænkning virkelig er bleven æffet, hvor
 de have underkrevet med Ordinariis, og hvor de saaledes have
 handlet, som membra facultatis medicae. Af de derpaa ud-
 komne Svar er iblandt andet fornømt, at Professores de-
 signati ere bleve adpurgte: 1) i de Tilfælde, hvor et Res-
 sponsum medicum er bleven forlangt, og 2) hvor Consilia
 medica forlanges i Sygdoms Tilfælde af private Personer;
 samt at de Tilfælde, hvori de ikke hores, har været de Saa-
 ger, hvori Facultas medica tager Deel, for saavidt de ere
 membra Consistorii, saasom Sager, hvori Consistorii Erklæ-
 ringe forlanges af Collegierne, og at give Stemmer til me-
 dicinske Stipendiens Uddeeling til de Sogende, ligesom de
 og ikke have Deel i Jordemoder-Væsenets Bekjærelse, da
 Professores ordinarii sidde aleene i denne Commission, og Pro-
 fessor Saxtorph, ei som designatus, men som Professor artis
 obstetricæ og Byens Accoucheur, hvilket og de forrige har
 gjort; saa og at det overalt har været en Regel, at naar
 Defignatorum Betænkning er bleven forlangt, har Decanus
 i Facultetet ved et Circulaire udbedet sig saavel deres som Or-
 dinariorum Raadsfæsel.

3 Maii.

Kongen har resolveret, at det ved Foransførte skal
 have sit Forblivende, og derefter fremdeles at forholdes,
 som meest overensstemmende med Sagens Natur, og
 saaledes som hidtil ved det medicinske Faculet har været
 Brug.

Can. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Aggers- 3 Maii.
 huus-Stift), ang. at ikkun Stempletpapiirs-
 Forhandleren og Brandfolkene i Scheen fritæ-
 ges for at svare Indquarterings-Skat; og at
 Obductionens-Forretninger betales af Byens
 Casse.

Or. Scheens Magistrat har i Anledning af Rentekamme-
 rets Decisioner over Byens Regnskaber for Aaret 1777 til
 1780, samt Antegneller i 1781 Haars Regnskab, begjært Can-
 cellæts Resolution paa efterkrevne Poster: 1) Om den der
 værende Postmester skal svare Indquarterings-Skat, hvorfor
 Taxer-Borgerne paa Grund af 30. af 12te Junii 1686 og
 19de Martii 1687 har fritaget ham; 2) om Stempletpa-
 piirs-Forhandleren bør udrede denne Skat, da Forordn. af
 9de Jan. 1683 og 14de Martii 1718 samt Rescriptet af 10de
 Martii 1769 derfor fritager ham; 3) om afg. Ludvigs
 Enke, som i en Tid har forsynet Brandvæsenet med en Af-
 færd,

3 Maii.

skent, i hvis Følge hun' for denne Skat har paakaaet sig befriet, kan saavel som de øvrige til Brandvæsenet hørende Besiente, derfor være at fritage, i Betragtning af den Ties nese, de gjør Byen, og hvorfor hverken denne eller anden Hye-Skat har været dem paalidnet; og 4) at, siden Scheen ingen gageret Chirurgus har, hvis Assistance udfordres deels til Arrekanter's Kareladen, og deels til Obductions-Forretninger med videre, de 12 Rd. 48 Sk., som i bemeldte Karinger ere udbetalte til Geldstæder i Vissenhavn, ei alene maae passere, men at det endog maae være Magistraten tilfaldt til saadanne foresaldende Forretninger at betjene sig af den nærmest duelige Mand, og for hans Umage anvise ham af Byens Cassé betalt den billige Belønning, som ei fra de rette Vedkommende eller paa anden Maade kan være at erholde.

Da det senere om Indquarterings-Væsenet i Aaret 1775 udgangne Rescript (1) bestemmer, at ingen, som ikke med særdeles Privilegio er forsynet, skal være befriet for at svare Indquartering enten in natura eller med Penge, naar deres Leilighed ikke tillader dem at have den Militaire i Huset, saa kan paa Grund heraf hverken Postmesteren eller nogen anden unddrage sig fra at betale sin Andeel med Penge, hvorimod Stempletpapirs-Forhandleren ved et speciel Rescript for al Indquartering er befriet (m), ligesom og Brandfolkene derfor indtil videre kan fritages; og, da Obductions-Forretninger betales paa alle Steder, hvor ikke vis Løn af Byen ydes til en Chirurgus, hvilket ikke finder Sted i Scheen, saa kan de dertil gjorte Udgivter baade nu og i Fremtiden passere.

7 Maii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Byens-Stift), ang. at Odense Skoles Cassé kan blive staaende ubi Odense-Hospitals Convent-Stue. (Hvor Rector efter Overlæg med Skoleforhandlerne og Stiftamtmandens og Biskopens Samtykke har ladet den hensette, som det sikreste og faste Sted, der glemmer flere offentlige Casser,

(1) See Rescr. 11 Septbr. 1776.

(m) See Rescr. 11 Febr. 1785.

Cassé, og er forsynet med Jernkænger, da derimod Cassen ikke paa Raadhuset (n) kan staae i saa paalidelig Sikkerhed.) 7 Maii.

Bevilgning, at Krengerup-Gaard i Fyen maae herefter kaldes Friderichslund, og med dette Navn indføres i de forsærdigede nye Land-Charter. 7 Maii.

Reser. (til Stiftbefalingsmanden over Sjællands-Stift), ang. et Bognmands-Laug's Oprettelse i Kjøge (o). 9 Maii.

Er. Han har foreskillet, at, endskønt det med de Rejsendes Befordring fra Kjøge paa den Maade, samme under 30te Novbr. forrige Aar ved Cancelliets Skrivelse er worden approberet, vel kunde synes, at Befordringen sammekøbs for det første kunde blive besørget, uden al for megen Vanskelighed, og saaledes, at de Rejsende, uden utilfældig Ophold, kunde erholde den nødvendige Befordring, vil det dog være fornødent, at Befordringsvæsenet i bemeldte Kjøge, der for nærværende Tid næsten skal være særdisg reent at gaae under, sættes, saasnart see kan, paa en anden og varig Fod, hvilket han ikke seer bedre at kunne opnaaes, end ved et ordentlig Laugs Oprettelse, hvorudi alle de, der enten godvilligen vilde holde, eller efter Omstændighederne paa Grund af deres Nærings-Drift eragtedes at burde holde Heste, maatte antegnes; til hvilken Ende han derhos tillige har foreslaaet, at et saadant Laug maatte oprettes, og derudi først antegnes Kjøbmandene og de Borgere, som dertil have erklæret sig, og ellers maatte findes villige, samt at Magistraten dernæst maatte være bemyndiget til at paalægge saa mange af de øvrige Borgere og Vertshuusmand, som maatte agtes at være formuende og for deres Nærings-Drift forhen have holdt Heste, ligeledes at indtræde i dette Laug, som Nødvendigheden udfordrer, paa det det fornødne Antal af 20 til 30 Hærdygtige Heste og de i Proportion deraf fornødne Reise- eller Post-Vogne kunde have, hvilken Anstalt af Heste og Vogne Vedkommende tillige maatte være pligtige til, under en dem dertil af Magistraten foreslæggende vis Tid at besørge, alt under en Muld af 10 til 50 Rd. efter Omstændighederne, og hvorimod dette saaledes indrettede Laug formenes, i Betragtning af Lidernes Dyrhed og øvrige Omstændigheder, samt paa det denne Indretning ikke skulde være til for megen Byrde for Vedkommende, for det første og indtil videre at kunne tillægges lige Betaling, som Vognmandene i Kiøbenhavn nyde, og ellers nyde de samme Rettigheder, som Vognmandene i Kjøge som Vognmand hidtil have nydt, men at det, paa det

(n) Estr. Bd. 11 Mæli 1775, s. 75.

(o) See Prom. 16 Aug. 1783.

9 Maii.

denne Indretning kunde blive til sand Nytte, tillige vilde være nødvendigt, at det blev befaleet, at ingen af de, som i Laugget var bleven antegnede, under hvad Naakud det være kunde; maatte herefter, forinden de dertil havde erholdet ekspresse Tilladelse (det ikke, uden Omstændighederne gjorde sådant høist ubilligt at nægte, Kulde accorderes), ikke sig af med deres dutilige Heste, med mindre de derfore i dets Sted i Forveien anskaffede andre, lige saa gode, om ikke bedre Heste, ligesom og at ingen Vognmand maatte betjene sig af Bønder til at kjøre deres Vognmands-Keiser for dem, under Mulet af 4 Rd. saavel for Vognmanden som Bonden, hvis Mulet Vognmanden tillige selv Kulde betale, imod Regres til Bonden; hvorhos Stiftamtmanden tillige anseer, at det i Besønderlighed i Henkiat til dem, som ikkuns maatte blive antegnede for at holde een Hest, vilde være nyttiat, at alle Vognmand ekspresse paalægges at holde saa forsvarlige Heste, at ingen af dem med Joie Kal kunde undslaae sig for at lade sine Heste sammenpænde med en andens, og at, saafremt en Vognmand Kulde holde saa fleste Heste, at hverken de Reisende eller Laugs-Brødrene med samme i berørte Hensende kunde være tjente, Magistraten da, naar sigt, efter foranstaltet Syn over saadanne Heste, Kulde befihdes virkelig at forhøde sig saaledes, maatte paalæge ham, inden en vis og paa Omstændighederne passende Tid at anskaffe sig en anden eller andre dngtige Heste, under en Mulet af 10 til 40 Rd. i Mangel af Anskaffelsen til den bestemte Tid, hvilken Mulet, efter Stiftamtmandens foregaaende Approbation og Ordec, uden Formaal og Dom Kulde af Dyefogden under Udpannings-Evang, i Mangel af mindelig Betaling, indfordres, og til saadan Væns Nytte anvendes, som Stifteramtmanden efter Magistratens derom gjørende Forestilling maatte efter Omstændighederne finde nyttigt og best.

Foransførte Forslag om Befordringen i Rjølge approberes i alt; indtil den anbefalede Commission for den ny Befordrings-Væsen bliver færdig med den almindelige Indretning.

10 Maii.

Canc. Prom. (til Rentekammeret), hvorved sendes en Gjenpart af Bevilgningen under 7de Maii, at Krengerup maae kaldes Friderichsblund.

10 Maii.

Canc. Prom. (til samme), ang. Pante-Obligationers Tinglysning.

Gr. Kammeret har overladt til Cancelliet, om det ikke maatte findes fornødent til Sikkerhed for den almindelige Credit at soie Anstalt om, at Pante-Obligationer ikke blive bentsiggende utinglyste, da denne Sag ogsaa haver Indflydelse paa

paa den Kongelige Interesse, for saavidt den $\frac{1}{2}$ Procent angaaer af ublaante Capitaler imod Pant i faste Eiendomme.

10 Maii.

Cancelliet formener det bør forblive ved Løven, da Tinglysning er anordnet, ikke for Kongens Interesse, men for Creditors Sikkerheds Skyld, og det altsaa bør dependere af Creditor, om han vil tinglyse eller et.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Sjællands-Stift), ang. at Hurøe-Beboere kan befries for Deeltagelse udt det ny Vei-Arbejde og de anlaggende ny Veiens Vedligeholdelse. (Saasom de tilforn ei have taget Deel i Veiene, og Overfarten imellem Den og Landet er meget besværlig, langsom og bekostelig, ligesom og at de ere fattige og have sette Jorder.)

10 Maii.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Soldere i begge Riger), hvorved sendes den det Kongelige octroierede foreenede Handels- og Canal-Compagnie den 10de Maii 1782 allernaadigst givne Octroi, ved hvilken det dog bliver at iagttage, at det i Octroiens 23de Art. ommeldte Mærke for Compagniets Silde-Tønder og Jusstager er forandret til et D med Krone over og Aarstal under.

10 Maii.

Sammes Circul. (til samtlige Consumtions-Betjente i Danmark), ang. at Rugbrøds-Bagere i Kjøbstæderne maae paa visse Vilkaar brænde Brændeviin.

10 Maii.
(Kgl. Resol.
5 Maii.)

Samtlige Rugbrøds-Bagere i de danske Kjøbstæder uden for Kjøbenhavn, som ere i Besiddelse af at brænde Brændeviin tilligemed at bage Rugbrød, maae fremdeles for deres Personer have Frihed at brænde Brændeviin paa følgende Vilkaar: a) at de ikke paa een Tiid baade bage og brænde, men at det ene hviler, naar det andet drives: b) at Betjentene steds og ved jevnlige Inqvistitioner have vaaget Die med disse Folk:

§. I.

c) at,

10 Maii. c) at, saasnart nogen saadan Bager maatte findes i Sviig med at brænde Brændeviin af saadant Korn, som ikke dertil er angivet, og hvoraf ikke Brændeviin-Consumtionen er betalt, han da skal have Friheden til at brænde forbrudt. — Ingen Lye, der ikke saaledes, som meldt, have været eller ere i Possession af at brænde Brændeviin, maae tillades herefter tillige at drive denne Næring.

14 Maii. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Smedfer, Svendenes Begjer-Valg.

Gr. Kongen er bleven refereret, at, siden ved Rescriptet af 3die Octbr. 1781 er bevilget, at, naar en Smedfer. Er nd i et Fjerdingaar eller meere upaaklagelig har været i en Mesters Tjenste, maae det staae ham frit for Siden at vælge den Mester, han vil arbejde hos, har Svendene deraf taget Anledning at paaklaae, at, naar de eensgaae have arbejdet hos en Mester i et Fjerdingaar, maae de for Eftertiden have Frihed at begive sig saa ofte og til hvilken Mester de ville, men at Mesterne ikke synes, at dette kan være Meemænen, da Folgen deraf vilde blive den samme, som en Begjer-Valget i alt igien var indført, nemlig at de Mestere, som Svendene af en eller anden, som oftest ugrundet, Ansig havde sig misfornøiede med, ingen Folk kunde staae.

Det skal betydes Smedfer. Svendene, at de anførte Ord i forberemelte Rescript saaledes er at forstaae, at Begjer-Valget ikke skal have Sted, uden en Svend hver gang beviser, at han har arbejdet et Fjerdingaar eller meere upaaklagelig hos sin sidste Mester, men at Svendene ellers, uden nogen Undtagelse, skal være forbundne at lade sig, ligesom ved andre Lauge, tilfiske til den Mester, det efter Touren kan tilfalde.

14 Maii. Rescr. (til Biskopen i Trundhjem), ang. at Disciplene i Trundhjems latinske Skole skulle vise god Opførsel, med videre.

Gr. Med iønderlig Misfornøielse har Kongen erfaret, at, iblandt den haabefulde Unæm i Trundhjems latinske Skole, som under den brave Rectors og de sørie duectue Læreres omhyggelige Anførsel fulde veiledes til Lærdom og Gædelighed, et ungt Menneske, ved Navn Johan Wilhelm Fischer, har

ankf.

14 Maii.

ankjendte saa megen Forarælse, snart ved fælle Eder og anden uajudelia Guak, snart ved Kirken og Skolens egenraadige Forsømmelse, snart ogsaa ved en trediede og spottende Ujndighed mod sine Forældre. Men, at flere vanartige Personer, som ei alene berøve sig selv al Duktighed til et uene Fædrelandet i en modne Alder, men ogsaa udædere megen Bødderelse blandt deres Medluderende, her offentlig belægges med eftertrækkene Straf, saavel til Avarsel for andre, som til egen Forbedring; det er i Forordningen om Skolevæsenet saa alvorslig indskræppet og befalet, at den Lærer, som forsømte det, midt kun derved gior, sig selv strafkæddig; hvors ved altsaa de Straffe paa Næreen, som for slige Forbrydelser have tilføit været tilføelig i Skolerne, naar i samme holdes Orden og Vaade, ei alene ere tilladte, men ogsaa bekræftede.

Da nu Professor og Rector Schmit ikke har paa-
lagt den ryggeløse Fischer nogen ufortjent eller fremmed
Straf, men kunde endog, efter forhen været Brug,
have skærpet den meere; i Forhold til hans Udd: saa
bør al den Tiltale, som hemeidte unge Persons Venner
have søgt at udføre imod Professor Schmit, herved
være addeles standset; alle Klager, Sterninger og Citat-
tioner desangaaende afvises og være kraftelose. Tillige
vil Kongen ved denne Leilighed høve alle Skolens Di-
sciple advaret og formanet, at de bestandig lægge Vind
paa Guds frygt, Sædelighed og Glid, god Orden,
Lydighed og Uerbødigbed mod deres foresatte Lærere,
som i vidriat Fald ere berettigede til at haandhave den
dem tilligede Myndighed med alvorslige Røvelser. Og,
fulde nogen Discipel, som ikke formodes, saas stellig
Karsag til at besvare sig over Fornærmelse, bør han
andrage sin Sag for Biskopen, som haver at raade
Bod derpaa, og skaffe ham Ret. Kongen har ogsaa
den Tillid til Lærerne, at de forholde sig som vel findede
Fædre mod deres underhavende Disciple, foregaae dem
med et godt Exempel, og, i at straffe, saaveljom i at
opmuntre, bevare den Værdighed usforbræket, hvilket
deres Embede medfører.

17 Maii,

Reser. (til Stiftbefalingsm. over Sjællands Stift), ang. at det almindelig maae være samtlige Professioner i Høisinger, hvis Vare de Speserende sædvanlig tilforhandle sig, tilladt at falholde samme Vare ubi smaa Bolutiquer i Nærvarelsen af Soldvæoen, dog at de forinden saadant af dem iværksættes, først derover i hvert Tilfælde: erholde Tilladelse hos Stiftamtmanden; saa og at de til Klæders Forfærdigelse alene anvende indenlands fabriqverede Tøier, under Tilladelsens Fortabelse.

17 Maii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. at (uagtet det, der efter hans Prom. kunde være at sige i Henseende til at endel Jordegods:Giere, som eie mindre end 20 Tdr. Hartkorn, tilægne sig Skifterne efter de paa saadant deres Gods afdøde Fæstere) man ikke seer, at de som Husbønder kan betages Ret til at skifte efter deres Bønder og Tjenere.

17 Maii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden og samtlige Amtmænd i Aggershuus-Stift, samt til Generalitets- og Commissariats-Collegium), ang. Frisfyds:Passers Udstedelse for de Militaire. (Paa Forspørgsel fra toende Amtmand (p)).

Indtil den ny Sfyds-Anordning udkommer, vil hermed saaledes være at forholde: at alle Munderings- og Regiments-Transporter, som gaae fra Kjøbstæden igjennem flere Amter, skal Stiftet meddeele Pas til; men, skee de inden Amtets Grændser, da Amtmanden, og saadant bør i øvrigt gjelde for alle inden Regimentet gjørende Transporter, da de sjelden gaae fra eet Amt i et andet, og i saa Fald fra begge Amters Side gjerne kan skee den fornødne Foranstaltning til Befordring; heraf vil

(p) See nu Forordn. 20 Aug. 1784, især §. III. §§. 1, 2, 4, 5.

vil da ogsaa følge, at alle paa Landet ansatte nationale Officerer, i de Reiser, de gjøre inden Regimentet, hvad enten det ligger i eet eller flere Aanter, skal forsyne sig med Pas, enten for Aaret, som nu er brugeligt for Stabs-Officererne, eller for hver gaang, hos hvert Steds Amtmand, hvorved de hidindtil almindelige Passer fra Stiftet, som ligge Hinder i Veien for Amtmandenes Opsyn med Skidsen, aldeles bortfalder, uden i Tilfælde, hvor Stiftamtmanden meddeeler dei, som Statholder, paa lige Maade som de Kongelige Kammer-Passer udstædes til Befordring over heele Stiftet i særskilte Tilfælde.

R. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Consumtions-Bevænte i Danmark), ang. at Or-ganister i R. skifterne skulle svare Copulations-Penge som Deque med 2 Rd. 17 Maii. (Kgl. Resol. 12 Maii.)

Canc. Prom. (til Justitiarius i Heieste-Ret), ang. at det ikkun er Delinquent-Sager, der skal gaae Over-Hofretten forbi til Heieste-Ret. 24 Maii.

Or. Justitiarius har, i Anledning af R. det. dat. 30te April skikket, at alle Delinquent- og Justits Sager i Over-Ret skal gaae Over-Hofretten forbi, og direkte fra de andre Over-Retter indstignes for Heieste-Ret, naar den Skulde appellerer, forlangt Resolution, om Generalsseals- og Kammeradvocats-Sager kan være at forstaae under de benævnte Justits-Sager.

Det er egentlig kun at forstaae om Delinquent-Sager.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingssm. og Biskopen i Aarhus), ang. at den reformeerte Præst i Fridericia skal 2 gange om Aaret besøge Colonisterne af den reformeerte Religion paa Alheden. 24 Maii.

Or. Disse Colonister have bejært, at den tilkommende Præst ved den reformeerte Menighed i Fridericia maatte, i

24 Maii.

Følge Rescr. af 29de Octbr. 1771, besøge dem 2 gange om Aaret, for at holde Communion hos dem; og Konen har uden Hensigt til Familiernes Antal ved fornævnte Rescript eensgaa givet de Reformeerte paa Alheden Løfte om saadan Re-naadning, ligesom og Kantskammeret intet har imod, at der fremdeles som hidtil bliver udbetalt 40 Rbd. aarlig til den reformeerte Præst i Fridericia for disse 2 Reiser.

Det vil fremdeles derved have sit Forblivende, saa længe der er nogen Fæster paa Alheden af bemeldte Religion.

24 Maii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingem. i Ribe), ang. at Fridericia eligerede Mænds Tal kan for Esterriiden være 12 (i Stedet for 16 efter Privilegierne), som i alle Byens Anliggender ere berettigede til, i alle Tilfælde at see paa Indvaanernes almindelige Vel. (Paa Magistratens Ansøgning.)

24 Maii.

Canc. Prom. (til samme), ang. at de til Rishorg-Lugthuus og udi Chirurgi Skat af Ribe-Bye aarlig svarende Afgifter, i alt 64 Rbd. 19 Sk., kan indtil videre, og saa længe Byens Intrader uden Afsvær for andre nødvendige Udgifter kunne udrede samme, svares af Byens Cassé. (Paa Borgernes Ansøgning.)

24 Maii.

Canc. Prom. (til Directeurerne for Inoculations-Anstalten i Kjøbenhavn), hvorved dem tilmeldes, hvad ved Rescr. af 23de April sidstleden er resolveret, ang. Inoculations- og Accouchement-Suset, med videre.

24 Maii.

Canc. Prom. (til Biskopperne i Danmark, Sjælland undtagen, samt i Norge og Island), hvorved sendes (foruden det fornævnte Antal af den Forordning (q), som affafer Besværelsen eller Exorcismus; og anordner en Formular, som herefter skal bruges ved den hellige Daab) saa mange Exemplarer af berorte Formular,

(q) Dateret 7 hujus.

mu'ar, der for sig selv efter Kongelig Befaling er aftrykt, som behøves for at vorde alle Præster tilstillede; og, da denne Forordning af Prædikestolene skal oplæses, have Biskopperne efter Kongelig Befaling at underrette Præsterne saaledes om det Rette og Gode i Exorcismi Affkæffelse, at disse kunne i Prædiken just den Dag, da Oplæsningen af Prædikestolene skal skee, med sunde Ord og gode Grunde oplyse især de eenfoldige Menigheder om de Aarsager, Hans Majestæt till saadan Affkæffelse haver havt. — (Saasom Besværessen ved Daaben ikke alene er uden Grund i Skriften, men og har noget saa modbodeligt i sig og saa overtroisk, at den længe har været til Forargelse og Anstød for mange.)

24 Maii,

Canc. Prom. (til Biskopen over Sjællands Stift, i Henseende til Stiftet, de Kongelige Americanke Eilande, Ostindien, og Guinea; Missions-Collegium, i Henseende til Præsterne ved Missionen i Grønland og Ostindien; samt Hof-Præsten, i Henseende til Slotskirkerne og Vaisenhuset), det samme. 28 Maii.

Canc. Prom. (til Hof- og Stads-Retten, samt til Commissarierne ved den Kongelige Banque, i Kjøbenhavn), ang. at de Forskrivninger, hvorved Skibe og Inventarier pandisættes til Banqven i Kjøbenhavn, maae udstædes paa et Papiir. 31 Maii. (Kgl. Resol. 25 Novbr. 1782 gjennem Rentesammeret.)

Canc. Prom. (til Greve Bedel til Bedelsborg, samt Notis til Stiftbefalingsm. over Jyens Stift), ang. at Cancelliet ikke finder gyldig Aarsag nok til den ansøgte fritagelse for den almindelige Contribution til at curere Stiftets veneriske og smitsomme Syge.

(Grevens Ansøgning, at han og Grevskabet Bedelsborg maaatte undrages fra den Placering, som efter Resol. af 20de Octbr. 1773 gjøres over Omkostningerne paa Curen blandt Almuen i det øvrige af Jyens Stift, da han selv for Grevskabet vilde

31 Maii. være ansvarlig for Spadommens Tuue; vilde, om den blev bedrøvet, oisaa blive et Exempel af onde Folger, da flere Jordegods-Eiere vilde seae det saamme, hvorved denné i sig selv paa et Øieblik, og til Landets Sikkerhed vel indbragte Foranstaltning vilde komme i Vorden, og etterhaanden reent hortsulde, hvoraf nooventdy vilde sesae, at de elendige Egge, som ikke henderet vil noget vist Gode, bleve overladte deres egen Sjæle, bleve seriomte, og saaledes kunde vedblæbe en uafsluttelig Smitte paa Landet.)

31 Maii. Nvægsyge-Commissionens Circul. (til Tolderne), ang. at de fra Hertugdømmet Mecklenborg, hvor Nvægsygen allerede en Tiid lang ganske har ophæret, kommende Skibere kan i Følge Forordn. af 28de April 1779 §. 11 nu igjen tillades Landgang ved samtlige Told- og Post-Steder ubi de Kongelige Lande, uden at medbringe de hidtil af dem æffede Sundheds-Attester.

4 Junii. Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aagerhaus-Stift), ang. Forhold med Leie- og Fri-Skylt i Stiftet (r).

Gr. Han har foreskilt, at Almuen har med billig Foie beklaget sig, at de, helst naar de linge i Skods paa de almindelige store Konge-Veie, maae ofte bie hele Dagen efter de Reisende paa Giestgiver-Stederne, serend de komme, og endda gaae tilbage igjen, for at befordre dem næste Dag, uden at faae nogen Erstatning for, at de have ventet forgjæves, hvilket er en betydelig Sinkelse for Almuen i deres Landforetelinger, som derover ofte maae forsømmes.

§. 1. Ingen Careth til 4 Personer skal befordres med ringere end 4 eller 6 Heste efter Førets Beskaffenhed; og maae endda, naar kun 4 bruges, ingen Koffert, som er stor og vægtig, være bunden bag paa Vognen. En Careth paa 2 Personer derimod, og hvorf ei sidder flere, skal befordres paa alle Tider med 3 Heste, spændte ved Siden af hinanden; men, ere der flere Personer i den paa et Forsæde, eller en stor Koffert haves paa Vognen, skal der altid tages 4 Heste; og skal ingen Almuesmand, som er tilfagt i Leie-Skyds, være forbundet at bie

(r) See Forordn. 20 Aug. 1784.

4 Junii

De længere paa de Reifende end 3 Timer efter den Tid, han ved Forbudet er bestilt til, men derefter kan han reise tilbage igjen til sit Hjem, som om han ikke havde været tilfagt, da og Gjestgiveren ikke maae befordre den Reifende, førend han har betalt den forhen bestilte, men ubrugte Skyds efter Tarten, som kommer dem, der havde ventet, til beste. En Chaise eller der i Riget almindelig kaldet Galv-Vogn skal, naar deri kun er een Person, skjønt han har en liden Koffert eller Vadsæk med, beforders med 2 Heste; men, ere der 2 eller flere i den, skal der bruges 3 Heste, hvilket ligeledes bør gjælde for alle andre Slags Vogne med 4 Hjul under. For en Kariol skal aldrig paastaaes meere end een Hest, men derimod maae aldrig sidde meere end een Person i den, som har en Koffert bag paa imellem Hjulene; er Kariolen til 2 Personer, som sidder i den, maae slet intet videre Læs være paa den, men samme skal å parts beforders. For den Hest, som saaledes gaaer i Voinnen, betales herefter, som hidtil sædvanligt været haver, 4 Sk. over den almindelige Tært pr. Miil; men, bruger nogen 2 Heste for en Kariol, betales alene ligemeget for dem begge efter Tarten. Da adskillige Reifende skal ankomme til Skiftestedet, uden at medbringe enten Sadel eller Kjære, som de Skydsfende desaaarsag maae anskaffe, saa skal derfor pr. Miil betales 1 Sk. til Erstatning. Misbruger nogen Kjørende eller Ridende Hestene, saa at de kunne staae Fare for at crepere, bør Gjestgiveren paa det Skifte, hvor de i saadan Stand ere ankomne, ikke befordre den Reifende videre, førend han har stillet Caution for Skaden, saafremt han er en ubekjendt Person; og skal han da strax anmelde saadant til Fogden, saavelsom om nogen Overlast skulde skee den Skydsfende. Derimod skal en Gaal paa Hestenes Eieres Vegne altid være tilstæde ved Skiftet, og følge med den Reifende;

S. 2.

S. 3.

S. 4.

S. 5.

S. 6.

4 Junii.

men, naar flere Heste bruges, og denné ei forlanger det, behøves ikke flere Skjds:Karle at medfølge, end de, som nødvendig behøves til at bringe Hestene tilbage. Forlader Skjds:Karlen imod den Rejsendes Villie ham underveis, som ofte skal gaae i Svang, mister han Betalingen for Skjdsen som vel ved Gjestgiveren af den Rejsende modtages; men derimod henfalder til Sattig: Cassen, da Karler skal indstaae hans Husbonde for den derved lidte Skade. — Hvad Stiftamtmanden i Hensende til Frikskjdsen haver foreslaaet, da skal samme, naar den ved Forbud, som i saa Fald altid skal medbringe Passet, er tilfagt, 'aldrig vente paa nogen, Vinter eller Sommer, høiere end 5 Timer, med mindre Føret maatte være ufremkommelig, da Gjestgiveren, som paaskjønner det, maae opholde den nogen Tid længere; kommer da den Rejsende derefter, skal han strax ved Gjestgiveren med Leieskjds for den sædvanlige Betaling blive befordret: dog, om uundgængeligt Forsald har forvoldet Ophødet, forhjælper Amtmanden ham paa sin Begjering til de udlagte Penge igjen, ved at lade en af de Bønder, som staaer for Frikskjdsen, forrette en Leieskjds, da Betalingen ved Gjestgiveren tilskilles Amtet, som igjen tilveiebringer Erstatningen; men alle Durchmarscher, Regiments: og andre Transporter skal herfra være undtagne, paa hvilken den Skjds:skide skal vente en Javndøgn, hvorefter de tilfagde Heste maae vende tilbage og afskrives som for en gjort Reise, og andre tilfages igjen, hvorimod Passerne paa vedkommende Steder skal saa tidlig forud forlanges, at de 24 Timer forinden Afreisen kunne leveres Vedkommende, som skal tilfage Skjdsringen.

7 Junii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Christjansands:Stift), ang. at den af ham foreslagne
Plan,

Plan, hvorefter Vægter: og Sprøite: Skatten samt Brandvæsenets Udgifter tilligemed Indquarterin-
gens paalignede Indvaanerne i Arendal under een Rubri-
que, efter hvad ethvert Hus i Brand-Cassen er assureret
for, kan indtil videre tages til Regel i Arendals: Sjøb-
stads Regnskaber. 7 Junii.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Finmarkens Amt, og Communication til Rentekammeret),
ang. at frøie saadan Foranstaltning, at de Konge-
lige Rettrigheder til Nordsjældene, paa samme Maas-
de som hidtil sædvanlig har været, fremdeles i Kola
behørig blive anmeldte. (I Anledning af Amtmandens
Forflag, og Kongens Ansøgning om Fritagelse for den anbefal-
tede aarlige Reise til Kola, for at anmelde Kongens Rettri-
ghed til Nordsjældene, og indfordre de Kongelige Skatter af de
norffe og russiske sælles Finslapper.) 7 Junii.

Keser (til Stats-Minister og Geheime-Raad Greve af Thott med flere), ang. som Patroner
og Directeurer at antage sig den af høifalig Prinds-
esse Charlotta Amalia ved Foundation af 24de Julii
1773 (s) oprettede milde Stiftelse, og dermed forholde
sig efter Foundationens Forskrift; samt i Directionen at
tage Sæde i den Orden, som i Foundationen er anført.
I øvrigt, da bemeldte Foundation er tilladt at trykkes og
sælges ved indeværende Kars Forordninger, skikkes her-
hos deraf et fornødent Antal Exemplarer, samt sideme-
rede Gjenparter af den Høifalige Prindsesses Testamente
af 1ste Julii 1773, Codicill af 8de Julii 1773, og
Pensions>Listerne af 23de Decbr. 1779 og 2den Jan.
1782. 11 Junii.

Do 5

Cons

(s) I samme, som er confirmeret den 21 Jan. 1784, nr. 20.
Af de 7 Patroner og Directeurer.

11 Junii.

Confirmation paa Foundationen til en imellem samtlige Under-Bisiterer i Kjøbenhavn oprettet Liig-Casse.

§. 8.

Paa det at Kongens Tjeneste ikke skal blive forsømt formeddelt de blandede Interessenterne indtræffende Dots-fald, som forhen er skeet, da skulle herefter alle bortdøende Interessenter, tilligemed deres Koner, bortbæres af Studenterne, som derfor efter Contracten af 4de Jan. 1765 nyde 8 Rd., og Hof-Bedemanden efter Accordten af 3die Jan. samme Aar ligeledes for sin Opvartning ved Liigbegængelse 2 Rd., hvilke 10 Rd. frabrages de efter 7de Post af Cassen udbetalende Begravelse-Penge, saa at Liigbæren af Interessenterne selv herefter aldeles skal ophøre.

14 Junii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Fyens Stift), ang. at Consumtions-Controleurerne ikke kan tilkomme at betale Doctor-Skat, siden de ikke i Rescriptet af 24de Martii 1724 ere ansørte til denne Skats Svarelse; men derimod kan Consumtions-Sorvalterne ikke derfor fritages. (I Anledning af Renteskammerets Decision over Antiquællerne i Middelfart-Bøes Regnikab for 1780, og Bøefoydens Forespørgsel.)

14 Junii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Aggershuus-Stift, at tilkjendegive det samtlige Amtmænd i Stiften), ang. hvorvidt Braattebrændert tillades i Junii Maaned.

Gr. 1) I Anledning af adskillige om Formildelse i Strafsen for ulovlig Braattebrænden mod Forordn. af 4de April 1781, samt Tilladelse at brænde Braatter efter Rant Maanedes Udgang, indløbne Ansøninger, saa og 2 ansgaaende Braattebrændingens Indkrænkelse indkomne Forslag, som berøe under nærmere Overvejelse; 2) for at undgaae al Klagemaal, indtil Sagen kan blive fuldkommen afgjort.

Det kan imidlertid tillades Amtmændene efter Aarets og Tiidens Bestaaffenhed at tilstøde Braattebrænd-

der

Den paa de bevilgede Steder i Juni Maaned, og derimod, om fornsdiges, formedelst sterk Hæde, igjen at standse den i Augusti Maaned, da al Brænden, som i dette Aar steer paa egen Haand inden St. Hansdag, maae være upaataalt. 14 Junii.

Confirmation paa en Forening imellem Øster-Nebel-Sogns Beboere i Coldinghuus Amt om en Skoles Oprettelse ved Kirken, og Løn til Skolehøldereren. 18 Junii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Bergen), ang. at (da det fornemmes, at det altsid har været Praxis i Bergen, at den geistlige Skifte-Ret haver forettet Skifte efter Klokkernes Dreng) det indtil videre kan forblive ved det, som saaledes sees hidindtil at have været Brug. (Der var Dispute imellem Bøefogden og den geistlige Skifte-Ret) 21 Junii.

Canc. Prom. (til Overhofmesteren ved Sorøe Academie), ang. at, ligesom det ved Hof- og Stads-Retten i Kjøbenhavn dens Skifte-Commission er Praxis, at de originale Skifte-Breve paa Anmodning af vedkommende Arvinger eller Creditorer udlæveres, bør det og hermed forholdes i Sorøe. (Efterdi forhen saaledes har været Brug ved de forrige Skifte-Jurisdictioner, undtagen ved forrige Hof-Ret, hvor Original-Skiftebrevet holdtes tilbage ved Archivet, med mindre Vedkommende vilde betæle en Hicpart deraf, som kunde forblive i Originalens Sted, da denne kunde faaes udleveret; og saasom Bockriveren i Sorøe, der negtede at udlevere Original-Skiftebrevet til En, som skulde gives med den Utdødes Fæste, ikke har paaberaadt sig noget specielt Privilegium for Skiftesriveren i Sorøe at tilbageholde originale Skifte-Breve, naasamme af Vedkommende forlanges udleverede, og han ved deres Tilskaaelse i Protocolen kan erholde samme Sikkerhed, som isald Original-Skiftebrevet forblev i hans Bevoring.) 21 Junii.

Cabinets-Befaling (til Over-Jægermesteren), ang. strax ikke alene at give Ordre til alle Jagt-Setjens: 22 Junii.

22 Junii. Betjente at skyde alle løse Hunde, men og at tilmelde det Danske Cancellie samme, paa det derfra kan afgaae Ordre til alle Amtmænd at see ufortøvet iværksat de Kongelige Befalinger i Henseende til alle løse Hunde. (Saaom en gal Hund paa Friderichsborg har bidt 5 Hunde, og undgaaet uden at blive dræbt (t).

23 Junii. Canc. Prom. (til Amtmændene over Kjøbenhavns-, Friderichsborg-, Erønborg- og Hirschholms-Amt), hvorved Forestaaende til allerunderdanigst Esterretning og søiende Foranstaltning dem tilmeldes.

25 Junii. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Aggershuus-Stift), hvorved forbydes at sætte Lys i Vinduerne eller strøe Gaderne med noget i Bryllups- og Begravelses-Tilfælde i Christiania (u).

Gr. Stiftamt. har andraaet, at fra de ældre Tider af har det været brugeligt i Christiania, at ved alle Brylluper, og Dagen førend Begravelsen, endog af det ringere Borgerkab, skulle alle Stagtninge og Bekjendte samt Naboerne sætte Lys i Vinduerne langt ud paa Natten, hvilket, som foraaarsaager en unødvendig Udgiwt, alle af de Fornemmeste nu søge lidt efter lidt at afskaffe, og de fleste holdes alene tilbage af Undseelse fra at efterfølge Exemplet. Ligesledes Kal og fra de ældre Tider have været den Uorden, at i de Gader, hvor igiennem Liget føres, bliver for alle Hule strøet Grandsk, som hentes i de omliggende Skove, hvilket Kal foraaarsage, at Gaderne, hvor det bliver liggende i nogle Dage, blive overmaade ureene, og hvori de fleste af Indvaanerne ligeledes sønke Forandring.

Ingen, i hvem det end være maaste, maae i Begravelses- eller Bryllups-Tilfælde enten sætte Lys i Vinduerne, eller strøe Gaderne med noget, under 2 Rdlrs. Straaf for hver en, som forseer sig derimod, og dobbelt

(t) See Prom. 23 og 28 Junii samt 4 Sekr. af 4 Aug. 1785.

(u) Errederet til Stiftets samtlige Kjøb- og Lade-Stæder ved Prom. af 17 Jan. 1784.

dobbelt Forhøielse hver gang, om nogen tiere handler herimod; dog maae ved Brylluper de allernærmeste Slægt og Venner, nemlig Forældre og Sødsfænde, naar Brude-Paarret sælges hjem til deres Huus, sætte Lys i Vinduerne i de Gader, hvor de boe, saa og de 2 Taboer og 3 Gjenboer ved samme Huus, hvor Brudefolkene skal boe, hvilke Lys dog, naar alle have forladt Brudehuset, bør slukkes: og skal de Sager, som herom reise sig, paakjendes af Politie-Retten, ligesom Politiet hermed bør at have det fornødne Opsyn.

Canc. Prom. (til samtlige Amtmænd, Grever og Friherrer i Sjælland, Kjøbenhavn og Fridrichsborg ic. (x) undtagne), ang. ufortøvet at see tværksat de Kongelige Befalinger i Henseende til alle løse Hunde. (Saasom det ved Jantforordn. af 18de April 1732 er forbuden Vedkommende paa Landet at holde løse Hunde, og Jage-Dejrentene befalet, at ihjelkøbe samme; det og paa andre Steder, naar gale eller bidiske Hunde har indfundet sig, er befalet, at løse Hunde i Almindelighed af Normans dens Folk skal ihjelslaaes (y), og nu en gal Hund paa Fridrichsborg skal have bidt endeel andre Hunde, og undaaet at dræbes; hvoraf adskillige Farer saavel for Mennesker som Creature kunne befrygtes; ligesom og Kongen har befalet Dver-Tagermesteren at beordre alle Jage-Dejrente at fælde alle løse Hunde.) 28 Junii.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Hof- og Stads-Ret), ang. om Evangs-Middel kan bruges, naar en Part ikke møder i Vidne-Kammeret. 28 Junii.

Gr. I Anledning af en fra Dommeren i 2det Vidne-Kammer indkommen Promemoria, betræffende, at en til samme indkaldet Person, som sigtes for at have paa en utilladelig Maade ladet en Vexel-Obligation stile paa en andens Navn, og derefter forinnet sig med en imod Forordn. af 14de Maii 1754 skridende Transport, har vegret sig ved personlig at møde for at gjøre Forklaring, har Retten indskiit, om det maatte blive bestemt, hvorledes saavel i dette som andre lige Tilfælde skal forholdes, og om ikke det samme Evangs-Middel, som

(x) See Prom. af 23 Junius.

(y) See Rescr. af 2 Junii 1769.

28 Junii.

som ved Vidner bruges, nemlig Faldsmaats Straf, kunde anvendes, naar Parterne efter Indsaldelse ikke vilde møde i Vidne-Kammeret.

Saalænge Sagen paa den Maade, som her er skeet, som en ordinair Sag er anlagt, kan Faldsmaats-Væder i Henseende til den Vaaklagede ikke have Sted.

28 Junii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Christiania, og Hjenpart til General-Toldkammeret), ang. at Maalingen af Vare, som til Christiania ere bestemte, men i Drøbak losses, fordi Isen ligger i Fjorden, besørgeres af Maaleren i Christiania, men ikke af en til saadanne Forretninger u hjemlet Maaler i Drøbak. (Ligesom forhen, da Toldbruken desuden forbøder, at ingen Losning eller Ladning maae foregaae ved Sands- og Drøbals-Toldsted af fremmede Vare, og alt hvad ved samme paabødes til Jagttagelse ved Maalingen paa andre Steder, passer sig ikke der, hvor end ikke havest de fornødne Maaleskønder, en Toldbetjent fra Christiania ogsaa der har bivaaret Inquisitionen.)

5 Julii.

Canc. Prom. (til Justitiarius i Høieste-Ret), ang. Executores Testamenti (z).

Or. Han har foreskillet, at en almindelig Forordning maatte blive udgivet, der bestemte deres Qualiteter, Rettigheder og Forpligtelser, da ved adskillige Leiligheder Decisioner, som af Executores ere affagde, ere bleve indstævnte til Høieste-Ret paa Grund af Forordn. 5te April 1754, s. 1., der dog ikke bestemmer deres Qualite, men alene i hvilket Tilfælde Rettens-Middel skal nyde Skifte- og Skriver-Salarium, uagtet samme ikke forretter Skifte.

Da forbemeldte Forordn. af 5te April 1754 tydelig nok viser, at den alene sigter til at bestemme Skifteforvalternes Salarium i visse Sterveder, saa kan det, som af den 1ste Artikel allegeres, ei heller appliceres der uden for, og aldeles ikke extenderes til at bestemme den Jurisdiction, som er den ene eller den anden afhørtroet, hvorom der aldeles ikke er Quæstion i denne Forordning.

Canc.

(z) Cf. Anordn. 10 Marts 1780, især s. 8.

Canc. Prom. (iil Stiftbefalingem. i Ribe), 5 Julii.
 ang. at Privilegerede, Geistlige og Gradue-
 rede i Fridericia ei kan fritages for Vei-Repara-
 tioner.

Ør. I Anledning af, at adskillige Graduerede og Geistlige, saavel som andre Indvaanere i Veile have vearet sig ved at tage Deel i de Landveies Reparationer, som salde omc Byens Mark, har Byesouden forespurgt sig, om nogen af disse derfor kan være at fritage.

Da intet er billigere, end at de Kjøbstæd: Indvaanere, som eie og besidde en Deel af Byens Hertligheder, Vaarde og Grunde, og bør tage Deel i de Vei: Reparationer, som salde og behøves paa Byens Marker, og de, paa Grund af Lovens 3—4—11, ei derfor kan fritages, siden samme aleene fritager de derudi benævnde for borgerlig personelle Tyngder, hvorved forstaaes saadanne smaa Bestillinger, som Øvrigheden er berettiget at paalægge en eller anden af Borgerstabet immediate at forrette, og den paafølgende 3—6—2 oplyser, at ingen af de forbenævnte ere fritagne for, af deres Eiendomme at skatte efter den Taxt, som allerede sat er eller vorder, hvortil kommer, at Geistligheden ved Forordn. af 5te Maii 1683 ikke er befriet for at tage Deel i Indquarteringen, naar de have Eiendoms-Huse i Kjøbstæderne uden for deres Residentser, lige saa lidet som de Militaires i publiqve Omkostningers Udredelse, naar de selv eie Huse og Gaarde, efter Rescr. af 8de Decbr. 1744, saa selger deraf, at Veies og Sortoges Reparationer, eller Omkostningerne derpaa, bør afholdes af enhver Grund:Eier uden Forstjel, enten han er Privilegeret, Geistlig eller Gradueret, siden de ellers aleene høstede Nytten af Andres Arbeide, uden dertil at bidrage, og altsaa kan de her paaflegede Vei-Reparationer ei anses for saadanne personelle Tyngder,

- 5 Julii. ger, som først allegerede Lovens Arr. har Hensigt til, eller de derudi benævnde Personer være at fritage for Deeltagelse i deres Vedsigeholdelse.
- 5 Julii. **B. G. N. o. Gen. Føldf. Circul.** (til Føl-
(*Extensions- Priv. 5te Jun.*)
derne i Danmark), ang. at for den tilforn Fou-
rage-Forvalter Luichusen (*) og siden Carsten Beh-
rens tilhørende, men nu til bemeldte afg. Carsten Beh-
rens Arvinger overdragne Sajançe-Fabrique i Kelling-
huusen i Holsteen tilstaaes de paa denne Fabrique forjær-
digede Vare lige Frihed i Henseende til Tolden, som
andre i Hertugdømmene fabriquerede Vare ved Indførsel-
len i Danmark nyde.
- 12 Julii. **Canc. Prom.** (til Kjøbenhavn's Universitet),
(*Rgl. Resol. af 12 Julii gennem Rentek.*)
ang. at Land-Physicus Svendsen i Island
maae antage 2 duelige Personer til Underviisning i Ana-
tomien og Chirurgien, dog alene studerede Personer
fra en af Skolerne, saavel formædelt den hos dem for-
ventende større Indsigt og Nytte af den medicinske Un-
derviisning, som og paa det at disse kunde være kvalifi-
cerede til at høste den tilsigtede Krugt af den Benaading,
hvormed Studiosis Chirurgiæ ere efter Rescriptet af 3de
April 1768 tilfagt lige Beneficia her ved Universitetet
med andre Studentere, saa at de kunne udvide deres
Indsigter og Kundskab, efter at være i Island bragte til
den der muelige Modenhed. (I Anledning af Forespørgsel
fra Stiftamt. i Island, for at disse Karolinaer kunde være i
Beredskab, naar nogen af Herdings-Chirurgis Skule salde fra.)
- 12 Julii. **Canc. Prom.** (til Kjøbenhavn's Magistrat), ang.
at, hvor en Tilsyns-Væрге behøves ved de Skif-
ter, til hvis Behandling Executores Testamenti ere
beskaffede, er det rettest, at Magistraten beskaffer ham.
(I Anledning af Forespørgsel fra 2 Executores Testamenti.)

Canc.

(*) See Brev af 23 Noubr. 1765.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Fyens: 12 Julii.
Stift), ang. at Forordn. af 12te Martii h. a. om
Overdaadigheds Indskrænkning i Bondestanden
ikke kan appliceres paa Selveier: Møllere, saasom den
udtrykkelig nævner Sæste: Møllere. (Vaa Forespørgsel,
i Anledning af, at en Selveier: Møller har ved sin Datters
Eksellus høvt 7 Onse Sjeeter, m. v.)

Canc. Prom. (til Amtmanden over Hedemar: 12 Julii.
kens Amt), ang. at Præsterne bør udrede De-
linquent-, Sygehuus- og Skud-Penge, samt
Sorenstriver- og Laugmands-Told.

Er. Saasom Præstekabet i Hedemarken har været sig ved
at udrede de dem for Aaret 1781 paatvandede Udgifter til De-
linquent-Omkostninger, Sygehuus-Penge, samt Hjorne og
Ulvefuds-Penge, har Amtmanden, for at forebringe Indoen-
dinger, for Fremtiden b. a. et Forholdet med disse smaa Skat-
ters Betaling nærmere bestemt, med videre.

Da Rescriptet af 17de Novbr. 1780 tydelig fastsæt-
ter, at Delinquent-Penge og Sygehuus-Omkost-
ninger skal udredes af Præstegaardene, og den Anled-
ning, som tages af Benævnelsen af de sidste, da Eng-
dommene i Aggershuus-Stift benævnes under Navn af
Saltflod og veneriske, men de i Christianslands-Stift
derimod kaldes Rade-Syge, er aldeles uarindtet; hvort-
imod den Regel er lagt til Grund, at de bør tage lige
Deel med Almuen i de foranstaaende, som ere gjorte
til den offentlige Sikkerheds Haandhævelse, men intet
svare til de andre, som ere personlige forpligter, saa er
ingen Tvivl om, at de jo bør udrede baade Delinquent-
Penge og Sygehuus-Omkostninger; og, da Skud-
Pengene paa de fleste Steder lignes iblandt Delinquent-
Omkostningerne uden nogen særdeels Benævnelse, og
have lige Hensigt til den offentlige Sikkerhed, saa bør
Præsterne paa samme Grund udrede disse som de øvrige,
ligesom de og bør betale Sorenstriver- og Laugmands-
. VI. Deel. 2 Bind. Pp Told,

12 Julii.

Told, som svares af Gaardene i Almindelighed uden Hensigt til Skylden. Af Doenansorte vil altsaa Amtmanden erfare, at Rescriptet aleene bør tages til Regel, og at han uden videre Fortolkning derudi vil finde Hjemmel til at affordre de 3 Udredelser, som han har opgivet. Hvad de udi Rescriptet benævnte Fange:Penge angaaer, da reiser samme sig fra Christiansands:Stift, hvor Gaardene, som ere vidt adspredte, maae betale noget vist til Lehnsmændene, som besorger Dagtholdet; men, da saadant i Aggershuus:Stift svares in natura, ved at tilslige Gaard efter Gaard til at holde Vagt over Arrestanterne, uden at derfor noget lignes, saa kan denne Udgift, som reiser sig af en personel Forpligt, ikke komme Præsteskabet til Byrde.

12 Julii.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Christians Amt, og Gjenpart til Rentekammeret), ang. Betaling til Lehnsmændene for Extra:Ting, som hos dem holdes i Delinquent:Sager.

Gr. Amtmanden bør derom, og om Betaling til Procuratorer i Delinquent:Sager gjort Forespørgsel.

Da det bestandig har været brugeligt i Aggershuus:Stift, og har passeret til Udgiwt i Delinquent:Berengningerne, at Lehnsmændene have for hvert Extra:Ting, som holdes hos dem, naar et flere end eet holdes paa een Dag, bekommet 2 Rd., og denne Betalingsmaade er aldeles billig, da de ei aleene ingen Belønning nyde derfor af Almuen, som ved Lehnsmands:Tolden aleene erstatter Udgiwten for de ordinære Ting, men maae endog søde Dommeren, Fogden, derts Folk og Procuratorerne samt Lav:Retten for denne Summa, som ei er overdreven, saa finder man ikke, at samme kan nedsettes til 1 Rd., som ikke udgjorte Skadesløsholdelse; hvorimod saavel Rettens:Betjente som Procuratorer,

ved

ved at nyde fri Underholdning og fri Skjeds til saadan Forretning, finde den Erstatning for gjørende Udgifter, de nu ere befriede for, som Rescr. af 11te Maii 1742 tilfiger dem, og Rescr. af 27de Septbr. 1754 aleene kan appliceres paa Stavanger-Amt, hvor det er bleven anseet passelig. 12 Julii.

Rescr. (til Stiftsbefalingem. over Fyens-Stift), 16 Julii.
ang. Nyborg-Byes Indtægter og Udgifter, Skatternes Ligning og Indkrævelse, dens Kirke, Skove, Jorder og derpaa staaende Huse, Brand-Væsen og Indquartering, m. v.

Or. Endeel Borgere af derne Stabelstad have beajert Confirmation paa et af dem forfattet Forslag til en Instruction for Byfogden og de eligerede Mænd sammesteds, paa det at der for bemeldte Bue, i Henseende til dens publike Indtægter og Udgifter med Indquartering og videre kunde erholdes den Rigtighed og Orden, hvorved den fattige saavel som den Formuende kan erfare, at ham ingen Fornærmelse skeer, men at alt, hvad Byen er vedkommende og tilhørende, bliver bragt til dens Beste i alle Maader, samt at Byens forbemeldte Indtægter, som ere 1) de bewilgede Canal-Penge, henlagde til Havnens Forbedring; 2) Broe-Penge af Nyborg og Holmens Broe, henlagde til sammes Jilandholdelse; 3) Port-Pengene, henlagde til Byens Engter og Brand-Kedskaber; 4) Accisen, hvoraf det halve skal være henlagt til Magistratens Løn; og 5) Raadhusets Revenuer, hvilke Penge, samlede 1736 efter foregaaende Resolution, have været brugte til Raadhusens Reparation, og siden derefter 1752 til Nyborg-Stadbroes Opbyggelse, bliver vedhørlig, hver til sit Brug, anvendte, eller, som forhen i modende og høistnødne Tilfælde samlet, brugt; saa og at Byens Skove, Stokholm, Kochaugen, og Hestet, der nu i endeel Aar, deels ved Kochaugens Indløsning, og deels paa andre Maader, saaledes skal være medtagne, at deres Ruin, om det saaledes vedbliver, befrædet, kunde blive taget i Opsigt og Veistiermisse til Nytte for Byen i Eftertiden og paakommende Tilfælde, hvorved nærværende Indbyggere og Efterkommere kan erfare, at dermed vedhørlig er omgaaet, samt endelig Byens Markers Indtagelse til Høieland og Avlings Drist.

Byens forømmeldte publike Indtægter, Canal-Penge, Broe-Penge, Port-Penge, Accise og Raadstuenes Revenuer med Irresthuus-Leie og videre skal . S. 1.

16 Julii.

oppebæres af Læmneren eller en anden suffisant Mænd, som derfor aarlig aflægger Regnskab til Byefogden, over Indtægt og Udgiwt ved enhver Deels Reparation, hvortil de ere henlagde, til et Bilag ved Byefogdens Regnskab for Byen, efter at det af de eligerede Mænd er revideret. Disse Indtægter maae fremdeeles, som hidindtil, ved Auction bortforpagtes, eller og nogle især in natura oppebæres, alt efter Overlæg imellem Byefogden og de eligerede Mænd, dog at saadant ingenfinde skeer uden Stiftsamtmandens foregaaende derover indhentede Approbation; og bliver Beholdningen heraf i Byefogdens Besjenings-Tiid at fordrø med behøvende guldig Rigtighed for enhver Oppebørsels Indtægt og Udgiwt især, som derefter Aar efter andet, ligesom det bliver, ansøres i Regnskaberne, at det, som mangler af Reparation paa Raadhuset og Nyborg: Skibsbroe, samt Brandskedskaberne, kan blive sat i Stand, og for Eftertiden vedligeholdt under Direction af Byefogden med Overlæg

§. 2.

og Opsigt af de eligerede Mænd. — De eligerede Mænd, som nu ere 6, skal fremdeeles forblive ved samme Antal; og, naar de ved Raadstue-Tjeneren blive tilfagde at møde paa Raadstuen for at deliberere om et eller andet til Byens Nytte, maae ingen uden lovlig Forsald undskyldes sig eller udeblive fra Forsamlingen, under en vis fastsættende Mulct, som til nyttelig eller gudelig Brug efter deres indbyrdes Beslutning kan og bør anvendes ved hvert Aars Udgang, og, indtil saalænge, udi en dertil indrettet Sparbøsse forblive. Hvad som i saa Maade bliver afhandlet og besluttet af Byefogden og de eligerede Mænd, i Byens Affaires, bør strax paa Stedet af Byeskriveren indføres udi Byens Propositions- og Deliberations-Protocol, som hos ham forbliver til Oplysning i alle nødvendige Tilfælde. Og, da de eligerede Mænd ere i sig selv og bør anses

font

16 Juli.

som Repræsentantere for Borgerstanden og øvrige Bøens Indvaanere, saa bør de og være vidende om alle Skatter og Udgifter, som efter Omstændighederne, naar den endnu aparte Indtægt af de publique Jorders Bortleilse ei kan tilstrække, aarlig oplægges paa Bøen, og hvad Rigtighed derfor vorder aflagt, hvorfor Magistraten eller Byfogden ved hvert Aars Begyndelse haver at holde en Raadstue-Samling med de eligerede Mænd, for at gjøre en Beregning over de Skatter, enhver for sig, som for det Aar skal udredes; naar samme da er efterseet og befunden riatic, tilkommer det Taxer-Borgerne at forfatte Skatte-Ligningerne, eller, som det kaldes, Skillings-Redselen, paa Borgerstanden og øvrige Indvaanere, enhver Skat efter sin Beskaffenhed og de udgangne Anordninger; samme Skatte-Ligninger bør derefter i en Samling oplæses for de eligerede Mænd, som noie bør iagttage enhveres Lærv, og tillige for det samtlige Borgerkab og Indvaanere, paa det, om nogen over for hoi Ansættning skulde have billig Aarsag at klage, at de da kan melde sig, og deres Klager blive undersøgte og decideerte af Magistraten i Følge Loven, hvorved det bør have sit Forblivende, undtagen nogen skulde have grundig Anledning til videre at klage for Stiftamtmanden, da den nærmere Resolution af ham bør meddeles.

— Efter ovenmeldte Skatte-Ligninger bør Magistraten eller Byfogden strax, og uden, som forhen skal være skeet, derudi at gjøre Ophold, foranstalte Skatterne indkrævede, og ikke tillade, at samme blive staaende i Langdrag, eller over den sædvanlige Tiid, da Erfarenhed alt for meget har lært, at det er meere til Byrde end Nytte for Almuen, at Skatterne Tiid efter anden saaledes paavoxe, at samme tilsidst ei engang ved Udpantning kan erholdes, Skulde Magistraten eller Byfogden herudi findes forsømmelige og ikke ved forordnede Evangeli-

§. 3.

16 Julii.

Midler lade Skatterne inddrive aarlig og i rette Tiid, bør de selv til Restancen være ansvarlig med; Regres til Bedkommende; men, befindes nogen saa usformuende, at Skatterne ei i rette Tiid ved Tvangs-Midler har været at erholde, saer deres Contingent efter Magistratens eller Byefogdens og de eligerede Mænds Ungerfogning og Bestur:ing passere til Omdrag i Regnskaberne, og saadan Restance inddrages under næstkommende Aars Skatte-Beregninger, for at blive repareret paa Indvaanerne, som da et kan have Anledning til derover at besvære sig.

§. 4.

— Ingen extraordinair eller betydelig Udgiwt maae paalægges Byen af Magistraten eller Byefogden, og mindre af Ræmmeren, vare sig i Henseende til Reparationer paa publice Bygninger, Veie, Steens og Træbroer, Zirater med videre, som for Byens Regning skal bekostes og vedligeholdes, uden foregaaende Overlæg med, og Samtykke af de eligerede Mænd, og isald de herom ei kan blive eenige, refereres det Stiftamtmanden til endelig Resolution; og bør hans Tilladelse ligeledes indhentes førend usædvanlige og betydelige Udgifter paa Byen oplægges; ligeledes bør alle Regninger, som derpaa indkomme, først af de eligerede Mænd eftersees og påtegnes, førend nogen Ordre eller Kwitning udstædes af Magistraten eller Byefogden til Udbetaling af Ræmmer-Cassen: hvilket alt iligemaade er at forstaae om Byens publice Indtægters Udbetaling, hver til sit deskinerede Brug; men, hvad de smaa Udgifter angaae, som daglig kan foresalde, da bestrides samme af Ræmmeren som sædvanlig, imod at han derfor udi sit Regnskab afslaaer saadan Rigtighed, som han agter at forsvare. — Magistraten eller Byefogden maae ei heller foretage sig nogen Forandring med Byens almindelige Jorder eller Græsoning, i Henseende til Bortforpagting eller i andre Maader, uden de eligerede Mænds Fore-

16 Jubi.

Forevidende og Samtykke; men hvad de i saa Fald conjunctim finde tjenlig og kan blive eenige om, til Byens Indkomst og Nytte, bør indføres i Byens Deliberations- og Propositions-Protocol, og derefter, som en Sag af Betydning, forestilles Stiftamtmanden, til nærmere Approbation. — De eligerede Mænd bør og tages til Raadsførelse, samt have Kundskab om alt, hvad der dependerer af Indqvarterings-Væsenet, in-
 tet undtagen, med Af- og Tilgang, saavel i Henseende til Indtægt som Udgifterne, siden det er deres Pligt især at paasee, at herom bliver aflagt aarlig Rigtighed, saaledes, at enhver Borger, der har holdt Indqvartering in natura meere end ham kunde tilkomme, nyder derfor Vederlag i Penge af de andre Indvaanere, som betale Penge for deres Indqvartering, eller og af Byens dertil brugende Indkomster for Jordens Bortleilse og deslige, paa det ingen af dem skal have Aarsag at klage over Fornærmelse i saa Fald. — Byens Ræmmer tillige med den eller de, som af Magistraten eller Byefogden nu er, eller herefter bliver udnævnt til at forestaae Indqvarterings-Væsenet med dets Indtægter og Udgifter, bør aarlig og i rette Tid uden Undskyldning slutte, forfatte og aflevere deres Regnskaber med alle Beviisligheder til Magistraten eller Byefogden, siden denne derefter igjen skal aflægge Regnskab til Renteskammeret for alle Byens Indtægter og Udgifter; dog, som det er billigt, at Byens eligerede Mænd, ligesaavel nu som forhen, faaer disse Regnskaber til Eftersyn, da derudi maaskee kunde findes et eller andet at erindre, som hverken i Renteskammeret eller af Stiftamtmanden kan observeres, saa bør Magistraten eller Byefogden ubi en Samling paa Raadstuen lade disse Regnskaber af Byens eligerede Mænd eftersee, for at give deres Annotationer, om nogen Mangel eller Urigtighed derudi befindes, som da af Regns-

§. 6.

§. 7.

16 Julii.

S. 8.

Skabsførerne strax bør besvares, og af Magistraten eller Byefogden decideres, førend disse sidstes generale Regnskab til Rentekammeret bliver indleveret. — Byens Skove, Slestholm, Roehaugen og Sølet forbliver fremdeles som hidindtil under Direction og Opfugt af Magistraten eller Byefogden; men, da det er Byens almindelige Eiendom, saa bør og de eligerede Mænd, som Borgerkabets Repræsentanter, have Indseende med, at intet ulovligt, eller Byen fornærmelig derved begaaes, og naie paagaate, at de, som dermed have Tilsyn, gjøre deres Pligter under vedbør'ig Straaf, saakremt Magistraten eller Byefogden og de ikke vil underkaste sig Ansvar; og, paa det disse Skove kunde igjen komme i nogen Tiltagelse og Conservation til Nytte for Byen i Almindelighed for Eiterriden, saa maae ingen Udviisning skee af lidet eller stort Træ, uden foregaaende Overlæg med og Samtykke af de eligerede Mænd, til hvilken Ende Byens Udviisnings-Sammer eller Skov-Stempel stedse skal forblive hos Byefogden under de eligerede Mænds Forsøgling; og, om noget Tilfælde i Tiiden maatte paakomme, at Udviisning til den fattige Borgers og Byens Nytte bør skee, og Skoven kan taale det, bør saadant af Magistraten og de eligerede Mænd foreslilles Stiftbefalingsmanden til hans Resolution, ligesom det og af ham nærmere bestemmes, hvor stort Quantum af frit Brænde Byefogden og Byeskriveren aarslig bør nyde, foruden det, som til Raadstuen og Byetinget udfordres, der alt, saa ofte noget i saa Raadskeer, af Byeskriveren ved hvert Træ og Numer indføres i Deliberations- og Propositions-Protocollen til Efterretning, og skal, i Henseende til hvad Gjerdesel-Staver eller andet, som for Byens almindelige Gierders Hegn kan undværes, og nogen til eget og particulier Brug behøver, lidet eller stort, i hvert Aars Januarii

16 Julii.

nuarii Maaned fastsættes hvad Betaling der skal erlægges for hvert Laas Gjerdsfel, Staver eller andet, hvilke Penge leveres i Byens Cassa, hvormed den ene saavel som den anden Indvaaner er uden Fornørmelse. Der skal og have Tilsyn med de Fattige, som bevilges at hente Tros og Afstyndning, at Under:Skoven ei af dem brydes og fordærves. Hvad ellers maatte være eller kunde foretages til Skovens Conservation og Fremvezt, overlægges inellem Magistraten eller Byefogden og de eligerede Mænd, da saadant derefter sættes i Værk. — Den Indtagelse af Byens almindelige Jorder til Bortleielse og Driwt, der er til dens Indtægt og Nytte, samt Græsningens Forbedring, forbliver fremdeles i samme Tour verelviis, som hidindtil, et Stueks i nogle Aar efter et andet, dog at samme skeer efter foregaaende Overlæg med de eligerede Mænd og deres Samtykke, paa øvrige Indvaaneres Vegne, hvorved nøie iagttages, at ingen Rydning skeer eller bevilges, der kan sigte og være til Gjerdsfel og Under:Skovens Ruin og Ødelæggelse, hvorfore saavel Magistraten eller Byefogden og de eligerede Mænd, som de dermed denne Skovs Conservation bør have Tilsyn, forbliver under Ansvar. — Siden det er en Fornødenhed, at Stiftesbefalingsmanden altiid haver en paalidelig Oplysning om Byens Omstændigheder, saa bør og Magistraten eller Byefogden tilligemed de eligerede Mænd ved hvert Aars Udgang indlevere til Stiftet en under deres Hænder forfattet rigtig og accurat Vallance, saavel over Byens Indtægt og Udgiwt, at Credit og Debit deraf kan sees imod hverandre, som og lligelædes over Byens publicke Penges Indtægt og Udgiwt. — Skulde Magistraten eller Byefogden og de eligerede Mænd ikke i en og anden Post, som sigter til Byens Tarv og Nytte, blive eenige, men være af ulige Mening, da foreslilles Tvistighederne til Stiftamtmand:

§. 9.

§. 10.

§. 11.

- 16 Julii. dens Resolution. — Naar en af Dyens 6 eligerede
- §. 12. Mænd ved Døden afsaaer, eller og formedelst Svag-
hed, Alderdom eller andre nødvendige Årsager skriftlig
forlanger at blive dispenseret og udgaae af deres Tal,
haver Magistraten eller Byefogden at andrage det for
Stiftamtmanden, og tillige gjøre Forslag paa en an-
den god og fornustig Borger, som af ham beskikkes i
- §. 13. den Afgaaendes Sted. — Endelig observeres, at de
paa Nyborg:Byes Grund værende og opbyggende Huse,
Byen tilhørende, bliver tilbørlig tagtaget og til Dyens
- §. 14. Cassa erlagt, hvad See bør. — Som Kirkens Di-
rection er Byen og Menigheden en betydelig Sag, i Til-
fælde om sammes Bygning ikke aarlig vedligeholdes, eller
Gødset med Kirkens øvrige Indkomster forsvarlig admi-
nistreres; hvilken efter allernaadigst Bevilling har været
Borgemeistere og Raad overdraget, men samme siden
1772 er afsaaet og nu bestaaer alene af een Person,
nemlig Byefogden, saa, paa det denne Kirke med til-
lagde Jordegods, Tiender, øvrige Indkomster og Ret-
tigheder, med vedbørlig Tilsyn efter Loven kan blive iagr-
taget, haver Magistraten eller Byefogden efter Over-
læg med de eligerede Mænd at beskikke de fornødne
Kirke-Værgere, og samtlig tilsee, at Kirkens Tilgode-
havende og tillagde Rettigheder blive erlagt og bereg-
net, samt Bestyrrelsen dermed saaledes til Kirkens Nytte
i alle Maader beopagtet, som forsvarlig kan være. De
aarlig aflæggende Kirkens Regnskaber revideres af
Sognepræsten og de eligerede Mænd, og derpaa ind-
leveres til Magistratens eller Byefogdens Diction; be-
findes derefter nogen billig Udsættelse ei i det følgende
Nars Regnskab at være beregnet, eller noget indløber,
hvorefter de ikke ere eenige, indsendes og forestilles det til
Stiftamtmandens og Biskopens Resolution. — Ege-
leds bør og Dyens aarlige Brand-Regnskaber eftersees
og

og revideres af de eligerede Mænd, som tilligemed Magistraten eller Byefogden skal have Indseende med, at Brand-Cassens Indtægter og Udgifter forsvarelig bliver behandlet, samt Brand-Kedskaberne ligesaa vedligeholdt, og, om noget i saa Naade paa Byen skal oplægges til Vægternes Løn og videre, skeer det efter foregaaende Overlæg med Magistraten eller Byefogden og de eligerede Mænd, hvorpaa efter Besindende ansøges Stiftamtmandens Resolution: i øvrigt bliver de herom udgangne allernaadigste Anordninger nøie at følge; saa skal og alle de eligerede Mænds Revisioner med Magistratens eller Byefogdens Decisioner i Almindelighed og de i fornødne Tilfælde fra Stiftamtmanden, eller Stiftamtmanden og Biskopen erholdende Resolutioner af Byskriveren indføres i Byens Deliberations- og Propositions-Protocol til Efterretning for enhver i Fremtiden. — Siden Magistraten, Byefogden og de eligerede Mænd bør sigte til eet Maal, nemlig Byens sande Færd og Beste; og at ingen betydelig Urigtighed efterdags skal indløbe, saa bør de og conjunctim og enhver for sig nøie iagttage de Pligter, som her ere foreskrevne, hvormed de nu ikke efterdags med Uvidenhed kan undskyldes sig; men, ifald noget efterlades, kan de vente een for alle at blive krævet til Ansvar, imod indbyrdes Reges til hinanden, om Byen i eet eller andet ved deres Behandling skulde finde sig fornærmet.

16 Julii.

§. 16.

Can. Prom. (til Landmilitie-Sessionerne i Danmark), ang. at de Karle, som til denne eller næstkommende Aars Session ere eller blive udskrevne, maae, naar de have været Soldat eet Aar, udløses til Fæste, lige saa fuldt som andre, der have passeret een Mynstring. (I Anledning af Forespørgsel, hvorledes der skal forholdes med de til Gaardfæste fornødne Mandskab, naar maen Samling eller Mynstring skee i Regimenternes nationale Districter.)

19 Julii.

B. G.

19 Julii.

W. G. N. o. Gen. Toldk. Prom. (til Tolderen ved Garde-Toldsted), ang. at med de Vare, som sendes over samme Toldsted til Christjansfeldt, forholdes i Følge Anordningerne saaledes, at Tolderen haver at lade saadanne Vare passere under Forsegling og med Passeer-Seddel, imod at forsyne sig med Sikkerhed for Rik-Attesternes Tilveiebringelse, eller, i Mangel deraf, for Toldens Erlaggelse.

26 Julii.

Canc. Prom. (til Generalitets- og Commissariats-Collegium), ang. at Dyrerne ikke med Vilighed kan eller bør paalægges større Dyrder, end Indquarterings-Reglementet foreskriver. (I Anledning af en Forestilling fra det Fyrenske Rytter-Regiment, om at de ved Regimentet a la Suite staaende Officerer maatte, naar de ved Regimentet gjøre Tjeneste, anvise fri Quarter.)

26 Julii.

Canc. Prom. (til samtlige Amtmænd i Norge), ang. at Interims Ind- og Udsættelse uden den civile Øvrigheds Samtykke ikke bør gjælde.

Som ved Kongelig Ordre af 5te Junii 1776 til Sessjonerne i Norge iblandt andet er befalet, at der ved Sessjonerne skal for hvert National-Compagnie antegnes til Interims-Enrollering 10 a 12 af de ældste af det unge Mandskab, for dermed at completere de Vacancer, som maatte forefalde imellem de fra Tiid til anden holdende Sessjoner, paa det at, naar en Vacance forefalder i sig Mellemrum, Rekruteringen da kunde ske af det hertil annoterede Mandskab, efter sammes Alder og Tour: saa bør al Interims Ind- og Udsættelse ikke i noget Tilfælde eller ved Sessjonen anses gyldig, uden at den civile Øvrighed derudi har samtykt og afgjort samme saavel med Regimentet som Krigs-Comissionen.

30 Julii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at Storehedinge-Capellans

lans Boelig maae af efterkommende residerende Capellaner betales med 300 Rb., i Stedet for de forhen betalte 200 Rb., naar Residenten ved Dødsfald eller Fratrædelse og Forskyttelse findes at være i lovlig Stand. 30 Julii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene over Bergens- og Trundhjems-Stifter), ang. at den (Kgl. Resol. til Rentef. 26 Junii. 2 Aug.)
 Nordensjeldske Bei-Cassa fremdeeles udi 10 Aar fra indvarende Aars Begyndelse indtil 1792 Aars Udgang maae røde og oppebære de til samme ved Resolutionen af 30te Martii 1778 udi de nu forløbne 5 Aar henlagde Bøder for ulovlig Skovhugst og utilladt Bordstjørsel, som Kongens Fisco i Bergens og Trundhjems-Stifter ellers kunde tilkomme, samt andre arbitraire tilligemed Volds-Bøder, som sammesteds maatte falde paa det Gods, hvor Sigt og Sagfald er Kongen forbeholden, dog saaledes, at det ligesom hidtil skal være Kongen forbeholden, efter befindende særdeels Omstændigheder, ligesuldt at kunne moderere eller ganske eftergive disse Bøder udi enkelte Tilfælde.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Christiania), ang. at Brandfolkene i Strømsøe Kan, 2 Aug.
 dog uden Høje for andre Kjøbstæder, tilstaaes Frihed for at svare Nærings-Skat, saavel for det, de maatte restere med, som og for Fremtiden. (Hvilket Brand-Inspectoren begjerte, og Nøiigheden saavel som Repræsentanterne tilskode; og da i Strømsøe maae for Byens Ringheds Skuld endog tages saadanne til Brandfolk, som paa andre Stæder ere befrie, foruden at Nærings-Skatten er af den allermindste Betydning.)

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Christiania), ang. Kjøbstæd-Skatters Ligning. 2 Aug.

Or. Magistraten i Christiania har tilskaaet adskillige af Byens Indvaanere Moderationer i de dem paalagte Skatter, endhøiend Taxer-Borgerne have erklæret sig imod endel af samme, og saadan af Magistraten giorte Eftergivelse har ingen Grund i Loven, som alene befaler, at, naar der klages

2^d Aug.

ges over Taxten, skal Borgemeester og Raad tilholde Taxeer-Borgerne at forandre deres gjorte Pigning, men ingenlunde girer dem selv Ret til at eftergive noget.

Da Taxeer-Borgerne, uden at kunne beskjedes for at have gjort nogen til Villie, eller at blive ansæde for saadanne, som Lovens 3die Bog 6te Cap. 6te Art. taler om, let, af seiltagende Begreber om en eller andens Vilkaar, har kundet fornærme nogen, saa bør det ikke negtes den, der troer at have Aarsag til, med Pigningen at være misfornøjet, for Magistraten at klage, hvilken sidste, saasnart saadant indløber, bør indhente Taxeer-Borgernes Erklæring, samt paalægge dem at opfylde hvad Loven befaler; men, naar Taxeer-Borgerne vedblive deres Mening, og paastaae ei herudi at kunne gjøre Forandring, og den Klagende ligeledes vedbliver sin Paastand, bør Magistraten indhente Byens deputerede Borgeres Erklæring, og derefter, med hvad Svar de have erhholdet baade fra Taxeer- og de deputerede Borgere, indsende saadant med deres egen Betænkning til Stiftets endelige Decision, hvorved dog maae observeres, at, isald en eller anden bliver tilstaaet Moderation, maae saadant igjen paalignes de andre under samme Sted henhørende Borgere, paa det at ethvert Sted alle Tider kan udrede, hvad det i det Hele er paalagt.

4 Aug.
(Cabinetts
Besaling.
2 Aug.)

Canc. Prom. (til samtlige Amtmænd, Grever og Friherrer i Sjellands-Stift), ang. paa det skarpeste at eftersee, at de Kongelige Befalinger angaaende løse Hunde iverksættes; og skal paa Landet for hver Hund, som findes løs, og bliver skudt, eller af Natmanden ihjelslaget, til Skytten betales 3 Mk., og til Natmanden 1 Mk. 8 Sk. uvegerligen, hvilke Løseren skal udrede, saafremt samme vides, hvortil Amtmændene have at søie de bekvemteste Anstalter. (Se at skre det Onde med galne Hunde, og forekomme dets be-
drøves

brødelige Følger, da Efterretninger om galne Hunde endnu vedvare, og mange løse Hunde endnu omvante (b). 4 Aug.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Sjæl- lands-Stift), det samme; samt at ligeledes i Kjøb- stæderne ved Øvrigheden den alvorligste Opsigt skal holdes, og Foranstaltninger ske saaledes, som de der kan passe sig. 4 Aug. (samme Cabinet's-Befaling.)

Canc. Prom. (til Over-Jægermesteren), hvorved sendes Gjenpart af ovenstaaende Cabinet's-Befaling. 4 Aug.

Canc. Prom. (til Politimesteren i Kjøbenhavn), ang. at Kongen paa ny har beordret, at Amtmændene paa det skarpeste skal eftersee, at de ergangne Befalinger om løse Hunde iværksættes; hvilket, i Anledning af den af Politimesteren i den Henseende allerede fæiede Foranstaltning i Kjøbenhavn, og, da det befindes, at endnu mange løse Hunde løbe om paa Gaderne, ham tilmeldes, paa det den alvorligste Opsigt hermed kan vorde holdet (c). 4 Aug.

Rescr. (til Stiftbefalingsm i Christiania), ang. at de 3 almindelige Ting i Øvre-Nommeriges Fogderie skal, naar ingen Søn- eller Hellig-Dage indtræffe, holdes paa efterfølgende Tider:

	Daar-Ting.	Sømer-Ting.	Søste-Ting.
For Næs-Sogn	6te Martii.	9de Julii.	25de Decbr.
Allensager	10de " "	13de " "	29de " "
Gjerdrum	13de " "	16de " "	1ste Novbr.
Mannestad	15de " "	18de " "	3die " "
Edsvold	18de " "	21de " "	6te " "

(Saasom Stiftamt. har foreslået, at ved Forordn. af 19de Junii 1761 er ikkun een Dag ansat til Tingenes Holdelse i Allensager-Præstegjeld, een af de største Boigder, hvor Co-

(b) See Befal. 22, samt Prom. af 23 og 28 Junii 1783.

(c) See Plac. af 17 Novbr. 1783.

6 Aug. renskriveren har meek med Sage-Ringet at bestille; og at Hest-Ringene i Fogderiet ere bestemte til en Tid, da Groot gierne indfalder, og Veiene er ufremkommelige; samt at de Rode saa nær ind paa Nedre Rommernes Ting, at Procuratorerne ikke kunde overkomme det, best i befalede Sager.)

6 Aug. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Sjælland), ang. at den til Cronborg-Fæstning forhen vorende, men nedlagte Vandledning maae nu fornyes, og til Helsingøer indledes.

Gr. Endeel Indvaanere i Helsingøer have andraget, at, efterat for endel Aar siden er nedlagt den Vandledning, som fra nogle veien Byen liggende Damme, nemlig Spillepenges, Lille-Stubben og Hønge-Damme, draate Springvand til Cronborg-Fæstning, har deres Gaarde og Have, hvor de med Lilladelle benytte sig af samme Springvands Kender, derved lidt et anseeligt Tab; besaarlag de have foreenst sig om, paa egen Bekostning at fornye denne Vandledning, hvortil de have beajert Lilladelle, samt at maatte benytte sig af de i Jorden liggende Kende-Træer, saa og nyde alle andre Prærogativer, som da denne Vandledning paa Kongelig Regning blev vedligeholdt.

Saadan Ansøgning bevilges, dog paa de Vilkaar: 1) at Interessentskabet aarlig betaler 9 Rd. til Fattigvæsenet i Helsingøer, hvilke Fæstningen hidindtil have svaret for den saa kaldede Hønge-Dam, saa og ikke lader Dammene vore, eller benytte sig af dem til andet-Brug, som er Vandledningen skadelig; 2) at de ifkuns betjene sig af de Kender, som ligge i Jorden indtil Graven og den saa kaldede grønne Have, men ikke af dem, som ligge under Fæstningsværkerne og deres Territorium; og 3) at de, ifald Vandledningen igjen skulde indføres paa Cronborg, ikke sætte sig imod, at en Afstedt fra den almindelige Kende bliver anbragt, hvorhos de og skal være forpligtede til, efter deres Tilbud at indrette og beskoste 3de Opstandere eller Springe-Poster paa publice Steder til den almindelige Mands og samtlige Indvaaneres Nytte og Gavn i paakommende Tilfælde, imod at Byen selv holder dem vedlige for Estertiden.

Canc. Prom. (til samtlige Stiftsbefalnings- og Amtmand saavelsom Grever og Friherrer i Danmark, samt Abbediffen paa Valløe), ang. at fremmede Jøder og andre Tiggere ei maae taales eller indføres.

9 Aug.
(Cabinetts-
Ordre
6 Aug.)

Gr. Noget fremmede Jøder, under hvilket Navn maa skee ogsaa andre Fremmede kan være Kiulte, omlobe og tiggere paa Landet, hvilket aldeles er skridigt imod de Kongelige Forordninger.

Stiftamt- og Amtmandene skulle usfortøvet søie de virksomste Anstalter, at disse Tiggere gribes, og efter de allerede befalede Anstalter beegnes, paa det saadan Worden kan hemmes og standses; ligeledes maae ved alle Særgesteder og for alle Skippere indstjerpes paa ny, at de holde sig Kongens Anordninger efterrettelige, i Henseende til at overbringe eller indføre i Landet saadanne Folk, som det ganske er forbudet her at komme.

Can. Prom. (til Politimesteren i Kjøbenhavn), ang. at han, hvad Kjøbenhavn angaaer, bør træie paaase, at de Kongelige Forordninger om fremmede Jøder strax bliver fulgt og iværksat (d).

9 Aug.
(Cabinetts-
Ordre
6 Aug.)

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat og Conferents-Raad Hans Kopsøed), ang. at der bliver oprettet et nyt Contoir under Rentekammeret, hvor det af Magistraten (Conferents-Raaden), i Følge Kongelig Befaling af 4de April 1781, aarlig aflæggende Regnskab skal revideres og decideres.

9 Aug.

Canc. Prom. (til Conferents-Raad Hans Kopsøed), ang. at Kjøbenhavns Magistrat har et alene søiet Anstalt til, at 6 af ham opgivne, for Decretis

9 Aug.

(d) See Plac. af 26 Novbr. 1783.

- 9 Aug. lerie af Examinations-Commissionen til Børnehuset henseadte Personer, der med venerisk Svagbed vare besængte, ere blevne indtagne til Cuur paa St. Hans-Hospitals veneriske Sngge-Stue; men ogsaa for Fremtiden foranstaltet, at, naar nogen opbragt Betler af Pleies-Chirurgis, hvilke til den Ende ere beordrede verevviis at vare tilskæde i bemeldte Commission, befindes at vare med venerisk Svagbed behestet, den da først til Cuur i St. Hans-Hospital bliver modtaget, og ei sænd sin Helbredelse til Straf i Børnehuset henseadt (e).
- 9 Aug. Cauc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Trundshjem), ang. at, da Forstaden Baklandet er aldeles indlemmet under Trundshjem-Bys Jurisdiction og Næring, sees ikke, at Strinde-Fogderie kan paalægges nogen Byrde med dens Gaders Oplæg og Vedligeholdelse, ligesaa lidet som Amterne her i Danmark tage nogen Deel i Gadernes Oplægning i de Kjøbstæder, hvor Landeveien gaacr igjennem. (Herom Magistraten i Trundshjem, i Anledning af Rentekammerets Decision i Byens Regnskaber, har forlangt Resolution, i Henseende til den af dem paatagede Estatning af Fogderiet for den halve Befolkning, som er medgaaet paa Forstadens Gaders Steenlægning, der er fuldført i de Aar 1772-1780.)
- 12 Aug. B. G. K. o. Gen. Faldk. Circul. (til samtlige Consumtions-Betjente i Danmark), ang. en nøiere Bestemmelse i Henseende til Consumptionen af Skafte-Korn.
- Kongen har resolveret, at, naar der findes mindre paa en Vogn end et Lag over Læderne, betales 1 Sk., af et heelt Lag over Læderne 2 Sk., og, naar der er mere end eet Lag, skal deraf betales 4 Sk.
- 13 Aug. Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Siellands-Stift), ang. at han maae mulctere Kjøbstæder-

nes' Formand i Tilfælde af Erklærings Udeblivelse. 13 Aug.

Gr. Han har foreskillet, at ved Rescript af 4de April 1755 er Stiftamtmanden over Sjællands Stift autoriseret til at mulctere de Maagstrater og Byesfogder paa 2 Rd. til de Fattige, som over 4 Uger udeblive med de af dem afkøde Erklæringar og Efterretninger til kongelig Tjeneste; men at Erfarenhed siden har vist, at ovenmeldte Betjente selv ofte hindres fra at give de forlangte Oplysninger, formedelsk de af Formændene afkøde Erklæringer ofte længe udeblive, hvorved baade foraarjaages Opbold for Magistraten i at afgive den dem affordrede Erklæring, saa og for Stiftamtmanden udi sine Embeds Forretninger.

Naar Kjøbstadernes Formand ikke udi de Tilfælde, hvor deres Erklæring eller Svar udi et eller andet Tilfælde, Byens publike Væsen angaaende, bliver affordret, inden 14 Dage indkommer med det af dem Requirerede, eller i det mindste anmelder guldige Forhindringer, hvorfor saadant ikke har kundet skee, maae Stiftamtmanden lade dem affordre 1 Rdlsr. Mulct til de Fattige, under Udpantnings Tvang, i Mangel af mindelig Betaling (f).

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopperne paa Island), ang. publike Stiftelsers Capitalers Moddragelse i Kongens Casse. 13 Aug.

Gr. Kongen har igjennem Rentekammeret under 19de Junii sidstleden reskriveret: At de Capitaler eller rede Penge, som en eller anden blandt Indbyggerne i Island kunde have at udrette paa Rente, maae, naar saadant fortaales, og Capitalen ei er under 100 Rd., modtages i den Islandiske Handels-Casse imod Interims-Bevis fra vedkommende Handels-Bejente, og at disse Summer derefter, naar de pilsammen udgjor i det mindste 500 Rd., maae modtages i den Kongelige Cassa, imod gaahbar Rente 4 Procento fra Indslevringens Datum, hvorefter Directionen for Handelen har at give formelig Obligation for de i Handelens Cassa saaledes leverede Summer imod iagen fra Sinants-Collegium at forsynes med Contra-Obligation.

13 Aug.

Til Sikkerhed og Fordeel for de offentlige Stiftelsers Midler i bemeldte Island er funden for godt, at med berørte offentlige Stiftelsers Midlers Indlevering i Handels-Cassen, og siden i Kongens Cassa, maae forholdes paa samme Maade som oven er meldet, om det endog maatte være mindre Summer, naar de ikke, ved at sammenlægges, kunde udgjøre 500 Rd.

13 Aug.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Ribe, samt til Kjøbenhavns Universitet), ang. et Marked ved Stads-Herreds Ting, et nyt Marked i Ribe, og Udflyttelse af et andet sammesteds.

Er. Indvaanerne udi Ribe have andraget, at bemeldte Bøes Handel og Næring skal være meget indskrænket, fordi den er omgivet af Haderslebhusiske og Rangou-Castelke Under-saatter, der handle med alt, hvad i Ribe er forbuden, og hvortil skal komme, at der ved Endrup eller Stads-Herreds Ting, som ligger 3 Mile norden for Bøen, holdes Krax eller Hællia 3 Konger et betydeligt Marked med alle Slaas Kram- og Træ-Vare, endskjønt samme dog ei ved nogen Konaelig Anordning skal være autoriseret, og meget præjudicerer Bøen, hvilket de derfor have begjert at maatte afskaffes, samt Bøen forundes et nyt Marked.

Det Marked, som hidtil er holdt ved Stads-Herreds Tinghuus, maae fremdeles vedblive, og der drives Handel med Træ-Vare og saadanne Ting, som Bønden til Avlings-Drift behøver, men ikke med nogen anden Slags Handel af Kram-Vare eller deslige; og Ribe-Bøe maae til dens Opkomst, foruden de 3de hidtil havde Markeder, endnu forundes det 4de med Kram- og Træ-Vare 8te Dage efter Mortensdag; ligesom og det Marked, som hidtil er holdt den 5te Septbr., da Borgerne pleie at kjøbe deres Rug af Bønderne, maae udsættes til den 15de Ejsdems.

13 Aug.

Bevilgning for Cancellie-Raad Broerholt, at han og efterkommende Eskjers Ciere maae nyde i Passage-Penge af Mosberg-Broe af en fire-spændt

Resolutioner og Collegialbreve. 613 1783.

13 Aug.

spandt Bogn 4 Sk., af en beslagen Bogn med 2 Heste 2 Sk., af en Bonde- eller Træ-Bogn 1 Sk., og af en Ridende 1 Sk., imod selv at holde samme Broe ubi vedbarlig Stand, og derhos at vedligeholde de østen og vesten for Mosberg-Broe varende Vasig- og Graarup-Broer. (Saa som Mosberg-Broe for particulier Keening har været opført af Eskjer-Eiere og Mosberg-Sogns Beboere, og af dem vedligeholdt til deres eget Brug og paa egen Bekostning, saa længe de finde det for godt; men ved den almindelige Landveis Inddeeling i Bømsfel, i Følge Keicript af 12te Jan. 1775, er det indtruffet, at Landveien imellem Gladstrand og Hjørring er anlagt over bemeldte Mosberg-Broe, og altsaa nu ikke længere er til particulier Nytte for Mosberg-Sogn og Eskjer-Hovedgaardens Eiere, men endog for dem ganske kunde undværes, da en langt mindre bekostelig Overfart kan havees paa et andet Sted over Aaen, som Bømsderne alligevel betjene dem af til deres betydeligste Nødværden om Emmeren, hvortil kommer, at Sognets Beboere ogsaa ikke alene svare aarlig Broe-Korn til Bøms-Broe, men og tillige med Hovedgaardens Eiere uden Eftergivelse have contribueret til andre Broers Opbygning og Bekostning i Herredet, saa at det egentlig er Publicum og de Reisende, som har Notten af Mosberg-Broe, da derover falder ikke alene en almindelig alskat Skibskat, og Lande-Vei, men og King-, Strand- og Korve-Vei (g).

16 Aug.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Sjællands-Stift), ang. at det i Henseende til Slangerup-Kjøbstæd vil have sit Forblivende ved Cancelliets Skrivelse af 13de Aug. 1768. (I Anledning af Andragende fra nogle Borgere i Slangerup, at Hoved-Aarsaagen til Byens fattige og flette Tilstand er fornemmelig, at af Byens Jorder er i endeel Aar bortsolgt til Udenboers-Mænd en stor Deel, som de anbolde om, at de, der nu have samme i Eie og Brug, maatte tilholdes at tilbyde Borgerne i Eie eller Eie, og heretter ikke kjøbe eller leie meere af Byens Eiendomme med videre (h).

16 Aug.

Canc. Prom. (til samme), ang. Bognmands-Keiser og Træstoe-Salg i Njøge.

Gr. Brandeviins-Brænderne og Etapperne i Njøge have ansøgt at maatte beskies for at kjøre Bognmands-Keiser, da

D 9 3

(g) See Prom. 20 Martii 1784.

(h) Efr. noie Keiser. 16 Novbr. 1775.

16 Aug.

da de have Manaet paa Leilighed til at købe Heste og Vogne, og ere uformuende til at anskaffe og vedligeholde samme, og at det derimod maatte blive dem tilladt at handle med Træskoe, Liacjom Vertshuusholdere i andre Kjøbstæder; men Stiftamt. har oplyst, at Supplicanterne hverken mangle Leilighed til at have Heste og Vogne, ei heller ere uformuende til at anskaffe og vedligeholde samme, ja at endog Supplicanterne, undtaæn Christopher Johansen, allerede have fremsviist deres anskaffede Heste og Vogne, som Vognmands-Pauget indbyrdes og 2 Smede-Mestere have kjendt antagelise, og derfor (da de baade kan antees formuende og i Folge Rescript af 9de Maii 1783 ere pligtige at indtræde i Vognmands-Pauget) formcent, at den ansøgte Titagelise for som Vognmand at befordre de Reisende, ikke kan være at bevilge, men d rimed at Christopher Johansen ligesaa vel som de øvrige Supplicanterne her være pligtige at indtræde i Vognmands-Pauget, og, inden en af Magistraten nærmere forelæggende Tid, at anskaffe, hvad Magistraten i saa Henseende har paaagt, under den i forberorte Rescript fastsatte Mødet.

Det forbliver indtil videre ved saadan Stiftamtmandens Erklæring; og hvad den ansøgte Tilladelse at handle med Træskoe angaaer, da, som Kjøbmændene i Kjøge i Folge Rescriptet af 12de Jan. 1776 ere berettigede til, eene der i Byen at sælge Træskoe, kan den ansøgte Tilladelse ikke være at bevilge.

16 Aug.

Canc. Prom. (til samme), ang. at den af By- og Birkesskriver Javer i Allinge paa Bornholm under 1ste Septbr. 1782 udstædte Placat, hvorved Sol fra Stibene forbydes efter Solens Nedgang, under Straf af 2 Rd., at lade sig finde i Byen eller uden for, baade er passende, og kan være nyttig, og det altsaa derved forblive. (Saasom han har været confiteret til at assistere nu afg. Buesfoged Prahl i Hassle ubi sine Embeds-Placater, saavel som til at være Tilsovsmand i Soldatbetjentenes Gravværelse i Ronne ved Toldvæsenet i Districtet Allinge, Sandvig, Østjer og Koe-Bogne, og han saaledes har været berettiget til ved seiende Anstalter at forebygge Uordener, saavel som Hans Majestæts Told-Tørstaders Fornærmelse og co. trahande Handel; og saadant har været Henigten med denne Placat.)

16 Aug.

Reser. (til Stiftbefalingsmanden over Vollandes Stift, og communiceret Rente-kammeret), ang. at
Kjøb

Kjøbstæderne i Stiftet skulde komme hinanden til Hjælp i Delinquent: Omkostningers Udredelse. 16 Aug.

Gr. Saebant er ved Refcr. af 23de Decbr. 1735 befalet, og efter Rentekammerets Meldende ved Revisionen af Kjøbstædernes Regnskaber for 1772 og fremdeles tagttaget saaledes, at de derimod forekomne Mistaheder ere ved de derom udsatte Antecknetter og paafulgte Decision bleve rettede, undtaæn en saadant Udsvit af 42 Rd. 36 Sk. for Delinquent: Omkostninger i Stubbekjøbina: Kjøbstæds Regnskab for 1780, hvort Stifkamtin. fraviger forberorte Anordning paa Grund af, at saadan Hjælp og Regning paa Kjøbstæderne i Hollands: Stift har været usædvanlig og imod Præzin, samt at ikkun alene betydelige Omkostninger i Tilfælde af Delinquenters Transport med videre bleve paa Stiftets Kjøbstæder lignede.

Det kan for denne gang derved forblive, at forberorte 42 Rd. 36 Sk. bliver for Stubbekjøbina: Kjøbstæds egen Regning, uden at Stiftets andre Kjøbstæder derudi komme til Hjælp; men for Fremtiden bør stricte at forholdes efter foransorte Rescript af 23de Decbr. 1735.

Canc. Prom. (til samme Stifsbefalingsmand), 16 Aug. ang. at det tilkommer Amtmanden at holde Skifte efter dem, som ikke ere Herskaber's Bønder, og at Grever og Friherrer ere Amtmænd i deres Grevskaber og Batonier. (Paa Forespørsel, hvem der er Stifstforvalter efter Proprietærernes Forvaltere, og om Amtmændene bør Skifte efter Grevernes og Friherreernes Forvaltere og Korpagere.

Canc. Prom. (til Stifsbefalingsm. over Aggershuus: Stift), 16 Aug. ang. at Stads: Capitainerne bør svare Bye: og Nærings: Skat.

Gr. Stads: Capitainen paa Bragnæs søgte om Befrielse derved.

Endskjønt Stads: Capitainerne hidtil have været befrieede for Bye: og Nærings: Skat, paa Grund af at de skal have endeel Beføstninger med at beverre Bagten, naar den i Markeds: Tid trækker op, men saadan Udgiot

16 Aug.

er aldeles usødvendig og paa de fleeste Steder affasset, bemeldte Ombud og giver meget mindre at bestille, end noget andet, som kan blive andre Borgere paalagt, saa bør den forrige Sædvane, som ikke er grundet paa nogen Lov, aldeles ophøre, og Supplicanten tage lige Deel med sine Medborgere i Byens Udgifter, uden at de skal bære dem for hans Andeel.

23 Aug.

Cætte. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Fyens Stift, og Gjenpart til Rentekammeret), ang. at Ræmmere og andre Borgere bør indlevere deres Regnskaber inden 4 Uger efter hvert Aars Januarii.

Gr. A. Byefogden i Gaaborg har begjert Resolution om 1) til hvad Løb Kammeren, de eligerede Rænd og andre endelig skulle aflægge deres Regnskab hvert Aar; og 2) hvis de overskride denne, hvilke Evangs Midler da maae bruges, for at faae dem til at aflægge Regnskab. B. Det er nødvendigt, at saavel Kammeren som andre Borgere, der faae for Oppebørlser, bør inden en vis Tid aflægge deres Regnskaber til Magistraten eller Byefogderne, da disse ikke før kan affatte deres Hoved-Regnskab, som skal indleveres til Rentekammeret.

Ligesom det ved Forordn. angaaende Brandvæsenet af 24de Jan. 1761 dens 7de Cap. 3ble Art. er fastsat, at Brand-Inspecteurerne skal aflægge deres Regnskaber inden 4 Uger efter hvert Aars Januarii, saa bør og Ræmneren og andre Borgere inden samme Tid indlevere deres Regnskaber til Magistraten eller Byefogderne under Mulet af 4 Rbd. til Byens Sattig-Casse for hver Maaned, de dermed længere maatte udeblive, med mindre Omstændighederne paa et eller andet Sted nødvendig udfordrede en længere Tid, da de bør anmelde det for Stiftamtmanden, for at faae hans Resolution herom, saafremt de for saadan Mulet ville vente sig befriede. Muletten inddrives af Byefogden ved Udpantning,

ning, og Pengens leveres derefter til Sattig-Forskanderen, for i hans Regnskab at blive beregnet til Indtægt: 23 Aug.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Amtvorskov- og Corseer-Amtet), ang. Betaling for Tinghold og Stokkemænd i Flakkeberg-Herred. 23 Aug.

Gr. han har gjort Forslag i Henseende til Flakkeberg-Herredstings Hjælpelse, nemlig at Herredssogden buede gøre Regnskab for alt, hvad han i de 10 sidste Aar har ladet opkræve og høvet saavel af Deboerne som andre under hans Jurisdiction i begge Herrederne sorterende, saavel Gaard- som Huusmænd, og at han der erlægge alt hvad deraf overskyder fra det, som han beviistlig til Stokkemændene har betalt, til Møllerne i Kanchøi for de 10 Aar, han i sit Huus har ladet holde Tingstue, og samme med Lys og Varme forsynet; samt at bemeldte Møller og efterkommende Fiere af Kanchøis Mølle bør, saalænge Tingstuen i samme holdes, for den efterfølgende Tid, som fra afsigte Mortensdaag skulde tage sin Begyndelse, for Hunsleic, Lys og Varme aarlig have 10 Rd., som lignes paa alt under Herrederne beliggende Hartkorn, og af Amtesforvalteren som andre Skatter indkræves, tilligemed 10 Sk. af hver Gaard, som til Amtmanden erlægges, for af ham til Stokkemændene at udbetales, og Herredssogden saaledes ikke med nogen Peng & Opkrævelse hos Bonden have at bestille.

I Henseende til de forbigangne 10 Aar, som Mølleren ikke skal have nydt Betaling for, vil det forblive ved Lands Lov og Ret, men for Estertiden forholdes efter foransætte Forslag.

Canc. Prom. (til Biskopen over Fyens- og Lollands-Stift), ang. at der af Særkjøbing- og Maybølle-Capellanie bør, ligesom i alle andre Landsbyer-Kald, svares Naadens-Aar efter Loven. (Saa som dette Capellanie er sat paa samme God som et andet Landsbyer-Egenkald, da Capellanen nyder alle visse og uviste Indkomster med Korn- og Dvaag-Tiende af Maybølle-Sogn, undtagen de 100 Rd., han deraf skal svare til Sognepræsten.) 23 Aug.

Gen. Ed. Decon. og Commerec-Collegii Prom. (til Stiftbefalingsmændene i begge Riger, og Kjøbenhavn's Magistrat), hvorved Forordn. af 25de 23 Aug.

23 Aug. Martii 1757, om Flagføring paa Strædet og Middelhavet, igjëntages.

Gr. Det i Tractaterne imellem Danmark og Ulgier samt i Forordn. af 25de Martii 1757 forekrevne Danke Flaag med det Kænøel. Chiffre i Midten, er det egenlige Kiendeteen, hvorefter de danke Skibe af de barbariske Corsarer i Middelhavet adskilles fra maltesiske, pp. ; og der er Exempel paa, at Mangel af et saadant Flaags Fortoning kan udsætte de Kongelige Undersaatteres Skibe for Dophold og Anhødselse, allet derfor tjene til Prætext.

De Handlende have at instruere deres respective Skibs: Capitainer om i foransførte Henseende noie at holde sig allerhøistbemeldte Forordnings Bydende efterrettelig, hvis de ikke ville tilskrive sig selv de Ubehageligheder, som kunne flyde af denne Formalitets manglende Sagttagelse.

22 Aug. B. G. N. o. Gen. Toldk. Prom. (til Kjøben-
 (Kgl. Resol. havns Magistrat og Tolderne i Sjælland samt
 14 Aug.) General: Tolddirecteuren og Tolderne i Norge),
 ang. Regel ved Fortoldningen af Staver for
 Fremtiden (i).

Til Tønde: Staver skal hentes alle de, som ere under og til 7 Qvarterers Længde; til Ørehoved: Staver de, som ere 7 til 9 Qvarter lange; og til Pibe: Staver de, som ere over 9 Qvarter.

30 Aug. Dito Circul. (til de øvrige Toldere og Controleurer i Danmark), det samme.

3 Sept. Rescr. (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. Forhold med det i Ribe til veneriske Syge leiede Huus, deres Cuur, og paagaende Omkostninger.

Gr. Formedelt den vidtsøftige Strækning, som Ribehuus Amt besaaer af, der forarsager, at vedkommende Chirurgi, i Tilfælde af indfaldende venerisk Svagbed, ei med nogen fand

(i) See Placat af 25 Aug. 1783.

3 Sept.

sand Nytte kan have den Syge under Cuur og fornøden Til-
syn, er til Bequemmelighed berudi foruden Leiet et Huus for
Amtets Re. nina, bestaaende uden for Ribe Fæst Nørre-Port,
hvorudi Lud efter anden, ligesom endnu befinde, 1, 2 eller
fleere Patienter af venerisk Svagbed have været indtaagen for
at cures; men at der iblandt disse skal adskillige have været
befunden saa fattige, at de ikke have formaat selv endaa at
tilveiebringe det fornødne til Opbehold, og mindre noget til at
ligge eller sidde paa; desuden skal Huset, som Eieren alene
er forbunden uden til paa Dag og Nat at holde vedlig, nu
befinde, saa brøstaldig og ubequem inden i, at Patienternes
Cuur endog besværlige gøres vanskeluere, og derfor træn-
ger til nogen Forbedring, ligesom og ingen Foranstaltning er
foret for de Syges daglig behovende Opvarning, Keenlighed,
Varme om Vinteren, eller overhovedet for de ved et Syge-
huus paagaende Omkostningers Udredelse.

Sygehuset maae forsynes med en Opvarterste, hvis
Pligter skal være Dag og Nat at pleie de Syge,
hente eller laage dem den fornødne Mad og Drikke,
tvætte de Syges Linned; og bør hun derhos nøie tilhol-
des, intet at astvinge eller astrngle nogen Syg. En
saadan Opvarterste maae, foruden en Stue med fri
Varme for sig selv, tillægges en Hospitals-Portion,
og ellers af enhver, som er uden for Amtet eller af Byen,
gives en billig Douceur. Foruden Opvarterstens Stue
maae Sygehuset endnu have i det mindste 2 varme Stuer,
een for hvert Kjon, hver Stue maae have 2 til 3 Sen-
gesteder og Sengeklæder til 3 Senge i alt. End videre
maae anskaffes Bord og Træ:Stole, de til Mads og
Drikkes Tillavelse fornødne Kar, som og de til Vask og
Keenlighed Udfordrende, hvilket alt skal være under
Amts-Chirurgi Tilsyn og Tilsvaer, og af ham imod
Veiis modtages; og skal samme af en af Stiftamt-
manden beskicket Mand og Physico til en vis Tiid es-
tersees og det manglende anskaffes; det fornødne Brænde
skal Huus:Eieren eller en anden efter Accord anskaffe-
aarlig i rette Tiid. — De formuende Syge af Am-
tet og Ribe:Bye, saavel som og de uden for Amtet sig,
Anmeldende, der maatte indtages til Cuur, skal ei nyde,
frit

§. 1.

§. 2.

3 Sept.

frit uden Huusning, Sengested og Varme, men selv medtage Sengeklæder, forskaffe sig Mad og Drikke, som af Opvarterster enten kan tillaves eller hentes, selv betale Medicamenter og Chirurgi Salarium og noget Billigt til Opvartersten. De mindre Formuende kunde efter deres Omstændigheder forskaffe sig selv meere eller mindre Nødvendigheder, og nyde det øvrige paa Regning; hvorforsøder om de Syges Forsegning maae accorderes med en Borger i Byen, som hver Uge skal nyde sin Betaling efter Regning, som skal attesteres af Chirurgus. Amtets ganske fattige og Almisse-Lemmer skal nyde alting frit; dog, paa det Amtet ikke skalde betynges meere end høinødvendigt, skal deres Almisse fra det Sogn eller den Herreds-Casse, under hvilken de henhøre, dem ligesuldt udbetales til Hjælp i saa

§. 3.

Fald. — De med en Syg følgende Beviisligheder skal strax indsendes af Chirurgus til Stiftamtmanden med Forstilling, for derefter af ham som Amtmand at decideres, hvorvidt en saadan anmeldende Person, som uformuende, og i hvad Grad kan være at ansee, samt, isald det er en uden for Amtet boende, hvorvidt han kan tillades at indtages i Sygehuset, hvilken Decision skal indføres ubi en dertil indrettet Protocol, til Beviis om, hvorledes og hvorfra Betalingen skal tages; og skal Chirurgus kvartaliter til ham indberette, hvorvidt

§. 4.

med enhver's Eur er avanceret. — De sig uden for Amtet saavelsom fra Byen anmeldende Personer bør i det mindste give maanedlig for Huusleie, Sengested og Varme om Sommeren 4 Rk., og om Vinteren 1 Rk., hvilket dog er at forstaae, naar tillige paa samme Tid maatte være nogen fra Amtet i Sygehuset, thi i andet Fald skal betales noget meere, som efter Omstændighederne nærmere ved Stiftamtmandens Resolution bliver at bestemme. Sygehusets Reparation samt fornødne

Meub.

Meubler af Senge, Stole og Borde med videre skal anskaffes for Amtets Regning, og saavel dertil, som til Medicamenter med videre, maae gjøres Forskud af Ribe:Amtstue, indtil det efter Ligning hvert Aar paa Amtet igjen kan blive erstattet, for saavidt Vedkommende deraf ei selv kunne udrede. — Amts:Chirurgus bør holde en ved Sygehuset blivende Protocol over ind- og udgaaende Syge, hvorved forblive deres medbragte Attester. Ligeledes bør han holde en a parte Protocol, hvori optegnes Sygdommens Historie, Cuur:Metode og Udfaldet derpaa. Daglig, naar han er i Byen, skal han besøge de Enge, og Physicus paaligger det at have Indseende med de Syges Behandling, saavel i Henseende til Cuur, som øvrige Omgang. For hver Patient skal Cuuren betales ligesom i andre flere Sygehuse er indført, nemlig 8 Rd. for hver, som bliver cureret, og forholdsmaessig, naar de døe under Cuuren; og de, som inden 12 Uger igjen falde i samme Sygdom uden beviislig Feil paa deres Side, bør enten omsonst cureres, eller i det høieste for dem ikkun tilstaaes Medicinens Bekostning. I øvrigt skal enhver Cureret fremstilles for Physicus, af ham examineres og erholde Attest, som tillige skal tjene for Betalingen til Chirurgus.

3 Sept.

§. 5.

Rescr. (til Stiftsbefalingem. og Biskopen over Ribe:Stift), ang. at der i Trinitatis Kirke udi Fridericia maae til Aftensang ombæres en Tavle, da der ellers ingen paa den Tiid ombæres, og det, som der ved indsamles, anvendes til smaa Belønninger ved den aarlige Examen for de flittige Børn i dette Sogns danske Skole.

3 Sept.

Rescr. (til Biskopen over Trundhjem:Stift), ang. hvorledes med Fiske-Tienden udi Nordlandens

3 Sept.

dens

3 Sept.

denes og Finmarken i Naadens-Aaret skal forholdes.

Gr. I Nordlandene og Finmarken har i Tilfælde af Sognepræsternes Forskuffelse eller Dødsfald altid været ulige Mælinger i Hensende til det Naadens-Aar, som den fratrædende Sognepræst selv eller den Afdødes Arvinger, efter Lovens 2den Bogs 13de Cap., skal nyde af Eftermanden, og især i Hensende til Fiske-Tunden, hvilket stedie har forvoldet Disputer imellem de tiltrædende og fratrædende Sognepræster eller deres Arvinger, ligesom der og ofte imellem disse forefalder Tvistighed angaaende Terminerne, hvorfra Naadens-Aaret skal begynde, naar en Præst udi Søe-Kaldene forskiftes eller døer i denne Termin imellem St. Hansdaag og Michelsdag, da den fratrædende eller Afdødes Arvinger paastaae et kortere og længere Naadens-Aar, end om Dødsfaldet eller Forskuffelsen indtraf i nogen af de 3 andre i bemeldte Capitels 3die Art. ommeldte Terminer.

Som det ikkun er den viffe Fiske-Rettighed, eller det saa kaldede Mensal-Gods, hvoraf Eftermanden skal give sin Formand Bøderlag, skal den Fiske-Rente, hvoraf Naadens-Aar efter Loven skal svares, ikkun være Tredie-Parten af den Præsterne tillagde Rettighed, som svarer imod Nordhold andensfeds i Norge, da de øvrige 2 Deele af Rettigheden, der ansees som uviffe Indkomster, ere i Stedet for Offer, som i Finmarken ei maae fordres af Almuen; hvorhos Kongen og vil, at, naar en Præst i Søe-Kaldene døer imellem den 24de Junii og 29de Septbr., skal hans Enke og Arvinger, foruden den heele Fiske-Rente i samme Aar, der ansees som fortjent da han døde, endtillik komme den fulde Fiske-Rente i det følgende Aar, endskjønt endeel deraf først nydes i det næste Aar derefter.

6 Sept.

Enc. Prom. (til Stiftsbefalningsmanden over Fyens-Stift), ang. hvad Rættens-Betjente, naar noget af det i Aaret 1764 bortsolgte Kongelige Gods, hvorudi den halve Kjøbe-Summa efter Auctions-Conditionerne bestandig bliver indestaaende,

de,

de, ved ny Auction bortfælges, da bør have i 6 Sept.
Salarium.

Gr. Kiøbmand og Proprietair Wilshov i Odense forespurte, om de da bør have meere end af den Summa, som derfor bliver udbetalt, og Rentekammeret har meldet, at i Hensigt til det stemplede Papiirs Brug til Skjoder paa saadant bortsolat Konachat Gods, som ved ny Auction bortfælges, ikke dərtra forlanges høiere Papir brugt, end efter den Summa, som skal betales, eftersom af den indestaende halv Kjøbe-Summa alene betales en Afgift, der skeddē hestør paa Godset.

Efter slige Omstændigheder bliver Auctions-Salarium ikkun af den Summa, der betales, og hørestør Papiret til Skjodet indrettes, at erlægge.

Canc. Prom. (til Biskopen over samme Stift), 6 Sept.
ang. Prædike-Maaden.

Gr. En Provst har andraget, hvorledes det alt meere og meere bliver brugt at læse Prædikener op af Papiret, hvilket han formeener burde affattes, og raades Ved paa den Uorden, der foregaaer i Prædike-Maaden ved at betjene sig af Smaadens høie Stil og nye opbundne Ord, der for Almuen ere uforskaelige. Ved herover afgivne Betænkning har Biskopen erindret, at han vel har erfaret, at en og anden ung Candidat, som endnu ikke er saa meget øvet i at prædike, af en Smaas Frygt kan lægge Papiret for sig, og iblandt nedkaste Dinene deri, men ikke den ganste Prædiken Ord for andet er bleven oplæst af Papiret, uden at tage det fra Dinene; men derimod sees i Henseende til de fleste, at, naar slige unge Candidater tiltræde Embedet, og faae nogen meere Qvælle og Færdighed i at tale, de da forlade den Brug, og smændstjont en god udarbejdet Prædiken, naar den memoreres af den, som skal holde den, kan blive behageliere for Tilhørerne, kan dog undertiden en Prædiken, holden og udtalt ved Hjælp af Papiret, høres med meere Fornøielse end en andens, som kan have meere Dristighed og Færdighed til at holde den uden Papirets Hjælp: derhos Biskopen formener, at det ikke i en Prædiken kommer saa meget an paa Prædikantens udvortes Geilus, som derpaa, at de fremsættende Sandheder med Grundighed blive frembragte, saa at den sunde Færdom deraf kan have sig Tilhørerne til Opnagelse: og, ligesom Biskopen ikke har funden, at det er almindeligt, at Prædikanterne betjene sig af for høi Stil eller ubekjendte Ord, som for Almuen ere uforskaelige, saa finder han ei heller, at en Besættning i denne Sag vilde udrette noget, men snarere at kunne see ved Raadforsej, Formaning og foregaaende eget Exempel af dem, som i Guds Kirke ere satte til at have Tilshov med Lærerne.

6 Sept.

Da man nu maae bifalde Biskopens velgrundede For-
meening, at, naar noget herudi skulde udrettes, maatte
det skee paa ansætte Raade ved Bedkommendes Raads-
sel, Formaning og Exempel: saa ville Biskopen tilkjens-
begive Provsten saadant omstændelig, og at naar han
hos en eller flere af hans Herreds-Præster skulde for-
mærke enten Magelighed eller Skjodesløshed eller no-
gen Slags Urigtighed i Prædike-Maaden, haver han
at navngive dem for Biskopen, da det er hans Pligt, i
slige Tilfælde først at vende sig til sin Biskop, til hvis
beste Opsyn, Omsorg og Behandling man i øvrigt vil
have Sagen overladt.

6 Sept.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingem. over Aals-
borg-Stift), ang. Ræmner-Skatten og en ny
Grund-Taxt i Nykjøbing paa Morsøe.

Gr. Noale af Indvaanerne sammekeds gjøre Indvendinger
imod at betale den for indværende Aar, efter den autorise-
rede Skilling-Taxt, lignede Ræmner-Skat over Boen, paa-
staaende, at en ny Grund-Taxt bør forfattes til Regel for
Eftertiden, hvis Bekostninger dog de fleste af Indvaanerne ei
formaae at udrede.

Saa længe ingen anden Regel havet til Ligning end
den nu værende Skilling-Taxt, bør samme følges,
og Indvaanerne være forbundne derafter at betale: men
i øvrigt, naar de fleste Borgere i Byen blive eenige om
at lade optage en ny Grund-Taxt, har de dertil en be-
søiet Afgang, og kan dem ikke negtes; men, formaar
ikke Byen strax at udrede den dertil udfordrende Bekost-
ning, kan det beroe indtil Byen dertil faaer Lighed.

6 Sept.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingem. over Viborg-
Stift), ang. at man finder Viborg-Byes Borgeres
Ansøgning (om at der i Byen maatte vælges en bestandig
Ræmner, som derfor af Byens Cassa skulde nyde aar-
lig 50 Rd., siden det er vanskeligt dertil at erholde en
duelig

Duelig Mand) billig; og at det maas tillades dem selv (k) at vælge Rammere. 6 Sept.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Christiania), ang. Skov-Tyverie og Alleers Beskædigelse. 6 Sept.

Er. Han har indgivet Forslag til at hemme de Uordener, som gaae i Svang ved det, at der tildeels af de ved Christiania liggende Skove stjeles Brænde, deels at de uden for Ønen og paa Veiene planter Træer beskædiges; men de Militaires ville ei underlæse sig den foreslaagne Straf, elles straffes fra deres Forum.

De, som befindes at omhygge eller afbryde noget Træ langs ved Veiene eller i anlagde Alleer, kan i Ligning med det, som i Placaten af 16de Febr. 1780 for Kjøbenhavns Forstad er anordnet, dømmes i 2 a 4 Rdlrs. Bøder; men i øvrigt vil det i Henseende til Skovene forblive ved de gjorte Anordninger.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Christianssand), ang. Betaling og Offer ved Børnedaab og Barsel-Qvinders Kirkegang. 6 Sept.

Er. Provsten i Naahoiabetaugets Provstie har anset en værdmere Betimmelse af Lovens 2—12—7, der tillægges Præsterne Offer derved m. m.

Vedkommende bør betale Forretningen, hvad Lovens fastsætter, nemlig 16 Sk. for Børnedaab, og lige saa meget for Barsel-Qvinders Kirkegang, siden Sognespræsten vilde ellers tabe alt for meget i sine visse Indkomster; men, for saavidt Ritualen befaler tillige, at der ved deslige Forretninger skal ofres, hvor brugeligt er, og Offeret uden des er ifkun at ansee som en frivillig Gave af Fadderne og dem, som udgjøre Kirkegangs-Koner.

(k) Med de deputerede Borgere. See Prom. 19 Junii 1784.

6 Sept. Konernes Folgeskab, saa har samme tillige vedblive i dette Provoste, naar begge Deele have forhen været Stik og Brug der paa Stedet.

6 Sept. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Trundshjem-Stift), ang. store Banco-Sedlers Omvevling mod de smaa paa Stift-Amtstuen i Trundshjem.

Gr. Fra en Annonno er indkommen et Forslag om et Brands Assurance-Compagnie paa Vare og Effecter, samt et Banco-Concoirs Oprettelse i Trundshjem; men, som det saavel af Stiftamtmandens som Bnens 12 Mænds derover afgivne Erklæringer erfarede, at Opbringelsen af den fornødne Fond til forskævnte Compagnie vilde blive alt for vanskelig, hvorimod det formentes, at de Handlende og Bnen i Almindelighed vilde tilshde megen Begvemmelighed, naar der i den Kongelige Stiftamtstue stede var Forraad af 10, 5 og 1 Rdl's. Banco-Sedle, og enhver blev forunde den Frihed at faae de større Sedle paa 100 og 50 Rd. derimod omvevlede, har man desangaaende corresponderet med det Kongelige Finants-Collegium, som nu derpaa har svaret:

Maaget det ikke kan nægtes, at det jo er en virkelig Byrde for Stiftamtsskriveren at udvevle alle og enhver mindre Sedle imod større, og tillige en Hindring for ham i at opvarte de ham paalagde Embeds-Forretninger, har samme dog ikke taget i Betænkning at favorisere Bnens Indraanere i deres Begjering, og til den Ende sviet den Anstalt, at med forrige og denue norske Post herfra affendes til Stiftamtsskriveren 10000 Rd., nemlig hver gang 5000 Rd. i 5 og 1 Rdl's. Banco-Sedle, med Ordre deraf at udvevle fra enhver, saavidt samme for det første kan tilstrække, de 50 og 100 Rdl's. Sedle, som ham til den Ende maatte præsenteres, og ligesom han Tiid efter anden nedsender bemeldte indløste store Sedle, at lade ham indtil videre tilbagesende et lige Beløb i smaa Sedle.

6 Sept. Canc. Prom. (til Directeurerne for Inoculations-Anstalten, og Gjenpart til Commissioner for

for Accouchement-Anstalten), ang. at aflevere 6 Sept.
 Inoculations-Anstaltens Bygning, Inventarium og
 Cassa-Beholdning til den over Accouchement-Anstal-
 ten nedsatte Commission, som skal staae for Indret-
 ningen; og, hvad Directeurerne angaaer, som høre
 til Inoculations-Anstalten, da, naar Skjæder og Ad-
 komst-Breve, som bør sælge med Bygningen, ere ud-
 tagne, kan de øvrige afleveres i Cancelliets Archiv;
 endelig vil Officianternes Pensioner, for saavidt disse
 Betjente ei maatte være stikede eller villige til at lade
 sig bruge ved den ny Indretning, blive at afbetale af
 den Fond, der har været henlagt til Inoculations-An-
 stalten (1).

Rescr. (til Directeurerne for Friderichs-Hospital 10 Sept.
 og Stiftsbefalingsm. over Sjellands-Stift), ang.
 Forhøielse i Taxten for dem, som indlægges til
 Cuur udi bemeldte Hospital.

Str. Directeurerne have andraget, at ved Rescript af 10de
 Decbr. 1772 er approberet, at i Friderichs-Hospital maae ind-
 tages Sæge af alle Stænder for 7 Mk. ugentlig eller 1 Mk.
 daglig; men at denne Betaling ikke paa 5 Mk. nær ugentlig
 er skadeløs for Hospitalet, saa at det, ved at tage omtrent
 12 Sk. daglig paa hver af de betalende Patienter, nødvendig
 maae sættes tilbage, og ingenlunde kan komme i Stand til
 at modtage de Fattiges Tal, som Stiftsceren allernaadigst har
 fastsat og ønsket formeeret; hvorfor de til Approbation have
 indskilt: om alle de, som ikke ere berettigede at indtages
 gratis i Hospitalet, men dog ville indgaae eller indlægge no-
 gen for Betaling, af hvad Stand være maae, endaa Domes-
 stiquer, andre Ejendefolk, Laugs-Svende eller Kærs-Drenge,
 med vidre, maatte paalægges for deres Cuur og den ordi-
 naire Kost, i Stedet for 1 Mk. daglig, herefter at betale 28
 Sk. daglig; men de, som forlangde Kammer for sig ene og
 beste Kost, at maatte i Stedet for hidtil 2 Mk. daglig, her-
 efter betale 3 Mk. daglig. Ligeledes have de foreskilt, at,
 da Udenbys, i de Tilfælde, at de trænge til betydelig Mi-
 neral-Hjælp, kunne indtages i Hospitalet, naar fra Kjøbens
 havns egne berettigede kan være Plads tilovers, men at det
 vilde blive noget trykkende for dem, om de, ligesom hidtil,
 ved

(1) See Rescr. 23 April og Prom. 24 Maii 1783.

10 Sept.

ved den foreslaane Forhoielse af 28 St., Kulde betale dobbelt, saa haver Directionen formoent, at for disse Udenbyes paa ordinair Kost, i Stedet for 2 Mk., herefter ikkun betales lige som for Indenbyes 28 St. daglig, og for dem paa beste Kest med Kammer eene 3 Mk. daglig; og, naar nogen saadan fattig og Uformuende fra Landet forlanges indla. t., at Betalingen da enten af den Proprietaire, som de tilhore, Stiftsamtmanden, Amtmanden eller Kjøbstadernes Magistrat og erlægges, som og for Betalingen Kulde indstaae.

Betalingen for dem af Kjøbenhavn, som hidtil ere indtagne i Hospitalet, og der have nydt Eur og ordinair Kost for 1 Mk. daglig, skal herefter vare 9 Mk. om Ugen, men for dem, som ere udenbyes, skal betales 15 Mk. om Ugen; derimod skal de, som forlange Kammer for sig eene og beste Kost, det vare inden eller udenbyes, betale 3 Mk. daglig; i svrigt, naar en udenbyes fattig forlanges i Hospitalet indlagt, skal tillige i Begjeringen meldes, af hvem Betalingen derfor bliver erlagt, og hvem der indstaaer for sammes rigtige Erløggelse, da Hospitalet selv saaledes i Forveien kan see sig betrygget.

10 Sept.

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden og Biskopen i Ribe), ang. hvorledes med Embeds-Forretningerne og Indkomsternes Deeling imellem Cognepræsten og den residerende Capellan i Varde skal forholdes.

A. §. 1.

Høimesse-Tjenesten forandres til afvejlende Først- og Sidst-Høimesse i begge Kirker, dog altid sidst Høimesse i den Kirke, Confirmationen holdes. Først-Høimesse begynder om Sommeren Kl. 8, og om Vinteren Kl. 8½; Sidst-Høimesse om Sommeren Kl. 10, og om Vinteren Kl. 10½, og skal vare til Ende i seeneeste

§. 4.

Kl. 12½. Onsdags-Catechisation holdes i Jacobi Kirke fra Kl. 10 til 11; i Fastetiden derimod Prædikens

§. 5.

og Catechisation i Nicolai Kirke om Onsdagen. Freds-

dags-

dags-Prædiken i Jacobi Kirke begynder Kl. 9. Com- 10 Sept.
 fitenterne maae melde sig til Skrifte hos hvilken Præst S. 6.
 de vil, som Klokkeren skal antegne paa Sedlen, dog
 at Høgefæller bør samlet søge een Skriftefader. — Af B. S. 3.
 Garnisons: Offeret nyder Sognepræsten de 2 Partter,
 og Capellanen den 3die Part.

Canc. Prom. (til Sti:besalingsm. over Fyens: 13 Sept.
 Stift), ang. at for Afsens: Bne kan efter gjorte
 Plan forfattede en ny Bygnings- og Grund-Taft, og
 Omkostningerne derpaa udredes af Byens Cassa. (Saa-
 som Byens Grund-Taft, efter Byefogdens Andragende, be-
 findes meget uordentlig og uefterrettelig forfattet.)

Canc. Prom. (til Stiftsbesalingsm. og Biskopen 13 Sept.
 over Aggershuus: Stift), ang. at de Geistlige fors-
 rette Skifte efter Klokkere og Skoleholdere;
 paa Landet i Norge.

Or. En Provst har forespurat, hvem, enten den verdslige
 eller geistlige Jurisdiction, det kan tilfalde at forrette Skifte
 efter Klokkere paa Landet i Norge, som ere Studentere; naar
 de ikke ere Studentere, men dog fødte uden for Bondestan-
 den, og opdragne ved Hømen eller anden Haandtering, som
 ikke gjør dem lige med Bønder; og endelig, naar saadanne
 kan være fødte af Bondestanden, men dog hverken bruge Jord-
 Wei, eller nære sig ved andet Bønde-Arbejde, og, foruden
 at være Klokkere, tillige ere Skoleholdere, samt naar nogen
 af disse kunne have søgt eller saact deres Afkeed med Pension,
 og ikke drive nogen anden Nærings-Wei; hvem det da efter
 disse tilkommer at forrette Skifte.

I Overensstemmelse med hvad under 6te Martii
 1779 er bleven tilkjendegivet paa en Forespørgsel fra
 Provsten i Nedre-Nommerige, angaaende hvem det til-
 faldt at forrette Skifte efter en forhen værende, men
 siden fratrædt Klokker paa Landet, meldes til videre Be-
 kjendtgjørelse for Vedkommende: at alle Klokkere uden
 Forskiel, enten de ere Studentere eller ikke, henhøre,
 saalange de ere i Embede, og for Forbrydelser skal tilta-
 les for Provste-Retten, under den geistlige Jurisdic-

13 Sept. tion; naar de derimod udtræde derfra, paa hvad Maade det end vare maatte, og ikke ere Studentere, eller som ved Landbrug eller anden civil Næring ere overgaaede til en dem ellers fremmed Stand, under den verdslige. Skoleholdere paa Landet ere altid efter Rescriptet af 14de April 1747 geistlige; saalænge de i saadan Stand forblive, hvad enten de forn have været Studerede eller ikke.

17 Sept. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden og Biskopen i Sjælland), ang. afg. Provst Bechmans og Hustrues Legatum af Bibles med videre til Boeslunde-Kirke og Sogns Beboere, dets Conservasjon og Vedvarende.

Gr. Provstens Efterleverke har andraget, at hendes afg. Mand har skjenket en Bibel til hver Gaard i Boeslunde-Sogn, i alt 82, hvilke bestandig fulde vedblive den Gaard, hvortil de vare givne; men at nogle af disse Bibles recentt ere bortkomne, nogle ved Auction i Stervboer bortselgte, andre slet mehandlede; og at hun nu er fundet at anskaffe de manglende Bibles, samt give 100 Rd. saavel til deres som til en lid'n Marmor-Tavles Vedliachelte, hvilken hun har ladet opsætte over hendes Mand i Boeslunde-Kirke.

Amtmanden, Kirke-Patronen, som er Sjerbrups-Eier, Herreds-Provsten samt nu varende og efterkommende Sognepræster i fornævnte Boeslunde skal tage ovenmeldte 100 Rd. under deres Administration efter hendes Død, og samme saaledes behandle, at Stiftelsens Diemerke kan opnaaes, og Sognepræsten nogle gange om Aaret eftersee overalt i Sognet, om Biblesne findes tilstæde, og i hvad Stand de holdes, saa at Antallet vedligeholdes og, om mueligt, forøges, saa og at Kirke-Patronen og Præsten ligelædes vaager over at et af hendes Mand skjenket Sølv-Berettelses-Tsi samt et Ibenholts-Kors med et Sølv-Crucifix til at sige Alteret, bestandig vedligeholdes; og, paa det Præsterne

17 Sept.
 Kerne ikke skulde stee ubillige Modsigelser i dette Forretning, da skal det paaligge vedkommende Jordegods-
 Eiere at give al billig Assistance, og tilholde Bonden omhyggelig at tilsvare denne ham betroede Gave; og, om den bortkommer, da at erstatte den. Ligesaa skal og Præsterne til Sikkerhed for Stiftelsen hvert Nxt: Aar til Amtmanden og Provsten i Herredet indgive usiagtig Forklaring om, hvorledes han i det afvigte Aar har befunden Stiftelsens Tilstand, og det understreven af ham selv, Degnen og Skoleholderen, som de, han tilførsnøden Undersøgelse maae betjene sig af. Ligesaa skal og vedkommende Skifteforvaltere og Fogderne forpligtes til, ikke at udlægge disse til Gaardene numererede, af Giveren paategnede Bibles, enten ved Skifte eller ved Forandring af Gaard: Beboere, eller i andre Tilfælde, for samme at registrere, eller ved Auktion bortselge, men stedse vaage over, at tidnævnte Bibles høre til og sølgs Gaardene bestandig, til hvilke de ere henlagde.

19 Sept.
 Rescr. (til Hof- og Stads: Retten i Kiøben: havn), ang. Forhold med Portugiis: Jødernes Eeds Afslæggelse i Kettergangs: Sager.

Antledn. Evende af den portugisiske jødiske Nation i Kiøbenhavn have andraget, at, endskjønt Forordn. af 15de Sept. 1747 synes alene at angaae den høitidske jødiske Nation, da baade bemeldte Forordning intet melder om Portugis: Jøder, og den der indførte Eeds: Formular, som fornømmelig grundet paa de høitidskes Vedtægter, ikke for Portugis: Jøderne kan være af lige forbindende Kraft, da de i Religions: Sager ingen Samqvem have med den høitidske jødiske Nation, eller besøge deres Synagoge, ligesom og disses Ceremonier ere dem aldeles fremmede, og den Dialect, hvori deres Gudstjeneste holdes, usforstaaelig, undtagen for de af dem, som, fødte og opbragne blandt de høitidske Jøder, ere ved særdeles Besøgninger indlemmede i den portugisiske Nation, er dog en af dem bleven kendt som Vidne, og til at giøre Forklaring, under den i bemeldte Forordning foreskrevne Eeds: Formular; desaaarsag de have begjert, at det maatte være de her boende fødte Portugis: Jøder tilladt, naar deres Eed i Kettergangs: eller andre Sager maatte udfordres, da at aflægge den for vedkommende Ret paa samme Maade, og med de Ceremo-

19 Sept.

nier, som iblandt Nationen selv ere antagne, og som ere brugelige, naar de af Vordighden tages i Eed, som Borgere.

Portugis: Jøderne i Kjøbenhavn maac med de i forbemeldte Forordning foreskrevne Ceremonier aflægge Eed i deres egen private Synagoge, naar de selv staae de fornødne 10 Mand og en lærd Jøde af deres Forsamling i Rabbinens Sted, hvis Udtale er den Svarende forstaaelig, paa det den Sikkerhed, som er meerbemeldtes Forordnings Hensigt, derved kan opnaaes.

20 Sept.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. i Holland), ang. at det ikke kan tilkomme ham som Amtmand at forrette Skifter efter andre end Jorpagtere og Besjente ved Baadsgaard og Gods, som Kongen tilhørende, i Folge den Skifte-Jurisdiction, som Amtmændene i Danmark ved Loven og de Kongelige Anordninger samt Resolutioner i Almindelighed ere fastsatte; hvortilmod Skifterne efter Godsets egne Bønder og Tjenere tilfalder Forvalterne at holde. (Saa som Resol. af 28de Novbr. 1735 (m) udtrøffeligen undtager Amtmændene fra at forrette Skifterne paa de kongelige Godser. Stiftamt. forespurte, om han, da han er bleven tilkiendegivet, at han som Amtmand skal paatage sig Overformynderies paa Baadsgaards Gods, ikke og som Amtmand skal forrette alle Skifter paa bemeldte Gods.)

20 Sept.

Canc. Prom. (til Stiftbefal. og Biskopen over Viborg-Stift), ang. hvorledes der skal forholdes med Konge-, Kirke- og Præste-Tienders Hjemforsel fra Ugrene, naar Vedkommende ei derom kunne foreenes.

Er. De have derom gjort Forespørgsel.

Da den Ret, alle Tiende-Stere have til Tienden, er i Grunden den samme og lige, saa finder man den af Scheime-Raad og Amtmand Gabel, angaaende viss

Tien:

(m) See Skr. af 31 Decbr. 1735.

Tienders Gjemsførsel, under 1ste Julii 1776 afgivne Resolution. at være velgrundet, da derved er fastsat, at enhver's Andeel vovelviis hjemføres, saa at den, der ved Lodbastning faaer det første Løs først, faaer altid det andet sidst: og kan derfor denne Resolution antages til Regel og Efterlevelse for andre Tiende-Eiere.

20 Sept.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistral), ang. at 24 Sept.
 Directeurerne for Brandforsikrings-Cassen i Kjøbenhavn, saasom de daglig har med Bogholderen at bestille og staaer til Ansvar for Forretningerne, skal tilligemed Cassens Deliberations-Committerede fremdeele udnævne Bogholderen ved Brand-Cassen, og meddeele ham Bestalling og Instruction; men, da bemeldte Directeurer og Deliberations-Committerede skal være ansvarlig for den af dem beskikkede Bogholder, vil Kongen og have Magistraten for Fremtiden fritaget for alt Ansvar i Henseende til Bogholderens Antagelse. (Magistraten har foreskillet, at, uagtet de forhen have antaget og beskikket Bogholder ved Cassen, have dog Directeurerne, efter afd. Justitsraad Saabers Død, uventet tilmeldt dem, at de med de Deliberations-Committerede havde antaget en Bogholder, hvilken de bejærede at Magistraten vilde meddeele Bestalling og taage i Eed, beraabende sig paa Rescriptet af 17de Septbr. 1756, efterdi Magistraten ved Ansøgning, som har anlediget Rescriptet, selv har anbudt at maatte entlediges fra det Ansvar for Cassen, som ved Fundationen af 8de Junii 1733 dens 18de §. er den paalaagt; hvori imod Magistraten, siden Slutningen af samme Rescript just viler, at det Ansøgte ikke har tuenden Bifald, men at det derimod er befalet, at intet af Vigtighed ved Cassen enten maae beslutes eller afgjøres uden Magistratens foregaaende Overlæg og Samtøkke, og at aleene Directeurernes Regnskaber's Døttering, naar de af de udnævnte Interessentere ere reviderede, skal være Magistraten uvedkommende, men at det i øvrigt ved Fundationen skal forblive, og at denne altsaa, i Folge fordemeldte 18de § skal indestaae for Cassens Capitaler, har bejæret, at, isald Directeurernes Paastand, selv at antage en Bogholder, som de da og billig selv har meddeelt Bestalling og Instruction, skulde bifaldes, Magistraten da for Eftertiden maae fritages for alt Ansvar og Indsende med denne for Staden og den almindelige Credit saa væsentlige Cassa og dens Beskyrelse. Directeurerne og de Deliberations-Committerede

24 Sept.

terede have end videre ansørt, at, da der hverken i Fundatsen eller Forbedrings-Bøgerne af 9de Jan. 1769 findes et Ord om, at Magistraten skal udnævne Bogholder eller andre Bestyrelse, men demeldte Directeurer og Deliberations-Committerede i Folge disse Forbedrings-Bøger skal overlægge og besørge alle Ting ved Societetet, endog i saadanne Tilfælde, der ikke tillader at oppebie General-Forsamlings Holdelse, samt per plurima at fastsætte og resolvere hvad best agtes, dog ikke noget af Vigtighed, som angaaer Cassens Fond, uden Magistratus foreaaende Overlæggelse og Samtykke, og det, at udnævne Bogholder, ikke har mindste Relation til Cassens Fond, formene de, at Villighed taler for dem, at de, som staae til Ansvar for Forretningerne ved Societetet og sammes forsvarlige Bestyrelse, og bør udnævne en Bogholder, om hvis Dueltighed og Glid de ere forsikrede, hvormed Magistraten ei heller uden Rescriptet af 1756 har befattet sig, men, da afd. Commerce-Raad Beck i Aaret 1768 vilde afskaffe sit Bogholder-Embedet til afd. Justits-Raad Saaber, indgav de begge Ansøgning derom til Directeurerne og Deliberations-Committerede, som accorderede det uden Forespørgsel til Magistraten, der dog gav ham Befalling.)

24 Sept.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Hollands-Stift), ang. Bestyrelsen af Maria Pippings og Søns til gudeligt Brug skienkede Capitaler.

Fr. Maria Pipping, afd. Hans Pedersens Efterleverke og Søn Peder Hansen have oprettet et Gave-Brev af 16de Novbr. 1775, hvorved er fastsat, at efter deres Død skulle til Nachshou-Bøve gives 2000 Rd., hvoraf skulle nyde: 1) Kirken 200 Rd., hvoraf Renten opbeværes, og Capitalen sættes paa Rente; 2) den latinske Skole 200 Rd., hvis Rente trende af de flittigste, flikkelige og fattige Disciple skal nyde; 3) Hospitalets fattige Lemmer, foruden hvad dem ellers af Fattigvæsenet er tillagt, Renten af de dem tilskaaende 300 Rd.; 4) den danske Skole 600 Rd., da Renten skal blive en Forbedring til Lærernes aarlige Løn; 5) til fire fattige Skipper-Lenker, eller, naar disse ikke have, andre Lenker, som opbeværes Renten af de dem tillagde 700 Rd. End videre skal den længstlevende Maria Pipping have forbedret denne sidste Gave, ved at give dem 6) tvende Husk paa Byens Kongens-Køst til bekandig Bedøelse, samt 7) 200 Rd. til deres Vedligeholdelse. Saa er dem og givet ved et Edicil af 2de Jan. d. A. 8) 300 Rd., hvoraf de ligeledes nyder Renterne aarlig. Og endelig 9) skal Kirken have efter forhenævntes Testaments 3 s. 80 Rd., hvis Rente i 40 Aar skal bruges til at seie og med Sand bestroe Eckatricis Grav, men efter disse 40 Aars Forløb skal Renterne dergænes deraf Kirken til Indtægt.

De,

De, som efter fornavnte Testamente dertil ere ud-
 nævnte, indsatte, skal antage sig disse Donationer un-
 der tilbørlig Opfugt, Omsorg og Bestyrelse, saaledes
 som de agte at ansvare og bekjendt være, ligesom andre
 publiqve Stiftelser der i Byen. 24 Sept.

Rescr. (til Biskopen i Trundhjem), ang. at 24 Sept.
 Frøeprediken maae ophøre i vor Frue Kirke udt
 Trundhjem fra Octbr. Maanedes Begyndelse til April
 Maanedes Ende, da samme igjen skal begynde, og alters-
 natim besørget ligesom hidtil i Frue-Kirke, undtagen
 paa de 3 Høitiders første Dag samt almindelig Bededag,
 da samme forrettes i hver Sognkirke. (De 2 Capellar-
 ner til Domkirken og Vor Frue Kirke andrage, at i
 Domkirken forrettedes Frøeprediken alene paa hver første
 Høitidsdag, og almindelig Bededag, derimod i Vor
 Frue Kirke hver Søn- og Helligdag, som verelviis for-
 rettedes af dem, men der, især om Vinteren, ofte ikkun
 indsendt sig 1 eller 2 Tilhørere.)

Confirmation paa et Reglement over Skole- 26 Sept.
 Lønnen for Skoleholderen til Gjern-Skole i
 Marhuus-Stift.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Fyens 27 Sept.
 Stift), ang. at føie den Anstalt, at, naar Bye-
 fogden i Svendborg har forfattet Mandtallene til Ex-
 tra-Skatten, Byeskriveren da for Estertiden assiste-
 rer ham med at udskrive Kode-Sedle til de Mand, der
 opkræve denne Skat, ligesom det skeer til andre Byes
 Skatter. (I Anledning af Byefogdens Begjering, og da
 Byefogdernes Embeder for nærværende Tid ere langt meere
 byrdefulde end de tilforn har været.)

Canc. Prom. (til Amtmanden over Kjøbens 27 Sept.
 havns-Amt), ang. at, ligesom de Kongelige An-
 ordn:

27 Sept. ordninger om Veiene og deres Inddeeling ikke give nogen Anledning til, at ubi Kirke-, Ting- og Mølle-Veies Reparation kan eller bør tages nogen Deel af andre end dem, som betjene sig af saadanne Veie, og for hvis Nytte og Tjeneste de egentligen ere indrettede, hvilke det saavel efter den almindelige Regel som Inddeelingen af Veiene paaligger at istandsætte og vedligeholde samme, saa finder man det ei heller billigt, at det andet halve Kjøbenhavnske Districts Gaard- og Huus-Mænd skulle tage Deel i Kirke-, Ting- og Mølle-Veienes Istandsættelse paa Kjøbenhavns-Amt.

27 Sept. Canc. Prom. (til Amtmanden over Holbøks Amt, og Communication til Kjøbenhavns Hof- og Stads-Ret), ang. at anordne Procuratores i beneficerede Sager bør erstattes deres reene UdgiFTER.

Gr. En Procurator i Kjøbenhavn, som er anordnet til at udføre en Sag for en Mand sammesteds, i Folge Beneficium paupertatis, til Skilsmisse-Doms Erhvervelse over hans Husfrue, har, for at erholde den fornødne Oplysning i Sagen, tilkrevet Amtmanden, med Begjering, at ville befikke Manden en fri Procurator, som efter de forfattede Quæstioner kunde erhverve et Lings-Vidne ved Frydenbals-Birk; men Amtmanden har af Procuratoren i Kjøbenhavn forlangt, at han vilde være den bestikkende Procurator, som bør 2 Mile fra Frydenbals-Birketing, ansvarlig til hans Besordrings Godtgjørelse, saavelsom og hvad han maatte udlægge til Scerwingsmænd i denne Lingsvidne-Sag. Cancelliet finder ei heller, at en Procurator kan paalægges saadant.

I slige Sager bør en fri Procurator intet have for sit Arbeide (n), men, hvad hans reene UdgiFTER angaaer, da maae Parterne finde sig ubi, derfor at holde ham skadesløs.

27 Sept. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Christjansands-Stift), ang. at det kan være Christjansands

sands Magistrat tilladt, til Stiftets Fornødenhed at justere hvad Vægt og Maal, som der i Byen bliver forfærdiget, med lige Vilkaar, som det er bevilget Magistraterne udi de øvrige Stifts-Stæder i Norge. (Paa Politimesterens Reqjering, da det Fornødne deraf ikke uden ofte med megen Møie og Vanskelighed har været at faae fra Christiania, saavel formeddelt Veines Længde, som og for Mangel paa Feilighed til at henbringe det.)

B. G. N. o. Gen. Lødf. Prom. (til Consumtionsforvalteren i Varde), ang. at, naar beredte Luder og Skind udføres, godtgjøres den Consumption, som Tarifen bestemmer ved Indførselen at betales for beredte Luder og Skind, uden Hensigt til, hvad enten de ere beredte i Byen eller ikke. (I Anledning af Forespørgsel.) 27 Sept.

Rescr. (til Greven til Schackenborg), ang. de 1 Oabr. Schackenborgske Bønders Klædedragt (o).

Gr. Greven har i Anledning af Forordn. af 12te Martii b. a. om Overdaadigheds Indskrænkning for Bøndestanden foreslået, at, da Grevskabet ligger meleret med de under Bønder-, Haderøls-, Esgomfløster- og Apenrade-Anter hørende Undersaatte, at saa Byer derfra ere undtagne, vilde det forarsage Vanskeligheder, naar den ene Nabo var forbudet at bære det, som den anden er tilladt; og, da alle Bønder næsten bære Klædesklæder, og Kvindfolkene Kram-Løi, Silke Halstorklæder, endel og Silke-Klæder, vilde det haade i Almindelighed blive en stor Befolkning, om lige Klæder skulde afkræges og næsten umueligt at faae med veed saa mange hjemgjorte Løier færdige, allerbest det, hvor giote Koner, Enker og Piger alle arbeide paa Kimplinger af forfærdige, og lidet hjemgjort Løi vorder forfærdiget.

I Henseende til de Schackenborgske Bønder, der, som meldt, ere melerede med flesvigiske Undersaatte, maae det, for saavidt deres Klædedragt angaaer, forblive paa samme Maade som forhen; men i øvrigt skal det have sit Forblivende ved forberørte Forordning.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Mars 3 Oabr. huus), ang. at en af Gjedvad-Beboere skal skaffe Skoles

- 3 Oabr. Skoleholderen sammesteds Græsning til 1 Roe og 4 Saar efter Fundatsen, lige ved den Græsning, Bondens egne Creature nyde, imod at samme hps største Lodseier til hver Mortensdag modtager Godtgjærelsen af alt det øvrige Hartkorn i Districtet, 2 Sk. af hver Tønde, som de uwillige, under Straf af militaire Execution efter Rescr. af 22de Julli 1768 paa største Lodseieres Anfordring, bør betale.
- 4 Oabr. Canc. Prom. (til samtlige Biskoper i begge Riger), ang. at Kongen, ved at forunde Kammer-Musicus N. Schjørring Privilegium paa en af ham forfattet Choral-Bog, hvorefter Organisterne med Orgelværket kan ledsage og understøtte Choret og Menighedens Sang efter den ny Psalmebog, tillige har befaleet, at de Kirker, hvori der er Orgelværk, skal, ligesom den ny Psalmebog der indføres, anskaffe sig forfrevne Choral-Bog, efter en derpaa sættende billig Takt.
- 4 Oabr. Canc. Prom. (til Amtmanden over Christians Amt), ang. at de Procuratorer, som blive bestykkede for dem, der have Beneficia paupertatis, ikke bør tilstaaes nogen fri Befordring, hvilken synes saa meget meere ufornoden, som saadanne Sager altid ordbeeles ved de sædvanlige Ting, hvor Procuratorerne dog ere tilstede i Sager, som de føre for Betaling, og hvori deres Parter maae betale Skydsen. (Da det forhen i Oplands-Amt har været brugeligt, at Procuratorerne i slige Sager bleve befordrede med fri Skyds, har Amtmanden, som anfaaet det ubilligt, fordi Almuen derfor ingen Erstatning kan faae, forcipurgt sig, hvorledes dermed for Eftertiden bør forholdes (p).
- 8 Oabr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Hollands-Stift), ang. en bestandig Voelii for de residerende Capellaner til Vestenskov; og Cappell-Me-nig-

nigheder, hvorfor Mand efter Mand betaler til For- 8 Oabr.
manden eller hans Arvinger 200 Rd., naar Huset hol-
des i god og beboelig Stand, men, om en eller anden
Capellan lader Huset forfalde, da i de 200 Rd. at af-
drage saa meget som Brøstfældigheden derpaa efter
uwillige Mandes Taxation maatte anslaaes til.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stifte), ang. 8 Oabr.
at Sognepræsten i Nykjøbing maae, ligesom det
ved Rescr. af 9de Decbr. 1757 er fastsat, i Stedet for
Personel-Capellan holde en duelig Student til at være
Catechet.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Nar- 8 Oabr.
huus), ang. at Degne-Embedet ved Hospitalet
i Randers maae ved Vacance strax saa og bestandig com-
bineres med Skrive- og Regne-Skolen, dog saaledes,
at Skolens Fundator eller dens Forstandere foreslaaer
Biskopen 2 eller 3, hvoraf han udvalger den, han til
begge Embeder finder at være dueligst, og derpaa med-
deeler ham Kalde-Brev. I øvrigt maae den ved Sko-
len nu værende Skrive- og Regne-Mester, fra næst-
aankundende Nyt-Aar af, saalænge han ved Skolen for-
bliver og indtil han kan erholde Degne-Embedet, nyde
af Byens Cassa 60 Rd. aarlig Tillæg.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Aggershuus- 8 Oabr.
Stift), ang. at Bye- og Raadstue-Skriver Urbin
i Christiania indtil videre, og til det ny Sportel-Reg-
lement udkommer, maae for en Byetings-Act, som
overstiger 4 Ark, og for en Raadstue-Rets-Act, som
overstiger 6 Ark, lade sig betale 24 Sk. for hvert af de
overskydende Ark. (Hvilket han søgte paa Grund, at efter
Loven skal for en Byetingsdoms-Acts Beskrivelse betales 32
Sk. for hvert af de 4 første Ark, og for en Overrets-Act i alt
3 Rd., hvorover intet maae tages, men at Acterne nu ere
meget vidtløftigere end i forrige Tider, ja undertiden 30 a

- 8 Oabr. 40 Ark og derover, saa at han, hvis Embeds Indkomster alene besklaaer i hvad han giver beskreen, endog derved taber.)
- 11 Oabr. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Aalsborg-Stift), ang. at Birkedommeren ved Dronninglunds-Birk ikke kan være berettiget til at forrette Auctioner paa Hals-Ladegaard og Gods og i Hals-Sogn, da samme fra Dronninglunds-Eiere er afhændet, og igjen endeel bortsolgt stykkeviis til Beboerne og andre uden for Birket, saa, de ei længere ere Birke-Vartronens Bønder og Tjenere; men at det vil tilfalde Herreds-Bejtjentene at forrette de i Hals-Sogn foresaldende Auctioner. (Saasom Forordn. af 4de Martii 1690 og 19de Decbr. 1693 samt Rescr. af 22de Decbr. 1751 og 20de Julii 1753 fastsætte, at Birkedommerne ikke føre andre Auctioner end de, som Proprietairernes egne Bønder og Tjenere lade forrette (4).

- 15 Oabr. Rescr. (til Amtmanden over Finmarkens-Amt), ang. hvorledes med Tyvs-Straf herester skal forholdes.

Gr. Da ved Rescript af 2den Maii 1776 er fastsat, at alle smaa Tyverier, som forefalde i Finmarken eller inden Grendserne af Vardehuus-Amt, og ere under 5 Rdlrs. Værdie, ikke første gang skal komme til ordentlig Lovs Dom, men afsløses med at den Skyldige erstatter Tjeldien, og kaaer 1 eller 2 Limer i Hals-Jernet, og, om det Stjaalene er under 1 Rdlrs. Værdie, da at straffes med 15 til 20 Slag af Lov-Reed med videre, hvorimod de, som anden gang begaae ringe Tyverie, dømmes efter Lov og Forordninger; men Koppen er bleven refereret, at Landet, som har Mangel paa Folk og for en stor Deel maae hielpe sig med dithen domte Forbrodere, vil, formedelt saadan Straf for 2den gang begaaet ringe Tyverie, ofte miste en eller's nyttig og ducelig Indbygger, hvis Husfrue og Børn blive Almisse Lemmer til Væde for Almuen: saa er sunden for godt hermed indtil videre at anordne:

Maar nogen, som forhen er afstraffet for smaa Tyverie, befindes paa ny at have stjaalen under 5 Rdlrs. Værdie, omgaaes med ham efter Lov og Forordninger, som den, der første gang har begaaet ringe Tyverie;

men,

men, stjeler han tredie gang under fornævnte Summa, da straffes han efter lovlig Dmgang, som den, der anden gang har begaaet ringe Tyverie.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at 15 Octbr.
 Udsalget af Nelliker, Muskater, Muskatensblomme, Caneel og Cardemommer skal i smaa Partier aleene være Urtekræmmer-Lauget forbeholden og dem, som derpaa have erhholdet, eller herefter maatte erhholde særdeles Kongelig Bevilgning at handle med benævnte Specerier. (Saasom Oidermanden for Urtekræmmer-Lauget i Kjøbenhavn har andraget, at Placaten af 1ste Novbr. 1748 vel tilholder, at det maae være alle og enhver tilladt at handle med ostindiske og Chinesiske Vare, som med det asiatiske Compagnies Skibe hjembringes, men at der forhen ikke ere hjemkomne med disse Skibe fornævnte fine Specerier, saasom Nelliker ic., hvoraf de nu fra Ostindien ankomne Skibe indehave et stort Partie, og meere kan ventes med de øvrige underveis værende Skibe, hvilke fine Specerier-Vare formeenes ikke at kunne være indbegrebne under dem, som bemeldte Placat tillader alle og enhver at handle med, thi forhen ere saadanne Vare ikke komne fra andre Steder end Holland; og Urtekræmmer-Lauget vilde tilføies alt for stor Skade, om alle og enhver maatte handle i smaa Partier med lige fine Specerier, som i deres Laugs-Artikler er dem bevilget ene at maae handle med (r).

Rescr. (til samme), ang. Tilladelse for Seilmager-Svendene igjen at fare paa Coffardie (s). 15 Octbr.

Gr. Ved Rescript af 3die Jan. 1781 er befaleet, at ingen Seilmager-Svend indtil videre maatte udgaae med Coffardie-Skibene, China og Ostindie-Farerne undtagen, siden det beskjæftedes, at det fornødne Antal af Seilmager-Svende ikke kunde anskaffes til Kongens Skibe; men Magistraten har nu meldet, at Manglen paa Seilmager-Svende til de Kongelige Skibe, efter Oidermandens Beretning, nu saaledes er oplyst, at der for nærværende Tid adskillige af dem ligge ledige, saa de ikke ved Laugets Meistere kan faae Arbeide.

Herse:

(r) See Plac. af 30 Decbr. 1783.

(s) See Plac. af 20 Decbr. 1783.

15 Octbr.

Berørte Forbud skal igjen være ophævet for de Svenske, som beviislig her ikke kan faae Arbeide, og desaarfag ville fare med indenlandste Skibe.

17 Octbr.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. at Sognepræsten i Renne maae blandt Almuen i Runne- og St. Knuds Menigheder paa Bornholm uddeele Offer-Sedle med enhvers Navn udi til de 3 store Spitider, da Byefogden i bemeldte Runne, saa længe han dertil er villig, haver Indseende med, at ingen, som ei er yderlig arm, af Ufsjomsomhed og Modvillighed tilbageholder sit Offer paa berørte Høstider; dog skal det staae enhver frit for at give hvad han vil og formaacr. (Saa som Borgerkabet lidet eller intet offrede.)

18 Octbr.

(Kgl. Resol.
3 Octbr.)

Canc. Prom. (til Bergverks-Directorium), ang. at det maae være Berg- Arbejderne tilladt at bruge deres sædvanlige Klæder, som hidindtil, dog at det ikke misbruges til Overdaadighed, men at det i øvrigt i alt forbliver ved Forordningen. Saa som Bergverks-Direct. har tilskreven Cancelliet, at det ikke formodes, at Arbejderne ved Bergverkerne, i Henseende til Forordn. af 12te Martii a. c., burde indlemmes under Bondestanden, og at de derfor maatte have Frihed til at bruge det sædvanlige Koi til Klæder, som er bekendt for al Læroelighed.)

18 Octbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Aggershuus-Stift), ang. at, siden det er brugeligt overalt i Stiftet i de andre Kjøbstæder, at Auctioner over afdøde Hospitals-Lemmers Efterladenskaber forrettes af Hospitals-Forstanderen, saa vil paa lige Maade hermed forholdes i Scheen. (Hvor til nuværende Byefoged formeente sig berettiget.)

22 Octbr.

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Danmark og Norge, tillige Amtmændene det at tilkjendegive), ang. at det maae være Land-Almuen tilladt at bære

dets,

deres, førend Forordningen af 12te Martii h. a. udi 22 Octbr. kom, sig anskaffede Silke-, Klædes- og andre Klæder samt Skjels Rysse udi 3 Aar fra samme Forordnings Dato, dog uden imidlertid af forebemeldte Slags, som er forbuden, at lade sig gjøre nogen Ny; men i øvrigt skal det i alt have sit Forblivende ved Forordningen. (Saaom det paa nogle Aar er bleven almindeligt at anskaffe Raaber af Silketoi, og Kysse af Skjel, samt andre Silke og Klædes-Klæder, og at Mængden deraf er saa stor, at det vilde være Almueen til større Udygt end Fordeel, om de nu skulde afskaffes.)

Reser. (til Stiftsbefalingsm. over Fyens-Stift), 24 Oabr. ang. at Ravneberg-Herreds Ting maae forflyttes fra Ravneberg-Bue til Odense, og der for Fremtiden holdes, enten paa Raadhuset eller paa et andet beqvemt Sted, som Stiftamtmanden nærmere haver at bestemme og afgjøre, hvorimod Herredet, som ved saadan Forflyttelse herefter bliver befriet for Tinghusets Vedligeholdelse i Ravneberg med videre, bær i Stedet derfor betale en Løden aarlig Leie for det Bærelse, som til Herreds-Tingens Holdelse bliver bestemt og indrettet, hvilken aarlig Leie han ligeledes efter Omstændighederne og paa billigste Maade haver at fastsætte og ligne paa Herredet.

Reser. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over 24 Oabr. Ribe-Stift), ang. at hvad der avles udi det Bårdes Bye tilliggende og udskiftede Kjør, maae være fri for Tiende endnu udi 10 Aar (1).

Bevilgning, at Riemester Fischer til Qvistrup 24 Oabr. udi Jndland maae af hver Bogn, som passerer de af ham paa Veien imellem Holstebro og dens Løse og Løse-Plads Struer i Skjellet af Hovedgaardens Mark, og

(1) Ved Reser. af 9 Julii 1779 var forundt 4 Mars Frihed, som nu seendes fortaenget, formedels den Byens overgangne Ildbrand.

- 24 OÅbr. over Rinden ved Struer lagde 2 Broer, nyde hver gang een Skilling, imod at han holder dem i forsvarlig Stand.
- 25 OÅbr. B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige (Kgl. Resol. 9 OÅbr.) Toldere i Danmark), ang. at de fra Bleg-Anstalten ved Gadersleb indkommende Lerrøder, passere fri, naar de med Passeer-Seddel fra Blegers Møse, og Told-Seddel bevises der at være bleegte.
- 1 Novbr. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Sjellands: Stift, samt til Amtmanden over Antvorskov- og Corsøer-Amter), ang. Tiende af Jord, som fra Marken indtages til Humle-Haver (u).

Gr. Fra Soanepræsten til Sorbymagle og Kirkerup er indkommen Besværing, at Bønderne i bemeldte Sogne aarlig indtage af Marken til deres Humle-Haver, hvoraf de ingen Tiende svare, under foregivende, at Humlen voxer i deres Kaal- og Frugt-Haver, til hvilket at forebygge han har begjært, at Amtmanden maatte beordres at lade uviljige Værd aspæle hos enhver, der har Humle-Have, hvor stort et Stykke der kan beregnes til en fikkelig Bønde-Have med Kaal og Frugt-Træer, og derefter vurdere den øvrige Plads som Bog-Jord, beregne hvad Tiende Præsten kan nyde deraf, og fastsætte samme at betales hver Mortensdag i Penge, samt at det maatte befales, at, saasnart nogen indtager meere af Marken, da skal det til Amtmanden til ny Vurdering.

Det kan efter gjorte Forslag ikke lade sig gjøre, at Landvæsens-Commissarierne paabyrdes at undersøge, hvor der af Markene er indtaget Stykker til Humle-Haver, for derefter at bestemme hvad som fra forrige Tider har været Have-Plads, og hvad derimod bevisligen hører til den fra Markene i de senere Tider indtagne Jord, hvoraf Tiende-Refusion bør svares, efter som disse Commissarier tjene uden Løn, og bemeldte Sag vedkommer ikke Halledfabrics Ophævelse, hvis Forretninger de besørge; hvortimod man anser for best, at Sup-

plicant

plicanten, for det som angaaer den forbigangne Tiid, beviser hvad deraf tiendepliatig Jord er indtaget, og lader samme ved af Retten udmeldte Mand til Tiende taxere, da Amtmanden kan assistere ham med Udpantning til hans Anparts Inddrivelse efter bemeldte Taxation; men, hvad den følgende Tiid angaaer, da bør ingen have Tilladelse til at indtage nogen sliq Jord fra Marken, uden i Forveien at have tilkjendegivet det for Amtmanden, for hvem da maae fremlægges Bevijs, at Vedkommende, med de til Tiende deraf berettigede, have truffet Accord.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Bergen), 1 Novbr. ang. at den for Tiden varende Vardiemeſter i Bergen ikke paa nogen Maade er hjemlet til at lade sig betale høiere end hvad Rescr. af 2den Decbr. 1740 bestemmer, men samme bør fremdeles følges. — (Stiftamt. har foreskillet, at efter Forordn. af 6te Maii 1718 er Vardinen tilladt 6 Sk. i Stempel og Prøve; Penge for hvert Stukke Gold Arbeide fra 1 til 10 Lod; ved benævnte Rescripts 2den Post er det bestemt, at Vardinen, i Stedet for de ham af det Arbeide fra 5 Lod og derunder indtil 1 Lod tillagte 6 Sk., maae modtage 4 Sk.: i hvilken Anledning Vardiemeſter Bahrs har indskilt, om det og ikke maatte være ham tilladt at tage 6 Sk. for hvert Stukke fra 1 Lod til 10 Lod. Men Rescriptet af 2den Decbr. 1740 viser tydelig i dets Præmisses, at Anledningen til den ſecete Forandring i Bergen er en Forening, som er indgaaet imellem Guldsmed-Lauget indhørdes, og som ſenere er confirmeret, hvorefter Vardinen ſkal lade sig nøie med 4 Sk. for det, som er under 5 Lod; efter om den ringe Arbeidsløn, som falder for ſaadant Arbeide, ikke kan taale at afgive de ellers anbefalede 6 Sk.; og Vardiemeſter Bahrs er ikke antagen under andre Vilkaar end hans Formand, da den stadfæstede Forening hjemler Vekſelsen og Belønningen.)

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), 3 Novbr. ang. at Forordn. af 23de Jan. 1739 om Skolerne paa Landet, ſer dens 16de og 36te Art., ogſaa ſkal ſtrække ſig til Kjøbstaden Callundborg, ſaaledes, at de Forældre og Formyndere ſammesteds,

3 Novbr.

som ikke holde deres Børn og Vnndlinger til, flittig at søge Skolen, skal være samme Omgangs-Vaade og Straf undergivne, som de paa Landet. (Saa som Bognepræsten og Capellanen i Callundborg have andraget, at en Deel af den rimelige Almue der i Vnen skal vise sig meget flig desløs i deres Børns Opdragelse, da de lade dem uden Skolegang opvoxe i Uvidenhed, saa de blive vantte til allehaande Nyggesløshed og Vællerie; og, uantet man de alene Adværter og alvorlige Formaninger, blive dog forældrene bestandig i deres Branquillighed, og under adskillige Forevendinger lade deres unge Børn forsumme Skolen, hvor de dog kunde have fri Undervisning, og faae den fornødne Kundskab om Religionens hellige Sandheder og Viigter.)

3 Novbr.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Aggershuus-Stift), ang. i Sk. af hver Tønde Korn-Vare og Salt, som indføres til Christiania, at erlægges til Opfostringshuset.

Or. Biskopen har andraget, at de Gaver af Christiania-Vnns Indvaanere, hvorved den der paa Stedet oprettede Stiftelse til fattige Børns Opdragelse og Underviisning hidindtil fornemmelig er bleven vedligeholdt, nu har efter andet virkelig formindskes, deels fordi der af Mangel paa en fast Indkomst for Stiftelsen ikkun have lidet Haab om dens Varighed, deels da fermedelst Tøndernes Besværighed, som gjør, at mange, der skal have den beste Vilje til at give, skal holde deres Gaver tilbage, hvorfors det befrægt's, at denne saa nyttige Indretning inden kort Tid skal undergaae; i hvilken Henseende han og har iajentact den af Stiftamtin. forhen gjorte Ansøgning, at til bemeldte Opfostringshuses Optømt og Vedligeholdelse maatte i 6 Aar betales af Korn-Vare og Salt, som indkommer, da han er forsikret, at i saa Fald blandt Vnns Indvaanere vil findes mange saa Edelmødige, at de vil give til denne Stifvelse noget Anselig af deres Formue.

Der maae udi nogle Aar af hver Tønde Korn-Vare af alle Slags, saa og Salt, som indkommer til bemeldte Christiania, erlægges og betales een Skilling, for at understøtte Opfostringshuset sammesteds, og til at oplægge en Capital til dette Huses Vedligeholdelse; dog haver Stiftamtmanden og Biskopen som Directeurer aarlig til det Danske Cancellie at indberette, hvor
stort

stort Beløbet af disse oppebaarne Penge haver været, da 3 Novbr.
saadant Kongen skal foredrages (x).

Canc. Prom. (til Politimesteren i Kjøben- 3 Novbr.
havn), hvorved til fornøden Efterretning ham til-
stilles en Gjenpart af en det Evangeliske Brødre-Uni-
tet den 12te Martii h. a. forundt Kongelig Bevilgning
paa et Forsamlings-Sted i Kjøbenhavn (y).

Rescr. (til Amtmanden over Skivehuus-Amt), 7 Novbr.
ang. alvorlig at tilholde Bønderne i Binde-Bne
at yde enhver sin til Mortensdag 1782 refterende Skieppe
Byg, og siden aarlig i rette Tiid efter Tilsigelse at levere
samme til Eierne af Skive-Broer, saafremt Broerne
holdes forsvartlig vedlige, alt under Udpantning eller
Udlæg af Herredsfogden.

Rescr. (til Amtmanden over Holbeks-Amt), 7 Novbr.
ang. at tilholde Almuen i Tølløse- og Agerup-
Menigheder, som lade sig betjene med Ord og Sacra-
mente, baade Gifte og Ugifte, at de ikke under vilkaar-
lig Straf, som af Amtmanden skal paalægges dem,
maae tilbageholde deres Offer paa de 3 store Høitider
om Aaret, men de skulle ofre efter Loven til Kirkens Tjæ-
nere, hvad deres Formue og gode Villie kan tilstøde; og
maae Sognepræsten H. Teitman saavel som Degnen
sammesteds levere Offer-Sedle omkring til alle Offer-
Pliktige i Menighederne, paa det de deraf kan erfare,
hvem de skyldte deres Taksigelse, og hvilke de derimod for
Amtmanden have at anmeldte som udebltvende; dog maae
af Almisse-Lemmer, og de, som for Extra-Skattens
Ovarelse ere befriede, ikke fordres noget Høitids-Offer.

(x) See Confirm. 3 Decbr. 1783. N. 2. 5. 6.

(y) Under 15 Martii 1783 er ham først tilsendt Gjenpart.

7 Novbr.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. 9 Rdlrs. aarlig Pension til den ældste Degne:Enke i Østermarie-Kald paa Bornholm at erlægges til de 3 store Høsttider, eller hun at søge sig betalt i Degnens Korn-Tiende.

8 Novbr.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. i Sjælland), ang. at foranstalte, at i Callundborg til Axel-Torvs Holdelse vorder udseet og fastsat et saadant Sted, som efter Omstændighederne kan agtes beqvem og passende; dog bør dette Sted ingenlunde være uden for Byen, men, som anbefalet er, i Byen: og i det øvrige vil det i Henseende til Axel-Torvets Holdelse, samt de indførende Vares Forhandling der, saavelsom For- og Land-Prang i alle Maader forholdes efter Loven og de ergangne Anordninger. (Saasom i Folge Lovens 3—13—26 Skal være offentlig Axel-Torve i Kjøbstæderne, hvor Bønderne skulle salholde deres til Kjøbstæderne førende Vare, Forordn. af 25de Aug. 1741 og laa udtrøkkelig fastsætter, at Varen bør indføres til Axel-Torvet i Kjøbstæderne. — Børgerne søgte, at der maatte blive holdt Torv og Torve-Blis, da Forprang, For- og Døkhob uden for Byens Porte havde saaret Overhaand, fordi ingen Torv var, og at Forprangers beskermes af egenlyttige Børgere til Udelvæggelse for de Fattige. Stiftamt. har erklæret, at Auktaster nok ere søiede til Axel-Torvs Holdelse i Callundborg, samt til at forebygge Land- og Forprang; men at den Auktast med Torvemøster og deraf Dependende er salden tilbage, formedelsk deraf skydende Udgifter, som Vedkommende ikke længere vilde udrede, og som i Folge Approbationen paa Torve-Instruxen ei maatte paaførges Byens Cassa, eller blive til almindelig Byrde for Indvaanerne; ligesom og at de bekjente Plodser til Markeds Holdelse ikke ere aldeles bequemme til Torvs Holdelse.)

8 Novbr.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Aggershøus-Stift, og Gjenpart til Rentekammeret), ang. at Sognepræsten i Bragerneæs bør som Deboer af Præste-Boelingen udrede alle derpaa høstende Udgifter af Skatter til Byen; og at ligeledes Glas-Magazinet, der ikke bliver andet end en privat Eien-

dom,

dom, ei fritages for at betale til Byens offentlige Udgifter; men at Sprøjte-Ruset derimod maae anses som en offentlig Bygning, og derfor for slige Udgifter være befriet. (Udi Antegnelserne for Byens Regnskaber for 1780 og 1781 er Blyen udsat, at til Deeltagelse i Brandvæsenet og Kludder-Cassens Udgifter samt Indqvarteringen ere fornævnte Bygninger forbigaaede.)

8 Novbr.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Aalborg-Stift), ang. at Afbyggere paa fri Hovedgaards-Taxter kan ikke efter Forordn. af 4de Martii 1690 og Rescr. af 12te Jan. 1775 indbeedes og medtages til Landeveienes Istandsettelse, hvilket og kommer overeens med det, som bestandig i Henseende til Veiene har været Praxis. (Paa Forespørgsel, om saadanne Afbyggere ikke, ligesaa vel som andre Bønder, bør forrette Arbejde ved de almindelige Broer og Landveje, i Forhold til deres brugende Hartkorn.)

8 Novbr.

Rgl. Reglement for Landcadet-Compagniet. 12 Novbr.

Ved Compagniet skal ei andre bringes i Forslag til Cadetter end Officerers og slige Detjentes Sønner, hvis Fædre baade gageres efter Land-Militair-Statens Detalings-Reglement, og efter deres Embede eller Caracteer ere i Rangen de, som ere berettigede til at faae deres Sønner ansatte ved Compagniet, maae lade dem dertil antegne ved bemeldte Compagnie, og til saadan Ende tilstille samme en af en Medico eller Chirurgo udstaadt Attest, at deres Søn er lige voxet, uden at have nogen Feil paa Krop eller Lemmerne, samt at han er frisk og sund, og ei af slet Udseende. Iligemaade maae de tilstille Compagniet en Attest af Kirkebogen, i Henseende til hans Alder og Jødseløstet, samt en Forpligtelse (2), at de vil lade deres Søn undervise saavel i at læse, skrive og regne, som i hans Christen-

(2) Den underkrives af dem, som lader Børn antegne enten til virkelige eller Kjøp-Cadetter, saaledes: "Jeg for-
dina

12 Novbr.

- dom, indtil han kan komme paa Cadet-Academiet, saa og at de, ved hans Antagelse i Tiiden, vil opfylde hvad siden er foreskrevet. Naar disse Attester og bemeldte Forpligtelser findes af den Bestaaffenhed, at deres Søn kan antegnes, da meddeles dem fra Compagniet Attest, at
- §. 3. sligt er skeet. Paa det man ved Compagniet stedse kan være underrettet om, at de Børn, som ere antegnede til Cadetter, endnu findes i Live, og ikke have bekommet en saadan Skade paa Sundhed eller Lemmer, som gjør dem uuelige til Militair-Tjeneste, have deres Forældre eller Paarørende ved October Maanedes Begyndelse hvert Aar sligt til Compagniet at indberette, hvilken Rapport af Affenderen maae franqveres, siden Compagniet ikke desformedelst maae tilskyde nogen Udgift; udebliver denne Rapport, da anses den Antegnede for at være død eller uuelig, og sælgelig udslættes han af Annotations-Rullen eller Listen.
- §. 4. Naar een eller flere virkelige Cadet Pladser blive ledige, da maae ved Forflaget til sammes Besættelse følgende Grund-Regler tages i Agt, nemlig: a) at to Brødre ikke paa een Tiid maae være virkelige Cadetter, hvis deres Forældre endnu ere i Live; men, ere disse døde, da kan efter Omstændighederne derudi skee en Undtagelse; b) at fader- og moderløse samt Enkers og Pensionisters saavel som de i de ringere Classer staaende Officerers Sønner have Fortrinnet for Sønnen af de i de høiere Classer staaende Officer, naar de ere antegnede i eet og de samm. Aar; dog maae enhver Alder tillige tages i Betragtning; c) at ingen, som er und:r 8 til 10 Aar, og over 15 Aar gammel, maae blive Cadet. Da det ikk: er mueligt, at alle de
- §. 5. Offi:

" binder mig herved, 'isald antages til
 " Pand-Cadet, da at opfylde og holde mig efterretterig
 " alt det, som i det Kongelige Reglement af 12te Novbr.
 " 1783 paahydes og foreskrives. N . . . den
 N. N."

12 Novbr.

Officer-Sønner, som antegnes til Cadetter, kan erholde virkelige Pladser, saa maae der antegnes ved Compagniet 20 Kost-Cadetter, dog med den udtrykkelige Betingelse, at ingen Kost-Cadet ved existerende Vacance maae komme i virkelig Cadet-, men vel i sin Tiid efter hans Tjur i Under-Officer-Numer ved Compagniet. For en saadag Kost-Cadet erlægges af hans Forældre eller Vaarsvørende aarlig 78 Rdlr. 61 $\frac{1}{4}$ Sk. til Compagniet, som forud, enten paa eengang aarlig, eller og ved hvert Quartals Begyndelse med den sjerde Deel, maae beta'es, saaledes at Compagniet hverken i Henseende til Post-Penge eller paa anden Maade ved deres Imodtagelse har nogen Udgiwt. For denne Betaling munderes og forpleies han paa samme Maade som en virkelig Cadet, ligesom han og nyder Underviisning lige med dem; udebliver nogen med Betalingen i sex Uger efter Forsaldstiiden, da afgaaer den, for hvilken Betalingen ei er skeet, fra Compagniet. Foruden bemeldte aarlige 78 Rdlr. 61 $\frac{1}{4}$ Sk. erlægges endnu af en Kost-Cadets Forældre eller Vaarsvørende ved hans Ankomst til Compagniet eengang for alle: 1) Det, som en ny Over- og Under-Mundering samt Hat og Kaarde koster, nemlig 30 Rdlr. 23 Sk., siden de afgaaende Kost-Cadetter tage disse Sager med sig fra Compagniet, og de Tilkommende maae underholde sig i Over- og Under-Mundering, indtil Penge til ny Over- og Under-Mundering af foromtalte aarlige Betaling kan være indkommet; 2) Over- og Under-Munderingens Beløb, fra Compagniets sidste Munderings-Termin af at regne, paa det ved næste Munderings-Termin kan være de til en ny Munderings Anskaffelse fornødne Penge i Behold, incl. det, som under de aarlige 78 Rdlr. 61 $\frac{1}{4}$ Sk. dertil er indbegreben, for den Tiid denna aarlige Summa er erlagt; hvorimod en afgaaende Kost-Cadet ved hans Afgang saer tilbagebetalt de under saad

dan

- 12 Novbr. dan aarlig Summa indbegrebne Munderings-Penge fra sidste Munderings-Termin af at regne; 3) til mathe-
 matiske Instrumenter og de fornødne Bøger 9 Rdlr. 48
- §. 6. Et. dansk. Med Antegnelsen til Kost-Cadetter for-
 holdes paa samme Maade, som i Henseende til de virke-
 lige Cadetter udi den 2den §. er anført, ligesom og den
 §. 3. foreskrevne aarlige Rapport, at de ere i Live og
 duelige til Militair-Tjeneste, for dem maae indsendes.
- §. 7. Til at blive Kost-Cadetter have alle udi §. 1. omtalte
 Børn lige Ret, uden Hensigt om de ere fader- eller mo-
 derløse, Enkers, Pensionisters eller virkelig i Tjeneste
 udi de høiere eller ringere Classer staaende Officer- og
 Verjentes Børn, dog at deres Antegnelles-Datum og
 deres Alder tages i Betragtning. Ingen under 8 a 10
 Aar og over 15 Aar gammel maae dertil bringes i For-
 slag. Naar en af de Antegnede er af Kongen udnævnt
 enten til virkelig eller til Kost-Cadet, da gives hans
 Forældre eller Vaarørende sligt straf fra Compagniet til-
 kjende, hvornæst disse have at besørge ham snarest muel-
 ligt leveret til Compagniet. En saadan Cadet maae ved
 hans Aflevering til Compagniet i det allermindste uden
 Anstød kunde læse inden i en Bog enten Tydsk eller Dansk;
 kan han ei det, da sendes han paa Vedkommendes Be-
 kostning igjen tilbage. Fremdeles maae han befindes
 sund og reenlig, samt være forsynet med det fornødne
 Linned; saasom 6 Underskjorter, 6 Par Halv-Ermier
 med Mansketter, 6 Kraver og 6 Bind, samt med 2
 Par gode Skoe, 2 Par Strømper, og et Hoved-Net;
 saavel som med hvad Klæde-Sorter ellers usorbigængelig
 udkraves. Iligemaade maae han medbringe en Sølv-
 Episfeke, en Kniv og Gaffel, samt 6 Servietter, hvilke
 Sager han igjen tager med sig, naar han fra Compag-
 niet afgaacr. De Cadetter, som ikke ved Formaning-
 og Opmuntringer ville lade sig forbedre, skal, naar de
 frem-

fremture i deres Dovenskab eller usømmelige Opsørsel, straffes, dels paa Kroppen, dels med at sidde paa Band og Brød; eller ved at forbydes at komme ud af Academiet; men, naar en Cadet har været 2 Aar ved Academiet, og i den Tiid viist sig enten uvillig til at lære, eller usømmelig i sit Forhold, da kaldes han frem efter den offentlige Examen, og faaer af Chefen i Generalitets-Collegio og det heele Compagnies Narværelse en Jrettesættelse, hvorpaa han forundes endnu et halvt Aar til Forbedring; dersom da ved sammes Ende alle anvendte Midler til hans Forbedring have været frugtelose, da udsættes han fra Academiet. Hvis en Cadet faaer en saadan Sygdom, eller ved et eller andet Tilfælde bekommer sig en Skade, der gjør ham uduelig til at være Officeer, eller hvis han formedelst alt for slet Væxt ikke dertil skulde være tjenlig, da maae det i Tide beskjendtgjøres hans Paa:ørende, paa det de vedbørlig kan være betænkt paa at saae ham forsørget for Fremtiden, siden han i saa Fald maae afgaae fra Compagniet. Under-Officererne og de Cadetter, som staae i virkelig Numer, men ei Kost-Cadetterne, om de endog siden fra Kost-Cadetterne maatte være komne i Under-Officerer Numer, godtgjøres ved deres Befordring til Officeer 101 Rdlr. 48 Sk. af Landcadet-Cassen til deres Equippages Anskaffelse: i hvilken Summa dog indeholdes hoad de for dem anskaffede sædvanlige Lære-Bøger, tillige med det dem leverede mathematiske Bestik har kostet, hvorimod de beholde disse Bøger tilligemed Bestikket.

Canc. Prom. (til Biskopen over Sjellands Stift), ang. 8 Rdlrs. aarlig Pension til den ældste Degne: Enke i Swanide og St. Jhs Kald paa Dornholm (a).

Canc.

(a) Det øvrige som Refcr. til samme af 7 huius.

15 Novbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Aars-
huus-Stift), ang. (i Henseende til den fra Cons-
sumtions-Contoitrerne i Mariager og Skanderborg til
General-Toldkammeret indkommen Beretning, at der
ikke i April-Quartal har kundet foretages nogen Inqvi-
sition om ulovlig Brændeviinsbrænden, formedelst
Mangel paa Befordring) at tilkjendegive Consum-
tions-Betjentene, at de, naar Befordringen for Ef-
tertiden skulde negtes dem, have at henholde sig til Bye-
fogderne, hvis Pligt det er, heri at assistere; samt at
betyde Byefogderne til Bekjendtgjørelse for Vedkom-
mende af Indvaanerne (b), at ingen efter sin Tour
eller rigtig Dngang under vedbørlig Straf maae negte
Consumtions-Betjentene Befordring udi Hans Majestæts
Tjeneste imod sædvanlig Betaling.

15 Novbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Aals-
borg-Stift), det samme, i Hensende til Consum-
tions-Betjentene udi Lechstoer.

15 Novbr.

Canc. Prom. (til General-Toldkammeret), hvore-
ved begge disse Prom. notificeres.

15 Novbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen
i Aarhus), ang. at Skoleholderen ved Trands-
berg-Skole bør for Fremtiden oppebære det fulde Qvan-
tum af Lyse-Pengenes ansatte Sum (5 Slettedaler)
aerlig, uden nogen Afkortning, saa længe han Skoles
Embedet forsvartigen forestaaer.

15 Novbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Ribes
Stift), ang. at, da den udi Cancelliets Skrivelse
af 10de Jan. 1778 ommeldte Udpantning af Ind-
qvart

(b) Forklaret ved Prom. af 29 Maii 1784. See Rescr.
20 og Prom. 21 Aug. 1784.

quarterings- og andre Bye-Skatter, i Følge samme- 15 Novbr.
 steds paaberaabte Rescr. af 10de Mait 1734, ansees at
 ville være det eeneste i slige Tilfælde tjenlige og passende
 Evangs-Middel, saa holder man for best, at dermed ef-
 ter anførte Rescript bliver forholdet. (I Anledning af
 Forslag fra en Byefoged, at disse Skatter maatte inddrives
 ved militaire Execution.)

Canc. Prom. (til samme), hvorved ham tilstils 15 Novbr.
 les en Gjenpart af Rescriptet under 1ste Octbr.
 sidstleden til Greve Schack, at det i Henseende til de
 Schackenborgske Bønders Klædedragt maae forblive
 paa samme Maade som forhen. (I Anledning af Stifts-
 amtmandens Skrivelse med høfslig Forestilling fra Herreds-
 fogden i Løve-Herred, betræffende de Vanskeligheder, som
 møde ved Efterlevelsen af de under 19de Febr. og 12te Marts
 til sidstleden til Overdaadigheds Indskrænkning udgivne
 Forordninger, siden der under bemeldte Herred findes mange
 til Hertugdømmet Slesvig hørende Bønder.)

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Christ 15 Novbr.
 jansands-Stift), ang. at Øster-Riisøer-Bye
 aarlig til Byefogden kan erlægge 32 Rd. til Leie af Bye-
 tings-Stuen, indtil den ny Raadstue kan blive opført,
 da samme Leie ophører; samt Under-Byefogden aarlig
 godtgjøres i Løn 16 Rd.; og, naar Byefogden for
 Stiftet godtgjør at have antaget 2 duelige Politie-Be-
 tjente, og hans Forslag er af samme bleven approberet,
 saa kan hver af disse af Byen tilstaaes 12 Rd. (Om
 dette er seet Udsættelse i Rentekammeret for 1781, men Bønds
 Repræsentanterne have intet høvt derimod at erindre.)

Rentel. Prom. (til samtlige Amtmænd i Dans 15 Novbr.
 mark), ang. aarlige Efterretninger om Kornvæx-
 ten og Høstens Udfald. (Paa det Rentekammeret i
 Fremtiden kan blive tidligere end hidindtil underrettet om,
 hvorledes ethvert Aars Afsgrøde tegner sig, samt hvorledes
 Høken af samme er udfaldet.)

Rongen har besalet, at samtlige Amtmænd skal af
 aleene indsende forløbige Efterretninger om, hvorles

15 Novbr. des Kornvekten Sommeren igjennem tegner sig, men og ved Høstens Udfald ubstøde paa eengang flere ligelydende Circulairer til Amtets Jordegods-Eiere (Grever og Baroner undtagen), for desto snarere at erholde sammes Besvaring, og derefter tilstille Kammeret en udsærlig Relation om Indavlingen. — Thi anmodes Amtmanden, i Følge saadan allerhøiest Resolution, til Rentekammeret i hvert Aars Junii, Julii og Augustis Maaneder at indsende almindelige Efterretninger om, hvorledes Kornvekten tegner sig, og midt i Septembers Maaned, efter foregaaende indhenteede Efterretninger fra Jordegods-Eierne, indsende speciel Efterretning om Høstens Udfald, hvilken Efterretning maae indrettes efter vedfølgende Schema, hvorved Circulair-Drevene maae hestes. — Extract af de for samtlige Jordegods-Eiere (Grever og Baroner undtagen) i Amt indkomne Efterretninger, hvorledes indevarende Aars Høst er udfalden.

	Hvede.		Aag.		Bog.		Havre.	
No. Gods	got	...	god	...	got	...	god	...
No. Gods	maa	delig	maa	delig	maa	delig	maa	delig
No. Gods	rin	ge	rin	ge	rin	ge	rin	ge

15 Novbr. Rentek. Pram. (til samtlige Grever og Baroner i Danmark), ang. at indsende lige Efterretninger for deres Grev- og Friherstaber, samt øvrige Godser.

19 Novbr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Jyens-Stift), ang. at Herredsfoged- og Skriver-Embedet udi Odense-, Schoubye-, Lunde- og Scham-Herredet er combinert med Birkedommer-Embedet ved Friherstaberne Einsiedelsborg- og Bjørup-Birk, i hvilken Anledning er bestemt og fastsat, ligesom ved det

at disse Embeder nu ere blevne combinerede, den Vaar 19 Novbr. stand henfalder, som Kettens Betjente i bemeldte Herreder mueligen kunde gjort om Refusion for de Indkomster, de have havt af det Alodial-Gods, som har lagt under Herrederne, og Stats-Minister Greve Moltke enten allerede har eller herefter kunne henlægge under Friherkaberne, saa bør og Herreds-Betjentene i fornævnte Odense, Schoubye, Lunde- og Scham-Herreder, isald disse Herreder igjen skulde blive separerede fra Birket, herefter ingen Refusion eller Indkomst nyde af det Gods, der, som meldt, synten allerede er eller herefter vorder henlagt under Friherkaberne Einsledelsborg og Rjøstrup, men samme at udgaae fra Herrederne, og henlægges under Friherkabernes Birk, alt i Overeensstemmelse med de friherlige Privilegieters 18de Art.

Confirmation paa en af Christopher Siuer- 19 Novbr. søn Hjeltnæs af Hardanger i Bergens-Stift-oprettet Stiftelse til 2 smaa Korn-Magaziner i Kinkervigs-, og 1 i Gravens-Præstegjeld, for at afhjælpe Trængensdes Korn-Mangel i dyrt Tiid, og maaskee i Tiiden for at indkjøbe Bøger til Almuens Underviisning, med videre.

Bevilgning, at Justice-Raad og Følder De- 19 Novbr. ter von Besten alene maae udi Fredericia anlægge og holde Adresse-Contoir og Bogtrykkerie til Brug og Bequemmelighed for dem, som udi Ribe-Stift sig deraf ville betjene, og at hans Hustrue og Børn paa lige Maade efter hans Død samme maae vedligeholde og fortsætte: og skal de derhos være forpligtede, saaledes at tilfredsstille alle og enhver, at man ingensteds i Nørre- eller Sønder-Jydland udi Bogtrykkerie- eller Adresse-Contoirs-Anliggende kan vorder bedre eller lettere betjent, ligesom og sig derudi efter Loven og de om Bogtrykkerier-

- 19 Novbr. udgivne eller herefter udgivende Anordninger og Befalinger tilbørligen at rette og forholde, saa at hverken Directeuren over det Kongelige Bogtrykkerie i Kjøbenhavn eller nogen anden udi de dem forundte Privilegier derved fornærmes.
- 22 Novbr. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Sjællands-Stift), ang. at Bnefoged Ludvigsen i Callundborg-Kap, ligesom hans Formand, nyde de i hans Beretnings-Tiid faldne og herefter faldende Fængsels- eller Varetægts-Penge for de Delinquenter, som fra Landet indbringes i Byens Arresthuus. (Saa som Børgerskabet intet haver imod denne af Bnefogden, i Anledning af Rentekammerets Decisioner i Regnskabet 1778, 1779 og 1780, gjorde Ansøgning.)
- 24 Novbr. Kongelig Resolution, ang. at Prisen paa de almindelige nu brugelige fine Spille-Kort skal forhøies fra 14 Skilling til 15 Skilling Spillet, som med det nye Aar 1784 skal tage sin Begyndelse. (I Betragtning af de i Kjøbenhavn værende Kort-Fabriqvers Klager over de paa alle raad Materialier til deres Fabriqver forhøiede Priser, for hvis Skuld de ikke see sig i Stand til at levere Kort efter forhen sædvanlig fastsatte Tært, og desaaarsag have ansøgt alernaadigt Godtgjørelse.)
- 26 Novbr. Confirmation paa en af Selveier-Bønderne udi Kjøldbyelille paa Møen ingaaende Forening angaaende Skolehold.
- 28 Novbr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Sjælland), ang. hvorledes med Hyllested-Skoles Reparation samt Skoleholderens Løn og Indkomst skal forholdes.
- 28 Novbr. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Bergen), ang. at Børdiemesteren i Bergen, efter Guldsmed Angels Død, aleene skal være berettiget til

at veie og vurdere Guld og Sølv i Sterv-, 28 Novbr.
Opbuds- og Fallit-Boer.

Or. Stiftamt. har androget, at Værdie-Mesteren ofte skal have forestillet ham, at hans Embeds Indkomme, ved det der nu langtfra ikke forarbeides saa meget Guld og Sølv som forhen, saaledes skal have aftaget, at det for ham er umueligt deraf at kunne subsistere, allerhelst det at veie og vurdere hvoed Sølv og Guld, som udi de under Væraens-Væes Jurisdiction henhørende Sterv-, Opbuds- og Fallit-Boer, samt ved Executions- og Sequestrations-Forretninger findes, er til Guldsmed Morten Angel sammekeds vorden overdraget, ved den ham af Magistraten derpaa meddeelt og under 29de Junii 1753 allernaadigst confirmerede Bestalling, siom sigt dog egentlig er Værdie-Mesterens Embede vedkommende, da ingen bedre end han kan paastionne Guldets og Sølvets sande Værdie.

Naar fornævnte Guldsmed Morten Angel ved Væden afgaer, skal nuværende og efterkommende Værdie-Mester i Bergen eene og aleene være berettiget til, udi de under Væens Jurisdiction henhørende Sterv-, Opbuds- og Fallit-Boer, samt ved alle Executions- og Sequestrations-Forretninger at veie og vurdere alt det forefindende og til Forretningen henhørende Guld og Sølv samt Species og andre fremmede Sølv- og Guld-Mynter, og derved, saavel i Henseende til Betalingen som det øvrige, rette sig efter den af Magistraten i Bergen den 16de Julii 1744 forfattede Instrux, ved hvilken det skal have sit Forblivende, undtagen at den i dens 2den Post ommeldte Bog, som Værdie-Mesteren er pligtig til at holde, skal, i Stedet for af Magistraten, herefter af Stiftamtmanden autoriseres og eftersees.

Can. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Sjel- 29 Novbr.
lands-Stift), ang. Kjørsels- og Stads-Penge til Væfogden i Næstved, naar Marked der holdes.

Or. Væfogden i Næstved har ansøgt at maatte oppebære de ham, naar Marked der i Væn holdes, tilkomne Kjørsels- og Stads-Penge, som hidtil ere hævdede huer for sig, samlet

29 Novbr.

under eet ved Indkjørselen til Byen eller Markedet, den Dag Markedet holdes, nemlig 1 St. af hver Vogn, som intet fører til Salg, og af en Ridende, og 5 St. af hver Vogn, som bringer noget til Salg, men at med de ellers af Haandværkerne, som falholde Vare, saavel i som uden for Byen, betalende Stads-Penge af hver 5 St., maatte i Fremtiden forholdes som hidindtil, og høves Markeds-Dagen hos hver især. Udi Erklæring melder Stiftamtmanden, at, saalænge kan mindes, er til Byefogden i Næstved Markeds-Dagen bleven betalt af hver Vogn og Ridende, som kommer til Byen og Markedet, en Skilling, og desuden paa Markedet i Stads-Penge af hver Vogn, som der holder med noget at sælge, 4 St.; men at det anses ei alene meere beqvemt og mindre besværligt for Byefogden, men endog tjenligt til at forekomme adskillige lettelig indløbende Uordener, naar det blev Byefogden tilladt ved Indkjørselen til Byen eller Markedet, samlet at have ommeldte Kjørsels- og Stads-Penge, nemlig af en Ridende og en Vogn, der intet fører til Salg, 1 St., og af en Vogn, hvorpaa føres noget til Salg, 5 St.

Saaledes, som ansøgt er, maae Byefogden i Næstved, naar Marked der i Byen holdes, under eet have de ham tilkomne Kjørsels- og Stads-Penge, og med de ellers af Haandværkerne der falholdne Vare, saavel i som uden for Byen, betalende Stads-Penge kan i Fremtiden forholdes som hidindtil, og samme høves Markedsdagen hos hver især; dog maae ingen Forhøielse skee udi hvad hidtil saaledes til Byefogden har været svaret.

3 Decbr.

Confirmation paa en Fundats for Christiania Opfostringshuus.

1ste. Om
Stiftelsens
Indret-
ning.

S. 1.

Denne Stiftelse, som er begyndt af Byens Indvaaneres egne frivillige og godbødige Sammenstodde, med at indtage 50 Børn, 25 af hvert Kjøn (som dog efter Omstændighederne forsøges eller formindskes i Forhold til dens Leilighed), skal fremdeles, efter sammes Leilighed og Indkomsternes Tilstrækkelighed, usorandret, usorøkt og uigjensigelig vedblive og bære Navn af Christiania-Opfostringshuus; men, naar Nødvendigheden skulde udfordre det, at Børnenes Antal maatte formindskes,

bør

bør om Aarsagen dertil af Directeurerne gjøres Indberetning. Udi denne Stiftelse skal indtages Byens egne fattige ægtefødte Børn af begge Kjøen, fornehmelig af borgerlige Forældre fra 6½ Aar indtil de have været til Confirmation eller til 15 a 16 Aars Alder, og ei derover eller derunder, som hverken ved Forældres eller Børns Hjælp kan vente nogen Understøttelse til at opdrages og oplæres til gudsfrygtige, duelige og nyttige Mennesker, men ingenlunde de, som enten have saadan Hjælp, eller ved salden Udvælgelse selv Formue dertil, og de, som ere sunde og friske, og tjenlige til Arbeide, men ei Vanvittige eller Krøblinge. Den Gaard, som efter Kongelig Resolution af 20de Decbr. 1780 er kjøbt af Overhofretten for 3000 Rd. af de Totenske Penge, og til Indretning for denne Stiftelse er indrømmet, skal paa den beqvemeste og sparsommeligste Maade indrettes med de fornødne Leiligheder til at indlægge Børnene, til deres Spisning og Undervisning, saavel i Lærdom som Haand-Arbeide, saa og til den der indrettede Huusholdning, hvilket, saa længe denne Stiftelse vedbliver, fremdeles skal forblive til dette gudelige Brug eene og alene, og paa dens Beføstning vedligeholdes; men stedse, saa længe den dertil anvendes, være befriet og forskaanet for Grund-Skat, Indqvartering, og alle andre unuelige Paalæg, ingen undtagen. De adelmødige og godbødige Givere, som med deres kjerlige Legater allerede have betænkt denne Stiftelse, saavelsom de, der her efter paa lige Maade betænke samme, skal det være tilladt, naar forlanges, ved foresaldende Vacancer at foreslaae og udvalge de Børn, som udi denne Stiftelse skal indtages, naar de ere saaledes kvalificerede, som udi den Post er foreskrevet, hvilke i saa Fald uegerlig derudi skulle antages. Dog kan ingen Giver have Ret til at forestille noget Barn, hvis Gave er under 500 Rd.,

3 Decbr.

§. 2.

§. 3.

§. 4.

- 3 Decbr. ligesom og samtlige Givere, i Forhold til Gavenes Størrelse, maae concurrere efter Lour og Orden til Udnævnelsen, over hvilket alt af Stiftelsens Forstander holdes en Fortegnelse, da Commissionen tillige paafjønner, om de forestilte Børn ere fuldkommen qualificerede, og derefter først antager Forslaget. Saan skal og disse Giveres Portraits eller Skildrier, naar de dem selv ville bekoste, med en paategnet kort Beskrivelse over deres Levnetsløb, med hvad de til denne Stiftelse have legeret, opsættes til Forvaring ubi det beste Bærelse i Stiftelsens Huus; og endelig til Erkjendelighed fra Stiftelsens Side skal de adelmødige Giveres Goddædighed blive offentlig erklæret paa den Dag, som bestemmes til Børnenes aarlige Examination. — Den Capital, som indestaaer ubi Christiania: Tugt- og Manufacturhuus, og har tilhørt det forhen tiltænkte men usuldførte Vaisenshuus, skal til denne Stiftelse henlægges og samme fremdeles tilhøre; til den Ende skal for denne Capital med Renter saavel som alle andre forbemeldte Vaisenshuus tillagde Indtagter fra Tugthuset aflægges vedborlig Rigtighed, og til denne Stiftelses Vedkommende overleveres. Men, da Tugthuset ikke for nærværende Tid er i den Forsatning, at Capitalen kan strax udtæles, saa maae dermed beroe, indtil denne Stiftelse Tid efter anden kan komme affted dermed, naar aleene Renterne aarlig betales. Saaledes tilbagekalbes den forhen under 13de Febr. 1772 udstødte Besaling, hvorefter disse Renter skulde betales til det fattiges-Væsen, ligesom og approberes, at Vaisenshuset, som har besørget opdraget de Børn, som fattig-Commissionen før besørge, alt siden dets Oprettelse har oppebaaret disse Renter. De Capitaler, som allerede til denne Stiftelse ere skienkede, saavel som de, der herefter paa lige Maade samme maaatte tilfalde, skal efter de derover oprettede Gaves

ad. Om
Stiftelsens
Indkom-
ster.

§. 1.

§. 2.

Gave-Brevens Indhold saaledes administreres, som disse fastsætte og tilholde, saa at Capitalerne conserveres sikre og usorrykkede, og Renterne deraf aleene anvendes til Stiftelsens Gavn og Bæste; men, om og Gave-Brevene dette ei udtrykkelig skulde indeholde, skal det dog blive en vis og ufravigelig Regel, at de legerede Capitaler aldrig, til hvad Fornødenhed det end maatte være, maae røres eller angribes, men Renterne aleene, som meldt, anvendes til Stiftelsen; og til des større Sikkerhed skal Gjenpart af Gave-Brevene tilligemed denne Foundation, efterat Originalerne ere nedlagte i Stifts-Risten, indføres i en dertil ved Revisions-Contoiret holdende Protocol, ligesom med alle andre offentlige Stiftelser foregaaer efter det, som derom er anordnet. Paa lige Maade skal og forholdes med den samlede Capital, som efter 1ste Post fra Tugthuset skal afleveres, at Renterne deraf aleene forblive til Indtægt for Stiftelsen. Skulde nogen Fravigelse eller Overtrædelse af Gave-Brevens Indhold i Henseende til den under 2den Post anførte Capitalernes Administration foretages, skal Giverne selv eller deres Arvinger, i hvad Leed det og maatte være, være berettigede til at fordrø Bedkommende, som derudi maatte have Deel, eller saadant have foranlediget, til Regnskab og Ansvar, hvilket de, saavel til Sikkerhed for dem som for Stiftelsen, skal være forbunden at aflægge. De Capitaler, som enten legeres, eller efter 1ste Post tilhører denne Stiftelse, skal udsættes paa 1ste Prioritet ubi sikre Pantar, fast Forbegods eller andre, hvorved den Regel, som er lagt til Grund for Ublaan af de publiqve Stiftelser i Henseende til de lovlig tagende Taxations-Forretninger over Pantarne, nøiagtig skal følges og overholdes; og skal de Skjøder og Adkomst, som Bedkommende maatte have paa Pantarne, saavel som deres egen bekjendte Nederhæftighed,

§. 3.

§. 4.

- 3 Decbr: lægges til Grund, og ved Udvalnet af Capitalerne nøie paasees, saa at Stiftelsen i alle Tilfælde kan være sikker og skadesløs, og Vedkommende i anden Fald, naar ei al muelig Forsigtighed bruges, ville vente for det Stiftelsens tilsvdende Tab at blive ansvarlig. Skulde af Stiftelsens aarlige Renter og øvrige Indtægter, som enten ere eller blive samme tillagde, blive noget Overflud, som ei til dens fornødne Udgifter maatte behøves, skal dette udsættes paa Rente, og, i Henseende til den derfor tagende Sikkerhed, paa lige Maade forholdes som under 7de Post er fastsat. Men, naar til Stiftelsens Nytte og Fornødenhed en eller anden Indretning maatte udfordres, som kunde blive samme til Nytte eller Fordeel, skal det være tilladt dertil at anvende Overskuds-Capitalerne, naar efter foregaaende Forestilling er indhentet Kongelig Approbation til saadan Indretnings Fjrbførelse. Da ved Høikongelig Naade er henlagt 1 Sk. af hver Tønde Korn og af hver Tønde Salt, som indføres til Christiania, til dette Opfostringshusets bestandige Vedligeholdelse (c), saa skal Directionen aarlig modtage fra Tolderen, som for Oppebørselen deraf nyder 1 Procento, alt efter den derom udgangne Høikongelige Befaling, de Penge, som maatte indkomme, saaledes at den, efter at være underrettet om Beløbet, aarlig anviser samme til Udtælling til Commissionen og Forstanderen, da denne sidste quitterer derfor, og derimod strax giver sit Beviis igjen til den første, i den dertil indrettede Protocol. Skulde i Tiiden en saadan Capital, til Fordeel for Stiftelsen, af denne Indtægt ellers kunde oplægges, at Renterne deraf vare tilstrækkelige til Indretningens Underholdning, skal dette Paalag enten aldeles eller for en Deel efter Omstændighederne ophøre eller nedsættes, hvorom Directionen er forpligtet

(c) See Rescr. 3 Novbr. 1783,

pligtet at gjøre Indberetning. — Stiftamtmanden og Biskopen, som Stiftets høie Dyrighed, blive de Directeuter, til hvilke de aarlige Regnskaber for Stiftelsen indsendes, og Vedkommende i vigtige Tilfælde have at henvende dem, for at erholde deres Approbation eller Resolution, ligesom Hoved-Bestyrelsen ved Stiftelsen eene og alene beroer paa dem, saa at hvad de finde fornødent at foranstalte til Indretningens Forbedring i Stiftelsen og Børnenes Antals Bestemmelse, skal tjene til Regel paa lige Maade, som ved andre offentlige Stiftelser er anordnet, og i Overensstemmelse med denne Foundation. Stiftelsens Administration skal usforderlig bestaae i en Commission af Præsidenten, Stifts-Provsten og 3 af Byens Repræsentanters eller 3 andre af Byens vederheftige, redelige og paalidelige Borgere, hvilke af Byens 12 Mænd imellem dem selv udvælges, eller af dem til heele Magistraten proponeres, som derefter udnævner dem, for bestandig derved at forblive, naar ei særdeles Omstændigheder maatte foranledige Forandring. Imidlertid, og saalange de beklæde Commissionen, blive de for andre personelle Ombudde befriede. Ommeldte Commission skal, saa ofte det fornødiges, eller i det mindste een gang hver Maaned, forsamles ubi Opfostringshuset for at afhandle, afdale og beslutte hvad som til Stiftelsens Beste og Fremme maatte anses fornødent, hvilket ubi en dertil paa Stiftelsens Bekostning indrettet Sessions-Protocol indføres og af samtlige Commissionens Medlemmer underskrives. Skulde Ulighed i Mening forefalde ubi de tagende Beslutninger, skal Pluraliteten efter Voteringen udgjøre Bestemmelsen, som med de derfor lagde Grunde ubi Protocolen anses; ligesom det og staaer dem frit for, som maatte være af modsat Mening, at lade deres bet indføre. Dog, i vigtige Tilfælde, hvor det gaaer

3 Dechr.
3die. Om
Directionen
og Admini-
strationen
for denne
Stiftelse.

§. 1.

§. 2.

§. 3.

3 Decbr. uden for den daglige Oeconomie og de alt bestemte Regler, skal Sagen i sin ganske Forfatning forestilles Stift-

amtmanden og Biskopen til endelig Afgjorelse. I Almindelighed bliver det Commissionens Pligt, ei alene at drage den tilbørlige Omsorg for den fuldkomneste Sikkerhed og Vetryggelse for denne Stiftelses Midler, saaledes som dens Medlemmer een for alle og alle for een vil an- og tilsvare, men og med yderste Glid lade sig være ansegen, i alle Tilfælde at befordre Stiftelsens Gavn og Bæste, til den Allerhøiestes Ære, det Almindeliges Vel, og Ungdommens Nytte og Forfremmelse.

§. 5. Naar Commissionens Sessioner efter foregaaende Bekjendtgjørelse indfalder, skal Raadstuekriveren ex Officio føre Protocollen, saavelsom den Correspondence, som for Stiftelsen maatte foresalde, uden Belønning. —

4de. Om
Stiftelsens
Forstander.

Til Forstander for Stiftelsen skal af Commissionen paa Directionens nærmere Approbation udvælges en vederhæftig, duelig og bequem Borger, som ikke uden særdeelede vigtige Aarsager maae undslaae sig for at antage dette Ombud, og skal i det mindste i 4 Aar forestaae samme, i hvilken Tid han for andre Byens Bestillinger og personelle Tyngder fritages; men, dersom han længere vedbliver, skal den Tid, han hertil anvender, komme ham til Fordeel i Forhold med hans andre Medborgere til Fritagelse for andre Ombudde, som han ellers kunde paalægges.

§. 2. Forstanderen skal flittig og ofte have Opfyn ubi Opfostringshuset, at alt der i Henseende til Børnenes Underholdning med Spiisning og Klæder, saavelsom deres Underviisnings-Tiid rigtig,

§. 3. ordentlig og skikkelig tilgaaer. Saa ofte Commissionen holdes, skal Forstanderen der indfinde sig, for at gjøre Forklaring og Anmeldelse, om hvad ham i Henseende til de adskillige Fornødenheder for Stiftelsen maatte være vidende og bekjendt; til hvilken Ende han i For-

haanden

3 Decbr.

haanden skal indhente næste Underretning om, hvad der maatte udfordres saavel til Vedligeholdelsen af Hussets Bygninger, som til Børnernes Klæder, med meere, deres Tary betræffende, derhos vare berømt paa at foreslaae Commissionen den sparsommeligste Maade til Anskaffelsen af det Fornødne, og derom indhente sammes Beslutning, uden hvilken han ikke i noget Tilfælde paa egen Haand maae foretage sig noget, Stiftelsen vedkommende, men være pligtig at holde sig Commissionens Beslutninger efterretlig. For Stiftelsens Capitaler, Rente og øvrige Indtægter skal Forstanderen aarlig til rette Tid, som skal være strax efter Mikkelsdag, aflægge rigtig Regnskab til Commissionen, som derefter indsender det til Revisions-Contoiret, for der at igjennemgaaes paa sædvanlig Maade; og, naar de gjorte Anmærkelser ere af Forstanderen besvarede, paategner Commissionen, om den noget videre derved har at erindre, som Forstanderen i saa Fald da og maae opløse, hvor efter Regnskabet overleveres Directionen til endelig Decision. Naar Capitalen enten efter foregaaet Opfølgelse eller paa andre Maader maatte indkomme i Stiftelsens Casse, skal Forstanderen strax derom gjøre Anmeldelse til Commissionen, som derefter foranstalter Bekjendtgjørelse paa den almindelige Maade om sammes Udlaan, paa det Pengene ei frugtesløse skal henstaae; og, naar nogen derom maatte melde sig, forfattedes en skriftlig Begjering til Commissionen, geteldet med de Rigtigheder og Beviisligheder for Vanters Tilstrækkelighed, som udi den Afdeelings 4de Post er fastsat, hvor efter, og paa Forstanderens foregaaende Erklæring, Udlaanet af Commissionen forestilles Directionen; og, naar samme har approberet det, maae Obligationen for Vante-Summen i behørig Form udstædes, hvilken, førend den stædes til Tinglyning, af Directionen paategnes

§. 4.

§. 5.

i Føl

3 Decbr. i Følge Rescriptet af 3die Novbr. 1774; og forbliver Obligationen derefter udi Forstanderens Bevaring, som derfor bliver ansvarlig og forbunden ved hvert Aars Regnskab at fremlægge samme til Confrontation med Ansørfelen i Regnskabet. — Ligesom Børnenes Spiisning er accorderet den antagne Lærer for hvert Barn med 25 Rd. aarlig, saa forbliver det og derved, som den billigste Betaling for deres Underholdning; og bliver den af Commissionen ham meddeelte Instruction til Regel og Følge, saa længe denne Accord staaer ved

5te Om
den videre
oeconomiske
Indretning,
samt Bør-
nenes Un-
derholdning
og Under-
vitaning.

§. 1.

Magt; men, fulde en Forandring herudi enten forme-
delt indfaldende dyr Tiid, eller af andre Aarsager ind-
træffe, bliver det Commissionens Omsorg overladt,
at træffe de beste Forsøininger for Stiftelsen med Børne-
nes Spiisning, dog helst efter aarlig Accord; og maae
Directionens Samtykke derom først indhentes, førend
Forandring foregaaer og Accordten sluttet. Ligesom og
ved foregaaende Omskiftelse af Lærere de Personer, som
have meldet sig om at antages, forestilles Directio-
nen med Forklaring fra Commissionen om hvem den
anseer den tjenligste, paa det samme enten kan udnaevne
denne, eller, om den har gyldige Aarsager til at afvige
fra Forslaget, en anden i dens Sted. Børnenes

§. 2.

Gangklæder af Ulden og Linned med videre, som skal
bestaae for hvert Drengbarn i en blaae Badmels Kjole
med Vest eller Trsie til, med sorte Opflag og Krave paa
Kjolen og sorte Horn- eller Been-Knapper, sorte Skind-
Buxer med Knapper, sorte Uld-Strømper, Skoe med
Messing-Spænder, 2de Skjorter af Strie, en sort Hals-
flud, rund Hat, Lomme-Tørklæde og Nat-Hue; og for
Pigebørnene udi Trsie og Skjort, ligeledes af blaat
Badmel med sorte Opflag, 2de Særker af Strie, sorte
Uld-Strømper, Skoe med Messing-Spænder, hvide
Hals-Tørklæde, Lattuns-Hue med Strimmel for, og

en Hølge med Baand om Øsn: og Helligdagene, et blaater-
 netet Forklæde og et Dito af Strie, og Lomme-Tor-
 klæde: Skal alt, saa ofte det fornødiges, paa Stiftels-
 sens Bekostning af Forstanderen med Commissionens
 Bifald for billigste Priser anskaffes. Dog skal det staae
 Directionen i Tiiden frit for at gjøre Forandring,
 saafremt en bedre eller anden Klædebragt for lige Beta-
 ling kan tilveiebringes, naar det kun tagttages, at alle
 Børnene ere eens klædte, uden for saavidt til Straf for
 en, som findes i grove Forseelser, som dog ei fortjener
 Udsættelse, en Forandring derudi paa en kort Tiid kan
 foregaae, hvorudi, som noget, der henhører til den ud-
 vortes Tugt, denne Bestemmelse ikke skal være hinderlig.

Ligesom Børnene, saa længe de forblive udi Opfostrings-
 huset, stedse skal være der tilstæde, saa skal og de forn-
 nødne Senge med Klæder og Lagener af Stiftelsen be-
 kostes og vedligeholdes. Læreren skal med tilbørlig
 Fliid, Redelighed og Kjerlighed undervise Børnene i
 deres Christendom, Skrivning og Regning, og herudi
 nsie efterkomme de Pligter, ham ved Commissionens
 Instrux ere paalagde, hvorfors han, saa længe det nær-
 værende Antal af Børn vedbliver, skal nyde udi aarlig
 Løn af Stiftelsen 100 Rd., og derforuden til Skriv-
 Materialier for Børnene aarlig 10 Rd., hvilke han
 derimod for egen Regning maae anskaffe. De Bøger
 derimod, som til Børnenes Underviisning behøves, skal
 af Stiftelsen bekostes, men Læreren have Tilsyn, at
 de ei ilde medhandles. Ligeledes tilstaaes Læreren for
 Ild og Lys udi Opfostringshuset aarlig 100 Rd., som
 han paa samme Maade selv maae bekoste og anskaffe.
 Læreren (dersom han er gift) skal tillige med sin Hu-
 strue lade dem være yderlig angelegen at undervise Bør-
 nene i de for hvert Køn passelige og nyttige Haandgjer-
 ninger, saasom at sye, spinde, væve og binde; saa skal

§. 3.

§. 4.

§. 5.

3 Decbr.

- og især Pigebørnene bruges til Huusgjærninger, og til den Ende efter deres Alder og Tour bruges ved Mad-Tillavningen i Kjøkkenet, Bryggen, Dagen, Vaskning og anden Reenholdelse efter enhver Alder og Kræfter. Men, er han ugiot, eller hans Hustrue dertil uskicket, bør han have et anstændigt Fruentimmer i Huset til at forestaae Huusholdningen, og som i alt kan opfulde de Pligter, Hustruen i denne Henseende paaligger. Saa længe Læreren forestaaer og besørger Børnernes Opdragelse, skal han efter den ommelede ham meddeelte Instrux give dem sund, god og forsvarlig Kost; og, skulde han findes enten herudi paa uforsvarlig Maade at handle, eller i andre Tilfælde at forsømme sine Pligter som Lærer, skal han af Commissionen først paaminde og advares om at efterkomme hvad han i saa Maade er pligtig; men, naar saadan Advarsel ikke maatte virke. Forandring og Forbedring hos ham, skal saadant for Directionen foreskilles, som har Ret til, strax uden nogen foregaaende Opfølgelse fra Stiftelsen at udsætte ham, og desuden efter Omstændighederne være videre Tiltale og Straf undergiven; og antages derpaa af Directionen en anden redelig, duelig og beqvem Mand i den Udsattes Sted. Naarlig skal Børnene udi Commissionens Overvarelse offentlig examineres, for at aflægge Prøve paa den Fremgang, de have gjort saavel udi Lærdom som nyttige Haandgjærninger, og Bedømmelsen indføres udi en af Læreren dertil holdende Protocol, for deraf at erfare den Forbedring, Børnene Tid efter anden gøre udi Kundskab om det for dem Nyttige, Gavnlige og Nødvendige at lære. Børnene skal forblive udi Stiftelsen, indtil de ere fremholdte til Confirmation, og derefter hensættes Drengene til Haandværkere, Sæværneset eller anden nyttig Haandtering; men Pigerne fæstes udi, stadig Tjeneste: dog, om Lærlighed kunde gives,

3 Decbr.

gives, især for Drengene, før den Tid at faae dem anbragt til nyttige Haandværker at lære, efter at de have lært det Vigtigste og Nødvendigste for dem, kan det til-
 lades, naar Commissionen anseer det at blive til Bør-
 nenes Gavn og Veste. Paa det Pigebørnene ikke skal
 henses paa deres egen Haand, efterat de ere udfomne
 fra Stiftelsen, skal, forinden de derfra udgaae, drages
 Omfarg for, at de kan henses ubi stadig Tjeneste; til
 den Ende skal Forstanderen ved hver saadan Leilighed
 baade ubi Intelligents Seddelen bekendtgjøre, som
 og for den eedsvorne Fæste eller Stæd:Kone anmeldte,
 hvilke eller hvor mange, som til Tjenesten udgaae, og
 derefter for dem vælge de beste og fordeelagtigste. For-
 uden at Børnene, i den Tid de ere under Stiftelsens
 Omfarg, skal anholdes til nyttige Haandgjerninger, skal
 dermed og have Hensigt til Stiftelsens Nytte og For-
 deel; til den Ende skal og tragtes efter, at Børnene for-
 arbeide det Udent og Linned, som til deres Klæder med-
 gaer, og det Fornødne hertil paa Stiftelsens Bekost-
 ning anskaffes, saavel med den Undervisning, Børnene
 hertil behøve, som med Indretning af Vævs:Stole,
 og Indkjøb af Uld, Linn og Strie. De Børn, som
 her ubi vise sig meest flittige og kærwillige, skal gives en
 Klædning af det Løi, de selv maatte have virket, naar
 de fra Stiftelsen udgaae, til Belønning for dem og Op-
 muntring for andre. Skulde Tilvirkningen strække sig
 videre, end til Stiftelsens Fornødenhed udfordres, skal
 det øvrige ved Auction bortsælges, Stiftelsen til beste.
 Naar Sygdom iblandt Børnene maatte indtræffe, skal
 deres Cuur paa Stiftelsens Bekostning besørget. Her-
 til skal et Værelse med de fornødne Senge stedse være i
 Beredskab, at de Syge strax kan stilles fra de friske
 Børn, og med en af Byens Medicis accorderes enten
 for en vis aarlig Betaling med Tillæg af de Medica-
 merter,

§. 9.

§. 10.

3 Decbr.

menter, eller paa hvad anden Maade Commissionen anseer fordelagtigst til de Syges Helbredelse at foranstalte.

§. II. Ligesom det ikke paatvovles, at jo Stiftamtmanden og Biskopen, som de, Over-Ophsynet ere anfortroede, vaage over, at alting efter denne Foundation paa det naeueste overholdes, saa skal de og vare bemyndigede enten hver for sig, eller conjunctim, saa ofte de finde det for godt, at lade sig underrette om Oeconomien og Indretningen i Stiftelsen, at lade Børnene overhøre i Henseende til deres Fremgang, og endelig at overlægge med Commissionen, hvorledes det havende Hiemed til Ungdommens Underviisning og Opdragelse best kan opnaaes, samt derefter at gjøre ved en Directions-Beslutning de Bestemmelser, som de ansee de naedvendigste og nyttigste, saa at intet, under hvad Navn end vare kan, skal vare deres Bestyrelse unddragen. Til den Ende skal dem og tilkjendegives, hver gang den offentlige Examination foregaaer, paa det de, om de det fornøden agte og deres Forretninger tillade dem det, derved kan vare overværende.

5 Decbr.

Rescr. (til Biskopen over Aggershuus-Stift), ang. ved Provsterne eller Præsterne, hver for sine anberøede Menigheder, at lade det overalt i Aggershuus-Stift bekjendtgjøre, at ingen maae understaae sig at begrave, eller lade begrave noget hendøet Menneske, uden at give Præsten det tilkjende &c. (d).

Gr. Biskopen har andraact, at det fra Præsterne indløbe este Klager over, at adskillige begrave deres Døde, uden at melde det for Vedkommende, hvoraf følger, at Præsterne ikke kan afdøve rigtige Lister over de Døde efter Aenordningerne, foruden fleere deraf flydende Wordener.

Canc.

(d) Eller i alt ligesom Rescr. 18 Decbr. 1751 for Grundhøiens-Stift, undtagen her er udeladt de Ord: "der nyder intet for Jords Paakøbselse."

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden over Sjællands-Stift), ang. at Skarpretter-Pengene i Kjøbstæderne paa Vornholm kan, i Overensstemmelse med Rescr. af 10de Maii 1734, om de i Kjøbstæderne tilbagestaaende Skatters og Udgieters Inddrivelse, besørjes inddrøene efter derover indgivne og af Stiftsamtmændene, paa Vedkommendes Ansvar for Nødværdigheden, approberede Ristance-Liste. (Siden de ere en pnbliqve Udømt, til hvis Inddrivelse i Vægrings-Faldsde bør være Lovangs-Middel.)

6 Decbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmændene i Norge), ang. at Regimenterne ikke maae foreskyde noget til Underholdning for enrullerede Soldater, medens de ere syge.

6 Decbr.

Generalitets- og Commissariats-Collegium har til Cancelliet meldt; at, endskjønt det ved den 41de S. af Forordn. de Dato 28de Febr. 1705 er beselet, at en enrulleret Soldat, naar han ikke selv har Midler til at underholde sig, medens han er syg, dertil da saavel som til Medicamenter skal gjøres Forskud af Væren, Lægsmanden eller Fogden, imod at Karlen af sin Egn Tiid efter anden betaler Udlægget igjen, og der i Henseende til Medicamentetne er ved senere allerhøieste Resolutioner skeet den Forandring, at samme leveres de Syge frit paa Regiments-Cassernes Bekostning, hvorimod deres Underholdning paa forømmelte Maade bør besørjes, har dog adskillige Regimente ved visse Leiligheder betalt de Syges Forlægning; men, da liget stridder imod fornævnte Forordnings Indhold, og Regiments-Casserne ingenlunde kan afholde saadanne Udgifter, har bemælte Collegium efter en nærmere Kongelig Resolution af 12te Novbr. sidstleden rescriberet Regimenterne, at lade sig denne Post af berørte Forordning, for saavidt

(Resolut.
12 Nov.)

- 6 Decbr. Linderholdningen angaaer, stedse være i Erindring, og sølgelig ikke, uden i yderste Nøds-Tilfælde, at foretage noget i saa Naabe. (Saadant communiceres, for at forekomme al Misforstaaelse i paakommende Tilfælde.)
- 6 Decbr. Canc. Prom. (til Amtmanden over Christjans Amt), ang. at Skjoldskafferne maae af Amtet, naar ingen andre Udveie gives, forhjelpes til deres Løn ved Udpantning. (Siden det er en offentlig Indretning, som maae understøttes, og disse fattige Folk ikke kan taale nogen Opbøhd i deres Betaling. Altsøt paa Forspørgsel.)
- 13 Decbr. Canc. Prom. (til det B. G. R. o. General-Zoldkammer), ang. at Cancelliet ikke skjønner røttene, end at Byeskrivere i Kjøbstæderne, i Hensende til Copulations-Penge, ere at anses som Ørigheids-Personer, og her svare de Vielses-Penge, som for disse i Kjøbstæderne, ere fastsatte.
- 13 Decbr. General-Post-Amtets Bekjendtgjørelse, ang. at den ridende Post skal fra 1ste Jan. 1784 gaae 2 gange ugentligen imellem Viborg og Hølstebro, og tage Veien over Skive. Taxten for et enkelt Brev imellem Hølstebro og Skive er 4 Skill. danst.
- 17 Decbr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Viborg), ang. at der baade i Rectoratet og Conrectoratet ved Viborg Skole skal fremdeles svares Laadens-Aar, og at det saa kaldede Kost-Korn (som er en af Indkomsterne for Lærerne ved Skolen, og forfalder til hvert Aars Martini, samt hidtil har været beregnet paa en anden Maade for Conrector end for Rector og de andre Lærere, da det for disse sidste har været anseet som Løn, det betales et Aar forud, for Conrector derimod som Betaling for Arbeidet ved Aarets Ende; man ved denne Beregningssmaade for Rector og Collegerne kunde ved indfaldende Vacance efter Uformuende, hvor det allerede Opøbbaarne ei raaken var at bekomme, have den siere Uleilighed som Betaling for at ansees for samtlige Lærere paa lige Maade som Løn for

for det afvigte Aar, og ikke som Betaling forud for 17 Decbr.
et heelt Aars Tjeneste.

Rescr. (til Kjøbenhavn's Magistrat), ang. at 17 Decbr.
Guldsmed- Svendene ei paa kortere Tiid end 3
Maaneder maae antage Arbeide, og at Opsigelses-
Tiiden baade for Mestere og Svende skal være 6 Uger i
Forveien, paa det at begge kan have Tiid til at see sig
om anden Leilighed. (Siden der ikke ved Laugs- Artik-
lerne er fastsat, hvor lang Tiid Svendene skal blive i
Arbeide hos deres Mestere, og de deraf skal have taget
Anledning, ei at ville lade sig engagere paa længere Tiid
end een Uge, hvorved Mesterne, som undertiden kan
have et Stykke Arbeide, der ei i kortere Tiid end nogle
Uger eller Maaneder kan fuldfærdiges, enten sættes i
Forlegenhed, eller og maae tilstaae Svendene usædvan-
lige Fordeele.)

Rescr. (til Amtmanden over Bratsberg- Amt), 17 Decbr.
ang. at Lehnsmændenes Løn ubi foranset Amt
maae ved Ligning paa Almuen saaledes forhøies, at
enhver faaar 50 Rd., men ei derover, samt at denne
Forhøielse maae dem godtgjøres fra dette Aars Begyn-
delse. (Saa som Amtmanden har foreskillet, at de idelig
klage over deres slette Vilkaar, og ansee Ombudet meere som
en Byrde end som en Belønning, da Ringhøi det for Amt-
manden, Sorenkriveren, Jøgden og deres Kolk, samt Lehn-
mændenes idelige Klager i deres vidtløstige Districter forvolder
dem Omkostninger, som de ikke kan udrede med 24 eller 30
Rd., og andre tilfældige Gehjører, som Løven og Forordnin-
gerne hjemle dem, med mindre de tillige ufornærkt trokke Al-
muen; desaaarsag det falder vanskeligt at faae duelige Lehn-
mænd, der dog ere saa nødvendige til Ordens Holdelse paa
Landet og de Kongelige Befalingers noisigtige Efterlevelse.)

Confirmation paa en Extract af afg. Frøken 19 Decbr.
Juliana Helena Justina Ernsts Testamente i
Odense.

19 Decbr.

Til et bestauidigt Legatum gives 10000 Rd., hvoraf 10 fattige Jomfruer af Middelsstanden, især hvis Forældre har været i Rangen, skal nyde Renterne. De første 10 Personer, som skal efter hendes Død nyde, udnavner hun selv; men i Eftertiden overlades det til Stiftamtmanden og Biskopen at indsatte de pfeersøgende, alt efter Legati Hensigt, og saaledes som de deegte at forsvare for Gud og deres Samvittighed: og maae tillige fattige og trængende stikkelige Enker dertil antages; saa skal det og staae Stiftamtmanden og Biskopen frit for at udsætte sig en Jomfrue eller Enke, som allerede ved Legati Indkomster, naar hendes Konges og Arv eller andre Omstændigheder saaledes blev forandret, at hun ei trængede meere, saa ogsaa, naar hendes Opførsel befandtes stridig imod Religionen eller hendes Stand. — Executores Testamenti udbetale Stiftamtmanden og Biskopen udi Stiftet de ansatte 10000 Rd. til første muelige Termin efter hendes Død, da disse samme Capital igjen besørge udsat paa Rente mod sikkert Pant, helst i Forbegods, og paa samme Maade, som med Stiftets publice Midler skeer, og som de i Tiiden ville ansvare for deres Efterkommere i Embederne, en efter anden, som paa lige Maade antage sig dette Legatum som andre Stiftets publice Stiftelser. — I Henseende til Enkernes Antal, som skal nyde af bemeldte Renter, og hvilke fornævnte Executores derhos har ansøgt ei paa een Tiid, at maatte være meere end 1 eller 2 i det høieste, overlades til nu værende og efterkommende Stiftbefalingsmand og Biskop udi Hven herudi at handle efter befindende Omstændigheder; ligesom og denne Confirmation saavelsom Original-Testamentet i sin Tiid leveres til Bevaring i Stifts-Kisten.

Canc.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Aarhus: Stift), ang. at de Grunde, hvorpaa de 3 Consumtions-Boder i Grenaae ere byggede, bør ikke svare Grund:Skat, den Kongelige Consumtions-Casse til Last, men alene Spræite-Skat og Vægter-Penge som en Følge af, at de i Kjøbstadernes Brand-Cassa ere assurerede, lige ved Byens Bygninger, og have Nytte af Vægterne og Brand-Nedskaberne; og at Fattigfogden maae nyde aarlig 8 Rd. udi Lyn, samt denne og Byens Tjener, der tillige er Vægter, bekomme hvert tredje Aar hver en grov Klædes Kjole og en Kabus. (Paa Bnefoadens Ansøgning, i Anledning af Rentekammerets Decision i Aarskabet 1781, saafom bemeldte Grunde ikke vedkomme Byens til Skatters Svarelse matriculerede eller i Grund-Løsten af 1642 anførte Grunde, og af den Aarslag ingen Grund:Skat hidtil have betalt; og da inactu dertil Fattigfoged for 4 Rd. er at faae, som baade kan holde frem med Bøttere af Byen, og tillige assistere Byens Tjener i behøvede Tilfælde som Politie-Verjent.)

Canc. Prom. (til Biskopen i Christjansand), 20 Decbr. ang. at den forordnede ny Psalmebog maae bruges ved den offentlige Gudstjeneste udi den i Sæhrfund opbyggende ny Kirke. (hvilket Biskopen i Anledning af Sognepræstens og Menighedens Ønske indstillede.)

Canc. Prom. (til Biskopen over Sjellands: Stift), ang. Tillysning for Trolovede, som ere i 2 Sogne, og Klokkerens Betaling for at segne dem.

Er. Biskopen har andraget, at nogle af Stadens Præster tvivle, om det Kongelige Rescript af 21de Martii a. c., som befaler, at Tillysning af Prædikestolen for trolovede Personer skal skee paa 2 Steder, nemlig hvor Bruden og Brudgommen ere hjemmehørende, eller have tilfaldt opholdt sig, og saa angaaer Kjøbenhavn, saa at, om Bruden f. Er. opholder sig i Helligaalkes, og Brudgommen i vor Frelseres Sogn, der da i begge Sognekirker kunde lyses for dem, omendstønt de i en og samme Bye ere nærværende, og, isald Tillysningen paa begge Steder skal være fornødent, om det da maatte besluttes, at en af Klokkerne, fornemmelig den i det Sogn, hvor

20 Decbr.

Brudgommen opholder sig, fulde antegne de Trolovede paa Tillysnings-Sedlen uden Betøina, efterdi Bekostningerne ellers stige saa høit til megen Beværing for de Kisttae, da inaaen Klokker skal lade sig nøie med ringere end 4 Mk.; og, naar saa Tillysninaen skal paa begge Steder betales, koster den 8 Mk. i alt, som er en trykkende Udgiot for den ringere Almue.

Tillysningen, saavel i Kjøbenhavn som paa andre Steder, bør i Følge forberørte Kongel. Befaling skee for Trolovede i begge Sogne, baade hvor Brudgommen og Bruden er hjemmehørende, eller have tilsidst opholdt sig; men, hvad Klokkerne angaaer, da bør de lade sig nøie med hvad Folk godvillig vil give dem, for at antegne de Trolovede paa Tillysnings-Sedlen: og hverken bør den Klokker, hvor Bruden, eller den, hvor Brudgommen opholder sig, forlange meere for saadan Tegning, end hver 8 Sk.

20 Decbr.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere og Controleurer i Danmark), ang. at af alle Skibe, som fra fremmede Steder bringe heele Ladninger Gran eller Gyrr>Last til Danmark, skal foruden Tolden af Ladninaen, som efter Told-Taxisen er 2 Rd. 40 Sk. pr. Last efter Skibdrægtigheden, betales de ved Toldbrulleys 12 Cav. bestemte Laste-Penge, som er 36 Sk. pr. Last af indenlandiske og privilegerede Skibe, og 48 Sk. pr. Last af uprilegerede Skibe.

22 Decbr.

Resolution ang. ostindiske og chinesiske Silke-Bare (e).

27 Decbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Aggershuus-Stift), ang. at det indtil videre kan have sit Forblivende derved, at Provsten forretter Skifter efter danske Skoleholdere i Bysbstæderne, som paa lovlig Maade ere antagne. (Siden han hidtil har forrettet disse Skifter.)

B. G.

30 Decbr.

B. G. N. o. Gen. Toldf. Circul. (til samtlige Consumtions-Bevjente i Danmark), ang. et Registratur over de til dem komne og kommende Anordninger at holdes.

Da det er fornødent, at ved Consumtions-Hoved-contoiret holdes en Designation eller et Registratur udi en dertil indrettet Protocol, saavel over alle Anordninger, Instruxer og Ordres, som findes Consumtions-Bevjentene fra Kammeret til Efterlevelse og Sagtagelse i Fremtiden, som og over de i Regnskaberne faldne Decisioner, der kunde tjene til nogen Efterretning og Regel herefter: saa, isald denne Protocol ikke allerede ved Contoiret er holdt, maae den fra Administrationens Begyndelse af og fremdeles holdes saaledes, at forberørte Ordres, Anordninger ic. hver for sig; ligesom de Tiid efter anden enten ere indkomne eller herefter indkomne, under Numere aarlig ansføres: dog behøver Regnskabsføreren, som skal føre denne Protocol, ikke derudi at ansføre de Ordres og Foranstaltninger, som i et enkelt Tilfælde af en Ansøgning kan gives. Med næste Aars Regnskab og herefter aarlig med Regnskaberne bliver ellers at indsende samtlige Kongelige Consumtions-Bevjentes Attest og Tilstaaelse, at disse Ordres, Instruxer pp. paa besalet Maade i Protocollen ere indførte og af dem underskrevne i Overensstemmelse med den i Instruxen besalede og ved Consumtions-Regnskabet aarlig indsendende Fortegnelse over alle de trykte eller skrevne Anordninger, som til Hoved-Contoiret ere indkomne.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. fleere Bægteres Antagelse, Bægter-Pengenes Forhøielse og Inddrivelse, Patrollers Udsendelse,

31 Decbr

31 Decbr. samt at Vagterne maae drive Haandverk og giveß Pension (f).

Gr. Magistraten har foreskillet, at det ved Rescript af 2den Aug. 1754 er bleven besluttet, at Vagter-Pengene til den Summa 8500 Rd. maatte paalaaes Kjøbenhavn's Gaarde og Huse efter deres Størrelse og Beskaffenhed, og at samme vel indtil 1771 skal have været tilstrækkelige til Vagter-Cassens Udgieters Beskrivelse, og undertiden været et lidet Overflud, som i Stadens Cassa er bleven erlagt; men, da Vagternes Ugeløn, som forhen havde været 1 Rd., er i samme Aar end forøget med 1 Mk. ugentlig, og dem tillige aarlig blev tilføjet 1 Rd. 3 Mk. hver, til End i deres Haand-Engter, hvorend Vagter-Cassens aarlige Udgifter ere forhøiede til 1067 Rd. 3 Mk., har Vagter-Pengene været saa lidet tilstrækkelige til Udgieters Beskrivelse, at ei alene de forhen i Stadens Cassa indbragende Overfludde forlangt igjen ere tilføjet, og til dens Udgifter anvendte, men Stadens Cassa har endaa allerede maattet forstrække Vagter-Cassens Ud efter anden Hæved 4000 Rd., som den tillige ogsaa bør have Godtgørelse for; desuden vil de i nogle Aar paa Gaderne, efter den Tid da Vagterne allerede ere femne paa deres Poster, jevnliken foresaldne Vordener med Overfald, Boverie og i andre Maader, gjøre det nødvendigt, at Vagter-Posterne, der i Særdeleshed paa Christianshavn og andre Udkanter af Staden indbetatte flere Gader, og ere sagnære, end til Vagterne tilbørligen kan overkomme og paapasse dem, anderledes maane inddeles og gjøres fortere, saa at enhver Vagter kunde være i Stand til at observere alt, hvad paa hans Post maatte foresalde, men at dette ikke kan opnaaes, end mindre Vagter-Compagniet for det første med 30 Mand kan blive forøget, hvorefter Magistraten har været betænkt paa Udvide, hvorend Vagter-Cassens Indtægter saaledes kunde forøges, at den ei alene kunde bestribe sine allerede havende aarlige Udgifter, men ogsaa hvad de nu antagende Vagtere aarligen vilde koste at underholde; og, for at tage denne Sag i Overveielse, have nogle-saa vel af Magistraten som de 32 Vagter været forsamlede, efter hvis Betænkning det er befundet: 1) At endel Gaarde og Huse udi det efter Rescripte af 2den Aug. 1754 forfattede generelle Mandtal ere ansatte for mindre at svare, end de efter de ved Anvæntningen i Almindelighed fulgte Renter og Classer kunde at være; 2) at andre, som have Grund og Udgang til 2 Gader, hvorend paa begge Sider ere forskjellige Vagter-Poster, ere ifkun ansatte efter Almeneet til een Gade; 3) at nogle af de Kongelige og offentlige Bygninger ere ansatte, og have hidtil svaret, andre derimod, uden for hvilke der ligesaalet ere Vagter-Poster som for disse, findes ei anførte; og 4) at i Hensende til Kielderne findes alle de ansatte, som ere bortsejlede, men saa mange, som af Huus-Eierne selv bruges.

endog

(f) See Plac. af 14de Junii 1784.

endog til den første Nærings-Drift, saasom Wiinhandling, 31 Decbr.
 Urte- og Hør-Boc m. m., hvare det intet.

Vægter-Pengenes Ansætning skal herefter ske i 10
 Classer saaledes ic. (g). — Deresfter skal Vægter-Pen-
 gene for Eftertiden lignede, og et General-Mandtal for
 heele Staden i Overeensstemmelse dermed forfattes, hvor-
 ved Vægter-Pengene for samtlige Stadens Qvarterer
 aartligen udgjøre 3353 Rd. mere end nu for Tiden svaa-
 res, deraf Udgiwterne til de ny Vægteres Løn og Mun-
 dering, samt at supplere det nu Manglende i Vægter-
 Cassen, skal kunde bestrides, og efterhaanden noget af-
 drages paa de af Stadens Cassa forstrakte Summer. —
 Men, som det skal medføre megen Vanskelighed i nær-
 værende Tiider, at erholde duelige Folk til at være Nattes-
 Vægtere for 7 Wk. om Ugen, saa bevilges: 1) At de
 Vægtere, der have lært en Profession, maae have
 Frihed til, saa længe de ere i Tjenesten, at drive same-
 me, saavidt de med egne Hænder kunne afsted komme
 uden Tiltale af Laugene, ligesom det ved Brandord-
 ningen af 9de Maii 1749 er tilladt Brandsfolkene; 2) at
 de Vægtere, som formedelt Alderdom eller paaKOM-
 mende Svaghed i Tjenesten ei længere kunne forrette
 samme, maae, ligesom hidtil skal være sleet, tillægges
 en Pension af Vægter-Cassen i Forhold til deres Tjenes-
 ste-Aar og Opførsel, fra 2 til 4 Wk. ugentlig (h). —
 End videre anordnet, at, naar Vægter-Compagniet med
 de ovenmeldte 30 Mand er bleven forstærket, 3 Patrol-
 ler da skal ordnoneres, hver bestaaende af 2de Vægtere,
 og som Ansører ved hver Patrol en af de i Gage staaende
 Qvarteer-Commissarier; men, naar disse med Tiiden
 maatte afgaae, da andre af Politions Betjente, hvilke

U u 5

Patrol

(g) ligesom s. 1. af Plac. 14 Junii 1784.

(h) See Plac. 26 Jan. 1784.

31 Decbr. Patroller, hver i sit anviste District, ei alene skal paasee Bøgternes Forhold, men endog al anden dem forekommende Uorden, og derom hver Morgen til Politiekammeret indgive deres Rapport. — I øvrigt skal Bøgter-Pengene heste paa Husene ic. (i). — Endelig tillades, at Bøgter-Penge i Fremtiden maae svares saavel af Kongens Bygninger (k) som de andre publice Steder.

31 Decbr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aggershuus Stift), ang. Lønsberg-Bjæs Mark-Torder, Græsningen derpaa, deres Indhegning, Rydning og Drift.

1784.

3 Jan.

Canc. Prom. (til Rentekammeret), hvorved meldes, at Bøgter-Penge maae i Fremtiden svares af de Kongelige Bygninger i Kjøbenhavn, og at derom med det videre er udfærdiget Kongelig Befaling til Magistraten (l).

3 Jan.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Prom. (til samtlige Stiftbefalings- og Amtmænd, og Noties til Tolderne, i Danmark), ang. strax at eftersee, om paa de Designationer, som i Følge Kammerets Ordre af 17de Junii 1775 bør forefindes ved Toldstederne, findes tillige ansørt de i de efterfølgende Aar til Toldstederne indløbne Anordninger, hvorom Kammeret
da

(i) I det øvrige ligesom den 3die s. i Plac. af 14 Junii 1784.

(k) See Prom. af 3 Jan. og s. 2 i Plac. 14 Junii 1784.

(l) See Rescr. 31 Decbr. 1783.

da forventer sig underrettet; samt for Fremtiden ved et hvert Aars Udgang at lade sig forevise saavel disse Designationer som og Told-Bøgerne, og i disse sidste annotere, om de deri anførte Anordninger ligeledes findes opførte paa Toldstedets Designation, samt ved en særskilt Indberetning til Kammeret melde, hvor mange Numere for det sidstforløbne Aar saaledes findes indførte i den ved ethvert Steds Toldkammer værende Designation.

3 Jan.

Bemeldte Kammerets Circul. (til samtlige Toldere i Danmark), ang. Afgivtens Medsættelse af ostindiske og Chinesiske Silke-Vare, samt Stempleet derpaa (m).

3 Jan.

(Resolut. 22 Decbr. 1783.)

Refer. (til Amtmanden over det nordre Bergenshusiske Amt), ang. rigtig Maal og Vægt.

9 Jan.

Er. Amtmanden har indberettet, at han, ved at undersøge de indkomne Klager over, at de udi Amtet bevilgede Kræmmere og Hestavere skal fordruste sig til at bruge urigtig Maal og Vægt, har bragt i Erfaring, at det ved Lovens 3die Boges 10de Cap. 1ste Art. befalede Maal og Vægt ei findes udi fornævnte Amt hverken hos Fogderne, eller den midt i Fogderiet høende Lehnsmænd, sin Loven paa begge Steder i ethvert Fogderie best. mmer; og tillige foreskillet, hvilke Maal- og Vægt-Sorter der ansees fornødne at see Fogderne forsynede med, nemlig: En Korn- og Saltmaals-Tonde, bestaane med Jern-Haand; $\frac{1}{2}$ Tonde dito; en Skæppe eller $\frac{1}{4}$ Tonde dito; $\frac{1}{2}$ Skæppe dito; et Kandemaal af Træ; et dito af Tin; $\frac{1}{2}$ Kandemaal af Træ; $\frac{1}{4}$ dito af Tin; en Pærel af Tin, hvoraf gives 8 paa en Kanbe; $\frac{1}{2}$ Pærel dito; en lang Bøge-Bismær med Lød; en kortere dito; en 2 Bøge-Bismær med Lød; hvis Beføstninger vil beløbe til 18 Rd. 3 Mk. — Efter Forslaget, og før at lette Almuen i de ellers heraf flydende dobbelte Beføstninger, er funden for godt:

I Stedet for de ved Loven anordnede 2 Exemplarer i ethvert Fogderie maae det være nok, at enhver Foged bliver forsynet med et fuldstændigt Exemplar af fornævnte Maal- og Vægt-Sorter, da Fogden skal, under vederbørlig

- 9 Jan.

børlig Ansvar, første Ting-Tour efter at disse Maal- og Vægt-Sorter ere ham tilhandedkommen, medbringe samme til ethvert Tingsted, og dertil indkalde saavel Kræmmere som Gjestgivere at møde med de Maal- og Vægt-Sorter, som disse maatte have, paa det at sammes Rigtighed kan undersøges med det hos ham havende justerede Exemplar. Og skal samtlige Kræmmere og Gjestgivere, efter Fogdens betimelige Indkaldelse ved de almindelige Ting-Breve, under Straf af 10 Rd. møde med deres havende Maal og Vægt. Hvorhos Kongen, for at forekomme, at Kræmmere og Gjestgivere ei tilbageholde de urigtige, og derimod alene forevise de rigtige justerede Maal- og Vægt-Sorter, vil, at Fogden skal tilholde ethvert Steds Lehnsmand nsie at undersøge, om i Vedkommendes Huse skulde forefindes andre ujusterede Maal- og Vægt-Sorter end de, som for Fogden vare anviste; hvilken af Fogden foranstaltende Undersøgelse saa ofte skal igentages, som Omstændighederne det kunde udfordre. De til fornævnte anbefalede Maal- og Vægt-Sorters Indkjøb medgaaende Omkostninger maae repareres paa Amtet ubi næste Pigning af Delinquent- og de dertil hørende Udgifter.

10 Jan.

Canc. Prom. (til Stifsbefalingsmanden i Christiansand), ang. Repræsentantere for Borgerne i Flekkefjord og Mandal, samt deres Pligter.

Gr. Stiftamt. har foreskillet, at Flekkefjord, som ligger 10 Mile, og Mandal 4 Mile fra Christiansand, have Beboere, der have vundet Borgerkab til Byen, og at disse Stæders Beliggenhed saa langt fra Christiansand har forarsaget, at Breves Bejvarelse ofte reent er udebleven, at ingen har fundet være tilstede, for at paasee deres Tare, naar den aarlige Byr-Skat bliver sat, og at Byen til sine Udgifters Betrikkelse idelig har savnet de Penge, samme af disse Stæder skulde have, da Pignings-Forretningen, de imellem dem selv indbrødes skal gjøre, er udebleven, og ei til Magistraten, for derfra at tilskilles Stiftet til Approbation, indsende: Magistrat. n og Byens Ræmner har derfor været uvidende om, hvad

10 Jan.

hvad enhver Borger Kulde betale, og Regnskaberne Afgæltse skal have været meget vanskelig. I den Aalebning, og efter indkomne Forestillinger, angaaende at en Repræsentant for hver af Stæderne maatte blive beskikket, hvortil ethvert Sted Kulde bringe i Forslag 2 af de beste Borgere, hvoraf Magistraten valgte een, paa Stiftets nærmere Approbation, skal det af Stiftet under 20de Decbr. 1781 være bleven approberet med en saadan Repræsentants Beskikkelse, hvis Pligter Kulde være: 1) At imodtage, og efter Overslag med Borsgerikabet beisvare de Breve, som fra Stiftet og Magistraten dem blev tilsendt; 2) imodtage den fra Magistraten dem tilsendte Repartition over hvad Bye:Skat skal betales, besørge Skov og uden mindst: Ophold, at Taxeer:Borgere blive idnævnte, og Lønnings:Forretningerne indsendte in triplo til Magistraten, for at kunne tilskil: Stiftet til Approbation, inden hvert Mars Martii Maanedes Udgang; 3) imodtage de Udenbnes:Borgeres Bye:Skat i 2 Kvartaler, den halve Part inden Junii Maanedes, og den anden inden December Maanedes Udgang, og inden 14de Julii og 14de Januarii til Byens Kammer at have indsendt de indkomne Penge, saavel som R:Kance:Listen in duplo over dem, som ei havde betalt. Men den Vanskelighed skal endnu yode, at Repræsentantens ofte udebliver over fastsatte Tid med Lønnings:Forretningen saavel som Skatterne og R:Kance:Listernes Indsendelse, hvilket forarsager Uleilighed, at Byens Udgifter ei kan bestrides, og Kammerens Regnskab ikke med tilbørlig Rigtighed afregges.

Ligesom det ved Cancelliets Skrivelse af 3 i de Decbr. 1774 er fastsat, at Kammeren skal betale 1 Rd. for hver Uge han udebliver med sit Regnskab over den ordentlige Tid; saa bør og samme Mulet have Sted for benævnte Udenbyes:Repræsentanter, naar de udeblive med de i 2den og 3die Post dem paalagte Pligter.

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Regimenterne), ang. Inquisitioner af Consumtions-Betjentene hos Militaire. 10 Jan.

For at forekomme al Uorden og Misforstaaelse ved de Inquisitioner, som Consumtions-Betjentene i Kjøbstæderne maatte finde, efter Embeds Medsær, at gjøre hos de der indquarterede Under:Officerer og Gemeene, er Collegium med Generaloldkammeret bleven eenig om, at slike Inquisitioner ikke maae foretages uden i Overværelse af en Over- eller Under:Officer. Som det alt-
 saa

10 Jan. Saa herefter vil paaligge vedkommende Betjente, naar de agte at inquirere hos nogen Under-Officeer eller Soldat, i Forveien at melde saadant for den h[er]sistcommanderende Officeer paa Stedet (n); saa skal denne ogsaa vare p[li]gtig til, uden mindste Ophold, og uden at forlange videre Esteretning om den eller dem, hos hvilken Inquisitionen skal skee, end af hvad Stand de ere, at beordre enten en Over- eller Under-Officeer til at s[ol]ge med Betjentene og overvare Forretningen, samt paasee, at disse i deres Embeds Ud[ol]velse ikke vederfares nogen Overlast, men derimod beegnes med vedb[or]lig H[os]flighed.

10 Jan. B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Jydland), ang. Attest og siden Passseer-Seddel med Papiir fra Fabriqven ved Engels[holm].

Rescriberen ved denne Fabriqve, Henrich Rudolph Schmidt, maae ved de af ham fabriqverede Papiirers Forsendelse landverts til Kjobst[ad]erne saavel i Jydland som Hertugdømmet Slesvig vare fritaget for at forsyne sig derpaa med Passseer-Seddel fra Toldkammeret i Weile, hvorimod bemeldte Papiir (som paa hvert Ark b[or] vare forsynet med Fabriqvens M[ar]ke, og geleistet med hans egenh[an]dige underskrevne Attest, at Papiiret af ham ved for[an]vante Fabriqve er forf[er]diget, og hvori tillige maae meldes, hvorhen Papiiret er destineret) maae anmeldes ved det første og nærmeste Toldst[ed], som ligger p[aa] Weien fra B[er]ket og til den Kjobst[ad], hvorhen Papiiret forsendes, og derpaa tages beh[or]lig Passseer-Seddel, for tilligemed Attesten at s[ol]ge Papiiret til det destinerede Sted.

14 Jan. Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at Sognepr[æ]sten i Sollerod skal tillige forrette
Guds-

Guds-tjeneste i Hirschholms-Slotskirke, og dertil, foruden Byens Indvaanere, at henlægges Vællersød, Røndsted og Smidstrup med omliggende Gaarde og Huse, som ligge nær ved Hirschholm, hvilke og skal yde deres Tiende og Offer til de Kirke-Tjeneste, som for dem forrette Guds-tjeneste: samt at der i Henseende til Guds-tjenesten skal forholdes som ved andre sammensiede Sogne, nemlig at Først- og Sidst-Tjeneste hver anden gang omveksler, undtagen om nogen af det Kongelige Huus opholder sig paa Hirschholms-Slot, da Guds-tjenesten skal begyndes om Formiddagen Kl. 9, og være saa tidlig endt, at Prædiken i Søllerød berefter kan begyndes i det seenefte Kl. 12. (Saaom det var beflaget, at der deels ikke i Viribersø-Slotts-Kirke var Rum nok for Beboerne paa Hirschholm og andre, deels, at nogle havde dertil 1, ja 1½ Mil.)

14 Jan.

Bevilgning til et Vognmands-Laug og Opretelse i Storehedinge. 14 Jan.

Br. Borgerskabet i denne Kjøbstad have fundet sig besværet ved, at Befordringskabet skulde gaae om paa heele Vinen, og derfor hellere ønskede et ordentlig Vognmands-Laug reguleret; desaaarsag har og endeel udi Aaret 1782 ladet sig antegne, til derudi at indtræde, og saaledes imellem sig oprettet et Vognmands-Laug til de Reisendes Befordring; men desuagtet har der dog indsejlet sig adskillige Uordener, ved det at nogle uden for Lauget anmasse sig Reiser, andre nægte at kjøre, naar deres Tour falder, og at dem i Almindelighed gjøres Vanskelighed med Betalingen.

Udi fornævnte Storehedinge maae oprettes et Vognmands-Laug til de Reisendes Befordring paa efterskrevne Vilkaar, nemlig: Ingen uden for Lauget, enten Inden- eller Udenbyes, maae lade sig leie af nogen for Betaling at kjøre, men enhver, som vil reise, skal tage Vognmands-Vogn paa Roullen; og, skulde nogen andre lade sig leie, da at straffes efter Forordningen. Fremmede Vognmænd, som dertil med Fragt maatte

§. 1.

§. 2.

deres

- 14 Jan. deres Fragt, og de Rejsende der igjen til næste Station
 tage Vogn eller Forspands-Heste. Oldermanden skal
 §. 3. have nøie Opseende med, at tilsiye efter rigtig Omgang
 de i Vognmands-Lauget værende Borgere, saavel til
 lange som korte Reiser, at den ene ei fjærer mere end
 den anden, men at en nviagtig Liighed vorder troffen,
 og ac:urat Bog til enhveres Eftersyn holdet, ligesom og,
 naar een udfjører, at da de 2 næste for Touren Straacnde
 vorde tilfagt at holde i Beredskab, for at forekomme
 §. 4. Ophold for de Rejsende. Lauget maae, for Wilen at
 fjøre, forundes den Betaling, som Vognmandene i
 Kjøbenhavn ved Forordn. af 9de Septbr. 1763 er ble-
 ven forunde, og tillige nyde samme Rettigheder, for
 ikke paa Veiene af nogen at vorde forsinkede eller op-
 §. 5. holdte. Foruden de 16, som nu forhaanden skal have
 ladet sig indtegne til at fjøre, maae de andre, der kan
 anskaffe sig forsvarlige Heste og Vogne, indtræde i Lau-
 get, naar de det maae forlange. — I øvrigt skal
 dette Laug forholde sig efter de allerede om Befordrings-
 Skabet udgangne Anordninger, ligesom og forbunden være,
 at opfylde de Pligter, som ved den udkommende ny
 Anordning om Befordrings-Væsenet kunne blive
 dem pålagte.

14 Jan. Confirmation paa en Fundats af 26de Julii
 1783 til det frivillige Begravelse-Selskab for
 Bergens Bye og Stift.

Her vil ikke have nogen egentlig fast tilvørende Ca-
 pital, men Cassens egentlige Fond kan hellere siges at
 være beroende hos enhver Interessent selv, og ei derfra
 udtages, forinden det i præcise determinerede Tilfælde
 gjøres fornøden. Følgelig kan her intet Regnskab have
 Sted, saa at endogsaa den ringeste Interessent kan være
 forvissat om, at alt gaaer rigtig til, saa længe der strax
 ved

ved indtræffende Dødsfald bliver udbetalt det Belovede til Begravelsen; thi, naar saadant skulde mangle, staaer det til Interessenterne selv at indeholde sit Tilskud. — 14 Jan.

Da det staaer til enhver, om de vil indtræde i dette Selskab eller ikke, skal samme bære Navn af det frivillige Begravelses-Selskab for Bergens Bye og Stift, S. 1.

Selskabet bestaaer af 4 forskjellige Classer, saasom: S. 2.

første Klasse 200 Interessentere, som hver nyder til Begravelse 100 Rbd.; anden Klasse 200 Interessentere, hver 50 Rbd.; tredie Klasse 200 Interessentere, hver 25 Rbd.; fjerde Klasse 200 Interessentere, hver 12½ Rbd. Men, omendkjønt dette Selskab er inddeelt i fire forskjellige Classer i Forhold til Interessenternes Indskud, skal det dog altid være at ansee som eet Societet. S. 3.

De saakaldte Begravelses-Penge bliver udbetalt de afdøde Interessenters Enker eller Arvinger paa den i 9de §. bestemte Maade, hvad enten Dødsfaldet skeer paa Landet eller Søen. Alle og enhver, Støtte og Ugiorte, af begge Kjønn, fra 18 til 50 Aar kan indtræde i dette Selskab, og nogle saa fra 50 til 60 Aar kan og i hver Klasse antages, dog med den Forbeholdenhed, at de Yngre altid maae nyde Præference. Til et Liigs Begravelse betaler de øvrige Interessentere i samme Klasse saaledes: af 1ste Klasse 48 Sk., 2den 24 Sk., 3die 12 Sk., 4de 6 Sk., saa at enhver ikkun har at gjøre Indskud til sin Klasse, som han er ansørt for. Paa det Selskabet altid kan være complet, bliver i dette Selskab, ligesom de fleeste andre af den Natur, antaget 10 overcomplete Interessentere udi hver Klasse, hvis Tilskudde bruges at bestride de idelig indfaldende vacante Pladser Udgiorter saavelsom de uesterretlige og manglende Betalere; flere Overcomplete maae et af Directeurerne antages: men, da det sølgelig vil indtræffe som man ved andre deslige Selskaber har erfaret, at der VI. Deel. 2 Bind. K 5 unders

14 Jan.

- undertiden igjen vil mangle meere end 10 paa hver Klasse, saa skal Directeurerne, der i det eene Tilfælde modtager OverRyddet, ogsaa i det andet Tilfælde være forbunden til fuld Udbetaling, saaledes, at enhver Klasse altid nyder sine fulde Begravelses-Penge, saa længe samvære, det ene Aar i det andet beregnet, dermed kan beskrives, med hvilket man, naar besynderlig uventende
- §. 7. Tilfælde derfra undtages, rimelig vil komme ud. Som det skal paaligge Directeurerne at besørge Bogholdet for dette Selskab saavelsom og at antage det fornødne Bud med flere derved forbundne Bekostninger, betale Interessenterne til sammes Bestridelse ved hver Quartals Udgang fra den Tiid Selskabet kan tage sin Begyndelse, af 1ste Klasse 12 Sk., anden Klasse 10 Sk., 3die Klasse 8 Sk., og 4de Klasse 6 Sk. Ved Indskrivningen betales eengang for alle for Policen af dem, som indgaar, udi 1ste Klasse 64 Sk., 2den Klasse 48 Sk., 3die Klasse 32 Sk., og 4de Klasse 16 Sk.; og, da der saaledes for første gang ved alle Classers fulde Completering vil indkomme en samlet Summa, skal heraf reserveres til en stadg Behold for Selskabet 300 Rd., for deraf ved Dødsfaldets Anmeldelse strax at kunne udbetale de fastsatte Begravelses-Penge, hvorfor Directeurerne for disse 300 Rd. bliver ansvarlig, og derfor til sine Eftermænd skal gjøre vedbørlig Leverance. Det lidet Overkydende heraf, og fremdeles ved vacante Numeres
- §. 9. Completering, henfalder til Policers Trykning. Begravelses-Pengene udbetales prompte til den, der medbringer den afdøde Interessents Police og sidste Qvittering; som og, isald Directeurerne finde fornøden at paaøste Attest om Dødsfaldet, maae og samme forinden blive leveret. De, som ved Indskrivelse ikke maae personlig, maae skaffe paalidelig Attest om deres Alder
- §. 10. og Helbred, om sammt bliver paafordret. Naar en
- §. 11. Inte-

Inte-

Interessent antages, angiver han paa Contoiret sin eller Commissionairs Boepæl eller Opholdssted; og, naar dermed skeer Forandring, maae og samme strax anmeldes. Ingen maae for meere end een Portion i hver Klasse indskrives; dog, dersom en Interessent vil indgaae i flere end een, eller og i alle 4 Classer, staaer det ham frit for, mod at svare de udi hver Klasse bestemte Udgifter. Det, som til ethvert Liig i Følge 5te §., og Kvartals-Penge i Følge 7de §. af enhver Interessent skal erlægges, maae betales uden Ophold, naar denne Qvittering med Budet bliver tilstillet; og de, som ikke inden 14 Dages Forløb, at regne fra første Dag derom er gjort Erindring, lade samme betale paa Contoires, udslettes af Selskabet uden noget Vederlag for det forhen betalte. Naar en Interessent har været i Selskabet i 20 Aar, og i samme Tiid prompte gjort sine Tilskud, befries han for flere Udgifter baade til Begravelse- og Kvartals-Penge, og alligevel efter sin Klasse ved Dødsfald nyder sine Begravelse-Penge, imod at en ny Interessent i hans Numer igjen antages. Paa de i denne Foundation udlovede Begravelse-Penge maae ingen gjøre nogen Arrest eller Hæftelse, der og i de andre Begravelse-Selskaber almindelig er vedtaget. Ved dette Selskabs Begyndelse forfattedes en Liste paa alle Interessenters Navne, og siden ved hvert Aars Udgang en Af- og Tilgangs-Liste, som paa Contoiret kan faaes til Estersyn, eller og af dem, som i Særdeleshed det maaete forlange, ved Budet blive meddeelt. Skulde nogen Vanskelighed ved Selskabet møde, eller Directeurerne i Fremtiden have noget til Selskabets Fremme at deliberere, sammekaldes for hver gang 20 Interessenters af alle Classer fra No. 1 til 5 inclusive i hver Klasse, og saa fremdeles efterfølgende næste Tilfælde, indtil hver Classes fulde Antal Interessenters suc-

14 Jan.

§. 12.

§. 13.

§. 14.

§. 15.

§. 16.

§. 17.

- 14 Jan. cessivenent er igjennemgaaet. De nu værende Direc-
 §. 18. teurer ere Cancellie-Raad Christie og Krigs-Commis-
 sair Thunboe, som tillige bestyrer Bogholderiet med
 alt hvad til Selskabets Vedligeholdelse udfordres, hvor-
 ved de forblive saa længe de vil og kan. Naar een af
 dem formedelst Dødsfald eller anden Tilfælde udgaaer,
 §. 19. udvælger den igjenblivende Directeur een i Stedet, som
 tilligemed ham indgaaer i den Fragaændes Ansvar. De
 udstående Policer underskrives af begge Directeurer;
 derimod kan Uvitteringerne for Begravelses- og Qvar-
 tals-Pengene ansees gyldige, om de ikkun af een af Di-
 §. 20. recteurerne ere underskrevne. De Interessentere, som ved
 Commissionairer lade besørge deres Andeel betalt, maae
 selv staae til Ansvar for, at Commissionairen ikke for-
 sommer samme efter 5de og 7de §. at betale, da de ellers
 §. 21. i Følge 13de §. udflettes. Saasnart denne Funda-
 tion allernaadigst er confirmeret, besørger samme udgi-
 vet i Trykken, og uddeles gratis til alle Liebhabere, da
 der fra den Tid antages Interessentere, dog saaledes,
 at de forhaanden ikkun nyde et Interims-Beviis, og ei
 betale det mindste, sænd man er forsikret, at Selskab-
 et enten i nogle eller alle Classer er i den Stand, at
 dermed kan gjøres Begyndelse, da Vedkommende skal
 blive bekendtgjort hvad Tid Policerne kan udstædes,
 samt fra hvilken Termin Udbetalingerne til de afdøde
 Interessenters Begravelse tilligemed de gjørende Tilskud-
 der kan gaae an.
- 17 Jan. Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang.
 Rgl. Resol. at det indtil videre skal forblive ved den 18de Post
 9 Jan.) i Foundationen for Brandforsikrings-Cassen. (I An-
 ledning af Magistratens Ansøgning om at fritages for Efter-
 tiden baade for Ansvar, og for i nogen Maade at have med
 denne Casse i Kjøbenhavn at beskille.)

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Fyens=Stift), ang. at Raadstue-Tjeneren i Middelfart maae for indværende Aar og fremdeles under 10 Aar i Løn, samt saaledes i Dyens Regnskab til Udgyvt passere. (Saaom Bøefogden og de eligerede Mand finde det billigt, og have, i Anledning af Reutckammerets Antegnelser i Regnskaberne for 1781 og 1782, begjert dette.) 17 Jan.

Canc. Prom. (til Biskopen over Fyens=Stift, og Noctis til Generalitetet), ang. at alle ugifte Piger og Karle samt Land-Soldatere og Ryttere skulde staae ud i Catechisationer. 17 Jan.

Or. Fra Land-udskuds-Sesjonen paa Alsøe er indsendt Besværing fra en Land-Soldat over Sognepræsten Hr. Nyeland til Hagenberg, at han ikke vil antage ham til Alterens Sacramente, fordi han ikke vil staae paa Kirkegulvet ved Ungdommens Undervisning: derhos bemeldte Sesjon, da den har bragt i Erfaring, at Land-Soldaterne, og de allerfleste ugifte Tjenste-Karle ei have nogen Gud indfunden sig til Afhorning ved Ungdommens Catechisation om Søndagen der paa Landet, ligesom det og skal være beviist, at de andre Sognepræster ligesom Hr. Nyeland forlange det ellers af Land-Soldaterne, har begjert, at han maatte vorde tilholdt at antage bemeldte Soldat til Alterens Sacramente, og desfra ei af foranstorte Marsag herefter at fraholde ham. Af Hr. Nyelands Forklaring er det derimod opløst, at han i denne Sag ikke har gjort andet end hvad hans Embedes Pligt og de ergangne Befalinger tilholde, men han har efter Loven og Ritualet haat god Grund for sig til at afholde fornævnte Land-Soldat fra Herrens Bord indtil videre, da denne ved hans strende forargelige Pigeghdrighed mod Sacramentets Brug har offentlig elassificeret sig blandt Guds Ords Foragtere: hvorfors og aldeles intet paa hans Klage kan være at reflektere. At ellers Land-Soldatere ligesom andre unge Karle vor indfunde sig ved Catechisationen og Ungdommens Undervisning, folgelig tilligemed andre unge Folk at staae ud paa Kirkegulvet, det befaler saavel den foregaaende som og den seeneft udgangne Forordn. af 30te Jan. 1777, dens 14de Post, ligesom de og skal indfinde sig, naar Biskopen og Provsten vifiterer: ved denne Feilighed meldes derfor Biskopen til videre Bekjendtgjorelse for Vedkommende:

Alle ugifte Personer i Sognene, Piger og Karle, enten de sidste ere Soldatere og Ryttere eller ei, skal flittig indfinde sig ved den offentlige Catechisation, og

17 Jan. maae ei enten løbe ud af Kirken, eller holde sig tilbage i Stolene under Misset af 4 Sk. første gang for hver, som derimod viser sig ulhdig, anden gang 8 Sk., og tredje gang 1 Mk., hvilke Bøder af Herredsfogden paa Præstens Angivende skal ansættes og indfordres, og siden af Præsten uddeles til Sognets Fattige.

17 Jan. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Christiania), ang. at Rescr. af 25de Junii 1783, hvorved forbydes at sætte Lys i Vinduerne, eller strøpe Gaderne med noget i Bryllups- eller Begravelses-Tilfælde udi Christiania, bør gjælde for samtlige Aagershuus-Stift Kjøb- og Lade-Stæder. (For at faae en lige Orden indført overalt i Stiftet, saasom af Stiftamtmandens Skrivelse erfares, at en lige Orden, som forhen i Christiania, hersker i andre Stiftets Kjøbstæder, hvor Ovrigheden vel har søgt at vilke affkaste samme, men forgievet.)

17 Jan. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Aagershuus-Stift), ang. at det paaligger Fogderne tilligemed Compagnie-Cheferne ved Dragon-Regimenterne at forestaae alt ungt Mandskabs Tegning, og besørge al Interims Indsættelse inellem Sessioernerne; samt at Generalitets- og Commissariats-Collegium har overdraget det norske Generalitets- og Commissariats-Collegium at tillægge samtlige Dragon-Regimenter de fornødne Ordres til Jagttagelse for Fremtiden. (Saasom Stiftamtmanden har indberettet, hvorledes der søges at udelukke Fogderne fra at overvære saadan Mandskabs Tegning, og Cancelli't samt det Kongelige Generalitets- og C. C. ikke har fundet noget at erindre inod det af ham Begierte som i alle Maader overensstemmende med Anordningerne og det nationale Væsens Forsatning i Norge.)

21 Jan. Rescr. (til Amtmanden over Skanderborg- og Naljer-Amtet), ang. at Foerlev-Bye under Skanderup-Sogn skal betale en Misset af 20 Rd. til den almindelige Skole-Casse, som ved militair Execution maae ind-

inddrives, og derhos tilholdes i eet og alt at opfylde den under 31te Martii 1779 indgaaede og af Stiftets Øvrighed approberede Contract (hvorefter Gaardmændene skal give Skoleholderen 2 Mk. aarlig tilligemed Brændsel og Bourage, samt bygge ham et Huus, men hvilket, saavel som at betjene sig af den Skoleholder, Provsten og Sognepræsten antage, de have negtet), samt ikke at maae antage Skoleholder, uden Provstens og Sognepræstens Forevidende efter foregaaende Examination. 21 Jan.

Confirmation paa den af Hendes Kongelige Høihed høifalig Prindsesse Charlotta Amalia ved Foundation af 24de Julii 1773 (o) oprettede milde Stiftelse. (Efter Ansøgning fra dens Directeur.) 21 Jan.

Rescr. (til samtlige Amtmænd i Norge), ang. at det unge Mandskab ikke maae kræves eller ridsømmes Leiermaals-Bøder uden Amtmandens Forevidende. 23 Jan.

Gr. Ved Skrivelse fra det danske Cancellie er under 26de Julii forrige Aar bleven saktat, at al Interims-Ind- og Ud-sættelse af Karlene ved Land-Milicen i Norge ikke bør anses gyldig, uden at den civile Øvrighed derudi har samtykt, og afgjort samme saavel med Regimentet som med Krigs-Commissairen; nu anses det, i Henseende til Leiermaals-Bøders Udbredelse af det unge Mandskab, tillige fornødent at forebygge, at Fogderne ikke skal indkræve Leiermaals-Bøder af bemeldte unge Mandskab til Ringe, og ved Sorenkrivere, som naar den Indkrævte ikke voder, kan anses uvidende om hans rette Ford og den de Militaire for søgte Leiermaal forundte Fritagelse for Straf, erholde Dom over ham, hvis Execution ikke igjen uden ved mellemkommende Kongelig Resolution kan skandes. — Til saadant for Fremtiden at forekomme, befales:

Ingen Foged maae herefter enten i Mindelighed eller ved Stevning indkræve Leiermaals-Bøder hos noget ungt Mandskab, forinden han først har tilstillet

Er 4

ved

(o) I Forordningerne for 1783. Esr. Brom. 11 Junii 1783.

23 Jan. vedkommende Amtmand en Fortegnelse paa Forbryderne, og paa samme erhvervet hans Vaategning, om hvorvidt de ere Militaire eller ikke, samt fra hvilken Dato Indsættelsen skal regnes. Ligeledes maae heller ikke nogen Sorenskriver eller anden Dommer, uden saadan Attests Fremlæggelse inden Retten, optage nogen saadan Sag til Doms: og, skulde desuagtet nogen Soged enten ville aftrvinge, eller have aftroungt nogen Karl, som var fritagen, Bøderne, skal han uden videre Lov og Dom, saasnart det vorder godtgjort, strax under Udpankning ei alene tilbagebetale de saaledes urigtig oppehaarne Bøder, men endog høde en lige Summa som Bøderne til Sognets Fattige, hvorudi vedkommende Amtmand; paa Regimentets beviislige Requisition, skal være behjælpelig, uden at videre Forestilling derom er fornøden.

24 Jan. Canc. Prom. (til Rentekammeret), hvorved næstforansførte Befaling communiceres.

24 Jan. Canc. Prom. (til Greve Bedel-Jarlsberg), ang. at tilkjendegive Sorenskriveren i Jarlsberg-Grevskabs søndre District (p), at han til videre, indtil en ny Regel udkommer, ikke kan have Afgang til at tage højere end 1 Rd., for at forfatte og beskrive det allervigtigste Document, og at han i øvrigt skal lade sig nøie med de 24 Sk., som Forordn. af 19de Aug. 1735 foreskriver. (I Anledning af Andrægende fra Bønderne, at Sorenskriveren har tvunget dem til at lade deres Skjoder, Pante-Breve, m. m. skrive hos sig, og i Skrivers Penge for saadanne Documenter ladet sig betale lige med det fæmplede Papiir; men maen Anordning eller Praxis hienster saadant, og Reser. af 26de Martii vel lover Fritagelse for de Forskaffer, som tilforn ere begaaede i Hensigt til den no Sperrets-Taxt, som skal indrettes, men hienster ingen Misbrug for Efferttiden eller en Betaling uden Grundser.)

B. G.

(p) See Prom. 28 Aug. 1784.

B. G. R. o. Gen. Toldk. Prom. (til Consumtionsforvalteren i Bårde), ang. at det ganske forbliver ved Forordn. af 13de Jan. 1783, hvorefter ingen Passaar-Sedle paa indenrigske Vare maae udstaades, samt ingen Consumtions-Godtgjørelse skee, med mindre Beløbet af de Vare, som paa een gang og for een Mand udføres, er 3 Rtl.; og i dette Tilfælde, naar Beløbet er under 3 Rtl., maae Varen ei heller forsynes med Passaar-Sedle. (I Anledning af Forspørgsel.)

24 Jan.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Lundenee- og Bøvling-Amt), ang. at det skal have sit Forblivende ved den Holmslands Beboere ved Reser. af 4de Maii 1753 forundte Bevilgning, der fritager dem for den halve Vase-Told. (I Anledning af Ansøgning fra samme Beboere, hvilke androge, at menige Holmslands-Indbyggere have, saavel for som siden Bevilgning af 30te April 1763, aarligen med Færgemanden været accorderet, hvorved det og skal have haft sit Forblivende indtil denne Tid, da han under 18de Novbr. 1783 har erhholdet Amtmandens Resolution, der paalægger samtlige Holmslands-Beboere for Passagen hver gang over Færge- og Vad-Stedet at betale 1 Sk. dansk, w. v.)

31 Jan.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Sjællands-Stift), ang. at det kan være Peder Fich, Bendt Hansen, Poul Larsen og Hans Bendtsen af Storehedinge tilladt at have deres Sviin paa et for sig selv saaledes afgravet og aflukket Sted i Marcken, at de derfra hverken kan omlobe løse paa Byens Marker eller dens Gader; dog at den dertil udsøgende Plads bliver paa saadant et Sted, at hverken Byen i Almindelighed eller nogen af dens Indvaanere i Særdeleshed derved kan agtes fornærmet, og at Supplicans tekne, om noget Sviin fra ovenmeldte Sted, enten for medelt Mangel paa sammes behørig Indhegning, Ber

31 Jan.

- 31 Jan. vogtning eller andre flige Aarsager, udkommer og findes løst enten paa Byens Marker eller Gader, een for alle og alle for een blive pligtige at indestaae for de deraf i Følge Placaten af 18de Novbr. 1778 flydende Mulcter med videre. (Saasom de have andraget, at Byens Røring og Gaardes Indretning skaae i noiecke Forbindtighed med Landmanden, saa at Sviins Tillæg er en af de vigtigste Indtægter for Kulsbrugerne, hvilken de ganske maatte savne, isald det i Følge Placaten skulde være dem aldeles forbuden at have deres Sviin paa Byens Marker; desaaerlag de have beajert Tilladelse at have Byens Sviin paa et særskilt Sted i Marken, imod at lade dem saaledes bevogte, at de ikke kalde sig andre, eller findes gaende paa Byens Gader.)
- 31 Jan. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Christjanssand), ang Løn til en Jordemoder i Stavanger.
- Er. Stiftamt. har meldet, at Stavanger Byes hollig trænaer til en examineret og edsvoren Jordemoder, til hvilken Mangel at see afhjulpen, og for at afværge adskillige be-
drøvelige Tilfælde, samt da ingen, som er oplært i Jordemodertonen, der vil nedfatte sig uden en vis aarlig Løn, Byen har tilbuden sig at udrede aarlig 50 Rd., og at hun desuden af de Formuende skulde nyde a parte Betaling.
- Der Hayes intet imod, at, naar Byen erholder en duellig Jordemoder, hun da aarlig nyder de anbudne 50 Rd. i Løn, og at disse repareres blandt Byens aarlige Udgifter til Vægter- og Sprøiteholder-Skatten, paa det samtlige Indbyggere, som af hende skulle bestjene sig, og kunde tage Deel i denne Udgift.
- 31 Jan. B. G. N. o. Gen. Soldt. Circul. (til samtlige Lødere i Danmark), ang. at Afgiften efter Plac. af 12te Novbr. 1783 og Circul. 3die Jan. 1784 af de i Besold hold værende asiatiske Silkespinder, som til Stempling angives, skal til General-Land-Oeconomie- og Commerce-Collegium med den agende Post directe indsendes.
- 31 Jan. Sammes Circul. (til samtlige Consumtions-
Betjente i Danmark), ang. at, naar Consumtions-

31 Jan.

tions-Betjentene hører agte det fornødent at inquirere hos nogen Militair, skal saadant i Forveien meldes for den høifstcommanderende Officcer paa Stedet, som det af Generalitets-Collegium (q) er paa'agt uden mindste Ophold, og uden at forlange videre Efterretning om den eller dem, hos hvilke Inquisitionen skal skee, end af hvad Stand de ere, at beordre en Over- eller Under-Officcer til at bivaane Forretningen, samt paasee, at Betjentene derved ikke ssee nogen Ginder eller Overlast, men beegnes med tilbørlig Høflighed. (For at forebygge de Vanskelsigheder, som hidindtil paa adskillige Steder ere mødte Consumtions-Betjentene ved Inquisitioner hos de Militaire.)

Rescr. (til samtlige Stiftsbesalingsmænd i Norge, ogsaa Amtmændene at tilkjendegives), ang. at de adelige Sædegaarde, som have tabt deres Privilegier, hører skal bære samme Byrder som andre Bøndergaarde, Liende undtagen (r).

4 Febr.

Gr. Adskillige i Norge, som eie Gaarde, der have været adelige Sædegaarde, men forlængst ere gaaede ud af Privilegeredes Hænder, formene, at de ikke ligesom Bøndergaarde bør tage Deel i Grillpøds, Vagthold, Lauarettes Svar else med videre, da dog Forordningen af 13de Decbr. 1746 bestemmer, at ifkuns de Sædegaarde ere frie, som eies og beboes af Privilegerede, og som siden Aaret 1639 og derover have været rette adelige Sædegaarde, og imidlertid ikke været i nogen Borgerkants Børge, enten til Pant eller Eiendom, da samme ei nogen Frihed kan tilregnes, men bør være pligtige at betale alle Skatter og Rettigheder. — Til af Lovol at forekomme, befales:

De forhen privilegerede Sædegaarde i Norge, som i Følge de udgangne Skatte-Forordninger skal betale alle Skatter og Rettigheder, skal lige med andre Bøndergaarde, tage Deel i de publiqve Byrder, saasom fri Skyds, Vagthold, sidde Laugret med videre, og i alle Maader anses som andre Bøndergaarde, dog

saar

(q) See Prom. 10 Jan. 1784.

(r) Cir. Prom. af 29 Martii 1783.

4 Febr. saaledes, at de for alle Slags Tiender at svare skal være befriede.

4 Febr. Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift, og Notits til Confessionarius Hr. Doctor Bastholm), ang. Embeds-Forretningernes Deeling imellem Sognepræsten og den residerende Cappellan til Friderichsborg, Hillerød, og Herløv-Me-nigheder (s).

7 Febr. Cancellie-Prom. (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. at foranstalte den ved Cancelliets Skrivelse af 26de Julii 1783 foreslagne Ligning over den Godtgjærelse, som Holstebroes Kjøbstad for erholdt Indquartering skal tillægges, iværksat saaledes, at Holstebroes tillægges i Godtgjærelse 124 Rd., samt Lemviig og Skive, som de Steder, Indquarteringen er kommen fra, at udrede, den første 117 Rd., og den sidste af de den tillagde 161 Rd. at afgive 69 Rd., saa at den alene kommer til at nyde 92 Rd., samt Varde, som, for saavidt den før har havt sin Hjælpe-Skat fra Holstebroes, staaer i Relation med samme, at miste af sin Hjælpe-Skat 24 Rd., saa at den for Estertiiden alene faaer 88 Rd. aarlig, og Ligningen altsaa at skee saaledes (t):

Holstebroes skal have	124 Rd.	Grenaae skal udbetale de til Ringkjøbing bestemte	93 Rd.
Skive	92	Hjørring de til Skive bestemte	138
Varde	88	og de til Lemviig	12
Ringkjøbing	118	Slagen de til Lemviig bestemte	54
	422 Rd.	Sobroe de til Lemviig bestemte	8
		Lemviig	117

422 Rd.

Denne

(s) B. I. §. 12 og II, §. 9 er ligesom §. 6 i Regl. af 26 April 1754; med Tillæg, at Confirmationen i Herløv maae udsættes til 2den Søndag efter Paaske. Det øvrige er for specielt.

(t) Hvilket igjen udførlig ved Prom. af 22 Jan. 1785.

Resolutioner og Collegialbreve. 701 1784.

Denne Hjelpe-Stat bliver for Eftertiiden udredet saaledes:				7 Febr.
Sølstebroer nyder 124,	fra Lemviig 117			} 124 Rd.
	, Grenaae 7			
Ringfjøsbing , , 118	, Sjørving , , 118			
Stive , , , 92	, Skagen 54			} 92 ,
	, Grenaae 38			
Varde , , , 88	, Grenaae 48			} 88 ,
	, Sjørving 32			
	, Søbroe 8			
422 Rd.				

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Christjans- 7 Febr.
sand, communiceret General-Toldkammeret), ang.
at Magistraten i Christjanssand bør af Accisen
betale de fastsatte 4 Procento til de Fattige.

Or. Det Vest. Guin. Rente- og Gen. Told-Kammer har, i Anledning af benævnte Magistrats Ansøgning om at bevirkes for at betale de dem paalaatte 4 Procento af Accisen, meldet: at, da det for nogle Aar siden erfarede, at de Magistrater og Bøefogder, som med Accisen ere benaadede, ikke deraf afgav noget til de Fattige, som dog ved Toldrullens 27de Cap. 7de Art. er anordnet, blev det fastsat, at, siden Toldrullen ikke nævner, hvor meget dertil skal afgives, burde dette i det mindste være 4 Procento, hvilket da blev antaget som en almindelig Regel, hvorefter Magistraterne i Norge, som høre ved Accisen, burde erlægge deres Andeel til de Fattige. — Som nu Christjanssands Magistrat ligesaaledes som de andre Stæders Magistrater og Bøefogder, der ere benaadede med Accisen, ere ved nogen speciel Benaadning fritagne for at afgive noget til de Fattige efter det i forbeholdte Toldrullens Artikel i Almindelighed Anordnede: saa meldes:

Man finder ikke, at Christjanssands Magistrat kan undslaae sig for, af Accisen at betale til de Fattige de saaledes fastsatte 4 Procento.

Bevilgning, at de Søefarende i Korsøer 13 Febr.
 maae imellem sig selv i bemeldte Korsøer indrette og stifte et Liig-Lag, for at borthære til Jorden deels afdøende Skippere, Folk, Koner og Børn, samt andre fremmede Søefarende, som dertil kunde ankomme og ved Døden afgaae, uden derudi at hindres af de andre

13 Febr.

dre Borgerees Liig:Laug i fornævnte Korsbøer; dog maae de ikke befatte sig med andre Liigs Henbørelse, end de, der virkelig ere Søefarende, tilligemed deres Hustruere og Børn; saa skal og de Laugs:Artikler, som de imellem sig maatte oprette, approberes af Stedets Øvrighed, som tillige skal have Opsigt med, at intet ved deres Laugs:Samlinger foretages, som kan være stridende imod god Skik og Orden, eller det andet, der værende Liigbøer:Laug til Fornørmelse. (Efter benævnte Søefarendes Begjering.)

14 Febr.

Canc. Prom. (til Rentekammeret), ang. Forstaelsen af den Hirschholms:Bye ved Bevilgning af 30te April 1783 forundte Frihed (u).

Gr. Rentekammeret har spurgt, om under fornævnte Frihed bør være forstaaet de Friheder, denne Bye havde forend den 7de Martii 1774, der da tillige strækkede sig til Brændeviinsbrænden for nogle af Beboerne, men som derefter ved Kongel. Resolution af bemeldte 7de Martii 1774 er bleven dem forbyden; eller om Friheden, efter Bevilgningen, alene skal forstaaes saaledes, som Indvaanerne have haft den efter sidstnævnte Resolution, da Brændeviinsbrænden paa Hirschholm skulde ophøre.

Man formener, det er at forstaae efter det sidste Alternativ, da Cancelliet ingen Forestilling kunde gjøre om Brændeviinsbrænden, hvilket dog i øvrigt overlades til Rentekammeret selv.

14 Febr.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til samtlige Stiftbefuldmænd i Danmark, og Magistraten i Kjøbenhavn), ang. en Taxt paa Skind at fastsættes og bekjendtgjøres.

Gr. Enkeltent Saare, Duffe, Vædder, Gedder og Lamme:Skind efter Forordn. af 20de Aug. og 30e Octbr. 1734 samt Goldbearisen af 26de Novbr. 1768 (*) ikke er tilladt at udføres, uden for saavidt en eller anden Quantitet deraf

(u) See og Prom. af 5 Febr. 1785.

(*) See tillige Forordn. 15 Octbr. 1772, samt Prom. 25 Septbr. 1773 og 21 Junii 1777.

14 Febr.

deraf betiideligen ikke kan blive affat og modtaget af Geldberederne for saadan billig Priis, som bestemmes ved en af de Kongelige Stiftbefalingsmænd i deres respective Stifter (Magistraten i Kjøbenhavn) derpaa fastsættende Tært; saa klages der doo af adskillige Professer over Mangel paa deslige raa Skind til Forarbejdelse; ligesom der skal være Exempler paa, at Attæster til Skinds Udførsel undertiden tilveiebringes derved, at samme tilbødes Geldberederne for en saadan uforholdsmæssig høi Priis, som ikke passer sig til Skindenes Værdie, og følgerigen ikke af Geldberederne kan tillaaes.

Til saadan Misbrugs Forekommelse bringes i Erindring, hvad Forordn. af 8de Octbr. 1734 befaler om en Tærts Fastsættelse, hvilken Tært maatte igjennem vedkommende Magistrater blive bekendtgjort i Stiftets Kjøbstæder (i Kjøbenhavn) til alle Vedkommendes Esters retning.

Enc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. 17 Febr.
 hvorvidt Søfarende under Slesvigs og Vester: Jydlands Sø: Enrollerings: Districter kan tillades at tage Hyre med fremmede Coffardie: Skibe.

Det Kongelige Admiralitets: Collegium har tilmeldt Cancelliet, at, i Anledning af et til dem fra det Kongelige Tydske Cancellie i forrige Aar indkommen Pro: Memoria med høisfulgte Forestilling fra den Kongelige Danske Gesandt i Hamborg (hvori han androg, at, da de Kongelige Undersaatter, i Følge det i Aaret 1781 (y) udgangne Forbud, ikke maae tage Hyre med fremmede Nationers Skibe, og altsaa ingen Hyre som danske Maatroser kan faae i Hamborg, søge de paa adskillige Maader, ved at foregive, de ikke ere danske Undersaatter, eller og skjule saadant, at udgaae af Landet, og besvrges ei at komme tilbage, derfor Gesandten derhos proponerede, om det igjen maatte tillades, i det mindste de Enrollerede, at tage Hyre med Hamborgske eller andre fremmede Coffardie: Skibe paa samme Maade, som

(y) See Acter. af 18, 18 og 21 Novbr. 1780.

17 Febr.

som forhen, sænd det Kongelige Forbud udkom, var tilladt), har bemeldte Admiralitets-Collegium gjort Kongen Forestilling, om og hvorvidt Øboerne og andre under Slesvigs og Vester-Jydlands Sjø-Enrolle-rings-Districter kunne gives den af Gesandten indstillede Tilladelse, hvorpaa Allerhøist samme under 10de Septbr. har ved Resolution accorderet det Proponerede, med den Indskrænkelse: 1) At, isald nogen Udrustning af Kongelige Skibe forestaaer, da maas ingen Øsøfolk udgaae fra bemeldte Districter, sænd man havde Matroser nok til Equiperingen; 2) at de Kongelige Handels-Compagnier først maatte forhyre de Sjøfolk, samme behøvede til deres Skibe, sænd Resten blev tilladt at søge Hyre hos Fremmede; 3) at enhver, som derefter vilde tage Hyre fra Hamborg, skulde først forsynne sig med Entrollerings-Chefens eller, isald de vare Uenrollerede, med Vorighedens eller deres Hertsabs Devisio, at de i øvrigt vare fri Folk, og intet hestede paa dem, thi i andet Fald kunde især de Uenrollerede søge Udflugt fra deres Fødestavn og tilhørende Hertskab, til betydelig Skade for Vedkommende og Landet; 4) skal indbemeldte vilkaarlige Tilladelse ikke være bestandig for Fremtiden, men alene strække sig til det paafølgende Aar; og, skulde Vedkommende ønske Tilladelsen videre extenderet, maatte de aarlig i October eller November Maaned indkomme med nye Ansøgninger, da man ved den Tiid nogenledes kan indsee, hvad i det paafølgende Aar kunde forestaae, og altsaa proponere Tilladelsen efter de visende Omstændigheder, eller aldeles negte samme. — Derefter er til Admiralitets-Collegium fra det Tydske Cancellie indkommen Ansøgninger fra Østerlandsøfær, om videre Frihed, og om nyere Forklaring, hvorledes den Kongelige Resolution maatte forstaaes. Efter Admiralitets-Collegii her-

paa

paa givne Svar til det Lybske Ca. Kellie, som saadant igjen har communiceret Amtmanden i Lønder til videre Bekjendtgjørelse for Vedkommende paa Østerlandsfær, er det i Kraft af forbemeldte Kongelige Resolutions 4de Post bleven tilladt, at de saa kaldede Commandeurer med de behøvende Folk, der egentlig kaldes Officianter ved Hvalfiskefangsten, maae forhyre sig med Hamborgske Grønlands-Farere i dette Aar, da der allerede er søiet Anstalt til de Søefolks Anskaffelse, som til de Kongelige Skibe og de her værende handlende Compagniers Tjeneste for i Aar behøves. Dernæst, at, da Hensigten af den 2den Post i den Kongelige Resolution, at Handels-Compagnierne maatte forhyre de Søefolk, de behøve til deres Skibe, førend Resten af disse Deboere bliver tilladt at søge Hyre hos Fremmede, ikke er, at disse Folk skulde reise herhvd, og ved Compagnierne tilbyde sin Tjeneste, men at fra Compagnierne skulde i betimelig Tild i Esteraaret udsendes til disse Steder berkjendte dueelige Mænd, til at forhyre det behøvende Søefolk; ligesom det og kaaer i disse Deboeres fri Valg, paa hvilke Reiser og Farvande de vil tage Tjeneste. Hvad den 3die Post af bemeldte Kongelige Resolution angaaer, da, som det endnu ikke er bleven de øvrige Kongelige Undersaatter tilladt at gaae i fremmed Tjeneste, og, om denne Frihed herefter skulde blive dem tilstaaet, maatte de, dog altid stille tilstrækkelig Sikkerhed for deres Tilbagekomst: saa kan Indvaanerne paa de vestlige Øer et blive tilstaaet større Frihed end dem allerede er forundt ved berørte Kongelige Resolution i forrige Aar fremfor de øvrige Kongelige Undersaatter; men, hvad den Anmeldelse for Enrollerings-Chefen eller Øvrigheden angaaer, som er alle dem befalet, som vil gaae i fremmed Tjeneste, da er det ikke Hensigten, at disse Folk skal reise til vedkommende Enrollerings-Chef, men samme

17 Febr.

kan opnaaes, naar Øvrigheden eller Forstanderne og Repræsentanterne gjorde saadan Anmeldelse. I Henseende til den 4de Post i den Kongelige Resolution vil det derved have sit Forblivende, at den givne Tilladelse, at gaae i fremmed Tjeneste, alene strækker sig til indeværende Aar, og at der altsaa, om videre at nyde denne Frihed, maate aarlig paa ny, og i October eller November Maaned, gjøres Ansøgning, — Ved at communicere alt Foransørte til Cancelliet, har Admiralitets-Collegium tillige tilskillet Cancelliet en Ansøgning af 6te Jan. næstafviget fra Gangsøhrs: Mændene paa Vesterlandsføhr og Amrum, hvorved de anholdte, at det maatte tillades de Søfarende sammesteds, ubehindret at søge deres Brød paa fremmede Steder. Og, da Admiralitets-Collegium derhos har meldet, at samme hverken kan eller bør udvirke anden eller videre Frihed for dem, end som oven er ansørt, og er bestemt saavel for Øster- som Vesterlandsføhr og Amrum, hvis samtlige Søfarende sortere under Slesvigs og Vester-Jylands Sæ-Enrolerings-Districter: saa anmodes Stiftamtmanden, snarest mueligt efter Ovenansørte at bekjendtgjøre Vedkommende paa Vesterlandsføhr og Amrum det Fornødne til Efterretning.

18 Febr.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at det maate antages og lønnes en Person til at revidere de publiqde Stiftsellers Regnskaber.

Gr. Stiftamt. og Biskopen have andraget, at det forme-
 delst deres andre Embeds maate og vigtige Forretninger ikke
 er dem mueligt at revidere Hospitallers, Skolers, Kirkers,
 Kjøbstædernes Jættig-Løstgers og andre betydelige Regnskaber,
 som næsten ere 100, hvis Vedholdninger i nogle Aar ere meget
 tiltagne, og nu ere nogle Lønder Guld. Og, som det meget
 vilde bidrage saavel til Stiftsellers som deres Sikkerhed, om
 de maatte antage en Person til at revidere de publiqde Regn-
 skaber i Stiftet, og under deres Oplysning at holde dem i behø-
 rig

18 Febr.

sig Orden: saa have de derhos anholdet, at maatte under Navn af Stifts-Revisor antage en saadan Person, om hvis Duellighed, Redelighed og Noiaatighed de ere overbeviste, da de, som i al Fald skal staae til Ansvar for de publice Midler og deres Bestyrelse, ved en noiaatig Instrux vil paalægge ham alle de Pligter og Forholds-Regler, som dan til Regn-Kahernes ordentlige Indfordring, deres prompte og noiaatige Revision, Capitalernes Sikkerhed, og til Stiftsliedernes Veste har at iaatage: hvorhos de og, hvad Konnen angaaer, have indtalt, om den antaende Revisor maatte af de Stiftslieders Beholdninger, hvis Regnskaber han reviderer, nyde i pro mille; hvilken Udgiwt skal være saa lidet trykkende for Stiftsliederne, at den neppe vil føles, som og vil blive proportioneret med deres virkelige Formue, ligesom det da og bliver til Revisors Fordeel at paasee Beholdningernes Forogelse.

Stiftamt. og Biskopen maae paa deres eget Ansvar antage en Stifts-Revisor; dog maae ham ikke tillægges meere end 500 Rd. aarlig Løn, isald den foreslaagne i pro mille skalde overstige den Summa.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Ribe) 18 Febr.
 be), ang. Degneboeligen i Høien.

Gr. Degnen Melchior har andraget, at der ved hans Ankomst var ingen Degneboelig, som han derfor opbyggede, men igjen 1763 afbrændte, til hvis Opbyggelse ham vel blev Rensket 200 Rd., men dog blev han meget fattig. — Efter hans Ansøgning bevilget:

Naar han til Bevaring i Stifts-Risten strax indleverer saavel et under Provstens Bestyrelse taget anordningsmæssigt Syn paa sit nu iboende Huus i Høien med alt dets rette Tilliggende inden og uden, som og Skjøde paa bemeldte Doepal til en bestandig Degneboelig for Kaldet, forsynet med Herredsfogdens og Skrivers Paategning, som fri fra al paaheftende protocolleret Ujeld, skal Estermanden til hans Stervboe udbetale 100 Slettedlr., saastemt Boeligen, efter da paa ny ved Provsten foranstaltende Syn, befindes i forsvaerlig Tilstand, samt indrømme Supplicants Ende den mindste Stue til Beboelse i $\frac{1}{2}$ Aar efter hans Død; Estermanden skal igjen af sin Estermand nyde 50 Sldr.,

18 Febr. og denne igjen af 3die Eftermand 20 Eldr., efter taget Syn ved hver Vacance, hvormed al Refusion skal ophøre.

20 Febr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Aggershuus-Stift), ang. hvorledes med Kirker- nes Reparation skal forholdes.

Er. Det er foredraget, at det ofte indtræffer, at den af Almuen, som Eiere af Kirkerne paa de flecke Steder i Norge, antagne Regnskabsfører begjærer Udpantning hos de modvillige Gaards-Eiere, som ikke i rette Tid erlægge de Lidskudde, som de ere pligtige at betale til Kirkerens Vedligeholdelse, hvilken Udpantning Vedkommende dog ikke skal troe sig berettigede til efter de subsistrende Anordninger at kunne tilskaae.

Naar nogen betydelig Reparation paa Almuens Kirker udi Aggershuus-Stift herefter maatte foregaae, skal det Overflag, som derover forfattes, først oplæses for Almuen inden Ting, for at erfare, hvad de derimod kunde have at erindre, og derefter tilstilles Stifts-befalingsmanden og Biskopen, som Kirkerens Forsvar, til Approbation og Bedømmelse; naar samme da af dem er bleven paategnet og approberet, maae Kirkeværgen have Adgang til derefter at erholde Udpantning hos de af Almuen, som ikke i Mindelighed berale deres Contingent, paa det ikke Kirkerens Istandsættelse derved skulde standse; dog skal han være forbunden til at aflægge ordentlig Regnskab til Almuen for de oppebaarne Penges Anvendelse.

20 Febr. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Hollands-Stift), ang. at 100 Rdlr., som Sognepræsten afg. Hr. Oluf Schytte til Taars og Birnesse, foruden andre Penge, har givet til disse Sognes Sattige, skal til bestandig Sikkerhed blive bestaaende og perpetuerede med 1ste Prioritet i Taars-Præstegaard imod enhver ny ankommende Sognepræstes derfor udgivende og behørig tinglyste Pante-Obligation, som skal indleveres til Forvaring i Stifts-Risten, da denne Capitel

tal afgaar i Præstegaardens Betaling af hver Succesſer. (Efter Baron Lehns Ansøgning.) 20 Febr.

Confirmation paa et af Magdalena, sal. 20 Febr. Bransens, under 3die hujus oprettet Testamente, hvorved legetes en Capital til Trinitatis Kirke samt dens Menigheds Sattig-Skole i Landemærket. (Saasom hendes Fader, Brøgger Schisjøning Andersen, der var meddeelt Facultas testandi, imod at forskifte hende 600 Rd. aarlig, har i Folge deraf havt det Forsæt at gjøre dette Legatum, men ved Døden blev forhindret.)

Hun skjenker og giver fra sig og sine Arvinger til evige Tider den Capital 16000 Rd., nemlig 12000 Rd. til det af ham i Landemærket kjøbte, og til Sattig-Skole ved Trinitatis Menighed bortskjenkede og istandbragte Huses Vedligeholdelse samt Lærernes og Børnens Bæste, og 4000 Rd. til Trinitatis Kirke, bestaaende i Obligationer, paategnede saaledes: "Denne Obligation, hvoraf jeg hæver Renterne, og som er udi min Forvaring, maae ei uden Trinitatis Kirkes og Skoles Forstanderes og Kirkeværgeres Vidende og Billie afhændes eller pantsættes, saasom dens paalydende Capital er efter min Faders og min Billie skjenket bemeldte Skole og Kirke." — Ydermeere haver Skolens Forstandere paa beste Maader at overlægge og forfatte en Fundation, angaaende den bemeldte Skole legerede Summes beste Anvendelse. Renten af den hele Capital høves af hende af Debitorerne, saa længe hun lever; men efter hendes Død udleveres disse Obligationer strax af hendes Børn til Universitetets Qvæstor, for samme at administrere ligesom andre Universitetets Capitaler, og Renten deraf til Kirkens og Skolens Forstandere at udlevere, paa det at samme af dem til det bestemte Brug kan vordre anvendt.

25 Febr.

Reser. (til Amtmanden over Romsdals-, Nord- og Søndermørs-Amt), ang. et Landphysicats Oprettelse i Romsdals-Amt, og dertil lagde Pen.

Or. Amtmanden har indberettet, at der udi Romsdals-Amt, som indeholder omtrent 40000 Mennesker, ikke er nogen ordentlig beskiftet Medicus, som i Svagheds Tilfælde kan komme de Sogte til Hjelp, og især forekomme de i Amtet jævnlig grasserende epidemiske Sogdomme, samt at Amtet ligges saa langt fra Kjøbstæder, at Hjelp fra de der anordnede Stads-Physici ei kan erholdes, til hvilken Mangel at afhjælpes han tillige har indskilt, at et Land-Physicat der i Amtet maatte indrettes med 300 Rdlrs. Løn, og samme forsynes med en Doctor Medicinæ, som tillige er befaren i Chirurgien og Accouchement-Videnskaben, da han, siden Chirurgus ved Rechnæs-Hospital ved Døden er afgangen, og kunde gjøre sig Haab om at blive Hospitals-Chirurgus med den der tillagde Løn 60 Rd. og 10 Rd. for Medicamenter.

Saadan Forestilling approberes. Under denne Dags Dato er Johannes Smith beskiftet til at være Land-Physicus i bemeldte Amt paa de af Amtmanden foreslaagne Vilkaar. Til foransørte 300 Rd. aarlig at udrede, skal af hver Bog af Amtets contribuierende Matricul-Skyld betales 3 Skill., eller pr. Spand 6 Skill., som af 6827 Boger udgjør 234 Rd. 7 Sk., og de manglende 65 Rd. 89 Sk. ved Amtmanden og en Provst, som af Biskopen ubnævnes, repareres paa de i Amtet geistlige og civile Betjente, samt andre uden for Bondestanden, hvilke Penges skal oppebæres af Amtets Fogder i 2 Terminer, nemlig til Sommer- og Høste-Tinget, uden nogen Betaling eller Afkortning, og hver Termins Beløb være erlagt til den anordnede Medico 6 Uger efter at Tingene ere affholdte, da, isald Restancer hos Vedkomvende skulde eksistere, samme ved lovlig Udpantning saa betimelig skal inddrives, at Restancen ved Aarets Udgang bliver Medico prompte betalt; dog skal denne Oppebørsel være uden for de af Fogderne aflæggende Regnskaber for de Kongelige Intrader,

Resolutioner og Collegialbreve. 711 1784.

og alene, ligesom andre Kongens-Casse udsdkommende Tolde, oppebæres og Udsdkommende leveres. 25 Febr.

Rescr. (til Biskopen over Aggershuus-Stift), 25 Febr.
ang. at der af det residerende Capellanie til Tøsten skal bestandig svares 40 Rd. Enke-Pension, hvilken, naar der maatte være flere Enker, skal komme til Deeling imellem dem. (I Anledning af Ansøgning fra Capellanen Hr. Andreas Hof.)

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Aggershuus-Stift), 28 Febr.
ang. Betaling for Udenbys-Arrestantere, som indsættes i Kjøbstadernes Arresthuse.

Gr. Raadmanden i Ros har andraget, at Rensskammeret har ved H. H. Regnskab An. 1781 decideret, at han, under Naaberaadelse af Rescr. af 15de April og Cancelliets Forsklaring af 25de Octbr. 1773 til Stiftsbefalingsmanden over Christianiaand-Stift, havde at erhverve Cancelliets Resolution om, hvad for Udenbys-Arrestantere, naar samme indsættes til Forvaring i Rosse-Kjøbstads Arresthuus, maae affordres, og da hvor meget i Arresthuus-Prie til Bætte for Høens Cassa. Den Stiftstamm. i Christiania holder i Erklæring for, at forsværte Rescript ikke i Aggershuus-Stift burde indføres, da den Fordeel, som derved søges at tilvende Almuen, vilde bortfalde, naar de skulde have ligesaa vel Udgiut i Byerne som paa Landet.

Naar de sædvanlige Varetægts- og Underholdnings-Penge betales, kan det derved have sit Forblivende, at intet betales i Leie af Arrest-Værelser.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Hedemarskens-Amt, og Communication til Stiftsbefalingsmanden over Aggershuus-Stift), 28 Febr.
ang. at nationale Soldater maae ikke for Forseelser afgives til gevorbne Regimenter.

Gr. Amtmanden har andraget, at Sessions-Deputationen for det Hedemarkke Amt har afgivet nogle nationale Soldater til det søndensfielke gevorbne Infanterie-Regiment formeldt deres Aggesløshed og Hengivenhed til Spil, hvilket
D 4 han

28 Febr. han og formeener for Ekstertiden at kunne anordnes, for at bestemme sig U.K.f.

Cancelliet er med Generalitets- og Comm. Collegium bleven eenig om, at sig Afgivelse for Fremtiden ikke bør finde Sted; men det kan for denne gang derved have sit Forblivende, dog saaledes, at de afgivne Folk efter nogen sære Tiids Forløb, som om de nu havde udstaact den dem tiltænkte Rejselse, blive tilbageleverede og igjen indfatte i deres forrige Numer ved de Nationale. Saa-
dant er det norske Generalitets-Collegium fra Generalite-
tet bleven tilmeldt, for at bekendtgjøres de militaire
Sessions-Deputerede.

28 Febr. Rentef. Circul. (til samtlige Stiftsbefalings- og
Amtmænd samt Grever og Friherter i Danmark),
indeholdende den Kongelige Bestemmelse; at alle
Sager eller Ansøgninger, som angaa Gratualier og
Benaadninger af de ved Forordn. af 17de Jan. 1764
og 12te Junii 1770 paabudne Rang- og Procento-
Skatters Eftergivelse, herefter skal henhøre til det
Kongelige Finance-Collegium (2).

28 Febr. General-Kirke-Inspect. Coll. Prom. (til Bisko-
perne), ang. nøiagtig at indberette, hvorledes
de ved de aarlige Visitationer have foresundet Menighe-
dernes Tilstand samt Præsternes og andre til Geistligheden
henhørende Personers Forhold, Flid og Dueltighed
baade i og uden for Embeder m. v., hvorefter Collegium
kunde forelægge Kongen aarlig en Beskrivelse over Kir-
kernes Tilstand i begge Rigerne (1).

3 Martii. Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over
Christianssand-Stift), ang. at de, ligesom i de
andre

(2) Efr. Plac. af 18 Junil og Prom. 3 Julii 1784.

(1) Af Wandals Anordn. for Geistligh. II. 408. Efr.
Skriv. 26 Novbr. 1737.

andre Stifter, skal alene være Directeurer for de offentlige Stiftelser i Christiansand, men Præsidenten tilligemed øvrige Magistrat og Sognepræsten skal være Inspecteurer, samt revidere og bemangle enhver Stiftelses Regnskab, førend det til Directionens Decision indkommer. (I Anledning af Førelse fra Stiftsamtmanden og Biskopen, at, endikont Loven og andre Kongelige Anordninger, især Forordn. af 6te Febr. 1694 og 23de Febr. 1748 fastsætter, at Stiftsamtmanden og Biskopen skal være Directeurer for de offentlige Stiftelser, og Regnskaberne, efter at de af vedkommende Magistrat og Ministerio ere blevne reviderede, af dem decideres og giviteres, saa har det dog i Christiansand været Brug, at Præsidenten tillige har været Meddirecteur for Domkirken og Hospitalet, hvilket synes at stride imod bemeldte Forordn. af 1748, og desuden foraarfager uforsøden Videtøstighed og anden Heilighed.)

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at 5 Martii.
 enhver Muursvend skal betale 2 Sk. ugentlig til Enge-Bossen, samt til Laugs Cassen 1 Mk. for Udeblivelse fra Liigbøren.

Ør. Oidermanden for Muur-Lauget i Kjøbenhavn har paa Laugets samtlige Svendes Bæne andraget, at i Anledning af den ved Placaten af 27de Septbr. forrige Aar (b) Kæete Forhoielse i Betalingen for de Enge, som indtages paa Frisderichs-Hospital, have samtlige Svende i Lauget imellem sig godvilligen og eenstemmigen vedtaget, at de, i Stedet for den ved Rescr. af 23de Aug. 1754 fastsatte 1 Sk. ugentlig, herefter ville erlægge ugentlig 2 Sk. til deres Enge-Bosse, paa det en sgu Svend, hvad enten han blev indbragt paa Hospital, eller laae hjemme, kunde nyde ugentlig 9 Mk., som det mindste de, som med Sygdom blive hjemsogte, i disse Døer Liden kunne være tjente med: saa og at bemeldte Svende tillige vare blevne eenige om, at den 1 Mark, som af enhver Muursvend betales, der ei efter Tilfælde møder ved Liggæren, og hvilken i Folge Rescr. af 6te Aug. 1772 hidtil er betalt til Enge-Bossen, nu herefter kunde henlægges til deres Laugs-Casse, der formedelit de deraf udredende Pensioner til gamle Muur-Svende, samt Begravelses-Penge 12 Rd. til ethvers Ligg, meget skal være bleven vækket, da Enge-Bossen, der alt har en Beholdning af 923 Rd. 3 Mk. 4 Sk., formodes ved foransorte dobbelte Tilskud ugentlig at ville blive tilfrættelig til at udredde den ugentlige Hjælp til Enge; derhos det ogsaa er anseet billigt, at berorte 1 Mk. for Forsømmelse

D 3

5 Martii.

af Liigbæren tillige burde erlægges til Laugs-Cassen af de Svende, som for Mesterne her i Staden arbeide ude paa Landet, hvor de nyde skæde Daglon, naar de efter deres Tour udeblev ved Liigbæren.

Udi forbetnelde Rescripter af 23de Aug. 1754 og 6te Aug. 1772 maae see den Forandring, at enhver Muursvend skal herefter ugentlig betale 2 Skill. til deres Syge-Bøsse, paa det enhver i Sygdoms-Tilfælde deraf kunde nyde 9 Mk. ugentlig til sin Underholdning og Forslegning; samt at den for Udeblivelse ved Liigbæren erlaggende 1 Mk. dansk skal betales til Laugs-Cassen, og at samme tillige skal svares af de Svende, som for Mesteren arbeide paa Landet, naar de ude blive ved Liigbæren, som dem efter deres Tour kunde tilfalde.

6 Martii.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at nogle Huusmænd i Skibbne-Sogn bør nyde Præsten Høstdag, og derforuden nyde ham Tiende af noget deres Huse ved en Udskiftning tillagt Land.

Gr. Af Stiftsbefalingsmandens og Biskopens Erklæring over en Ansøgning fra Præsten i Skibbne, Provst Veile, som har anholdt om, at 8 Huusboere i bemeldte Skibbne og 2 i Wunderup, hvilke, ved nogle Bøndergaardes Udskiftelse af Kæledkabet paa Geheimeraad Scheel Plessens Gods have faaet hver 2 Stjeeper Lands Udsæd til deres Huse, hvilket er taget fra de udskiftede Gaarde, maatte tilholdes desuagtet at nyde ham som deres Sognepræst den i Loven befalede Høstdag, erfarede, at bemeldte Geheimeraad Scheel Plessen har bevidnet, at han ikke paa sine Godser vil afholde Gaard- eller Huus-Boerne fra at efterkomme den Pligt, som de Kilde deres Sognepræst, og altsaa heller ikke vil betage Provsten den Rettighed, som han forhen har havt til Huusmændene, der slet ikke have ladet sig forlyde med nogen Wrangvillighed, i Hensende til Præstens Høstdag, og derfor anseer denaars Pragt som grundet alene paa et løst Afgte; samt at Lands-Commissarerne ligeledes i deres afgivne Betænkning have tilkjendegivet, at, siden bemeldte 10 Huse paa Selsø-Gods med deres forhen tillagde tiendefrie Have-Pladser ikke ved den påsefere Udskiftning ere bleve underkaldte nogen Forandring, sammes Bedømte da rettelig kunde formeenes efter Lovens 12—

12 — 5 at Kulle fremdeles forrette Høstdage for Præsten, og at derimod, hvad den Bondegaard angaaer, som bemeldte 10 Huse ved Udføistningen er tillagt, nemlig hvor 2 Skjæpper Sødelands det dermed maatte forholdes i Henseende til Korn-Tiendens Udse, efter Lovens 2 — 23 — 1, saa at Huus-Beboerne i dette Tilfælde gøre fyldet for Gaard-Beboerne; — Da Cancelliet, ligesom Stiftamt. og Biskopen, finder foranstøttede Land-Commissariernes Betænkning i alle Maader overensstemmende med Loven, ligesom og Billighed udfordrer, at Præsterne ikke ved Udføistninger skal tage noget af de Retshæder, som ere deres Embeder tillagte, hvilket, især hvad Huusmændenes Høstdag angaaer, naar samme skal befrages, fordi nogle Skjæpper Lands Udsæd blev Husene tillagt ved Kjøbedkabs Ophævelse, vilde foraarstaa Præsterne et ubødeligt Tab, da deres Sæd derved lettelig kunde hentelig udsætes paa Marken, og blive forbrævet; anmodes dc:

6 Martii.

At tilholde fornævnte 8 Huusbeboere i Skibbye og 2 Huusbeboere i Wunderup, at yde Sognepræsten deres Høstdag efter Loven, og ligeledes efter Loven at svare ham Korn-Tiende af de 2 Skjæpper Lands Udsæd, som er tillagt deres Huse ved forommeldte af Geheimeraad Scheel Plessen foranstaltede Udføistning.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Holbeks Amt), ang. at Bøder, som efter Domme tilfalde Kongen eller publique Stiftelser, samt Pengene for det stemplede Papiir, m. v., bør strax paa Anfordring, uden ordentlig Forkyndelse, betales.

6 Martii.

Or. Amtmanden har begjert Resolution i Henseende til en Dom, hvorved en Mand, der har havt Beneficium Pauperis gratis, er dømt at betale det stemplede Papiir, om saumme sørk skal forkyndes og Executionen derefter opholdes i 15 Dage, samt hvorfra Omkostningerne skal tages, isald han betaler Pengene, førend Executionen kan ske, saa og om Fogden maade være fritagen for det Ansvar, som Forordn. af 6te December 1743 paalægger ham, om Pengene, imedens de 15 Dage udløbe, blive usikre, eller om Fogden, uden at lade Dømmen forkynde, skal foretage Executionen.

Bøder, som efter Domme tilfalde Kongen, enten i alt eller tildeels, eller ere dømt at erlægges til Justits-Cassen, Vor Frelseres Kirke, Sæd-Quæsthuset, Fattige, Høst-

6 Martii. Hospitalet eller andre publicke Stiftelser, samt Penge, som betales for det stemplede Papiir, med videre, bør strax udredes og betales, saasnart vedkommende Executor, som er tillagt Ordre, og har erholdet Extracter af de ergangne Domme i Følge Forordn. af 6te Decbr. 1743 samme at inddrive, derom melder sig ved mundtlig Bud eller Skrivelse uden nogen ordentlig Forkyndelse. Hvis den eller de Skyldige da ikke uopholdelig retter for sig; ved at betale, stille Forsikring, deponere de fordrede Penge, eller foreviser Appellations-Stevning paa den ergangne Dom, maae og bør Executor gjøre Execution paa lovlig Maade uden videre Omstændighed, og den Skyldige i saa Fald betale Executions-Forretningen, eller og for dens Bekostning taale Udlæg. Saaledes veed man ei rettere end at hidtil er forholdet overalt, siden beimeldte Forordning udkom, og saaledes bør og fremdeles forholdes med Bøder ic. hos de Skyldige, efter de derom fra Retterne sendende Extracter af Protocollerne med Udskriver af de affagde Domme uden foregaaende Forkyndelse, da deslige Extracter og Udskriver, efter inerbemeldte Forordnings Indhold, ikke udstædes uden ved hver Maanedes Udgang, sælgelig og det altsaa rimelig kan formodes, at rum Tid, efterat Dommene allerede ere affagde, er medgaaet, og tillige de 15 Dage, inden hvilke Dommene af den Skyldige skal efterkommes, længe forud ere forløbne, hvilket og finder Sted i Henseende til de fra Høieste-Rets Justits-Contoir udstædende Extracter af Høieste-Rets-Domme, som indeholde Bøder til de Kongelige eller andre af Kongen stiftede publicke Casser, hvilke ikke udstædes uden efter hver Sessions Slutning, og altsaa længe efter at Dommene ere affagde, og af den vindende Part for de Skyldige forkyndte.

B. G. K. o. Gen. Toldf. Circul. (til samtlige 6 Martii.
lige Toldere og Controleurer samt Toldbesjente i Danmark), hvorved de ved Toldstedet ansatte Besjente erindres om deres Pligt, til at føre nøiagtigt Opsyn med, at ogsaa det ved Forordn. af 25de Martii 1760 (c) mod fremmede Glas-Vares Indførsel givne Forbud nøiagtigen efterleves. (Saasom der er Formodning om, at fremmede Glas-Vare blive adskillige Steder i Riget indsnegne.)

Bergverks-Direct. Prom. (til Stiftsbefalingsmanden i Ribe (d), ang. at Salt-Handlerne i 6 Martii.
Kjøbstædernes kan faae saa meget Valløist Salt, som de ønske at erholde, pga hvilken Tiid af Aaret de maaatte finde det beleiligt for sig at afhente det, for den sædvanlige Priis, og mod at Betalingen erlægges paa forhen anordnet Maade. (I Anledning af de fra Salt-handlerne indsendte Erklæringer.)

Refer. (til Stiftsbefalingsmanden over Ribe 10 Martii.
Stift (e), ogsaa at tilkjendegive Amtmændene); ang. at Delinqvent-Regninger, som overgaae 200 Rb., skal af Amtmændene revideres, førend de indsendes til at lignes paa Stifter, m. v.

Gr. Kongen er bleven refereret, at, efterat Amtmanden over Lundenes- og Veusinge-Amter havde tilsendt Stiftsamtmanden en Regning paa de over 3 Arrekanter under Skodsborg-Herred medgaaede Omkostninger, for efter Forordn. af 26de Septbr. 1732 af Stiftsamtmanden at repareres paa Stiftets Hartkorn, da dens Beløb overgik 200 Rb., hvorimod Stiftsamtmanden formeente, at, naar adskillige Poster i Følge Forordn. af 13de Jan. 1747 deraf udgaaer, kunde den ei nær opløbe til denne Summa, og følgelig af vedkommende Amts Delinqvent-Casse blive at udrede, er bemeldte Amtmand fra det danske Cancellie bleven tilskreven, at, i Følge Refer. af 5te Junii 1744, tilfaldt det ham at revidere og moderere denne Reg.

(c) See tillige Prom. 2 Octbr. 1779.

(d) MaaRec til Seeere.

(e) Det til Seeere Stiftsbefal. følger næst efter.

10 Martii.

Regning, og, naar den endda maatte befindes at overgaae 200 Rd., kunde han indsende den til Stiftamtmanden, for igien efter Omstændighederne at modereres, hvorefter han har beraadt sig paa Rescr. af 23de Novbr. 1736, som tilhol- der, at Delinquent-Regninger, naar de overgaae 200 Rd., og Reparitionen skal see over Stiftet, skal af Stiftamtman- den revideres, modereres og approberes, uden at Amtmanden sig videre dermed haver at melere, end aleene at communi- cere Stiftamtmanden Regningens Summa med hosfulgte Be- visligheder; og at han altsaa ikke tør handle imod bemeldts Befalings udtrykkelige Ordende, saalange samme ei er svæk- ket. — Da det ansees høist nødvendigt, at desliac Regnin- ger først revideres og modereres af vedkommende Amtmand, som derom skal indhente den fornødne Oplysning, saa befales:

Naar Amtmændene vorder leveret nogen Delinquent- Regning, hvis Summa overgaaer 200 Rd., maae de ei lade Stiftamtmanden den tilstille, førend de samme have igjennemgaaet, for at see, om den kan blive signet paa Stiftet eller ikke, da de, naar sig Regning efter foregaaende Revision skal overgaae foransførte 200 Rd., have, ved Regningens Indsendelse, tillige at melde, hvilke Poster de formenee hør godtgjores, for berester af Stiftamtmanden at modereres eller approberes. — Og skal denne Befaling, som ordentligst og meest over- eensstemmende med Tingenes Natur, gjelde i foransførte Tilfælde.

10 Martii.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Fyens-, Sols- lands-, Aarhus-, Viborg- og Aalborg-Stifter, ogsaa samtlige Amtmænd det at tilkjendegive), det samme.

Or. Ved Forordn. af 26de Sept. 1732 er befalet, at de til Delinquenters Fængsel, Underholdning, og Henrettelse eller Afstraffelse medgaaende Omkostninger skal, naar de over- gaae 200 Rd., ikke udredes af det Amt aleene, hvor Dis- gjerningen er forøvet, men alle i det heele Stift paa Kongets Boende dertil komme til Hjelp, da Stiftbefalingsmanden, naar han Summen med hosfulgte Bewisligheder af Amtman- den communiceres, foretter Rigningen efter det heele Stifts Hartkorn, paa samme Maade som om Amtmanden for Amt- ret er meldet; og ved Rescr. af 23de Novbr. 1736 er ligele- des befalet, at alle deslige Regninger, naar Reparitionen skal

Resolutioner og Collegialbreve. 719 1784.

skal see over Stiftet re. (f) Summa med hosfulgte Bilager: men det anses nødvendigt, at deslige Ræninger først af vedkommende Amtmænd, som derom kan indbente den fornødne Oplysning, revideres og modereres. 10 Martii.

Naar Amtmændene vorder leveret (g) at modereres eller approberes.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden paa Island), 10 Martii.
d:ig. hvo der maae udstæde Passer, og mod hvad Betaling, samt hvorvidt de maae gives til Betlere, og disse gaae omkring.

Or. Stiftbefalingsm. har andraget, at efter den islandske Lov og de gjorte Anordninger skal fattige Vorn, Vansøre og Krøblinge, saa og gamle Udlevede, som ikke kan ernære sig selv, underholdes og forføres af Sognet, hvor de børe hjemme, og indsættes hos Vonderne enten paa kort eller lang Tid efter Kystyrernes, det er Sogne-Forskanderens, Sigende, ligesom de kjende enhver Formue til, men at disse, for at blive tilfildt ved saadanne fattige, lade dem fare ud paa Vetskerie til andre Sysseler, Vorn uden Pas, og de Vorne dermed forsynede af Sogne-Forskanderne, hvortil de tage Anledning af Forordn. om Huustugt af 3die Junii 1746 Art. 34, som tilholder, at ingen fattige eller Vansøre maae fare fra eet Sogn til et andet, langt mindre af Syssellet, naar de ikke have Kystyrernes eller Sysselmandens Attest; og, da mange ikke vil give saadanne Betlere Almisse, efterdi de ere af et fremmed Sogn, nøder Hungeren deslige Omløbere til at kjæle, hvorefter følger, at Drengene paa 15 til 17 Aar, som ere udkultede og umagtesløse, dømmes til Fugthuset. — Til saadan Uorden at forekomme er funden for godt:

Den 34de Art. i bemeldte Forordn. af 3die Junii 1746 skal være ophævet, saaledes, at ingen Pas eller Skudsmaal maae herefter udstædes af Kystyrerne enten til Betlere eller andre, men alene af Sysselmanden og Præsten, saaledes som Rescr. af 11te April 1781 befaler; og maae det ei være nogen Sysselmand tilladt at give nogen Betler Pas at gaae med uden for Syssellet, ja ikke engang i Syssellet, med mindre det Sogn eller Rep, hvortil Betleren hører, er saa fattig,
at

(f) Hertil ligesom i Grundene til næstføleende Reskript.

(g) Hertil ligesom den egentlige Befaling i samme Reskript.

10 Martii.

at det ei formaaer at underholde sine Fattige, hvilket dog af Syffelmanden i Herreien noie skal undersøges, da Syffelmanden i saa Fald maae give Pas og Tilladelse til en Betler at betle i Ordslelet alene, men ei uden for. Men, skulde nogen Betler befindes at betle uden Syffelmandens Pas og Attest, i hvis Syffel han betler, da skal han sem uberrettiget til Betlen opbringes, og med ham forholdes, sem om ulovlige Betlere er anordnet. Antraffes nogen Betler med Kestyrerrenes Attest og Pas, da skal samme i Henseende til Betleren anses sem uskreven og uersterrettelig, men Attesten skal tages fra Betleren af hvem som den forekommer, og bringes til nærmeste Øverigheds-Person, som igjen uophødeligen forsender den til vedkommende Amtmand, som strax beordrer Syffelmanden, i hvis Syffel denne Kestyr befindes, uden videre Formaal at mulctere ham paa 3 Rk., og samme Bøder strax at inddrive, sem skal tilfalde det Eogns Fattige, ubi hvilken Attesten er optaget, men Bøderen, som farer med Kestyrerrens Attest, skal opbringes, og med ham omgaaes sem om ulovlige Betlere er anordnet. I øvrigt maae det være Syffelmanden tilladt, af hver Mand- eller Qvindes-Person, som forlanger Pas, i Anledning af forberørte Rescript af 11te April 1781, at lade sig betale 4 Sk. dansk, ligesom og Præsterne maae være berettiget at tage 4 Sk. for hvert saadant Passet Vaategning.

10 Martii.

Rescr. (til den Bestindiske Regjering), ang. visse Overformynderne tilstaaede Indtægter af de under Ansvar havende Capitaler.

Gr. Joh. Christopher Testman har andræget, at, som han siden 1773 har været Overformynder paa St. Croix, og i den Tid forrettet alt, hvad som udfordres til Overformynderiets Noiagtighed og de Umøndiges Sikkerhed, men derfor ikkun er tilstaaet 200 Rd. aarlig, til at holde en Skriver, hvilket dog ikke nær dertil er tilstrækkeligt; hvorfor han har anhol-

ansøbet at maatte tillægges noget af de Arveparter, som ere under hans Overformynderskab, da han formedelsk de adskillige Forretninger og Reiser om i Landet, for'at eftersee Vanternes Vedsiachholdelse og Sikkerhed med videre, maae sætte hans egne Affairs tilside som Planter og Kjøbmand.

10 Martii.

Overformynderne paa St. Croix, St. Thomas og St. Jan maae af hvert Formynder:Regnskab nyde i Revisions:Penge 1 Rd., for hvert Værgemaal (de Fartige undtagen) at indtegne 4 Mk., samt af ind- og udgaaende Capitaler til 500 Rd., 1 Procento, og derover 1½ Procento; og, endskjønt der paa hvert Sted ere flere tillige anordnede til Overformynderne for Tilsyns- og Sikkerheds Skyld, saa skal dog forbemeldte Indtægt alene komme den til gode, som forretter Arbeidet ved Overformynderovæsenet, og derved hindres fra sine egne Forretninger.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. over Aggershuus-Stift), ang. hvilke Slags Apothequer-Vare Kjøbmændene i Christiania fremdeeles maae handle med.

12 Martii.

Or. Kjøbmændene og Kramboehandlerne i Christiania have ansøbet om Tilladelse at handle med efterfølgende Vare, saar som Lin:Olie, Terpentin og Terpentin:Olie, hvid og blåa Viertil, Viertiol:Olie, Steevand, Ovargisolv, Bom:Olie, Raps:Olie, Campher, reensjet Salpeter, og lngrende Vande, endskjønt Rescr. af 17de Jan. 1783 alene berettiger Apothequerne til at udsælge samme; siden de forhen have handlet med disse Vare, og de, som henbørende til Huusboldningsovæsenet, af Almuen i Almindelighed hos dem søges.

Kjøbmændene og Kramboehandlerne i fornævnte Christiania maae herefter falholde og udsælge alle foransførte Vare; men i øvrigt skal det i alle Maader have sit Forblivende ved forberorte Befaling af 17de Jan. forrige Aar.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Trundhjem), ang. hvilke Slags Apothequer-Vare Kjøbmændene i Trundhjem fremdeeles maae handle med.

12 Martii.

12 Martii.

Str. De have anholdet om, at Rescr. af 17de Jan. 1783 ei maatte være dem hinderlig i at vedblive, ligesom forhen, at handle med alle de Vare og Species, som Urtekræmmerne og Materialisterne i Kiøbenhavn, lige med Apotekerne, handle med.

Kjøbmændene i fornævnte Trundhjem maae heresiter, ligesom forhen, falholde og udsælge efterfølgende Vare, nemlig Lin:Olie r. (h) og Aquaviter; men i øvrigt skal det i alle Maader have sit Forblivende ved forberørte Befaling af 17de Jan. forrige Aar.

13 Martii.

Canc. Prom. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at det heresiter som tilforn bør beroe med Controlers Fastsættelse for Agent Applebyes Kæberbane, indtil nogen Klage eller Anmeldelse indløber om, at flettede Lougverker i bemeldte Bane ere forfærdigede. (Efterfølger nu, da Lauget har forlangt, at denne Bane maatte være underkastet den samme Besigtelse og Control, i Henkende til Arbeids:Maaden og Materialiernes Bekæftethed, som Laugs:Værkernes øvrige Baner, ikke meere end forhen er nogen Anledning til at etablere en Control imod Misbrug, hvorover ingen hi:til har besvaret sig; og Agenten allerede i 19 Aar har forfærdiget de til den Kongelige Flaade behøvende Lougverker, samt gjort betydelige aarlige Leverancer til Compagnierne og private Handlende, uden derover nogenstunde til Gen. Ed. Dec. og Commerce:Coll. er klaget.)

13 Martii.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere og Controleurer i Danmark), ang. i Følge Kammerets Ordre af 26de Aug. 1780, at have den nøiagtigste Opsyn med de Ind- og Udskibninger, som skeer ved de uden for Toldstedet efter Told:Forordningen bevilgede Pladser; og maae ingen Told:Seddel udsfærdiges for de Skippere, som ved saadanne Pladser lade og losse, forinden Told:Controleuren, der bør være tilstede ved Indladningen og Udskibningen, har under Embeds:Ed attesteret paa Skipperens Angivelse, at

(h) De samme Vare, som nævnes i næstfølgende Rescript.

at i Kærsted ikke er befundet fremmede Korn:Vare. 13 Martii.
 (Saaom der er Formodning om, at disse Vare blive paa ad-
 skillige Steder i Riget indsnegne.)

Reser. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. det 17 Martii.
 Fattiges-Væsens samt andre Stiftelses Besty-
 relse for Fremtiden.

Hvad Capitalet Magistraten haver at tilsvare for §. 1.
 enhver af de under dens Administration henhagte Stift-
 telser, nemlig det almindelige Hospital, St. Hans
 Hospital, Vartou Hospital, Opfostringshuset,
 Abel Cathrines Hospital, Claudi Rosettes Stift-
 telse, efter de af Pleie-Anstaltens Directeurer gjorte Af-
 leverings-Forretninger, vil af Rentekammeret blive at
 decidere, naar de fra Magistraten, efter Befalingen af
 4de April 1781, indsendende Regnskaber der blive revis-
 berede og deciderede. Enhver af forenævnte Stiftelser §. 2.
 skal herefter have sine egne særskilte Capitaler, Casser,
 Indtægter og Udgifter adskilte fra hvevandre, ligesom
 for enhver især skal gøres aarlig Regnskab, undtagen
 det almindelige og St. Hans Hospital, som herefter
 bør være sammenføjede. — Sogne-Commissioner- §. 3.
 ne skal fremdeles vedblive, men deres Indtægter og Ud-
 gifter derhen indskrænkes, at foruden de dem ved For-
 ordningen af 16de Novbr. 1771 tillagte Indtægter, som
 enhver Sogne-Commission for sit Sogn oppebærer, bli-
 ver aarligen, efter ethvert Sogns Leilighed, af Magi-
 straten til dem samtligen at udberale 8000 Rd., og intet
 videre, hvilke tages af det almindelige Hospitals her-
 efter fastsættende Indtægter. Dog, dersom enten saa
 haarde Aaringer eller andre usædvanlige Tilfælde maatte
 indfalde, som skulde gjøre en større Almisse nødvendig,
 da tillades Magistraten at anvise Sogne-Commissio-
 nerne noget meere efter Omstændighederne, dog at den

17 Martii. Herom strax gjør allerunderdanigst Forstilling til forvæntende Approbation. Og til denne Sags desto bedre Indretning bifaldes: at Magistraten i hvert Sogn udnævner fire Fattiges Forstandere, nemlig to fornemme og to ringere Borgere, som skal vedblive hver 4. to Aar, men for første gang skal de to af dem vedblive tre Aar, og imidlertid skal de alle være befrieede for alle andre personelle borgerlige og militaire Bestillinger; men, dersom de ville vedblive længere, saasom 4 a 6 Aar, og det maatte befindes, at de udi deres Sag vare det Fattiges Væsen til Nytte, maae de for Eftertiiden for borgerlig militaire Tjeneste være aldeles fritagne; men ingen, som dertil bliver udnævnet, maae undslaae sig derfor, med mindre han til det almindelige Hospital vil erlægge 300 Rd. Deres Pligter ere: a) Hvert Hjerdingaar med Collect. Bøgerne selv at besøge alle i Sognet Boende, og paa beste Maade søge at bevæge dem til at vise Misfandhed imod deres fattige og nølidenende Næste; men for Tavlerne udi Kirkerne at ombære skal de være befrieede, og saadant herefter som hidtil af Graaverne forrettes: b) at gjøre sig alle i Sognet boende ordinaire Folkes Omstandigheder bekjendte, og især de mindst Formuende, som kunne befrygtes at komme til at trænge til nogen Almisse; erkjendige sig om deres Leve- maade, om de esier deres Evne ere stræbsomme, og paa loulig Maade søge at ernære sig, og især om nogle melde sig om Hjælp, om de den fortjene; og, isald de ere efter Evne stræbsomme, om de behøve nogen Haanddrækning, da hvor meget i det ringeste til ugentlig Hjælp eller til Huusleie; at paasee, at de, som nyde Almisse, liden eller stor, den ikke liderlügen eller yppigen fortære, at hvad Fattigdom, de icke, enten ikke serkommer, til andre pantsættes, eller af andre ved Leilighed af Dødsfald borttages eller dringes af Veien: c) at indfinde dem hver

17 Martii.

Hver gang Sogne-Commissionen samles, før at give paa deres Samvittighed al muelig Oplysning, saavel som om dem, der søge Almisse, som om deres Levnet, der nyde Almisse, paa det alt retfærdigen kan tilgaae, og ingen enten nyde eller beholde Almisse, som den ikke fortjener, uden Hensigt til Villie eller Venfkab, Had eller Avind; til den Ende de og Protocoller og alle Lister have at underskrive tillige med de andre Commissionens Medlemmer, at de ikke skulde undskyde sig med Uvidenhed om et eller andet, som i Commissionen maatte være foretaget. d) Af Rodemesterne ubi ethvert Qvarteer kan de om de Fattiges Tilstand og Opførsel forlange Underretning, hvilken disse skal paa deres Samvittighed meddeele saaledes som dem mueligt være kunde at tilveiebringe; dog skal Forstanderne selv undersøge de dem saaledes meddeelte Efterretningers Rigtighed, førend de sig deraf i Commissionerne til de Fattiges Fordeel eller Skade betjene. — Ingen Almisse-Lem maae herefter forsynes med Cuur og Medicamenter i sin Boelig, men de syge Almisse-Lemmer skal strax henbringes enten paa Sygestuerne i det almindelige Hospital eller paa andre der Fattiges Bøsen tilhørende Sygestuer; til hvilken Ende Magistraten haver at indrette, om fornødiges, endnu flere Sygestuer paa det almindelige Hospital; og, saa længe de Syge der nyde Forsøgning, ophører deres Almisse fra Sogne-Commissionerne. De i Følge Resolution af 2den Octbr. 1771 ved Fattigvæsenet antagne 3 Medici nyde herefter som tilforn af det almindelige Hospitals Indtægter den dem tillagde Gage, enhver 300 Rd.; men, skulde nogen af dem afgaae, haver Magistraten at foreslaae, paa hvad antagelig Maade Udgifternes ved denne Leilighed kunne formindskes. Og skal samtlige 3 Medici uden videre Betaling revidere enhver Apotheker-Regning, som udgives til Lajt for det Fattiges

§. 4.

§. 5.

17 Martii.

§. 6.

tiges Væsen, og attestere, om samme er conform med Apatheter-Taxten, eller hvorudi den derfra afviger. Esgleedes vedbliver enhver af de antagne Chirurgis med den ham tillagde Gage, dog saaledes, at, naar de nødvendige Sygestuer ere indrettede, saa at ingen Almisse-Pem modtager Suur og Medicamenter i Byen, skal enhver af de 3 Chirurgis ved Barton og Opfostringshuset afgive 20 Rd. af de dem aartlig tillagte Vandage-Penge 80 Rd.; og skal disse 40 Rd. tillægges Chirurgus ved det almindelige Hospital; dog skal Magistraten, naar een eller flere af disse Chirurgis afgaaer, gjøre allcerunderbarigt Forslag, hvorledes Udgifterne ved denne Leilighed

§. 7.

kunne bespares. — Friskolerne skal vedblive, og henlægges nu, da sammes forrige Inspecteur Slotspræsten Krøll er død, under deres Opsigt, til hvilke de andre Skoler, enhver i sit Sogn, ere anbetroede. Men alt det Oeconomiske ved disse Friskoler skal besørges herefter af den, som Magistraten har antaget i den forrige

§. 8.

Magazin-Forvalter Olfens Sted. — De Omkostninger, som vil medgaae paa Sogne-Commissionernes yderligere Indretning, Friskolerne og Medicinal-Væsenet for de under Magistratens Administration varende samtlige Stiftelser, det er Lønninger til Doctores, Chirurgi, Medicamenters Betaling, Betleres Ophringelse, bestrides af den almindelige Hospitals-Cass; nu ligesom tilforn, ligesaa vel som Sattigfogdernes Løn. Dog skal Børnehuset, som ved Rescript af 26de Febr. 1783 har faaet anvist sin forhen tillagde Andeel af Indtægterne ved det Sattiges Væsen, herefter, saa længe det har fællede Chirurgus med Opfostringshuset, betale til Magistraten det halve af dennes Lønning med 100 Rd.; men, naar denne Chirurgus engang afgaaer, da skal Børnehusets Directeurer antage for denne Stiftelse en Chirurgus, som bør lønnes for den alene. Medicamenter

menter og Vandage: Penge befaler Børnehuset for sig selv; og haver Magistraten at afgjøre med Directeuren for Børnehuset, hvad Andeel enhver af disse Stitfælsler haver at tage i de fornødne Vandage: Penge. Den Pleie-Medicus, i hvis District Børnehuset ligger, besørger samme med Cuur som sædvanlig, og lønnes af det Fattiges Væsen. — Ligesom Pleie-Anstaltens forrige Directorers og Revisorers Forretninger allerede ere ophørte, og iligemaade deres Lønninger saavelsom de 400 Rd., hvilke Professor Geus forhen har nydt, fremdeeles op: here: saa vil Kongen og, a) at Raadstueskriveren fremdeeles, ligesom hidtil siden Afleveringen, skal forrette Secretair: Embedet ved Fattig: Væsenet, hvilket beständig skal blive foreenet med Raadstueskriver: Embedet, saa længe Magistraten forestaaer Fattig: Væsenets Bestyrelse. Og skal han derfor fra dette Aars Begyndelse nyde 400 Rd. aarlig Løn, imod at han selv vedligeholder Contoiret med Skriv: Materialier, Lys og Brænde; b) at den ved Fattig: Væsenet hidtil ansatte Copist maae beholde sit Embede og sin Gage, indtil han paa anden Naade vorder befordret; men, naar han afgaaer, tilfalder hans Gage 150 Rd. Raadstueskriveren, hvorimod han selv lønner alle nødvendige Folk ved Contoiret: c) at Raadmand Schjættø Embede som Bogholder ved Fattig: Væsenet vel maae, ligesom den hidtil af Magistraten brugte Administrations: Raade af disse Sager, vedblive indtil 1ste Jan. 1785, men skal efter den Dag aldeles ophøre; d) at den Betjent, hvortil Magistraten har i Magazin: Forvalter Olsens Sted optaget en ny Betjent, maae fremdeeles vedblive under Navn af Controleur: Embede ved det almindelige Hospital med 400 Rd. aarlig Løn, og med de af Magistraten foreslagne Forretninger, hvorpaa den haver at forsyne bemeldte Betjent med Bestalling og fornøden In-

S. 9.

17 Martii.

§. 10.

struction. — Det almindelige Hospital og St. Hans Hospital skal herefter ligesom i forrige Tiider være foreenede, og deres Capitaler, Indtægter og Udgifter sammenbrages i eet Regnskab. Det almindelige Hospital skal betale sin Gjæld til Bartou-Hospital med 31687 Rd., Abel-Cathrines Hospital 7300 Rd., Claubi Rosettes Stiftelse 3500 Rd., og end videre af Linned-Fabriqvens Auctions-Beløb de 14000 Rd., som Directiønnen for Pleie-Anstalten var skyldig til Banqven paa det almindelige Hospitals Pante-Obligationer; hvorimod det almindelige Hospital fritages for at betale de 31000 Rd., som Opskringshuset til samme har udlant i Aaret 1770. Foruden Renterne af de Capitaler, som, efter denne anførte Gjelds Afbetaling, bliver disse 2 Stiftelser forbeholdne, bliver dem til aarlig Indtægt at betregne: a) af Grund-Taxens Provenue 1500 Rd.; b) af den herefter ommeldende nye Revenue til det Fattiges-Bæsn 2000 Rd.; c) af de 25000 Rd., som aarsligen af Kongens Casse udtalles til det Fattiges-Bæsn i Stedet for Revenuer af Classe-Lotteriet, 18000 Rd.; d) de sædvanlige løbende Indtægter, som bestandig have været henlagde under disse Hospitaler, og anførte i deres aarlige Regnskaber; e) ligeledes annammer dette forenede Hospital de 1400 Rd., som Assistentshuset hidtil aarlig har givet til det almindelige Hospital: hvorimod det igjen ubbetaler til Børnehuset de sædvanlige 400 Rd. Saa skal og af disse forenede Hospitalers Indkomster udredes alle Medicorum og Chirurgorum Lønninger, samt Medicamenter for alle de Stiftelser, som ere under Magistratens Administration, med flere i det foransførte opregnede Udgifter. I øvrigt fritages saavel Lemmernes af dette forenede Hospital, som og de, der nyde Almisse ved Sogne-Commissionerne, for Extra-Stats, og Hospitalernes Capitaler for $\frac{1}{4}$ Procent;

eento-Skats Erlæggelse. — De aarlige 25000 Rb., som af Kongens Casse udbetales i Stedet for Opfostringshusets forhen bevilgede Indkomster af Classe-Lotteriet, skal herefter deeles saaledes, at deraf tillægges: 1) det almindelige og St. Hans Hospital 18000 Rb.; 2) Opfostringshuset 6000 Rb.; 3) Børnehuset 1000 Rb. Og skal Magistraten aarlig efter Finants-Collegii (i) Anviønting imodtage paa Zahlkammeret disse 25000 Rb. imod Qvittering, og derefter erlægge til Directeuren for Børnehuset 1000 Rb. Ligeledes skal af de 5000 Rb., som paa Grund-Taxten i Kjøbenhavn ere lignede efter Rescriptet af 10de April 1762, tilfalde: a) den for de svangre Fruentimmer i Friderichs-Hospital indrettede Stiftelse, nu Stiftelsen for nysfødde Børn, 5000 Rb.; b) det almindelige Hospital 1500 Rb.; og c) til Børnehuset 2500 Rb. Og lader Magistraten ligeledes have af Stadens Indvaanere, som sædvanlig, disse 9000 Rb., og deraf betaler til Directeuren for Børnehuset de 2500 Rb., og til Directionen for Stiftelsen for nysfødte Børn dens 5000 Rb.; og bliver disse 5000 Rb. for Aaret 1784 at betale, og siden fremdeles. — Da Claudi Rosettes Stiftelse har saa store Capitaler, at den, naar den erholder Godtgjørelse for sine aarlige Renter af sit Laan til Pleie-Anstalten paa 5166 Rb., kan udkomme med sine Revenuer: saa vil Kongen, til Erstatning for disse Renter, tillægge den aarlig 200 Rb. fra dette Aars Begyndelse, og fritage dens Lemmer fra Extra-Skats, ligesom dens Capitaler fra $\frac{1}{2}$ Procents-Skats Betaling. — Opfostringshuset skal, i Stedet for de samme forhen tillagde Indtægter af Classe-Lotteriet, nyde aarligen 6000 Rb. af de 25000 Rb., som Kongens Casse herefter giver til det

17 Martii.

§. 11.

§. 12.

§. 13.

(i) Estr. Plac. 18 Junii 1784.

- 17 Marrii. Fattiges Væsen; hvortilmod denne Stiftelse fratager sin Forderung paa de 31000 Rd., som den i Aaret 1770 har udblaant til det almindelige Hospital. Og, som Præsiden Hr. Baagøe, der tilforn har været *Education-Inspecteur* ved denne Stiftelse, andensteds er forflyttet, saa bliver ingen anden i hans Sted at antage, men Stiftelsen sparer for Eftertiden hans havte Løn. Ligeledes fratages Børnehøje i denne Stiftelse for Extra-Skat, og Stiftelsens Capitaler for den paadubne $\frac{1}{2}$ Procent-Skat. —
- §. 14. For at hjælpe Vartou-Hospital igjen paa Fode, maae dets Jordegods sættes til offentlig Auction paa Kongelig Approbation (k), paa de Vilkaar, at den halve Kjøbe-Summa bliver staaende i Godset, og at Vonderne holdes deres Fæste-Breve. Fra indvarende Aars Begyndelse tillægges denne Stiftelse aarligen 4400 Rd., indtil det ved Godsets Vortfølgelse vil vise sig, om Stiftelsen derved kommer i den Stand, at den kan undvære en Deel af denne Summa, da den skal beholde det Nødvendige af denne Summa. Auctionen skal ske i næste Sommer. Herimod haver Magistraten saasnart gjort sigt at besætte de ledige Pladser i denne Stiftelse. Og fratages dens Lemmer for Extra-Skat, ligesom dens Capitaler fra $\frac{1}{2}$ Procent-Skat. —
- §. 15. Abel Cathrines Hospital skal til dets Vedligeholdelse nyde fra 1784 Aars Begyndelse aarlig 700 Rd. i Stedet for Renten af den Capital, som til Pleie-Anstalten har været udblaant. Og fratages dette Hospitals Lemmer herefter for Extra-Skat, ligesom dens Capitaler for $\frac{1}{2}$ Procent-Skat. —
- §. 16. I Følge Befalingen af 4de April 1781 haver Magistraten aarlig at aflægge Regnskab for det Fattiges Væsen til Rentekammeret, hvorved den fornemmelig bliver ansvarlig for, at enhver Stiftelses Capitaler ere i Behold og vel udsatte, at Stiftelsernes Renter og aarlige
- Ind:

(k) Skal være approberet i Febr. 1785.

Indtægter ikke anderledes anvendes, end Anordningerne, Stiftelsernes Fundatser, Givernes Villie, og denne Anordning tilholder, saa og at Detjentene ved Stiftelserne ikke forøde de dem under Hænder givne Penge, hvortil Magistraten bliver ansvarlig, og derfor forsyner sig med antagelig Caution. Og skal disse Regnskaber aflægges efter det herved følgende Schema. Denne ny Inddeeling ved det Fattiges-Væsen tillige med den derpaa grundede Regnskabsmaade tager sin Begyndelse fra 1ste Jan. 1785. — Da Fattig-Væsenet saaledes, som i det Foregaaende er anført og i de herom gjorte Forretninger forklaret, behøver til dets nødvendige Udgifter Bestridelse et Tilskud for Aaret 1784 af 8000 Rd., og til St. Hans Hospital's Reparation 2000 Rd., samt for de følgende Aaringer et saa meget mindre Tilskud, som, naar Bartou-Hospital's Forbegrebs først er bortfolgt, nærmere med Visshed vil blive at bestemme; og Kongen deskaarsag vil have disse vigtige Stiftelser en saadan fornøden Understøtning forskrevet: saa er Cancelliet befaleet at correspondere med den anordnede extraordinaire Commission, for nærmere at erholde bestemt, saavel af hvilken Kongelig Cassé de for indeværende Aar fornødne 10000 Rd. kunde blive at udrede, som og hvorvidt Tilskudet for de følgende Aaringer, omtrent 7000 Rd., aarlig kunde bestrides af en eller anden Kongelig Cassé, eller og ved Ligning paa Dyens Grund-Taxt, eller paa anden Maade være at tilveiebringe; ligesom Fattig-Væsenet for Resten for bestandig skal nyde og behøve den det hidindtil som Erstatning for Classe-Lotteriets Indkomster af Kongens Cassé tillagde Summa 25000 Rd. aarlig.

17 Martil.

§. 17.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat (1)), ang. ad-
 fillige Posters Jagttagelse, til at forekomme Man-
 ges

(1) See og Prom. af 27 Julul.

17 Martii. gel overbrevne Priser paa Levnets-Midler i Kjøbenhavn, med videre.

Er. Det er Kongens Villie og alvorsige Ønske, at see Kjøbenhavns fattige Indvaanere til alle Tider betragtede imod Levnets-Midlers Manaal eller overbrevne Priser ved saadanne almindelige skaaende Forankaltninger, hvis bestandige Efterlevelse og virksomme Overholdelse kunne opfatte denne vistige Hensigt, uden Tab for Statens Handels-Balance eller Forskættelse af Underaatternes Handels- og Nærings-Foretagender; og i denne Henseende er allerede forben ved adskillige Anordninger befalet og fastsat: 1) At den Østersøiske og Guineiske Handel hver Vinter skal være forsynet med et Oplag af 30000 Tønder Rug i Staden; 2) at Magistraten ved hver Vinters Begyndelse skal være forsynet for Stadens Regning med 10000 Tønder Rug; 3) at Bagerne, hvis Antal er bestemt til 50, ved hver November Maanedes Udgaang ic; 4) om Fri-Baare (m); 5) at Sørkrammerne hvert Aar skulle af de Vare, som til den fattige Almues Føde udtræves, saasom Sale, Sild og tør Sild, være forsynet med saa stort et Forraad, som Magistraten finder fornødent at bestemme; 6) at enhver Spekhøker, under hans Borgerkabs Fortællelse, skal ved hvert Aars November Maanedes Udgaang have i Forraad i det mindste 3 Tønder Smør, 2 Skpd. Ælck, 2 Skpd. Ost, 3 Ldr. Erter, 2 Ldr. Byg-Øryn (n) og 1 Ld. Havre-Øryn; 7) at for Stadens Regning skal vedligeholdes et Brændemagazin, samt Oplag af Steenkul og Tørv; 8) at de angaaende Torvekjøb, Levnets-Midlers Udskalg af Dyrder og Skippere, med videre, udgaaende Politie-Anordninger hvert Esteraar noie og strengeligen skulle overholdes, saasom (o) —: Alt paa det at paa den ene Side Forbrang, uberettiget Handel og saadant Opkjøb og Uorden, hvorved de nødvendige Levnets-Midlers Indkjøb for Stadens Indvaanere i Almindelighed kunde gjøres vanskelig, eller Priserne overdrives, derved kan vorde hindret, uden paa den anden Side at skade eller besvære saadanne Vares Tilførsel fra Provindserne, hvad enten de af Stadens Indvaanere til eget Brug, til Skibs-Provisjon eller til Udførsel forskrives herbid, eller og af Underaatterne i Provindserne hidsendes med Commission til Forhandling i Staden,

Disse

(m) I det øvrige er 3die og 4de s. som ss. 1 og 2 i Placaten af 6 Septbr. 1784.

(n) I denne Placats 3die s. er urettelig trøkket 3 Tønder Byg-Øryn, og forglemt 3 Tønder Erter.

(o) Her er af ligeløbende med af i Placatens 4de s., undertagen at i b) skal skaae Vogne og paa Arel-Torvene; samt at i c) og d) skal, i Stedet for Fede-Vare, skaae Føde-Vare. Med e) sfr. Prom. 30 Octbr. 1784.

Disse Anordninger og Bestemmelser vords herved igjentaagne, og til Magistratens saavel som Politimesterens nsiagtigste Overholdelse Lethvert Aar anbefalede. Tillige forventer Kongen, i Folge Resolution af 4de Novbr. 1782, Magistratens nærmere Undersøgning og Forslag, som til Rentekammeret bliver at indsende, om det ikke paa samme Maade, som nogle andre Lauge er befalet, og ligesom Brygger-Lauget i hvert Efteraar forsyner sig med den nødvendige Vinter-Forraad af Byg og Malt, kan til den Kongelige Hensigts Opsydselse paalægges Grossererne og Brændeviinsbrænderne, herefter ved hver Vinters Begyndelse at have en passende Forraad af Korn-Vare, Vognmands-Lauget af Havre, og Slagterne at beviisliggjøre, førend Vinteren, deres Indkjøb af det til Stadens Forsyning i den paafølgende Vinter nødvendige Antal Qvæg, med videre, alt under de fornødne Evangs-Midler til en sikker og uhindret Efterlevelse; hvorhos Kongen end videre vil have Magistraten paalagt til ydermeere Sikkerhed i denne vigtige Sag, og i Særdeleshed til en paalidelig Bedømmelse af Stadens Trang til Korn-Tilsørsel i ethvert Efteraar at samle og lade sig betids aarlig meddeele sikre og fuldstændige Efterretninger om Stadens Solketal, om Antallet af dens Heste og andre Creature (p), om dens omgesærlige Consumption af ethvert Slags Korn-Vare i hvert Aar, om den virkelige anskaffede Korn-Forraad i ethvert Efteraar, ei alene hos Bagerne og Fri-Bagerne efter hvad foran er anordnet, men og hos Bryggerne, Brændeviinsbrænderne, Vognmændene, Syrekudstene, Grossererne og andre, saa og om den videre Tilsørsel fra Indenrigs-Steder til Vand

og

(p) Aug. alle 3 Deele kan sees Plac. 18 Aug. og 20 Decbr. 1784.

17 Martii. og Lands, som med Næmelighed kan formodes inden den paafølgende Vinter, med videre, som i ovenansførte Hensigt maatte findes fornødent; ved hvilke Efterretningers særlige Tilveiebringelse Magistraten for Resten kan vente fra vedkommende Kongelige Departements, Politimesteren og andre Embedsmænd hvad Bistand Magistraten i den Henseende maatte behøve, og ved dets Foranskaltninger kunde forlange.

17 Martii. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Aggershuus: Stift), ang. at Inspecteurerne og Forskanderne for den paa Strømsøe i Aaret 1766 oprettede Sattig-Skole maae af samme Skole udtage de bevønneste af Dreng- og Dige-Børnene, til vederlæst at anvende den halve Dag udi det der anlagde Bomulds-Spinderis. (Saa som bemeldte Inspect. og Fork. sønke at gøre Børnene, som i Skolen, foruden fri Underviisning i Christendom, nyde Skoe og Klæder, tillige deeltagte i fri Underviisning i nyttig Haandgjerning ved bemeldte Spinderie, og derved berede dem til nyttige Tjenestefolk og Arbeidere, ders ved de tillige kunde fortjene noget til Føde indtil derved 15de Mar, da de confirmeres, og Skolemesteren have Leilighed at undervise flere Børn.)

19 Martii. Rescr. (til Amtmanden over Friderichstads: og Smaalehnens Amt, samt til Greve Bedel Jarlsberg), ang. at Færgemændene i Tronvig og Sorten maae for Oversættelsen fra Vaaske til Mikkelsdag tilstaaes som forhen 1 Rd. for Færgen, 40 Sk. for den store, og 32 Sk. for den lille Vaad, men fra Mikkelsdag til Vaaske 1 Rd. 48 Sk. for Færgen, 60 Sk. for den store, og 48 Sk. for den lille Vaad, og det uden Hensigt til, om faa eller mange, i Forhold hvad Fartstierne kunde indtræge, ere i samme, da Reisen og Umagen bliver eens; hvilken Tægt skal til Beskjæftigelse for alle Reisende opslaaes, for saavidt Tronvig angaaer, under Amtmandens (for saavidt Sorten angaaer,

19 Martii.

gaar, under Grevens) Haand. (Efter Ansøgning fra Ex:acmanden i Erenvig, som androg, at den hans Gaard og Jægtsted, hvorfra Overføttningen Keer til Jarlsberg, ber visgede Sundtold, omtrent 40 Rd., ikke nær er tilstrækkelig til Bryggens, en Færge og 2 Vaades Vedligeholdelse; at Orme have indfundet sig og fortåret dem alle, og Oversætningen er meget vanskelig, hvortil han maar holde 6 a 8 søvante Følk. Høsten paa den anden Side er underkastet samme Vanskeligheder.)

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Aalborg), ang. hvorvidt Præsten og Degnen til Mosberg og Hørmestød befries fra at svare for Passagen over Mosberg-Broe. 20 Martii.

Gr. De have andraget, at Cancelleraad Broerholt paa Eskibe har, i Anledning af Bevilgn. 13de Aug. 1783, forment sig berettiget til at tage Broer-Penge af dem i Embeds- og Nolle-Reiser, samt naar de skal have Jildebrændsel og Læns de derover, eller Sognemændene gjøre dem Villighed, hvorfore de begjere at forkaanes ligesom deres Formænd. Af Erklæring er erfaret, at Cancelleraad Broerholt intet har forlangt eller paastaar i Embeds-Reiser af Supplicanterne, men forlanger for Overfart i deres private Reiser 2 Rtl. af Præsten, og 1 Rtl. af Degnen; samt at dem ikke foresaages Udgiør, naar Sognemændene forrette Villigheds-Reiser for dem, siden disse (5 undtagne) have fri Kjørsel over Broen imod 8 a 12 Sk. aarlig.

Thi vil det derved forblive.

Canc. Prom. (til Rentekammeret), ang. de i Bergen faldende Føreløvs-Penge. 20 Martii.

Gr. Hoffogden i Bergen har anført, at Byen paa Grund af Lovens 5—2—76 tilegner sig dem; hvorimod Rentekammeret har paastaar, at de burde indfænde i den Kongelige Casse. Stiftsamtmanden har berettet, at ei alene er Byens Casse bestandig, paa Grund af forbemeldte Lovens Bøddende, bleven beregnet til Indtægt de der faldende Føreløvs-Penge, men der er endog under 29de Novbr. 1738 fra Rentekammeret falden Decision, at Byen til de publice Udgiør bliver i Folge af Loven berettiget til de Føreløvs-Penge, som af de Broe-Midler, der sammesteds falde, og uden Byen horts føres, skal betales.

Desaarsag man formoder, at det fremdeles derved har sit Forblivende.

Rescr.

24 Martii.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. de Præsten ved Bartou-Hospital tillagde private Legata af Tiender.

Or. Biskop Egede, Præst ved bemeldte Hospital, har andraget, at han 1771 blev af Directionen beordret at angive alle hans Indkomster, for derefter at sættes paa en reglementeret Pen, som og i samme Aar blev bestemt til 500 Rd., og derhos at beholde de private Legata af Tiender, som var tilslagt pro officio; men, da han første gang derefter kunde modtage Tiendens Beløb, som pleier at betales efter Capitels-Taxten, blev ham kun tillaaet 80 Rd., Smaa-Nedseisen 49 Rd. iberegnet, da det, som ham efter Capitels-Taxten ellers kunde tilkomme, er beregnet Hospitalet til Indtægt.

Biskop Egede-maac ei alene igjen vorde af Hospitalet godtgjort det Overskud af bemeldte 80 Rd., som han efter hvert Aars Capitels-Taxt fra 1772 kan tilkomme, men endog siden årlig nyde hvad Sæden efter hvert Aars Capitels-Taxt kan beløbe sig til, da det er private Legata, som Præsten ved Bartou pro officio ere tillagde.

24 Martii.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Strift), ang. at de 2 i Kjøge hidtil holdte Faste-Prædikener om Tirsdagen og Torsdagen maac indgaae og ophøre, hvorimod Sognepræsten ikkun om Fredagen skal holde Faste-Prædiken i Byens Kirke, men om Onsdagen i Auneret, og den residierende Capellan om Onsdagen i Fasten prædike i Byens Kirke, da han ellers i den øvrige Deel af Aaret holder paa denne Dag ugentlig Catechisation. (Saasom der ikke skal være henlagt noget privat Legatum til Præsterne, for at holde Faste-Prædikener, og derom ei heller findes noget Konæliat Reglement; ligeisom og, efter Biskopens Andragende, Præsterne maatte de fleeste Tider i Fasten prædike for tomme Stole, da Indbøggerne for største Deelen ere fattige, og maac anvende Tiiden til Arbejde.)

27 Martii.

Canc. Prom. (til Rentekammeret), hvorved Rescr. af 17de hujus, ang. Mangel paa Levnets-

rets-Midler at forekomme, ic., communices 27 Martii.
res.

Cancl. Prom. (til Kjøbenhavns Universitet), 27 Martii.
ang. at det maae nyde 6te og 10de Penge, men
ei arvingløse Capitaler (9).

For saavidt som Rector og Professorer i et Forslag
under 6te Decbr. 1780, til en Anordning om god Skik
og Orden iblandt Studenterne, har anført, at Univer-
sitetet fremdeles maatte forundes arveløse Capitaler same
6te og 10de Penge, er desangaaende corresponderet med
Rentekammeret, som nu derpaa har svaret, at hvad
6te- og 10de Penge angaaer, da, som Universitetet i
Følge Bevilgning af 18de Novbr. 1690 dertil har været
berettiget, saavidt dets District eller Skifte-Jurisdiction
strækker sig, har samme intet imod, at Universitetet
fremdeles beholder disse; men, hvad arveløse Capita-
ler betræffer, da, som Universitetet ei dertil har viist
sig berettiget, kan samme det ei heller være at tilstaae.

Rentek. Prom. (til samtlige Amtmænd i Dan- 27 Martii.
mark), ang. at de i egne Personer bør bivaane (Cabinetts
Nær viffe om JordfældesKadets Ophævelse m. v. fore- Befaling
faldende Aasteds-Møder. (Saasom Kongen ugjerne har 13 Decbr.
fornummen, at ikke alle Amtmænd udi Danmark altid per- 1783,
fontagen indfinde sig ved de udi Forordn. af 23de April 1781
ved Resol.
befal. de Aasteds-Møder.) af
22 Decbr.)

Ligesom Kongen i Almindelighed med Velbehag vil
anse, at de personligen indfinde sig ved alle i forberørte
Forordning nævnte Møder, for saavidt det efter Omstæn-
dighederne, og uden andre ligesaa vigtige Embeds-For-
retningers Tilfidesættelse, maatte være dem mueligt; saa
bør

(9) Cfr. Prom. af 2 April 1780.

27 Martii,

bør de og herefter, enhver ubi det ham betroede Amt, steds i egne Personer tilligemed de beskittede Landvæsens-Commissarier, Landmaalings-Bejente og andre Vedkommende bivaane i Særdeleshed de i Følge bemeldte Forordn. af 23de April 1781 Art. 2, 4, 5, 6, 8, 9, 17, 19 og 29 foresaldende Afteds-Møder, for sammesteds at iagttage de dem paalagte Forretninger. Og maae ingen Amtmand troe sig berettiget til at udeblivs fra disse sidstnævnte Møder, eller bidhen at sende nogen anden i sit Sted, med mindre han først skriftligen underretter Rentekammeret om sine gyldige Hindringer (r), og i ethvert enkelt Tilfælde anmelder, ved hvilken anden paalidelig Mand han lader sine Forretninger ved et saadant Møde iagttage.

7 April. Rescr. (til Biskopen over Holum-Stift, samt Amtmanden over den nordre og østre Deel paa Island), ang. hvorledes Gaven fra begge Kjaegers Geistlighed til Holum-Stifts fattige Præster skal deeles, og til hvad Brug anvendes.

Er. Conferentsraad Erichsen tilligemed Biskop Thorarensen have indberettet, at, efterat Geistligheden i Christiansands-Stift havde i adskillige Aar sammenfudt en frivillig Gave til de fattigste Præster i Island, blandt hvilke den første var til Præstekabet i Holum-Stift, og hvorfør Stifts-Probsten Maa. Salsdan Eriksen samt Præst John Johnsen havde forfærdtaet hver et Taksiuelses-Vers paa Latin til Christiansands-Stifts Geistlighed 1782, har bemeldte Conferentsraad Erichsen i afvigte Aar ladet disse Vers trykke, og, siden det

forke

(r) Ved Resol. af 24 Novbr. 1784 er Stiftamtmanden i Ribe, som Amtmand, fritagen for at bivaane Afteds-møder paa saadanne Steder, som ligge længere end 4 Mile borte fra hans Boepæl, imod at han bivaaner alle øvrige ham befalede Møder, ligesom ogsaa indskaber sig hos saa mange af de førstnævnte Møder, som hans øvrige Forretninger tillade; og ved Rentek. Prom. af 11 Decbr. næst efter dr, til i Amtmandens Sted og Forsald at overvære de Afteds-møder, som falde længere end 4 Mile fra hans Boepæl, en Mand beskitted. — Fleere have vel lige Bevilgninger.

7 April.

første af dem tillige indeholdt en Anmodning til Gæstligheden i begge Rier om nogen Hjælp for Præstebøbet i Holum-Stift, sendt nogle Exemplarer til samtlige Biskoper, med Anmodning, at Sagen maatte af dem recommenderes til deres Gæstlighed, hvorefter han og fra 3 af Stifterne i Nørre-Jydland allerede har faaet tilsendt 522 Rd., samt Posten fra et Aar af de andre Stifter paa omirent 200 Rd. fra hvert, hvilket for det første udgjør 900 Rd., da han fra de syvise Stifter endnu ei har faaet at vide det endelige Udfald; desaaarsag han, siden Gaven er bløven større end han først ventede, og mueligt endnu kan faae meere Silvert, har anseet det passeligst, at dens Uddeeling blev foranstattet ved offentlig Mændighed, samt at derved kom i Betragtning det Niemerke, paa hvilket denne Uddeeling, efter Tidens Omstændigheder, helst burde falles, nemlig at en Deel af denne Gave v.l nu forhaanden kunde anvendes til uundgaaelige fornødne Levnets-Midler for dem iblandt Præsterne i Holum-Stift, som ved Undersøgning maatte findes saa forarmede, at de ikke paa nogen anden Maade kunde forskaffe sig samme, men at derimod den største Deel anvendes til at indkjøbe Qvilder eller Besætning paa Præsternes Gaarde og Mensal-Gods, og samme Andeel, siden den Mangel paa Døra, som nu hersker i Landet, ikke kan give Haab om, at det heele fornødne Antal paa eenmaal kan faaes indkjøbt, ei paa een gang at udbeetes, men efterhaanden, saa vidt den kunde række, fra Aar til andet. — Paa det Uddeelingen kan indrettes saa nøiagtig og regelmæssig som muligt, besales:

Biskopen skal fra hver Provst i Holum-Stift indhente 1) en ganske nøiagtig og oplyselig Liste paa den iblandt Provstiets Præster, som nu forhaanden uomgængelig maatte trænge til Hjælp til Hæden, uden selv at kunne forskaffe sig samme, med Forslag om, hvor meget hver af disse paa det allernøieste kunde være hjulpen med; samt dernæst 2) en Liste over Antallet af alle nu mangfende Qvilder paa enhver af Præsternes Hjemme: og Mensal-Gaarde, med Forklaring, hvorvidt Præsterne selv maatte være formuende til at anskaffe alle, nogle, eller ingen; samt Forslag, hvor stort et Antal deraf efter nærværende Omstændigheder kunde ventes indkjøbt om Aaret, og paa hvad Bilkær: hvilke Lister Biskopen og Amtmanden begge have at tage i Overveielse, og efter sammes Udfald bestemme, hvad der af denne Gave nu i Aar og fremdeles skal udbetales til hvert Provst,

7 April. ste, og hvor meget til hver trængende Præst i Forhold med hans foransførte Trang eller Uformuenhed, hvilket da Provsterne have at requirere hos vedkommende Sænder, og derefter for Biskopen at legitimerer det Udbetaltes rigtige Anvendelse ved ligesaadanne Lister, forsynede ei alene med hver af vedkommende Præsters Qvittering for det Beløb, som han har nydt, men-og under 2 troværdige Mænds Beviis, under Tilbud af Eed, at hvad ham heraf er bestemt til Besætnings Indløb, er ogsaa dertil rigtig bleven anvendt.

7 April. Reser. (til Justitiarius i Høieste-Ret), ang. hvorledes skal forholdes med de Sagers Paa-dømme i Høieste-Ret, hvoprudi ikkun een Part lader møde.

Et. Justitiarius har andraget, at det undertiden hændes sig, at der i Sager for Høieste-Ret kuns møder een af Parterne; naar den Mødende da alene paaSkæer Dommen confirmeret, kan den, som ikke lader møde, ved sin Udeblivelse ikke tilføies nogen Uret; men, naar den Mødende procederer til Dommens Underkjendelse, kunde det let ske, at den Udeblivende blev fornærmet, uagtet han bør vente sig beskyttet ved Lovens 1ste Boggs 4de Cap. 30te og 31te Art., da en Procurator kunde alomme de i Høieste-Rets Instrux anbefalede Blyster at lade høre alle de fornødne Documenter, og Retten ikke heller saa hastig kunde blive opløst om Sagen, at jo den Udeblivende lettelig kunde blive fornærmet ved Høieste-Rets-Dom, som næsten vilde blive umueligt at redressere, siden af Protocollerne ei kan erfares alle de Documenter, som i en Sag blive læste. — Til at afsørge et saa farligt Onde, befales:

Naar Justitiarius i Høieste-Ret af den fra Procuratorerne indkomne Liste over de dem anbetroede Sager, eller siden, maatte erfares, at ubi de Sager, som paa Cartet ere anslagne, kuns een Procurator er engageret, og Contraparten ei heller selv vil møde, skal han være bemyndiget, at tilholde den Procurator eller Part, som alene vil møde, at, ifald han agter at procedere Hoved-Sagen til den paaanførte Doms Underkjendelse, skal han tiligemed Acterne og sin Extract levere et Skriv-

lig Indlæg til Justitiarius, som da skal besørge, at Sagen circularer imellem Rættens Tilforordnede; og siden i Rættens til Paakjendelse foretages ligesom andre Sager, der skriftlig procederes. 7 April.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. i Christiania), ang. 10 April.
at for Over-Hofretten skal foretages publice Sager, uagtet Rættens for Tiiden var standset.

Gr. Stiftstamm. har indberettet, at Over-Hofretten den 23de Martii allerede var sluttet, formodentlig at flere Sager ikke kunde foretages, hvorover dens 1ste Sæssion, som nu er ophørt, ifkond har været lidet over 7 Uger, og ingen Rættengang igjen skal holdes forend sidst udi September Maaned; men, uagtet der nu ere afsjorte 50 Sager i denne korte Tiid, og Justitiarius har havt fuld Afgang til, efter Instruxen at slutte Rættens, saasnart som Procuratorerne erklære, at de ikke have flere Sager at foretage, saa falder det dog heel beionderligt, at alle Sager ved den øverste Ret i et Rige skal standses et halvt Aar, uden at kunne bedømmes, da det dog let kunde indtræffe, at Procuratorerne om en seie Tiid kunde have de Documenter i Stand, som behøvedes til Sagernes Foretagelse, i den Tiid at Rættens efter Instruxionen endnu fulde vedvare.

Ligesom det tilforn er befalet, at Delinquent-Sager til Paadømme ved Rættens skal antages, uagtet Rættens for Tiiden var standset; saa skal og nu, da disse gaae Over-Hofretten forbi, og der sølgelig er mindre at bestille, enten alle eller i det mindste de publice Sager, uagtet Rættens paa nogen Tiid var standset, dog ligesuldt paakjendes i samme Sæssion, imod at Procuratorerne strax skal opgive hvilke kunde blive sørdige til Foretagelse, paa det Rættens Holdelse siden under eet kan have Fremgang.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Bergen), 10 April.
ang. at Lømmersmands-Arbeide i Bergen maae forrettes af alle og enhver, uden Paakaanke af Lauget.

Gr. Borgere have andraget, at det i bemælte Bergen værende saa kaldede Børd-Arbeidsmands-Laug skal for det

10 April. måtte aaleene bestaae af Bønderdreng og Gaards- og grove Arbeids-Karle, som ikkun i Skoven have lært at bruge en Dre, hvalke i Lauget strax blive antaane, og berettiaede til som Mestere at anmassé sig al Slags Bord- og Huus-Tømmermands-Arbeide, og for samme at fødre den Betaling, som de for udt cragte, hvorved Boruerne ikke lidet fornæmés, da Arbeidet skal være ringe og slet; anholdende berhos, at berørte Bord-Arbeidsmands-Løna maatte være ephævet, og det være enhver tilladt, som Bord-Arbeidsmand at fortjæne sit Brød.

Det maae være alle og enhver tilladt, til alt sligt forommeldte Arbeide at betjene sig af hvem de finde for godt, uden at fornævnte Bord-Arbeidsmands-Løng derudi paa nogen Maade maae være dem hinderlig.

10 April. Canc. Prom. (til Amtmanden over Nordlands-Amt, og Notits til Missions-Collegium), ang. at den Lehnsmændene ved Rescr. af 30te Jan. 1782 tilstaaede Tiendefriehed til Spæs, af hvad de med deres egne udi aarlig Tjeneste staaende Tjenere og deres egne Børn fiske, ikke bør extenderes uden for det Fogderie, hvorunder de fortære; men Tiende skal ydes, af hvad de uden for Fogderiet paa Esenvole. (Saa som Missions-Kirketiendernes Forpaaer bliver fornærmet i sine Indkomster, ved det at Lehnsmændene vil fertolke berørte Rescript saaledes, at, hvad enten de selv eller ved deres Børn og Tjenestefolk lade fiske udi de almindelige Winter- og Sommer-Fiskerier uden for deres iboende Præilegjælde og Fjerdinge, udi langt fraliggende Fogderier og andre Aanter, af Fiske-Væsen skal de være frie for Fiske-Tiendens Afsvæ; men saadan Fortolkning vilde geraade Missions-Cassen til Tab.)

10 April. Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til samtlige Stifsbefalingsmænd i Danmark og Norge), ang. at foranstalte hofølgende Extract af den engelske Revenue-Acts 12te Cap., saavidt Brænde-væines og andre spiritueuse Vares Confiscation angaaer, naar de forefindes paa en vis Distance nær Landet i Housfager eller Kar af mindre Indhold end 50 Gallons, bekjendtgjort for de Handlende og Spesarende,
(Paa

(Saa det de, som heseise Engelland, kunne vide at vogte sig for denne Kongs Overtrædelse, der nu bliver alvorsligen overholdt.)

10 April.

Extract af den 36te Clause of the Revenue Act af det 19de og 20de Aar af den nu varende Konges Regjering i Engelland, Cap. 12: Om Brændeviin, Rom eller anden Spiritus, af hvad Navn nævnes kan, undtagen Spiritus Vitrioli, eller anden Spiritus, brugelig i Linned-Manufacturerne og Cordial-Waters, efter den 1ste Aug. 1780 i Fade, Flaster, Kruffer eller andre Aar under 50 Gallons befindes i noget Skib eller Baad i nogen af dette Riges Havne, eller ankrer inden 3 Leagues (engelske-Mile) fra Rigets Kyst, eller det opdages, at have været saa, omendstjænt det skal befindes, at Lasten ikke har været brækket, eller noget af deslige Vare ere udbragte, eller det er forsøgt paa at faae dem udbragt af deslige Skibe eller Baade, aleene undtagen i uundgaaelige Nødvendigheds- eller Nøds-Tilfælde, hvilken Nødvendighed og Nød skal af Skipperen eller den, som fører Skibet, klarligen bevises for Tolderen eller den fornemste Oppebørsels-Bejant i den nærmeste Havn, ved det Sted, hvor et saadant Skib landes, da skal ethvert saadant Skib, Fartoi eller Baad med alle deres Canoner, Takkelage, Provision, Ammunition og Tilbehør tages og confisceres, tilligemed alle de forbermedte Vare, som findes i et saadant Skib, Fartoi eller Baad; dog tillades, at det maae ansees som lovligt, at have saadan Quantitet Brændeviin, Rom eller anden Spiritus til Skibsfolkens Brug, som ere paa, og høre, til et saadant Skib, at det ikke overgaaer 2 Gallons af Spiritus for enhver af Skibets Mandskab.

Sammes Prom. (til samtlige Stiftsbefalingsmænd i Danmark og Norge, saa og Magistraten i Kjøbenhavn), ang, at det Russiske Keiserlige

13 April.

13 April.

Hof har givet Skibsarten i den Lauriske Kreds, forhen Crim kaldet, nemlig i Havnene Cherson og Sebastopol, før bekendt under Navnet Achier, og Theodosia, tilforn kaldet Caffa, fri, saaledes, at der i disse Havne skal være enhver Fremmed tilladt, under hvad Slag han selv finder for godt, at handle, naar han betaler den ind- og udgaacnde Told, som i Tarifen er bestemt, da han der nyder alle de Fordeele og Friheder, som er forundt Fremmede, der nedsatte sig i Petersborg og Archangel.

14 April.

(Kongelig
Beslutning
af samme
Dag. (r)

Cancelliets Prom. (til de øvrige Kongelige Collegier (s), Høieste-Ret, Hof- og Stads-Retten, Magistraten og Politimesteren, samt Universitetet i Kjøbenhavn, Stiftbesalingsmanden og Bisshoppen i Sjælland), ang. at Kongens hidtil havte Cabinet skal være ophævet, saa at derfra aldeles intet meere skal expederes Statens publicke Sager angaaende, som alle af de vedkommende Collegier skal Kongen allerunderdanigst foredrages, i Overensstemmelse med Forordn. af 13de Febr. 1772, hvilken herved i den Henseende igstages, og paa ny sættes i sin fulde Kraft. I Geheime-Stats-Raadet indsættes Geheime-Raadene S. C. Rosenkrantz, Greve A. P. Bernstorff, General W. v. Suth, og S. v. Stampe, hvilke skal tage Sæde efter deres Rang og den Anciennitet, de a
første

(s) Nemlig Generalitetet, Admiralitetet og Søe-Commissariatet, Lødke-Cancellie og Udenlandske Departement, Finants-Collegium, Rente- og General-Pold. samt Stats-Kammeret, Gen. Ed. Dec. og Commerces-Collegium, General-Post-Amtet, Beravers-Dirrectorium, General-Kirke-Inspectionen og Missions-Collegium.

(r) Denne Beslutning er i det Geheime-Statsraad underfrev'n af Hans Majestæt Kongen, Christian 7.; af Hans Kongelige Høiheids Kronprindsen, Frederik C. P.; og af O. Thott, Schack-Kathlou.

Resolutioner og Collegialbreve. 745 1784

første have havt i samme, eller i det forrige Geheime: 14 April.
Eonseil.

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Regiments 14 April.
terne &c.), det samme (u).

Canc. Prom. (til Over-Directionen ved den 15 April.
Kongelige Banque), det samme.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalings- og Amtmændene 17 April.
samt til Biskopperne i Danmark (x) og Norge
samt Island, Landsdommerne i Danmark, Over-
Hofretten og Laugmændene i Norge, samt Re-
gjeringsen i Vestindien), det samme (y).

Canc. Prom. (til General-Postamtet), ang. es: 19 April.
ter Cancelliets tillagde Kongelig Befaling, strax at
iilkjendegive særnlige Postmestere i Kongens Riger og
Lande, og alle andre vedkommende under General-Post-
amtet sorterende Betjente, at de ikke maae understaae
sig at aabne eller brække nogens Breve, hvis det endog
være maatte, med mindre det maatte være efter Konge-
lig specielle Befaling.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. i Ribe, og 24 April.
Notits til Rentekammeret), ang. Brugen og Ind-
tagten af Fridericia Byes fælleds Jorder.

Gr. Stiftstamm., Magistraten og de eligerede Rind have
intet imod, at Fridericia Fælleder efter Agent Bruuns og
Raadmand Duhls Forslag, ved Overlæg med Magistraten,
End efter anden dyrlæs, og derefter igjen til fælleds Græs-
ning udlægges med videre, ligesom dermed allerede for nogle
Aar siden er gjort Begyndelse, saavel med et Stkke af den
almindelige Fælled, der nu kaldes Ny-Mark, som og med de
saa kaldte 16 Ager, der skal være af de til Byen indkjøbte og
ellers

A a 5

(u) Dog ei meere end i Prom. af 17 huius indeholdes.

(x) Sjælland undtagen. See under 14 huius.

(y) Dog ikke længere end til de Ord; i sin fulde Kraft.

24 April. eller til Græsning brugende Kobbel-Jorder. — Da denne Indretning anses at være til Nytte for Byen, meddes:

Byens fælleds Jorder kan alternative indtages, og igjen udlægges til Græsning, eftersom maatte eragtes meest nyttig baade for Byen og Jordernes derved hensigtende Forbedring, da den udkommende aarlige Indtægt kan komme Byens Indvaanere i Forhold af Grund-Taxten til Deeling, ligesom med Græsningen skeer,

24 April. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsmanden i Christjanssand, og Notits til Rentekammeret samt Amtmanden over Stavanger-Amt), ang. at det kan være Beboerne af Nerstrand i Nysylske-Fogderie til, ladt, at sælge deres Have-Urter til alle og enhver, ligesom og deraf at destillere lugtende Vand, og sælge samme herefter som forhen, naar aleene, for Misbrug at forekomme, de dertil brugende Kjedler hensættes under Fogdens Bevaring saa ofte de ere brugte, og af ham igjen udleveres, naar Destillations-Tiiden er forhaanden, som aarlig skal være 14 Dage efter St. Hansdag, og 3 Uger for Michaeli, 12 a 14 Dage hver gang; og at Fogden i den Tid paaagter, at Kjedlerne ei blive misbrugde, men i rette Tid tilbageleverede, (Saa som disse Beboere have ansøgt, at de fremdeles maatte sælge deres Have-Urter og de saa deraf destillerede Vand, uden at enten Reser. af 17de Jan. 1783 deri skulde være hindertlig, eller at Apothekerne kunde formeene dem det.)

24 April. B. G. R. o. Gen. Fødsf. Circul. (til samtlige Soldere og Consumtions-Bevjente i Tydland og Fyen, Hjerting undtagen), ang. Passer-Sedle paa Kjedelstørernes og Kobbersmeddenes medhavende eller udførende Brændeviins-Kedstaber. (For at hemme, saavidt mueligt, Misbrugen med Brændeviins-Kedstaber Salg til Ubevilligede paa Landet.)

24 April

Kongen har under 8de s. M. befaleet: "At Kjedel-
førerne skal paalægges, paa deres medhavende Bræn-
deviins-Kedskaber at forsyne sig, de fra den flensborg-
ske Fabriqve i Flensborg, og de fra den Engelsholmiske
Fabriqve i Weile med Told- eller Consumtions-Be-
tjentenes Passeer-Sedle, hvilke de i enhver Kjøbstad,
hvorigjennem de passere, skal forevise Told- eller Con-
sumtions-Bejtjentene, og af dem lade paategne, hvad
de sammesteds sælge, hvorefter Passeer-Sedlene siden
skal tilbageleveres til Udstæderne, for at indsendes til
General-Toldkammeret til Efterretning om, hvor Ked-
skaberne ere solgte (2)." — I Folge denne Befaling (3)
skal Told- og Consumtions-Bejtjentene nsie paasee,
at Kjedelførerne ere forsynede med behørige Passeer-
Sedle paa deres medhavende Brændeviins-Kedskaber
med den befalede Paategning, om hvor og til hvem de
allerede solgte Kedskaber ere afhændede; og, ifald nogle
Brændeviins-Kedskaber sælges til saadanne Folk paa
Landet, som ere berettigede til at brænde Brændevin,
maa deres Paategning og Tilstaaelse derom ogsaa sæt-
tes paa den medfølgende Passeer-Seddel; ligesom det og af
Tolderen (Forvalteren) bør tegnes paa Passeer-Sed-
len, hvor mange Kedskaber, og til hvem i : : : Kjøbstad ere
solgte. — Da det nu desuden ved Correspondence med
Rentekammeret er afgjort, at Kobbersmeddene i Kjøb-
stæderne skal paalægges at forsyne sig med Passeer-
Sedle

(2) See s. 8. og Slutn. af Circul. 31 Julii 1784.

(3) I Stedet for følgende til de Ord i : : : Kjøbstad ere
solgte incl. Under Ordren til Tolderen i Weile saaledes:
paalægges Tolderen at meddele Kjedelførerne fra den
Engelsholmiske Fabriqve de fornødne Passeer-Sedle,
og tulige at tilholde dem, med den befalede Paategning
at tilbagelevere disse Passeer-Sedle, som derefter med
hvert Mars Told-Reguskab til Kammeret indsendes. —
Da det ic.

- 24 April. Sedle paa de af dem fra Kjøbstæderne udsørende Brændeviins-Kedskaber (b): saa skal Tolderen (Forvalteren) paa Forlangende meddeele dem saadanne Passer-Sedle, og deri tillige ansøre, til hvem disse Kedskaber afhændes. — For at udstæde eller paategne forbemeldte Passer-Sedle maae ingen Betaling af Vedkommende fordres eller tages.
- 24 April. Bemeldte Kammers Circul. (til samtlige Stifts-befalingsmænd i Danmark, og for Soree), ang. i enhver Kjøbstad at lade bekendtgjøre for Kobbersmeddene, at de herefter paa de af dem fra Kjøbstæderne udsørende Brændeviins-Kedskaber forsyne sig med Passer-Sedle, hvorudi skal ansøres, til hvem Kedskaberne afhændes, hvilke Passer-Sedle vedkommende Betjente ere beordrede at meddeele dem uden nogen Betaling. (I Anledning af, at det, for at hemme, saavidt muligt, Misbrugen med Brændeviins-Kedskabers Salg til Ubertigtige paa Landet, er ved Correspondence med Kents-Kammeret afgjort, at Kobbersmeddene i Kjøbstæderne skal paalægges at forsyne sig med Passer-Sedle paa de af dem udsørende Brændeviins-Kedskaber, i hvilke Passer-Sedle skal ansøres, til hvem Kedskaberne afhændes.)
- 24 April. Samme Kammers Prom. (til Magistraten i Kjøbenhavn), ang. at lade bekendtgjøre for Kobbersmeddene i Kjøbenhavn, at de herefter paa de af dem udsørende Brændeviins-Kedskaber forsyne sig paa Toldboden med forbemeldte Passer Sedle, som dem af vedkommende Betjente uden nogen Betaling meddeeles. (I Anledning af ic. (c) afhændes.)
- 24 April. Bemeldte Kammers Prom. (til Told-Inspecturerne i Kjøbenhavn), ang. at foranstalte, at saadanne Passer-Sedle uden nogen Betaling vorder Kob-

(b) See Circul. 24 April og 31 Julii 1784 i Slutn.

(c) Ligesom Slutningen af Circ. til Stiftamtmandene.

Kobbersmeddene paa Forlangende meddeelte. (3 Ansøgning 1c. (d) afbrændes; saa og Magistraten anmodet om at lade bekendtgjøre 1c. (e) Passer: Sedle.) 24 April.

Meerbemeldte Kammers Circul. (til samtlige Toldere i Danmark), ang. at de, ved en i Tollern for de Fattiges Væsens Regning anlagde Uden- Gæ: og Strømpe: samt Lerreds: Fabrique, beviisligen forfærdigede Vare maae ved Indførselen i Danmark og Norge nyde lige Lettelse i Tolden, som andre i Her- tugdommene forfærdigede Vare nyde. 24 April. (Privileg. 29 Martii.)

Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden paa Island), ang. Tiiden, naar Laug: Tingene skal begynde, og hvor længe de maae vedvare, samt Straf for Laug: mændene og Parterne, som ikke møde; saa og om Des- tingvent: Sager. (Saasom den Norden i de senere Aa- ringer skal være bleven almindelig ved Laug: Tingene, at de, som have Sager ved samme at udføre, ei møde til den anden saaledes Tiid, men saaledes som de selv finde for godt.) 28 April.

Laug: Tinget, som hidindtil har været begyndt den 3die Julii, skal herefter ikke begynde før end den 8de i samme Maaned, paa hvilken Dag Retten skal sættes af den tilstædeværende Laugmand, og vedvare uden Ophold hver Dag til den 22de Ejsdem inclusive; men, skulde bemeldte 8de Julii indfalde paa en Søndag, sættes Ret- ten næste Dagen derefter, og vedvarer til den 23de in- clusive. Den Laugmand, som ei er tilstæde, naar Retten aabnes, skal uden nogen Forevending, for hver Dag han udebliver, betale 1 Rd. til Justits: Cassen, in- den han tager sit Sæde. Naar de saaledes bestemte 14 Dage have taget Ende, maae ingen Part, hverken Sag- søger eller Sagvolder, faae noget tilført i Protocollen sin Sag vedkommende, men skal ansees som om han ei havde §. 1.

§. 2.

§. 3.

(d) Ligesom Slutningen af Circul. til Stiftamtmandene.

(e) Ligesom Prom. til Kjøbenhavns Magistrat.

28 April.

§. 4.

havde mødt. Den Part, som ikke møder den første, men paa en af de følgende Dage, skal betale et halvt Lød Sølv i Retten for hver Dag fra Laug-Tinget er sat, og til han møder, førend det maae tillades ham at lade føre noget til Protocollen, sin Sag vedkommende; - hvilke Penge skal anvendes til Laugtings-Husets Vedtlgeholdelse.

§. 5.

Det maae være Laugmændene tilladt at continuere Tinget efter de benævnte 14 Dage, men alene for at affige Domme; til hvilken Ende Retten, naar en Sag optages til Doms, skal i Protocollen give til Hænde, om den inden Laug-Tingets endelige Ophør vil affige Dom i den eller ikke; men i alle Delinquent- og Justits-Sager skal Laugmanden affige Dom, inden han forlader Tinget: og maae han i alt ikke holde dette

§. 6.

længere end til Julii Maanedes Udgang. Syffelmændene skal og med Delinquenterne være tilstæde for Retten, i det længste inden den 3die Dag efter at Retten er sat, under 1 Rds. Mulct til Justits-Cassen for hver Dag, han over den benævnte Tiid udebliver; og skal ved Delinquenters Ankomst til Laug-Tinget, efterat samme er sat, ikke være beskiftet Actor og Defensor, da haver Laugmanden straf at beskikke de Fornødne, paa det ikke deslige Sager skal opholdes.

1 Mail.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Eoldingshuus-Amt, og Notits til Rentekammeret), ang. hvad der betales til Herreds-Fogden og Skriveren samt Tarations-Mændene, naar Bønder-Bygninger forsikres i Brand-Cassen.

Gr. Amtmanden har klaaget over, at Bønderne i Amtet forhindres fra at lade deres Gaarde assurere, ved det bemeldte Embedsmænd ic. tillagte Gebyr. — Da det ikke er billigt, at en liden Gaards Bygning skal betale saa meget som en stor Gaard, hvilket hidtil uden nogen sakkat Takt skal være Rect, skiendegives;

1 Maii.

	Eil Ser: vedsstrive: ren for 4 Exempla: rer:	Eil Ser: vedsfog: den, for at eftersee Brands: Kedfabers: ne:	Eil Taxa: tions: Mændene:	Sum: ma.
For en Gaard, som taxeres for 500 a 600 Rd, betales . . .	1 rd. 4 mf.	4 mf.	4 mf.	3 rd.
For en Gaard fra 600 til 1200 a 1300 Rd. .	2 " 2 "	1 rd.	4 "	4 "
Fra 1300 til 3000 Rd. . .	3 "	2 "	1 rd.	6 "
Et Huus eller Boel paa 20 til 24 Sag . .	1 "	4 "	2 "	2 "

Desuden gives dem fri Befordring frem og tilbage af Bønderne, ligesom og Post-Pengene betales dem for Documenternes Indsendelse.

Confirmation paa et Reglement, hvorefter Indkomsterne skal hæves til Christjans-Kirkens Vedligeholdelse paa det Kongelige Norske Saltverk Valløe, for Stolestader, Klokke-Lyd, Brød- og Viin-Gold, Jorden, for Liig-Klæde og Baare, ved Brylluper, samt det halve af alle Mulcter, Sigt- og Sage-Sald. 5 Maii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingem. i Ribe), ang. at Magistraten i Ribe ikke kan fordre Tonde- og Kæbe-Penge til Byen af Røsmøe-Skipperne, uden for saavidt disse passere Ribe-Dyb, og hvilket efter Tolderens Beretning i Ribe ikke skeer, uden naar de gaae til eller komme fra Toldstedet sammesteds. (3 Ansledning af Rentekammerets Decision over Byens Regnskab for 1779, og Magistratens Forspørgsel.) 15 Maii.

Refer.

19 Maii.

Rescr. (til Biskopen over Sjens-Stift), ang. at Hørslande- og Nordlande-Sognekald maas være befriet for residerende Capellan, imod at efterkommende Sognepræster ved deres Kalds-Breve paa lægges, aarlig at udbetale de 120 Rd., som de eller efter Rescr. af 2den Martii 1742 skulde give den residerende Capellan, til Skoleholdernes Løns Forbedring paa Brevskabet Christjansgade, efter et af Brevens med Biskopens Samtykke oprettede Reglement. (Paa Ansigning fra Brevet C. D. Revention, som androg, at Skoleholdernes Vilkaar saavel ved de 100 Rd., Rescr. af 2den Juni 1779 bevilger, som ved en lige aarlig Summa, han til samme Anvendelse legerede, vel ere bleve meget bedre end forhen, men at de dog ikke endnu ere saaledes afsagde, som han søgte, og som de nødvendig maatte være, for at saae Personer af fornøden Begærlighed og Duelighed til at modtage saadanne Tjenester, og opofre deres heele Tid til de dem paa-liggende Pligter, hvortil ogsaa Brevens vil hidrage.)

19 Maii.

Confirmation paa et Reglement af 9de Maii 1783, ang. Odense-Skibhuus-Bets Istandsbringelse og aarlige Bedligeholdelse, samt derved erlæggende Bom-Penge.

§. 1.

Det Stykke af bemeldte Bets, fra Begyndelsen ved Odense-Kræmmer-Gyde og til det røde Huus eller Skov-Ledet, skal opmaales, og sammes Længde inddeles paa Bønderne i Odense-Amt efter enhver Hartkorn. Men, da Betsen ikke er lige besværlig overalt at sætte i Stand, saa bliver det fornødent ved denne Inddeeling, at Amtsforvalteren paa Selveiernes Begne tillige med Lods-eierne eller deres Fuldmægtige for de samlede Godser er tilstede i Magistratens Overværelse, for at skjønne og bedømme Forskjellen af Betsens onde og gode Forhold imod hinanden, og derefter gjøre den meest muelige Tilgængelighed i Inddeelingen, som da ved Lodkastning kan afgjøres, hvor enhver enten samlet Bets eller enkelt Beboer skal have sin Bets-Part, hvilke skal ved Pæle anmærkes,

og

19 Maii

og tillige indføres ved Maal i en dertil indrettet Journal in duplo, hvoraf den ene Gjenpart forbliver under Magistratens og den anden under Amtsforvalterens Forvaring til bestandig Rettesnor i Tiiden for alle vedkommende Lodtagne i Veienes Istandsættelse og Vedligeholdelse. Til at have Opsigt ved dette Arbeide, som og at ordinere Arbeidet, skal udsøges og beskikkes en beqvem Mand, som imod en billig Betaling daglig skal være overværende, saalange Veien er under Arbeide; lade Bønderne tillige ved skriftlig Ordres, som Amtstuen besørger dem tilskillet, naar de skal møde, enten med Folk og Redskaber alene, eller Heste og Vogne tillige. Bønderne bsr paa saadan Anfordring efterkomme hvad dem i dette Fald af ham bliver befaleet, eller og mulcteres og pantes derfor. Og, for at forekomme Uorden, skal Lodseierne for de samlede Godser sende deres Lædefogder med Bønderne ved Arbeidet, som efter Anviisning af den udtagne Tilsyns-Mand igjen kunde beordre Bønderne hver for sit Gods, og tilsee, at Tiiden ei gaaer bort til Unytte. De paa begge Sider af Skibhuus-Veien paagrændsende Jord-Piere skal opreense Grøtten langs med Veien saa tilstrækkelig, og holde samme aarlig vedlige, at Vandet kan have fornødent Af-fald, da de dertilmod skal have fri Bjørstel med alt det, som henhøre til deres Avlings-Drift. Bønderne, enhver for sin eiddelte Veis-Part, skal sløise og bortføre Jorden, hvor der er for meget, saa og opfylde de Steder, hvor det behøves, med Gruus eller Steen. De paa ethvert Sted behøvende Rampe-Stene til Veien og Tver-Kendernes eller Steen-Kisternes Istandbringeelse, som skal anlægges tværs over Veien hist og her til at aflede Vandet, anskaffer Bønderne selv; men Gruus og Fylding skal blive dem anvist saa nær ved Veien at hente det fra, som inueligt. For Bekostningen ved

§. 2.

§. 3.

§. 4.

- 29 Maji. De fornødne Vand-Rister befries Hønderne baade strax ved Anlægget saa og i Tiden, naar Brat derpaa skulde indløbe; men det øvrige af Veien skal enhver baade sætte
- §. 5. i forsvarlig Stand og aarlig holde vedlige. To gange om Aaret skal holdes et Syn i Magistratens og Amta-Forvalterens Overvarelse baads over denne Hønderne alene tildeelte Veie, som og over den øvrige herefter berævnte Skibhuus-Veie, for at paasæe, at den overalt bestandig kan blive holdt i forsvarlig Stand. Det første Syn skal foretages i Martii eller seneste i April Maaned, før da at eftersee og paaskjønne alle de Steder, som det Aar behøve Reparation, da Vedkommende tilmeldes det strax derpaa, for i Forveien at rette sig derefter, at de kan have de fornødne Materialer samlede indtil Kornet er saact, da de tilsiges hver især, at forbedre sin Veis-Part; det andet aarlige Syn skal ske inden Junii Maanedes Udgang, for igjen at bestemme, om enhver har gjort sit forsvarligt, eller om noget endnu derved skulde mangle, at det da inden 8 Dage derefter kan blive bragt i fuldkommen Stand. Det øvrige af Veien, fra det røde Huus igjennem Ladegaards-Økø ved til Skib-Husene, skal sættes i Stand og aarlig holdes vedlig vedlig for Kjøbmands-Laugets Regning, ved leiede Folk, Heste og Vogne, samt egne anskaffede Materialer under den samme antagne Opsyns-Mands Bestyrelse, som i 2den Post er fastsat. Med forbedrede Veis-Istandsættelse skal strax efter erholdet Kongelig Confirmation begyndes. Til Vokstningerne gjør Kjøbmands-Lauget Forstuds, og laaner det Wangs lende. For igjen at kunne indhente dette Forstuds, bliver der anlagt en Bom ved det røde Huus, hvor enhver uden Forskjel skal betale følgende Bom-Penge, nemlig: For en Vogn, tom eller med Læs, 1 Sk. saavel frem som tilbage; af en Chaise eller Karet med 2 Heste,

Heste, og siden for hver Par Heste ligeledes 2 Sk.; for hver ridende Hest 1 Sk. Dog bestries for disse Bom-Penge: a) Bønderne og alle andre, som kjøre med det Kongelige Magazin-Korn; b) alle de Jordbrugere, som eie Jord og Grund paa begge Sider af Veien, for saavidt den Kjørsel betræffer, som henhører til detes Avlings Fortsættelse; men hvad øvrigt, disse ellers maatte kjøre paa Veien med, skal de betale de anførte Bom-Penge for. Over disse Bom-Penge skal holdes ordentlig Dag-Journal, og ugentlig eller maanedlig derfor aflægges Regnskab til Rjøbmændenes Oldemand, som igjen aarlig deraf først skal afbetale paa den optagne Gjæld, og siden, naar samme er betalt, da anvende Oplægget af Pengene, naar Veiens Vedligeholdelse er bestyret, til andre nyttige Forbedringer, saasom; Skibbroens Udvidelse, Mudderpratts Anskaffelse, eller hvad øvrigt, som eiter Overlæg med Magistraten maatte findes fornøden i Tiden at forbedre ved Gavnens og dens Indløb til Skibbroen. — I Henseende til den Anpart Vei, som tilfalder Kammerjunkter Sineckes Bønder at istandsætte og vedligeholde, men hvorudi han ikke vil tage Deel, skal de saakaldte Bom-Penge af hans Gods sættes, hvortil de handlende i Odense skal betale dette Godses Vei-Part.

19 Malt

Refer. (til Stiftbefalingsmanden og Biskopen over Aggershuus-Stift), ang. Vedligeholdelsen af det udi Froens Præstegjæld indrettede Korn-Magazin.

19 Malt

Er. Provst Hr. Hugo Fridrich Hjorthsø, Sognpræst til Nørre-Kirken i Bergen, har andraget, at, da han var Sognepræst til den gamle Froens-Præstegjæld, har han ved Edelmodighedens Hjælp og Gaver oprettet et Magazin-Huus i helsemdte Froen, hvor 1200 Tønder Korn kan conserveres, og hvor Beholdningen for nærværende Tid er voxet til 72 Tønder godt Seede-Korn, som aarlig udlaanes til trængende Huusmand med antagelig Caution og 1 Skp. i Rente aarlig af

19 Maii.

Lønden, hvormed mange skal have været tjent, og ved hans egen og adskillige Sognemands frivillige Gave skal denne Korns Beholdning fra 1778 være samlet uden Udgiot eller Byrde for Almuen. — Til denne Indretnings Vedligeholdelse anordnet:

- §. 1. Sognepræsten i Froens Præstegjeld tilligemed fire af de beste Sognemænd skal paasee Magazinet's Vedligeholdelse og Tilvert, samt aarlig derover holde Regnskab i Magazinet's Protocol efter anlagde Plan og Indretning, og det uden derfor at nyde nogen Belønning
- §. 2. af Magazinet's Beholdning og Indtægt. Det udlaaente Korn med Rente, som ei betaales til bestemte Tiid, skal hos Debitor eller Cautionisten inddrives ved Udpantning.
- §. 3. Magazinet's Fordringer i Stervboer efter Døde maae nyde prioriteret Udlæg, næst efter Kongelige Skatter.
- §. 4. Præsten med de 4 Sognemænd skal aarlig under deres Hænder indlevere til Provsten i Provstiet en kort Extract og summariff Beregning over Magazinet's aarlige Beholdning og Tilvert, som skal forvares i Provstiets Archiv, og af Provsten paa hans Bistatts confronteres med Magazinet's gjennemdragne og forseglede Protocol, som da tillige af Provsten underskrives.

22 Maii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Aalborg), ang. at Sognepræsten for Sghnom og Sordum-Menighed er ikke kan være at stitage fra at levere det Foged- og Skriver-Korn, som hans Formænd fra Arrilds-Tiid have leveret. (Saasom Herredsfogden i Hassing-Herred er formeener sig, paa Grund af Lovens 1—5—18, berettiget til at oppebære af Præsten 4 Skr. Vyg aarlig, da han med hans Formænds Bøger skal kunne godtgjøre, at Præsterne i Sghnom over 100 Aar have leveret Foged- og Skriver-Korn til Kettens-Betjente i henævnte Herreder; og det med Attester fra Sognepræsterne til Sønderberg, Helligsøe og Vibne er godtgjort, at Præsten til Sghnom er ikke den eeneste Sognepræst, der i disse Herreder med saadan Byrde er besværet.)

22 Maii.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Aarhus), ang. at det bør forblive ved den paa

Fun-

Fundatsen for Randers Hospital af 22de April 1573 22 Maii.
 grundede Praxis, nemlig: at Forstanderen fremdeles
 som hidtil bortforpagter Tienderne uden nogen Vaa-
 stand af andre Auctions-Forvaltere. (I Anledning af
 Ansøgning fra Birkedommeren ved Dronningborg-Birk, om
 at nyde Auctions-Salarium af de Hospitalerne tilhørende Tiens-
 der i Birket, der fast alle skal tilhøre Randers Hospital, saas-
 vel naar de ved Auction bortsalges, som og naar de paa visse
 Aar bortforpagtes; men Fundatsen formelder, at Forstande-
 ren skal have Guldmagt at forpaafe Tienderne til dem, som
 deraf meest vilde give, hvilken Rettighed de over 200 Aar,
 ved og uden Auction, have udøvet uden Prætenktion af andre
 Rettens Berentere, men ogsaa uden Auctions-Salarium m. v.)

Instruction for Inspecteurerne ved Infante; 26 Maii.
 riet (f).

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsmanden over 29 Maii.
 Aggershuus-Stift), hvorved gives Resolution
 paa adskillige Voster i Henseende til Friderichstad-Byes
 Regnskaber og Indquartering. (I Anledning af en
 ved Stiftamtmanden indsendt Foresøgning fra Borgemeesteren,
 paa Grund af Rentekammerets Decision i Regnskaberne.)

Da ingen Magistrat i nogen Kjøbstad er tillagt Be- §. 1.
 taling for Skriv-Materialier i Byens og deres Em-
 beds-Sager, som noget, de ligesom alle andre Embeds-
 Mand selv bør anskaffe, og de Expresser, som Bor-
 gemesteren ansøger at skulle finde Sted, ere aldeles
 overflødige i en Bye, hvor Vosterne have en ordentlig
 Gang, han og desuden, som tillige Byeskriver, nyder
 Løn af Byen for sin Umage og Udgiwt med Skriv-Ma-
 terialier i Byens Sager; saa vil han dert finde den be-
 gjerte Erstatning, uden at de derfor ansøgte 16 Rd. bør §. 2.
 ham meere end andre Magistrater godtgjøres. — Da
 det allerede paa adskillige smaa Steder er indvilget, at
 de, som ere ansatte blandt Brandfolkene, maae nyde
 Befrielse for Indquartering, siden de ingen anden Be-

(f) See Prom. 8 Junii 1784. Ophøre efter Prom.
 7 Jan. 1785.

29 Maii.

- lønning have, og samme Forsatning har Sted i Frides-
richstad, saa har man intet imod, at denne Frihed lige-
ledes forundes Brandsfolkene der. Da det ved Reglemen-
tet af 1776 er bestemt, at ingen uden Forskjel skal være
fritagen for at svare Indquartering enten i Penge eller
in natura, saa længe de boe paa Byens Grund, saa
kan de Personers foregitvne Uformuenhed, som have der-
res Huse paa Byens Mark, hvoraf endog den ene af
Repræsentanterne er, ingen Undskyldning være til Fritag-
gelse, da det i svrigt forstaaer sig selv, at deres Forsat-
ning i Ansættelsen bør komme i Betragtning. Da det
paaberaabte Rescript af 10de Martii 1769 til Stifts-
amtmændene i Trundhjem ikkun er en speciel Lov for denne
Kjøbstad i et enkelt Tilfælde, og i al Fald ikke kan exten-
deres videre end til Befrielse for Indquartering in na-
tura, men foransførte Reglement udtrykkelig forbyder al
Undtagelse, og tilstæder Betaling i Penge for de Perso-
ner, som ellers kunde foruleiliges ved at have Soldaten i
Huset: saa vil deraf flyde, at hverken Apothekover
Sinding eller Postmesteren, Auditeur Bremer, kan
befries for at svare deres Andeel til Indquarterings-
Udgifterne af deres Gaarde, som skal være af de største i
Byen. Fordi en givet Soldat nyder efter Reglementet
dobbel Portion Veed-Penge, som dog ikke af Verren,
hvor han har leiet Verelse, men af den heele Indquar-
rings Udgiwt godtgjøres, flyder deraf ikke, at en givet
Under-Officeer, eller de, som staae i lige Forhold med
dem, skal have det samme, da disse selv have for deres
Deel dobbelte Portioner i alt, og dermed maae lade sig
nøie, hvad Forsatning de end ere i, og saadane ellers
vilde blive en ny Byrde for Byerne, hvilken de hidindtil
have været befrieede for; hvilket og i alle Deele har Sted,
i Henseende til de dobbelte Veed-Penge, som Compag-
nle-Feldsjer Anis ere tillagde. Siden Stemplet-Pa-
piirs-

øttis. Forhandlerne nyde i Almindelighed i alle Kjøb-
 stæder Befrielse for Indquartering, paa Grund af
 de dem forundte Rettigheder, saa maae og Hans Kjøb-
 boe for den forbigangne Tiid beholde samme; men, da
 denne Sag nu ellers er under Ventilation, vil Bestem-
 melsen for Fremtiden beroe paa den Beslutning, som
 herudi tages. — Da de 48 Sk., som betaales for Mar-
 kedets Indringen, er saa ubetydelig en Udgiwt, kan
 den for Estertiden passere. — Hvad angaaer den Jor-
 demoderen tilstaaede Løn 40 Rd., samt hendes Reises-
 Peng, da, som samme allerede af Stiftet er bevilget,
 og de 16 Rd., som Borgemeesteren anslaaer til Brænde-
 og Lys for Raadstuen, ikke ere for høit anførte, hæ-
 ves intet imod, at begge disse Udgiwter, som staaende,
 herefter passere i Byens Regnskaber.

29 Maii.

§. 7.

§. 8.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Aarhus-
 huus-Stift), ang. hvo der i Skanderborg er be-
 friet fra at besordre Consumtions-Betjentene (g).

29 Maii.

Or. Hans Friis med flere af Skanderborg-Indvaanere
 have i Anledning af Cancelliets Skrivelse under 15de Novbr.
 1783 forespurgt, om ikke ved de Ord, vedkommende Ind-
 vaanere, skal forstaaes alle de i Byen, som holde Høie og
 Woane, og have af Byens Marker og Jorder. Af Stiftamts-
 mandens Erklæring erfares, at Bøefvaden i Følge forberorte
 Skrivelse har tilholdt samtlige Byens Indvaanere at forerette
 Skorsel efter rigtig Omgang med Consumtions-Betjentene i
 Kongelig Ejendele.

I Følge Forordn. af 5te Martii 1683 §. 2 bliver
 det disse saaledes anordnede Borgere, der ere de rette
 Vedkommende, til at besørge befordret bemeldte Con-
 sumtions-Betjente paa deres Inquisitioner, da Præ-
 stebabet og øvrige i Skanderborg værende Kongelige
 Betjente, som ingen borgerlig Nærings bruge, og ikke

29. Maji. Skal holde flere Heste end til deres eget nødvendige Brug behøves, bøv være fritagen for ovenmeldte Kjørsejer.

29. Maji. B. G. K. o. Gen. Toldk. Prom. (til Consumptions-Forvalteren i Varde), ang. at paa Den Fanse er beskiftet en Fuldmægtig, som kan høre og beregne Afgivterne af de til Fanse indkommende og derfra udgaaende Skibe, samt i alle Maader at ind- og udeklarere samme, saa at de ikke behøve, for saavidt de til Den indkomme, eller derfra udgaae, at tage Told, Clareting andensteds; sølgelig kan og denne Fuldmægtig meddeele Passer-Seddel paa alle fremmede der fortolbede Vare; dog paasees, at disse Passer-Sedde med Told Stempleet ere forsynede. (I Anledning af Forvalterens Skrivelse, angaaende 2 Skbd. Humle, som med Passer-Seddel fra Fanse igjennem Varde til Episked ere ført sendte.)

3. Junil. Cancelliets Prom. (til de øvrige Kongelige Collegier (h), og Magistraten samt Hof- og Stads-Retten i Kjøbenhavn), hvorved meldes, at Kongen under 21de Maji næstafvig har combineret Søe-Statens tvende Collegier, Admiralitetet og Spe-Commissariatet, til eet Collegium, der skal føre Navn af Det Kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegium under Statsminister og Scheimeraad samt Over-Krigs-Secretair for Søe-Staten Hr. Friderich Christian Rosenkranges Præsidio; og til Med-Deputerede i bemeldte combinerede Collegio udnævnt de samtlige, som vare Deputerede udi fornævnte ophævede 2 Collegier.

Canc.

(h) Dog ikkuns Finants-Collegium, Rente- og General-Toldkammeret, det Lydffe Cancellie og udenlandffe Departement, Generalitetet, Gen. Id. Dec. og Commerces Collegium, Bergverks-Directorium, og General-Hofs-Raadet.

Cané. Prom. (til Amtmanden over Christjans- 5 Junii.
Amt), som har forespurgt sig, til hvad Priis den
residerende Capellan i Ourdal, Hr. Rømer, kan
ved Udpantning indfordre hans hos Almuen udestaaende
Restance for Skyds og Nattehold, som efter Foreer-
ning med Almuen svares i Smør), at Landskylds-For-
ordn. af 5te Febr. 1785, som bestemmer et Wismer-
Mærke Smør til 3 Skill., ikke her kan appliceres, men
at det, i Mangel af at betale Smørret in natura efter
den trufne Foreening, bliver at indfordre med 6 Skill.
pr. Wismer-Mærke (i).

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Infanterie-Re: 8 Junii.
gimenterne i Danmark), hvorved til Efterretning og Es-
terlevelse communiceres Instruction for Inspecteurerne
ved Infanteriet, dat. 26de Maii sidstleden (k).

Qvægssyge-Commissionens Circul. (til samtlige 8 Junii.
Stiftbefalings- og Amtmænd i Danmark, samt
Kjøbenhavns Magistrat), ang. i Følge Kongelig
Resolution af 26de Maii, som ophæver de ved Forordn.
af 30te Novbr. 1778 Cap. 1, §. 3 i Henseende til Horn-
Qvæg anordnede Kammer-Passer (l), at bekjend-
tgjøre, at berørte Passers Brug saaledes indtil videre er
ophævet, og derimod, saasnart tilforladelig Efterretning
om Qvægssygens Udbrudelse inden dette Riges Grend-
er maatte erholdes, ligesaa bekjendtgjøre, at foran-
førte §s. Forfærd, i Henseende til Kammer-Passer-
nes Erhvervelse og Brug, igjen paa det næste er at
efterleve.

B b b 5

Rescr.

(l) Est. Forordn. 20 Aug. 1784. V. II. 6. 9.

(k) De ere ophorte. See Prom. 7 Jan. 1785.

(l) Resol. er fuldstændig i Plac. af 14 Junii 1784. See
Circul. af 12 Ejuudem.

11 Junii.

Rescr. (til Biskopen over Fyens-Stift), ang. 2 Skoler i Orbølle-Sogn paa Alsøe, til hvilke Amtmanden og Provsten gjøre Inddeeling, og Beboerne i ethvert District henlægges til hver sin Skole i Braballig og i Mels, samt Indkomsterne lignes imellem begge Skoleholdere, som lønnes og underholdes, samt forsynes med Græsning, Foder og Ildbrændsel efter Forordn. og Instruxen af 23de Jan. 1739, samt af Orbølle-Kirkens oplæggende-Kenter tillægges aarlig 16 Rd., da Mels-Skole-District skal lade opbygge og vedligeholde et beqvemt Skolehuus.

11 Junii.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Bergen), ang. at Magistraten i Bergen, ved ethvert halve Aars Udgang, efter foregaaet Undersøgning, til Byefogden skal aflevere de Arve-Midler, der efter Resol. af 7de Febr. og Kammer-Ordre af 18de Martii 1730 udi den ad usus publicos stiftede Fonds Cassa skal deponeres, tilligemed en derover af dem og Overformynderne forfattet og underskrevet Fortegnelse; og skal Byefogden derefter udi den Kongelige Casse hensætte bemeldte Midler, og tillige aflevere den ham derpaa tilhørende Specification, og i øvrigt beregne samme Midler til Indtagt udi det af ham aflæggende Sigt- og Sagefalds-Regnskab. (Saasom Byefogden, efter Andragende, ikke af Magistraten kunde paa de anordnede Liider erholde den befalede Specification over bemeldte Arve-Midler, og af den Aarsag ei heller har kunnet ved hvert halve Aars Udgang tilligemed de soldne Arve-Midler aflevere den behørig Specification derover.)

11 Junii.

Rescr. (til Biskopen over Fyens-Stift), ang. at Froe-Prædiken i St. Knuds og Frue-Kirker i Odense maae heretter være ophævede saavel om Sommeren som om Vinteren, undtagen paa den almindelige Bededag og de tre første Spitidodage. (Paa Ansg.

Resolutioner og Collegialbreve. 753 1784.

Ansøgning fra begge Capellanerne, som androge, at disse Prædikener om Sommeren efter Keiser. af 19de Maii 1779 ikke ere til nogen Nytte, siden der aldrig vare over 4 a 5 til 10 Tilhørere, saa de ofte maatte opholde sig med Tjenesten, for at see, om de fik nogen Tilhører.)

11 Junii.

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Regimentsterne), ang. Officerernes Reise-Tilladelser. 12 Junii.

Kongen har resolveret, at Regiments-Cheferne her efter ikkun paa 3 Maaneder maae til de ved deres Regimenter staaende Officerer meddeele Reise-Permissioner i de Kongelige Riger og Lande; hvorved dog er at iagttage, at samme ei udgives i eller imod den bestemte Exerceer-Tiid, til hvilken samtlige Officererne bør vare tilstede ved Regimenterne, med mindre den yderste Nødvendighed maatte ubfordre sigt, da i saa Fald Collegit Approbation derover er at indhente; ligesom ei heller, uden samme, slige Reise-Permissioner maae prolongeres: hvilken Regel tillige skal tjene til Rettesnor i Henseende til de Reise-Permissioner, som fra Collegio meddeles.

B. G. K. o. Gen. Toldf. Circul. (til samtlige Toldere og Controleurer i Danmark), ang. at Brugen af de ved Forordn. 30te Novbr. 1778, Cap. 1., §. 3. i Henseende til Vægs Indkjøb, Drift og Transport mellem Provindserne anordnede Kammer-Passer indtil videre er ophævet; dog saaledes, at, naar tilforladelig Efterretning om Vægssygens Udbrud inden for dette Riges Grendser maatte erholdes, berørte ds. Forfærdt ogsaa det næste bliver at efterleve (m).

12 Junii,

(Kgl. Resol. til Vægssyge-Commissionen 26 Maii.)

Confirmation paa en forandret og forbedret Fundation for Poul Fichtels Hospital eller de saa kalde-

13 Junii.

(m) See Circul. 8 Junii 1784.

18 Junii. **Kaldede Hamborgske Sjeleboder i Myntergaden
udi Kjøbenhavn (n).**

§. 1. Stiftelsen skal herefter bestyres af 2 Administratører samt en Forstander og Regnskabsfører, hvilke alle tre skal være af Stifterens Familie, og i Særdeleshed Forstanderen vælges af dem, der boer her i Staden, saa længe her findes nogen, som er bekvem dertil.
Og,

(n) Fundat. er dat. 18 Martii 1784, og underskrevet af Biskop Poul Læbe, Etatsraad Laurits Alingberg, Rådskraad Christopher Sansteen, og Guldmægler ved Stadens Overformynderie Carl Severin. Dens Introitus lyder saaledes: En af vore Forsædre, sal. Poul Sechtel, som var Mynt- eller Rente-Mester udi Kong Friderich den Andens Regjerings-Tid, har i Aaret 1590 stiftet bemeldte Rattighuus, og dertil givet 3000 Rdlr. Hamborg-Courant, hvilken er bentsat og endnu staaende i bemeldte Hamborg-Bankve imod aarlig Rente. Om dette Hospitals og dets Midlers Administration har salig Sechtels Afsøn og Descendentere den 4de Jan. 1661 oprettet en Fundation, paa Grund af, at den af Stifteren selv forfattede var forkommen; hvilken indtil nu værende Tid saa meget inueligt er blevet fulgt og Stiftelsens Bestyrelse stedse besørget af Fundators Naarørende. Men, siden Familien er bleven meget vidtløftig og adspredt, i og uden de Konocliæ Rkaar og Lande, ligesom og endeel af dem saavel som deres Opholdssteder ere ubekendte, saa er der nu aldeles ingen Muelighed udi, enten mundtlig eller skriftlig at kunne samle og erfare heele Familiens Mening i en eller anden Begivenhed, Stiftelsen vedkommende, som den gamle Fundation byder; og, om det end var gjørligt, vilde det upaatsiuelig foraarsaae megen Vidtløftighed, ja mueligen ogsaa Tab og Skade for Stiftelsen, thi hvad som udi Aaret 1661 i en Familie af 10 Personer beqvæmelig kunde afsjøres, kan nu iblandt nogle hundrede ikke see. Derfor have vi Underskrivne, som nu besørge Stiftelsens Bestyrelse, alle af Stifterens Afsøn og Soogerfald, ansæet det høist nødvendigt, at saae Bestyrelsen bestemt paa en Maade, der bedst kunde bestaae med Hospitalets og dets Midlers Vel og Sikkerhed, og til den Ende forfattet naarende Fundation, hvorefter den forrige saa meget inueligt er bleven fulgt, hvis tydelige Henstat, at Stiftelsens Bestyrelse, og den Herlighed ved samme at kunne afsjætte nogle Menneskers Nød og Elendighed, skal forblive ved Stifterens Afsøn, vi ikke dølge vor Aftraac til at vedligeholde.

18 Junii.

Og, da Forstanderen er en Lem af Familien, skal han og have Deel og Stemme i Bestyrelsen, lige med de 2 Administrateurer, i alle de Tilfælde, der ikke angaa hans Regnskabs Revision, hvilket alene tilkommer Administrateurerne, saavel som at decidere og kvittere det efter Lov og Billighed. Forstanderen vælges af de 2 Administrateurer; og, naar en af disse dør eller paa anden Maade udgaaer, sammentræder den Tilbagebleven og Forstanderen, og vælger en ny Administrator. Forfalder Ueenighed i Valget, skal de Valgende underrette en bekendt og redelig Mand af Familien derom, hvis Valg paa en af de 2 i Forslag bragte Personer i saa Fald skal gjælde. Skulde ingen beqvem Administrator eller Forstander være at faae iblandt Familien her i Byen, da vælges en Udenbys, hvilken skal befuldmægtige en bekendt god Mand her i Staden til at besørge det Fornødne paa hans Vegne. Entskjont det saaledes er fastsat, at Stiftelsen ikkun skal have 2 Administrateurer, som for nærværende Tiid ere Etatsraad Klingberg og Justitsraad Hansteen, samt en Forstander, som nu er Fuldmægtig Severin, saa vedbliver dog Biskop Hgede, som indtil sidst afvige Hars Udgang har været Forstander, fremdeles at have Deel og Stemme i Administrationen, saa længe han lever eller finder det for godt. Stiftelsens Huus i Myntergaden skal efter sal. Poul Sechtels Bestemmelse fremdeles og stedse forblive et Fattighuus, hvorudi de Lemmer, som optages til at nyde Godt af Stiftelsen, skal have fri Værelser. Dette Huus vedligeholdes af Stiftelsens Indkomster. Og skal ingen ny Bygning eller Reparation af Bigtighed foretages, førend Administrateurerne tillige med Forstanderen have overlagt, hvorledes det best kan skee, uden at forringe Stiftelsens Capitaler; men alle smaa Reparationer foranstalter Forstanderen alene. Den i Sam-

§. 2.

§. 3.

borg:

18 Junii. borg-Banque staaende Capital 3000 Rd. Skal, saaledes som den af Borgemeester og Raad i bemeldte Hamborg udgivne Obligation dateret in Octavis Michaelis Mar 1590 tilholder, altid blive staaende der uopsagt fra begge Sider, og maae aldrig imodtages uden i allelees uundgaaelige Noeds-Tilfaelde, som i Serbeelshed, om det til Capitalens Conservation Kulde, eragtes uoendvending. Stiftelsens øvrige Capitaler besørger Forstanderen udsatte, saaledes som herefter ommeldes: og maae disse ikke heller angribes, med mindre Noedvendigheden kræver det; dog maae i Noeds-Tilfaelde hellere taget af dem, end af Capitalen, som staaer i Hamborg-Banque. Ligesom hidtil Skal Stiftelsens Fattig-Lemmers Antal bestaae af 14 Personer, hvilke, foruden frit Suus, nyder ugentlig til Underholdning enhver 24 Sk. og til Jule-Aften ligesaa hver 2 Mk. foruden Uge-Pengene, samt alle tilsammen aarlig 5 til 8 Favne tydt Døge-Brænde og et Læs Kul. Bliver nogen af Lemmerne syg, nyder den et Tillæg af 8 Sk. ugentlig, saa længe Sygdommen vedvarer. Skulde Stiftelsens Bygning paakomme nogen stor Brøstfældighed, hvis Istandsættelse ikke kan bestrides, uden at angribe Stiftelsens nu havende faste Capitaler, da maae Administratørene og Forstanderen efter fælles Godtfindende indskrænke hvad Lemmerne, som ovenmeldt, er tillagt, for en Tid og saa længe indtil Capitalerne igjen ere fyldte. Men, da denne Indskrænkning er en Trykelse for Fattig-Lemmerne, saa, for at undgaae den saa meget muligt, Skal saaledes forholdes: Naar nogen Fattig-Lemmer bortdør, da antages ingen i dens Sted, førend efter en Aaanedets Forløb, og det, som derved spares, bevares til Stiftelsens overordentlige Udgifter; ligeledes bør de afdøde Lemmers Efterladenskaber, naar Begravelses-Umkostningerne deraf ere bestridede, tilfalde Stiftelsen,

18 Junii

teksen, og gjøres i Penge paa beste Maade, med mindre Efterladenskaberne ere saa ringe, at Administrateurerne og Forstanderen finde for godt at uddeele samme iblandt de øvrige Lemmer; og hvad Stiftelsen saaledes tilfalder, henlægges og anvendes til dens extraordinaire Udgifter. Den Lem, som ingen Formue har eller efterlader til sin Begravelse, begravnes paa Stiftelsens Bekostning. To Maaneder efter en Fattig:Lems dødelige Afgang sammentræde Administrateurerne og Forstanderen, for at vælge en Lem i den Dødes Sted: og, som Stifterens Familie har nærmest Ret til at nyde godt af Stiftelsen, saa bør Lemmerne vælges af samme, saa længe der er nogen, som trænger dertil, samt forlanger og fortjener at antages; men, naar ingen saadan er, da vælges iblandt fremmede, hvorved altid nøie paasees, at Valget falder paa flikkelige Personer, og af dem paa de meest Trængende, Dersom ellers nogen af Poul Sechtels Familie kommer i Trang og Fattigdom, uden at have forsætlig bidraget dertil, og ikke kan eller vil indtages i Stiftelsen som Fattig:Lem ved foresaldende Vacance, da maa Administrateurerne og Forstanderen efter Overlæg, og naar de finde at Stiftelsens Indkomster kan taale det, sætte en saadan Person Haanden, ved at tillægge dem noget, enten aarlig eller til visse Tider, af Stiftelsens Penge, dog saaledes, at dens Udgifter ikke derved overskiger Indtægterne: men, for at befordre saadan Understøttelse saa meget mueligt, maae, naar Stiftelsen ikke har anden Evne dertil, een eller to hendsøde Fattig:Lemmers Pladser være ubesatte, saa længe nogen af Familien gives saadan Understøttelse. Indtræffer Ueenighed i Lemmernes Valg, eller i andre Deliberations:Tilfælde, Stiftelsen angaaende, da gielder det, der har to Stemmer; dog er herudi en Undtagelse, saa længe Stemmeretigheden er delt imellem 4 Personer, thi, naar Stem-

mer:ne

18 Junii. merne her ere lige deelte, foretraktes det, som Biskop Egede har givet sin Stemme. Skulde Stiftelsens Med-
 ler ved en eller anden Anledning blive saa mærkelig for-
 søgede, at Administrateurerne og Forstanderen see sig i
 Stand til at udbrede meere Godgjørenhed deraf, da
 staaer det i deres Magt at gjøre Indretninger dertil;
 dog maae ikke derved noget indskrænkes eller formindskes
 ubi det, som er fastsat for det nu værende Antal Lem-
 mer, da disse altid uforanderlig skal nyde hvad der er
 dem tillagt, undtagen i de Tilfælde, som før er nævnt.

§. 5. Stiftelsens Forstander skal eene have alle dens Ind-
 komster, og besørge de Capitaler, som ere uden for den
 i Hamborg-Banque staaende, efter Overlæg med Admi-
 nistrateurerne udsatte paa Rente imod forsvarlig Pant.
 Forstanderen skal og besørge alle Udgiøfterne, og udbe-
 tale samme i rette Tiid, især Lemmernes ugentlige Un-
 derholdning, samt drage Omfarg for Stiftelsens Byg-
 ningers og tilhørende Havers Bedtligeholdelse efter de For-
 holds-Regler, som i 2den Post ere nævnte. De hens-
 døde Lemmers Efterladenskaber omsætter han i Pen-
 ge, enten ved Auction, hvilken han, ligesom det skeer
 ved andre Hospitaller, selv forretter uden Betaling, eller
 og underhaanden, naar Tingene ere saa ringe, at de
 ikke fortjene at stilles til Auction, hvorefter han anfører
 Betsbet i sit Regnskab, naar Begravelses-Omkostnin-
 gerne ere fradragne. Videre besørger han indkjøbs og
 til Stiftelsens Huus henbragte de Quantiteter Brænde
 og Kul, som ere bestemte dertil. De Fornærmelser,
 som enten allerede ere, eller herefter maatte blive til-
 føiede Stiftelsen og hvad den tilhører, skal han paatale
 og søge havede, efter at Administrateurerne og han i
 Forveien have overlagt og besluttet de beste Midler der-
 til. Kort sagt: alt hvad der skal iværksættes ved Stift-
 elsen og til dens Beste, henhører under Forstanderens

For:

18 Junii.

Forsorg, hvad enten det er noget, der i Forveien er underkastet fælles Overlag og Samtnkke, eller det er saadant, som han eene har Magt at foretage. Forstanderen skal aarlig gjøre Regnskab for Stiftelsens Midler, Indtagter og Udgifter, slutte Regnskabet til hvert Aars Udgang, og indlevere det inden en Maaned derefter til Administrateurerne, under 10 Rdlrs. Mulct til Stiftelsen. Inden en Maaned efter at Regnskabet er indleveret skal det være revideret af Administrateurerne, og Mangels-Posterne være tilstillet Forstanderen, i hvis Mangel enhver af Administrateurerne ligeledes betaler til Stiftelsen en Mulct af 10 Rd. — Foreskrevne Foundation confirmeres; dog saaledes, at Administrateurerne aarlig skal indlevere til Kjøbenhavns Magistrat en Fortegnelse paa de Lemmers Navne, der nyde Godt af Stiftelsen. Saa skal og enten denne Confirmation in originalt, eller og en verificeret Udsnit deraf, indleveres til Magistraten til Bevaring i Raadhuus-Archivet.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingem. i Viborg), 19 Janll.
ang. hvorledes Kammeren i Viborg vælges.

Gr. Magistraten i Viborg har forklaret de Vanskeligheder, som møde ved den Borgerstabs meddelte Resolution selv at vælge en Kammer (o), og desaarlag for det første har antaget Borgeren Thomas Meyling, samt meddeelt ham Instrus, hvorpaa de have bejert Approbation, da de, ifald Kammeren ikke beriter af Magistraten, men af samelia Borgerstabet, skal udmeldes, udbede sig Fritagelse for det Ansvar, Tab og Skade, som for Byen kunde stode formevelst en Kammeres Uduelighed og Uvederhøftighed.

Det ansees at kunne være Byen til Nytte, at de eligerede Mænd ere med paa Borgerstabs Begne at vælge Kammer, der synes saa meget meere passende, som den Indretning med eligerede Mænd først er kom-

men

(o) See Prom. 6 Septbr. 1783.

19 Junii. men til i de senere Tiider; men skulde de ikke kunne blive eenige om en Kammerers Valg, bør Stiftbefalingsmanden decidere.

19 Junii. Rentel. Prom. (til Biskopen i Ribe), ang. at tilholde Provsten i Hind-Herred usfortsvet til Amtstuen at indsende de til Amtsforvalterens Regnskabs Belæg for 1783 befalede Præste-Attester om søde Gods samt Leiermaale m. v.; og derhos tillige søie saadan Anstalt, at Præstekabet for Fremtiden uden Ophold meddeeler Amtsforvalteren de til hans Regnskabs Belæg behøvende Attester. (Saasom Amtsforvalteren i Raskjølbing har indberettet, at han ikke endnu fra benævnte Provst har erholdt bemeldte Attester, og at flere Provster herudi findes forjommelige.)

19 Junii. Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Regimenterne ic.), indeholdende Kongelig Resolution, at de ved Armeen for nogen Tid siden anordnede røde og gule Cocarder, formedelst deres Kostbarheds og Lidensvarigheds Skyld, nu strax skal afskaffes, og i deres Sted de forhen brugte sorte Cocarder igjen indføres (p).

25 Junii. Rescr. (til Justitiarius i Høieste-Ret), ang. at udi de octroierede Compagniers Sager skal de Assessores alene, som ere en Interessent i den nedstigende eller opstigende Linie beslægtet eller besvogret, gaae ud af Høieste-Ret; hvorimod de i Sidselinierne maae være tilstede, og domme i Compagniernes Sager, naar Nødvendigheden det udfordrer, og det behøvende Antal af Assessorer ellers ikke var at erholde. (Saasom, efter Justitiarii Forestilling, udi benævnte Compagnier, og især det Asiatiske Compagnies Sager møder den Bankelighed, at der efter Instruxens ade s. ikke kan faaes det fornødne Antal af Assessorer, da ikke alene de, som selv ere Interessenter, men endog de, som maaatte være Inter-

ressen-

Resolitioner og Collegialbreve. 771 1784.

æffenterne nærmere bestaaende end Søskendebørn, skal efter den 14de 8. gaae ud af Ketten.) 25 Junii.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Bergen), ang. at de 4 fattige Skoler i Bergen aarlig maae nyde 1000 Rd. af den paa tør Fisk 2c. lagde Afgift, og han selv 300 Rd., m. v. 2 Julii.

Mr. J Anledning af Rescr. 26de Martii 1783 har Stiftsamtms. foreskillet, at de 4 i Bergen værende offentlige Skolers Indtægter ikke nær ere tilstrækkelige til de aarlige Udgifter, hvilket dog er saa meget mere nødvendig, som de fattige Børn foruden fri Undervisning bør nyde det Forbehold af Uldet og Linned; derfor har her indstilt, om Manufacturhuset af det ved Rescr. af 15de Decbr. 1779 Korte Paalæg paa de fra Bergen udførende tør Fisk samt Tran og Rogn maatte fra dette Aars Begyndelse være 1000 Rd. aarligen til disse 4 Skoler, nemlig til Domkirken 200 Rd., Nøstirkens 200 Rd., Korskirken 200 Rd., og Bøens almindelige Skole 400 Rd. Læstedes har her foreskillet, at det er ham ikke muligt af den tilgaaede Gaae at have sit anstændige Udkomme, uden at sætte sig i Gjæld og desaar saa onholdet, at ham af dette Paalæg maatte forundes det Overflødende, da Beholdningen det ene Aar med det andet neppe overgaaer 300 Rd.

Af forberorte Paalæg af de fra Bergen udførende tør Fisk, Tran og Rogn maae 1000 Rd. tilfalde forbeholdte fire Fattige-Skoler, og Stiftsamtmanden (q) for sin Betjenings-Tiid, uden Folge for hans Efterkommere, nyde 300 Rd. aarlig af Overflødet, som kommer Manufacturhuset tilgode; alt fra indeværende Aars Begyndelse at regne: men Bergens Magistrats igjendagne Ansøgning, om deres Indkomsters Forbedring, skal fremdeles udsættes, indtil Auctions-Directeur-Tjenesten vorder ledig, da derom maae stee nærmere Forstilling.

Rescr. (til Kjøbenhavns Hof- og Stads-Ret), ang. et tredie Vidne-Kammers Oprettelse, samt 2 Julii.

2 Julii. lige Vidne-Sagernes Deeling imellem alle 3 Kamre, og deres snarests Tilendebringelse.

Gr. Retten har foreslået, at Vidne-Forhøret i de civile og Sjæle-Rets-Sager have Tiid efter anden saaledes tiltaget, at Dommerne maae bestemme Vidneenes Afhørelse 2 a 3 Maaneder, efter at Sagerne ere incamererede, saa at en vidtloftig Vidne-Sag, hvorudi der er flere Vidner end des paa een Dag kan afhøres, og altsaa paa lige saa lang Tid maae udfættes, kan paa den Raade henstaae et Aar eller længere, og Vidnerne imidlertid enten være døde eller bortreiste, hvorved Parternes Ret lettelig kan spildes, eller og de iføres større Besøkninger ved at lade Vidnerne andensteds afsøre, samt at der, uagtet hver Dags Formiddag og de sædvanlige Tiider om Eftermiddagen anvendes til at føre Vidner, dog staae over 50 Sager usluttede, hvorefter et tredje Vidne-Kammer vil blive uundaaelig fornødent. — Efter lige Omstændigheder, og paa det Parternes ikke skal aies Retlighed at bevære sig over, at de i Mangel af deres Vidners bestemte Afhørelse skulde tabe deres formeentlige Ret, befales:

Ved Hof- og Stads-Retten maae oprettes et tredje Vidne-Kammer, hvorudi til Dommer er udnavnt Assessor Fr. D. Sechman, Fleischer, samt til Juldmægtig hos Justits-Secretairen og til at føre Protocollen i dette Vidne-Kammer bestikket P. Rosted med 200 Rd, aarlig Løn. De derfra udfærdigende Forhøret skal besvrides ved saa kaldede Art-Skrivere, med hvilke Juldmægtigen skal have Indseende, selv med dem conferere Vidne-Forhørerne, og forsøgne disse med sin Paategning, at saadant er fæet; ligesom og, til samtlige Vidne-Sagers desto hastigere Afhjorelse, samme skal imellem alle 3 Vidne-Kammere deeles saaledes, at de, det snarest mueligt, kan bringes til Ende.

2 Julii. Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aggershuus-Stift), ang. at 1ste Cap. 4de Art. af Forordn. 26de Septbr. 1735 skal for Fremtiden være extended til Troøvig-Havn. (Saafom Stiftamt. har indsendt en Forestilling fra Magistraten i Høen, hvoraf erfares, at Skibs-Kedene inden Langehunds-Bjorden pleie sædvanlig om Efteraaret, paa det deres Skibe desto tidligere om Foraaret kan komme til Søes, at oplægge deres Skibe i Troøvig-Havn, iffs

ikke langt fra Ladesteket Bredig, saa at man ofte kan tælle 30 a 40 flore og smaa Partier liggende tæt ved hinanden, hvilke lettelig ved Jlds Afsandelse kan gjøre hverandre Skade; desaarlag nogle af bemeldte Skibs-Kedere have begjært, at fornævnte Forordnings Vdende maatte udtræffelg blive anvendelig paa Erossvig-Havn, om ikke for heele Maret, saa dog fra October Maanedes Begyndelse indtil Udaangen af næste Martii Maaned, allerbest de Søfarende vdi de i Nærheden liggende Strandkøder-Huse, kon blive forsynede med Jldstieder til deres Fornødenhed, uden at trænge til andre iuden Skibs-Boerde, saa længe de der i Havnen have nødig at oppholde sig.)

2 Julii.

Cancelliets Prom. (til de øvrige Kongelige Col- legier (r); ang. den Kongelige Finants-Casse- Direction, og sammes Forretninger (s).

3 Julii.
(Kongel. Befaling 2 Junii.)

Det da værende Finants-Collegium skal i Frem- tiden kaldes den Kongel. Finants-Casse-Direction, som skal bestaae af de der værende Deputerede, hvortil endnu skal trække den, som allernaadigst anbefales Fore- stilling i Finants-Sager. Denne Direction besgrger alle Indtægter og Udgiufter, og derover udstæder Assig- nationer; ligeledes alle Revisions-, Udmyntnings- og Lotto-Sager, som henhøre under Finants-Collegio, og i Almindelighed alt hvad som betræffer den besyns- derlige Forvaltning af Mynt-, Casse- og Penge- Sager, som ikke allerede maatte være anbefalede Banco- Contoitrenes Directioner; dog ikkun for saavidt alle oven- meldte Sager grunde sig paa staaende og tilværende Re- solutioner, da nye Foranstaltninger og Forestillinger, angaaende disse Sager, skal henhøre til det ny opret- tede Finants-Collegium. Alle Indtægter og Udgiufter

Ecc 3

ved

(r) Nemlig: Det Indre Cancellie og udenlandske Depar- tement, Generalitets- og Commissariats- samt Admirali- tets- og Commerce Collegium, Finants-Collegium, Vest. Ginn. Rente- og Generalstold-Kammer, Skatkammer- Directionen, Gen. Id. Decon. og Commerce-Coll., Berg- verks-Directorium, General-Pestamtet, og Overbance- Directionen.

(s) See tillige Plac. af 18 Junii 1784.

3 Julii. ved begge Skatkamrenes Indretninger, deres Activa og Passiva, deres Forbindtigheder og Rettigheder, skal henlægges under Finants Caffe-Directionen (†). Dog beholder saavel Skatkammer-Directionen som Over-banco-Directionen Forvaltningen og Administrationen af de Sager, som til dem ere henlagde, indtil det ny Finants-Collegii nærmere Forestilling. — Denne Indretning skal med Julii Quartal tage sin Begyndelse.

3 Julii. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. over Hvens Stift), ang. at Ræmneren i Hjerteminde maae fra Aaret 1780, og fremdeles, saa længe han forestaaer Ræmneriet, nyde aarlig, for den derved faldende Besværlighed, i Belønning af Hvens Cassa 6 Rd.; og de efterkommende Ræmnere ligeledes tillægges samme Belønning aarlig, dog ikke for det første Aar, de til Ræmner blive udnævnte, men alene for de svrige paafølgende Aar, at de længere vedblive dette Embede formedelst Mangel paa andre duelige og vederheftige Borgere, som ellers hertil, i Følge Loven, af Byefogden aarlig bør antages. (I Anledning af Byefogdens Begjering om Resolution i Følge Renteskammerets Decision i Regnskaberne 1778 og 1779; og siden der i Byen ikkun skal findes saa Personer, som kan betroske Henge-Oppeborseler, og ere Rikede til, derfor at afsætte vedborlig Regnskab, det og ikke kan forlanges, at een Borger meere end en anden skal desaarlag eet Aar efter det andet vedblive saadanne Hvens Bestillinger uden billig Erstatning.)

3 Julii. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Aalborg), ang. at de af Borgerne i Nykjøbing paa Morsee, som holde Heste og Vogne, bør anstafte Befordring til Garnisonen der paa Stedet, saa ofte nogen af Officererne i befalede Forretning nødsages at requirere Vogn for Betaling. (Saasom Chefen for det Sjællandske Regiments har besværet sig over, at bemeldte Borgerkab vejrer sig ved,

(†) See Circul. af 10 og 31 Julii 1784.

ved, for Betaling efter Vognmands Taxten at gjøre Keiser, baade naar han maae sæde klingende Mønt komme fra Tshibed eller Nishobina til Garmponen i Schwæ og Hollstebro, og naar Officerne maae gjøre Keiser i Kongelig Forretning, hvortil Generalitets Collegium skal negte Regimentet fra Besørgning; og af indbenede Erklæringer erfarer, at Vedkommende, siden intet Vognmands-Laug er i Byen, formene sig paa Grund af Leven og Vognmands-Laug-Artisterne alene pligtige at gjøre Keiser med fremmede Kjørende, og ikke med nogen der i Byen Boende eller sig Ophejdende.)

3 Julii.

B. G. K. o. Gen. Soldk. Circul. (til samtlige **3 Julii.**
Toldere og Controleurer i Danmark), ang. 1) at **Nord-Americanske** Vare ikke blive at behandle som fra første Haand, uden naar de komme directe fra **Nord-America** eller over **Dansk Vestindien**; 2) at **Nord-Americanske Skibe** som uprivilegerede blive at behandle.

Keiser. (til **Stiftbefalingsmanden over Aggers- 9 Julii.**
huus-Strift), ang. nogle **Forstæders Indlemmelse** under **Christiania**, og **Forandring i Handelen** sammesteds (u).

Er. Ved den Anledning, at adskillige have ansøgt, at deres Gaarde, som ligge i den saa kaldede **Stor-Gade**, der gænder tet op til **Christiania**, men for nærværende Tid henhører under **Ferstaaden**, maatte henlægges under **Byen**, har forrige **Stiftbefalingsmand** indskilt, om **Stor-Gaden**, **Vatterlands-Gaden** til **Vatterlands Proe**, og det saa kaldede **Vatterlands-Lov** herester maatte tillægges **Byens Grund**, saaledes: at de der Boende havde Læst med de **Kjøbmand** af **Byen** til at drive **Handel** (den med aabne **Veder** alene undtagen), imod at af **Husene** og **Grundene** herester blev svaret lige **Afgive** med de øvrige **Gaardes Grunde** i **Byen**, hvorefter **Byens Lasse** aarlig vilde vinde et **anveelig Tilskud**, hvorefter det maatte tillades **Kjøbmandene** i **Byen**, som hidindtil ikke have maattet sælge uden i **store Quantiteter**, at handle saavel i **Stort** som i **Smaat** uden **Forskjel** med de **Vare**, som vedkomme **Handelen**; ligesom og at alle de, som nu **afraf** vilde overgaae fra **Køber-Standen** til **Kjøbmands-Standen**, saadant maatte bevilges, uden at de, for deres **Levetid**, behøvede at forandre **Boepæl**; de andre derimod, saavel som de, der for **Eftertiden** antages til **Købere**, skulde alene

(u) Noiere bestemt ved Prom. 2 Decbr. 1784 og 26 Mar: til 1785.

9 Julii.

ernære sig ved Strapperie og Spekulerie uden anden Handelen, den almindelige med chinesiske og vestindiske Vare alleene undtagen.

Saadant Forslag approberes; dog bevilges derhos, at de i Forstæderne, som nu indlemmes under Byen, maac holde aabne Kramboder lige med Rishmændene i bemeldte Christiania, da de skal bære lige Børdet med de andre Borgere i Byen.

10 Julii.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark), ang. at efter Kongelig Befaling blive 1) alle de Told- og Consumtions-Revenuer, som hidtil til det Kongelige Skatkammer directe ere blevene indsendte, fra denne Maanedes Begyndelse, paa samme Maade som det skeer med Tobaks- og Salt-Tolden, Summe-Afgivten ic. til vedkommende Aants Oppebørsels-Dejvent at afgive mod dobbelt Qvittering, hvoraf Prima-Qvitteringen ved Regnskabet fremlægges, men Secunda-Qvitteringen med Extracten til General-Toldkammeret indsendes. Deraf følger: 2) at ingen Oppebørseler, saldne efter denne Maanedes Begyndelse, blive til Skatkammeret, som tilforn, at indsende; 3) at, paa det Efterretning kan have om, hvor meget til Skatkammeret og hvor meget til Zahl-Cassen er af Oppebørslerne indleveret, bliver General-Extracten bag i Regnskabet at deele ved Junii Maanedes Udgang, men begge Summerne, baade den for dette Aars første og den for dets anden halve Deel ved Aarets Udgang at sammenlægges (x).

20 Julii.

Bemeldte Kammeres Circul. (til Oppebørsels-Dejventene ved Consumtionen i Danmark), ang. at efter Kongelig Befaling blive alle de Told- og Con-

(x) Efr. Plac. 18 Junii, samt Trom. 5, 10 og 31 Julii 1784.

10 Julii.

Consumtions-Intrader, som hidtil af Consumtions-Betsentene directe ere blevene indsendte til det Kongelige Skatkammer, fra denne Maanedes Begyndelse af at afgive med de øvrige Consumtions-Intrader til vedkommende Amtstue; dog maas til fornøden Efterretning de forhen til Skatkammeret betalende Intrader ansføres under en separat Rubrique saavel i Extracterne som Regnskaberne (y).

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. 13 Julii. (til Stiftsbefalingsm. i Ribe), ang. at lade Vedkommende i Varde tilholde at efterkomme Forordn. af 24de Jan. 1761 saaledes: at de Huus-Eiere, som have nedtaget Tegl-Tage af deres efter Branden den 3die Junii 1779 opbygde Huse, og igjen oplagt Straae eller andet forbudet Tag, eller og straaetækket deres Gaardene opsatte Bygninger, tilpligtes at oplægge Steen-Tag; at alle de forbudne Gavl affaffes og forandres; at de saa kaldte Sad-Mønstinger nedtages, og i det Sted oplægges med Steen; altsammen inden en vis fastsættende kort Tiid; samt at i Henseende til Diger og Indhegninger sees baade paa Sikkerheden og Byens Siir; og i Almindelighed bemeldte Forordn. 4de Cap. 22de Art. paa det næste overholdes, paa hvad Sted i Byen Bygningerne endog ere beliggende. (Saaom det indsendte Brandrets-Forhor viser, at alle de i Stris. af 10de April hidtil den omtalte Uordener ved Bygningerne i Varde (z), tværtimod bemeldte Forordn., virkelig ere foregaaede.)

E c c 5

Refer.

(y) Eft. Plac. 18 Junii, samt Prom. 3, 10 og 31 Julii 1784.

(z) Bemlig, foruden hvad af Ovenansførte kan sees: Noget have bekrædet deres Gavl med Kung og Halm, i Stædet for Steen; paa adskillige nye Huse i den uafbrændte Deel har man og oplagt Straae-Tag; foruden at mangfoldige Stæder i Byen findes Diger af Kung-Torv eller Jord, der lettelig brænder, og er til Vanzur. — Prom. af 13 Julii er igjennemgaaet under 13 Novbr. 1784.

16 Julii.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at det i Henseende til Indquarterings-Væsenet i Kjøbenhavn skal forblive uraggelig ved Rescr. af 30te Novbr. 1764, som i alle sine Puncter og Clausuler skal blive i sin fulde Kraft. Og, da Kongen har besluttet, til de i Staden i Garnison liggende Regimenter, paa ny at lape indrette og opbygge de fornødne Caserner: saa haver Magistraten at see derhen, at Soldaterne imidlertid faae saa forsvarlige Qvarterer anviste, at de i Henseende til deres Sundheds Conservation kan være tjente med dem, og til den Pris, som i hsiſtbe- meldte Rescript er bleven fastsat (*). (Efter at Kongen er foredraget den, til at undersøge bemeldte Indquarterings- væsen, anordnede Commissionens Forhandling.)

23 Julii.

Rescr. (til Biskopen i Aarhus), ang. at Degnekaldet til Besser og Ormsberg maae for bestandig være combineret med det residerende Capellanie, og da deraf svares ubi aarlig Enke-Pension 20 Rd. (Saaſom Capellanen søgte denne Pension for hans Enke, men Biskopen meldte, at Capellaniet ikke kunde taale det, med mindre Degnekaldet dermed fremdeles, som i de 3 sidste Capellaners Tid, maatte combineres.)

23 Julii.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. at det nu ledige Borgemeſter-Embedet i Ribe maae blive ubesat, og Lønnen, som beregnes til 110 Rd., tillægges den nu værende Præsident, saa længe han lever; men efter hans Død skal i Ribe ikkuns være en Borgemeſter, som da maae nyde baade Præsidentens og Borgemeſterens Indkomster, dog ikke de 100 Rd., som nu værende Præsident Uſing nyder af Kongens Cass; og, naar een af de 3 virkelige Raadmænd afgaar, skal hans Plads blive ubesat, og Lønnen komme til Deeling imellem de 2 andre Raadmænd. (Saaſom

(*) See Rescr. 24 Septbr. 1784.

som Stiftamtin. her andraget, at Magistraten i Ribe hidtil har bestaaet af en Præsident, en Borgemeister og 3 virkelige Raadmand, men at Borgemeisteren Justitsraad Fridsch er efter Ansoanina bleven entlediaet fra dette Embeds, og at Præsidentens Indkomster ikkun beløbe sig om trent til 270 Rd., hvoraf han endda nyder de 100 Rd. af Kongens Cass. og 40 Rd. af Byen, uden Løse for Eftermanden: samt at Aas gistrats-Embedet gierne skal kunde bestides af en Borgemeister, og 2 virkelige Raadmand ligesom paa andre Steder, da disse sidste tillige ere tillagte andre Embeder.)

23 Julii.

Kæser. (til Stiftbefalingsm. over Fyens-Stift, og Notits til Kjøbenhavn's Universitet), ana. at det i Middelfart aarlig holdende Qvæg-Mark-Fed herester maae fastsættes til den 18de eller 19de Octbr., i Stedet for 26de. (1) Efter Indvaanernes Ansoanina, saasom dette Marked jevnlig holdes paa samme Dag som Krans Markedet i Fridericia, hvilket skal foraarlage dem anseelig Tab ved deres Vares Afsetning, siden disse 2 Øer ligesom hin anden paa 1 Mil nær; 2) paa det Vedkommende, som vil besøge begge Markeder, dertil kan have fornøden Leilighed.)

23 Julii.

Bevilgning, at Eieren af Thimgaard i Bøveling-Amt maae af alle Fremmede og Rejsende, som passere de 2 af ham ved de nye anlagte Veie imellem Rinafsjøbing og Lemvig, bygde nye Broer samt de 4 paa bemeldte Gaards Marker forhen værende Broer, lade oppebære udi Broe-Penge af en Carosse, Chaise, Phaeton eller deslige 6 Sk., af en beslagen Vogn 4 Sk., af en ordinair Bonde-Vogn 2 Sk., og af en Ridende 1 Sk.; dog undtages herfra Amtmanden, Posten, og andre, som paa Embeds Vegne og i Kongens Trinde derover maatte passere: hvorimod Gaardens Eier skal, under denne Bevilgnings Forbrydelse, holde disse 6 Broer samt der værende halve Miils Veie og Bæse vedlige og i forsvarlig Stand. (Saasom Eieren har soat, at, saasom forrige Eier ved Bev. af 19de Jan. 1753 er forundt Lilladelse at bære Broe-Penge for Passagen over de 4 Broer, som ogsaa maatte forundes samme Frihed saavel i Hensende til de 4 gamle som de 2 nye Broer.)

23 Julii.

Bevilg-

30 Julii.

Bevilgning, at der udi Stege paa Moen maae oprettes et ordentligt Bognmangſ-Laug for Supplicanterne (b) og efterkommende Borgere, hvilket Laug i alt noie ſkal rette ſig efter Forordn. af 5te Martii 1683 ſamt andre om Befordringskabet allerede udgangne Anordninger, ligesom og være forbunden til at opfylde de Pligter, ſom ved den udkommende ny Anordning om Befordringsvæſenet kunde blive dem paalagde. (Efter Anſøgning fra Benævnte, hvilke androge, at der i bemeldte Stege hverken er eller ſkal have været noget Boanmands-Laug, hvilket ofte, ſer i Sæde- og Hoſte-Tiden, ſal foraarjage Vanſelighed med at kaſte Reſende Befordring; beſaaring de ere bleve ſindede at indgaae med hinanden i et ordentligt Boanmands-Laug, og at befordre alle Reſende ved Nat og Dag baade udi Sæde- og Hoſte-Tiden, imod at de maaatte ude lige Rettighed med andre Kjøbſtæder.)

30 Julii.

Reſcr. (til Biſkopen over Sjællands-Stift), ang. at nu værende og efterkommende Degne-Enker udi Farøe-Herred maae af Degnekaldene ſammesteds nyde aarligen udi Enke-Penſion ſaaledes: Af Degnekaldet i Spjellerup og Smerup 7 Rd., Carſe og Alsløv 10, Dalbye og Turebye 12, Kongſted 12, Korholte 4, Farøe 12 (men p. t. Degns Enke 20 Rd.), ſamt Ulſøe og Draabye efter Befal. af 21de Maji 1783 7 Rd. 10. (c).

31 Julii.

Reutenk. Circul. (til ſamtlige Stiftbefalings- og Amtmænd ſamt Grever og Friherretter i Danmark), hvorved paa ny forbydes Brændeviins-Kedſkaber at ſælges til, eller oplægges hos Ubetentigede paa Landet, m. v. om Paſſeer-Sedſe paa Rje-

(b) Næmlig Morten Pedersen, Mads Madsen, Peder Mortensen, Friderich Frigast, Rasmus Larsen og Chriſtian Chriſtensen.

(c) I det øvrige ſom Reſcr. af 1 Julii 1778.

Rjedelførernes og Kobbersmeddernes bemeldte Redskaber. 31 Julii.

Gr. For saavidt mueligt at forekomme deres Salg til dem paa Landet, som ere uberettigede til at brænde Brændeviin, har Kongen, paa Rentekammerets Forsøgning, resolueret:

"Rentekammeret autoriseres til: 1) Ved Circulaire Skrivelser til samtlige Stift- og Amtmand her i Riget, til videre Bekjendtgjørelse for alle Vedkommende, paa ny at indskærpe det udi Forordn. af 26de April 1776 dens 4de Art. indeholdte Forbud, at ingen Kobbershandlere, Kobbersførere, Kobbersmedde og andre Kjøbstæd-Indvaanere maae understaae sig at sælge noget Slags Brændeviins-Redskab til nogen paa Landet boende, som, til at brænde Brændeviin, er uberettiget, eller hos disse af saadanne Redskaber at gjøre Oplag, under den fastsatte udeblivelige Mulct af 20 Rd. for hver og hver gang, de befindes herimod at handle, hvilken Mulct fremdeles skal, efter bemeldte Forordnings 7de Art., tilfalde Angiveren alene, som Forbrødsbelsen opdager; og 2) at afgjøre ved Correspondence med General-Toldkammeret, at bemeldte Rjedelsførere kunne paalægges, ic. (d) ere folgte." — I Følge denne Resolution og Rentekammerets derefter med det Kongelige General-Toldkammer førte Correspondence, er Rentekammeret af General-Toldkammeret bleven tilmeldt: at vedkommende Told- og Consumtions-Betjente derstra ere beordrede, om at meddeele saavel Rjedelsførerne fra den Flensborgske og Engelskholmiske Fabrique som Kobbersmeddene i Kjøbstæderne behørige Passeer-Sedle paa de af dem udførende Brændeviins-Redskaber, og at Stiftsamtmandene tillige ere blevene anmodede at bekjendtgjøre Kob-

(d) Sigesom den Kongel. Resol. i Circul. til Tolderne af 24 April 1784.

31 Julii. Kobbetsmeddene i Rjæbskæderne, at de skal forsyne sig med saadanne Passeer: Sedle (e).

31 Julii. Rentel. Circul. (til samtlige Amtsforvaltere i Danmark og Greven til Schackenburg), ang. at Extra- og Rang-Skatten samt Gold-Indtægterne og Afgivten af bortsolgte Kongel. Fordegodsfer bør herefter beregnes i de ordinaire Contributions Regnskaber og Extracter.

Gr. Kongen har ved Rescr. af 2den i forrige Maaned (f) befalet, at den anordnede Finants-Casse-Direction skal imodtage alle Indtægter og Udgifter af begge Skatkammerens Indretninger, samt at dette skal begynde med 1ste i indværende Maaned; og bemeldte Direction har forslaaet, at samtlige Amtsforvaltere i Danmark moatte blive tillagt saadan Ordre, som i den Henseende til samtlige Skatters og Udgifters Beregning, Regnskabernes Afslutning med videre, er eragtet fornøden.

1) Bliver at forfatte, og det snarreste mueligt til Rentekammeret at indsende Regnskab for Extra- og Rang-Skattens Oppebørseler, saavelsom Rente-Afgivten af den i de bortsolgte Kongelige Godser indestaaende halve Rjæbe-Summa for Skatkammerets Regning fra 1ste Jan. til ultim. Junii h. a., hvilken sidste Afgivt vel ikke forfalder til Betaling førend 1ste Decbr., men maae dog i bemeldte Regnskab ansøres for det halve Aar til fornævnte ultim. Junii som Restance; men fra 1ste i indværende Maaned til ultim. December og fremdeles bliver for Finants-Casse-Directionens Regning Extra- og Rang-Skatten, saavelsom Rente-Afgivten af de bortsolgte Kongelige Godser, saa og de ved afvigte Junii Maanedes Udgang varende Restancer af benævnte Skatter og Afgivt at beregne ubi de ordinaire Contributions-Regnskaber; dog saaledes: a) Restancens Beløb

(e) See de 2 første Circul. af 24 April 1784.

(f) See Plac. 18 Junii og Prom. 3 Julii 1784.

31 Julii.

Beløb af ethver Slags Skat, saavel som af Rente: Afgiøten til ultim. Junii, maae hver for sig i Regnskabet anføres; b) ligesom over Extra: og Rang: Skatten fra 1ste denne Maaned hver for sig bliver at forfatte en General: Beregning, og derudi at allegere de sædvanlige og medfølgende Beviisligheder, saa bliver og over Rente: Afgiøten en separat Beregning: at forfatte, og disse Beregningers totale Beløb bliver til Slutning ubi Contributions: Regnskabet særskilt at anføre, efter Vaaberaabelse af enhver af forberemdelte derved fremlæggende Beregninger; derimod behøves ved Betalingen af forberørte Skatter og Rente: Afgiøt til Zahl: Cassen ingen separat Benævnelse, da samme under de øvrige Revenuer bør betales. 2) At af Told: Betjentene ved de under ethvert Amt beliggende Told: Steder bliver at imodtage, naar disse maanedlig, i Folge General: Toldkammerets Foranstaltning (g), til Amtsforvalterne aflevere hvad Told: Revenuer der fra 1ste i indevarende Maaned og fremdeles herefter indkommer, og derfor at quittere Aflevererne, samt Beløbet ubi det ordinaire Contributions: Regnskab at beregne til Indtægt, under en særskilt Rubrique; og 3) bliver ubi indsendende maanedlige, Quartals: og General: Extracter herefter fra 1ste i indevarende Maaned og fremdeles at classificere Extra: og Rang: Skatten, samt Told: Indtægterne og den aarlige Afgiøt af bortsolgte Kongelige Jordegodsfer, ligesom med andre forskjellige Kongelige Oppebørseler har været skeet. I øvrigt ere samtlige Magistrater og Byefogder i Dag beordrede, ufortøvet og i det seeneeste inden 14 Dage at forfatte og til vedkommende Amtsforvaltere at indsende en accurat Beregning over Extra: og Rang: Skattens Beløb af enhver Kjøbstad fra 1ste Jan. til ultim. Junii h. a., med nøiagtig Forklaring om, hvor meget deraf til

31 Julii. til forrige Naanedes Udgang er indkommen, og hvor meget der uindkommen staaer tilbage; ligesom der til samme Tid at indsende Belsbet af den indkomne Extra- og Rang: Skat.

6 Aug. Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Aggershuus:Stift), ang. Abodis Ansættelse af Præstegaardenes Huse i Vacance, og dens Prioritet i Naadens-Aaret, m. v. om det benefice: rede Godses Bortbygsling i Naadens-Aaret.

Or. Det er andraget, at der skal foregaae adskillige Uordener med Abodis Svarelse af Præstegaardenes Huse, som Præsternes Enker eller Arvinger skal tilsvare, da den enten opkrues saa betydelig, at Enken aldeles ruineres, Skont Estermanden siden har sat den i Stand for langt mindre, eller og at den anskaffes saa ringe, at den tiltrædende Præst har maattet sætte sig i Bekostning, for at saae den i beboelig Stand, hvilket alt bestemmes af en ofte uhyndig Laug: Ret; som jævnlig lader sig forlede af det eene eller det andet Partie; der og ligeledes skal begaaes Misbrug med det benefice: rede Godses Bortbygsling af Enken i Naadens-Aaret, ved Afkæelse fra Forældre til Børn eller til Fremmede, hvorved Estermanden foruærmes i den Bygsel, ham i Tiiden kunde tilfalde, og at Gaarden ofte besættes med uduelige Beboere.

§. 1. For saavidt Aggershuus:Stift angaaer, anordnes og befales: Ingen Abod af Præstegaardenes Huse, enten til Godtgjærelse eller Ansvar, maae ansættes hviere end 500 Rd., som en billig Middelvei paa begge Sider; hvorimod, paa det Sikkerhed i den Henseende altid kan have, ingen Præst maae herefter pantsætte sit Naadens: Aar anderledes end med anden Prioritet næst efter Aboden, saa at denne først deraf skal udredes, men de Pantsættelser derimod, som ere stete forinden denne Anordnings Bekjendtgjærelse, skal fremdeles staae ved Magt.

§. 2. Intet nyt Bygsel: Brev maae i Naadens-Aaret af den fratrædende Præst, hans Enke eller Arvinger, udstædes, uden paa saadaane Gaarde, som enten formædelt Mand og Kones Dødsfald eller Entens

Enkens Indtrædelse i nyt Givtermaal blive virkelig ledige efter Loven, men al anden Afstaaelse skal derimod enten udstaae, til Naadens Aaret er udløbet, eller, om en Nødvendighed maatte udfordre det før, da skal det ske med Eftermandens Samtykke, og begge i saa Fald udstæde Bygsel-Brevet, uden for hvilken Orden Soren-
Kriveren ikke maae driste sig til at tinglyse nogen Bygsel-Seddel. 6 Aug.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Christians-
Amt), ang. at Gaard-Beboere, endskjønt de forhen have været Under-Officer, bør dog sidde Laug-
Ket. (Paa Amtmandens Prom., hvorved han har begjert Resolution, om Bonden Andreas Krabye af Løben, som forhen har været Under-Officer, kan, efter hans indkomne Begjering, være fri for at sidde Laug-Ket. 7 Aug.

Da Loven befaler at nævne aarlig 8 boefatte Mænd i hvert Ting-Laug til at være Laugrettes-Mænd, samt at Udnavnelsen skal ske efter Bøigde-Mandtallene, saa skylder heraf, at ingen Exemption kan finde Sted; og, naar en Under-Officer, som beboer Gaard, ophører at være det, er han Bonde, og som saadan bør være pligtig for sin Gaard at bære Bøigdens Byrder: hvorfore saavel fornævnte Andreas Krabye, som alle i hans Casu; lige med andre boefatte Mænd, bør efter Tour og paa Udnavnelse uvegerlig antage Tjeneste som Laugrettes-Mænd.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aggershuus-
Stift), ang. at i de Stervboer i bemeldte Stift, hvor der findes afskillige Creditorer, som ikke paa anden Maade kan erholde Betaling end ved Udlæg i Jord, skal alt Jordegods opdraabes ved offentlig Auction, og bort-
selges til den Høistbydende, paa det Creditorerne kunne nyde deres Betaling af Kjøbe-Summen; dog saaledes, at, saafremt Budet ikke opnaaer Pante-Summen, maae
VI. Deel. 2 Bind. D d d Udlæg 13 Aug.

13 Aug.

Udlæg in natura til Panthaverens Skadeelskoldelse, ifald den det paaftaaer, finde Sted. (Ei at forekomme den Misbrug, som ved Stifterne i Norge foregaaer dermed, at Gorenkriverne, som ere Stifterforvaltere, give Udlæg i Jord til enhver Creditor i Sterboer, hvorved deres Indkomster forøges, men Almuen udlæses; da formedelsk saadan Udlæg Creditor formaaes til, iagen at tilføde Debitor Jorden, som saaledes paa ny deraf bliver Eier, men derimod udsæder sin Parte-Obliigation til Creditor, hvilket alt maae tinglyses til Beføstning for Debitor.)

14 Aug.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. i Bergen), ang. at de, som ved Udskrivninger til Soe-Tjenesten i Bergen troe sig fornærmede, kunne besvære, men maae ei modsætte sig.

Gr. Af Skrivelse med Bilager fra Admiralitets- og Commissariats-Collegio har man erfaret, hvorledes, ved den seneste, efter allerhøieste Befaling, i Bergen foretagne Udskrivning, hvor 2 Enrollerede, nemlig Jens Isachsen Møller og Lars Rege, blandt andre bleve udtagne til den Kongelige Tjeneste, den ene som Stormand og den anden som Raadros, den første Skipper Job Frich og den sidste selv ved Notarial-Processer og Bestikkelser, opfyldte med nærgaaende Beskyldninger over Enrollerings-Chefen, have modsat sig Udskrivningen, og Skipper Frich endog udtaet en i Kammerlige Udtrøkke forfattet Stevning til Bergens-Boeting imod bemeldte Chef og Krigs-Commissair Thunboe, med Paaskand over dem begge til Dværgning for Skade og Ulempe, samt Straf for deres enorme, troeløse og lovstridige Omgængelse og Behandling, ligesom og at fornævnte Stormand og Raadros ikke have villet indfinde sig, for efter Commando at antræde Reisen hernød, førend Commandeuren har maattet frys med, at lade dem arrestere, og som Deferteurer nedsende. — Da der nu, ved at betragte heele Sagen, ikke findes mindste Grund til Mistanke om, at bemeldte Enrollerings-Chef skulde ved Udskrivningen have forholdet sig anderledes end Digt og Retfærdighed tillæder, og bemeldte Collegium, ved at kalde fornævnte J. Jacobsen Møller og Lars Rege for sig, have forholdt dem deres Forseelse, samt hvad Straf de kunde have fortjent, om man ei for denne gang havde pardoneret dem: saa anmodes Stiftsamtmanden:

J Hensende til Skipper Frich at befale Magistraten i Bergen at opkalde ham paa Raadstuen, og der tilrettefætte ham, med Advarsel om alvorlig Undgjeldelse, i Tilfælde han saaledes oftere opfører sig; samt dernæst

at

14 Aug.

at foranstalte, at der fra Magistraten udstødes en Raadstue-Placat, for at advare alle og enhver, at, saafremt nogen ved foresaldende Udskrivninger til den Kongelige Tjeneste skulde troe sig fornærmet, haver det eller de derover at indgive deres Besværing paa behørigt Steder, hvorfra dem Ret skal vederfares, men at ingen maae understaae sig med Protester og Søgemaal at mod sætte sig Udskrivningen, og angribe de til samme Forretning forordnede militaire eller civile Verjente, saasfremt de ei vil vente sig, som for Gjenstridighed og Overhørighed at blive anseete: hvorpaa Stiftbefalingsihanden tillige vilde foranstalte, at den ommeldte Stevning, isald den af Byfogden allerede maatte være antagen, bliver casset, og Sagen afviist.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Christian- sand), hvorved tillades, at Overformynderiet i Øster-Riisøer bliver herefter forestaaet kun af een af de vederheftige Borgere, i Stedet for det efter Loven skulde være 2 Overformyndere. (Saasom det, efter Byesfogdens Ansøgning og Stiftamtmandens Erklæring; eller, om der skulde være 2, vilde blive meget vanskeligt at udfinde duelige og bekvemme Mænd, til samme at forestaae; og Overformynderiet, i den Orden Arv-Midlerne nu ere komne, isæt kan taabe ved, at det af een bliver bestyret.)

14 Aug.

Rescr. (til Overhofmesteren ved Sorøe-Academie (h), hvorved tilkjendegives, at Kongen nu har funden for godt at ophæve den ved Fundat. af 29de Jan. 1782 anordnede vedvarende Commission eller Direction, som skulde have Over:Opsyn over alt hvad der angik Academiets Bestyrelse, og til hvilken alle Forslage og Forestillinger skulde indgives, m. v.; og befales, at Over: Hofmesteren for bemeldte Academie herefter i alle forekommende Tilfælde alene haver at henvende sig til de

20 Aug.

D d d 2

ved

(h) See og Prom. af 21 Junij.

20 Aug. vedkommende Collegier, igjennem hvilke ham tillædes Lid efter anden til Kongen at indgive sine ailerunderdarnigste Forslage og Forestillinger om alt det, som han efter Omstændighederne anseer som nyttigt og gavnligt for Akademiet, saavel i Hensigt til Videnskaberne Dyrkelse, de Studerendes Ansørel, og dets anden indvortes Forsætning, som og i Hensigt til dets Gudsers og Vidlers Forvaltning og Anvendelse, paa det at bemeldte vore Collegier derom kan indhente Kongens egen Befaling.

20 Aug. Rescr. (til Stiftbefalingsm. i Aarhus), ang. Tært for dem i Skanderborg, som gjere Besødring med Rejsende, og paa Inquisitioner.

Er. Det er bleven indberettet, at, da der i Skanderborg ikke befindes noget ordentlig Vognmands-Paug, ei heller nogen fastsat Tært for de til Kjørselen anordnede Indvaanere, skal disse i Almindelighed have ladet sig betale efter den for Vognmændene i Aarhus og Horsens ved Rescr. af 14de April 1747 fastsatte Tært, 2 Rd. 4 Sk. om Sommeren og 2 Rd. 12 Sk. om Vinteren af Milen; men Consumtions-Forvalteren sammesteds har besværet sig over, at han ved en Inquisition paa Landet har maattet betale dem 4 Rd. for hver Vogn paa en Reise af 2½ Mile. — Paa det at saavel Indvaanerne, som til Kjørselen ere befalede, kan vide hvad dem derfor tilkommer, som og de Rejsende, hvad de ere pligtige at erlægge, fastsættes den samme Tært for Skanderborg, som efter ovenmeldte Rescript af 14de April 1747 er bestemt for Aarhus- og Horsens-Vognmænd; dog skal Vognmændene paa Inquisitions-Reiser, naar det ei er at bestemme, hvorvidt de reise omkring, nyde om Dagen for hver Vogn 2 Rd., og, naar Omstændighederne gjøre, at Kjørselen ei kan endes paa een Dag eller 12 Timer, skal de nyde for hver Time derover 1 a 2 Rd.

21 Aug. Canc. Prom. (til General-Toldkammeret), hvorefter ved Rættforestaaende communiceres.

21 Aug. Canc. Prom. (til Rentekammeret), hvorved Rescr. af 20de Junis, angaaende Dphøvelse af Direc-

Directionen for Soroe-Academie, commu- 21 Aug.
niceres.

Gen. Ed. Dec. og Commerce-Collegii Prom. 21 Aug.
(til Stiftsbefalingsm. i Ribe, samt vedkommende
Amtmænd og Magistrater i det Slesvigske), ang.
at Kniplings-Handlere, som ei have Conces-
sion, til dermed at omreise, maae ikke meddeles
Attester, m. v.

Gr. I Sølge Resol. af 6te Julii 1780 maae ingen uden
speciel Concession gaae omkring (i) med de saa kaldte Kon-
derke Kniplinger; og al uprivilegeret Handel med disse Kniplinger
skal med Vares Confiscation og anden ved Holdsvig
ellers fastsat Straf vorde anseet. Ved de siden den Tid uds-
færdigede Concessioner er det gjort Impetranterne til udtryk-
kelig Pligt, at de skal fremlægge deres originale Concessioner
ei alene for Ørrigh:den, men endog Told-Betjentene paa det
Sted, hvor de, for at sælge deres Kniplinger, ankomme.
Men, da adskillige Omreisende (k) ere forsonede med Conces-
sioner, som ere udfærdigede før end benævnte Tid, og hvori
hiss Clausel ikke indeholdes; det og af indløbne Klager maae
formoddes, at adskillige saavel privilegerede som uprivilegerede
Omreisende (l) passere, uden at forevise nogen Concession,
Toldskederne i de Kongelige Lande, naar de istun, efter de
i Maren 1766 og 1774 søiede Anskalter, medbringe de anbe-
falede Attester, at de medbragte Kniplinger virkelig i Landet
ere forfærdigede, og derunder ingen fremmede Kniplinger be-
grebne: saa, for at forekomme den herved befrøgtende Illu-
sion af bemeldte Resolution, anmodes at forankalte:

At disse Attester, naar de af en omkringgaaen-
de (m) Kniplings-Fabricant eller Handler forlanges,
meddeles ikke nogen Uprivilegeret, men alene de virke-
lige Indhavere af de forevisende Concessioner; ligesom
og General-Toldkammeret under Dags Dato er anmo-
det, at befale de Kongelige Told-Betjente (n), at de

D d d 3

Fulds

(i) Hausfren geben, — Prom. er expederet i det Lydske
Sprog.

(k) (l) Hausfren. (m) Hausfren gebenden.

(n) See Prom. 11. Septbr. 1784.

21 Aug.

Skulle tilholde de ved Toldstedterne i de Kongelige Lande ankommende og omkringdragende Kniplingehandlere, tilsligemed Vorigheds: Attesterne, angaaende deres angivne Kniplingers Forsærdig:lse i Landet, ogsaa at foresvise dem til Omreisen (o) meddeelte originale Concessioner, og i Mangel af samme at drage Contravenienterne efter Resol. af 6te Julli 1780 til vedbærlig Straf.

27 Aug.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen i Aarhus), ang. at Hospitals: Præstens Løn i Aarhus maae herefter fastsættes til to Rigsdaler ugentlig, foruden de sædvanlige 12 Rd. aarlig til Huusleie, men ei videre. (Efter Ansøgning fra Præsten om, at han, siden hans Kald er det rimelige der i Byen, og han af hospitalet ikkun har 66 Rd. 4 Mk. Løn, og ingen fri Boelig, da maatte tilfaaes 2 Rd. ugentlig, og 1 Mk. i Høitids: Offer af Portioner, i Stedet for 12 Sk.)

27 Aug.

Rescr. (til samtlige Stiftsbefalings: og Amtsmænd i Jndland (p), hvorved de, i Tilfælde af Æsterladenhed med Circulaire: Breves Befordring, eller sammes forkommelse i Stiftet eller Amtene, bemundiges til at dictere den Skuldtige en efter Omstændighederne i ethvert Tilfælde passende Mulct, som dog ikke maae overgaae to Rigsdaler. (Til at forebygge det, der er bleven klaget over, at Circulaire: Breve ofte uforvartigen af vedkommende Proprietaires og andre, som de skulle befordres fra, opholdes, ja endog forkommes; og paa det de besfalede Oplysninger prompte kan vøde afgivne.)

28 Aug.

Canc. Prom. (til Greve Bedel: Jarlsberg), ang. at Prom. af 24de Jan. sidstleden, om Betaling for Documenters Beskrivelse i Jarlsberg: Grevskab søndre District, og bør gjælde for saavidt Grevskabets øvrige District angaaer,

Canc.

(o) Haussem geben.

(p) See Rescr. 3 Junii 1785.

Canc. Prom. (til Amtmændene over **Christians-**
Amt), ang. **Udpantning** for resterende **Kirke-**
Tiende. 28 Aug.

Er. Fogden i **Lotens** Bogderie har, i Anledning af at **Kir-**
ke-Tierne i **Grans** Præstegjeld have af ham forlangt, at han,
i Folge et Kongeligt Skjøde af 9de Aug. 1683, des 9de Post
Kulde forankalte Udpantning for afvigte **Wars** resterende **Tien-**
de, forespurgt, om han saadan Udpantning uden videre kunde
besørge.

Fogden bær dermed, som med alle andre Udpantnin-
ger, henvende sig til Amtet, for hos samme at søge **Vaa-**
tegning dertil, da Amtet, efter hvad specielle **Data**, til
Oplysning herom, best der kan tilveiebringes, enten vil
finde sig hienlet til at bevilge Udpantningen, eller for-
anledige, at **Qvæstionen**, under alle sine Omstændighe-
der betragtet, kan blive **Hans** **Majestæt** til allernaadigst
Resolution foredraget.

Rescr. (til **Stiftbefalingem.** og **Biskopen** over 3 Sept.
Sjellands-Stift), ang. den **Præsterne** tilkom-
mende aarlige **Høst-Dag** af **Huusmænd** og **Huus-**
qvinder.

Er. Det skal ofte hærde sig, deels at en **Præst** formeener
sig berettiget til at kunne fordrø **Høst-Dage** baade af en **Huus-**
mand og hans **Kone**, som have eet og det samme **Huus** i **Gæste**,
deels og at **Haandverksfolk** og **Pand-Soldater**, der tillige have
fæstet eller leiet **Huus**, skal have undslaaet sig for, ja neget
at gjøre den i **Loven** anordnede **Høst-Dag** for **Præsten**; ligesom
der og skal findes de **Præster**, der formeene, at dem og kunde
tilkomme **Høst-Dag** af **Jubdider** eller dem, som ere til **Huse**
hos andre.

Ligesom det ved **Rescr.** af 30te **Martii** 1770 er fast-
sat, hvorledes med **Præsternes** **Høst-Dag**, for saavidt
Spens-Stift angaaer, skal forholdes, anordnes og fast-
sættes ligeledes for **Sjellands-Stift**: 1) At **Præsterne**
i **Overensstemmelse** med **Billighed** og **Lovens** **Meening**
i **2den** **Bogs** **12te** **Cap.** **5te** **Art.** ifkun skal tilkomme

3 Sept.

een Høst-Dag af hvert-Huus; dog maae det overlades til Præsten, om han til Høst-Dagen vil ansige enten Manden alene eller Konen alene, men ikke begge tilige, alt efter som Arbeidet kan udfordre; 2) Haandverksfolk og Land-Soldatere, som have sættet eller leiet Huus, skal ligesaa gjøre den anordnede Høst-Dag for Præsten; og, naar de, som skulle høste, enten forud maae give tilkjende, at de ikke ville, eller efter Tilfigelse udeblive, skal de betale Præsten, i Stedet for Arbeidet, hvad som paa Tid og Sted er almindelig brugeligt; 3) ligesaa skal og Jnderster, eller de, som ere til Huse hos andre, være forpligtede at gjøre Præsten en Høst-Dag, naar de ellers ikke vil give ham Offer. Iøvrigt have Præsterne, 2 a 3 Dage forend de forlange den dem tilkommende Høst-Dag, forud at tilsiige de Huusfolk, som de behøve, hvad Dag de skal indfinde sig at forrette deres Arbeide, da de paa den bestemte Dag skal møde, og gjøre Præsten deres Tjeneste, og, isald Veiret forhindrede dem fra den Dags Arbeide, da næste Dagen efter, eller naar tjenligt Veir indfalder; dog maae Præsten ei tilsiige dem, som ere svage og til saadant Arbeide uformuende, men dem, som ere stærke, og lade sig leie for Betaling af Bønderne. Saa skal det og, i Henseende til Haandverksfolk, som have sættet eller leiet jordløs Huus, og ikke ere vante til Høst-Arbeide, staae til dem selv, hvad enten de ville forrette deres Høst-Dag, eller og erlægge til Præsten den forbestemte almindelig brugelig Betaling; og, isald nogen af dem skulde vise sig uvillige at efterkomme denne Rettighed, som Loven tillægger Præsterne, kunne de andrage det for Vedkommendes Husbonde, som skal herudi komme Præsterne til Hjælp.

Rescr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Universitet), hvorved 3 Sept.
 afskilligt, angaaende Examen Artium, for det
 første og indtil videre, anordnes.

Enhver Professor ved Examen Artium maae, lige §. 1.
 som ved alle andre Examina, ikke have mere end een
 Rubrique, i hvilken han haver at tegne den Character,
 som en Candidat under ham kan fortjene, efter den Kund-
 skab han udviser i alle de Materier, ubi hvilke han exa-
 mineres. Enhver Examinator haver bestemt og tydelig §. 2.
 at antegne en Candidats Character, efter alt hvad han
 har svaret under ham, enten laudabilem eller haud il-
 laudabilem eller non contemnendum; og, naar han
 ikke tilfulde har fortjent den sidste, da slet ingen Charac-
 teer at give ham. Hvad i seeneſte Forordning om de aca-
 demiske Examina ubi dens 15de §. siges om, at den,
 som efter alle Stemmers Sammenligning skulde faae
 laudabilem til Hoved-Character, slet ikke maae have
 non contemnendum under nogen Examinator, skal alene
 gjelde i det Tilfælde, hvor han ikke under alle øvrige
 Examinatoribus har faaet laudabilem; men, om han
 ellers under alle har faaet laudabilem, maae een eeneste
 non contemnendum ikke kunde ophæve dette; og i øvrigt
 maae der forholdes lige efter Stemmernes Pluralitet, saa
 at, naar de fleeste have tilkjendt en Candidat enten lau-
 dabilem, haud illaudabilem eller non contemnendum,
 erholder han derefter sin Hoved-Character. Dog, for
 at forekomme, at ikke alt for uduelige Subjecta skal an-
 tages, vil Kongen, at det ringeste Maal for enhver,
 som vil antages blandt cives academicos, maae være,
 at han har faaet non contemnendum under 4 Exami-
 natorer, og en bedre Character under de 2 andre: alt
 hvad i nogen Maade kan eragtes at være ringere end
 dette, især naar det er i Sprogene, og de seile i de første

3 Sept.

Grunde i Religionen, maae være nok til at rejicere en Candidat, s. Ex. naar han har faaet et Nul og 3 non contemnenda, eller og 2 Nul og 1 non contemnendum. Endelig skal og, hvor der er lige mange Stemmer for en højere og for en ringere Caracteer, de sidste

-§. 3.

gjelde, og ikke de første. Da Stiilen egentlig er en Prøve paa Duellighed eller Uduellighed i det latinske Sprog, saa maae den netop gjelde derfor, men ikke for andet: altsaa, naar den ved Examen Artium brugelige Prøve: Stiil befindes at have alt for grov Feil, som ikke kan ansees at være Virkninger af Overilelse og Slygtighed, men i det Hele røbe Ukyndighed og Uduellighed i Latiniteten, maae den Caracteer derefter nedfattes, som samme Candidat ellers har faaet under Professore lingvæ latinæ, saa at, om ham i dette Sprog er givet laudabilis, bliver den nedsat til haud illaudabilis; og har han faaet denne sidste Caracteer, maae han nu for sin flette Stiil beholde non contemnendum; men har han allerede non contemnendum i Latiniteten, maae deraf blive et Nul, og derefter bestemmes Hoved-Characteren i Sammenligning med de øvrige Stemmer efter de ubi foregaaende §. anførte Regler.

§. 4.

Ved Examen Artium, som holdes i September Maaned, hvor ved Censurum mange Stiile ere at eftersee, maae, for at dette Arbejde desto lettere kan blive tilendebragt, samtlige Professores ordinarii og designati tilfuges, men ikke andre eller flere; i Særdeleshed skal ved den egentlige Censur, hvor det afgjøres, hvilke Candidater der skal antages, og hvilken Caracteer enhver skal have, foruden Examinatores forberønte Professores ordinarii og designati indbydes, hvilke da efter deres Fælsighed have at indfinde sig, i det mindste Rector Universitatis, enten han er Examinator eller ikke, med hvem da Decanus facultatis philosophicæ haver at aftale Dagen til Censuren, som dog strax efter Examen

maae

3. Sept.

maae ansættes. I Forsamlingen selv, ligesom i alle Consistorial-Forsamlinger, tager Rector, som den første, det øverste Sæde, men Decanus facultatis philosophicæ kan den Dag tage sin Plads ved Siden af Rector, da de øvrige indtage deres Sæde efter den sædvanlige Orden. Censuren indrettes efter de Characterer, som Examinatorer have tegnet i Protocollen, samt efter Stillems Beskaffenhed, som før er meldt; og haver Rector tillige med de forbenævnte Professores at see derhen, at alt skeer rigtig efter Anordningerne, da alle Tilstædeværende, hvor et Tilfælde maatte være tvivlsaadig, derom haver at votere; og, naar Vota blive paria, maae Rector her, ligesom ellers, have Votum decisivum, hvilket dog i saa Fald, som og alt Forhandlede, fort skal anses i Decani Protocol, og dette underskrives af Rector først, dernæst af Decanus facultatis philosophicæ, og derefter af alle Tilstædeværende i deres sædvanlige Orden.

Canc. Prom. (til Over-Directionen ved den Kongelige Banque), ang. at falske Banco-Sedlers Forsærdigelse er et Delictum publicum, og at de af dets Forsølgelse stjælede Omkostninger bør lignedes paa Almuen. 4 Sept.

Gr. Over-Directionen har forlangt Cancelliets Betænkning, om Banquen kan være forbunden enten aante eller tildeels at betale den af Amtmanden Conferents-Raad Gleischer indsendte Beregning over Besøstninger, forarsagede ved en mod Skoleholder Jürgensien for falske Banco-Sedlers Forsærdigelse forankaltet Inquisition. Herpaa meldes: Da udi Banquens Decret af 29de Octbr. 1736 dens 8de Art. er befaleet, at hvo som maatte underslaae sig at eftergjøre Banco-Billetter, eller deres Summer, Stempel, Papir, Underskrift eller Indhold at forandre eller forfalste, bør uden al Raade Straffes som for falsk Myntning, og at hvert Steds Øvrighed skal herover holde, da de skuldig befundne at anbgjæde og actor mere lade; og Banquen i Sølge Plac. af 15de April 1774 (9) aldrig

(9) See tillige Refcr. 13 April 1783 og Plac. 18 Juni 1784.

4 Sept.

aldrig Kal agtes og ansees for andet, end et Inkrut til Sto-
tens almindelige Væse: haa formænes:

At falske Banco: Sedlers Forsærdigelse ikke kan
betrægtes anderledes end som et Delictum publicum, hvis
Forsøgelse paaligger Øvrigheden at foranstalte til de
Vaagse'dendes Afstraffelse, ligesom i Henseende til andre
Misgjerningers Forsøgning er anordnet, og, da Straf-
sen for falske Banco: Sedlers Forsærdigelse er corporlig,
at de af denne Misgjernings Forsøgelse flydende Om-
kostninger bør i Folge Rescr. af 4de April 1766 ligned
paa Almuen, ligesom alle andre Misgjerningers Omkost-
ninger, hvorpaa corporlig Straf efter Loven bør følge.
Men, endskjønt man saaledes ikke finder, at Banqven
stricto jure kan tilkomme at betale den ovenansførte Reg-
ning, henstilles dog til Over:Directionen, om ikke Ban-
qven, for at lette denne Byrde for Almuen, kunde bi-
drage til disse Omkostninger, som Amtmanden efter Bil-
lighed bør moderere, anseet, at denne Sags Behand-
ling har foraarsaget endeel betydeligere Bekostninger end
andre Delinquent: Sager i Almindelighed.

7 og
21 Sept.

B. G. N. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige
Toldere i Danmark (r), ang. næie at paasee Op-
fyldelsen af Macaten af 17de Julii 1782, og især at
sørge for, at ingen fordægtige Vare fra Archipelago
undbrage sig Opsynet, allermeest at over Polen og Dan-
sig ingen af slige uldne Vare, som gamle Klæder og
deslige, der paa de befængte Steder af Isøder for ringe
Pris opkjøbes, ubemærkede indsniges, og her i Landet
blive indførte. (Saaom Pesten ikke alene med Hestighed
græsser i Constantinopel, Smyrna og Egypten, men og
har strækt sig i Dalmatien.)

Rescr.

(r) Til Holland og Tysker den 11, men de øvrige den
7 Septbr.

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene over Bergens- og Trundhjem-Stifter), ang. at de Forsbrydere, som efter Rescr. af 21de Septbr. 1759 ere hendsente til Finmarken, skal herefter i det Sted hendsømmes til Fiskeværerne i Nordlandene. (Saasom det ved foranførte Rescript er befalet, at, naar nogen fra ovennævnte Stifter, formædsk en eller anden Forseelse, bliver domt til Arbejde paa Fiskelejerne, skulle de forsendes til Finmarken, og den paa deres Transport medgaaende Bekostning betales af Kongens Cassa, saa længe den Finmarkske Hænsdel drives for Kongelig Regning; men Kongen nu er bleven ref:ret, at dette foraarlagte den Kongelige Casses betydelige Bekostninger, uden at Hensigten med beindte Rescript, af ophejpe den værende Mangel paa Folk i Finmarken, derved opnaaes, da mange af de Ovsfærdte meget meere have været Indbagerne til en trøskende Værd, siden en Del af dem ere eller blive søge, vansore og hjælpelose, og sølgelig maae fødes paa Indbagerens Bekostning, eller og de henfalde til grove Kæser, saa at det endog vilde blive Landet til Lettelse at fritage for siige Folk.)

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Aalborg), indeholdende Forklaring over Prom. af 31te Decbr. 1779 om Offer ved Militaires Brylluper ic.

Er. Sognepræsten for Budolphi Menighed, foranlediget af en Soldats Bryllup der i Byen, har uddedet sig nærmere Forklaring over Cancelliets Resolution af 31te Decbr. 1779, om de Militaires Brylluper, BARNEDAABE m. v., især i Henseende til følgende 2 Poster: 1) Om det skal anses som en Blanding af Militaires og Borgere ved et Bryllup, naar alene een militair Person følger med dem til Kirken, som maa skee kan være tilfaldt, for at see til, eller om det ikke er nok, for at forlange Offer, naar Forloverne, som de ypperste i Folget, tillige med Brudekonerne ere af Borgerstanden; 2) om det skal anses som forbudet for Soldater-standen at ofre ved Brylluper med deres Folge, naar de selv ville, især naar begge Forloverne eller Brudemænd, som efter den der værende Skik staae for Bryllupet, ere Borgerfolk.

Ligesom det i Henseende til Offeret ved BARNEDAAB skal forholdes alene efter hendes Stand, som bærer BARNET, for saavidt hun anses for den ypperste Person, saa bør det og forholdes ved Brylluper efter hvad Stand begge

- 11 Sept.** begge Forloverne, og, hvor brugeligt er, tillige begge Brude-Konerne ere, som de Ypperste i Følget, saaledes at der bør ofres, naar begge ere af Borgerstanden, men vice versa, naar de enten begge eller een af dem ere Militaire. Ligeledes bør det ikke være Soldaterstanden formeent at ofre ved Drylluper, tillige med deres Følge, naar de selv ville, og derved kunne finde deres Regning. I øvrigt bør det i Henseende til det Passet rede derved have sit Forblivende, siden deraf indhæftede Erklæring viser, at ingen Worden er foregaaet i Kirken under Brudevielsen, og Chefens Forhold, i Henseende til det gjorte Forbud, om at gaae til Offers, reiser sig deraf, at han ikke anderledes har begrebet Resolutionens Mæning.
- 11 Sept.** Cænc. Prom. (til Stiftsbefalingem. i Ribe), ang. at Stabs-Capitainer ved Infanteriet, endstønt de ikke nævnes i Indquarterings-Reglementet, siden de den Tid ikke laae ved Garnisoner, men i Regimenternes National-District, bør have lige Quarter-Penge med Second-Ritmestere ved Cavalleriet efter Reglementet; og at det sølgelig bør have sit Forblivende ved det i saa Maade af Magistraten i Ribe til den der værende Stabs-Capitain Udbetalte, samt saadant for den følgende Tid ligeledes udbetales. (I Anledning af Forspørgsel fra Magistraten; og saasom en Stabs-Capitain naaer i lige Forhold med en Secunde-Ritmester.)
- 11 Sept.** Circul. ang. Opshn med fordægtige Bæve fra Archipelago, Polen og Danskig (s).
- 11 Sept.** B. G. R. o. Gen. Toldf. Prom. (til Toldkne og Controleurerne i Colding og Assens), hvorved dem 1) tilkjendegives, at, efter en fra Gen. Ed. Decon.

11. Sept.

Decon. og Commerce-Collegio nylig (i) communiceret Kongelig Resolution af 6te Julii 1780, er al Omløben med de saa kaldede Tønderste Kniplinger til Forhandling, uden dertil af bemeldte Collegio at være forsynet med en speciel Concession, forbuden, under Vares Confiscation, m. v.; og 2) beordres, at lade Vedkommende, foruden paa Varene medbringende Passeres Seddel, og Øvrighed-Attest om deres Forfærdigelse i Landet, hver gang forevise den til saadan Handel meddeelte Concession in originalt, men at anholde til Confiscation de Kniplinger, hvormed nogen uden Concession maatte blive anruffet, og derom til Kammeret at gjøre Indberetning.

Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Sjælland, 17 Sept.
Fyen og Jydland, samt Amtmændene over Kjøbenhavn, Ringsted, og Sorø, Arvorsskov- og Korsør-Amtet, saa og i Fyen (u), ang. at den agende Post skal i ondt Veir og Sneefog vides samme Hjælp som den ridende Post.

Gr. Fra adskillige Steder er til General-Postamtet udi afvige Winter bleven klaget over, at der er vist Modvillighed i at assistere den færende Post i ondt Veir og Sneefog med den høitnødvendige Hjælp og Veivisning; og det er i Henseende til den ridende Post befale, at Bønderne for ham skal gjøre Post-Weiens riddelige, eller og medgive et Par Karle til Hjælp, alt uden Betaling.

Hvad der saaledes er anordnet, for saavidt den ridende Post angaaer, skal ligeledes være extendert til den agende Post, saa at ham i ondt Veir og Sneefog vides samme Hjælp som den ridende Post.

Rescr.

(r) See Prom. 21 Aug. 1784.

(u) For sig derefter at rette, og Vedkommende (til Stiftbefalingsm. i Jydland hedder det: saavel Amtmændene som andre Vedkommende), hvor Post-Touren falder, sigt til Efterretning at tilkjendegive.

24 Sept.

Rescr. (til Magistraten i Kjøbenhavn), hvorved Rescr. af 16de Julii 1784, angaaende Qvarterer for Soldaterne, indtil Casernerne ere opbygde, igjentages.

Er. Ved Rescr. af 16de Julii sidstleden er gjort Anordning herom. Men nu har Magistraten andraget, at, som Leien af alle Slags Værelser tilligemed Gaardenes og Husenes Priis i de senere Tider saa anseelig ere fegne, saa er det en naturlig Følge, at Huus-Eiere, der have Leilighed til Qvarterer for Militair-Etaten, derfor vil have højere Leie end forhen, saafremt de Kal vedblive at bortleie deres Værelser til saadant Brug, i Stedet for at de med Korre Fordeel kunne overlade dem til andre; hvorefter Magistraten ikke seer at kunne for nærværende Tiid, og indtil de nye Caserner blive færdige, forkaste Garnisonen gode og forsvarlige Qvarterer for den samme Priis, nemlig 1 Sk. daglig, som for 20 Mar siden.

Det er Kongens alvorlige Villie, at det i Henseende til denne Indqvarterings-Sag i Kjøbenhavn Kal forblive ved forberørte Befaling af 16de Julii sidstleden, saa at Magistraten, indtil de besluttede Caserner ere opbygte og indrettede, haver at see derhen, at de her i Garnisonen liggende Soldater imidlertid saae forsvarlig gode Qvarterer anviste, saa at de i Henseende til deres Sundheds Conservation kan være tjente med samme, og til den Priis, nemlig en Skilling daglig, som i Rescr. af 30te Novbr. 1764 er bleven fastsat.

24 Sept.

Rescr. (til Statsminister oc. Greve Thott), ang. at den eene Hørers Plads ved Herlufsholms-Skole maae for det første indgaae, og derimod antages en Conrector, som maae tillægges af Skolens Midler 300 Rd. aarlig, og derforuden endnu 50 Rd., for een gang om Ugen at læse over Litterair-Historien. (Efter Forslag fra Greven, som androg, at fra den Tiid af, han blev betruet Bestyrelsen over Skolen, har han ladet sig være anseelen, paa beste Maade at sørge for dens Vedligeholdelse og Fremveit, Gudsrets Forbedring og Capitalens Forøgelse, da han og Kal have Rientet en temmelig anseelig Bogsamling i alle nyttige Videnkaber, som ikke alene kunde tjene Børerne til videre at uddrede deres Indsigter, samt være til

24 Sept.

til Afbetjening for de Omkringboende, der eske Studeringer, men endog bruges til, ved Forelæsninger at aude Disciplene en Forsmag paa Litterair-Historien; og, som Skolens Lærere for nærværende Tiid bestaae af en Rector og 2 Hørere, og Disciplenes Tal er 26, men den eene Hører, nemlig Palus Dan, fornedelt Alderdom og Svagbed nu maae afgaae, og af Skolen tillægges en liden aarlig Pension, indtil han ved en verdslig Betjening kan blive befordret, saa har Breven bestaant, at Skolen kunde være hedre tjent med, at den, i Stedet for den ene Hører, blev forsynet med en Conrector, som da i den øverste Lectie kunde læse de sidste 3 Uger om Uaen, og Rector de 3 første, hvorved Arbeidet lettes for Rector, og Disciplene da kunde forblive deslængere i denne Lectie, for at blive saa meget mere grundede i VidenKaberne, saa at de med Berommelse kunde forsendes, enten til Universitetet i Kjøbenhavn, eller til Sorøe-Academie.)

Rescr. (til Landmilitie-Sessionerne i Sjælland, 24 Sept.

Moen, Falster og Volland (x), ang. at, naar et Amt eller Gods skal afgive en Reccrut til Livgarden til Gods, og iblandt de i Numer staaende nationale Soldater ingen findes, som dertil er dygtig, maae det være tilladt at tage een af Reserve-Mandskabet, imod at Godset derfor udtager en National, som staaer i No. (Saaform Kongen er bleven foredraget, at det neppe bliver mueligt, af Eröggevelde Amt i Sjælland at faae en Reccrut til bemeldte Livgarde, som holder 66 Lomer og derover)

Rescr. (til Overhofmesteren ved Sorøe-Aca- x Oabr.
demie), indeholdende adskillige Poster om dette
Academie.

Or. Overhofmesteren har andraget, at Fundationen af 29de Jan. 1782 udi 5te §. anordner, at alt, hvad der henhører til de academiske Studeringers og Nødsers Befordring, samt at haandhave den fornødne Orden og Skik iblandt de Studerende, skal bestyres af Overhofmesteren og Skik iblandt de Studerende, samt af Overhofmesteren og Professorerne samtlig, hvilke i den Henseende skulle udgjøre et Collegium, hvorudi Overhofmesteren, og i hans Forsald den ældste af Professorerne, præsiderer, og de foresaldende Sager afgjøres efter de fleeste Stemmer, samt, om Fornødenhed skulle udkræve det, derom gjøre Forestilling til den i den 3die §. anordnede Direction; men at dette Collegium Professorum, som aldrig

(x) Lij de øvrige under 5 Novbr. 1784.

I OÅbr.

aldrig før har været, er, naar Overhofmesteren, som er betroet Bestyrelsen af dette Institut, skal opfolde sine Pligter, unødtig, og skridende imod Academiets naturlige indvortes Forfatning; ligesom dette Collegium og allerede tidt og ofte skal have givet Anledning til Tvist og Trette iblandt Professorerne; hvorfor han har indstilt:

- §. 1. 1) Om ikke, i Stedet for dette Collegium Professorum, et Consistorium Academicum ligesom i Kiel kunde oprettes, da samelige Professorer kunde samles, naar Overhofmesteren det begjærede, for at indhente deres skriftlige Meening over en og anden Sag, hvilken han da kunde lade følge med sin Forestilling til vedkommende Collegium. Da, som dette Collegium Professorum grunder sig paa forbemeldte i 3die §. anordnede Direction, af hvilken alting fornemmelig skulde dependere, men samme nu er ophævet, og derimod overladt til Overhofmesteren efter Befindende at gjøre Forestilling til vedkommende Collegier: saa approberes denne Post. —
- §. 2. 2) Da det i den 7de §. udi Foundationen er anordnet, at, om der i Tiiden skulde melde sig saadanne til at studere ved Academiet, som ei havde Formue til at udbrede den fastsatte Betaling, men dog fandtes vel fliske, maatte der gjøres Forestilling, at disse nyde af Academiet en aarlig Hjælp af 100 Rb., eller noget meere, dog at det, som saaledes aarlig udgives, ikke overstiger 600 Rb. i alt; men Overhofmesteren har indstilt: om det maatte udsættes, saa lange Indtagterne ere i Underbalance mod Udgifterne; men, om der i Tiiden blev noget Overskud, da at lægges til Academiets Fond, indtil bedre Omstændigheder indtræffer; og disse 600 Rb. endog kunde bringes til en aarlig Summa af 900 Rb. eller 1000 Rb. til Understøttelse for de Studerende, som fattes Formue, men udvise Genie, Flid og Application: saa approberes ogsaa dette Forslag. —
- §. 3. 3) I Henseende til det, som i Foundationens 13de §. meldes, angaaende

gaaende dem, som fra Zerlufsholms-Skole vilde gaae til Soroe-Academie, har Overhofmesteren formeent, at denne Skole paa ingen Maade bør staae i Forbindelse med Soroe-Academie, og altsaa som overflødig anses. Men, da Kongen ikke finder, at dette kan være til Hindret for Academiet, skal det i saa Maade forblive ved den 13de §. i Foundationen. — Fremdeles har Overhofmesteren foreslaaet: 4) at i Stedet for i Foundationen generaliter er fastsat Antagelsen til Academiet og Indtrædelses-Examen at ske i September-Maaned, det maatte bestemmes til Vaarske og Michelsdags Tiider. 5) At de til Cursum Academicum fastsatte 4 Aar maatte nedsættes til 3 Aar, da de Studerende meget sjelden frequentere Academiet længere, ligesom og ved andre Academier et Biennium eller Triennium pleier at være den fastsatte Tiid til at absolvere Cursum Academicum. 6) At enhver Professor i sit Fag til den Ende innatte absolvere sit heele Cursum i 3 Aar. 7) At det aarlig forfattende Reglement til de offentlige Forelæsninger og Examinatoria, samt Timernes Fordeeltning for Lærere og Exercits-Mestere, maatte, ligesom for brugelig været haver, af Overhofmesteren bestemmes og forfærdiges, efterat han i Forveien derom har confereret med Professorerne og Læremesterne. 8) At, tsald Academisternes Tal sørges, og Academiets Fond og Oeconomie det kan tillade, der da, foruden den nu værende eene Repetent, endnu et andet dueligt og flittigt Subject, paa samme Vilkaar som den første, maatte antages, hvorom Overhofmesteren saavel som ellers i sige Tilfælde indsender sin Forestilling til det Danske Cancellie, men i betydelige Tilfælde, det Oeconomiske vedkommende, til Rentekammeret. 9) At i Henseende til Priis-kriivternes Vedømmelse, som efter Fundationens 26de §. af de Studerende aarlig indgives, skulde

1 Oabr.

Overhofmesteren indhente Professorernes Skriftlige Meening, og Præmierne efter Pluraliteten udddeles; men, isald Stemmerne skulde være lige, havde Overhofmesteren Botum decisivum; samt at de til Præmier bestemte 2 Medailler, een af Guld paa 30 Rd., og een af Sølv paa 10 Rd., maatte forsynes med en passende kort Inscription: "til Klids Belønning og Opmuntring for de Studerende". 10) At Testimonium publicum, som enhver Academist, naar han forlader Academiets, erholder, maatte, ligesom Praxis hidindtil har været, alene udstædes af Overhofmesteren under Academiets Segl, dog at Academisterne, om de det forlange, kan faae indført i Testimonia de Vidnesbyrd af Professorerne, som de have frequenteret, enten extractivis eller in extenso; og endelig 11) at Serierne ved Academiets, som baade ere ofte og tildeels temmelig langvarige, hvilket forvolder en Slags Uorden og Forsømmelse for de

§§. 4. 11. Studerende, maatte noget indskrænkes. Ligeledes approberes disse sidst ansførte 8 Poster; dog at til det Dødsste Cancellie indberettes, hvilke Academister der, efter den 9de Post, bliver tillagt Præmier; saa og at Overhofmesteren efter Overlag med Professorerne gjør nærmere Forestilling til hvad Tiid Serierne kunde indskrænkes (y).

1 Oabr.

Rescr. (til Amtmanden over Stavanger-Amt), ang. paa hvilke Tiider Sommer- og Høst-Tingene i Ryfske- samt Jædderens og Dahlernes Fogderier skal begyndes.

Gr: Amtmanden har indberettet, at Sommer-Tingene i Jædderens og Dahlerens Fogderie begynde den 16de Junii, og Høst-Tingene den 16de Decbr. hvert Aar, samt at Ryfske Fogderies Sommer-Tinge begynde den 8de Junii, og Høst-Tingene den 20de Decbr., saa at begge Fogderiers Tinge næsten begyndes og afholdes paa een Tiid, hvilket medfører ad-

Kilige

(y). See Rescr. 24 Decbr. 1784.

1 Oabr.

Killige Uleiligheder, da der ofte kan gives saadanne Dyrkænsdigheder, som fordre Amtmandens Nærværelse paa begge Fogderies Tinge, der ei nu kan ske; ligesom det og foraarlaget Ophold for Procuratorerne saavel i Justit. Sager, til Lab for den Kongelige Cassé, som i andre private Sager til Skade for Parterne, og forsøget Bryderie for Dommeren.

Kysfळे: Fogderies Sommer:Tinge Kal herester tage sin Begyndelse den 22de Mait, og Jædderens Fogderies Sommer:Tinge, forinedelst Laug:Tinget, hvor Procuratorerne og ofte udsfages at være tilstede, den 19de Junii hvert Aar, samt Kysfळे: Fogderies Høste:Tinge den 27de Septbr., og Jædderens Høste:Tinge den 23de Octbr. hvert Aar, eller om disse Dage indfalde paa en hellig Dag, da næste Søndag efter, alt efter den Orden, som Forordn. af 19de Novbr. 1752 og 24de Februarli 1764, samt Rescr. af 17de Martii 1769 befaler.

Rescr. (til Amtmanden over Nyborg: og Trane: i Oabr. Her:Amter, samt Notits til Stiftbefalingsm. i Fyen), ang. at Sønder- og Nørre-Herrederfs Ting paa Langeland maae herester holdes i Rud: Fjøsbing, og med det gamle Ting-Huus forholdes efter Ansøgningen. (Samme var fra Bye: og Herreds:Fogden, som anholdt, at bemeldte Herreds:Ting, som hidtil er holdet i et paa Schrøbelov:Heede staaende Huus, maatte herester holdes i bemeldte Rudfjøsbing paa samme Sted, hvor Byetings:Retten ic. holdes, hvortilmod fornævnte Ting:Huus kunde sælges ved offentlig Auction, og den derfor indkommende Summa beregnes Dyens Cassa til Indtægt, og anvendes til Hjælp til det Naadehuus, som i det Samles Sted kan ventes bygget, efterat deraf først er bekostet en ny Jern:Kalkelovn til Ting:Stuen; — hvorhos erfares, at samtlige Lods:Piere ere fornsiede med Tingets Forslyttelse, og derved ingen videre Vyrde faaer, end efter eget Tilbud at levere aarlig.

1 OÅbr. i Proportion af deres Hartkorn, en Favn dobbelt Høge-Brande, hvorimod de befries for Ting-Husets Vedligeholdelse.)

2 OÅbr. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Aggershuus-Stift), hvorved Rescr. af 9de Julii 1784, om nogle Forstæders Indlemmelse under Christianta, m. v., i endeel Poster noiere bestemmes (z).

Er. Magistraten har til Stiftamt. indgivet Forstilling, angaaende noiere Bestemmelse i Henseende til disse Poster udi bemeldte Rescript: Om de i Stor-Gaden, Vatterlands-Gaden til Vatterlands-Broe og det saa kaldede Vatterlands-Korb beliggende Grunde skal henlægges til Byens Grund, alene for saavidt de eies og beboes af Kjøbmand, som derfra drive Handel, eller om de i Almindelighed, saavel de bebyggede, som de Tomter, der bruges til Haver og Løkker, skal uden Hensigt til deres Eieres Næringsveie anses som Vogn underlagde, og Skatter deraf svares efter den Art, som paa Tomterne i Byen er reguleret og fastsat; 2) om de Høker, som ikke boe enten i den ovenangførte Strækning eller i Vogn selv, men adspredde hid og her i Forstæderne, og ere tilladte, uden Hensigt til deres Væpæl, at træde over til Kjøbmands Handel, og samme for deres Levetid at vedblive, Kal af de paabevende Grunde svare Skatter liges med de i Vogn og den indvovende Strækning, eller om Skatten skal beregnes efter den Art, som er fastsat for de Tomter i Forstæderne, hvor Vognen er beliggende; 3) om de Høker, som ville træde over til Kjøbmands Handel, ikke bør forundes og fastsættes en vis Tid hertil, og, om de, som ikke kunne eller ville antage denne Forandring, men herefter som Vertshuusholdere og Spekhøkerer skal drive deres Næring, dog bør tilstaaes en vis Tid til at affatte de Beholdninger af Vare, som de maatte være forsynede med, og hidindtil efter Byens Privilegier har været tilladt at handle med, men som Spekhøkerer ikke maatte blive dem tilladt herefter at udsælge; 4) om Høkeres Enker tillades at træde over til Kjøbmands-Handel, eller at vedblive den efter deres Mands Vogners-Brede i Overensstemmelse med Byens Privilegier, eller om de herefter alene skal drive Vertshuushold og Spekhøkereri; 5) hvorvidt Spekhøkerens Næring, til hvilke Vare, og hvilke Quantiteter den skal strække sig og indskrænkes; og 6) om Tilladelsen, at handle med ostindiske, Hinciske og vestindiske Vare, skal forkaars efter Placaten af 1ste Novbr. 1748, for saavidt de med Compagniet

(z) I Henseende til 4, 5, 3, 5 heraf måae sees Prom. af 26 Martii 1785.

2 Octbr.

pagniernes egne Skibe hjembringes, eller om den Kol være almindelig for de Værelse, som fra disse Steder for Particularis- res Regning til Kiærne indføres; og om de, som saadan Hans- del tillades, ikke bør tilhøides at anmeldes sig hos Magikraten, for at antegnes til at ligned i Stat for den i saa Naade fø- vende Handel.

I Henseende til 1ste Post bør alle Grunde og Tom- ter i Storgaden, Vatterlands-Gaden og Vatter- lands-Torv, saavidt de kan bebygges, hvad enten de nu ere beboede eller ikke, og enten de tilhørø Kjøbmænd eller andre, svare Grund-Taxt lige med Tomter i Byen, da disse Districter nu blive virkelig Bye, og efter al Formodning, da de skal ligge beleiligt for Oplandets Handel, vil tiltage i lige Forhold som Huus-Tomter, og Grunde af den egentlige gamle Bye aftage; og, hvad de ubi 2den Post ommeldte Høfere angaaer, da, som den Høfkerne forundre Tilladelse, at overgaat til Kjøb- mands-Standen, aleene, efter Rescriptets Meening, strækker sig til de Høfere, som boe i de Stæder, der nu ere underlagde Byen, men aldeles ikke til dem, som boe i de andre Byens Forstæder, der ikke ere incorpore- rede under Byen, saa falder det af sig selv, at deres Huse blot efter Forstædernes Grund-Taxt blive at ansætte.

3) Omendkjønt foransørte Kongelige Befaling ingen Termin fastsætter for den fra Høfere til Kjøbmænd be- vilgede Overgang, da Tilladelsen aleene er for dem, som strax ville overgaae fra den ene til den anden Stand, sin- der man det dog, efter de forklarede Omstændigheder, billigt, at dem bevilges Tiid til Hærets Udgang. De ubi 4de Post ommeldte Høfer:Enker kan ei tillades at voddblive deres forrige Næring, men det kan derimod være dem, ligesaaavel som Høfere selv, hvis Rettigheder de have, tilladt at overgaae til Kjøbmands-Standen. I Hen- seende til den 5te Post forlangte Bestemmelse af Spek- høfer:Næring, da finder man det i alle Henseender

§. 1.

§. 2.

§. 3.

§. 4.

§. 5.

- 2 OÅbr. retteff, at der til Spekhøker-Handel authoriseres alt det, som Spekhøkerne i Kjøbenhavn ere tilladte at handle med. Og, hvad 6te Post angaaer, da bør de, som agte at afgive sig med den ved Placaten af 1ste Novbr. 1748 almindelig tilladte Handel med ostindiske og chinesiske Vare i Forveien, ligesom her skeer, søge Bevilling paa Handel med vestindiske Vare.
- 2 OÅbr. Rentef. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Ribe), ang. at paasee, at de Holsteenske Landmålere, som uauthoriserede at bruges i de danske Provindsfer, ikke blive antagne til nogen Opmaaling eller Udskiftning i Ribehuus-Amt. (I Anledning af en Udskiftning i Gaurholt-Bne, som blev besalet at omgjøres.)
- 2 OÅbr. B. G. R. o. Gen. Toldf. Circul. (til samtlige Toldere i Danmark), hvorved tilkjendegives, at Kongen under 17de sidstleden har ophævet den under 25de Malt 1782 Toldstedet tilkjendegivne Resolution, hvorved Undtagelse indtil videre skeede i Told-Forordningens 1ste Cap. 24de Art. — I Følge bemeldte Told-Forordningens Artikel, som nu paa ny er sat i Kraft, bliver altsaa indenlandske Skippere, der ikke have vundet Borgerskab, ikke ved Toldstedet at expedere.
- 9 OÅbr. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Christjanssand), ang. at Skippere baade bør vinde Borgerskab, saa og svare deres Deel af Byens Udgifter.
- Admiralitetss- og Comm. Collegium har meldet, at, siden Mangelen paa virkelige Skippere, der have taget Borgerkab, er aftaget, og det herefter ikke vil være vanskeligt for Skibs-Eiere at faae deslige Skippere til deres Skibe, har samme allerunderdanigst proponeret, at den i Henseende til Sætte-Skippere ergangne Resolution

tion af 15de Maii 1782 (a), som indtil videre er ud-
 stedet, nu maatte bphøre, at de nu værende Sætte-
 Skippere bleve paalagde at tage Borgerskab, og at det
 herefter som forhen maatte forholdes efter Enrollerings-
 Forordningen af 1ste Febr. 1770, samt den seeneſte Sold-
 Forordning, at Skippere ſkal vinde Borgerſkab,
 førend de i den Qualite maae erpeberes ved Soldſtederne,
 hvilket Forſlag Kongen under 17de Septbr. ſidſteden (b)
 har approberet. — Bemeldte Collegium har angaaende
 den fra Chriſtiansands-Magiſtrat herom under 22de April
 indkomne Skrivelse oplyſt, at der i ſin Tiid, da foran-
 førte Reſolution af 15de Maii 1782 blev udvirket, ikke
 er givet mindſte Anledning, eller moveret om, at Sætte-
 Skippere ſkulde være fritagne for at udrede Byens Ud-
 giwter, men ligesom de, i Lighed med de Skippere,
 der havde vundet Borgerſkab, erlagde hvad ſtee burde
 til Soldammeret, maatte de og bære den Byens Byrde,
 hvorfra de ſare ſom Sætte-Skippere, efter deres oecono-
 miſke Tilſtand.

9 Octbr.

Canc. Prom. (til Amtmændene over Hedemar- 9 Octbr.
 lens- og Chriſtians-Amter), ang. at Laugtings-
 Procuratorer beſtilles af Stiftamt. alene.

I Anledning af begge Amtmænds gjorte Foreſtilling, om
 Rettighed til at beſtille ſaavel Laugtings- ſom Hjemtings-Pro-
 curatorer i de dem anbetroede Amter. — Sr. Da det ikke
 er blot Sædvane, hvorefter forrige Stiftamtmand har beſtil-
 let Laugtings-Procuratorer i det heele Stift, men hans Ret,
 ſom Stiftamtmand, uden Amternes Concurrence, at udvæ-
 ſe ſaadan Beſtikkelse, er hjemlet i Cancelliets Skrivelse til ham
 af 3die Decbr. 1774 (c); og ingen Øvrighed bør conſtituere
 Procuratorer uden for de Retter, ſom ere enhveres Opſigt un-
 dergivne, af hvilket følger, at, ſiden Amtmændene ingen
 Magiſtrature tilkommer over Laug-Laugene, kan de ikke heller
 være

E c c 5

(a) See Circul. af 25 Maii og 1 Junii 1782.

(b) See og Circul. af 2 Octbr. 1784.

(c) See og Prom. af 9 Decbr. 1779.

9 Oabr.

bære berettigede til at udnævne Lavatings-Procuratoren; hvor-
til kommer, at, ligesom Stiftets Constitutioner under Gehe-
meraad Levezau ikke har medført nogen Uleilighed, saa kan
saadant ligesaalet være at befrygte under andre Stiftamts
mænd.

Saa vil det hermed have sit Forblivende ved foran-
førte Cancelliets Skrivelse.

15 Oabr.

Landstutterie-Directionens Prom. (formodes til
samtlige Amtmænd i Danmark), ang. at de Stut-
terie-Hopper, som i 4 Aar efter hinanden ikke
have havt Føl, maae casseres.

Paa de Kongelige Landstutterie-Commissariets Fore-
spørgsel, hvorledes der skulde forholde med de Stutte-
rie-Hopper, som i 3 Aar efter hinanden ikke blev med
Føl, har Directionen under 27de Decbr. 1782 tilskrevet
dem, at de i Følge Forordn. af 23de Decbr. 1778 vare
berettigede til at cassere de Hopper, som i 4 Aar efter
hinanden ikke have havt Føl, ligesom for anden Føl,
der gjør dem uuelig til Stutterie; og paa Directionens
Forestilling desangaaende har Kongen under 19de Febr.
1783 approberet denne Bestemmelse. Efter denne bil-
lige Regel have de Kongelige Landstutterie-Commissarier
ved de aarlige Besigtelser handlet; men, da dog nogle
Stutterie-Eiere have troet dem heri at handle efter egen
Myndighed, saa anmodes Amtmanden at bekjendtgjøre
for samtlige Guds-Eiere og Vedkommende i Aytet denne
af Kongen approberede Bestemmelse.

16 Oabr.

Canc. Prom. (til samtlige Stiftsbefalingsmænd
i Danmark), ang. at Reifende bør i de Rjebstæ-
der, som ligge uden for Postouren imellem Rjæ-
benhavn og Hadersleb, befordres med lige saa
mange Hefte, som de have havt fra første Sted.

Or. Som det er fornummen, at der undertiden i bemeldte
Rjebstæder har været Spørgsmaal om, med hvor mange Hefte
de

de Reifende Kulle befordres: saa, da det ved Forordn. af 9de Septbr. 1763 dens 12te Artikel er fastsat, at med lige saa mange Heste, som de Reifende fra det første Sted, hvorfra de ere afgangne, have havt for deres Chaisier sc., vor de og fremdeles at befordres fra et Sted Til andet, meldes:

16 OÅbr.

Naar i Kjøbstæderne uden for Post-Touren Kulde opkomme Tvistighed angaaende med hvor mange Heste de Reifende Kulle befordres, vil dermed være at forholde efter anførte Forordning.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Bergen), ang. at Provisorerne maae i deres Professio-
ner betjene sig af deres Sønner under 16 Aar. 16 OÅbr.

Or. I Anledning af en fra Artillerie-Corpslet indkommen Foreskilling til Generalitetet med vedfulgte Ansøgning fra Provisorerne i Bergen, om Tilladelse, at deres Sønner maatte arbejde hos dem i deres Professioner, indtil de vorde confirmerede, har Stiftbefalingsm. forklaret, at det vel er Provisorerne forbuden, i deres Professioner at maae holde Svende og Dreng; men, ligesom det umueligt kan henfiare til deres egne Børn, saa vilde det og være ubilligt, om disse Provisorer, som i Mindebetiighed ere fattige Folk, Kulde savne den Liden Hjelp, deres Børn i en saa ung Alder kunde være dem til, hvorved Børnene tillige kunde afholdes fra Lediggang, og fra den spæde Alder vannes til nyttigt Arbeide, og Laugene selv med Liden vente i Provisorerne's Sønner at erholde due- lige Læredreng.

Det kan være bemeldte Provisores usorment af Laugene, i deres Professioner af deres Sønner, indtil disse have opnaaet deres sextende Aar, at betjene sig, og Sønnerne usorment at forrette, hvad af disse's Fædre til deres Professioners Orlov maatte forlanges.

Rescr. (til Justits-Raaderne Nicolai Stabel og Christian Otto Lavats, samt Kammer-Raad Henrich Friderich Schlegel), ang. en Politie- og Gjeste-Ret til at paadømme de Klager, som føres af eller imod de sorte Ostindiske Maatrosfer i Kiøbenhavn. 22 OÅbr.

22 Oabr.

Gr. Ved Resolution af 13de Novbr. 1780 er i Indien afserede soiet den Forankalsning, at de derfra hertil ankomne sorte Matroser ved de med dem oprettede Hver-Contracter skulle forvisses om, ikke at lide Nød eller nogen Fornærmelse, indtil de igjen kunne beforders til deres Hjem; men det er ikke desmindre fornøden, at de for nærværende Tiid hertil ankomne sorte Matroser ved Sykten, Nøgenhed, Druffenfab og anden Uorden tildrage sig almindelig Opmerksomhed; og det er sares tillige, at denne hidtil bemærkede Uorden ikke saa meget beroer paa, at de sorte Matroser ei faae det Fornødne til deres Underholdning, af vedkommende Redere, som have de fra Indien hidkomne Skibe under Expedition, som paa Mangel af god Ordens Haandhævelse iblandt de sorte Matroser indbyrdes, og paa Underkøttelse ubi deres Modvillighed og Druffenfab, hvilken de uden for deres Opholdstid finde hos Almuen. — Paa det god Orden i saa Naade kan haandhæves, er funden for godt:

Til de Klagers Undersøgelse, som føres af eller imod de sorte ostindiske Matroser, skal en egen Politie- og Gjeste-Ret beskikkes, der, naar Factum ikke kvalificerer sig til noget Delictum, skal døømme i Sagen, og, for saavidt den angaaer Indianerne, lade Straffen ereqvære; men, naar nogen Klage maatte indkomme over de Blanke, da skal samme tillige med det derom holdte Forhør, som denne Ret haver at optage, henvises til Politie-Retten, for der at paakjendes. Til at beklæde denne Politie- og Gjeste-Ret udnavnes Justits-Raaderne Stabel og Lavæts samt Kammer-Raad Schlegel, da og ved Sagernes Afgjorelse foruden en Tolk altiid skal tages 2 Indianere til Bisdere i Retten. I øvrigt have samtlige Lemmer ubi denne Ret i Aviserne at bekjendtgjøre, at saadan en Politie- og Gjeste-Ret er anordnet, og hvor den holdes (d), paa det Vedkommende kunne vide, hvor de i behøvende Tilfælde have at melde sig.

29 Oabr.

Rescr. (til Magistraten i Kjøbenhavn), ang. Uttrichs Legatum til fattige Euler og Skoler

(d) I Aviserne ere indførte Plac. af 25 Octbr. 1784 og 16 Martii 1785.

ler samt begge Præsterne i Christjanshavns ^{29 Oabr.}
 Danske Menighed.

Er. Stifte-Commissarierne i afgangne Skibs-Capitain Nertrichs og Hustrues Eeruboe have andraget, at bemeldte Afsdøde have ved det af dem den 31te Octbr. 1776 oprettede Testamente legeret 2 Capitaler, hver paa 2600 Rd., hvoraf hans Søster Elisabeth Borchgrevinct og hans Hustrues Søster Maren Hansdatter skal nyde Renterne, men, naar en af dem ved Døden afgaaer, skal den eller de Pant- Obligationer, af hvis paalydende Summa den Afsdøde har nydt Renterne, overleveres til de værende Præster ved Vor Frelseres Kirke paa Christjanshavn, for at uddeele Renten til 6 fattige Enker af samme Menighed, og de andre 2600 Rd. efter den Sidstlevendes Død deeles saaledes, at Vor Frelseres Kirkes Fattiges Skole skal have 600 Rd., og Fri-Skolen paa Christjanshavn, om den da er til, 600 Rd., da disse i manglende Fald skal tilfalde forbemeldte Kirkes Fattiges Skole, samt de øvrige 1400 at blive staaende paa Rente, og denne aarlig udbetales til de 2 nu værende eller efterkommende Præster ved bemeldte Kirke; i hvis Følge de indsatte Executores Testamenti og har besørget foransførte 2 Capitaler udsatte paa Rente med første Prioritets-Ret i faste Eiendomme, og Renterne deraf udbetalte til fornævnte 2 Legatorier, men at Supplicanterne ansaae det for deres Pligt, at drage Omfarg for, at disse Obligationer paa et sikkert Sted kunde blive afseverede, og vedkommende Legatorier saaledes, saavel i Henseende til Capitalerne som Renterne, deraf nu og i Fremtiden werde betryggede; detsaarsag de have begjert, at meerbemeldte Kirkes Værger maatte blive paalagde, af dem at modtage foransførte Obligationer imod Dvittering, og at drage Omfarg for sammes paalydende Capitaler, samt at fornævnte Capitain Nertrichs og Hustrues Willie bliver efterkommet, og Supplicanterne saaledes for alt Ansvar deraf i Fremtiden bestride.

Fornævnte Capitaler skal til ydermeere Sikkerhed modtages af Magistraten, som igjen haver at levere Renterne til Præsterne, for af dem at uddeles efter Testamentet, og for hvilke Renters rigtige Anvendelse de aarligen have at forevise Magistraten Vedkommendes Dvittering.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over ^{29 Oabr.}
 Sjens-Stift), ang. et Legatum af Geheime-Raad
 Chr. Sehested til Kirken og Fattige i Kon-
 ninge-Sogn.

Er.

29. Octobr.

Er. Sognepræsten for Rønninge- og Kollsted-Menigheder har anbraget, at i Aaret 1734 skal afg. Geheime-Raad Christian Schesteds, som da værende Eier af Rønningeoggaard, have legeret 240 Slettedaler til Rønninge-Kirke med 3de Prioritet i bemeldte Gaard og Gods; hvis aarlige Rente, fastsatte til 5 Procento, beløber sig til 12 Slettedaler, hvortil de 6 Sldr. ere henlagte til sinne Reparationer ved Kirken, og de andre 6 Sldr. at leveres til Sognepræsten, som selv Kulde behøfde de 2 Sldr. for sin Umage, og gjemme de øvrige 4, indtil de vare vorne til 20 Sldr., da han udsætter dem paa Rente, hvist og saaledes skal være esterkommet, at til sidst 1ste Decbr. a. p. var samlet en Capital af 430 Sldr.; men, som denne aarlig tilvoksende Capital ikke er bestemt til noget vist Brug, og det er vanskeligt at faae hver 20 Sldr. sikkert udsat, har han derhos anholdet, at af bemeldte Capital de 400 Sldr. maatte herefter bestandig blive staaende i Rønninge-Præstegaard imod 3½ Procento aarlig Rente, med første Prioritet i Raadens-Aaret, og disse Renter tillige med de forbemeldte 4 Sldr., der aarlig skulle oplægges, hver 1ste Junii udbædes til Rønninge-Sogns Fattige, men de øvrige oplagte 30 Sldr. at leveres Kirke-Vatronen Frue Rasch, til Hjelp til den store Reparation, hun i Aar laader gjøre paa Kirken.

De samlede 430 Sldr. skal udsættes iblandt Fyens- Stifts publicke Midler, og Renterne, som bemeldte 430 Sldr. herefter kaste af sig, have Stiftamtmanden og Biskopen aarlig at levere Sognepræsten for Rønninge- og Kollsted-Menigheder, for af ham i Kirke-Vatronens og 3 Sognemands Overværelse hver 1ste Junii at udbædes til Rønninge-Sogns Fattige, tillige med de 4 Sldr., som aarlig af en Deel af den første legerede Capitals Renter skulle oplægges, og af bemeldte Geheime-Raad Schesteds ikke til noget vist Brug vare bestemt. I øvrigt skal det i alle Maader forblive ved bemeldte Geheime-Raads Disposition.

30 Octobr. Canc. Prom. (til Politimesteren i Kjøbenhavn), ang. Tilsyn med, at Valdbyerne ei drive forbudet Opkjøb af Levnets-Midler.

Er. Da det allerede ved Plac. af 2den Decbr. 1741 og adskillige senere Anordninger, ja endog ved Reskr. af 17de Mars til sidstleden, er under Vares Confiscation forbuden Besøerne i Valdbye at opkjøbe Kjøtt, Ørn, Mel, Erter, Smør
eller

eller andet bestige af Skipperne ved Stranden, eller af andre Bønder, som ville bringe det til Kors, for samme igjen i Ljøbenhavn at udhøste; men det dog daglig formerkes, at Waldhønerne desuagtet overtræde saadant Forbud, ved at opsjøde i Gardeesthed Smør baade ved Stranden og paa Korsvet, hvilket de fiden ompakke, og i smaa Partier omløbe med, samt udsælge i Staden, hvorved saavel Prisen for alle Indvaanerne opdrives, som Speckhønerne, der til seede Vares Udsalg i Smaat egentlig ere berettigede, fornærmes: saa var det at ønske, at Anordningernes Efterlevelse i denne Post med meere Virksomhed af Politiet blev overholdet;

30 Oabr.

Til hvilken Ende Politimesteren herved anmodes at foranstalte, at der daglig ved Stranden, ligesom om Torvedagene paa Torvet, nogle af Betjentene indfinde sig, og have Indseende med, at denne Valdbørnes Forprang og andre Uordener ubi-Levnets-Midlers Kjøb og Salg, saavidt mueligt, kan forebygges.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Viborg), ang. at Schive, hvor General-Major Krebers Compagnis ligger, bør holde Munderings-Kammer for samme, og Solstebroe, hvor Staben ligger, derfor være befriet. (I Anledning af Forespørgsel fra Bysfogden i Schive (e).

30 Octbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Aalborg), ang. at alle de, som ikke vil betjene sig af Klokkerens Brudekammal, skal herestet vies ved Alterfoden. (Saasom Cancelliet ikke kan bifalde den Omgang, som er brugt mod Under-Officere Kähler og hans Brud, da de i Budolphi Kirke, ikke for Alteret, men paa Kirkegulvet, bleveiede, og der paa de bare Steene maatte knæle, alene fordi han ei vilde betale Brudekammen.)

30 Oabr.

Rescr. (til Landmilicie-Sessionerne i Fyen og Langeland samt Jydland), ang. Recruter til Livgarden til Fod (f).

5 Novbr.

Canc.

(e) See Prom. af 22 Jan. 1785.

(f) Sigelødende med Rescr. af 24 Septbr. 1784 om det samme, undtagen Grundene, der her inde saaledes: For at forekomme de Vanfæligheder, som møde ved at faae Recruter til Livgarden til Fod, som holde 66 Kormer og derover.

6 Novbr.

Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at Sognepræsten til Hagested og Bislinge bør nyde Refusion for Smaaaredsel, men ei for Offer, ved det 6 Gaarde ere nedlagde; saa og gjøres Høst-Dag af 28 Huusmænd, som ved den Anledning fik Jord.

Gr. Bemeldte Sognepræst har anlagt om Refusion for Offer og Smaaaredsels Formindskelse, ved det at 6 Gaarde paa Kammerherre Castenskjolds Gods ere nedlagde, samt Høst-Dagene efter Loven af de 28 Huusmænd, som i Anledning af disse Gaardes Nedlæggelse ere bleve forsonede med Tillæg af nogen Jord til deres Huse. Stiftamtmanden og Biskopen have i Erklæring formeent: 1) at, hvad Refusion for Offer angaaer, kan samme ikke med Billighed være at fordræ, da Danske Lovs 2den Bog 12te Cap. 5te Art. fastsætter, at Præsterne skulle nyde Offer paa de 3 store Høitider, hvilket i Norske Lovs 2den Bog 12te Cap. 7de Art. bestemmes med det Tillæg, at Offer paa disse Høitider skal gives af alle, som med Alterens Sacraments betjenes, i Overensstemmelse med Privilegiene af 15de Decbr. 1670 & s., hvoraf følger, at Høitids-Offre, som formodes at være indført i Stedet for Skrifte-Penge, og er at ansee som Veberlag for Kirke-Be-tjentenes Umage med enkelte Personer ved Skriftemaal og Avtergang, ikke kan fordræ af fleerte, end dem, som virkeligen lade sig med Sacramentet betjene. Omendkjont nu Communicanternes Antal ved de 6 Gaardes Omkristelse til 12 Huse kan i nogen Henseende være formindsket, naar man forudsætter, at hver af Gaardene havde 3 Ejenestefolk, som udgjorde med Mand og Kone iberegnet et Antal af 30 Personer, da derimod Antallet af Personerne i de 12 Huse, naar og hver Huusmænd lever i Ektekab, ikke udbringer meere end 24 Personer; saa er det dog ikke sagt, at de manglende 6 Personer just skulde være Ejenestefolk, som ofte det meeste; og overalt synes den derved foraarlagde Afgang i Offer at kunne tilstrækkeligen vorde erstatet ved den ny Formeerselse af Brudevielser, Barnedaa, Barfældevinders Kirkegang, som nu kan have Sted i de 6 nye tilkomne Huse, da man istun- de 6, men nu 12 Familier. 2) I Henseende til Refusion for Smaaaredselen, da formeene Stiftamtin. og Biskopen, at samme bør ham gives for det virkelige Tab, han lider ved de 6 nedlagde Gaarde, som ikke paa nogen Maade ved den fleerte Forandring kan ham oprettes. Og, da denne Smaaaredsel er en i Loven bestemt Rettighed, findes ikke billigt, at ham noget deri skal fraaaes. Naar dersfore Prisen for en Gaas anstattes til 16 Skil., for en Sone til 12 Sk., for en Snees Hg til 8 Sk., som er det billigte der kan forlanges, samt Grise-Tienden betales efter Skik og Brug af hver Gaard

6 Novbr.

Gaard med 8 St., og Øst-Tienden ligeledes betales af hver Gaard med 24 St.: saa tilkommer Sognpræsten for de 6 nedlagte Gaarde i aarlig Smaaarsfelds Refusion 4 Rd. 1 Mk. 2 St., som Hagested-Gaards Eier, paa Grund af Bevilgningen til Gaardenes Nedlæggelse, hvilken tilholder i alle Post, at enhver Vedkommendes lovlige Rettigheder skulle ved Forandringen blive aldeles uforvranke, er pligtig at tilsvare. 3) I Henseende til Høst-Dagene, som Præsten fordrer, at de 28 Huusmand endnu skulle vedblive at gjøre ham efter Loven, omendskjont dem ved Udskiftningen hver er tillagt et lidet Stykke Jord af 1 Stp. 2 Fr. Hartkorn: da, som disse 28 Huusmand hverken ved Bevilgningen om de 6 Gaardes Nedlæggelse, ei heller ved Forordn. af 23de April 1781 ere befriede for at gjøre Præsten deres Høst-Dage, siden den Jord, som nu er dem tillagt, kan ikke være andet end den til Høns Hartkorn matriculerede og tiendepligtig Jord, hvoraf altid er saaret Tiende, som ikke foroges til Præstens Fordeel, hvad enten Gaard, eller Huusmand dyrker den; saa have Stiftbesalingsm. og Vikopen anseet, at de 28 Huusmand i Hagesked, naagter de ved Udskiftningen ere blevne fornyede med nogen Jord, dog maae være pligtige at gde Præsten den i Loven befalede Høst-Dag, da sligt ikke nu kan være dem til større Gode end for den, men Præsten derimod ikke uden sin store Skade kan taale at miste deres Hjelp til at bjerge hans Sød.

Cancelliet er i alt eenig med, saadan Erklæring, og derefter vil i de anførte Poster være at forholde.

Canc. Prom. (til Landsdommeren paa Bornholm), ang. at der paa Bornholm, saa længe Seiladsen om Vinteren er standset, maae af Amtmanden udstædes Interims-Vielsebreve for dem, som uden foregaaende Trolovelse eller Lysning af Prædikestolen hjemme i Huset vil sammenvies, imod at den sædvanlige Betaling til ham erlægges, og at de rette Vielse-Breve, saasnart Farten aabnes, efter Ansøgning i Cancelliet erholdes, og vedkommende Præster tilstilles. 6 Novbr.

Rescr. (til Finants-Collegium), ang. Obligationers Udstedelse for de til Kongen overladte Actier i det octroierede Danske, Norske, Slesvigiske og Holsteenske foreenede Handels- og Canal-Compagnie. 10 Novbr.

16 Novbr.

Gr. Kongen har af Collegii Forestilling med Velbehag fornummet, at Interessenterne af bemeldte Compagnie ere villige til at afstaae deres i samme havende Actier, i Overensstemmelse med den i Kraft af Resolutionen under gde Erstbr. sidstleden ved ovenmeldte Compagnies Direction Reete Bekjendtgjorelse, angaaende deres Actiers Afstaaelse til Kongen imod Obligationer, udstaede af Finants-Collegio, og lydende paa Actiernes fulde Indkuds-Summa og 4 Procento aarlig Rente, fra 1ste Junii 1784 af, hvilke Obligationer af Creditor ikke sænd efter 5 Aars Forsob, fra ovenmeldte Dato af at regne, men derefter fra begge Sider lovlig Kal kunne opsiges.

Finants-Collegium autoriseres hermed til at udstaede i saa Maade udsfordrende Obligationer i Kongens allrhøieste Navn; hvilke Obligationer skal være lige saa gyldige, som de af Kongen Selv egenhændig vare udstaede og underskrevne. Ligesom Hans Majestæt og, til ydermeere Betryggelse for Creditorerne, baade for Sig Selv og Sine Arve-Successorer i Regjeringen paatager Sig Garantien for Capital og Renter, saaledes, at Landets samtlige Indkomster derfor skal heste og indstaae.

13 Novbr.

Gen. Ed. Decon. og Commerce-Collegii Prom. (til Stiftsbefalingsm. i Ribe), hvorved Prom. af 13de Julij sidstleden igjentages, saavel i Henseende til de ulovlige Straa-Tages Omlagning med Teglsteen, som alle Straa-Tages Affkaffelse i Almindelighed over heele Varde:Bye efter Forordn. af 24de Jan. 1761. (I Anledning af Ansøgning fra nogle Borgere, om Dilation med at teglhænge deres kraatækkede Bygninger.)

13 Novbr.

B. G. K. o. Gen. Toldk. Circul. (til samtlige Consumtions-Betjente i Danmark), hvorved de erindres alvorlig om, ikke i noget Tilfælde at modtage Skriver-Penge, uden hvor Consumtions-Anordningerne det udtrykkelig tillade, da den eller de, som handler herimod, kan vente paa det eftertrykkeligste at vorde anseet. (I Anledning af, at Kammeret, uagtet ingen Anordning angaaende Consumtionsbetjent giver bemeldte Betjen.

Resolutioner og Collegialbreve, 819 1784.

Stiente Udgang til at tage Skriver-Penge, dog ganske uventet har maattet erfare, at disse Stiente paa et og andet Sted havde modtaget saadanne Skrivers-Penge. 13 Novbr.

Rescr. (til Biskopen over Sjellands-Stift), 19 Novbr.
ang. at af ethvert Degnekald i Odd: Herred skal herefter i aarlig Pension til Enkerne svares følgende, nemlig af Chordegne-Embedet i Nykjøbing 8 Rd., af Degnekaldene i Rorvig 8, Odden 6, Hølbøye 20, Faarevølle 8, Afsnæs 8, Grevinge 12, samt Biig og Asmindesrup 12 Rd.; hvilken Enke-Pension skal paa ethvert Sted betales i 4 Terminer ic. (g). (Efter Degnens Ansøgning.)

Rescr. (til Stiftamtmanden i Ribe), ang. af Vagt-huset maae indtil videre forblive i Raadhuset i Ringkjøbing, imod at Byen strax lader endnu 2 Arrester der indrette. (Paa de eligerede Mænds Ansøgning (h)). 19 Novbr.

Rescr. (til Amtmanden over Finmarkens-Amt), 19 Novbr.
ang. at Sager om Handelens Fordringer i Finmarken maae afhandles ved Extra-Ret.

Gr. Ved Rescript af 28de Julii 1780 er bevilget, at alle Sager om Kongelig Fordringer i Finmarken maae, for at forekomme deres ellers lange Henstand, afhandles ved Udsættelses-Tinge eller Extra-Ret. Saadant Ophold kun og møde ved Sager, som Handelen nødsages til ved Lands Lov og Ret at lade udføre. Handelen drives for nærværende Tid for Kongelig Regning, og sammes Fordringer kan for saavidt og ansees som Kongens.

De Sager, hvori Handelens Fordringer i Finmarken indtales, maae ligeledes afhandles ved Udsættelses-Tinge eller Extra-Ret.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen i Viborg), ang. at Kammerherre Buchwald maae under visse Vilkaar beholde de udi Vedertag for 20 Novbr.

§ f f 2

Lien

(g) Fortsættes derpaa ligesom Rescr. af 1 Julii 1778.

(h) See Prom. af 22 Jan. 1785.

20 Novbr. Tienderne af Gudum- og Lillevorde-Sogne indtagne Jorder.

Rentekammeret har tilmeldt Cancelliet, at Kongen under 27de Octbr. næstafviget har resolveret saaledes: I Henseende til den, saavel ved Landmaalings-Conduc-teur Morvilles Undersøgning og Beregning, som ved den af vedkommende Amtmand og 2 Jordegods-Eiere afholdte Forretning om de af Kammerherre og Amtmand Buchvald paa hans Gods Gudumlund foretagne Indretninger, erholdte Oplysning, tillades herved bemeldte Kammerherre Buchvald at beholde de ubi Vederlag for Konge-, Kirke- og Præste-Tienden af Gudum- og Lillevorde-Sogne af ham indtagne Jorder, under Bilskaar, at den opbygte Avlsgaard, Tiendegaarden skal, det, med alle tiliggende Jorder for bestandig bør blive forenet med Gudum- og Lillevorde-Kirker, og derfra ingen sinde maae afhændes, paa det at disse Kirker derved kunne have Sikkerhed for de til deres Vedligeholdelse fornødne Bekostninger, dog saaledes, at nu værende Sognepræst samt hans Efterkommere for den Sognekaldet betingede Tiende-Afgift blive til evindeligt Tid først prioriterede i bemeldte Tiendegaard og forberørte til samme henlagde Tiende og 8de Bøndergaardens Jorder, hvilken Prioritets-Act skal, saasnart see kan, lodligen tinglyses; dog bliver Kammerherre Buchvald og efterkommende Eiere af Gudumlunds Gaard og Gods, efter den med Præsten desangaaende sluttede Forening, tillige bestandigen in Subsidiu ansvarlige for den i Stedet for Præste-Tienden af Gudum- og Lillevorde-Sogne betingede aarlige Afgifts rigtige Udredelse, dersom, imod Formodning, Omstændighederne nogen sinde maatte forandre sig saaledes, at bemeldte Præstekaldet tilstaaende aarlige Afgift ikke af Tiendegaarden frit kunde

kunde erholdes. — Thi communiceres Stiftamtmanden og Bispen saadan Kongelig Resolution, hvorhos til dem overlades, at lade berørte Resolution tingløse. 20 Novbr.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Aalborg), ang. at der maae tilstaaes Qvarkeer-Penge for fraværende Under-Officerers Koner, og Dreng for Bøssmageren. (Hvorom Bøssfogden i Nørboing paa Morsee, i Anledning af Kentskammerets Decision over hans Regnskaber for 1781 og 1782, har begjert Cancelliets Resolution.) 20 Novbr.

Da det ikke kan være anderledes, end at Under-Officerers Koner maae have fri Qvarkeer, naar deres Mand i Kongelig Tjeneste ere beordrede nogensteds hen, og saadant pveralt skal være brugeligt; det og synes nødvendigt, at der, naar Regiments-Bøssesmedden udkommanderes at eftersees og reparere Gevæhrerne i Regimentets Garnisoner, og ikke med egne Hænder alene kan forrette det foresaldende Arbeide, men dertil behøver Solk, anvises og forskaffes fri Qvarkeer for disse: saa haves intet imod, at disse Mangels-Poster saaledes hemsalder.

Confirmation paa Artikle for de 2 Borger-Compagnier i Aarhus (i). 26 Novbr.

Ligesom Borgereskabet i Aarhus forhen har været inddeelt i 2 Compagnier, saaledes er det nu igjen (da det i meere end 20 Aar ikke har været i Stand) reguleret og inddeelt; ved hver Compagnie, nemlig det Østre og Vestre, er sat en Capitain, en Premier- og en Seconde-Lieutenant, en Søndrich, samt ved begge Compagnierne en Adjutant, som alle af Magistraten bestikkes; derforuden ved hver Compagnie 9 Under-Officerer og en Tambour, som Capitainerne udsee og selv bestikke. §. 1.

§ f f 3

Com

(i) Forfattede af Magistraten den 10 Aug. 1784.

26 Novbr.

Compagniernes Fahner, hvoraf den ved det Østre-Compagnie har været blaa, med Kongens Navn i Chifre forsmæct, og den ved det Vestre ligesaa med samme hvide Navn paa, været guul, forbliver fremdeles saaledes; og ligesaa bliver Borger-Compagnie-Officerernes Uniform som forhen, nemlig hvide Kjoler ved begge Compagnierne, uden enten Kabatter, Opsluger, Kraver eller Underfoder af anden Couleur end Kjolen, men Besten af blaa Silke ved det Østre, og af guul Silke ved det Vestre, begge efter Fahnerne; item alle Officererne guldtressede Hatter. Under-Officererne og Borgerne betjene dem af hvad Couleur Klæde de har, men i og under Tjeneste maae de ei være af Couleur med Officerernes. Under-Officererne distingveres aleene med en Ecarde paa Harten, der bliver af samme Couleur Daand som Officerens Uniform. Ved begge Compagnier har den ældste Borgemeester havt Station som Stads-Major, og havt Uniform med Officererne ved det Østre-Compagnie,

S. 2. hvorved det fremdeles forbliver. Naar Compagnierne ere samlede, enten for at gjøre Honcur eller Wyndstring, møde Officererne i deres Uniform, forsynet med Kaarde, Ringkrave og Espandons, saaledes som Etik og Brug forhen været haver; hvilken Uniform og Requisite de selv forskaffe sig, uden nogen Udgiot for Wyen; men Tromme og Fahner bekostes af Byens Kammer-Casse som forhen. Borgerstabet indfinder sig ved alle foresaldende Bagter og Exercitie med Bevæhr og

S. 3. Kaarde. Ligesom Capitainerne selv antage deres Under-Officer, staaer det og til dem at lade dem fra deres Poster, naar de enten formedelst Svaghed blive, eller ved Forsømmelse og uanstændig Opførsel gøre sig dertil uduelig. Ingen Borger maae vegre sig for at tage Post som Under-Officer, naar han dertil forlanges, og Egens-Svaghed ikke gjør ham det umuelig, under Mulcc

af

af 10 Rd.; dog bør Haandverks-Standen dertil fornemmelig bringes, om deriblandt ere nogle Bequemme. Under-Officererne, som ved alle Leiligheder skal vise tilbørlig Agt for Officererne i og under Tjenesten, skal selv efter Ordre fra Officererne tilfige deres Corporals-Plab til Exercitie og al anden Tjeneste, og til bestemte Tider og Steder sig dermed indfinde; forsømme de noget herubinden, multereres de første gang for 4 Mk. Tilgesaa skal BorgerSkabet, ingen undtagen, selv personlig møde efter Tilfivelse til Exercitie og Wagter i paakommende Tilfælde, under Mulct for hver gang 4 Mk.; men, Kulde enten Svaghed eller Fravarelse derudi gjøre Hinder, anmeldes sligt for Under-Officeren, som igjen rapporterer det til Capitainen, eller i hans Fravarelse for en af Lieutenanterne; og derefter tillades det Borgere i saa Tilfælde at leie en i sit Sted. BorgerSkabet bør, naar de til Tjeneste tilfiges, og medens de forrette samme, tilbørlig efterkomme ikke aleene Officerernes Ordre, men endog hvad de af Under-Officererne vorde tilfagt at forrette, uden Knur, Gluffer eller Glosfer, da intet bliver foranstaltet uden hvad Nødvendigheden maatte udfordre. Ingen Officeer eller Under-Officeer maae under Tjenesten begegne nogen Borger med Skjelds-Ord, eller Grovhed enten i Ord eller Gjerninger, men al Commando føres med Orden og Benlighed, sælgelig bør al Tjeneste skee uden Modtvillighed, Støien eller Larmen efter de Ordres, dem bliver givne, med tilbørlig Agt efter disse Artikles 5te Post. Skulde derimod nogen Borger skee nogen Overlast af Under-Officererne under Tjenestens Forretninger, anmeldes saadant derefter for Capitainen, som i en af Lieutenanternes og 2 Under-Officerers Nærvarelse examinerer Sagen; og, Kulde Forseelsen være af den Veskaffenhed, at den ikke med en Trettesættelse kunde bilægges, anmeldes sligt

S. 4.

S. 5.

S. 6.

S. 7.

- 26 Novbr. for Stads-Majoren, som dicterer den Skyldige en passende Mulct efter Stiftbefalingsmandens Approbation; og, saafremt den Skyldige ikke betaler Mulcten, udpantes samme ved Byefogden; og lige Veskaffenhed bør det have med alle andre Mulcters Inddrivelse, som enten i disse Artikler eller efter indtræffende Omstændigheder maatte blive dicteret.
- §. 8. Skulde det mod Formodning indtræffe, at der blev Klaget over en eller anden Officer, haver den eller de Fornærmede sigt skriftlig at anmelde for Magistraten, som examinerer Sagen, og derefter gjør Forestilling til Stiftbefalingsmanden derover, ved hvis Resolution Sagen uden Lovmål eller anden Vidtæstighed skal have sit Forblivende. Da det er fornøden, for at holde Compagnierne i en vis Orden, at de forsamles 2 gange om Aaret, der dog ikke bør vare længere end en halv Dag hver gang, hvilke Tider og Steder bestemmes af Stads-Majoren efter Overlæg med Officererne; bør enhver Borger selv personlig betil indfinde sig, uden alene i Engdoms-Tilfælde, under Mulct for hver gang 1 Rd., og til disse Samlinger blive ingen Leiede antagen. Skulde (som Gud naadelig afvende!) opkomme Ildbrand i Byen, da, som det er høist fornøden, at Vagthold snarest muelig foranstattes, for at hindre, at ikke enten Vøbel eller andre unyttige Wennstærks Tilløb skal gjøre Vrand-Compagniet hinder i dets Forretninger, møder strax paa det store Torv Stads-Majoren med alle Over- og Under-Officerer af begge Compagnier, hvorfra ingen Undtagelse finder Sted, med mindre Ilden skulde være nær hos, eller ved nogen af dem. Nu maae det i Forveien af Borger-Capitainerne med Stads-Majoren være afgjort, at 20 a 30 Mand kunde være underrettet saaledes, at, naar Ildbrand opkom i det østre Compagnie-District, skulde bemeldte Mandskab af det Vestre-Compagnie, saa snart

26 Novbr.

snart Ilden formerkes, møde paa det store Torv, enten det er Dag eller Nat, for derfra i mueligste Hast under de vedkommende Over- og Under-Officerers Commando at gjøre Vagts Tjeneste, hvor Ilden er: hvilken Orden og Forhold ligesaa maae iagttages, naar Ildbrand opkom i det Vestre-Compagnies District, da det Østre-Compagnies Over- og Under-Officerer med meerbemeldte Antal Mandskab møder paa benævnte Torv, som foran er meldt. I slige ulykkelige Tilfælde forandres og afløses Vagterne efter Omstændighederne; ligesom det paasees, at de Borgere, hvorhen Ildbranden maatte nærme sig, blive befriet for Vagthold. Bliver nogen af de Vedkommende borte (naar ikke Sygdom eller Fraværelse dertil gjør Hinder), mulcteres enhver for 1 Rd., hvoraf det halve betales til Brand-Cassen, og det halve til Byens Fattige. Alle andre Mulcter (foregaaende Tilfælde ved Branden alene undtagen) indsamles af vedkommende Under-Officerer, og leveres Capitainen, som besørger samme betalt til de Fattiges Inspecteurer, imod Quittetring, som afgives til Stads-Majoren til Beviis, at samme rigtig er worden indfordret og erlagt. Saa snart disse Artikler ere blevne confirmerede, forfatter enhver Capitain en ordentlig Roulle over Officerer, Under-Officerer og Borgere, for at blive indført i en dertil af Magistraten autoriseret Protocol, som søres af By- og Raadstue-Skriveren. I denne Protocol, som forbliver paa Raadstuen, ansøres alle Forandringer, enten ved Dødsfald eller i andre Maader, som Capitainerne hvert Aars Vaaske og Michelsdag skriftlig til Stads-Majoren indberetter. Og for hvad Skriverie, By- og Raadstue-Skriveren herved maatte faae, kunde ham aarslig af Byens Kammer-Casse tilstaags 4 Rd., imod at han selv anskaffer Protocol. Skulde Tiderne og indtræffende Omstændigheder fordrø noget Tillæg eller Foran-

§. 11.

§. 12.

§. 13.

26 Novbr. bring i disse Artikke, som nu ikke just kan bestemmes, da, naar samme af Magistraten er forfattet, samt af Stiftsbefalingsmanden anproberet, tilføies de disse, og maae være lige saa gjeldende, som om de tillige med disse Artikke vare af Kongen blevne confirmeret.

27 Novbr. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. over Sjellands-Stift), ang. at, naar de, til at revidere Helsingør-Byses Kæmmer-Regnskaber, ubemeldte Mænd udeblive med Revisionen over 4 Uger, fra den Dato de dem til Revision ere overleverede, bør de betale en Mælt af 2 Mark dansk til de Fattige, for hver Dag de længere udeblive, med at indlevere Regnskaberne med deres Antegnelser til Øvrigheden. (Efter Stiftamtmandens Judderetning og Forslag til Rentekammeret, saasom Helsingør-Magistrats Hoved-Regnskabets Afryggelse for Byens Indtæcter og Udgifter meget traieres ved den meere end fornødne Tid, som fra bemeldte Revisions-Mænds Side der til medgaaer: og det ved Rescr. af 15de Jan. 1745 er befaleet, at de, til at revidere Byernes Kæmmer-Regnskaber, ubemeldte Borgere skulle inden 14 Dage i det længste til Øvrigheden igjen indlevere Regnskaberne med deres Antegnelser.)

27 Novbr. Canc. Prom. (til Stiftsbefalingsm. og Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at der ved Cancelliets Skrivelse af 1ste Novbr. 1783, om Tiende af Humle-Sæder, ikke, naar visse locale Omstændigheder fraregnes, er fastsat andet, end hvad som forlængst har været almindelig forordnet ved Rescr. af 1ste Maii 1741, i Kraft af hvilket, naar Bønderne have indtaget deres Sædeland til Humleland, uvillige Mænd skal udnævnes til at skønne, hvad Korn-Tiende af de til Humle udlagde Sæde-Jorder kunde falde, samt derefter fastsætte, hvad af samme Jorder, i Stedet for Tiende efter Loven, skal gives enten i Korn eller Penge, med videre. (I Antledning af Forespørgsel fra Oberst Castenskjold paa Hørbogaard, om foransførte Skrivelse skal forstaas atcens for de deru

aaende

navnte Soane, eller for heele Riæet i Almindelighed, samt i sidste Rald, om Indholden skal indskrænkes alene til Humles Havers Anlag, eller til Havers Anlag i Almindelighed) 27 Novbr.

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Regiments 27 Novbr. terne), ang. at Spontons ved Officererne skal være affskaffede, og Kaardene derimod indføres.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Sjæl- 3 Decbr. lands-Stift), ang. et Bognmands-Laug i Helsingøer.

Gr. Stiftamt. har foreslået, at Bognmands-Lauget i Helsingøer af sig selv er bleven ophævet, deels fornedelt, og deels endel af Lemmerne skulde sig at være i Lauget, og deels at ingen skal have malet sig derudi i sin at ville indtræde, hvortil ei heller nogen ved Uvertalelse har været at formaae; men det er høit nødvendigt, at et ordentlig Bognmands-Laug oprettes i bemeldte Helsingøer.

Et ordentlig Bognmands-Laug skal i fornævnte Helsingøer oprettes, og derved altid være 16 Post-Vogne og 16 Par dygtige Heste. Udi dette Laug skal først antegnes de, som maatte findes villige til, derudi at indtræde; hvornæst Magistraten maae være bemyndiget til at paalægge saa mange af de syrige Borgere, som maatte agtes at være dertil formuende, og til deres Nærings Drive bruge Heste, samt med hvis Nærings Drive Bognmands-Kjørsel meest er overeensstemmende, ubi dette Laug at indtræde; dog skal ingen paalægges til Bognmands-Reise at holde flere end eet Par Heste og een Post-Vogn: og skal saavel i Henseende til dem, der godvillig ville indtræde, som dem det maatte blive paalagt, herudi at indtræde, fornemmelig sees paa, at de have Jorder; og ubi syrligt antegnes ubi Lauget saadanne Borgere, som efter alle Omstændigheder sikkerst kan formodes at vedligeholde samme i alle Henseender. Vedkommende skal være pligtige, for berørte Antal af Vogne og Heste tillige med

§. 1.

§. 2.

§. 3.

best.

- 3 Decbr. behørig Post-Mundering og Tilbehør at anskaffe, og for Magistraten at præsentere, inden den dertil af Magistraten forelæggende vis Tiid, og saaledes, at samme ved berøvet tagende Syn kan agtes at være forsvarligt, alt under Muelct af 10 tll 50 Rd. efter Omstændighederne.
- §. 4. Naar det fastsatte Antal af 16 Vogne og 16 Par Heste ere anskaffede, og Lauget saaledes slutter, tillædes ikke nogen, saa længe Tallet er complet, ubi Lauget at indtræde. Ingen af dem, som i Lauget ere antegnede, under hvad Vaakud det være kunde, maae herefter, forinden de dertil har erhholdet expresse Tilladelse, der ikke, uden Omstændighederne gjorde saadant høist ubilligt at negte, skal accorderes, udgaae af Lauget, ei heller skilte sig af med deres huelige Heste, med mindre de derfor i disses Sted i Forveien anskaffe andre lige saa gode, om ikke bedre Heste; ligesom i øvrigt alle Vognmændene skal holde saa forsvarlige Heste, at ingen af dem med Fri skal kunde undslaae sig for, at lade sine Heste sammenpænde med en andens; men, saafremt en Vognmand skal holde saa flette Heste, at hverken de Reisende eller Laugs-Drødrene med samme i berørte Henseende kunne være tjente, skal Magistraten, naar sligt efter foranstaltet Syn over saadanne Heste skal findes virkelig at forholde sig saaledes, paalægge ham, inden en vis og paa Omstændighederne passende Tiid, at anskaffe sig en anden eller andre dygtige Heste, under en Muelct af 2 til 10 Rd. i Mangel af Anskaffelse til den bestemte Tiid.
- §. 6. Saafremt nogen af de i Lauget eengang Antegnede, enten formedelst Dødsfald eller andre gyldige Aarsager, skal udgaae af Lauget, og ingen findes, som godvillig derudi skal ville indtræde, da skal Magistraten være bemyndiget til at paalægge en anden Borger at indtræde ubi Lauget i den Afgaaendes Sted, hvorind i øvrigt
- skal

skal forholdes saaledes som ubi forestaaende 2den og 3die §. er fastsat. Ingen Vognmand maae betjene sig af Bønder til at kjøre deres Vognmands-Reiser for dem, under Mulct af 4 Rd. saavel for Vognmanden som Bonden, hvis Mulct, i saa Fald, Vognmanden tillige selv skal betale imod Regres til Bonden. De af Vognmands-Lauget, som tillige ville anskaffe sig Chaisser eller Carerter, maae uden Tour og Omgang være berettigede til, dermed at kjøre Reiser, dog alt saaledes, at de, naar deres ordentlige Tour med Forspands-Heste eller Post-Vogne indtræffer, behørig præstere den dem saaledes tilfaldende Besordring; og, som Chaisser, at anskaffe og vedligeholde koste meere end Post-Vogne, derpaa og kan føres flere Personer, saa maae Vognmændene om Vinteren tage fuld Betaling for 3 Heste, og om Sommeren, naar i en Chaise er meere end 2 Personer, spænde den 3die Hest for, og for samme lade sig betale 1 Mk. af Milen. Som der imellem Helsingør og Kjøbenhavn agtes at være meere end 5 Mil, saa maae Lauget indtil den nye Landevei kommer i fuldkommen Stand nyde Betaling for $5\frac{1}{2}$ Mil. Vognmands-Lauget skal fortrinlig være berettiget til al den Kjørsel, som for Betaling foresalder i Byen, enten med Carerter eller i andre Maader, ligesom og til at kjøre Lyst-Touree; dog skal de ligesuldt forsvarligen præstere de Reise-Tourer, som dem efter rigtig Omgang paa Lauget kunde tilfalde. — I øvrigt skal i alle Henseender, dette Vognmands-Laug betræffende, forholdes efter Forordn. af 9de Septbr. 1763.

3 Decbr.
§. 7.

§. 8.

§. 9.

§. 10.

Rescr. (til Kjøbenhavns Universitet), ang. det forhen værende Quæstor-Embedes Besørgelse ved en Consistorii Fuldmægtig, og Tilsyn dermed.

3 Decbr.

3 Decbr.

Er. Siden Statsminister Scheimeraad Stampe, som hidindtil har været Quæstor ved Universitetet, har foresøgt sig dette Embede, have Rector og Professorer, efter deres Forsøgning, været betænkte paa at udvinde en Maade, paa hvilken Universitetets Oeconomic kunde forvaltes, uden at en af de beskikkede ordentlige Lærere, efter den forrige Indretning, kunde entlediges fra de hans Embede ellers egentlig vedkommende Arbejder, og følgelig et Professorat blive unyttigt for Universitetet, hvilket de troe at kunne erholdes, naar den Fuldmægtig, som dog alliaevsel skal lønnes ved Quæstoratet, blev antagen til, herefter som Consistorii Fuldmægtig at forvalte og forrette alt, hvad Pengenes Indtæffering og Udbetaling samt Kanslernes Regning angaaer, under umiddelbar Opsigt af 2 Professorer Consistoriales, som da kunde besørge og bestyre dette, uden derved at blive forhindrede i deres academiske Embede og sammes Pligter.

- §. 1. Bemeldte Consistorii Fuldmægtig ved Quæstoratet maae forrette heele Arbejdet, med at indtæffere, og efter behørig Anviisning udbetale Pengene, besørge Capitalerne, efter Consistorii derom indhentede Approbation, udsatte paa flere Steder, aflevere til Vedkommende de aarlig indkommende Renteer, samt forfatte og i rette Tid aflægge sine Regnskaber med videre, for hvilket alt han bestandig skal være Consistorium ansvarlig, ligesom og han, i Henseende til disse og alle øvrige ham paaliggende Pligter, skal meddeles en ordentlig og bestemt Instruction, og i øvrigt til behørig Sikkerhed stille
- §. 2. Caution for 6000 Rd. For saadan hans Tjeneste maae ham ubi aarlig Løn, foruden de 200 Rd., han hidtil har nydt som Quæstoris Fuldmægtig, endnu af Vor Frue Kirkes Midler tillægges 100 Rd., altsaa i alt 300
- §. 3. Rd. Det maae ikke være bemeldte Consistorii Fuldmægtig tilladt, at have større Beholdning indestaaende hos sig, end til løbende Udgifter kan findes fornøden; alt det øvrige skal enten straf udsættes paa Rente, eller og nedlægges i Banquen, og dertil tages sædvanlig Fokium, saa at han ikke, endog i Omslags-Terminerne, har flere Penge under Hænder, end de 6000 Rd., hans Caution
- bets:

beløber sig til. Alle Obligationer og vigtige Docu-
 menter, til Qvæstoratet henhørende, skal herefter være
 i Consistorii Forvaring i en dertil indrettet Casse, som
 ikke maae aabnes, uden at, foruden bemeldte Fuldmæg-
 tig, ogsaa Universitetets Rector og en af de Professores,
 der har det umiddelbare Tilsyn med Forvaltningen,
 ere tilstæde. Disse Professores, som for det første paa
 5 Aar til denne Inspection skal udvalges, og hvilken
 Prof. Nic. Chr. Kall samt Johan Michael Geus
 ere villige at paatage sig, have fornemmelig at paasee,
 at, hvad bemeldte Fuldmægtig efter sin Instruction ha-
 ver at iagttage, rigtig bliver efterkommet. De skal og
 være de første Revisores af hans Regnskaber, hvilke
 med deres Paategning og Erindringer skal fremlægges til
 samtlige Consistorialium Estersyn og Decision. Hvad
 Tilsyn med Universitetets Oeconomie, Midler og Nødtig-
 heder ellers, foruden det anførte Qvæstori er paalagt,
 haver de conjunctim at paatage sig, ligesom og alle Fore-
 stillinger, Qvæstoratet vedkommende, af dem skal paa-
 tegnes, og derefter forelægges Consistorio, da Rector
 og Professores Consistoriales altid maae have og be-
 holde den samme Magt, som de hidtil have havt, at an-
 ordne og paasee, hvad denne heele Forvaltning, er an-
 gaaende. Til billig Vederlag for det Arbejde, som be-
 meldte 2 Professores ved dette Tilsyn paatage sig, be-
 stemmes de 100 Rd., som ellers Qvæstoris Vicarius ef-
 ter Fundatsen skal nyde, hvilke 100 Rd. for det første
 maae tages af Universitetets Casse, indtil de fra den,
 som nu under Navn af Qvæstoris Vicarius nyder sam-
 me, igjen billigen kan komme tilbage til Universitetet;
 men i øvrigt ansees dette Tilfælde ikke for andet end et
 Ephorie eller anden Omsorg af samme Natur, saa at
 den ikke skal medføre Frihed for Forelæsninger eller andre
 agader.

3 Decbr.

§. 4.

§. 5.

§. 6.

3 Decbr. academiske Arbeider, der høre til enhver Professors egentlige Embede.

10 Decbr. Rescr. (til samtlige Stiftbefalingsmænd i Danmark (k), ang. at Cavallerie-Regimenternes Fahn-Smedde skal anvises Rum og Skorsteen til Verksted, men maae kuns for Militaire gjøre Smedde-Arbeide.

De ved Cavallerie-Regimenterne sig befindende Cuurs og Beslag-Smedde, for saavidt de ved Veterinair-Skolen ere bleve oplærte, skulle i deres Stand-Quartierer frit anvises det fornødne Rum, til at indrette deres egne Verksteder, hvilke maatte være 6 Alen i Bredden og Længden, samt 4 til 4½ Alens Hvide; og disse, for saavidt de staae i Regimentets Tjencste, skulle have Tilladelse at gjøre alt Heste-Beslag for Regimentet og de af Militair-Staten, dog uden at besatte sig med videre Smedde-Arbeide for Personer, som ei tilhøre Militair-Staten, under en tilstrækkelig Penges Mulct eller Straf paa Kroppen. Stiftamtmanden skal altsaa foranstalte, at Fahn-Smedden i ethvert Regiments Stand-Quartier vorder anvist det behøvende Rum in natura til et Smedde-Verksted med Skorsteen til en Smedde-Esse, endstjont det i de Kjøbstæder, hvor det ikke kan erholbes, mangler noget i Hviden af 4 til 4½ Alen; men, skulde bemeldte Fahnsmedde besatte sig med noget andet Slags Arbeide end Heste-Beslag for dem af Militair-Staten, og hvad dem efter Fundatsen for Veterinair-Skolen er tilkadt, skal de derfor tiltales og dømmes ved ethvert Steds Politie-Ret.

Rescr.

(k) For sig derefter at rette, og Vedkommende i de Kjøbstæder, hvor Cavallerie er eller maatte blive indkvarteret, sigt til Efterretning at tilkjendegive.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Viborg), ang. at 10 Decbr.
 Vognmændene i Viborg: Stifts Kjøbstæder
 maae lade sig betale udi Vognleie af Milen 2 Mk. 4 Sk.
 om Sommeren og 2 Mk. 12 Sk. om Vinteren, samt
 i Forspand en sjerde Deel meere. (Saa som Vognmæn-
 dene i Viborg og Hobroe have andraget, at, da Korn- og
 Heste-Gøder i sidste og nogle Aar har været overordentlig dyre,
 er det dem ganske unueligt at kunne holde Heste og Vogne til-
 de Rejsendes Befordring for den dem hidtil tilskaaede Løst,
 nemlig 2 Mk. om Sommeren og 2 Mk. 8 Sk. om Vinteren
 af Milen; og desaaarsag bejert at maae nyde samme Beta-
 ling som Vognmændene i Randers og Aalborg.)

Canc. Prom. (til samtlige Stiftsbefalingsmænd 11 Decbr.
 i Danmark), ang. Indquarterings-Hjælpe-
 Skattens prompte Inddrivelse, og Erlæggelse
 paa anordnet Sted.

Gr. Ved Rescr. af 21de Novbr. 1777 er befalet, at denne
 Skat skal af de Kjøbstæder, som samme paaligger at udrede,
 betales aarlig til ult. Junii og ult. Decbr., og, i Mangel
 af Befaling til hver af disse Terminer, skal det Rescerende
 ved Execution af Udpantning efter Rescr. af 10de Maa 1734
 inddrives; men Erfarenhed har vist, at den ikke altid og alle
 Stæder inddrives saa prompte, som bør ske. Til at forekom-
 me saadant Ophold, meldes:

Øvrigheden i de Kjøbstæder, som skal svare Ind-
 quarterings-HjælpeSkat til andre Kjøbstæder, bør holde
 sig forbeholdte Rescriptes Bydende stricte efterrettelig i
 Henseende til Hjælpe-Skattens Inddrivelse, og det saales-
 des, at sammes Betaling paa auordnet Sted ikke skal
 foraarsage mindste Ophold i Byens Regnskabers Afslæg-
 gelse til rette Tid, da Vedkommende ellers maae vente
 derfor vedbørlig at vorde anseet. Og haver bemeldte
 Øvrighed strax, saasnart Indquarterings-HjælpeSkatten
 i vedkommende Amtstue er betalt, at indberette saadant
 til Stiftsbefalingsmanden, paa det han paa denne
 Maade kan altiid være vidende om, fra hvilke Stæder
 VI. Deel. 2 Bind. G. 99 Ind-

11 Decbr.

Indquarterings-Hjælpeffatten staaer ubetalt tilbage, og derved sættes i Stand til, desbedre at have Opsigt med, at udi sammes Inddrivelse og Erlæggelse paa anordnet Sted ikke skeer usornødent Ophold.

11 Decbr.

Canc. Prom. (til samtlige Stiftbefalingsmænd i Danmark), ang. at Ræmnerne skal inden ult. Jan. til Øvrigheden levere deres Regnskaber med Bilager.

Or. Ved adskillige Leiligheder er det bragt i Erfaring, at de aarlige Regnskaber over Kjøbstædernes Indtægter og Udgifter ofte alene opholdes efter de Regnskaber, som Ræmnerne ere pligtige at afsætte; og ved Rescr. af 15de Jan. 1745 er det allerede, for saavidt Sjællands Stift angaar, befaleet, at Ræmnerne inden Januarii Maanedes Udgang skal have deres Ræmner-Regnskab til Øvrigheden med alle Bilager indleveret, og, om de længere udeblive med sammes Indlevering, da at bøde for hver Dag een Mark dansk til Byens Casse. For at forekomme det Ophold, som ellers foraarjages for Revisionen og bemeldte Regnskabers endelige Afgjørelse, anmodes Stiftamtmanden at forankalte:

At vedkommende Ræmnerne i Kjøbstæderne, som udeblive med deres Regnskaber over den saaledes fastsatte Tid, blive belagde med saadan Mulct af en Mark daglig til Byens Casse.

11 Decbr

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. og Biskopen over Bergens-Stift), ang. hvorledes Præste-Enkerne maae benytte sig af de dem forundte Enke-Sæder. —

(I Anledning af en Ansøgning fra Sognepræsten for Hadsloe-Meninghed, at det maatte befremmes, om hans Formands Enke, saa længe hun ei selv behøer Enke-Sædet 1½ Løb Skuld i Gaarden Lios, har Ret til videre end at oppebære LandSkuld af den matriculerede Skuld, eller hvorvidt og paa hvilke Vilkaar hun maae benytte sig af samme, uden Skade for Præsten og tilkommende Enke.)

Ligesom de Præste-Enkerne forundte Enke-Sæder ene have til Hensigt, at gjøre deres i Almindelighed ringe Vilkaar taalelige, saa kan det ei heller betages dem at benytte

kendte sig af disse Gaarde, paa hvad Maade de til deres egen Fordeel, uden Gaardenes og de derpaa varende Bygningers Forringelse, tjenligst eragte; og solgelig kan det ikke formeenes dem, naar de ei selv vil beboe-Gaarden, at bortforpagte den til hvem, der af samme vil give størst Afgiort; men, da Beneficarii tilligemed Efterlægten derimod bør sættes i Sikkerhed for, at disse Gaarde, naar de ei af Enkerne behoes, ikke misbruges, men til den sildigste Alder vedligeholdes i forsvarlig Stand, udfordrer Nødvendigheden, at den Præste-Enke, der ei selv beboer Enke-Sædet, men til sin større Fordeel enten bortforpagter samme, eller paa anden Maade lader den bruge, forbindes til at stille Beneficario en nsiagtig Borgen for, at Gaardens Huse med Ager og Eng ei i nogen Maade skal forringes, men i sin Tiid i aabodsfri Stand tilbageleveres, da den Enke, som ikke vil eller kan stille saadan Sikkerhed, bør enten for sin Brugs-Tiid bortbyggle Gaarden, og i Byggesedlen forpligte Opstoderen til at aflevere samme i den modtagne Stand, eller lade sig nøie med deraf at nyde aarlig Landskyld og øvrige Rettigheder, for hvilket Sognepræsten, der da raader for Gaarden, bliver hende ansvarlig; hvorhos det tillige, for stedsse at være underrettet om Enke-Sædernes Tilstand, er fornødent, at Gaarden ei aleene overleveres Enken ved en lovlig Bestigtelse, hvorved maat beskrives saavel Husenes som Agrenes og Engenes sande Tilstand og Beskaffenhed, men endog ved en lige saadan Synsforretning tilbageleveres; hvilke Bestigtelsesforretninger ei bør være Enken eller Beneficario til Byrde, men af vedkommende Sorenskriver tillige med de behøvrige Lavrettesmænd af det Sogn, hvori Enke-Sædet ligger, uden Betaling forrettes, og paa slet Papiir dem-beskrøene meddeeles.

11 Decbr.

Generalitets- og C. Coll. Prom. (til Infanterie-Regimenterne), noget om Exercitien.

Kongen har under 3die hujus resolveret, at Infanterie-Regimenterne skal opgives, følgende: 1) At ubi Retireringen hernæst (naar paa Hvirvelen Bataillonens har kastet sig omkring, og Fahnerne ere sprungne frem) Bataillons-Commandeuren commanderer Marsch, hvorpaa Bataillonens træder op, og ikke meere, som forhen, efter Vinket; 2) at alle Samlinger ved de Gevorbne indtil videre skal stilles i 2 Geleeder, og det andet Geleed derved forholde sig, som hidtil det tredie har gjort; dog at denne Vost alene skal gjelde, naar de Nationale ikke tillige med de Gevorbne ere forsamlede.

17 Decbr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Universitet), ang. hvilke der maae antages til juridisk Examen paa Latin, uden i Forveien at sustinere Examen Philosophicum.

Or. Det Juridiske Facultet har andraget, at ved Forordn. af 15de Martii 1743 er det overladt til dem, som enten ere fødte af Adels, eller noaen Tid tænke at søge nogen Empleo i Kirken, Skolen, eller ved Universitetet, hvad enten de ville indskille sig til den offentlige saa kaldede Deposits eller ikke, da saadanne Studerende i dets Sted kunde inseri beres som cives academici, efterat de af en af Professorerne i det philosophiske Facultet ere privatim prøvede, og befundne at have bragt det igavdit i det latinske Sprog og de fornødne Præceptis, at de kunne høre Professorens med Nytte, og gjøre Fremgang in jure; ligesom det og ved Rescript af 4de Junii 1777 er befaleet, at ingen, som indskiller sig til juridisk Examen, maae examineres enten in Jure Romano eller de andre Forordningens Deele, med mindre han i det latinske Sprog derfor vil og kan gjøre Rede; men at efter Forordn. af 1ste Maii 1775 udfordres til latinsk juridisk Examen, ligesom til Anticitats, Examen Philosophicum, der forudsætter Examen arrium publicum, da dog denne Forordning ikke ophæver den private Deposits, eller tilbagekalder demeldte Forordning af 1743, og altsaa ikke synes at aulaae den unue Adels eller andre, som indrette deres Studeringer alene til de politiske eller civiles Sag, og til hvis Formaal ikke hører saa mynne

Estr.

17 Decbr.

Styrke i den gamle Philologie, som Kundighed i de nyere Sprog og andre Kundskaber: hvorefter Facultetet, for i den Henseende at have en noiere Bestemmelse, har med Patroni Forevendende og Samtykke indskilt: om det fremdeles maatte tillades de Unga af Adel eller andre, som ikke attraae Besordring til Lære-Embeder, at antages til den latinke juridiske Examen, uden i Forveien at have suftineret Examen artium publicum og Philosophicum, naar de i Overeensstemmelse med Forordn. af 1743 ved privat Examen ere besundne af den Modenhed, in humanioribus, at de med Frugt kunne høre Professorum Forelæsninger, og derefter immatriculeres inter civis academicos, dog at Candidati, som efterdags inscriberes privatim, endskjont de efter Forordningen ikke kan stædes til Examen Philosophicum, forbindes til, saafremt de tænke at tage latinke juridisk Examen, at høre Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet i Philosophie og Historie, til hvilken Ende, af hvad Stand de end maatte være, naar de melde sig til latinke juridisk Examen, skal for vedkommende Professor fremvise Prædialæ Attester, at de have frequenteret Collegia i ovenmeldte Videnskaber; ligesom og ingen, hvad enten han publice eller privatim havde deponeret, maatte stædes til denne Examen, førend efter 2 Aars Forløb fra Depositionen, og i samme Tiid have dyrket deres Studeringer ved Universitetet, med mindre Usformuenhed havde hindret dem fra at opholde sig der; og, om nogen, som i Kiel eller Gøttinge havde studeret, vilde tage Examen i Kjøbenhavn, maatte de medbringe Vidnesbyrd om, at de ved fornævnte Universitet og Academic havde tilbragt et Biennium; samt i øvrigt, at ingen Studiosus juris maatte, uden at have suftineret Examen Philosophicum, nyde noget Slags Beneficium eller Reiser-Stipendium ved Universitetet, ei heller erholde nogen gradum academicum in jure, eller befordres til noget offentlig Lære-Embede, være sig som Professor, Adjunctus, Rector, Decanus Communitatis eller ander.

Naar de, som enten publice have deponeret, eller i Følge bemeldte Forord. af 15de Martii 1743 ere inscriberede, og ikke ville søge Emploi i Kirker, Skoler eller ved Academiet, ei heller have nydt eller forlangt at nyde Beneficia eller Stipendia ved Academiet, efter 2 Aars Forløb melde sig til publice juridisk Examen paa Latin, maae de dertil uden Videre antages, naar de med Attester fra Vedkommende godtgjøre, at de imidlertid have hørt Forelæsninger saavel over Philosophien som over de adskillige Deele af Lovkyndigheden, og derhos befindes, ikke at være ukundige,

17 Decbr. saavel i den almindelige, som især i Fædrenelandets Historie.

18 Decbr. Canc. Prom. (til Biskopen over Sjællands Stift), ang. at det er alle Jøder i Almindelighed tilladt, at lade sig undervise i den christelige Religion, paa egen Bekostning, af hvilken Præst de dertil kan formaae. (Paa Biskopens Skrivelse, betræffende Jøden Moses Herz, som har forlangt at undervises i den christelige Religion, hvorved Biskopen har indskilt, om det maatte eragtes raadeligt, at meddeele ham den almindelige Tilladelse, at han paa egen Bekostning maae lade sig undervise til Daaben af hvilken Præst i Riget, som godvillig vil antage ham.)

21 Decbr. Rentek. Prom. (til samtlige Amtmænd i Danmark), ang. at Ansøgninger om Tilladelse, fra complete Hovedgaarde, med Forbeholdenhed af deres Frihed, aldeles at afhænde alt Bøndergods til Beboerne, maae Kongen uden visse Vilkaar foredrages.

Under 8de hujus har Kongen resolveret saaledes: Rentekammeret skal paalægge samtlige Amtmænd i Danmark, enhver for det ham anbetroede Amt, ved Circulairer at bekendtgjøre for Jordegods-Eierne sammesteds, at enhver Sædegaards-Eier, som attraaer, med fuldkommen Eiendoms-Ret, at sælge fra hans complete Hoved- eller Sæde-Gaard alt dertil hørende Bøndergods til Fæstebønderne eller Beboerne selv, (med Forbeholdenhed af Hovedgaardens Frihed, samt uden at denne eller dens Eier skal staae i videre Forbindelse med det Bøndergods, som derfra afhænder,

eller

eller i mindste Naade heste eller være ansvarlig for Skatter og Contributioner af samme, kan vente, at hans Ansøgning desangaaende bliver Kongen af Rentekammeret, efter den dertil givne Tilladelse, allerunderdanigst foredraget, under følgende Vilkaar: 1) At de Hovedgaardstaxterne i Danmark i Almindelighed paalagte, eller herefter paalaggende Byrder fremdeles som hidtil bør følge Hovedgaardens Grund: 2) at dersom noget Hartkorn af Bøndergodset igjen sælges i en Hovedgaardstier, samme da ingenlunde maae komme i Betragtning til Hovedgaardens Completering; og skal dette Vilkaar til den Ende ubtrykkelig indrykkes i de Eiendoms-Skjøder, som meddeles Bønderne paa deres Gaarde; 3) at Hovedgaardens egne Marker eller Tillæg af Jord ikke maae deeles ubi mindre Deele, men bør blive een Tier tilhørende, med mindre særdeles Omstændigheder maatte befindes at gøre en saadan Deeling nyttig eller nødvendig, i hvilket Fald Rentekammeret maae være bemyndiget til, paa Ansøgning at meddeele Tilladelse dertil; 4) at Bønderne, naar de saaledes have erhholdet fuld Eiendoms-Ret hver til sin Gaard, bør forsikre sammes Bygninger i Brand-Cassen, hvilket ligeledes indrykkes i deres Skjøder; 5) at, hvor Kongen i Gaard og Gods har indstaaende med 1ste Prioritets Pant-Ret den halve Kjøbsesum, maae samme med lige Pant-Ret reparteres saavel paa Hovedgaardstaxten som paa enhver enkelt Bøndegaard, i Forhold med de Summer, hvorefter samme sælges eller taxeres, naar Salg eller Taxationen af Rentekammeret, efter indhentet Oplysning, findes

21 Decbr.

at være proportionerede med Grundstykkernes Værdie; og endelig 6), at slige Bønder, som Selveiere af deres Gaarde, maae for saavidt saadant med deres øvrige Rettigheder kan passe sig, forundes de samme Fordeele, som Forordn. af 13de Maii 1769 tilskaaer Selveier-Bønderne, saasom: især at haandhæves, beskyttes og forsvares i deres Rettigheder af Amtmændene, med meere; at oprette Testamenter ad acta; at deele, med Rentekammerets Forevidende, deres Gaarde i 2 eller flere Parter, naar samme er af den Beskaffenhed, at flere Familier derpaa kunne ernære sig, m. m. — Saadan Resolution communiceres herved til behagelig Efterretning og til Bekjendtgjørelse for Vedkommende, med Tilfag, at de vil saa meget sikrere kunne være forvissnet om, at Kammeret til allernaad. Bønshørelse vil allerunderd. indstille deres Ansøgninger, naar de, forinden de til Bønderne overlade Eiendommen, have udsøst hver Mand sin Lod for sig selv, og tildeelt Huusmændene saa meget Jord, som de til en Sæd og nogle Saaes Underholdning behøve.

21 Decbr.

Gen. Ed. Deton. o. Commerce-Collegii Prom. (til samtlige Stiftbefalingsmænd i Danmark og Norge, og Magistraten i Kjøbenhavn, at bekjendtgjøres de Handlende), hvorved communiceres en Extract af hvad den Kongelige Consul i Neapolis under 16de forrige Maaned har indberettet, nemlig: Kongen af begge Sicilierne har declareret Havnen Messina for en fuldkommen fri Havn; og ved et i dette Aar publiceret Edict benaadet den med mange Privilegia. Saaledes

ledes er denne Havn sat i Lighed med Havnen i Livorno, 21 Decbr. hvor endog Afgiøterne ere høiere, saa man har Haab om, at Frihavnen Messina vil blive Oplags-Stedet for den levantiske Handel, hvorved den danske Søefart derhen kunde foretages, i Særdeleshed naar Freds-Brudet imellem Keiseren og Hollænderne kom til Virkelighed. Quarantainen er nu nedsat til 7 Dage for alle fremmede Skibe, hvilket ogsaa vil blive en Fordeel for de danske Skibe, naar de ville søge derhen; og kunne de være forvissede om Retour-Stragter fra Gallipoli til de nordiske Havne.

B. G. K. o. Gen. Føldk. Prom. (til Stiftes 21 Decbr. salingsmanden i Ribe), ang. at Vognmændene i Fridericia skal befordre Consumtions-Betjentene paa Inquisition's-Keiser.

Gr. Consumtions-Inspecteuren i Fridericia indberettede under 12te f. M., at Vognmændene sammesteds havde fordret 7 Rd. 29 Sk. for at befordre Betjentene paa en Inquisition om utilladelig Brændeviinsbrænden i Juni Maaned, hvilken Fordring Betjentege ansaae for at være ubillig, og derfor ikke vilde betale Vognmændene mere end 5 Rd. 32 Sk., som de og imodtog og quitterede for; men, da Inspecteuren den 29de Octbr. igjen forlangte 2 Vogne til en Inquisition's-Keise, blev det af Vognmændene negtet at kjøre, førend de fik betalt det øvrige af bemeldte 7 Rd. 29 Sk. Kammeret, som havde erholdt Dyløsning om, at denne Keise frem og tilbage ikke udgjorde mere end 7½ Mil, svarede Inspecteuren, at Vognmændene tilkom for disse 7½ Mil, a 2 Mk. 4 Sk. Milen, 5 Rd. 68 Sk., Vognmester-Pengene iberegnet, og, da dem deraf allerede var betalt 5 Rd. 32 Sk., skulde han endnu til dem betale de øvrige 36 Sk.; skulde da Vognmændene ikke dermed være fornøiet, og herester negte at befordre Betjentene paa saadanne Inquisition's-Keiser, maatte det strax til Kammeret indberettes. Inspecteuren har derpaa under 3die Decbr. atter indberettet, at han ved en Extract af bemeldte Kammer-Skrivelse havde anmodet Magistraten om at affordre

21 Decbr.

Vognmændene deres Erklæring, om de med disse 36 St. vilde være fornoiede, og uden Indvending herefter befordre Consumption-Betjentene paa Inquisition: Reiser, men at Magistraten derpaa havde svaret, at de aldeles ei i denne Sag kunde indlade sig, skønt de ikke havde saact nogen Communication derom fra oeres Forsatte. Derpaa lod Inspecteuren Vognmændene kalde, som skulde have beindseet 36 St., til ligemed deres Oldermann, og forelæste dem Kammerets Resolution, samt forlangte deres Erklæring, men de svarede, at det forblev ved, hvad Magistraten havde skrevet. Da det nu er høifnødvendigt, at Betjentene ofte foretage Inquisitioner paa Landet, for at forekomme den der i Svang gaende utilladelige Brændeviinsbrænden, og saadanne Reiser ingen Ophold taale, især naar der haves grundede Formodninger eller Angivelser:

Saa ombedes Stiftamt. at formaae Magistraten i Fridericia til at tilholde Vognmændene, ei aleene at imodtage bemeldte 36 St., men og herefter uden mindste Ophold og Indvending at befordre Betjentene paa saadanne Inquisition: Reiser, naar og saa ofte det af dem maatte forlanges.

24 Decbr.

Refer. (til Biskopen over Sjellands-Stift), ang. at Dr. Mønter maae til Høimesse om Søndagene prædike over Christi Levnet, uden at bindes til de foreskrevne evangeliske Lexter.

Dr. Sognepræsten til St. Petri Kirke, Doctor Mønter, har andraget, at han længe har tænkt paa, til Nytte for hans Tilhørere, at ville om Søndag-Formiddag prædike over vor Frelser's Levnet og Taler, efter de 4 Evangelier; men at de foreskrevne Evangelier, over hvilke der efter Ritualen skal prædikis, derudi have været ham til Hinder. I Erklæring anseer Biskopen det nyttigt, at Christi Levnet bliver offentlig foredraget i en sammenhængende Ræde efter de 4 Evangeliers Beskrivelse.

Han maae, uden at binde sig til de evangeliske Lexter, fuldføre dette sit Forehavende, og imidlertid vælge af

af de 4 Evangelister andre dertil passende *Texter*; dog at der paa *Søitidsdagerne* bruges de forestkrevne *Texter*, saa at han ved saadanne *Leiligheder* maae afbryde sin *Harmonie*; saa og at han aleene holder sig til bemeldte 4 *Evangelister*, og at deres *Ord*, som han foretager sig at forklare, forelæses som *Text*. Ligesom og denne *Frighed* ophører, naar han har fuldbendt sin *harmoniske Forklaring* over *Jesu Levnet*. 24 Decbr.

Refer. (til *Dverghofmesteren* ved *Sorøe-Academie*), ang. at *Ferierne* ved *Sorøe-Academie* skal herefter bestemmes til heele *Augusti Maaned*, til *Bequemhed* saavel for *Professorerne* som *Academisterne*, der imidlertid ville besøge deres *Benner*; saa og *scilicet* indtil *Dagen* efter *Helligtrekongers Dag*, samt den *stille* og *Paaske-Uge*, hvilken *sidste* bliver fornøden heelt ud, paa det de til den *Tiid* anordnede *Tiltrædelses-Examina* kunde foretages; hvorimod *Pintse-Ferier* og alle *Øvrige* reent skal bortfalde, og herefter ei mere finde *Sted*. (Paa *Forestilling* fra *Dverghofmesteren*, i *Undersøgning* af *Rescriptet* under 1ste *Decbr.* sidskleden.) 24 Decbr.

Refer. (til *Bisshopen* over *Fyens-Stift*), ang. at der fremdeles som hidindtil maae svares *Naadens-Nar* af det *residerende Capellanie* i *Affens* ligesom af andre *Præsteskald* efter *Loven*; men *Enke-Pensionen* skal efter *Loven* sættes af *Proosten* og 2 *Præster* i *Forhold* til *Capellaniets Indkomster*. (Efter *Capellans Ansøgning* baade i *Hensende* til *Naadens-Narret*, saa og at hans *Enke* maaatte af *Capellaniet* tillægges 70 *Rd.* *Fyens* *Stift*, *hden* dets *Indkomster* ere sørgede 130 *Rd.* *aarlig*, ved det at en dertil lagt *Bondegaard* og et *Huus*, hvoraf for den 24 Decbr.

24 Decbr. hen ikkun-bar svaret 34 Rd. aartig; er ved Auction udbragt til Capital 4100 Rd.)

24 Decbr. Rescr. (til Regjeringen paa de Vestindiske Ei-
lande), hvorved, saavidt disse Der angaaer, For-
ordn. af 6te Decbr. 1743, ang. idømte Penge-
Bøders Inddrivelse, eller den Skyldige i Man-
gel deraf at straffes paa Kroppen, i noget for-
andres.

Gr. I Anledning af bemeldte Forordning har Regjeringen, i Henseende til de locale Omstændigheder paa de vestindiske Der, foreskrevet nogen Forandring, saasom: Efter bemeldte Forordning 6te s. skal den Skyldige, som er dømt i Bøder, saalænge Sagen staar under Appel, hvorved hindres Execution for Bøderne, hver tredie Maaned underrette Fogden, om derudi ved Over-Retten er gaaet Dømt, og hvorledes samme er udfaldet; men, som dette der paa Landet ikke kan ske, naar Sagen indskrives for Høieste-Ret, saa har Regjeringen indtilt til Approbation: 1) At, som det ofte hænder, at der paa Landet vorder udtagen Stevning til Høieste-Ret, men af Appellanterne tilbageholdes, for at bringe Sagen i Hvile og Forglemmelse, der da af den aarligen indgibende Høieste-Rets-Orden maatte tilsendes Regjeringen nogle Exemplarer; for deraf at vorder underrettet om, hvilke vestindiske Sager virkelig for Høieste-Ret ere indskrevne; 2) at, naar enhver Høieste-Rets Session er endt, fra Justits-Contoiret ved forste Leilighed maatte tilsendes Regjeringen en Extract over de paadømte vestindiske Sager, hvorunder Kongens eller de publicque Stiftelses Interesse verserer, paa det Byfogden derefter kunde forankalte Bødernes Inddrivelse. 3) I Henseende til hvis bemeldte Forordnings 14de og 15de s. ommelder, at Almues-Folk, som ikke kan udrede de idømte Bøder, skulle afstjene samme, Mandfolkene i Fæstninger og Døndsfolkene i Fugthuset, og en Dags Arbeide regnes for en Mark dansk, men de Skyldige, hvis Velsæd og Lempe ved saadan offentlig Straf kunde forspildes, at tilfuges Straf med Fænset paa Vand og Bred, har Regjeringen, siden der paa Herne er ingen offentlig Anstalt til Arbeide for Døndsfolk, og Fæstnings-Arbeide ei heller der kan finde Sted for blanke Mandfolk, i Betragtning af den Anseelse, de maatte holdes i hos de Sorte, foreskrevet, at i detts Sted maatte dics

teret

teres Sængsel paa Vand og Brød, hvor dog ingen bør ben- 24 Decbr.
 sættes paa længere Tid end 14 Dage, og, i Betragtning
 af Forskiellen i Prisetne og Levemaadch imellem Danmark og
 Vestindien, for hver Dag i den første Uge beregnes 5 Rd.,
 men for hver af de paafølgende fra den 8de til den 14de in-
 stultue 1 Rd. tillægges. 4) I Stedet for hvis Forordningen
 melder i den 18de §. om Voderis Inddrivelse hos Fæstebønder,
 hvilke, naar de ikke kan udrede Voderne uden deres Gaards
 Forsbælle eller at lide Mangel paa Føde og Opbold, skal af-
 sone samme med Straf paa Kroppen, har Regjeringen fores-
 slaet, at denne §. maatte anvendes paa fattige Carrus-
 Plantere, Saandverksfolk i Henseende til deres Redskaber,
 og svage uformuende Blanke i Henseende til en eller anden
 Slave, som de uundgåelig behøve, og uden hvilken de
 maatte komme til at lide Mangel, og saaledes falde Publicum
 til Last, men saadanne at affone Voderne med Sængsel paa
 Vand og Brød, som oven er meldt.

Saadant Forslag approberes.

Rescr. (til den Vestindiske Regjering), ang. 24 Decbr.
 hvorledes Skal forholdes, naar couleurtte Qvind-
 folk af den christelige Menighed paa de Vest-
 indiske Eilande befindes i Leiermaals-For-
 seelse.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Sjæl- 24 Decbr.
 lands-Stift), ang. at Vognmændene i Næst-
 ved-maae, ligesdm det allerede er forundt Vognmændene
 i Kjøge og Vordingborg, nyde Betaling efter den ved
 Forordn. af 9de Septbr. 1763 fastsatte Taxt. (Efter
 Ansøgning fra Vognmændene i Næstved, som androge, at de
 ofte maae befordre de Reisende paa meget lange Tourer og i
 slemme Veie, uden at det dog hidtil har været dem tilladt at
 nyde lige Betaling med Vognmændene i de andre Kjøbstæder,
 hvilket tilligemed den i endeel Varinger indfaldne høie Korn-
 Priis har været dem til stor Tab.)

25 Decbr.
(Kgl. Resol.
22 Decbr.)

B. G. K. o. Gen. Toldt. Prom. (til Stiftsbesalingsm. i Albe), ang. at den Frihed for halv Consumtion, som ved Resolution af 12te Septbr. 1781^e blev forundt Staden Fridericia paa 3 Aar, maae paa samme Raade, som den i disse 3 Aar er nydt, bevilges endnu i 3 Aar, altsaa til 1787 Aars Udgang.

